АЛМАНАХ

НАЦИОНАЛЕН СТУДЕНТСКИ ДОМ В МЕДИЙНОТО ПРОСТРАНСТВО

2018 - 2023 г.

Съставители:

Росица Пенева, гл. специалист

Д-р Христиан Даскалов, директор

СЪДЪРЖАНИЕ:

2018 16

Бъдещи архитекти проектират Национален студентски дом 17

Студенти са направили идеен проект за реставрация на Националния студентски дом 18

Връщат културния живот в Студентския дом 20

Русенски студенти участваха в XVI-я на Летен университет 22

Христиан Даскалов: Технологиите в публичния сектор се усъвършенстват 23

Национална литературна награда „Георги Черняков“ - 2018 27

Business Daily с гост Христиан Даскалов - (част 2) 28

Какво бъдеще очаква сцените на Националния студентски дом 29

1968: Кинодискусията във физическия факултет 30

Посланик проф. Кирил Топалов гост лектор на РКСК (+ГАЛ) 35

17 години след пожара: Ще възкръсне ли Студентският дом? 36

17 години стигат ли? Студентският дом като феникс от пепелта! 37

Студентите ще възродят Студентския дом в столицата 38

След 17 години: Младежи възстановяват изпепеления Студентски дом в София 39

Сцените на Национален студентски дом заживяват втори живот 40

Възстановяват Националния студентски дом 41

Започна кампания за възстановяването на Студентския дом в София 42

След 17 години разруха: Младежи възстановяват изпепеления Студентски дом 43

След години разруха: Доброволци възстановяват изгорелия Студентски дом 44

Култура под пепелта: Разчистването на Студентския дом 45

Арт-фестивал пред опожарените сцени на Студентския дом в София 46

20“Изкуството в действие“ в подкрепа на Студентския дом 48

Изкуството в действие - арт-фестивал в Националния студентски дом 50

Националният студентски дом набира нови приятели чрез арт фестивал 52

17 години след пожара връщат към живот Студентския дом в центъра на София 54

30-то юбилейно издание на международния форум за компютърни изкуства „Компютърно пространство“ 2018 55

Очи в очи с театъра: Дарин Ангелов 59

Павлова: Младите трябва да са активни при вземане на решения за бъдещето им 61

Студентка от Русенския университет спечели национална награда за поезия 63

2019 64

Напиши ми... 65

Доброволци възстановяват концертната зала на пл. „Народно събрание“ 66

Glamortal Kombat Ball в снимки 67

Вход свободен в столичните музеи, цял ден концерти в зала „България“ 68

Ованес Торосян игра в опожарена зала 70

Ованес Торосян с моноспектакъл в Студентския дом 71

МИХАИЛ МУТАФОВ: 18-ГОДИШНИТЕ СА НАЙ-ДОБРАТА ПУБЛИКА 72

Поетичен разговор между поколенията 83

60 години туристическо хорово пеене - 60 години хор „Планинарска песен - Филип Аврамов“ 85

Съратници и млади последователи на Георги Минчев ни срещат с музиката му на неговия рожден ден днес: „Песните му са толкова истински!“ 87

ВИЕТАЙИНДО“ - събитие, посветено на културното разнообразие, пъстрия и необятен свят на Виетнам, Тайланд и Индонезия 89

Студентските представители да участват в разговора за висшето образование 90

София се включи в „Нощ на литературата 2019“ - Дилян Янакиев 92

Нощ на литературата, София 2019 95

Нощ на литературата 2019 97

Какво се изисква да си интра-предприемач? 98

Хайгашот Агасян ни върна добротата с песни 99

Приходите от sms гласуването на живите концерти на „Гласът на България“ отиват за възстановяване на Студентския дом 104

„Гласът на България“ възстановява Студентския дом 106

Къде, кога и какво на 24 май 107

Иван Лечев и първата сцена на ФСБ - тогава и сега 109

Сцената на Борис Христов, Никола Гюзелев, ФСБ и „Тоника“ - пожар и 17 г. забрава 115

АЛМАНАХ НА СТУДЕНТСКИЯ ДОМ /2018-2022/ 119

Възстановяване на Националния студентски дом: Кампания на bTV и радио N-JOY 120

СТУДЕНТСКИЯТ ДОМ СЕ ПРЕВРЪЩА В СИНИЯ ФЕНИКС НА СОФИЯ 121

Студентският дом - синият феникс в центъра на София 123

Фолклорен благотворителен концерт за възстановяване на Националния студентски дом 125

Феникс в центъра на София 126

След 18 г. застой Студентският дом се възражда 128

Ина Добрева: „Господин Х и морето“ ме изкара от зоната ми на комфорт 129

След 18г. разруха Националният студентски дом отново се събужда за живот 130

Местата за участие са запълнени! Видео продукция: Заснемане на музикален клип/Уъркшоп с Темелко Темелков и Panasonic Lumix S1 131

Да живееш с увреждане в трудова утопия 132

Излезе сборникът „Времето е наше“ на списание „dВЕРСИЯ“ 135

Нина Николина: Не си слагам маска - винаги ми е било трудно да бъда друга 137

Националният студентски дом предлага работа за младежи по програма „Старт на кариерата“ 142
Времето е наше - всъщност било ли е? 144
Международен форум за компютърни изкуства „Компютърно пространство“ 2019 145
Студенти и ученици показаха високотехнологични постижения 147
ПРИКЛЮЧИ РЕМОНТЪТ НА ОФИСА НА АБУЧ 148
Пиесата „Асансьорът“ на Георги Марков събужда отново забравени житейски въпроси 149
Ованес Торосян: Калигула е пич 150
Ремонтират Националния студентски дом с 2,5 млн. лева 151
Красимир Вълчев: Прогнозирани са 2,5 млн. лв за ремонта на Студентския дом 153
Sofia LGBTI Community Fest 154
Връчване на наградите от Националния литературен конкурс за студентско творчество 157
„Георги Черняков“ - 2019 157
Днес е Световният ден за борба със СПИН 158
Засилено полицейско присъствие в цялата страна заради 8 декември 160
19 години след пожара - Студентският дом оживява на 16 декември 161
За пети път връчиха наградите за студентско творчество „Георги Черняков“ 162
Бъни от „Оратница“ с концерт за своя първи албум 164
Funky Miracle спират времето с „Докога“ 165
Бъни от Оратница представя своя първи авторски албум 166
Петър Йорданов - Бъни с дебютен албум Bunyverse: „Ритъмът ни синхронизира“ 167
Избират „Студент на годината“ 170
Магистър от Техническия университет в София грабна приза „Студент на годината 171
Арт базар на студенти от Националната художествена академия 172
Фандъкова: Ще предложа сградата на Студентския дом да бъде включена в програма за възстановяване 173
Рафаел Пашамов предложи брак на приятелката си по време на снимки 174
НАЙ-ДЪЛГАТА ВАКАНЦИЯ: Какво ще правят учениците в свободното време? 175
Ованес Торосян: В „Харлем шейк“ са историите на хора, избрали да останат у нас 176
2020 179
ENDLESS CHARADE I NIYA - Премиера на новия видеоклип на Ния 180
„Театрална совалка на НБУ“ пренесе „Сън в лятна нощ“ в центъра на София 181
Актрисата Силвия Петкова ще разкаже за провалите си във „F*ck up Nights“ 182
Театрално-музикалният проект „СътвоРиМи“ 185
Християн Даскалов: Кой ще направи промяната, която търсим, ако не самите ние? 186
„Забавна история на музиката“ от Ани Маринова 191
Виж! - Видениеносно 192
Тази сграда в София има шанс за втори живот 193

XV СОФИЙСКИ ТЕАТРАЛЕН САЛОН 195
Дизайн лабиринт и сетивен театър в сърцето на града за първи път в България 196
Как децата да уплътнят грипната ваканция с полезни занимания? 197
Показват неизвестни снимки от Руско-турската освободителна война 198
Feel Me experience: поредица събития, насочени към опазване на културни и архитектурни паметници 199
Заедността според Неда Соколовска 201
Седмичните предложения - за здрави и зрели! 207
Фонд „Сцена за независими артисти“ създава Националният студентски дом 210
Инициатива в подкрепа на независимите артисти по време на пандемията 212
Студентският дом отваря „Сцена на независимостта“ 213
Георги Налджиев се преоткрива с рисуване и нарочни грешки 214
Feel Me experience е първото от поредица събития, насочени към културни и архитектурни паметници 217
С МАТУРИ В УНИВЕРСИТЕТИТЕ: Ще се промени ли качеството на образованието? 219
Да влезеш с матура в университет - как ще се промени образованието? 221
Онлайн изложба описва създаването на Студентския дом в София 222
„Истории от карантината“ - за коронавируса с езика на театъра 223
Социални профили 224
Роден под щастлива звезда“ - куклено-музикален спектакъл по текстове на Туве Янсон 225
Собственици на 9 ценни сгради в София искат общинска помощ за ремонта им 226
Лятно пътешествие с куклення музикален спектакъл „Роден под щастлива звезда“ 228
Vox Populi с първа премиера след карантината 229
Рут Колева остава на заден план в жестокия клип на Candy Coated 230
Неда Соколовска изследва страстта на българина към хазарт 234
Премиера: CD „Дигитална креативност - среща на поколенията“ 236
Обсъдиха новите тенденции в кариерното консултиране на студентите в специализиран семинар 237
Излезе антология на българската литература на компактдиск 239
06.07.2020 239
Ръководството разговаря с организациите в Национален студентски дом 241
Членове на Европейския парламент подкрепиха актуализация на ставките след приемане на бюджета на новата програма „Еразъм“ 242
Пърформансът „Видение“ на 16 и 18 юли в Националния студентски дом 244
Ина Добрева от Господин Х и морето - актриса с кауза 245
Реставрацията на Студентския дом, сгради на БАН и частни къщи ще се подпомогне от общината 247
Реставрират пет емблематични сгради в София 248
Реставрират Студентския дом и още 3 сгради по общинската програма „Културно наследство“ 250
Столичната община реставрира 4 сгради - недвижими културни ценности 252
Новото видео на Любо Киров пътува в 4 епохи 253
Любо Киров с видеоклип на новия си сингъл „Ти можеш“ 254
Ние сме традицията и тя е пътят ни напред с музиката на „Кипри“ и „Тъпани и гайди“ 255
„Вдъхновение от първата цигулка“ - първата стихосбирка на Луиза Павлова-Лу 258

Визия и лирика си казват „Обичам се“ в интерактивна изложба 261
Дом с отворени за бъдещето врати 262
„Златен кукер“ събира аниматори от цял свят в София 274
„Друг човек“ ви очаква тази вечер в Националния студентски дом @TheatreCompanyMOMO 276
„Нощ на историите“ на 19 и 20 септември събира разказите за София на творци, историци и журналисти 277
Творци, историци и журналисти с лични разкази за София в „Нощ на историите 2020“ 280
Първият Хандпан Фестивал в България! 282
Танцов пърформанс „Преход“ в Национален студентски дом 306
Националният литературен конкурс „Георги Черняков“ оповести лауреатите си 309

2021 317

Театрална совалка“ се завръща на сцената на Национален студентски дом в София 318
Премиера на спектакъла „Go-Do-t“ по мотиви от „В очакване на Годо“ 321
Наречи ме с моето име 322
Режисьорът Благой Бойчев: Тази болка трябва да бъде споделена 323

АЛМАНАХ НА СТУДЕНТСКИЯ ДОМ /2018-2022/ 05/30/2022ХРИСТИАН ДАСКАЛОВ: В УНИВЕРСИТЕТИТЕ В БЪЛГАРИЯ НЯМАМЕ ДОСТАТЪЧНО ПРОГРАМИ НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК 324

Първи изпит по актьорско майсторство за студентите от класа на Лилия Абаджиева 330
АЛМАНВтора кожа“ на хореографа Александра Драгова в Студентски дом и Театъра на НБУ 331
Обявиха номинациите за наградата „Икар“ 342
Спектакълът „Роден под щастлива звезда“ радва децата в София Мариана Климентиева 354
Common People - движенчески вербатим спектакъл 394
Нова книга: „Забравената мая. Кратки есета за размисъл и молитва“ 403
Фестивалът за иновативно изкуство 180° среща в София международни артисти от съвременната сцена 407
Нов каталог представя българските книги на модернизма 454
Росен Петков: Книгата и литературата са нещо повече от изкуство 455
Изложба за историята на електронната музикална сцена в България - Телевизия Европа 458
Нощта на театрите идва на 20 ноември 500
От Борхес и Дюрас е вдъхновен новият спектакъл на Мила Люцканова 512
Националният студентски дом отпразнува 8 декември с ново издание и награди 524

2022 538

Пърформънс показва текстове чрез движения в София 539
Премиера на „Д-р Шребер“ - втора част от поредицата „Катарзис“ 545
Стартира проект за насърчаване на психичното здраве на младите 589
Организацията на българските скаути ще представи изложбата „Скаутство за момчета“ на Бейдън-Пауъл 629
БУ „Иван Станчов“ - Лондон: Благодарим на колегите от Рим 639

Българските училища в чужбина са доказателство за националното самосъзнание на нашите сънародници **678**

В София се открива юбилейна конференция на АБУЧ **679**

Пресконференция на Лява платформа „Прогрес“ 680

Лява платформа „Прогрес“ беше представена в София 681

Резидентска програма „StART-Up“ подкрепя млади творци 682

Косите ни зелени, на главите ни антени 684

Проект „Гласът на младите изследователи“ 686

Развигор Попов: Качвах се на кубето на „Александър Невски“, за да слушам хоровите изпълнения 687

ШЕФА НА ТАНЦА - ФИЛМИ И СЕРИАЛИ 694

Единадесетокласникът Константин Йорданов от Математическа гимназия „Баба Тонка“ ще вземе участие във финалното събитие на проекта „Гласът на младите изследователи“ днес 695

Европейски дни на наследството - София 2022 696

Шоуменът на Варна Кирил Аспарухов: Отвлякох Людмила Гурченко, за да я заведа в Девня 703

Галерия оцвети стените си в зелено за Васил Бараков - художникът, който за изложба за Ленин даде... пейзаж 707

Георги Рупчев: „...прости ми, всичко беше незначително“ 711

Емблематични софийски сгради отварят врати в „Европейски дни на наследството“ 717

Срещи с архитектурния модернизъм с кинопремиера 718

Емблематични софийски сгради отварят врати в „Европейски дни на наследството“ 719

Музикално-поетична вечер за повече топлота в Сърцата ще се проведе на 7-и Октомври в София (ПОКАНА) 720

Изгряващи световни артисти ще гостуват на фестивала за свободен театър АСТ 2022 721

„Директно включване“ е мотото на 12-ото издание на фестивала за свободен театър АСТ 723

Представят лицата на неформалното образование 724

Беларуски изгнаник с протестен пърформанс в София срещу Лукашенко 726

И най-важното е да следваш сърцето си Плейбек-театърът е импровизационен театър, който играе истинските, лични истории на публиката 728

„Контакти“ на Живко Арабов гостува в Казанлък 730

Фотографът Живко Арабов представя в Казанлък изложбата „Контакти“ 731

За хората, шараните и Златната рибка 734

Идва международният форум за компютърни изкуства „Компютърно пространство“ 736

Каква е историята на българската „Елка“ 737

За свободата да бъдеш себе си 738

Me And My Devil със самостоятелен концерт 740

Никола Груев - Котарашки с нова песен и четвърти студиен албум 741

Kottarashky завърта новата песен и 4-и студиен албум 742

Преди 100 години Денят на народните будители за първи път се чества като празник 743

Десетата нощ на театрите 746
Момичето с невероятните импровизации от „Гласът на България“ 748
Готов е проектът за реставрация на Националния студентски дом в София 750
Възпитаници на НАТФИЗ реализираха видео клип на песента „Still Green“ на Христина Йосифова-HRISI 751
Премиера на филми за архитектурния модернизъм 754
Me And My Devil тръгват на клубен мини тур в подкрепа на албума Me and My Devil Volume I | Радио 1 Рок - Едно рок радио! 758
Fuckup Nights Sofia vol.34 в Национален студентски дом 759
АСТ Фестивал за свободен театър 2022 761
Хриси от „Гласът на България“ дебютира по bTV Radio със „Still Green“ 763
Спомен за хоровия диригент Ангел Манолов 764
Отбелязваме 110 години от неговото рождение 764
На 1 декември ще бъдат връчени наградите от националния литературен конкурс за студентско творчество „Георги Черняков“ 766
На 1 декември ще станат ясни имената на талантливите писатели-студенти 768
Шинел - театралният спектакъл, който оцеля 30 години - Българска национална телевизия 770
Библиотекари се учиха да дигитализират ретро филми 771
Ако държавата не се намеси и не отпуснат необходимото финансиране за ремонт, проблемите могат да се задълбочат 772
КОНЦЕРТ НА ГРУПАТА „ME AND MY DEVIL“ В НАЦИОНАЛНИЯ СТУДЕНТСКИ ДОМ 777
Недялко Йорданов и Георги Константинов са първите носители на наградата „Неостаряващо перо“ 778
Най-яките концерти през декември 2022-ра у нас 781
На 1 декември ще бъдат връчени наградите от националния литературен конкурс за студентско творчество „Георги Черняков“ 782
Недялко Йорданов и Георги Константинов заслужиха статуетките „Неостаряващо перо“ 784
Представяне на поетичните книги „Слънчице в креватче“ от Калин Михайлов и *(ДА) от Мая Стойчева** 787
Славея Семова получи специална награда от Съюза на писателите в литературен конкурс 788
ИЗВЕСТНИ СА НАГРАДИТЕ „ГЕОРГИ ЧЕРНЯКОВ“ ЗА 2022 790
Първото студентско кино у нас 793
Д-р Христиан Даскалов, директор на НСД: Повече от 20 години залата тъне в разруха 794
Точно 30 години от раждането на РАДИО ТАНГРА - продължаваме да ДЕЙСТВАМЕ 795
ПОКАНА ЗА ОБЩО СЪБРАНИЕ НА МУЗИКАУТОР НА 20 МАЙ 2019 - Музикаутор .. 796
Наталия Андреева - ГЛОБАЛИСТКО НАДПЯВАНЕ 797
Играх във филм на Зако Хеския 800
Чуйте гласа на някои от най-емблематичните за XX век сгради в България 802
Екатерина Казакова представя куклення спектакъл „Снежни приключения“ 804
Мислим гъвкаво с DANCE GENERATOR 808
Един италиански и трима български танцьори участват в представлението The Hidden Level 810
Аз съм Васил Върбанов, вие не сте 812
2023 817
Българската женска носия е акцент в книга на хореографа Диляна Курдова 818
Аз съм Васил Върбанов, вие не сте 819

Домашното видео като исторически артефакт 824
Премиера на детската книга „Чудният нов свят“ ще се състои в Националния студентски дом 825
Почина маестро Алипи Найденов 826
Той е изявен български диригент, педагог и общественик 826
Почина маестро Алипи Найденов 827
Диляна Курдова: Модата на вечността или българската женска носия 828
Известните рожденици на 18 януари 829
ГРАДЕЖ: Студентският дом като масонски градеж 833
Звукът на хандпан лекува 839
Каменният македонски букет за Майка България 840
„Камерна зала“ на Национален студентски дом с преференциални условия за членове на БМА 844
Пластика, литература и 3D съчетани в мултимедийна книга 845
ВИОЛЕТА СТАНИСЛАВОВА - „ВРАТА ЗА ОБРАТНО ПЪТУВАНЕ“ 846
„Заслушай се“ завладява София - фламенко, филмова и музика на свещи 1000
Серия от музикални събития ще се състоят на нестандартни локации в София 1002
Чудният нов свят“ - стиймпънк в книга за деца 1003
Пластика, литература и 3D съчетани в мултимедийна книга 1005
„Календар | Музиката на Джон Уилямс, TEDxSredets, „Невинно малко убийство“ 1006
Кузман Илиев представя новата си книга „България може сама“ 1008
Националното представителство на студентските съвети организира кампания в помощ на пострадалите от земетресенията в Турция и Сирия 1012
Кузман Илиев: България може сама всичко 1013
Пазарът ще гръмне, Кузман Илиев представи „България може сама“ 1015
Кузман Илиев разкрива причините за ниския стандарт и ниското национално самочувствие на българите в новата си книга 1016
Организацията на българските студенти направи дарителска кампания за пострадалите в Турция и Сирия 1017
Глас от бъдещето: Разговор с хореографа Ина Гергинова и музиканта Александър Евтимов-Шаманчето 1018
„Заслушай се“ стартира серия от концептуални музикални събития на нестандартни локации в София на 14 февруари 1022
Красимир Червилов: България има нужда от консервативно обединение 1024
House of illusion отваря врати на мястото на фолк клуб Ревю 1028
„Скаутство за момчета“ на Бейдън-Пауъл 1029
Саксофонистите от Ада 1031
Представят пиесата „ТРИ“ от Александра Станишева на 28 март 2022 от 19.30 ч. в Националния студентски дом 1032
20 март - най-щастливият ден в годината. Защо музиката ни доближава най-силно до щастието? 1035
Артисти от различни националности си предават щафетата в танцов пърформанс на 3 март 1036
„Не ме дразни!“ помага на тийнейджъри да се справят в конфликтни ситуации 1037
Jazz FM предложихме Огнян Видев да бъде удостоен със званието „Почетен гражданин на град Пловдив“ 1038
Петко Петков от „Трамвай №5“: Като кажеш на лекар, че си над 70-годишен, те оставя на доизживяване 1045
Каменният македонски букет за майка България 1048

Музикалната кутия на Богдана и Анна ... 1052
Ние от Кравай ... 1060
In memoriam: ... 1061
Анита Коларова вече пише стихове за небесната лирична христоматия ... 1061
Група „Терпентина“ с предстоящ нов албум ... 1062
130 ГОДИНИ ОТ РАЖДАНЕТО НА АРХ. ИВАН ДАНЧОВ - Регионален исторически музей - София ... 1064
Наталия Цекова: Стоим в клишето за ромите, но не знаем за жените, спасявали деца по времето на Хитлер ... 1065
Автор: Златина Тенева ... 1067
„Граници“ - спектакъл, смесващ жестов и говорим език ... 1068
Книга разказва историята на ромските жени по време на Втората световна война ... 1069
Практикум за преподаване на български език в чуждоезикова среда ще се проведе в София ... 1071
Още цветя от края на 80-те*. Непубликувани снимки - КлинКлин ... 1072
Как ще разпределим политическите роли на втори април? „Избори: пето действие“ ... 1075
Емоциите на 17 души - събрани в изложба ... 1077
Дебютната фотографска изложба на Ирен Петрова предлага възможност да сме повече от наблюдатели на явленията около нас с две практически занятия ... 1078
Опознаваме живота на бежанците в проекта „Бягащи от войната“ днес в Национален студентски дом ... 1079
В Македония, Хърватска и Сърбия честват ромския празник, а тук ни забравиха! ... 1080
„Астория“ - млади театрали представят пиеса на Юра Зойфер ... 1084
Предстоящи събития в страната за 24 април ... 1086
Евродепутатът от ГЕРБ/ЕНП Андрей Ковачев: Основна тема в ЕС е социалната и физическа сигурност на гражданите! ... 1088
Премиера на пиесата „Астория“ от Юра Зойфер в Студентския дом ... 1089
Изложба-преживяване „Изкуство с увреждания“ ... 1090
Място за изчезващи (Безнадеждно) ... 1092
ТЕАТЪР: Пораймос в три истории - Елвира Сашова ... 1094
Н.Пр. Ирене Мария Планк запознава българските студенти с германската визия за Европа ... 1095
Валерия Минева представя премиерно „Астория“ по Юра Зойфер ... 1096
Популярни хора с увреждания вдъхновяват изложбата „Изкуство с увреждания“ ... 1097
Огледалното измерение - мултимедийна инсталация | Програмата ... 1100
„Изкуство с увреждания“ - изложба-преживяване ... 1101
Хореографът Серджу Матис представя своя пърформанс „Място за изчезващи (Безнадеждно)“ за първи път в София ... 1103
Президентът на Алумни клуба и Студентски съвет при УНСС са носители на наградата „Стилиян Чилингиров“ за 2022 година ... 1105
Постиженията на популярни хора с увреждания вдъхновяват изложба ... 1106
„Пазители на европейската демокрация“: Младежи от цяла Европа се обучаваха у нас в едноседмичен курс ... 1108
Боян Ангелов, СБП: Ние сме толерантни, а езикът на омразата е тумор в обществото ... 1110
Президентът на Алумни клуба и Студентският съвет са носители на наградата „Стилиян Чилингиров“ за 2022 година ... 1118
„Изкуство с увреждания“: Изложба за постиженията на невидимите ... 1119

Днес открива мултимедийната инсталация и пърформанс „Огледално измерение“: 1121
Девет дни за свързване на сетивата 1123
Известната американска хореографка Меган Бридж пристига в България за BodyMeld Performance Research Academy 1124
„Изкуство с увреждания“ - изложба в Националния студентски дом в София 1128
„Изкуство с увреждания: съзнателна синестезия“: Изложбата, която предизвиква сетивата 1129
„Просто се събуждаш щастлив“. Полина Герасимова, която твори за хората с увреждания 1133
Видимото мислещо тяло (BMT) 1135
Четвъртинка софийско детство бр. 16/2023 1136
„В чужди обувки“: Необичайна изложба ни доближава до света на незрящите и нечуващите 1140
Изложба разказва за 11 личности с увреждания, сред които Яйои Кусама, Рей Чарлс, Бетовен 1142
Изложбата „Изкуство с увреждания“ 1143
Актьори играят пиесата „Астория“ от Юра Зойфер в Национален студентски дом 1144
Изкуство извън зоната на комфорт в изложба на Полина Герасимова 1146
„Астория“ с първа премиера на българска сцена 1150
Утопичната държава „Астория“ оживява на театралната сцена 1152
Колеги и приятели на Димитър Воев ще отбележат рождението му 1154
Изложбата „Изкуство с увреждания“ показва 11 личности, променили света 1155
Театърът - репетиция за реалността 1157
Очаквайте диригента на академичен хор „Ангел Манолов“ Дарена Попова в АНФАС 1160
Светло под шапката: Илия Атанасов - I част , бр. 15/2023 1161
Програма - СОФИЙСКИ МУЗИКАЛНИ СЕДМИЦИ 1174
Академичен хор „Ангел Манолов“ празнува юбилей, неговата диригентка Дарена Попова - гостува в АНФАС 1183
Каузата за възстановяване на Студентския дом като културен институт: Срещаме ви с Христиан Даскалов 1184
Дотам и обратно III: Война на дронове 1189
Зам.-министър Емил Мингов: 115 000 младежи ще бъдат включени в заетост и обучения по ПРЧР 2021-2027 г. 1193
90 години от създаването на Академичен хор „Ангел Манолов“ 1195
Академичен хор „Ангел Манолов“ празнува 90-годишнина 1196
Зрители предизвикват артисти в импро представлението „Dance Generator“ 1197
Националният студентски дом - минало, настояще и бъдеще 1198
2023-та е годината, в която Националният студентски дом отбелязва своята 90 годишнина. 1198
Незабравимият маестро Ангел Манолов 1203
24 юни, 20 часа, Национален студентски дом 1204
Завладяващ 360-градусов концерт с младата брас сензация BRASS SQUAD ще постави грандиозния финал на поредицата концептуални музикални събития със „Заслушай се“ на 24 юни в Националния студентски дом в София. 1204
Концерт на 360 градуса с бандата BRASS SQUAD слага финал на поредицата „Заслушай се“ 1206
Dance Generator 1207
360-градусов концерт с BRASS SQUAD слага грандиозен финал на поредицата „Заслушай се“ на 24 юни 1208

Милионерът Куюмджийски вдъхновява Димитър Димов за романа „Тютюн“ ... 1210
Излитащите да се отправят към изложбата „Полетът - портрети за слушане“ .. 1214
Портрети за слушане - вдъхновяващи истории ... 1216
„Нека да е лято“ - първият национален фестивал на хоровете в Бургас ... 1217
ПРЕМИЕРАТА НА ДОКУМЕНТАЛНИЯ ФИЛМ „БУНЯ“ ... 1218
ПРЕМИЕРА НА ДОКУМЕНТАЛЕН ФИЛМ ЗА БЯГАЩИТЕ ОТ ВОЙНАТА УКРАИНСКИ ЖЕНИ И ДЕЦА. ... 1218
Изложба на незрящи показва, че винаги можем да намерим начин ... 1220
Какво е мнението ви за въздействието на Ковид-19 върху различни перспективи? ... 1221
„ДЕТСКИ ЛИНЕЙКИ СЕГА“ - КАУЗА ЗА БЪЛГАРСКИТЕ ДЕЦА ... 1222
Платформа Digitalartculture - твоят съвременен АРТхъб - резултати от първи етап на реализация ... 1224
Концерт на 360 градуса с BRASS SQUAD слага финал на поредицата „Заслушай се“ в София ... 1226
Концерт на 360 градуса „Заслушай се“ в музиката на Brass Squad днес от 20 ч. в Национален студентски дом ... 1228
С концерти в различен формат целта на организаторите е музиката да се възприема с всички сетива ... 1228
Понеделник, 26 юни ... 1229
Документален филм за „Шефа на танца“ за фолклориста Иван Тодоров, бе представен ... 1235
Първата неправителствена организация у нас взима участие в Международна археологическа експедиция в Картаген ... 1236
Спомен за Борис Семерджиев ... 1238
Човек с висок морал, отдаден на българщината ... 1238
Десетото издание на фестивала за иновативно изкуство ще бъде от 21 до 28 юли СОФИЯ ... 1241
„Престъпление и наказание“ по Достоевски оживява в Театър „Реплика“ в театрален сериал ... 1242
Проф. Велислав Минеков за ФрогНюз: Имам подозрения за Народния театър, които ще спомена и в прокуратурата ... 1244
ТЕОДОРА, ВНУЧКАТА НА ТОДОР КОЛЕВ, ЗАПОЧВА ОТ ПЛЕВЕН КАТО МАЙКА СИ АЛБЕНА ... 1248
FREELANCE OR AGENCY ... 1262
Съвместен форум в София на Пловдивския университет и АБУЧ ... 1263
Започна XVI годишна конференция на Асоциацията на българските училища в чужбина ... 1264
МОН УЧРЕДЯВА ОТЛИЧИЕ „ПРОБУДА“ ЗА БЪЛГАРСКИТЕ УЧИТЕЛИ ЗАД ГРАНИЦА ... 1267
Българско училище за роден език участва във форум за утвърждаване на българистиката в чужбина ... 1268
Застрашеният български език: Изучаването му в чужбина и предизвикателствата пред училищата ... 1269
Съвместен форум в София на Пловдивския университет и АБУЧ - Eurochicago.com ... 1272
Сборни групи 2023 Български народни танци „Гайтани“ ... 1273
Ирина Владикова: Нужна е единна стратегия за българските училища в чужбина ... 1275
Здравко Душков представи Разград на конференция за българските училища в чужбина - Вестник „Екип 7“ ... 1276
Христиан Даскалов: Националният студентски дом - място, отворено за култура и

изкуство 1277
Отело - Гибелта на идеалиста 1281
Преподавател от Богословския факултет на СУ „Свети Климент Охридски“ откри XVI годишна конференция на Асоциацията на българските училища в чужбина (АБУЧ) 1282
Братята Якъбови и сестрите Апостолови - за единството пред Дверите на Любовта 1284
Преподавател от Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ откри XVI-та годишна конференция на Асоциацията на българските училища в чужбина 1285
В приказния свят на Ангел Каралийчев: 121 години от рождението на писателя 1287
Театърът - репетиция за реалността 1289
Гледаме „Астория“, или чудовищна дипломатическа лъжа на lastik 1292
Валерия Минева говори за „Астория“ в БЛИЦ С МИЦИ 1294
Хореографът Александра Драгова представя три танцови инициативи непосредствено след Свети Валентин 1296
Музей на разбитите сърца - дебют на Денис Николов 1298
Пиесата „Астория“ от Юра Зойфер се поставя за първи път в България 1299
Програма на театрите 1299
Нискобюджетно дигитализиране на любителски ретро филми - проектът MobiReel 1300
Нощ на литературата 2023 - София 1305
Фотоклуб към Централен студентски дом на културата 1310
Психологията и поезията са като брат и сестра: Димитър Драганов представи „Път над страха“ 1315
Християна Стоименова и днешните деца на времето 1316
Запазете 27 септември за дванадесетата Нощ на литературата 1317
СОФИЯ 1322
Представяне на стихосбирката „Път над страха“ от Димитър Драганов в София 1323
До 17 ноември е срокът за участие в деветото издание на националния литературен конкурс за студентско творчество „Георги Черняков“. Това съобщават организаторите от Обществото на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ в София, Съюза на българските писатели и Националния студентски дом. 1324
Поетът Димитър Драганов пише за изправянето на човека срещу страха 1325
Известен музикант показа уникални знания в „Стани богат“, взе 3 бона 1326
Васил Гюров с рекордна сума в „Стани богат“ 1327
Участник с рекордна сума в „Стани богат“, дарява парите 1328
Културна музикална звезда мери знания в „Стани богат“ 1329
Тази седмица на стола пред Михаил Билалов ще седне фронтменът на РЕВЮ, който е един от музикалните символи на България 1329
Васил Гюров с голяма печалба от „Стани богат“. 1330
Ето за какво ще дари всички пари 1330
ВАСИЛ ГЮРОВ СПЕЧЕЛИ 20 000 ЛВ. ЗА СТУДЕНТСКИЯ ДОМ В „СТАНИ БОГАТ“ ... 1331
Васил Гюров спечели рекордна сума в „Стани богат“, дарява я за ремонта на Студентския дом 1333
Васил Гюров за 20 000 лв. от „Стани богат“: Не е важна сумата, а да се даде фокус на Студентския дом 1335
По думите му обществото трябва да обърне внимание на духовните си центрове 1335

Голям рокаджия събра очите на всички в „Стани богат“. Рекордна сума 1336
Васил Гюров показа енциклопедични знания 1336
Нова изложба на Александър Лазарков за социализма и неговите влияния днес 1337
Обществото трябва да обърне внимание на духовните си центрове, каза музикантът 1339
В театралния пърформанс „Cookies по Бекет“ 1340
Военни разкази - премиера 1341
СТУДЕНТСКИ ДОМ 1341
„Cookies по Бекет“ с премиера в Студентския дом 1342
Премиера на танцово-визуалния пърформанс B:REACH 1343
Артуро Бандини от „Питай прахта“ на Джон Фанти оживява в спектакъл на Ана Батева 1344
Пиеса, поставяна за първи път в България, на сцената на театъра в Димитровград 1346
За пръв път в България играят „Астория“ на Юра Зойфер в Дими... 1347
Млади таланти представят пърформанса B:REACH в София 1348
Хекимян пред студенти: Ще настоявам МОН да извърши ремонт на Националния студентски дом 1349
Хекимян пред студенти: Ще настоявам МОН да извърши ремонт на Националния студентски дом 1351
Нощ на литературата 2023: 7 четения и половина по-късно 1352
Севар Иванов с първи моноспектакъл 1356
Доклад от Кръгла маса „Устойчивост на младежките центрове и развитие на младежката работа в България“ 1358
Васил Гюров: Живеем в цензурата на парите 1359
Премиера на танцово-визуалния пърформанс B:REACH 1364
Книгата „Вещица“ от Венко Андоновски на Дванадесетата Европейска Нощ на Литературата 1365
Режисьорът Ана Батева за „Кученцето се засмя“ - комедия за хората, трагедия за персонажа 1367
„Кученцето се засмя“ с премиера на 14 и 24 октомври 1371
На репетиция с „красивия ум“ Севар Иванов 1374
Той подготвя първия си моноспектакъл „Кученцето се засмя“ 1374
Севар Иванов с първи моноспектакъл „Кученцето се засмя 1375
Студенти ръкопляскаха на Деян Николов, защото няма да има гей парад в София, когато стане кмет 1376
Президентът удостои с Почетен знак изявени дейци на културата, образованието и науката 1377
Президентът удостои с Почетен знак изявени дейци на културата, образованието и науката 1379
Президентът: Българското общество високо цени хората, посветили се на развитието ни като модерна държава с богата духовност и традиции 1381
Изявени дейци на културата, образованието и науката ще получат днес Почетния знак на президента 1383
Радев отличи дейци от различни сфери с Почетния знак на президента 1384
Президентът отличи видни дейци на културата, образованието, науката и спорта 1386
ФСБ изнася концерт на стадион още през 1984 г. 1388
Севар Иванов в моноспектакъл между големите мечти и земната реалност 1389
Севар Иванов с втора премиера на 24 октомври на моноспектакъла „Кученцето се засмя“ 1390

„Най-важното нещо беше да изградим като характер Артуро Бандини“ 1390
Премиера на моноспектакъла „Кученцето се засмя „ 1391
Календар на събитията 1392
Международен форум за компютърни изкуства „Компютърно пространство“ .. 1392
35-ТО ИЗДАНИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ФОРУМ ЗА КОМПЮТЪРНИ ИЗКУСТВА „КОМПЮТЪРНО ПРОСТРАНСТВО“ 1394
НАГРАЖДАВАНЕ НА СТУДЕНТИ, СЕМИНАР НА ПРЕПОДАВАТЕЛИ ОТ ПРОГРАМА ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН. 1394
Авторските права върху произведенията, създадени с AI, принадлежат на поръчителя 1396
Международен фестивал за компютърни изкуства „Компютърно пространство“ в София 1398
Международния фестивал „Компютърно пространство 2023“ раздаде наградите си 1399
УЧЕНИЦИ СПЕЧЕЛИХА НАГРАДИ С ПРОЕКТИ ЗА ТЕТРИС И „НЕ СЕ СЪРДИ ЧОВЕЧЕ“ 1401
Новият Мариус изгря в Студентския дом 1403
В младия актьор се забелязва същата енергия, с която преди години Мариус печелеше фенове 1403
Втори концерт на група Тиферет за Мир в София 1405
37 фолклорни организации зад граница ще участват в творческа семинарна среща на Асоциацията на българските фолклорни състави в чужбина37 фолклорни организации зад граница ще участват в творческа семинарна среща на Асоциацията на българските фолклорни състави в чужбина 1406
35-ото издание на „Компютърно пространство“ 1408
Ръководители на фолклорни състави - семинарна среща 1409
С изпълнение на гайда и поднасяне на питка с мед и сол започна втората семинарна среща на ръководителите на фолклорни състави в чужбина 1410
Ръководители на 37 български фолклорни състави от чужбина се срещат в София 1415
„Прекратете огъня!“ - фрий джаз в петък вечер в Студентския дом 1416
Военните разкази на Йовков в спектакъл на театър „Цвете“ 1418
БНР с мобилно студио от Студентски дом 1419
Санират административни сгради в 79 общини у нас 1420
Влагат 221 млн. лв. в саниране и енергийна ефективност на административни сгради Средствата се осигуряват от регионалното министерство по Националния план за възстановяване и устойчивост 1421
Над 221 млн. лв. от Плана за възстановяване и устойчивост ще бъдат вложени в саниране и мерки за енергийна ефективност на административни сгради в страната 1423
Със средства от Плана за възстановяване и устойчивост ще бъде ремонтиран Националният студентски дом в София 1425
Награди за студенти - бъдещи писатели 1429
Национален студентски дом на културата 1431
Славея Семова от Първомайци с награда за студентско творчество 1432
Българската „ВИНА“ за Холокоста в Македония и Беломорието 1434

2018

Бъдещи архитекти проектират Национален студентски дом

Студенти от университета по архитектура, строителство и геодезия са направили идеен проект за реставрация на Националния студентски дом по поръчка на Националното представителство на студентските съвети. Сградата е собственост на МОН и се намира на пл. „Народно събрание“. Идеята е, след като се възстановят изгорелите преди доста години зали, те да се използват като отворено пространство за реализация на студентски проекти. Идейният проект ще бъде предоставен на министерството. Това е различен подход, на който държим - студентите да бъдат част от решаването на проблемите, обясни председателят на Националното представителство на студентските съвети Яна Вангелова.

Ще продължи традицията да се връчват наградите „Студент на годината“. Екипът на НПСС ще работи за осъществяване на пътуващ фестивал на висшите училища по изкуства - „Сцената“, в който да се даде възможност на студентиьщждте да се изявят.

Друга амбициозна идея е да се постави началото на инициатива „Панаир на знанието и опита“, на който студенти да демонстрират уменията си, за да могат да бъдат забелязани от бизнеса. Проектът „Истории на успеха“ пък е замислен като заснемане и представяне на кратки видеа за най-добрите студенти в България.[1]

[1] ***Източник: Марица.бг, статия13.02.2018***
https://www.marica.bg/plovdiv/gradat/bdeshi-arhitekti-proektirat-nacionalen-studentski-dom

Студенти са направили идеен проект за реставрация на Националния студентски дом

Сградата се намира на пл. „Народно събрание“ 10.

Студенти от УАСГ са направили идеен проект за реставрация на Националния студентски дом по поръчка на Националното представителство на студентските съвети. Идеята е, след като се възстановят изгорелите преди доста години зали, те да се използват като отворено пространство за реализация на студентски проекти, съобщи mladite.info.

Идейният проект ще бъде предоставен на Министерството на образованието, което е собственик на сградата. Това е различен подход, на който държим - студентите да бъдат част от решаването на проблемите, обясни председателят на Националното представителство на студентските съвети Яна Вангелова.

Сградата на Студентския дом е издигната през 1933 г. по проект на архитектите Станчо Белковски и Иван Данчов. За да бъде изготвен проекта по валидните през 20-те и 30-те години на XX век европейски стандарти, арх. Белковски посещава Германия през 1929 г., където проучва местния опит в изграждането на подобни домове. За по-малко от година проектът за построяването на българския студентски дом е готов. Така на 30 май 1931 г. е положен основният му камък. Студентският дом е обявен за архитектурен паметник на културата. Последният ремонт на фасадата е през 1999 г., извършен по проект „Красива България“.

Наред с услугите на различните публични центрове, студия и кабинети и постоянните занимания на творчески формации и професионални организации, в сградата на Национален студентски дом се предоставят и пространства за почасово ползване на студенти и младежи, на детски и други състави, развиващи дейност в областта на образованието, науката и изкуството.

Галерията е разположена на I етаж в сградата на площ от 102 кв. м. Притежава богати възможности за представяне на творчеството на млади художници. Със своите 70 седящи места (подвижни столове) и роял Галерията е удобно пространство и за камерни концерти, конференции, семинари и премиери на книги.

ЗАЛИ ЗА РЕПЕТИЦИИ

Зала № 304 - Намира се на III етаж в сградата на Национален студентски дом, с площ 150 кв.м. и настилка ламиниран паркет с огледала и стенки. Предназначена за репетиции на танцови състави, балетни трупи, театър и др.

Зала № 310 - Намира се на III етаж в сградата на Национален студентски дом, с площ 92 кв.м. и настилка лакирано дървено дюшеме с огледала и стенки. Предназначена за репетиции на танцови състави, балетни трупи, театър и др. Залата е оборудвана с пиано.

Зала № 404 - Намира се на IV етаж в сградата на Национален студентски дом, с настилка ламиниран паркет, огледала и стенки. Предназначена за репетиции на балетни трупи, групи по йога и др. Залата е оборудвана с пиано.

Зала № 402 - Намира се на IV етаж в сградата на Национален студентски дом, с площ 94 кв.м. с настилка лакирано дървено дюшеме, огледала и стенки. Предназначена за репетиции на танцови състави, балетни трупи, театър и др. Залата е оборудвана с пиано.[2]

[2] ***Източник: citybuild.bg, статия 16.02.2018***
https://citybuild.bg/news/studenti-napravili-ideen-proekt

Връщат културния живот в Студентския дом

Националното представителство на студентските съвети (НПСС) възнамерява да върне културния живот в опожарените през 2001 г. зали към Националния студентски дом. Студенти от Университета по архитектура, строителство и геодезия са изготвили проект, с който да представят как би изглеждало пространството.

Сградата на Националния студентски дом е разположена на площад „Народно събрание“, като земята за нея е дарена с указ на царя. Институцията е построена преди 85 години с доброволен труд на студенти и преподаватели от единствения тогава университет „Св. Климент Охридски“. Тя е дадена за дом на българските студенти и за тези 85 години тук са се развивали най-различни дейности, включително фолклорни изяви, клубна дейност, обясни председателят на НПСС Яна Вангелова, която е и основен двигател на проекта. На първия етаж в Студентския дом, който е обявен за архитектурен паметник на културата, се е помещавал и „Младежкият театър“. Именно там обаче през 2001 г. пламва пожар, който унищожава цялото пространство. От тогава никой не се е опитал да възстанови тези помещения, в които днес няма няма дори инсталации.

След като миналата година Яна попада в опожарените зали, тя си задава въпроса защо са останали в този вид и никой не ги използва. Тогава тя събира екип от студенти от Университета по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ) в лицето на четвъртокурсниците Ивайло Стоянов, Марин Маринов, Венцеслав Попов, Кирил Шопов, Стоянка Атанасова, Карина Дикова, Цветелина Пулева, Цветелина Димитрушева, които правят идеен проект за възстановяване им.

„Идеята е да се даде възможността на студентите да ходят на различни места. Постоянно ги обвиняват, че Студентският град се е превърнал в чалготека и какво ли не, но алтернативите са малко“, обяснява Яна. Тя иска Студентският дом да се превърне отново в място, където студентите да имат място за своите изяви, да провеждат уъркшопове, срещи с бизнеса.

Групата ентусиасти работи в продължение на 3 месеца, за да възстанови чертежите на сградата, тъй като от Националната агенцията за приходите (НАП) не разполагат с такива, защото сградата е стара. Първият етаж разполага с една голяма зала, една по-малка, фоайе и коридор, за чието възстановяване са необходими 2,5 млн. лв. Голямата зала е с капацитет от 500 места. Пространството в нея е подходящо за провеждането на най-различни културни събития не само за студентските съвети,

а и от студенти като цяло.

„Те могат да бъдат безплатни за ученици. По този начин хем можеш да покажеш млади таланти, хем да възпиташ по-малките да посещават такива мероприятия“, сподели Яна. Залата може да се използва и от висшите училища по изкуства, които не разполагат с достатъчно зали. Така Националната академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“ и Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ ще могат да правят дипломните си спектакли и концерти без да им се налага да дават наем за помещение.По-малката зала в проекта е направена мултифункционална. Това пространство може да се използва за най-различни неща, включително лекции, обучение, офис със споделено пространство, като се правят срещи с бизнеса, уъркшопове. Идеята им е да са последна дума на техниката, да се вършат различни неща в нея и да се използва и като галерия.

Яна обясни, че не настояват изпълнението на проекта да е във вида, който са посочили. Той е примерен и с него визуализират мечтата си Студентският дом отново да се превърне в място, където се развива културен живот. Идеята е подкрепена с подписи от над 60 организации, сред които са ректори, студентски съвети, НПО-та, Съюз на артистите в България.[3]

[3] ***Източник: Телеграф.бг, статия 05.08.2018***
https://telegraph.bg/bulgaria/vryshtat-kulturniia-zhivot-v-studentskiia-dom-144667

Русенски студенти участваха в XVI-я на Летен университет

Близо 400 студенти от над 25 български висши училища се включиха в поредното XVI-то издание на Летен университет, което се проведе в к.к. Албена от 23 до 29 август. Осем русенски студенти, водени от председателя на Студентския съвет Станимир Бояджиев се включиха в събитието, организирано от Националното представителство на студентските съвети в Република България. Академичната част на проекта бе открита с лекцията „Блокчейн технологии в образованието – що е то?“ на Християн Даскалов – директор на Националния студентски дом. В следващите дни се имаше презентации и дискусии по темите

„Дигитален маркетинг“ и „Състоянието на правната уредба в България. На какво може да ни научи правото“, като лектори бяха създателите на фейсбук феномена Пабло Ескобар и преподавателят в Софийския университет проф. Мария Славова. В официалното откриване на сцената пред хотел „Добруджа“ се включи рапърът 100 кила. С факел от Олимпийските игри беше запален и огънят, предвещаващ спортните срещи между студентите. Младежите се състезаваха в 10 вида спорт – плажен футбол, плажен волейбол – мъже и жени, стрийт баскетбол – мъже и жени, плажен тенис, плуване, плажна лекоатлетическа щафета, плажна щафета, дърпане с въже, плажен крос и шахмат. „Летен университет“ е проект на Националното представителство на студентските съвети, започнал като „Национални студентски игри“ през 2002 година, а от 2009 година инициативата приема наименованието Национални летни студентски игри „Летен университет“. Летният университет има за цел да създаде условия за изграждане на активен диалог между студентските общности, чрез участието им в обучения, семинари, спортни и културни събития, обединявайки ги да работят заедно за развитието на масовия студентски спорт, образованието и междукултурните ценности.[4]

[4] ***Източник: Dariknews.bg, статия 31.08.2018***
https://dariknews.bg/regioni/ruse/rusenski-studenti-uchastvaha-v-hvi-ia-na-leten-universitet-2117612

Христиан Даскалов: Технологиите в публичния сектор се усъвършенстват

Христиан Даскалов е директор на Националния студентски дом към Министерството на образованието и науката от м. август 2018г. Преди това е ръководил проекти в сферата на информационните технологии и дигиталните комуникации на водещи корпорации и стартъпи. Даскалов сподели пред DevStyleR за технологичните промени и за бъдещите му планове като директор.

Какви са предизвикателствата на длъжността?

Предизвикателствата в ръководенето на една държавна институция не са по-различни от тези в една стартъп-компания – управление на основните организационни процеси, развитие на продуктите и услугите, привличане на финансиране за целите на стратегическото развитие на организацията и добър мениджмънт на съществуващите активи. Не мисля, че има съществена разлика и в нуждата от поддържането на високо темпо в работата – ако чуете оправдания за голяма бюрокрация в администрацията, то това са оправдания на хора, които просто не са достатъчно добри мениджъри.

Националният студентски дом е създаден през 1933 г. с даренията и доброволния труд на българските студенти. Целта му е да реализира държавната политика в подкрепа на студентите и да подпомага тяхното творческо и академично развитие. Днес той има за свое основно стратегическо предизвикателство задачата да остане релевантен по отношение нуждите на следващото поколение студенти, а това поражда необходимостта от постоянна модернизация. Добрата новина за мен като директор на институцията е, че мога да разчитам на идеите и ентусиазма на над 200 000 български студенти, за да модернизирам този техен дом.

Подобряват ли се технологиите в държавната администрация?

Технологиите в публичния сектор непрекъснато се усъвършенстват. От години се говори за т.нар. „умни градове“. Моите колеги по научно-изследователския проект „Университет с отворен код“ ще участват в голям технологичен форум в Дубай, където правителството е ангажирано с цялостното трансформиране на публичното управление чрез въвеждането на блокчейн технологии. България, обаче, не е сред ранните иноватори и в повечето случаи промените в следствие на внедряването на новите технологии се усещат на по-късен етап – когато рискът, необходимите инвестиции, но и възвръщаемостта от тях са

по-ниски. Положителното е, че Министерството на образованието е изключително отворено в това отношение и срещнах положителна обратна връзка по повод на идеите ми за въвеждането на блокчейн технологиите в образованието по време на скорошната ми лекция по темата на „Летния университет“, организиран от Националното представителство на студентските съвети.

Препоръката ми към технологичните иноватори е да търсят реализацията на партньорски пилотни проекти в държавния сектор, вместо да чакат на иновиране отвътре. Първата стъпка за това е диалогът и е добре, че ги има форумите, на които той да се случва. Ще имам възможността да модерирам панел по време на наближаваща конференция и ще се радвам да дам дори по-обнадеждаваща обратна връзка относно подобряването на технологиите в държавната администрация след края на дискусиите от форума.

Според теб студентите технологично информирани ли са?

Студентите нямат проблем с базовата си технологична грамотност. Глобалният проблем с фалшивите новини показва, обаче, че тя не е достатъчна. Социалният инженеринг в кибер-пространството и другите заплахи по отношение на информационната сигурност също са доказателство в подкрепа на нуждата от предприемането на допълнителни мерки за обучение през целия живот.

Към Националния студентски дом функционира Център за компютърни изкуства и съвременни медии в образованието, който се администрира от Студентско общество за компютърно изкуство (СОКИ). Ежегодно СОКИ организира международния форум „Computer Space“, който предстои да се проведе в София в периода 25-и – 27-и октомври. Би било прекрасно темата да намери място в тазгодишното издание. В Латвия, за пример, където прекарах част от докторантурата си, съществува Център за стратегически комуникации към НАТО, който се занимава именно с информационни кампании и обучителни събития по въпросите на технологичната информираност и грамотност. Освен всичко останало, в Националния студентски дом има отлични предпоставки за организирането на събития от типа „хакатон“ по този и много други практически проблеми от интерес за студентите.

Ще се отворят ли технологични работни места и стажантски програми в НСД?

Що се отнася до стажантските програми, първата такава е вече факт – стартирахме я преди броени дни. Като част от програмата в администрацията на Националния студентски дом ще бъдат разкрити близо десет позиции в различни

професионални направления и специалности. Кандидатстването се реализира изцяло през централизирания портал за студентски стажове в държавната администрация. Относно технологичните работни места, технологиите са хоризонтална област, т.е. те имат практическо приложение в широк кръг от професионални сфери и в този смисъл целта ми е да технологизираме вече съществуващите работни операции.

Едно от големите предизвикателства пред мен е въвеждането на система за електронен документооборот и електронен обмен на документи, както вътре в администрацията, така и в комуникацията ѝ с останалите заинтересовани страни. Целта ми е тази система на 100% да замени съществуващия обмен на хартиен носител. Само така можем да направим Студентския дом адекватен на условията на дигиталната икономика и релевантен за студентите в едно цифрово общество. В момента пренаписваме правилата за работа и електронното управление в институцията ще бъде факт до края на годината.

С какви иновации ще се развива Националният студентски дом?

Бих казал че иновациите, които ще въведа на този етап, са основно инкрементални и не се ограничават до технологиите. По-скоро са организационни и продуктови, ако разглеждаме Националния студентски дом като институция, която следва да реализира продукция от и за българските студенти. Студентският дом има необходимите предпоставки за развитието на още по-активна творческа и академична дейност. Докато се работи по тази стратегическа задача, с колегите ще действаме ежедневно по мобилизирането на съществуващите ресурси. Имаме няколко прекрасни зали за студентски обучения и семинари, които могат да превърнат Дома в споделено учебно пространство, където всеки успешен студент или докторант може да изнесе лекция, на която да сподели знанията и уменията си със своите колеги и с широката общественост. Разбира се, тези събития ще дигитализираме, за да ги направим достъпни за всички български студенти в страната и отвъд границите. Това е ниша, която можем да запълним успешно и поради това подех инициативата „Отворен университет“, посредством която ще организираме регулярни студентски работилници и конференции. Първата работилница е технологична – ще дам личен пример на 06-и октомври, но не се ограничаваме във формата и тематиката на инициативите в бъдеще. Отворени сме към идеите на всички заинтересовани страни и проявяваме желание за сътрудничество с всеки български студент, всяка студентска организация, с

компаниите от частния сектор и с институциите от публичния.[5]

[5] ***Източник: DevStyleR, статия 04.09.2018***
https://devstyler.bg/blog/2018/09/04/hristian-daskalov-tehnologiite-v-publichniya-sektor-se-usavarshenstvat/

Национална литературна награда „Георги Черняков“ - 2018

Конкурс за студенти - литературни творци

◊ ПОКАНА ЗА УЧАСТИЕ

Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ (София) обявява началото на Четвъртото издание на литературния конкурс за връчване на Националната литературна награда „Георги Черняков“ - 2018.

Право на участие имат действителни студенти от България (независимо дали учат у нас или в чужбина), които са изпратили свои творби на електронния адрес на Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“: cherniaka21@abv.bg

Конкурсът е явен и е на свободна тема. Творбите се приемат от 15 септември до 1 ноември 2018 г. включително.

Кандидатите изпращат до три произведения във всеки жанр (подписани с име или псевдоним, телефон за връзка и имейл) и автобиография (до 10 реда). Отличия не се връчват за съавторство.

Награди по жанрове:

- Поезия (лирика: да се изпращат стихотворения, които са общо до 3 стр.; хайку - до 2 стр.)
  - Първа награда: Диплом и парична премия от 500 лв.
  - Втора награда: Диплом и парична премия от 300 лв.
  - Белетристика (разкази до 8 000 знака).
  - Първа награда: Диплом и парична премия от 500 лв.
  - Втора награда: Диплом и парична премия от 300 лв.
- Хумор и сатира (проза или поезия, общо до 5 000 знака)
  - Награда: Диплом и парична премия от 300 лв.

Участниците, които не спазват изискванията, ще бъдат дисквалифицирани.

Наградите ще се връчат в навечерието на 8 декември 2018 г. (в периода 2-5 декември), в Националния студентски дом – София, пл. „Народно събрание“ 10. Програмата на събитието ще бъде публикувана допълнително.

Управителен съвет на Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“[6]

[6] ***Източник: Културни новини, статия16.09.2018***
https://kulturni-novini.info/sections/7/news/28234-natsionalna-literaturna-nagrada-georgi-chernyakov-2018

Business Daily с гост Христиан Даскалов - (част 2)

Как Националният студентски дом може да помага на образованието и бизнеса? Подобряват ли се технологиите в държавната администрация? Разговор с Христиан Даскалов – директор на Национален студентски дом.[7]

[7] ***Източник: Телевизия Европа, видео запис 21.09.2018***
https://www.tvevropa.com/2018/09/business-daily-s-gost-hristian-daskalov-21-09-2018-chast-2/

Какво бъдеще очаква сцените на Националния студентски дом

Преди 17 години пожар унищожава големия салон на Националния студентски дом в столицата, откъдето тръгват някои от най-големите ни артисти.

По инициатива на Националното представителство на студентските съвети и с подкрепата на студентските организации, сега Домът подема кампания по възстановяването на унищожените зали и пространства за академично творчество.

„Над милион и половина ще струва възстановяването на залите с пълната им функционалност, но ние искаме да започнем. С доброволен труд и дарения да се позатегнат онези пространства, които по-лесно могат да се въведат в експлоатация. За това вярвам, че духът ще бъде необходим, макар и средствата да не са за подценяване. И вече имаме доказателства в тази насока“.

Това разказа в студиото на „Нашият ден“ настоящият директор на НСД, Христиан Даскалов.

Какъв е планът за възстановяване на сценичните пространства и защо те могат да се превърнат в оазис на академичното творчество?[8]

[8] ***Източник: БНР, аудио запис 01.10.2018***
https://bnr.bg/post/101025784

1968: Кинодискусията във физическия факултет

От „Дневник“ се обърнаха към мене да напиша спомен за нашия „дискусионен клуб“, който „просъществува“ мимолетно във Физическия факултет през ранната пролет на 1968 г.[1]

Признавам, че съм затруднен. Бях едно от главните действащи лица в тази история, а да пишеш за свое участие в отдавна станали събития е изпитание – неминуемо се прокрадва подличкото изкушение да се представиш в по-добра светлина и то от критериите на днешния ден – да замълчиш за някои мисли и постъпки, от които сега се чувстваш неудобно, и в същото време да се потупаш по гърдите. Препрочитам намерените под купища хартия тогавашни мои записки и преоткривам себе си от преди 50 години. Този 25- годишен студент по физика, който съм бил тогава, ми се оказва не съвсем познат и в същото време много интересен. Това е и трудността, пред която съм изправен – да възстановя своята цялост – да събера в едно някогашния млад човек с това, което съм днес.

Ще започна малко по отдавна. След двегодишна казарма през1963 г.бях приет във Физическия факултет на Софийския университет. Бурни студентски години. По сесиите заедно с приятели учехме денонощно, но през семестрите не бях от най-редовните студенти. Много пъти отивах на лекции, за да се уговорим къде играем на бридж. Имах две студентски компании.

В едната най-вече се веселяхме. Повечето бяхме физици и химици, но не само. Събирахме се по домовете, където рокясвахме и танцувахме най-новите танци, гледахме заедно телевизия – все още черно-бяла, на току що появилите се в някои домове приемници „Опера“, играехме на бридж и каналета. През лятото ходехме на спортен плувен лагер в Равда или на Созопол. (Помните ли песента на Жоро Минчев: „…Време е да кажа – стягай си багажа, тръгвай за Созопол, вече всички са там…“.) През зимната ваканция взимахме срещу еднолитрова бутилка ракия ключовете на една дълга барака, която се намираше в местността Гьолечица в Рила и в която през лятото имаше пионерски лагер (там сега има база на Физическия факултет). Още от октомври започвахме да се уговаряме как ще прекараме Новата година. В съботната вечер срещу Великден ходехме на църква – обикновено пред катедралния храм „Александър Невски“, когато не беше обграден от милиционери, които пускаха само избрани лица с пропуски. Ходили сме и в църквата на Семинарията. На Сирни Заговезни се маскирахме по някаква тема - например: „Циганско катун“ или „Стара

френска кръчма“.

Не мога да не се похваля, че на един от тези „балове с маски“ специалното жури от актьори в Сатиричния театър – страхотните Коста Коцев, Хиндо Касимов и Васил Попов (момиче от компанията беше близка с тях и ги беше довела), ми присъди първа награда от три бонбона. Бях се маскирал с помощта на приятели като пътуващ католически монах. Вместо расо бях облякъл един подрасник, който беше целия в кръпки и ми стигаше под коленете, босите ми крака, нарисувани с черни и червени резки (от дългия път), бяха обути в налъми, а една моя братовчедка ми беше ушила кръгла шапчица и качулка. Подрасникът бях предумал да ми го заеме един много възрастен свещеник, който живееше на нашата улица. Успях да го върна в младините, като му „обясних“, че ние сме млади студенти ентусиасти, които искаме да поставим „Ромео и Жулиета“, че баща ми е председател на кварталната ОФ организация, който ни е дал местния клуб, а пък на мене ми се е паднала ролята на брат Лоренцо (даже за всеки случай бях научил монолога на брат Лоренцо в ранното утро пред неговата килия). А старият свещеник въздъхна: „Ех, младо, младо, и ние като бяхме млади – аз бях учител в Смолян – играхме „Изгубена Станка“.

В другата компания го давахме по-интелектуално и даже малко снобско. Събирахме се в сладкарница

„Славянка“ - на ъгъла на „Ръкси“[2] и „Славянска“. Четяхме и обсъждахме, скитайки по нощните софийски улици, излизащите американски писатели, френските екзистенциалисти, британските сърдити млади хора, стихосбирките на Салваторе Куазимодо, Жак Превер, Лорка,…Обсъждахме разгорещено и филмите, които гледахме. Веднъж един от нас покани у дома си свой познат поляк да ни превежда една полска абсурдистка пиеса. По това време в Студентския дом бяха поставили „Плешивата певица“ на Йонеско и откъс от „Края на играта“ на Бекет. Една вечер с един приятел отидохме да слушаме лекция на Асен Игнатов в една от аудиториите на Философския факултет.

Слушахме много джаз – Армстронг, Ела, Махалия, Оскар Петерсон, квартета „Модърн джаз“, Дюк Елингтон, Каунт Бейзи,… Бяхме луднали по Рей Чарлз. Плочите купувахме от полския и чешкия културен център и от един немски магазин на улица Лавеле. до Съдебната палата. Ходехме в Консерваторията, където периодично се правеха джаз джем сешъни – по цели нощи с неизменното присъствие на тандема Милчо Левиев на сцената и Радой Ралин сред публиката (тези, които познаваха Радой Ралин, знаят, че той беше запален джазмен). В 210 аудитория на Физическия

факултет (сега в сградата на Химическия факултет) колегите от катедра „Атомна физика“ бяха организирали лектория по джаз - слушахме изпълненията на страхотната уредба, която те бяха направили .

На ъгъла на „Графа“[3] и „Шести септември“ беше Книжарницата на художниците, от където си купувахме евтини, но качествени източногермански и съветски издания с репродукции и фотоси на произведения на изкуството - от древните Египет и Гърция до Матис, Брак, Пикасо и Кандински. Започнаха да се появяват и много хубави наши издания - Бешков, Ангелушев, Жендов, Мазарел, „Изкуството“ на Роден, писмата на Ван Гог до брат му Тео,… Бяхме запалени кинаджии. Една пролетна вечер през 1966 г. към 12 часа, когато се бях приготвил да си лягам, на вратата се позвъни. Бяха приятели. Изтръпнах нашите да не чуят, но май, слава Богу, бяха заспали. „Обличай се. Отиваме да сме първи на опашката пред кино „Благоев“ за филмите на Италианската седмица“. Това беше Втората италианска филмова седмица. Отидохме в градинката пред хотел „Рила“. Събрахме се 6-7 души. Един носеше шах, друг брой на някакъв френски вестник, взет не знам от къде. Нощта не беше студена. Организирахме и дежурство, но повечето останахме през цялата нощ. На сутринта бяхме първи пред касата на киното. Така успяхме да отидем с Ганка (бъдещата ми съпруга), с която току що се бяхме запознали, на всички италиански филми, които пуснаха тогава.

Няма да забравя „Евангелието от Матей“ на Пазолини и „Джулиета на духовете“ на Фелини. През октомври същата година бяхме закъснели да се наредим за билети за Втората френска филмова седмица. Пред Студентския дом се беше събрала огромна тълпа да чакат. Но един познат ни преведе по някакъв, вече не си спомням какъв, начин от тавана на съседната сграда в последния етаж на Студентския дом и после по стълбите се спуснахме до долу, където беше касата, прередихме опашката и успяхме да си купим билети. Така успяхме да видим „Лудият Пиеро“ на Годар и „Войната свърши“ на Ален Рене

В Студентския дом по това време имаше много активен киноклуб. От киноклуба организираха редовно кинолектории, на които бяха представяни различни режисьори. Кулминация на тази им дейност беше двегодишния Университет по история на киното – доколкото си спомням през 1966 и 1967 г. С Ганка не изпускахме нито една лектория, записахме се и в киноуниверситета („занятията“ бяха два пъти седмично). Любимите ни лектори бяха Тодор (Тони) Андрейков, Александър Александров и Христо Берберов.. Те ни запознаха с най-

забележителното в киното – от братя Люмиер през Чаплин, Айзенщайн, Орсън Уелс, италианския неореализъм до Фелини, Антониони, Бергман, Бонуел, Куросава, Тони Ричардсън, Франческо Рози, френската Нова вълна (Рене, Годар, Трюфо) и редица други. Техните филми бяха недостъпни за разпространение пред широката публика. Бяхме под силното влияние и на полското и чехословашкото кино. Много активни бяха полският и чехословашкият културни центрове. Филмите „Пепел и диамант“ и „Канал“ на Анджей Вайда и „Любовта на русокосата“ на Милош Форман получиха голяма популярност. („Строго охранявани влакове“ на Иржи Менцел, доколкото си спомням, го дадоха само в Чехословашкия културен център.)

Възможностите да се гледат върховите постижения на световното кино в кинолекториите и филмовите седмици бяха ограничени – те не достигаха до широката публика. В многобройните киносалони на тогавашна София качествените филми се брояха на пръсти. В тях масово се прожектираха произведения в стил „социалистически реализъм“ (главно съветски) или посредствени касови западни продукции.

Радвахме се на нашите немногобройни сполучливи филми. Тогава се появиха „На малкия остров“, „Слънцето и сянката“ и „Инспекторът и нощта“ на Рангел Вълчанов. Остро сатиричният „Невероятна история“ на режисьора Владимир Янчев по сценарий на Радой Ралин беше посрещнат с възторг. С Ганка имахме страхотен късмет да гледаме през есента на 1967 г. шедьовъра „Привързаният балон“ на Бинка Желязкова. Пуснаха го само за няколко дни преди да го свалят с гръм и трясък с решение на Политбюро[4]. Ще цитирам един пасаж от него: „Събитията и героите са разкрити през призмата на песимизма и неверието в човека. Противно на историческата правда, българските селяни от периода на Втората световна война са изобразени като полудива тълпа. Филмът представлява подигравка с човека, с човешкото и националното достойнство, с историческите традиции и героичните борби на българския народ.“ Това емблематично партийно решение е озаглавено „За някои явления на идеологическия фронт“ и представлява директива за настъпление срещу свободомислието в българската култура (ЦДА, ф.1, оп.6, а. е. 6844, л.2).

Бяхме под силното влияние на Радой Ралин. Изваждам от библиотеката си купчината с негови сатирични книжки. Ето я излязлата през петдесетте години „Строго поверително“ с предговор на великия Илия Бешков. Помня как успях да си я купя от антикварната книжарница на „Графа“ (до тогавашното кино „Култура“). Вътре

в нея откривам мои изрезки от вестници от 60-те години. В една от тях – от „Стършел“, Васил Станилов пита по случай 3 март наши дейци на културата какво мислят за Освобождението на България. Радой Ралин отговаря: „Свободата – блян непостижим! На втория ден се превръща в режим.“ Между книжките е любимата ми „Личен контакт“, която двама приятели ми подариха в началото на 1966 г. (издадена през 1965 г. в тираж 5 000 броя, тя беше разграбена за дни). Следват две книжки „самиздат“ с епиграми: „Моля заповядайте“ и „Безопасни игли“ – моят приятел Геш Радославов беше взел назаем оригинални екземпляри, преписа ги на пишеща машина и оформи художествено няколко бройки. (Много от нас преписваха на пишеща машина, а даже и на ръка цели книжки и ги разпространявахме помежду си – така наречения „самиздат“.) А ето и книжката „Люти чушки“, написана от Радой Ралин и нарисувана от Борис Димовски, която, както мнозина си спомнят, предизвика грандиозен скандал. Пусната на пазара през лятото на 1968 г., тя светкавично се разграбва, докато продажбите са спрени от режима и половината от тиража (20 000 броя) е изгорен по нареждане на ЦК. Двамата автори са уволнени. Уволнени са редакторът на книжката Зина Брезинска и директорът на издателство „Български художник Борис Ташев. С различни наказания са наказани още много хора. Обяснението за тази разправа дава във вестник „Литературен фронт“ неговият главен редактор Богомил Райнов – според него книжката представлява „бракосъчетание на клеветничеството с подлостта“ (бр. 48, 21.XI.1968 г.).

Не мога да забравя и прекрасните сатирични киноминиатюри „Фокус“ – прожектираха ги в салоните заедно с новинарските пропагандни кинопрегледи преди основния филм. За тяхното създаване Радой Ралин успява да обедини усилията на десетки от най-добрите ни писатели сатирици, журналисти и режисьори. Дикторският глас беше на „шопа“ Джони Пенков. Зрителите от сърце се смееха на каламбурите и се наслаждаваха на музикалните импровизации на състава на Милчо Левиев (останал в историята на българския джаз с името „Джаз фокус 65“, дадено му от Радой Ралин). „Фокусите“ просъществуваха от края на 1963 г. до 1965 г., когато на практика бяха спрени заради тяхното свободомислие.[9]

[9] ***Източник: Marginalia.bg, статия 04.10.2018***
https://www.marginalia.bg/aktsent/29745/

Посланик проф. Кирил Топалов гост лектор на РКСК (+ГАЛ)

Днес Ротари клуб София Капитал проведе своя редовна формална среща в р-т Лебед. Наш скъп гост беше посланика на Република България в държавата Ватикана Н.Пр. проф. Кирил Топалов. Той разказа много по темата „Културно-историческо наследство на Ватикана“ като обърна особено внимание върху допирните точки във всяко едно отношение с историята на нашата Родина. След 50-минутното изложение последва половин часово задаване на въпроси от страна на препълнената голяма зала на ресторант Лебед. Подарък от името на РК София Капитал връчи професионалния калиграф г-жа Маргарита Иванова. В последствие бяха раздадени на благодарствени грамоти на управителя на фирма Витекс в България г-н Янис Георгиу, който съдейства за даряване на боя и латекс за местното училище „Гоце Делчев“, Националния студентски дом и Народния театър „Иван Вазов“. Също така беше дадена думата на председателя на Националния студентски дом г-н Християн Даскалов, за да разкаже повече за акцията по възстановяването на НСД.[10]

[10] ***Източник: Ротари клуб София Капитал, статия 03.10.2018***
https://www.rotaryclubsofiacapital.org/okt-03-poslanik-prof-kiril-topalov-gost-lektor-na-rksk-gal/

17 години след пожара: Ще възкръсне ли Студентският дом?

Студенти се заеха да почистят изгорелите зали за академично творчество Видео репортаж с Васил Силеновски, зам. председател на Националното представителство на студентските съвети.[11]

[11] ***Източник: Телевизия България Он Ер, видео запис11.10.2018***
https://www.bgonair.bg/a/108-video/159957-17-godini-sled-pozhara-shte-vazkrasne-li-studentskiyat-dom

17 години стигат ли? Студентският дом като феникс от пепелта!

Преди 17 години тежък пожар унищожава сцената на Националния студентски дом. Днес младежи запрятат ръкави и решават да възстановят изгорелите зали и пространства за академично творчество.

Ще възкръсне ли от пепелта като феникс историческото място за софиянци?

Студентският дом е построен през 1933 г. Земята е била дарена от Царя по онова време, а сградата е била построена с доброволен труд на студенти. През 2001 г., обаче, пламъците я обхващат и днес спомените за славните и дни се е превърнал в пепел.

На 20 октомври от 9 часа голяма група студенти ще почистят залите, за да вдъхнат живот на забравеното място.

„Нашето желание е тази зала, след като вече толкова години не се позлва, да бъде реставрирана. Да може да се ползва от студенти, да се ползва за творческа и научна дейност“, обясни зам.-председателят на Националното представителство на студентските съвети Васил Силяновски.

Пред Bulgaria ON AIR той посочи, че залата е сърцето на Студентския дом и без нея трудно може да се провокира голяма активност.[12]

[12] ***Източник: ТВ България Он Ер, Днес.бг, видео запис 11.10.2018***
https://www.dnes.bg/sofia/2018/10/11/17-godini-stigat-li-studentskiiat-dom-kato-feniks-ot-pepelta.390245

Студентите ще възродят Студентския дом в столицата

След разрушителният пожар през 2001 г, унищожил сцената на Националния студентски дом, студентите са решени да върнат живота в залите на сградата. Обявена е Кампания за възстановяване на залите на Студентския дом, която включва три стъпки: почистване на пространствата, съсипани от пожара, събира не на финансови средства за възстановяване на сцените, според идейния архитектурен проект и предоставяне за безвъзмездно ползване на всички български студенти. За целта, на 20 октомври в 9.00 ч. студенти ще започнат с изпълнението на първата стъпка, а именно – почистването на залите, споделя ulgaria ON AIR. Припомняме, че върху дарена от Царя земя и с доброволен труд на българските студенти, през 1933 г. е построен Студентския дом.[13]

[13] ***Източник: Столица.bg, статия 12.10.2018***
https://stolica.bg/sofia/studentite-shte-vazrodyat-studentskiya-dom-v-stolitsata

След 17 години: Младежи възстановяват изпепеления Студентски дом в София

17 години след големия пожар, изпепелил част от Студентския дом в центъра на София, младежи започват кампания за възстановяването му.

Мястото има богата история. Земята е дарена през 1933 г. от цар Борис III на студентите. Те от своя страна с доброволчески труд и дарения го превръщат в място за изкуство, за музика и театрални постановки. От залата са тръгнали много известни личности - например ФСБ правят първия си концерт в нея. Магдалена Манолова помни помещенията, пълни с живот - в тях се е играл театър, правели са се изложби, конференции. Там изнасял концертите си академичният хор на студентите, основан от баща ѝ. Студенти по архитектура са разработили проект за възстановяването на мястото. Той ще запази стила и орнаментиката, но и ще внесе съвременно удобство. Нужни са около 2 милиона лева.

След пожара всичко е изоставено. Като начало студентите искат да изчистят помещенията и призовават да се включим с доброволен труд. „Символиката е, че преди 85 години този дом е изграден с доброволния труд на студенти. Сигурна съм, че ако сега се включват повече хора, можем да възстановим пространствата“, категорична е Яна Вангелова от Националното представителство на Студентските съвети.

„Много е необходимо да оживее и да влезе в крак с нашето време, защото трябва да помним, но и да имаме мисъл за бъдещето“, подчерта Манолова. Кампанията започва тази събота. След почистването в събота студентите се надяват да могат да използват помещенията още на 27 октомври, когато организират артфестивал.[14]

[14] ***Източник: БТВ Медиа Груп, видео репортаж 16.10.2018***
https://btvnovinite.bg/bulgaria/sled-17-godini-mladezhi-vazstanovjavat-izpepelenija-studentski-dom-v-sofija.html

Сцените на Национален студентски дом заживяват втори живот

Национален студентски дом е изграден през 1933 година на площад „Народно събрание“ в София. По локация и по значение се нарежда до други архитектурни и културни бижута като СУ „Св. Климент Охридски“, Народното събрание, сградата на БАН и храм-паметник „Св. Александър Невски“. Гарант за построяването му е бил Цар Борис III, а институциите, които са се съюзили за целта са Министерство на народното просвещение, Студентски клуб (, Граждански комитет за построяване здание на Студентския клуб в София, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Свободен университет, Български национален студентски съюз, ОСО „Христо Ботев“, ОСО „Васил Левски“, списание „Студентски преглед“ и вестник „Студентска борба“.

За жалост, през 2001 година пожар опустошава част от Студентския дом, включително и сцената му, която на времето е била прощъпулник за много български творци. Сега, 17 години по-късно, Националното представителство на студентските съвети, студентски организации и състави към Дома захващат кампания по възстановяването на опожарените зали. Инициативата е само и единствено доброволна и с дарения. Първата стъпка към реновацията е да се почистят пространствата. Акцията ще се проведе на 20-ти октомври, а как може да станете част от доброволците, може да разберете тук.

По случай приключването на първия етап, на 27-ми и 28-ми октомври в творческите зали за първи път от 15 години насам ще се проведе арт фестивал, изпълнен с танци, театър, музика, работилници, както и дискусия, относно идеята и концепцията на кампанията за възстановяването на сцените на Национален студентски дом.

Веднъж след като почистването приключи, следва по-трудното – да се съберат средства, необходими за възстановяването на изгорелите творчески пространства. Проектът вече е изготвен от студентите от Университета по архитектура, строителство и геодезия – Ивайло Стоянов, Марин Маринов, Венцеслав Попов, Кирил Шопов, Стоянка Атанасова, Карина Дикова, Цветелина Пулева, Цветелина Димитрушева. За целта те прекарват три месеца във възстановяване на старите чертежи, тъй като в Националната агенция за приходите не разполагат с оригиналните. След като сградата придобие своята цялост и залите за академично творчество отново възвърнат своя блясък, те ще бъдат безвъзмездно предоставяни за ползване от цялата българска академична общност, както и на студентите от страната и чужбина.

Така академичният студентски живот ще се възроди от пепелта. Национален студентски дом ще е отново място, в което ще кипи култура, творчество, ще се обменя опит между различните университети, ще се образуват приятелства и колегиалност, както и едно светло бъдеще за нашите пораснали деца.[15]

[15] ***Източник: Plovdivtown, статия 16.10.2018***
https://www.plovdivtown.com/%D1%81%D1%86%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%B4%D0%BE%D0%BC/

Възстановяват Националния студентски дом

Да възстановят унищожените зали на Националния студентски дом в София.

С това са се заели от Националното представителство на студентските съвети, с подкрепата на студентските организации.

Преди 17 години пожар повреждa големия салон и камерната зала и оттогава те тънат в разруха. А от там започва творческият път на някои от най-големите ни артисти и музиканти, сред които и група ФСБ.

За утре е планирано почистване на големия салон и всеки, който желае, може да се включи.

В края на месеца ще има арт-фестивал във фоайето, а студенти по архитектура са направили идеен проект за възстановяване на залите.

Мариана Корчакова с още информация: Чуй още[16]

[16] ***Източник: darikradio.bg, аудио запис 19.10.2018***
https://darikradio.bg/vazstanovavat-nacionalnia-studentski-dom.html

Започна кампания за възстановяването на Студентския дом в София

Каква ще е съдбата на сградата след пожара през 2001 г.?

През декември 2001 г. в Студентския дом в София избухва пожар. Сцената и покривът над нея са почти изпепелени. 17 години по-късно в залите живее само разрухата. Днес група студенти започват кампания, за да върнат от пепелта някога създаденият от и за тях културен център.

Домът на студентите е създаден през 30-те години на миналия век от студенти за студенти със средства на дарители. През годините залата е приветствала дебютните изпълнения на Борис Христов, Никола Гюзелев, Ангел Манолов, първата българска рок банка „Бъндараците“ с Кирил Маричков. ФСБ също правят първия си концерт там.

Прах, пепел, следи от пожар и разпадащи се стени. И двете зали на първия етаж на сградата са изоставени. За да накарат сърцето на Студентския дом отново да тупти, група студенти и новият директор на дома започват кампания.

Студентите се надяват на помощ от доброволци, дарители и съдействие от страна на Министерство на образованието, което е собственик на сградата.

Новините на NOVA - вече и в Instagram, последвайте ни. За още новини харесайте и страницата ни във Facebook ТУК.[17]

[17] ***Източник: Нова ТВ, видео запис 20.10.2018***
https://nova.bg/news/view/2018/10/20/229661/%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D0%BA%D0%B0%D0%BC%D0%BF%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%8F-%D0%B7%D0%B0-%D0%B2%D1%8A%D0%B7%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D1%8F%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%BE-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%8F-%D0%B4%D0%BE%D0%BC-%D0%B2-%D1%81%D0%BE%D1%84%D0%B8%D1%8F/

След 17 години разруха: Младежи възстановяват изпепеления Студентски дом

През декември 2001 г. в сградата избухва пожар, който почти унищожава сцената и покрива Видео репортаж от деня на почистването - доброволческа дейност на студентите за разчистване на партерния етаж на Национален студентски дом и голямата сцена. Разговор със студентите.[18]

[18] ***Източник: Телевизия България Он Ер, видео запис 20.10.2018***
https://www.bgonair.bg/a/108-video/160291-sled-17-godini-razruha-mladezhi-vazstanovyavat-izpepeleniya-studentski-dom

След години разруха: Доброволци възстановяват изгорелия Студентски дом

Младежи възстановяват изпепеления Студентски дом в София. Доброволческата акция започна днес след 17 години на разруха.

Концертите на академичния хор на студентите са се провеждали в залата на Студентския дом в София, основан през 1933 г. с доброволчески труд и дарения. През 2001 г. обаче пожар изпепелява част от сградата.

В продължение на 17 години мястото тъне в разруха - до днес.

Връщането към живота на тези зали за изкуство и култура започна с изчистването на помещенията.

„Трябва да помагаме, когато има нужда. Ние сме общество и доброволната работа трябва да е заложена във всеки един от нас“, категоричен е Ивайло Янков.

„Аз виждам доста потенциал в това място. И честно казано, не го виждам като развалина, а напротив! Мисля, че може да изглежда много добре, дори вече си представям какво къде да има и как би изглеждало. Вярвам, че ще стане страхотно“, убедена е и Йоана Петрова. Когато за първи път влиза в залите, Яна Вангелова е потресена. „Направо ми се плачеше, защото това е в центъра на София, може да се използва, било е културно средище, което е събирало млади хора“, посочи тя.

Студентите се надяват да могат да използват помещенията още след седмица, когато организират артфестивал. А за пълното възстановяване на залите ще са нужни около 2 милиона лева.[19]

[19] ***Източник: btvnovinite.bg, видео запис20.10.2018***
https://btvnovinite.bg/bulgaria/sled-godini-razruha-dobrovolci-vazstanovjavat-izgorelija-studentski-dom.html

Култура под пепелта: Разчистването на Студентския дом

След 17 години в разруха, младежи възстановяват Студентския дом в София.

Акцията в сградата паметник на културата започна тази сутрин с разчистване на ненужните вещи. Сградата е паметник на културата и се намира точно срещу Народното събрание.

Доброволците споделят, че най-интересното, което намират в разрухата, са брошурите, списания или плакати от преди 15 г.

През декември 2001 г. в Студентския дом в София избухва пожар. Сцената и покривът над нея са почти изпепелени. В продължение на 17 години мястото тъне в разруха – до днес.

Студентите обещават, че инициативата ще продължи докато не изчистят всички отпадъци и не върнат отново духа на мястото.[20]

[20] ***Източник: Днес.бг, видео запис 20.10.2018***
https://www.dnes.bg/sofia/2018/10/20/kultura-pod-pepelta-razchistvaneto-na-studentskiia-dom.391117

Арт-фестивал пред опожарените сцени на Студентския дом в София

За първи път от над 15 години в Националния студентски дом на пл. Народно събрание №10 ще се проведе арт-фестивал. Във фестивалната програма на 27-и и 28-и октомври от 11-30 ч. до 21-30 ч. са включени концерти и работилници с участието на редица творчески състави и изпълнители на народна музика и танци, етно-джаз инструменталисти, студенти.

В рамките на фестивала място ще намерят и представления за деца, импровизации, 3D mapping. Сред организаторите на събитието са съставите към Студентския дом - театър студио „Студентина“, Академичен хор „Ангел Манолов“, Академичен фолклорен ансамбъл, както и партньори от гражданския сектор – читалище „Канатица“, независими артисти.

През 2001 г. Студентският дом губи своите сцени след голям пожар навръх 8-и декември. Сцените остават разрушени до днес, а само преди седмица доброволци се заеха с разчистването им, за да може творческата дейност да бъде възстановена по случай Деня на народните будители. За самото възстановяване на голямата концертна зала, използвана още като театрален и кино-салон, както и на малката камерна зала, ще бъдат необходими над 1,7 млн. лева. Арт-фестивалът „Изкуството в действие“ ще се проведе този уикенд в подкрепа на кампанията по възстановяването им, стартирала от Националното представителство на студентските съвети с изработването на идеен проект за реконструкция. Историята на Националния студентски дом, обявен за недвижим паметник на културата, е уникална за България, тъй като акцията по набирането на средства за изграждането му в центъра на София продължава от 1903 г. до 1933 г., когато Домът е официално открит, макар и недовършен. Именно тук много артисти правят първите си стъпки пред публика. С изкуството да бъдеш изпълнител чрез участието си в Академичния хор към Студентския дом се запознават Борис Христов и Никола Гюзелев. ФСБ прави в Дома на студентите своя първи рок-концерт. От „Централния студентски дом на културата“ стартират своите кариери редица естрадни изпълнители – членове на групата „Ален Мак“ и оркестър „Метроном“; музиканти от студентския филхармоничен оркестър, писатели от Кабинета на младия писател „Димчо

Дебелянов“, актьори, фотографи, режисьори.[21]

[21] ***Източник: КРОСС, статия 22.10.2018*** *https://www.cross.bg/stydentski-stydentskiya-orkestur-1586954.html*

20“Изкуството в действие“ в подкрепа на Студентския дом

Концерти и творчески работилници ще се състоят в събота и неделя пред опожарените сцени на емблематичната сграда Арт фестивал ще се проведе за първи път от над 15 години в Националния студентски дом на пл. „Народно събрание“ 10. В програмата на 27 и 28 октомври от 11.30 до 21.30 ч. са включени концерти и работилници с участието на редица състави и изпълнители на народна музика и танци, етно-джаз инструменталисти, студенти. В рамките на фестивала място ще намерят и представления за деца, импровизации, 3D мапинг. Сред организаторите са съставите към Студентския дом - театър студио „Студентина“, Академичният хор „Ангел Манолов“, Академичният фолклорен ансамбъл, както и партньори от гражданския сектор - читалище „Канатица“, независими артисти.

През 2001 г. Студентският дом губи своите сцени след голям пожар навръх 8 декември. Те остават разрушени до днес, а само преди седмица доброволци се заеха с разчистването им, за да може творческата дейност да бъде възстановена по случай Деня на народните будители. За самото възстановяване на голямата концертна зала, използвана още като театрален и киносалон, както и на малката камерна зала, ще бъдат необходими над 1,7 млн. лв. „Изкуството в действие“ ще се проведе в подкрепа на кампанията по възстановяването им, започнала от Националното представителство на студентските съвети с изработването на идеен проект за реконструкция. Историята на Националния студентски дом, обявен за недвижим паметник на културата, е уникална за България, тъй като акцията по набирането на средства за изграждането му в центъра на София продължава от 1903 до 1933 г., когато Домът е официално открит, макар и недовършен. Именно тук много артисти правят първите си стъпки пред публика. С изкуството да бъдеш изпълнител чрез участието си в Академичния хор към Студентския дом се запознават Борис Христов и Никола Гюзелев. „ФСБ“ прави в Дома на студентите своя първи рок концерт. От Централния студентски дом на културата започват своята кариера редица естрадни изпълнители - членове на групата „Ален мак“ и оркестър „Метроном“, музиканти от студентския филхармоничен оркестър, писатели от Кабинета на младия писател „Димчо Дебелянов“, актьори, фотографи, режисьори, научи ДУМА от Христиан

Даскалов, директор на Националния студентски дом.[22]

[22] ***Източник: в. Дума, брой: 207, статия 25.10.2018*** *https://duma.bg/?go=news&p=detail&nodeId=177780*

Изкуството в действие - арт-фестивал в Националния студентски дом

На 27-и и 28-и октомври пред опожарените сцени на Студентския дом на площад Народно събрание №10 за първи път от 15 години насам ще се проведе арт-фестивал. Във фестивалната програма от 11.30 ч. до 21.30 часа в събота и неделя са включени концерти и работилници с участието на редица творчески състави и изпълнители на народна музика и танци, етно-джаз инструменталисти, студенти. В рамките на фестивала място ще намерят и представления за деца, импровизации, 3D mapping. Сред организаторите на събитието са съставите към Студентския дом – театър студио „Студентина“, академичен хор „Ангел Манолов“, Академичен фолклорен ансамбъл, както и партньори от гражданския сектор – читалище „Канатица“, независими артисти.

Резултатите от проведената преди седмица акция по почистването на сцените дава възможност поне да се пристъпи към провеждането на арт-фестивала в централното фоайе на Студентския дом, който цели да събуди интереса към мисията по възстановяването на сцените, подета от студентите и да спечели съмишленици сред гражданите от столицата и цялата страна.

Студентският дом губи своите сцени след голям пожар навръх 8-и декември 2001 година. Сцените остават разрушени до днес, а само преди седмица доброволци се заеха с разчистването им, за да може творческата дейност да бъде възстановена по случай Деня на народните будители. За самото възстановяване на голямата концертна зала, използвана още като театрален и кино-салон, както и на малката камерна зала, ще бъдат необходими над 1,7 млн. лева. Арт-фестивалът „Изкуството в действие“ ще се проведе този уикенд в подкрепа на кампанията по възстановяването им, стартирала от Националното представителство на студентските съвети с изработването на идеен проект за реконструкция.

Историята на Националния студентски дом, обявен за недвижим паметник на културата, е уникална за България, тъй като акцията по набирането на средства за изграждането му в центъра на София продължава от 1903 до 1933 година, когато Домът официално е открит, макар и недовършен. Именно тук много артисти правят първите си стъпки пред публика. С изкуството да бъдеш изпълнител чрез участието си в Академичния хор към Студентския дом се запознават Борис Христов и Никола Гюзелев. ФСБ прави в Дома на студентите своя първи рок-концерт. От „Централния

студентски дом на културата“ стартират своите кариери редица естрадни изпълнители – членове на групата „Ален Мак“ и оркестър „Метроном“; музиканти от студентския филхармоничен оркестър, писатели от Кабинета на младия писател „Димчо Дебелянов“, актьори, фотографи, режисьори. Чуйте разговора с директора на Националния студентски дом Христиан Даскалов, който беше гост в предаването „Артефир“.[23]

[23] ***Източник: БНР, аудио запис 26.10.2018***
https://bnr.bg/play/post/101037192

Националният студентски дом набира нови приятели чрез арт фестивал

Арт фестивал „Изкуството в действие“ се провежда в събота и неделя в Националния студентски дом в София. Той е първото събитие, след като миналата седмица, за първи път от над 15 г. бяха отворени опожарените сцени на дома през 2001 г.

„Има танцови и театрални изкуства, различни арт работилници. Днес и утре от 19-21.30 ч. ще има и концерти с народни изпълнения, с изпълнения на етно джаз формации, на инструменталисти. За най-малките също ще има различни занимания – с пластилин и прочие. Всеки е добре дошъл – млади хора студенти, семейства, пък и по-възрастни, които са свързани с историята на дома от онези години, в които той е бил културно средище за цяла София“, каза за БГНЕС директорът на студентския дом Христиан Даскалов.

Той уточни, че достъпът до фестивала е безплатен.

„Днес ние не събираме средства за възстановяването. Ние днес събираме или набираме приятели за това възстановяване, тъй като ще ни трябват над 1 млн. лева, за да се ремонтират голямата и камерната сцена“, поясни още той.

На терасата на студентския дом всеки посетител може да стане част от цветната арт инсталация на Християн Бакалов.

„Това е инсталацията Pure deking. Тя представлява опънати цветни ленти, които се движат с вятъра и трептейки издават живот и красив сигнал към всички хора. Защото колкото и да е тежък живота ни, ние все още виждаме шарен света“, заяви Бакалов.

Назначеният през август директор каза, че при голямото почистване на опожарените помещения са изнесени над 150 кубика строителни и битови отпадъци.

„По-важното е, че се натъкнахме на архива на студентския дом. Той беше захвърлен в тези строителни отпадъци. Има неща, които са от 70-те години. Намерихме плочи с изключителна стойност. Те са на оркестър „Метроном“, на група „Ален Мак“, които са се развивали своята творческа дейност тук. В студентския дом се е провел първия концерт на FSB, от тук е тръгнала първата рок група „Бъндараците“, тръгнали са изпълнители като Никола Гюзелев и Борис Христов през академичния хор „Ангел Манолов“, разясни Даскалов.

Той каза още, че ще работи в посока студентският дом да се превърне в културно средище, което да е познато на младите хора и студентите, защото сградата му не е само паметник на културата, а тя е част от онези истории, които трябва да продължат.[24]

[24] ***Източник: БГНЕС, видео запис 27.10.2018***
https://www.bgnes.com/bylgariia/obshchestvo/4617419/

17 години след пожара връщат към живот Студентския дом в центъра на София

Преди 17 години голям пожар изпепялява Студентския дом в центъра на София. Днес група млади хора искат да върнат сградата към живот и да я превърнат в културното средище, каквото е било в средата на миналия век. За тази цел са им нужни около 2 милиона лева, които до този момент държавата не може да им даде.

Студентският дом е паметник на културата, собственост на Министерството на образованието. Студентите са поискали финансиране на ремонта.

Липсата на финансиране не демотивира и Ивайло - ръководителят на екипа от 8 студенти, които работят денонощно и безвъзмезно по новата визия на Студентския дом.

За да намерят парите студентите разчитат и на дарителска помощ като организират и редица културни прояви, с които да събират средства.[25]

[25] ***Източник: Телевизия Европа, видео запис 27.10.2018***
https://www.tvevropa.com/2018/10/17-godini-sled-pozhara-vrashtat-kam-zhivot-studentskiya-dom-v-tsentara-na-sofiya/

30-то юбилейно издание на международния форум за компютърни изкуства „Компютърно пространство“ 2018

Форумът за компютърни изкуства Computer Space („Компютърно пространство“) се провежда 30 години и е най-голямото събитие за компютърни изкуства в Югоизточна Европа. Форумът се организира от Студентското общество за компютърно изкуство /СОКИ/ в партньорство с редица организации и институции.

От 25-ти до 27-ми октомври, в Центъра за култура и дебат „Червената къща“ и Централния военен клуб се състоя фестивалната част на международния форум за компютърни изкуства „Компютърно пространство“, computerspace.org, където имаше серия от изложби на компютърна графика, анимация, интерактивни изкуства, електронна музика, семинари, демонстрации и връчване на наградите от конкурсната част. Посетителите имаха удоволствието да видят множество презентации, изнесени от експерти в областта на дигиталното изкуство на световно ниво. Форумът е некомерсиално събитие показващо световните тенденции в областта на компютърните изкуства, с образователна насоченост към студенти, ученици, експерти и артисти.

Основни акценти в тазгодишния фестивал са теми като „Предизвикателствата на 3D визуализацията“,

„Стари и нови медии“, „2D илюстрация и анимация“, „Гугъл гараж“, „Био изкуство“, „Разработване на дигитални арт проекти“, „Визуални ефекти“ и представяне на някои от проектите и авторите на конкурса Computer Space. По повод 30-тото юбилейно издание на „Компютърно пространство“ се организира ретроспективна изложба на „Кравая“ в градинката пред НДК. В нея са представени някои от наградените проекти от последните 5 години, както и информация за историята на самото събитие.

Посетителите на 30-тото издание на „Компютърно пространство“ имаха шанса да разгледат множество изложби и да се включат в ежегодните семинари провеждани в Центъра за култура и дебат „Червената къща“. В изложбеното пространство беше показан проекта Foxy days-компютърни графики на Кристина Стоянова, в който в рамките на 101 дни тя е изработвала по една илюстрация на лисица с различен контекст, определян от нейните почитатели. В изложбата бяха показани 30 от тези 101 илюстрации. Изложени бяха 3D визуализации от студио

REDVERTEX, като изображенията бяха с впечатляваща фотореалистичност. Интерактивните инсталации на Лора Шопова от Националната художествена галерия и учениците от ТУЕС към ТУ-София Александър Петров, Петър Герасимов и Теодор Станишев не само забавляваха посетителите, но и показваха синтеза техника-наука-изкуство. Заедно с тях, Валентин Милев демонстрира разнообразни смарт играчки. Показани бяха и т.нар. paper tablets, иновативни графични таблети на WACOM, както и системи за виртуална реалност. Някои от съвременните смарт играчки съдържат самообучаващи се алгоритми и демонстрират завидна способност за интеракция с хората.

И тази година семинарите предизвикаха голям интерес сред посетителите. Впечатляващи бяха презентациите за 3D визуализацията от Димитър Рашков, Кубрат Томов и Никай Рангелов от REDVERTEX. Млади, но доказали се илюстратори като Йоана Викторова, Бориславa Караджова и Николай Иванов разказаха за нови проекти, свързани с 2D илюстрация и анимация. Посетителите имаха шанса не само да слушат презентаторите, а и да разговарят с тях и обсъждат казуси. Интерес предизвика уъркшопа за естетиката на фотографията , в който Ивайло Стоянов и Кеворк Ванлян запознаха публиката с част от историята на фотографията и показаха примери на някои съвременни фотографи и техните бележити творби. Семинарът на Google Garage, воден от Илияна Бачева и Иван Апостолов беше изключително полезен за всички, които искат да създадат добро онлайн присъствие за своят бизнес или изкуство.

На следващият ден Валентин Велинов от БАН запозна зрителите с технологиите, които помагат на учените да правят виртуални дисекции на различни растителни структури и как био-образите могат да изглеждат като дигитални картини. Росен Петков, Боряна Савова и Иван-Асен Оведенски от Студентското общество за компютърно изкуство /СОКИ/, заедно със своите партньори от Националната професионална гимназия по полиграфия и фотография представиха новостите в т.нар. мобилна (нискобюджетна) дигитализация на книги и проекта Mobile Digitizing по програма Erasmus+. Разработката на интерактивни инсталации бе представена от директора на програма „Дигитални изкуства“ към НХА Венелин Шурелов. Разработката на мобилни устройства и софтуер за тях бе коментирана от Виктор Кетипов, преподавател в ТУЕС. Марин Петков и колеги от MP-Studio представиха новостите в областта на 3D мапинга. Специалните визуални ефекти във филмите бяха атрактивно показани от Ангел Иванов от WorldWide FX. Известни

международни експерти и артисти като Саша Гедет, Мете Болд и Седрик Фермонт от Германия, Маня Чирич от Сърбия, Йонас Бодингбауер и Тобиас Мико от Австрия, Никос Ставрополус от Гърция, Сенай Угурлу от Турция представиха състоянието на компютърните изкуства в България.

Третият ден на фестивалната част бе посветена на церемонията по връчване на наградите на победителите от конкурсната част на „Компютърно пространство“. Победителите бяха избрани от експертно жури от представители на академичния, артистичния и корпоративния сектор, като за наградите се състезаваха над 100 проекта от над 15 страни. Наградите се връчиха от политици и експерти в голямата зала на Централния военен клуб. В началото на церемонията председателят на организационния комитет Росен Петков представи историята на форума „Компютърно пространство“ от 1989 г. до наши дни, показвайки кадри от списания „Млад конструктор“, „Графика с компютър“ , в. „Младеж“ от периода 1988 г. - 1994 г., където Росен Петков е популяризирал компютърните изкуства и Форума. Бяха обявени победителите в 8-те категории- компютърна графика, компютърна анимация, уеб-дизайн (с 4 под- категории), мобилни арт приложения и електронна музика. Награди връчиха д-р Тодор Чобанов, Заместник- кмет на Столична община, Биляна Генова, директор на дирекция „Култура“ на Столична община, Дончо Барбалов, Заместник-кмет на Столична община, Наталия Митева, програмен директор „Образование“ във Фондация „Америка за България“, Михаела Иванова от Постоянната комисия по образование, култура, наука и културно многообразие към Общинския съвет, директора на Национален студентски дом Христиан Даскалов, Росен Петков, председател на организационния комитет и на СОКИ, Георги Шарков, съветник по киберсигурност към Министерство на отбраната и Владимир Джамбазов- композитор и член на журито.

д-р Тодор Чобанов, Заместник-кмет на Столична община връчва награди на победителите в конкурсната част

Г-жа Биляна Генова- директор на Дирекция „Култура“ на Столична община връчва награди на победителите в конкурсната част

Г-жа Михаела Иванова от Постоянната комисия по образование, култура, наука и културно многообразие на Столична община връчва награди на победителите в конкурсната част

г-жа Наталия Митева- програмен директор „Образование“ във Фондация „Америка за България“ връчва награди на победителите в конкурсната част

г-н Христиан Даскалов, директор на Национален студентски дом, връчва награди на победителите в конкурсната част

В категория „Компютърна графика“ наградата взе Cover art/editorial ‘fishhead’- Georgios Dimitriou, Гърция, в категория „Компютърна анимация“- Branded dreams – the future of advertising- Thom Snels, Великобритания. Наградата за електронна музика получи Night study 3 - Felipe Otondo, Канада. В категория „Уеб-дизайн - изкуство, култура и хоби“ бе отличен сайта „Пловдив- европейска столица на културата“, в „уеб дизайн- информация и медии“- Icarus_thegame- Tobias Micko, в „уеб дизайн- общество и институции“- ННЕК ЮНЕСКО и специална награда за Националното представителство на студентските съвети, в „уеб-дизайн- технологии и пазар“ - Orsay- Georgi Vasilev, в „мобилни арт приложения“- Die entscheidung – „the decision“- Jonas Bodingbauer.

Раздадени бяха и наградите на публиката, както и други специални награди, които могат да се видят на сайта на събитието. Всеки може да разгледа до 05.11.2018 ретроспективната изложба „30 години „Компютърно пространство“, която се намира до „Кравая“, в парка на НДК. Форумът в част от Календара на културните събития на Столична община. Образователните семинари се организират с подкрепата на фондация „Америка за България“.[26]

[26] ***Източник: в. 24 часа, статия 29.10.2018***
https://www.24chasa.bg/novini/article/7126619

Очи в очи с театъра: Дарин Ангелов

Завършваме поредицата с един млад и твърде симпатичен актьор.

През 2018 на културния български пазар можеш да си приберешв еко торбата и качествени продукти, и „фастфуд“ предложения. Най-непринуден и непредвидим не само технически, но и по емоционални причини остава театърът. Любимият театър днес е едновременно лесноразбираем, но и оставя послевкус, кара душата да се бунтува, да разисква теми, за да може и когато се приберешвкъщи след постановката, преди да заспиш, да помислиш отново върху сюжета и след две-три седмици, когато изхвърляш старите билети от портфейла си, отново да се усмихнеш широко или да се просълзиш, както при финалните аплодисменти.

Нерядко решаваш и да не ги изхвърлиш, а да ги колекционираш някъде там, на топло…

По-малко от две седмици ни делят от магичната Нощ на театрите 2018. На 17 ноември едновременно 11 европейски държави ще бъдат част от чудото на театралното изкуство, а сцената ще се превърне в основна арена за дискусии и ще събере по едно и също време всички, които я обичат.

„Посланието на тазгодишното издание на най-мащабната театрална инициатива в българияе „очи в очи с театъра“.

А събитията обхващат цялата страна. Нощ на театрите 2018 е част от Програма „Културен календар“ на Столична община и се осъществява с любезната подкрепа на Министерство на културата на Република България и Съюза на артистите в България. Международен партньор на инициативата е Асоциация „Европейска нощ на театъра“. Как ще прекара Нощ на театрите Дарин Ангелов ще видиш в блица ни: Ти си: Дарин Ангелов Ако животът ти не беше сцена, би бил: скучен.

Най-големият ти гаф по време на представление: През 2004 г. в Младежкия театър играхме „Амадеус“. Още не беше завършен ремонтът на сегашния театър и ползвахме сцената на студентския дом. Беше невероятно добро представление и от щастие, че го изиграхме така добре на поклоните не прецених, че сцената е по-къса. Поклоних се… тръгнах назад с подобаваща енергия… и сцената свърши. Под мен имаше само около метър и половина дупка и се оказах по дупе на земята с разпрани гащи. Нямаше как да се измъкна и стоях там около 15 минути докато стихнат аплодисментите и публиката си тръгне.

Заглавието на коя постановка описва най-добре живота ти сега: „Животът е прекрасен“. Любимият ти сценичен партньор е: брат ми -Деян Ангелов. Какво правиш,ако не се получи магията на сцената , ако не избухне енергията ? Карам до антракта и след това пак паля фитила. Колко често ти се случва да си в ситуацията to be or not to be? Всеки ден. Костюмът на кого от героите ти най-трудно сваляш от себе си: „Страхотни момчета“ - там съм гол. Колко често играеш извън сцената? Остава и извън сцената да заиграя ЈВ живота не играя! В съвременната култура би променил:

Защо да я променям?Всяка култура е адекватна за времето си. Важно е културата, която аз съм създал, да е достатъчно заразителна. Театърът е за: всички. Какво ще гледаш в Нощта на театрите 2018?

Набелязал съм няколко събития. Много искам да гледам „Макбет“ на NTLiveи поне едно от няколкото представления на алма алтер в Софийския университет. Няма да пропусна – дори ще се включа като участник, в откритото студио LiveCam, което ще се излъчва на живо на 17 ноември от 11 до 17 ч. във фейсбук страницата на Нощта. Интересен ми е и документалният филм „Един час театър“ в Дома на киното. Дано успея да намеря време за всичко в този своеобразен „маршрут“, който съм си начертал.[27]

[27] ***Източник: GoGuide.bg, статия 03.11.2018***
https://goguide.bg/1833-5756-ochi-v-ochi-s-teatyra-darin-angelov/

Павлова: Младите трябва да са активни при вземане на решения за бъдещето им

Много е важно младите хора не само да са информирани за работата, целите и функциите на европейските институции, но и да им бъде дадена възможност да участват активно, да изразяват мнение и да се усещат, като неразделна част от взимането на решение в процеса на европейските въпроси. Това каза пред журналисти министър Лиляна Павлова на Международния младежки семинар „Насърчаване на младежкото участие в изборите за Европейски парламент“ в Националния студентски дом, цитирана от БТА.

Данните от всички проучвания показват, че за предстоящите европейски избори трябва да фокусираме своето внимание към активността на младите хора, защото те са най-апатични, най-демотивирани и са част от хората, които имат по-малко желание да участват активно, по много причини, заяви министър Павлова. И допълни, че затова много активно трябва да се включат младите хора в този процес.

„Образованието е топ приоритет на правителството, защото връзката между образованието и професионалната реализация, и с бизнеса, за младите хора е най-важната“, каза министър Павлова, попитана как оценява нуждата от професионалното и дуалното обучение в образователната ни система.

Реализацията е тази, която ще задържи младите хора у нас и тя може да е на ниво средно професионално образование или на ниво висше образование, отбеляза Лиляна Павлова. „Когато говорим за т.нар. изтичане на мозъци, ако искаме младите хора да останат у нас или да се завърнат, трябва да имаме ясна връзка с бизнеса и да знаем от какви кадри се нуждае той“, коментира тя. Ниските нива на безработица са много важни и се гордеем с тях, но виждаме, че бизнесът казва, че „страда от липса на работници“. Затова, за да се осигурят точно тези кадри, от които има нужда бизнесът, точно дуалното образование ще научи младите хора на необходимите познания и умения, още докато са в класната стая или в първи-втори курс в университета. Това е единственият и най-добрият начин младите хора да останат в България, коментира министър Лиляна Павлова.[28]

[28] ***Източник: в. 24 часа, статия 12.11.2018***
https://www.24chasa.bg/novini/article/7148570

„Събуди се“ - новата песен на Кристиян Янкулов

„Събуди се“ - един различен проект

Кристиян Янкулов споделя какво го е вдъхновило да напише песента и как се е появила музиката. Той споделя и за ценните съвети за песента дадени му от екипа на телевизия ММ при съвместното им пътуване до Холандия (а дали е имало помощни „вдъхновяващи“ средства историята мълчи).

Клипът е заснет в залата на Националният Студентски Дом, който тъне в разруха. Вижте какво е посланието на песента и какво мисли Кристиян за изкуството в България като цяло.

Фенове на телевизия ММ не забравяйте да ни следвате на нашата фейсбук страница. А за тези от вас, които не можете без ММ, гледайте ни 24/7 на живо на нашият сайт mmtvmusic.com или в мрежата на Vivacom, Bulsatcom, TiVi.BG и Neterra TV.[29]

[29] ***Източник: MMTV, видео запис 29.11.2018***
https://mmtvmusic.com/mm-player/most-viewed/shows/hashtag/sabudi-se-kristiyan-yankulov/

Студентка от Русенския университет спечели национална награда за поезия

Миглена Цветкова, студентка в магистърската програма „Съвременна българистика и образование“, получи награда за поезия в четвъртото издание на Националния конкурс „Георги Черняков“, насочен към студенти – литературни творци. Тя стана носител на Специалната награда за поезия, присъдена ѝ от Националния студентски дом.

В тазгодишното издание на конкурса участват 85 студенти от 15 български и от 5 чуждестранни университета (Шотландия, Германия, Русия, Франция и Австрия). Жури в състав: Христиан Даскалов – директор на Националния студентски дом, Димитър Христов – международен секретар на Съюза на българските писатели, Анжела Димчева – председател на Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“, Тодор Костадинов и Татяна Явашева - членове, присъди общо седем награди на млади поети и прозаици.

Националният конкурс е посветен на делото на литературния критик Георги Черняков и се организира по идея на Сдружение „Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ с председател Анжела Димчева. Първото издание е през 2015 година, а имената на лауреатите се обявяват в навечерието на 8 декември.

Специалната награда за поезия от конкурса „Георги Черняков“ е втората национална награда на Миглена Цветкова за 2018 година. През септември тя стана лауреат на националния конкурс „Светлоструй“ (раздел

„Поезия“). Наградата ѝ бе присъдена за книгата „С мене само вятърът говори“ (редактор доц. д-р Руси Русев), отпечатаната в русенското издателство „Лени-Ан“.[30]

[30] ***Източник: Бряг.бг, статия 07.12.2018***
https://www.briag.bg/studentka-ot-rusenskiya-universitet-specheli-nacionalna-nagrada-za-poe/

2019

Напиши ми...

Развихрете мислите и ги излейте в редове, а някой ще облече написаното с ноти! Дали ще бъде в стила на нежната рима, белия стих или пък острия език на рока, оставете се на вдъхновението и се включете в конкурса за „Български текст за песен 2019“. Можете да се запишете за участие до 30 април 2019 г. с до 3 авторски текста, написани на български език. Включете, като попълните формуляра, който можете да намерите тук.

Идеята на младите ентусиасти е музиката да се прегърне с качествени текстове. А кой по-добре борави с димите от филолозите?... Затова и инициативата започва точно от студенти от факултета по Славянски филологии към СУ с усет към езика и литературата. Сърцата им са широки, както и условията за участие в конкурса, който е отворил врати за всички, които искат да пишат и смятат, че го правят добре, независимо къде или какво учат, стига да създават текстовете си на български език.

„Български текст на песен“ е инициатива, създадена от студенти от Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през 2016 г. Организатор е екипът, който стои и зад конференцията за кариерно и творческо развитие SlavConf. Конкурсът се организира от филолози и музиканти за четвърта поредна година, а този път регистрацията за участие ще бъде отворена и за ученици. Техен партньор е Националният студентски дом, където ще се проведе награждаването през юни.

Представители в журито ще бъдат английската музикална мениджмънт компания UAC Management с представител собственикът ѝ Христо Пенчев, както и Списание Осем, а председател на журито ще е създателят на конкурса Атанас Нейчев.

Музиката се нуждае от красиво слово. А ти можеш да станеш част от това, като се включиш в общността на младите текстописци!

Ако имате някакви въпроси, можете да се обърнете към координатора на конкурса Гергана Петрова на gergana@slavconf.com.

Успех на всички! [31]

[31] ***Източник: Списание8.бг, статия 15.02.2019***
https://spisanie8.bg/%D1%81%D1%8A%D0%B1%D0%B8%D1%82%D0%B8%D1%8F/2019/0207/%D0%BD%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%88%D0%B8-%D0%BC%D0%B8.html

Доброволци възстановяват концертната зала на пл. „Народно събрание“

Доброволци почистват концертната зала на площад „Народно събрание“, която изгоря до основи. Инициативата е на Националния студентски дом, а целта - да направят рок концерт в нея.

Всичко започва 2001 година, когато в залата се разразява огромен пожар. Повече от 15 години мястото седи изоставено и никой не се е погрижил за него - до днес.

Директорът на Националния студентски дом Християн Даскалов поде инициатива да изчисти това място.

„Инициативата е на всеки доброволец. Това е зала, от която са тръгнали много български музиканти. Държавата не направи нищо, за да я възстанови. Не можем да чакаме повече. На 3 март ще бъде откриването. Заповядайте на моноспектакъл на Ованес Торосян от 20:30 часа. В края на май месец планираме голям рок концерт, отворен за разнообразни формати“, отбеляза Даскалов.

Директорът посочи, че се събират дарения за възстановяване на залата**.** Видео репортаж с г-н Христиан Даскалов.[32]

[32] ***Източник: Телевизия България Он Ер, видео запис 17.02.2019***
https://www.bgonair.bg/a/2-bulgaria/99916-dobrovoltsi-vazstanovyavat-kontsertnata-zala-na-pl-narodno-sabranie

Glamortal Kombat Ball в снимки

Талант, блясък, танци до пот и кръв, слава и величие. Всичко това и много повече се случи по време на първия по рода си бал в България Glamortal Kombat Ball, организиран от Фондация GLAS с медийното партньорство на HUGE.bg. Общо 17 участника в 6 различни категории премериха силите си пред публика от над 100 души в Националния студентски дом. Поздравления на всички за смелостта, чара и вложените усилия и енергия. Честито на победителите във всяка категория.

Гран при FF Face: Miz Area Vagrancy Второ място FF Face: Ally Witch Vagrancy

Гран при MF All American: Katatonik Vagrancy Гран при OTA Best Dressed: Ally Witch Vagrancy Второ място OTA Best Dressed:

Гран при OTA European Runway: Shibumi Vagrancy Второ място OTA European Runway: Laila Vagrancy Гран при Women's Performance: Shibumi Vagrancy Второ място Women's Performance: RA

Гран при BQ Vogue Fem: Venera Vagrancy Второ място BQ Vogue Fem: Katatonik Vagrancy Glamortal Kombat Ball се превърна и в своеобразен контрапротест срещу паралелно течащия по улиците на столицата Луков марш. Под светлините на Народното събрание българската публика можа за първи път да се докосне до магията и заряда на ballroom културата, а ЛГБТИ хората в България и техните съюзници да покажат, че са истинска общност, обединена от общи ценности. Коментатор на бала беше активистът Виктор Странски, а за музиката се погрижи легендарната примадона на нощта Julieta Intergalactica.[33]

[33] ***Източник: HUGE.bg, статия 19.02.2019***
https://huge.bg/glamortal-kombat-ball-v-snimki/

Вход свободен в столичните музеи, цял ден концерти в зала „България“

Времето с топлия си пролетен дъх ни дава още едно основание да се присъединим към десетките в цялата страна тържества за Националния празник. Заради 3 март, който се пада в неделя, за неработен ден е обявен и понеделникът. В трите почивни дни, а най-вече в неделя, културната програма е особено богата.

За празника общинските музеи, галерии и зоологическата градина в София ще работят с вход свободен. В неделя безплатен ще е достъпът до Регионалният исторически музей – София, Софийската градска художествена галерия и парк-музей „Врана“. Ако сте решили да отидете до Врана с автобус, вижте разписанието и работното време.

Честванията на Шипка ще започнат от 11,30 ч., час по-късно ще бъдат поднесени венци и цветя пред Паметника на свободата на старопланинския връх, където през лятото на 1977-а са се провели решаващите за Руско-турската война и Освобождението на България боеве. Достъпът до паметника е свободен през целия ден. Тържествата там ще бъдат предавани пряко от големите телевизии. Празнична е програмата на БНТ през целия ден.

Вижте още: ТРЕТИ МАРТ: „ВЪЗВИШЕНИЕ“ ПО БНТ1

Нова тв и водещият Николай Дойнов ще припомнят в „Темата на Нова“ от 19,20 ч. причините за избухването на Руско-турската война и ще излъчат разговора на журналиста с Олга Чевская – правнучката на граф Николай Игнатиев, и с Рауф Версан - правнук на командващия Централната османска армия Вейсел паша.

Предлагаме Ви културните акценти в столицата за 2, 3 и 4 март. 2 март, събота

„Тайната вечеря на Дякона Левски“, постановка на Асен Шопов по текст на Стефан Цанев - 19 ч., Театър

„Българска армия“

„Самотни отдалеч“, танцов спектакъл на Анна Кабакова по мотиви от творчеството на Елин Пелин - 19 ч., Театрална работилница „Сфумато“

„Климати“, прожекция на филма, част от „Ретроспектива на Нури Билге Джейлан“ - 19 ч., Дом на киното

„The Bingo Project“, спектакъл на Боряна Сечанова с участието на Балет „Арабеск“ и Bingo Symphony Orchestra – 19 ч., Музикален театър 3 март, неделя

„Обичам българската музика“, целодневен музикален маратон - 10 - 21 ч., зала

„България“.

С участието на оркестъра на Софийската филхармония, камерните формации „Филхармоника“, „Бела Воче“, хор „Нуша“, хор „Гусла“, групата за автентичен фолклор „Бистришките баби и внучки“, Биг Бендът на БНР, формации от НМУ „Любомир Пипков“ – София, НМА „Проф. Панчо Владигеров“ – София, хор „Нуша“, хор

„Ваня Монева“, Националния филхармоничен хор, детския филхармоничен хор. Водещ на събитието е актьорът Мариус Донкин. Церемония по издигане на Националното знаме - 11 ч., Паметник на Незнайния воин „Пробуждане с хоро“ - 11 ч., Парк „Заимов“.

Тържествено честване на Националния празник - 11,45 ч., Паметник на българския опълченец. С участието на мъжки хор „Гусла“ с художествен ръководител акад. Валентин Бобевски, квартет „Славей“, певицата Нели Рангелова и актьора Мариус Донкин. Слово ще произнесат поетът Георги Константинов, Н. Пр. Посланикът на Русия Анатолий Макаров, както и от Любомир Коларов, председател на Сдружение на приятелите на Русия „Александър Невски“. Тържествената заря-проверка - 18,30 ч., Площад „Народно събрание“ „Музиката на Европа 2 - България“, концерт с българска музика - 19 ч., зала „България“ „Harlem Shake“, авторски моноспектакъл на Ованес Торосян - 20,30 ч., Национален студентски дом

Моноспектакълът представя седем разказа на хора, живеещи в България, техните възгледи, мечти и принципи. Проектът засяга теми като изгубената духовност, писменост и култура, народно творчество без ценности, с крив морал и неизвестна посока.

4 март, понеделник

„Ида“, прожекция на филма на Павел Павликовски - 18 ч., Дом на киното Филмът е част от програмата „Еврпопейско кино за учащи“. Вход свободен.

„Човекът, който уби Дон Кихот“, прожекция на филма на Тери Гилиъм - 19,15 ч., кино „Евро синема“

„Променяне“, предпремиера на моноспектакъла на Йоана Буковска-Давидова - 19,30 ч., Нов театър НДК.[34]

[34] ***Източник: Площад Славейков, програма, статия 02.03.2019***
https://www.ploshtadslaveikov.com/v-sabota-vhod-svoboden-v-stolichnite-muzei-tsyal-den-kontserti-v-nedelya-v-zala-balgariya/

Ованес Торосян игра в опожарена зала

Ованес Торосян в спектакъла Harlem Shake в руините на залата на Студентския дом СНИМКА: АРХИВ НА ХРИСТО ДАСКАЛОВ, ДИРЕКТОР НА СТУДЕНТСКИЯ ДОМ

Моноспектакълът на Ованес Торосян Harlem Shake („Шантав танц“) е първото театрално представление, което се изигра в опожарената зала на Студентския дом от 18 г. насам. А той е точно срещу Народното събрание. Залата оживя на 3 март. „Представяме по-различна гледна точка към празника - тази за състоянието на българската духовност днес. Седем забавни разказа за хора, живеещи в България - таксиметров шофьор, фолк звезда, боклукчия, бизнесмен. Техните възгледи, мечти и принципи. Проект за изгубената духовност, писменост и култура. Народно творчество без ценности, крив морал и неизвестна посока - разкошът от мизерия“, коментира Ованес Торосян сюжета на моноспектакъла, постановка на театъра му „Реплика“.

Жестът на известния актьор е повод да се припомни, че голямата зала на Националния студентски дом - паметник на недвижимото културно наследство, е в разруха след пожар на 7.12. 2001 г. Няма бюджетно финансиране за възстановяването ѝ. Залата прелива от отломки, които доброволци разчистват. Има светлина в тунела - от НАТФИЗ проявяват интерес към възможността да ползват част от терена за авангардни постановки срещу наем. Всяка артпроява в това пространство ще има отличен терен и без намеса на сценограф.[35]

[35] ***Източник: в. 24 часа, статия 05.03.2019***
https://www.24chasa.bg/ojivlenie/article/7330473

Ованес Торосян с моноспектакъл в Студентския дом

Националният студентски дом и театър „Реплика“ организираха по случай Националния празник театрална постановка на 3 март в голямата зала на Студентския дом на пл. „Народно събрание“ 10. Моноспектакълът на Ованес Торосян „Harlem Shake“е първото културно събитие, което се проведе в залата от 18 години насам. Голямата зала на Националния студентски дом - паметник на недвижимото културно наследство, е в състояние на разруха отблизо две десетилетия вследствие на пожар, пламнал на 7.12.2001 г. Поради липсата на целево бюджетно финансиране за възстановяването й, залата остава пълна с отпадъци до началото на т. г., когато започна доброволческа кампания по нейното разчистване, за която ДУМА писа. Доброволци работят от октомври 2018 г. по възстановяването на останалите по-малки зали и пространства, засегнати от пожара. Вечерен бал, арт фестивал, акустичен концерт и изложба вече се състояха в камерната зала и централното фоайе пред големия салон.[36]

[36] ***Източник: в. Дума, статия 05.03.2019***
https://www.duma.bg/ovanes-torosyan-s-monospektakal-v-studentskiya-dom-n186664

МИХАИЛ МУТАФОВ: 18-ГОДИШНИТЕ СА НАЙ-ДОБРАТА ПУБЛИКА

Желчо Мандаджиев, Крикор Азарян и Людмил Кирков ме научиха на актьорския занаят. Станчо Станчев допринесе за моето развитие като актьор във Варна. Не съм имал дубльори в театъра. Има спектакли, които уцелват деня: такъв е случаят с „Полет над кукувиче гнездо“, с „Ревизор“, със „Страшният съд“. Една от любимите ми роли е Прохор в „Майката“ на Стоян Камбарев. Явор Гърдев успя да ме провокира.

По-трудно ми беше, защото живеех в Ивайловград. Там за първи път видях какво е театър и какво е кино. Често идваха Военният театър, Кърджалийският, Хасковският театър. Понякога са идвали към 11 часа вечерта и сме ги чакали да гледаме техни представления В мен имаше голям респект към това изкуство и по-късно в гимназията, в Първомай, се опитвах да рецитирам. Аз кандидатствах във ВМЕИ – София. Три години следвах „Електроснабдяване на промишлени предприятия“. Тогава попаднах в един състав на студентски театър в Студентския дом на културата. Ръководеше го режисьорът Людмил Кирков. Това ми даде една увереност да кандидатствам. Ако не бяха ме приели, нямаше повече да кандидатствам. Не бях достатъчно уверен, защото открай време имам голям респект към хората, които работят в театъра. Те взеха, че ме приеха и аз напуснах ВМЕИ. Така стана, че изненадах и себе си, и родителите си с това мое решение, за което и до ден днешен не съжалявам. Попаднах в класа на Желчо Мандаджиев, по-късно асистент дойде Крикор Азарян – успях при такива забележителни хора да уча.

В Театралната академия започнах при Людмил Кирков и всяка година снимах по един филм. Това ми осигуряваше добри доходи, защото получавах и стипендия. След това не съм разполагал с такива парични средства. През 1975-та във Варна дойде една компактна група млади актьори от класа на Островски. Само аз

единствен бях от класа на Мандаджиев, който също беше поканен да работи във Варненския театър. И тогава се озовах във Варна. Мислех си да остана за кратко, защото този град е много далече от моите близки, аз съм от южна България. Там са приятелите ми, там са родните ми. Тук градът е хубав, и какво море има, ще остана някоя друга година и ще се прибера към Пловдив. По-късно, когато ме поканиха в Пловдив да отида, аз отказах, защото се привързах към града, към морето се привързах и останах тук. После получих предложение и за София, но вече нищо не можеше да ме откъсне от този град. Достатъчно беше да знам, че морето е край мен и го виждам. Обичам риба и много обичам да плувам. Това е, което ми харесва страшно много в морето.

Когато дойдох във Варна, вместо да почна да работя в театъра, аз започнах в киното. Снимахме с Христо Христов „Циклопът“ – една от главните роли във филма. След това снимахме и други филми. Никога не съм смятал киното за свой занаят, но то никога не ме е забравяло. Периодически винаги съм снимал по нещо. Последните години работих с Явор Гърдев /“Дзифт“/, Киран Коларов /“Ако някой те обича“/, с Николай Ламбрев – един сериал – „Църква за вълци“. Определено театърът е сериозната работа. Понякога един непрофесионалист излиза и убива всички професионалисти край себе си. Защото той може да изиграе един път една роля, но да я изиграе така запомнящо се и прекрасно, а в театъра това няма как да се случи. Няма кой да озвучи зад кадър. Когато дойдохме с Желчо Мандаджиев и Гриша Островски във Варна, заварихме една много опитна, стабилна актьорска група. Знам, че Красимир Спасов е работил тук и е имал няколко спектакли, за които говореха, Людмил Кирков също съм чувал, че е бил тук, Антон Горчев, Димитър Буйнозов са ми говорили за Варненския театър.

Във Варна беше Станчо Станчев, който е много добър режисьор и допринесе за моето развитие като актьор. И така трудно, бавно започнахме да играем във

Варненския театър, защото тогава конкуренцията беше жестока – бяха над 40 души актьори. Всеки ден се играеше и в двете зали. Дубльорството не беше нещо необичайно – имаше дубльори. Такава постановка, която много се играеше беше „Моята прекрасна лейди“, тя се игра над 100 пъти. Бистра Марчева и Дафинка /Данаилова/ се дублираха в главната роля. Аз съм нямал дубльори. То излиза като фукня, но съм нямал дубльори.

Като дойдох във Варненския театър започнах с роля по пиесата на Васил Станилов „Летопис от събитията по време на позорището „Многострадална Геновева“. Тя се игра много пъти и се посрещаше особено възторжено от публиката. Даже накрая те пееха с нас възрожденски песни, което беше много мило. Играх граф Зигфрид, Веско Цанев игра самата Геновева и беше и смешно, и тъжно представление. Подобна ситуация се получи и с „Полет над кукувиче гнездо“. Тогава не знам как беше изпусната тази драматизация. Защото тя визираше такова общество като нашето. И много се запалих по тази роля. Дори съм ходил в психиатрията да наблюдавам как се държи такъв човек. Има роли, в които човек изпитва огромно удоволствие да играе… Моята роля, на Индианеца, беше една мълчалива роля, но с огромна енергия. Тогава оцених какво е мълчанието. Нашият преподавател Мандаджиев ни казваше, че думите са патерицата, на която се подпира актьорът. А другото, как се играе другото… Драматизацията беше великолепна, направена от Дейл Васерман. Даже след това, като четох романа, той не ми направи чак такова впечатление. Но драматизацията беше впечатляваща – в нея всичко излишно беше изхвърлено. Цялата енергия на романа беше там. Станчо се беше заел. И на него му е било присърце. Тази роля не бих заменил за много главни роли, които съм играл после. Полет над кукувиче гнездо от Дейл Васерман 1979-1980, режисьор Станчо Станчев. Източник: http://stanchostanchev.wordpress.com.

По-късно играхме „Нашият град“ на Торнтън Уайлдър - тя също стана един

младежки спектакъл. Тогава имаше една, така наречена, „младежка сцена“. По-късно играхме „Лорензачо“ - на Руси Карабалиев, който се получи много добре. Играхме го и в София с много възторжени оценки. По-късно работихме „Ревизор“ със Станчо и мисля, че стана добър спектакъл. Тогава направихме тук един много странен фестивал, който после не се повтори. Казваше се „Ревизориада“. В навечерието на 10 ноември, сякаш предусещайки края, много трупи направиха „Ревизор“ - може би 5-6 в страната, които събрахме тук, във Варна. „Ревизориада“ стана много хубаво събитие, защото спектаклите бяха съвсем различни, а създаваха общо настроение, което хармонираше със ситуацията в страната. Същото се получи и със „Страшният съд“ на Стефан Цанев. Пиесата излезе малко след 10 ноември и хората си помислиха, че сме я направили нарочно, а пък ние я направихме преди това. Това са спектакли, които уцелват деня. Такъв е случаят с „Полет над кукувиче гнездо“, с „Ревизор“, със „Страшният съд“ - това са спектакли- попадения.

Една от любимите ми роли е Прохор в „Майката“ със Стоян Камбарев. Както ми остана прякор Индианеца, така някои в театъра продължават да ми викат Прохор. Това значи, че съм сполучил. Ако трябва да изброя пет роли, непременно едната ще е на Прохор. Това е подценявана роля, а стана една от главните роли в спектакъла на Камбарев. Така понякога се получава – и ти изненадваш ролята и ролята изненадва теб. Тогава е най-хубаво, тогава усещаш, че си сътворил. Защото с голямата, с главната роля се бориш докрай, а от онова нещо, което си изтръгнал и си го видял, което други не са успели да видят /разбира се, с помощта на режисьора/, тогава победата и наслаждата са голями. Тогава вече се чувстваш творец, а не изпълнител.

Във Варна играя във всичките постановки на Явор Гърдев и в две, които той реализира извън Варна – едната в „Театър 199“ – „Пиесата за бебето“ на Едуард Олби и другата – „Във въздуха“ от Шипенко. С последната гостувахме в Берлин и бях гост на автора Шипенко. Той даже гледа и „Марат/Сад“. Ако трябва да

говоря за режисьори, аз съм работил с доста режисьори, но запомнящите ми срещи са със Станчо Станчев, със Стоян Камбарев – макар и само две, и с Явор Гърдев. Надявам се, че сме се обогатявали взаимно. Това е шансът на актьора. Казват, когато ти кацне птиченце на рамото, да не го пропъдиш, ей така кацнаха на моето рамо и ми дадоха шанс в професията. Понякога шансът не е ролята, шансът е срещата с човек, с когото можеш да работиш. Това е за мен шансът. Защото ме питат – тази роля играл ли си, коя ти се иска да играеш? Искам да играя роля, където има ситуация и да стане спектакъл – това е важното, не е важна ролята, защото ти можеш да изиграеш Хамлет, и какво като си го играл, ако не е станало?

Аз харесвам досегашната ни работа с Явор Гърдев. Това е режисьор, който успя да м е провокира, защото това е много важно – да изкараш човека от статуквото му, от ежедневието му, от това, в което са го виждали, от това, което той смята, че може и че може много добре. Като започнеш работа, увереността не е добро качество. Ей това е много страшно в актьора, това режисьорът трябва да взривява. Като започнеш да играеш представлението – да, но не и като започнеш репетициите. Като започнеш репетициите, трябва да имаш неувереност. Трябва да си отворен, да чуваш, да виждаш всичко, да си готов на провокации – това е, което правеха и Стоян Камбарев, и Станчо Станчев, и Явор Гърдев. Провокацията е самата роля, за която аз дори не мога да си помисля, например Марат/Сад – откъде накъде маркиз Сад, какво общо маркиз Сад има с мен? Какво общо има Туполски от „Пухеният“ с мен? Но когато свършиш една роля, си казваш, ама то не е така. В мен дреме и маркиз дьо Сад, в мен дреме и Туполски, аз съм ги потискал тези неща, те дремят във всеки човек. Те дремят и е въпрос на можене и провокация да ги изкараш от себе си. „Марат/Сад“ от Петер Вайс, постановка Явор Гърдев, 2003-2004. Източник: http://javorgardev.com.

Също никога не съм си представял да пея на сцената. Тук ме накара да пея Георги Занев, защото трябваше да изпея нещо в пиесата „Многострадална Геновева“.

Аз му казах: аз не мога да пея, а той: не съм срещал такъв човек, който не може да пее. Ей сега ще напиша една песен на два тона и ти ще я изпееш. Бяха три. И я изпях тогава. Това е една бариера, която пада – колкото мога, знам, че не съм певец.

Имам един моноспектакъл „Последната лента“, там музиката я писа Милко Коларов. Той я написа и обясни много добре. Той така хубаво показва и обяснява, че и най-неграмотният човек ще пропее при него. В една пиеса свирих на акордеон - казаха какво да натискам - стана. При пеенето, както и при актьорството, се наслагва у човека, че не може да прави нещо – няма кой да го окуражи, няма кой да му каже – ти можеш! Когато правихме „Марат/Сад“, трябваше да отприщим в спектакъла табутата в себе си - за това се говори в спектакъла. И когато Явор ме попита какви са табутата в мене, аз казах - пеенето. Аз много обичам да си представям, че пея и че завладявам хората не с речта си, а с пеенето. Знам, че това не е вярно, знам, че това е наивно мое мислене, но винаги съм искал да мога да пея. И той ми даде да пея – вих като кой от…Играл съм в комерсиален спектакъл - „Бащи, лъжи и още нещо“ по Рей Куни. Това беше спектакъл от онези, които са обречени на зрителски успех. В него актьорът влага много малко от себе си, за да се хареса на зрителите. Това е работа на първа сигнална система, трябва да си кажеш текста високо и ясно и той действа. То е направено така. Ако тръгнеш да работиш в него, както работиш в други роли, най-много да го развалиш. То е обречено на успех. И се играе по 100 пъти. Но на Добчев „В открито море“, на Краси Спасов „Лека болка“, „Любовникът“ и където играх и аз – „Последната лента на Крап“ – те се играха малко пъти, много малко. Това беше лошото, че такива стойностни спектакли се играеха малко.

Един спектакъл, който беше оценен много добре като го играхме навън, в София имаше недостиг на билети, при пълни зали, по-пълни, отколкото във Варна, това е „Пухеният“. „Пухеният“ е игран навън повече, отколкото във Варна.

„Пухеният“ е недооценен спектакъл с много странна съдба. Той не се разбира в неговата дълбочина. И в чужбина е така. В Русия получи много висока оценка. Руснаците го разбраха, но когато го играхме в Прищина, те казаха: а, това е същото като при нас, вие, полицаите, сте сърбите, този господин е нашият човек. Те го поглеждат от такава гледна точка. Може да се приеме само като една полицейска история, както много хора го приемат, за съжаление интелигентни хора, а не е само това. За мен е един недооценен и недоразбран спектакъл, защото е по-дълбок, отколкото се мъчат да го изкарат някои хора. Но аз много се радвам, че бяхме в Русия, там не само оцениха спектакъла, но и откриха автора. Те не бяха чували за Макдона. „Марат/Сад“ търсеше скандала. Тук някои хора се почувстваха лично засегнати. Даже и в София на елементарно ниво се опитваха да ни критикуват, без да усетят дълбочината на спектакъла. С такива спектакли и с още няколко /не бива да бъдем толкова скромни/, в последните 10 години имаме повече гастроли в чужбина, отколкото през цялата история на Варненския театър. Нека не звучи като хвалба, но това е факт, който трябва да се знае. И то бяхме на престижни фестивали. Ние сме единствената държавна трупа след „Сфумато“ /но те нямат собствена трупа/, която гостува в Париж на престижен фестивал, и то само с наши сили, няма нито един външен човек – „Калигула“. Те даже не го знаят и не го оценяват този факт. „Калигула“ от Албер Камю, постановка Явор Гърдев, 2008-2009. Източник: http://javorgardev.com.

Преди това пътувахме със спектакъла на Стоян Камбарев „Черна дупка“. Но Явор Гърдев намери почва тук, той не можеше да намери другаде тези условия. Във Варна той имаше и условия за работа, имаше и трупа, която му вярва. Тя беше готова за него, а той тогава беше един млад режисьор. Да бъде той тук е не само негова заслуга, но и наша. Но както винаги във Варна, тези неща не се оценяват, понякога хората са засегнати, обидени.

Мисля, че на Варна й липсва патриотизъм, шовинизъм даже бих казал, не се оценява, когато такива хора идват на работа в града. Провинциализмът го има и в София. Провинциализмът не е географско понятие, това е душевно понятие. Малко ми е неудобно да говоря за града, защото градът ми е дал много. Ако погледнеш историята на Варна – винаги хората са имали контакт с чужбина, обичат лъскавото, чуждото, не своето. Чуждото е по-ценно от собственото. Това е страшното. Градило се е много години и заради затворената система в България. Все пак голяма част от хората са имали възможност да видят навън и чуждото ги е привличало. Това остава в манталитета. Когато дойдох в театъра, ми казаха: не съм ходил на театър от времето на еди-кой си актьор, аз гледам само софийски театри. Не иска 10 лева да даде, за да гледа Варненския театър, а иска да гледа софийски театър. И още нещо. Когато дойде Гриша Островски, ние го питахме защо ще правим „Моята прекрасна лейди“, той каза – тук публиката обича нещо лъскаво и аз ще й дам това, което тя иска. Много е важна ценностната система на човека, да избереш кое е доброто. Аз не казвам да се избере местното заради гол патриотизъм, но когато имаш качествен продукт, оценен и в България, и в чужбина, а там хората плащат – близо 100 лева беше билетът. А тук да излизат обидени хора от спектакли… Като млад актьор съм имал такива случаи – когато се сблъсквам с нещо, което ме държи студен, не го разбирам, а ми казват хора, че това е добро и оценено, тогава аз отивам втори път и се опитвам да го разбера. Не си тръгвам обиден. Мога да се обидя на себе си, че не съм учил и гледал театър, защото съм от дълбоката провинция. Давал съм си сметка за това нещо и съм се опитвал да гледам по друг начин. А тук понякога си отиват едва ли не обидени -погледни към себе си, а не към другите… Това е дълга тема – театърът, обществеността и ние. Но признавам, че понякога сме имали много калпава продукция. Ние сме в задължение към публиката на този град, но сме имали и добри постановки. Когато извадим добър продукт, очакваме да бъде оценен. И когато той

се отминава от хора, които претендират, че са театрали, това само може да ме обижда. Самият Варненски театрален фестивал през лятото – тук конкуренцията е огромна, тук идва най-доброто, направено в България през годината, идват чужди трупи и то добри, много от тях са наградени по фестивали. Така че ние не бягаме от конкуренцията. Тук през цялото време съществува паралелен театър -"Българан". Непрекъснато се играе, не сме сами в този град. Мисля, че 18-годишните са най-добрата публика, много я харесвам. Младите са много отворени, не са обременени от годините. Те гледат на чисто. Ако им покажеш едно представление, например „Боряна", за разлика от някои, които са гледали десет „Боряни", младият човек идва и приема това, което му е дадено. Тази публика е готова да попива новото. Колкото до възстановката на спектакли – за мен това е загубено време. Затова е ценен театърът, защото той си отива и умира, нищо не може да го задържи. Няма телевизия, няма телевизионна постановка. Говорих скоро с Димитър Гочев, имах две прекрасни срещи с него, накрая го попитах – мислиш ли, че може да се запечата един театрален спектакъл и той ми каза: не, не мисля, че може, от опит го знам. Нищо не може да се възстанови. То си отива, който го видял – видял. Когато правихме „Полет над кукувиче гнездо" самата нагласа в нас беше друга. Друга е обстановката, в която живеем. Какво да възстановявам сега? Мога да кажа нещо съвсем друго, но това ще бъде друг спектакъл. Това няма да бъде същото „Кукувиче гнездо. Вече други неща ме интересуват, а не онези. Когато следвах в театралната академия, гледах един спектакъл, реализиран от руски театър. Пиесата „Майстори" от Рачо Стоянов – постановка на Вили Цанков. Той го беше правил там, когато не му даваха работа в България, не знам по какви причини. Когато го представиха тук в България, спектакълът ме развълнува много. Част от моите колеги-състуденти дори поискаха да продължават с обучението си, защото видяха нещо различно. Спомням си как майсторите бяха наредени нависоко и майстор Живко тръгна към тях, удари с юмрук

и каза „Дайте мне работу!“ Каза го режисьорът Вили Цанков – цялата зала се взриви от аплодисменти, въпреки че имаше най-високопоставени държавни ръководители. Взриви публиката. Това беше породено от времето. Времето, времето е много важно за театъра. Театърът може да става днес и сега. Като правиш един спектакъл сега, ти трябва да знаеш защо го правиш. Не може просто така – искам да разкажа еди-какво си. По някакъв начин трябва да бъде свързано с времето.

Ние имаме текстове, писани преди стотици години, които могат да звучат много актуално при един добър режисьор. Какво значи съвременна българска драматургия? Сега светът е много по-слят, ние говорим за Европа. Каква съвременна българска или съвременна ирландска, или съвременна френска – какво значение има? Нещата са едни и същи. Ние не сме в друг лагер, не сме в соцлагер, а те в капитализъм. Ние сме едно вече.

Общите ценности на човека вече трябва да бъдат хармонизирани. Така че за мен това не е оправдание. Разбира се, хубаво е да има българска драматургия, но същите тези неща можем да ги кажем и с един класически текст през съвременна чужда пиеса, ако няма подходяща българска. В момента театърът е режисьорски. Доминиращ е режисьорът. И когато той е доминиращ, а такива се броят на пръсти в България, тогава това не е добре за театъра. Задачата на театъра е да привлече тези хора, като им даде условия да работят при нас. А задачата на критиката е не да унищожава с някакви клишета, а да открие в младия човек, даже в грешките му, бъдещия творец. Много рядко чета някоя смислена статия за някой млад човек – или ще го убият, или ще го прехвалят преди да е направил нещо значимо. Случайна е българската критика, не е изследователска, не е дълбока – с две думи.

Сценографът, който най-много ме изненадва е Фичо /Никола Тороманов/, а ако говорим за техническите служби, то това бяха предишните служби - те бяха професионалисти, бяха отдадени на театъра. Сега има малко случаи на хора, които

се отдават на театъра. И понеже театърът направи всичко възможно, за да ги отблъсне – намали им заплатите до мизерни стойности, отхвърли тези качествени хора и те си намират препитание в други области на живота. Още като бях в Димитровград, имаше страхотна група сценични работници – те живееха с нас – Асен Старейшински – театърмайсторът… Имената избледняват. Във Варненския театър – Шишмана – театърмайстор, работници, които до един си ги спомням. От Петьо портиера до театърмайстора - всички бяха професионалисти. Сега влязоха много случайни хора, малко стоят в театъра, защото виждат, че тук келепир няма. Малко са хората, които остават. Виждал съм и такива, които искат да останат, но театралната мизерия ги кара да казват - трябва да се махна, не мога да издържам семейството си. И заминава от театъра качествен човек - боли те, правиш всичко възможно да го задържиш, но няма как.[37]

[37] ***Източник: Свидетелства.бг, статия 20.03.2019***
https://svidetelstva.bg/2019/03/20/mutafov/

Поетичен разговор между поколенията

Националният студентски дом активизира своята културна дейност през последните 6 месеца, откакто институцията беше оглавена от Христиан Даскалов. В момента се провеждат ремонти на знакови пространства в сградата на пл. „Народно събрание“ 10, но животът на отделните колективи не прекъсва нито за миг.

На 28 март 2019 г. беше проведено литературно събитие в необичаен формат: „Поетичен разговор между поколенията“, с което бяха отбелязани две годишнини: 132 години от рождението на най-нежния лирик в поезията ни Димчо Дебелянов и 7 години от кончината на литературния критик и ментор на младите писатели Георги Черняков, който в продължение на 26 години (1970 – 1996) е ръководител на Кабинета на младите писатели-студенти към Националния студентски дом.

„Толкова видни творци в тази зала аз не съм виждал“, каза Христиан Даскалов. „В нашите зали преди десетилетия са пели Борис Христов и Никола Гюзелев, изявявали са се първите рок и джаз музикант. Какво предстои обаче? Ще проведем „Нощ на литературата“ на 15 май. Върви програмата на Експериментален театър. Ще домакинстваме и на международни събития. Опитваме се да възвърнем духа на Студентския дом. Всеки млад човек, който иска да представи своя книга, да реализира изложба или концерт, е добре дошъл“.

Идеята на този иновативен формат беше да се срещнат в пряк поетичен диалог сегашните пишещи студенти и утвърдени имена в родната поезия. Идеята дойде от Атанас Капралов – директор на Националния литературен музей, и Анжела Димчева - председател на Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“. В експозето си Атанас Капралов подчерта, че от най-ранна възраст за него Дебелянов е образец за талантливо поетическо изразяване, което той е следвал в изграждането си като творец. В последвалия рецитал той представяше доайените (лауреати на Националната награда „Димчо Дебелянов“, присъждана в Копривщица, сред които е и той самият), а Анжела Димчева канеше лауреатите на наградата

„Георги Черняков“ (от 2015 до 2018 г.) да им партнират в този високо естетически диалог.

Така на сцената се изявиха със свои творби: Иван Есенски и Теодора Тотева, Славимир Генчев и Мартин Петрушев, Димитър Милов и Даниел Тунев, Георги Н. Киров и Елина Иванова, Атанас Капралов.

Специални гости на вечерта бяха двама поети-преводачи: Виктор Мелник (Украйна), който прочете своя превод на Дебеляновото стихотворение „Отдавна е слънцето чуждо за мен...“. Същата творба прозвуча в превод на арабски език, дело на Хайри Хамдан. И двамата преводачи бяха подготвили своите преводи специално за събитието.

Финал на проявата сложи доайенът Недялко Йорданов, който припомни, че през тази година се навършват 60 години от основаването на Кабинета на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“. Той разказа спомени за 1959 г., когато двамата с Григор Ленков са изключени от университетския литературен кръжок

„Васил Воденичарски“ и стават сред основателите на Общостудентския

литературен кръжок „Димчо Дебелянов“: „Бяхме 10-12 души. Между основателите на първата сбирка бяха Любен Гройс, Лиляна Михайлова, Деньо Денев, Петко Станев... Предложиха наименованието на клуба да бъде Цветан Зангов, но аз бях луд по поезията на Дебелянов – знаех наизуст много негови стихотворения, изпълнявах на рецитаторски конкурси „Легенда за разблудната царкиня“. Аз се възпротивих на името Цветан Зангов и настоях да бъде Димчо Дебелянов. Така започнахме да се събираме всеки четвъртък – всеки от нас представяше по 15 стихотворения. На нашите сбирки понякога присъстваха и издаваха присъди Иван Давидков и Петър Караангов“. Недялко Йорданов разказа как е написал „Поема за една поема“, която публиката аплодира, а актьорът и поет Мартин Петрушев партнираше, рапирайки, чрез римувани импровизации на словото на доайена.

Музикалните интермедии бяха дело на барда Румен Спасов – поет, композитор, изпълнител. Поздравителни слова към присъстващите отправиха: Светлана Мухова от името на Дирекция на музеите в Копривщица, и Миглена Иванова от името на НЧ „Димчо Дебелянов“ (София).[38]

[38] ***Източник: в. Труд, статия 29.03.2019***
https://trud.bg/%D0%BF%D0%BE%D0%B5%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%B5%D0%BD-%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%80-%D0%BC%D0%B5%D0%B6%D0%B4%D1%83-%D0%BF%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0/

60 години туристическо хорово пеене - 60 години хор „Планинарска песен - Филип Аврамов“

На 3 април 1959 година в една от залите на Студентския дом в София се събират туристи, алпинисти, хористи и йодлеристи от съществуващия хор при читалище „Д-р Петър Берон“. Тук са и хора, които имат желание да пеят. Срещата преминава много ентусиазирано и както казва в своята книга „Живот и съдба“ съпругата на маестро Филип Аврамов Елисавета Аврамова, „залата се взриви от идеи, предложения, мисли и перспективи“.

На 4 април 1959 г. от 17 часа се провежда първата репетиция. В залата са 53-ма души. Единодушно Филип Аврамов, като създател на хора, е избран за диригент и председател на Художествения съвет. Репетицията преминава в изпълнение на популярни патриотични песни. На 5 април се сформира ръководство на хор

„Планинарска песен“. Това е накратко началото. Следва създаването на хор „Средногорски звуци“ – гр. Стара Загора, и така, докато броят на хоровете достигне над 70. Днес членове на Сдружението на туристическите хорове в България са 38 туристически хорове, групи и състави.

Сдружението е член на Българския туристически съюз и на 6 април 2019 г. заедно с него отбеляза 60- годишнината от създаването на организираното туристическо хорово пеене и 60 години от основаването на хор „Планинарска песен – Филип Аврамов“. Залата в столичния Дом на културата „Средец“ едва побра желаещите да съпреживеят празника. Той бе открит с изпълнение на сборна формация, в която бяха включени певци от хор „Планинарска песен - Филип Аврамов“, от МВГ „Вежен“ - Тетевен, хор „Средногорски звуци“ - Стара Загора, Хора на ветераните туристи към ТД „Рилски турист“ - Самоков, и формация „Канта Нова“ - София. Диригент бе Емил Минев. Прозвуча химнът на БТС „Балкани, дигайте се“. Репертоарът на празничния концерт бе основно от популярни туристически песни по музика на маестро Филип Аврамов. И както напомни водещата Василка Петрова, според Маестрото музиката трябва да въздейства и когато се твори, и когато се изпълнява, и когато се слуша. Тя прикани публиката да пее заедно с хористите и зрителите с желание се включиха, което стана много спонтанно и създаде много настроение.

Специални гости на празника бяха петима германски хористи от хор „Курт Шлосер“ – отдавнашни познайници с певците от хор „Планинарска песен - Филип

Аврамов“. Те също успяха да зарадват събралото се множество със своето изпълнение. Музиката - този универсален език, стана най-искреният посредник, когато зареждаше с положителни емоции и хористите, и слушателите. Любовта към природата и Родината изпълваше всяка минута от празничния концерт, в който прозвучаха песни, като „Старопланинска“, „Връх мой“, „Пролетен ручей“, „Белоснежен еделвайс“, „Пирине, Пирине“, „Мальовишки предели“ и, разбира се, на финала на концерта - сборната формация изпълни емблематичната песен по текст на Игнат Игнатов и музика на Филип Аврамов „Българийо моя“.

Като акцент в програмата беше изпълнението на Йодлеровия състав към хор „Планинарска песен – Филип Аврамов“ с ръководител Георги Георгиев. С много чувство пя Боряна Чолева. Диригентът Борис Георгиев водеше хора уверено, а това, което със сигурност се случи по време на концерта, бе, че усещането за радост бе споделено от всички присъстващи в залата – все едно дали бяха на сцената, или сред публиката.

Поздравления към хор „Планинарска песен - Филип Аврамов“ поднесоха изпълнителният секретар на БТС Зорница Радонова, Никола Добрев от ТД „Еделвайс“ - София, хор „Средногорски звуци“, МВГ „Вежен“ и Хорът на ветераните туристи с диригент маестро Борис Стрински. Както каза председателят на хор

„Планинарска песен - Филип Аврамов“ Николай Костов, да си певец в него, е кауза, чест и отговорност, а приятелствата, създадени от тази обща изява, ще пребъдат във времето.

По повод празника Зорница Радонова връчи плакет от името на БТС на хора-юбиляр, негови певци бяха наградени с медал „За особени заслуги“, със значка „Отличник на БТС“ и грамоти за принос в развитието на туристическото движение.[39]

[39] ***Източник: Уеб сайт-БТС, статия 08.04.2019***
https://www.btsbg.org/novini/60-godini-turistichesko-horovo-peene-60-godini-hor-planinarska-pesen-filip-avramov

Съратници и млади последователи на Георги Минчев ни срещат с музиката му на неговия рожден ден днес: „Песните му са толкова истински!“

Музиканти се събират на рождения ден на Георги Минчев днес, за да го почетат и да ни припомнят с неговите песни завета му за честност в живота и всеотдайност в музиката. В „Бара на Кръпките“ (на гърба на баня „Мадара“) тази вечер от 21 ч. ще слушаме изпълненията на ГМО – Георги Минчев Orchestra: Развигор Попов - пиано, Мирослав Найденов - китара, Смилен Славщенски - бас, Валентин Александров – китара и вокал, и Васко Кръпката – барабани и вокал. Те ще ни окрилят с 21 песни от репертоара на големия музикант.

Идеята за това посвещение е на Валентин Александров, който силно цени музиката на Георги Минчев, но никога не се е срещал на живо с него. Чрез песните му обаче той го опознава като много открит и честен човек, сподели той в интервю по Джаз ФМ: „Всичко е излято в неговите песни. От там го обичам и затова ги пея.“

Развигор Попов дълги години е работил с Георги Минчев, който като първа професионална стъпка става солист на неговия оркестър „Стакато“. Двамата се обичат още от деца – прозорците на апартаментите им гледат един срещу друг. Когато Георги Минчев изкарва казармата, Развигор Попов вече е ръководител на оркестър „Стакато“ към Студентския дом на културата и го кани да се присъедини. „Той като човек беше страхотен! Дойде, започна да пее с нас, много добре се справи и веднага предложи да доведе Бисер Киров, с когото са служили като войници. Боян Иванов вече беше при нас. Скоро доведе и Мишо Белчев.“

И докато Развигор Попов се увлича от джаз музиката, Георги Минчев насочва вниманието му в друга посока - към песните на „Бийтълс“. Години по-късно двамата имат дуо - „Полезни изкопаеми“. До последните дни на живота на Георги Минчев двамата са неразделни.

Създал толкова популярни песни, Георги Минчев разказва в текстовете за преживяванията си, а за музика се обръща към своите приятели-композитори. Единствената негова композиция е „История с китара“. В обстановка на натиск и контрол, как музикантите са си давали свобода, за да я споделят със своите слушатели? „Когато пътувахме в автобуса на турне, той хващаше китарата и ни забавляваше с квартални песни, които ние много обичахме. Например: „Отивам да си купя боб / за боба нужен е и хляб / защото бобът е храна / която подходяща е за лято.“

Такива весели песнички, покрай които изпяваше своя живот. Не се притесняваше от нищо. Е, косата трябваше да я прибираме, когато се явявахме по телевизията и на сцената, защото дългите коси били символ на нашите „противници“. Но освен косата – никой не го е спирал каквото иска да пее, защото той умееше да създава атмосфера и да пише такива текстове песни, които донякъде подмолно, в скрития подтекст, дразнеха „шефовете“.“ – разказа Развигор Попов.

Тези песни и днес са обичани, споделя от личен опит Валентин Александров: „Аз ги харесах и ги пея и сега на купони, на веселби. Хората много им се радват, точно на тези квартални песни. Всички хора ги харесват.“ За тяхното въздействие Мирослав Найденов подчертава: „Те са много истински като послание – това са случки от живота, каквато е традицията в блус музиката. Това е животът! Толкова са истински, затова хората се припознават в тях и ги харесват толкова много.“

Последният спомен на Развигор Попов с Георги Минчев е свързан отново с музиката: „Преди последната операция, той вече беше в болницата - му написах една песен - „Животът е опасен“. В нея се пее за това, че да пиеш, да пушиш, да ходиш по жени е опасно за вашето здраве. Той тогава каза: „Е, докторе, като всичко е опасно, значи животът е опасен за моето здраве! За какво да живея?!“ Много се зарадва, започна да учи песента и каза: „Като ми оперират китарата,“ - така наричаше главата си - „веднага ще я запишем.“ За съжаление, не я записахме. Тази песен аз я пея и винаги си спомням за Гошо с добро чувство.“

Георги Минчев е един от насърчителите на Мирослав Найденов: „Един път само съм го виждал – на празненство в район „Люлин“. Нашата група свирихме и направихме три песни с него. Така ми е останал запечатан – усмихнат винаги, с тези честни очи. Около него витаеше нещо светло и това веднага си проличаваше. Аз съм бил на 17 - 18 години - за мен тези спомени се пренасят винаги, като се сетя за него - и си го представям там, на онази сцена, как се видяхме за първи и за последен път, за съжаление.“

Интервюто на Светослав Николов можете да чуете тук или чрез бутона „Аудио“.[40]

[40] ***Източник: JazzFM, аудио-запис 09.04.2019***
https://web.archive.org/web/20210419144216/http://www.jazzfm.bg/bg/news/syratnici-i-mladi-posledovateli-na-georgi-minchev- ni-sreshtat-s-muzikata-mu-na-negovija-rojden-den-dnes-pesnite-mu-sa-tolkova-istinski

ВИЕТАЙИНДО“ - събитие, посветено на културното разнообразие, пъстрия и необятен свят на Виетнам, Тайланд и Индонезия

Национален студентски дом, Център за източни езици и култури на 11-ти и 12-ти април 2019 год. предстои събитие под надслов „ВИЕТАЙИНДО“, посветено на културното разнообразие, пъстрия и необятен свят на Виетнам, Тайланд и Индонезия. Събитието е организирано от специалност „Южна, Източна и Югоизточна Азия“ от Центъра за източни езици и култури към Факултета по класически и нови филологии на Софийския университет. За поредна година се организира събитие, посветено на Югоизточна Азия, като се цели то да стане традиция, която ще привлече повече любители на културата на Югоизточна Азия и ще популяризира специалността сред бъдещите студенти.

Официалното откриване е на 11-ти април от 17.00 ч. в Националния студентски дом, пл. „Народно събрание“10. Ще може да се насладите на индонезийски и виетнамски танци и песни, да разберете какво е да се изучават тези езици, да чуете от извора за културата и отношенията на тези страни с България.

От 14 часа на 12-ти април в Центъра за източни езици и култури, бул. „Тодор Александров“ №79, ет. 1, ще има най-различни дейности и ателиета: разкази за пътешествия, прожекция на късометражни филми, лекции на водещи специалисти, фотоизложба и изложба на традиционни занаяти. Ще може да опитате виетнамска, индонезийска и тайландска кухня. Дори ще можете да се облечете с Батик или Ао зай, да свирите на анклунг, да научите основни движения от индонезийските танци или да играете на чонклак. Ако не знаете какво е това, заповядайте, за да научите!

Тази година сме заложили и социална кауза. Подготвили сме томбола с интересни азиатски награди, а събраните средства ще бъдат дарени на Училище за деца с нарушено зрение „Луи Брайл“.[41]

[41] ***Източник: СУ „Св. Климент Охридски“, статия 11.04.2019***
https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/novini/kalendar/vietajindo_s_bitie_posveteno_na_kulturnoto_raznoobrazie_p_striya_i_neobyaten_svyat_na_vietnam_tajland_i_indoneziya

Студентските представители да участват в разговора за висшето образование

Една от най-важните задачи пред студентските представители е да участват в разговора за бъдещето на висшето образование, който е и разговор за бъдещето на обществата, в които живеем. Това каза министърът на образованието и науката Красимир Вълчев при откриването на 76-то заседание на борда на Европейския студентски съюз /ESC/, което се организира в София.

Домакин на заседанието е Софийският университет. Срещата ще продължи до 12 май и в нея участват над

130 делегати от 45 студентски организации от Европа. Събитието се осъществява от Националното представителство на студентските съюзи /НПСС/ и е с подкрепата на МОН, Националния студентски дом, СУ „Св. Климент Охридски“, ШУ „Епископ Константин Преславски“, Съюза на ректорите и Столичната община.

Министър Вълчев отбеляза, че през следващите десетилетия светът ще претърпи още по-мащабни трансформации и много малка част от настоящите студенти ще имат 40 години една и съща професия. Според него това променя и ролята на висшето образование, променя и ролята на студентите. Все по- голяма част от нас, от вас, ще бъдат студенти през целия живот, а това променя и предизвикателствата през висшите училища, каза Вълчев, цитиран от БТА.

Министърът напомни, че реализацията на решението за създаването на европейско образователно пространство и за финансиране на създаването на европейски университетски мрежи е започнало по време на българското председателство. Тогава беше предложено и удвояване на средствата за европейската програма „Еразъм“, каза министърът и допълни, че тя в най-голяма степен спомага за обмяната на практики и насърчаването на ценностите на европейското гражданство, толерантността и взаимното уважение на културите.

По думите му европейското висше образование трябва да се развива във все по-големи рамки на сътрудничество, защото самостоятелно дори най-големите европейски училища не са конкурентоспособни на фона на глобализиращия се образователен пазар, където доминират американските и китайските университети, печелещи от мащаба.

Министърът коментира пред журналисти ситуацията със студентския съвет във Великотърновския университет. Отнемането на студентски права на

представителите на студентския съвет е намеса в студентското самоуправление, което е част от академичната автономия и тази намеса е недопустима, каза Вълчев и допълни, че тази намеса рискува да опорочи предстоящия избор на ректор.

Изпратил съм във ВТУ проверка относно избора за попълване на студентския съвет, каза още министърът. Той посочи, че са препоръчали на ректора да върне студентите и да се въздържа от намеса в избора на представители на студентите в Общото събрание на университета.[42]

[42] ***Източник: Днес.бг, статия 07.05.2019***
https://www.dnes.bg/obrazovanie/2019/05/07/studentskite-predstaviteli-da-uchastvat-v-razgovora-za-vissheto-obrazovanie.409611

София се включи в „Нощ на литературата 2019“ - Дилян Янакиев

За осма поредна година София се включи в международното събитие Нощ на литературата. Тази година то ще се проведе на 15 май от 18 до 22 часа в столицата и още 10 български града. Организатори на събитието са посолства и културни институти на европейски страни EUNIC България и др.

Целта на Нощ на литературата е да популяризира съвременните европейски автори. В София ще бъдат организирани специални и интересни места за четене. Новото през тази година е ,че инициативата се обръща към по-младата аудитория с покана към гимназистите от столичните училища да станат част от събитието. За улеснение на читатели е създаден и специален уебсайт.

В столицата инициативата Нощ на литературата е и част от Календара на културните събития на Столична община за 2019 г.

Специални места за четене в София:

Заглавие: Двайсет лева или смърт. Четири пътувания Автор: Карл-Маркус Гаус Превод: Жанина Драгостинова Издателство: Black Flamingo Publishing Година на издаване: 2018

Място на четене: Студентски дом, зала „8-ми декември“, пл. „Народно събрание“ 10 Чете: Стефан Стоянов

2. Институт Балаши Заглавие: Най-кратките приказки на света Автор: Янош Лацкфи, Тамаш Ияш Превод: Адриана Петкова Пападопулос Издателство: Рива Година на издаване: 2018 Място на четене: Учебен център Britanica, ул. „6-и септември“ 7 Чете: Йоана Буковска-Давидова 07/04/2022

3. В „Сатирата“ връчват наградите „Златен кукерикон“ Добромир Банев: Ревността е лошата сестра на любовта 06/04/2022. Добромир Банев: Ревността е лошата сестра на любовта Заглавие: Животът, гледан отдолу Автор: Димитри Ферхюлст Превод: Мария Енчева Издателство: Жанет 45 Година на издаване: 2018 Място на четене: hOUR space, ул. „Иван Вазов“ 38 Чете: Линда Русева

4. Британски съвет Заглавие: Бялата врана Автор: Маркъс Седжуик Превод: Мариана Христова Издателство: Ентусиаст Година на издаване: 2012 Място на четене: Клуб на артиста, сцена „Ъндърграунд“, ул. „Г. С. Раковски“ 127 Чете: Ивана Керанова.

5. Институт Камойнш Заглавие: Всичко това е любов Автор: Дулсе Мария Кардозо Превод: Даринка Кирчева Издателство: Ерго Година на издаване: 2019

Място на четене: Учебен център Britanica, ул. „6-и септември“ 7 Чете: Мартина Герджилова

6. Институт Сервантес Заглавие: Така започва злото Автор: Хавиер Мариас Превод: Маня Костова Издателство: Колибри Година на издаване: 2018 Място на четене: Студентски дом, зала „Реплика“, пл. „Народно събрание“ 10 Чете: Иван Димитров Радостта да живееш в ретроспективна изложба на художника Николай Русев 02/04/2022 Радостта да живееш в ретроспективна изложба на художника Николай ... 21/03/2022. 21 поети отбелязаха Деня на поезията в министерството на културат... 16/03/2022 Маршрут „Софийските училища“ ще разкаже за историята на образован...

7. Датско посолство Заглавие: Датските железници Автор: Педер Фредерик Йенсен Превод: Росица Цветанова Издателство: Изида Година на издаване: 2019 Място на четене: Галерия-книжарница София прес, ул. „Славянска“ 29 Чете: Петър Русев

8. Детски книги Заглавие: Мая, кралицата на Голямата река Автор: Ева Ибътсън Превод: Емилия Ничева-Карастойчева Издателство: ИК ЕМАС Година на издаване: 2013 Място на четене: Книжарница Colibri, ул. „Иван Вазов“ 36 Чете: Анна Ангелова

9. Европейска комисия Заглавие: Медицински роман Автор: Рику Корхонен Превод: Максим Стоев Издателство: Балкани Година на издаване: 2012 Място на четене: Dada Culture Bar, ул. „Георги Бенковски“ 10 Чете: Бойко Кръстанов

10. Френски културен институт Заглавие: Последният пазител на Елис Айлънд Автор: Гаел Жос Превод: Красимир Петров Издателство: Колибри Година на издаване: 2018 Място на четене: Студентски дом, зала „Камерна“, пл. „Народно събрание“ 10 Чете: Ина Добрева

11. Гьоте-институт Заглавие: Краят на самотата Автор: Бенедикт Уелс Превод: Величка Стефанова Издателство: Колибри Година на издаване: 2018 Място на четене: Студентски дом, зала „Галерия“, пл. „Народно събрание“ 10 Чете: Марий Росен.

12. Посолство на Ирландия Заглавие: Литературен обяд и други разкази Автор: Ейлиш ни Гуивна Превод: Димитър Камбуров Издателство: ICU Година на издаване: 2019 Място на четене: The Friendly Bear, ул. „Славянска“ 23 Чете: Петя Миладинова

13. Италиански културен институт Заглавие: Второ лято Автор: Кристина

Касар-Скалия Превод: Наташа Величкова-Петрова Издателство: Изток-Запад Година на издаване: 2018 Място на четене: Университетска библиотека „Св. Климент Охридски“ читалня „Акад. Стоян Аргиров“ Чете: Ива Дойчинова Полски институт Заглавие: Седмият ангел Автор: Збигнев Херберт Превод: Здравко Кисьов Издателство: Издателство за поезия ДА Година на издаване: 2019 Място на четене: Галерия Арт-36, ул. „Славянска“ 40 Четат: Маргарита Хлебарова, Роман Кисьов.

14. Посолство на Румъния Заглавие: Паякът в раната Автор: Матей Вишниек Превод: Лора Ненковска Издателство: Панорама плюс Година на издаване: 2012 Място на четене: Учебен център Respect, ул. „Славянска“ 24 Чете: Лора Ненковска.

15. Културно-информационен център на Република Северна Македония Книга: Еретични писма или Намирайки небесата, които сияят в червено Автор: Стефан Марковски Превод: Мариян Петров Издателство: Изида Година на издаване: 2019 Място на четене: Студентски дом, репетиционна зала, пл. „Народно събрание“ 10 Четат: Гьорги Георгиев - Антика, Игор Дамянов

16. Посолство на Словашката република в София Заглавие: Затвори очички. Стихове за деца, че и приказки Автор: Томаш Яновиц Превод: Димитър Стефанов Издателство: Литературен информационен център - Братислава и изд. Хайни Година на издаване: 2017 Място на четене: Учебен център Respect, класна стая, ул. „Славянска“ 24 Чете: Асен Милчев

17. Посолство на Швеция Заглавие: Нашата история Автор: Мартина Хаг Превод: Меглена Боденска Издателство: Ера Година на издаване: 2017 Място на четене: Галерия „Райко Алексиев“, ул. „Г. С. Раковски“ 125 Чете: Меглена Боденска

18. Чешки център Заглавие: Езерото Автор: Бианка Белова Превод: Васил Самоковлиев Издателство: Изида Година на издаване: 2018 Място на четене: Студентски дом, централно фоайе, пл. „Народно събрание“ 10 Чете: Руси Чанев.[43]

[43] ***Източник: Столица.bg, статия07.05.2019***
https://stolica.bg/kultura/sofiya-se-vklyuchi-v-nosht-na-literaturata-2019

Нощ на литературата, София 2019

На 15 май ще се чете в 19 читателски гнезда, разположени в сърцето на столицата. В София Нощ на литературата е част от Календара на културните събития на Столична община за 2019 г.

Главни организатори на Нощ на литературата 2019 са: Австрийско посолство, Унгарски културен институт, Посолство на Белгия, Британски съвет, Институт Камойнш, Институт Сервантес, Датско посолство, Фондация „Детски книги“, Представителството на Европейската комисия в България, Френски културен институт, Гьоте-институт, Посолство на Ирландия, Италиански културен институт, Културно- информационен център на Република Северна Македония, Полски институт, Посолство на Румъния, Посолство на Швеция, Посолство на Словашката република в София и Чешки център. Медийни партньори на събитието са медиите „Аз чета“, „Въпреки.com“ и Кафене.БГ.

За осми пореден път България ще бъде част от четящите в цял свят страни. И тази година изборът е голям и слушателите трябва предварително добре да обмислят маршрута си, защото ще имат възможност да чуят австрийска, унгарска, белгийска, английска, португалска, испанска, датска, финска, френска, немска, ирландска, италианска, македонска, полска, румънска, шведска, словашка или чешка поезия и проза.

В Нощта на литературата на всеки половин час известни личности четат откъси от книги на европейски автори в превод на български език. Това се случва едновременно в т.нар. „читателски гнезда“. Във всяко от гнездата се чете от една книга, като карта и информация за местоположението им може да намерите на гърба на тази брошура.

Всеки слушател има възможност да събира печати от „читателските гнезда“. В края на Нощта в 21,45 ч. в Национален студентски дом (пл. „Народно събрание“ 10) всички, получили поне пет печата, могат да участват в томбола. Изтеглените победители могат да получат за награда една от четените книги.

Освен в София се чете в десетки европейски градове, в България се включват още Бургас, Варна, Велико Търново, Добрич, Ловеч, Перник, Пловдив, Русе, Стара Загора, Шумен.

Актуална информация ще бъде публикувана на новия уебсайт https://noshtnaliteraturata.com/ и във фейсбук страницата на събитието.

Подробна информация за организаторите и местата за четене в София: https://noshtnaliteraturata.com/grad/sofija/

[44]

[44] ***Източник: Културни новини, статия 14.05.2019***
https://kulturni-novini.info/sections/11/news/29609-nosht-na-literaturata-sofiya-2019

Нощ на литературата 2019

На 15-ти май 2019 година, в София се състоя „Европейска нощ на литературата“, която е събитие с огромно културно значение за българската столица. След 12-тата Македонска книжовна визита, която предхождаше това събитие, беше поканен младият македонски писател Стефан Марковски да се представи със своя роман „Еретични писма“, издаден на български език през 2019 година от издателят Пламен Тотев и издаделство „Изида“, в превод на Мариян Петров.

Главни организатори са Чешки център и още 19 други културни институти и посолства в София, Представителството на Европейската комисия в България, а събитието е част от Календара на културните събития на Столична община за 2019 година.

Стефан Марковски, издателят Тотев и актьорите Гьорги Георгиев – Антика и Игор Дамянов, с посредничеството на КИЦ на РСМ, изключително добре представиха книгата на македонския писател и изпълниха пърформанс с четене на части от романа и изпълнение на шлагери, за което получиха големи аплодисменти и подкрепа от публиката.

Събитието посетиха голям брой гости, а в интервала от 18 до 22 часа пърформансът беше повторен няколко пъти.

Събитието се проведе в залите на Национален студентски дом - София.[45]

[45] ***Източник: Културно информационен център на Македония, статия 15.05.2019***
https://www.kic.com.mk/mk/content/nokj-na-literaturata-2019-1

Какво се изисква да си интра-предприемач?

Християн Даскалов е докторант в Технически университет – София. Автор на две книги в сферата на образователните политики и технологии. Изследва управлението на проекти с отворен код. Специализирал е в Лондон, Рига и Бърно. Създател на проекта „Университет с отворен код“, отличен от Президента на Република България с диплом „Джон Атанасов“ за технологичен проект с голяма социална значимост. Директор на Националния студентски дом от август 2018 г. Студентският дом е уникална за България.[46]

[46] ***Източник: TEDxSofiaUniversity, видео запис Май 2019***
https://www.ted.com/talks/hristian_daskalov

Хайгашот Агасян ни върна добротата с песни

Хайгашот Агасян гостува в Шумен и отново събра любимата си публика. Първата среща в регионалната библиотека „Стилиян Чилингиров“ беше с децата от „най-сладката възраст“, както той казва – от първи до четвърти клас. Защото след това учениците са в пубертета, слушат различна музика от неговата, недоверчиви са и критични. На малките шуменчета той представи новия си диск с музика за деца със заглавие „Гледай със сърцето си“.

С възрастните музикалния маратон следваше житейската му хронология, а за въпросите на зрителите Хайго предупреди: „Радио „Ереван“ е насреща! Питайте – ще ви отговоря“. Като малък започнал да свири на цигулка. Малко преди да завърши музикалната гимназия, директорът Трендафил Миланов /баща на известната цигуларка Стойка Миланова/ го привикал като съсед в квартала и му казал: „Виж, моето момче, цигулари много. Но добрите виолисти са малко. Мини на виола, защото ще ти бъде по-лек животът“. Извика баща ми и двамата взеха решението. Не съжалявам. Дори има поговорка:

Цигулар къща не храни, докато виолист не стане С нея дразнехме цигуларите“. Малко от нас знаят, че първите си стъпки на композитор той прави на възраст 6 години с цигулкови пиески, още съхранявани в семейния архив. Завършва Музикалната академия, специализира камерна музика във Франция и Унгария. Предполагал, че ще замине за чужбина, подобно на колегите си и ще прави кариера. По това време за висшистите беше задължително разпределението за работа в провинцията. Но Хайго имал баба, майка и леля, „три жени, които живееха заради мен“, както признава. Явява се на конкурс за оркестъра в Младежкия театър в София, приемат го и това променя съдбата му. Освен музикант, той става и артист – предимно в комични роли. „За мен театърът е това островче, към което съм се стремял много години. Там се запознах с Недялко Йорданов, Искра Радева, Борис Арабов… Бях на една сцена с големи актьори. И много съм щастлив от това. Там започнах да пиша музика за театър“.

Първата му сценична роля е на градски музикант в „Укротяване на опърничевата“ от Шекспир. Партнира му Йорданка Кузманова. Той е с китара, готов да прави серенада, а зад кулисите се чува: „Утре има избори. Утре има избори…“ Времето е 1981 година! Кой и защо ще повтаря това десетки пъти? Едва след

спектакъла актьорът Стефан Мавродиев му съобщава в гримьорната, че това е сигнална реплика да се бърза – когато има избори, заведенията затварят в 22 ч. и няма време да се пие. Сладурска работа. Това ми е първото кръщение в театъра!“

Второто му театрално кръщение е, когато Хайго е в ролята на абитуриент, а Искра Радева е класната ръководителка. Оправдал небръснатото си лице с поява на лишеи. И публиката повярвала…

Авторският спектакъл на Хайгашот Агасян започна с песента „Искаш със теб да останем добри познати“, някога изпълнявана от дуета Мариана и Тодор Трайчеви. С нея получава първата си награда като композитор

Бил на 26 години, работил в театъра, но не се чувствал удовлетворен, не го оценявали. В една „Всяка неделя“ по БНТ музикантът видял Стоянка Мутафова, която казва, че водолеите се реализират след 30- тата си годишнина. А той е роден на 28 януари 1953-та. И тъкмо тогава Хайго получава наградата за дебют на младежкия конкурс за песен. Стиховете са на голямата поетеса Блага Димитрова.

През август 1983 г. младият и още неизвестен творец бил в почивна станция край Варна, където отдъхвал Недялко Йорданов със съпругата си. Поетът вече е написал стихотворението „Не остарявай, любов“ за рождения й ден на своята Ивана – 18 юли. Хайго поискал разрешение да го препише. Вдъхновява се и композира популярната песен, която свързва двамата творци завинаги. А „тази нерешителна битка за невъзможното щастие“ винаги вълнува публиката, особено от третата възраст. Така се случи и в Шумен. Песента е носител на наградата за най-добра романтична песен на фестивала „Сребърен Ерос“ в София през 1995 г.

Другото творческо партньорство на Хайгашот Агасян започва през 1986 г. с Михаил Белчев. Братски се ценят и обичат. „От много, много отдалеч“ е стихотворението, което става песен. На младежкия конкурс в Студентския дом в София тя е отличена с втора награда, но и до ден днешен е в репертоара на двамата творци. Хайго е категоричен, че за младите творци наградите са „крила“ – полет за творчество. Няма защо да им ги връчват на преклонна възраст.

В бърз дискотечен ритъм той направи ново творческо намигване на шуменската публика с песента

„Остарявахме бавно“ - контрапункт на популярната „Не остарявай, любов“, защото тялото остарява, но духът – не ще

„Така е!“ - потвърждава третата възраст в залата и ръкопляска в дискотечния ритъм. Хайго е имал честта да бъде приятел и с поета Дамян Дамянов и съпругата му

Надежда Захариева. Изпя ни песента си „Ноктюрно“ по негови стихове. Композиторът ни напомни и за друг голям творец – Радой Ралин, който освен сатирик е и голям лирик. Хотелските му приключения от 1995 г. с него разсмяха публиката. Чешитите в литературата и изкуството остават на многоя лета… Остават цветни и незабравими. Не можеш да им се сърдиш, дори при денонощен тормоз.

През 1987 г. конкурсът за нови български песни през пролетта по Българското национално радио е под егидата на ООН и носи заглавието „За една обновена България“. Наградата тогава печели „Тинейджърската песен“ на Хайгашот Агасян по стихове на Недялко Йорданов, която някога беше в репертоара Стефка Оникян. Той ни я изпя и развесели от сърце.

Всички знаем песента на Михаил Белчев „Младостта си отива“ по стихове на Недялко Йорданов. Сега Хайго ни представи „Младостта се завръща“ на същия автор, която той подарява на М. Белчев за неговата 70- годишнина.

Творческите терзания са измъчвали не един музикант, когато има пред себе си силни стихове. Музиката не винаги е в синхрон с поетичното чувство. Така се случило и със стихотворение, по което Хайго дълго музицирал, но припевът нещо не вървял… Дни наред с творческото си ухо чувал божествения глас на Ваня Костова. Най-после един ден на разсъмване припевът се звучи в съня му. Станал и написал музикалната изповед на петолинието. Така от 1996 г. досега песента „Молитва“ ни разплаква като разкаяние и зов за прошка. Текстът е на Павлина Стаменова от Разград. Песента е отличена на летния конкурс в Бургас. Гостът ни я изпя и доказа, че тя е от вечните човешки копнежи: „Господи, дай ми знак и върни любовта на земята“.

Хайго не отмина подчертаното присъствие на арменската общност в Шумен Той си спомни как в детството му майка му го водила от Варна в Шумен, за да го запознае с роднините му. Един от скъпите му братовчеди бил Коко Зюмюртян, тогава прокурор, вече не е между живите. В залата беше съпругата му Петя. За всички братя по кръв той изпя авторската си песен „Арменски очи“ по текст на поетесата Ваня Петкова. Стиховете й са родени от нейната любов с арменеца Арам Началтян, приятел на Хайго, отдавна емигрирал в Канада.

„Очи арменски – чисти, святи, като съзвездия от други светове, разпръснати монети златни по земята, върнете се, че майка ви зове“.

Изпя ни и песни от репертоара на група „НЛО“, за която е композирал. Сред най-популярните е драмата на Ваничка. Много актуална от мутренските времена до

днес. И истинска провокация, за която ни предупреди Хайго, докато ние му припявахме в ритъм.

Последната песен, която той изпълни, написал за своето „сестриче от сцената“ Тони Димитрова. Със заглавието „Глътка живот“ талантливият арменец ни настрои позитивно за бъдещето. „Защо се плашите, вдигнете чашите, до дъно пийте от този прекрасен живот…“ Стиховете са на Ники Комендвенска – поетеса от Сливен, откритие на Недялко Йорданов. Гостът каза: „Запомнете това име! Стойностен поет“.

С вицове, поезия, песни премина срещата с Хайгашот Агасян. Истинско творческо себераздаване! На раздяла гостът получи от домакините стихосбирката на Иван Пейчев с пожелание да напише песен по негов текст. Хайго напомни, че тази година празнува 40 години приятелство с поета Недялко Йорданов. По този повод са издали диск с 20 избрани песни, които предложи на присъстващите. Много взеха автограф от композитора и лично го поздравиха за мелодичните песни. В залата имаше и медици, които му благодариха за песента „Докторе, кажи“, композирал по стихове на Надежда Захариева – химн на Българския лекарски съюз от 2004 г.

Арменските фамилии се ръкуваха с Хайго, поговориха си на арменски език, а някои почти просълзени се разделиха с думите: „С благодарност, братко! Идвай пак“. От името на арменската общност Гарабед Гарабедян подари букет на госта. В Шумен живеят 190 арменци. Старите напускат този свят, младите – града, с цел по-добра перспектива. Кризата не пощади нито един етнос…

След срещата разговаряхме с Хайгашот Агасян за творчеството му. Той призна, че никога не е броил колко песни е написал, но със сигурност са стотици. У дома има тетрадка, в която е отразил всяка свои композиция. Автор е на песни за деца и възрастни, мюзикъли, цигулкови пиеси… Гастролирал е с концерти три пъти в Армения, където е пял свои песни, написани на арменски език, защото преводните текстове не могат да предадат истинския характер на този народ! При последното си гостуване през 2015 г. е подарил диск с арменски песни на сънародниците си в Ереван.

Родът на Хайгашот е пръснат по цялия свят. Преди два месеца леля му Такухи починала в Ню Йорк на възраст 88 години – последната Агасян от нейното поколение. Той сподели: „Миналата есен я видях за последен път – беше в хоспис. Много я обгрижваха, гледаха я като бебе. През следващата седмица ще я погребват в Пловдив“. Тя му разказвала, че дядото на Андре Агаси през 1948 г. заминал за Иран, а след това емигрирал в САЩ. Дали Хайгашот Агасян е открил родовата си връзка с

тенисиста Агаси? Той отговори: „Нямам емоцията, нямам връзка, никога не съм общувал с тенисиста, макар да имам друга жива леля на 98 години в Ню Йорк. Ходил съм много пъти при тях, зная братовчедите си там. Може би синът ми нещо може да открие… Той е трийсетгодишен, занимава се с тонрежисура, свири на пиано. Казва се Азат – означава свободен на арменски език“.

Свободният дух личи в песенното творчество на талантливия арменец. Музиката и поезията го спасяват в днешното бездуховно време. Изпитва творческа радост, когато срещне талантлив творец. Но знае, че и най- талантливият страда, когато всички наоколо са нещастни. Затова иска по-добра съдба за България. Целунат от Бога, Хайгашот Агасян се спасява с вдъхновението да композира красива музика и да я изпълнява с виола, пиано, китара… Доброта му ни напомня за „топлите арменски очи, пълни с обич“, както пише Ваня Петкова. Опазил е душата си, защото гледа на света по детски и това става послание и за публика.[47]

Валентина Минчева

[47] ***Източник: RADIAN.BG, статия 18.05.2019***
https://radian.bg/2019/05/18/haygashot-agasyan-ni-varna-dobrotata-s-pesni/

Приходите от sms гласуването на живите концерти на „Гласът на България“ отиват за възстановяване на Студентския дом

След като вчера станаха ясни 12-те финалисти в „Гласът на България“, от bTV Media Group обявиха, че ще дарят приходите си от есемес гласуването по време на живите концерти в подкрепа на кампанията за възстановяването на опожарените сцени на „Националния студентски дом“.

В неделя вечер, Камелия и Графа избраха по трима финалисти от отборите си, по време на втори епизод от „Нокаутите“. Атанас Кателиев, Галина Красимирова и Ивана Муцкова ще се борят за титлата „глас на България“ в отбор Графа. Във вокалната армия на Камелия след „Нокаутите“ продължиха Тодор Симеонов, Кирил Хаджиев-Тино и Мария Величкова. Новите шест финалисти се присъединяват към конкурентите си за титлата – талантите от отбора на Михаела Филева и Иван Лечев, които бяха предпочетени от треньорите си в миналия епизод от „Нокаутите“. Христиан Ненов, Надежда Александрова и Вениамин Димитров ще се борят за зрителския глас в отбор Михаела, а Симона Симеонова, Ива Георгиева и Николай Воденичаров- Никеца ще се опитат да спечелят за трети път короната за треньора си Иван Лечев.

Първият четвъртфинален концерт на живо в шоуто ще е на 25 май, по изключение в събота, а полуфиналът и финалът, съответно са на 2 и 9 юни. В края на най-напрегнатия етап в музикалната надпревара, четиримата треньори влизат във финалната битка в Сезон 2019 с по трима участници, които ще се състезават за зрителския вот, титлата „глас на България“ и наградата от 50 000 лева.

Зрителите ще могат да подкрепят своите фаворити на 25 май, 2 и 9 юни и едновременно с това да допринесат за възстановяването на творческата дейност в Студентския дом. В рамките на инициативата в полза на една от най-знаковите сгради за младите хора в България са заснети и специални видеоклипове със съдействието на радио N-JOY. Инициативата е част от мисията на bTV Media Group да подкрепя социално отговорни проекти, свързани с талантливи млади хора, както и със съхраняването на културното ни наследство.

Сградата с голямо културно значение се превърна в трибуна за изпълненията на 12-те финалисти в сезон 2019 на „Гласът на България“, които изпяха хитове на своите треньори в атмосферата на историческата сграда в сърцето на София.

Отбор Лечев изпя динамичното поп парче „Ето така“ на Стефан Вълдобрев и

„Обичайните заподозрени“ на фона на рушащата се камерна зала. Отбор Графа започнаха песента „Заедно“ на Графа, Любо Киров и Орлин Павлов от емблематичния балкон на паметника на културата и насочиха вниманието към изпепелената главна сцена. Отбор Михаела показа разрушените задкулисни помещения на фона на песента „Без етикет“ на Михаела Филева. А отбор Камелия акцентира върху окаяното състояние на знаковите гримьорни с песента „Минута живот“ на Камелия.

Сцената на Студентския дом е давал трибуна на много артисти през годините, сред които е бил и Иван Лечев. „Сградата е преминала през различни перипетии. Свирил съм на сцената на Студентския дом много пъти и изпитвам носталгия. Там се състоя първият концерт на ФСБ преди много години – тогава за първи излязох на сцена с тази група“, каза Иван Лечев в „Тази сутрин“.

История на „Националния студентски дом“:

От 1933 г. домът функционира като споделено пространство за академично творчество – изкуства, музика, театър. Мястото е с богата история. Земята е дарена на студентите от цар Борис III, сградата е паметник на културата. Има и огромно символно значение. В него са се раждали и са творили редица известни личности – Никола Гюзелев, Борис Христов, ФСБ правят първия си концерт в нея, имали са собствен академичен хор. 17 години изпепелените сцени тънат в забрава и стоят неизползваеми. Тогава Националното представителство на студентските съвети и състави към Дома, подемат инициатива по възстановяването не само на сградата, но и на богатата културна програма и дейност на Студентския дом. Много доброволци, различни организации, общественици и медии, сред които и bTV, застават в подкрепа на инициативата днес студентският дом да е разчистен и на полуразрушените му сцени вече да кипи културен живот. Остава обаче въпросът за финансовото обезпечаване на възстановяването на сградата отвътре.[48]

[48] ***Източник: в. Труд, статия 20.05.2019***
https://trud.bg/%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BE%D1%82-sms-%D0%B3%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%BE-%D0%BD%D0%B0-%D0%B6%D0%B8%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BA/

„Гласът на България“ възстановява Студентския дом

Приходите от гласуването със SMS-и по време на живите концерти на „Гласът на България“ ще отидат за добра кауза - възстановяването на опожарените сцени на „Националния студентски дом“.

„Сградата е преминала през различни перипетии.

Свирил съм на сцената на Студентския дом много пъти и изпитвам носталгия.

Там се състоя първият концерт на ФСБ преди много години - тогава за първи излязох на сцена с тази група“, сподели Иван Лечев в „Тази сутрин“.

В края на най-напрегнатия етап в музикалната надпревара,четиримата треньори ще влязат в битка с по трима участници, които ще се състезават за зрителския вот, титлата „Глас на България“ и наградата от 50 000 лева. Първият четвъртфинал в шоуто ще се състои по изключение в събота - на 25 май, , а полуфиналът и финалът ще са съответно на 2 и 9 юни по bTV.[49]

[49] ***Източник: Монитор.бг, статия 20.05.2019***
https://web.archive.org/web/20190520182845/https://www.monitor.bg/bg/a/view/glasyt-na-bylgarija-vyzstanovjava-studentskija- dom-165671

Къде, кога и какво на 24 май

В един от най-светлите празници, Деня на българската просвета и култура, мнозина софиянци ще излязат пред Националната библиотека, за да пеят заедно с децата си „Върви, народе възродени…“. На 24 май столицата предлага редица събития - няма да успеете да посетите всички тях - и за да изберете, събрахме някои от най-интересните.

Празниците започват няколко дни по-рано. На 22 май от 19 ч. в Централното фоайе на Ректората е ще бъде открита втората изложба „Нова българска типография“. Други две експозиции вече текат – на 16 май бе открита „Извън контурите“, представяща авторски корици на книги, изработени от Стоян Атанасов. Може да се разгледа в салона на БНП Париба на бул. „Цар Освободител“.

На 22 май под купола на Ларгото ще бъдат раздадени и наградите за култура „Златно перо“ – сред отличените ще бъдат Софийската филхармония по повод 90-годишнината от основаването ѝ, БНТ за 60- годишнината на медията, писателката Здравка Евтимова, певецът Васил Найденов, актьорът Владимир Пенев, примабалерината Красимира Колдамова, драматуржката Здрава Каменова, пианистката Пламена Мангова, цигуларката Мила Георгиева…

Фотографска изложба ни връща в първите години след промените – снимките на Иван Бакалов в експозицията „Големите надежди. 30 години по-късно“ и могат да бъдат разгледани в Музея за история на София, който предлага и изложбата „Стопан – Съвременна Художествена Подвързия в Две Колекции“. В музея могат да се видят лимитирани колекции от ръчно изработени тефтери, орнаментирани с позлата и обковани с апликации от сребро, в съчетание със скъпоценни и полускъпоценни камъни.

В „Книжен център Славейков“ ще може да се докоснете до „Стоте най-красиво илюстрирани приказки“ и да си припомните класики като „Снежната кралица“, „Алиса“, „Книга за джунглата“…

Междувременно Театър „Българска армия“ ще проведе отново кампанията „Дари книга – ела на театър“. Срещу всяка дарена книга зрители ще получат талон за 50% отстъпка от билета си за постановките на театъра за май и юни. При дарение на три или повече книги, може да поискате втори талон. Томовете ще отидат при хора в неравностойно положение, част от тях ще бъдат доставени на

специализирания детски комплекс на УМБАЛСМ „Пирогов“.

С вход свободен на 24 май ще работят Музеят за история на София, Софийската градска художествена галерия, Паркът „Врана“ и Столичната зоологическа градина.

24 май, петък

„Sofia Food Truck Fest“, пролетно издание - 10 ч., „Маймунарника“ в Борисовата градина Фестивалът ще се продължи до 26 май.

Начало на тържественото шествие на ученици - 10 ч., пред Археологически музей

Тържествена церемония пред паметника на светите братя Кирил и Методий – 11 ч., пред Народната библиотека „Наистина СвободЕн Пазар“, свободно споделяне на дрехи и вещи - 12 ч., Езерото с лилиите, Борисова градина „Върви, народе възродени“, годишен концерт на Детския филхармоничен хор с диригент Славил Димитров – 12 ч., зала „България“ Разходка из литературна София по случай 24 май - 13 ч., пред „читАлнЯта“, Градска градина „Янините девет братя“, опера от Любомир Пипков - 16 ч., Софийска опера и балет Празник на буквите – 17 ч., Лятна сцена на НДК С участието на Софийски духов оркестър с диригент Васил Делиев, Джаз формация „София“ с Яна Чакалска, Нели Рангелова, Биг Бендът към Национално музикално училище „Любомир Пипков“, вокална група „Радиодеца“ към БНР, Оркестър за народна музика на БНР с диригент Димитър Христов.

„Концептуална манифестация с Тео Чепилов“, представяне на сборника с разкази „Ситуация след ситуация“ – 19 ч., „Concept 166“, Празничен концерт на Филхармония „Пионер“ и Софийската филхармония - 19 ч., зала „България“ Ще звучи „Песен“ из „Българска сюита“ на Панчо Владигеров и „Симфония № 5“ на Чайковски. Диригент на концерта е Любомир Денев-син. „Чувство за непоносимост“, прожекция на документалния филма на Боя Харизанова за Георги Марков - 19,30 ч., Дом на киното „Свободно падащи истории“, разкази на Мария Касимова-Моасе - 19,30 ч., „The Art Foundation“, „Харлем шейк“, авторски моноспектакъл на Ованес Торосян - 19,30 ч., Национален студентски дом, „Рокендрол“, прожекция на документалния филм на Борислав Колев за българския рок - 20 ч., кино „Одеон“, „Аскеер“, церемония по връчване на наградите на фондация „Академия Аскеер“ – 20,40 ч., Театър, „Българска армия“.[50]

[50] ***Източник: Площад Славейков, статия 21.05.2019*** *https://www.ploshtadslaveikov.com/kade-koga-i-kakvo-na-24-maj/*

Иван Лечев и първата сцена на ФСБ - тогава и сега

Иван Лечев няма нужда от представяне. Той е едно от най-знаковите лица на българската музикална сцена от началото 80-те години насам и продължава да свири с част от най-значимите рок групи - ФСБ, Стефан Вълдобрев и Обичайните заподозрени, Фондацията...

Като жури в музикалното шоу „Гласът на България“ по bTV той има шанса да работи с много млади таланти и да ги насочва в музикалния им път. Той застава и зад една важна инициатива - набирането на средства за възстановяването на Националния студентски дом в София.

Сградата се намира в самото сърце на града - срещу Народното събрание. Обявен за културен паметник от местно значение, Националният студентски дом е базата на Младежкия театър до големия пожар през 2001 година, който засяга покрива и задната част на сградата, откъм ул. „Аксаков“. Унищожени са сцената и всички декори.

17 години години по-късно започва акция по възстановяването ѝ, а сега в нея може да се включи всеки. Средства от есемесите, с които зрителите на „Гласът на България“ подкрепят своите фаворити по време на живите концерти, ще бъдат дарени от bTV Media Group за възстановяването на Националния студентски дом. В рамките на инициативата със съдействието на радио N-JOY са заснети и специални видеоклипове с финалистите от предаването.

Иван Лечев ни разказа повече за идеята, а ние се възползвахме от възможността да си поговорим с него за ФСБ и развитието на българската музикална сцена днес. Разкажете повече за инициативата за възстановяване на Студентския дом. Каква е връзката ви с него?

Подкрепям каузата на „Гласът на България“ с цялото си сърце. Първо, не знаех, че в Студентския дом е имало пожар, но знам, че сградата от години е абсолютно изоставена - тази сграда, която фактически е на пъпа на София.

Аз съм по някакъв начин много свързан с нея, защото първият концерт на ФСБ изобщо в историята на тази група беше в Студентския дом. Дотогава бяхме предимно студийна група и нямахме самочувствие, че бихме напълнили голяма зала. Нямахме идея колко хора биха дошли. Но когато видяхме целия площад зад Коня (Паметника

на Цар Освободител) пълен с хора, които не можаха да влязат, разбрахме, че трябват по-големи зали и нещо не сме предвили правилно.

Остана ни хубавото отношение към това място. Там се провеждаше и младежки конкурс за поп песни. Имаше един оркестър „Метроном“ - аз съм свирил с тях поне два пъти на тази сцена. Младежкият театър се помещаваше там известно време, преди да си намери сграда. Беше си едно много приятно място за културни събития. Аз съм свикнал да гледам на Студентския дом като на културно средище. Изведнъж всичко изчезна - появи се чалготека отдолу за дълги години, след това - друга чалготека. Изключително щастлив съм, че на такова възлово място в центъра на София ще има пак културно средище. Това е много важно, особено за хората като мен, които се занимават с култура и изкуство. А „Гласът на България“ вече влиза във фазата, в която ние, треньорите, нямаме думата. Каквото сме направили дотук, сме го направили и вече гласуват нашите зрители. Средствата, събрани от есемесите от хората, които гласуват по време на живите концерти на 25 май, 2 и 9 юни, ще отидат за възстановяване на Студентския дом. Да се надяваме, че ще се гласува много масово, за да се съберат много пари. Това е целта на инициативата.

След този първи концерт с ФСБ колко пъти сте се завръщали на сцената на Студентския дом?

Не мога да кажа точно, поне два, но това е преди много години. Днес ме питаха кога е бил този концерт и не можах да се сетя. Помня събитието, но не и датата. Това са 40 години в най-добрия случай. Тогава съм бил на 20 и няколко години, а човек на тази възраст не се замисля много-много за години и дати.

Тогава ФСБ започва развитието си като група. Чувала съм, че сте започнали с кавъри, как се развиваха нещата за вас в началото?

Ние направихме репертоар от кавъри, защото тогава нямаше компании, от които човек да си наеме озвучаване, осветление... Тогава си купувахме всичко сами. По това време нямахме средства и единственият начин беше да се замине за чужбина. Ние точно така направихме - пътувахме, ако не ме лъже паметта, осем години: всяка година за по 6-7 месеца. Абсолютно всяка стотинка инвестирахме в себе си - музикални инструменти, озвучаване, осветление. Даже първата апаратура, с която свирихме, сами си я бяхме направили с много компетентна помощ от инженери и специалисти. Такива бяха времената и въпреки всичко успявахме да се справим доста добре. Даже до ден днешен в „Балкантон“, където аз имам студио, още стоят някои от тези боксове с големи бели надписи „ФСБ“. Беше доста тежка работа и не

изпитвам особена носталгия по този живот, въпреки че това ни създаде много сериозни трудови навици. Човек като свикне да изисква от себе си много, това му остава за цял живот.

С ФСБ днес имате концерти по-рядко. Как избирате участията си?

Иска ни се, като се каже концерт на ФСБ, това да означава едно определено нещо. Отказваме да правим компромиси. Нямаме особен интерес към клубни изяви. Искаме да правим големи концерти, за много хора, на големи пространства, зали и т.н. Тази година се очаква да имаме три такива - по принцип такива неща се организират много трудно, защото струват скъпо.

На 27 юли е първият концерт тази година, на който откриваме фестивала Burgas Jam, който е на Морската гара. Той се създаде като китарен фестивал, но явно ще прерасне в нещо по-голямо. След това ще свирим на Аполония отново, на 3 септември. Тази година ръководството на Аполония е решило да събере най-знаковите изпълнители, свирили там през годините като юбилейно събитие. Ще се появим и в Пловдив през есента във връзка с Капана фест. Свирите в много различни банди. Ето, със Стефан Вълдобрев също ви предстои концерт. Какво още да очакваме?

Миналата година се оказа, че в шеги и закачки сме направили грубо около 60 концерта. Тази година, мисля, че няма да е чак толкова, но пак като гледам календара, доста събития има и съм щастлив от това, защото много обичам да работя с колегите. Това, което ме радва в моята кариера на музикант, е, че попадам в творчески колективи, с които много добре се разбираме и в крайна сметка ставаме страшни приятели, което е много приятно, защото откакто свят светува най-трудно се създава екип, а при нас екипите се получават. Със Стефчо имаме на 18 юли в Маймунарника, имаме на 1 септември в Античния театър в Пловдив, имаме в зала 1 на НДК - ние ги обявяваме непрекъснато. Стефан Вълдобрев беше направил дълга пауза като музикант на сцената, и се оказа, че има публика, на която това много й е липсвало. Новите песни също се приемат много добре. На какво се дължи успеха ви с него и Обичайните заподозрени?

Обикновено това се дължи само на едно нещо - че песните са хубави, специално текстовете, а и не само те. Освен това групата е много задушевна. Ние се радваме да свирим заедно и мисля, че хората усещат това. Получава се добре. Събрали сме се отбор юнаци. И естествено - Фондацията. Това пък е звездното хрумване на Дони. Той е цар на това да измисля такива работещи проекти. Цялата

година преминава под знака на това, че Кирил Маричков навършва 75 години. По този повод на 30 октомври в зала 1 на НДК ще има бенефис с най-различни гости, които през годините са изпълнявали песни на Кирил Маричков или на Щурците. Доколкото знам между поканените са Звезди от Ахат, D2, БТР и т.н. Ще стане голям концерт. Междувременно си обикаляме по най-различни места, очертава се да направим едно мини турне през октомври преди концерта в НДК, който ще обхваща Лондон, Дъблин и Единбург, защото там не сме ходили - само в Лондон сме били.

Как успявате да балансирате между всички тези ангажименти?

Понякога е сложно. Най-вече това рикошира в семейството, защото непрекъснато вкъщи недоволстваме от това, че нямаме време да сме заедно, а ние за това сме се събрали. От друга страна, много приятели ни казват: „Ами така вие няма да имате време да си омръзнете!“. Аз, като гледам, нямаме никакво намерение да си омръзваме, но очевидно няма да ни се даде и възможност. Работата е там, че нашето дете е точно в една възраст, в която има много нужда и от двама ни. Сега това лято ще навърши 7 г. и тръгва на училище от есента. Продължаваме една светла традиция в ФСБ - приеха го ударни инструменти в Музикалното училище. Във ФСБ всички деца стават барабанисти. Не знам защо така се получава.

Покрай „Гласът на България“ работите с много млади изпълнители. Риалити форматът, този подход към сцената, няма нищо общо с начина, по който преди време се започваше музикална кариера. Как им влияе това?

Това си е направо летящ старт. Някои от тях не са съвсем готови за това, което се случва. Според мен, когато на човек му се случи нещо такова, трябва да яхне вълната като сърфистите. Защото, ако не я яхнеш, се удавяш. Има една поговорка - „Господ помага, но в кошара не вкарва“. Помощта си е помощ, но човек трябва сам себе си да подгони най-напред и помощта идва сама. На тези от тях, които имат желание сами да се движат напред, ние помагаме с каквото можем, но не можем да ги водим за ръчичка и не е правилно. Дадохте пример с това, че с ФСБ осем години сте обикаляли, за да инвестирате в инструменти.

Да, това е един такъв случай. Ние сме свикнали сами всичко да си правим сами. И без друго, както виждаме, нашата държава много-много не се интересува от културата, но за нас това не е нищо страшно, защото ние така сме свикнали да си живеем още от дълбокия социализъм. За нас е било важно да не ни се пречи.

Кой вариант е по-добър - летящият старт или дългите години усилия?

Една врата, която иначе трябва да удряш с глава, се отваря сама. Хората чуват

за теб, вместо ти да ги убеждаваш ден след ден колко си гениален, те го виждат. При всички положения летящият старт е по-добър, стига човек да съумее да използва инерцията. Много често човек си казва: „Аз това го постигнах, няма какво да се занимавам повече“, и нещата се разпадат от само себе си. Би било много по-умно човек да използва тази инерция, да направи няколко видеоклипа, готини парчета и да му се чуе името, да се раздвижи и нещо да стане. Така поне мисля аз.

Какви са предизвикателствата пред младите групи сега, за разлика от през 80-те години например?

Те имат много повече възможности да бъдат чути, да се изявят. Има клубове, има сцени. Сега няма медии, които да се занимават професионално с това, както преди имаше класации, които ги гледаше целия народ. Това беше някакъв път към славата, който човек сега трябва сам да си го проправя, от друга страна възможностите са много по-големи. Законите обаче са едни и същи - човек, който е достатъчно упорит да отстоява това, което мисли, че е правилно и това, което харесва, има успех. Имам приятели, които стават все по-успешни - групи и изпълнители. Човек, който не се отказва лесно, а упорства и продължава да влага усилие и талант, в това, което прави, неминуемо постига успех. Ето - Миро (Мирослав Иванов), с когото сме страшни приятели и когото всички знаят като Миро от Сафо, въпреки че той вече свири с кого ли не. Направиха една група, която се казва Saint Electrics, които спечелиха една награда на БНР (за рок и поп музика), ходиха в Холандия... Правят хубава авторска музика, имат публика, имат къде да свирят. Това е пътят. Рано или късно ще напипаш това, което ти носи успех.

Ангел Дюлгеров и Веселин Веселинов-Еко (винаги има замесен някой от Обичайните заподозрени) направиха групата Tube Hedzzz, един изключително качествен проект. Толкова ми харесва, че има млади хора, които не се отказват и вървят напред с много сериозни крачки. Това рано или късно носи плодове.

Няма много места, на които може да се слуша българска музика. БГ радио, БНР евентуално. Особено за групите, които пеят на английски. Могат ли някъде другаде да се чуят български банди?

От дъжд на вятър. Например от последния албум на ФСБ, който съдържа 16 нови авторски композиции, продължавам да чувам само две. Това си е авторска музика на ФСБ, прекрасна - оказва се, че хората няма къде да ги чуят, освен ако не им ги изсвирим, което е изключително глупаво. От друга страна на нас това ни върши работа - хората идват да ни слушат на живо, защото няма къде другаде да чуят тези

парчета. Това ни пълни концертите - всяко зло за добро. Но не смятам, че е правилно.

Държавата много, много отдавна можеше да сложи - както е във Франция - задължителна квота за българска музика във всички радиостанции, и нещата да се случат. И това е най-малкото, с което би могла да помогне. Но тя просто очевидно отдавна е абдикирала от културата.

Как ви се струва българската музикална сцена в момента?

Много е сериозна клубната сцена и става все по-сериозна, въпросът е, че оттам трудно се прескача в други измерения. Имам предвид хората да могат да се издържат от това, защото от клуб не можеш да живееш. Можеш, но не особено добре. Трудно се прескача от клуба към голямата сцена. Трябва много голяма упоритост, много голямо желание. Нищо не става бързо. От друга страна извън клубната сцена имаме популярни артисти като тези, продуцирани от Графа, но не мога да дам много примери извън него. Той е като сама птичка. От друга страна винаги съм се възхищавал на Графа, че знае винаги кое как да прави и нещата му се получават много добре. Той също е един човек, който е безкраен работохолик. Вижда се, че това носи плодове. Изглежда, че на света не е познат друг начин да имаш успех, освен да си работохолик. Така излиза и животът го показва.[51]

Златина Димитрова

[51] ***Източник: webcafe.bg, статия 21.05.2019***
https://webcafe.bg/musiccafe/572611799-ivan-lechev-i-parvata-stsena-na-fsb-togava-i-sega.html

Сцената на Борис Христов, Никола Гюзелев, ФСБ и „Тоника“ - пожар и 17 г. забрава

Годината е 2001-а. Датата - 7 декември. Часът - около 17,30. Голям пожар избухва в сградата на Студентския дом, който се намира срещу сградата на парламента в София. Два часа по-късно пламъците, обхванали сградата на пл. „Народно събрание“ 10, в която се помещава Младежкия театър, са овладени. Няма жертви, двама пожарникари са пострадали при гасенето. Единият е леко обгазен, а другият е с фрактура на черепа от паднала греда. По данни на очевидци пламъците са лумнали около 17,30 часа, а сигналът е подаден в 17,39 ч.

Веднага на мястото са пристигнали 10 пожарни коли и 50 пожарникари. Огънят е лумнал по време на репетиция на театъра и бързо е стигнал от сцената през горните етажи до покрива на сградата. Към 18 ч. най-силните пламъци са били обхванали покрива, откъм страната на ул. „Аксаков“. По същото време от горящата сграда са започнали да падат греди и части от покривната конструкция. „Беше като вулкан“, разказват очевидци.

Работата на пожарникарите при гасенето е била силно затруднена заради студа, сковаващ водата по шланговете на пожарникарските коли.

Това е било преди 17 години. Какво е днес? Днес е същото, каквото е останало в залата от преди 17 години

- разруха, прах, мирис на изгоряло и минало.

Но от известно време нещата се променят, защото група студенти запрятат ръкави и решават да възстановят изгорелите зали и пространства за академично творчество, за да няма забрава, а да се твори. Залата е емблематична за София, както и самата сграда на Студентския дом, която е била построена през 1933 г. Земята е дарена от Царя по онова време, а останалото е съградено с доброволен труд на студенти.

Ето какво разказа за Dir.bg директорът на Студентския дом днес Християн Даскалов:

- Г-н Даскалов, сцената на Студентския дом е тиха вече 17 години след пожара през 2001-а...

- Да, за съжаление. От този инцидент е забравена - това е основният извод. И това е така, защото Студентският дом е особена институция, в която

студентските организации намират свой дом, имат свои офиси, развиват свои центрове за услуги и творчество, но техните състави се менят, а с времето отлита и споменът за това, което е било. До момента, някак си, интересът към сцената е бил загубен. И така вече 17 години... Но преди година, един студент - Яна Вангелова, председател на Студентските съвети, влиза в запечатаната от десетилетия зала и си казва: Какво става тук? Защо е така...

И така започна една инициатива на студентите, аз също се захванах с каузата да възстановим залата. Към момента не толкова материално, защото трябват много пари, милиони левове, които държавата отказва да отпусне от централния бюджет, а по-скоро духовно. Няма как да кандидатстваме и по европейски програми, така че в последните няколко месеца възстановяваме творческия живот в голямата зала и камерната зала и започнахме да правим събития. По-авангардни, по-експериментални доколкото ни го позволява това, което е останало след пожара.

- Да се върнем към момента на инцидента. Какво се случва, за да избухне пожарът?

- На 7 декември 2001 година има репетиция на спектакъл на Младежкия театър, който използва години наред в онзи период сцената на Студентския дом за представления. Скоро разбрах и една интересна история. Един от полицаите, който работи сега наблизо, дойде при нас, след като разчистихме залата. Направихме няколко кампании по разчистването и така ни е намерил човекът. Та той разказа, че в нощта на 7 декември е видял как една жена е излязла, бягайки от сградата, и крещяла „Пожар, пожар“.

Първоначално той си помислил, че това е някаква актриса, която доста се е вживяла в ролята, била доста експресивна, защото имало репетиция. Но секунди след нея от сградата избягали и други хора, също крещейки, че има пожар. И така вече станало ясно, че има инцидент. Реално пожарът е унищожил покрива на сцената и самата сцена. Макар и салонът, който е с 480 места, да е непокътнат, сега е неизползваем. Разбита е електрическата инсталация и е разграбена през годините. От стените са къртени кабели. Почти нищо не е останало, а и споменът за залата се е изгубил. Въпреки че от тази сцена са тръгнали велики български изпълнители, нещата някак изпадат в забвение.

Надявам се музиканти, театрали, културни дейци и други да бъдат докоснати от това, че за залата се говори, за да се обедним и и с общи усилия я възстановим. В момента тече такава инициатива.

- 17 години прах и мрак... Защо?

Според мен основната причина е забравата от страна на обществото и институциите за това какво е представлявала тази зала. Залата е построена през 1933 година с безвъзмездните дарения на студентската общност, която е събирала близо 30 години дарения. Инициативата е започнала през 1903-1904-а и през 1929 година започва строежът. Няколко поколения студенти и обществеици са събирали средства и неуморно са работили, за да се създаде тази сцена. И сега, след пожара, всичко е оставено на произвола на съдбата и в ръцете на разрухата. За мен има една безпаметност, която показва липса на признателност към това, което са направили предходните поколения, за да ни оставят този паметник на културата. Сградата на Студентския дом е с такъв статут. Повярвайте ми, самата сцена е не по-малък паметник на културата, сама по себе си, защото през 1933 година, когато е построена, тя се използва от Академичния хор „Ангел Манолов“, който съществува и днес. Та от този хор започват своята музикална кариера Борис Христов и Никола Гюзелев.

Говорим за едни от най-големите имена на българската и световна музикална сцена. На по-късен етап първата рок група с Кирил Маричков - Бандераците, прави първия си концерт на голяма сцена тук. ФСБ прави първия си концерт тук. От естрадните изпълнители от тази сцена са тръгнали Бисер Киров, Кичка Бодурова, „Тоника“ и т.н. И последва безвремие и безродност от предишните отговорни фактори към труда на онези хора, които са я създали. Разбира се, това е съпроводено и от липса на перспектива, в която да се види как млади хора днес също могат да направят първите си крачки тук, но не и сега, защото няма къде.

Във фоайето обаче виждаме проекти на студенти, които са развили своята визия как може да се промени залата днес?

След като започнахме да правим различни събития, някакси се усети пробуждане. И точно по тази причина студенти по архитектура от УАСГ направиха няколко проекта как би могла да се възстанови залата. Проектите са идейни, те не целят да се създаде някакво уникално решение, а просто представят как може да се възстанови залата във вид, в който може да бъде функционално пригодни за различни изяви.

Ако говорим за реален проект, как стоят нещата?

Сложно от финансова гледна точка. Един реален проект би струвал от порядъка на десетки хиляди лева. Направени са сметки, че около 2 млн. лева са

нужни, за да се извършат качествени строителни дейности. Местата в салона няма да могат да се ползват, защото има нови противопожарни изисквания. Покривът е тотално компрометиран и трябва да се направи изцяло. В пожара конструкцията на покрива е изгоряла изцяло и единственото нещо, което е направено след инцидента, е да се укрепи всичко с ламарини. Направен е временен ламаринен покрив.

И така вече временно стои 17 години...

Да. Трябва изцяло да се направи нов покрив. Сцената е компрометирана и трябва нова. Имаме прекрасно място, защото се намираме на площад „Народно събрание“, имаме сграда, но нямаме сцена. Тя е жертва един път на пожара, втори път на безстопанствеността. Трябват сериозни инвестиции. Това е истината.

Но някак си животът се завръща малко, по малко. Провеждате вече различни инициативи. Разкажете повече?

Отново ще кажа, че инициативата, която аз водя като директор на институцията Студентски дом, не е да искаме и да чакаме напразно държавни пари още 20 години, а да започнем с възстановяването, най-вече на дейността, което да провокира намирането на средствата. Потърсил съм възможности по оперативните програми, но там нямаме подкрепа за усвояването на инвестиционен кредит. Дори и да имаме самочувствието, че можем да управляваме подобен кредит чрез професионален мениджмънт на сцените, а ние имаме такова, държавата ни трябва като гарант. А това не се случва. В този смисъл, физическото възстановяване на сцената за мен към момента е по-назад като план.

Сега се опитваме да възстановим името и историята на институцията. Вече правим концерти, театрални спектакли, даваме отново място за изява на млади творци. Студенти по кино заснеха новия клип на група „Авеню“, музикантът Кристиян Янкулов засне едно от най-добрите си видеа на разрушената сцена и то още преди да я разчистим. Отново Студентският дом и неговата сцена дават възможност за изява, макар и силно авангардна, на ново поколение български творци. И така искаме и се опитваме да върнем духа на това място.

За физическо възстановяване нямаме възможности. Институцията е второстепенен разпоредител с бюджет, но не разполага със субсидия. Издържа се от собствени приходи от отдаване под наем на сутерена[52].

[52] ***23.05.2019***

И какво да очакваме в Студентския дом?

В края на месец май - на 30-и от 18.30 ч. ще има архитектурна изложба, в която ще може да се види нов проект, който е дипломна работа на студент от УАСГ, посветен на „ревитализацията“, така са го нарекли, на Студентския дом. В него става въпрос за основен ремонт на сцените, но и на цялата пететажна сграда - предвижда се изграждането на допълнителен етаж, на читалня и много други любопитни детайли. В проекта има заложен и нов киносалон. В концепцията е заложено терасата-покрив на театралния салон да се използва като споделено творческо място. Докато проектираме големите идеи, правим малки стъпки в посока развитие на културния живот.

Вече домакинствахме Нощта на литературата. Културните институти на Франция, на Испания, Чешкия институт, Македонският информационен център проведоха четения на нови автори от техните страни. Театрални постановки предстоят в камерния салон. Там в момента има и изложба на студенти от Националната художествена академия, които са изложили картини, а с парите от тях искат да помогнат на техен колега, болен от левкемия. Правим и концерти, чрез които събираме приятели и средства за каузата на Студентския дом. Следващият такъв ще е с латино ритми - на 28 май, с народна музика - на 31 май, както и класически концерти на 2 и 15 юни. Духът се завръща малко по малко и това ни дава надежда.[53]

Интервю на Калин Каменов

[53] ***Източник: impressio.dir.bg, видео запис 05/30/2022***
https://impressio.dir.bg/interview/stsenata-na-boris-hristov-nikola-gyuzelev-fsb-i-tonika-pozhar-i-17-g-zabrava-video

Възстановяване на Националния студентски дом: Кампания на bTV и радио N-JOY

12-те финалисти в „Гласът на България“ влизат в битка за сърцето на зрителите по време на първия четвъртфинален концерт на живо. Зрителският вот ще определи полуфиналистите, а приходите от есемес гласуването по време на всички концерти ще бъдат дарени в подкрепа на кампанията, в която bTV и радио N-JOY обединяват сили за възстановяване на опожарените сцени на Националния студентски дом. Към каузата се присъединиха и 12-те финалисти.

Точно като в легендата за Феникса, опожарената сцена на Националния студентски дом възкръсна под звуците на любими български песни. Сред прашни и скъсани завеси, под покрит, с пепел и олющени стени, четвъртфиналистите на „Гласът на България“ изпяха хитове на своите треньори в поредица от музикални видеа, които радио N-JOY записа в подкрепа на инициативата на „bTV Media Group“ за възстановяването на историческата сграда.

Историята на емблематичното място за таланти разказа репортерът и водещ на bTV Новините Денислав Борисов като част от кампанията му за възстановяване на рушащите се паметници на културата в България.

Мястото има богата история. Земята е дарена през 1933 г. от цар Борис III на студентите, които преди 86 години с доброволен труд успяват да изградят споделено пространство, в което свободно да творят.

В помещенията, в които някога са протичали първите репетиции на най-обичаните български формации, направиха своята последна подготовка и четвъртфиналистите от отборите на Графа, Михаела Филева, Иван Лечев и Камелия.

12-те финалисти ще покажат най-доброто от себе си тази вечер по време на първия концерт на живо. Те ще водят битка с гласовете си за спечелване на зрителската любов. И само тези, които наистина успеят да докоснат сърцата на хората, ще продължат напред към големия финал, който ще донесе само на един от тях титлата „Гласът на България“ и наградата от 50 000 лева.

Събраната сума от есемес гласуване по време на всички концерти на живо на „Гласът на България“ ще бъде дарена за възстановяването на опожарената сграда. Специално записаните в историческата сграда аранжименти могат да бъдат чути и по радио N-JOY в подкрепа на каузата.[54]

[54] ***Източник: btvnovinite.bg, видео запис 25.05.2019***

СТУДЕНТСКИЯТ ДОМ СЕ ПРЕВРЪЩА В СИНИЯ ФЕНИКС НА СОФИЯ

Мащабен проект за реконструкция беше представен на 30 май във фоайето на Националния студентски дом, намиращ се на знаковия площад „Народно събрание“. Открита на 30 май 1933 г., институцията е неизменна част от образователния и творчески живот на българското студенство, в която са израсли поколения творци и учени. Не е тайна, че повечето студенти днес въобще не знаят за съществуването на този културен център, защото от близо 20 години, когато половината от сградата беше опожарена, организацията е с малък бюджет и затихващи функции.

Но ситуацията се променя от септември 2018 г., когато за директор е назначен д-р Христиан Даскалов – млад и амбициозен икономист, спечелил престижното отличие „Докторант на годината - 2017“, ръководител на научноизследователския проект Open Source University. Благодарение на неговите ежедневни усилия, сградата се оживи, възобновиха се позабравени дейности на Дома, стартираха нови проекти - стажански програми, изложби, концерти, клубове.

Лора Лулчева и Христиан Даскалов

Приоритетната задача за него обаче е обновяването на сградата. В проекта на дипломантката от УАСГ Лора Лучева, озаглавен „Ревитализация на Националния студентски дом“, той оценява авангардната визия и приема с адмирации идеите ѝ. В експозето си при откриването на изложбата Християн Даскалов изрази убеждението, че съвсем скоро Студентският дом да възкръсне с нова визия и дейност: „Изложбата представя най-подробните чертежи на сградата и невероятни идеи как тя да се осъвремени – не само архитектурно, но и концептуално – по нови дейности и форми, да стане привлекателно място за общуване на младите хора от всички университети“.

Новата театрална зала

Три са основните приноси на проекта: подробен анализ сред студентите дали имат нужда от този център; съчетание на класическото с модерното в архитектурно

https://btvnovinite.bg/predavania/tazi-sabota-i-nedelia/vazstanovjavane-na-nacionalnija-studentski-dom-kampanija-na-btv-i- radio-n-joy.html

отношение; детайлът над детайла - новата зала няма да е просто един театрален салон с 500 места, а той ще е подвижен - със специална механизация и би могъл да се преобразява в бална зала или друга платформа за изкуство. На новото, четвърто ниво на сградата, ще бъде създадена зона за работа по интереси - места за релакс, групово творчество, проектна дейност.

Сегашното състояние на опожарената част от сградата

„Идеята ми беше да запазя оригиналните елементи на стила „Баухаус“, както е проектирана и построена от архитектите Станчо Белковски и Иван Данчов. В същото време това да бъде удобно, мултифункционално пространство, отговарящо на актуалните изисквания на младите хора“ – каза арх. Лора Лучева.

Христиан Даскалов връчи на Лора Лучева „Златен билет“, с който тя ще има право да посещава безплатно всички събития на Националния студентски дом.[55]

Анжела Димчева

[55] ***Източник: ARTday.bg, статия 31.05.2019***
https://artday.bg/index.php/styles/3352-2019-05-31-10-05-30

Студентският дом - синият феникс в центъра на София

Мащабен проект за реконструкция беше представен на 30 май във фоайето на Националния студентски дом, намиращ се на знаковия площад „Народно събрание“. Открита на 30 май 1933 г., институцията е неизменна част от образователния и творчески живот на българското студенство, в която са израсли поколения творци и учени. Не е тайна, че повечето студенти днес въобще не знаят за съществуването на този културен център, защото от близо 20 години, когато половината от сградата беше опожарена, организацията е с малък бюджет и затихващи функции.

Но ситуацията се променя от септември 2018 г., когато за директор е назначен д-р Христиан Даскалов – млад и амбициозен икономист, спечелил престижното отличие „Докторант на годината - 2017“, ръководител на научноизследователския проект Open Source University. Благодарение на неговите ежедневни усилия, сградата се оживи, възобновиха се позабравени дейности на Дома, стартираха нови проекти - стажански програми, изложби, концерти, клубове.

Приоритетната задача за него обаче е обновяването на сградата. В проекта на дипломантката от УАСГ Лора Лучева, озаглавен „Ревитализация на Националния студентски дом“, той оценява авангардната визия и приема с адмирации идеите ѝ. В експозето си при откриването на изложбата Християн Даскалов изрази убеждението, че съвсем скоро Студентският дом да възкръсне с нова визия и дейност: „Изложбата представя най-подробните чертежи на сградата и невероятни идеи как тя да се осъвремени – не само архитектурно, но и концептуално – по нови дейности и форми, да стане привлекателно място за общуване на младите хора от всички университети“.

Три са основните приноси на проекта: подробен анализ сред студентите дали имат нужда от този център; съчетание на класическото с модерното в архитектурно отношение; детайлът над детайла - новата зала няма да е просто един театрален салон с 500 места, а той ще е подвижен - със специална механизация и би могъл да се преобразява в бална зала или друга платформа за изкуство. На новото, четвърто ниво на сградата, ще бъде създадена зона за работа по интереси - места за релакс, групово творчество, проектна дейност.

„Идеята ми беше да запазя оригиналните елементи на стила „Баухаус“, както е проектирана и построена от архитектите Станчо Белковски и Иван Данчов. В същото

време това да бъде удобно, мултифункционално пространство, отговарящо на актуалните изисквания на младите хора“ – каза арх. Лора Лучева.

Христиан Даскалов връчи на Лора Лучева „Златен билет“, с който тя ще има право да посещава безплатно всички събития на Националния студентски дом.[56]

[56] ***Източник: в. Труд, статия 31.05.2019***
https://trud.bg/%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%8F%D1% 82-%D0%B4%D0%BE%D0%BC-%D1%81%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%8F%D1%82-%D1%84%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D1%81-%D0%B2-%D1%86%D0%B5/

Фолклорен благотворителен концерт за възстановяване на Националния студентски дом

Броени часове остават до началото на благотворителния концерт за възстановяване на сцената на Националния студентски дом. Организаторите на събитието са готови да ви зарадват с много музика. Националния студенски дом и народен хор „Гласове от Шоплука“ с диригент Александър Райчев, ансамбъл

„Гергьовден“ с ръководител Христина Начева и етногрупа „Гром Падина“ канят на благотворителен концерт за възстановяване на изгорелите помещения на НСД.

В прогарамата са песни и изпълнения от Шоплука, Добруджа и Пирин. Концертът ще се проведе в НСД на площад „Народно събрание“ 10 на 31 май от 19.30 ч.

Мястото има богата история. Земята е дарена през 1933 г. от цар Борис III на студентите, които с доброволен труд успяват да изградят споделено пространство, в което свободно да творят. В помещенията някога са протичали първите репетиции на най-обичаните български формации. През 2001 г. пожар изпепелява част от сградата, която години наред тъне в разруха.

Събраната сума ще бъде дарена за възстановяване на изгорелите помещения на Националния студентски дом.[57]

[57] ***Източник: SportAndLife, статия 31.05.2019***
https://sportandlife.net/%d1%84%d0%be%d0%bb%d0%ba%d0%bb%d0%be%d1%80%d0%b5%d0%bd-%d0%b1%d0%bb%d0%b0%d0%b3%d0%be%d1%82%d0%b2%d0%be%d1%80%d0%b8%d1%82%d0%b5%d0%bb%d0%b5%d0%bd-%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%86%d0%b5%d1%80%d1%82-%d0%b7/

Феникс в центъра на София

Национален студентски дом - културно място, за което цяло поколение студенти се е борило, за да могат много български рок музиканти, естрадни изпълнители и творци да направят първите си крачки.

На 7 декември 2001 г. в Националния студентски дом избухва пожар. Сградата е запечатана. И остава на произвола на времето. Скоро потъва в забрава.

Няколко години по-късно за директор на останалото от пожара е избран Християн Даскалов, който в продължение на няколко години е бил председател на Националното представителство на студентските съвети.

„Много такива места за забравени, проблемът е от неуважението към труда на едно минало поколение, което е събирало средства близо 3 десетилетия, за да я има тази сцена. Днешното поколение българи няма достатъчно уважение към труда на предходното, за да съхраним това, което са създали…“, смята Християн Даскалов.

Християн и група студенти си поставят цел - да възстановят изпепеленото. Мечтаят на сцената отново да има живот. Промяната започва от единствената зала, до която огънят не е стигнал.

Работата е много. Но това не ги спира – започват да се снимат филми, клипове на песни и да се правят изложби.

„Всеки, който чуе и види това място, след това има идея дали да се върне и да посети някое събитие, концерт, спектакъл, или да направи нещо. Но за мен най-важно е да кажа, че са добре дошли студентите, защото този дом е с техни дарения, с техния безвъзмезден труд миналия век и днес този дом трябва да им служи като сцена за изява и място, където да се развиват“, казва още Даскалов.

Така започва кампания, в която всеки е добре дошъл да се включи.

„Помогна ни един човек, чиято баба е част от създаването на Националния студентски дом. Студентите едно време са минавали от врата на врата и са продавали тухли, които са били символични. Казвали са:

„Купете си купон и със средствата от този купон ние ще купим тухла“. Така че този човек, чиято баба е участвала в тази „краудфъндинг“ кампания за 20-те години на XX век, днес чу за кампанията, дойде и помогна чисто логистично“, обясни директорът на Студентския дом.

Днес тухлите са дигитални – под формата на есемеси, а Християн не се предава и силно вярва в своята кауза.

За завършването на Голямата зала, която се намира на пл. „Народно събрание“ 10 са нужни над 2 млн. лв.

Студентският дом се буди за своя нов живот с помощта на хиляди малки дарители. Тухла, по тухла. Есемес- тухла – това е новият символ на дигиталното време, в което новото поколение студенти правят така, че техния дом да живее отново.[58]

Всеки е поканен да се включи.

[58] ***Източник: btvnovinite.bg, видео запис 07.07.2019***
https://btvnovinite.bg/predavania/120-minuti/fenkis-v-centara-na-sofija.html

След 18 г. застой Студентският дом се възражда

ОТ РУИНИ КЪМ ЖИВОТ

Националният студентски дом се събужда след 18 години забрава. Година след усилията за възстановяването му дават резултат.

Част от сцените работят, но има още много за ремонт.

Кога ще отвори библиотеката, разказва изпълнителният директор на НСД Христиан Даскалов в предаването „Директно“ по Bulgaria ON AIR.

Видео интервю с директора на Национален студентски дом, г-н Христиан Даскалов.[59]

[59] ***Източник: Телевизия България Он Ер, видео запис 16.07.2019***
https://www.bgonair.bg/a/157-direktno/170051-sled-18-g-zastoy-studentskiyat-dom-se-vazrazhda

Ина Добрева: „Господин Х и морето“ ме изкара от зоната ми на комфорт

За участието в „Черешката на тортата“

„Честно да си призная в началото се притеснявах, защото нямам самочувствие, че съм богиня в кухнята и в действителност готвя по-обикновени неща. Не мога да впечатля гостите и зрителите със сложни рецепти, затова си дадох сметка, че най-добре да бъда честна и да представя това което мога да правя в кухнята. За мен храната за душата обаче е не по-малко важна, затова избрах да заведа своите гости в камерната сцена на Национален студентски дом. Както знаете пространството е много специално. То претърпя пожар през 2001 г. Преди това там се помещаваше Младежкия театър. За мен най-важното беше, че гостите ми прегърнаха идеята да се обърне внимание на каузата и да се съберат средства за ремонт на сцените“, разказа Ина.

За ролята в сериала „Господин Х и морето“

„Публиката определено прояви интерес към моята героиня. Спомням си, че се явих се на кастинг през март, беше много студено и нямах особени очаквания. След това имах среща със сестра ми, за да ходим на кино. Тя ме чакаше пред киното и ме попита: „Какво стана, как мина?“ Отговорих: „Мина ужасно, това беше най- лошият ми кастинг през последните години.“ Когато ми се обадиха за втори кръг, се изненадах страшно много. Снимахме в родния ми град Варна, но интересното беше как филмът успя да ме изкара от зоната ми на комфорт. Видях града с други очи“, сподели актрисата.

Как прие Ина ароматното предизвикателство, което Гала й отправи, и какви интересни истории, асоциира с него, гледайте във видеото на „На кафе“.[60]

[60] ***Източник: Нова ТВ, видео запис 17.07.2019***
https://nova.bg/accents/view/2019/07/17/257193/%D0%B8%D0%BD%D0%B0-%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B0-%D0%B3%D0%BE%D1%81%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD-%D1%85-%D0%B8-%D0%BC%D0%BE%D1%80%D0%B5%D1%82%D0%BE-%D0%BC%D0%B5-%D0%B8%D0%B7%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0-%D0%BE%D1%82-%D0%B7%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%BC%D0%B8-%D0%BD%D0%B0-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%84%D0%BE%D1%80%D1%82/

След 18г. разруха Националният студентски дом отново се събужда за живот

Видео разговор с директора на Национален студентски дом - г-н Христиан Даскалов.[61]

[61] ***Източник: Телевизия Европа, видео запис 19.09.2019***
https://www.tvevropa.com/2019/07/sled-18g-razruha-natsionalniyat-studentski-dom-otnovo-se-sabuzhda-za-zhivot/

Местата за участие са запълнени! Видео продукция: Заснемане на музикален клип/Уъркшоп с Темелко Темелков и Panasonic Lumix S1

25 септември/09:30 до 18:00 ч. В Национален Студентски Дом,

София, пл. Народно събрание 10

Със специалното участие на Ния Петрова[62]

[62] ***Източник: Фотосинтезис.бг, статия 25.09.2019***
https://photosynthesis.bg/statia/video_produkciq_zasnemane_na_muzikalen_klip_workshop_s_Temelko_Temelkov.html

Да живееш с увреждане в трудова утопия

Ако единственият механизъм за „включване“ в обществото е трудът, то нима е възможно всички хора с увреждания да бъдат „интегрирани“ спрямо разбиранията на неолибералната система, в която сме убедени да вярваме и принудени да живеем? Ново изследване търси отговорите на този и други въпроси, касаещи живота на хората с увреждания.

Как се вписват хората с увреждания и техните борби от последните години в неолибералната парадигма за

„продуктивността на труда“ като единствен измерител за „смислен“ човешки живот? Очевидно е, че винаги ще има хора с увреждания, които не могат да работят, а понякога и техните близки няма да могат да бъдат

„компесаторно продуктивни“. Ако единственият механизъм за „включване“ в обществото е трудът, то нима е възможно всички хора с увреждания да бъдат „интегрирани“ спрямо разбиранията на неолибералната система, в която сме убедени да вярваме и принудени да живеем?

Отговорите на тези и други въпроси търси изследването „Живот с увреждане в ‘трудовата утопия’: образи на продуктивизма“, изготвено от изследователката доц. Ина Димитрова и издадено от Колектив за обществени интервенции (КОИ).

Книгата беше представена на 25 септември в Националния студентски дом в София от авторката, Галина Гончарова (Софийски университет „Св. Климент Охридски“), Стоян Ставру (Българска академия на науките) и Ваня Григорова („Солидарна България“).

Димитрова, Гончарова и Ставру са членове и на научен екип, работил върху изследване на живота живота с увреждане, използвано и в представената книга. За теренното проучване към изследването са проведени десетки интервюта с хора с увреждания, техните близки, професионални гледачи, експерти, академични фигури и други.

Авторката представи изследването си в няколко щрихи, като основен акцент бяха ефектите на неолибералните повели за продуктивност върху политиките за интеграция на хората с увреждания. Основни механизми за разгръщане на идеологията за включване са пазара на труда и „социалното предприемачество“. Авторката сподели опасения, че възприемането на неолибералните мантри би довело до повече изключване и разделения между хората с увреждане по линията

„продуктивен“ – „паразит“.

Свързан проблем са ефектите, които определянето на хората с увреждане от нетрудоспособни нейни бенефициенти като трудоспособни ще има върху все по-свиващата се социалната държава: запращането на хора дори с тежки увреждане да се оправят както могат на пазара на труда, ще доведе до допълнително орязване на социалните харчове, точно в синхрон с неолибералната идеология на „всеки сам за себе си“.

След Димитрова думата взе Галина Гончарова, която премести фокуса върху споменатия проект, в който Димитрова е участвала и от който е извлякла част от емпиричните данни за публикацията на КОИ. Гончарова представи палитра от на истории на респонденти, описващи трудностите на интеграцията в една по дефиниция изключваща неолиберална парадигма.

Стоян Ставру окачестви изследването на Димитрова като „радикално“, защото то оголва идеологията на продуктивизма и всичките ѝ противоречия. Една от неговите препоръки беше да третираме продуктивизма с ирония, защото той е „карикатура“ на включването на хора с увреждания, която не трябва да бъде вземана насериозно.

Той постави под въпрос набиращите популярност социални предприятия, питайки реторически кой всъщност печели от тях и не превръщат ли хората с увреждания в още един канал за извличане на стойност? Също така, през примера на майка на дете с по-леки увреждания, която настоява за повече пазар на частни грижи и услуги, Гончарова постави въпроса за условията за възможност на социалните предприятия: тези с най-тежките увреждания винаги ще имат нужда от извънпазарна подкрепа.

Ваня Григорова сподели щрихи от опита си в тристранния съвет и съприкосновения с майките на деца с увреждания, чиито протести през 2018 и 2019 всъщност дадоха непосредствения повод на авторката да се занимае критично с продуктивизма. Григорова посочи границите на идеологията на част от майките, доказвайки с примери как те понякога съвпадат с идеологията на свободния пазар.

Участниците се съгласиха върху основната теза на авторката, че е необходимо да проблематизираме и историзираме идеята, че трудът е най-важния човешки принос в културния, морален и политически живот на съвременните индустриализирани общества. Същевременно стана дума и за това, че не трябва да се изключва необходимостта от борби за справедливост по отношение на

заплащането, от повече сигурност на работното място, повече права за работещите и т.н.

Димитрова бе категорична, че прекомерният фокус върху продуктивността и полезността като критерии за човешка ценност и добър живот, както и като водещ фактор, чрез който оценяваме нивото на социална интеграция или степента на уважение към хората с увреждания, може да донесе повече вреда, отколкото полза.

Критиката на продуктивизма, обаче в никакъв случай не означава връщане към старите форми на институционализация и зависимост. За Димитрова полезна посока отвъд продуктивизма и предхождащите го модели на затваряне и изолиране на хората с увреждания дават практиките, разработени в рамките на вдъхновения от марксизма социален модел на увреждането и на движението за независим живот.

Презентациите завършиха с оживена дискусия с публиката, като сред включилите се с коментари бяха влиятелния български социолог на увреждането доц. Божидар Ивков от Българска академия на науките и професора по история на философията от Софийски университет Стилиян Йотов.[63]

[63] ***Източник: Барикада, статия 27.09.2019***
https://baricada.org/2019/09/27/koi-kniga/

Излезе сборникът „Времето е наше“ на списание „dВЕРСИЯ“

На 16 октомври ще бъде официалното представяне на сборника в Националния студентски дом в 18.30 часа. „Времето е наше“ е четвъртият поред сборник на списание „dВЕРСИЯ“. Той ще бъде представен на 16 октомври в Националния студентски дом в 18.30 часа.

„Винаги може да се чете това, че времето е било на политиците или на някакво младо поколение или нещо такова. Всички по някакъв начин са преживели, каквото са преживели. На страниците на сборника може да се види“, каза Константин Мравов в предаването „Хоризонт до обед“ на БНР.

Припомнянето на лозунга „Времето е наше“ е опит да си спомним какви са били борбите на онова време, в началото на 90-те.

„Времето е наше“ би трябвало да означава, редом с други интерпретации, че хората, тези които правят демокрацията,взимат някак си съдбата в ръце, което към днешна дата съдейки по това колко се говори за годишнината от прехода, т.е. изключително малко, ние сме изненадани“, каза Станислав Додов.

В сборника са събрани мненията на петима души, които са работили в различни сфери преди 1989 година.

„Става въпрос за образование, здравеопазване, транспорт, културна сфера и социална сфера,“ допълни Константин Мравов.

„Няма как да очакваме, че хората разсъждават еднопосочно, хомогенно и че всички вкупом скандираме - Да живее преходът - точно такъв, какъвто той е издиган от официалната власт. Напротив, точно това, което искаме да направим със сборника и смятам, че сме се справили добре, да покажем не просто различни истории, перспективи, но и за читателите да е съвсем разбираемо как те си противоречат, както по между си, така и понякога вътре във всеки един разказ. Ще ми се да припомним колко е важно това противоречие и че всъщност от него се ражда политиката“, допълни Станислав Додов.

Важни са преградите вътре в самото ни ежедневие, каза Константин Мравов:

„Те са къде икономически, къде свързани с някакъв бит, който се е изродил от цялото нещо и за мен това беше ценно, че цялостно сборникът ми дава някакъв отговор, какво всъщност представлява този преход с всичките противоречия вътре, които казахме. За инженера, който изведнъж осъзнава, че в западната демокрация

могат да отглеждат обществена железница, а ние не можем и той съответно си изгражда някакви виждания за света на базата на това“, коментира Константин Мравов.[64]

[64] ***Източник: БНР, интервю, аудио запис 03.10.2019***
https://bnr.bg/horizont/post/101173801/izleze-sbornikat-na-spisanie-dversia-vremeto-e-nashe

Нина Николина: Не си слагам маска - винаги ми е било трудно да бъда друга

Нина Николина повече от 20 години е име в българската музика и смело върви и съчетава стиловете в нея. От поп песента „Ти“ през „Магическите гласове на България“ до „Класика & Традиция“ с Русенската филхармония тя винаги успява да е там на върха, без това да е самоцел за нея и хората, с които работи. Нина прави само това, към което изпитва порив. Такава е и когато създава семейство със съпруга си Максим. През 2010 се ражда първата им дъщеря Валентина, а две години по-късно - и Мария. С Нина Николина сме се срещали преди да смени статуса си на омъжена жена. И никак не се е променила. За съхранението на тялото и духа, за избора да е само майка, както и за любовта към музиката и прехода от поп към фолклор и класика, певицата говори много и с усмивка. Нина Николина участва и в инициативата за възстановяване на изгорялата сцена на Студентския дом със специална фотосесия.

Нина, може ли да се каже, че се „раздели“ с поп сцената, за да се събереш с класическата?

Мисля, че е странно да се разделят сцените. Сцената е една, но стиловете в музиката наистина са разделени. И да си кажа честно - на мен не ми се работи в поп стила. Може би това е момент, а може и да е по-дълъг този момент. Аз от малка се занимавам с фолклор – това съм учила, такова образование имам. Завършила съм СМУ „Любомир Пипков“ в Плевен, специалност „Фолклорно пеене“ и контрабас и Академия за музикално и танцово изкуство в Пловдив, специалност „Дирижиране на народен хор и оркестър“ и

„Музикална педагогика“.

Майка ти, която е диригент, ли е „виновна“ да избереш пътя на музиката?

Да – майка ми е музикант-фолклорист. Тя от много малка ме е насочила към музиката. Тя е диригент, а аз от дете съм солист в хора й и пътувам с нея. Видяла съм света през нейните музикантски очи и на естетиката към музиката ме е научила тя. Във всеки жанр може да има различни разклонения на това какво харесваш, но тя ме е възпитала да харесвам класическия фолклор. Последният ни проект „Класика & Традиция“ с Русенската филхармония е на върха на това, което съм си представяла, че мога да направя в този жанр. Аз заставам като певица, зад мен има модерна банда от страхотни музиканти, а още по-отзад – симфоничен оркестър от 80 души. За

радост аранжиментите на този проект ги направи младеж на 20 години - Георги Милтиядов. Той в момента завършва Музикалната академия и е извън всякакви рамки на приетите норми за това през какво трябва да мине човек, за да се докаже. Георги е талантлив и успя да обедини фолклор, поп и класика, и то така, че всички, пред които застава, да са доволни. Той е и гост диригент на Русенската филхармония.

Как стигна до първия си LIVE албум само с народни песни в етно-джаз аранжименти - „Нина Николина LIVE JAZZ & TRADITIONS“?

Правя това, което вътрешното усещане и необходимост ми казват. От всички аранжименти, които съм чувала и правила, този, който изпълняваме сега, най-много ми харесва. Песните са модерни. В албума включихме български народни песни, които са погледнати по различен от традиционния начин, събиращ фолклор, етно, джаз, фламенко и вокални, и инструментални импровизации. След успеха на концертите и албума „Нина Николина LIVE JAZZ & TRADITIONS“, се роди и идеята за „Класика & Традиция“ с Русенската филхармония.

Това означава ли, че песните с джаз аранжименти са по-достъпни за публиката?

Не мога да кажа, но те са адресирани към хора, които харесват джаз. Така че тези песни могат да бъдат представени на джаз фестивал, на фолклорен, въобще навсякъде и биха били интересни не само на тези, които харесват фолклор. И това ми е интересно, защото е нещо като мисия, а именно да покажеш на още някого, че фолклорът ни може да е интересен. А това, че надградихме с музикантите и изпълнение с Русенската филхармония, „грабим“ и от друга публика – тази, която слуша класическа музика. Примерите назад във времето доказват, че фолклорът е вдъхновявал големи композитори, защо и днес да не е така? И при последния ни концерт, който беше в Русе, аудиторията, която слуша класическа музика, хареса концерта ни. Това е страхотно!

Какво за теб е песента „Ти“, която изпълняваш и те качи на пиедестал в кариерата ти?

Тя е като черешката в короната, тя е диамантът, защото това е най-големият връх в поп кариерата ми. Но върхове се качват и се слиза от тях, надявам се, че тепърва ми предстоят нови. Тази песен е като фолклорните – тя няма време. „Ти“ и до ден-днешен се пуска по радиостанциите, а е вече на 15 години. Тя е нещо като бестселър като проект на Гери Турийска, която написа текста и на Мага, който направи музиката, и като видеоклип на Сашо Моллов. Тази песен все още има своя

живот.

Едва ли си очаквала това да се случи?

Всички искаме хитове, но те не се случват просто така. Спомням си, че преди да започна да работя с Мага, приятелите ми казваха, че трябва да ме запознаят с него. Истината е, че от първия момент се харесахме. Той е грамада като човек и музикант, с голяма история зад себе си. Смятам, че когато хората си паснат, по- може да се случи нещо хубаво. И до сега сме приятели с него, той направи и аранжимента на народната песен „Яна“. Много е талантлив!

И ти си талантлива - пееш, дирижираш, играеш в киното, имаш и фото изложба - „Хавана, която ще помня“, само не си рисувала... Не се ли изморяваш?

Не мога да рисувам, а много искам (смее се, б.а.)! Вярвам, че когато човек се занимава с неща, които обича, те не уморяват. След като ги свършиш, осъзнаваш, че си се поизморил, но по време на репетиции и концерт няма умора, а само удоволствие. А по време на пътуванията, освен да колекционирам впечатления и преживявания, си тръгвам и с нещо по-материално. Изложбата за Хавана, която направих, въобще не я бях планирала. Имах много снимки, приятели ме провокираха да я направя и тя стана като фотографски дневник. Колекционирам музика от пътуванията, имам набор от песни от Египет, от Шри Ланка, от Япония... Събирам и народни носии – наши и от страни, в които съм била.

Кое от пътуванията те е впечатлило много?

Всяко пътуване е нещо ново и интересно. Но Япония е много различна, дори от азиатските държави. Монголия също – там ме удиви това, че пишат на кирилица, а думите звучат като на китайски език. Никога не съм била в Южна Америка... А мен ме влече натам, където има интересен фолклор.

Какво те провокира, за да вървиш напред?

Искам и на мен да ми е интересно, ако ми е скучно нещо - не го правя. Да се занимаваш с музика днес в България, е много трудоемко, времеемко и скъпо.

И неблагодарно може би?

Да, защото тези пари не ти се връщат. И затова, за да тръгнеш да правиш нещо, трябва много силно да го желаеш. Иначе няма оправдание нито на средства, нито на работа и време. Когато се получи хубав продукт, удовлетворението от това, че сам си го изградил, е достатъчно. Не съм сама в начинанието си. Тук са Калин Вельов, Ясен Велчев, Мартин Ташев, Таня Първанова, с която пеем и в „Магическите гласове на България“. Обичам да работя с хора, с които се разбирам и в живота, и са като мен

ентусиасти и правят нови неща, независимо дали са комерсиални. Ние вярваме, че правим нещо хубаво и това се доказва от публиката, която след концерта ме чака, за да ме поздрави. Разбира се, благодарна съм и на Наско Янкулов, чиято агенция „Top Artists“ помогна „Класика & Традиция“ с Русенската филхармония да се случи

Разкажи и за проекта „Магическите гласове на България“.

Проектът беше изцяло по идея на журналиста Георги Тошев. Каза ми: „Искам да направиш хор, който ти да организираш и дирижираш!“. А аз точно това съм завършила и обичам да правя. Работих с млади хора, които знам, че обичат фолклора и са готови да влязат в тази битка. Защото всичко, което правиш в сферата на изкуството, е битка. Жоро измисли как този проект да е като обзор на музиката на България – от древността до модерната, показан през призмата на фолклора. Първата публика, която посрещна концерта в Страсбург, се развълнува и съпреживя концерта, което е знак, че той е успял да ги докосне.

Да не забравяме, че фолклорът ни е много богат...

Фолклорът ни е най-богатият на Балканите. Имаме толкова неравноделни тактове, хора и разнообразни народни носии! С „Магическите гласове на България“ изпълняваме песни, които са вдъхновили продуцентите на холивудски филми. И с такъв спектакъл може да се гордееш, че си българин. В момента работим над продължението на този проект, но не знам кога ще излезе на бял свят, вероятно догодина. В него участва популярен немски артист, който не е само музикант, но и актьор.

Дебютира с ролята на фолклорната певица Ана в копродукцията „Белгийският крал“. Какво те впечатли?

Участието ми в киното беше абсолютен късмет и ми се струва по-лесно от пеенето (смее се, б.а.). След като заснехме филма, започнахме да обикаляме по фестивали с него и имах удоволствието да се докосна до друга среда. Премиерата му беше във Венеция. Но при нас, певците, винаги го има това притеснение да се съхраниш като глас. Преди всяко участие се пазиш да не настинеш, някой да не те зарази с вирус, защото не би могъл да пееш. Докато при актьорите не е така - снимаш веднъж и след това само обикаляш с филма по света. Така че мога и да кашлям, затова реших, че е по-лесно да си актьор (шегува се, б.а.). Поканиха ме да изиграя себе си - народна певица. Имах удоволствието да участвам и в продължението на филма -

„Босият император“, и да се запозная с Джералдин Чаплин. Тя винаги беше усмихната, разговаряше с всички, а е толкова голяма...

Защо колкото си по-голям в това, което правиш, си по-естествен, а дребната душа иска да е звезда?

Не знам! Може би като не си достигнал нещо, го искаш. Когато си постигнал мечтите си, се успокояваш и живееш в мир със себе си. Най-важното е да не се вманиачаваш като живееш в постоянен стрес, преследваш някаква цел, стремиш се да изглеждаш по определен начин и искаш да впечатлиш някого.

Какво те вади от равновесие?

Кучето, защото се качва на дивана! Много ме дразни! Реших, че много му се карам и трябва да съм добра с него, а то се качи 4 пъти на дивана само тази сутрин. Още е бебе – на 6 месеца е, порода ваймаранер е, но сега се „кове стоманата“ (смее се, б.а.). Роло, който е кръстен на първия викинг, ходи на училище, но ме вади от нерви!

Е, щом проблемът е в кучето, а не в децата, значи всичко е наред! Как успя да опазиш личния си свят – майка си на две деца, които вече са ученички?

Аз самата не съм любопитна към личния живот на хората. Защо трябва да показвам своя на другите, след като за мен това не е важно? Важно е човек какво прави, какво твори. Ако някой просто е популярен, но не знаеш с какво, това не ми носи нищо и не ми допада. Популярността понякога идва в повече, но това не могат да го разберат хората, които просто се стремят към нея. Ако си популярен, трябва да има смисъл това, което правиш – да възпитаваш, да даваш нещо, да си пример за добър вкус и поведение. Иначе е безсмислено.[65]

[65] ***Източник: Ladyzone.bg, статия 14.10.2019***
https://ladyzone.bg/laifstail/lica/nina-nikolina-ne-si-slagam-maska-vinagi-mi-e-bilo-trudno-da-bada-druga.html

Националният студентски дом предлага работа за младежи по програма „Старт на кариерата“

Ако сте на възраст до 29 години (ненавършени до 18.10.2019 г.), притежавате висше образование, по което не сте придобили трудов стаж, регистрирани сте в дирекция „Бюро по труда“ като търсещо работа лице,

може да кандидатствате за работа в Национален студентски дом по програмата „Старт на кариерата“.

Участието в Програмата е възможност за придобиване на първия трудов стаж по специалността чрез 9- месечна работа в системата на Централната изпълнителна власт, от която Националният студентски дом на пл. Народно събрание № 10 е част.

Студентският дом предлага две работни позиции измежду 1989 работни места, разкрити в централни ведомства и техните териториални поделения:

Специалист „Връзки с обществеността“ – позицията е отворена за кандидати от всички професионални направления и специалности. Необходими са добри комуникационни умения и компютърна грамотност за изпълнение на функциите на специалист „Връзки с обществеността“ в администрацията на Национален студентски дом. Владеенето на английски език на работно ниво е плюс.

Специалист „Мениджмънт на събития“ - позицията е отворена за кандидати от всички професионални направления и специалности. Необходими са добри организационни и комуникационни умения за изпълнение на функциите на „Мениджър - събития“ в администрацията на Национален студентски дом. Владеенето на английски език на работно ниво е плюс.

Национален студентски дом предлага:

Работно място в сграда - паметник на културата в историческия център;

Гъвкаво работно време и възможност за работа от дистанция по определени проекти и задачи; Динамична работна атмосфера, свързана с координацията и комуникацията на десетки концерти,

постановки, семинари, четения и други образователни и културни проекти.

Само през м. октомври Национален студентски дом е домакин на международния форум „Компютърно пространство“, интерактивна фотографска изложба, представяне на публицистичен сборник, срещи на столичните „Ротари“ клубове, предприемаческото събитие „FuckUp Nights“, няколко концерта и театрални премиери, семинари на Европейската асоциация на студентите по право

(ELSA) и Европейското младежко движение, среща на Erasmus Student Network и други събития.

Подробна информация за останалите позиции можете да намерите на сайта на Агенция по заетостта в рубриката Програма „Старт на кариерата“.

В срок до 18.10.2019 г. може да подадете в дирекция „Бюро по труда“ по регистрация заявление за кандидатстване по Програмата, в което да посочите до три работни места, две от които може да бъдат за един и същ работодател, дори това да е централно ведомство и неговите териториални структури. В същия срок можете да подадете и по електронен път Вашето Заявление чрез формуляра, посочен по-горе. За завършеното висше образование (издадена диплома), както и за липсата на трудов стаж по специалността ще бъде извършена служебна проверка в регистрите на МОН, НАП, НОИ и др. при спазване на нормативите и правилата за защита на личните данни и конфиденциалната им обработка.[66]

[66] ***Източник: sportandlife.net, статия 14.10.2019***
https://sportandlife.net/natsionalniat-studentski-dom-predlaga-rabota-za-mladezhi-po-programa-start-na-karierata/

Времето е наше - всъщност било ли е?

„Чие беше и чие е времето? Било ли е въобще някога времето „наше“, тоест на народа, който викна „Болници вместо резиденции“? Ще бъде ли някога времето „наше“? При какви условия? Какво искаме от него?“

Това са въпросите, които поставя четвъртият сборник на списание dВЕРСИЯ. По темата „Времето е наше“ – всъщност било ли е?“ говорим в „Нашият ден“ с редакторите на сборника Станислав Додов и Калина Дренска. А Лияна Панделиева питаме 30 години по-късно можем ли изобщо да се придържаме към каквито и да било обобщения за случилото през 1989 година и 1990 година.

От 16 октомври изданието ще е свободно достъпно за сваляне и разпространение в дигитален формат. Представянето му ще бъде в същия ден, 16 октомври, от 18.30 ч. в камерна зала „Академик“ на Националния студентски дом, където ще можете да слушате четения на някои подбрани текстове и откъси от текстове, да се включите в дискусия върху ключовите проблеми, които книгата поставя, както и да разгледате фотоизложбата „30 години преход в 30 снимки“ на фотографа Иван Стоименов.[67]

[67] ***Източник: БНР, аудио запис 15.10.2019***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101178037/vremeto-e-nashe-vsashtnost-bilo-li-e

Международен форум за компютърни изкуства „Компютърно пространство“ 2019

Международният форум за компютърни изкуства „Компютърно пространство“ тази година ще се проведе в театралните зали на Националния студентски дом от 24 до 26 октомври, в подкрепа на кампанията по възстановяването им.

Влизайки през големите врати на Студентския дом, на площад „Народно събрание“ и в театралните му зали на партера, посетителите ще попаднат веднага на интересните компютърни графики с шевици на Иво Георгиев. Ще могат да видят и любопитните експонати на Лабораторията по изкуствен интелект на Sofia Tech Park, забавните и сериозни проекти на талантливите ученици от Технологично училище „Електронни системи“ към Технически университет-София, смарт-роботите от колекцията на главния организатор на форума, Студентско общество за компютърно изкуство (СОКИ) и други инсталации.

Тези, които обичат конкурсите, могат да научат за наградените проекти в областите на компютърната графика, компютърната анимация, електронната музика, уеб-дизайна и мобилните приложения по време на церемонията по връчване на наградите.

През последните месеци, автори на иновативни и креативни идеи регистрираха своите проекти в конкурсите на Computer Space, а жури от експерти от академичния и корпоративния бранш ги оцениха. Не беше забравен и гласът на публиката.

Комисарят по цифрова икономика и общество Мария Габриел, доц. д-р Тодор Чобанов, заместник - кмет „Култура, образование, спорт и превенция на зависимости“ на Столична община и председателят на Организационния комитет на „Компютърно пространство“ Росен Петков ще открият събитието и ще връчат някои от наградите в конкурсната част. Наградите са предоставени от Столична община, ADCOM и СОКИ.

Тези, които имат интереси към съвременните проблеми на дигиталните изкуства и съвременни медии, могат да се включат в редица образователни семинари и презентации, посветени на изкуствения интелект, виртуалната реалност, специалните визуални ефекти, двумерната и тримерна компютърна графика.

Семинарната част започва с едно интересно представяне на най-големия и

най-стария фестивал за дигитални изкуства (със собствен музей и лаборатории) ARS Electronica. – Марион Фрайдл, от ръководството на фестивала, ще представи категорията, предназначена за младежи и ученици. Престижният фестивал и музей са в България с подкрепата на Австрийското посолство в София.

Сериозните приложения на виртуалната реалност ще коментира Мирослав Брабек от Университета по природни науки в Прага. Системите за VR навлизат все повече в бита, в обучението и комуникациите.

Презентациите за съвременните проблеми и приложения на изкуствения интелект са разпределени в две части, в петък и събота.

Експерти от филмовата индустрия и специалните визуални ефекти ще демонстрират 3D моделиране и текстуриране, важни етапи от разработката на тримерни обекти и сцени.

„Компютърно пространство“ винаги е показавало връзката между стари и нови медии. „От гледната точка на старите картички“ е един интересен и екзотичен уъркшоп - за снимането на плаки със стари, антикварни фотоапрати, за аналоговите стари процеси, за хартията, копирането, за рисунъка на старите обективи, за нощната фотография. Участниците ще имат възможността да експериментират с тези процеси.

Форумът за компютърни изкуства Computer Space („Компютърно пространство“) е най-голямото събитие за компютърни изкуства в Югоизточна Европа. Форумът се организира от Студентското общество за компютърно изкуство /СОКИ/, scas.bg, в партньорство с редица организации и институции, като Столична община, Националния студентски дом към МОН, Посолството на Австрия в България, ADCOM и други.

„Компютърно пространство“ е част от Календара на културните събития на Столична община.

30- то издание на форума е под патронажа на г-жа Мария Габриел – Комисар по цифрова икономика и цифрово общество.

Пълната програма може да видите на сайта на събитието: computerspace.org, входът е свободен, но се изисква предварителна регистрация.[68]

[68] ***Източник: АртСофия, статия 24.10.2019***
https://artsofia.bg/bg/events/2019/10/24/mejdunaroden-forum-za-komputyrni-izkustva-komputyrno-prostranstvo-2019

Студенти и ученици показаха високотехнологични постижения

Студенти и ученици демонстрират собствени изобретения с изкуствен интелект, виртуална реалност и роботи, на фестивал, организиран от техен преподавател.

Пианото на Георги свири като електрическа китара, но може и да е като синтезатор от 80-те.

„Повечето музикални инструменти са доста скъпи и реших да си направя хакче - остарял синтезатор, взех си го взех втора ръка и си преработих в миди клавиатура“, обяснява ученикът Георги Цветанов.

А СмартКофа за боклук сама идва до теб, когато я повикаш. Отборът „Автобус 76“ я изобретил в 9-и клас.

„Следи черна линия - и офисите както са правоъгълничета или квадратчета, минава през всички и всеки може да си изхвърли боклука по отделно“, посочва Стоян Тинчев.

Росен Петков е преподавател и организатор на фестивал „Компютърно пространство“.

„Училището дава едни фундаментални познания, но то не е така гъвкаво да показва най-новите тенденции и най-новите постижения“, смята той.

И организира за пръв път компютърен фестивал у нас. Вече 31 години.

След дълго прекъсване отново е в Студентския дом, където по времето на социализма му разрешават да гостува на подобно събитие отвъд Желязната завеса.

Тогава заминава, а днес помага на студентите си да останат у нас. И да продължават да изобретяват.[69]

[69] ***Източник: БТВ Медиа Груп, видео запис 26.10.2019***
https://btvnovinite.bg/bulgaria/studenti-i-uchenici-pokazaha.html

ПРИКЛЮЧИ РЕМОНТЪТ НА ОФИСА НА АБУЧ

Ремонтът на новия офис на Асоциацията на българските училища в чужбина, който се намира в сградата на Студентския дом в София, приключи на 6 ноември.

Обектът бе приет от директора на Студентски дом - г-н Християн Даскалов, почетния председател на АБУЧ

- д-р Боян Кулов, който подписа предавателния протокол, и г-жа Боянка Иванова, член на УС на АБУЧ.

Офисът на АБУЧ в Студентския дом се състои от две стаи по 18 кв. м. Входът е самостоятелен, само за нашия офис, и е от ул. „Аксаков“.

Следват снимки от последния ден на едномесечния ремонт:

И окончателният вид на помещенията:

Студентският дом ни предлага безплатно залите си за организиране на масови събития на АБУЧ. Ето една от тези зали, в която на 6 ноември е имало подготвено събитие на ЮНЕСКО:

Следващата задача на УС на АБУЧ е обзавеждането на офиса. Да ни е честито!

П.С.: Г-жа Петя Цанева - зам.-председател на АБУЧ, намери символичен знак в начина на приемането на офиса. Новият офис на АБУЧ се прие от първия и дългогодишен председател на АБУЧ - д-р Боян Кулов и от Боянка Иванова - инициатори за основаването на нашата организация, създаването на която тръгва от САЩ през 2006 г. и е основана по-късно, на 15 август 2007 г. в Пловдив, по тяхно предложение с името Асоциация на българските училища в чужбина.[70]

Снежина Мечева, говорител на АБУЧ

[70] ***Източник: Сайт на АБУЧ, статия Ноември 2019***
https://abgschool.org/index.php?route=extension/news/news&news_id=311

Пиесата „Асансьорът“ на Георги Марков събужда отново забравени житейски въпроси

Момент от пиесата на Георги Марков „Асансьорът“ с актьорите Десислава Стоянова и Ивайло Драганов

Постановката „Асансьорът“ по едноименната пиеса на писателя Георги Марков беше представена премиерно на 30 октомври на софийска сцена в камерната зала на Националния студентски дом. Тя е продукция на казанлъшкия театър „Любомир Кабакчиев“, а неин режисьор е Петър Денчев. Главните роли изпълняват актьорите Десислава Стоянова и Ивайло Драганов.[71]

Маргарита Капитанска

[71] ***Източник: Дневник.бг, статия 01.11.2019***
https://www.dnevnik.bg/kultura/2019/11/01/3985384_piesata_asansyorut_na_georgi_markov_subujda_otnovo/

Ованес Торосян: Калигула е пич

Казанлъшкият театър „Любомир Кабакчиев“ представя тази вечер в София премиерния си спектакъл „Заговорът на Калигула“ от Стефан Цанев. Постановката по пиесата, която авторът определя като „кървава комедия“, е на Ованес Торосян. Текстът е писан през 2014 година и е поставен в Прага и в Истанбул, но сега за първи път оживява на българска сцена, като основна част от програмата по случай 150-ата годишнина от първото театрално представление в Казанлък.

„Според нашия спектакъл Калигула е пич, той е герой – такъв герой, какъвто в момента отсъства в държавата. На него му пука за другите – нещо, което в днешно време е рядкост. Всеки се е капсулирал и не жертва личното за другия, докато Калигула жертва доста неща“, казва режисьорът Ованес Торосян, който излиза и на сцената в ролята на Клавдий. В образа на Калигула се превъплъщава актьорът от казанлъшката трупа Сава Драгнев. В представлението участват още Петър Петров, Костадин Жеков, Александър Митев, Недялка Раева. Сценографията и костюмите са на Ваня Запрянова и Росен Дончев, музика – Милен Апостолов.

Представлението на Казанлъшкия театър можете да гледате тази вечер (20 ноември) от 19 часа в Националния студентски дом. Премиерата в Казанлък е на 25 ноември.[72]

[72] ***Източник: БНР, аудио запис 20.11.2019***
https://bnr.bg/post/101194311

Ремонтират Националния студентски дом с 2,5 млн. лева

До 2,5 млн. лв за следващите две години могат да бъдат отпуснати за ремонти в Националния студентски дом и възстановяването на отделни зали, стълбища и фоайета. Те са заложени в актуализираната бюджетна прогноза, като за 2020-а са предвидени до 1 млн. лв, а през 2021 г. - 1,5 млн. лв., посочи образователният министър Красимир Вълчев в отговор на депутата на БСП Нона Йотова относно предприетите действия за възстановяване и съхраняване на сградата след опожаряването на част от нея през 2001 г.

До 2,5 млн. лв за следващите две години могат да бъдат отпуснати за ремонти в Националния студентски дом и възстановяването на отделни зали, стълбища и фоайета. Те са заложени в актуализираната бюджетна прогноза, като за 2020-а са предвидени до 1 млн. лв, а през 2021 г. - 1,5 млн. лв., посочи образователният министър Красимир Вълчев в отговор на депутата на БСП Нона Йотова относно предприетите действия за възстановяване и съхраняване на сградата след опожаряването на част от нея през 2001 г.

Той обясни, че въпреки пожара преди 19 години Националния студентски дом не е спрял да функционира с изключение на засегнатите части.

„Той все пак работи и е средище, в което се провеждат събития. Има офиси на студентски организации.“, заяви Вълчев. В сградата се намира офисът на Националното представителство на студентските съвети, а централното фоайе, конферентната зала, репетиционните помощения и арт пространствата могат да се използват за провеждането на различни мероприятия. Образователният министър допълни, че през тези 19 години са отпускани средства за частични ремонти, макар и сумите да не за били големи. „През 2019 е извършен частичен ремонт на централното фоайе и санитарните възли“, даде за пример той.

Проблемът е възстановяването на опожарените голяма зала, камерна зала и прилежащите към тях помещенията през 2001 г. Тази година от МОН са осигурени средства обследване на техническите характеристики Националния студентски дом, както и е съставен технически паспорт с препоръки за конструктивната устойчивост на сградата. Предстои да бъде извършено обследване на енергийната ефективност и издаване на енергиен сертификат на сградата.

„След наличието на двете обследвания ще бъде възможно да се формира работна група към директора на Националния студентски дом. Към нея ще бъде

включени експерти от МОН, представители на Националното представителство на студентските съвети, дейци на културата и изкуството, архитекти, инженери, които да изготвят техническо задание за основен ремонт на цялата сграда.“, обясни образователният министър. Тогава ще бъде избран и проектантски колектив за изготвяне на инвестиционен проект на всички части и ще бъдат фиксирани сроковете. Вълчев коментира, че от МОН са извършени предварителни проучвания за планирането на цялостен ремонт и възстановяване на национален студенти дом. „В зависимост от сроковете сме готови да включим в инвестиционната програма за 2020-а средства за ремонт на националния студентски дом.“, допълни той. Приоритетни обаче са ремонтите на училища и детските градини, тъй като средствата не са достатъчни.[73]

[73] ***Източник: Телеграф.бг, статия 22.11.2019***
https://telegraph.bg/bulgaria/remontirat-nacionalniia-studentski-dom-s-25-mln.-leva-183795

Красимир Вълчев: Прогнозирани са 2,5 млн. лв за ремонта на Студентския дом

Прогнозирани са да бъдат отпуснати 1 млн. лв. за 2021 г. и 1,5 млн. за 2022 г. или общо 2,5 млн. лв разходи за реновирането на сградата, каза министърът на образованието Красимир Вълчев на парламентарен контрол, в отговор на въпрос от Нона Йотова.

„В зависимост от сроковете сме готови да включим в инвестиционната програма за 2020 г. средства за ремонт на Националния студентски дом“, каза образователният министър и добави, че големият разход всъщност е за възстановяването на опожарените през 2001 г. части. Той обясни от трибуната в залата на парламента, че са пристъпили към отдаване под наем на части от Студентския дом и създаването на център за събития. „2000 проекта имаме към Министерство на образованието, като детските градини и училищата обикновено са приоритетни“, разясни Вълчев.

През 2019 г. са осигурени средства за изготвяне на технически паспорт на сградата с препоръки на конструктивната ѝ устойчивост. Предстои обследване на сградата и издаване на енергиен сертификат на Студентския. Чак след това ще може да се формира работна група към Националния студентски дом, като в нея ще участват експерти от Министерството на образованието, студенти, членове на Националното представителство на студентските съвети, архитекти, инженери и др. Експерти. Те ще изготвят взаимно цялостен план за реконструирането на сградата.

Междувременно през тази година е извършен частичен ремонт на централното фоайе и санитарните възли на Студентския дом, добави Вълчев.[74]

Митьо Маринов

[74] ***Източник: в. 24 часа, статия 22.11.2019***
https://www.24chasa.bg/novini/article/7898941

Sofia LGBTI Community Fest

Sofia LGBTI Community Fest става на 15 години и единствената дума, с която можем да опишем пътешествието си досега, е МАГИЯ! Магията, която заедно сътворяваме всяка зима събирайки се, споделяйки студените, но пък вълшебни декемврийски вечери, създавайки куиър атмосфера, в която да се подкрепяме, да учим, да се забавляваме и да споделяме обич и топлина. Благодарим ви, че сме заедно вече толкова години и ви каним да прекараме една магична седмица заедно и този декември!

Понеделник, 9.12.2019 Национален студентски дом 18:30 „15 години куиър магия“ откриване/изложба

Ще открием Sofia LGBTI Community Fest с двоен рожден ден! Фестивалът, както и организацията, която стои зад него, фондация „Билитис“, стават на 15 години. Изложбата „15 победи за 15 години“ ще покаже историята на „Билитис“, най-старата действаща ЛГБТИ организация в България, а на живо ще вдъхнем живот на изображенията с разкази от хората, започнали това дълго пътуване.

19:30 Spill the T панелна дискусия

През 2019 отбелязахме 50 години от Стоунуолските бунтове, дали началото на куиър движението. В България обаче сякаш не си говорим достатъчно за основоположниците на борбата за ЛГБТИ права. Каним ви да се присъедините към нас, за да сложим заедно началото на един дълъг разговор, целящ повече видимост и солидарност. Да разберем кой стои зад буквата Т в ЛГБТИ, какво означава да бъдеш транс, небинарен или genderfluid. Да чуем от представители на тези общности за техния опит в България и да дадем гласност както на предизвикателствата, с които се сблъскват всеки ден, така и на красотата на техните идентичности.

Вторник, 10.12.2019 Национален студентски дом 18:30 Куиър сексуално здраве уъркшоп

Фондацията за мъжко сексуално здраве „Айвър“ и женската група „QueerFemme“ обединяват знания и усилия в това събитие, в което ще си говорим за сексуалното здраве в контекста на ЛГБТИ общността.

20:30 Човешка БИблиотека уъркшоп

Заповядайте на събитието ни за обмяна на опит и преживявания в бисексуалната общност. Нека споделим за трудностите, хубавите страни и неясните относно би идентичностите. Част от нас ще влязат в ролята на отворени

книги, от които да извлечете нужните отговори или съвети. Винаги можем и да разменим ролите си, защото всеки от нас носи в себе си поне една история, която трябва да бъде споделена.

Сряда, 11.12.2019 Фабрика Автономия 18:30 Прекалено буч? неформална дискусия

Има ли само един начин да бъдеш куиър жена? Какво е да си буч? Какви са трудностите и предизвикателствата за буч жените в и извън общността? Има ли стереотипи спрямо тях? Липсва ли репрезентация на буч жени в културата?

20:30 Вещици срещу патриархата уъркшоп (Студентско общество за равенство)

Какво са вещиците? Каква е причината хербологията да е „женска наука“? Защо отварите и отровите биват свързвани винаги с жени? Какво са суеверията? Защо жени са изгаряни на клада? Каква е женската роля в изграждането на съвременната икономическа система? Очакваме ви, за да си забъркаме отвари и заедно да намерим отговорите на тези и други въпроси.

Четвъртък, 12.12.2019 сцена Дерида 19:30 На масата Вход: 12/15 лв.

„На масата“ е движенчески вербатим спектакъл, представящ документирани истории на ЛГБТ хора за собствената им вътрешна борба, социален сблъсък и стремеж към разкриване в момента на изправяне пред най-значимата сфера и мерило на живота им – семейството.

Режисура: Констанца Константин Гецова Драматургия: Даниел Александров

Гост хореограф: Росен Михайлов

Среда и костюми: Констанца Константин Гецова

Участват: Ахмед Юмер, Васил Ряхов, Иван Панайотов, Констанца Константин Гецова, Красимира Дуковска Поезия: Николай Атанасов

Спектакълът „На масата“ е създаден след спечелен театрален конкурс към Sofia Pride Arts 2018. Петък, 13.12.2019

Национален студентски дом 18:30 Куиър Бъдеще среща-план

Какво по-подходящо от това да си поговорим за бъдещето на петък 13-ти! Какво си мечтаете да се промени в България за ЛГБТИ хората, за какво струва да се борим в близките няколко години и какво реалистично можем да постигнем като общност? Тази среща-дискусия се организира след поредица общностни срещи, на които чухме мнението на представители на различни групи в рамките на ЛГБТИК+, и има за цел заедно да очертаем голямата картина. Няма опасност да ни мине черна

котка път, защото бъдещето е куиър, дори и в България!

20:30 Да притежаваш играта / визуална себе-репрезентация на ЛГБТИ ромите изложба Куиър ромите не получават много видимост, а когато я получат обикновено са представени като безсилни жертви. Тази фотоизложба показва какво би се случило, ако те имаха властта да изобразяват себе си. Неотричайки трудностите, които срещат в обществото, те биха искали да бъдат представени като силна и красива общност, която заслужава да бъде част от мейнстрийм ЛГБТИ движението.

Събота, 14.12.2019 Фабрика Автономия 21:00 Обмен на дрехи Дрехите и аксесоарите винаги са били една от най-добрите форми на себеизразяване, защото при тях няма нищо перманентно и могат да бъдат разнообразявани всеки ден. Те също могат да бъдат чудесен инструмент за видимост, когато става въпрос за изразяване на половата ни идентичност. Затова за поредна година организираме обмен на дрехи! Донесете дрехи, които вече не носите и бихте желали да размените за други, които може би повече пасват на това, което искате да покажете пред света. Нека си припомним, че дрехите са там да ни служат – за забавление, за изпращане на послания и най-вече, за да се чувстваме добре в тях!

21:30 Под куиър заклинание…парти (куиър въртележка)

Заповядайте на закриващото парти на феста, на което заедно ще се потопим истински в куиър магията като се посипем с вълшебен брокат, потанцуваме на запленяващата музика на DJ Baby Dyke и позволим на чародейните ни драг артисти да хвърлят по едно (или 20) заклинания върху нас!

Неделя, 15.12.2019 Rainbow Hub

13:30 Разпознай правата и Действай

уъркшоп (Младежка ЛГБТ организация „Действие“)

Практичен интерактивен уъркшоп за разпознаване и предприемане на действия в случаи на дискриминация. 15:00 Вълшебно чаено парти

Последния ден от феста ще посветим на спокойни, но интересни занимания като това да се стоплим с по чаша кафе или чай, да поклюкарим, да чуем и дадем обратна връзка за изминалата седмица и не на последно място – да разберем по нещо любопитно за съдбата си, предвещано от карти таро или пък собствените ни длани. Напитките и сладките ще бъдат от нас, а от вас очакваме само честност и добро настроение![75]

[75] ***Източник: Билитис, статия 22.11.2019***
https://bilitis.org/2019/11/22/programa-lgbti-fest-2019/

Връчване на наградите от Националния литературен конкурс за студентско творчество

„Георги Черняков“ - 2019

Конкурсни резултати 5 декември 2019 г., 18.30 ч., Национален студентски дом

Връчване на наградите от Националния литературен конкурс за студентско творчество „Георги Черняков“ - 2019

ПОКАНА

Националният студентски дом (София) и Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ Ви канят на връчването на наградите от Националния литературен конкурс за студентско творчество „Георги Черняков“ — 2019 5 декември (четвъртък) 2019 г., 18.30 ч., Национален студентски дом, пл. „Народно събрание“ 10 Рецитал на лауреатите! Премиера на сборника „Гнездото“ (творби на лауреатите 2015-2019).

Ще бъдат връчени и Специални награди, осигурени от Националния студентски дом, Съюза на българските писатели и Сдружение „Захарий Стоянов 107“

Музика, поезия, импровизации, спомени на членовете на КМПС, нови книги на писатели от всички поколения. Водеща: д-р Райна Дамяни С участието на поета-бард Иван Ненков Още за конкурса:

Това е Петото издание на Националния литературен конкурс „Георги Черняков“. Тази година свои творби изпратиха 40 поети, 23 разказвачи и 3 хумористи. Журито беше в състав: Славимир Генчев - председател, Лъчезар Лозанов и Ивайло Кицов - членове. Награда за хумор не се присъди. Общо ще бъдат връчени 7 награди за поезия, проза и есеистика.

По повод петгодишнината ръководството на Националния студентски дом - в лицето на директора Христиан Даскалов - подкрепи идеята за издаване на сборник „Гнездото“ - творби на всички наградени, включително и на последното издание.

Очакваме ви на тържеството!

Награждаване и премиера на „Гнездото“ в добре познатото ни Гнездо: залата в Националния студентски дом!

Анжела Димчева - председател на Управителния съвет на Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“.[76]

[76] ***Източник: Културни новини, статия 28.11.2019***

Днес е Световният ден за борба със СПИН

На 1 декември отбелязваме Световния ден за борба със СПИН. Датата е определена през 1988 година по инициатива на Световната здравна организация с цел да насочи общественото внимание към проблемите на ХИВ/СПИН и да подчертае необходимостта от подкрепа и разбиране за хората, живеещи със заболяване. Тази година Световният ден за борба срещу СПИН е под надслов „Промените се правят от общностите“. В света по данни на Глобалната програма по СПИН близо 38 милиона души живеят с ХИВ/СПИН, като само през 2018 г. броят на новите случаи е 1.7 милиона. Повече от половината от всички нови инфекции са сред уязвими групи и техните партньори.

До края на 2018 г. близо 24 милиона лица, живеещи с ХИВ/СПИН, са получили лечение. В България 97% от ХИВ-позитивните, които се следят от лекарите се подлагат на терапии и при над 90 на сто от тях вирусният товар е неоткриваем.

На 1 декември 2019 г. (неделя) от 16:00 ч. на Моста на влюбените при НДК доброволци от клубовете на БМЧК от софийски училища ще раздават информационни материали и червени панделки, съобщава БГНЕС. Те ще проведат и анкета, с която ще проверят осведомеността на гражданите за начините на предаване и предпазване от ХИВ, а в 17:00 ч. в Студентския дом – София, доброволци на БМЧК ще изнесат пред български и чуждестранни студенти презентация по темата.

В подлеза на метростанция „Сердика“ от 16:00 до 17:00 ч. младежите ще разиграват образователни игри, посветени на борбата с ХИВ/СПИН и ще раздават информационни здравни материали.

В рамките на инициативата всички софиянци и гости на града ще могат да се включат в традиционното шествие на доброволците на Столичната организация на БЧК, което ще тръгне в 17:00 ч. от пл. „Св. Неделя“, ще премине по бул.“Витоша“ и ще приключи на Моста на влюбените. Участниците ще оформят с плат и запалени свещи червената панделка – международен символ на анти-СПИН кампанията.

Партньори на Българския Младежки Червен кръст в отбелязването на 1

---

https://kulturni-novini.info/sections/21/news/30554-vrachvane-na-nagradite-ot-natsionalniya-literaturen-konkurs-za-studentsko- tvorchestvo-georgi-chernyakov-2019

декември са: Министерството на здравеопазването, Фондация „Сингъл степ“, Българската асоциация по семейно планиране и сексуално здраве и Център за сексуално здраве – София.[77]

[77] ***Източник: DarikNews.bg, статия 01.12.2019***
https://dariknews.bg/novini/bylgariia/dnes-e-svetovniiat-den-za-borba-sys-spin-2200336

Засилено полицейско присъствие в цялата страна заради 8 декември

Над 200 000 хиляди студенти празнуват днес. Засилено е полицейското присъствие по пътищата в страната. Патрули ще проверяват заведения и ще следят за нарушения на пътя. А докато едни празнуват в заведения в зимните ни курорти, други избраха да отбележат празника по различен начин, а именно в Националния студентски дом.

Снощи в повечето от заведенията в старата столица беше трудно да се намерят места, тъй като много от празнуващите започнаха да пристигат за празника още в петък.

Очаква се в малките часове на нощта повечето от празнуващите студенти да се отправят към нощтните заведения и клубове, където има засилени мерки за сигурност, а охраната е увеличина двойно.[78]

[78] ***Източник: Телевизия България Он Ер, видео запис08.12.2019***
https://www.bgonair.bg/a/2-bulgaria/182202-zasileno-politseysko-prisastvie-v-tsyalata-strana-zaradi-8-dekemvri

19 години след пожара - Студентският дом оживява на 16 декември

Навръх 8 декември, група студенти превръщат Студентския дом в центъра на столицата в културно средище. Причината са предстоящите награди Студент на годината, които ще се състоят на 16 декември. Защо тази година организаторите са решили да проведат мащабното събитие точно в историческата сграда?

19 години след пожара в Националния студентски дом, тук за пръв път ще се проведе официално събитие. На 16 декември, в залата, в която се намирам в момента, ще бъдат връчени наградите Студент на годината.

Подготовката за голямото събитие започна още днес. И докато някои предпочетоха да прекарат студенсткия празник в нашумелите курорти, други решиха да помогнат за почистването на Националния студентски дом.

Никита Йорданов:

„За мен тази кауза, която е по дело на Националното представителство на студентските съвети и Националния студентски дом, е една кауза, която трябва да се предава на всички колеги, независимо от университета, защото ние сме отговорни за това, което ще оставим след нас.“

А мястото за провеждането на мащабното събитие не е избрано случайно.

Яна Вангелова, председател на Националното представителство на студентските съвети:

„Всички студенти трябва да мечтаят и да сбъдват мечтите си. Националният студентски дом е място, което през годините е събирало най-добрите кадри от културата. Тук са се събирали най-добрите кадри. Смятаме, че това място трябва да се възстанови и да се използва от студентите.“

За да намерят пари за възобновяване на сградата, студентите разчитат на лични средства и дарителска помощ. Те обаче няма да бъдат достатъчни за цялостния ремонт, от който се нуждае сградата, след фаталния пожар коментира Яна Вангелова.[79]

[79] ***Източник: Телевизия Европа, видео запис 08.12.2019***
https://www.tvevropa.com/2019/12/19-godini-sled-pozhara-studentskiyat-dom-ozhivyava-na-16-dekemvri/

За пети път връчиха наградите за студентско творчество „Георги Черняков“

Сборникът „Гнездото“ с творби на лауреатите - 2015-2019 *Изгубено поколение светът ме напуска границите ме убиват нашето време е зима превърнала се в живот нощната лампа иска да бъде слънце картината на стената - семейство празната къща – дом а ние - хора*

Това е едно от стихотворенията на Александър Арнаудов, студент в Университета „Дънди“, Шотландия, удостоен с първа награда в раздел „Поезия“ на петите литературни награди „Георги Черняков“. Втора награда беше присъдена на Николета Стефанова от Американския университет в Благоевград. Съюзът на българските писатели връчи Специална награда на Александрина Валенти от Университета за изящни изкуства в Рим, Италия. В раздел „Проза“ лауреатите са: Първа награда – Владимир Илиев, студент в СУ

„Св. Климент Охридски“; Втора награда – Таня Войнова от Бургаския университет „Проф. А. Златаров“; Специалната награда на Националния студентски дом беше присъдена на Светлана Великова от Великотърновския университет.

Директорът на Националния студентски дом Христиан Даскалов подчерта, че за първи път от 15 години насам ръководената от него институция подкрепя сборник с творби на писатели студенти, озаглавен „Гнездото“.

Харизмата на литературния критик Георги Черняков, ментор на младите творци през 70-те, 80-те и 90-те години на 20-и век, продължава да привлича енергията на всяко следващо поколение от студенти, изкушени от писането и опитващи перото си в различни литературни жанрове. Поредната церемония доказа, че Националният литературен конкурс „Георги Черняков“ се превръща в устойчив формат.

Финансовото измерение на наградите е подкрепено от меценатите Васил Панчев, Илко Минев, Катя Кремзер и Весела Райчинова. Журито в състав Лъчезар Лозанов, Ивайло Кицов и Славимир Генчев оцени творбите на 40 поети, историите на 23 разказвачи и хумористичните текстове на трима автори.

Анжела Димчева, поетеса, литературен критик и председател на Обществото на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“, представи в „Артефир“ тазгодишния литературен конкурс за писатели-студенти.[80]

[80] ***Източник: БНР, аудио запис 10.12.2019***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101202628

Бъни от „Оратница“ с концерт за своя първи албум

Познаваме Петър Йорданов-Бъни като един от основателите на големите музикални проекти „Оратница“ и „Тъпани и гайди“, „Основно ветрове“, „Two man orchestra“ и „My story of folklore“, но първият му албум носи името „BunyVerse“, точно както се казва и проектът му като независим артист-мултиинструменталист. Всичките 16 песни може да чуем на живо по време на представянето на албума на 13 декември от 19 ч. в залата на Националния студентски дом (пл. „Народно събрание“ 10).[81]

[81] ***Източник: в. Дума, брой: 239, статия 12.12. 2019***
https://duma.bg/bani-ot-oratnitsa-s-kontsert-za-svoya-parvi-album-n205255

Funky Miracle спират времето с „Докога“

Точно преди 7 години група ученици от музикалното училище „Любомир Пипков“ създават музикална банда, която впечатлява публиката с разнообразни жанрове и стилове. След два дни музикантите от Funky Miracle ще представят новия си албум в София, а после в Пловдив и Варна. Новата им песен „Докога“ пък вплита джаз и фънк елементи и с нея спират времето.

„Новият албум включва 4 парчета на английски и 2 на български“, разкри басистът Евден Димитров в студиото на „България сутрин“.

„Това са идеи, които са създадени последната година, за разлика от предния албум, който издадохме преди 2 години, и който беше съвкупност от идеи от началото на бандата“, допълни барабанистът Радо Казасов.

Двамата разказаха, че членовете на групата слушат и харесват различни неща и това оказва влияние върху музиката, която създават, но винаги се изслушват и уважават различните мнения.

Музикантите споделиха за зрителите на Bulgaria ON AIR, че е предизвикателство да правят такава музика, но никога не са се съобразявали с музикални стандарти, които да им донесат по-голяма фен база или по- големи доходи.

Представянето в София ще бъде на 14 декември в Национален студентски дом. Следващата дата е 19 декември в Пловдив в Bee Bop Cafe, а последната е 27 декември във Варна в Live club.

Вижте целия разговор във видеото![82]

[82] ***Източник: Телевизия България Он Ер, видео запис 12.12.2019***
https://www.bgonair.bg/a/36-sutreshen-blok/182468-funky-miracle-spirat-vremeto-s-dokoga

Бъни от Оратница представя своя първи авторски албум

Познаваме Петър Йорданов – Бъни като един от основателите на големи музикални проекти, сред които Оратница и Тъпани и гайди, Основно ветрове, Two Man Orchestra и My Story Of Folklore, но първият му албум носи името „BunyVerse“ - точно както се казва и неговият проект като независим артист-мултиинструменталист. Дискът е изключително пъстър, в него участие взимат множество талантливи гост музиканти, сред които са Магдалена Петрович (виолончело), народните певици Валентина Добрева и Тодора Василева, Константин Кучев с цигулка и вокал и певицата Светлана Василева - вокал и съавтор на едно от парчетата. Какво да очакваме като резултат? Всеки слушател може да открие по нещо за себе си. Бъни и неговите колеги са успели умело да съчетаят български фолклор, африкански вибрации, източни мотиви и електронно ембиънт звучене. Музиката създава усещането за фина материя, обединяваща фолклорни елементи от древни култури, преплетени с елементи на съвременна музика и духовни традиции от отминали времена. Всичките 16 песни можете да чуете на живо по време на предстоящата промоция на албума. Датата е 13 декември, часът - 19.00 ч., а локацията не е случайна, концертът ще се проведе в набиращата все по-голяма популярност зала на Национален студентски дом зад опашката на коня (пл. „Народно събрание“ 10). Билети - на място в деня на събитието, онлайн тук и в цялата мрежа на Bilet.bg. За повече новини и допълнителна информация, следете страницата на артиста във Фейсбук: Бъни/ Bunyverse music page, а ако вече сте любопитни и искате да откриете албума (обложката на снимката), може да го направите в Spotify и YouTube, както и на диск в магазин Gifted, клуб „Микро“ и още много локации из цялата страна.[83]

[83] ***Източник: My sound.bg, статия13.12.2019***
https://mysound.actualno.com/old/article-25890.html

Петър Йорданов - Бъни с дебютен албум Bunyverse: „Ритъмът ни синхронизира“

Десетилетие на сътрудничества синтезира дебютният албум Bunyverse на Петър Йорданов – Бъни. Активен участник в редица проекти, свързани основно с етномузиката, той събира приятели, срещнати през годините, за своята първа самостоятелна продукция. Тук са Магдалена Петрович, с която се познават от 2009 г. и са свирили в зали и на улицата от „Витошка“ през Канарските острови до Лондон. Тя участва и в

„Оратница“ и с нея е и първата група на Бъни - трио с Ева. С Константин Кучев са приятели от вече 5 години. Тук младежът свири на цигулка и пее. За следващ албум остават направени сега с него нови записи със ситар. В две фолклорни песни чуваме вокалистката от „Тъпани и гайди“ Валентина Добрева. Две са пиесите са с амбиънт звучене – едната е създадена с проекта My Story of Folkolore, а другата – с Виктор от Wataff Project в чието студио на тих връх в Родопите е и записан половината албум.

Любовта на Петър Йорданов - Бъни към перкусиите се запалва от дръмсъркъл в Борисова градина по време на музикален протест срещу застрояването на Иракли. „Още не свирех, но като видях дръмсъркъла, чаках час-два, докато се освободи инструмент. След това доста време свирих и дори имах рани по ръцете – толкова се бях въодушевил.“ - връща се към самото начало Петър Йорданов - Бъни в нашето видео, което ще откриете в края на публикацията. Тогава той решава, че трябва да си купи джембе. Кахон за първи път вижда в ръцете на Александър Евтимов – Шаманчето, докато той свири пред Народния театър с Росен Захариев - Роко. „Много ми хареса как звучи.“ - казва Петър, който сега в студиото има четири кахона, а вкъщи - два. Хенгът е най-

новият инструмент в перкусиите - изобретен е преди по-малко от 20 години на базата на инструменти от древни култури. Има ритъм, но и тонове, които са красива мелодия в ръцете на Бъни. За ритъм му служи и наниз от черупки на ядки, а в албума си свири и на диджъриду.

За Петър Йорданов - Бъни музиката се появява по различни поводи. И ето, докато се подготвя да свири в нашия филм, репетира в залата, появява се чистачка, която започва да мие пода, а той, заслушал се в звука, се старае да „свири“, както се изразява, заедно с нея. „Дебна за такива моменти – за нещо, което мога да си взема от външната среда, което да ме вдъхнови - да сменя ритъма или мелодията, да ми дойде идея. Гледам да съм нащрек. Много неща ми хрумват от някой приятел, с когото сме свирили. Има и трето – то е вътрешно, когато нещо ти се случи – да изпадна в безизходица, да имам нужда да направя нещо. Тогава сядам и започвам да свиря, ставам проводник за това, което ми се е случило.“ – разказва Петър Йорданов – Бъни.

Премиерата на албума Bunyverse е днес от 20 ч. в Национален студентски дом. Музикантът е силно свързан с мястото. Заедно със свои приятели става инициатор за възстановяването му след пожара отпреди десетилетия. „Аз се включих в тази мисия и усетих, че това е много полезно и има нужда да се направи едно прекрасно място, за което са се трудили много хора през годините, за да могат студентите и младите да творят. Както хората са се събрали и са го създали, така и ние можем да го запазим и да го развием и то да се ползва за целта, за която е направено.“ – описва ангажимента си той, като отбелязва ключовата роля на директора Христиан Даскалов за осъществяване на начинанието.

В Националния студентски дом Петър Йорданов често провежда дръмсъркъли, но с тези инициативи е и в парковете, много често – и с деца – в София и в страната. „Дръмсъркълите създават общност.“ – казва

той за ритъма, който събира. „Ритъмът е средство, което синхронизира всички нас. Той ни помага да се обединим. Аз пускам на свобода ритъма, който имам в себе си, и се старая да обединя всички, с които свирим заедно, да сме едно. Дръмсъркълите ги мисля като влак с различни компоненти, които движат едно цяло.“ – казва Петър Йорданов – Бъни. Вижте неговия разказ в във видеото на Джаз ФМ, а чрез бутона

„Аудио“ можете да чуете гостуването му в предаването „Джаз ден“ по-рано тази седмица:[84]

[84] ***Източник: Джаз ФМ, видео запис 13.12.2019***
https://web.archive.org/web/20210418113848/http://www.jazzfm.bg/bg/interviews/petyr-jordanov-byni-s-debuten-album- bunyverse-ritymyt-ni-sinhronizira-video

Избират „Студент на годината“

Председателят на Народното събрание Цвета Караянчева ще връчи наградата „Студент на годината“. Официалната церемония ще се проведе на 16 декември 2019 г. от 19.00 часа в Националния студентски дом на адрес пл. „Народно събрание“ 10.

Истанбулският университет ще има обучение по български език

Събитието е под патронажа на министъра на образованието Красимир Вълчев и се организира от Националното представителство на студентските съвети. На церемонията ще бъдат връчени награди в 15 категории, като един от отличените млади хора ще бъде обявен за „Студент на годината“.

МВР: Няма тежки пътни инциденти със студенти около 8 декември

Ще бъдат наградени още докторант на годината, както и студент с българско гражданство, обучаващ се извън пределите на страната.[85]

[85] ***Източник: Dariknews.bg, статия 16.12.2019***
https://dariknews.bg/novini/bylgariia/izbirat-student-na-godinata-2202664

Магистър от Техническия университет в София грабна приза „Студент на годината

Избраха „Студент на годината 2019“. Призът полуци Иван Миронов-магистър в Технически университет - София.

Водещият на БТВ Новините Денислав Борисов връчи наградата в категория „Социални науки“.

13-тата церемония по награждаването се проведе в голямата зала на Националния студентски дом.

„Сега, година и половина по-късно - виждаме една съвсем променена зала.

Благодарение на усилията на много доброволци, които бяха гледали репортажа тогава, благодарение на всички студенти, които поискаха това място да се обнови, да се ремонтира, благодарение на усилията на БТВ“, каза Денислав Борисов.

БТВ Медия Груп беше отличена за приноса си за възстановяване на сградата, в която през 2001 г. избухна пожар.

Компанията дари приходите си от есемес гласуването по време на живите концерти на финала на 6 сезон на „Гласът на България“ в подкрепа на инициативата за обновяване на опожарените сцени на „Националния студентски дом“.

Историята на дома разказа Денислав Борисов в своята поредица.[86]

[86] ***Източник: БТВ Медиа Груп, видео запис17.12.2019***
https://btvnovinite.bg/bulgaria/magistar-ot-tehnicheskija-universitet-v-sofija-grabna-priza-student-na-godinata.html

Арт базар на студенти от Националната художествена академия

Националната художествена академия организира коледен арт базар на студенти. От 17 до 19 декември в Национален студентски дом (площад „Народно събрание“10).

Ще може да видите авторски произведения в областта на изящните и приложни изкуства, графики, картички, бижута, ръкоделия и много други.[87]

[87] ***Източник: Sofiapress, статия 17.12.2019***
https://sofiapress.com/leading-news/art-bazar-na-studenti-ot-nacionalnata-hudojestvena-akademiq-sofia/

Фандъкова: Ще предложа сградата на Студентския дом да бъде включена в програма за възстановяване

„Да се включим в една обща дарителска кауза за възстановяване на сградата на Студентския дом. Проектът за сградата е подаден по Програма „Културно наследство“ на Столичната община. Ще предложа на Столичния общински съвет през следващата година да бъде включен Студентския дом в програмата за ремонти и възстановяване на храмове, след като бъде готов проектът.“ Това каза кметът на София Йорданка Фандъкова при връчването на наградите „Студент на годината“. „Да се обединим в кауза за възстановяването на сградата на Студентския дом“ – каза също кметът Фандъкова.

17 години след пожара, изпепелил сградата, студентите търсят начин за възстановяването на сградата.

Фандъкова посочи, че перспективата за нас, за града ни, идва от подготовката и образованието на младите хора. Вички, които искаме нашия град да има перспектива, трябва да инвестираме в учителите и в студентите, които са пожелали да учат за учители. Фандъкова връчи наградата в категория „Педагогически науки“ на студентката Десислава Деянова Чапкънова от университета „Проф. д-р Асен Златаров“. Кметът поздрави Националното представителство на Студентските съвети за инициативите и дейностите, които реализира.[88]

[88] ***Източник: София.бг, статия 19.12.2019***
https://www.sofia.bg/web/guest/search?p_p_id=101&p_p_lifecycle=0&p_p_state=maximized&p_p_mode=view&_101_struts_action=%2Fasset_publisher%2Fview_content&_101_returnToFullPageURL=%2Fsearch%3F_3_my_field%255B%255D%3Dtext%26operator%255B%255D%3DAND%26_3_my_value%255B%255D%3D%25D1%2581%25D1%2582%25D1%2583%25D0%25B4%25D0%25B5%25D0%25BD%25D1%2582%25D1%2581%25D0%25BA%25D0%25B8%2B%25D0%25B4%25D0%25BE%25D0%25BC&_101_assetEntryId=6826564&_101_type=content&_101_urlTitle=fand-kova-se-predloza-sgradata-na-studentskia-dom-da-b-de-vklucena-v-programa-za-v-zstanovavane

Рафаел Пашамов предложи брак на приятелката си по време на снимки

2019 г. завършва емблематично за изпълнителя от петия сезон на реалити шоуто „Гласът на България“. Той изпраща годината с трето самостоятелно парче, нов видеоклип и...сгоден.

Изпълнителят на „Магнит“ кани приятелката си Алина да участва във видеоклипа към третия му сингъл „Отразен“, но зад тази покана има таен план. Целия екип е подготвен със специална сцена, в която Рафаел е на едно коляно, а Алина трябва да посипе ръката му с пясък. Точно в този момент той изважда малка кутийка от задния си джоб.

„Тя се осъзна, след доста плач, и разбра, че това не е част от сценария, след като каза „Да“, изпитах чувството, за което пея. Парчето получи едно ново измерение за мен, един истински оттенък за това, което съм дал. По този начин дадох нещо истинско от себе си.“

Рафаел взима това важно решение след много трудна година. След поредица от неудачи, младият изпълнител разбира, че трябва да бъде по-импулсивен в решенията си, по-отворен към света и решава да се промени.

Заснемането на клипа е на голамата сцена в Национален студентски дом.[89]

[89] ***Източник: БТВ Медиа Груп, видео запис Декември 2019***
https://glasat.btv.bg/videos/rafael-pashamov-predlozhi-brak-na-prijatelkata-si-po-vreme-na-snimki.html

НАЙ-ДЪЛГАТА ВАКАНЦИЯ: Какво ще правят учениците в свободното време?

Темата коментира Христиан Даскалов от Национален студентски дом Коледната ваканция за учениците тази година ще бъде най-дългата от 5 години насам - цели 16 дни. „Учениците в големите градове отиват в моловете и там харчат парите си. Социализацията е най-важното нещо. Има много евтини комплекти, свързани с това децата да се обучават чрез виртуална реалност. Чрез тях те ще могат да се докоснат до много кътчета на Земята. Едно дете пък може да се вдъхнови от конструкторските комплекти“. Това коментира в ефира на „Плюс-Минус.Коментарът след новините“ директорът на Национален студентски дом Христиан Даскалов. Той обясни, че технологиите предпоставят към отчуждаване и това не е благоприятно за развитието на едно дете. МОН с предложение за ваканциите на учениците догодина „Социализацията може да бъде в семейството или в други общности, но е важно да я има, защото технологиите предпоставят към осамотяване. Ти си сам с таблета и се отчуждаваш, въпреки виртуалната интеракция. Това довежда до отчуждаване“, каза Даскалов. По думите му положението с функционалната грамотност в страната е проблем не само за родителите, но и за децата. „Функционалната ни грамотност е проблем на дълбоко ниво, тъй като се фокусираме върху наизустяване на факти и обстоятелства. Имаме прекрасни резултати, но да интерпретираш тези факти и обстоятелства е трудно“, заяви директорът на Национален студентски дом. Според него въвеждането на онлайн базирана система е мащабен проект на Министерството и ще допринесе за развитието на учителската професия. „Предвижда се въвеждането на онлайн базирана система, в която близо 30 000 учители ще създават интерактивно и динамично съдържание, насочено към индивидуалните особености на всеки ученик. По този начин се адресира функционалната неграмотност, защото е адаптивно спрямо неговите нужди и потребности“, добави Даскалов.[90]

---

[90] ***Източник: Нова ТВ, видео запис 23.12.2019***

https://nova.bg/news/view/2019/12/23/272722/%D0%BD%D0%B0%D0%B9-%D0%B4%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B2%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%BA%D0%B0%D0%BA%D0%B2%D0%BE-%D1%89%D0%B5-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D1%8F%D1%82-%D1%83%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%B2-%D1%81%D0%B2%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%82%D0%BE-%D0%B2%D1%80%D0%B5%D0%BC%D0%B5/

Ованес Торосян: В „Харлем шейк“ са историите на хора, избрали да останат у нас

Авторският моноспектакъл на актьора води по скритите коридори на народопсихологията ни

Познавате Ованес Торосян. Ако случайно не си спомняте името му, то погледът му в миг казва за кого става дума. Актьорът отдавна вече е и режисьор на редица театрални постановки, съмишленик и съосновател на театър „Реплика“. Предстои ни нова среща с авторския му моноспектакъл Харлем шейк и поради тази причина бе редно да му зададем няколко въпроса специално за Go-Read:

- Какво те провокира да направиш Харлем шейк?
- Това е проект, който си е театрален рокендрол – измислих го спонтанно, след което назначих дата на премиера, без да съм сигурен дали това прилича на представление. Датата се приближаваше, притесненията нарастваха и накрая успях да се събера и да го облека в някаква театрална форма. Това е моноспектакъл – седем истории на различни хора, които са избрали да останат в България и живеят в София. Животът ме е срещнал с повечето от тях, но някои са и събирателни образи. Например, монологът на шофьора на такси е всъщност на трима души с такива професии, с които съм разговарял.

Историите са документални, една от тях е на внука на Димитър Димов – Лило Петров, син на Теодора Димова, и е единственият монолог, който не е мой и не съм го и пипнал. Това е историята на Лило, който живее в София. Аз се чудех защо той все още е в България и не е заминал… Липсваше ми подобен образ, първо исках аз да го напиша, след това реших да го помоля той да го направи, за да каже защо стои тук… Само погледнах написаното и си казах „Това е“.

Първоначалната ми идея за Харлем шейк беше да се играе по библиотеките, но се оказа доста трудно за организиране. Премиерата беше в Народната библиотека преди близо две години и след това дълго време търсех пространство. Накрая открих залата на Студентския дом и Харлем шейк просто си залепна там.

- Това е наречената от вас зала „Реплика“ - как се случи да играете там?
- С директора на Студентския дом се оказа, че имаме общи идейни точки

и се разбрахме да работим съвместно, въпреки че сградата е собственост на Министерството на образованието и там има някакви дълги и широки… Но сега се обмисля по какъв начин да продължим напред. Иначе в залата има 60 места и е много приятно, защото играя на балкона на голямата сцена, която е опожарена и разрушена. И всъщност тази сцена ми е декор.

- Наистина звучи, като да си е „залепнало“…

- Отвсякъде, тъй като в представлението говоря за изгубената духовност, липсата на слово в днешно време и т.н. Завършвам монолозите с моя – на Ованес, който е избрал да стои в България.

- И защо Ованес стои в България?

- Защото има смисъл или поне се самозалъгвам с това. Защото усещам, че не съм сам.

- А мислил ли си някога да напускаш?

- Да, много пъти. Имах планове за Америка, Русия, Европа, но в един момент прецених, че няма значение къде се намираш по света. Моето семейство е дошло тук от другаде и от първа ръка знам какво е да си в нова страна, какви са трудностите, с които се сблъскваш и как това се отразява на децата ти. В нова държава шансът да им дадеш някакъв старт става невъзможен, защото всъщност заедно с тях започвате от нулата.

- Позитивните неща, които те крепят тия дни?

- О, тия дни точно съм в голяма депресия. Сега заваля дъжд и това по някакъв начин ме зареди – не знам каква е логиката. Може би, че имаме с какво да се разправяме сега, мокри сме и леко се отклоняваме от генералните тревоги.

Иначе децата ми ме зареждат – виждам колко зависи техният живот и възпитанието им от моето настроение.

- Как се постига доброто настроение

- Много трудно, но гледам да не се оплаквам. Като си говорим за Харлем шейк, трябва да спомена, че е смешно. Не е по никакъв начин тягостно или назидателно – въпреки че е малко на ръба. Смятам, че изкуството и медиите всъщност променят нещата в наши дни.

- Медиите?

- Да, сега те са дори по-силен инструмент за влияние върху мисленето на хората от когато и да било. Оказва се, че ние, хората, които се занимаваме с изкуство,

без медиите не можем.

- Работиш ли над нещо ново сега?

- Да, над театрален авторски проект, който се казва Аспарух. Правя го с актьора Александър Кънев, но имаме още работа по текста. Идеята дойде спонтанно – беше обявен конкурс за моноспектакъл, датата вече идваше и аз просто седнах и го написах малко преди срока. А Аспарух е средностатистически българин, който е сърдит на света, живее сам, общо взето персона, чийто негативизъм прескача рамките. После това става абсурдно и шаржира грешките, които правим като общество, но по смешен и забавен начин – случват се много неща с Аспарух, ще видите какви. Така че запомнете това име – Аспарух.[91]

Мария Телбис

[91] ***Източник: epaygo.bg, статия 2019***
https://epaygo.bg/epaygo/go-read/ovanes-torosyan:-v-%E2%80%9Eharlem-sheyk%E2%80%9C-sa-istoriite-na-hora,-izbrali-da- ostanat-u-nas

2020

ENDLESS CHARADE I NIYA - Премиера на новия видеоклип на Ния

30.01, четвъртък, 20:00 ч.

Ния се качва на сцената в бар SYNTHESIS, за да представи песента и новия си видеоклип ENDLESS CHARADE. Както добре помним от „Гласът на България“, Ния прави нещата по свой собствен начин и този клип го потвърждава.

Зад финалната реализация на проекта стои

Темелко Темелков, но по време на снимачния процес зад камерата застават участниците в уъркшопа „Видеопродукция - заснемане на музикален клип“.

Клипът е заснет на Голямата сцена на Национален студентски дом, които бяха наши любезни домакини. Уъркшопа „Видеопродукция - заснемане на музикален клип“ беше организиран от Panasonic и ФотоСинтезис.

Вход: Свободен

Специални благодарности на Христо Лазаров (Анаморф Студио) и Национален студентски дом . Благодарим на всички участници:

Боряна Пандова, Александър Иванов, Михаила Заркова, Калояна Габерова, Ивайло Асенов, Антон Сорокин, Йоан Колев, Николай Георгиев, Йордан Йовков, Владимир Андонов, Венцислав Райков, Виктория Сиракова, Вяра Ангарева, Димитър Славчев, Мурад Тахиров, Иван Стоилов, Ангел Димов, Любомир Сергеев, Атанас Папазов, Иван Христов, Александър Тодоров, Боряна Кръстева, Веселина Фотева, Стойко Поповски, Георги Казаков, Владимир Грозданов[92]

[92] ***Източник: Фотосинтезис.бг, статия 30.01.2020***
https://photosynthesis.bg/statia/Endless-Charade-Niya-premiera-na-novia-videoklip-na-Niya.html

„Театрална совалка на НБУ“ пренесе „Сън в лятна нощ“ в центъра на София

Постановката по прочутата пиеса на Шекспир „Сън в лятна нощ“ е на режисьорката Елена Панайотова с участието на студенти дипломанти по актьорско майсторство в програмите „Театър“ и „Пластични изкуства“ в Нов български университет. Сценографията е на Николина Костова-Богданова, композитор е Емилиян Гацов Елби, хореограф – Татяна Соколова. Тази вечер (3 февруари) от 19 часа спектакълът ще има премиера в Националния студентски дом, като част от програмата „Театрална совалка на НБУ“

„Театрална совалка на НБУ“ е ново партньорство между Университетеатър НБУ и Националния студентски дом, което ще продължи през цялата академична година. Идеята е представленията, които се играят на сцената на НБУ, да бъдат представяни и в Националния студентски дом, в центъра на София. По този начин зрителите извън университета ще могат по-лесно да се докоснат до спектаклите на студентите и абсолвентите в театралните специалности.[93]

[93] ***Източник: БНР, Христо Ботев, интервю, аудио запис 03.02.2020***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101222979

Актрисата Силвия Петкова ще разкаже за провалите си във „F*ck up Nights“

Чували ли сте за „F*ch up Nights“ София? Ако знаете за какво става въпрос, но все още не сте били на някое от техните издания, значи сте пропуснали едно от най-вдъхновяващите събития в столицата.

Всеки месец на сцената на събитието се качват трима-четирима лектори от различни професионални сфери.

Те обаче няма да споделят своите успехи, а точно обратното - своите провали и истории, в които нещо сериозно се е объркало. Февруари месец не прави изключение и на 11-ти в Национален студентски дом ще се съберем за нова доза „f*ck ups“.

Ето и кои са лекторите в новото издание...

Вече цяла България познава актрисата Силвия Петкова, която направи огромно впечатление с ролята си на Кера в сериала „Пътят на честта“.

Тя е родена на 7 юли 1987 г. в София, но като дете актьорската професия не я влече особено. Вместо това набляга на бокса, плуването и тениса.

В крайна сметка обаче съдбата я тика към сцената и тя завършва актьорско майсторство в НАТФИЗ в класа на професор Здравко Митков през 2010 г.

Дебютира в ролята на Жената в пиесата „За мишките и хората“ по Джон Стайнбек, която е режисирана от Асен Блатечки. Участва във филмите „Лов на дребни хищници“ на режисьора Цветодар Марков, „Радостта и страданието на тялото“, режисирана от гръцкия режисьор Андреас Пантзис, „Нашите малки различия“ на френската режисьорка Силви - Мишел Кейси и сериалите „Под Прикритие“ и „Революция Z“.

От 2011 година е в трупата на театър „София“, където може да я гледате в „Пипи“, „Тирамису“, „ Олд Сейбрук и последния страстен любовник“, „Съгласие“ и „Кризисен Център“.

Преди няколко години Силвия получава покана да участва в кастинг за една от ролите във филм на режисьор с номинация за наградата „Оскар“. Предложение, което никой актьор не би пропуснал. Какво обаче се случва и през какво преминава в този момент, ще разберем от самата нея. Има ли човек втори шанс в живота, в прекия и в преносния смисъл?

Гена Събева определя себе си като бизнес дама още от началото на 90-те

години.

Тя е завършила Техническия университет в София, специалност „Радио и телевизия“. През 2010 г. специализира „Интериорен дизайн“ в НБУ. Освен това Гена е председател на „Асоциация на интериорните дизайнери в България“ (АИДБ) от 2010 г., а от миналата година е в управлението на „Българската търговско-промишлена палата“ (БТПП).

Госпожа Събева учредява „Агенция за инвестиции в строителството“(АИС) с цел, пълното обслужване на български и чуждестранни инвеститори.

Нейна основна мисия е развитие на предприемачеството. Това я води и до поста на председател на „Бизнес лейди клуб“ - женското предприемачество е една от каузите, в които влага много ентусиазъм!

Гена подкрепя дейността на съпруга си Илия Събев. Основната дейност на семейната фирма е управление на строително инвестиционни проекти. Гена успешно съчетава семейния и бизнес живот вече 23 години. Двамата с Илия отглеждат три деца.

Най-голямото предизвикателство за Гена Събева е да бъде пример за успяла жена за децата си, тя е изключително активна личност, затова не е учудващо, че любимото й занимание е да пътува и чете.

След почти петнадесет години опит в създаване на малки търговски обекти за мебели и домашен текстил, Гена се впуска в предизвикателството да сбъдне една своя дългогодишна мечта - да направи нещо голям и луксозно.

Така през 2007 г. инвестира сериозни средства в луксозен бранд за цялостен интериорен дизайн, а през 2011 г. - в голям мебелен магазин. И двете инстанции не успяват, но стъпквайки на опита, който натрупва от тях, в последствие създава успешен български франчайз бизнес модел.

Ирена Иванова израства в София, но летата прекарва на село, при баба си и дядо си, където се посява семето на любовта към истинската и вкусна храна.

Понастоящем Ирена е човекът, който седи зад култовото заведение „Дедо Мацо“ в квартал „Княжево“, известно на всички хора, които обичат разходките сред природата и любителите на отлично приготвената храна.

По образование Ирена е машинен инженер до началото на 90-те, когато редица заводи в България биват затворени и стотици хора остават без работа. Времената на прехода са трудни, но Ирена знае три езика и тотално сменя посоката

в следващите осемнадесет години от живота си. Обикаля почти целия свят и накрая отново акостира на родна земя.

Какви са предизвикателствата и как пътят я отвежда до полите на Витоша, за да миксира вкусовете на родината със световната кухня, по един непретенциозен начин, ще разберем от самата нея!

Ще можете да зададете още въпроси след събитието на лекторите, които са ви харесали, да се запознаете с нови и интересни хора, да обмените опит и идеи, да ни дадете обратна връзка в компанията на Cohones и коктейлите на The Pogues и Club Mate в специален After Happy Hour.

Ако имате вашите вдъхновяващи истории за провали, пишете ни, ще бъдем щастливи да ги споделите с нас, от сцената на „F*ck up Nights“ София.[94]

[94] ***Източник: webcafe.bg, статия 05.02.2020***
https://webcafe.bg/gradat/541463248-aktrisata-silviya-petkova-shte-razkazhe-za-provalite-si-vav-f-ck-up-nights.html

Театрално-музикалният проект „СътвоРиМи“

Видео репортаж за театрално-музикалния проект „ СътвоРиМи“ по стихове на Георги Константинов, разровор на Контантин Кучев с граждани и представяне с музика на стиховете.[95]

[95] ***Източник: БНТ, видео запис 09.02.2020***
https://www.bnt.bg/bg/a/teatralno-muzikalniyat-proekt-stvorimi

Християн Даскалов: Кой ще направи промяната, която търсим, ако не самите ние?

В далечната 1929 г. Негово величество цар Борис III дарява земя за изграждането на Национален студентски център,

„където ще крепнат и обединяват сърцата и умовете си здрави и добре просветени граждани на България, които утре, работейки за Родината, ще бъдат добри ратници в международното сътрудничество за мирния общочовешки напредък“.

В продължение на близо седем десетилетия Студентският дом се превръща в културно средище за развитие на изкуство, музика и театър. До 2001г., когато в сградата избухва пожар и изпепелява голяма част. Домът е запечатан и потъва в забрава. Всичко това се променя, когато през 2018 г. за директор на Националния студентски дом е избран Християн Даскалов. Той приема възстановяването му за своя лична кауза и заедно с подкрепата на студенти и доброволци успяват да вдъхнат нов живот на Дома. Как се развива Националният студентски дом днес и какво още трябва да се направи за неговото възстановяване, четете в следващите редове.

2019 година е най-успешната за Националния студентски дом откъм организирането на множество културни и образователни събития. Разкажете ни малко повече за тях.

2019 е най-успешната за последните три десетилетия, да. От началото на 90-те години концертните зали на Студентския дом не са били ползвани по предназначение, а именно - за студентско творчество. Първо са били прехвърлени на столичен театър, който ги е ползвал по заместване, а после са били заринати с боклук и забравени. Днес променяме това и отново даваме сцена за изява на младите таланти. Всеки месец организираме дипломни изложби и студентски базари в Централното ни фоайе. А в Камерна зала всеки понеделник и всяка събота се играе студентски театър.

Партнираме си с Университетския театър на НБУ и тяхната „Театрална совалка“. Поставят се спектакли по произведения на български класици, като Йордан Радичков и Елин Пелин, както и на имена от световната литература като Шекспир. А когато имаме свободни дати в графика, предоставяме Камерната зала за домакинството на партньорски външни формати като „FuckUp Nights“ – ежемесечна

сбирка на предприемачи и активни граждани, които споделят вдъхновяващи истории за успехи, провали и наученото по пътя.

След пожара през 2001 г. доброволци със собствени средства се включват в инициативата за опазването на дома. Докъде стигна ремонтът и какво още трябва да се направи?

Ремонтът на голямата зала, уви, не е започвал, но успяхме да възстановим културния живот в пространствата около нея. С помощта на доброволци успяхме да почистим залата от тоновете строителни отпадъци, които заварихме през 2018 г., и да направим възможна реализацията на няколко алтернативни творчески проекта – заснемане на видеоклипове на талантливи млади български изпълнители като Христина Нейкова, съвместно с дует „Авеню“, Ния, Рафаел, Кристиян Янкулов. С Нина Николина реализирахме фото-сесия в подкрепа на кампанията. С подкрепата на телевизионния формат „Гласът на България“ изпълнихме неотложни аварийни мерки, които направиха залата годна за ползване, но тя все още не отговаря на съвременните изисквания.

За пълната ѝ реконструкция са необходими над два милиона лева, а без подкрепата на Министерството на образованието и науката ние няма как да кандидатстваме за финансиране - такива са разпоредбите на закона с оглед на статута на Студентския дом. Все пак сме намерили стратегическо решение – подали сме документи за изработване на инвестиционен проект по програма „Културно наследство“ на Столична община и очакваме одобрение.

Междувременно със студенти от УАСГ изготвихме не един, а цели два подробни идейни проекта за ревитализация на сградата, на които ще стъпим при старт на процеса по инвестиционно проектиране. Всичко това не е самоцел. Стремим се да съживим една прекрасна концертна зала, която е служила като сцена за изява на имена като Никола Гюзелев и Борис Христов – част от Академичния хор при Студентския дом. Впоследствие от тази сцена са започнали концертните изяви на първата рок група у нас -

„Бъндараците“, както и на музикантите от ФСБ.

Поколения обичани артисти са започнали в театъра и киното от сцената на пл. „Народно събрание“ 10. Любен Гройс е бил режисьор в студентския театър при Дома. Поети като Недялко Йорданов са творили там като част от Клуба на младия писател студент. Нешка Робева е била част от Академичния фолклорен ансамбъл, чийто дом е била тази сцена. Днес е ред на следващото поколение творци да се

ползват от нея. Как могат читателите ни да се включват в каузата за възстановяването на студентския дом?

Читателите на Успелите.бг са представители на активната част от гражданското общество. Те биха могли да ни подкрепят, като лобират пред компетентните власти например. Пред представителите на законодателната и изпълнителната власт, за да се обърне внимание на тази обществена кауза.

През 20-те години на миналия век студентите не просто са събирали средства за построяването на Студентския дом, водейки „крауд-фъндинг“ кампания, продължила от 1904 до 1933 г., но са успели да убедят и държавата да застане зад каузата им. След продължително настояване Парламентът отпуснал имот за построяването на сградата на пл. „Народно събрание“ №10, а цар Борис III обнародвал създадения специално за целта закон. Говорим за едно комплексно и продължително усилие, което не стихва и днес. В него може да се включи всеки според възможностите си – едни с дарения, други с труд, трети с гражданска активност и застъпничество, четвърти с творческа продукция. Подобни каузи трябва да поддържат възрожденския дух жив у днешното поколение българи.

В лично качество всеки е добре дошъл като гост или пък като организатор на събитие, което да проведем в Студентския дом, за да привлечем нови съмишленици за общата ни кауза. След близо две десетилетия на разруха, през 2019 г., по инициатива на Националното представителство на студентските съвети в Голямата зала на НСД организирахме и проведохме успешно церемонията „Студент на годината“. Събрахме елита на българската академична общност, над 350 гости. Сред студенти, ректори, академици, бизнес лидери бяха и председателят на Народното събрание, министърът на образованието, кметът на София.

Не успяхме да трогнем всички от официалните ни гости с тази наша своеобразна провокация към тях, но пък наградихме най-успешните студенти на България, при това в техния естествен дом. Ето заради това си заслужаваше усилието – заради гордостта на студентите, която видях в очите им, докато получаваха своите отличия от сцената на Студентския дом. Въпреки окаяния вид на залата, за положените от тях усилия и постигнатите постижения това беше най-висока сцена за изява.

Вие сте личност, която непрекъснато създава и участва в различни инициативи. Кои са вашите най-големи проекти (като Open source university например), които сте успели да реализирате?

Open Source University е научно-изследователски проект на Центъра за споделена наука към Техническия университет в София. Целта му е да създаде платформа за индивидуално валидиране и верифициране на придобити знания и умения. Технологична платформа, която да работи отвъд институционални и държавни граници. Защото сега процесът по трансфер между училища и университети е изключително неефективен – скъп, бавен и болезнен. Даже при обмен по програми като „Еразъм“ невинаги се зачитат натрупаните кредити.

А какво да кажем за онези, които не могат да си позволят университетско образование? Те имат много образователни алтернативи онлайн, но малко шансове придобитите от тях знания и умения да бъдат разпознати от работодатели. С проекта си се стремим да решим всички тези въпроси и за това го смятам за най-значимата инициатива, по която съм работил. Защото при успех тя има възможност да постигне системна промяна на глобално ниво.

В свободното си време се занимавам и с други по-малки, но не по-маловажни образователни инициативи. В момента помагам на българското училище в Сао Пауло, Бразилия, да дигитализира учебния си процес, защото Бразилия е огромна държава, където има малки български общности, живеещи на хиляди километри разстояние помежду им. За тях създаваме обща образователна среда онлайн.

Със сигурност сте имали предложения да се развивате в чужбина, но оставате в България. Защо?

Преди да поема ръководството на Националния студентски дом, бях на специализация в Института по образование към University College London, където преминах успешно през акселератора за технологични иновации в образованието „Educate London“. С този университет бяха свързани плановете ми за бъдещо развитие. Приех да се върна, за да изпълня гражданския си дълг.

Когато те поканят да свършиш определена работа за държавата – било то в сферата на културата, образованието, икономиката или администрацията, ти трябва да приемеш да я свършиш, като дълг. Защото тази държава има нужда от качествени хора, за да предоставя качествени услуги на гражданите. С пасивност или апатия към обществените дела активните и можещи хора няма как да очакваме много в замяна. Кой ще направи промяната, която търсим, ако не ние? Чакаме наготово някой друг да работи за случване на големите ни претенции към публичния сектор – няма как да стане това. За това останах в България, за да дам малък пример, най-вече на себе си - доколкото мога и докогато е нужно.

Смятате ли, че младите могат да развият потенциала си у нас? Как?

Потенциалът на младите у нас може да се развие до нивата, до които е възможно навсякъде по света. Образованието остава най-добрият социален и икономически „асансьор“ за всеки един. Но образованието днес не е това от преди 20-30 години. То е по-скоро въпрос на самообучение онлайн, учене през целия живот и проактивно търсене и осмисляне на информация, на преследване на възможности за развитие извън формалната учебна среда. Младите могат да работят у нас, да създават семейства у нас и да използват чрез платформите за отворено учене (MOOC) материалите на най-добрите висши училища по света. Един малък пример, който е показателен, че географската среда вече не е тази пречка, както е била в миналото.

Какви инициативи предстоят на Националния студентски дом през тази година?

Годишната ни програма е достъпна онлайн. Ако читателят не се припознава в нито едно от събитията, които вижда на нашия сайт или на нашата Фейсбук страница, по всяко време може да бъде предложено включването на нови проекти – конференции, семинари, концерти и други творчески и образователни формати. При нас принципът е DIY („Направи си сам“), тъй като имаме персонал от едва четирима щатни служители. Ето защо разчитаме както на креативност и проактивност от страна на студентите, така и на добри организационни умения. Не поставяме лимит на въображението. Сред най-любопитните проекти се нареждат семинар за фотография в тоалетните на Централното фоайе, акустичен концерт на балкона на театъра, изложба на покрива на сградата и какво ли още не измежду етажите на Студентския дом.

Ако имах вълшебна пръчица, щях...?

Щях да я предоставя на изследователски институт, за да разгадае тайните на магията ѝ. Аз съм привърженик на модела на отворения код, на споделеното знание и отворената наука. Всяко вълшебство е непрочетена или все още ненаписана страница от нашата история.[96]

[96] ***Източник: Успелите.бг, статия 13.02.2020***
https://uspelite.bg/hristiyan-daskalov-koi-shte-napravi-promyanata-koyato-tarsim-ako-ne-samite-nie-1

„Забавна история на музиката“ от Ани Маринова

„Забавна история на музиката“ е приказно музикално пътешествие! На 8 март, от 11:00 часа, деца и родители ще се върнат в древни времена с ритмите и перкусиите на централна Африка, ще отскочат до далечна Азия, където са се появили струнните инструменти, ще минат през латино ритмите на Южна Америка, за да стигнат до съвременните музикални стилове на западната култура – блус, суинг, рок, фънк, етно…

Проектът запознава по разбираем и забавен начин деца и възрастни с появата на инструменти на различните континенти, с историята на възникването на музикалните стилове и новите, съвременни инструменти. Концертът е под формата на интерактивна музикална приказка, в която участие взимат и децата.

Мястото на провеждане на „Забавна история на музиката“ е Камерната зала на Националния студентски дом, в София. Водещи на събитието са Петър Георгиев (Пешо Китарата) - китара и Петър Йорданов (Бъни) – перкусии. Специални гост-водещи са Дияна Василева от Мистерията на българските гласове и Арнау Гарофè (Барселона) – саксофон и флейта.

Адресът на Националния Студентски Дом е пл. Народно събрание № 10. Входът е с билети.[97]

[97] ***Източник: БНР, Детското БНР, статия 25.02.2020***
https://detskotobnr.binar.bg/16553/zabavna-istoriya-na-muzikata/

Виж! - Видениеносно

„Полифония от движение, обект, субект, дигитална медия и музика.“ Така звучи сбитото описание на авторския пърформанс „Видение“ на Цвета Дойчева и „Съпромат“, зад който стоят Михаела Добрева и Борис Далчев. Музиката е на Ангел Симитчиев Mytrip и в него участват Цвета Дойчева, Биляна Георгиева, Иван Николов и Стилиян Желязков. Дебютното му представяне пред публика предстои на 5 и 6 март в Национален студентски дом, а след това ще оживее отново там и на 30 април. В него наблюдателите стават участници в кинетиката на картината, сътворена в пространството, като усещат и подреждат в собствен ред разпръснатите ѝ части.

Възприятията ни за реалност, както и усещането за „себе си“ ще бъдат пречупени във физическите измерения и спрямо другите. Ще търсим начини за припознаване в другия и заместване на огледалното „аз“ с „ти“. „Видение“ обещава да ни изведе от тази ежедневна огледална ситуация и поглеждайки от повърхността, да вперим поглед във вътрешността си. Само тогава, казват, се поражда общуването с околните и със себе си. Ще го видим ли или ще остане само „видение“?

Началните часове на провеждане и в трите предвидени дни са 18, 19:30 и 21 ч. Билети на цена от 12 и 10 лв. могат да бъдат резервирани за избран ден и час с изпращане на имена на sapromat.mb@gmail.com.

Проектът е реализиран с подкрепата на НФК, програма Дебюти и Council of European Studies of Columbia University.

КОГА: 5 И 6 МАРТ, 30 АПРИЛ

КЪДЕ: НАЦИОНАЛЕН СТУДЕНТСКИ ДОМ, СОФИЯ[98]

[98] ***Източник: Медиа за култура и изкуство „ВИЖ“, статия 01.03.2020*** *https://vijmag.bg/featured/videnienosno*

Тази сграда в София има шанс за втори живот

За красотата на архитектурата и как да я съпреживеем - говорим с архитект Ивета Попова Сънища и време. Точки на пресичане

„Бях на 17 години. Сънувах сън, който според мен беше пророчески. Стоях в средата на църква с огромен стъклен купол с красиви витражи, през които минаваше светлина. В съня си знаех, че аз съм направила това“, спомня си Ивета Попова и разказва още: „След като се събудих, знаех, че ще се занимавам с архитектура.“

В далечната 1929 година, архитектът Станчо Белковски заминава за Германия със задача - да проучи как са конструирани студентските домове там и да се върне с идея – какво пространство да се създаде за българската студентска общност. През 1931 година, заедно с Иван Данчов, Белковски вижда вече построената сграда, в която ще се извършват научни и културни дейности.

Колкото и странно да звучи, пътят на Ивета Попова, Станчо Белковски и Иван Данчов ще се пресече в една конкретна точка.

Студентския дом в София. Събитието „FEEL ME EXPERIENCE“

„Изпитвам едно особено влечение към старите, изоставени сгради“, разказва Ивета и допълва: „Те имат собствен живот, носят собствени истории.

Пораждат в мен меланхолия и приятно усещане едновременно“. Миналото лято тя за първи път прекрачва прага на Студентския дом. Веднага се свързва с енергията на мястото и иска да направи нещо за него.

Архитект Ивета Попова, която е и един от основателите на Design lab. Фото кредит: Михаела Драганова Архитект Ивета Попова, която е и един от основателите на Design lab.

Фасадата, също проектирана от архитектите Белковски и Данчов, е обявена за паметник на културата. За последно обаче, тя е реставрирана през 1999 година.

„Сградата остарява красиво, но е добре да се направи нещо, за да не се разпадне“, разказва Ивета. Именно така в нея постепенно узрява идеята, че иска да даде нов живот на Студентския дом.

Решава, че най-удачното това да се случи не е като разказва за него, а като провокира хората да се свържат с него и го преживеят. И най-удачният вариант това да се случи е чрез сетивен театър.

Именно така се ражда идеята за „FEEL ME EXPERIENCE“, в която всеки един посетител ще може да усети представата си за дом чрез арт инсталация и

дизайнерски лабиринт.

Иначе казано, актьори ще преведат публиката през няколко пространства, които ще направят хората съучастници в постановка, която се преживява през всички сетива.

Целта е от една страна хората да си спомнят за това място, което все още е дом за студентите, да оценят красотата му и да се замислят за красивото наследство, което допускаме да се разрушава пред очите ни.

Архитектурата като дом и отражение

Кажи ми в какъв град живееш, за да ти кажа какъв си. Така звучи старата китайска поговорка, ако леко променим думите й, без обаче да променяме смисъла.

Средата ни е пряко отражение на манталитета на общността. Дали тя е замърсена, дали е поддържана. Дали историческото и културно наследство се пази…

„Всички вървим прекалено фокусирани в една точка. Ако отместим поглед настрани и видим нещо повече, вярвам, че можем да направим средата по-добра“, казва Ивета.

Мечтата й провокацията с поглед към миналото да не е единична и само в София.

„В страната има още много архитектурни шедьоври, които са потънали в забрава. Именно такива събития имат за цел да провокират вниманието върху тях“, казва още тя. „Всички тези архитектурни паметници се рушат, съдбата им не щастлива“.

Чрез „FEEL ME EXPERIENCE“ Ивета се надява, че ще погледнем по нов начин на красивите сгради, които имаме в България.

„Надяваме се това събитие да е първото от много други, има много интересни места в цяла България, искаме да ги оживим и да разкажем тяхната история“, разказва за мечтата си Ивета. Засега онази част от историята, които Станчо Белковски и Иван Данчов са ни оставили чрез Студентския дом, ще има шанс за новите си животи – във всеки един от нас. Събитието „FEEL ME EXPERIENCE“ ще се случи през месец март, в рамките на само 6 представления в периода 13-22 март 2020 г.[99]

[99] ***Източник: Вести.бг, статия 02.03.2020***
https://www.vesti.bg/vdyhnovenite/tazi-sgrada-v-sofiia-ima-shans-za-vtori-zhivot-6106345

XV СОФИЙСКИ ТЕАТРАЛЕН САЛОН

Извадка от програмата на Софийски театрален салон - 4 март 2020-27 март 2020 25 МАРТ (СРЯДА), 11:00 - 14.30, НАЦИОНАЛЕН СТУДЕНТСКИ ДОМ, ПЛ. НАРОДНО СЪБРАНИЕ 1

ПЛАТФОРМА Артисти за НЕнасилие - ДИСКУСИЯ

Инициатива на Университетски театър на Нов български университет

Дискусия на тема: Как артистите могат да подадат знак за тревога за проблемите, които пронизват обществото ни? Каква е ролята на сценичното изкуства за справяне с множествените смущения, които перманентно променят облика на нашия свят?

Перспективи и Политики в държавния и независим сектор.

25 МАРТ (ПЕТЪК), 19:00, НАЦИОНАЛЕН СТУДЕНТСКИ ДОМ, ПЛ. НАРОДНО СЪБРАНИЕ 1
СПЕКТАКЪЛ :“ПРЕМЪЛЧАНОТО РАЗКАЗАНО-DOCUMENTARY FICTION“

Текст и режисура Възкресия Вихърова

Участват : Добриела Попова, Диана Спасова, Росица Гевренова и Яна Грозданова , Възкресия Вихърова

След спектакъла следва сесия Playback theatre с водещ Антоанета Петрова и групата за Playback theatre на УТ на НБУ[100]

[100] ***Източник: Арт София.бг, статия 04.03.2020***
https://artsofia.bg/bg/events/2020/03/04/xv-sofijski-teatralen-salon

Дизайн лабиринт и сетивен театър в сърцето на града за първи път в България

Ивета Попова и Габриела Петрова ще ви преведат през тайните коридори на представлението FEEL ME Experience. Това е имерсивен театър лабиринт, базиращ се едновременно на сензитивния лабиринт и имерсивния театър – тренд в модерното изкуство, набиращ популярност в Ню Йорк и Лондон, забавляващ хиляди жадни за нови преживявания, в които главният герой е всеки зрител.

Заедно, те създават микс между имерсивен театър лабиринт и сетивно пътуване в света на интериорния дизайн.

Случва се за пръв път в България и ще включва само 6 представления в периода 13-22 март 2020 г.! (в петък, събота и неделя).

Проекта ще се проведе в пространствата на Национален студентски дом. Чуй още.[101]

[101] ***Източник: darikradio.bg, аудио запис 04.03.2020***
https://darikradio.bg/dizain-labirint-i-setiven-teatar-v-sarceto-na-grada-za-parvi-pat-v-balgaria.html

Как децата да уплътнят грипната ваканция с полезни занимания?

Темата коментира директорът на Националния студентски дом Християн Даскалов

Грипната ваканция завладя цялата страна. За някои деца е хубава новина, но за родителите не чак толкова. Децата не могат да се събират и трябва да използват това време за самоусъвършенстване.

„Приключенското учене става чрез преживяване на различни истории и предизвикателства. В корпоративния сектор се знае като „скевинджър хънт“ – търсене на съкровища, т.е., когато има изнесени обучения, ни се дават предизвикателства, разписани на карти. Това представлява книга-игра“. Това каза в ефира на „Плюс-Минус.Коментарът след новините“ директорът на Националния студентски дом Християн Даскалов.

Обявиха грипна епидемия и ваканция в цялата страна

Той обясни, че родителите трябва да бъдат креативни в работата си с децата. „Те могат да вкарат в обучението две предизвикателства – с учебен и забавен характер. Накрая трябва да има награда за детето, за да му бъде мотивация. Родителите трябва да съчетаят полезното с приятното“, каза още Даскалов.

„Посещаването на мероприятия може да е полезно за децата по време на грипната ваканция. Познатите ни образователни сайтове могат да подскажат каква професия ще ти приляга, но има и такива, които са посветени за каузи. Ако детето е болно, то може в Уикипедия да създаде страница за селото му и да я развива“, заяви директорът на Националния студентски дом.[102]

[102] **Източник: Нова ТВ, видео запис 06.03.2020**
https://nova.bg/news/view/2020/03/06/280395/%D0%BA%D0%B0%D0%BA-%D0%B4%D0%B5%D1%86%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B4%D0%B0-%D1%83%D0%BF%D0%BB%D1%8A%D1%82%D0%BD%D1%8F%D1%82-%D0%B3%D1%80%D0%B8%D0%BF%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B2%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D1%81-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%B7%D0%BD%D0%B8-%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%8F/

Показват неизвестни снимки от Руско-турската освободителна война

Само дни след като отбелязахме 142-та годишнина от Освобождението на България от турско иго в Студентския дом отвори врати фотоизложбата „История в обектива“ – непубликувани фотографии от Руско- турската война 1877-1878 година.

Организатори на събитието са Националният научен експедиционен клуб ЮНЕСКО (ННЕК ЮНЕСКО) с партньорството на Съюза на българските журналисти. Уникалните и непубликувани досега снимки са предоставени от Руския военен архив.

Акцент в изложбата е копие на оригиналната карта-предложение от Руската империя за територията на България, която включва информация за етническия състав на всяко населено място в съотношение българи, турци и други етноси, населяващи тогавашните български земи. Фотодокументът предизвика интереса на всички дошли да уважат събитието, като съветникът по културата към посолството на Русия у нас Алексей Новосьолов, третият секретар Александър Сичов, председателят на Съюза на журналистите на Русия Владимир Соловьов, Тимур Шафир – секретар в СЖР и вицепрезидент на МФЖ, председателят на СБЖ Снежана Тодорова и генерал-майор Нонка Матова – председател на Тракийското дружество

„Войвода Руси Славов“, град Пловдив. В експозицията могат да бъдат видени снимки на местата, където са отсядали генерал Гурко, уникален портрет на руския император Александър II, местата на бойните действия, както и светини, свързани с Освобождението на България. Изложбата представи председателят на ННЕК ЮНЕСКО Кристиян Калчев, отправяйки послание към руския и български народ да не забравят историята, защото в нея се крие опитът и мъдростта, от които можем да черпим уважение и респект едни към други.

Генерал-майор Нонка Матова също приветства гостите и отбеляза важни и значими събития от общата ни история, които пораждат дълга да честваме съвместно бележитите дати, с които се гордеем.

Националният научен експедиционен клуб ЮНЕСКО е основан през 1970г. и е първият ЮНЕСКО клуб в България. Снимки Мари Къналян и ННЕК ЮНЕСКО[103]

[103] ***Източник: Уеб сайт на СБЖ, статия 07.03.2020***
https://sbj-bg.eu/index.php?t=45578

Feel Me experience: поредица събития, насочени към опазване на културни и архитектурни паметници

Feel Me experience е първото от поредица събития, насочени към опазването на културни и архитектурни паметници, което цели да провокира дизайнери и архитекти. Националният студентски дом е перла в сърцето на София – уникална по своя характер и история институция. Със своите архитектурни дадености тя привлича вниманието на арх. Ивета Попова – съосновател на Design Lab и водещ архитект на ATG design, и се превръща в център на алтернативно pop-up артсъбитие, микс между сетивен театър и имерсивен перформънс, инициирано от самата нея.

„Изкуството винаги е бил способът да се повдигнат належащите въпроси и именно чрез Feel Me experience целим това – насочване на вниманието на професионалната общност към Студентски дом и казуса по неговата реновация“ – споделя арх. Ивета Попова. Вдъхновена от преживяването на сетивно представление в Ню Йорк, от една страна, и световните форуми за дизайн със своите множество артинсталации, от друга, Ивета ги обединява в едно. Feel Me experience е театрален спектакъл, създаден в контекста на пространствата на Студентски дом, като със своите декори и инсталации прави първа крачка към промяната на мястото. „Въпреки че сградата остарява красиво, тя е пред разпад заради претърпения пожар през 2001 г. Вярвам, че съвместно с още колеги от архитектурния бранш, създавайки експертна група, бихме могли да съживим Студентски дом и да помогнем за преусмисляне на неговите пространства, така че те да отговарят на нуждите на съвременните младежи със своите дизайн и функция“ – разказва арх. Попова.

Feel Me experience ще се състои в периода от 13 до 22 март в Националния студентски дом в София. Само в тези шест дни публиката ще може да посети представлението, което провокира сетивата. Pop-up „Дишащ бар“ в главното фоайе на сградата ще посреща гостите. Създаден със специалните плочи на Fiandre Active Clean Air & Antibacterial Ceramic™, той е микс между артинсталация и истински бар.

В откриващата вечер на 13 март (петък) организаторите са подготвили празнична програма. Feel Me experience

Организатор:

Design lab - първата „лаборатория“ за архитектура и дизайн в България. Модерно споделено пространство, където професионалисти - архитекти и дизайнери, могат да работят и да общуват на едно място, в което да имат

възможността да се развиват в своята творческа среда и да обменят идеи / http://design-lab.bg

Артистичен екип:

Inner Theater Company - театрална компания, която създава представления - преживявания. Своеобразни приключения, които отключват сетивността и предизвикват отношението ни към нас самите и света, в който живеем. Развива сетивния лабиринт - театър и играе с формата, методите и контекста, за да преоткриваме ежедневието и да усещаме собствената си истина.

Режисьор: Габриела Петрова Асистент режисьор: Мартина Велева

Координация на артистичния екип: Ана Вълчева Костюми: Величка Джамбазова.

Актьорски състав: Ана Вълчева, Величка Джамбазова, Габриела Петрова, Георги Налджиев, Десислава Ярослав Петрова, Елиян Аройо, Мартина Велева, Милена Станойевич, Саша Хаджиева, Яница Атанасова

Feel Me experience се организира с подкрепата на Столична община.[104]

[104] ***Източник: София.бг, статия 10.03.2020***
https://www.sofia.bg/web/guest/search?p_p_id=101&p_p_lifecycle=0&p_p_state=maximized&p_p_mode=view&_101_struts_action=%2Fasset_publisher%2Fview_content&_101_returnToFullPageURL=%2Fsearch%3F_3_my_field%255B%255D%3Dtext%26operator%255B%255D%3DAND%26_3_my_value%255B%255D%3D%25D1%2581%25D1%2582%25D1%2583%25D0%25B4%25D0%25B5%25D0%25BD%25D1%2582%25D1%2581%25D0%25BA%25D0%25B8%2B%25D0%25B4%25D0%25BE%25D0%25BC&_101_assetEntryId=7600445&_101_type=content&_101_urlTitle=feel-me-experience-poredica-s-bitia-nasoceni-k-m-opazvane-na-kulturni-i-arhitekturni-pametnici

Заедността според Неда Соколовска

Когато говорим за непознаване на живота, за отдалеченост от живите образи и проблеми на времето, за житейска неграмотност, много нещо трябва да се отдаде на тази изолираност на редактора от живота.

Георги Марков, „900 метра живот“

Документалният театър, най-общо казано, събира свидетелства за живота и ги поставя на сцена – един вид, художествен репортаж, за който се иска усет не само за наблюдение, но и за куриране на реалността. Трябва уважение към достоверността на документа, но и око за художествения му потенциал.

Неда Соколовска, популяризаторката на жанра в България, основава постановките си на теренни проучвания - започва се с изследване в определена област, била тя географска или социална, за известно време всички от екипа записват множество интервюта, които впоследствие се монтират в аудиоразказ, а на самите представления актьорите със слушалки в ушите възпроизвеждат репликите дословно - с всичките там оплитания, недоизказаности, запъвания и ъкания.

Самата Соколовска в своя лекция за така наречената „вербатим техника“ определя този вид изкуство като хибридна форма, обитаваща някаква гранична зона между антропологията, журналистиката и театъра. Студиото за документален театър Vox Populi тя основава през 2012 г., след като завършва режисура в Хелзинки, където узрява виждането ѝ, че театърът може да е не просто забавление, а възможност за разискване на сериозни проблеми и начин за социално и политическо ангажиране.

Оттогава досега Неда Соколовска има осемнайсет режисьорски постановки (четиринайсет с трупата на Vox Populi в „Червената къща“ и още четири външни продукции, изнесени в „Зад канала“, в театър „София“ и др.) – все стремглави навлизания в теми от околната ни реалност, които често остават далеч от умовете ни, например как живеят хора с двигателни увреждания, какво си мислят селяни в Родопите или какво означава да си майка.

Антропология

Голяма част от постановките на Соколовска изследват как може да се прояви и развие човешкото в определена среда, при различни географски, политически, социални и лични обстоятелства. Също като добрите антропологически проучвания, те не търсят потвърждение на наличните ни вече убеждения, а напротив, показват

пиетет към странностите, девиациите, чешитлъка, онова, което не се поддава съвсем на етикетиране, праща по дяволите набора ни от дефиниции и разширява разбирането ни за човек, човечност и човечество.

„Невидими №3: Дом“ например събира разкази на бездомни хора - идеален пример за нещо, което повечето от нас виждат ежедневно, но не чуват никога. Изграждането на шарена картина от животи и характери – има го и гадното, и красивото, и циничното, и топлото - деконструира понятието „бездомен“, така че накрая тези хора стават трудни за обобщение не само като демографска група, но и като индивиди. Ето така усиленото вслушване може да омаломощи предразсъдъка.

Същото важи и за постановката „Попфолк хроники: Бели птици и куршуми“, която прави опит да разкаже дивите времена на чалгата през 90-те и предоставя директен достъп до гласовете на такива вълнуващи антропологически единици като мутрата, попфолк певицата и охранителя на клуба. Цялостният разказ отново толкова умело обърква, че лично аз излязох от него с продуктивен дискомфорт и множество въпроси, които никога не би ми хрумнало да си задам, а оттогава ми се струват базисни за човекоразбирането, като например какво е да пееш с опрян в главата пистолет.

„Сбогом, Йохан Райс“ проследява романтична връзка, която започва, протича и приключва изцяло в онлайн чат. В сферата на дигиталната антропология е и постановката „Закачане“, която разнищва темата за зависимостите от новите технологии. И двете гледат на тези сравнително нови човешки явления честно и отговорно, с любов и загриженост, не за да поставят оценка или диагноза, а преди всичко за да предизвикат разбиране.

Освен по-добре да осъзнаваме собственото и да разбираме чуждото, антропологичността ни подтиква и към малко по-завъртяното упражнение да разбираме чуждото като нечие собствено и собственото като нечие чуждо. Така дефиницията за човешкост евентуално бива осъзната като неподразбираща се и тогава вече може да се пристъпи към диалог.

Журналистика Заявената идеална цел на дословния театър до голяма степен съвпада с журналистическата - да осветява проблеми, да задава въпроси, да повдига дебати и да катализира социални и политически реакции.

„Невидими №1“ разказва за живота на хора с опорно-двигателни увреждания, като отново балансира добре между личното и общото, хумора и драмата, милото и

грубото и повдига редица въпроси, например защо в София почти не се виждат хора с инвалидни колички, особено през зимата.

„Майките“, освен че е своеобразна антология на майчинството и дъщерството - неща, до които половината от нас нямат физически и мисловен достъп, – засяга проблемите при акушерските услуги и родилното изживяване в България.

„Мир вам“ предлага поглед към конкретни лица и гласове на бежанци във времена, когато тенденцията е да ги възприемаме не като отделни индивиди, а като безлична маса.

„I AM БАЛАЖ“ е постановка, която търси информация за нас и нашия живот в боклуците ни, а оттам повдига въпроса за свръхконсуматорството и обратно – за недоимъка. Тези разкази могат да постигнат ефекта на добронамереното и добре проученото журналистическо изследване, като ни показват, че общността ни я боли тук и там, помагат ни да страним от мисълта, че чуждите проблеми не са наши проблеми, и ни подтикват да изискваме оздравяване на болните ни места. Защото ако един човек не е добре, значи общността не е добре.

Друга журналистическа черта в тези дословни постановки е стремежът да се покажат ако не всички, то поне различни гледни точки, в процеса на което да се разкрие не толкова самата истина, както гласи клишето, а по-скоро нейната сложност. И освен това – да се открие нещо неочаквано, както става при добрата разследваща журналистика. В едно интервю Соколовска казва, че работата по дословния театър е процес с много неочаквани завои и неизвестна дестинация. „И ако имаш доверие на екипа и на способността си да се ориентираш добре, на интуицията си, тогава се получава страшно интересно – точно заради това, че не си ги намислил предварително.“

Театър

За разлика от други драматурзи, които междувременно се пробваха с документалното, Неда Соколовска набляга силно и на театралното – характеристика на нейните постановки, за която се говори много рядко на фона на по-секси нещата, като „политически театър“ и „социална ангажираност“. Предвид ограниченото време за подготовка и репетиции постановките ѝ са с впечатляващо богата сценография. Пълни с движения, звуци и реквизитни трикове, те са не просто информативни, но и естетически удовлетворителни. В „Яце форкаш“, постановка за родопските селяни, в продължение на няколко минути наблюдаваме как актрисата в ролята на баба се върти в кръг и изпълнява рутинни действия, като с всеки кръг се прегърбва още и

още малко. В „Под вода“, постановка за значението на водата в съвременния свят, от тавана се изсипват десетки празни пластмасови бутилки. В „Невидими №2: Фу“, пиеса за китайското малцинство в София, която по думите на режисьорката е „пиеса за това как не успяваме да направим пиеса“, непонятно- красивата игра с артикули от „Илиянци“ стои като добре изразено усещане за желание и невъзможност за комуникация.

Китайската пиеса добре демонстрира друга удовлетворително театрална характеристика на тези постановки – смешното. Не помня спектакъл, на който да не съм се засмивал поне веднъж (е, може би с изключение на „Поколение Ь“, който е мъчителен за гледане, но пък по такъв начин – верен на мъчителното за гледане изхабяване на поколението, пораснало в България през 90-те). Удоволствието от смешното личи както от подбора на реплики, така и от поднасянето на актьорите, без обаче то да е опропастено чрез излишни емфази или подигравателно отношение, както лесно се случва с подобни самобитни типажи в други форми на изкуството. Напротив, тук всеки персонаж е третиран с равни любов, вярност и отговорност.

В най-голяма степен театралното се е развихрило в постановката за цирковото изкуство „Але, хоп! – по високо опъната тел“, чийто мащаб сигурно само загатва на какво е способно въображението на Соколовска, когато разполага с малко по-голям бюджет. Представлението тече едновременно в няколко зали, като половината от публиката е вкарана в своеобразен манеж, за да наблюдава циркови изпълнения от реални артисти, докато другата половина е свободна да щъка из помещенията зад кулисите, където различни актьори пресъздават истински истории от цирковия живот. Втората част на представлението повтаря първата, но този път с разменени позиции на публиката – първите отиват зад кулисите, а вторите влизат при арената. Същевременно обаче трябва да се отбележи и не по-малко важният противоположен стремеж – за оттласкване от конвенционалната театралност с цел постигане на нещо по-изконно за това изкуство – изкарване от областта на удобството. Например: вместо в театрална зала спектакълът се играе в бар, където актьорите сервират на публиката уиски („Попфолк хроники“), или в края на представлението в залата влиза съвсем истински бездомник („Дом“) или човек без крака („Невидими №1“), или самите актьори споделят личния си опит по темата („Майките“ и „Яце форкаш“). С други думи, полагат се целенасочени усилия публиката да не се поддаде на изкушението единият час в театъра да послужи като бягство от реалността. Вместо това непрекъснато се набляга на истинността,

наличността на казаното в реалната ни среда и необходимостта от чувствителност към него и извън театралната зала.

Заедно

Удобно стечение на обстоятелствата е, че първият и последният ми засега досег с театъра на Соколовска се случиха под шапката на думата „заедно“ – през 2014 г. на едноименния форум на „Горичка“, където тя представи, а актьорът Петко Каменов демонстрира вербатим техниката, и през 2019 г. на представлението

„100% Пловдив“, част от програмата на „Пловдив - Европейска столица на културата“, която премина под същия надслов.

Имаше нещо много силно, да не кажа мистично, в това първо наблюдение на актьор, който се превръща в същински медиум на жив човек по такъв начин, на такова място и с такава цел. И нещо също толкова силно в грандиозното представление „100% Пловдив“, за което пътувах специално до друг град, при все че не съм страстен или дори редовен театроходец. Вече не вербатим, то изкарва пред очите ни съвършено представителна извадка на населението в града – не актьори, а сто реални души, с които съставляваме общност, в съответна пропорция мъже, жени, възрастни, деца, българи, роми, арменци и т.н. – и ни сблъсква челно с техните битийни режими, идеологически убеждения и начини на себеизразяване, задавайки ни поредното упражнение по заедност. Също като форума и представлението, постановките на Vox Populi се опитват да ни запознаят с разнообразието от човешки същества, с които делим едно пространство, и да провокират съчувствие към тяхното съществуване. Както каза Неда Соколовска на онзи форум през 2014 г.: „Заедно означава да отидем при едни хора, да говорим с тях, да вземем техния разказ… След това да използваме, че имаме достъп до сцена и че всъщност сцената е медия и трибуна на говорене, на казване, на среща между много хора, и да предадем тези истории нататък. И с тези разкази ние се надяваме, че можем да придвижим малко по-близо тези, които слушат, до тези, които говорят.“ Има много начини за сплотяване на една общност. Съвсем не казвам, че документалният театър е единствен и незаменим в това отношение, но определено смятам, че това събиране и усилване на гласове е ефективен метод за събуждане на емпатия и премахване на излишни щитове.

Това огласяване на лични разкази от тъмните ъгли на общежитието ни е едно от онези неща, посредством които опознаваме средата си, разкриваме нови участъци от социалната карта и чуваме полифонията на културната ни композиция.

Благодарение на тях знаем, долавяме и разбираме повече. И в идеалния случай се включваме.

Стефан Русинов[105]

[105] ***Източник: Интернет медиа Тоест, статия 21.03.2020***
https://toest.bg/neda-sokolovska/

Седмичните предложения - за здрави и зрели!

В седмицата, в която трябваше да започнат два големи международни фестивали – 24-ият „София филм фест“ и Мартенски музикални дни в Русе, правителството взе мерки за ограничаване опасността от разпространение на COVID-19, и те бяха отложени. Но както казва Зигмунд Фройд, „Зрелостта проличава в способността да отлагаш удоволствията“.

Така че нека бъдем и здрави, и зрели!

Но както знаем, при индивидуални посещения рисковете от заразяване с коронавируса са по-малки, затова ето и някои по-малки удоволствия:

Pop-up „Дишащ бар“ в Националния студентски дом в София

В Националния студентски дом ще можете да присъствате на алтернативно pop-up арт събитие, микс между сетивен театър и перформънс, изпълнен от арх. Ивета Попова – съосновател на Design Lab. Нейната цел е да повдигне належащия въпрос за реновацията на сградата на Студентския дом.

За идеята си се вдъхновява от подобни арт събития в Ню Йорк, както и от световни форуми за дизайн с множество арт инсталации. Пърформансът й се нарича Feel Me experience и е театрален спектакъл, създаден в контекста на пространствата на Студентски дом, като със своите декори и инсталации прави първата крачка към промяна на мястото.

Арх. Попова разчита, че с колеги от архитектурния бранш, ще успее да създаде експертна група, с която да съживи Студентския дом и по нов начин да използва пространствата му, така че със своя дизайн и функции да отговарят на нуждите на съвременните младежи. Като за начало в главното фоайе на сградата ще има pop-up „Дишащ бар“. Той е създаден със специалните плочи на Fiandre Active Clean Air & Antibacterial Ceramic™ и е микс между арт инсталация и истински бар.

Куклен театър и работилничка в Гранд Хотел София

Тазие неделя Гранд Хотел София кани родители и деца на семейно забавление с куклен театър и тематична работилничка. Продължителността на постановките е около 40 минути.

Билетът включва лакомство и сок за малчуганите, а за родителите - топла напитка. Black Уикенд в Пловдив

След емблематичната 2019 г., когато Пловдив бе европейска столица на

културата, този уикенд имате шанс да се докоснете до магията на любимия град под тепетата на преференциални цени – ресторанти, заведения и хотели ще разгърнат гостоприемно врати и ще посрещат гостите на града с примамливи отстъпки.

Специална онлайн анкета ще даде право на посетителите да гласуват за обектите, които най-много са ги впечатлили по време на събитието. По този начин ще можете да отличите най-гостоприемния хотел, заведение или галерия.

Попълнилите анкетната ще участват в томбола с награди, сред които безплатна нощувка за двама в хотел по избор; вечеря за двама; ваучер с 50% отстъпка за спа и релакс процедури и много други.

На официална вечеря на 17 март (вторник) ще се обявят и раздадат наградите на публиката за „Най- гостоприемният хотел, заведение, културна институция“, определени въз основа на резултатите от онлайн анкетата.

В село Чавдар в Софийска област, в събота отбелязват празника Сирни Заговезни с кукерско шествие. На площада в селото ще се съберат жители и гости за организираното кукерско шествие „Кукери на гости в община Чавдар“. За настроението ви ще се погрижат самодейците към читалище „Надежда“. Празникът ще продължи с дефиле на гостуващи кукерски състави, чиито спектакли ще допринесат за доброто настроение и приятната атмосфера. Всеки участващ клуб ще получи специални плакети, питка с мед и бутилка вино от община Чавдар.

XXII Фестивал на маскарадните игри в Стара Загора

В неделя в Стара Загора в рамките на фестивала на маскарадните игри петчленно жури ще раздава награди за най-придържаща се към традициите маска, костюм, танц, колоритен персонаж, артистичност, реквизит. Наградният фонд е голям, уверяват организаторите.

В традиционните маскарадни игри ще участват стотици атрактивни и шумни кукери от десетки области от страната и старозагорските села. Празникът ще започне с пъстро дефиле по централната улица „Цар Симеон Велики“ и с представяне на групите на площада пред сградата на общината.

По време на фестивала ще има базар, в който десетки майстори-занаятчии от цялата страна ще представят традиционни български изделия от естествени материали- плетива, керамика, ювелирни изделия, кожи, хлопки, кукли, ножове.

Като съпътстваща проява на фестивала ще има детско ателие за рисунки, малка

пластика и кукерски маски.[106]

[106] ***Източник: special.bg, статия Март 2020***
https://special.bg/sedmitchnite-predlozheniya-v-za-zdravi-i-zreli/

Фонд „Сцена за независими артисти“ създава Националният студентски дом

С грижа за независимите артисти и за изкуството, което създават, макар и в трудни условия, Националният студентски дом (НСД) учредява Фонд „Сцена за независими артисти“. Целта е чрез него да се подпомогне провеждането на събития на независими артисти в Студентския дом, и не само там, след приключването на извънредното положение.

Националният студентски дом ще осигури необходимия бюджет за провеждането на 10 концерта и представления на независими артисти на сцената на институцията. Средствата се осигуряват като дарение от директора на НСД, за да може да се покрие минималната тарифа за провеждането на тези събития в Студентския дом. По този начин артистите ще бъдат освободени от заплащане на такса за ползване на залите, която покрива времето на сценичната изява.

Обичайно при организиране на събития в Националния студентски дом независимите артисти следва да заплатят символична такса за почасово ползване на залите, която покрива разходите, необходими за охрана и почистване на сградата, както и режийните разходи, свързани с подготовката и провеждането на културните събития. Твърде често обаче дори тези минимални разходи се явяват пречка за независими музиканти, театрали, художници или писатели, които разчитат на ограничени приходи от продажба на билети или дарения от своята аудитория, обясняват организаторите.

Ето защо ръководството на НСД предлага на Министерството на културата и на общинските власти в страната да последват примера на Студентския дом и да създадат подобни фондове на национално и местно равнище, чрез които да се осигури целево финансиране за провеждането на независими събития в зали, сцени и други пространства за култура и изкуство. Финансиране, което да послужи за безвъзмездното обезпечаване на изяви на независими артисти в тези културни институти, отвъд обичайните им календарни програми. Това би могло да се превърне в полезна анти-кризисна мярка в подкрепа на независимия културен сектор след края на кризата с Covid-19, което да направи достъпна за творците изявата им в големи събитийни пространства като НДК, в театралните салони в цялата страна, както и в независими културни центрове – галерии, клубове и други арт пространства.

Подробности за благородната инициатива и как независимите артисти могат да кандидатстват за включване в нея, разказа в „Артефир“ директорът на Националния студентски дом Христиан Даскалов, чиято е идеята за създаването на фонда.[107]

[107] ***Източник: БНР, Христо Ботев, интервю, аудио запис 27.04.202***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101265868

Инициатива в подкрепа на независимите артисти по време на пандемията

Инициатива в подкрепа на независимите артисти по време на пандемията. Разговор с Христиан Даскалов – директор на Национален студентски дом.[108]

[108] ***Източник: Телевизия Европа, видео запис 29.04.2020***
https://www.tvevropa.com/2020/04/initsiativa-v-podkrepa-na-nezavisimite-artisti-po-vreme-na-pandemiyata/

Студентският дом отваря „Сцена на независимостта“

Националният студентски дом ще осигури необходимия бюджет за провеждането на 10 концерта и представления на независими артисти на сцената си след отмяна на извънредното положение.

Средствата се осигуряват като дарение от директора на НСД Христиан Даскалов. Артистите ще бъдат освободени от заплащане на такса за ползване на залите, която покрива времето на сценичната изява.

Изграждането на студенстския дом „Кн. Симеонъ Търновски“ започва на 30 май 1931 година, като за целта арх. Станчо Белковски посещава Германия от където да почерпи опит в изграждането на подобни домове. Сградата на Студентския дом е завършена през 1933 година.

През декември 2001 година пожар унищожава сцената на младежкия дом, където по това време играе Младежки театър-София. 17 години по-късно сцените са ремонтирани и ще продължат функционирането си и след края на извънредното положение.[109]

[109] ***Източник: Информационна агенция Rivva.info, статия 19.05.2020***
https://www.rivva.info/?cid=8&NewsId=2329

Георги Налджиев се преоткрива с рисуване и нарочни грешки

Георги Налджиев е от онези бойскаут авери, които се появяват рядко, но винаги имат нещо интересно за споделяне. Голямата изолация от пролет 2020 отлага последните му три актьорски премиери, но същевременно му освобождава достатъчно време, за да поработи съсредоточено върху последната си любов. Stay Inside Doesn`t Mean At Home е виртуална 360-градусова изложба с 14 картини, която е заснета в изоставено военновъздушно училище и манифестира последното изразно средство в арсенала на Налджиев като артист – удобен повод да го разпитаме за изобразителното изкуство като медитация, положителната страна на пандемията и художниците, които би играл на малък или голям екран.

Как се справяш с изолацията? Изолацията се справя добре с мен. Случва се в период, в който живота ми се пренарежда и без това. Дори пандемията да не се бе случила, пак щях да бъда затворен в себе си, за да изследвам процесите вътре в мен. Изолацията дойде точно навреме, за да катализира всичко. Често мислим, че светът се върти около нас и се взимаме много сериозно. Изолацията ми помогна да си припомня как много неща не зависят от мен – страхотно откритие и огромно облекчение. Спряхме да гледаме във вътрешния си свят, но спряхме да гледаме и във вътрешните светове на хората около нас. Станахме много добри в това да се оглеждаме само в огледала и да виждаме единствено повърхността на нещата. Когато вселената ти изпраща сигнал и не го разбереш, се налага да ти удари шамар, за да му обърнеш внимание. Надявам се да запомним този и по-важно – да си отговорим на въпроса защо се случва това и как да реагираме. Не ме разбирайте погрешно, не съм щастлив от коронавируса, но избрах да извлека ползи от това, което ни предоставя вселената. Смятам, че всичко случило се през последните месеци ще изведе съзнанието на човечеството до нови нива и съм благодарен. Не се оплаквам, нито тая тежки чувства към случващото се. Уча се на новите реалности и се справям с изолацията като рисувам.

Върху какво работеше и мислеше, преди да се прецакат нещата? Бях на пет дни от премиера в театъра. От началото на годината работех върху изключително любопитен проект. Казва се FeelMe и ще се играе в Националния студентски дом през есента, надявам се. Представлява смесица от дизайн лабиринт, сетивен театър и пърформанс. Зрителите се потапят в едно пътешествие из целия Студентски дом, на различни места ще има изградени сцени с отделни интеракции и пърформанси.

Лудница! В киното ми предстоеше премиера на София филм фест – пълнометражният Danny.Legend.God на Явор Петков и късометражният Далеч от времето на Деян Цвятков. Последният поне имаше закрита прожекция преди карантината.

Откога рисуваш? Всичко започна през 2018 с поканата на Цвятков да изиграя художник в споменатия филм. Реших да порисувам малко, за да усетя поне как се държи четка. Беше моментална любов. Рисуването се превърна в моята медитация. Използвам всеки възможен момент, за да изследвам света на картините и своя собствен. Като артист винаги търся нови изразни средства, а платната разкриха един непознат и любопитен океан, в който искам да плавам. Платна вече имах, така че се превърнах в лодка. Да рисуваш има много позитиви. На актьора трябва да му предложат, да го припознаят, да го изберат, да се пребори за роля. После следват репетиции, подготовка. Процесът е дълъг и изисква време, докато си на сцена или пред камера и създаваш изкуството. Когато рисуваш обаче, зависиш единствено от себе си. Решаваш и го правиш. Получаваш вдъхновение, хващаш четката и започваш веднага. Ако нямаш порив, никой не ти се сърди и не е нужно да се насилваш, за да го правиш. Рисуването те вкарва в абсолютно защитена среда, в която пътят между теб и създаването на изкуство е много по-кратък, отколкото в кино и театър. И си абсолютно независим. Колко яко, а?

И как? Използвам акрилни бой. Рисувам сурово, грубо и абстрактно. Със сигурност рисувам себе си и света около мен. И това е всичко, което знам засега. Рядко ми е ясно какво ще се получи накрая, по-скоро е подсъзнателен процес, придобиващ различни форми. Оставям подсъзнанието да се реализира и е много интересно да изследвам какво иска да каже. Рисуването е диалог между мен и подсъзнанието ми. Това е! Често се случва да разбирам какво съм нарисувал месеци, след като съм приключил с картината.

Би ли описал концепцията на първата си виртуална изложба? Докато рисувах всяка от включените картините не съм мислил за изложба и не съм работил съзнателно за обща концепция. Тя се появи впоследствие и със сигурност е Вътрешен свят на човек. Всяка от картините е силно повлияна от вътрешните ми емоционални състояния и подсъзнанието. Изолацията оказа силно въздействие върху петте, които нарисувах от март досега. Темите са природа, град, среща със себе си, човекът отсреща, любов, дом, его и тяло. Някои са шарени и цветни, а други – черно-бели. Може да ви се стръва, че са от различни светове. Може би наистина са!

Често използвам думи, изписани погрешно. Нарочно е! Понякога го правя, за да играя с тях, а друг път, за да покажа, че няма нищо съвършено.

Художниците, които би искал да играеш? Еха, какъв въпрос. Никога не съм мислил за това. Физически бих се доближил най-много до Salvador Dalí. Бил е много сramежлив и притеснителен човек, преди да се превърне в това, което познаваме. Със сигурност бих скочил в тази кожа. Francis Bacon би бил нещо много страшно за изиграване. Човек с много интересен живот и изключителен художник. Picasso, ех този прекрасен, как да не искаш да го изиграеш. Beksiński е много мистериозен и тъмен, но подобни образи са ми любопитни. Basquiat – би било супер яко![110]

[110] ***Източник: Boyscout, статия 24.05.2020***
https://boyscoutmag.com/2020/05/virtualnata-izlojba-na-georgi-naldzhiev/

Feel Me experience е първото от поредица събития, насочени към културни и архитектурни паметници

Арх. Ивета Попова инициира арт събитие, за да провокира архитекти и дизайнери

Национален студентски дом е перла в сърцето на София - уникална по своя характер и история институция. Със своите архитектурни дадености тя привлича вниманието на арх. Ивета Попова - съосновател на Design Lab. и водещ архитект на ATG design, и се превръща в център на алтернативно pop-up арт събитие, микс между сетивен театър и имерсивен перформънс, инициирано от самата нея.

„Изкуството винаги е бил способът да се повдигнат належащите въпроси и именно чрез Feel Me experience целим това - насочване на вниманието на професионалната общност към Студентски дом и казуса по неговата реновация.“ - споделя арх. Ивета Попова.

Вдъхновена от преживяването на сетивно представление в Ню Йорк, от една страна, и световните форуми за дизайн със своите множество арт инсталации, от друга, Ивета ги обединява в едно. Feel Me experience е театрален спектакъл, създаден в контекста на пространствата на Студентски дом, като със своите декори и инсталации прави първа крачка към промяната на мястото.

„Въпреки че сградата остарява красиво, тя е пред разпад, заради претърпения пожар през 2001 г.. Вярвам, че съвместно с още колеги от архитектурния бранш, създавайки експертна група, бихме могли да съживим Студентски дом и да помогнем за преусмисляне на неговите пространства, така че те да отговарят на нуждите на съвременните младежи със своите дизайн и функция.“ - разказва арх. Попова.

Събитието ще се случи с нови дати в периода 28 май - 7 юни само с 6 дни, в които може да посетите представлението, което провокира сетивата. Събитието бе отложено за реализация след повече от 2 месеца поради мерките за сигурност и съхранение на здравето, които бяха препоръчани от Министерство на здравеопазването и Министерство на културата. Въпреки че бе на финалната права в подготовката, FEEL ME experience ще се роди наново в края на месец май.

Pop-up „Дишащ бар“ в Главното фоайе на сградата ще посреща гостите. Създаден със специалните плочи на Fiandre Active Clean Air & Antibacterial Ceramic™, той е микс между арт инсталация и истински бар.

В откриващата вечер - 28 май, организаторите са подготвили празнична

програма. Билетите са ограничени, като само броени души ще се докоснат до преживяването от първо лице.

Събитието се случва с подкрепата на Столична община.[111]

[111] ***Източник: atg-design, статия Май 2020***
https://atg-design.com/bg/arhitektura/arch-iveta-popova-iniciira-art-sabitie/

С МАТУРИ В УНИВЕРСИТЕТИТЕ: Ще се промени ли качеството на образованието?

Темата коментира директорът на Националния студентски дом Христиан Даскалов. „Налагането на матурите като вход за университетите в България е процес, който постепенно, в последните 10 години, се случва. За тези, които не следят процесите – няма никаква рязка промяна в това отношение. Единици са университетите и специалностите, които до момента не се възползваха от този вход. Много от тях обаче вече го възприеха“. Така директорът на Националния студентски дом Христиан Даскалов коментира използването на матурите като начин за приемане в университетите. Окончателно: С оценка от матурата може да се кандидатства „Право“. „Ако някой човек смята, че може да мине между капките и да влезе в Юридическия факултет със завишена оценка на матура, то той ще бъде „сдъвкан“ и „изплют“ още на първата изпитна сесия от колегите, които преподават“, допълни Даскалов. Той посочи, че от повече от десетилетие учителите са се подготвяли за онлайн обучение с иновативни инструменти, които са прилагали пилотно. „Това са подготвени експерти, за да се занимават с иновативни и дистанционни форми на преподаване. Проблемът, който имаше в последните години, беше, че ръцете им бяха вързани. Административно системата е толкова ограничаваща, че повечето от иновативните подходи просто бяха забранени за провеждане“, каза още директорът на Националния студентски дом. От МОН обмислят матурата да стане вход за всички университети. Според него смесените форми на обучение са отличния вариант. „Лекциите в университет, например, които са основно с теория, могат да бъдат преподавани дистанционно. Работилниците, заниманията в екип и упражненията би следвало да се случат присъствено“, смята Даскалов. Той подчерта, че инерцията в образователния сектор, набрана вследствие на кризата, трябва да бъде придружена от законодателни промени, които да разрешат смесените форми на обучение. „И в средното, и във висшето образование чисто законово трябва да се случат нещата“, заключи Христиан Даскалов.[112]

[112] **Източник: Нова ТВ, видео запис 27.05.2020**
https://nova.bg/news/view/2020/05/27/289181/%D1%81-%D0%BC%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8-%D0%B2-%D1%83%D0%BD%D0%B8%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82%D0%B8%D1%82% D0%B5-%D1%89%D0%B5-%D1%81%D0%B5-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B8-%D0%BB%D0%B8-%D0%BA%D0%B0%D1%87%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%82%D0%BE-%D0%BD%D0%B0-

%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5%D1%82%D0%BE/

Да влезеш с матура в университет - как ще се промени образованието?

Директорът на Националния студентски дом Християн Даскалов беше поканен от Нова телевизия да коментира матурите като начин за прием в университет.

„Налагането на матурите като вход за университетите в България е процес, който постепенно, в последните 10 години, се случва. За тези, които не следят процесите – няма никаква рязка промяна в това отношение. Единици са университетите и специалностите, които до момента не се възползваха от този вход. Много от тях обаче вече го възприеха. Ако някой човек смята, че може да мине между капките и да влезе в Юридическия факултет със завишена оценка на матура, то той ще бъде „сдъвкан“ и „изплют“ още на първата изпитна сесия от колегите, които преподават“.

Нека не е практика влизането с матури във ВУЗ

„Трудно това лято биха се организирали изпитите по класическия начин. Ситуацията […]

Според Даскалов от дълго време учителите са се подготвяли за предстоящото онлайн обучение с иновативни инструменти.

„Това са подготвени експерти, за да се занимават с иновативни и дистанционни форми на преподаване. Проблемът, който имаше в последните години, беше, че ръцете им бяха вързани. Административно системата е толкова ограничаваща, че повечето от иновативните подходи просто бяха забранени за провеждане.“

По отношение на смесените форми на обучение Даскало също имаше компетентно мнение.

„Лекциите в университет, например, които са основно с теория, могат да бъдат преподавани дистанционно. Работилниците, заниманията в екип и упражненията би следвало да се случат присъствено.“[113]

---

[113] ***Източник: Нова телевизия, видео запис 29.05.2020***
https://studyabroad.bg/%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F/%D0%B4%D0%B0-%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%B7%D0%B5%D1%88-%D1%81-%D0%BC%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0-%D0%B2-%D1%83%D0%BD%D0%B8%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82-%D0%BA%D0%B0%D0%BA-%D1%89/

Онлайн изложба описва създаването на Студентския дом в София

30-и май е обявен за Празник на студентския дом със заповед на министъра на образованието и науката от 2002 г. На този ден през 1931 г. е направена първата копка на сградата, която е завършена две години по- късно. Събитието е отбелязано с тържествен водосвет, извършен от Софийския митрополит Стефан. През 1933 г. Студентският дом започва да функционира, макар сградата му да не е окончателно завършена.

През 1904 г. министърът на просвещението проф. Иван Шишманов пръв подкрепя кампанията за изграждане на „Студентския клуб“ към Държавния университет за изграждане на дом на българската университетска общност – Министерството на просвещението отпуска 10 000 лв. Именно поради факта, че Фондът за изграждането на Дома стартира през 1904 г., днес отбелязваме 116 години от началото на тази столетна студентска борба, която продължава и днес с каузата за възстановяване на сцените за академично творчество на Студентския дом.

Архивната документална изложба „116 години студентска борба“ включва непоказвани до момента в дигиталното пространство статии и фотоси, главно от изданията на в-к „Студентска борба“ през 20-те и 30- те години на миналия век. Това е печатният орган на Българския национален студентски съюз (БНСС), който има основна роля за успешното изграждане на Студентския дом през 1933 г.

Изложбата е достъпна онлайн тук, както и в зала „8-и декември“ на ет. 5 (тераса) на Национален студентски дом. Документите, включени в изложбата, изведени от над 100 архивни печатни издания, са достъпни и за изтегляне offline с цел увеличаване на мащаба и по-лесно преглеждане на фото-копията. Подредени са хронологично, като в голямата си част обхващат релевантни за историята на Студентския дом броеве на в- к „Студентска трибуна“ в следната последователност: изд. 1929/1930, изд. 1930/1931, изд. 1931/1932, изд. 1932/1933, изд. 1933/1934.

Повече архивни снимки от историята на институцията можете да намерите в миналогодишния онлайн албум на Студентския дом, публикуван във Фейсбук, който също е част от програмата на Директора на Студентския дом за дигитализация на културно-историческото наследство на студентите.[114]

[114] ***Източник: Ситибилд.бг, статия 01.06.2020***
http://citybuild.bg/news/onlajn-izlozhba-opisva-syzdavaneto/42031

„Истории от карантината“ - за коронавируса с езика на театъра

Повече от два месеца театрите в цялата страна бяха затворени и можехме да гледаме представленията им единствено онлайн. За щастие ситуацията започна да се нормализира и Плейбек театър „Storycatchers“ вече е готов да представи утре вечер от 20 часа своя нов спектакъл „Истории от карантината“.

Представлението ще се играе наживо на Откритата сцена на Националния студентски дом, който създаде специален Фонд „Сцена за независими артисти“ в подкрепа на свободните творци.

Входът за представлението е свободен, а изходът - дарение (според джоба), уточняват организаторите. Ако желаете да присъствате на спектакъла, е необходимо предварително да си запазите място, заради ограничения капацитет на сцената.

„Storycatchers“ е професионална театрална компания, занимаваща се с playback театър от 2018 година. В рамките на всяко представление в сценарий се превръщат историите на хората от публиката, които биват спонтанно изиграванu и озвучавани на сцената веднага след тяхното споделяне. Названието му идва от английското „to play it back“ – „да върнеш обратно историята - изиграна“.

В „Артефир“ ви срещнахме с актрисата Ина Гергинова, която участва в „Истории от карантината“ и е един от основателите на Плейбек театър „Storycatchers“.[115]

[115] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 04.06.2020***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101287585

На 30-ти май 1931 г. е положен основния камък на сградата на Студентския дом на пл. Народно събрание

№ 10 в софия. Събитието е отбелязано с тържествен водосвет, отслужен от Софийския митрополит Стефан. Оттогава изминаха 89 години.

И днес сградата на Студентския дом се издига в центъра на София с онзи уникален силует, познат още от 30-те години на поколения студенти. През цялото това време Домът се утвърди като уникална културна институция, а от тази година той вече има статут на държавна културна организация.

За да отбележим годишнината, а и за да поговорим за историята на Студентския дом поканих неговия директор Христиан Даскалов.[116]

[116] ***Източник: Военен телевизионен канал, видео запис 04.06.2020***
https://armymedia.bg/2020/06/04/%D1%81%D0%BE%D1%86%D0%B8%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B8%D0%BB%D0%B8-4-6-2020/

Роден под щастлива звезда“ - куклено-музикален спектакъл по текстове на Туве Янсон

13 юни, 11 часа, открита сцена „Тераса на 5 етаж“ - Национален студентски дом ПОКАНА

Лятно пътешествие очаква героите от кукления музикален спектакъл „Роден под щастлива звезда“

Вълнуващата история на трима необикновени герои, които искат заедно да опознаят големия свят, продължава. В месеца, посветен на децата кукленият музикален спектакъл „Роден под щастлива звезда“ ще зарадва малчуганите и техните родители с лятно представление на открито.

На 13.06.2020 г. (събота) от 11 ч. на откритата сцена „Тераса на 5 етаж“ в Национален студентски дом (гр. София, пл. „Народно събрание“ № 10) тримата верни приятели ще разкрият пред детската публика своята вълнуваща приключенска история. Заедно те ще преодолеят страховете си, ще следват смело порива на своето сърце и ще научат колко силно може да бъде приятелството.

„Роден под щастлива звезда“ е първото представление от трилогията „Приключения с кораб“ по текстове на Туве Янсон, което е по драматизация и режисура на актрисата Маргарита Петрова. Героите и техният вълшебен свят са създадени от сценографа Здравка Кантарева. Песните и музиката са дело на Милена Великова и Сиана Атанасова. Фотографиите на Спасияна Сергиева, които може да разгледате на съпътстващата изложба, ще представят творческия процес по създаването на спектакъла.

Продължителността на представлението е 45 мин.[117]

[117] ***Източник: Културни новини, статия 05.06.2020*** *https://kulturni-novini.info/sections/3/news/31287-roden-pod-shtastliva-zvezda-kukleno-muzikalen-spektakal-po-tekstove-na- tuve-yanson*

Собственици на 9 ценни сгради в София искат общинска помощ за ремонта им

Зорница Латева

Собствениците на 9 сгради, които са паметници на културата, са поискали помощ от Столичната община за възстановяването им. Сред тях са Българската академия на науките, която кандидатства със свои здания на ул. „Московска“, както и собствениците на Централните хали. Помощ от общината е заявена и за ремонта на Студентския дом на пл. „Народно събрание“.

Това съобщи за Mediapool общинският съветник Силвия Христова (ГЕРБ). Собствениците на 9-те сгради кандидатстват по програмата на общината „Културно наследство“.

Общо в столицата със защитен статут са над 1400 здания. Част от тях са застрашени от изчезване, тъй като не се поддържат от собствениците.

В момента тече оценка на предложенията. Одобрени собственици ще получат технически проект за възстановяването на ценната сграда, която притежават. Изработването му се финансира от бюджета на местната власт. Освен това получават и съдействие при издаването на документите, необходими за започването на строителството. От своя страна са задължени да направят предвидените в инвестиционните проекти дейности до 3 години от издаването на разрешението за строеж. В противен случай трябва да върнат парите, инвестирани в проекта. Средствата за обновяването на паметниците на културата се осигуряват от собствениците им.

Христова обясни, е в момента тече оценка на подадените заявления за подпомагане.

„Сградите са предимно с категория „местно значение“. Някои от тях са в сравнително добро състояние, а други са с необходимост от намеса в различна степен. Сградите, за които са подадени заявления за участие, са с различна собственост – държавна, частна или смесена, като някои от тях са с един собственик, а други са в режим на етажна собственост. Имаме подадени заявления за сгради, собственост на БАН на ул. „Московска“, за сградата на Студентския дом, на Централни хали, както и жилищни сгради в район „Възраждане“ и район „Средец“, обясни Христова.

Разработването на инвестиционните проекти ще се прави от фирма, избрана с обществена поръчка, която тече в момента. Тя е с прогнозна стойност от 2 млн. лева,

а бъдещият договор с изпълнителя ще е за срок от 3 години. Конкретната сума, която общината ще плати по проектите, зависи от разходите за всяка отделна сграда. Избраният изпълнител ще трябва да прави заснемане и обследване на строежа и технически паспорт, задание за проектиране, изготвяне на инвестиционни проекти за укрепителни и консервационно-реставрационни дейности, упражняване на авторски надзор и други.

„След приключване на процедурата за избор на проектанти и утвърждаване на одобрените за финансиране заявления от Столичния общински съвет ще започне работата по обследването на сградите и изготвянето на инвестиционните проекти“, коментира Христова.

Тя припомни, че миналата година за програмата „Културно наследство“ бяха отпуснати 300 000 лева от бюджета на общината. Още толкова са осигурени за 2020г.[118]

[118] ***Източник: Mediapool, статия 05.06.2020***
https://www.mediapool.bg/sobstvenitsi-na-9-tsenni-sgradi-v-sofiya-iskat-obshtinska-pomosht-za-remonta-im-news308231.html

Лятно пътешествие с куклення музикален спектакъл „Роден под щастлива звезда“

Детският спектакъл „Роден под щастлива звезда“ ще зарадва малчуганите и техните родители с лятно представление на открито.

На 13 юни от 11 ч. на откритата сцена „Тераса на 5 етаж“ в Националния студентски дом в София трима верни приятели ще разкрият пред детската публика своята вълнуваща приключенска история. Трима необикновени герои, които искат заедно да опознаят големия свят, ще преодолеят страховете си, ще следват смело порива на своето сърце и ще научат колко силно може да бъде приятелството.

„Роден под щастлива звезда“ е първото представление от трилогията „Приключения с кораб“ по текстове на Туве Янсон, което е по драматизация и режисура на актрисата Маргарита Петрова. Героите и техният вълшебен свят са създадени от сценографа Здравка Кантарева. Песните и музиката са дело на Милена Великова и Сиана Атанасова. Фотографиите на Спасияна Сергиева, които можете да разгледате на съпътстващата изложба, ще представят творческия процес по създаването на спектакъла. Представлението се реализира благодарение на Фонд „Сцена за независими артисти“ на Национален студентски дом с финансовата подкрепа на програма „Дебюти“ на Националния фонд „Култура“ и с партньорството на Фондация „Пространства“.[119]

[119] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 09.06.2020***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101290306

Vox Populi с първа премиера след карантината

„Златна рибка“ е най-новият спектакъл на Студиото за документален театър Vox Populi и е четвъртата част от поредицата „Невидими“, изградена в традиционната за тях вербатим техника. Режисурата и драматургията са на Неда Соколовска.

„Златна рибка“, разбира се, веднага ни води към асоциацията с приказката на Пушкин, но това, което ние използвахме, беше една съвсем различна асоциация и тя е с една от игрите на Националната лотария, която се казва „Златната рибка“. Според мен този бум на интереса към лотарията и изобщо към хазартните игри е рефлексия на тази несигурност на българина и на неговата обезвереност, че може със собствените си честни усилия, с работата си, с планирания си труд да постигне някакво материално благополучие“.

„Златна рибка“, разбира се, веднага ни води към асоциацията с приказката на Пушкин, но това, което ние използвахме, беше една съвсем различна асоциация и тя е с една от игрите на Националната лотария, която се казва „Златната рибка“. Според мен този бум на интереса към лотарията и изобщо към хазартните игри е рефлексия на тази несигурност на българина и на неговата обезвереност, че може със собствените си честни усилия, с работата си, с планирания си труд да постигне някакво материално благополучие“.

В представлението участват актьорите Мила Банчева, Зоя Шопова, Живко Гущеров и Петко Каменов. Анимацията е на Яел Таиг.

Спектакълът е осъществен с финансовата подкрепа на Министерството на културата.

Премиерните представления са на 15, 16 и 17 юни от 20 часа в камерната зала на Националния студентски дом.[120]

[120] ***Източник: БНР, Христо Ботев, аудио запис 13.06.2020***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101292349

Рут Колева остава на заден план в жестокия клип на Candy Coated

Рут Колева заснема клипа си в пространстват на Национален студентски дом в гр. София.

Близо три години след чудесния аблум Confidence. Truth, пет месеца след последния си концерт в Зала България и една принудителна мексиканска изолация по-късно, Рут Колева напомня за своя готов, но все още неиздаден пети албум с емоционалния бенгър за раздялата Candy Coated и жесток видеоклип, сниман много преди Mike Hadreas да започне да танцува за последния си опус като Perfume Genius и доволно добър. Толкова добър, че да поискаме да разберем повече от замесените в устна история за Boyscout:

РУТ КОЛЕВА, артист: Когато преди седем години ме поканиха да пея на София Прайд се съгласих без дори да се замисля. Това предизвика почуда у организаторите, защото нито един от популярните български артисти не искаше да застане с лицето и музиката си в подкрепа на ЛГБТ хората в България. Няма да забравя малката сцена пред паметника на Съветската армия. Имаше повече полиция, отколкото публика, но хората, макар и уплашени, бяха изключително смели и вдъхновяващи. От този момент прайдът и подкрепата на ЛГБТ общността се превърнаха в моя лична мисия.

РУТ КОЛЕВА: Идеята за видеоклипа ми дойде в един ъндърграунд бар в Барселона, който беше пълен с невероятни куиър персони. Двамата с Лубри се запознахме с Joan Galo именно там. Впечатли ме много силно със своята красота, която бе отвъд всякаква полова идентичност. Впоследствие ни покани на едно негово парти и ми хрумна, че искам да го снимам в клип като персонаж. Исках дори аз да го режисирам.

РУТ КОЛЕВА: Вече се бяхме прибрали в София, когато видях тази снимка на Joan от Лубри и реших, че трябва да му кажа какво мисля и да поговорим за моята идея. Оказа се, че самият той е режисьор, освен това много харесва песента и иска именно той да създаде визуалната история в Candy Coated. Всъщност Joan се превърна в главния герой по някакъв начин.

JOAN GALO, режисьор: Аз самият съм небинарен човек и хората обикновено имат нужда да поставят някакъв етикет, за да разберат напълно кой си, затова реших да подходя към главния герой във видеото без изрично да пояснявам дали е драг кралица, травестит или транс човек – само по себе си това също е вид заявка.

МИЛЕН ДАНКОВ, хореограф: С Рут се познаваме от дълго време. Срещна ни

музикалната сцена, а общите възгледи как да изглеждат нещата отключиха приятелство и доверие. Candy Coated е третият ни общ проект. Преди него подкрепих клиповете на Run и Funkalized на Мартен Роберто, Николай Данев и Рут. А преди две години изтрещяхме на сцената на годишните наградите на БГ Радио с Онзи момент.

РУТ КОЛЕВА: Събрахме невероятен екип. Joan дойде в София, за късмет и Валентино Владимиров си беше в България точно в този момент. Милен Данков го убеди да участва. Joan пък доведе Marius Praniuskas от Мадрид и магията се случи.

MARIUS PRANIUSKAS, актьор: Играех в един мюзикъл когато получих съобщение от режисьора Joan Galo. Питаше ме дали съм свободен и имам възможност да снимам музикален клип в България. Разказа ми сценария на Candy Coated и се влюбих. Имах само два свободни дни, но екипът успя да вмъкне целите снимки в тях. Joan е артист и му се доверявам напълно.

МИЛЕН ДАНКОВ: Първоначалната идея бе да изиграя една от главните роли, но се заех само с хореографията на персонажите. Дали моят приятел Валентино се замисли дали да участва? Не! Изпълни перфектно своята роля. Хубавите неща стават спонтанно и бързо.

РУТ КОЛЕВА: Клипът пресъздава много точно историята на песента. Любовта е нещо лично и всички наблюдатели са само фон на връзката между двама души. Любовта не познава цветове, пол и религия. Тя е сакрална и истината лъсва само лице в лице, независимо какви роли играят пред всички останали и колко изкуствен е светът отвъд този свещен съюз.

МИЛЕН ДАНКОВ: Прочетох сценария, разгледах сториборда, запознах се екипа и просто влязох с двеста в идеята. Драг концепция, о, да! Joan е драг кралица и в реалния живот и това е една негова лична история. Всички замесени в проекта защитават и се борят за правата на ЛГБТ общността, така че нямаше какво да се обърка.

АЛЕКСАНДЪР СТАНИШЕВ, оператор: Последните години все по-често се опитвам да работя интуитивно. Да не анализирам излишно и да оправдавам решенията си. Особено когато става въпрос за музикални клипове. За видеото на Рут си поговорихме с режисьора и доста бързо усетихме общата посока, в която искаме да експериментираме.

РУТ КОЛЕВА: Те двамата (Станишев и Galo - бел.ред.) са родени на една и съща дата.

АЛЕКСАНДЪР СТАНИШЕВ: Изградихме визията спрямо локациите,

костюмите, актьорите и най-вече музиката и танца. Почти всички решения за осветлението, камерата и композицията бяха импровизация на място в синхрон с Joan.

JOAN GALO: На масата има всякакви гледни точки по конкретния въпрос, а женският поглед и различните чувства от двама цис мъже са ключови за цялата история.

МИЛЕН ДАНКОВ: Нямаше никакъв смисъл да мисля предварително върху хореографията, тъй като основния актьор (Marius Praniuskas – бел.ред.) пристигна ден преди снимките. Всичко се случваше на момента и на терен - докато разработваха кадъра, се заемах с поставянето на хореографията и образа. Обичам да работя под стрес, защото ми дава свобода. Бях наясно със стилистиката, която търся – моят стил на изразяване в танците е криво, органично, реалистично.

MARIUS PRANIUSKAS: Всичко се случваше много бързо. Пристигнах в София и знаех, че ще трябва да потанцувам малко. Правихме всичко на момента. Отне ми доста време да се науча да танцувам и дори само да стоя на високи токове. Първите дубли бяха трудни, но се справихме. В началото трябваше да нося една невероятна руса перука в половината сцени, но след известно време решиха да играя с естествената си коса през цялото време. Целият екип е от страхотни артисти и за мен беше привилегия да работя с тях.

ВАЛЕНТИНО ВЛАДИМИРОВ, танцьор: За пръв път работя с БГ артист и съм щастлив, че това е Рут Колева. Тя е невероятно талантлива. Харесва ми, защото търси начини да създаде нещо автентично и оригинално и винаги се опитва да отиде отвъд. Мисля, че участието в целия проект ме приближи до мястото, което наричам свой дом. Песента е посветена на ЛГБТ обществото и носи послание за приемане и любов, което е и моят начин на живот. Любовта винаги побеждава.

АЛЕКСАНДЪР СТАНИШЕВ: Смятам, че се получи много атмосферно и стилно и искам все по-често да работя с подобен импровизаторски подход.

РУТ КОЛЕВА: Вълнуващо е да съм част от този процес повече в ролята на продуцент, отколкото на главно действащо лице. Така изживяваш проекта по един по-различен и дълбок начин, виждаш всички елементи и трудности, част си от механизма не само като автор и лице, буквално минаваш през цялата работа. Не ми е за пръв път. Работила съм по свои клипове, включително като монтажист, но този път беше различно, защото събрахме екип от различни точки на света и направихме нещо магическо.

MARIUS PRANIUSKAS: След последния ми дубъл трябваше буквално да тичам, за да си хвана обратния полет за Испания. Цялото преживяване бе много приятно, бързо и интензивно. Когато българските ми приятели у дома разбраха с кого съм снимал, направо полудяха.

MARIUS PRANIUSKAS: Много ми хареса сцената с вечерята – в някои дубли просто полудявахме и танцувахме регетон – не съм изненадан, че са отпаднали от финалния вариант.

МИЛЕН ДАНКОВ: Целият процес около Candy Coated беше интересен и запомнящ се. Сещам се за сцената с обяда, когато хапваме и пийваме. Първоначално в чашите имаше вода и не се чувствахме реалистично. Купихме си уиски и всичко ни се подреди. Не се бях смял така от години, макар че трябваше да сме сериозни. Най-интересната история около проекта обаче е запечатана в самото видео.

РУТ КОЛЕВА: Истината е, че винаги съм била аутсайдер като дете. Поради куп причини – не живеех в България като малка, подиграваха ми се за странното име, не говорех добре български след прибирането от Индия, родителите ми се разведоха. Винаги бях обект на някакъв вид дискриминация. Това е причината да чувствам ЛГБТ общността толкова близко до себе си и да припознавам нейните каузи.

[121]

[121] ***Източник: Boyscout, статия 18.06.2020***
https://boyscoutmag.com/2020/06/ruth-koleva-ostava-na-zaden-plan-vuv-videoto-na-candy-coated/

Неда Соколовска изследва страстта на българина към хазарт

След карантината театралите бързат да играят

Пристрастяването на обикновения българин към хазартните игри е темата на новия спектакъл на Неда Соколовска, който се легитимира с три премиерни представления в зала на Националния студентски дом (15-17.06.).

Часове след „разхлабването“ на мерките срещу коронавируса четирима актьори - Мила Банчева, Зоя Шопова, Живко Гущеров и Петко Каменов, разиграват варианти на обсесията на бедния български гражданин към печалбата, паднала „отгоре“ като награда заради негэовата упоритост, „честен многогодишен труд“, доверие в приказната златна рибка. Спектакълът така и се казва – „Златна рибка“.

Надявам се, че Неда Соколовска вече е добре позната на театралите заради създадената от нея продуцентска компания „Vox populi“ и заради десетината национални награди за нейната режисура и за актьорите под нейната режисура. „Златна рибка“ е документален спектакъл, изграден от разговори на актьорите с бедните обитатели на софийския квартал „Красна поляна“ – онези хора, които дават и последните си левчета за картончетата, върху които чегъртат надеждата да забогатеят. Мила Банчева, която е най-зряла и технична в представлението, е в ролята на продавачка на фишове и картончета в тотопункта.

Тя посреща мераклиите за златната рибка, коментира ги със загриженост на приятел, често провокирана от приятелката си (Зоя Шопова) в ролята на неизменно присъстващата в тези пунктове. Живко Гущеров и Петко Каменов демонстрират поредица от чувства и изживявания, свързани със срама от непресъхващата готовност да продължат да губят пари, с наивната вяра, че този път магията ще се сбъдне, подкрепени от мисълта за близките, на които ще раздадат великодушно печалбата. Сцените не са като наратив от психологически контакти, а като автентични случки, погледнати от зрителя- воайор, който после трябва да си направи съответните изводи. Цялото представление е напоено с комичното отношение на театралите към този род дейност в българското всекидневие. Явно е, че Неда Соколовска продължава неотстъпно да изследва отношенията сред българските граждании, обединени в автентични групи, създаващи колорита на нашето съвремие.[122]

[122] ***Източник: в. 24 часа, статия***

https://www.24chasa.bg/ojivlenie/article/8760369

Премиера: CD „Дигитална креативност - среща на поколенията“

◊ ПОКАНА

Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ и Националният студентски дом Ви канят на премиера CD „Дигитална креативност - среща на поколенията“

Проектът се изпълнява с финансовата подкрепа на Столична община - Програма „Европа“ 2020 от Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“, в партньорство с Националния студентски дом и Столичната библиотека. Събитието ще се предава на живо на фейсбук страницата „Общество „Димчо Дебелянов“ С участието на:

Анжела Димчева, Атанас Капралов, Максим Максимов, Тодор Костадинов, Калина Томова.

Литературно четене на 20 автори от CD „Дигитална креативност - среща на поколенията“ 2 юли (четвъртък) 2020 г., 18.00 ч., Национален студентски дом, Централно фоайе Заповядайте![123]

[123] ***Източник: Културни новини, статия 01.07.2020***
https://kulturni-novini.info/sections/8/news/31410-premiera-cd-digitalna-kreativnost-sreshta-na-pokoleniyata

Обсъдиха новите тенденции в кариерното консултиране на студентите в специализиран семинар

Специално участие взеха представители на Столична община, МОН и Агенция по заетостт

Семинарът „Нови тенденции в кариерното консултиране“ се проведе в Национален студентски дом за 4-ти път и стана барометър за новите технологии и инструменти при кариерното консултиране. Теми като изкуствен интелект и кариерно ориентиране, компютърни/мобилни игри и професионално ориентиране, нови професии, нови методи за комуникация, като подкаст, видеоконферентни връзки, системи с портфолио и други бяха сред акцентите. Бяха демонстрирани добри практики по програма Еразъм+. Участваха водещи студентски кариерни центрове и организации работещи в областта на кариерното ориентиране. Събитието се проведе при спазване на противоепидемичните мерки.

Съвременното кариерно консултиране променя своите форми и технологии. Самоориентирането и новата дигитално-медийна грамотност, изкуственият интелект и множеството алгоритми за структуриране и предлагане на информацията в търсачките, инструментите за комуникация и социалните мрежи изискват преквалификация и постоянно модернизиране на кариерните услуги. Участници от водещи студентcки кариерни центрове, педагогически консултанти, представители на държавни институции и неправителствени организации, както и фирми обсъдиха тези актуални теми на традиционния годишен семинар за новостите в областта на кариерната ориентация.

Участниците в събитието бяха приветствани лично от доц. д-р Тодор Чобанов - Заместник-кмет на Столична община, г-н Петьо Кънев - директор на Център за развитие на човешките ресурси (ЦРЧР) и г-жа Наталия Митева - програмен директор „Добро образование и работни умения“ във Фондация „Америка за България“. Поздравителни адреси бяха изпратени от д-р Султанка Петрова - Заместник-министър на труда и социалната политика и г-н Драгомир Николов - изпълнителен директор на Агенцията по заетостта. Представителите на държавните институции подчертаха стратегическата важност на правилната кариерна ориентация на младите хора в условията на динамично променящия се пазар и значението на технологиите в условията на настоящата ситуация.

Семинарът започна с презентацията на Христиан Даскалов, директор на Националния студентски дом, който представи своя опит в изграждането на подкаст

система, как с минимални средства може да се организира подкаст по определени студентски теми, какви са предимствата на подкаста сравнено с видеоконферентните връзки. Невена Раковска представи опита и проектите на Фондация на бизнеса за образованието в областта на кариерното ориентиране. Росен Петков и Боряна Савова от Студентско общество за компютърно изкуство (СОКИ), поддържащо „Ресурсния център за кариерно консултиране и професионално развитие“ към Национален студентски дом, представиха иновативния проект по програма Еразъм+ DigiAI (Дигиталната медийна грамотност, изкуственият интелект и кариерното развитие на младите хора в наши дни). Проектът създава безплатни и достъпни онлайн обучителни ресурси за кариерни консултанти от студентските и младежки кариерни центрове и педагогически консултанти от училищата. Изкуственият интелект играе все по-голяма роля при структуриране на информацията в процеса на търсене на работа, в процеса на даване на съвети и предложения, при появата на нови професии и отмирането на някои стари. Бойка Дочева и Надежда Сярова от Ай Би Ем България представиха подходите за привличане, задържане и управление на персонала в ситуации като сегашната, както и интересни експерименти с ботове при кандидатстване за работа. Изключително интересна бе презентацията на Петко Дурмана, коментираща казуса с успешните продажби на произведения на изкуството. Засегнати бяха и казусите с фалшификатите. Силвия Янева, директор на „Център кариера и възпитаници“ към ТУ-София, Атанас Димитров от Междууниверситетския център за развитие на кариерата към УНСС и доц. Калоян Стоянов, ръководител на Центъра за кариерно развитие към Русенския университет демонстрираха използването на дигитални инструменти за модернизиране на услугите. Д-р Ирина Димитрова представи нови модул за кариерно развитие на Националната агенция за професионално образование и обучение.

Събитието бе организирано от Студентско общество за компютърно изкуство (SCAS /СОКИ) и Ресурсен център за кариерно консултиране и професионално развитие към Национален студентски дом при МОН в партньорство с Междууниверситетски център за развитие на кариерата на УНСС, Център „Кариера и възпитаници“ на ТУ-София и Център за кариерно развитие - Русенски университет.[124]

[124] ***Източник: в. Труд, статия 02.07.2020***
https://trud.bg/obsadiha-novite-tendencii-v-kariernoto-konsultirane-na-studentite-v-specializiran-seminar/

Излезе антология на българската литература на компактдиск 06.07.2020

CD „Дигитална креативност - среща на поколенията“

660 стр. текстове на 157 автори от няколко поколения са издадени по Програма „Европа“

Дигитална антология на българската литература обединява творби от 157 автори от няколко поколения, техни снимки и мултимедия в лесен за пренасяне CD.

Двадесет и първи век превърна дигиталното общуване във водещ социален, икономически, образователен и политически феномен. То е нужно не само за бързото обучение на подрастващите, не само за държавната администрация, но и за политическите послания, които ежедневно чрез социалните медии излъчват лидерите в целия свят. Вследствие на пандемията дигитализацията се ускори неимоверно. Чрез Програма

„Европа“ Столична община вече 12 години подкрепя иновативни практики в неправителствения сектор. На 2 юли беше даден старт на първите събития, които са част от заложените инициативи на одобрените проекти по Програма „Европа“ 2020. Г-жа Екатерина Йорданова – председател на Програмния съвет на Програма „Европа“, беше гост на Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ по повод презентацията на CD „Дигитална креативност – среща на поколенията“ – антология (поезия, проза, есеистика). Събитието се състоя в Централното фоайе на Националния студентски дом (при необходимите противоепидемични мерки), и беше водено от Анжела Димчева – журналист и литературен критик. Случващото се на сцената беше стриймвано на фейсбук страницата Общество „Димчо Дебелянов“. Присъстваха видни столични автори, чиито творби са включени в дигиталния продукт. Още при влизането си те получиха диска като подарък.

В приветственото си слово Екатерина Йорданова изрази радостта си, че се реализира едно ползотворно сътрудничество между Столична община и писателската гилдия, която в случая е представена от няколко поколения автори: „Това е първият проект, който открива сесията, и вярвам, че ще имаме един пореден успешен период на Програма „Европа“, която е важен инструмент на Столична община за подкрепа на гражданското общество. Нашите цели са: да работим за пренасяне на иновативни умения между поколенията, за все по-пълно

дигитализиране в ежедневието ни, за дигитална свързаност, а тази година приоритетите ни са в сферата на креативността“.

За ролята на писателите в родната култура говори директорът на Националния студентски дом Христиан Даскалов, който припомни, че все още голямата зала в ръководената от него институция не е възстановена след пожара преди 20 години. И той очаква подкрепа от Столична община по програма „Културно наследство“. Издателят на CD-антологията Тодор Костадинов (ИК „АТЛ-50“) погледна практично на случващото се: „В тънка кутиийка виждате едно CD с дебелина 0,65 см. Още преди 10 години предвиждах, че до 2020 г. ще спре издаването на хартиени книги. Слава Богу, все още имаме класически издания. Но това CD съдържа 660 стр. текстове на 157 автори, техните снимки и мултимедия. И има още място 300 подобни файлове... По този път трябва да се върви, за да достига словото до всеки. Съдържанието тук може да се копира и да се разпраща по имейл на хиляди потребители“.

Поетичният диалог беше открит от поета Атанас Капралов – директор на Националния литературен музей, а останалите участници бяха: Димитър Христов, Максим Максимов, Катя Кремзер, Хайри Хамдан, Мая Панайотова, Анна Лазарова, Георги Гаврилов, Татяна Явашева, Гергина Дворецка, Иван Станчев, Румен Шивачев, Лъчезар Лозанов, Славимир Генчев. Присъстваха също и белетристите Георги Гълов и Ивайло Кицов.[125]

[125] ***Източник: в. Труд, статия***
https://trud.bg/%D0%B8%D0%B7%D0%BB%D0%B5%D0%B7%D0%B5-%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D1%8F-%D0%BD%D0%B0-%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%BB%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B4%D0%B8%D1%81%D0%BA/

Ръководството разговаря с организациите в Национален студентски дом

Разговор за съвместно партньорство и развитие на съвременното изкуство беше темата на разговора между представители на ръководството на Национално представителство на студентските съвети (НПСС) и Петя Божинова от Регионалния център на Балканите за университетски театър – Театър-студия „Студентина“.

Разговорът между двете организации е по инициатива на Даниел Парушев - Председател на НПСС и във връзка с изпълнението на платформата за управление на НПСС в мандат 2020-2022 година.

Двете страни разговаряха по множество теми, които засягат общата дейност на организациите в сградата на Националния студентски дом, както и бъдещите общи допирни точки.

Студентският център за театър и сценични изкуства се ръководи от театър-студио „Студентина“, основан през 1958 г. в Националния студентския дом. Създал е няколко десетки представления. Участвал е в множество наши и международни театрални фестивали. От 1995 г. театър-студио „Студентина“ е част от Световната асоциация на университетските театри и представлява Регионалния център на Балканите на тази асоциация.

Организацията развива творчески център в сградата на Националния студентски дом под наименованието

„Судентски център за театър и сценарични изкуства“.[126]

[126] ***Източник: Младите.инфо, статия 07.07.2020***
https://mladite.info/index.php/bg/mladite/84-news/mlaite/458-studentina

Членове на Европейския парламент подкрепиха актуализация на ставките след приемане на бюджета на новата програма „Еразъм“

Български евродепутати подкрепиха искането на неправителствени организации за актуализация на ставките по новата програма „Еразъм“. на публична дискусия, която се проведе в Централното фоайе на Националния студентски дом (пл. „Народно събрание“10) на 14 юли. Цветелина Пенкова (С&Д), Андрей Слабаков (ЕКР) и Радан Кънев (ЕНП) единодушно подкрепиха бъдеща актуализация на ставките по новата програма „Еразъм“ и подчертаха нейната роля за насърчаване на младежката мобилност, неформалното образование и демократичното европейско гражданство. С видео обръщение от Брюксел се включи и Ева Майдел (ЕНП). Събитието бе открито от доц д-р Петър Николов, заместник-министър на образованието и науката. Приветствия към участниците отправиха г-жа Милена Дамянова, председател на Комисията по наука и образование в Нардното събрание, г-н Петьо Кънев, изпълнителен директор на Центъра за развитие на човешките ресурси, и г-н Христиан Даскалов, директор на Национален студентски дом. Участниците изразиха убедеността си дискусията да бъде начало на постоянен диалог между гражданите и членовете на ЕП за бъдещето на програмата „Еразъм+“ в контекста на преговорите за дългосрочния европейски бюджет, който да предложи решения на проблемите на неправителствените организации, свързани с нея и да я направи по-достъпна за младите хора. Организатори на дискусията бяха Центърът за европейско сътрудничество и насърчаване на активното европейско гражданство към Национален студентски дом (НСД) при МОН , поддържан от Национална студентска конфедерация съвместно с Европейско младежко движение, Съюзът на европейските федералисти България и Националният ресурсен център за кариерно консултиране и професионално развитие, поддържан от Студентско общество за компютърно изкуство (СОКИ) към НСД.[127]

[127] ***Източник: OshtePan, статия 15.07.2020***
https://www.oshtepan.com/index.php/news/politics/item/12091-%D1%87%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%8F-%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%BB%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%BF%D0%B8%D1%85%D0%B0-%D0%B0%D0%BA%D1%82%D1%83%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%BA%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%81%D0%BB%D0%B5%D0%B4-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%B1%D1%8E%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%82%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B0-

%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%E2%80%9E%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%B7%D1%8A%D0%BC%E2%80%9D

Пърформансът „Видение“ на 16 и 18 юли в Националния студентски дом

„Видение“ е съвместно начинание на екипа на „Съпромат“ Михаела Добрева и Борис Далчев (среда и мултимедия) и Цвета Дойчева, която освен хореограф, тук е и участник в самия пърформанс заедно с Биляна Георгиева, Иван Николов и Стилиян Желязков. Останалите замесени са Яна Лозева (фотограф), Хасан Халилов (автор на плаката) и не на последно място – Ангел Симитчиев, на чийто последен музикален албум под името Mytrip направихме световна радиопремиера в „Аларма“ в началото на месеца.

Премиерата на „Видение“ беше на 5 март (в седмицата преди светът да тръгне в тази донякъде неочаквана посока), но – парадоксално или закономерно – форматът на пърформанса е изключително актуален спрямо настоящата препоръчително камерна ситуация, която трябва да се съблюдава по време на културни и други събития. Философски „Видение“ се занимава с това, което ни дават и отнемат огледалните образи – е съвременната епоха, с една идея по-дигитална от времената на ужасения от огледалата Борхес. Авторите го формулират като „опит за полифония от движение, обект, субект, дигитална медия и музика. Публиката е поканена да стане част от кинетиката на картината, сътворена в пространството, да усети и да подреди в собствен ред разпръснатите ѝ части. Възприятията за реалността са пречупени, както и усещането за „себе си“ във физическите измерения и спрямо другите“.

„Видение“ може да се преживее по три пъти дневно днес (16 юли) и в събота (18 юли), съответно от 18:00, 19:30 и 21:00 ч. в Националния студентски дом. А тук ви предлагаме и разговора с Михаела Добрева и Борис Далчев, който записахме в подвижното радиостудио на „Аларма“.[128]

[128] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 16.07.2020***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101311310

Ина Добрева от Господин Х и морето - актриса с кауза

Миловидната брюнетка със скромно и ненатрапчиво излъчване има страст да колекционира сапуни и да пътешества из различни кътчета по света, където са снимани филми

Младата актриса Ина Добрева посвети участието си в „Черешката на тортата“ на каузата за спасяване на Студентския дом в София.

За тези, които са гледали предаването миналата седмица, знаят че в нейната вечер тя посрещна гостите си сред разрушената обстановка на сцената на Студентския дом, който е опожарен през 2001 година.

„Да, не беше уютно, имаше прахоляк и миришеше зле, но моите гости са готини и ме разбраха“, коментира участието си актрисата.

Ина споделя, че не е корифей в кухнята и не знае някакви сложни рецепти, с които да омайва хората, но за нея, въпреки че кулинарстването е себеизразяване - е по-важна духовната храна.

Тя поднесе на трапезата крем карамел по рецепта от майка й, риба Ципура и класическа свинска пържола, с гарнитура от зеленчуци на фурна.

Атестация за нейната успешна изява в Черешката са четирите 10-ки, които тя получи в края на своята вечер.

За снимките на сериала „Господин Х и морето“, където Добрева изигра първата си роля в сериал - тази на учителката по английски Невена Бакалова, разказва, че да снимаш в родния град има своите плюсове и минуси.

Един от тях е местния климат, специфичен с по-високата влажност, който е създавал доста грижи на фризьорите в екипа.

Младата актриса с усмивка споделя, че много жени в България й завидяли за целувките с Калин Врачански, в последния епизод на сериала.

„Благодарение на „Господин Х и морето“ преоткрих родния си град Варна“, коментира Добрева.

Симпатичната актриса има една любопитна страст - да пътешества по света, посещавайки места където са снимани филми.

Предстои й поредното пътува до Давос, Швейцария, където в близост е сниман един от филмите за Джеймс Бонд през 1969 година.[129]

[129] ***Източник: LifeOnline.bg, статия 17.07.2020***

https://lifeonline.bg/bg/ina_dobreva

Реставрацията на Студентския дом, сгради на БАН и частни къщи ще се подпомогне от общината

Студентският дом е на площад „Народно събрание“.

Националният студентски дом и още четири сгради в София със статут на недвижими културни ценности ще получат финансиране за реставрация по програма „Културно наследство“ на Столичната община.[130]

[130] ***Източник: Дневник.бг, статия 20.07.2020***
https://www.dnevnik.bg/bulgaria/2020/07/21/4093677_studentskiiat_dom_i_sgradi_na_ban_shte_se_restavriat/

Реставрират пет емблематични сгради в София

5 емблематични сгради в София, които са паметници на културата, ще могат да получат помощ, за да бъдат реставрирани. Това ще стане възможно благодарение на програма „Културно наследство“, а одобрението й предстои да бъде гласувано от СОС в четвъртък, съобщи общинският съветник от ГЕРБ/СДС Димитър Вучев във Фейсбук.

5 емблематични сгради в София, които са паметници на културата, ще могат да получат помощ, за да бъдат реставрирани. Това ще стане възможно благодарение на програма „Културно наследство“, а одобрението й предстои да бъде гласувано от СОС в четвъртък, съобщи общинският съветник от ГЕРБ/СДС Димитър Вучев във Фейсбук.

Той изброи и сградите, които ще бъдат реставрирани:

- Студентският дом е изграден в периода 1931-1933 година по проект на архитектите Станчо Белковски и Иван Данчов. По своя характер е единствена за времето си сграда от този род с кино-салон, репетиционни зали за самодейни състави, административни помещения, ателиета за художници. Архитектурата е решена със „спокойна“ фасада с хоризонтално членение, лентовидни прозорци, разнообразена само от терасата на най-горния етаж с изглед към площад „Народно събрание“.
- Административната сграда на БАН на ул. „Московска“ 13-13А е построена в периода 1880-1886 година. Архитектурата е подчинена на стиловите изисквания от периода на Освобождението - спокойна класицистична главна фасада с академичното деление на 5 части. Класическите детайли приобщават сградата към архитектурния ансамбъл на стария офицерски клуб и Княжеския дворец. Сградата е известна като „училище от фонда на д-р Василиади“. По време на Втората световна война се ползва за канцелария на въздушните войски.
- Жилищната сграда на ул. „Пиротска“ 15 е построена през 1911 година за жилище на Ставри Лазаров – строител по професия, за собствени жилищни нужди и отдаване под наем. Тя е на три етажа, таванско етаж и партер с магазини. На фасадата датата на строежа и инициалите на Лазаров са изплетени във винетка. Пластичната украса на сградата е богата и разнообразна, типично сецесионова, подчертаваща асиметрията в обемното решение.

- Жилищната сграда на ул. „Позитано“ 1 е построена около 1910 година по проект на арх. Георги Кунев. Тя принадлежи към административно-търговски и банкови сгради в квартала на Търговския дом и е най- старата постройка в този квартал и единствената, строена за жилищни нужди. Сградата е типична жилищно-търговска сграда от началото на XX век със запазена автентичност.

- Сградата на БАН на ул. „Московска“ 45 също е по проект на арх. Георги Кунев. Тя е построена през 1924- 1925 година за жилище на сестрата на Никола Мушанов и е свързана във втори етаж с неговата къща , която е съседна. Сградата участва в архитектурен ансамбъл от 4 жилищни сгради, построени в един период (ул. „Московска“ 41, 43, 45 и 47). Фасадата е решена в „модерен“ стил, вертикално разчленена при обединяване на прозорците на първи и втори етаж. Интериорът също представлява значителен интерес.[131]

[131] ***Източник: Телеграф.бг, статия 20.07.2020***
https://telegraph.bg/bulgaria/restavrirat-pet-emblematichni-sgradi-v-sofiia-215681

Реставрират Студентския дом и още 3 сгради по общинската програма „Културно наследство“

Националният студентски дом и още 3 сгради в София, които са паметници на културата ще получат финансова подкрепа за реставрация по програмата „Културно наследство“ на София. Тя беше създадена през 2019 г., за да подпомогне с проекти възстановяването на стари сгради, които са част от културно- историческото богатство на града. До момента за подкрепа са кандидатствали собствениците на 9 сгради. За 4 от тях програмният съвет, в който влизат общински съветници, представители на общината, Министерството на културата, Регионалния исторически музей – София, Камарата на архитектите и Съюза на архитектите в България, е дал одобрение за финансиране, съобщиха от пресцентъра на СОС. Така с помощта на общината ще бъдат реставрирани Националният студентски дом, сградата на БАН на ул. „Московска“ 13-13А, жилищно – търговска сграда на „Позитано“ 1 и Институтът по балканистика с център по тракология към БАН на ул. „Московска“ 45. Те ще получат финансиране за обследване, съставяне на технически паспорт и изготвяне на инвестиционни проекти, за таксите по съгласуването и одобрението им, разрешителните за строеж и разходите по авторски надзор на проектантите Очаква се в четвъртък СОС да одобри предложенията, а бюджета на програмата за тази година е 300 000 лв. Студентският дом е построен в периода 1931 – 1933 г. по проект на архитектите Станчо Белковски и Иван Данчов. Тогава това е била единствената сграда у нас с кино салон, репетиционни зали и ателиета за художници. Сградата на БАН на ул. „Московска“ 13-13А е построена в периода 1880-1886 г. Класическите й детайли я приобщават към архитектурния ансамбъл на стария офицерски клуб и Княжеския дворец. Сградата е известна като „училище от фонда на д-р Василиади“. По време на Втората световна война се е ползвала за канцелария на въздушните войски. Жилищната сграда на ул. „Позитано“ 1 е построена около 1910 г. по проект на арх. Георги Кунев. Тя принадлежи към административно-търговски и банкови сгради в квартала на Търговския дом. Тя е най- старата постройка в този квартал и единствената, строена за жилищни нужди.

Сградата на БАН на ул. Московска 45 също е по проект на арх. Георги Кунев. Тя е построена през 1924-1925 г. за жилище на сестрата на Никола Мушанов и има

връзка с неговата къща, която е била в съседство.[132]

[132] ***Източник: в. 24 часа, статия 21.07.2020***
https://www.24chasa.bg/region/article/8831185

Столичната община реставрира 4 сгради - недвижими културни ценности

Националният студентски дом и още три сгради със статут на недвижими културни ценности, ще бъдат реставрирани по програмата „Културно наследство“ на Столична община. Това се очаква да гласува днес Столичния общински съвет.

По програмата „Културно наследство“, финансиране за реставрация, консервация и социализация ще получат Националният студентски дом, административната сграда на БАН на улица „Московска“, жилищно- търговска сграда на улица „Позитано“, както и сградата на Института по балканистика и център по тракология към БАН. За целта са предвидени 300 000 лева.

Очаква се общинските съветници да гласуват и инициативата „Зелени улици“, с която през уикендите до 22 септември 3 столични улици от историческия център ще бъдат затворени за движение на автомобили, а именно части от „Шишман“, „Сан Стефано“ и „Ангел Кънчев“.[133]

[133] ***Източник: БНР, Хоризонт, статия 23.07.2020***
https://bnr.bg/horizont/post/101314684/stolichnata-obshtina-restavrira-nacionalniat-studentski-dom-i-oshte-3-sgradi

Новото видео на Любо Киров пътува в 4 епохи

Новото видео на Любо Киров „Ти можеш“ представя изпълнителя в няколко различни роли.

Любо Киров разкрива музикалните си пристрастия в един по-различен проект, озаглавен „Ти можеш“. Песента е шести сингъл от последния му албум „Както преди“. Любо, разбира се, е автор на текста към „Ти можеш“, а по музиката и аранжимента работи с Живко Петров и Ангел Дюлгеров.

Видеоклипът към „Ти можеш“ е хронология на музикалните стилове, които са вдъхновявали изпълнителя от детството му до днес. Сюжетът „подскача“ през четири различни епохи на поп музиката, като всеки отделен епизод е адаптиран в стила на съответното десетилетие. В кадрите са представени и характерни танцови движения за времето, в което се развива действието, а Любо демонстрира и талант на брилянтен актьор с елегантно чувство за хумор. Режисьор на видеото към песента „Ти можеш“ е Емануил Алберт.

„Чувството за хумор и самоирония винаги са били част от мен. Надявам се да се забавлявате много с това видео.“, споделя Любо Киров.

Видеоклипът е заснет в сградата на Национален студентски дом.[134]

[134] ***Източник: БГ Радио, видео запис 23.07.2020***
https://www.bgradio.bg/article/novoto-video-na-lyubo-kirov-pytuvaa-v-4-epohi

Любо Киров с видеоклип на новия си сингъл „Ти можеш“

Времето на социална изолация се е оказало ползотворно за певеца Любо Киров.

„Успях да направя видео. Работя по нови неща за нов албум. Очакват ме концерти“, разкри изпълнителят в

„Тази неделя“, където представи клипът на сингъла си „Ти можеш“.

„Всички са много впечатлени, изключително много харесват песента като песен, но мисля, че с видеото бяха доста изненадани - особено от моите актьорски появявания в няколко образа. Дано да съм се справил на ръба на шаржа и дано да се усеща това „намигване“ със самоиронията и с хумора, който съм вкарал в цялата работа“, разказа певецът, който впоследствие установил, че най-харесваният образ във видеото е хореографът.

„Идеята беше да прехвърлим онези времена, в които аз съм бил тийнейджър и съм се влиял от музиката на 70-те, 80-те, 90-те години. Да пресъздадем този стайлинг на фънка, на диското, на поп музиката, която аз харесвам, и в същото време да има леко „намигване“, че не се взимаме чак толкова насериозно. Надявам се, че се е усетил този хумор“, допълни Любо Киров.

В момента певецът се възстановява от травма на крака, но разкри, че се чувства добре и очаква скоро да няма проблеми.

Това е травмата на „неделния футболист“ – скъсване на ахилеса. Важно е преди да се впуснеш да спортуваш, да загрееш, разказа Киров, който сподели, че е получил контузията, докато се опитвал да танцува в Пловдив.

Клипът е заснет в камерна зала, репетиционните зали и терасата в сградата на Националния студентски дом.[135]

[135] ***Източник: btvnovinite.bg, видео запис 26.07.2020***
https://btvnovinite.bg/predavania/tazi-sabota-i-nedelia/ljubo-kirov-s-videoklip-na-novija-si-singal-ti-mozhesh.html

Ние сме традицията и тя е пътят ни напред с музиката на „Кипри“ и „Тъпани и гайди“

Инструменталистите от „Тъпани и гайди“ и вокалистките от „Кипри“ спечелиха възторжени почитатели с предизвикателството да направят традиционната музика съзвучна с начина, по който чуваме света днес – индивидуален и характерен, полифоничен и приобщаващ. В своето изкуство те внасят деня ни с неговия неспокоен ритъм – изразяват го и го хармонизират. Музиката им е непрекъснато общуване на миналото със съвремието – „Кипри“ разработват автентични народни песни, а „Тъпани и гайди“ добавят към обичайните за музиката ни инструменти от името на групата още кахон и диджъриду, които са в основата на музикалното изкуство на Южна Америка и Австралия. „Традицията се изменя векове наред и ние сме актуални със съвремието. През последните години наблюдаваме голямо завръщане към фолклора. Ние сме една от групите, които се сформираха със стремежа той да се съхрани и публиката да се забавлява с него.“ – обясни ръководителката на „Кипри“ Илияна Найденова в студиото на Джаз ФМ. Вокалистката Полина Иванова описа своя стремеж: „Фолклорът не е застинал преди 100 – 200 години. Той се развива. Той е традицията на народа и ние сега имаме нова традиция. Аз искам да бъда част от това развитие. Хубаво е да се появяват искрени патриотични настроения на нашите празници.“

„Кипри“ и „Тъпани и гайди“ ни канят на националния празник 3 март от 20 ч. в „София лайв клуб“ за общ концерт, точно както ни събраха година по-рано. За атмосферата Илияна Найденова припомня: „Веят се знамена, танцува се… Тръпката е огромна, защото виждаш изключително много млади хора, облечени цивилно или в бродирани ризи, с тениски от фолклорнни клубове - всички хванати на хорото под ритъма на музиката, която изпълняваме. Много зареждащо и изключително позитивно преживяване. Този празник трябва да отбелязваме така - през деня да почетем всички загинали, а вечерта да се съберем и да бъдем заедно с изуството.“ Идеята на музикантите е чувството за общност, която ни прави силни в събирането на изявени индивидуалности, да стане част от нашето ежедневие: „Музиката ни е крачка към това срещите да са по-постоянни, не само при специален повод. Показваме тази традиция на празници, а по-далечната цел е това да е едно постоянно настроение, което да обединява.“ - споделя Илияна Найденова.

Обединени около добра кауза, имаме силата да я осъществим. Колко много

можем да постигнем, когато сме заедно в постигането на полезна за общността цел, свидетелства съпричастността на гостуващите в студиото ни творци към възстановяването на Националния студентски дом. Разговора водим на 25 февруари, когато се провежда поредната акция по почистването и връщане към живот на пространството в центъра на столицата, изчезнало от културната карта на града при пожар през 2001 г. Преди няколко месеца по инициатива на новия директор на Националния студентски дом Християн Даскалов започват акции по разчистване и възстановяване. Те са съпътствани от музикални и театрални изяви. „Можем да си пожелаем в България да има много такива хора, които с примера си да покажат какво трябва да се случва.“ – коментира Илияна Найденова. И „Кипри“, и Петър Йорданов – Бъни, който също е в студиото, свирят на събития в сградата на пл. „Народно събрание“ № 10.

Фолклорът е колективната мъдрост, към която всеки добавя. Петър Йорданов – Бъни от „Тъпани и гайди“ внася в музиката си всичко, което открива и му се случва: „Интегрирам постоянната информация, която вече е достъпна отвсякъде – различна музика от различни култури, модерните течения в музиката. Когато свиря народна песен, търся допирните точки с всичко, което чувам. Представям си го като пъзел – не всяко нещо с всяко си пасва, но има някои, които се сглобяват от първия път.“ Това привнасяне на нови влияния Илияна Найденова оценява с неговото качество да обогатява: „Фолклорът е начин на живот. Можем да го наречем

„традиция“ или „нова традиция“, но за щастие, през последните години наблюдаваме колко много хора се обръщат към начин на живот, свързан с изворната песен. Същевременно животът върви към глобализация и към тази изворна музика ще се добави кахон, диджъриду или друго. Това ще допринесе за по-актуалното звучене на музиката, то е един плюс.“

„Кипри“ издирват изворни песни, които след това представят пред публиката с фрагмент и ги разработват. Така в студиото ни на живо Илияна Найденова, Полина Иванова, Ася Андонова, Цветомира Цачева и Илина Стефанова изпълниха в съпровод на кахона на Петър Йорданов – Бъни молитва за дъжд „Дай Боже дъжд“ – китка от познати и по-малко популярни шопски песни, свързани в уникалния за групата начин. Съвместното изпълнение на „Кипри“ и Петър Йорданов - Бъни на „Дай Боже дъжд“ можете да чуете чрез бутона „Аудио“, където сме публикували интервюто ни

с музикантите.[136]

[136] ***Източник: Джаз ФМ.БГ, статия от Светослав Николов 12.08.2020*** *https://web.archive.org/web/20200812184059/http://www.jazzfm.bg/bg/news/nie-sme-tradicijata-i-tja-e-pytjat-ni-napred-s- muzikata-na-kipri-i-typani-i-gajdi*

„Вдъхновение от първата цигулка“ - първата стихосбирка на Луиза Павлова-Лу

На 28 август 2020 г., от 19 часа в Национален студентски дом (пл. „Народно събрание“ № 10, София) ще бъде представена първата стихосбирка на Луиза Павлова-Лу „Вдъхновение от първата цигулка“.

Ето какво пише за книгата в предговора ѝ д-р Веселина Василева от Нов български университет: За вдъхновението

Дълбочините на човешкия свят са сложни и неразбираеми, родени от собственото ни мислене, но и от връзките ни с хората, с които обитаваме заедно този свят. За древните мъдреци именно тези две неща – говоренето със себе си и свързаността ни с другите, са линиите, които могат да означат божественото. Това е и което ни прави по-големи от параметрите, които ни означават като човешки същества с начало и край. За тези неща ме накара да мисля прочитът на стиховете в тази книга – за това – кога ставаме по-големи от биологичната клетка, която ни съставлява – кога разбираме безкрайността на информацията, която тя носи – събирана и запечатвана поколение след поколение, започнала оттам, където сме били непознати и достигаща до там, където нещо от всички нас ще се пренесе. В бъдещето и без да сме видими ще бъдем, защото отношенията ни с другите хора, подобно на наследствената памет, ще се отнесат към нас така, както душата се отнася към тялото.

Стихотворенията тук са любов. Те са единствено и само любов. Любовта във всичките и измерения – от най-познатите и най-конкретните – до най-необхватните, от дъжда до вдъхновението, от едни червени обувки, които като акварелно петно стоят вътре в

черното на толкова чувства - до онова, което не забелязваме често, но понякога то ни връхлита и ни кара да се чувстваме по друг начин.

Поезията в тази книга е такава - припомня това чувство и иска от нас да са го спомним добре, дори да го създадем, да го преизобретим, и не спира дотук - иска да бъде разбрано, защото именно разбирането му ще може от думите отново да създаде живот. Между тези корици има не просто стихотворения - има разказ - в който трябва да се заслушаш, за се понесеш по разказа на собствения си живот. Италия, древният Рим, алитерациите на забравените загадки, кръв, която се превръща във вино, преливанията от едно в друго те опиняват, докато вървиш по

каменните улици на история, която не е от твоето време - това може да доведе само до едно – до сливане, и от тук насетне – до невъзможността да отделиш едното от другото, защото никой не може да раздели вплетения в огъня огън - изгряването на любовта. Любовта, която се разбира едва след многоточието…

Разбрал ли си я? Това ще попита всяко едно стихотворение. Ще попита кротко и няма да иска да изчака отговора. Отговорът се прави трудно, прави се бавно, така – както е тежко да се разбере какво създава вдъхновението на втората цигулка. Възможно ли да има такова нещо във Вселената, което да вдъхнови втората цигулка. За първата е ясно. Но? Дори само този ред от едно от стихотворенията – „Кой ще бъде вдъхновен да свири втора?“ – може да създаде цяла една книга, в която стихотворенията ще бъдат написани не от думи, а от мисли. Той не може да се коментира – може да се търси бавно – но не в тъга – става въпрос за вдъхновение, за прохождане, за смяна на местата, на жанра, на мелодията.

Има стихотворения, които могат да се приемат като време - има други, в които можеш да наблюдаваш тихо самото създаване на времето, неназования изгрев, в който се претопяват отчаянието и надеждата, любовта, споменът, нещо малко, нещо отминало, нещо - което по всички закони ще се роди като нов ден, въпреки всичко. Много малко от стихотворенията имат заглавия, сякаш за да предизвикат, обратно на онези, които разказват своите истории. Обратно на времето се появява „Без време“ – една невероятно добра метафора – на страшното и хубавото в едно. Нещо, което може да се нарече майсторство. Нещо, което може да сътворява и прибира времето, което може да създава и да изтрива цветовете.

Тя цялата бе живот Очите ѝ дълбочина
Погледът прикрит, пронизващ Устните сочни малини
Като кървава роза С наболи бодли
А умът ти шепти
Наближава есен
Ще закапе цвят след цвят!

Такова остро преминаване между цветове, които не са близки - червеното и жълтото на есента, за да разбереш, че не само те ще минат своята метаморфоза на „наболи бодли“, метаморфоза, която чрез появяването прави изчезването, че всичките ще изчезнат - за да се създаде черното. Или бялото? Това е само едно стихотворение.

Ще се изгубите в пътищата на редовете, ще се изгубите във всяко изречение,

в което има думата „търпение“, особено в случаите, в които много хубаво се оплита бавното на търпението, за да се покаже колко всичко е бързо, или поне най-главното. Велико изливане в различна бързина - за да се достигне до този така категоричен край, в който не вали, дори не се излива, там просто всичко вече се е изляло, затова остава само познатото многоточие, на което можеш да сложиш каквото си пожелаеш, или по-скоро - каквото си позволиш, защото там може да бъде само Бог.

Да се пазиш от неща, които са безплътни и още повече - да се пазиш чрез неща, които са безплътни - бодлите-самота - невероятните асоциации към приказката за славея, който умира като пробожда сърцето си насред най-красивата си песен - Оскар Уайлд, или към таралежа на Жак Дерида от „Що е поезия?“ - много труден, но най-красив, проявен сега в едно стихотворение. Какво са бодлите на стихотворенията? Каквото и да са - доближаването е невъзможно, или – боязливо, а поради това и може би най-желано.

Живеем в кръговрат, в този кръговрат са всичките неща, които забелязваме и които ни понасят в ритъма си, в него са въздухът, въпросите, превръщането на приказките в разкази, в стихотворения и картини, в него са сложните отношения да си сам, да си с друг, да си пред други, да си ти, който си и други… В отсенките на черно и малко по-светлото - като модел, някаква красота, която има откъде да я познаеш, но не се знае дали можеш да я достигнеш, защото не е модел, а е истинска. Като в кръговрат въртим и всичко онова, което изпитваме в сърцето си.

Все по-голямото събиране на мига в божественото желание, и пак мигът, и пак съзнанието - за да се върне вечността чрез хубавото трудно надделяване.

Доближаването на недоближимите неща. Хубава и сложна поезия, която Вселената е родила през очите, ума и сърцето на един толкова млад автор. През ръцете на някой, който дори още не е имал толкова дълго време, за да напише толкова голяма поезия. Изглежда невъзможно също като това - да се обясни как самата поезия в малкото си тяло успява да обхване това, което не може да се покаже по друг начин.

Сигурното е само едно - в края на улицата на поезията - винаги стои един конкретен човек. И всеки знае за себе си – кой е той.

Д-р Веселина Василева[137]

[137] ***Източник: Културни новини, статия 13.08.2020***
https://kulturni-novini.info/sections/4/news/31544-vdahnovenie-ot-parvata-tsigulka-parvata-stihosbirka-na-luiza-pavlova-lu

Визия и лирика си казват „Обичам се“ в интерактивна изложба

Фотография и лирика си дават среща, за да създадат изкуство от ново поколение.

Това, което събра тези две арт форми, е... използваният до момента за значително по-прозаични неща QR код. Той е връзката между изразните средства на първата в България озвучена изложба. Кодът дава на всеки зрител възможност да се потопи в кадъра с помощта на подходящ за изображението стих.

Зад проекта стоят Ники Шуманова и Рая Тошева. Ники създава фотографиите, а Рая пише стихотворенията. Поетесата иска „Обичам се“ да е една „необикновена“ стихосбирка и двете започват работа по необичайния проект.

Интерактивната изложба с кадри носи същото име и същото послание: „Когато слеем светове се ражда обич“.

С помощта на технологията, всеки от нас може да получи интимното изживяване на книгата в изложбената зала или мащаба на експозицията в уюта на собствения дом.

Как звучи тази снимка?

На въпроса как биха определили преживяването, докато „слушаме“ снимките, Рая и Ники отговарят така:

„Потапяне. Оставаш само ти с думите, снимките и музиката.

Между кориците е скътан един малък свят, който разгръща различни картини и преживявания провокира читателя да се завърне към своите.“

Гласовете, които озвучават стиховете в изложбата и книгата, са главно на Ники Шуманова, но участие имат и актрисата Гергана Стоянова и хореографът Стефан Витанов.

Освен всички други емоции, които можем да изпитаме чрез фотопоетичните сътворения, книгата и съдържанието ѝ могат да действат и като терапия – или поне така смятат от клиника, която е предложила на Ники и Рая да работят заедно за лечението на хора.

Изкуство и криза, криза и изкуство Да ходим на различни изложби, да посещаваме чуждестранни музеи, да гледаме концерти и театрални постановки от дивана в хола вече не е нещо невъзможно. Това стана „новата нормалност“, както напоследък всички обичаме да описваме заобикалящия ни свят. Този „локдаун“ се отрази добре на някои, а на други създаде големи финансови и психически проблеми.

За културата и за артистите това е трудно време, в което те трябва да се научат да живеят с много малка аудитория или дори без такава. Ники и Рая казват, че тяхната публика продължава да търси „живата“ връзка с твореца.[138]

[138] ***Източник: Права за теб.бг, статия 26.08.2020***
https://pravazateb.bg/%D1%83%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0-%D0%B8%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B0-%D0%B8%D0%B7%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B1%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BD%D0%B8%D0%BA/

Дом с отворени за бъдещето врати

Разходете се в градското сърце на столицата, по жълтите павета на площад „Народно събрание“. Спрете се на номер 10. Там във внушителната сграда със светла фасада сякаш отрязъци от култура и история са пръснати в лабиринти от време. Уви, загубено за последните няколко десетилетия в правилната геометрия на сградата, потънала отвътре в разруха.

Сградата на Студентския дом, концептуално замислена през 1903 г. да бъде студентски стол, е издигната на това място през 1933 г. Борбата на студентите е била за менза с топла и достъпна храна. Имали са подкрепата на тогавашния министър Иван Шишманов, който е предоставил място за изграждането на дома. Но сградата, предназначена за студентски стол, много бързо се е развила като пространство за дебати, култура и изкуство, отговарящо на духовните потребности на младите хора. По своя характер тя е единствена за времето си сграда от този род с киносалон, репетиционни зали за самодейни състави, административни помещения, ателиета за художници.

В продължение на 70 години Студентският дом се превръща в културно средище за развитие на изкуство, музика и театър. Джаз музиката в България стартира именно тук още през 30-те години. Студентският дом е дал начало на кариерите на повечето наши естрадни звезди. Много творци в сферата на народното творчество са се утвърдили на неговите сцени. Академичният ансамбъл е една от най-титулуваните фолклорни институции, създадени към Студентския дом, която работи и сега. А неговият основател – академик Иван Тодоров, който днес е на 95 г., идва тук всяка седмица да следи репетициите на своите възпитаници.

Други формации са филхармонията, академичният хор „Ангел Манолов“, в който са пели Никола Гюзелев и Борис Христов, студентският театър „Студентина“, който работи и до днес и в който Любен Гройс е бил режисьор.

В същата тази сграда през 1958 година е създаден и баскетболен клуб „Академик“ – камерната зала първоначално е била физкултурен салон, който впоследствие се превръща в камерен театрален салон.

До 2001 г., когато в сградата избухва пожар, изпепелява голяма част залите и Домът потъва в забрава.

Всичко това се променя през 2018 г. Тогава за директор на Националния студентски дом е избран Христиан Даскалов, който приема възстановяването му за

своя лична кауза и само за две години успява да вдъхне нов живот на Дома. Как се развива Националният студентски дом днес и какво още трябва да се направи за неговото възстановяване – в разговор за култура, памет, време, град и други неща, научавам от самия Христиан Даскалов.

Какви според вас са най-важните качества, които човек трябва да притежава, ако заема ръководен пост?

За мен най-важното качество в личен план е уважението към институцията. Всеки, който работи в публичния сектор, трябва да има уважение към месторабота си. В случая аз имам и респект, защото Студентският дом е уникална сграда – построена е с доброволния труд и даренията на няколко поколения студенти. Усещането за енергията на цяла генерация българи, материализирана в тази сграда - източник на живот, култура и академизъм и за следващите поколения, ме задължава.

Когато знам имената на всички наши велики творци и традиции, свързани със Студентския дом, който аз днес представлявам, се чувствам длъжен и отговорен да бъда на висотата на институцията.

Тази институция за последните две десетилетия беше потънала в забрава. Каква структура за управление прилагате? Как се справяте с този малък екип от хора?

Аз съм икономист от НБУ и прилагам това, което съм научил в областта на мениджмънта. В момента съм докторант по „Организация и управление“ в Технически университет. Занимавам се с образователни технологии, така че фокусът на интересите ми винаги е бил в образованието. Знанията ми в сферата на мениджмънта и опитът ми от частния сектор – работил съм за технологични компании, - са ме научили, че една институция, в случая един културен институт, за да бъде успешна, трябва да работи на тези обороти, на които работи бизнесът. Имаме сигурно най-малката администрация в сферата на държавния сектор – работя с трима щатни служители. Но за изминалата 2019 година сме организирали, домакинствали или съдействали за организацията на 120 културни събития на студенти или независими артисти. Единственият начин това да се реализира с толкова малък екип е хората да бъдат мотивирани по принципите на мениджмънта. А също и да виждат и следват личния пример. Т.е., когато видят, че аз върша всичко - и днес съм осветител, утре озвучител на културно събитие, други ден майстор

бояджия, това по някакъв начин мотивира и тях.

В какъв вид заварихте НСД? Какво се е случвало с тази сграда преди вас?

Когато го няма вдъхновението и мотивацията, е видно какво се случва - студентският дом, явно загубил вдъхновението и старата си слава, започва да се руши. 90-те години сцените са започнали да се затварят – и с основание – няма пари. Тези, които функционират, започват да се занемаряват. През 2001 г., след доста години на разруха, тук избухва пожар, вероятно заради стара инсталация, и голямата зала изгаря. Впоследствие тези пространства вместо да се изпълват с хора, се пълнят с боклук. Заварих Студентския дом като склад за отпадъци. Беше отчайващо.

През октомври 2018 г., няколко месеца след назначаването ми за директор на дома, успешно приключихме 3-месечна акция по почистването му. За 3 месеца, с помощта на доброволци изринахме и извозихме над 30 тона боклук. И тогава във фоайето, макар да нямахме още електричество, направихме двудневен арт фестивал.

Почувствах се успял, защото отново върнахме културата и изкуството в дома. Тогава във фоайето създадохме и „Стена на славата“ с кадри от този фестивал и в последствие от различни събития, които сме правили през тези две години.

Националният студентски дом ще получи финансова подкрепа за реставрация по програмата „Културно наследство“ на Столичната община.

Сградата е паметник на културата и ние се опитваме да върнем старата й слава. Националният студентски дом е одобрен за финансиране на дейности по опазване, реставрация, консервация и социализация. Спечелихме проект по програма „Културно наследство“ на Столична община, но подкрепата не ни е дошла даром. Преди това ние сме търсили активно възможности за възстановяване на залите на дома след пожара и разрухата. Търсили сме застъпници. Навремето, за да търсят подкрепа за създаването на дома, студентите буквално са обикаляли от врата на врата. Продавали са тухли. Акция, при която символично срещу един лев всеки е можел да купи тухла, която след това да бъде вградена в строежа. Това е бил приносът на всеки гражданин, пожелал да подкрепи студентската инициатива.

Ние днес, образно казано, правим същото – е, не сме продавали тухли, но събирахме средства чрез есемеси. Благодарение на това позакрепихме голямата зала, за да бъде безопасна и през месец декември миналата година направихме символично конкурс за студент на годината. На това събитие присъства и кметът госпожа Фандъкова, гост беше и председателят на народното събрание Цвета

Караянчева. По този начин ние ги спечелихме за застъпници на нашата кауза. Те видяха какво бижу имаме в центъра на София, на което си струва да му се върне блясъкът.

Откритата тераса на 5-и етаж има директен изглед към пл. „Народно събрание“ със сградите на българския парламент, Българската академия на науките, храм-паметник „Св. Александър Невски“ и Ректората на Софийски университет.

Ако някой доброволец иска да се включи в каузата, как може да го направи?

Много съм благодарен на доброволците, с чиято помощ през тези две години направихме много акции за почистване, а след това и някакви малки ремонтни дейности.

Но най-добрият начин един гражданин да бъде от полза за Национален студентски дом, е като го припознае като място за култура и изкуство, потребно за този град. Ако не върнем хората и духа на тази сграда, няма как да я възстановим. Колкото повече граждани пълнят залите на Дома, толкова по-нужен става той. И тогава ще е и по-лесно да си гарантираме подкрепата на институциите за неговото материално развитие. Всеки, който има желание, може да влезе на нашия сайт, да види събитията, които се случват, да заповяда и да бъде част от тях. Независимите творци могат да ни подкрепят като реализират проекти при нас, например такива, които се финансират по програма „Култура“ на Столична община или „Национален фонд култура“ на Министерство на културата.

В момента сигурно сте домакин на такива инициативи?

Да, две такива събития, подкрепяни от Столична община - спектакъла „Преход“ на „Артистичен свят на младежта“ по СП „Култура“ и проект „Компютърно пространство“ по Календара на културните събития в момента се реализират при нас.

Наскоро по линия на програма „Европа“ на Столична община бе представен сборник антология, събрал творчество на няколко поколения студенти от Клуба на младия писател студент „Димчо Дебелянов“.

Тук до края на лятото ще се снимат и няколко филма, финансирани по програмата за кино на Министерство на културата.

Много популярни млади изпълнители от различни телевизионни формати като „Гласът на България“ също избират НСД, за да заснемат свои видеоклипове.

Част от тях пък са заснети от студенти по режисура. Тук в нашата зала дует „Авеню“ засне клип с младата изпълнителка Христина Нейкова. Песента се казва

„Пътят“, получи се продукт на световно ниво, изработен от студенти по кино и режисура от НБУ. Това е пример за една прекрасна симбиоза между независими творци, студенти, и разбира се, осъществена с подкрепата на институциите.

Ние разчитаме на такива събития, защото колкото и малък източник на приход да са, те ни дават възможност да оперираме. Ние не сме на бюджетна самоиздръжка. И когато влязат средства през такава програма за културна продукция, това ни помага да подобряваме материалната среда за следващи събития и ни позволява безвъзмездно да предоставяме залите за ползване от студенти. Всеки студент може да дойде при нас. Тук се правят много дипломни изложби, дипломни спектакли, музикални концерти на студентски рок групи. Седмично тук се реализират от 3 до 5 събития.

А сградата е важно да се каже, че е наистина постоянно на разположение на младите хора и на артистите. Отворена по всяко време по схема: 24/7/365 дни в годината. Което означава, че дори когато е заключен, ако трябва през нощта да се заснеме сцена за студентски филм, например, охраната ще отключи.

Централното фоайе е просторно помещение от 270 кв. м., удобно за провеждане на художествено- творчески и официални събития от различни студентски състави, академични и обществени организации.

Как се издържа Домът?

Две са перата. Не разчита на държавна субсидия. Донякъде работи като търговско дружество, макар да няма право да развива търговска дейност, което е интересен параграф 22. Да вземем за пример НДК. НДК разчита на приходи от собствена дейност, разликата е, че НДК е търговско дружество. Ние нямаме право да развиваме такава дейност, но когато някой творец дойде и иска да реализира продукцията си, би могъл да заплати за това, стига да има необходимите средства - по някаква национална програма, която да е спечелил, за да му предоставим сцена за изява. Това си го позволяваме, за да можем пък на студентите да предоставяме безвъзмездно тази сцена за изява. И другото перо на издръжка е чрез предоставяне на приспособени пространства от сградата на външни наематели. Просторната тераса с изложение към площад „Народно събрнаие“, която ние използваме за събития през лятото, предоставяме често на различни телевизии, които поставят

камерите си на това място по време на обществени събития. Това ни носи някакъв приход, макар и минимален.

Като стана дума за обособени пространства, навремето в сутерена на сградата е имало студентски клуб- ресторант. Днес има дискотечен клуб, който всъщност е генератор на приходи, за да можем ние да платим почистването, охраната, консумативите на сградата. Това е крайно недостатъчно и като модел е погрешно, защото има един парадокс – за да поддържаме сградата, ние се нуждаем от приходи. Приходите обаче идват от отдаване на отделни парчета от тази сграда на външни ползватели. И колкото повече приходи генерираме, толкова по-малко възможности имаме да представим тази сграда като пространство за студентите. Моделът не е устойчив и се нуждае от промяна, но това е въпрос на стратегическо управление, което вече излиза извън моите правомощия. С ограничените приходи, които ни е отредил този модел, се опитваме максимално да възстановяваме пространства, а не да ги отдаваме на външни ползватели.

Коя е най-трудната част от вашата работа?

Намирането на застъпници, които да ни подкрепят. Нуждаем се от поддръжката на граждани, на хората на изкуството, на институциите. Трудно е, защото са минали две десетилетия, през които тук културна дейност не се е случвала, старата слава на дома е забравена, хората са се отдръпнали. Да, много предишни поколения го асоциират с техните студентски години, със своята младост. Но днешното поколение млади хора са го забравили. Не е лесно да върнем този дух. Но въпреки трудностите, изглежда има смисъл от нашите усилия. Радостно е, когато залите се изпълват с публика отново – със студенти, с ученици от близките гимназии по „Шишман“…

Но най-голямото оживление ще настане, ако си възстановим голямата зала с общи усилия на институции и застъпници. Това е и нашето предизвикателство. Залата побира 500 души – въртящата се сцена е почти с размерите на тази на Народния театър. Необходими са милиони за реконструкцията й. Само с доброволци не можем да се справим.

Студенти от няколко поколения, които са минавали от тука през годините, ако сега, от позициите на които са, бъдат застъпници за тази кауза, ние отново ще превърнем НСД в притегателен център за младите хора – такъв какъвто е бил. Колкото и да е дигитален светът, в който живеем, мястото за максимално

обогатяваща социализация все още е физическото пространство. Но за да върнем хората, трябва да им създадем необходимата материална среда, да я възстановим и върху това ми е насочено вниманието. Успяхме да закрепим камерна зала, възстановихме старото фоайе, старата каса на театъра превърнахме в библиотека. Възстановяваме и наличните тераси, за да имаме повечко открити пространства през топлите месеци. Няколко обслужващи помещения пригодихме за гримьорни и апаратни. Оптимист съм, че ситуацията, макар и стратегически да не е перспективна, към днешна дата гарантира оцеляването на Дома.

В духа на времето, днес много от нещата, които преди са били във физическа среда, се случват в дигиталната.

Разбира се, и ние се опитваме да бъдем в крак с това време. Тук са били редакциите на титулувани издания като в. „Студентска борба“ през 30-те години на миналия век, през социализма - в. „Студентска трибуна“.

Ние сме дигитализирали част от архива на НСД и сме го качили на сайта. Това са книги за историята на НСД. С близо 100 броя на вестниците „Студентска борба“ и „Студентска трибуна“ направихме дигитална фотоизложба.

Днес да издаваме вестник не е актуално. Но пък създадохме студентски подкаст и чрез него даваме трибуна на студентското творчество в интернет радио пространството. С такъв тип иновативни символични проекти, които изискват малко финансиране, се опитваме да поддържаме релевантност. Друг начин, по който го правим, е чрез отваряне на НСД към студентски организации, които създават тук центрове за услуги. От миналата година към семейството на Националният студентски дом се приобщиха студентското общество за компютърни изкуства, Български студентски съюз, Националното представителство на студентските съвети, присъединиха се и няколко организации, осъществяващи обмен на наши студенти извън България, като Еразъм Стюдънт Нетуърк и др.

Опитваме се да бъдем релевантни в глобалната и дигитална среда в партньорство с подобен тип организации. Поканихме и Асоциацията на българските училища в чужбина, която е партньор на държавата по линия на асоциирането на нашите общности извън България.

Арт-пространство „Аксаков 13“ е оформено на стълбището на Национален студентски дом с вход откъм ул.

„Аксаков 13“ - от партерен от пети етаж.

Как такива млади хора от диаспорите участват и се реализират по линия на това ваше партньорство?

Асоциацията на Българските училища в чужбина обединява неделните училища по целия свят, и ние, създавайки техен център в НСД, осигуряваме подкрепа на всеки наш студент от диаспората, решил да дойде тук и да учи висше образование в България.

Тъй като моята годеница е гражданин на Бразилия, мога да разкажа - по линия на партньорството с Асоциация на българските училища в чужбина, за работата с българското училище в Сао Пауло. Връзката между това училище и НСД датира отдавна – оказа се, че неговият директор Михаил Кръстанов е бивш дългогодишен възпитаник на Клуба на младите писатели студенти „Димча Дебелянов“. Намерил реализация в Бразилия и решил да създаде българско неделно училище там.

В Сао Паоло има българска диаспора от няколкостотин души. И през центровете за услуги на НСД консултираме това училище по дигитализация на неговото образование. Бразилия е голяма страна, по протежение на хиляди километри на юг от Сао Пауло до Амазония на северозапад има много българи. През системи за електронно обучение като Мудъл – отворени технологии, които всеки може да вземе от интернет, да адаптира и да използва, се опитваме да направим така, че ученици от по-далечните краища на Южна Америка да имат достъп до неделното училище в Сао Пауло. В това е смисълът да си партнираме с тези български училища - нашите студентски организации според компетенциите, които имат – чрез компютърните технологии или просто с това, че са тук на терен в България и могат да помагат с контакти и да сътрудничат. Така че тези български момчета и момичета, които имат желание да продължат образованието си в у нас и дойдат в София, да припознават НСД като тяхно място. Затова искам да направим и някакво отворено пространство в студентски дом -- нещо като споделено учебно пространство. Сградата е построена в традициите на 30-те години на миналия век със студентски кабинети и няма такъв тип „опън спейс“ пространства, където да може тези студенти, дошли от диаспорите, пък и българските също, да дойдат и да прекарат няколко часа - не непременно в някакво събитие, а ей така, на спокойствие, в тяхната сграда, в техния дом.

Актуален и в отговор на променената среда е и вашият проект „Open source university“. Разкажете ни и за него.

Това е мой проект, който аз като докторант на технически университет развивам. Целта му е да направи по- лесно разпознаването и валидирането на знания и умения, които са придобити от различни източници. Разпознаването им от бизнеса - да може, когато някой е завършил курс онлайн, работодателят да се убеди в придобитите качества и компетенции на съответния кандидат, гарантирани под формата на някакъв дигитален образователен портфейл, и да го наеме на работа. Има много млади хора в групата на изключените от образование и заетост - които нямат възможност да си позволят класическото висше образование. И има много онлайн курсове, които те могат да запишат, да завършат и през проект като „Опън сорс юнивърсити“, да валидират, така че уменията им да бъдат разпознати. А пък мястото на Студентския дом в тази концепция, която описвам е такова, че през организациите му могат да се промотират тези алтернативни форми за образование, за да може повече български студенти да се включат в тях.

България е една от малкото страни в света, където все още няма масови отворени онлайн курсове. Истината е, че това е стандарт, който от десетилетия вече се развива извън България. Водещи висши училища като Харвард, Станфорд, Йейл, Оксфорд…имат онлайн курсове, които всеки български студент може да запише онлайн, да завърши, и важното е, да може след това работодателят да разпознае тези придобити знания и умения през платформи като онлайн „Опън сорс юнивърсити“.

Нашата цел също е да привлечем и български висши училища да създават такова онлайн съдържание, за да привличат нови публики, да привличат чуждестранните студенти в сферата на българското висше образование през тази дистанционна форма, която стана доста популярна покрай пандемията.

Камерната зала на партерния етаж е просторно помещение, удобно за организация на артистични събития и репетиции.

Какво още може да се желае във вашето общуване с университетите?

Бил съм член на академичното ръководство на НБУ и съм запознат със системата, бил съм и в ръководството на националната организация на студентските съвети, защитавал съм успешно различни академични каузи. Но наблюденията, които имам като директор на НСД е, че тези години на оцеляване на университетите, десетилетия в борба за субсидия за издръжка, ги е отчуждило един от друг. И ги е отчуждила като университетска общност от по-широката гражданска общност. Те все още трудно се отварят за партньорство извън границите на техните

кампуси. Говорил съм с ректори на различни университети за реализиране на съвместни проекти в Студентски дом, но стане ли дума за малка инвестиция, свързана със закупуване на техника или инвентар, за да се случи едно или друго събитие, това все още е спирачка. Никой не иска да инвестира извън границите на своята ограда, което е жалко. Гражданите, които израстват в тези университети, са граждани на България, не са граждани на един или друг университет. Те са възпитаници на съответния университет, но образованието, което получават, след това реинвестира в страната и в света.

Като цяло не всички университети са отворени за едно по-стратегическо партньорство. Най-вече, защото всеки има много предизвикателства, които трябва да преодолява в рамките на собствения си двор и все още не е узрял за излизане от тази сянка. Но съм оптимист, че това ще се промени. Намерих партньори от няколко висши училища, което ме окуражава. Университетският театър на НБУ прави регулярно представяния в нашата камерна зала. За тях това партньорство е ценно, тъй като университетът е в кв.

„Овча купел“, а студентите театрали търсят досег с градската аудитория в центъра. Работим и с кариерните центрове на Технически университет и на УНСС. С тях ежегодно тук правим конференция, на която те споделят най-добрите си практики. След това правят тук семинари, обучения, работилници.

Вие самият сте бил изкушен да се образовате и развивате в чужбина?

Да, по програма Еразъм. Работейки върху докторантурата си, близо две години прекарах в три държави – в Латвия, в Чехия и в Англия. Бях част от екипа на University College London тъй като се занимавам с образователни технологии, а това е учебно заведение номер едно в това отношение. С този университет бяха свързани плановете ми за бъдещо развитие. Но приех да се върна, да поема ръководството на Националния студентски дом, за да изпълня гражданския си дълг.

Тези университети градят имиджа и престижа си на огромния конгломерат на студенти от целия свят. Затова час по-скоро ние трябва да се фокусираме в тази посока. Това не означава, че българските студенти са по- малко приоритетни. Означава, че качеството на обучение ще се повиши благодарение на чуждестранни студенти, които дойдат да инвестират средства за обучението си у нас. Чуждестранният студент идва с очакване, идва с опит, който споделя. Това кара преподавателите да заучават нови практики и методически да повишават

качеството на обучение. Чуждестранният студент идва и със своето финансиране – таксите, които заплащат, са немалки. А ние се лишаваме от тях, тъй като нямаме целенасочена политика. Много малко студенти от чужбина идват да учат в България. Мога да обясня защо и да дам пример, който аз лично съм изстрадал. В момента на един чуждестранен студент му е необходимо близо една година време, за да си валидира документите и да получи учебна виза. Ами няма млад човек, който е готов да загуби една година от образованието си само защото има невероятното желание да учи в България. Той ще реализира това свое желание най-вероятно в Италия, в Холандия, в Англия… А ние само губим от това.

Така че тук без желанието на хората от системата – да се модернизират и технологизират, за да работят по-бързо и по-ефективно, чуждестранните студенти ще продължават да ни заобикалят и ние ще страдаме от липсата на интернационализация на висшето образование.

Когато дойдат тези чуждестранни студенти, освен трансфер на знания, ще се случи и трансфер на технологии. Ще започнат да се създават международни стартъпи. Тези международни стартъпи ще започнат да изграждат забравените от преди десетилетия икономически мостове към други пазари. Навремето, благодарение на студентите, които са идвали по линия на социалистическия интернационал от арабските страни, от Африка, в продължение на десетилетия, ние сме имали успешна външна търговия.

А също и културен обмен. Например арабският поет Хайри Хамдан от Клуба на младия писател студент, дошъл да учи и да се реализира у нас през 80-те години, сега превежда за целия арабски свят поезията на Христо Ботев, на Никола Вапцаров, на много наши класици, както и на ред съвременни български поети и белетристи.

Затова в НСД постоянно търсим нови организации, на които да дадем дом, които да развиват центрове и да ползват кабинети безвъзмездно. Като например доброволчески организации, привличащи чуждестранни студенти, които да работят по социални проекти в България.

Как виждате Националния студентски дом след 5 години?

Виждам го там, където се е запътил. Виждам го отново като водещ притегателен културен център на София, но от национално значение. Защото той остава единствената по рода си студентска институция в България. Като търсено място за академична и културна изява на студентите от цялата страна и свързващо

звено с младите българите от диаспорите по цял свят през партньорство от техни организации и използване на новите технологии.[139]

[139] ***Източник: АртСофия.бг, статия 28.08.2020***
https://artsofia.bg/bg/pub/dom-s-otvoreni-za-bydeshteto-vrati

„Златен кукер“ събира аниматори от цял свят в София

Рисувани и анимирани филми от екзотични страни в тазгодишната програма на фестивала Стопкадър от заставката на 11-ото издание на фестивала „Златен кукер“

С майсторски клас за аниматори, проведен от Мая Бочева, започва 11-ото издание на Международния фестивал на анимационния филм „Златен кукер“ в София, съобщиха организаторите му. Днес в Националния студентски дом на площад „Народно събрание“ започва шестдневната програма на форума.

Ще бъдат показани 217 филма от 97 страни, селектирани сред 2241 изпратени произведения. Музикално видео от Ямайка с изпълнение на националния химн на древен език, детска анимация за смел червей, който успява да избяга от пиле, заснета в Тайван, италиански филм за „обратната еволюция“, която причинява глобалното затопляне – това е малка част от заявилите участие творби. В програмата има филми на аниматори от Казахстан, Израел, Иран, Китай, Япония, Русия, цяла Европа, САЩ и Австралия.

Предстоят прожекции на най-добрите европейски и световни филми, майсторски класове, анимационни работилници, изложби, конкурси и честванията на годишнини на доайени на българската анимация. Директорката на фестивала Надежда Славова твърди, че въпреки ситуацията с коронавирусната криза, събитието отново ще гостува на няколко различни български града след финала му в София.

Първото издание на „Златен кукер“ е през октомври 2010 г. Провежда се всяка пролет през май. Тази година датата беше преместена заради пандемията от COVID-19. МФАФ „Златен кукер“ играе ключова роля в анимационната индустрия като цяло, тъй като се организира от аниматори – от анимационното студио

„Анимарт“ и Българската асоциация на независимите художници ниматори (БАНХА) „Пройко Пройков“.

Ежегодно фестивалът присъжда множество награди: Гран При „Златен Кукер“ за най-добър анимационен филм, Специална награда на името на „Пройко Пройков“, награда за най-добър ултра-кратък анимационен филм (около 1 мин.), награда за най-добър късометражен филм (до 10 мин. и до 45 мин.), награда за най- добър пълнометражен филм (над 45 мин.), награда за най-добър студентски анимационен филм, награда за най-добър детски анимационен филм, награда за най-добър епизод

от тв сериал, награда за най-добър анимационен еко филм, награда за най-добър музикален филм и награда за най-добър рекламен анимационен филм. Миналата година голямата награда беше връчена на филма „Откраднатата принцеса“ на режисьора Олег Маламуж от Украйна.

Статуетките на двете големи награди на фестивала тази година. Снимка: МФАФ „Златен кукер“[140]

[140] ***Източник: Площад Славейков, статия 01.09.2020***
https://www.ploshtadslaveikov.com/zlaten-kuker-sabira-animatori-ot-tsyal-svyat-v-sofiya/

„Друг човек“ ви очаква тази вечер в Националния студентски дом @TheatreCompanyMOMO

Премиерният спектакъл „Друг човек“ е постановка на Веселин Димов по пиесата на руския драматург Пьотр Гладилин – един от най-поставяните съвременни автори днес в Русия.

„Пиесата ме впечатли от първо четене и с тънкия си хумор, и с изключителната динамика, и с интересните теми, заложени вътре.

Много харесвам Гладилин – и стила му, и подхода му към театъра – с елементи на абсурдизъм и изключително съвременно, живо, будно, умно писане за театър, бих го нарекъл. Свързах се с него и той се оказа и прекрасен човек. Пиесата е като мистерия, тя е много енигматична и предполага различни решения. Аз го попитах, но той „върна топката“ при мен и ми каза, че съм напълно свободен да направя свое решение. Това е представление, на което човек може да се смее, може и да плаче“.

В спектакъла участват актьорите Маргарита Костова и Живко Джуранов. Сценографията е на Мартина Варийска, а музиката – на Александър Евтимов - Шаманчето.

Представлението на Театралната компания „Момо“ можете да гледате на 10 септември от 19 часа в Националния студентски дом.[141]

[141] ***Източник: БНР, аудио запис 10.09.2020***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101338610/drug-chovek-vi-ochakva-tazi-vecher-v-nacionalnia-studentski-dom

„Нощ на историите“ на 19 и 20 септември събира разказите за София на творци, историци и журналисти

Събитието е в Национален студентски дом с вход свободен ЛИЧНИ ИСТОРИИ ЗА СОФИЯ „Нощ на историите София 2020“ ще събере на 19 и 20 септември на една сцена творци от различни изкуства, историци, журналисти и създатели на инициативи за столицата, които ще споделят лични истории за София - от своя живот или от живота на минали поколения.

Събитието е с вход свободен и ще се проведе в Камерната зала на Национален студентски дом на площад „Народно събрание“ №10 при спазване на всички противоепидемични мерки. И в двата дни „Нощ на историите“ ще бъде от 16:00 до 20:00 ч. в общо четири тематични блока.

КАКВО Е „НОЩ НА ИСТОРИИТЕ“?

Проектът за тазгодишното издание на Нощ на историите в София е на Фондация за българска литература, която издава литературното списание „Ах, Мария“ www.ahmaria.eu. Списанието става мит през 90-те с тематичните си броеве „Как се пише литература“, „Сюрреализмът“, „Смъртта“, „Прокълнатата литература“, „Балканският бум в литературата“, „Антология на едно незавършило десетилетие“. Главен редактор на списанието още от 90-те е поетът Румен Баросов.

Създател на самия формат „Нощ на историите“ е Момчил Цонев - журналист и писател, който събира лични и родови истории, както и материали за етнография, поселищна история и езикознание в историческия си сайт „Сторник“ stornik.org.

Първото издание на „Нощ на историите“ беше през май 2019 г. в София, когато поети и писатели разказваха лични истории. Момчил Цонев и Румен Баросов още тогава обединяват усилия за организирането му. През септември 2019 г. Момчил Цонев прави второто голямо събитие от „Нощ на историите“, но в Пловдив като част от програмата на Европейска столица на културата. Тогава Нощта се случва

Идеята на инициативата „Нощ на историите“ е да насърчи събирането, съхраняването и разказването на лични, семейни, родови и селищни истории не само от популярни личности, но и от обикновените хора. С тази цел е създадена и специална Facebook група, в която всеки може да се включи и да споделя истории

- „Имало едно време в България“ https://www.facebook.com/groups/imaloednovreme.

Проектът „Нощ на историите София 2020“ е финансиран от Програма

„Култура“ на Столична община. УЧАСТНИЦИТЕ В „НОЩ НА ИСТОРИИТЕ“

Първият тематичен блок е исторически и е посветен на историите на познати и непознати личности, места и събития от миналото на София. Как София е избрана за столица и какво се случва с града в първите години след Освобождението ще разберем от проф. Веселин Янчев - историк и преподавател по Нова българска история в Историческия факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“. Киноизследователят Петър Кърджилов ще ни разкаже за ранното кино в София - от началото на декември 1896 г., когато се е състояла първата кинопрожекция в столичния град, първа и за България. На сцената ще чуем и историите на юриста и писател Васил Георгиев. Сборникът му „Уличник. Истории на софийските улици“ (2010) събира най-добрите текстове на автора, в които той представя портрета на софийски улици.

Във втория тематичен блок, посветен на творците от музиката и театъра, ще се върнем към 80-те и 90-те години и тогавашните рок групи в столицата. Това пътуване в миналото ще направи журналистът Емил Братанов - един от авторите на книгата „Цветя от края на 80-те“ - първата цялостна история на българския рок от тези години. На сцената ще видим и куклениият актьор и вентролог Димитър Иванов, известен със своя спектакъл „Беше ми 100лично“. Този път обаче той няма да играе, а ще разкаже историята зад спектакъла, посветен на столицата.

Отделен блок от „Нощ на историите“ е посветен на платформи и инициативи за София. Мартина Стефанова от Арт фондация Дома е от създателите на инициативата за арт квартал в София „КвАРТал“ и провеждащия се всяка есен „KvARTal Festival“ между булевардите „Дондуков“, „Мария Луиза“, „Сливница и „Васил Левски“.

„Етюд-и-те на София“ е фотографски проект, който започва през 2015 г. като Фейсбук страница и бързо се превръща във визуална хроника на града. Авторът на снимките Иван Шишиев запаметява с фотоапарата си разнообразни места, хора и моменти от столицата. „Gifted“ е създаден през 2017 г. от Валери Гюров, това е градско пространство от нов тип, чиято мисия е да представя София по креативен и иновативен начин чрез местни артисти, колективи и брандове.

Последният тематичен блок от „Нощ на историите“ е литературен. В него участие ще вземат творци, които са и наследници на артистични фамилии - поета Владимир Левчев, син на Любомир Левчев; Кин Стоянов, син на Радой Ралин; Анна Хаджимишева, внучка на поета и преводач Валери Петров. Ще чуем и истории от Александър Шпатов, автор на сборника „#НаЖивоОтСофия“, инициатор на проекта

„читАлнЯта“ в Градската градина на София и организатор на литературни обиколки из столицата. Главният редактор на литературното списание „Ах, Мария“ Румен Баросов ще разкаже за местата и хората, оставили спомен в историята на списанието от 90-те до днес.

Подробности за програмата по часове и актуална информация може да следите от Facebook събитието „Нощ на историите София 2020“ https://www.facebook.com/events/2920455771574139

Автор: Момчил Цонев[142]

[142] ***Източник: Културни новини, статия 11.09.2020***
https://kulturni-novini.info/sections/3/news/31666-nosht-na-istoriite-na-19-i-20-septemvri-sabira-razkazite-za-sofiya-na-tvortsi- istoritsi-i-zhurnalisti

Творци, историци и журналисти с лични разкази за София в „Нощ на историите 2020“

Творци, историци и журналисти ще споделят свои лични разкази за София в „Нощ на историите 2020“ на 19 и 20 септември. Събитието е с вход свободен и ще се проведе в Камерната зала на Национален студентски дом на площад „Народно събрание“ №10 при спазване на всички COVID- мерки. И в двата дни „Нощ на историите“ ще бъде от 16:00 до 20:00 ч. в общо четири тематични блока.

Първият тематичен блок е исторически и е посветен на познати и непознати личности, места и събития от миналото на София. Ще участват проф. Веселин Янчев - историк и преподавател по Нова българска история в Историческия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, киноизследователят Петър Кърджилов, юристът и писател Васил Георгиев.

Вторият тематичен блок е за творците от музиката и театъра от 80-те и 90-те години и тогавашните рок групи в столицата. Това пътуване в миналото ще направи журналистът Емил Братанов. На сцената ще видим и кукленият актьор и вентролог Димитър Иванов, известен със своя спектакъл „Беше ми 100лично“.

Отделен блок от „Нощ на историите“ е посветен на платформи и инициативи за София.

Последният тематичен блок от „Нощ на историите“ е литературен. В него участие ще вземат творци, които са и наследници на артистични фамилии - поетът Владимир Левчев, син на Любомир Левчев; Кин Стоянов, син на Радой Ралин; Анна Хаджимишева, внучка на поета и преводач Валери Петров. Ще чуем и истории от Александър Шпатов, автор на сборника „#НаЖивоОтСофия“, инициатор на проекта „читАлнЯта“ в Градската градина на София и организатор на литературни обиколки из столицата. Главният редактор на

литературното списание „Ах, Мария“ Румен Баросов ще разкаже за местата и хората, оставили спомен в историята на списанието от 90-те до днес.

Първото издание на „Нощ на историите“ беше през май 2019 г. в София.[143]

[143] ***Източник: Столица.bg - статия от Ани Ефремова 11.09.2020***
https://stolica.bg/svobodno-vreme/tvortsi-istoritsi-i-zhurnalisti-s-lichni-razkazi-za-sofiya-v-nosht-na-istoriite-2020

Първият Хандпан Фестивал в България!

Национален студентски дом - София

Какво е хандпан, от къде идва, каква е историята, как се свири на него, от къде се купува, трябва ли да съм учил музика, може ли да го пробвам, как въздейства, колко хора в БГ свирят на него и тн. На всички тези въпроси и други ще можете да си отговорите по време на презентациите и работилниците на фестивала! Ще има и концертна част, където ще можем да се насладим на изпълненията на артистите посветили му се. Това събитие се организира от трима ентусиасти и любители на ханга с цел да запознаят хората повече с този рядко срещан „инструмент“, който сякаш директно се свързва с душите ни.

Програмата:

*16:00 - Intro - кои сме ние и как стигнахме до хандпан фестивала!

Презентация - Дани ще ни преведе през историята на хандпана, видео прожекция, въпроси и отговори

*17:00 - Хандпан работилница - как се свири на хандпан?!?

По време на работилницата всеки, който има желание ще може да се докосне и да пробва няколко различни Ханга. Тъй като инструментите са малко на брой, ще се изчакваме, така че „летящата чиния“ да прелети през всички!

*19:00 - Концерти:

|SANYA|BunyVerse|DanDany|Bongoman[144]

[144] ***Източник:Fest.bg, статия 12.09.2020***
https://fest-bg.com/event/%d1%85%d0%b0%d0%bd%d0%b4%d0%bf%d0%b0%d0%bd-%d1%84%d0%b5%d1%81%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%b0%d0%bb-%d1%81%d0%be%d1%84%d0%b8%d1%8f-2020/

София в родовата памет

Творци от сферата на различни изкуства ще разказват лични, семейни и родови истории, свързани със София и нейното културно наследство. Събитието е с вход свободен и ще се проведе на 19 и 20 септември в Камерната зала на Националния студентски дом на площад „Народно събрание“ №10.

И в двата дни „Нощ на историите“ ще продължи от 16 до 20 часа в четири тематични блока. Първият е исторически и е посветен на историите на познати и непознати личности, места и събития от миналото на София. Следващите са посветен на творците от музиката и театъра, рок групите от 80-те и 90-те години; на платформи и инициативи за София. А последният тематичен блок е литературен. В него ще участват творци, които са и наследници на артистични фамилии – поетът Владимир Левчев, син на Любомир Левчев; Кин Стоянов, син на Радой Ралин; Анна Хаджимишева, внучка на поета и преводач Валери Петров. Ще чуете истории от Александър Шпатов, автор на сборника „#НаЖивоОтСофия“, инициатор на проекта

„читАлнЯта“ в Градската градина на София и организатор на литературни обиколки из столицата. Румен Баросов, гл. редактор на литературното списание „Ах, Мария“ ще разкаже за местата и хората, оставили спомен в историята на списанието.

Момчил Цонев – журналист, писател и културен мениджър, докторант по онлайн журналистика в СУ „Св. Климент Охридски“, е инициатор на този проект. Той е сред 10-те най-изявени млади личности на България за 2019 г. в класацията на Международната младежка камара. Създател е и на националния исторически сайт Сторник (stornik.org), на медията за доброволчество и добротворчество Добрите българи (dobrite.bg) . Организатор е на фестивал за улични изкуства 6Fest (ШестФест), в Габрово и в Пловдив.[145]

[145] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 16.09.2020***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101341661

Десетият юбилеен АСТ Фестивал за свободен театър - между ЕКО и ЕГО Форумът

600 чуждестранни гости, 100 български спектакъла, 20 чуждестранни продукции, 3 копродукции и над 70 уъркшопа, работни срещи, майсторски класове, дискусии, кръгли маси. Това са цифрите, които стоят зад АСТ Фестивал за свободен театър, който преди десетилетие започва с последователност и страст да сбъдва мисията си да подкрепя, развива и промотира независимото сценично изкуство.

През „апокалиптичната“ за сценичните изкуства 2020-а, форумът празнува своя 10-годишен юбилей и ще представи най-богата си програма досега.

Между 17 и 24 октомври публиката ще избира между 10 български спектакъла, 1 международна копродукция и 6 чуждестранни представления в над 10 алтернативни театрални локации.

Както винаги, АСТ Фестивал за свободен театър ще бъде и сцена за обмен между различни театрални реалности и практики с богата паралелна програма от 3 международни уъркшопа на водещи артисти от независимата европейска сцена и 4 дискусии.

За първи път на фестивала ще гледаме представление изцяло на открито, както и спектакъл, който ще се случи изцяло онлайн.

Сред акцентите е и мащабна международна продукция, която ще бъде показана на голямата сцена на Софийската опера и балет.

Темата на юбилейното издание е „ЕКО/ЕГО система“. Усещането за система е разбиране, че никой не е независим, а всички сме съ-зависими и свързани. В нашата его-система Азът е в центъра, а останалите явления са второстепенни или обслужващи. Тази година програмата на фестивалът поставя въпроса как тези его-системи си взаимодействат и какво е мястото им спрямо тази съвкупност от биоценоза и биотоп, този динамичен организъм, който наричаме еко-система.

АСТ Фестивал #10 отново ще бъде територията на свободния творчески импулс и осъзнаването му!

АСТ Фестивал за свободен театър 2020 се финансира от Министерство на културата на Република България, Столична община и Национален фонд „Култура“.

Проектът се осъществява и с финансовата подкрепа на Френски институт в

България и Гьоте-Институт България.

Медийни партньори на събитието са Actualno.com, Sofialive.bg, Stand.bg, Лицата на града, Delo.bg, Jasmin.bg, Kafene.bg и списание ВИЖ![146]

[146] ***Източник: Лицата на града, статия 18.09.2020***
https://web.archive.org/web/20201024081754/https://licatanagrada.com/act-festival-2/

„Нощ на историите 2020“ - разкази за столицата, пресъздадени от творци, историци и журналисти

Събитие представя разкази за столицата пресъздадени от творци, историци и журналисти. Започва петото издание на „КвАРТал фестивал“ Започва петото издание на „КвАРТал фестивал“

„Нощ на историите 2020“ ще се проведе на 19 и 20 септември в Националния студентски дом в София. Входът е свободен.

Организаторът Момчил Цонев разказва повече за културното събитие в предаването „Директно“ по Bulgaria ON AIR.[147]

[147] ***Източник: Телевизия България Он Ер, видео запис 18.09.2020***
https://www.bgonair.bg/a/2-bulgaria/204122-nosht-na-istoriite-2020-predstavya-razkazi-za-stolitsata-presazdadeni-ot-tvortsi- istoritsi-i-zhurnalisti

Отличие за БТВ: Награда от Националното представителство на студентските съвети

БТВ получи награда за съвместната работа с най-голямата студентска организация.

Тя е за сътрудничеството при възстановяването на Студентски дом и инициативата „Да изчистим България заедно“.

БТВ беше наградена като медиен партньор.

Националното представителство на студентските съвети отбеляза в Деня на учителя 20 години от създаването си.

Отличия получиха и министрите Красимир Вълчев и Костадин Ангелов, каито преди 20 години също са били студентски лидери и са участвали в организацията.[148]

[148] ***Източник: БТВ Медиа Груп, видео запис 06.10.2020***
https://btvnovinite.bg/bulgaria/otlichie-za-btv-nagrada-ot-nacionalnoto-predstavitelstvo-na-studentskite-saveti.html

Среща на тема „Еразъм - пътуването на живота ти“

На 15 октомври от 18:30 ч. в Националния студентски дом - София, пл. „Народно събрание“ 10, ще се проведе среща на тема „Еразъм – пътуването на живота ти“.

На тази среща студенти, които вече са участвали в мобилност, ще имат възможността да споделят своите впечатления и да разкажат истории, които са променили живота им.

Записвания за участие на e-mail: president@esnbg.org.[149]

[149] ***Източник: UNWE.bg, статия 13.10.2020***
https://www.unwe.bg/bg/events/18663/%D1%81%D1%80%D0%B5%D1%89%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0-%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%B7%D1%8A%D0%BC-%D0%BF%D1%8A%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%BE-%D0%BD%D0%B0-%D0%B6%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%82%D0%B0-%D1%82%D0%B8-.html

Триото „Чай на покрива“ ще изнесе безплатен концерт в Разград

Новосформираното трио „Чай на покрива“ ще изнесе безплатен концерт за разградчани и гостите на града. Музикалната проява, организирана със съдействието на община Разград, ще е утре от 18.00 ч. пред Общинския културен център, съобщиха от общинската администрация.

Музиката на триото е авторска и многолика, съчетаваща различни стилове - соул, джаз, балада, акустичен рок. Според специалистите тримата членове на групата пеят, преплитайки гласовете си в ефирни хармонии. Станимира Тенева свири на китара, Светослава Стоянова - на пиано, Константин Кучев - на цигулка и виола. Макар да се познават и творят заедно от години, триото е новосформирано - първият им концерт е през август т.г., в Националния студентски дом в София.

Тримата пристигат в Разград, откъдето е родът на Константин, за да снимат новия си клип и да представят пред разградската публика своята авторска музика, допълват от общината.[150]

[150] ***Източник: БТА, статия 18.10.2020***
https://bta.bg/bg/news/bulgaria/52927-Trioto-Chay-na-pokriva-shte-iznese-bezplaten-kontsert-v-Razgrad

Международен форум „Компютърно пространство“

31- рото издание на Международния форум за компютърни изкуства „Компютърно пространство“ ще се проведе в Националния студентски дом в периода 22-24 октомври 2020 г.

Влизайки през големите врати на Студентския дом на площад „Народно събрание“ и в театралните му зали на партера посетителите ще попаднат веднага на интересните изложби. Романтиката на влаковете ще бъде пресъздадена чрез тримерните модели на Румен Ангелов и колекцията на Клуб Железопътен моделизъм- 3D модели на емблематични влакове и вагони от състава на БДЖ. Ще бъде демонстрирана и компютърна игра с влакове, създадена от Румен Ангелов. Антикварни книги за влакове ще допълнят вечната тема за влаковете. Синтезът на звук и историята на електронните музикални синтезатори ще бъде другата романтична нотка в изложбите- ще се могат да се видят и изпробват емблематични модели електронни синтезатори, модули за синтез на звук и музикални компютри, като легендарните модели на Yamaha, един от първите музикални компютри - Atari. Дизайнерски проекти на студенти от специалност „Графичен дизайн“ на Нов бългрски университет ще красят изложбените пространства на Форума. Интерактивни инсталации, включващи механика, софтуер и хардуер, както и изкуствен интелект, на ученици от Технологично училище

„Електронни системи“ към Технически университет- София ще забавляват посетителите. Дистанционна проверка на съдържанието на хладилника и планиране на продуктите за определени гозби, електронни игри, драйв-симулатори и други интерактивни инсталации ще демонстрират креативността на младите хора.

Тези, които обичат конкурсите, могат да научат за наградените проекти в областите на компютърната графика, компютърната анимация, електронната музика, уеб-дизайна и мобилните приложения по време на церемонията по връчване на наградите. През последните месеци, автори на иновативни и креативни идеи регистрираха своите проекти в конкурсите на Computer Space, а жури от експерти от академичния и корпоративния бранш ги оцениха. Не бе забравен и гласът на публиката. Номинациите вече са публикувани на сайта на Форума

https://computerpsace.org.

Представители на Европейската комисия, доц. д-р Тодор Чобанов - зам.-кмет на Столична община, директорът на Националния студентски дом Христиан Даскалов, председателят на Организационния комитет на „Компютърно пространство“ Росен Петков и други официални гости ще открият събитието и ще връчат някои от наградите в конкурсната част. Наградите са предоставени от Столична община, ADCOM и СОКИ.

Семинарната част започва с едно интересно представяне на подходи и примери за тримерно моделиране на влакове, вагони и гари.

В петък е уъркшопа на Machina eX от Германия, групата изследва взаимодействието между театър и компютърни игри от 2010 г. Събитието се организира съвместно Goethe-Institut Bulgaria, ACT Festival и Sofia Game Night и ще се проведе в зала на Гьоте-Институт. През деня в залите на Студентски дом могат да се разглеждат и любопитните изложбени експонати, а вечерта в Студентския дом е представянето на авторите от изложбите.

Събота следобед ще могат да се посетят презентациите на експерти по графика и дизайн в специализирания семинар. Александър Петров ще коментира проблемите на брандинга, Мартин Стойчев- проблемите на съвременния уеб-дизайн, Захарина Петрова- въпроси на калиграфията и шрифтовете, Мария Койчева- VR за дизайнери и артисти.

Следва интересен семинар за образователните игри. Маргарит Ралев ще представи иновативната игра Magnetic Multigame System, Кристиян Йочев от ТУЕС- как се създава игра, Росен Петков - компютърните и мобилни игри в младежката работа (в извънучилищното обучение).

В секцията „Приложения на изкуствения интелект“ Росен Петков и Боряна Савова ще демонстрират продуктите на проекта DigiAI по програма Еразъм+, който цели създаването на обучителни материали, как изкуственият интелект променя характера на кариерното ориентиране. Валентин Милев ще коментира как традиционни игри се разработват за компютър.

Форумът за компютърни изкуства Computer Space („Компютърно пространство“) се провежда 32 години и е най-голямото събитие за компютърни изкуства в Югоизточна Европа. Той се организира от Студентското общество за компютърно изкуство /СОКИ/, scas.bg, в партньорство с редица организации и институции, като Столична община, Националния студентски дом към МОН, Гьоте-

Институт България, Sofia Game Night, Нов български университет, Bulgarian Design Group, ADCOM и други. По традиция във Форума участват и ученици от Технологично училище „Електронни системи“ към Технически университет- София.

„Компютърно пространство“ е част от Календара на културните събития на Столична община.

32-то издание на форума е под патронажа на г-жа Мария Габриел - член на Европейската комисия.

Програмата е налична на сайта на събитието, https://computerspace.org. Входът е свободен, но се изисква предварителна регистрация.[151]

[151] ***Източник: artsofia.bg, статия 22.10.2020***
https://artsofia.bg/bg/events/2020/10/22/mejdunaroden-forum-komputyrno-prostranstvo

Международен форум за компютърни изкуства „COMPUTER SPACE“

Форум за компютърни изкуства „COMPUTER SPACE“ се открива днес и ще продължи до 24 октомври. Какво не знаем за компютрите?[152]

[152] ***Източник: БНТ, Предаване Култура.БГ, видео запис 22.10.2020***
https://bnt.bg/news/mezhdunaroden-forum-za-kompyutarni-izkustva-computer-space-v275946-284838news.html

Станете част от полетите на „Театрална совалка 2020 НБУ“ през месец ноември

„Театрална совалка 2020 НБУ“ е едно партньорство между Университетски театър НБУ и Национален студентски дом. Основната идея е представленията, които се представят на сцената на Университетски театър НБУ, да бъдат показани и на сцената на Национален студентски дом. По този начин публиките от центъра на София ще могат да се докоснат до различни проекти, които са подходящи както за ученици, така и за техните родители.

Избрахме да бъдем „Театрална совалка 2020 НБУ“, за да може да отправяме полет от Университетски театър НБУ към сцената на Национален студентски дом, а и не само. Запознайте се с нашите театрални полети през месец ноември: Национален студентски дом:

11 ноември - Театрален спектакъл „Ние, Гераците“ по Елин Пелин, Режисьор: Снежина Петрова

12 ноември - Театрален спектакъл „Сън в лятна нощ“ по Уилям Шекспир, Режисьор: Елена Панайотова

25 ноември – Интерактивно театрално събитие на платформа „Артисти за НЕнасилие“ по случай Международния ден за борба срещу насилието над жени (четене на документални материали и Плейбек театър със студенти от НБУ, под ръководството на Антоанета Петрова), идея - Възкресия Вихърова

30 ноември - Театрален спектакъл „Чайка, Чайки... Чайката!“ - дипломен проект на студенти от програма. „Театър“ и гост-актьори алумни на НБУ, Режисьори: Възкресия Вихърова и Ася Иванова 18 ноември - Спектакъл „Историята Ти (ти) в мен“, Режисьор: Възкресия Вихърова. Всички наши театрални полети, които са част от инициативата „Театрална совалка 2020 НБУ“ започват от 19:00 часа. Билети може да закупите от URBO. За повече информация относно програмата и спектаклите през месец ноември, посетете нашата Фейсбук страница: Университетски театър НБУ. Очакваме ви![153]

[153] ***Източник: НБУ, статия 22.10.2020***
https://news.nbu.bg/bg/news/stanete-chast-ot-poletite-na-teatralna-sovalka-2020-nbu-prez-mesec-noemvri!47117

Приходите от sms гласуването на живите концерти на „Гласът на България“ отиват за възстановяване на Студентския дом

Станаха ясни 12-те финалисти в „Гласът на България“ в неделя вечер по bTV. Камелия и Графа избраха по трима финалисти от отборите си, по време на втори епизод от „Нокаутите“. Атанас Кателиев, Галина Красимирова и Ивана Муцкова ще се борят за титлата „глас на България“ в отбор Графа. Във вокалната армия на Камелия след „Нокаутите“ в неделя вечер продължиха Тодор Симеонов, Кирил Хаджиев-Тино и Мария Величкова. Новите шест финалисти се присъединяват към конкурентите си за титлата – талантите от отбора на Михаела Филева и Иван Лечев, които бяха предпочетени от треньорите си в миналия епизод от „Нокаутите“. Христиан Ненов, Надежда Александрова и Вениамин Димитров ще се борят за зрителския глас в отбор Михаела, а Симона Симеонова, Ива Георгиева и Николай Воденичаров-Никеца ще се опитат да спечелят за трети път короната за треньора си Иван Лечев.

Първият четвъртфинален концерт на живо в шоуто ще е на 25 май, по изключение в събота, а полуфиналът и финалът, съответно са на 2 и 9 юни по bTV. В края на най-напрегнатия етап в музикалната надпревара, четиримата треньори влизат във финалната битка в Сезон 2019 с по трима участници, които ще се състезават за зрителския вот, титлата „глас на България“ и наградата от 50 000 лева.

bTV Media Group ще дари приходите си от есемес гласуването по време на живите концерти на „Гласът на България“ в подкрепа на кампанията за възстановяването на опожарените сцени на „Националния студентски дом“. Историята на дома разказа водещият и репортер Денислав Борисов в своята поредица, излъчена в bTV Новините и bTV Репортерите. Зрителите ще могат да подкрепят своите фаворити в най- гледаното шоу в България на 25 май, 2 и 9 юни и едновременно с това да допринесат за възстановяването на творческата дейност в Студентския дом. В рамките на инициативата в полза на една от най-знаковите сгради за младите хора в България са заснети и специални видеоклипове със съдействието на радио N- JOY. Инициативата е част от мисията на bTV Media Group да подкрепя социално отговорни проекти, свързани с талантливи млади хора, както и със съхраняването на културното ни наследство.

Сградата с голямо културно значение се превърна в трибуна за изпълненията на 12-те финалисти в сезон 2019 на „Гласът на България“, които изпяха хитове на своите треньори в атмосферата на историческата сграда в сърцето на София.

Отбор Лечев изпя динамичното поп парче „Ето така“ на Стефан Вълдобрев и „Обичайните заподозрени“ на фона на рушащата се камерна зала. Отбор Графа започнаха песента „Заедно“ на Графа, Любо Киров и Орлин Павлов от емблематичния балкон на паметника на културата и насочиха вниманието към изпепелената главна сцена. Отбор Михаела показа разрушените задкулисни помещения на фона на песента „Без етикет“ на Михаела Филева. А отбор Камелия акцентира върху окаяното състояние на знаковите гримьорни с песента „Минута живот“ на Камелия.

Сцената на Студентския дом е давал трибуна на много артисти през годините, сред които е бил и Иван Лечев. „Сградата е преминала през различни перипетии. Свирил съм на сцената на Студентския дом много пъти и изпитвам носталгия. Там се състоя първият концерт на ФСБ преди много години – тогава за първи излязох на сцена с тази група“, каза Иван Лечев в „Тази сутрин“.

*История на „Националния студентски дом“:

От 1933 г. домът функционира като споделено пространство за академично творчество – изкуства, музика, театър. Мястото е с богата история. Земята е дарена на студентите от цар Борис III, сградата е паметник на културата. Има и огромно символно значение. В него са се раждали и са творили редица известни личности – Никола Гюзелев, Борис Христов, ФСБ правят първия си концерт в нея, имали са собствен академичен хор. 17 години изпепелените сцени тънат в забрава и стоят неизползваеми. Тогава Националното представителство на студентските съвети и състави към Дома, подемат инициатива по възстановяването не само на сградата, но и на богатата културна програма и дейност на Студентския дом. Много доброволци, различни организации, общественици и медии, сред които и bTV, застават в подкрепа на инициативата днес студентският дом да е разчистен и на полуразрушените му сцени вече да кипи културен живот. Остава обаче въпросът за финансовото обезпечаване на възстановяването на сградата отвътре.[154]

[154] ***Източник: БТВ.БГ, видео запис 26.10.2020***
https://web.archive.org/web/20201026041913/https://glasat.btv.bg/gallery/news/prihodite-ot-sms-glasuvaneto-na-zhivite- koncerti-na-glasat-na-balgarija-otivat-za-vazstanovjavane-na-studentskija-dom.html

32-то издание на Международния форум за компютърни изкуства

„Компютърно пространство“ 2020, интерактивни инсталации с изкуствен интелект, изложби - музикални синтезатори, романтиката на влаковете, 3D модели на влакове и вагони от състава на БДЖ, графичен дизайн, семинари по образователни игри и компютърна графика, експериментален театър с видео-игри, награждаване на победителите от конкурсната част в 32-рото издание на Международния форум за компютърни изкуства

„Компютърно пространство“ 2020 тази година се проведе в театралните зали на Националния студентски дом, 22-24 октомври, в подкрепа на кампанията по възстановяването им. Форумът, който винаги е подкрепял младите хора, ученици и студенти, учители и експерти, беше по-близко до своите участници и посетители.

Влизайки през големите врати на Студентския дом, на площад „Народно събрание“ и в театралните му зали на партера, посетителите попадат веднага на интересните изложби - 3D модели на влакове, електронни синтезатори, интерактивни инсталации, графичен дизайн. Романтиката на влаковете беше пресъздадена чрез тримерните модели на Румен Ангелов и колекцията на Клуб по Железопътен моделизъм- 3D модели на емблематични влакове и вагони от състава на БДЖ. Беше демонстрирана и компютърна игра с влакове, създадена от Румен Ангелов. Антикварни книги за влакове допълняха вечната тема за влаковете.

Синтезът на звук и историята на електронните музикални синтезатори беше другата романтична нотка в изложбите - можеха да се видят и изпробват емблематични модели електронни синтезатори, модули за синтез на звук и музикални компютри, като легендарните модели на Yamaha, Roland и Vermona едни от първите „музикални“ компютри - Atari, Apple II, Commodore 64, антикварна техника предоставена с любезното съдействие на колекционери и музиканти - Валентин Милев, Владимир Джамбазов, Дончо Генов (Дони) и Росен Петков.

Дизайнерски проекти на студенти от специалност „Графичен дизайн“ на Нов български университет красяха изложбените пространства на Форума. Интерактивни инсталации, включващи механика, софтуер и хардуер, както и изкуствен интелект, на ученици от Технологично училище „Електронни системи“ към Технически

университет - София забавляваха посетителите. Дистанционна проверка на съдържанието на хладилника и планиране на продуктите за определени гозби, електронна мулти-борд игри, драйв-симулатор, пееща бобина на тесла, старо радио с нова електроника, маса-игра за матиране и други интерактивни инсталации демонстрираха креативността на младите хора.

На специална церемония бяха представени наградените проекти от конкурсната част на „Компютърно пространство“, в областите на компютърната графика, компютърната анимация, електронната музика, уеб- дизайна и мобилните приложения. През последните месеци, автори на иновативни и креативни идеи регистрираха своите проекти в конкурсите на Computer Space, а жури от експерти от академичния и корпоративния бранш ги оцениха. Не бе забравен и гласът на публиката. Номинациите и наградените проекти са публикувани на сайта на Форума https://computerpsace.org.

Кметът на София г-жа Йорданка Фандъкова откри събитието и разговаря с участници в изложбите. Представители на Европейската комисия, г-жа Йорданка Фандъкова- кмет на Столична община, г-н Генчо Керезов- зам.-кмет на София, г-жа Вася Арсенова- главен секретар на Центъра за развитие на човешките ресурси, г-жа Марина Лудеман, директор на Гьоте Институт, Христиан Даскалов- директор на Националния студентски дом, Биляна Генова- директор на дирекция „Култура“ на Столична община, председателят на Организационния комитет на „Компютърно пространство“ Росен Петков, Маргарит Ралев от Българска дизайн група, Владимир Джамбазов- композитор и други официални гости участваха в откриването на събитието и връчиха някои от наградите в конкурсната част. Наградите са предоставени от Столична община, ADCOM и СОКИ.

Експерти, ученици и студенти имащи интереси към съвременните проблеми на дигиталните изкуства и съвременни медии се включиха в редица образователни семинари и презентации, посветени на тримерното моделиране, графичния дизайн, двумерната и тримерна компютърна графика. Семинарната част започна с едно интересно представяне на подходи и примери за тримерно моделиране на влакове, вагони и гари.

Следващите дни се проведе уоркшопа на Machina eX от Германия, групата изследва взаимодействието между театър и компютърни игри от 2010 г. Събитието се организира съвместно Goethe-Institut Bulgaria, ACT Festival и Sofia Game Night. През деня в залите на Студентски дом посетителите разглеждаха любопитните

изложбени експонати, а вечерта в Студентския дом бе представянето на авторите от изложбите.

Особено интересни бяха презентациите на експерти по графика и дизайн в специализирания семинар. Александър Петров коментира проблемите на брандинга, Мартин Стойчев- проблемите на съвременния уеб-дизайн, Захарина Петрова- въпроси на калиграфията и шрифтовете, Мария Койчева- VR за дизайнери и артисти.

Забавен и полезен бе семинарът за образователните игри. Маргарит Ралев представи иновативната игра Magnetic Multigame System, Кристиян Йочев от ТУЕС- как се създава игра, Росен Петков - компютърните и мобилни игри в младежката работа (в извънучилищното обучение).

В секцията „Приложения на изкуствения интелект“ Росен Петков и Боряна Савова демонстрираха продуктите на проекта DigiAI по програма Еразъм+, който цели създаването на обучителни материали, как изкуственият интелект променя характера на кариерното ориентиране. Валентин Милев коментира как традиционни игри се разработват за компютър и даде примери за компютърните версии на емблематичната игра на шах.

Форумът за компютърни изкуства Computer Space („Компютърно пространство“) се провежда 32 години и е най-старото събитие за компютърни изкуства в Югоизточна Европа. Форумът се организира от Студентското общество за компютърно изкуство /СОКИ/, scas.bg, в партньорство с редица организации и институции, като Столична община, Националния студентски дом към МОН, Гьоте-Институт България, Sofia Game Night, Нов български университет, Bulgarian Design Group, ADCOM и други. По традиция във Форума участват и ученици от Технологично училище „Електронни системи“ към Технически университет- София, „Компютърно пространство“ е част от Календара на културните събития на Столична община. 32-то издание на форума е под патронажа на г-жа Мария Габриел – член на Европейската комисия. Информация за събитията и снимки могат да се намерят както на сайта на Форума, така на FB страницата https://www.facebook.com/computerspacefestival/

Потопете се в света на синтеза наука-технологии-изкуство![155]

[155] ***Източник: 24 часа, статия 26.10.2020***
https://www.24chasa.bg/ojivlenie/article/9157523?fbclid=IwAR3AgbwngUMwdBqX7drbxR07JWJMAp82NKQL0DOf4bp5zq2Di3 ky85Dkfpk

Ованес Торосян: В „Харлем шейк“ са историите на хора, избрали да останат у нас

Авторският моноспектакъл на актьора води по скритите коридори на народопсихологията ни

Познавате Ованес Торосян. Ако случайно не си спомняте името му, то погледът му в миг казва за кого става дума. Актьорът отдавна вече е и режисьор на редица театрални постановки, съмишленик и съосновател на театър „Реплика“. Предстои ни нова среща с авторския му моноспектакъл Харлем шейк и поради тази причина бе редно да му зададем няколко въпроса специално за Go-Read:

- Какво те провокира да направиш Харлем шейк?

- Това е проект, който си е театрален рокендрол – измислих го спонтанно, след което назначих дата на премиера, без да съм сигурен дали това прилича на представление. Датата се приближаваше, притесненията нарастваха и накрая успях да се събера и да го облека в някаква театрална форма. Това е моноспектакъл – седем истории на различни хора, които са избрали да останат в България и живеят в София. Животът ме е срещнал с повечето от тях, но някои са и събирателни образи. Например, монологът на шофьора на такси е всъщност на трима души с такива професии, с които съм разговарял.

Историите са документални, една от тях е на внука на Димитър Димов – Лило Петров, син на Теодора Димова, и е единственият монолог, който не е мой и не съм го и пипнал. Това е историята на Лило, който живее в София. Аз се чудех защо той все още е в България и не е заминал… Липсваше ми подобен образ, първо исках аз да го напиша, след това реших да го помоля той да го направи, за да каже защо стои тук… Само погледнах написаното и си казах „Това е“.

Първоначалната ми идея за Харлем шейк беше да се играе по библиотеките, но се оказа доста трудно за организиране. Премиерата беше в Народната библиотека преди близо две години и след това дълго време търсех пространство. Накрая открих залата на Студентския дом и Харлем шейк просто си залепна там.

- Това е наречената от вас зала „Реплика“ - как се случи да играете там?

- С директора на Студентския дом се оказа, че имаме общи идейни точки и се разбрахме да работим съвместно, въпреки че сградата е собственост на Министерството на образованието и там има някакви дълги и широки… Но сега се обмисля по какъв начин да продължим напред. Иначе в залата има 60 места и е много приятно, защото играя на балкона на голямата сцена, която е опожарена и разрушена. И всъщност тази сцена ми е декор.

- Наистина звучи, като да си е „залепнало“…

- Отвсякъде, тъй като в представлението говоря за изгубената духовност, липсата на слово в днешно време и т.н. Завършвам монолозите с моя – на Ованес, който е избрал да стои в България.

- И защо Ованес стои в България?

- Защото има смисъл или поне се самозалъгвам с това. Защото усещам, че не съм сам.

- А мислил ли си някога да напускаш?

- Да, много пъти. Имах планове за Америка, Русия, Европа, но в един момент прецених, че няма значение къде се намираш по света. Моето семейство е дошло тук от другаде и от първа ръка знам какво е да си в нова страна, какви са трудностите, с които се сблъскваш и как това се отразява на децата ти. В нова държава шансът да им дадеш някакъв старт става невъзможен, защото всъщност заедно с тях започвате от нулата.

- Позитивните неща, които те крепят тия дни?

- О, тия дни точно съм в голяма депресия. Сега заваля дъжд и това по някакъв начин ме зареди – не знам каква е логиката. Може би, че имаме с какво да се разправяме сега, мокри сме и леко се отклоняваме от генералните тревоги.

Иначе децата ми ме зареждат – виждам колко зависи техният живот и възпитанието им от моето настроение.

Как се постига доброто настроение?

Много трудно, но гледам да не се оплаквам. Като си говорим за Харлем шейк, трябва да спомена, че е смешно. Не е по никакъв начин тягостно или назидателно – въпреки че е малко на ръба. Смятам, че изкуството и медиите всъщност променят нещата в наши дни.

- Медиите?

- Да, сега те са дори по-силен инструмент за влияние върху мисленето на

хората от когато и да било. Оказва се, че ние, хората, които се занимаваме с изкуство, без медиите не можем.

- Работиш ли над нещо ново сега?

- Да, над театрален авторски проект, който се казва Аспарух. Правя го с актьора Александър Кънев, но имаме още работа по текста. Идеята дойде спонтанно – беше обявен конкурс за моноспектакъл, датата вече идваше и аз просто седнах и го написах малко преди срока.

А Аспарух е средностатистически българин, който е сърдит на света, живее сам, общо взето персона, чийто негативизъм прескача рамките. После това става абсурдно и шаржира грешките, които правим като общество, но по смешен и забавен начин – случват се много неща с Аспарух, ще видите какви. Така че запомнете това име – Аспарух.[156]

Мария Телбис

[156] ***Източник: epaygo.bg, статия 2020*** *https://epaygo.bg/epaygo/go-read/ovanes-torosyan:-v-%E2%80%9Eharlem-sheyk%E2%80%9C-sa-istoriite-na-hora,-izbrali-da- ostanat-u-nas*

Михаела Добрева и Борис Далчев от Съпромат: Имаме идеи за театър извън театъра

Изумление.

„Ако трябва да обобщя с една дума ефектът на визуалния пърформанс „Видение“ върху мен, то това ще е

„изумление“. Откровението принадлежи на зрител от публиката на 10-тия АСТ фестивал за свободен театър.

Ние се припознаваме напълно в него. И днес се (ви) срещаме с двама от авторите му - Михаела Добрева и Борис Далчев от екипа на „Съпромат“.

За нас те са нов екип, но веднага усетихме работата им като наджанрова и полифонична и, едновременно с това, добре обмислена, съградена и хармонизираща – с идеите, които носи, с публиката и нейните настроения, с околната среда дори. Насред цялата тази хармония, малко противоречиво изниква името

„Съпромат“. Затова и не се сдържахме да ги попитаме Защо „Съпромат“?

Срещнахме ги на репетиция преди „завихрянето“ на едно необикновено „Видение“ на тазгодишното юбилейно издание на АСТ фестивал за свободен театър. Неговият артистичен директор Веселин Димов нарече визуалния им пърформанс „необичайна работа“, от която българската независима сцена и нейната публика има силна нужда,

„нещо много необичайно, интересно и креативно. Особено за нашия контекст.“

Така се озовахме „в кухнята“ за разговор с авторите на „изумителното“ и „необикновено“ „Видение“; насред самия пърформанс в опит да докоснем крехкостта на образа - своя, но и този на „съседа“ по изживяване“, а и този „отвъд“ - на актьора в огледалната призма; поговорихме и с публиката (зашеметена и окрилена наистина) след това.

Авторите на „Видение“ – сценографите Михаела Добрева и Борис Далчев от „Съпромат“ и хореографът Цвета Дойчева - го определят като визуален пърформанс - опит за полифония от движение, обект, субект, дигитална медия и музика.

Както и в други проекти на „Съпромат“ зрителят е оставен свободно да интерпретира пърформанса, докато се движи в залата със собствения си ритъм и изживява композицията от различни ъгли. По този начин личното пространство е

съотнесено към по-голямото физическо пространство и личните пространства на другите.

Визуалният пърформанс изследва съвременната личност, затворена в клетката на собствения си външен вид. Заедно с публиката си, „Видение“ размишлява върху деформирания и размножения образ, върху крехката повърхност (и личност), върху възможността да погледнем и да видим от другата страна…

Видение не може да се разкаже, нито покаже. Изглежда, че подлежи единствено на преживяване (най-добре неколкократно). Затова и няма да правим опит да го описваме. Но с удоволствие ще разговаряме с двама от авторите му, ще хвърлим бегъл поглед на репетиционния процес и ще споделим един-два кадъра от пърформанса.

Както и снимки на фотографката Яна Лозева, които сами по себе си са артистичен размисъл, алтернативен поглед и произведение на изкуството, вдъхновено от друго изкуство.

След тази среща-видение в главите ни остават да звучат думите на Борис Далчев: „Съпромат“ е опит да търсим, да експериментираме.

Опит да създадем остров на мечтите.

Уповаваме се и на тези на Михаела Добрева: „Винаги сме търсили новите форми, извън статиката в залата и разделянето на публика и сцена.

Имаме няколко идеи за театър извън театъра.“

Михаела Добрева и Борис Далчев от Съпромат за едно различно Видение Видениевизуал ен пърформанс. Автор: Съпромат (Михаела Добрева, Борис Далчев) и Цвета Дойчева Дигитален артист: Михаела Добрева

Сценограф: Борис Далчев Хореограф: Цвета Дойчева

Танцьори: Биляна Георгиева, Иван Николов, Стилиян Желязков Композитор: Ангел Симитчиев (Mytrip)

Графичен дизайнер: Хасан Халилов Фотограф: Яна Лозева[157]

[157] ***Източник: Jasmin.bg, видео запис 22.11.2020***
https://jasmin.bg/2020/litsa/interview/mihaela-dobreva-i-boris-dalchev-ot-sapromat-imame-idei-za-teatr-izvn-teatra/

Музейният архив на Националния студентски дом отваря врати

Музейният архив на Национален студентски дом е инициатива с която започват честванията по случай 90 години от поставянето на основния камък на сградата на НСД на пл. „Народно събрание“ № 10. Колекцията се помещава в специално изградено творческо пространство на ет. 2, до зала „Галерия“, и е достъпна за посетители от 08 декември 2020 г., макар и само виртуално.

Музейната колекция е наречена на името на видния общественик и управленец, подкрепил първи каузата за създаването на Студентския дом – проф. Иван Шишманов, който през 1904 г., в качеството си на министър на народната просвета, създава Фонд за построяването на Дом на българския студент с първоначална сума от 10,000 лв. Освен радетел за каузата на студентите, проф. Шишманов е и инициатор за разкриването на Националния етнографски музей. През 1906 г. поради значителното нарастване на сбирките на етнографския отдел на Народния музей, по идея на проф. Иван Шишманов в София е създаден първият етнографски музей у нас.

По време на събитието ще бъдат връчени третите годишни награди за принос в развитието на Студентския дом на името на Стилиян Чилингиров.

Линк за livestream ще бъде качен в страницата на събитието във фейсбук 24 часа преди неговия старт.[158]

[158] ***Източник: Антени.бг, статия 29.11.2020***
https://www.anteni.bg/2020/11/29/%d0%bc%d1%83%d0%b7%d0%b5%d0%b9%d0%bd%d0%b8%d1%8f%d1%82-%d0%b0%d1%80%d1%85%d0%b8%d0%b2-%d0%bd%d0%b0-%d0%bd%d0%b0%d1%86%d0%b8%d0%be%d0%bd%d0%b0%d0%bb%d0%b5%d0%bd-%d1%81%d1%82%d1%83%d0%b4%d0%b5%d0%bd/

Танцов пърформанс „Преход“ в Национален студентски дом

На 30 ноември в Национален студентски дом в София петима артисти от сферата на съвременния танц и физически театър ще представят „Преход“ – пърформанс за търсенето на свободен, съкровен и обединен танц в лабиринта от исторически и личностни промени.

В камерна обстановка танцьорите ще споделят с публиката способността на човешката психофизика да въплъти в движение и танц изгубените парчета в пъзела от натрупвания и изменения, променящи битието.

Винаги в преход и никога истински тук.

Вечно пристигащи, обърнали гръб на живия път...

Концепция: Ивайло Димитров

С участието на: Братан Братанов, Диана Горбанова, Симона Киусоло и Яница Шопова Начало: 20:00 ч.

Място: Национален студентски дом, пл. „Народно събрание“ 10, Зала 201 „Галерия“ Посещението е с предварително записване на имейл: ivo_cho4@yahoo.com

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Програма „Култура“ на Столична община.

В партньорство със сдружение „Артистичен свят за младежта“ и с логистичната подкрепа на театър-студио

„Студентина“ и Национален студентски дом.[159]

[159] ***Източник: Арт София.бг, статия 30.11.2020***
https://artsofia.bg/bg/events/2020/11/30/tancov-pyrformans-prehod-v-nacionalen-studentski-dom

В архивите на студентския празник

Днес, на 8-ми декември отбелязваме студентския празник, който се чества още от 1916 г. По този повод Националният студентски дом създаде Музеен архив, а колекцията е достъпна за посетители от днес.[160]

[160] ***Източник: БНТ, Култура.бг, видео запис 08.12.2020***
https://bnt.bg/news/v-arhivite-na-studentskiya-praznik-v282404-288010news.html?page=47

Историята на Студентския дом: Как младите хора успяват да си върнат сградата

Теодора Енчева

Студентите у нас притежават специално построена сграда. Още в началото на XX век мястото на Студентския дом е избрано да бъде на площад „Народно събрание“, до паметника на Цар Освободител и срещу Софийския университет.

„Това място показва отношение на държавата към важността на студентското движение. Цар Борис Трети е радетел на идеята и издава специален указ, с който това място се предоставя за строеж“, обясни изследователят Росен Петков.

След 1944 г. в красивата сграда, издържана в стил „Ар деко“, заседава Щабът на Съветската армия. Когато руснаците си тръгват, идва Военният театър, но после отказва да се премести въпреки решение на правителството.

В края 50-те на, един 8-ми декември, студентите питат провокативно Тодор Живков кога ще им бъде върната сградата. Той ги погледнал и казал: „Да, решението на Министерския съвет важи за военния министър, ще си получите сградата“, разказа Петков.

В личния архив на Росен Петков се пазят годишни календари и покани за събитията в Студентския дом през годините. Сградата присъства и в спомените на Лили Иванова. Като млада певица примата е помещавала дирекция „Българска естрада“, за която се влиза от задния вход на ул. „Аксаков“.[161]

[161] ***Източник: БТВ Медиа Груп, видео запис 08.12.2020***
https://btvnovinite.bg/bulgaria/istorijata-na-studentskija-dom-kak-mladite-hora-uspjavat-da-si-varnat-sgradata.html

Националният литературен конкурс „Георги Черняков“ оповести лауреатите си

Приключи шестото издание на литературния конкурс за студенти за 2020 година на името на литературния критик Георги Черняков – дългогодишен ръководител на Кабинета на младите писатели-студенти към Националния студентски дом. В надпреварата се включиха двама хумористи, 41 поети и 24 белетристи. Жури в състав: Максим Максимов – председател, членове – Фани Цуракова, Ася Григорова и Михаил Григоров номинира 12 автори, а лауреатите бяха избрани на заседание на Управителния съвет на Обществото на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“.

За проза първа награда грабна Адриана Василева с разказа си „Франсиска“. Втора награда е за Владимир Илиев и разказа му „Сватбите на мъжката черница“.

Специалната награда на Съюза на българските писатели получава Сириъс Уейс за разказа си „Една малка рана“, а Фейсбук победител е Владимир Илиев.

За поезия първа награда тази година не се присъжда. Има две втори награди:

- Жени Щерева, за стихотворението ѝ „Морето сладко спи“
- Александър Иванов, за стихотворението му „Бургас е пулс“.

Специалната награда на Съюза на българските писатели получава Веселин Веселинов за стихотворението си „Натрапчиво“;

Специалната награда на Националния студентски дом е за Стефан Гончаров, за стихотворенията

„Карантина“ и „Апория“;

А Фейсбук победител в категория „Поезия“ е Димитър Драганов. В категория „Хумор“ тази година награда не се присъжда.

Наградите ще бъдат връчени в Централното фоайе на Националния студентски дом в периода 21-23 декември 2020 г., ако бъдат отменени извънредните противоепидемични мерки – съобщи поетесата и литературен критик Анжела Димчева, председател на Обществото на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“.[162]

[162] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 08.12.2020***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101386372/nacionalniat-literaturen-konkurs-georgi-chernakov-opovesti-laureatite-si

Как ще празнуват студентите

В столичния квартал „Студентски град“ голяма част от студентите отсъстват от общежитията.

Интервю на Спас Крайнин с Даниел Парушев и Христиан Даскалов

Студентите ще празнуват 8 декември по три модела – едната група ще се насочи към къщите за гости, където могат да се събират до 15 души според ограничителните мерки, другата ще отбележи празника в общежитията в още по-малки групи, третото предпочитание ще е към родните места и семейството. Това обясни пред БНР Даниел Парушев, председател на Националното представителство на студентските съвети.

Общежитията са празни, студентите ги няма, разказа Парушев в предаването „Преди всички“. „Тези, които бяха тук, заминаха към курортите, към планините.“

Много голяма част от студентите няма да празнуват, защото имат опасения, отбеляза Даниел Парушев.

„Студентската общност трябва да бъде отговорна и да си дадем сметка, че след десет дни всички ще се приберем по родните места и ще бъдем с нашите родители“, допълни той.

Репортаж на Радостина Чернокова

Дали наистина студентите са се отправили към планините и курортите?

В Смолянска област големите хотели са затворени. В Пампорово има резервации само във вилното селище, където в една вила се настаняват по няколко души и има възможност за поръчване на храна от ресторанта на селището.

Малките семейни хотели с до 15 легла запазват добра ангажираност. Празникът там ще протече във формат малки групи и малки партита.

Председателят на Съюза на хотелиерите и ресторантьорите в Чепеларе Съби Маданков определя положението с резервациите в курорта като трагично.

Близо 700 са местата за настаняване в Триград, но студенти за празника няма. Отменят се резервации и за Нова година.

Чрез излъчване на живо във Фейсбук от 18.30 ч. тази вечер от Националния студентски дом откриват първия у нас музей на студентското движение. Той ще включва информация и артефакти, свързани с каузи на студентите от 1903-1904

година насам, поясни Христиан Даскалов, директор на Националния студентски дом.

Възстановява се и стара инициатива от 60-те и 70-те години – да се издават клубни карти за безплатни посещения на събития в Студентския дом. Първите такива карти ще бъдат издадени за студентите доброволци, които помагат на медиците в болниците и в училищата.

Още за студентския празник чуйте в звуковия файл.[163]

[163] ***Източник: БНР, Хоризонт, аудио запис 08.12.2020***
https://bnr.bg/horizont/post/101385974/studentite

„Мечтата на Наташа“ на театъра в Габрово с две представления в София

„Мечтата на Наташа“ - на Габровския театър, ще има две представления в София, съобщиха от трупата.

Спектакълът ще бъдат на сцената на Националния студентски дом - от 19:30 и от 21:00 часа. Освен режисьор, Ана Батева е и преводач на текста на Ярослава Пулинович, по който е направена постановката.

Драматичен театър-Габрово ще играе три представления на открита сцена в музей „Етър“

Определят Пулинович като представител на новото руско драматургично течение. Според независимото руско списание The Moscow Times, пиесата влиза в десетката на най-добрите руски пиеси от началото на 21-и век.

С този спектакъл Ана Батева повдига въпроси по темата за семейните ценности, възпитанието на младите хора, нуждата да бъдат обичани и да обичат. Автор на музиката е Стефан Здравески, който също е част от екипа на габровския театър.

Младата актриса Поля Йорданова се превъплъщава в буйната и сприхава 16-годишна тийнейджърка Наташа. Многопластова роля, в която тя пресъздава не само объркания емоционален и мисловен свят на героинята си, но и взаимоотношенията й с другите около нея.

Представлението е пряма и откровена дискусия по актуални социални въпроси, която чрез театрални похвати въвлича публиката в търсенето на отговори, посочват от трупата. По думите им тук няма да видите готови решения, а смел и амбициозен експеримент как и къде да ги търсите - да намериш единствения верен път между потопа от противоречиви влияния, да хвърлиш усилия да се впишеш в нова общност, да не спираш да копнееш за любов, която непрекъснато ти се изплъзва от ръцете - този наратив отеква и ще превземе съзнанието на зрителите.

Габровският драматичен театър отвори врати след близо тримесечно прекъсване

За първи път у нас пиесата на Ярослава Пулинович се реализира като моноспектакъл от габровския драматичен театър, чиято премиера беше на 25 юни

тази година.

Тази вечер пиесата ще се играе в Габрово. Това ще е първата изява на постановъчния екип след завръщането им от 17-ия международен фестивал на монодрамата „МоноАкт“ в Печ, Косово. Там актрисата Поля Йорданова беше отличена от международно жури с наградата „Най-добра актриса“ за ролята си на Наташа.[164]

[164] ***Източник: dariknews.bg, статия 14.12.2020***
https://dariknews.bg/regioni/gabrovo/mechtata-na-natasha-na-teatyra-v-gabrovo-s-dve-predstavleniia-v-sofiia-2252367

Неда Соколовска: 2021 година ще е пълна с много дигитален театър

Студио за документален театър VOX POPULI

Интервю на Мая Данчева с Неда Соколовска в предаването „Нощен хоризонт“

На 21, 22 и 23 декември Студио за документален театър VOX POPULI ще изиграе представлението „Златна рибка“. Спектакълът ще се състои в Студентския дом в София, близо до старата сграда на Парламента. Билети могат да се купят на място.

„Беше интересен развоят в нашия независим театрален сектор, защото застрашени от спиране и от този застой, който се случи в изпълнителските изкуства, ние започнахме да подаваме проекти, да се опитваме да се адаптираме към новите условия и според мен ни предстои една 2021 година пълна с ужасно много дигитален театър“. Изпълнението на проекта „Златна рибка“ е започнало в началото на 2020 година. Тогава е била актуална темата за Националната лотария. „На нас ни беше много интересна тази тема и ние започнахме да я изследваме - какво е Националната лотария за българина и каква е тази голяма страст към бързата печалба, към лотарията, това разчитане на късмета и на шанса за по-добър живот. Дълбаейки в тази тема, ние открихме други процеси, които са много важни - за обедняващия през последните години българин, за обезверения човек, който няма вяра в политиката и политическото управление“.

Режисьорът Неда Соколовска допълни:

„Много е интересно, че нашият спектакъл - документален, обхваща и първите вълни на това политическо недоволство през пролетта. Това е много важно, защото ние говорим за тези процеси, които накараха хората да излязат на площада.

Covid кризата ни накара да осъзнаем, че истински ценните неща са любимите ни хора, хората около нас. „Винаги в най-лошото има някаква поука, някакъв позитивен опит“. Една от фундаменталните характеристики на театъра е неговата навременност и така наречената присъствена изява.

„Тази ефимерност на театъра го прави това, което е“, коментира Неда Соколовска. Цялото интервю можете да чуете в звуковия файл.[165]

[165] ***Източник: БНР, Хоризонт, аудио запис 16.12.2020***

https://bnr.bg/horizont/post/101390411/neda-sokolovska-2021-godina-shte-e-palna-s-mnogo-digitalen-teatar

Връчиха наградите „Георги Черняков“ - 2020

На кратка тържествена церемония (без публика) на 22 декември 2020 г. в Националния студентски дом в София бяха наградени лауреатите на Шестото издание на Националния литературен конкурс за студенти „Георги Черняков“. Тази година в надпреварата се включиха: 2 хумористи, 41 поети и 24 белетристи. Участниците са студенти от 15 родни университета и учебни заведения в Лондон, Амстердам и Швеция. Журито беше в състав: Максим Максимов – председател, членове – Фани Цуракова, Ася Григорова и Михаил Григоров. Наградите включват грамота, парична премия и книги. Събитието се водеше от Анжела Димчева – председател на Общество „Димчо Дебелянов“, организатор на конкурса, която подчерта, че това благородно начинание се финансира от дарителите Илко Минев (Бразилия), Катя Кремзер (Австрия) и Весела Райчинова - Сели (Израел). Наградените бяха приветствани от Христиан Даскалов - директор на Националния студентски дом, който акцентира на обновяването на сградата с помощта на Столична община и на дарители, както и на новоразкритите пространства - библиотека и музей. Ето имената на лауреатите: Проза: Първа награда: Адриана Василева; Втора награда: Владимир Илиев; Специална награда на Съюза на българските писатели: Сириъс Уейс; Фейсбук победител: Владимир Илиев. Поезия: Първа награда не се присъжда. Две Втори награди: Жени Щерева и Александър Иванов; Специална награда на Съюза на българските писатели: Веселин Веселинов; Специална награда на Националния студентски дом: Стефан Гончаров; Фейсбук победител: Димитър Драганов. Награда за хумор не се присъжда. Управителният съвет взе решение да бъде учредена Специална награда на принос към историята и дейността на Общество „Димчо Дебелянов“. Наградата ще се връчва всяка година на доайени в поезията и прозата, които с творчеството си и активната си дейност в полза на новите поколения са допринесли за авторитета на организацията. Поетите Недялко Йорданов и Георги Константинов заслужават тази чест. Те са първите лауреати на Специалната награда за 2020 г. Удостояването им ще се реализира на живо през 2021 г.[166]

[166] ***Източник: в. Труд, статия 23.12.2020***
https://trud.bg/%D0%B2%D1%80%D1%8A%D1%87%D0%B8%D1%85%D0%B0-%D0%BD%D0%B0%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B8-%D1%87%D0%B5%D1%80%D0%BD%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D0%B2-2020/

2021

Театрална совалка“ се завръща на сцената на Национален студентски дом в София

Университетски театър на НБУ подготви три представления, които ще се играят на живо през януари 2021 г.

„Театрална совалка“ се завръща на сцената на Национален студентски дом в София „ТЕАТРАЛНА СОВАЛКА“ 2021

Новият „театрален полет“ на младите актьори на НБУ стартира на 13 януари с танцовия спектакъл „Втора кожа“ под режисурата на Александра Драгова. Ще разпознаем ли страховете си? Коя е променящата ни същност по пътя към себепознанието? Въпроси, които Александра Драгова и участниците в нейния спектакъл задават за размисъл на публиката.

Нестандартен и бунтарски прочит на класическа пиеса предлага на 25 януари спектакъла „Чайка, Чайки…Чайките“. Под режисурата на доц. Възкресия Вихърова и доц. д-р Ася Иванова пиесата на А. П. Чехов „Чайка“ се трансформира в модерен театър, вдъхновен от енергията на Робърт Брустийн и книгата му „Театърът на бунта“.

На 29 януари завършваме своя полет в магичната галактика на Шекспир, със спектакъла „Сън в лятна нощ“ под режисурата на Елена Панайотова. Студентите по актьорско майсторство в НБУ влизат в ролите на четирима нещастно влюбени, лутащи се из гората в нощта на лятното равноденствие. Пиесата преоткрива всички възможни форми на любовта и вълнува до днес фантазията и въображението.

Домакин на „Театрална совалка 2021“ ще бъде Национален студентски дом, а всички представления са с начален час 19:00 ч.

По време на спектаклите ще се спазват всички противоепидемични мерки, а капацитетът на залата ще бъде запълнен на 30%.

Билети могат да бъдат закупени онлайн през платформата URBO.

Повече информация за театралните полети и инициативи на театъра на НБУ може да научите от Фейсбук страницата на Университетски театър НБУ - https://www.facebook.com/University.Theater.NBU[167]

[167] ***Източник: Културни новини, статия 12.01.2021***
https://kulturni-novini.info/sections/3/news/32205-teatralna-sovalka-se-zavrashta-na-stsenata-na-natsionalen-studentski-dom-v- sofiya

Почина хореографът акад. Иван Тодоров

Един от най-известните и признати български хореографи акад. Иван Тодоров е починал днес в София, малко преди да навърши 95 години.

Иван Тодоров е създател на Държавния ансамбъл за народни песни и танци, сред основателите е на Държавното хореографско училище в София и Ансамбъла на строителни войски. Основател и главен художествен ръководител е на Академичен Фолклорен Ансамбъл при Студентски дом – София.

Освен изпълнител балетист акад. Иван Тодоров е и главен консултант на редица постановки.

През 2007 г. е удостоен с наградата „Златната кобилица“, от 2016 г. е „Почетен гражданин на София“, през 2017-а е награден със „Златната муза“ за цялостно творчество.[168]

[168] ***Източник: БНТ, Новини, аудио запис 25.01.2021***
https://bntnews.bg/news/pochina-horeografat-akad-ivan-todorov-1092839news.html

„Go-Do-t“ и (не)чакането на Спасителя

Премиерният „Go-Do-t“ е авторски спектакъл на екип от млади независими артисти, вдъхновени от творчеството на Самюъл Бекет. Режисьорката Дарина Стоименова – Stodara, и актрисите Емона Илиева и Грета Гичева вплитат в своя спектакъл мотиви от пиесата „В очакване на Годо“, за да представят темата за Спасителите днес и очакването им, но през гледната точка на две жени, нереализирани актриси, които

„очакват Годо“. А защо „Go-Do-t“

„Go“ като активно поставяне на начало (на проект)

„Do“ като вземане на решения относно собственото творчество, реални действия, не само думи и мечтания „t“ като време (отместване, отлагане във времето).

Представлението е създадено с финансовата подкрепа на Министерството на културата и със съдействието на галерия „Етюд“ и хореографката Галина Борисова, и ще се играе на камерната сцена на Националния студентски дом, който подаде ръка на много млади творци в трудното време на пандемията.

Премиерните представления на „Go-Do-t“ са на 28 януари и 4 февруари.[169]

[169] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 27.01.2021***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101411841

Премиера на спектакъла „Go-Do-t“ по мотиви от „В очакване на Годо“

Премиера на спектакъла „Go-Do-t“ по мотиви от „В очакване на Годо“ на Самюъл Бекет на камерната сцена на Националния студентски дом. Разговор с Емона Илиева и Грета Гичева.[170]

[170] ***Източник: БНТ, Култура.БГ, видео запис 27.01.2021***
https://bnt.bg/news/premiera-na-spektakala-go-do-t-po-motivi-ot-v-ochakvane-na-godo-v288180-290974news.html

Наречи ме с моето име

Преди няколко години едно от многобройните Цигански колела се завъртя и увлече в своя бяг творчески тандем от две жени: актрисата - драматург Здрава Каменова и актрисата Наталия Цекова. Днес (30 януари) в Националния студентски дом е премиерата на следващата им обща изява – спектакъла „Наречи ме с моето име“, посветен на болезнената за обществото ни рана – смяната на имената на нашите сънародници- мюсюлмани.

„Не знаем, трудно е да се намери отговор как може да се излекува тази рана. Спектакълът въздейства много емоционално, човешки, разказали сме и истории на деца, преживели онова време“ – казва Здрава Каменова. „Извън актьорската работа, променихме отношението си от това, което разбрахме, проучихме по тази болезнена тема. Чисто човешки съм удивена. Още от баба ми, която също е със сменено име, знаех за това. Но докато правехме това представление, разбрах през какво наистина са минали хората, принуждавани да сменят имената си“ – добавя Наталия Цекова.[171]

[171] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 30.01.2021***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101412880

Режисьорът Благой Бойчев: Тази болка трябва да бъде споделена

„Назови ме с моето име“ е представление, което удря в сплита. Да, защото ми е позната неназоваваната от страдание и достойнство болка от едно безнаказано престъпление, наречено „възродителен процес“… Защото гласовете на трудните изповеди се пресичат в неизмеримата тъга по една отхвърлила те родина. Защото от сцената прозвучава името на поета Усин Керим и се рецитира Назъм Хикмет. Защото е много важна творческа позиция, която публиката по вълнуващ начин подкрепя и всеки от зрителите изчаква реда си, за да каже своите няколко думи на съпричастност след представлението. Да, защото е вик.“

Това е част от вълнуващия отзив, който журналистката Севда Шишманова написа непосредствено след премиерата на „Назови ме с моето име“ (на 30 и 31 януари в Националния студентски дом), веднага изостряйки вниманието и насочващи светлината към новия документален спектакъл на режисьора Благой Бойчев. Създаден е в съавторство със Здрава Каменова и Наталия Цекова и е по истински истории на хора, чиито имена са били принудително сменени по време на Възродителния процес в България.

В звуковия файл можете да чуете разговора на Любима Бучинска в предаването за изкуство и култура „Арт сезони“ с Благой разговаряме за идеята и смисъла на това обръщане към толкова травматична тема от близкото минало и артикулирането ѝ с езика на изкуството, на театъра.[172]

[172] ***Източник: БНР, аудио запис 06.02.2021***
https://bnr.bg/blagoevgrad/post/101417548

2022ХРИСТИАН ДАСКАЛОВ: В УНИВЕРСИТЕТИТЕ В БЪЛГАРИЯ НЯМАМЕ ДОСТАТЪЧНО ПРОГРАМИ НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

Христиан Даскалов е назначен за директор на Националния студентски дом със заповед на Министъра на образованието и науката през м. август 2018 г.

Отличен е с националната награда „Докторант на годината“ за 2017 г. Научните му интереси са в сферата на организацията и управлението на отворени технологични проекти. Завършил е успешно инкубатора за образователни технологии „Educate London“ към University College London с авторския си R&D проект

„Университет с отворен код“, получил през 2018 г. президентска награда – сертификат „Джон Атанасов“ за инициатива с висока социална значимост. Със специализации в Техническите университети на Рига, Латвия и Бърно, Чехия.

Автор е на две книги: „Академия 4.0 – Университет върху блокчейн“ (2018) и „Стейкхолдър мениджмънт по проекти, програми и стратегии във висшето образование, науката и иновациите“ (2014). Бакалавър по икономика и магистър по администрация и управление, специалност „Управление на европейски проекти“. С професионална квалификация и 10-годишен опит в сферата на организационното и бизнес развитие. Участвал е в процеса по създаването на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 и Националната стратегия за интелигентна специализация на научните изследвания и иновациите.

Носител е на специалната награда за принос в развитието на студентските политики на Република България за 2014 г. Главен секретар на Националното представителство на студентските съвети в периода 2012 – 2013 г. Член на Академичния съвет на Нов български университет и Председател на Студентския съвет на НБУ в периода 2010 – 2012 г. Сред координаторите на инициативния комитет по създаването на Националния младежки форум в България.

Как можем да определим качеството на образованието в момента - говорим за висшето?

Качеството би следвало да определим през съответните показатели. Ако погледнете иначе успешната по оценка на редица експерти Рейтингова система на висшите училища в България, ще видите, че по десетобалната система, повечето

български университети са около и над девет. Това означава, че има определени значими критерии, които не са обхванати. В общия случай, за да се наблюдава такава уравновиловка липсват онези фактори, които отделят иноваторите от последователите.

Ами ако попитаме имат ли нашенските университети маркетингови канали към чуждестранните студенти под формата на „Масови отворени онлайн курсове“ (MOOCs)? Това е отличен инструмент за монетизация на имиджа, на ренометo на всяка съвременна академична институция с глобално мислене. А у нас, ако направите анализ, ще видите че повечето универитети броят на пръстите на ръцете си чуждестранните магистри. Нищо, че през платформи като EdX и Coursera могат да достигнат до милиони с отворени, хибридни или дори с изцяло комерсиални учебни програми в дистанционна среда.

Накратко – качеството можем да измерим чрез изброяване на иновациите, които липсват. Колкото по-дълъг е списъкът, толкова по-сложна е ситуацията. Нашата Рейтингова система, обаче, мери това, което го има, а не това, което е в дефицит. Така дефицитите остават скрити. Както на университетско ниво, така и на ниво държавни политики.

Много университети в чужбина фалират. Как ще се отрази това на образованието в световен мащаб?

Фалират университети и у нас. Наскоро врати затвори един от пловдивските частни икономически колежи с големи традиции. Държавните висши училища са второстепенни разпоредители с бюджетни кредити и те винаги могат да бъдат „издърпани над водата“ от централната изпълнителна власт. Иначе трудностите важат и за тях.

Негативната демографска тенденция у нас от последните години що се отнася до намаляващия брой на постъпващите в системата зрелостници, в съчетание с Ковид-19 кризата, се оказва „Перфектната бурия“, но в резултат виждаме не само негативи. Забелязват се и положителни тенденции на солидарност и взаимопомощ, които са пътят напред. Наскоро водещият технически университет у нас взе под опеката си още едно средно училище. Тръгнаха съсъвместните „Европейски университетски мрежи“ в които вече участват поне пет български университета-пионери. Появиха се и плахи опити за съвместни учебни програми между българските висши училища – процес, насърчаван и от споделените „Центрове за

върхови постижения“, създадени по линия на оперативните програми.

В обобщение, наблюдава се клъстеризация на сектора, опити за изграждане на вериги на стойността от средното към висшето образование към индустрията. Взаимодействие за предоставянето на обща добавена стойност. Ето това ще се катализира от кризата – или ще се върви към изграждане на отворени, споделени системи или ще се върви към закриване по единично на най-неадаптивните.

Коментира ли се, че може и догодина да бъде дистанционно и как ще се процедира, ако така се случи?

Не би трябвало този сценарий да ни притеснява. Ако и след септември пандемията продължава да се вихри, дистанционното обучение ще ни се стори доста маловажен проблем на фона на обстановката, в която ще се озове националната и глобалната икономики.

Апропо, образователната индустрия във Великобритания, за пример, е неизменно в тройката на най- важните, най-големите сектори на икономиката, конкретно в направление „Услуги“ и конкретно по отношение на третата степен. Затварянето на хиляди кампуси, спадът в потреблението, в нивата на търсене на базови услуги в следствие на преминаването към дистанционна форма, това убива хиляди малки и средни бизнеси по веригата. Същият ефект има и преминаването към работа от вкъщи в частния и държавния сектор.

Студентите ще се върнат рано или късно в аудиториите, но образователната еко-система ще пострада и безспорно ще бъде в редуциран размер. Колкото по-късно се върнат студентите, толкова по-големи ще са преките загуби и пропуснатите ползи. Да не споменаваме щетите от отложените инвестиции, които тепърва ще се проявяват в 3 до 5 годишен план. Това се отнася и до всяка друга от структуроопределящите индустрии.

Много студенти, особено във Великобритания, не могат да плащат квартири и въобще и образованието им е под въпрос. Какви мерки ще се вземат?

Мерки вече се взеха от страна на български родители и първокурсници – те просто пропуснаха година или записаха у нас за сметка на популярни доскоро образователни дестинации. Тези, които кризата заварва в разгара на обучението им, се сблъскват и с проблема с невъзможността да си осигулят платен стаж, временна заетост, фрийленс ангажименти с които да „държат“ бюджетите си.

А социалните политики на правителствата като че ли подминават студентите като специфична група, нуждаеща се от подкрепа. В този смисъл, водеща е ролята на самите университети. Някои опростиха или намалиха наеми в общежитията си. Други започнаха отпускането на целеви стипендии за най-засегнатите, за да ги задържат. Трети, макар и не-много, намалиха таксите в отговор на справедливите искания за това. Средата в „Zoom“ не е средата в кампуса, която изгражда личността на обучаващия се, няма ги многото индиректни придобивки от физическото присъствие в университетска среда.

Най-добрата мярка, която студентът може да предприеме, е да задели част от вниманието си към странични теми и курсове, свързани с финасовата грамотност, инвестициите, предприемачеството – без значение в коя област се обучава. За да бъде готов да посрещне пост-ефектите от пандемията и многото бъдещи трусове и турболенции с които му предстои да се сблъска.

По проекта „OS.University“, с колеги от Техническия университит в София ние изградихме инструмент, който позволява на всеки студент да създаде своя дигитална автоночна образователна идентичност. Въпросът е какво студентът ще покаже пред колеги и работодатели, за да изпъкне на фона на кризата и на фона на свиващия се пазар на труда в следствие на естествените процеси по автоматизация във времето на

„Индустрия 4.0“.

В България постоянно се оплакваме от лошо образование. Сега с онлайн обученията сигурно сме на последно място?

Имам наблюдения от системата на училищното образование, които са любопитни. Тук тя „превключи“ изненадващо по-бързо от британската. Там се обърна повече внимание на частните случаи, помисли се за онези за които видео-лекциите на са подходящи или пък не са ефективни, много се дискутира и защитата на личните данни, неприкосновеността на семейния дом и т.н., и т.н. В крайна сметка, в началото дори имаше изрични забрани да се ползват инструменти като виртуалната класна стая, докато в България системата бе много по-либерална и експериментално-настроена. Резултатите ще се видят през тестове като „Пиза“.

В университетите, обаче, ситуацията е много по-шарена. В България има такива с десетилетни традиции в електронното обучение, които са стъпили на доказани системи с отворен код като „Moodle“. Други разчитаха и продължават да

разчитат на разпращането на снимки на лекции чрез „Viber“. Проблемът с вторите е, че резултатите се виждат за сметка на икономиката, на по-късен етап.

Говори се, че има възрастни хора, които преподават по стара методика. Сега с новите технологии как се справят?

В кръга на шегата, платформи като „Zoom“ позволяват на онези, които четяха от жълти листа пред отегчени аудитории да го правят не по-малко успешно и онлайн. Проблемът е там, където не възрастта, а практиката прави непригодна онлайн връзката.

В Студентския дом, за пример, подслонихме наша студентка от холандско висше училище в сферата на изкуствата, за да не спира учебно-тренировъчната си дейност, тогава когато това бе възможно. Подготовка, която изисква присъствие във физическа среда. Същото се отнася и до два от университетите, които обучават в сферата на театралните изкуства. На тях даваме възможност да поставят на сцената ни свои курсови и дипломни проекти.

При студентите по програми като „Еразъм“, пък, колкото и блестящи да са преподавателите, те не могат да пресъздадат реалния студентски живот в който тези млади хора са дошли да се потопят. На тях им помага Erasmus Student Network, които са също при нас, в Студентския дом.

Въобще, справянето не опира само до наваксването на пропуски в дигиталните умения. Трябва да има и подходяща среда на взаимопомощ и достатъчно заинтересовани страни, които могат да работят успешно в мрежа.

Какъв е най-големият проблем в България, който можем да отстраним?

Нямаме достатъчно програми на английски език. Ето ви нещо лесно за отстраняване. Ролята на професора ще се превръща все повече в роля на тютор, който подпомага и подкрепя студентите си, на родния им език, доколкото това е възможно. Но лекционния процес следва да бъде организиран така, че да търпи адаптация – включване на курсове от чужди университети в родните програми и на локални курсове в международни формати.

За това се изисква една определена степен на интернационализация на учебното съдържание без това да става за сметка на родния език и култура. Както казах, ролята на тютор предполага директна комуникация, но международните университетски програми „с отворен код“ на утрешния ден предполагат адаптация

към глобализационните процеси.

Мнозина смятат, че Ковид-19 удари по глобализацията. Точно обратното. Докато националните правителства залагаха на изолационизъм, Ковид -19 превърна стотици милиони в „граждани“ на един общ, дигитален свят – със споделени неволи, страхове, стремежи. Българските висши училища могат да използват този исторически шанс, за да направят решителната крачка към отварянето си за „смелия нов свят“ в който живеем.

Прогнози за следващата 1 година?

В следващата година университетите ще работят по програмите си за финансови оптимизации. Това са фактите.

Студентите ги чака един по-неприветлив пазар на труда, но опитът от кризата от 2007 – 2008 г. показва, че няма от какво да се опасяват в средносрочен и дългосрочен план. Напротив, напълно в рамките на очакванията е отприщването на една нова иновационна, предприемаческа вълна след около 12 до 18 месеца. Да залягат над материалите, за да яхнат вълната, а да не останат затрупани под нея.[173]

[173] ***Източник: сп. Образование и специализация в чужбина, статия 10.02.2021*** *https://studyabroad.bg/%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F/%D1%85%D1%80%D0% B8%D1%82%D0%B8%D0%B0%D0%BD-%D0%B4%D0%B0%D1%81%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B2-%D0%B2-%D1%83%D0%BD%D0%B8%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82%D0%B8%D1%82% D0%B5-%D0%B2-%D0%B1/*

Първи изпит по актьорско майсторство за студентите от класа на Лилия Абаджиева

Интервю на Силвия Великова с Лилия Абаджиева и студентите Навид Афзали и Наталия Георгиева

Тази вечер на сцената на Студентския дом предстои първият изпит по актьорско майсторство на студентите от класа на Лилия Абаджиева в Театралния колеж „Любен Гройс“. Изпитът има ролята на колоквиум след края на първия семестър от обучението.

Основната задача при първите стъпки на студентите е да могат да създават въображаема реалност, защото само тя може да бъде контролирана от актьора. Буквалната реалност не може да бъде контролирана, обясни Лилия Абаджиева в предаването „Преди всички“.

Режисьорката допълни, че степента на отговорност, когато преподаваш, се различава от постановъчната работа.

„Това е работа в бъдеще време, възпитанието на млади хора да станат част от тази велика игра, наречена театър. Не е само развиване на актьорски инструментариум, а възпитание на високи етически изисквания, които стоят пред актьора.“

Абаджиева описа обучението като вълнуващ за нея процес, но и изключително тежък. Провели са над 170 етюда и много упражнения. Следващия семестър им предстои работа с текст и навлизане в конкретни персонажи.

„Театърът изследва човешкото в човека. Опитвам се да възпитам у тях любопитство към историята на театъра, към историята на изкуството.“

Цялото интервю с Лилия Абаджиева и студентите Навид Афзали и Наталия Георгиева чуйте в звуковия файл.[174]

[174] ***Източник: БНР, Хоризонт, аудио запис 11.02.2021***
https://bnr.bg/horizont/post/101419962/lilia-abadjieva

АЛМАНВтора кожа“ на хореографа Александра Драгова в Студентски дом и Театъра на НБУ

16 февруари - Национален студентски дом, 18 февруари - Университетски театър НБУ „Втора кожа“ на хореографа Александра Драгова в Студентски дом и Театъра на НБУ

◊ СЪБИТИЕТО

Режисьорът и хореограф Александра Драгова, възпитаник на Нов български университет, заедно със своите колеги танцьори: Денислав Иванов, Калина Кръстева и Бетина Димитрова, гостуват с танцовия спектакъл „Втора кожа“ в камерната зала на Национален студентски дом – София на 16 февруари от 19:00 часа.

„Разпознавам те в страховете ти, аз съм най-големият ти страх. Аз съм болката, издълбала дом в сърцето ти. Аз съм миналото и настоящето ти. Аз съм променящата те същност, докато не осъзнаеш себе си. Аз съм втората кожа, която не може да побере душата“. Поривът за свобода и променяща се идентичност, съчетана с иновативна съвременна хореография, вплитат зрителя в магията на танца и силата на изкуството. Музиката е на Дахабраха, Дея Дова, а костюмите са дело на SolantCostumes, снимки, видео и рекламен дизайн: Иван Иванов, Богомила Деянова, Боян Фераджиев. Разпространението на спектакъла в Национален студентски дом е част от проект „Театрална совалка 2020- 2021“ на Нов български университет и се осъществява с финансовата подкрепа на Министерство на културата. На 18 февруари от 17:00 часа Александра Драгова ще представи на живо танцов уъркшоп на сцената на Университетски театър НБУ. Преди да бъде извършен „ритуала“ на танцовия спектакъл „Втора кожа“, артистите ще включат публиката в танцов клас. Събитието ще се предава на живо в платформата URBO. (https://urboapp.com/bg/e8042-vtora-koja-online). Билети за спектаклите в Театъра на НБУ и Студентски дом се продават чрез платформата URBO. За представлението на 16 февруари в Национален студентски дом, могат да бъдат закупени от тук: https://urboapp.com/bg/e8028-vtora-koja-nsd, а за уъркшопа с Александра Драгова на 18 февруари от 17:00 часа в Университетски театър НБУ, от тук: https://urboapp.com/bg/e8043-aleksandra-dragova-workshop[175]

[175] ***Източник: Културни новини, статия 15.02.2021***[***https://kulturni-novini.info/sections/3/news/32331-vtora-kozha-na-horeografa-aleksandra-dragova-v-studentski-dom-i-teatara-na-***](https://kulturni-novini.info/sections/3/news/32331-vtora-kozha-na-horeografa-aleksandra-dragova-v-studentski-dom-i-teatara-na-) [***nbu***](https://kulturni-novini.info/sections/3/news/32331-vtora-kozha-na-horeografa-aleksandra-dragova-v-studentski-dom-i-teatara-na-)

„Засилваме се преди скок“. Театър „Реплика“ и техните 10 години в свободата

„Единомишленци“. Това е думата, която Благой Бойчев и Милко Йовчев - двама от основателите на театър „Реплика“, употребиха независимо един от друг за своята формация.

Поводът е десетгодишнината на Театър „Реплика“. Те са Ованес Торосян, Милко Йовчев, Ивайло Драгиев, Благой Бойчев, Боряна Йовчева, Ирина Андреева, Милена Ерменкова, Християна Пенева, Ваня Бойчева.

Събират се през 2011 година като „естествено продължение“ на Модерен тетър, в който ги кани Ивайло Христов. Завършили са неговия клас в НАТФИЗ „Кръстю Сарафов“ през 2009 г. и след като Модерен театър спира да съществува, те създават „Реплика“.

„Искахме да намерим начин да работим заедно. В театъра според мен най-важно е партньорството - да усещаш, че имаш гръб, рамо, да си помагате. Ние много си помагахме от самото начало и решихме да пробваме по този начин“, разказва Милко Йовчев за началото.

Решихме, че искахме да правим нещо, което да развълнува хората тук и сега.

Благой Бойчев

„Бяхме окрилени от възможността на Модерен театър, той тръгна с големи мечти и искахме още да се развиваме. Решихме, че искахме да правим театър, който наистина да е модерен, съвременен, да говори на съвременен език. Нещо, което да развълнува хората тук и сега“, разказва и Благой Бойчев.

През смях Милко казва, че се наричат Театър „Семейство“, защото помежду си имат всякакви „шуробаджанашки връзки“.

„Аз съм кум на Благой [Бойчев], пък Ованес [Торосян] и Милена [Ерменкова] са кумове на нас с Боряна [Йовчева], пък Благой е кръстник на Ивайло [Драгиев], а Ивайло пък има дете от сестрата на Боряна [Християна Пенева]“, обяснява Милко кой на кого какъв е.

За рождения ден на „Реплика“ те публикуваха снимка във Фейсбук страницата си. С ирония отбелязват, че са си същите като преди 10 години. Само са били с 50-ина кг и няколко диоптъра по-малко, без 2 кучета и доста деца.

„За тези 10 години натрупахме много опит. Всеки освен с „Реплика“ изгради своя собствена кариера и придоби много голям опит. В началото с Ованес бяхме актьори, после и двамата завършихме режисура. Намерихме начин да се развиваме и на други сцени, вкл. държавни. Сега сме зрялата „Реплика“, разказва Благой за изминатия път.

Милко разказва, че в началото са имали големи мечти и планове. Започнали са с представление с огромен комерсиален потенциал, което е било дипломният им спектакъл. Тогава тъкмо е излязъл сериалът „Стъклен дом“ и в постановката участват някои от младите звезди на сериала - Явор Бахаров, Радина Кърджилова, Луиза Григорова. „Някой по-опитен мениджър на мечки щеше да изкара много пари“, казва през смях Милко.

По думите му много знакова за „Реплика“ е появата на германския режисьор Георг Жено, живял над 20 години в Русия и носител на наградата „Златна маска“. По това време „Реплика“ е „на мускули“. Всеки работи и друго нещо, за да може да се издържа. След появата на Жено започва и тяхното профилиране към документалния и социално ангажиран театър.

Сега Боряна, Милко и Благой ще се посветят изцяло на „Реплика“.

„Спечелихме финансиране от Национален фонд „Култура“, реално [пандемията] ни даде шанс да творим много повече през тази година и сме подготвили много нови дейности - и онлайн, и на сцена“, казва Благой и допълва, че са извадили късмет. Единственият минус за момента е, че не могат да се срещат толкова активно с публиката, но се надяват наесен това да се промени.

Много сме въодушевени. Нова енергия има в „Реплика“ в момента и се надявам да се случат нещата.

Милко Йовчев

„Много сме въодушевени. Нова енергия има в „Реплика“ в момента и се надявам да се случат нещата“, допълва Милко.

Преди пандемията всички те са финансирали проектите си сами. По думите на Благой единственият шанс за свободния театър в България е чрез самофинансиране и проекти на общини и тези на Национален фонд „Култура“.

„Иначе не може да се издържи на конкуренцията на държавните театри“, обяснява той. Причината е, че те имат сгради и постоянно държавно финансиране.

За да се справят обаче Милко разказва, че преди пандемията е работил 5 различни неща - водил е школи, парти агенция, образователен театър, YouTube канал

и освен това е и актьор. Казва, че всичко е отпаднало заради пандемията и е останал само YouTube каналът „Ние, нашите и кучето“.

„В момента мога да отделя внимание на „Реплика“, което винаги ми е било мечта, защото това е най- силното нещо, което ми се прави. Всички останали също развиват различни дейности. Ованес Торосян поставя много представления заедно със съпругата си Милена Ерменкова. През годините има и десетки участия в киното. Ивайло Драгиев и Християна Пенева имат един от най-успешните български YouTube канали - „Айде.бг“.

Въпреки че всеки си има и други занимания, по думите на Благой „Реплика“ е тяхната „акция и реакция на съвременните теми“. Така измислят и името.

„Когато имаме какво да кажем, ние го казваме от театралната сцена“, допълва той.

В близките месец-два им предстоят премиерите на два моноспектакъла, единият е дело на Милко и Боряна Йовчеви и се казва „Списък на всички страхотни неща“. Другият е дело на Благой Бойчев и се казва „Ходене по кръчмите“.

В момента те се изявяват в Националния студентски дом, който се е превърнал в център на независимия театър в България. Благой казва, че настоящият директор Християн Даскалов е успял да го превърне от развалина в уютна, топла и оборудвана зала. Споменава го, защото вярва, че добрият пример трябва да се показва.

През септември им предстои и премиера с режисьора Георг Жено, който ще се върне в България след 5- годишно отсъствие, за да постави „Престъпление и наказание“ по Достоевски. Отново през есента ще бъде и техния фестивал за документален театър NEDRAMA.

„Засилваме се преди скок“, казва с усмивка Милко.[176]

[176] ***Източник: Свободна Европа, статия 18.02.2021***
https://www.svobodnaevropa.bg/a/31109636.html

Актрисата Виолина Василева за поредицата спектакли „За птиците и хората“

Театралното сдружение „Сторикечърс“ представя най-новия си спектакъл на 27 февруари в Националния студентски дом.

„За птиците и хората“ е социален плейбек театър и е насочен към близки и приятели на онкологично болни пациенти. Всъщност това е второто представление от цяла тематична поредица, която започна в края на януари. Тогава актьорите адресираха своя спектакъл към онколози и медицински специалисти.

В представлението участват Мален Маленов, Виолина Василева, Ина Гергинова, Мартина Велева, Яница Атанасова, Александър Чобанов, заедно с музикантите Константин Кучев и Александър Евтимов – Шаманчето.

Спектакълът „За птиците и хората“ е създаден в партньорство с Онкологичното отделение към УМБАЛ

„Царица Йоанна“ - ИСУЛ и Фондация „Победи рака“. Входът за представлението е свободен.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Националния фонд „Култура“.

„Storycatchers“ е професионална театрална компания, занимаваща се с playback театър от 2018 година. В рамките на всяко представление в сценарий се превръщат историите на хората от публиката, които биват спонтанно изиграванi и озвучавани на сцената веднага след тяхното споделяне. Названието му идва от английското „to play it back“ – „да върнеш обратно историята – изиграна“.[177]

[177] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 26.02.2021***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101428280/aktrisata-violina-vasileva-za-poredicata-spektakli-za-pticite-i-horata

Театър „Реплика“ на 10 години

Театър „Реплика“ се намира в Националния студентски дом в София.

Предаването ни среща с Благой Бойчев и Милко Йовчев от независимата театрална формация. Те благодариха на своя домакин, затова че им дава сцена за изява.

„Получихме финансиране от националния фонд за култура, но пък много от свободните артисти не получиха никаква помощ и нямат възможност да практикуват професията“ - сподели огорчението си Благой Бойчев. „На независимата сцена се правят много стойностни неща на съвременни теми“.

„Ходене по кръчмите“ е най-новият спектакъл с участието на Благой Бойчев по новелата на Бойчо Бойчев. „Много грабващо заглавие за мен, време е да прекратим периода на мрачното безкръчмие и безтеатрие“. - сподели Бойчо Бойчев.

„Това което ни скрепи толкова време е вярата в това, че всички заедно сме единомишленици и че искаме да правим изкуство, което вълнува“. - допълни Бойчев по повод годишнината на театъра.

Милко Йовчев допълни, че обичта между тях е причината да са заедно вече 10 години. Неговият моноспектакъл „Списък на всички страхотни неща“ ще има премиера на 7 април т.г.[178]

[178] ***Източник: БНТ, Култура.бг, видео запис 05.03.2021***
https://bnt.bg/news/teatar-replika-na-10-godini-v291784-292760news.html

5 истории на писателката Силвия Томова

Писателката Силвия Томова е автор на романите „Кожа“, „Тит от Никомедия“, „Печатарят“ ,“Грохот“ и „Милост за приятелите“. Има издадени и сборници с разкази, най-новият от които е „Уважаема госпожо!“, отпечатан съвсем скоро. Работила е като журналист за печатни и електронни медии.

1. Ухажване по Шекспир

Един от големите психолози на XX век казваше, че ключът към разгадаването на човека са неговите цели. Няма как да не се съглася с Алфред Адлер с уточнението, че бих заменила цел с мечта. А за какво може да мечтае едно момиче, освен за актьорска кариера... Е, аз освен да бъда актриса, исках да бъда също журналист, а също и да пиша книги. Разбира се, когато бях на осемнадесет, нямаше как да зная, че за да осъществя всяка една от тези мечти, трябва да се лиша от другите две. Това ми отне години, които започнаха с неочакван сблъсък с театъра.

Казвам неочакван, защото макар да исках много да играя на театрална сцена, не се реших да кандидатствам във ВИТИЗ. Не знаех обаче, че има любителски трупи, до една от които имах късмета да се докосна. Вече бях студентка, когато се обади моя приятелка с молба за текст, с който да кандидатства в „Студентина“, аматьорската трупа на Студентския дом. Без колебание й препоръчах „Упражнения по стил“ на Реймон Кьоно. Трябва да си наистина страшно дърво, за да не успееш да разсмееш публиката, дори ако само рецитираш сказките му. Моята приятелка се съгласи, а аз, от своя страна, поисках да присъствам сред публиката и така двете, тя като кандидат актриса, а аз като зрител, се озовахме в театъра.

Седях в притъмнената зала и докато гледах претендентите, дълбоко съжалих, че самата аз не съм на сцената... В края на изпита от журито попитаха дали има още някой, който иска да бъде прослушан. Изобщо не чаках втора покана. Излязох отпред, а задачата, която получих, беше да прочета конкретен монолог на Шекспир като жена, която хули мъжа си пред градската управа. Не си представях да играя доносничка, затова реших, че ще „хуля мъжа си“, защото ухажвам „председателя на градската управа“. В бързината си избрах един от господата в журито, когото ще „ухажвам“, и изиграх много смешен по моите критерии етюд. Журито запази ледено

мълчание, но затова пък публиката бурно ме аплодира. Не е нужно да отбелязвам, че съдържанието на монолога нямаше съвършено нищо общо с моето превъплъщение, което и допринесе за комичния ефект. Седмица по-късно името ми беше в списъка с приетите бъдещи актьори...

2. Как лихвата предсрочно стана 300%

Няколко години по-късно вече усърдно се трудех на полето на втората моя мечта. Работех в столичен ежедневник и в разгара на най-голямата финансова криза бях банков репортер. Беше уморително, но и невероятно интересно да проследявам събитията отблизо, да общувам с хората, от които зависеше съдбата на банковата система. Инфлацията беше чудовищна, левът се обезценяваше, а лихвата бе 180%. Никой никому не вярваше. На този фон всяка седмица, в студ и пек, аз и останалите финансови репортери висяхме пред сградата на централната банка, за да чакаме решенията на управителния съвет. Понякога никой не ни обръщаше внимание, а друг път успявахме да откопчим прашинка информация, за да си напишем дописките.

Един ден се пусна слух, че УС на БНБ отново заседава, и аз, както винаги, хукнах към площада на жълтите павета, но се оказах там сама. Нямаше други репортери, а нямаше как да се върна в редакцията, защото именно оттам ме бяха изпратили. Разходих се в градската градина, а после обратно на пангара във вестника. Слухът за някакъв таен съвет обаче вече се бе разпространил и по телефона се обади колежка от водещ тогава вестник, за да ме попита какво съм разбрала от тайната банкерска среща. В този момент ми писна. Бях изкарала часове сама пред банката и нямах никакво намерение да й казвам какво съм разбрала, ако таен съвет изобщо е имало. Затова просто я изпързалях. Казах й със спокоен, но конспиративен тон, че на съвета се е обсъждало лихвата да се вдигне на 300% и че много мой човек отвътре ми е подсказал. Украсих малко измислицата с още някакви неща и треснах телефона.

Нямаше как да предположа, че въпросната колежка после е прозвънила останалите колеги и моята „шега“ стигна до първите страници на всички вестници, но без този, в който работех. Слава Богу, моят разговор по телефона си имаше свидетел, шефката ми, та тя ме спаси от сигурна бъдеща критика за изпусната „новина“. По-късно един седмичник все пак разконспирира цялата история и пусна дописка със заглавие „Шегичка тук, шегичка там“, в която се разказваше за моето „чувство за хумор“. Месеци по-късно лихвата наистина бе вдигната на 300%, но за

мен това вече беше „вчерашен вестник“.

3. Оживяла история

Повече от десетилетие по-късно вече осъществявах поредната своя мечта. Журналистиката отдавна бе останала зад гърба ми. Пътувах към Кюстендил, за да представя романа си „Грохот“. Вече бях издала сборници с разкази, имах и два исторически романа, но като преди на всяка среща с читатели се вълнувах. Действието в книгата се развива точно в този град, а и не толкова отдавна във времето, затова предполагах, че част от публиката ще е запозната със събитията, които описвам, дори ще знае много повече от мен. Романът разказва за първата бомбардировка над България след присъединяването ни към Тристранния пакт. В началото на април 1941 г., точно на Благовещение, сръбски самолети бомбардират пограничния Кюстендил, загиват десетки цивилни, но трагедията остава в сянката на еуфорията от очакваното присъединяване на Македония и западните покрайнини, които германците ни обещават и каквато е цената за нашия съюз.

Главен герой в книгата е немец, санитар от Вермахта, повествованието се води от негово име, затова не изключвах сред хората, с които ми предстоеше среща, да има и такива, които да акцентират върху партизанското движение, появило се у нас след като Германия нападна СССР няколко месеца след договора ни с Берлин. Наследници на партизани нямаше, нито политикани. Напротив. Служителите от едно от читалищата дори бяха донесли книги, които немците са дарили, докато са били разквартировани в Кюстендил. Върху изданията имаше печат с пречупения кръст...

В края на представянето призовах хората да разкажат за бомбардировката, ако са чували спомени за нея от свои близки. Никой не се престраши, но накрая плахо от задните редове се обади една скромно облечена жена. Изправи се и развълнувана сподели, че една от сладкарниците, които описвам, а и един хотел, който също е споменат в романа, са били собственост на нейното семейство. И именно това изказване направи представянето на книгата по-живо от всякога. Сякаш можеш да пипнеш героите, по-точно тяхното продължение във времето, да проследиш съдбата на поколенията... и така едно художествено произведение наистина да оживее. А това преживяване е по-силно от кино и от всяко човешко въображение.

3. С въдица към върховете

За щастие, животът не е само бяг в преследване на мечти. Хобито ми е

риболовът. Стана случайно. Преди двадесетина години, а може и да са малко повечко вече, получих за подарък въдица. Никога не съм предполагала, че един нетърпелив и страшно любопитен човек като мен може да се увлече по нещо, което изисква търпение, а и тогава си представях този спорт като доста пипкав. Оказа се, че греша.

А и ми потръгна буквално от първото замятане на въдицата. Може би в началото действително е бил късметът на начинаещия, но на мен ритуалът по приготовленията, механиката, че и романтиката на това странно за една жена по онова време занимание ми се услади. И започнах да мъкна въдицата навсякъде с мен. Отивам до Северна Африка с кораб, пътувам през цяла Турция с няколко автобуса, куфарът ми тежи, но въдицата е нещо, с което не бих се разделила. Предстои ми пътешествие до Швеция, багажът в самолета трябва да е толкова и толкова килограма, но и през ум не ми минава да оставя въдицата, а и отколе искам да метна от брега на някой фиорд. Отивам на романтично пътуване до Охрид, но изобщо не мисля, че романтиката е възможна без да си опитам късмета... И така до един ден, в който моето хоби неочаквано ме „коронова“ с титла.

Всичките ми близки знаеха за моето увлечение, а една приятелка, която по онова време работеше като пиар, ме покани да участвам в риболовно състезание. Изобщо не трепнах, дори споделих вкъщи, че отивам да взема купата и се връщам. Не си спомням дали действително очаквах да бия всички останали, но точно това се случи. Бяхме на река Искър, всеки участник в надпреварата си имаше по един инструктор от риболовен клуб, а аз моя го избрах по усет... Риболовците, както всички запалени по нещо хора, развиват специфична интуиция. Знаят с кого биха могли да ловят риба заедно, с кого не... Нямаше нужда от много обяснения, моят инструктор просто ми връзваше стръвта, за да сме по-бързи, а аз хващах ли, хващах... И първото място, разбира се, беше мое.

4. Най-голямото удовлетворение

След журналистиката, с която се разделих в началото на новото хилядолетие, за кратко работих в областта на пиара. Никога не съм искала да се реализирам в тази посока, но можех да пиша, а това бе забелязано и получих не една покана в тази посока. Опитах и от корпоративния, и от институционалния пиар, за щастие ми се разминаха политиците и партиите. Но както журналистиката, така и пиарът, са нещо повече от призвание, а аз невинаги се чувствах в свои води в тези сфери.

Първото ми висше образование е дефектологията и откак завърших

университета, практикувах, но никога логопедията, която съм специализирала, не се превърна в мой основен занаят. Допреди няколко години, когато реших да възобновя и разширя практиката си. Днес работя с не малко деца, повечето от които аутисти. Удовлетворението да видиш как едно невербално доскоро дете прави първите си стъпки в общуването не може да се сравни с нищо. Преди няколко месеца в моя кабинет дойде наша сънародничка от диаспората ни в Украйна. Говореше прекрасен български, но синът й имаше сериозен проблем. Поех случая и постепенно с много труд успяхме да направим първите и най-трудни крачки в желаната посока.

Един ден майката и синът дойдоха за поредния час, а жената носеше прекрасен букет от градински цветя. Преди още да сме разменили първите думи, букетът се оказа в ръцете ми с думите: За любимия логопед... Синът й още не може да казва тази сложна дума, но вече се ориентира, проявява желание да участва и управлява света край себе си. Като писател по-скоро обичам сложните сюжети, затова и често посягам към историческия жанр, но нито едно предизвикателство не може да се сравни с това да научиш едно дете, което има разстройство в развитието, да проговори. А в бъдеще, защо не, и да чете художествена литература.

Диян Божидаров[179]

[179] ***Източник: СЕГА.БГ, статия 05.03.2021***
https://www.segabg.com/category-weekend/5-istorii-na-pisatelkata-silviya-tomova

Обявиха номинациите за наградата „Икар“

Съюз на артистите в България обяви номинациите на годишните си награди „Икар“.

За водеща мъжка роля са номинирани Валери Йорданов за участието му в „Караконджул“, в Народния театър, Симеон Лютаков за „Отело“ във Варненския драматичен театър и Цветан Алексиев за „Лебедова песен“ във „Сфумато“.

За поддържаща мъжка роля предложенията са - Александър Тонев („Дон Кихот“, Пазарджишки театър), Иван Бърнев („Унизените. Беларус“, Плевенски театър) и Николай Луканов („Бившата мис на малкия град“, Младежки театър).

Татяна Лолова ще получи посмъртно „Икар“ за цялостно творчество

За водеща женска роля са номинирани Бойка Велкова („Империя на красотата“, Сатиричен театър), Ирини Жамбонас („Кой си бои от Вирджиния Улф“, „Зад Канала“) и Светлана Янчева („Боклук“, „Театър 199“).

За поддържаща женска роля номинирани са Красимира Кузманова-Кокран („Унизените. Беларус“, Петя Венелинова („Суматоха“, Русенски театър) и Радена Вълканова („Капитал(на) грешка“, Народен театър).

Боряна Маноилова, Надежда Колева и Поля Йорданова за номинирани за дебют. Предложени за „Икар“ за режисура са Василена Радева за „Тяло, хвърлено под ъгъл към хоризонта“ (театър „Азарян“), Диана Добрева за „Синът“ (Народен театър) и Стоян Радев за „Караконджул“.

Номинирани за сценография са Илияна Кънчева за „Серотонин“ (театър „Азарян“), Мира Каланова и Марина Райчинова за „Закуска в Тифани“ (Пловдивски театър) и Свила Величкова и Ванина Цандева за „Завръщане у дома“ („Зад канала“).

За авторска музика са номинирани Добромир Векилов-Дони за „Балдахинът“ (театър „Българска армия“), Милен Апостолов за „План Б“ („Сити марк“) и Христо Намлиев за „Портокалова кожа“ (театър „Възраждане“).

Гилдията на театроведите, критиците и драматурзите номинира за „Икар“ за драматургичен текск - „Боклук“ от Елена Телбис, „Морето след теб“ от Яна Борисова и „Свлачище“ от Васил Балев.

За критически текст са номинирани Димитър Стайков с „Пламъци по сцената. Живот и изкуство на Деян Донков“, Никола Петков с „Театрални делници от сутрин до вечер“ и Румяна Николова с „Модел на функциониране на българския театър в

периода 1944-1989 година“.

За постижение в кукленото изкуство са номинирани Иван Гърбачев за музиката в „Кученцето, което не можеше да лае“ (Пловдивски театър), Любомир Желев за ролите му в „Кралят елен“ в Сливенския театър и Петър Пашов за режисурата на „Пиано на луната“ („Ателие 313“).

За куклен спектакъл са номинирани „Гарвин магьосникът“ (Куклен театър - Благоевград), „Кученцето, което не можеше да лае“ и „Пиано на луната“. Иван Теофилов получава награда за значим принос в развитието на българското куклено изкуство.

Гилдията на атракционните и сценични изкуства и Гилдията за вариететно изкуство номинира Вили Кожухарова за постижения в областта на каучук акробатиката, Десислава Димитрова-Шехерезада за спектакъла „Неразбулените тайни на българската магия“.

Награда „Икар“ за цирково изкуство се присъжда на Джулио Малеволти - за приноса му в развитието на българската, европейската и световната акробатика. Гилдията за съвременни изпълнителски изкуства номинира Борис Далчев, Михаела Добрева и Цвета Дойчева за „Видение“ в Националния студентски дом, Деян Георгиев за „Чисто“ (балет „Арабеск“) и Марион Дърова за Wo Man (ДНК, НДК).

Гилдията на актьорите, работещи в дублажа номиинира за „Икар“ актрисите Гергана Стоянова за Елиза и Мария във „Влад“, Елисавета Господинова за Ебру в „Черна роза“ и Уили в „Пчеличката Мая“, ЙорданкаИлова за Гюл във „Вятърничав“, както и актьорите Ивайло Велчев за Октай в „Мерием“, Иван Велчев за Влад, Чезар и Петре във „Влад“ и Любомир Младенов за Клод Трепани в „Дървосекачи“.

Награда „Икар 2021 - за чест и достойнство“ се присъжда на Любомир Бъчваров. Михаил Белчев получава награда за изключителен принос към музиката. Награда „Икар“ за изключителен принос към българския театър е за Татяна Лолова (посмъртно).[180]

[180] ***Източник: Dariknews.bg, статия 27.03.2021***
https://dariknews.bg/novini/bylgariia/obiaviha-nominaciite-za-nagradata-ikar-2265145

Номинации за наградите „Икар 2021“. Пълен списък

Театърът продължава да е в извънреден режим и през 2021 г. След дълги периоди на пауза през пандемичната 2020-а, в момента българските артисти отново са в антракт. Въпреки малкото новосъздадени представления и ограничените си срещи с публиката, днес, на Международния ден на театъра, артистите празнуват. Поводи за радост им дават и Годишните награди на Съюза на артистите.

Представяме ви пълния списък на номинациите за наградите „Икар 2021“. Призовете ще бъдат обявени на 11 май.

Дебют

Боряна Маноилова за Юзу в „Серотонин“ по романа на Мишел Уелбек, реж. Крис Шарков, копродукция на

„Exodus Art“ и Театър Азарян, Национален дворец на културата

Надежда Колева за Настенка в „Бели нощи“ по Фьодор Достоевски, консултант Маргарита Младенова, Театрална работилница „Сфумато“

Поля Йорданова за Наташа в „Мечтата на Наташа“ от Ярослава Пулинович, реж. Ана Батева, Драматичен театър „Рачо Стоянов“ – Габрово

Водеща мъжка роля

Валери Йорданов за Рамадан Дервишов в „Караконджул“ по „Дервишово семе“ на Николай Хайтов, реж. Стоян Радев, Народен театър „Иван Вазов“

Симеон Лютаков за Отело в „Отело“ от Уилям Шекспир, реж. Пламен Марков, Драматичен театър „Стоян Бъчваров“, ТМПЦ – Варна

Цветан Алексиев за Васил Василич Светловидов в „Лебедова песен“ от Антон Чехов, реж. Ростислав Георгиев, Театрална работилница „Сфумато“

Водеща женска роля

Бойка Велкова за Хелена Рубинщайн в „Империя на красотата - Мадам Рубинщайн“ от Джон Мисто, реж. Бойка Велкова, Сатиричен театър „Алеко Константинов“

Ирини Жамбонас за Марта в „Кой се бои от Вирджиния Улф“ от Едуард Олби, реж. Стоян Радев, Малък градски театър „Зад канала“

Светлана Янчева за Касиопея в „Боклук“ от Елена Телбис, реж. Ивайло Христов, Театър 199 „Валентин Стойчев“

Поддържаща мъжка роля

Александър Тонев за Санчо Панса в „Дон Кихот“ от Мигел де Сервантес, реж. Маргарита Младенова, Драматично-куклен театър „Константин Величков“ - Пазарджик

Иван Бърнев за Стария в „Унизените. Беларус“ от Андрей Курейчик, реж. Явор Гърдев, Драматично-куклен театър „Иван Радоев“ – Плевен

Николай Луканов за Пато Дули в „Бившата мис на малкия град“ от Мартин Макдона, реж. Владимир Люцканов, Младежки театър „Николай Бинев“

Поддържаща женска роля

Красимира Кузманова - Кокран за Назидателната в „Унизените. Беларус“ от Андрей Курейчик, реж. Явор Гърдев, Драматично-куклен театър „Иван Радоев“ - Плевен

Петя Венелинова за Крокодилката в „Суматоха“ по Йордан Радичков, реж. Николай Урумов, Драматичен театър „Сава Огнянов“ – Русе

Радена Вълканова за ролята ѝ в „Капитал(на) грешка“ по Йодьон фон Хорват, реж. Иван Пантелеев, Народен театър „Иван Вазов“

Режисура

Василена Радева за „Тяло, хвърлено под ъгъл към хоризонта“ по мотиви от книгата „Годината на осемте химии“ от Петя Накова, продукция на „Паник Бутон Театър“ в партньорство с Concept Studio, Театър Азарян, Национален дворец на културата

Диана Добрева за „Синът“ от Флориан Зелер, Народен театър „Иван Вазов“

Стоян Радев за „Каракондjул“ по „Дервишово семе“ от Николай Хайтов, Народен театър „Иван Вазов“ Сценография

Илияна Кънчева за „Серотонин“ по романа на Мишел Уелбек, реж. Крис Шарков, копродукция на „Exodus Art“ и Театър Азарян, Национален дворец на културата

Мира Каланова (сценография), Марина Райчинова (костюми) за „Закуска в Тифани“ по Труман Капоти, реж. Диана Добрева, Драматичен театър „Николай Масалитинов“ - Пловдив

Свила Величкова, Ванина Цандева за „Завръщане у дома“ от Харолд Пинтър, реж. Явор Гърдев, Малък градски театър „Зад канала“

Авторска музика

Добрин Векилов - Дони за „Балдахинът“ от Сидони-Габриел Колет, реж. Стефан

Спасов, Театър „Българска Армия“

Милен Апостолов за „План Б“, автор и реж. Михаил Милчев, Продуцентска къща „М енд Б Прадакшънс“, Сити Марк Арт Център

Христо Намлиев за „Портокалова кожа“ от Мая Пелевич, реж. Петър Денчев, Театър „Възраждане“ Драматургичен текст,

излъчени от Гилдията на театроведите, критиците и драматурзите

„Боклук“ от Елена Телбис

„Морето след теб“ от Яна Борисова

„Свлачище“ от Васил Балев Критически текст,

излъчени от Гилдията на театроведите, критиците и драматурзите

Димитър Стайков за „Пламъци по сцената. Живот и изкуство на Деян Донков“, изд. Труд 2020 Никола Петков за „Театрални делници от сутрин до вечер“ София, Бет Принт, 2020

Румяна Николова за „Модел на функциониране на българския театър в периода 1944-1989 година“, изд. „П. Венедиков“, 2020.

Постижение в кукленото изкуство, излъчени от Гилдията на творците в кукленото изкуство от Комисия в състав: Мая Бежанска - актриса; Никола Вандов - театровед; Петя Караджова – сценограф Иван Гърбачев за музиката в „Кученцето, което не можеше да лае“ по Джани Родари, реж. Веселин Бойдев, Държавен куклен театър — Пловдив Любомир Желев за ролите му в „Кралят Елен“ по Карло Гоци, реж. Бисерка Колевска, Държавен куклен театър — Сливен Петър Пашов за режисурата на „Пиано на луната“ по мотиви от Валери Петров, Театър „Ателие 313“ Куклен спектакъл, излъчени от Гилдията на творците в кукленото изкуство „Гарвин Магьосникът“ от Яна Борисова, реж. Вежен Велчовски, Общински куклен театър – Благоевград „Кученцето, което не можеше да лае“ по Джани Родари, реж. Веселин Бойдев, Държавен куклен театър — Пловдив „Пиано на Луната“ по мотиви от Валери Петров, сценарий и реж. Петър Пашов, Театър „Ателие 313“.

Вариететно и атракционно изкуство, излъчени от Гилдията на атракционните и сценични изкуства и Гилдията за вариететно изкуство Вили Кожухарова за постижения в областта на каучук акробатиката Десислава Димитрова - Шехерезада за изпълнението ѝ в спектакъла „Неразбулените тайни на българската магия“ Съвременен танц и пърформанс, излъчени от Гилдията за съвременни изпълнителски изкуства

Борис Далчев, Михаела Добрева (Колектив „Съпромат“) и Цвета Дойчева за „Видение“ в Национален студентски дом

Деян Георгиев за „Чисто“, Балет „Арабеск“, Държавен музикален и балетен център - София Марион Дърова за „Wo Man“, ДНК, Национален дворец на културата

Дублаж,

излъчени от Гилдията на актьорите, работещи в дублажа При жените

Гергана Стоянова за Елиза и Мария във „Влад“ и всички жени в „Ориент експрес“ Елисавета Господинова за Ебру в „Черна роза“ и Уили в „Пчеличката Мая“ Йорданка Илова за Гюл във „Вятърничав“

При мъжете

Ивайло Велчев за Октай в „Мерием“

Иван Велчев за Влад, Чезар и Петре във „Влад“ Любомир Младенов за Клод Трепани в „Дървосекачи“

Награда „Икар 2021“ в категория „Цирково изкуство“

Джулио Малеволти - за приноса му в развитието на българската, европейската и световната акробатика Награда на „Акт-Унима“ за значим принос в развитието на българското куклено изкуство

Иван Теофилов

Награда „Икар 2021“ за чест и достойнство Любомир Бъчваров

Награда „Икар 2021“ за изключителен принос към музиката, излъчена на Гилдията на Музикалните артисти

Михаил Белчев

Награда „Икар 2021“ за изключителен принос към българския театър Татяна Лолова[181]

[181] ***Източник: Площад Славейков, статия 27.03.2021***
https://www.ploshtadslaveikov.com/nominatsii-za-nagradite-ikar-2021-palen-spisak/

Ден на театъра по време на антракт, след който сцената ще грейне още по-красива и примамлива

Днес е Световният ден на театъра. По традиция на този ден се връчват годишните награди на Съюза на артистите „Икар“, но днес бяха обявени само номинациите, а церемонията е планирана за 11 май. Престижните отличия в областта на сценичните изкуства се присъждат от 1974 г., но за втора поредна година те няма да бъдат на 27 март заради пандемията.

Татяна Лолова ще получи посмъртно наградата „Икар“ за цялостно творчество, съобщи председателят на Съюза на артистите Христо Мутафчиев. „Наградата е решение, което сме взели още в края на месец февруари, Управителният съвет. Проблемът е, че ще бъде посмъртно за Татяна.“

Номинираните за „Икар“ бяха обявени по време на онлайн събитие днес, а Мариус Донкин, директор на Народния театър, който ще е домакин на церемонията през май, записа поздрав към артистите и публиката на фона на празната сграда: „Убедени сме, раздялата ни с публиката е само един антракт, след който сцената ще грейне още по-красива и по-примамлива“, подчерта Донкин. Решение как ще се проведе церемонията за връчване на наградите ще бъде взето непосредствено преди 11 май – дали отново ще бъде без, или ще бъде с публика, каза Христо Мутафчиев..

Държавният глава Румен Радев поздрави българските творци и всички съпричастни към магията на театралното изкуство по случай Международния ден на театъра. „И в най-тежки времена творческият дух е неподвластен на ограничения и забрани, продължава да буди разума и да носи надежда на обществото ни“, заявява Румен Радев. По думите на президента театърът ще продължи да вълнува, възпитава, провокира и сближава, докато има своите талантливи лица и вярната си публика. Затова отговорност на институциите е да не допускат последиците от кризата да задушават театралната общност в България.

Ето и номинациите на годишните награди „Икар“, обявени от Съюз на артистите в България:

За водеща мъжка роля са номинирани Валери Йорданов за участието му в „Караконджул“, в Народния театър, Симеон Лютаков за „Отело“ във Варненския драматичен театър и Цветан Алексиев за „Лебедова песен“ в „Сфумато“

За поддържаща мъжка роля предложенията са - Александър Тонев („Дон Кихот“, Пазарджишки театър), Иван Бърнев („Унизените. Беларус“, Плевенски театър) и Николай Луканов („Бившата мис на малкия град“, Младежки театър).

За водеща женска роля са номинирани Бойка Велкова („Империя на красотата“, Сатиричен театър), Ирини Жамбонас („Кой си бои от Вирджиния Улф“, „Зад Канала“) и Светлана Янчева („Боклук“, „Театър 199“).

За поддържаща женска роля номинирани са Красимира Кузманова-Кокран („Унизените. Беларус“, Петя Венелинова („Суматоха“, Русенски театър) и Радена Вълканова („Капитал(на) грешка“, Народен театър).

Боряна Маноилова, Надежда Колева и Поля Йорданова за номинирани за дебют.

Предложени за „Икар“ за режисура са Василена Радева за „Тяло, хвърлено под ъгъл към хоризонта“ (театър „Азарян“), Диана Добрева за „Синът“ (Народен театър) и Стоян Радев за „Караконджул“.

Номинирани за сценография са Илияна Кънчева за „Серотонин“ (театър „Азарян“), Мира Каланова и Марина Райчинова за „Закуска в Тифани“ (Пловдивски театър) и Свила Величкова и Ванина Цандева за „Завръщане у дома“ („Зад канала“).

За авторска музика са номинирани Добромир Векилов-Дони за „Балдахинът“ (театър „Българска армия“), Милен Апостолов за „План Б“ („Сити марк“) и Христо Намлиев за „Портокалова кожа“ (театър „Възраждане“).

Гилдията на театроведите, критиците и драматурзите номинира за „Икар“ за драматургичен текск - „Боклук“ от Елена Телбис, „Морето след теб“ от Яна Борисова и „Свлачище“ от Васил Балев. За критически текст са номинирани Димитър Стайков с „Пламъци по сцената. Живот и изкуство на Деян Донков“, Никола Петков с „Театрални делници от сутрин до вечер“ и Румяна Николова с „Модел на функциониране на българския театър в периода 1944-1989 година“.

За постижение в кукленото изкуство са номинирани Иван Гърбачев за музиката в „Кученцето, което не можеше да лае“ (Пловдивски театър), Любомир Желев за ролите му в „Кралят елен“ в Сливенския театър и Петър Пашов за режисурата на „Пиано на луната“ („Ателие 313“).

За куклен спектакъл са номинирани „Гарвин магьосникът“ (Куклен театър - Благоевград), „Кученцето, което не можеше да лае“ и „Пиано на луната“.

Иван Теофилов получава награда за значим принос в развитието на българското куклено изкуство.

Гилдията на атракционните и сценични изкуства и Гилдията за вариететно изкуство номинира Вили Кожухарова за постижения в областта на каучук акробатиката, Десислава Димитрова-Шехерезада за спектакъла „Неразбулените тайни на българската магия“.

Награда „Икар“ за цирково изкуство се присъжда на Джулио Малеволти - за приноса му в развитието на българската, европейската и световната акробатика.

Гилдията за съвременни изпълнителски изкуства номинира Борис Далчев, Михаела Добрева и Цвета Дойчева за „Видение“ в Националния студентски дом, Деян Георгиев за „Чисто“ (балет „Арабеск“) и Марион Дърова за Wo Man (ДНК, НДК).

Гилдията на актьорите, работещи в дублажа номиинира за „Икар“ актрисите Гергана Стоянова за Елиза и Мария във „Влад“, Елисавета Господинова за Ебру в „Черна роза“ и Уили в „Пчеличката Мая“, Йорданка Илова за Гюл във „Вятърничав“, както и актьорите Ивайло Велчев за Октай в „Мерием“, Иван Велчев за Влад, Чезар и Петре във „Влад“ и Любомир Младенов за Клод Трепани в „Дървосекачи“.

Награда „Икар 2021 - за чест и достойнство“ се присъжда на Любомир Бъчваров. Михаил Белчев получава награда за изключителен принос към музиката.

Наградата „Икар“ за изключителен принос към българския театър е за Татяна Лолова (посмъртно). Христо Мутафчиев, председател на Съюза на артистите в България:[182]

[182] ***Източник: БНР, Хоризонт, статия 27.03.2021***
https://bnr.bg/horizont/post/101443459/den-na-teatara-po-vreme-na-antrakt-sled-koito-scenata-shte-greine-oshte-po-krasiva-i- primamliva

Габровският театър с номинация за наградите „ИКАР 2021“

Две седмици след номинирането на „Мечтата на Наташа“ на габровския драматичен театър за наградите

„Златен кукерикон 2021“, спектакълът е отличен с нова номинация - за наградите „ИКАР 2021“.

Това стана на онлайн събитие, проведено на 27 март 2021 г. от Съюза на артистите в България (САБ). Всяка година САБ отбелязва постиженията през изминалата година в областта на драматичния и кукления театър, както и в различните изпълнителски изкуства. Кои са носителите на ИКАР 2021 ще бъде ясно на 11 май 2021 г. по време на официална церемония по връчването на националните театрални награди.

Актрисата Поля Йорданова от габровската трупа е номинирана в категория „дебют“ за ролята ѝ на Наташа от моноспектакъла „Мечтата на Наташа“ на режисьорката Ана Батева. Тя е носител на наградата „най-добра актриса“ от XII-я Международен фестивал „МоноАкт“ в Печ, Косово през октомври 2020 г. за същата роля.

В превъплъщението си на 16-годишна тийнейджърка, Поля Йорданова използва богат арсенал от сценични похвати, за да пресъздаде с много дълбочина и искреност объркания емоционален и мисловен свят на героинята си. Чрез разказа на Наташа режисьорката въвежда зрителите в темите за семейството, възпитанието на децата, липсата на любов и емоционалното осакатяване на подрастващите.

Постановката „Мечтата на Наташа“ е създадена по текста на Ярослава Пулинович, която е представител на новото руско драматургично течение. Освен режисьор, Ана Батева е и преводач на пиесата. Автор на музиката е Стефан Здравески, който също е част от трупата на ДТ „Рачо Стоянов“. Фотограф на снимките от спектакъла е Ана Батева.

На сайта на САБ зрителите и всички заинтересовани страни могат да гласуват за най-добро представление от всички номинирани за наградите ИКАР 2021 в категориите драматичен и куклен спектакъл. Може да се гласува само за едно представление във всяка от категориите: https://uba.bg/ikar-poll-2021/.

По-рано този месец, на 11 март, Сатиричен театър „Алеко Константинов“

обяви номинациите на тазгодишните театрални награди за хумор и сатира „Златен кукерикон 2021“. В категорията „млада надежда“ Ана Батева е номинирана за режисурата на „Мечтата на Наташа“. Официалната церемония по връчването на наградите ще се състои на 7 април 2021 на сцената на Сатиричния театър в София.

Публиката в Габрово може да гледа „Мечтата на Наташа“ на 10 април 2021 г., от 19.00 часа на голяма сцена в ДТ „Рачо Стоянов“. В София представлението ще се играе в рамките на Софийския театрален салон на сцената на театър „Азарян“ на 15 април, а след това на 28 април в Националния студентски дом.[183]

[183] ***Източник: Габрово.бг, статия 29.03.2021***
https://www.gabrovo.bg/bg/news-article/10113

Актьорът Милко Йовчев: Трудностите са за всички, но останахме заедно

Интервю на Спас Крайнин с Милко Йовчев в предаването „По първи петли“

Актьорът Милко Йовчев е част от Театър „Реплика“, който е създаден преди 10 години.

„По някакъв начин се обърнахме назад, погледнахме за равносметка и разбрахме, че най-важното, което се случи е, че успяхме да останем заедно“.

Актьорският състав е преминал през различни творчески опити.

„Това, което ни съдържа заедно е, че много се обичаме и обичаме да работим заедно Това ми се струва едно от най-важните неща - хората да бъдат близки, за да направят така, че нещата да се случват истински“.

Всички театри пострадаха от пандемията:

„На всички колеги и актьори съчувствам, защото да играеш пред 30% е доста потискащо по някакъв начин. Ние обикновено избираме камерни пространства“.

Трудностите са за всички, но трябва да се държим заедно и да не се оплакваме, подчерта Милко Йовчев.

„Театърът е мисия, трябва да си изпълняваме тази функция на мисионери, които в трудни моменти помагат на останалите хора в обществото. Трудно е, понасяме щети, но кой не понася в днешно време“.

На 25 април ще бъде представен премиерно моноспектакълът „Списък на всички страхотни неща“ в Националния студентски дом.

Цялото интервю можете да чуете в звуковия файл.[184]

[184] ***Източник: БНР, Хоризонт, аудио запис 31.03.2021***
https://bnr.bg/horizont/post/101445594/aktyorat-milko-iovchev-trudno-e-ponasame-shteti

Спектакълът „Роден под щастлива звезда“ радва децата в София Мариана Климентиева

Кукленият спектакъл „Роден под щастлива звезда“ ще зарадва децата в столицата. Първите пролетни пътешествия на тримата приятели от пиесата ще бъдат на 10 април (събота) и 25 април (неделя) от 11:00 ч., в Национален студентски дом, пл. Народно събрание № 10.

След спектакъла малчуганите ще направят своя 3D картичка с мотив от представлението в творческата работилница на Здравка Кантарева - сценограф на „Роден под щастлива звезда“.

Представлението „Роден под щастлива звезда“ – по текстове на финландската писателка Туве Янсон, е първото от трилогията „Приключения с кораб“. Авторската драматизация и режисура са на актрисата Маргарита Петрова. Песните и музиката са дело на Милена Великова и Сиана Атанасова.[185]

[185] ***Източник: Столица.бг, статия 05.04.2021***
https://stolica.bg/kultura/spektakalat-roden-pod-shtastliva-zvezda-radva-detsata-v-sofiya

Спектакълът „Видение“ в Националния студентски дом

В Националния студентски дом, днес от 21:00 ч. може да се види полифоничния авторски спектакъл „Видение“, който е с номинация „Икар“.

Вижте видеото, за да разберете повече за спектакъла от Цвета Дойчева, хореограф и създател и Михаела Добрева, автор.[186]

[186] ***Източник: БНТ, Култура.БГ, видео запис 12.04.2021***
https://bnt.bg/news/spektakalat-videnie-v-nacionalniya-studentski-dom-v294739-294060news.html?page=2

„Списък на всички страхотни неща“: Пиесата, в която зрителят е главно действащо лице

Моноспектакълът ще проследи едно дете, което иска да спаси майка си от непрекъснатите й опити за самообийство

Театър „Реплика“ представя постановка, в която зрителите ще се опитат да помогнат на едно дете да спаси майка си от непрекъснатите й опитиза самообийство. Моноспектакълът ще проследи как то изготвя списък на всички страхотни неща, заради които си струва да се живее. Детето пораства и се превръща във възрастен, но списъкът продължава да расте.

Премиерният моноспектакъл на Милко Йовчев ще „общува“ с публиката и ще й позволи да е главно действащо лице.

Зрителите ще са настанени в различни кресла, столове и дивани, за да стане част от представлението.

Моноспектакълът е дебют за Боряна Йовчева като режисьор. Инпровизацията и общуване с публиката са основният ключ към представлението.

Премиерата е на 25 април от 19:30 ч. на камерна зала на Националния студентски дом.[187]

[187] ***Източник: btvnovinite.bg, видео запис 19.04.2021***
https://btvnovinite.bg/bulgaria/spisak-na-vsichki-strahotni-neshta-piesata-v-kojato-zriteljat-e-glavno-dejstvashto-lice.html

Авторски пърформанс от Съпромат и Цвета Дойчева“ - РЕЧНИК - ДИГИТАЛНИ ИЗКУСТВА

Пърформансът „Видение“ на Съпромат (Михаела Добрева, Борис Далчев) и Цвета Дойчева се провежда в Национален студентски дом с начални часове 18:00, 19:30 и 21:00 часа. Участват Биляна Георгиева, Иван Николов, Стилиян Желязков и Цвета Дойчева, а музиката е на Ангел Симитчиев. Времетраенето е между 30-45 минути.

„Видение“ е интерактивен пърформанс, в който публиката може свободно да се движи в пространството и да взаимодейства с артистите. Пърформансът комбинира различни медии, за да въздейства на всички сетива – музика, дигитални медии, хореография и пространствена инсталация. „Възприятията за реалността са пречупени, както и усещането за „себе си“ във физическите измерения и спрямо другите. Търсим възможността за припознаване в другия, заместването на огледалното „аз“ с „ти“.“, пишат авторите.

Тук трябва да се отбележи новаторския подход на авторите. Вярвам, че такъв тип пърформанси биха представлявали интерес за една по-широка публика, именно заради тяхното разнообразие и амбивалентност, която разкрива присъствието на едно интригуващо съвременно изкуство в България. Пърформансът използва интериора на репетиционната зала на Национален студентски дом, който включва високи тавани, осем ниши и олющена мазилка, разкриваща тухления градеж на стените, за да създаде интересни и завладяващи ефекти. „Видение“ е интересен и с това, че не може да се постави в специфична рамка, т.е. няма определен жанр, но заради смесените медии, които използва може да се каже, че е хибриден пърформанс.

Инсталацията се състои от четири широки огледални призми, движещи се ритмично в залата, като публиката е свободна да ги следва, ако пожелае. Геометричните траектории, в които се движат призмите, drone музиката както и необикновените игри на осветлението изграждат една съновна и някак сюрреалистична атмосфера. Музиката е неизменна част от действието и е създадена от шумове и звуци, записани по време на репетициите, което отново създава връзка с пространството.

Призмите, макар и широки напомнят на енигматичния монолит от „2001: Космическа одисея“ на Стенли Кубрик, като огледалната им повърхност само засилва усещането за мистериозност, което излъчват. Те създават една непрестанно променяща се геометрична и странно въздействаща композиция. В някои моменти хипнотично мигащи светлини ни позволяват да надникнем вътре в тях, като по този начин огледалният тотем се превръща в своеобразен прозорец „към другия“. Публиката се движи из пространството и избира от кой ъгъл да наблюдава случването.

В кулминацията на пърформанса игрите на светлините, артистите и призмите стават особено динамични и публиката е въвлечена в директно взаимодействие. Тук се дава възможност за упражняване на кинетично въздействие един върху друг. На представлението, на което аз присъствах(16.07.2020) имаше много активни зрители, които търсеха контакта с артистите през цялото време.

Разнообразието от артистично изразяване в пърформанса „Видение“ е богато и дава възможност на посетителя да интерпретира свободно преживяването и да изгради характерно впечатление за него. Несъмнено то ще бъде различно за всеки.[188]

[188] ***Източник: Да-фест.бг, статия 24.04.2021***
https://www.da-fest.bg/DADict/index.php?title=%22%D0%92%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5_-_%D0%B0%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B8_%D0%BF%D1%8A%D1%80%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%81_%D0%BE%D1%82_%D0%A1%D1%8A%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82_%D0%B8_%D0%A6%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%B0_%D0%94%D0%BE%D0%B9%D1%87%D0%B5%D0%B2%D0%B0%22

Премиера на „Дуенде - Земята майка“ - Авторски музикален спектакъл на Ралица Бежан и Мариана Йотова

16 май 2021 г., 17 и 19:30 ч., Камерна сцена на Национален студентски дом

◊ ПОКАНА

Премиера на „Дуенде - Земята майка“

Авторски музикален спектакъл на Ралица Бежан и Мариана Йотова Участват: Мариана Йотова, Ралица Бежан и Петър Йорданов - Бъни Мултимедия: Петко Танчев

Костюми: Наталия Живкова

Музикален ръководител: Евгени Господинов

Спектакълът е изграден по текстовете на поетесата Красимира Атанасова

В една неочаквана свръх театрална и интерактивна среда, където „тук и сега“ се слива с бляновете и надеждата, където всичко, което се случва е това, което ни предстои, където над нас се изсипват порой от чувства и емоции, а сетивата ни са изострени до болка, се ражда музика и поезия. Авторската музика на Ралица Бежан, Мариана Йотова и Петър Йорданов – Бъни се случва на сцената пред очите ни с изненадващи ритми и мелодии, красиви вокални и многогласни изпълнения, с много красота и любов.

„Дуенде - Земята майка“ ще ви пренесе там дълбоко в онези имагинерни светове на копнежите и илюзиите, на магичната чувственост и радостта от сътворяването.

Премиера на „Дуенде - Земята майка“ на Фондация „ВЕДНА“ на 16 май 2021 година от 17 и 19:30 часа на Камерна сцена на Национален студентски дом.

Спектакълът се реализира с финансовата подкрепа на Министерство на културата на Република България по програма за създаване на нови музикални произведения.

Фотограф: Иван Дончев

Грим и прически: Татяна Слепцова Автор: Красимира Методиева[189]

[189] ***Източник: Културни новини, статия 03.05.2021***

https://kulturni-novini.info/sections/3/news/32661-premiera-na-duende-zemyata-mayka-avtorski-muzikalen-spektakal-na-ralitsa- bezhan-i-mariana-yotova

Премиера на спектакъла „Common people“ на Василия Дребова

Тази вечер от 19:30 ч. в Националния студентски дом ще се състои премиерата на документалния спектакъл

„Common people“. Автор, хореограф и негов режисьор е Василия Дребова. Вижте повече в следващите минути.[190]

[190] ***Източник: БНТ, Култура.БГ, видео запис 10.05.2021***
https://bnt.bg/news/premiera-na-spektakala-common-people-na-vasiliya-drebova-v296677-294945news.html

„ДУЕНДЕ - ЗЕМЯТА МАЙКА“ - Премиера! - GoBio

Тази неделя, 16 май 2021 г., от 19:00 ч. на сцената на Национален студентски дом (гр. София, пл. Народно събрание 10) ще се състои премиерата на авторския театрално-поетичен спектакъл „Дуенде – Земята- майка“ на Ралица Ковачева – Бежан и Мариана Йотова.

Новаторският проект проследява влиянието на музиката и поезията върху човешкото разбиране, съпричастие и грижа за природата.

Ралица Ковачева – Бежан и Мариана Йотова – актриси, певици, инструменталисти, развиват идеята на Фондация „Ведна“ за „Дуенде-Земята-майка“, като обединяват дългогодишните си творчески търсения и просветления.

В проекта участват още Петър Йорданов-Бъни - музикален съпровод, композитор, звукова среда; Евгени Господинов - музикален директор; Здравко Димитров - сценограф; Петко Танчев - визуална среда, специални ефекти, мултимедия и Наталия Живкова - костюмограф.

Как звучи любовта ни към Земята Майка?

Спектакълът създава една неочаквана и богата звукова свръхтеатрална и интерактивна среда на общуване през изкуството, която свързва артистите-изпълнители с публиката в контекста на творческото пътешествие.

„Дуенде – Земята-майка“ е симпозиум от естетически съпреживявания, които създават пълнокръвно усещане за изкуство и душевност, минало и съвремие, алиенация и съпричастност, индивиуализъм и взаимност.

Как усещат връзката си с природата авторите?

„Природата за мен е спасение и храм! Слушам я и ѝ говоря! Чувам я, усещам я и я обичам! Коренът ми се храни, батерията ми се зарежда! Дали садя цветя, дали плувам в морето или вървя по пътеките в гората, дали тичам боса по тревата, дали танцувам Паневритмия, дали съзерцавам изгреви и залези, всичко е велико и лечебно. Значи природата за мен е лечител. Връзката ми с нея е дълбока и осъзната. Тя без нас може, ние без нея – не!“

Ралица Ковачева- Бежан /актриса, певица, преподавател в НАТФИЗ

„Връзката с Природата: За мен тя е жизнено важна! Безкраен източник на живот, здраве и вдъхновение! Съвършената красота и нестихваща благодат ме

изпълват с благодарност, че съм част от Природата!“

„Природата това сме ние. Ние сме една цяла ходеща екосистема. А всички заедно сме част от една още по-голяма система, а тя може би е част от нещо още по-голямо. И каквото е отношението ни към нас, към себе си, това рефлектира и на останалите, и на останалите, и на останалите. Като на принципа на доминото. ПриРОДА Колкото по-близко до рода, толкова по-силно би трябвало да е. По-близо до корените.“

Петър Йорданов Бъни- музикант перкусионист, композитор

В художествена композиция и изразност спектакълът въплъщава изначалния синтез между сценичните изкуства (театър, вокално и инструментално изкуство), съчетавайки поетични и драматургични текстове с инструментални и вокални музикални произведения.

„Дуенде-Земята-майка“ е изграден върху текстове на поетесата Красимира Атанасова, която с творчеството си докосва дълбоко скритите и незнайни дълбини на човешката природа: непредсказуема, страшна, бездънна, Божествена. Тя разбира дълбоко мистиката на неземния свят, изтъкан от светлина и тъмнина, границите на който може да прекрачи само човешката душа. Чрез родната ни реч и своите размисли, открива нови измерения на Човешкия Вселенски Дух, пъстър в багрите на живота, Богът, любовта, омразата, Времето и Пространството.

Очаква ви един красив експеримент от звуци, ритми, светлина, материи и мултимедия (мапинг върху обекти). Настроението ще градира от интимната лиричност на стиха до експресията на изразните средства на вариететното и цирковото изкуство. Визуалните метаморфози, дело на Петко Танчев, ще изобразят стихиите, космичното и земното, древното и настоящето, силата и енергията на Земята Майка.[191]

[191] ***Източник: GoBio.бг, статия 11.05.2021***
https://gobio.bg/2021/05/11/duende-zemyata-mayka/

Екзистенциалистки и соцреалистически персонализъм

Тук публикуваме две глави (16-а и 18-а) от общо 22 на студията „Литературният персонализъм“, включена в предстоящия за издаване том 2 от тритомника на Михаил Неделчев „Как работи литературната история?“ в издателството на Нов български университет. Общото заглавие на публикацията (Екзистенциалистки и соцреалистически персонализъм) е на редакцията.

Екзистенциалистките мрачни литературно-художествени персоналистични послания

Ще започна с едно мемоарно отклонение: за екзистенциалистките увлечения на нашата младежка интелектуална компания в началото на 60-те години на миналия век. Ходехме облечени в черно, с прилепнали тесни панталони. Опитвахме се да гледаме мрачно. Говорехме за екзистенциалистите, най- често все още преди да сме ги чели. Набавяхме си с мъка френските им книги, разменяхме си ги, четяхме ги и в преводи на сръбски език, а впоследствие и на руски. Дочакахме и първите български издания; намерихме си и превода на новелата „Стената“ на Сартр в списание „Балкански преглед“ от 40-те, в превод на Атанас Далчев. Ходехме до изнемога на „затворените“ прожекции на новите филми на режисьорите от френската нова вълна Жан-Люк Годар, ФрансоаТрюфо, Аньес Варда, Клод Шаброл, Ален Рене; следяхме възможностите да се видят в кинотеките филми като „Кеят на мъглите“ на режисьора Марсел Карне по сценарий на Жак Превер. Открихме по репродукции на черно-белите му графични творби един прекрасен екзистенциалистки художник. А после цариградската колежанска приятелка на баба ми Маргарита – спасената от геноцида някъде в Марсилия арменка мадам Гадарине, изписа за мен като подарък голям албум с репродукции на художника, който очевидно потъна някъде из залите в Централната поща, където хората на т.нар. Държавна сигурност „проверяваха“ кое „може“ и кое „не“ да бъде получено от адресата; трябваше да се задоволя с малките албумчета от сериите с птиците, с дървета с остри клони без листа и с къщите на Париж без техните обитатели. Подражавахме на жестовете на нашите киногерои, опитвахме се да превръщаме всичко това във всекидневен битово-художествен стил. Прибавяхме като обект на подражение към французите и цялостното излъчване на удивителния Збигнйев

Цибулски – особено от филма на Йежи Кавалерович „В нощния влак“, с джаз мотивите на певицата Ванда Варска (въобще Полският център на бул. „Руски“ бе наш любим дом). Пишещите фикционална проза всред нас опитваха да правят психологически етюди именно в екзистенциалистки дух. Странно бе това привличащо ни мрачно излъчване на екзистенциализма като художествена култура и като философски постулати, убедено го привиждахме като възможност да се разграничим от властващите комсомолско-комунистически парадигми. Нашият приятел Явор Бачев (завършил красивия си земен път в Калифорния) бе измислил като израз на прекомерната ни любов слогана „Кама – за Камю, сатър – за Сартър!“. Въобще за нас екзистенциализмът бе предимно именно „художествена култура“, по-слаб бе интересът ни към философските тези на немеца Карл Ясперс, за когото се смята, че е въвел непосредствено преди Втората световна война неологизма екзистенциализъм. Паметни остават за всички нас представления „с експериментална цел“ по Бекет и Йонеско в Студентския дом на културата в София. Нашите увлечения докъм 1966 г. по така разбираните екзистенциализъм/абсурдизъм бяха наистина силно персоналистически.

Свое обяснение за тази особена привлекателност на културата на екзистенциализма дава френската изследователка Жак Колет в книжката си „Екзистенциализмът“ (1999), като тръгва от фигурите на предходниците:

Никога преди Киркегор личността на философа, изведена на сцената, не е играла такава важна роля в странстванията на мисълта. След него и други автори са били принудени да превърнат живота си в творчество, стоящо в периферията на техния живот. И тук обаче става дума за творения на мисълта, тъй като, дори белязани от индивидуалността на автора, те придобиват съответния езиков израз, след като са забравени онези перипетии, които са ги породили. Съществуването на писателите философи от XIX век предполага тъкмо тази издателска стратегия, независимо от всичките им замаскирания и дегизировки. Несъмнено никога творчеството и животът не са се обединявали до такава степен в целта си да създадат творения на мисълта, избавени от грижата за каквато и да било архитектоника.

Оттук можеше да бъдат зададени цяла серия въпроси. Например мандарините на екзистенциализма, представените от тяхната спътничка Симон де Бовоар философи-писатели Жан-Пол Сартр и Албер Камю литературни личности на реалното персоналистично послание ли са? Можем ли към тях да прибавим и

абсурдистите-драматурзи Йожен Йонеско и Самуел Бекет? А да присъединим ли тук и играещия с най- различни роли, върлуващ из алтернативните кабарета и кафенета, радикален в посланията си писател и тромпетист Борис Виан, както и певицата – муза на екзистенциализма, Жулиет Греко? Струва ми се, че можем да отговорим положително на тези въпроси, стига да отчетем наистина мрачната или поне сумрачна специфика, съдържаща се в техните послания.

Когато търси мястото на литературната личност на Сартр в пространствата на Париж, Борис Виан пише в своя „Наръчник на Сен-Жермен-де-Пре“ в главата „Подземията“: „Трябва да отбележим основополагащата значимост на едно разграничение между различните тълкувания на прилагателното „екзистенциализъм“, според това дали е прикачено към думата „маза“, ний го срещаме в писанията на именитите философи, най-прочутият сред които е Жан-Пол Сартр. С относително уседналите си навици, той обикновено се свива по склоновете до площад „Дьо л'Елглиз“ и много рядко посещава мази“. Някак въпреки общителността му писателят-философ се чувства длъжен да бъде заядлив и дистантен, да стои в своята си кафе-обител, другите да „идват“ при него.

Вероятно една от тези мрачни магии при екзистенциалистите е в техните гранични ситуации, във фиксацията в тези мигове на психологическо битие на предела. Вероятно и нас в началото на 60-те този опасен живот ни е привличал. На финала на големия си роман „Мандарините“ Симон де Бовоар има описание на състоянието на главната героиня малко след като все пак не е погълнала държаната в ръка ампула с отрова: „Дълго седях пред огледалото и гледах лицето си на оцеляла. Устните щяха да са посинели, ноздрите стиснати, но не за мен – за тях. Моята смърт не ми принадлежи“.

Привиждахме смъртта на пътя към Париж на Албер Камю като миг с пределно опасна гранична ситуация, която не е била премината. Четяхме неговата „Чумата“ с нарастващото усещане, че и ние сме някак поразени. Блъскахме се непрекъснато в Сартъровата с т е н а. Опитах се да проверя доколко всичко това е непреодолимо: задигнах от Информационния отдел на Съюза на българските писатели тридесетина броя от списанието „Les Temps Modernes“.

Фиксирахме се върху една от най-персоналистично звучащите формули на Сартр: „За да съществува, човек трябва да избира себе си. Човек изцяло и неизбежно е обречен на непоколебимата действителност да създава собственото си съществуване“ („Битие и нищо“). Привлече ни и ето този пасаж у Камю: „Кое е

всъщност това непонятно чувство, което лишава разума от необходимия за живот сън? Свят, който може да бъде обяснен дори с неправилни доводи, е близък. Обратно, в една вселена, внезапно лишена от илюзии и светлина, човек се чувства ч у ж д е н е ц. Това изгнание е безнадеждно, понеже е лишено от спомените за изгубеното отечество или от надеждата за обетована земя. Именно това разделяне на човека от неговия живот, на актьора от неговия декор, е усещането за абсурда“ (из „Митът за Сизиф“). Точно от подобни формули струят омагьосалите ни екзистенциалистки мрачни литературно-художествени персоналистически послания.

Проследявахме как Сартр и Камю са оформили в обществено-културния живот на Франция най-ярката интелектуална двойка, която не само следва, но и предизвиква дневния ред и публичните дискусии; научихме и за раздразнението, с което Сартр бе посрещнал „Разбунтуваният човек“ на своя приятел- съперник. И двамата бяха удостоени с Нобелова награда за литература, като Сартр отказва да получи своята. Все пак, ако трябваше да избираме литературна личност, с която щяхме да се идентифицираме, това бе на Камю с неговата сложна фигура на ч у ж д е н е ц а, на безприютния, но трагически съучастващ наблюдател/интерпретатор. Сартр с неговите заигравки със Съветския съюз (нищо че още през 1956-а бе написал своята работа „Призракът на Сталин“), особено с неговите воаяжи из Китай, с неговия стряскащ м а о и з ъ м, постепеннно ни отблъскваше. Камю стана посмъртно нашият герой!

Преди десетина години с един приятел се отправихме към прочутото парижко кафене „Флор“ на бул. „Сен Жермен де Пре“, което дълги години е неофициалният офис на Сартр. Настанихме се на терасата. Оледахме се. Зад нас се чуваше шумна сръбска реч. Отпреде ни бяха височки румънски момичета с вид на баскетболистки. Екзистенциалистките всекидневно-художествени магии бяха отстъпили място на туристическото…

Соцреалистическо производство на ерзац-персонализъм

Тук неизбежно общият стил на повествованието в студията рязко ще се промени. Ще се вклинят травмиращи спомени от детството. Само ще ги маркирам, без да ги развивам.

Основният въпрос е: персоналистическо явяване ли са вождовете при тоталитарните политически режими? Категорично не. Просто образите на тоталитарните вождове са плоски, без обем, нямат истински опубличностени биографически разкази, тук властват легенди и свръхакцентиране върху някакви

уж героически жестове. Всъщност те са публични личности-емблеми, но не в този смисъл, който бе употребен за световните символи на най-високо изкуство, а по-скоро в тесния смисъл, зает от рекламната дейност. Неслучайно под техните канонизирани изображения - те можеха да бъдат виждани навсякъде - стоят също канонизирани формули в личностен план, постоянно повтаряни слогани с идеологическо внушение.

На 5 март 1953 г. в нашето 6-то Средно смесено училище „Граф Игнатиев“ се разнася „смразяващата вест“ за смъртта на „Бащата на народите“ Йосиф Висарионович Сталин. Аз, единадесетгодишен ученик, се завръщам вкъщи разреван. Та: „Сталин значи мир“, следователно ще има война. У дома ме успокояват, нищо подобно няма да се случи, дори усещам задоволството от злощастното събитие. В същия ден, в едно затънтено някъде в Добруджа село, прекрасният бъдещ фотограф-художник Апостол Райков - Чичо Поли, свекър на сестра ми Мариана, с отнети адвокатски права заради няколкократно участие като млад юрист в защита на съдени от т.нар. Народен съд, „въдворен“ там след няколкократно все по-далечно изселване, е на смъртно легло. Чува, че камбаната на селото бие на умряло. Пита хазайката си „кулачка“, която единствена си е позволила да го приюти: „Кой е умрял?“. „Сталин!“, отвръща му тя. „Така ли, пукнало ли е това куче, да му… тогава аз ще живея!“ И наистина му предстоеше дълъг, мъдър живот. След скотската смърт на палача от Кремъл светът все пак бе станал по-малко опасен.

В чудесната си книга „Готланд“ (тук това название означава, че Чехия е страната на легендарния естраден певец Карел Гот) на полския писател и журналист Мариуш Шчигел се разказва забавната гротескова история за трудното унищожаване на паметника на великия вожд – замислен да бъде издигнат в Прага на брега на Вълтава като „най-големия паметник на Сталин на земното кълбо“. Но в българския случай младежи очевидно са избързали със своя опит за унищожаване и така през същите дни около смъртта на Сталин, след не съвсем сполучливия опит, дисидентът-анархист Георги Констатинов попада в затвора, където лежи десет години при частично опростена двадесетгодишна присъда.

Не са такива вълненията на живеещите през десетилетията с култа към Сталин различни персони (виждаме ги със знамена, изображения върху фланелки и с плакати на русофилските митинги на язовир „Копринка“ и другаде). В началото на 2021 г. арестуван за шпионаж в полза на Русия бивш военен (натовски) разузнавач се изповядва в подслушан и записан разговор – като „естествена“ причина за

извършеното предателство спрямо родината си, че е сталинист. Написах преди години за в. „Култура“ статия с мотива Сталин в душите им по повод на стихотворски текстове на зловещия идеолог Богомил Райнов. Не секва обожанието на архипрестъпника на XX век (заедно с „фюрера“ на германците Хитлер) и през новите десетилетия; получаваме от Путинова Русия непрекъснато сведения за нови вълни на възраждане на този зловещ и бременен с жажда за масови насилия култ.

А някъде преди въпросната 1953 г., като още по-малък ученик, при едно закъснение за училище попаднах на едно психологически непостижимо за мен събитие. Бях допуснат в един салон, където вече бяха и съучениците ми, и прав до вратата, ме блъсна взривната вълна на някакви викове, смесица от възторг и ярост: „Червенков! Червенков!“. Наистина ми бе непонятна тази обща емоция, исках да се скрия, някаква учителка ме приюти до себе си. Усмихнатият самодоволно човек на сцената бе твърде неприятен във виждащата се под сакото риза с българска бродерия и с извадена отгоре яка. Десетина години по-късно бях свидетел на следната сцена на площад „Славейков“: някъде около обед, внезапно настана тишина и тълпата се разтълпи пред човека със слонска гуша. Дори не се чуваше шепот: „Червенков! Червенков!“. Бившият вече вожд сякаш се бе появил от преизподнята.

„Героят от Лайпциг“ Георги Димитров и „верният съратник“ Васил Коларов бяха забравили да го вземат със себе си. Впрочем някъде в спомените си от София големият писател и дипломат Ромен Гари пише, че при някакъв прием, в пристъп на алкохолно добро настроение Героят от Лайпциг му казва за Бундестага: „А може и аз да съм го запалил!?“.

Ето така тоталитарните вождове от средата на XX век, без да са се оформили около тях истински политически личности, продължават да тревожат въображението на маси от хора в различни точки от Европа. (Естествено, към изброените можем да добавим не само одиозното Дуче на Италия и също зловещия победител от Испанската гражданска война генералисимус Франко – генералските звания винаги им се струваха недостатъчни, но и десетките по-малки авторитарни водачи, кондукатори, поглавници и пр. на различни национални общности. Спомням си как митът за тези водачи така бе обзел съзнанието на психически нестабилния ми покоен приятел – белетриста Антон Кафезчиев, че бе ми се обадил по телефона в един късен час след окончателната смърт на Франко, за да ми каже, че в бъдеще ще имаме полза от черепа му: ще го заровим в пясъците на Сахара, така той ще се смали и ще

имаме възможност да си го предаваме като таен знак при някакви наши конспиративни дейности.)

Една забележителна книга – „Поробеният разум“ (1951, 1953) на големия бъдещ поет нобелист Чеслав Милош, ни представя процеса на променянето на съзнанието, на промиването на мозъците и на писателите, на големи интелектуалци от разпростряла се и във всички страни от „социалистическия лагер“ съветска империя. Зад неговите компромисно представящи се персонажи Алфа, Бета, Гама, Делта – въплъщаващи разнородни типологии, всъщност стоят реални важни от времената на десетилетията между двете световни войни литературни личности на полската литературна култура, които се оказват заразени от отровните идеологически „хапчета на Мулти-Бинг“ (измислени още от Станислав Игнаци Виткевич).

При спазването на всички пропорции и специфики, Чеслав Милош ни е дал с „Поробеният разум“ силен модел, който може да бъде наложен и върху ситуацията с „пропадането“ и провалянето на още много (потенциални) литературни личности в други национални култури. Подходящ е за прилагането му например при изследването на (само)представянето на скандиращата по площади и стадиони група на поетите- шестдесетници на Русия (Евтушенко, Вознесенски, Рождественски и пр.), а оттам – и върху българските Априлски поети с техните псевдопророчества, псевдобардовство, с техните фалшивеещи оди (вж. студиите ми „Присвояване на ролята, на мисията на Поета. Наблюдения, фрагментарни бележки, размишления на глас за Априлското поколение“ и „Т и х а т а л и р и к а срещу идеологическото гръмогласие в поезията: различни гласове, различни публики, различни аудитории – търсени и намирани“). Самите избрани имена на соцреалистическите писатели говореха за този по същество отказ от индивидуалност, за желанието да изразиш чрез себе си типовото, масовото. Един оказал се убиец стихотворец се бе нарекъл Станислав Вихров, а един литературен критик – Иван Руж. Не липсват и псевдоними като: Ален мак, Антифашист, Беден жител, Бедняк, Безбожник, Болшевик, Пролетарий, Простолюдец, Профсъюзник, Работник, Ротфронт, Селянин, д-р Съветский, Червен метач, Червен редник, Червен чук, Червеногвардеец, Червеноризец храбър, Юмрук и др. Всред плебса около Съюза на писателите се разказваше следния анекдот:

В Москва било организирано голямо юбилейно честване на одиозния „поет“ Дамян Бедний. Заминала за участие в тържествата делегация на СБП в състав: Голев,

Босев и Мокрев. На летището ги посрещнал секретарят на Съюза на съветските писатели Михаил Голодний.

Имената на тези представители на литературата на (псевдо)беднотата са автентични. В тази картина се вклинява алтернативната късна дисидентска персоналистична публичност (от предходника – скъпата жертва Георги Марков, до философа-публицист Желю Желев и философа- антрополог Асен Игнатов). Когато с един голям международен екип правехме преди години двутомния Речник на дисидентите (под методическото ръководство на полския център „Карта“), задължителен елемент на определението „Кого можем да назовем д и с и д е н т?“ е силното огласяване на несъгласието с тоталитарната комунистическа система, опубличностяването на най-едрото послание, създаването на литературна и политическа личност с осъществяване и в публицистика, философия, геополитика (най- силни примери с общоевроатлантическа известност: Александър Солженицин и Вацлав Хавел, Лех Валенса и Адам Михник, Ян Паточка и Лешек Колаковски, украинците акад. Иван Дзюба и загиналият в затвора поет Васил Стус, Владимир Буковски и Наталия Горбаневска и пр., и пр.). Постмодернизмът и соцартът на бившите страни от „социалистическия лагер“ осъществяват множество радикални пародийни и гротескни реакции срещу формите на псевдоперсонализма на соцреализма, срещу официалните тоталитарни форми на пропаганда, представящи по уродлив начин някаква личностна проблематика от най-високата йерархия на системата. Така силният руски ироник – поетът и художник Дмитрий Пригов, прави серия от тънки пародии на прословутите траурни съобщения за доста учестено напускащите този свят вождове на КПСС през 70-те и 80-те години на миналия век (Брежнев, Андропов, Черненко). Помним свръхтържествените дълбоки мъжки гласове, които четяха тези некролози с максимално забавена интонация – след това по радиото се пускаше прекрасната траурна симфоническа и камерна музика на Бетовен, Чайковски, Шопен, беше хубаво (нямаше да прозвучи обаче музика на често „опасния“ чрез гениалното си творчество Дмитрий Шостакович, дори истинският Траурен марш (adagio molto) от неговия последен, Петнадесети струнен квартет в E flat minor, опус 144 – прекалено е безнадеждно- трагически!). Но тези „некролози“ са отнесени този път към някои от най-големите руски писатели, като обаче са запазени всичките тъпи шаблони и въобще целият стил на унищожаващия всъщност нормалния биографически разказ изказ. Ето мистификационния „Некролог“ за Александър Пушкин:

Централный Комитет КПСС, Верховний Совет СССР, Советское правительство с глубоким прискорбием сообщают, что 10 февраля (29 января) 1837 года на 38 году жизни в результате трагической дуэли оборвалась жизнь великого руского поэта Александра Сергеевича Пушкина. Товарища Пушкина А.С. всегда отличали принципиальность, чувство ответствености, требовательное отношение к себе и окружающим. На всех постах, куда его посылали, он проявлял беззаветную преданность порученному делу, воинскую отнагу и героизм, высокие качества патриота, гражданина и поэта.

Он навсегда останется в сердцах друзей и близко знавших его как гуляка, балагур, бабник и охальник. Имя Пушкина вечно будет жить в памяти народа как светоча руской поэзии. И следващите некролози от цикъла – за Лермонтов, Достоевски и Толстой – възпроизвеждат цялостно един и същи идиотски „официозен“ текст – с леки, но същностни промени в предпоследните два пасажа, където на финала звучат прословути „литературноисторически формули“ от епохата. Ето ги – за Лермонтов: „Он навсегда останется в сердцах друзей и близко знавших как человека тяжелого и вспылчивого характера, бретер и визионер“, „Имя Лермонтова вечно будет жить в памяти народа как мрачного гения эпохи“; за Достоевски: „(…) как человек желчный и подозрительный, наделенный тяжелым недугом и памятью осторожных лет“, „(…) как богоискателя и фидеиста“; за Л. Н. Толстой: „(…) как большой барин, увлекавшйся идеями будизма, толстовства и опрощения“, „(…) как зеркало русской революции“. Именно тези финални оразличавания внасят мрачния комически елемент спрямо същинските комунистически некролози за вождовете. И финалният псевдонекролог, на самия автор: „Центральный Комитет КПСС, Верховный Совет СССР, Советское правительство с глубоким прискорбием сообщает, что 30 июня 1989 года в городе Москва на 40-ом году жизни проживает Пригов Дмитрий Александрович“. Прискърбието на въпросния ЦК си е съвсем реално отношение към тогавашното битие на художника постмодернист…

В радикалния като изображение гротесков роман-дяволиада „Московиада. Роман на ужасите“ най- нашумелият съвременен украински писател Юрий Андрухович има персонаж с автобиографични черти, който попада – наред с всички други приключения – в строго (привидно) охраняваната „зона на правителственото метро“. Там цари атмосферата на чинопочитанието от времената на комунистическите вождове, но вече като абсурдна пародия, като жалко

наподобяване, като нещо, което дори никого не може да уплаши. И все пак, в тази вече нова Москва, комунистическото всъщност непрекъснато се възпроизвежда, включително и чрез тези трагикомични подобия на уж монументалните великани на комунизма. Така този ерзац-персонализъм затваря целия кръг на възможните въплъщения – ниски и високи, принизяващи и възвисяващи.[192]

[192] ***Източник: Литературен вестник, бр. 18/2021, статия Михаил Неделчев 12.05.2021*** *https://litvestnik.com/2021/05/12/%D0%B5%D0%BA%D0%B7%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%86%D0% B8%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BA%D0%B8-%D0%B8-%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%80%D0%B5%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%B5% D1%81%D0%BA/*

„Вечер на миниатюрите“ 2021: „Магично и завладяващо - готови сме за #2“

„Атом Театър“ с подкрепата на Столична община ще реализира второто от шестте събития по проекта „Вечер на миниатюрите“ за 2021 г.

На 29 май в Националния студентски дом пред публиката ще се представят: Емилия Тончева с танцовата миниатюра - SHIFT (ПРЕОБРЪЩАНЕ),

Ирина Стоянова с пърформънс - Gamma Crucis,

Стефани Ханджийска с танцовата миниатюра - Presence <> Absence.

Те ще представят своите миниатюри и ще участват в отворена дискусия с публиката.

„Вечер на миниатюрите“ насърчава артисти от сферата на съвременния танц в България да представят своето творчество, създавайки поле за изява и сътрудничество между артистите.

Проектът се реализира от „Атом Театър“ с подкрепата на Столична Община - Програма „Култура“.[193]

[193] ***Източник: Арт София.бг, статия 29.05.2021***
https://artsofia.bg/bg/events/2021/05/29/vecher-na-miniaturite-2021-magichno-i-zavladjavashto-gotovi-sme-za-2

Още по едно или… „Ходене по кръчмите“, първи моноспектакъл на Благой Бойчев

„Богохулстват тези, които не пият, т.е. трезвениците. Защото са обзети от суета и високомерие. Защото говорят за утрешния ден, като за завръщане в рая. Понеже не знаят на какво са обречени. Ние страдаме, но сме озарени от знанието... И за да не се озовавaваме в ада, не трябва да допускаме Утрешният ден да настъпи. Поради което се налага да пием денонощно.“

Това не е цитат от световния хит „Още по едно“ на големия датски режисьор Винтерберг, а малък фрагмент от първия моноспектакъл на актьора и режисьор на свободна практика Благой Бойчев, чиято премиера се състоя в края на миналата седмица – на 22 и 23 май в Националния студентски дом в столицата. Той е част от специалната програма за 10-годишнината на независимия театър „Реплика“, към който Благой принадлежи и ви кани на една експедиция, която група студенти по философия предприемат след успешната си януарска сесия, решавайки да обиколят всички кръчми в София, като се подложат на денонощно пиене с идеята да разберат висшия смисъл... или да попаднат в сърцето на нищото. Текстът е на Бойчо Бойчев – български автор, който за първи път се поставя на сцена, настоящ учител по философия и баща на актьора. Автор на сценографията и на плаката е Мирела Василева, а музиката е на Добромир Кисьов. В звуковия файл можете да чуете разговора на Любима Бучинска в предаването за изкуство и култура „Арт сезони“ с Благой Бойчев. Разговор на Любима Бучинска в „Арт сезони“ с Благой Бойчев. Той е роден през 1986 г. в Шумен. Завършва „Актьорско майсторство за драматичен театър“ в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ през 2009 г. в класа на проф. Пламен Марков. Магистър е по философия в Софийския университет (2016) и специализант по театрална режисура в НАТФИЗ (2016). От 2009 до 2011 г. участва в трупата на Модерен Театър с ръководител Ивайло Христов. През 2011 г., заедно с Милко Йовчев, Ованес Торосян, Ивайло Драгиев и Стефан Алексиев, става един от създателите на Театър „Реплика“. Има зад гърба си осъществени повече от 20 театрални проекта - и като актьор, и като режисьор, част от които с номинации и театрални награди.[194]

[194] ***Източник: БНР, аудио запис 29.05.2021***

https://bnr.bg/blagoevgrad/post/101475129

Виктор Тошков, Неделин Радков и Криста Дюлгерова се събират на 3 юни в Национален Студентски Дом

Виктор Тошков, Неделин Радков и Криста Дюлгерова се събират на 03 юни, Четвъртък, в Камерна Зала на Национален Студентски Дом, за да представят дебютния си съвместен проект - FRONTAL LOBE.

„Челният (фронтален) лоб (дял) се разполага от върха на предната част на полукълбото до централната бразда на мозъка ... Тук се намира и двигателният център на човешката реч ... От този лоб се контролират и мимическите мускули, а предната му част е включена в ученето, планирането и други високо психологични процеси - като нашата персоналност и поведение.“

- „Анатомия на човека“, Дванадесето издание, В.Ванков

Изложбата включва видео, фотография, илюстрация и инсталация, обединени от обща концепция. Основната тема, която тя разгръща е личният конфликт, показващ отделните лица на вътрешния Аз.

Разделяйки образа на три - тяло, мисъл и чувство, тя представя взаимодействието и противоречието на вътрешните измерения.

В проекта взимат участие дванадесет души. Лишени от „текстурите“ на материалното те са представени във фотогравска експозиция, показваща най-чистата им форма. Върху нея са илюстрирани малките образи, живеещи във вътрешния ни свят. Фотографиите и илюстрациите са вплетени в обща композиция, връзка между живо и неживо. Силен акцент е историята на имагинерните пространства и конфликтите вътре в нас, разказана в шест минутно видео.

Лица - Николета Неделчева, Яна Донева, Дайана Михайлова, Виктор Маринов, Диян Кирилов, Бисерка Граматикова, Иван Вечев, Доменика Тодорова, Любомир Никифоров, Радостина Ангелова, Огнян Цветков, Георги Александров

Глас зад кадър - Иван Панайотов[195]

[195] ***Източник: София Лайф.бг, статия 31.05.2021***
https://www.sofialive.bg/arts/music/viktor-toshkov-nedelin-radkov-i-krista-dulgerova-se-sybirat-na-3-uni-v-nacionalen-studentski- dom-1600763.html

Млади творци представят дебютния си проект FRONTAL LOBE

Виктор Тошков, Неделин Радков и Криста Дюлгерова се събират на 03 юни, в Камерна Зала на Национален Студентски Дом, за да представят дебютния си съвместен проект - FRONTAL LOBE.

Изложбата включва видео, фотография, илюстрация и инсталация, обединени от обща концепция. Основната тема, която тя разгръща е личният конфликт, показващ отделните лица на вътрешния Аз.

Разделяйки образа на три - тяло, мисъл и чувство, тя представя взаимодействието и противоречието на вътрешните измерения.

В проекта взимат участие дванадесет души. Лишени от „текстурите“ на материалното те са представени във фотогравска експозиция, показваща най-чистата им форма. Върху нея са илюстрирани малките образи, живеещи във вътрешния ни свят. Фотографиите и илюстрациите са вплетени в обща композиция, връзка между живо и неживо. Силен акцент е историята на имагинерните пространства и конфликтите вътре в нас, разказана в шест минутно видео.[196]

[196] ***Източник: Dariknews.bg, статия 31.05.2021***
https://dariknews.bg/novini/obshtestvo/mladi-tvorci-predstaviat-debiutniia-si-proekt-frontal-lobe-2272065

Международна конференция „Дигитална медийна грамотност, изкуствен интелект и кариерно развитие на младите хора“

Как изкуственият интелект променя нашата кариерна ориентация и предизвикателствата към кариерното консултиране - международна конференция „Дигитална медийна грамотност, изкуствен интелект и кариерно развитие на младите хора“

Изкуственият интелект променя не само пазара на труда, но и процесът на професионална реализация. Форматирането на информацията при търсене, технологиите за нейното предлагане и насочване (таргетиране), както и анализите на поведението на потребителите са свързани до голяма степен с технологиите на изкуствения интелект. Този феномен изисква допълнителна квалификация на кариерните консултанти и добра медийна грамотност на всички, които ползват онлайн информация.

Международната конференция „Дигитална медийна грамотност, изкуствен интелект и кариерно развитие на младите хора“ се проведе в залите на в Националния студентски дом на 28.05.2021. Тя се организира от Студентско общество за компютърно изкуство /СОКИ/ и партньори от три европейски страни в рамките на международния проект Nowadays Digital Media Literacy, Artificial Intelligence and Youth Career Development (DigiAI) по програма Еразъм+. Проектът има за цел да предостави иновативни обучителни материали и ресурси за кариерните и педагогически консултанти, които да им помогнат при процеса на консултиране на младежи и студенти в дигиталната ера на изкуствения интелект. На конференцията бяха представени иновативни продукти и методи в областта, продукти на проекта DigiAI, като онлайн обучителна система за кариерни и педагогически консултанти, образователни филми, Рамка с компетентности, онлайн система за оценяване, базирана на ECVET, както и възможности за тяхното практическо приложение. Конференцията се проведе присъствено при спазване на противоепидемичните мерки и даде възможност за обмяна на мнения и развитие на партньорствата в областта на кариерното консултиране и изкуствения интелект. В допълнение към присъствените презентации имаше и онлайн включвания на експерти.

Кариерното консултиране е един от секторите, който се влияе изключително много от новите тенденции и нововъведенията в дигиталния свят. Всичко от онлайн самоориентирането, дигитализацията, изкуствения интелект до криптовалутите и блокчейн технологиите, въздействат и допринасят за динамичността и променливата природа на пазара на труда, а съответно и на кариерното консултиране. Теми като дигитално-медийната грамотност, изкуствения интелект, проблемите свързани с преинформирането и дигиталното натоварване, фалшивите новини, професиите и уменията на бъдещето както и много други, бяха обсъдени от участниците

Международната конференция „Дигитална медийна грамотност, изкуствен интелект и кариерно развитие на младите хора“ беше открита от проф. Генка Петрова-Ташкова - Заместник-министър на образованието и науката, Михаил Балабанов - Изпълнителен директор на Център за развитие на човешките ресурси (ЦРЧР), изпълнителна агенция на програма Еразъм+ в България, Христиан Даскалов – директор на Национален студентски дом и Росен Петков- председател на СОКИ. Поздравителен адрес беше поднесен от г-н Драгомир Николов, Изпълнителен директор на Агенцията по заетостта. Представителите на държавните институции подчертаха стратегическата важност на правилната кариерна ориентация на младите хора в условията на динамично променящия се пазар и значението на технологиите в условията на настоящата ситуация.

В началото на конференцията Росен Петков и Боряна Савова от Студентското общество за компютърно изкуство (СОКИ) представиха проекта DigiAI (Nowadays Digital Media Literacy, Artificial Intelligence and Youth Career Development) като разказаха за неговата основна идея и продукти. СОКИ поддържа и развива

„Ресурсния център за кариерно консултиране и професионално развитие“ към Национален студентски дом. Проектът DigiAI създава безплатни и достъпни онлайн обучителни ресурси за кариерни консултанти от студентските и младежки кариерни центрове и педагогически консултанти от училищата. Изкуственият интелект играе все по-голяма роля при структуриране на информацията в процеса на търсене на работа, в процеса на даване на съвети и предложения, при появата на нови професии и отмирането на някои стари. Матей Клукан, представител на Чешкия университет за природни науки в Прага, разказа за опасностите от дигиталното пренатоварване на хората и как по-добре да се справяме с информацията, която ни натоварва всеки ден. Заедно с него, кратко онлайн

включване направи и Габриела Симсова от Coca-Cola Hellenic, от Чехия, която дискутира нуждата от новите технологии в управлението на човешки ресурси. След това Едита Рабизайте от Младежки кариерен център в Каунас, Литва, показа на участниците някои от рисковете на фалшивите новини онлайн и системи за откриване на реална информация за кариерно развитие, а заедно с нея направи онлайн включване от Литва и Рената Зуковска, която наблегна на ролята на кариерния консултант в дигиталната ера. Огромното количество информация в Интернет предполага и висока степен на медийна грамотност и способности за критично мислене. Боян Блажев и Сандра Блажева от Национална професионална гимназия по полиграфия и фотография, представиха на участниците интересни аспекти на от новостите в света на дигиталното изкуство и свързаните с това нови професии, които предоставят нови перспективи за развитие в бъдеще. Бояна Боянова от Професионална гимназия по туризъм – Хасково, дискутира способността за поръчване на стоки и услуги по интернет, както и за възможностите за предприемачество благодарение на новите технологии. Уменията от нов тип в света на дигиталните технологии бяха презентирани от Данаила Илиева, представител на NextGen Career Trainings. Светослав Димов от Национален студентски информационен и кариерен център представи на участниците Изкуственият Интелект (ИИ) и структура на предоставяната информация. Себнем Ийоздемир от MEKSA, Турция разказа за отмирането на някои професии и стартирането на нови във връзка с изкуствения интелект, онлайн включване направи и експерта Таха Зерен. Мими Виденова от Център за информационно осигуряване на образованието към МОН разказа за етичните аспекти на изкуствения интелект и за „Бялата книга за изкуствения интелект“, издадена от Европейската комисия. Презентациите завършиха с представянето на проекта ECoVEM и изследването за необходимостта от специфични знания, умения и обучение в областта на микроелектрониката, както и професиите в тази област.

Продуктите на проекта DigiAI, реализиран със съдействието на програма Еразъм+, са достъпни безплатно онлайн на digiai.eu . Те са насочени предимно към кариерни консултанти от студентски и младежки кариерни центрове, към педагогически консултанти в училищата, към ръководители на организации, които работят в сферата на кариерното ориентиране, но могат да бъдат полезни на всички, които се интересуват как новите дигитални технологии и изкуственият интелект

влияят на процеса на търсене на работа.[197]

[197] ***Източник: в.24 часа, статия 31.05.2021***
https://www.24chasa.bg/Article/9840658

Какви са лицата на вътрешния Аз в проекта FRONTAL LOBE EXHIBITION?

Виктор Тошков, Неделин Радков и Криста Дюлгерова се събират на 3 юни от 19.00 часа в Камерна Зала на Национален Студентски Дом, за да представят дебютния си съвместен проект - FRONTAL LOBE.

„Челният (фронтален) лоб (дял) се разполага от върха на предната част на полукълбото до централната бразда на мозъка ... Тук се намира и двигателният център на човешката реч ... От този лоб се контролират и мимическите мускули, а предната му част е включена в ученето, планирането и други високо психологични процеси - като нашата персоналност и поведение.“- „Анатомия на човека“, Дванадесето издание, В.Ванков.

Изложбата включва видео, фотография, илюстрация и инсталация, обединени от обща концепция и може да се види до 6 юни в Националния Студентски Дом.

Основната тема, която тя разгръща е личният конфликт, показващ отделните лица на вътрешния Аз.Разделяйки образа на три - тяло, мисъл и чувство, тя представя взаимодействието и противоречието на вътрешните измерения.

В проекта взимат участие дванадесет души. Лишени от „текстурите“ на материалното те са представени във фотогравска експозиция, показваща най-чистата им форма. Върху нея са илюстрирани малките образи, живеещи във вътрешния ни свят.Фотографиите и илюстрациите са вплетени в обща композиция, връзка между живо и неживо. Силен акцент е историята на имагинерните пространства и конфликтите вътре в нас, разказана в шест минутно видео.

Лица - Николета Неделчева, Яна Донева, Дайана Михайлова, Виктор Маринов, Диян Кирилов, Бисерка Граматикова, Иван Вечев, Доменика Тодорова, Любомир Никифоров, Радостина Ангелова, Огнян Цветков, Георги Александров. Глас зад кадър - Иван Панайотов[198]

[198] ***Източник: impressio.dir.bg, статия 02.06.2021***
https://impressio.dir.bg/atelie/kakvi-sa-litsata-na-vatreshniya-az-v-proekta-frontal-lobe-exhibition

Инфраструктурата на съвременния танц

В различните сфери на изкуствата в България често има дефицити, към които артистичните общности се опитват да привлекат внимание. Това води до разнообразни нива на успехи или неуспехи.

За съвременния танц в България онова „отсъстващо“, за което все става дума от отчайващо много години, може да се обобщи в един център за съвременен танц и пърформанс. Това най-общо би означавало голямо пространство, което има собствена програма от спектакли, добре обезпечено е технически, дава възможност за репетиции, в него се провеждат уъркшопове и има резидентски програми, занимава се с копродуцентска, образователна, изследователска и архивна дейност, има собствен мениджърски, комуникационен и технически екип. Накратко казано – място, което приобщава и средата, и публиката. То няма да върне инвестицията или поне би отнело десетилетия, защото не би могло да съществува в пазарни условия.

В София историята на наличните пространства, съвсем сбито, би изглеждала по следния начин.

Години наред компенсаторна и приютяваща роля за съвременния танц имаше Центърът за култура и дебат

„Червената къща“. Derida Dance Center възникна като независимо място, в което бяха представяни спектакли и се провеждаха обучителни програми. През 2019 г. екипът му създаде сценично пространство, където изцяло пренесе дейността си. В момента в месечната му програма има танцови спектакли, продуцирани от Derida, но и различни гостуващи събития на независим творци.

През 2015 г. започна работа „ДНК – пространство за съвременен танц и пърформанс“. То играе много съществена роля за видимостта на сцената през последните години, тъй като е репертоарно, тоест в него регулярно се играят български спектакли. Редовно има представяния на работата на чуждестранни хореографи и изпълнители и се провеждат много уъркшопове. От няколко години малката Галерия „Етюд“ има собствена програма от събития в сферата на танца и пърформанса. Все повече пърформативни опити и представления могат да се видят и в доста суровото пространство на Националния студентски дом.

През последните седем години културни организации, артисти и културни

мениджъри положиха доста усилия, за да се създаде Центърът за съвременни изкуства „Топлоцентралата“. Неговото откриване е планирано за втората половина на септември тази година. Според идейния проект „Топлоцентралата“ ще е изградена от всички изброени елементи в началото на този текст. Единствената разлика е, че дейностите в Центъра няма да са насочени само към съвременния танц и пърформанс, а ще имат много по-широк обхват от съвременни форми, жанрове и практики в различните изкуства.

Пространствата за съвременен танц са всъщност инфраструктурата.

Описанието е на румънската хореографка и кинематографка Симона Дяконеску, която гостува на 14-тото издание на Международния фестивал за съвременен танц и пърформанс „Антистатик“ със своя спектакъл

„Танцови маниаци“. Впрочем фестивалите винаги са добър гид за наличните и възможните пространства за това изкуство във всеки град и често дават ясна моментна снимка на тази инфраструктура. Представлението на Симона е продукция на Националния център за танц в Букурещ (НЦТБ), който през последната пандемична година успява да подпомогне създаването на 10 нови спектакъла, в които среща опитни хореографи с млади танцьори.

Българският хореограф Вили Прагер е един от поканените в Академията за танц и пърформанс на НЦТБ.

„Целта на този проект беше, когато танцьорите завършат образователната програма, да получат съвсем реален професионален ангажимент, който освен това е заплатен. Бяха поканени няколко хореографи, които избраха с кого искат да работят. За танцьорите това не е дипломен спектакъл, а нещо като първи стъпки в професионалния живот“, разказва Вили. Спектакълът, който той създава, носи заглавието „По-малкото може да е повече, но понякога си е просто нищо“ и също е част от програмата на „Антистатик“. Вили е също така съосновател на фестивала заедно с Ива Свещарова и Стефан Щерев.

Двете представления дават добър повод да се поговори за сцените и възможностите в Румъния, за които тук малко хора знаят достатъчно, а също и за 20-годишния опит на институция като НЦТБ. В България неговият близък модел се създава едва сега. Освен Симона Дяконеску и Вили Прагер, в разговора участват и Кармен Коцофана, която е хореографка и е сред създатели на НЦТБ и ръководителка на неговия продукционен департамент, както и младият танцьор Адриан Попица, избран да играе и в двете представления.

Каква е причината тазгодишният „Антистатик“ да постави специален акцент върху Националния център за танц в Букурещ?

Вили Прагер: Обикновено за пример се дават държави, които боравят с големи бюджети в сферата на културата – като Франция и Германия. Но ето този център е в Букурещ, на по-малко от 400 км оттук. Ние от години се борим за „Топлоцентралата“, която да събере всички изкуства. А тук става дума за специализирано място за съвременен танц и мисля, че това рефлектира страшно много върху създаващото се в Румъния. Близо 10 години Центърът се помещаваше в Националния театър в Букурещ. След реновирането на театъра НЦТБ се премести. В момента обаче се ремонтира една голяма сграда на Румънската комунистическа партия, която се намира точно срещу Националния театър, и тя ще бъде предоставена на Центъра за танц. Това е държавна институция конкретно за съвременен танц и според мен е нещо много специално, защото е нужна и политическа воля това място да съществува.

Симона Дяконеску: Поколението преди моето е това, което всъщност основа Националния център за танц. Важно е да се каже, че тази институция е създадена от артисти и продължава да бъде управлявана от доста от тях. Това я прави различна от Националния театър или от други театри, в които работя понякога – в НЦТБ има съвсем друга атмосфера. Той е държавна институция, но носи усещането за независимост.

Как бихте определили неговото значение за развитието на съвременния танц и пърформанс в Румъния?

Адриан Попица: Това е лесно – докато имаш място, където всички важни съвременни хореографи се срещат, обменят идеи и творят, очевидно имаш институция от жизненоважно значение за сферата на съвременния танц. Защото едно е да знаеш за тенденциите и развитието на танца и съвсем друго е да ги живееш.

Кармен Коцофана: Центърът насърчава изследвания и експерименти в практиката и теорията на съвременното изкуство. Програмите и проектите всъщност дават възможност да се срещнат артисти, журналисти, писатели и творци от различни сфери и с различен работен опит. Гостите на НЦТБ участват в репетиции, уъркшопове, курсове и представления, могат да наблюдават творческия процес в най-уязвимите му фази. Така Центърът става платформа за дебати, които заличават границите между визуални артисти, хореографи, музиканти, писатели и теоретици от различни среди.

През 2018 г. НЦТБ създаде Училище за изпълнителски изкуства за деца – това беше първата програма за обучение и творческо образование в съвременен танц и изпълнителски изкуства. Също тогава НЦТБ даде началото и на Академията за танц и пърформанс, единствената интензивна обучителна програма за млади танцьори и изпълнители в Румъния.

Вили Прагер: През първите десет години на Националния център за танц (създаден през 2004 г. – б.р.), ако в чужбина се говореше за Източна Европа и за съвременен танц, винаги на фокус беше Румъния. Това, разбира се, размести пластовете на сцената в Букурещ. В момента там има още три пространства, които са частни и независими. Просто появата на този Център доведе до алтернативи, тъй като той е държавен и се превръща в институция, а има хора, които, естествено, не са съгласни с различни аспекти и започват да създават алтернативи. Говорим за много крачки напред, които в България не са извървени въобще.

Симона Дяконеску: Независимият хореографски център Linotip е друго (много красиво) място за съвременен танц в Букурещ. То е изцяло ръководено от артисти и е много, много свободно по отношение на финансирането. Те почти не получават финансиране, издържат се от курсове за професионалисти и аматьори. Преди бяха артистична група, после създадоха пространство, в което основно представят своята работа и канят други хора да работят с танцьорите. Има също така и WASP (Working Art Space and Production), ръководено от Андреа Капитанеску. Екипът е част и от културна организация, която създава Explore Festival (преди е бил Explore Dance). Миналата година на проектен принцип стартира и пространство за хореографско развитие Areal. Правят го четири организации и се намира съвсем в центъра на града. То не е място за представления, а е повече като пространство за репетиции и създаване на даден проект. Всички те, включително НЦТБ, са малки и не са финансирани достатъчно. Все пак мисля, че румънската сцена остава силна и че в момента преоткриваме кои сме.

Кои са най-важните дейности на НЦТБ в момента?

Симона Дяконеску: Мисля, че това е желанието да се инвестира в образование и в новото поколение хореографи и танцьори. НЦТБ наистина успява в това. Срещат участниците си с по-млади учители, с учители извън Румъния, оставят ги да се „изцапат“ малко и не им казват какво да мислят. Направиха това, което казаха, че ще направят, и то в година, която беше страшно трудна. В нея те успяха да продуцират 10 представления. Струва ми се, че това е нещо, което поизлекува средата, защото

толкова много хореографи работеха.

Кармен Коцофана: В последната година, заради пандемичната ситуация, всички проекти бяха замразени и фокусът се измести изцяло в подкрепата на независимите артисти чрез представяне на работата им онлайн и финансиране на бъдещи проекти. Създадохме програмата Dance me to the End of… (exercises, distances, proximities). През нея се насочихме към идеята да представим и дискутираме с публиката някои от работите от близката история на румънския съвременен танц, които предлагат различни подходи, перспективи и дискурси, нови хореографски практики и форми.

И накрая, какво е мечтаното пространство за танц?

Симона Дяконеску: О, аз наистина знам, мислила съм за това. То се намира някъде в планината, много далеч от града, и е суперекологично. Има студио, в което може да се репетира, и много голямо отворено пространство. Ако го създавам аз, бих го направила за тази междинна фаза, в която репетираш и имаш нужда от време; в която е важно да се почувстваш спокоен. Много бих искала да мога да предложа това, да предложа нещо, което ми липсва. На такова място артистите биха имали време да се свържат с другите, със себе си и да подлагат работата си на съмнение. Това въображаемо пространство ще елиминира сроковете, в които след три седмици трябва да направиш нещо и не можеш да си позволиш грешки. В момента е много трудно да се провалиш. Имаш малко време, малко пари и трябва да направиш нещо добро, защото следващия път може да не получиш средства. А добрата работа често е резултат от постоянни провали.[199]

[199] ***Източник: Интернет медия Тоест, статия 05.06.2021***
https://toest.bg/infrastrukturata-na-suvremennia-tants/

„Можем ли да бъдем сериозни хора“ - интересен поглед за развитието на човека

Изложбата интерпретира различни теории, архетипи и символики

Интерактивната изложба „Можем ли да бъдем сериозни хора“ на визуалния артист Нона Куманова се открива между 19.00 и 21.00 часа днес в Националния студентски дом.

„Можем ли да бъдем сериозни хора“ е интерактивна изложба, интерпретираща различни теории, архетипи и символики. Със средствата на визуалното изкуство художничката Нона Куманова предлага своя прочит на разнородните разбирания за развитието на човека и неговото съзнание.

„Заглавието е тип закачка, защото идеята на всички теории, които съм развила в изложбата за всеки важат по различен начин и всеки в различна степен може да бъде сериозен и зрял човек“, казва Нона Куманова.

Идеята на изложбата няма сложната претенция, че всички трябва да бъдат сериозни хора и да преминат през етапите на личностно развитие, а по наивистичен начин предава идеята, че човечеството минава през различни етапи.[200]

[200] ***Източник: БНР, аудио запис 08.06.2021***
https://bnr.bg/post/101480252/mojem-li-da-badem-seriozni-hora-interesen-pogled-za-razvitieto-na-choveka

„Мечтата на Наташа“ - за мечтата да бъдеш истински обичан

След повече от десетки поставяния на сцени по целия свят текстът на Ярослава Пулинович ще оживее и на големия екран в режисьорския дебют на Ваня Бойчева.

Ваня Бойчева, носител на Наградата за кино „355“, и Крис Захариев, носител на Голямата награда за „Полет в изкуството“ на Фондация „Стоян Камбарев“

„Като е разбрала за мен, майка ми е искала да направи аборт, ама - ей ме на...“

Така започва разказа за живота си Наташа. Майка й е била проститутка, не познава баща си, живее в дом за деца. Няма приятели, няма свои вещи освен една откраднатa шнола за коса, която става повод да срещне първата си любов.

„Да живееш в такава липса и самота, но да си силен и упорит човек въпреки това – това ме вдъхнови най- много от текста на пиесата. Въпреки че не познавах живота и проблемите на децата, живеещи в институции, усетих Наташа близка с това, че на същата възраст като нея, и за мен дори само погледът на някое момче можеше да ме накара да се влюбя в него и да си фантазирам, как се женим. Тези фантазии ми помагаха да избягам от реалността. Просто знаех какво усеща в стомаха си Наташа всеки път, щом види Валери,“ разказва режисьора Ваня Бойчева за това, защо е решила да се заеме с този текст. „Но при Наташа нещата се развиват по съвсем различен начин заради това, че животът й е капсулиран в институциите, нейното разбиране за отношенията между хората е изкривено и първично едновременно. Това е филм за порастването, в което обаче героите не могат да направят следващата стъпка към зрелостта.“

Късометражният филм, подкрепен от програма „Дебюти“ на Национален фонд „Култура“, фондация „Стоян Камбарев“ и Nova Film, е нейният официален дебют като режисьор заедно с продуцента Тихомира Темелкова и оператора Цветомир Петровски. Сценографията и костюмите са дело на Мирослава Василева, композитор е Добромир Кисьов.

„Едно от най-интересните и в същото време предизвикателни неща по работата върху филма беше изграждането на света, в който персонажите на филма живеят. Да се движи между документалното присъствие на камерата и сценичния произход на сценария,“ споделя изпълнителният продуцент Тихомира Темелкова.

„Искаме с този филм да събудим у зрителя чувството на емпатия към героите, да съумеем да ги накараме да повярват в мечтите и копнежите си.“

В ролята на Наташа влиза Милена Ерменкова от театър „Реплика“, която е много силно привързана към този образ, по който е работила за театрална сцена под режисурата на Ованес Торосян. „Любимото ми нещо в Наташа е това, че когато реши нещо, тя го прави. При нея няма драма, няма дилема. Ако трябва да скочи от прозореца, тя просто скача… Колкото и детинско да е това, това е една черта на характера, която не притежавам и се опитах да изследвам,“ споделя актрисата. За Милена да разкаже историята на Наташа е отговорност, защото познава отблизо колко важно и трудно е обществото да приобщава децата, израснали в институции. „Моето семейство е било приемно. Затова в тази роля трябваше да подтисна актьорското си его и да се съсредоточа върху по-голямата цел на филма – да се говори за проблемите на тези деца.“ Останалите роли са поверени на актьорите Светослава Иванова, която играе най-добрата приятелка на Наташа, Силвия Станова и Магдалена Славчева, Боряна Пенева, Милко Йовчев и Благой Бойчев. С епизодична, но запомняща се роля се включва и Ованес Торосян.

Снимките на филма се провеждат в края на август 2020 година, като основната локация е Национален студентски дом, който отваря вратите си за снимачни и театрални проекти, подкрепени от програма „Дебюти“, когато много други организации ограничават всичките си дейности заради мерките, свързани с COVID-19.

Ко-продуцент на „Мечтата на Наташа“ е Деси Тенекеджиева и Nova Film. Подкрепата е заслужена, след като екипът на филма участва и печели конкурса „Кино 355“ на Годишните награди на фондация „Стоян Камбарев“ с филма „1,2..7,8..10 – Или Как да намериш своята ½ в 10 стъпки“ – романтична комедия в 5 минути, създадена за 5 дни.

„Мечтата на Наташа“ е 27 минути и ще направи своя официален дебют на Международния филмов фестивал в Бургас, който за втори път ще представи филм на Ваня Бойчева. Нейният дипломен филм „Радиотехникът“ също дебютира там през юли 2018 година.[201]

[201] ***Източник: No blink.bg, статия 10.06.2021***
https://noblink.bg/2021/06/mechtata_na_natasha_za_mechtata_da_budesh_istinski_obichan/

АТЕЛИЕ ЗА ДОКУМЕНТАЛЕН ТЕАТЪР

Място Национален Студенстки Дом, пл. „Народно събрание“ 10 Театър Реплика представя Ателие за документален театър

Отворена покана за участие към театрални режисьори, актьори и студенти

Театър „Реплика“ има удоволствието да ви покани на Ателие за документален театър, в което професионалисти и студенти ще имат възможност да се запознаят с принципите и основните практики на работа в документалния сценичен жанр.

В рамките на ателието ще се сформират групи, които ще работят по създаването на свои кратки театрални ескизи. Тези работи ще имат публичен показ в рамките на ателието и на фестивал NEDRAma International през октомври 2021 година.

Период на ателието: 14.06. - 24.06.2021 г.

Очакваме заявки за участие с три имена, години, настоящо или завършено учебно заведени и специалност на email: replica.theatre@gmail.com Телефон: 0883 30 49 70

Детайлна информация:

Кои сме ние?

Тази година Театър Реплика отбелязва 10 години от своето основаване. През 2011 година четерима актьора от Модерен театър с художествен ръководител Ивайло Христов решават да продължат мисията да правят съвременен, актуален, висококачествен театър, който да говори по темите на нашето съвремие. Много бързо театърът се разширява и намира своята публика.

През годините трупата работи с режисьори като Явор Гърдев, Марий Росен, Мартин Киселов, Ивайло Христов, както и със световни имена като Николай Коляда, Георг Жено, Семьон Александровски, Михал Кмиечик, Магда Шпехт, Пека Щефан и др.

Защо Ателие за документален театър?

Театър Реплика е една от малкото трупи у нас, която работи задълбочено в сферата на документалния театър. В този жанр ни въведе немският режисьор Георг Жено, а впоследствие работихме и с други световно известни имена като Михал Кмиечик и Магда Шпехт.

Тази година решихме, че е време да споделим натрупаните знания и опит и на други колеги, които имат интерес да работят в тази сфера. Да им помогнем да открият нови изразни средства, нови теми, различни подходи в работата си по създаването на сценично произведение.

Целта на ателието за документален театър е не само образователна. Чрез този проект Театър Реплика се надява да намери съмишленици, които да създадат мрежа, в която всеки, който има интерес да работи в тази сфера, бързо и лесно да намери колеги, обратна връзка и всякаква форма на съдействие или колаборация.

По този начин можем заедно да работим по създаването и на устойчива връзка със своята публика, да предаваме информация за настроенията й към определени теми, подходи и други.

Как ще протече Ателието?

Ателието за документален театър ще се проведе в рамките на 10 дни. В първия ден участниците ще се срещнат с представител на Театър Реплика, който ще ги запознае с основните принципи на документалния театър, подход към сценичен образ и драматургия, работа с актьори, както и ще представи примери за документален театър от родната и световната сцена. В този ден се предвижда определянето на екипи от режисьор и актьори. Всеки екип ще работи по предварително зададени теми.

В рамките на 8 дни всеки екип трябва да изработи кратък театрален ескиз. За срещи и репетиции ще могат да се използват залите на Национален студенски дом. Целта е да се създадат малки театрални или видео откъси, които в края на периода, т.е. на 10-ия ден, да се представят пред публика и пред останалите екипи. Цялото събитие ще има своя показ и в рамките на фестивал NEDRAma International през месец октомври.

Участието в Ателието е безплатно. Ще бъдат осигурени пространства за репетиции и зала за показ. Периодът на провеждане ще е 14-24 юни 2021г. Място: Национален Студентски дом.

Ателието е безплатно за участниците, благодарение на Национален Фонд Култура. Вход – свободен[202]

[202] ***Източник: replicatheatre.bg, статия 14.06.2021 - 24.06.2021***
https://replicatheatre.bg/events/atelie-za-dokumentalen-teatr/

Common People - движенчески вербатим спектакъл

Common People е документален спектакъл, изграден на базата на интервюта с артисти, които са се отказали от професията си по различни причини. Текстовете се изричат от актьорите verbatim (от латински –

„дословно“) в постоянен диалог с езика на телата им, от който се ражда хореографията. Представлението е продукция на Фондация „Човек с шапка“ и в него участват Габриела Георгиева, Деница Даринова, Антон Димитрачков и Георги Налджиев. Автор и режисьор е Василия Дребова.

Може да гледате представлението на 17 и 18 юни, от 19.30 часа в Национален студентски дом, София. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“, програма „Дебюти“.[203]

[203] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 15.06.2021***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101483812

Среща 48 за Ротари година 2020-2021

Ротари клуб София Капитал проведе 48та си среща за 2020-2021 Ротари година днес. Срещата беше на терасата на последния етаж на Националния студентски дом в центъра на гр. София в подкрепа на възстановяване на нормалното фунциониране на институцията. Срещата беше посетена от гости и членове на други Ротари клубове и от ДГ-номини приятеля Христо Михайловски, който сподели за най-пресните дейности по българското присъствие и експедиции до Антарктида.[204]

[204] ***Източник: Ротари клуб София Капитал, статия 16.06.2021***
https://www.rotaryclubsofiacapital.org/yuni-16-sreshta-48-za-rotari-godina-2020-2021-kokteyl-s-vsichki-gost-lektori-gal/

Лятно ИмПро в София

Второ Лятно ИмПро на покрива и Летен курс само за деца

◊ ПОКАНА

Време е за второто Лятното ИмПро на покрив!

Този петък (02 юли 2021) от 19:30 отново ще бъдем на покрива на Национален студентски дом. Заредете се със свежи идеи (може и свежа напитка) и заповядайте на неповторимо импро шоу. Билети може да намерите само на място (15 лева), непосредствено преди събитието.

Какво да очаквате:

Кратки форми е най-дълго играният формат от актьорите на ХаХаХа ИмПро театър. В този формат публиката се потапя за изключително кратко време в различни забавни ситуации. В него участието на публиката е постоянно и задължително. Едно представление се състои от 7 или 8 игри. Така наречените игри са мини сцени, като всяка има различни правила. Преди да започне сцената се казват правилата на публиката като актьорите са длъжни да ги спазват и на базата на отговорите на публиката да създадат една сцена. Дължината на всяка игра е около 5-6 мин. За всяко представление се избират различни игри от огромната енциклопедия за импро игри.

И още: От понеделник пък започва интензивния летен курс само за деца. Заниманията ще се провеждат от 10 до 14 часа, в дните 05.07., 08.07., 09.07., 10.07., 11.07. Курсът ще завърши с показ.

А ако все още не сме ви заинтригували, ето и няколко причини защо такъв курс е полезен за малчуганите:

- Ще изучаваме основните принципи на импровизационния театър чрез упражнения под формата на игри;
- Ще развиваме въображението си;
- Ще се учим как пълноценно да общуваме и да разбираме другия;
- Ще научим конкретни техники, как да се справим с притеснението пред публика;

- Ще се научим да мислим съобразно ситуацията и как да се включим в нея без да се страхуваме!
- Ще се научим да приемаме чуждото мнение и същевременно да не се боим да изразим своето и защо идеята на другия е толкова хубава колкото нашата!
- Ще се научим на екипност и как да сме един отбор от много индивидуалности;
- Ще се забавляваме естествено;
- Накрая ще завършим с представление - показ (представяне на наученото през седмицата);
- Ежедневните занимания (за разлика от редовните уикенд-курсове) изграждат по-бързо, по-устойчиви импро-рефлекси, защото не забравяме до къде сме стигнали миналата седмица. Забравяме само докъде сме стигнали вчера
- Няма да се чудите какво правят децата ви, докато сте на работа
- Мястото е специално пригодено за нуждите на курса и е на удобна за достигане локация
- Желаещите да продължат да се занимават с импро-театър ще могат да се включат в новата група (уикенд курсове), която ще стартира през септември, като накрая младите импровизатори ще излязат на сцена, пред публика!
- Курсът е подходящ за всички! Не е задължително вие или децата ви да имате каквито и да било желания да ги развивате в областта на театъра. Импро-техниките, с които ще се занимаваме, от дълги години се използват в западните страни, в различни групи за социална терапия за намаляване на стреса и развиване на нестандартното мислене, както и способностите за общуване и позитивното мислене.[205]

[205] ***Източник: Културни новини, статия 01.07.2021***
https://kulturni-novini.info/sections/6/news/33052-lyatno-impro-v-sofiya

„Съпромат“ - изкуство за среда без граници

Михаела Добрева и Борис Далчев се запознават като студенти в специалността „Сценография“ в Националната художествена академия. През 2019 г. формират творческия тандем „Съпромат“. Работят в областта на театралната сценография и дизайна на костюми. Имат зад гърба си множество сценографски проекти в различни театри в България. Техните интереси включват също така инсталация, пърформанс, дигитално изкуство и др.

„Съпромат“ вече няколко години работят със site-specific подход. Творят заедно, защото по думите на Михаела: „отговорността не е по-малка, а по-голяма“. Техните работи са интегрирани, вплетени в тъканта на средата, на архитектурата и интериора, затова и въздействат пряко, неподвластни на условностите в традиционните визуални изкуства. Изкуството на „Съпромат“ се формира през колективното усилие и води към концентрация на индивидуални преживявания във време-пространството. За себе си още казват, че

„колективното е начин на работа, но и фокус на работата в контекста на интереса към архитектурата“. Що се отнася до тяхната споделена чувствителност, тя е насочена към утилитарните пространства – места на функцията, трептящи с енергията на човешкия дух, която чака да бъде освободена и върната обратно на хората.

„Неочевидно“ е site-specific инсталация, разработена от „Съпромат“ за пространството на галерия „УниАрт“ през 2019 г. Инсталацията се състои от пет големи бели колони, които имитират реалните архитектурни колони в „УниАрт“. Посетителят може да погледне в тях, да се вслуша в собствения си дъх или в шумовете, които идват от другата страна на галерията. В единия край на някои колони има вграден механизъм, който плавно пропуска светлина. Човек може да се сприятели с тихото му механично ромолене, което функционира като своеобразен глас на пространството, негов таен език. Когато си спомням за преобразената галерия, чиито диагонали обхождам всеки ден, осъзнавам, че колкото и да се опитвам, не мога да прогледна за метафизичните ѝ простори, както когато „Неочевидно“ беше там. С „Неочевидно“ за пръв път направихме нещо истински специално с „УниАрт“. Съблякохме я от всички вредни определения и ѝ позволихме

да бъде място като всяко друго, място с достойнство – не защото е галерия, а защото е изживяно от хора. „Неочевидно“ улови фината моторика в пространството, вибрациите във въздуха и пътя на погледа. Борис и Михаела предложиха на мен като куратор и на публиката алтернатива за осмисляне на галерията.

„Неочевидно“ беше артистичен дебют, за „Съпромат“. С него те заявиха визия за бъдещето – интерес към споделеното преживяно, към скромните форми в изкуството и към архитектурата като място, време и движение. Интересно е да се отбележи, че тази първа работа, която по дефиниция е опит и предизвикателство, продължава да се преосмисля от артистите. Една от колоните на „Неочевидно“ стана част от изложбата „Невидимото – визуализации отвъд паметта, въображението и симулираната реалност“ към края на 2020 г. в галерия „Райко Алексиев“ в София. Там, в една пренаситена с визуални стимули среда, колоната се превърна в пристан за зрителя и възможност за чисто съзерцание. Скоро инсталацията ще стане постоянна част от новия, трети корпус в Нов български университет.

„Съпромат“ не работят в стабилна прогресия от една форма към друга. Напротив – всяка работа може да се разглежда напълно независимо. Произведенията притежават споделени качества, без задължително да произлизат едно от друго. Следващите два проекта на Борис и Михаела си приличат с „Неочевидно“ поради интереса към пространството като сбор от безброй възможности, но работят по различен начин, откриват нови гледни точки, изместват фокуса или изцяло го променят.

Скулптурата 0 (Zero) е проектирана за Международния конкурс за съвременно изкуство Telelink, който се проведе в София през май 2019 г. Zero е site-specific обект, създаден да отразява повърхност на покривен прозорец и светлината, която идва от него. Върху долната страна на обекта има отпечатък от снимка на същия таван. Zero е симпатично човечен обект – огледало, което се е откъснало от голямото си тяло и сега се оглежда в собствения си образ, като така създава безкрайност. Един обект, застинал във вечна референция със себе си, мястото, времето и другите.

„Видение“ е авторски пърформанс на „Съпромат“ и хореографа Цвета Дойчева, който тази година получи номинация за театралната награда Икар. Преживяването „Видение“ предлага на зрителя многостранна сензорна стимулация. Четири огледални призми, напомнящи на научнофантастични механични същества, тежко износват движението в пърформанса. Но в тях има и нежност, мека сърцевина, която

с протичането на пърформанса става все по-очевидна – някак трогващо е.

Призмите се местят в неумолим ритъм и с геометрична точност. Изплъзват се от магически кухини в репетиционната зала на Студентския дом и под звуците на drone музиката на Ангел Симитчиев се прибират пак там. „Видение“ работи на границата между пърформанса и инсталацията. На нивото на движението усетих „Видение“ като танцов спектакъл, в който умело е интегрирана публиката. Умело, защото „Видение“ е един от малкото подобни спектакли, които въвличат зрителя, без да го поставят в некомфортна позиция. Често артистите пренебрегват нормалните социални различия между хората и заравняват грубо терена при общуването с публиката във времето на протичане на произведението. Има нещо елитарно и откровено неприятно в пренебрегването на човешкия агент, в отнемането на избора на зрителя, който от друга страна, е нужен, за да работи произведението. Тук случаят не е такъв, защото призмите пречупват и отразяват, без да подбират. Посетителят неволно иска да добави собствения си образ към света в огледалото. Неусетно този интимен и повърхностен акт на оглеждане се превръща в себесъзерцание, след това в разпознаване на чуждия образ, а накрая във вглеждане навътре и опит за общуване.

Единствената ми забележка е свързана с някои технически недоизчистени елементи, които понякога правят изпълнението леко тромаво, а преживяването по-малко вглъбяващо. Вероятно дори не бих го отбелязала, ако не си личеше колко е важна чистотата на формата и на изразните средства за авторите.

В центъра на моето преживяване на „Видение“ е свръхосъзнаването чрез собственото тяло и споделеното, обобщено човешко тяло – тялото на групата. „Видение“ не се случи на конкретно място, дори не се случи с конкретни хора. Въобразих си витрина в месарски магазин, огромен прозорец на обществена сграда, кръгло пътно огледало на остър завой. Оглеждаш се и се чувстваш видян – от себе си и от целия свят, всъщност светът се оглежда, а ти никога не си бил по-близо до другите.

Трудното в приобщаването на публиката към съвременното изкуство е, че общността рядко отправя поглед навън. За широката публика арената на нашата работа изглежда като недостъпна бяла безкрайност с един- единствен банан, залепен някъде с изолирбанд. „Съпромат“ предизвикват това устойчиво положение чрез включване и отдръпване, чрез отваряне на простори за зрителя, чрез тънка намеса – почти като намигване, но и чрез хумор. В групата, с която преживях „Видение“,

имаше смях и споделени моменти, изкривени образи и мирис на мухъл. Хумор съпътстваше и „Неочевидно“. „УниАрт“ се напълни с хора с отрязани глави, лежащи по пода, а жените, които чистят галерията, всяка сутрин си шепнеха разни тайни през едната колона на втория етаж. „Неочевидно“ избяга през покрива на „УниАрт“ и се спусна от окачения таван в „Райко Алексиев“. Скоро ще поеме на дълъг път обратно към НБУ, големите му ръбати обеми ще се просмучат през някоя пукнатина в бетона и ще се наместят удобно в новия си дом.

Усещам умора в очите. Искам да виждам повече тихи обеми, повече амбициозни проекти, които не търсят просто видимост, а гледна точка, които предлагат истинско стабилно присъствие без претенция и без преструвка – просто убежище. Надявам се, че „Съпромат“ ще продължат да работят в тази посока и очаквам с нетърпение проектите им за градско пространство. Мисля, че те са неизбежни. А ако се чудиш дали работата на Борис и Михаела е за теб – да, за теб е, тя е за всички.

Най-новият проект на „Съпромат“ е имърсив спектакълът „Невидимите градове“, в който те си сътрудничат със сдружение „Конклав“. Билетите за първите събития са вече продадени. Очакват се нови дати през септември.

Росена Иванова е възпитаник на програма „Изкуствознание и арт мениджмънт“ на департамент

„Изкуствознание и история на културата“ в НБУ. Тя е координатор и куратор в галерия „УниАрт“ на НБУ. Критическите ѝ текстове са фокусирани върху съвременното изкуство. Осъществила е редица кураторски проекти.[206]

[206] ***Източник: Култура.бг, статия 05.07.2021***
https://kultura.bg/web/%D1%81%D1%8A%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82-%D0%B8%D0%B7%D0%BA%D1%83%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0-%D0%B1%D0%B5%D0%B7-%D0%B3/

Семинар дава нови насоки за кариерно консултиране по време на кризи

Семинарът е едно традиционно и утвърдило се вече събитие, казва Росен Петков

„Нови тенденции в кариерното консултиране“ е пети пореден международен семинар, организиран от Студентско общество за компютърно изкуство и Национален ресурсен център за кариерно консултиране и професионално развитие към Национален студентски дом при МОН, който ще се проведе на 13 юли.

„Семинарът е едно традиционно и утвърдило се вече събитие, което събира представители на почти всички значими младежки и студентски кариерни центрове“, казва Росен Петков - организатор на събитието.

На предстоящия семинар има две неща, които се открояват. Едното е засилването на центровете в областта на онлайн услугите и консултирането. Второто нещо, което се откроява са насоките и съветите, които да се дават на хора, които изпитват затруднение със своя бизнес или тепърва започват някакъв бизнес.

„По време на кризи е важно за тези, които започват своя бизнес да се ориентират от гледна точка не само на краткосрочността, т.е. на текущата ситуация, но и да помислят за историята и бъдещето на този бизнес. Тези, които пък изпитват затруднения по време на криза е важно да адаптират своя бизнес“, съветва Росен Петков.

Още за предстоящия семинар чуйте в разговора на Ангелина Грозева.[207]

[207] ***Източник: БНР, аудио запис 07.07.2021***
https://bnr.bg/sofia/post/101495000/seminar-dava-novi-nasoki-za-karierno-konsultirane-po-vreme-na-krizi

Нова книга: „Забравената мая. Кратки есета за размисъл и молитва“

На 12 юни, Възнесение Господне, в зала „Галерия“ на Националния студентски дом в София се състоя представяне на книгата на Калин Михайлов Забравената мая. Кратки есета за размисъл и молитва. Впечатления от своя прочит на книгата споделиха о. Ангел Ангелов, председател на столичния храм „Света Софѝя“ и духовен надзорник на Софийската митрополия, Румен Стоянов, писател и преводач, дългогодишен преподавател в СУ „Св. Климент Охридски“, и Димитър Спасов, философ и член на редколегията на сп. Християнство и култура.

Доц. д-р Калин Михайлов, познат на читателите на „Двери“, преподава антична и западноевропейска литература в СУ „Св. Климент Охридски“. Както можем да прочетем на задната корица на книгата му, той е автор на четири стихосбирки и на три литературоведски книги, посветени на отношенията между християнството и художествената литература. Специализирал е по темата „Вяра и литература“ във Фрибур, Швейцария. През 2012-2014 г. е лектор по български език и култура в Университета на Саарланд, Германия.

Поддържа есеистичната поредица „Вяра, живот, творчество“ в сп. „Християнство и култура“. Носител на специалната награда за есе на Библейската библиотека при Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ (2017 г.). Книгата Забравената мая излиза с финансовата подкрепа на Министерството на културата и с логото на издателство „Смол Стейшънс“, като събира за първи път подбрани от редакторката Цветанка Еленкова есета, писани през последното десетилетие. Оформена елегантно от Иво Рафаилов, тя е посветена на паметта на напусналата ни наскоро писателка, публицистка и преводачка Марина Младенова.

При представянето на изданието Румен Стоянов отбеляза: „Една есеистична книга, издържана в православен дух, е необичайност и това обстоятелство само по себе си привлича внимание към творбата на доцент Калин Михайлов. Сред нейните достойнства ще отбележа преди всичко искреност, даже изповедност: университетски преподавател (изключвам богослов) да заяви открито, на всеслушание, че той е православен, изисква твърдост, която в соца наричахме цепене от колектива, зад твоя гръб те имат за „по-такъв“, своего рода особняк, чешит.

Това е книга изцяло, съзнателно лишена от стилистични, литературни хватки, целящи да впечатлят любезния читател, изградена е с ясна, точна изказност,

страняща от показна начетеност. За поводи на размишленията послужила е най-вече Библията, но и ежедневието. По размер есетата биват къси, средни, дълги, у Михайлов са първите, което също допринася работите да бъдат достъпни за отворилия тези страници. Авторът излага своите убеждения с изненадваща откровеност: мигар срещаме често писание, започващо с „Аз съм човек, който мърмори“, ами нали ще го зърнат негови студенти. Едно заглавие показателно гласи „Искреност и честност“, тия думи важат за целия сборник“, каза г-н Стоянов. Целия текст на Румен Стоянов от представянето на книгата вижте – тук.

Забравената мая. Кратки есета за размисъл и молитва може да бъде закупена или поръчана онлайн на сайта на „Български книжици“ - тук и в „Хеликон“ - тук, както и в Книжен център „Гринуич“, книжарниците

„Нисим“ и „Верен“.

Есето на Калин Михайлов „Тайната на неповторимостта“ можете да прочетете тук.[208]

[208] ***Източник: Двери.бг, статия 07.07.2021***
https://dveri.bg/component/com_content/Itemid,100723/catid,14/id,70637/view,article/

МОН разработва проекти за кариерно развитие от училище

А ктивно разработваме редица проекти за кариерно развитие още от средното образование, които целят да прецизират информацията за възможностите за обучение във висшите училища, заяви зам.-министърът на образованието и науката проф. Генка Петрова при откриването на петия международен семинар за кариерно консултиране.

Активно разработваме редица проекти за кариерно развитие още от средното образование, които целят да прецизират информацията за възможностите за обучение във висшите училища, заяви зам.-министърът на образованието и науката проф. Генка Петрова при откриването на петия международен семинар за кариерно консултиране.

„Министерството на образованието и науката следи какво е обучението в университетите, къде са се реализирали завършилите студенти, какво е търсенето на пазара на труда, какви са възнагражденията. Образованието трябва да е съобразено с потребностите на пазара на труда“, каза още тя.

Събитието представя новите тенденции в кариерното консултиране и традиционно събира представители на младежките и студентски кариерни центрове в страната. Организира се от Студентско общество за компютърно изкуство и Национален ресурсен център за кариерно консултиране и професионално развитие към Национален студентски дом при Министерството на образованието и науката. Консултирането по време на кризи, изкуствения интелект и кариерното ориентиране, дигитализацията на услугите бяха сред темите на семинара тази година. Проф. Петрова поздрави организаторите за усилията да намерят връзката между кариерното консултиране и новите технологии. Организаторите отбелязаха, че са настъпили значими промени в услугите по кариерно консултиране, породени от настоящата пандемия, от една страна, и от друга – от дигитализацията на услугите.[209]

[209] ***Източник: Телеграф.бг, статия 13.07.2021*** *https://telegraph.bg/bulgaria/mon-razrabotva-proekti-za-karierno-razvitie-ot-uchilishte-271730*

180 Градуса - лаборатория за за иновативно изкуство

Фестивалът 180° ще се проведе за 8-ми път. 180° е алтернативата за млади артисти, които искат да се отдалечат от правилата в изкуството и да развият своите иновативни идеи. 180° е светът, в който традициите не са това, което бяха. 180° представя познатите ни изкуства в различна, неочаквана светлина.

Фестивала се провежда в залите на Национален студентски дом.

Чуйте подробности от Александър Хаджиев, артистичният директор на фестивала „180 градуса“:[210]

[210] ***Източник: darikradio.bg, аудио запис 14.07.2021***
https://darikradio.bg/180-gradusa-laboratoria-za-za-inovativno-izkustvo.html

Фестивалът за иновативно изкуство 180° среща в София международни артисти от съвременната сцена

В края на месеца фестивалът за експериментално изкуство 180° ще разнообрази столичния културен пейзаж с пъстра програма

Фестивалът за иновативно изкуство 180° среща в София международни артисти от съвременната сцена Създател на цялостната визия на фестивала за 2021 г. е дизайнерът Кирил Пейчев | instagram: @kirilpeychev

◊ ОСМО ИЗДАНИЕ НА ФЕСТИВАЛА 180°

За осма поредна година Фестивалът за експериментално изкуство 180° събира в София иновативни артисти от различни държави. В седмицата от 24 до 30 юли някои от най-актуалните имена в съвременната експериментална музика, танц, театър и визуални изкуства ще творят заедно и ще представят на публиката своята интерпретация на ZOOM – темата на 180° за 2021. Както винаги досега, организаторите не задават предварителни условия към участниците, а им предоставят пълна свобода да развиват творческите си идеи. Основна мисия на фестивала е да провокира интереса към новото и експериментално изкуство у местната публика и да създаде платформа за изява на младите творци.

Сред артистите в осмото издание присъстват имена като пианистката Инес Симеонова, танцьорката от Полша Кашя Кижор, германската ѝ колежка Лена Флайг, композиторът от Швейцария Сирил Лим, швейцарският актьор Валентин Шрьотелер, дуото визуални артисти от България Zero One. Включват се още сценографката Ива Иванова, звуковата дизайнерка и геоложка Лаура Ендрес (Швейцария), американският виолончелист Нейтън Уотс. Обединени в три артистични колектива, ще се впуснат в експерименти, вдъхновени от темата на фестивала. Към тях се присъединяват и талантливи студенти от НХА и от една от най-престижните академии в света на съвременната класическа музика, немската Международна академия на Ensemble Modern (IEMA). Творческите търсения ще се случат на четири локации в столицата, които ще се трансформират в сцени без предварително зададени правила и ограничения – Гьоте-институт, „Фабрика 126“, Студентски дом и BOBBINA.

За поредна година ще се проведе и вече утвърденият конкурс за късометражен

ням филм, който провокира любители и професионални режисьори да заснемат видео без звук с дължина до една минута. Темата тази година също е ZOOM, а саундтракът към трите най-добри филма ще бъде създаден с жива импровизация от музикантите на фестивала. Срокът за участие е 23 юли, а най-харесваният филм освен музикално оформление ще получи и парична награда.

Нов акцент в програмата тази година е In-Situ:Friction, образователен колаборационен проект между 180° и Международната академия на Ансамбъл Модерн, фокусирана върху съвременната музика. Проектът позволява на български и немски студенти да изследват различните културни ценности на градовете София и Франкфурт на Майн, като ги вдъхновява да създадат нови иновативни формати и културни проекти и да срещнат многобройните лица на двата града.

Официалният старт на фестивала-лаборатория ще бъде на 24 юли в 20.00 ч., когато Гьоте-институт България ще бъде домакин на откриването на осмото издание. Тогава на публиката ще бъдат представени участниците във фестивала, а зрителите ще бъдат изненадани със специален експеримент. Фестивалът ще приключи на 30 юли във „Фабрика 126“ с официално закриване от 19.30 ч., което ще провокира публиката да се превърне в изпълнител.

Подробности за участниците и всички събития в рамките на фестивала ще откриете на сайта на фестивала 180°, както и на Фейсбук-страницата на 180°. Последвайте 180° и в Инстаграм на @180degreesfest.

За осма поредна година фестивалът се осъществява с подкрепата на Столична община, като част от Календара на културните събития за 2021 г. и програма „Култура“, както и благодарение на Гьоте-институт България, Про Хелвеция и Полския институт в София. Партньори на събитието са Националната художествена академия, Международната академия Ансамбъл Модерн, Фабрика 126, BOBBINA и хотел Рила. Медийни партньори: Дарик радио, ВИЖ!, Impressio и BOYSCOUT.[211]

[211] ***Източник: Културни новини, статия 18.07.2021***
https://kulturni-novini.info/sections/11/news/33127-festivalat-za-inovativno-izkustvo-180-sreshta-v-sofiya-mezhdunarodni-artisti- ot-savremennata-stsena

Наталия Цекова: Изкуството може да променя човешки съдби

Наталия Цекова е актриса. Всъщност е първата дипломирана актриса от ромски произход, завършила е НАТФИЗ и зад гърба си има две дипломи - бакалавър „Актьорско майсторство за драматичен театър“ и магистратура „Публична реч“. Изкуството е нейният живот. А изкуството окрилява хората според нея. Вижте какво още сподели с нас Наталия.

Наталия, считаш ли се за посланик на толерантността?

Много се надявам, че съм посланик на толерантността. Бих искала! Много хора са ми казвали, че съм се превърнала в такъв посланик. Дано да е така! Би било хубаво!

Би ли ни споделила повече за социалните каузи, зад които заставаш?

Основното, с което се занимавам, са проблемите на моя етнос. И през това преминават каузите ми - или по-конкретно работата ми с деца от ромското гето, правата на жените в ромското гето, неща, които ме вълнуват, инициативи, свързани със здравето им, със сексуалната им грамотност.

Наблюдавате ли успех, промяна?

Има промяна, смея да твърдя към добро, защото много деца проявяват интерес въобще към това да учат. Имат желание да излязат от гетото, да се развиват. И според мен това е една много положителна промяна, защото тези деца, колкото и да е странно на всички, които не са запознати с ромите и махалите, всъщност са деца на времето си като всички други.

Това да си млад и модерен, е нещо, което налага животът и въобще социумът ни, и е еднакво приложимо за всички. Та тези деца от гетата имат желание да се развиват и променят, което според мен е много важно и полезно. Има голям ръст на деца студенти и статистиките го показват. Аз имам възможността да следя тези тенденции през ромски организации, които подготвят младите студенти. Има деца, които се развиват наистина страхотно!

Какви бъдещи проекти ти предстоят?

Много е сложно с бъдещите проекти не само заради пандемията, но и защото съм актриса на свободна практика. Някои от бъдещите проекти бяха отложени, а други прекратени и неприети от моя страна. Мнението ми е, че е много важно ромите, като образ в киното, да бъдат представени под друг ъгъл. Такива, каквито аз

ги виждам в общуването. Та последните новини около мен са, че отказах две роли на ромка във филми, които искаха да представят ромите отново в така тенденциозното поведение.

А аз не съм съгласна с това! И не само защото съм актриса, която, разбира се, търси своето развитие и иска да прави други различни неща като професионален актьор, а по-скоро, защото не мога да приема, че ромите присъстват само като маргинали в българското кино. Това е невярно и не прави чест на хората, които искат да го представят по този начин. Аз нямам проблем да играя ромски роли, но трябва повече достойнство на тези образи, а не да бъдат вкарвани в онова клише, за което сме чували, но колко сме виждали всички - не знам.

Ромите в България имат своето достойнство и правото да бъдат показвани по този начин. Не може винаги да бъдем сочени с пръст като лоши и крадливи, защото просто това не е вярно.

Какво е за теб изкуството?

Може би животът ми! Винаги съм искала да правя изкуство, аз съм от децата, които са израснали с мечта. Моята беше да бъда актриса и да правя това, което правя. Така че изкуството е и животът ми, и мечтата ми, и блян дори, ако щете.

Най-основното, изкуството е възможност да окрилява хората. Това е най-важното. Това, което може да даде изкуството на човека, е абсолютно незаменимо! Може да променя човешки съдби, да сбъдва мечти, да одухотворява хората. Това е ролята на изкуството!

Как реши и какво те подтикна да учиш актьорско майсторство в НАТФИЗ?

Всъщност от малка мечтаех за това и някак си то беше логично да се случи. Бях много добре подготвена, когато кандидатствах в академията, и затова ме приеха. То беше най-логичното някак си. Както децата, които рисуват от малки и стават все по-добри с времето, и е съвсем нормално да влязат в художествената академия, знам ли, в смисъл някакъв, път, който е предначертан и за мен беше най-логичното да бъда там и то се случи.

А магистратурата, публична реч, дойде разбира се по-късно, след като завърших. Имах една година пауза малко да си почина и след това реших, че трябва нещо допълнително, малко по-странично, и кандидатствах. Магистратурата ми даде един друг поглед и малко по-друг фокус на актьорската работа и това също беше много полезно и важно за мен.

Какво е за теб моноспектакълът ти „Цигански колела“? Кауза? Какво послание

носи?

„Цигански колела“ е нещо страхотно, което се случи, без да съм очаквала, без да съм вярвала, че може да ми се случи. Малко след като завърших НАТФИЗ Здрава Каменова ме откри с желанието да напише този моноспектакъл за мен и ако трябва да бъда честна, аз не вярвах, че той може да има такъв успех. Не знаех в какво влизам, но влязох като човек, който, разбира се, трябва да работи и да прави изкуство, и в процеса на работа се оказа, че това е нещо великолепно. Че сме създали страхотен проект, страхотно представление заедно с режисьора Калин Ангелов.

И всъщност този моноспектакъл се срещна с толкова много публика, на толкова различни места бяхме, че сигурно няма да ми стигне цял ден да разказвам за прекрасните моменти, които сме имали с това представление. Оттам тръгва и желанието ми да бъда и полезна и активна в ромската общност, защото моноспектакълът разказва за едно момиче, за една ромка с образование, която всъщност е влюбена в нером.

И в желанието си да скрие корените си и да забрави за същността си, за да се хареса повече на мъжа до себе си, защото тя не може да си представи, че може да бъде с човек, който би могъл да я приеме такава, каквато е. На финала става ясно, че никой от нас не може да зачеркне или да изтрие от себе си същността и корените си, онова, което му е дадено като ценности

За това разказва този моноспектакъл. За историята на една жена, която се бори с клишета и стереотипи за общността си. Наистина минахме през много публики, много хора се вдъхновиха от това, много млади момичета от ромски произход, които са гледали представлението и след това са идвали да поговорим, и наистина със сълзи на очите са споделили как са преминавали през същото от страх да не бъдат заподозрени, обидени и заради тези страхове не са признавали за това, какви са като етнос. Въобще страхотни преживявания с „Цигански колела“!

Би ли ни разказала повече за ромския фолклор? За интересните обичаи и традиции?

Аз съм израснала в малка ромска махала в Лесново, едно селце съвсем близо до столицата, и имам огромен сантимент към годините, в които бях дете. Спомням си сватбите, които се правеха. Разпъваха се огромни шатри от брезент, украсявани по много смешен, но изключително мил начин. Спомням си с умиление за тези моменти, тези шатри, масите с храна, за булката, за младоженеца, за къносването на младата булка два дена преди това, за смяната на роклите, които са различен вид.

Всяка рокля носи стойности, примерно на това, че момичето отива девствено при мъжа си и това носи много благодат и за фамилията на момчето също така. Огромна обич имам и към ромския празник Ерделез или Гергьовден, познат на всички ни, на който задължително се колеха агнета в двора ни. Много тачен ромски празник, който, разбира се, много се припокрива с празника на всички в страната ни - 6 май. Като дете си спомням много ясно как за Гергьовден задължително се колеше агне и колко беше важно всички да бъдем на софрата и да бъдем едно цяло. Друг празник е 14 януари - ромската Нова година. Може би за нея най-много се знае, защото тогава задължително се яде хвъркато животно - патица, пуйка, петел или каквото и да е. Но задължително трябва да има птица на масата и задължителните сарми. Отново семейството се е събрало, има молитва и с това се дава началото на годината, която сме приели. Публиката как приема спектакъла „Наречи ме с моето име“? Как им въздейства? „Наречи ме със своето име“ има страхотни отзиви. Може би сме изиграли 5 или 6 представления в Студентския дом, тук в София. Спектакълът се занимава с друг тип проблематика - историческа, с насилствената смяна на имената по време на Възродителния процес на мюсюлманите в България, на турци и роми мюсюлмани. И всъщност с тази тема сме се ангажирали и аз, и Здрава Каменова, която не само е дописвала текста, но и участва с мен на сцената, и Благой Бойчев, който е режисьор на представлението. За нас беше много важно да покажем истинските истории на хората, които са преминали през Възродителния процес. Оказа се трудна задача, защото много от хората отказват да говорят за тази насилствена смяна на имена по ред причини, които са разбираеми. Никой не иска да си спомня за лошото, за страховете, които е преживял, но пък открихме страхотни истории, които са разказани в представлението. То е и документално, до известна степен, и художествено, защото има дописване на текстове от страна на Здрава Каменова. И се получи едно смислено, истинско и дълбоко представление! Може ли да оставиш послание към читателите ни? Много бих искала да бъдем взаимно по-толерантни едни към други, да се приемаме и да се опитваме да си помагаме, а не да си пречим. Да не бъдем оставени на това да ни манипулират медии и политици. Да изграждаме мостове помежду си с човещина и доброта, с топли отношения - човешки и истински. Някак си само това може да спаси истинското човешко общуване. Така че моят апел е да бъдем по-толерантни и човечни един към друг![212]

[212] ***Източник: Онлайн медия „Успелите.бг“, статия 21.07.2021***
https://uspelite.bg/nataliya-tsekova-izkustvoto-moje-da-promenya-choveshki-sadbi-1

Александър Хаджиев за фестивала 180°: Искаме да дадем пълна свобода на артистите от влияния, традиции и теми

Юлия Владимирова

За осма поредна година фестивалът за експериментално изкуство 180° събира в София иновативни артисти от различни държави.

В седмицата от 24 до 30 юли някои от най-актуалните имена в съвременната експериментална музика, танц, театър и визуални изкуства ще творят заедно и ще представят на публиката своята интерпретация на ZOOM - темата на 180° за 2021. Както винаги досега, организаторите не задават предварителни условия към участниците, а им предоставят пълна свобода да развиват творческите си идеи.

Основна мисия на фестивала е да провокира интереса към новото и експериментално изкуство у местната публика и да създаде платформа за изява на младите творци.

Като един от основните медийни партньори на фестивала, Impressio разговаря с творческия директор на 180° Александър Хаджиев.

- С какво тази година фестивалът за иновативно изкуство 180° е по различен и какво ще ни предложи в своята програма?

- Тази година по-различното е сравнение с миналата е, че сме щастливи, че фестивалът може да се осъществи на живо, защото в един момент това изглеждаше като утопия. Миналата година го проведохме в дигитален формат и много се радваме, че тази година можем да го осъществим абсолютно на живо и да посрещнем нашите международни гости в София.

- Имате ли мото, обвързахте ли фестивала с начина, по който се наложи да живеем последната година, има ли подобни теми, които артистите ще засегнат?

- От една страна, това, което се случи според нас беше позитивно за изкуството, защото това, което ни прави по-различни като фестивал е, че ние не се концентрираме върху крайния продукт, а по-скоро върху артистичния процес.

Когато нашите артисти пристигнат в София, те започват да колаборират с български артисти, експериментират, мислят върху света и това, което се случва в него без да са притиснати, че трябва да създадат нещо накрая. В рамките на тези три

дни те сами решават какво да представят на публиката и в какъв формат да бъде то. Това може да бъде и дискусия. Идеята в крайна сметка е да запознаем публиката с процеса, в който работят артистите, защото повечето пъти тя вижда само крайния резултат. Тук се опитваме да представим и процеса на работа на артистите, за да може той да бъде разбран.

- Нека поговорим за това какво точно означава иновативно изкуство? То идва от взаимодействието между изкуствата и новите технологии или е изкуство, основано на нетрадиционни медии и експерименти?

- Иновативността е много абстрактно понятие, то може да означава много неща. Както и Вие споменахте, може да бъде изкуство съчетано с модерна техника, същевременно може да бъде отбягване от традициите, които са се създали и опит да се намери нещо друго, но тук възниква и философският въпрос - възможно ли да започнем от нула и да изтрием всичко, което сме имали като опит?

Това е въпрос, който през последните 100 години всички артисти си задават, включително и през 20-те години на миналия век, когато по същия начин артисти са се опитвали да направят революция в изкуството. И това винаги е бил въпросът на артистите - възможно ли е или не?

Затова на фестивала предоставяме тази свобода на артистите те да намерят собствения си път без да бъдат повлияни от някаква специална тема, която повечето фестивали и събития изискват.

- Направи ми впечатление, че тази година сте поканили световни артисти в София. Нека разкажем повече за тях и техните интереси.

- Както винаги сме избрали много интересни млади артисти. Например Лена Флайг, която е известна танцьорка в Германия, също така композиторът Сирил Лим от Швейцария, който развива много интересни иновативни музикални проекти.

При нас ще бъде и актьорът от театъра на Мюнстер Валентин Шрьотелер, който се занимава с актьорско майсторство. Имаме и сценографка, Ива Иванова от България. Идеята е тези девет артисти, които ще са тук да бъдат съчетани в три малки артистични екипа, които ще работят паралелно и всеки ден от фестивала публиката ще може да види резултата на всеки един от тях.

Целта е самите екипи да бъдат в нестандартна среда и съчетания. Например сценограф със звуков дизайнер и виолончелист.

Една комбинация, която не би била първия избор на артистите. Всеки ден ще има много интересна колаборация, която може да се наблюдава, а в четвъртък ще бъдат показани резултатите от колаборацията на студентите от Международната академия на Ансамбъл Модерн във Франкфурт, които се занимават със съвременна класическа музика и е една от най-известните в света.

Те ще си колаборират с трима страхотни студенти от Националната художествена академия в София. Техния проект е насочен към проучване на градската среда на София и ще развиват идеи и концепции за случки на открито в градска среда. Същият проект ще го осъществят и след края на фестивала във Франкфурт на Майн в Германия.

В седмицата от 24 до 30 юли някои от най-актуалните имена в съвременната експериментална музика, танц, театър и визуални изкуства ще творят заедно и ще представят на публиката своята интерпретация на ZOOM – темата на 180° за 2021 (Снимка: Иван-Александър Кютев)

- Звучи наистина много интересно...

- До този момент те работиха и дигитално, опитваха се да представят двата града Франкфурт и София дигитално, без да са били в София, затова е интересно дали ще имат същите впечатления след като пристигнат и обратното, когато българските студенти отидат във Франкфурт... Това проучва също така въпросът дали бъдещето е в дигиталните техники, провокира въпросът това ли ще бъде бъдещето ни, в което не трябва да пътуваме чак толкова много?

- Подобен щеше да е следващият ми въпрос. Основната тема е ZOOM. Доста актуална и предразполагаща към интересни асоциации и анализи за настоящето, срещите, работата на хората по света.

- Много е интересно, така е. Ние всяка година даваме тема на фестивала, която се състои от една дума или нещо много абстрактно, което е начална точка на всички екипи да тръгнат от едно място, а къде ще се озоват накрая - вече никой не знае. Когато измислихме темата ZOOM, това беше повече от година и този софтуер все още не беше толкова популярен.

Мотивацията ни беше съвсем друга, но някак така се получи, че темата се оказа доста актуална, без ние да го планираме по този начин.

Така че това е една от задачите както на артистите, така и за късометражния филмов конкурс. Идеята е всеки да намери дефиницията на тази дума и какво тя

означава за него, или пък да намери някаква друга интерпретация. Затова избягваме да обясняваме какво е значението на тази тема, за да не повлияем на артистите.

- Какви са подробностите около програмата, които е добре да знаем?

- На 24 юли откриваме в Гьоте-институт, където ще представим участниците по много абстрактен начин и много изненадващо. Ще завършим с леко и приятно парти, един от артистите на фестивала ще пуска музика. В понеделник ще бъдем в едно ново пространство, намира се в така наречения kvARTal, казва се BOBBINA. Там ще видим резултатите на Екип 1, това са пианистката Инес Симеонова, полската танцьорка Кашя Кижор и композитора от Швейцария Сирил Лим.

Във вторник ще бъдем в камерната зала на Студентски дом, там ще видим резултатите от Екип 2, които са актьорът Валентин Шрьотелер, Лена Фрайг и Zero 1, български колектив за дигитални изкуства. В сряда ще бъдем отново в Студентски дом, където ще видим резултатите от Екип 3, които са Лаура Ендрес - звуков дизайн, Ива Иванова - българска сценографка и американският виолончелист Нейтън Уотс.

В четвъртък ще бъдем отново в Гьоте-институт, където ще видим резултатите на студентите и градския им проект с Франкфуртската музикална академия. В петък ще закрием във „Фабрика 126“, където ще се случи инсталация, която ще направи публиката изпълнител в нея. Ще се случи и финалът на късометражния конкурс.

В седмицата от 24 до 30 юли някои от най-актуалните имена в съвременната експериментална музика, танц, театър и визуални изкуства ще творят заедно и ще представят на публиката своята интерпретация на ZOOM – темата на 180° за 2021 (Снимка: Иван-Александър Кютев).

Споменахте публиката няколко пъти, очаквате ли различна връзка между публика и артисти, не само заради идеята и формата на фестивала, но и заради изминалата година в изолация, може би и артисти и публика са различни и гледат различно един към друг?

- Със сигурност виждам разлика в това, че повечето публика, която видях в последните седмици, има огромно желание да посещава събития и се вижда как това им е липсвало. Това доста ме радва.

Това, за което ние се борим още преди пандемията, е по някакъв начин да махнем границата между публика и изпълнители и да създадем атмосфера, в която те могат да общуват заедно и да комуникират. Според нас един от най-големите

проблеми на артистите е, че по някакъв начин те се изолират и имат страх от публиката, същевременно и обратно.

По този начин не се получава никакво развитие, защото всеки си е в един собствен балон. Надявам се, че това уединение, което се случи миналата година няма да повлияе още повече в тази посока артистите още повече да се отделят от обществото.

- Тоест фестивалът за иновативно изкуство 180° е опит и в тази посока - публика и артисти да бъдат в една обща ситуация, в която няма начертани граници и дистанция.
- Така е, това е наша основна мисия още от самото начало на фестивала. По някакъв начин да се прекъсне тази изкуствено създадена традиция, в която са се появили тези правила как трябва да изглежда едно събитие или как трябва да се държат едни артисти.

Опитваме се да премахнем това, защото за нас това е много важен аспект от развитието на едно общество.[213]

[213] ***Източник: Инпресарио.дир.бг, статия 22.07.2021***
https://impressio.dir.bg/interview/aleksandar-hadzhiev-za-festivala-180-iskame-da-dadem-palna-svoboda-na-artistite-ot- vliyaniya-traditsii-i-temi

Фестивалът за иновативно изкуство „180°“ среща в София международни артисти от съвременната сцена

Един от авторитетните фестивали в културния календар на София е фестивалът за експериментално изкуство „180°“. И осмото издание тази година е с интересна и амбициозна програма, в която международни артисти отново ще взаимодействат, експериментират и ще покажат пред българска публика резултата от съвместната си работа. В седмицата от 24 до 30 юли някои от най-актуалните имена в съвременната експериментална музика, танц, театър и визуални изкуства ще творят заедно и ще представят пред публика своите реализирани идеи. Фестивалът се осъществява с подкрепата на Столична община, както и благодарение на Гьоте-институт България, Про Хелвеция и Полския институт в София.

Стартът на фестивала-лаборатория ще бъде на 24 юли в 20.00 ч., когато Гьоте-институт България ще бъде домакин на откриването на осмото издание. Тогава на публиката ще бъдат представени участниците във фестивала, а зрителите ще бъдат изненадани със специален експеримент.

ZOOM – темата на „180°“ за 2021. Както винаги досега, организаторите не задават предварителни условия към участниците, а им предоставят пълна свобода да развиват творческите си идеи. Основна мисия на фестивала е да провокира интереса към новото и експериментално изкуство у местната публика и да създаде платформа за изява на младите творци.

Сред артистите в осмото издание присъстват имена като пианистката Инес Симеонова, танцьорката от Полша Кашя Кижор, германската ѝ колежка Лена Флайг, композиторът от Швейцария Сирил Лим, швейцарският актьор Валентин Шрьотелер, дуото визуални артисти от България Zero One. Включват се още сценографката Ива Иванова, звуковата дизайнерка и геоложка Лаура Ендрес (Швейцария), американският виолончелист Нейтън Уотс. Обединени в три артистични колектива, ще се впуснат в експерименти, вдъхновени от темата на фестивала. Към тях се присъединяват и талантливи студенти от НХА и от една от най-престижните академии в света на съвременната класическа музика, немската Международна академия на Ensemble Modern (IEMA). Творческите търсения ще се случат на четири локации в столицата, които ще се трансформират в сцени без

предварително зададени правила и ограничения – Гьоте-институт, „Фабрика 126“, Студентски дом и BOBBINA.

За поредна година ще се проведе и вече утвърденият конкурс за късометражен ням филм, който провокира любители и професионални режисьори да заснемат видео без звук с дължина до една минута. Темата тази година също е ZOOM, а саундтракът към трите най-добри филма ще бъде създаден с жива импровизация от музикантите на фестивала. Срокът за участие е 23 юли, а най-харесваният филм освен музикално оформление ще получи и парична награда.

Нов акцент в програмата тази година е In-Situ:Friction, образователен колаборационен проект между 180° и Международната академия на Ансамбъл Модерн, фокусирана върху съвременната музика. Проектът позволява на български и немски студенти да изследват различните културни ценности на градовете София и Франкфурт на Майн, като ги вдъхновява да създадат нови иновативни формати и културни проекти и да срещнат многобройните лица на двата града.

Осмото издание на Фестивала за иновативно изкуство „180°“ ще приключи на 30 юли във „Фабрика 126“ от

19.30 часа с провокация и възможност публиката да се превърне в изпълнител.

Александър Хаджиев е фаготист и експериментален музикант. Завършва престижното за инструмента си училище Folkwang University of Arts в Есен и магистратура за инструментална съвременна музика във Франкфурт на Майн, както и академията на един от най-известните камерни състави за съвременна класическа музика Ensemble Modern, в чиито проекти все още участва. Работил е със световни композитори, фаготисти, диригенти и оркестри на сцени във Франция, Германия, Шанхай, Хонконг. Лауреат е на множество стипендии и конкурси и от 2013 г. преподава. Заедно с младата виолистка Елица Богданова, която работи с Лондонския симфоничен оркестър, и с подкрепата на организация „Модо“ Александър Хаджиев създава фестивала „180°“, който вече осма поредна година пренася класическата музика в нови градски пространства и я примесва с други изкуства.[214]

[214] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 23.07.2021***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101503250

Жанрът театрален сериал в поредицата „Катарзис“ на Елица Йовчева

Младата режисьора Елица Йовчева представя в предаването „Артефир“ идеята си за театрален сериал с поредицата – „Катарзис“. Първото представление от поредицата – „Г-ца Анна“ беше премиерно представено в Националния студентски дом, а сюжетът му се базира на историята на случая „Г-ца Анна“ на Йозеф Бройер, лекции на Зигмунд Фройд, както и на реални ситуации. В главната роля е актрисата Александра Майдавска, която изгражда многопластов образ със своята пластика, жестове, мимика, тембър и интонация. Сценографията е на Александра Йотковска, а рисунките в представлението са дело и на главната актриса. Режисьор и в ролята на психоаналитика в представлението е Елица Йовчева:

„Аз съм и режисьор и актьор в представлението, това е лабораторен процес, това не е историческа възстановка, това е нов жанр – нещо като театрален сериал, най-накрая го реализирах като идея. Сценографията всъщност е един нагледен метод да бъде представен феноменът хистерия, като най-отдолу имаме ядрото, причината за заболяването, върху него има множество обвивки, това постепенно събличане и отмахване и достигане до първичната причина е начин, по който се представя как действа терапията. Темите близо до човека ме вълнуват по принцип, отдавна гледам на Фройд като на автор и изследовател, през чиято призма мога да надникна над тези теми, които ме вълнуват и да ги представя на сцената. Чрез подобни представления зрителят може да вникне в самия себе си.“

Александра Майдавска е главно действащо лице на сцената, която кореспондира с богатата сценография на представлението и сама рисува картините за представлението:

„Самата ми героиня – Берта – е рисувала много добре, и затова решихме да опитаме и аз да мина през това, влизайки в нейния образ, не го бях правила това от дете, седнах и започнах да рисувам. За тази роля черпих много от моята природа, от моя живот, от моя опит, за да мога да вляза в тази роля и като актриса, и като човек. Подготовката беше в самия процес на представлението. Много от нещата, които ни се случват като деца, оказват влияние по-нататък в живота ни. Самата героиня Анна е провокирала с едно издърпване на косата своето осъзнаване, метафорично всеки

един от нас може да го направи.“

„Катарзис“ разказва за някои от най-известните случаи на Зигмунд Фройд, повече за първото представление от поредицата „Г-ца Анна“ разказват актрисата Александра Майдавска и режисьорът Елица Йовчева.[215]

[215] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 25.07.2021***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101503254

„АВГУСТ, СЛЕДОБЕДЪТ НА СВЕТА“ Георги Господинов, препрочетен през поезията от Мирела Иванова и Михаил Неделчев

Отново сме в Литературния салон на Румяна Теслакова.

В днешното индивидуалистично и разделно време, в което общностите съществуват сякаш само за да воюват по между си и ги няма местата, където пишещите общуват и обменят мисли и идеи, сякаш е изчезнала самата потребност оттова, видната журналиска и дългогодишен ръководител на българската редакция на Дойче Веле, Румяна Теслакова успява да създаде едно такова спасително островче, каквито са нейните литературни салони. И се случва това чудо, в атмосфера на уважение и добронамереност да се събират автори, да разговарят по между си за творчеството, своето и на другите, сваляйки защитните си маски и разкривайки истинското си лице. В такава обстановка да слушаш Георги Господинов как навърззва своите истории – писаните и ненаписаните, прескачайки напред назад във времето, от поезията в прозата, от лично преживяното в поетично сътвореното, е все едно да попаднеш в механизма на самото сътворяване на специфичния стил и жанр на писателя.

Мирела Иванова:

За първи път се взрях в стихотворенията на Георги Господинов след като присъствах на едно от представленията на Литературния театър, който те с Пламен Дойнов изнасяха в Студентския дом. Бомбета, патоси, дързости, суров черен дроб и други атрибути от златните години на поетичното разкрепостяване и разцвет, 90-те белязаха не просто езика, но и смисъла на поезията. Разшириха до неузнаваемост нейната свобода и територии на експеримента, умножиха устрема ѝ да разбие на пух и прах клишета и догми. Както винаги се случва в подобна масова неистовост, мнозина бяха звани, но малцина призвани. Жоро несъмнено остана сред малцината, надарени, посветени, и озарени от думите сред призваните. Разгърна своите лапидарни опити и ги възвиси до „Черешата на един народ“-поетична книга, много четена, преиздавана многократно, бих я нарекла знакова или манифестна дори. Тъкмо от „Черешата“ прорастнаха измеренията на понататъшният му литературен свят, населен с лични митологии, впечатляващ автентизъм, модерна почтителност към българската поетична традиция и интелектуални сантименти към културното

наследсво на човечеството. Георги се зае да разсажда своите стихотворения насред разнородни и добре премислени и култивирани почви. Лични истории, значими концепции , любовни и нелюбовни иронии, облетяни от мухи и спомени, облъхнати от абсурдите на една много плътна тъга.

Още там са омесени дядовите ниви с полята на Венеция, епиграфите с кръчмарски мъдрости и премъдростите на Мето от Строителни войски, обично обърнатите наопаки и естествено вградени стихове от Вазов, Яворов, Вацаров. Преобразени са любимите поетики от символистите до Вутимски и Геров, Константин Павлов и все поради личната почит и пристрастие, и все поради досътворяването на поетичния свят, който продължава в „Писма до Гаустин“ и се протяга протяжно из неделите на света винаги разпознаваем, уникален, своечужд…

Говоря за поезията, но без да скривам, че теми, персони, мухи, истории, идеи прехвърчат и взаимно се допълват и доразгръщат и в прозата на Жоро.

Какво още обаче заема видимо, осезаемо място в поезията му? Несъмнено - Градовете.

Но не градовете като урбанистично послание. А като атмосфера, мистика, дух. Градове, прочетени през случки и символи, мержелеещи се из прочита на паметта или на настоящето заселени с откривателски думи. Най-любимото ми градско стихотворение е „Боже на Берлин“. Трябва да сме слепи, за да не забележим, че в градовете на Георги най-често е есен. Листата падат неутешимо, гният невъзвратимо и наближава зимата, когато следобедите на света ще стаават все по-кратки…

Иамам и още много любими стихотворения. Сега докато си ги препрочитах, си помислих, че най-любимите ми са стъпили върху четири капителa. Емпиричен опит, интелектуален опит, премерена претенция и красива простота. Е, ясно е, че се изисква много специална дарба на литератор, за да създадеш върху тази еклектична основа здрав поетичен градеж, който да вълнува, напряга, разплаква, разсмива, стъписва преизпълва.

Георги Господинов:

Човек тук много рядко получава хубави думи от друг поет или писател. И то, което чух, от Мирела наистина ме развълнува..И понеже тука идеята е да си разказваме разни неща сега ми хрумва, че с Мирела освен че сме пътували много, Мирела беше много важна за нас с Бойко(Пенчев), когато правеха „Петък 13“ и когато ние с Петър правехме „Тела и текстове“. Там наистина имаше черен дроб суров и

разни други неща. Трябваше ми език, защото имах едно стихотворение за „Език свещен“. Език на немите, на тези, преди нас, а нямаше езици и взехме черен дроб суров..

Но Мирела и Бойко бяха преди нас..

В някаква степен българската литература има едно такова много естествено продължение, много естествени връзки. И за мене това е много важно, затова аз не обичам много скандалите не по лични причини, а защото нарушават някаква естествена връзка . Както се казва, нашето бъдеще за добро или лошо е е по-скоро литературно-историческо. Нали след много време някой ще разгърне някакви вестници и може би ще прочете стихотворенията на Мирела, моите на други поети, и ще открие, че те си говорят по между си. Това е. И аз мисля, че те наистина си говорят.

А пък за градовете и за Берлин това са ни общи любови.. И понеже Мирела спомена за Венеция, от

„Черешата“ а историята на това стихотворение е следната.

Първият път, когато излязох изобщо от България, бях на 21 години и попаднах точно във Венеция поради някакъв конкурс. Знаете, за човек който не е бил, то това е друг град. Три нощи не спах. Връщам се и отивам на село при дядо и му разправям за Венеция, а той не се впечатли. И аз написах едно стихотворение, то влезе в „Черешата на един народ“, която всъщност е посветена на дядо ми. И той се казва Георги Господинов. Подарих му книгата, но минава месец, два, три, той нищо не казва. Аз вече съм в София, но се прибирам след време и се повтаря тази случка по друг начин, която е много типична при Вапцаров, който като написва „Моторни песни“, праща на майка си книгата, а майка му не му отговаря нищо. И той пише едно писмо, много известно, в което уж с ирония пише „пусти боройци я книга издадох а те нема да кажат харесува ли им или не чини колко лугн’е у кал.“ И майка му тогава пише един ужасен отговор . „Да, написал си хубава книга, ама можеше по-добре. Ама пиши, давай нататъка.“. Общо взето млад поет отива при стар и старият го тупа по рамото и казва „Добре, добре“. Или както Радевски казва на Вапцаров- „ А бе, ти си гледай там партийната работа и поезия ще пишеш, има време..“

Не е такъв случая разбира се с дядо ми. По-различен е. Но става дума за това, как ни четат родителите. Те четат по различен начин. Малко през лупата на сълзата.

Когато издавах Естествен роман и я подарих на майка ми, и тя след един месец се обажда и вика: „Ама ти защо не си ми ги разказвал всички тия неща?“

Та, връщам се към началната история, като подарих на дядо ми и питам е, к'во стана, хареса ли ти, на теб е посветена.. И той каза нещо, което съм запомнил завинаги. Каза:

„Нищо не разбрах. Чета и плача. Чета и плача." Всъщност, разбрал е всичко.

Зелените поля на Венеция на дядо Какво ще ѝ захвалваш на Венеция Венеция е зле скроена работа ти дума не обели за полята й водата казваш бол ще ги залее а зле откъм земята сиромаси аз четох междувпрочем че потъвала у нас пък суша кладенецът зяпа не я е свършил Оня като хората Тук дядо вижда в чашата мушица мухата е сравнена със Венеция, че мокра омърлушена и прочие Тук се намесва баба ми с лисицата и киселото грозде

Тук аз отпивам гроздето не киселù опровержително е сладко Тук малко ми е мъчно за Венеция звадена със вилица от чашата и просната да съхне сред зелените квадрати на покривката Зелените поля на моя дом

-Не е вярно, не съм престанал да пиша стихотворения. Имам и писани по време на пандемията „Какво прави светът докато чака да свърши" се казва едното. Никога не съм спирал да пиша стихотворения. И в някаква степен се чувствам малко като контрабандист на поезия в романите. В романите си личи че има много опит от поезията. Поезията дава особен ритъм. За мен няма особено голяма жанрова разлика. Скоро ми попадна една рецензия на Светлозар Игов, който беше и написал рецензия за първата ми книжка „Лапидариум", тя е тънка като клечка за зъби и имам две истории с нея. Трябва да се споменават хора, които помагат на други хора. На Южна пролет бяхме жури с Иван Цанев. Бил съм на 21, втори курс иИван Цанев само го знаех като име. И отиваме там с Бойко Пенчев, който имаше също стихосбирка и по време на обсъждането предния ден някакви млади поети си говорят с Иван ЦАнев, а ние нито си говорим с Иван Цанев, нито с някой от журито и си казахме, ами тук нас никой не ни познава, няма какво да седим до другия ден за награждаването, я да си хващаме автобуса.. И тръгнахме към автогарата. Но някой ни настигна от журито и вика, чакайте, чакайте. Мисля Елка Трайкова. И на другия ден разделиха наградата на Южна пролет на две. Между мен и Бойко Пенчев. Но наградата беше някакви пари, да речем 200 лева и Пегас. На мен ми се падна Пегасът, на Бойко му се паднаха парите. И двамата бяхме недоволни. След време казвам е, Бойко, ти поне взе парите, а той казва „е да де, ама Пегаса остана, а парите свършиха".Та, искам да кажа, че Иван Цанев беше първият, който обърна внимание на тази книжка, след това Иван Игов, Иван Теофилов и един човек, който го няма вече, Иван Методиев. Занесох му

стихотворения в „Сптември“, и понеже са такива кратки, харесаха му, седнахме да пием, както съм чел че правят поетите, покани ме в този ресторант на

„Раковски“ -Прага или Будпеща,пихме по един малък коняк и това за един човек на двайсет и една беше много важно.

Бог е червен, напращял и завършен. Бог е домат. Няма нищо обидно в това и за двамата.

-Това бяха някакви много кратки неща, които помня, пишех на гърба на някакви билетчета, етикети, хвърчащи листа.. Първа книга. Единствената книга на едно издателство, което не издаде никога нищо друго. Едно ямболско издателство. От тези първите след 89-а, то издаваше вестник, а вестникът се казваше

„Живот и пари“. „Модус Тодор Стоянов“ издаде тази книга 91-а в огромен тираж,3000, защото не знаеше как се издават книги,на хартия, обработена с парафин. След това издателят дойде при мен и вика „Трябва да ти кажа нещо. Тази хартия като е обработвана с парафин, след няколко години ще изчезна буквите.“ И те избеляват и изчезват. Избеляват и изчезват.

А ние в двора на Университета с жена ми, която тогава беше студентка, продавахме книгата за 5,90. Четиримата и „ Смъртта на Кръга мисъл“

-Бяхме решили да направим една Българска антология. Където всеки от нас четиримата (Бойко Пенчев, Пламен Дойнов, Йордан Ефимов)да напише стихотворение от други български поети от Геров насам. Това, разбира се беше реплика към“Нашата поезия от Вазова насам“ на Дебелянов и Подвързачов, която излиза през 1910 година. Нали знаете, че в българската литература първата Антология е всъщност фейк антология

„На острова на блажените.“ Която излиза месец преди истинската антология на Дбелянов и Подвързачов. И ние решихме да направим нещо такова , да напишем от името на българските поети ог Найден Геров насам техни сихотворения. Разпознаваеми. И по тоя повод всички се обидиха. Тия, които бяха вътре, защото казаха : „Вие ни пародирате“ и тия, които бяха отвън, защото казаха“А защо не нас?“

Тук Мирела припомня Радой Ралин, който казвал-“Който не е в тая антология, загубен е.“

Междувременно се появява самият професор Михаил Неделчев. След лутане и объркване по пътищата. Идва, изважда от торбата си наръч книги и дискове с музика, специално на Филип Глас, защото е слушал

„Моят плейлист“ -предаване, в което Георги Господинов разказва което

говори за любимата си музика, за интимната връзка с писането и творчеството . Прекрасно предаване. проф.Михаил Неделчев:

-Четох в една малка книжка на Албена Хранова, която е посветена на Георги Господинов, че ѝ напомняли на Болерото на Равел стилистичните хватки на Георги Господинов. Разбира се това е общо и бегло. Това нещо в езикознанието и не само, се нарича репетативни структури. Тоест структури на повторителността. Ако пуснем изпълненията на пиано на Филип Глас, ще се види за какво става въпрос. По начало повторителността действително е нещо много характерно за Георги Господинов. Някои зложелатели го обвиняват, че той пише все еда и съща книга. Че си повтаря темите, мотивите, че се връща все към 1968-а година, че се връща назад. Това, разбира се, е напълно неоснователно. Ако направим едно сравнение да кажем по начина, по който гради своите романи големият писател Владимир Зарев, при когото няма репетативност. Нама спиране и заглеждане в думата. В романовия повествувателен поток стилисичнитеотделни елементи са завихрени в този поток. При Георги господинове точно обратната повествувателна техника. При него има спиране при мотива, спиране при думата, любуване на думата, оглеждане на думата отвсякъе. По начало това е белетристика, а и не само, това е литература, при която ключовите думи, трябва да бъдат наречени с някакво друго име. Те са изключително важни. Те държат корпуса на повествуването на целия текст. Всъщност, това нещо Георги Господинов го гради още от първите си книги. Аз съм донесъл част от тях Тука са и първите му стихосбирки. Ето я „Лапидариум- прекрасна, крайно лаконична книжка. Но, всъщност почва и с двете антологични книги, които направиха Четворката от „Литературен вестник“- „Нашата поезия от Герова насам“ и „Българска христоматия“ И двете книги играят с прочути книги: едната е Христоматията на Вазов и Константин Величков от 1884-а, а другата е на Дебелянов и Подвързачов от 1910-а. Разбира се, нашите приятели играят по постмодерному. Тоест дори съчиниха нов жанр. Оказа се, че този нов жанр са го съчинили по едно и също време с големия руски ритературовед Леонид Баткин през 1994-а, буквално в същата година. Този термин е парапародия. Парапародия, на което може би Георги Господивов дава най-доброто определение-около пародията, около текста, оттатък, отвъд пародията.

Тоест, тази взаимосвързаност, това преминаване от текст в текст от книга в книга, освен това тази конвергенция между поезия и проза, която е също абсолютно характерна за цялото творчество на Георги Господинов. Ето в „Писма до Гаустин“- в нея има и стихотворения и писма, едно съчетание на поезия и проза. Тази

конвергенция можем да я намерим навсякъде. Естествено една голяма част от публиката е вгледана най-вече в романите му.

Романите на Георги Господинов много трудно могат да бъдат разбрани извън целия този контекст на неговото творчество. Тоест, романите могат да бъдат мислени точно в тези сложни връзки със стихотворения, с разкази.

И тука, разбира се, едно от централните свързващи звена на различните текстове, това е фигурата на Гаустин. Фигурата на Гаустин е много трудно да се проследи къде точно се появява.

Георги Господинов:

-Мога да кажа къде, ако ми позволиш. В един епиграф от „Чрешата на един народ“ : „От жената съчинен е трубадура мога да повторя, тя е съчинила съчинителя.“ !3-и век Гаустин от Тарот. И един ден пред Народната библиотека излиза професор Богданов вижда ме и ми казва, „А бе, цял следобед търся този Гаустин от 13-и век“

Михаил Неделчев:

-Тоест, този Гаустин е, може да се каже двойник, алтерего, персонаж, който непрекъснато съпътства Георги Господинов. Има пет шест текста, в които се казва така: „дали той мен ме пише или аз него го пиша“. Този мотив кой кого пише, кой кого измисля, дали Г.Г. е измислил Гаустин или Гаустин е измислил Г.Г? Разбира се тази игра с идентичността е също така нещо централно, нещо основно за постмодерната литература.

Самият Георги Господинов не трябва да бъде схващан в като реалната биографическа личност Георги Господинов. Той е условен образ.

-(реплика) Кажи го на майка му, „Ти тия работи що не ми ги казваш?“

- Георги Господинов има тази способност да поражда езикови пластове.

„Естествен роман“ беше определен като фацетъчен роман. Тва означава фрагментарно, сложно съчетаване на фрагменти, преплитане на повествователни потоци, най-общо казано. Някои зложелатели на Георги Господинов като четат неговите романи казват, това са някакви фрагменти. Разбира се, единството на неговите романи е в един друг тип съчетаване на тези различни фрагрменти. Не че той не може да напише цялостен разказ последователен, но той просто твори в друга насока. Това започна с

„Естествен роман“, продължи с „Физика на тъгата“ както и „Времеубежище“. Това, което беше като експеримент в „Естествен роман“ се превърна в определена

творческа практика.

Така че в тези романи има ключови думи, ключови образи, които преминават от текст във текста и от роман в романа. Такава естествено е фигурата на Минотавъра. Минотавъра, който съм Аз, пишещият, или Минотавърът ме измисля, или Минотавърът го срещам непрекъснато, Минотавърът живее в лабиинта, Лабиринта е подземие, Аз, Г.Г. живея в подземие и оттам гледам още като дете преминаващите, и после отивам във подземие-бомбоубежище, Времеубежище е измислено от бомбоубежище …

Всички тези теми непрекъснато минават от книга в книга. Но при всяко минаване от книга в книга, е вече нещо по-различно, обогатено. То е обогатено, защото е включено вече в най-различни други повествувания. Включително разбира се, темата за Апокалипсиса. Знаем, Георги Господинов имаше и театрални представления . По съвсем различен начин звучи дори Сляпата Вайша в различните контексти. Синдрома Вайша. Като диагноза. Всичко това в нов контекст звучи по различен начин. Висичко това трябва да се мисли и да се чете през цялостния контекст на творчеството на Георги Господинов. Много по-добре се разбират всички тези неща, много по-добре звучат когато видиш как едни и същи теми преминават от поезията в белетристика, от къс разказ или есеистичен фрагмент в романовата структура. Искам да посоча някои много важни текстове като Любовният заек.

Особено важни в цялото творчество та Георги Господинов са годините. Годишнините. Възловата, най- важната, която цепи цялото му творчество на две и го разполовява е 1-и септември 1939 година. Между другото има един Златорожки цикъл от септеври 1939 година- стихотворения в сп. „ Златорог“ на Никола Фурнарнаджиев за насръхналия Берлин. Големият на наш историк на македонодринските борби, Христо Силянов, когато научава за нападението на Германия над Полша получава удар и умира. Тоест, светът от вчера (Стефан Цвайг) е разполовен. На Светът от вчера и следващия свят. Като в следващия свят се завихрят апокалиптичните времена. Има едно ускорение на апокалиптичността.

Самата книга „Времеубежище“ се опитва да събере времената. Всички времена, чрез индивидуални разкази, национални повествувания повествувания на градове.. . Включително има един общоевропейски референдум, който трябва да определи кои времена предпочитат европейците. 80-те Сърцевината на този роман е опитът да се съберат времената. Тези разбишкани, разполовени, разделени с някакви злобни хиатуси вклинени в тях. Хиатусите, процепите са нещо основно,

пропаданията пукнатините. Литературоведите често ги прескачат, замазват ги. А обикновено след тези големи хиатуси самите литератури се променят радикално. Променят се цели жанрови системи. Променя се маниера на повествувание, най-малкото е, че се въоръжава литературата с някакви нови техники. Сменят се основни тематики. Това са различни литератури направо. Тоест, цялото творчество на Георги Господинов има съзнанието за тези хиатуси. Тоест, в някаква голяма степен той е посветил своето творчество на тези процепи, на хиатусите, на това, което разделя на това, което противопоставя, на това, което сменя парадигмите. Самите композиции на романите му представят тази хиатусност ана света. Самите постройки на романите. Тоест, това е превърнато в централен проблем. Аз имам голямо пристрастие към тази проблематика. Разцепеността на света, тези разцепености на времената.

„ От думи сме направени и в думи ще се превърнем. Тъй учеше Гаустин А Господ се пулеше насреща му.“ Август. Следобедът на света.

Любовният заек Ще се върна след малко, каза, и остави вратата отворена.

Вечерта беше специална за нас, върху печката къкреше заек, беше нарязала лук, кръгчета моркови и скилидки чесън. Не си взе връхната дреха, не сложи червило, не питах къде отива. Тя е такава. Никога не е имала точна представа за времето, закъснява за срещи, просто така каза онази вечер – Ще се върна след малко, и дори не затвори вратата. Шест години след тази вечер я срещам на друга улица, и ми се струва уплашена, като някой, който се сеща, че е забравил ютията включена или нещо такова… Изключи ли печката, пита тя. Още не съм, казвам, тези зайци са доста жилави.[216]

[216] ***Източник: Обаче.бг, статия 04.08.2021***
https://obache.bg/19370/avgust-sledobedat-na-sveta-georgi-gospodinov-preprocheten-prez-poeziyata-ot-mirela-ivanova-i- mihail-nedelchev/

Награди „ПроКултура '2020-2021“

◊ НАГРАДИ „ПРОКУЛТУРА ’2020-2021“

На 12 август 2021 Българската асоциация на работодателите в областта на културата (БАРОК) и Граждански институт връчват наградите „ПроКултура“ за принос към разширяването на достъпа на младите хора до култура, в рамките на VIII Национална конференция „Достъп на младите хора до култура: Нови предизвикателства“ от 19.30 ч. в Държана опера – Варна, в рамките на юбилейния концерт на Филхармония

„Пионер“.*

Конференцията и наградите се организират по случай 12 август, обявен от ООН за Международен ден на младежта и тази година се провеждат под патронажа на Президента на Република България г-н Румен Радев.

„Привличането на младите хора към качествена творческа и културна среда е ключово за формиране на ценности и естетически критерии, но и често е най-ефективен подход за социално приобщаване. Убедени сме, че и предстоящото издание на Националната конференция ще се превърне в платформа за значими послания и в източник на работещи формули за успеха на много млади хора.“ (Главен секретар на Президента на Република България).

VIII Национална конференция „Достъп на младите хора до култура: Нови предизвикателства“ ще се проведе на 12 и 13 август в Юнашки салон във Варна. Над 60 представители на държавни органи, общини, държавни и общински културни институти, граждански и културни организации, училища и детски градини ще обсъдят новите предизвикателствата пред достъпа на младите хора до култура.

Основна цел на Националната конференция е да отвори пространство за национално отговорен дебат между всички участници в областта на културата и младите хора за създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща приобщаването на младите хора към културата в България среда.Конференцията ще бъде излъчвана на живо във Фейсбук канала на инициативата на: https://www.facebook.com/DostapDoKultura

Наградите „ПроКултура“ се връчват за иновативни проекти в периода

2020 – 2021 и Комитетът по номинациите определи следните носители:

- Категория „Цялостен принос“ се присъжда на г-н Тодор Цачев, ръководител на Марчинг бенд

„Маршируващи звезди“ – Община Златица за дългогодишните му усилия да популяризира сред и да приобщи младежи с различен социален статус към училищните оркестри и магията на духовата музика.

- Категория „Държавен културен институт“

. Наградата се връчва на Филхармония „Пионер“ за дългогодишната и резултатна работа за разширяване на достъпа на младите хора до култура.

. Грамота за принос се присъжда на Музей „Борис Христов“ - София.

- Категория „Общински културен институт“

Наградата се връчва на Елена Владова, водещ на Клуб на комикса, РБ „Пенчо Славейков“ - Варна, Детски и средношколски комплекс.

Грамоти за принос се присъждат на:

Театрално студио „Артистик“ при Център за подкрепа за личностно развитие – Обединен детски комплекс, Силистра;

Столична библиотека за проекта „Интерактивно пространство за визуални изкуства,“ ръководен от Станимир Божилов;

Регионална библиотека „Пенчо Славейков“ - Варна

- Категория „Културна организация“

Наградата „ПроКултура ‘2020-2021“ се присъжда на Концерти за малчугани и великани за инициативата да се провеждат концерти с практически занимания по запознаване с музикалните инструменти.

Грамоти за принос се връчват на Варна Денс Театър и Артистик ЕООД.

- Категория „Читалище“

Наградата се връчва на НЧ „Нови хоризонти 2009“, град Перник за организирането и провеждането на лятната академия по изобразително изкуства „Давам ти дъгата за наследство“.

. С грамота за принос е отличено НЧ „Шалом Алейхем 1945“ гр. Пловдив за двете издания на конкурс за ученици от музикалните школи в страната по пиано, цигулка, китара, ударни инструменти.

- Категория „Община“

Наградата се връчва на Община Варна за Международния музикален фестивал „Варненско лято“ и по- конкретно за „Варненско лято за деца“.

. С почетни грамота за принос за постоянната им подкрепа на дейности и инициативи, свързани с разширяването на достъпа на младите хора до култура е отличена община Златица.

- Категория „Училище“

Наградата се връчва на НУИ „Добри Христов“ - гр. Варна за мащаба и ефекта от дейностите и инициативите на училището, свързани с образованието по изкуства.

. Грамоти за принос се връчват на ПМГ „Проф. Емануил Иванов“ - гр. Кюстендил, Професионална гимназия по облекло „Недка Иван Лазарова“ – Русе и ОУ „Неофит Рилски“ – гр. Габрово.

- Категория „Детска градина“

Наградата се връчва на ДГ „Валентина Терешкова“ - гр. Батановци и Грамота за принос - на ДГ 12 „Радост“ – гр. Перник.

- Категория „Гражданска организация“

Наградата се присъжда на Фондация „Откритие“ - Варна за организацията и провеждането на Европейски конкурс за детска песен „Златна искри“.

. Грамота за принос се връчва на Сдружение Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ към Националния студентски дом София.

- Категория „Медия“

Наградата се присъжда на Българско социално интернет радио БРАЙЛ ФМ към Фондация за информационен обмен „Равностойно партньорство“ (ФРП) за серията от образователни културни предавания, които целят приобщаването към култура на млади хора в неравностойно положение.

. Грамота за принос се връчва на БНР - Варна за предаванията „Съботна трапеза“ и „срещи в 7/8“ с водещ Кристиян Неделчев.

- Категория „Фестивал“

Наградата се връчва на Община Хасково за провеждането на фестивала „Хасково рок“, съвместно с Местната комисия за борба с противообществени прояви и групата Хангар 42 и благотворителната кампания „Купи тениска – подари мечта“ за закупуване на музикални инструменти на талантливи младежи

Грамоти за принос се присъждат на Фондация „Европейска музикална академия“ за инициативата

„Университет за теб“, на СНЦ „МКТФ „Двама са малко - трима са много“ за фестивала „Месец на: Джани Родари“ и на Сдружение с нестопанска цел „Поощряване и подпомагане на детски таланти – Вега“ за пътуващ детски фестивал „Като звездите“.

Филхармония „Пионер“ е основана през 1952 от големия български диригент проф. Влади Симеонов и е един от първите младежки оркестри в света. През годините преди 1989 оркестърът концертира в Германия, Великобритания, Франция, Испания, САЩ, Мексико, Бразилия и др. През 1974 г., на конкурса „Херберт фон Караян“ в Берлин, Филхармония „Пионер“ става носител на Извънредната награда с Почетен диплом за изключителни артистични постижения и Златен медал. През 1979 г. оркестърът заминава на 30-дневно турне в Мексико и САЩ. По личната покана на Генералния Секретар на ООН - Курт Валдхайм, на 10 декември в Залата на ООН в Ню Йорк „Пионер“ изнася тържествен концерт пред представители на над 140 страни, закривайки Първата международна година на детето. За първи път в историята на залата има бис.

На репетицията преди концерта присъства и пожелава да дирижира състава Ленард Бърнстейн. Възхитен, той написва: „Това не е „пионерски“ оркестър, това е върхът на цивилизацията“.[217]

[217] ***Източник: Културни новини, статия 12.08.2021***
https://kulturni-novini.info/sections/36/news/33219-nagradi-prokultura-2020-2021

Митрополит Антоний получи отличие от Асоциацията на българските училища в чужбина

Западно- и Средноевропейският митрополит Антоний получи почетен плакет от Асоциацията на българските училища в чужбина (АБУЧ) като благодарност за подкрепата, насърчението и съдействието му за образованието на българските деца извън Родината и за принос в работата на АБУЧ. Отличието му връчи председателката на Асоциацията д-р Ирина Владикова при откриването на офиса на организацията в София. Митр. Антоний заедно с Белоградчишки еп. Поликарп, викарий на Софийския митрополит, и йеродякон Поликарп отслужиха водосвет за здраве и благопреуспяване на Асоциацията и участващите в нейната работа.

На водосвета присъстваха членовете на Управителния съвет на АБУЧ, техни съмишленици и съработници, сред които проф. д.п.н. Румяна Танкова, зам.-ректор на Пловдивския университет „Преп. Паисий Хилендарски“, гл. ас. д-р Полина Спирова от Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Сред почетните гости на събитието беше и бившият министър на образованието и науката Красимир Вълчев, който също получи почетен плакет. Ирина Владикова подчерта важната роля на г-н Вълчев за утвърждаването и укрепването на българските училища зад граница, както и за получаването на офис на организацията в София. Почетен плакет ще получи и бившият образователен министър Сергей Игнатов, който прави първите стъпки за включването на българските училища в чужбина в системата на образованието.

След водосвета митр. Антоний поздрави представителите на АБУЧ с новата придобивка – техен център в родината. Той наблегна върху важната им апостолска мисия в поддържането сред българските деца на връзка с България чрез образованието на роден език, вярата и родолюбието.

Митр. Антоний предаде благопожеланията към АБУЧ и на Негово Светейшество Българския патриарх Неофит, който е запознат с работата на Асоциацията и лично се е срещал с нейния управителен съвет.

Еп. Поликарп от своя страна поздрави педагозите и им поднесе в дар икона на св. братя Кирил и Методий, както и издания на Софийска митрополия.

Д-р Владикова в краткото си слово подчерта важната роля на съмишлениците

на АБУЧ, събрани на това тържество, организирано в съвсем тесен кръг заради пандемията. Тя благодари на митр. Антоний за ангажираността и внимателната духовна грижа, която те чувстват в годините на съвместната си работа и общуване с него, и изрази надежда това да продължи и в бъдеще.

Асоциацията на българските училища в чужбина на 15 август навърши петнадесет години от основаването си. АБУЧ обединява над четиристотин училища по цял свят и съгласува тяхната работа, развитите и връзка с МОН. Асоциацията подпомага дейността на българските училища и образователни центрове извън България и популяризира българския език и култура.

През годините беше установено плодотворно сътрудничество между Западно- и Средноевропейска епархия на БПЦ, Центъра за образователни инициативи „Двери“ и АБУЧ. В резултат от това през последните пет години бяха осъществени съвместни обучения, конференции и посещения на учители от Асоциацията в ставропиалните манастири у нас, участия в поклоннически пътувания и др. Като резултат от общата работа беше договорено финансиране от страна на МОН на извънкласни занимания по християнство за българските ученици зад граница. То се осъществява с учебните пособия на Центъра за образователни инициативи „Двери“, в чието ръководство е и д-р Спирова.[218]

[218] ***Източник: Двери.бг, статия 17.08.2021***
https://dveri.bg/component/com_content/Itemid,100723/catid,14/id,70720/view,article/

Освещаване на офиса на АБУЧ в София - Eurochicago.com

На 17.08.2021 г. Асоциацията на българските училища в чужбина получи необходим и дългоочакван дар - служебен офис в сърцето на гр. София.

Мечтаехме да направим официално откриване, да поканим всички наши членове и съмишленици, да празнуваме, както подобава, осъществения си блян. Но епидемичната обстановка промени света, живота, дейността ни. За втора година не можем да се съберем на традиционната си конференция през лятото, когато се срещаме, за да споделим направеното, да предначертаем бъдещата си дейност, да споделим с представителите на всички държавни институции намеренията си, а и те да разкрият своите.

Управителният съвет на АБУЧ реши, че трябва да направим освещаването на новия ни офис, за да продължим напред с благослов, който да ни помага.

Епидемичната обстановка наложи това да бъде дълбоко интимен момент, изпълнен с радост, нещо свидно за най-близките.

Освещаването извърши Негово Високопреосвещенство Западно- и Средноевропейският митрополит Антоний, заедно с Негово Преосвещенство Белоградчишкия епископ Поликарп и Негово Преподобие йеродякон Поликарп.

Д-р Ирина Владикова благодари за изключителното внимание и уважение, за дългогодишната подкрепа на дейността ни от страна на Българската патриаршия, за подаръка – иконата на светите братя Кирил и Методий, нашите покровители. В знак на благодарност – д-р Владикова връчи на митрополит Антоний Почетния плакет на АБУЧ.

След това тя се обърна с благодарност към бившия министър на образованието – г-н Красимир Вълчев, на когото дължим много за неизменната подкрепа през годините и за офиса. Д-р Владикова връчи Почетна грамота и Плакет на АБУЧ за заслугите му към нашата асоциация и към българските училища зад граница. Със същата Почетна грамота и Плакет на АБУЧ се удостоява и бившият министър на образованието – проф. Сергей Игнатов, който първи въведе Постановление на Министерския съвет № 334, с което постановление българските училища в чужбина станаха част от образователната система на България.

Сред останалите присъстващи на освещаването бяха:

Проф. д.п.н. Румяна Танкова - зам.-ректор на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, която дари на АБУЧ външен хард диск, с пожелание да го изпълним с фотоси от бъдещата ни дейност;

Д-р Полина Спирова - главен асистент в Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“; Д-р Христиан Даскалов - директор на Националния студентски дом;

Г-н Мариян Ников - секретар на Националното представителство на студентските съвети, който дари на АБУЧ икона на Богородица елеуса;

Г-н Вадим Рошманов - председател на Асоциацията на младите учени в България;

Членовете на УС на АБУЧ: г-жа Петя Цанева - зам.-председател, г-жа Снежина Мечева - говорител, г-жа Боянка Иванова, доц. д-р Адриана Любенова, г-жа Филка Ананиева. За целта ни бяха предоставени две стаи в лявото крило на дома, частично пострадали от пожара в сградата и дълго време неизползвани. Благодарение на създадената организация от членовете на УС на АБУЧ в България и строителни работници, бе извършен основен ремонт на помещенията. Изключително и непрестанно съдействие по време на двумесечния ремонт, протекъл по време на първата вълна на пандемията в България, ни оказа директорът на Студентския дом – г-н Христиан Даскалов. За офис обзавеждането и аранжировката на мебелите получихме безценната помощ от секретаря на НПСС – г-н Мариян Ников. Така, с общите усилия на три неправителствени организации – АБУЧ, Националното представителство на студентските съвети и Националния студентски дом, и с безценната помощ на МОН, днес може да се радваме на слънчевия просторен офис, дар за всички наши членове по случай 15-тата годишнина на АБУЧ. Асоциацията на българските училища в чужбина от създаването си е приела за основен принцип да работи с всеки, който ни подава ръка, и това да е в името на националната идея – съхранението на българската национална идентичност, на българския език и култура у подрастващите зад граница. Мисията ни е изцяло доброволна, дълбоко патриотична и надпартийна. Сред първите ни съмишленици са хора като г-н Георги Пирински - бивш председател на Народното събрание и евродепутат, г-жа Велислава Дърева - журналист и общественик; г-н Иван Станчов – бивш посланик на България във Великобритания и бивш външен министър. Впоследствие - бившите евродепутати г-н Светослав Малинов, Петър Курумбашев, настоящият Ангел Джамбазки, г-жа Маргарита Попова – бивш вицепрезидент на България.

Радвали сме се на подкрепата на Президентската институция, на ДАБЧ, на МВнР в лицето на предани дипломати и посланици, на много други обществени организации. Успехите ни са плод на благородния ни труд, но и на постигната с усилие хармония между държавното и общественото начало. Само така може да се върви напред и АБУЧ е доказателство, че обединение може да има, когато каузата е национална. Нека да вярваме и очакваме деня, когато епидемичните ограничения ще отминат и ние всички ще направим истинското официално откриване на офиса на АБУЧ, заедно с нашите приятели и съмишленици от всички сфери, заедно с нашите членове на АБУЧ от цял свят. За освещаването на офиса на АБУЧ бяхме малцина сърце до сърце, но с Вяра. Това е само началото. Предстои бъдещето, което зависи от всички ни. „Днес имах честта да присъствам на откриването и освещаването на офиса на Асоциацията на българските училища в чужбина (АБУЧ) в София. Благодарение на работата на Асоциацията и на родолюбието на българските родителите и учителите по света, беше създадена уникална мрежа от над 300 неделни училища в над 50 на страни на 6 континента. Уникална, защото няма друга страна с подобна мрежа от образователни институции по целия свят. Неделните училища се превърнаха в средища на българщината по света и възможност за запазване на езиковата и образователната връзка с България на над 30 000 деца. Днес неделните училища формират нова „география“ на България, като духовно и образователно пространство по целия свят. Създадени от родолюбието и инициативата на българите по света, неделните училища разшириха мрежата и обхвата си. Това се случи и благодарение на съвместната ни работа и на подкрепата от бюджета. За 10 години увеличихме десетократно финансирането от държавния бюджет. Стартирахме финансирането на курсове за кандидатстване в български висши училища, дейности по интереси и по родолюбие, и квалификация на учителите. Утвърдихме адаптирани учебни програми и учебници за учениците в неделните училища. Стартирахме сертифициране на придобитите знания и умения и регламентирахме тези сертификати като вход в системата на висшето образование в България. Поздравление за АБУЧ и всички неделни училища за това, което правят.“

Бел. ред.: Офисът в София на Асоциацията на българските училища в чужбина се намира в Националния студентски дом, който е на пл. „Народно събрание“. Близо е до задния вход на Студентския дом, който е откъм ул. „Аксаков“.[219]

[219] ***Източник: Eurochicago.com, статия 19.08.2021***
https://www.eurochicago.com/2021/08/ofis-abuch-s/

Кметът на София получи грамота за принос в дигитализирането на културно- историческото наследство

„Благодаря за отличието за опазване на културно-историческото наследство и направеното за дигитализация в областта на културно-историческото наследство в София. Тази тема за мен е много важна. „Умният град“ е фокус в работата на кметовете. Само по този начин можем да отговорим на очакванията на хората.“ Това каза кметът на София Йорданка Фандъкова при получаване на грамота за принос в дигитализирането на културно-историческото наследство и въвеждане на онлайн практики в дейността на местната власт. Наградата се връчи в рамките на форум, организиран от вестник „Стандарт“, „Културата и бизнесът – заедно в дигиталния свят“. Отличието връчи заместник-министърът на културата Весела Кондакова.

„Дигитализацията е сред приоритетите ни, затова създадох специализирано направление в работата на общината“, каза кметът Фандъкова.

Кметът на София посочи, че е необходимо заделянето на специален ресурс, отделен само за паметниците на културата, особено публичните сгради. По идея на кметът Фандъкова Столична община създаде собствена Програма „Културно наследство“, по която се финансира изготвянето на проект. Програмата има за цел да подкрепи опазването на недвижимото културно наследство на територията на Столична община като подпомага собствениците на недвижими културни ценности при изготвянето на проекти за реставрация. По тази програма е финансирана работата по възстановяване на Националния студентски дом.

Кметът Йорданка Фандъкова посочи работата по няколко проекта за дигитализиране на културно наследство. Регионален исторически музей – София участва като партньор в реализирането на проект за дигитализирането на архива от информационни карти (досиета) на паметниците на културата, като към август месец 2021 г. са дигитализирани 1300 единици от архива. Дигитализират се и музейни експонати, с 3D визуализация.

Предстои пускането на 3D виртуална разходка в музея. Постоянната експозиция на Музея на София ще бъде достъпна онлайн чрез 3D виртуалната разходка. Предвижда се дигиталната разходка да бъде достъпна на интернет страницата на музея https://www.sofiahistorymuseum.bg. Проектът се реализира от

„РИМ – София“ в партньорство с Фондация „Съкровищата на България“, финансиран от Столична програма „Култура“ 2021 г. Дигиталният достъп до музея ще допринесе за създаването на виртуални образователни инициативи, занимания на ученици и деца.

Развива се и дигитализацията на книжовното културно наследство на Столична библиотека. Дигитализират се редки и ценни издания. Столичната библиотека има един от най-големите и модерни дигитални центрове сред културните институти в страната. Тази година в библиотеката бе открито иновативно дигитално пространство за тийнейджъри, което се реализира с подкрепата на посолството на САЩ.[220]

[220] ***Източник: София.бг, статия 30.08.2021***
https://www.sofia.bg/web/guest/news/-/asset_publisher/1ZlMReQfODHE/content/kmet-t-na-sofia-poluci-gramota-za-prinos-v- digitaliziraneto-na-kulturno-istoriceskoto-nasledstvo

ATOM THEATRE организира спектакли до 6 септември

Интервю на Спас Крайнин със Стефания Георгиева в предаването „По първи петли“

„Тази година се събрахме екипът на ATOM THEATRE в село Воден и за няколко дни дълго разсъждавахме и умувахме какви са за 10 години целите ни и мисията ни, дали са същите като преди. Разбира се променили са се малко и осъзнахме, че винаги сме работили в тази посока - да развиваме хората, с които работим, хората, които срещаме, да разгръщаме партньорската мрежа, мрежата от приятели и последователи. Не сме я постигнали напълно, но при всички положения към това се стремим - колкото може повече да дадем на млади танцьори, да помогнем на повече млади хореографи в България да се развият, тяхното име и работа да се види и в Европа, и в света“, каза за БНР Стефания Георгиева от ATOM THEATRE, който е създаден преди 10 години.

ATOM THEATRE хореографски серии е танцов тренинг за млади хореографи от цял свят и България.

„Сериите се родиха преди пет години, защото с една наша приятелка хореографка от Корея осъзнахме, че тя иска да развива корейски хореографии, ние искаме да развиваме български хореографии и затова решихме да направим една среща на български и корейски хореографи с български танцьори и корейски танцьори и се оказа доста успешна като идея и затова я направихме и втора, трета, и четвърта, и пета година“.

Във времето хореографските серии са обединили творческите идеи на хореографи от САЩ, Израел, Германия, Португалия, Австралия.

До 6 септември можете да видите различни спектакли. На 30 август ще се проведе онлайн представление

- OPEN CALL#4 - ATOM Театър „Вечер на Миниатюрите“.

Финалният спектакъл ще бъде на 6 септември от 19 часа в Студентския дом в София. Повече можете да чуете в звуковия файл.[221]

[221] ***Източник: БНР, аудио запис 30.08.2021***
https://bnr.bg/post/101519662/atom-theatre-organizira-spektakli-do-6-septemvri

За пета година София е домакин на международния танцов обмен „Атом, хореографски серии“

За пета година София е домакин на международния танцов обмен „Атом, хореографски серии“, съобщават организаторите.

Платформата среща хореографи, танцови артисти, продуценти и арт мениджъри от цял свят в една седмица на майсторски класове, семинари и нетуъркинг. Форумът продължава до 6 септември. Тогава е и финалният спектакъл с танцови миниатюри и инсталации, сътворени по време на събитието. То ще се състои в Национален студентски дом.

Тази година фокусът е върху три основни направления в съвременното танцово изкуство - танцови техники за актьори, сайт-спесифик (site-specific - произведение, създадено и обособено за конкретно пространство, при което самата локация играе роля в творбата) и сценично пространство за професионални танцьори.

Основните хореографи са петима - от България, Испания и Великобритания. Всеки от тях има богат и дългогодишен опит като танцов артист и хореограф, част са от танцови колективи или създатели на собствени танцови компании.

Изданието съвпада с 10-годишния юбилей на основния организатор на проекта - танцовата компания „Атом театър“, създадена през 2011 г. от Стефания Георгиева. Произведенията им са представяни в Южна Корея, Австрия, Германия, Франция, Испания, Хърватия, Черна гора, Сърбия и Северна Македония.

Даниел Стоянов[222]

[222] ***Източник: БТА, статия 31.08.2021***
https://www.bta.bg/bg/news/lik/30673-Za-peta-godina-Sofiya-e-domakin-na-mezhdunarodniya-tantsov-obmen-Atom-horeogra

АТОМ хореографски серии

Започна петото издание на Международната платформа за съвременен танц АТОМ хореографски серии. Събитието среща хореографи, танцови артисти, продуценти и артмениджъри от цял свят в една интензивна седмица на майсторски класове, семинари и нетуъркинг. Хореографските практики ще бъдат закрити официално с финален спектакъл с танцови миниатюри и инсталации, сътворени по време на събитието в края на творческата седмица – 6 септември, в Национален студентски дом разказа хореографът Калина Георгиева. „Тази година изданието обръща внимание на три основни направления в съвременното танцово изкуство – танцови техники за актьори, сайт-спесифик, което представлява произведение, създадено и обособено за конкретно пространство, при което самата локация играе роля в творбата и сценично пространство за професионални танцьори. Основните хореографи са петима – от България, Испания и Великобритания. Всеки от тях има богат и дългогодишен опит като танцов артист и хореограф, част са от танцови колективи или създатели на собствени танцови компании. Кулминацията на творческата седмица ще бъде реализацията на отворен за широката публика, спектакъл с танцови миниатюри и инсталации, сътворени по време на творческия обмен. Събитието започва със сайт-спесифик изпълнение в подлеза на Софийския университет от 19.00 часа и продължава от 20.00 в Националния студентски дом на 6 септември, където ще приветства всички любители на съвременния танц.“ „Мисля, че „пулсът“ на България е класическо хоро. Разбира се, това е народен танц, но наистина чувствам, че предава най-добре моята гледна точка за България и българите - заземени, с малки скокове (възходи и падения), но много свързано и групово общество. Чувствам се винаги много свързан с хората тук, тъй като те са много гостоприемни и знаят как да работят усилено, но все пак да се забавляват.“ - споделя нашият любим гост Diego de la Rosa – хореограф в Серии#5. Изданието е част и от програмата във връзка с 10-годишния юбилей на АТОМ театър, а повече за събитието и развитието на съвременния танц в България разказва хореографката Калина Георгиева.[223]

[223] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 03.09.2021*** *https://bnr.bg/hristobotev/post/101522013/atom-horeografski-serii-horeografski-serii-s-oficialno-predstavane-na-6-ti-septemvri*

Театрален сериал по Достоевски - театър „Реплика“ и режисьорът Георг Жено с 8-часово представление

„Не е достатъчно да признаеш вината. Нужно е да приемеш престъплението.“

Не просто 8-часово представление, а театрален сериал по Достоевски стои зад новата премиера на независимата трупа „Реплика“. Сценичната версия на „Престъпление и наказание“ на режисьора Георг Жено и писателя Георги Тенев ще постави зрителите в атмосфера, в която те, заедно с героите, ще разследват, разпитват, осъждат, наблюдават извършването на едно престъпление, за което няма подходящо наказание.

Идеята за превръщането на „Престъпление и наказание“ в сериал, поставен на сцена, се ражда още преди 30 години, когато Георг Жено прочита романа за първи път. През 2013 година, когато се запознава с актьорите от театър „Реплика“, вижда в тях героите на Достоевски. И няколко години по-късно е отново в България, за да осъществи тази своя мечта.

„За мен София е едно изцелително място, едно сигурно пространство и се чувствам много добре отново тук. С театър „Реплика“ не сме работили от 6 години, което е много странно - от една страна се чувстваме сякаш никога не сме се разделяли, а от друга сме пораснали, сякаш сме нови хора“, споделя Жено.

При първото си идване в България Георг и „Реплика“ правят представленията „Заполярная правдя – Истина извън полярния кръг“, „Двама нещастни румънци, които говорят полски“, „Ние сме боклуците на Източна Европа“, за които са наградени с голямата награда на фондация „Стоян Камбарев“ Полет в изкуството през 2014 година. Тяхната работа заедно е забележително театрално събитие, защото разрушава границите между стандартния и документалния театър, между работата с текста и споделянето на истински житейски истории или дори лични истории на актьорите.

„Не обичам да поставям шаблони в театъра. Ние просто правим театър чрез нещата, които ни вдъхновяват.“ Георг Жено.

В проекта „Престъпление и наказание“ участва и сценографката Анастасия Тарханова, която от няколко години работа като съавтор с Георг Жено в неговите проекти в Русия, Германия, Украйна и вече България. Тя е много интересен

съвременен артист, съавтор на визуалните концепции, които са включени и в „Престъпление и наказание“.

В ролите са актьорите Милена Ерменкова, Боряна Пенева, Ирина Андреева, Милко Йовчев, Ованес Торосян. В главната роля на Разколников влиза актьорът и режисьор Благой Бойчев.

Всички 8 епизода на театралния сериал ще могат да бъдат гледани едновременно на премиерата през септември, но отделни епизоди от „Престъпление и наказание“ ще се играят през целия театрален сезон.

Премиерата е на 19 септември на Камерната сцена на Националния студентски дом.[224]

[224] ***Източник: ladyzone.bg, статия 10.09.2021***
https://ladyzone.bg/laifstail/artbox/teatralen-serial-po-dostoevski-teatar-replika-i-rezhisyorat-georg-zheno-s-8-chasovo- predstavlenie.html

Ованес Торосян: Младите актьори предпочитат да са бармани, вместо да играят несвързотии

Младите актьори предпочитат да са бармани, вместо да играят глупости. Това каза режисьорът и актьор Ованес Торосян по време на репетициите на „Престъпление и наказание“ специално за ДЕБАТИ.БГ. По думите му причините за това са две. Едната е ниското заплащане.

„Животът е скъп, както всички знаем. Театралната заплата не достига за нормален живот. Младите хора имат своите нужди, макар че всичко е индивидуално, ако заплащането се повиши, ще има по-голям интерес. Сега повечето млади актьори работят като бармани и се опитват да изкарат допълнителни доходи с краткотрайни ангажименти“, каза той.

Втората причина е свободата. Творческите личности са свободни души. Те не могат да бъдат чиновници, обясни Торосян.

„Младите нямат усещането, че са роби на някаква система или на някой директор. Ако човек има избор да играе една роля, но да го прави с удоволствие и паралелно да работи като барман, за да си изкарва парите, то със сигурност ще избере това, от колкото да влезе в някоя трупа, да прави несвързотии и то за малко пари“.

Логично е да няма интерес към държавните театри, макар че има директори, които са адекватни и знаят какво правят на позицията, която заемат.

„Аз работя на щат в Плевенския театър и имам късмет, че попаднах на директор и не играем глупости.

Това и причината да избера да съм част от трупата там“, обясни той. Проблемът не е в изкуството, което прави независимият сектор, а в пазара.

„Огромният проблем в независимия театрален сектор е публиката. Тя няма досег до изкуството, което правим. Това е сериозен проблем. В София има повече от 14 театъра, а зрителите са около 10 000. Те няма как да покрият всички трупи. Ето тук се появява задачата, която си поставя театър „Реплика“, а именно да създаде нова публика“.

Представлението „Престъпление и наказание“, което репетират сега, е много подходящ проект за намиране на нова публика, защото ще е под формата на сериал.

То няма как да бъде видяно от зрителя в конвенционална сцена.

Премиерата на осемчасовия театрален маратон по Достоевски ще е на 19-ти септември от 15 часа в Национален студентски дом. Представлението ще продължи до 23 часа. Ще има почивки между отделните части, през които зрителите да могат да се сменят.

Цялото интервю с Ованес Торосян за ДЕБАТИ.БГ четете тук, за да разберете какво още каза творецът за изкуството в България и за предстоящата премиера на първия по рода си театрален сериал.[225]

[225] ***Източник: Дебати.бг, статия 11.09.2021***
https://debati.bg/ovanes-torosyan-mladite-aktyori-predpochitat-da-sa-barmani-vmesto-da-igrayat-nesvarzotii/

Ованес Торосян за ДЕБАТИ.БГ: Работим върху първия по рода си театрален сериал

Ованес Торосян е популярен филмов и театрален актьор и режисьор на свободна практика. Роден е на 7 декември 1986 г. в Ереван, Армения. През 1993 г., заради военния конфликт в Нагорни Карабах, семейството му се установява в София. Завършва актьорско майсторство в Националната академия за театрално и филмово изкуство през 2009 г. в класа на проф. Пламен Марков и Ивайло Христов. Той е един от създателите на независимия театър „Реплика“, който съществува вече над десет години. През 2016 г. завършва и театрална режисура в НАТФИЗ. Към момента е щатен актьор в Драматично-куклен театър „Иван Радоев“ – Плевен. Има редица театрални и филмови роли зад гърба си и е един от любимите актьори на младото поколение.

Интервюто се състоя в Националния студентски дом в София, където се провеждат репетициите. Окаяното състояние на сградата се дължи на пожара през 2001 г. Столична община предвижда реставрация на някои сцени. Поради размера на пораженията и липсата на целево финансиране през годините, голямата сцена на НСД остава затворена и днес.

Намираме те по време на репетиция. Работиш върху „Престъпление и наказание“ на Достоевски. Това е тежък текст. Кое ви провокира да изберете него?

Това представление е проект на театър „Реплика“ с режисьор Георг Жено. Това ще е и първия, до колкото ни е известно, театрален сериал . Той ще трае осем часа. Интересното в случая е експерименталният характер на проекта. Може би почти всеки актьор си е представял и е искал да направи театрален сериал. Ние от „Реплика“, заедно с режисьора решихме да го направим. Продължителността на представлението го прави тежко както за нас актьорите, така и за зрителите. Разделили сме го на осем отделни части. Ще има леки почивки между частите. По този начин зрителите ще имат възможност да избират кои серии да гледат, а и няма да се наложи да стоят осем часа и да припадат по столовете. Ако някои желае да изгледа цялото представление наведнъж – никой няма да го спре.

Да очакваме ли театралният сериал да се играе в алтернативни пространства или ще бъде на сцена, по познатия на повечето зрители начин?

Премиерните дати ще бъдат на сцена в камерна зала на Студентски дом, който

е бившият Младежки театър. За в бъдеще планираме да разпарчетосаме пиесата и различните й части да се играят различни места в София. Например една от сериите може да е апартамент в ж.к. „Люлин“. Идеята ни е да има сборен пункт, от който моят герой, който е следователят в „Престъпление и наказание“, да събира публиката и да ги заведе до мястото, в което ще се играе. Другата серия може да е в таванско помещение. Така в декор на пиесата се превръща цяла София.

Кажи ни повече за екипа, с който работите по този проект?

Актьорите са хората от театър „Реплика“. Благой Бойчев играе Разколников. Участват още Милко Йовчев, Ивайло Драгиев, Боряна Пенева - Йовчева, Милена Ерменкова, Ирина Андреева и аз.

Ти си един от създателите на театър „Реплика“, който се превърна в пример за това, че всичко е възможно, стига човек да иска и да работи върху осъществяването на мечтите си. Сигурно е било трудно да се наложите в началото. Кое запази сплотен и мотивиран екипа?

Искреността и честността, с която подхождаме към театъра е това, което запази мотивацията и екипа ни. Обичаме театъра и всякакви други глупости и битовизми не ни интересуват

Идваш от Армения. Труден ли беше пътя от там до България и какви са спомените ти?

Нашите ме докараха в България. Спомените ми от Армения са много приятни. Те са детски – пъстри и шарени. Пътят беше интересен. Дойдохме през Москва. Там преспахме за една нощ. Беше доста интересно.

Гледал ли си арменски театър?

Да. Около фестивалите, на които съм ходил, съм попадал на арменски представления. За мен е вълнуващо и емоционално да гледам театър на родния ми език. Темите са различни от тези в българския театър, имайки предвид последните събития и военните конфликти на Армения с Азербайджан. Няма как темите да не попаднат в тази посока. Те са за войната, за Родината, за семейството и как то може да бъде разделено от една война. За голям късмет на България тази тема не й е позната към настоящето, а ако е позната, то е от далечната история.

Свободните артисти бяха едни от най-потърпевшите покрай пандемията. Кои проблеми изкара на преден план този световен проблем?

Пандемията зададе доста голям въпрос – дали изобщо има нужда от театър. Освен това изкара на повърхността темата за пазара, която мен лично ме вълнува.

Дали български пазар за театър е малък или голям? Дали хората, които се занимаваме с изкуство, имаме работа? Или ли зрители, които да гледат всички трупи? Картинката излезе доста разочароваща.

Можем ли да кажем, че хората обърнаха гръб на изкуството по време на пандемията?

Не искам да обвинявам хората, защото в крайна сметка и ние попаднахме в ситуация, при която духовното не ти е приоритет. В този форсмажор станаха ясни много неща, което е добре, защото си сверихме часовниците. Разбрахме къде се намираме и спряхме да живеем илюзии, според които си въобразяваме, че някой тръпне да ни гледа.

В независимия сектор огромен проблем е публиката. Тя няма досег до изкуството, което правим. Това е сериозен проблем. Лично аз съм част от трупата на Плевенския театър като актьор. Като режисьор съм на свободна практика. По повод театър „Реплика“ и продуцентската ми дейност тук, смятам, че единият ми крак все още е в независимия сектор. Освен това десет години бях там и се вълнувам от случващото. Проблемът не е в изкуството, което прави независимия сектор, а в пазара. В София има повече от 14 театъра. Зрителите в столицата са около 10 000 и няма как да покрият всички трупи. Ето тук се появява задачата ни да създадем нова публика, а не да крадем от чуждите театри. Представлението, което репетираме сега, е много подходящ проект, защото осемчасовото

„Престъпление и наказание“, което ще е под формата на сериал, няма как да бъде видяно от зрителя в конвенционална сцена.

С театър „Реплика“ организирате ателиета. Имаше такива за документален театър и драматургия. Това ли е начинът да се осъвремени родния театър и да се даде глас на млади и нетолкова млади, но талантливи творци?

В историята на изкуството и театъра драматургията играе важна роля. Чрез нея театърът се движи напред или назад. Ние осъзнаваме, че пробите относно драматургията и търсенето на нови драматурзи играе много важна роза, за да поеме театърът напред. Драматургията е болна тема на българския театър и кино.

Интересуваш ли се от политическия живот в България?

Да. Силно се интересувам, но не искам медийно да взимам отношение, защото това е нож с две остриета. Като гражданин политиката много силно ме вълнува, но като творец и медийна личност ще кажа, че политиката не ме интересува.

И все пак отиваме на избори и все някога ще имаме редовен кабинет и нов

министър на културата. Какво би го посъветвал? Имаш ли очаквания към него и какви са необходимите реформи, които трябва да се направят в сектора?

Нямам самочувствието да съветвам потенциален министър. Смятам, че на тази позиция трябва да е човек, който би трябвало да е капаците и да има ресурса да бъде министър. Ако това е така, то някакъв Ованес няма как да

му дава съвети. Ако обаче на поста застане човек, които няма необходимия капацитет, това ще е негов личен проблем. Има достатъчно начини грешките му да излязат наяве и не е нужно Ованес да маха с малкото си арменско пръстче и да му обяснява кое и как трябва да се направи. Нещата са ясни. Мисля, че хората, които до сега са били на поста министър на културата са наясно с проблемите. Отделен е въпроса, дали решаването им е приоритет.

Защо младите хора все по-рядко се задържат на работа в държавните и общински театри или поне провинциалните такива?

Главният проблем е финансовият. Животът е скъп, както всички знаем. Театралната заплата не достига за нормален живот. Младите хора имат своите нужди, макар че всичко е индивидуално, ако заплащането се повиши, ще има по-голям интерес. Сега повечето млади актьори работят като бармани и се опитват да изкарат допълнителни доходи с краткотрайни ангажименти.

На второ място е свободата. Творческите личности са свободни души. Те не могат да бъдат чиновници. Младите нямат усещането, че са роби на някаква система или на някой директор. Ако човек има избор да играе една роля, но да го прави с удоволствие и паралелно да работи като барман, за да си изкарва парите, то със сигурност ще избере това, от колкото да влезе в някоя трупа, да прави несвързотии и то за малко пари. Логично е да няма интерес към държавните театри, макар че има директори, които са адекватни и знаят какво правят на позицията, която заемат. Аз работя на щат в Плевенския театър и имам късмет, че попаднах на директор и не играем глупости. Това и причината да избера да съм част от трупата там.

Снимал си се в много филми. Според теб българското кино отразява ли проблемите и търсенията на днешния човек?

Българското кино е друга интересна тема. Историята с финансирането му е плачевна. Ако цял живот искаш да заснемеш филм, когато ти се отдаде възможност, се отиваш да вкараш в него всичко в него. Така се получава манджа с грозде.

Кое различава претенцията за изкуство от истинското такова?

Искреността и честността. Съвременния зрител не може да бъде излъган

лесно. Той има набито око. Когато се **подхожда** с лъжа към изкуството и зрителя, това се връща.

Да се върнем към представлението-сериал „Престъпление и наказание“. Кога и къде ще е премиерата му?

Премиерата ще е на 19-ти септември в Национален студентски дом. Искам да благодаря на директура на НСД, който за пореден път ни съдейства и приютява театър „Реплика“, на този етап, в прекрасната си камерна зала, която е леко олюпена. Началото на представлението ще е от 15 часа, а финалът ще е в 23 часа. През цялото време ще сме на сцената. Ще има почивки, разбира се. Така зрителите ще могат да се сменят. Другата дата на представлението ще е в Нощта на театрите или по-скоро предния ден. Идеята ни е да захапем от предния ден и да навлезем в Нощта на театъра, като паралелна своеобразна програма към това прекрасно събитие.[226]

[226] ***Източник: Дебати.бг, видео запис 12.09.2021***
https://debati.bg/ovanes-torosyan-za-debati-bg-rabotim-varhu-parvia-po-roda-si-teatralen-serial-video/

Нов каталог представя българските книги на модернизма

Нов каталог на българските книги на модернизма „Българският литературен модернизъм“ ще бъде представен на 16 септември в Националния студентски дом, съобщи авторът Росен Петков.

Изданието е цветно, с илюстрации и съдържа почти всички по-важни наши издания от ерата на модернизма. „Това е мой проект на колекционерската ми и изследователска дейност на книгата като артефакт повече от 30 години, някои от книгите са редки издания“, коментира Петков.

Каталогът съдържа 145 български заглавия на книги и списания и 12 чуждестранни от колекцията на Петков, илюстриращи развитието на българския литературен модернизъм и уводна статия от автора. Колекцията е събирана десетки години с много усилия и любов и представлява една представителна извадка на български книги и списания от края на 19 век до Втората световна война, като акцентът е върху книгите на модернизма от 20-те и 30-те години на 20-и век.

Артефактите са разделени в два раздела - „Колекция български литературен модернизъм“ и „Щрихи от чуждестранни издания - модернизъм“.

Росен Петков е изследовател на книгата като артефакт, създател на учебни материали в областта и колекционер. Познава редица първи издания на български автори и изследва техния език, стил и оформление - илюстрации, хартия, шрифтове, орнаменти и подвързия.[227]

[227] ***Източник: БТА, статия 13.09.2021***
https://www.bta.bg/bg/news/lik/29455-Nov-katalog-predstavya-balgarskite-knigi-na-modernizma

Росен Петков: Книгата и литературата са нещо повече от изкуство

На 16.09 Росен Петков ще представи каталога „Български литературен модернизъм“

На 16 септември в Национален студентски дом Росен Петков ще представи каталога „Български литературен модернизъм“, в който са включени 143 български и 14 чужди заглавия.

„Човек или обича книгата и литературата, или не я обича. Аз бих казал, че от ученическите си и студентските си години съм имал особено отношение към книгата. Преди години бях събрал една доста представителна колекция от руски технически книги, когато имаше руски книжарници в България и се предлагаха много добри преводни книги на руски език от световни автори“, казва Росен Петков.

Той е събрал и колекция от различни първи издания от редки и ценни книги, които в продължение на на повече 30 години е събирал, а някои е получил и по наследства.

„Бих казал, че книгата е нещо повече от някакъв вид изкуство, тя е живота на хората и живота на автора и е свързана с определени вярвания и исторически събития. Книгите и литературата ни дават нещо повече от другите видове изкуства“, категоричен е той.

Чуйте целия разговор на Йоана Георгиева.[228]

[228] ***Източник: БНР, аудио запис 15.09.2021***
https://bnr.bg/sofia/post/101527122/rosen-petkov

Литературният модернизъм представен в богато илюстрирано издание

Новоиздаденият каталог на българските книги на модернизма, озаглавен „Българският литературен модернизъм – една колекция на Росен Петков“, ще бъде представен днес от 18.00 часа в Националния студентски дом.

Каталогът е цветен, албумен формат, с илюстрации и съдържа информация за почти всички по-важни български книги от ерата на модернизма. Описани и илюстрирани са 143 първи издания и за сравнение са показани и някои съответни чуждестранни първи издания. Обхванати са и нашите художници модернисти, илюстрирали тези книги.

Това е проект на колекционерската и изследователска дейност на автора, резултат от интелектуални търсения в продължение на повече от 30 години. Редица от книгите са редки и ценни издания. Колекцията е представителна извадка на български книги и списания от края на XIX век до Втората световна война, като акцентът е върху книгите на модернизма от 20-те и 30-те години на XX век.

Артефактите са представени в два раздела, „Колекция български литературен модернизъм“ и „Щрихи от чуждестранни издания – модернизъм“. Всяко от изданията е представено с цветен снимков материал с добро качество и данни за самия артефакт: автори, редактори, преводачи, художници илюстратори, размери, брой страници, издатели, печатници, хартия на корицата и тялото.

Каталогът е отпечатан в 300 номерирани екземпляра. Той може да бъде полезен за преподаватели по литература, изкуствоведи, изследователи на литературата, дизайнери, художници/илюстратори, студенти и всички, които обичат книгата. На премиерата за каталога ще споделят мнение д-р Тони Николов, главен редактор на портал „Култура“ и сп.“Култура“, д-р Антон Стайков – зам.-председател на Съюза на българските художници, Константин Хаджиев - книжар и антиквар, Валентин Милев - колекционер, и други.[229]

[229] ***Източник: Монитор.бг, статия 16.09.2021***
https://web.archive.org/web/20210917085143/https://www.monitor.bg/bg/a/view/literaturnijat-modernizym-predstaven-v-bogato- ilustrirano-izdanie282233

Изложба за зараждането на рейв музиката в България се открива в Студентския дом

Ретроспективната изложба „Български Рейв Архив“ се открива на 22 септември от 19:00 ч. в Националния студентски дом в София и е отворена за посетители до 29 септември.

Проектът Bulgarian Rave Archive (BRA) представя интерактивна мултижанрова изложба, посветена на зараждането на електронната музикална сцена в България от края на 90-те години.

Чрез различни съвременни и дигитални похвати експозицията събира на едно място архивни материали от революционното рейв движение у нас и влиянието му върху градската култура.

Проектът ще бъде представен в две изложбени пространства в Националния студентски дом.

Две видео инсталации чрез технологията видео мапинг ще представят на посетителите архивни видео материали, интервюта и фотографии. Изложбата ще включва още инсталация с AR (Добавена Реалност) филтър и книга-зин с илюстрации, фотографии и графични изображения.

Какво могат да видят посетителите и как възниква електронната музикална сцена в България, ще научим от куратора на изложбата и визуалния артист Владислав Илиев в звуковия файл.[230]

[230] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 17.09.2021***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101528060/chobanov

Изложба за историята на електронната музикална сцена в България - Телевизия Европа

Изложба за историята на електронната музикална сцена в България

„Интерактивна мултижанрова изложба“- посветена на зараждането на електронната музикална сцена в България от края на 90-те години. „Чрез различни съвременни и дигитални похвати експозицията събира на едно място архивни материали от революционното рейв движение у нас и влиянието му върху градската култура“, каза визуалния артист и куратор Владислав Илиев в „Европа сутрин“. Ретроспективната изложба

„BRA | Български Рейв Архив“ се открива на 22 септември от 19:00 ч. в Национален Студентски Дом и е отворена за посетители до 29 септември:[231]

[231] ***Източник: ТВ Европа, видео запис 19.09.2021***
https://www.tvevropa.com/2021/09/izlozhba-za-istoriyata-na-elektronnata-muzikalna-stsena-v-balgariya/

„Българският литературен модернизъм - една колекция на Росен Петков“

Сирак Скитник, Иван Милев, Мирчо Качулев и Макс Мецгер в новоотпечатания каталог. В Националния студентски дом бе представен илюстриран каталог на българските книги на модернизма. Каталогът съдържа 143 български книги и списания от времето на модернизма/авангарда. За сравнение накрая са посочени и няколко емблематични чуждестранни издания.

За важността на каталога „Българският литературен модернизъм- една колекция на Росен Петков“ и включените в него кръгове от модернисти говориха писателят Георги Господинов, главния редактор на портал „Култура“ и списание „Култура“ д-р Тони Николов, зам.-председателят на Съюза на българските художници д-р Антон Стайков, книжаря и антиквар Константин Хаджиев и колекционера Валентин Милев.

Презентаторите подчертаха, че каталогът запълва една празнина в литературата за модернизма- визуалното представяне на тези издания, техните корици и илюстрации, създадени от известни и неизвестни художници. Авторът на каталога представя книгите като артефакти- илюстратори, хартия, печатници и други важни данни за артефактите. Заедно с известните произведения от ерата на модернизма, в каталога са включени и редица автори от провинциалните малко познати или непознати кръгове- ямболския, русенския, казанлъшкия, врачанския и други. Каталогът съдържа редица редки и ценни издания, за които няма публикации до момента.

Лекторите подчертаха, че през тези години (началото на 20-ти век) художници и писатели често са работели в обща среда, изповядвайки общи идеи и създавайки произведения един за друг. Кръгът около Гео Милев или ямболския кръг около Crescendo и Кирил Кръстев са съставени от писатели, поети и художници, които същевременно са и визионери, например прокарват идеите на футуризма. Беше споменато, че изданията на модернизма често са малки книжки, отпечатвани на лоша хартия и колекционерството и каталогът имат значителна роля за тяхното съхранение и популяризиране. Не на последно място 20-те и 30-те години на

20. век са силни години за българската литература и театър, когато те се

модернизират и европеизират, когато стават носители на нови идеи.

Според индекса накрая на каталога в него са включени над 80 художници-илюстратори. Илюстрациите на някои от тях са забележителни произведения на изкуството. Например, Сирак Скитник, чиито илюстрации в „Български балади“ на Теодор Траянов са особено впечатляващи със своето въздействие. Сирак Скитник, като състудент (в Петербург) на Марк Шагал и Василий Кандински е един от ярките представители на модерните тенденции в илюстрацията на книгата.

Иван Милев е известен и обичан български художник, по-малко познат с илюстрациите си в книгите. В каталога „Българският литературен модернизъм-една колекция на Росен Петков“ е показана за първи път една от най-ранните отпечатани илюстрации на Иван Милев (вероятно първата отпечатана)- корицата на списание „Чайка“, 1917 г. Кориците на изданията на Асен Златаров (Аура), на малките книжки на издателство „Аргус“, демонстрират постиженията на българския сецесион. Други илюстрации на Иван Милев, като тези в сборника „Одрин“, показват съчетаване на фолклорни елементи с модернистични и могат да бъдат наречени „фолклорен модернизъм“. Мирчо Качулев е ямболският художник, за чиято изложба Гео Милев възкликва „о, как не съм го познавал“, в последствие поръчва на Качулев илюстрации към своя „Алманах Везни“, препоръчва Мирчо Качулев за участие в прочутата изложба модернизъм в Белград, на сръбското списание „Зенит“, 1924 г., редом с Кандински, Лисицки и Мохоли. Макс Мецгер е „непослушното дете“ на тези години, дълго премълчаван художник и илюстратор на книги, започнал като привърженик на социалистическите идеи и автор на прочутата гравюра на Ленин в сп. „Пламък“ на Гео Милев, преминал метаморфозата от анархокомунист до националсоциалист. Женен за дъщерята на известен български издател Райна Костенцева (описано в книгата „Моят роден град София“). Книгите на българския модернизъм са едно интересно съчетание на текст и илюстрация, демонстриращи нови идеи и желание за промяна. Каталогът може да бъде полезен за изследователи на книгата като артефакт, графични дизайнери, изкуствоведи, преподаватели по литература, колекционери и всички, които обичат книгата. Автор на илюстрирания каталог е Росен Петков, графичният дизайн е направен от Росен Петков и Боряна Савова, издател е СОКИ, повече информация може да се намери на https://modernism.scas.bg[232]

[232] ***Източник: 24 часа.бг, статия 20.09.2021***
https://www.24chasa.bg/novini/article/10200896

Изложба припомня философията на рейв културата в България

С шарени коси, цветни и широки дрехи, много и различни обеци, свободни да следват себе си, заредени с ентусиазъм и собствен ритъм, много от младите хора в края на 90-те години у нас изповядват философията на рейв културата. Днес идеологията им може да бъде проследена в мултижанровата изложба „BRA | Български Рейв Архив“, която се открива на 22 септември от 19 часа в Национален студентски дом и ще остане там до 29-и.

Изложбата е замислена като мост между поколенията и разказва историята на електронната музикална сцена в България. Филтри за добавена реалност, флаери, плакати, видеа и фотографии, интервюта с продуценти, диджеи, виджеи и пъстри „парти животни“ представят зараждането на рейва.

„Това време - края на 90-те - беше много активно с тази култура и повлия на обществото по някакъв начин. Много млади хора слушаха тази музика и я възприемаха като начин на изразяване, изразяване на свободата си. Мисля, че е важно да не забравяме историята си, чрез нея трябва дори да вдъхновим и новото поколение“, сподели в „Какво се случва“ куратorът на изложбата - визуалният артист Владислав Илиев - Vladzen. Според него експозицията отправя същото послание, което и преди са пропагандирали рейвърите – свобода, любов и ненасилие. А това, което не бива да се забравя, е именно дивия детски ентусиазъм, с който хората тогава са се забавлявали заедно и са се учили взаимно на морал и ценности. Владислав Илиев вярва, че в основата на рейв културата са чисто човешки взаимоотношения, които трябва все повече да пазим и поддържаме. Независимо дали звучи в отдалечен клуб, или от централните софийски улици, рейв сцената кара хората да танцуват и да загърбват различията си – били те социални, политически или икономически. Правила го е преди, може да го прави и сега. Тази култура има възможността да се възроди, а „BRA | Български Рейв Архив“ поставя началото на това съдържанието, което пази паметта за нея, да бъде дигитализирано, обработено и показано по иновативен и съвременен начин.[233]

[233] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 21.09.2021***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101530079

Архиви от родните рейв сцени са подредени в Националния студентски дом

Валерия Скимици е в Националния студентски дом. Там е разположена изложба, която ще ни върне в 90- те години на минали век, когато бяхме свидетели на истински културен феномен. Ще се потопим в „златните“ години на електронната музика.[234]

[234] ***Източник: БТВ Медиа Груп, видео запис 24.09.2021***
https://www.btv.bg/shows/predi-obed/videos/izlozhba-ni-sreshta-s-rejv-arhiv-ot-90-te.html

Студентският дом е на най-подходящото място в София

Граждански комитет, учреден още през 1910 г. по идея на съществуващия Студентски клуб, е поставил целта и задачата да бъде изградена сграда за събитията, дейностите и нуждите на студентската общност.

Войните обаче забавят осъществяването на идеята.

Чак през 1931 г. е първата копка на днешния площад „Народно събрание“, а сградата е завършена две години по-късно.

Архитекти са известните модернисти Станчо Белковски и Иван Данчов.

Дори е известно, че през 1929 г. арх. Белковски посещава Германия, където проучва местния опит в изграждането на подобни домове.

Добре се съчетава със съседната жилищна кооперация от средата на 30-те години, построена в същия стил и същевременно контрастира с ъгловата, изпълнена в стил сецесион.

От края на 30-те години носи името на българския престолонаследник – Студентски дом „Княз Симеон Търновски“ .

Между 1944 и 1952 г. в сградата на пл. „Народно събрание“ №10 последователно са настанени Щабът на съветската армия и Народния театър на армията.

През 1991 г. с Постановление на Министерския съвет се предоставя безвъзмездно Студентският дом в София на Министерството на образованието и науката за стопанисване и управление за задоволяване на социалните и културните потребности на студентите.

От 1996 г. Националният студентски дом (НСД) е архитектурен паметник на културата.

Урбанистът Здравко Петров за Студентския дом

След пожар на голямата сцена в Студентския дом сградата става само място, където има офиси, но пространството не се използва за културни събития, разказа в студиото на Радио София Християн Даскалов, който в момента е директорът на НСД.

„Малко по малко от 2018 г. започнахме да възстановяваме залите. Работата не е спирала и до днес“, отбеляза Даскалов.

В момента се обособява читалня, ще се прави и звукозаписно студио, допълни

перкусионистът Петър Йорданов-Бъни (съосновател на група „Оратница“), който е сред доброволците, които трансформират и облагородяват помещенията в Дома.

Работи се по цялостен архитектурен проект за реконструкция на сградата и за интериорния дизайн на пространствата.

Но ще са нужни 3 млн. лева за реализацията.

Към Дома функционират най-различни състави – артисти, танцьори, музиканти, академичен хор. Но съществува и възможност да се наеме помещение за събития от независими артисти. НСД няма персонал и всяко дарение е добре дошло за поддържане и развиване на пространствата, каза още Даскалов.

Директорът си пожелава да възстанови традицията на младежкия конкурс за забавна песен, в който навремето са се изявявали много от известните днес музиканти.

Чуйте разговора с Християн Даскалов и Петър Йорданов-Бъни[235]

[235] ***Източник: БНР, аудио запис 06.10.2021***
https://bnr.bg/sofia/post/101536785/studentskiat-dom-e-na-nai-podhodashtoto-masto-v-sofia

Българският литературен модернизъм

Монографията „Солунският кинофестивал: История, предизвикателства и метаморфози“ на Гергана Дончева.

В „Библиотеката“ на 10 октомври:

Филми и литература в кино-фестивала „Cine Libri“. Какво чете… Силвия Петкова.[236]

„Марадона. Божията ръка“: биографична книга за Марадона.

[236] ***Източник: БНТ, Библиотеката, видео запис 10.10.2021***
https://bnt.bg/news/kolekciyata-na-rosen-petkov-balgarski-literaturen-modernizam-v304763-298754news.html?page=6

Фестивал за документален театър и съвременна драматургия Недрама за шести път - Българска национална телевизия

За шести път ще се състои Фестивал за документален театър и съвременна драматургия „Недрама“ от 16 до 24 октомври в Национален студенстки дом . Гости в „Култура.БГ“ са Благой Бойчев и Георги Тенев, които разкават повее за събитието.

„Това събитие е фестивал - лаборатория. Това означава, че в рамките на фестивала хората ще видят резултатите от няколко ателиета - ателие за драматургично писане, ателие за документален театър и режисьор-актьорско ателие“, каза Благой Бойчев.

Георги Танев води ателието за драматургично писане.

Той коментира: „Приех тази покана, защото смятам, че това, което театър „Реплика“ прави е изключително, защото запълва голяма празнина. Тези млади хора вършат работа на „мускули“, правят неща, които трябва да се правят от по-сериозни институции“.

Вижте целия разговор във видеото.[237]

[237] ***Източник: БНТ, Култура.бг, видео запис 13.10.2021***
https://bnt.bg/news/festival-za-dokumentalen-teatar-i-savremenna-dramaturgiya-nedrama-za-shesti-pat-v304991- 299170news.html

Международен фестивал за съвременна драматургия и документален театър „NEDRAma“

Започна фестивалът за съвременна драматургия и документален театър, наречен „NEDRAma“. Това е шестото поредно издание, което поставя фокус върху ателиета за документален театър и писане на съвременна драматургия. В програмата тази година вземат участие различни български и чуждестранни артисти и организации от независимата сцена като Vox Populi, АТОМ Театър, румънският артист Пека Щефан, режисьорът Елица Йовчева и млади дебютанти от Националната академия за театрално и филмово изкуство:

„Документалният театър винаги третира темите от живота тук и сега. И има бъдеще именно в тази своя парадигма. Детелина Станева ще представи – „Реанимация – живот наново“, това е представление, което е за хора, които са минали през реанимация, били са на косъм от смъртта, Треана Минкова ще представи представление за пет актриси, които са тръгнали да се срещат с жени в манастири, отрекли се от светския живот, те вземат интервюта от тях. Третото представление от тази поредица е с режисьор Любомир Сапунджиев, разглежда темата за желаните и нежеланите деца, представя истории на жени, които са си задали въпроса да задържа детето или не. Документалният театър намира своята реализация в много форми, съвременната драматургия също третира и се старае да третира сегашното живеене.“

Изданието отбелязва и 10 години от основаването на театър „Реплика“, които са организатори на събитието. Фестивалът за документален театър и съвременна драматургия „НЕДРАМА“ ще продължи до 24-ти октомври на сцената на Националния студентски дом. От Ателието за драматургично писане на Николай Коляда – можете да видите за първи път на сцена текстовете, създадени в рамките на ателието на Николай Коляда, което се проведе в 5-ото издание на фестивал – лаборатория NEDRAma. Сценичните версии са поверени на младите режисьори Надя Пенчева и Детелина Станева.[238]

[238] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 19.10.2021***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101543226/mejdunaroden-festival-za-savremenna-dramaturgia-i-dokumentalen-teatar-nedrama- international

„Компютърно пространство“ демонстрира синтеза наука-изкуство-технологии

В Националния студентски дом за 33-и път ще се проведе Международният форум за компютърни изкуства. Предстои да видим интерактивни системи, разработени от ученици, които имат за цел да улеснят нашия живот. Ще погледнем и зад обектива на единствения български фотоапарат „Еделвайс“.

Какво друго, ще разберем от Камен Лисички. Вижте във видеото.[239]

[239] ***Източник: БТВ Медиа Груп, видео запис 28.10.2021***
https://www.btv.bg/shows/predi-obed/videos/kompjutarno-prostranstvo-demonstrira-sinteza-nauka-izkustvo-tehnologii.html

XXXIII международен форум за компютърни изкуства и съвременни медии Компютърно пространство

Национален студентски дом

Форум за компютърни изкуства и съвременни медии „Компютърно пространство“ ComputerSpace.org Форумът е част от Календара на културните събития на Столична община.

Тридесет и третото издание на международния форум за компютърни изкуства „Компютърно пространство“ включва конкурсна част и културна програма. Културната и развлекателна програма ще се проведе от 28.10.2021 (четвъртък) до 30.10.2021 г. (събота) в Национален студентски дом при спазване на всички противоепидемични мерки. Някои от събитията, като например семинарите, ще се проведат онлайн.

Достъпът е безплатен, но се изисква предварителна регистрация чрез сайта computerspace.org - „Вземи покана за събитието“.[240]

[240] ***Източник: visitsofia.bg, статия 28.10.2021***
https://www.visitsofia.bg/bg/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D1%8A%D0%B1%D0%B8%D1%82%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0-%D0%B2%D1%8A%D1%82%D1%80%D0%B5%D1%88%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B0/day,28/month,10/year,2021/evid,13109/uid,6dec7c1998d5ed8e72b422a898ab45df?fbclid=IwAR2JtGGRm59kCVJByYE_y1UZOJyYh1UXi2H2mYLqjo04titLnZnZcQ1zfL0

„Българският литературен модернизъм - една колекция на Росен Петков“, Росен Петков, издателство „СОКИ“, 2021 г.

Новоотпечатаният каталог на книгите на модернизма „Българският литературен модернизъм – една колекция на Росен Петков“ показа два интересни феномена. Първият е създаването на общности от писатели и художници, изповядващи общи идеи, проповядващи с творчеството си определена философия – футуризъм, конструктивизъм и други. По този начин книгата се превръща в едно целенасочено съчетание на текст и визия. Вторият феномен е свързан със създаването на определени кръгове в София и провинцията и опити за модернизиране и експериментиране в областта на литературата и театъра. През 1920-те и 1930-те години се наблюдава разцвет на тези изкуства и доближаването им до европейския модернизъм.

Илюстрираният каталог съдържа 143 български издания (повечето първи), а накрая са посочени за сравнение някои емблематични чуждестранни издания. Всяко от изданията има една илюстрация в реален размер и други с вътрешни страници в намален размер. Посочени са не само автори и илюстратори, но и печатници, издатели, вид на хартията и други подробности.

В „Увода“ на Каталога [Петков] са уточнени критериите, по които са включени изданията – заради модернистичните илюстрации или заради модернистичния текст, а понякога и поради двете. Коментирано е и разбирането на времето на модернизма в по-тесен и широк смисъл. В широк смисъл това е времето от края на XIX век, от символизма и сецесиона, през авангарда и ярко изразения „социален модернизъм“ преди Втората световна война. В по-тесен смисъл това са проявите в България на модернизма през 1920-те и 1930-те години – футуризъм, конструктивизъм и други.

Модернизмът в българската литература и оформлението на книгата Росен Петков.

Крайъгълен камък в историята на българския литературен модернизъм, разбира се, е кръгът около Гео Милев. Още с „Лиричните хвърчащите листове“ от 1915 г., преводи на Стефан Маларме, Рихард Демел, Пол Верлен, Емил Верхарн и Фридрих Ницше, посветени на младите поети символисти Николай Лилиев, Теодор

Траянов, Людмил Стоянов, Димчо Дебелянов, Николай Райнов, Гео Милев заявява своята насоченост. На заглавните страници са портретите на авторите, клиширани от дърворез, изработени от Гео Милев [Горчева].

Списание „Везни“ (1919-1922 г.) става трибуна на българския символизъм и експресионизъм. С огромната си енергия и талант Гео Милев оформя списанието като защитник на модернизма, като медия с нов естетически вкус. Още в първия брой от 1919 г. са поместени илюстрации на Едвард Мунк и Иван Бояджиев [„Везни“, 1919].

Брой първи съдържа и откъс от „Жестокият пръстен“ на Гео Милев и „Гарванът“ на Едгар По в превод на Георги Михайлов. Гео Милев работи с редица художници модернисти, някои илюстрират негови издания, за други той пише [Маринска, 2015, стр. 27-70]. Някои от художниците, с които Гео Милев работи или за които пише, са Иван Милев, Сирак Скитник, Мирчо Качулев и Макс Мецгер.

Списание „Пламък“ излиза в епоха на разруха и противоборство, още невъзстановена от Първата световна война и Войнишкото въстание, България е свидетел на убийството на Александър Стамболийски и на потушаването на Септемврийското въстание. Авторите, които сътрудничат на списанието, са Николай Хрелков, Димо Хаджилиев, Георги Василев, Марко Марчевски, Николай Райнов, Емануил Попдимитров, Матвей Босяка (Матвей Вълев), Марко Бунин, Ламар и др. А използваните илюстрации са от Анна Балсамаджиева, Николай Дюлгеров, Петър Дачев, Макс Мецгер, Христо Каварналиев, Крум Кюлявков, Гео Милев и други [Данова]. Шести брой на списанието е конфискувано, а в седми-осми брой излиза поемата

„Септември“ и „Полицейска критика“, където се описва конфискуването на шести брой и нахълтването на полицията в редакцията на списанието. Гео Милев пламенно възкликва „Може Пламък да бъде спрян… Но няма пожарна команда, която да може да угаси пламъка на мисълта“.

Един друг кръг, който заслужава специално внимание, е Ямболският кръг от модернисти. И едно списание, уникално явление за този край, списание „Crescendo“. Пропагандиращото футуризма списание, макар и в три книжки, една от които двойна, е забелязано от самия кръстник на футуризма Филипо Томазо Маринети. Гимназистът Николай Черняев, редактиращ в Горна Оряховица сп. „Лебед“, предлага на 18-годишния Кирил Кръстев от Ямбол да поеме редактирането и издаването му и книжка от третата годишнина на „Лебед“ през 1922 г. става първата книжка на

„Crescendo“. „Crescendo“ отпечатва книгата на съредактора Теодор Драганов „Истерични веери“.

Корицата на „Литературен сборник Перун“ дава доста добра представа за имената от Ямболския кръг от писатели и поети.

Разбира се, тук трябва да се отбележи и прочутата изложба на сп. „Зенит“ (ZENIT). Собственик, издател и главен редактор на Zenit е Любомир Мицич, а редактор – Иван Гол (Ivan Goll). Редакционният съвет в Белград е представен от Бошко Токин, в Прага от Бранко Ве Полянски (Бранислав Мицич), а Иля Еренбург и Ел Лисицки издават руска версия на „Зенит“, септември-октомври 1922 г.

Българските участници в изложбата на „Зенит“, Мирчо Качулев, Анна Балсамаджиева, Иван Бояджиев, са заедно с такива автори като Кандински, Лисицки и Архипенко. Гео Милев препоръчва българските участници в международната изложба на „Зенит“.

Около ученическото списание „Светли зари“, издавано в Русе през 1921-1923 г., се формира кръг от млади поети и писатели, някои от които работят за популяризирането на литературата през 20-те и особено на модернизма. В списанието се срещат имената на Весела Страшимирова, Недялко Месечков, Теодор Чакърмов, Горянин (Константин Попов), Владимир Радев (Валдемар), Л. Гертнер, П. Драгоев, Дим. Панчев, Генчо Колев, А. Перев (Andro), Пенчо П. Русенов, Никола Ст. Кермекчиев, Иван Пенков (Жан П.) и други.

Любопитни са включените в Каталога по-малко известни или непознати писатели от провинцията, например

„Викове“ на Йелсен (Иван Буюклийски) и Адел (Димитър Иванов), Враца, 1923 г.

Трябва да се отбележи и поредицата от малки книжки на издателство „Аргус“, 1922 г., на Светослав Минков и Владимир Полянов, издавано от Радослав Спасов и посочено от руския библиограф Евгений Харитонов като първото издателство в света, специализирано за фантастика [Спасов]. Илюстратор на кориците е Иван Милев.

След средата на 20-те модернизмът започва да придобива все по-социални и пропагандни нотки. Достатъчно е да споменем издателствата „Факел“ или „Азбука“. Влиянието на утвърдилата се вече Руска революция, на „Интернационала“, на редица социално и протестно насочени движения срещу несправедливостите на капитализма проличават в някои от издаваните книги в началото на 30-те. Един от

художниците, които се свързват с по-агресивното течение на модернизма – авангарда, е Макс Мецгер.

Не на последно място Сирак Скитник е една малка вселена на българския литературен модернизъм. Състудент на Марк Шагал и Василий Кандински в Петербург през 1908 г., член на групата „Мир изкуства“, която се оформя като център на Руския художествен авангард, Сирак Скитник е оставил едни от най-впечатляващите илюстрации на книги. По-ранните му илюстрации имат по-голяма мекота и дори елементи на сецесион, но по-късните съдържат „категорични/резки“ черти и геометрични елементи и са в стил авангард.

„Български балади“, Теодор Траянов, 1921 г., илюстрации на Сирак Скитник

В Каталога са включени редица редки издания, а някои илюстрации на книги се появяват за първи път. Една от първите (вероятно първата) отпечатани илюстрации на Иван Милев, корица на сп. „Чайка“, говори за изгряващия млад талант. Списанието се издава в Бургас, някои броеве – в София.

Корица от Иван Милев в сп. „Чайка“, 1917 г., една от първите (възможно е да е първата) отпечатани илюстрации на Милев. Много може да се говори за книгите на българския литературен модернизъм, но нека оставим снимките от колекцията в каталога „Българският литературен модернизъм“ да говорят за това. Настоящите редове са може би един бегъл прочит на избрани автори и имат за цел да събудят интереса на читателя към този важен период на нашата книга – периода на модернизма. Повече за Каталога може да се прочете тук.

Росен Петков е изследовател на книгата като артефакт, създател на учебни материали в областта и колекционер. Имал е удоволствието да се запознае с редица първи издания на български автори и да изследва техния език, стил и оформление – илюстрации, хартия, шрифтове, орнаменти и подвързия. Петков работи в областта на компютърните изкуства и дизайна и е един от първите експерти, спомогнали за развитието на компютърните изкуства у нас. Ръководил е иновативни международни проекти в областта на книгите и дигитализацията.[241]

[241] ***Източник: Култура.бг, статия Октомври 2021***
http://kultura.bg/web/%D0%BA%D1%80%D1%8A%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%B7%D0%BC%D0%B0/

Устойчивият начин на живот на сапатистите - Гавраил Гавраилов

Представители на Сапатисткия фронт за национално освобождение разказаха за модела на самоуправление в мексиканския щат Чиапас. Срещата беше част от тяхното посещение в България по време на дългоочакваната европейска обиколка на сапатистите.

На 8 октомври 2021 г. в салона на Националния студентски дом, представители на Сапатисткия фронт за национално освобождение споделиха опит от своята революционна дейност и какви са предизвикателствата пред концепцията им за обществено развитие. След двучасовата им презентация имаше и дискусия. Любопитното при тяхното представяне бе начина, по който те конструират чрез публичен разказ общата си историческа памет. По време на тяхната европейска обиколка сапатистите не само споделят собствения си модел на общностно развитие, но и черпят впечатления и опит от европейски антиглобалистки групи.

Хората взимат решенията

След първоначалното въстание на сапатистите през 1994, те се превръщат във водещ глас на коренното население на Мексико. Те изграждат автономна система за самоуправление в територии на щата Чиапас, населени предимно от привърженици на движението. Ключов принцип, лежащ в основата на сапатисткия проект, гарантира, че автономните институции служат на хората. Това е значението на принципа „e mandar obedeciendo“ (да водиш, като се подчиняваш). Политическите им лидери не вземат решения от името на своята общност като нейни представители, а по-скоро действат като делегати на общността. Те изпълняват решенията, взети в местните събрания, което е традиционен механизъм за вземане на решения. Те съществуват на ниво село и включват жени, чието овластяване е в центъра на сапатистката революция. Този модел започва да се изгражда от 1983 г., като в началото организацията е строго нелегална и съставена само от мъже, но впоследствие се включват и жени. Днес около една трета от сапатистите са жени.

Селските асамблеи избират делегати в общински съвет – следващото ниво в административната структура на Сапатистас. След това на регионално ниво няколко автономни общини са представени чрез делегати в Съвети за добро управление

(наричани така, за да се прави разлика с „лошото“ мексиканско правителство). Членовете им служат с ограничен мандат на ротационен принцип на смени само за няколко седмици. Честата ротация има за цел да предотврати появата на клиентелистки мрежи.

Жените са в челните редици

От самото си началото си през 1983 г., Движението на сапатистите работи за подобряване на живота и зачитане на правата на жените от коренното население в Чиапас, Мексико. Сапатистките приемат Революционен закон за жените през 1993 г. Той гарантира правото на справедлива заплата, свободен избор на партньора, решение за броя на децата. Също така дава право на здравеопазване, на образование, да участват в обществени дела и да встъпват в политическа служба. По време на представянето петте жени споделиха как са били третирани жените от местното население в Южно Мексико в годините след колонизирането на земите им. На моменти детайлите бяха трудни за осмисляне, както и за превод. (Сапатистките говореха на испански, а преводът беше на английски език).

През годините жените сапатистки са в авангарда на съпротива. Те участват равноправно във всички аспекти на политическото и обществено организиране. Те поддържат връзка с жени по целия свят, като организират различни международни събирания. Те са създали кооперации, където занаятчийските продукти се продават на по-справедлива цена, а жените работят в по-добри условия за по-добри заплати.

Въпреки това жените сапатистки имат и своята традиционна функция. Те поддържат дома, като приготвят храна и се грижат за децата. Но те така също преподават в контролирани от общността училища, ръководят сапатистки здравни центрове, заемат длъжности в сапатистките органи за управление, работят във фермите си, а някои от тях правят собствени видеоклипове и радиопредавания.

Здравето и образованието са водещи ценности

Сапатистите са разработили собствена здравна система, като те използват и здравна помощ от специалисти, които не са сапатисти. Повечето общности имат местен доброволец, който получава обучение по традиционна и съвременна медицина в регионалните здравни центрове, организирани от Движението. Тези доброволци предоставят базови услуги в локален дом на здравето. По-специализирано лечение се предлага в клиники, разположени в някои от общинските центрове. Координиращите комитети по здравеопазване, също като образователните, съществуват на всяко административно ниво, което гарантира

участието на общностите в администрирането на автономната здравна система.

Автономните училища се администрират от така наречените „организатори на образованието“. Те са предимно местни младежи, които преподават в собствените си общности под надзора на образователна комисия, избрана от местно събрание. От стартирането на автономната образователна система сапатистите са провеждали обучителни програми за подготовка на организаторите на образование и разработване на учебна програма в сътрудничество със солидарни групи, неправителствени организации и доброволци отвън, както и след консултация с местното население.

По подобен начин се обучават новите промоутъри. Това са хората, които разказват за сапатистките идеи по света. Промоутърите не получават заплати и често са подпомагани от общността при отглеждането на техните царевични ниви, докато отсъстват.

Учебната програма за всички е интегрирана в живота на общността и е пригодена да подготви новото поколение за самоуправление и самодостатъчност. Водещи предмети са автономията на движението, история му, агроекология и ветеринарна медицина. За обучение се използва испански език, както и местните езици на различните етнически групи. Акцент при обучението е запазването на местните традиции и знания. Общността участва активно в определянето на методологията и учебната програма.

Парите също са важни

Функционирането на автономното правителство, училища и клиники, както и други колективни проекти, се финансира от приходи от кооперации и земеделски колективи. Те са в центъра на стремежа на сапатистите да постигнат икономическа самодостатъчност от държавата и да изградят икономика, основана на справедливо разпределение на ресурсите. Докато кооперациите и колективите съжителстват със семейната земя и индивидуалното предприемачество, участието в колективна работа на ротационна основа е задължително.

Има и популярни банки, които отпускат нисколихвени заеми на членове на общностите. Тези банки генерират средства, които се инвестират в нови колективни проекти. Някои колективи са само за жени и целят да предоставят възможност на жените да придобият увереност и да участват по-активно в социалния живот на своите общности.

Кооперациите на сапатистите

След въстанието от 1994 г. исканията на коренните жители за признаване на тяхната култура и техните колективни, икономически и политически права не са удовлетворени. Техният негативен предишен опит и желание за промяна водят до създаването на първата кооперация за кафе Sapatista. Целта на производителите е да получат алтернативен начин на доставка и износ на кафето, който да им позволи да прекратят пълната си зависимост от посредниците и непредсказуемия глобален пазар. Техният призив за създаване на „друг“ пазар на кафе, с по-достойни условия за производителите, е възприет от малки кафенета от САЩ със съществуващи кооперативни структури и прогресивна политическа ориентация.

Първата кафе-кооперация, съставена изключително от членове на сапатистите, е Mut-vitz („Планината на птиците“) в района Сан Хуан де ла Либертад, в планините Чиапас. Mut-vitz е създаден през 1997 г. с 200 производители на кафе, които през 1999 г. провеждат първата продажба и износ на около 35 тона за Европа и САЩ. Експериментът се оказва много успешен. В рамките на следващите три години количеството изнесено кафе се е увеличава пет пъти. Междувременно върви и процес по биологично сертифициране на кафето. Така се създава нова кооперация в Пантелхо, във високопланинските райони. Цените на това кафе са предварително определени и справедливи спрямо всички участници в сделката.

Структурата на кооперациите

Общото събрание на производителите е върховният орган на кооперациите, което се свиква поне веднъж годишно и избира нов административен съвет на всеки 3 години. Общо има около 2500 включени производители, докато количеството кафе, което отива в солидарните мрежи, е стотици тонове, в зависимост от условията през всяка година. Сапатистките кооперации за кафе са пример за развитието на алтернативни и автономни икономически структури в Чиапас. Чрез своята дейност производителите не зависят от местния или световния пазар, като същевременно това им носи достоен доход, който се увеличава с годините. Освен това те получават достъп до общи структури и техническа поддръжка. По този начин кооперациите за кафе действат като движеща сила на движението на сапатистите.

Кооперациите се сблъскват и с трудности. Изграждането на ефективна организационна структура, която да зачита хоризонталната и пряка демократична политическа ориентация на движението на сапатистите, в началото е най -голямата им трудност. Те съзнателно отказват всякакъв вид помощ от мексиканската държава и се занимават с техническите и бюрократичните процеси само с

подкрепата на независими и солидарни организации в Мексико. В същото време те се опитват да разработят някои инфраструктурни проекти като пространства за съхранение и предварителна обработка на кафето.

В резултат на това регионът Чиапас претърпява значителен бум и се превръща в модел за подражание за създаване на допълнителни кооперации, например в производството. Освен това биологичното земеделие е съществена част от самозачеването на сапатистките кооперации за кафе. Сапатистите имат традиционно разбиране за околната среда и природата и нарочно се разграничават от фермерите, благоприятстващи правителството. Сапатистите се стремят към устойчиво отглеждане. Това включва и опазване на горските масиви в самите плантации за кафе, което влияе добре не само на качеството на реколтата, но и на запасите от вода.

В днешно време кафето Zapatista се разпространява в най-малко 12 европейски държави. Всички местни инициативи са свързани чрез хоризонталната мрежа RedProZapa, която провежда общи събрания два пъти годишно в някой европейски град. Общата характеристика, която ги обединява, е тяхната политическа солидарност с борбата на сапатистите. Продажбата на кафе осигурява икономическа подкрепа на производствените структури в щата Чиапас.

Европейската обиколка на сапатисти през лятото и есента на 2021 г. също така подпомага популяризирането на техните идеи. Фактът, че на срещата в София революционната организация беше представена само от жени, е показателен за равноправието между половете. Направи впечатление, че при засягането на различни теми от всекидневието на живота в щата Чиапас винаги се обръщаше внимание на екологичния аспект и значението на устойчивото земеделие върху цялостния облик на Сапатисткия фронт за национално освобождение.[242]

[242] ***Източник: Eco Hub, статия 15.10.2021***
https://ecohub.bg/ustoychiviat-nachin-na-zhivot-na-sapatistite/

Благой Бойчев, Театър „Реплика“: Мечтая някой ден да си имаме наша собствена сцена

Благой Бойчев в „Престъпление и наказание“ по Ф. М. Достоевски

„Вдишай! Сега издишай!.. Колкото повече задържаме дъха си, толкова повече искаме да издишаме, да махнем маските, да говорим.“.

Във фокуса на вниманието ни е едно събитие, което заслужава да бъде осветено, защото се свързва с постоянно възобновяващата се енергия и въображение на свободния театър, отвъд ограниченията или

„новото нормално“ в изкуството – а именно шестото издание на фестивала за документален театър и съвременна драматургия NEDRAma International 2021. Той ще бъде открит днес, в 17:30, в Националния студентски дом в столицата и ще продължи до 24 октомври. Организатор е независимият Театър „Реплика“.

Фестивалът лаборатория е подкрепен от Национален фонд „Култура“.

В звуковия файл можете да чуете разговора на Любима Бучинска в предаването за изкуство и култура „Арт сезони“ с актьора и режисьор Благой Бойчев, един от създателите на „Реплика“. В последно време можете да го гледате в ролята на Разколников в новия им 8-часов спектакъл „Престъпление и наказание“ или по-скоро театрален сериал по известния роман на Ф. М. Достоевски.

Благой Бойчев е завършил НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“. Магистър е по философия в Софийския университет и специализант по театрална режисура в театралната академия.[243]

[243] ***Източник: БНР, аудио запис 16.10.2021***
https://bnr.bg/blagoevgrad/post/101542401

Вдишай Свободно... на фестивал NEDRAma International 2021!

За шести път театър „Реплика“ - независима театрална трупа за социален и документален театър, оргазнизира фестивал-лаборатория NEDRAma International. Тази година той ще се проведе от 16-ти до 24 октомври в Национален студентски дом в столицата.

„NEDRAma - сбирщайн на всичко това, което ни вълнува в театъра. Сбирщайн на различни хора и идеи. Фестивал, който съществува с идеалната цел да си подаваме ръка едни на други.“, казват организаторите от театър „Реплика“, които отбелязват и своя 10-годишен юбилей тази година.

„Вдишай! Сега издишай. И се приготви за шестото издание на фестивал-лаборатория NEDRAma - фестивал за документален театър и съвременна драматургия. Сега отново вдишай. Колкото повече задържаме дъха си, толкова повече искаме да издишаме, да махнем маските, да говорим.

Ето това се случва и със свободния театър и NEDRAma - искаме да говорим и даваме пространство на други творци да го правят. Тази година на нашия фестивал-лаборатория ще се случат безпрецедентните 6 премиери.

Ще има много документален театър, много съвременна драматургия и най-вече много млади творци, които намериха своето пространство. Сега издишай и вдишай... СВОБОДНО!“ е поканата на организаторите.

Фокус на изданието през 2021 година е върху ателиетата, които се провеждат в рамките на фестивала, и лабораторните срещи между различни млади творци, които създават съвременно изкуство.

Ще видим резултатите от три ателиета:

- Ателието за документален театър, в което участват млади професионалисти и актьори, които направиха своите първи опити в жанра
- Ателие за драматургично писане с ментор Георги Тенев - ще се състои четене на новосъздадените текстове на четиримата участници в ателието
- Ателието за драматургично писане на Николай Коляда - ще видим за първи път на сцена текстовете, създадени в рамките на ателието на Николай Коляда, което се проведе в 5-тото издание на фестивал - лаборатория NEDRAma. Сценичните версии са поверени на младите режисьори Надя Пенчева и Детелина Станева.

В тазгодишното издание на NEDRAma ще вземат участие различни български и чуждестранни артисти и организации от независимата сцена като Vox Populi, АТОМ Театър, румънският артист Пека Щефан, режисьорът Елица Йовчева.

На 24 октомври по случай своя десетгодишен юбилей, театър „Реплика“ ще отбележи рождения си ден с премиера на „7 Реплики“ с режисьор Гаро Ашикян.[244]

[244] ***Източник: impressio.dir.bg, статия 16.10.2021***
https://impressio.dir.bg/stsena/vdishay-svobodno-na-festival-nedrama-international-2021

Мобилно приложение представя най-ярките звезди на българския песенен и танцов фолклор

Folklore in the pocket (Фолклор в джоба) е мобилно приложение. В него са събрани знанията на едни от най- ярките звезди на българския песенен и танцов фолклор, които по нов интерактивен начин представят традициите, разказват създателите от Koncerti.bg.

По думите им апликацията е алтернатива на познатите форми за провеждане на фолклорни концерти и образователни работилници, съвременен посланик и преносител на мъдростта на българските обичаи.

Представянето ще бъде тази неделя, в Националния студентски дом с фолклорна програма, работилници за малки и големи, първи срещи с апликацията и концерт с най-любимите музиканти и танцьори от българската сцена.

Сред тях са Ася Пинчева от „Космическите гласове на България“, „Оратница“ и „Тригайда“, Деница Христова („Филип Кутев“), Дияна Димитрова („Мистериите на българските гласове“, Борислав Илиев, Стойо Стоев (фолклорна формация „Багри“), Петър Йорданов-Бъни („Тъпани и гайди“, „Оратница“) и Живко Василев (етно-джаз формация Outhentic).

Проектът се организира с подкрепата на националния фонд „Култура“.[245]

[245] ***Източник: БТА, статия 03.11.2021***
https://bta.bg/bg/news/lik/23059-Mobilno-prilozhenie-predstavya-nay-yarkite-zvezdi-na-balgarskiya-pesenen-i-tants

Хайде, Отело, да заспиваме вече: Дим, барабани и Боян Арсов х 2

Първо представление. Две завъртания преди началото. Дните не стигаха. Беше напрегнато.

Дали ще се получи?

Премиерата на „Отело - Гибелта на Иделиста“ по пиесата на Уилям Шекспир и текстове за войната без съмнение е сред най-очакваните (следкарантинни) спектакли на сезона. Не само защото трескавата подготовка е в ръцете на отличените с „Икар“ млади театрали - режисьорът Дина Маркова и актьорът Боян Арсов, а защото е много повече от постановка. В „Отело“ се компилират танцувалното движение, музикалното познание и визуалните ефекти, които го превръщат в същински експеримент, имащ една едничка цел – да ни покаже, че обезателно трябва да пробваме да вървим в различни посоки в живота си, независимо дали ще допуснем грешки.

Не е ли този смел и рисков подход част от познанието на Свръхчовека? Имаме ли право да кривнем от отъпкания и широк път на древното изкуство театър? Ако питаме Театър Зонг в лицето на актьора Боян Арсов...:

Авангардът е жив!

Веднага след емоционалната премиера Боян Арсов разкрива първо пред Impressio трепетите, триковете и перипетиите на вярната трупа по време на подготовката!

„Беше дълъг, трудоемък процес, който изискваше посветеност и вяра… повече от обикновено. И време. И сплотена група актьори, които да мислят и да търсят заедно с нас. Независимият театър е особена територия, там всичко много по-лесно може да се разпадне неочаквано. Особено след този залог в началото, който сами си поставихме – съвременен прочит на класическия текст на Шекспир в адаптация, включваща цитати и хипотези за войната от други автори, концептуалния ход в действието двамата главни персонажи да бъдат изиграни от един актьор, сценичния образ, визуалното решение на спектакъла и изработката на средата и костюмите, което лично мен ме оставяше без сън дни наред. Но човек, ако не сам себе си – то кой да го предизвика по-добре?“ , казва Боян.

Основният сюжет на спектакъла всъщност е базиран върху сюжета от пиесата

на Шекспир. Отело и Яго са двете противоположни енергии, които задвижват механизма на действието, а Дездемона се оказва инструментът в ръцете както на единия, така и на другия.

„За нас беше важно тя да носи чистото съзнание на влюбеното момиче, невинна, симпатично наивна, като бяла сянка в иначе мрачната военна обстановка“ споделя Боян Арсов.

Тя е невинна. А Отело е влюбен в нея и те си принадлежат.

„Защо тогава този безпогрешен лидер, идеалист и безкрайно влюбен мъж – генерал Отело, не вярва на любимата си, която му се кълне, че не е изневерила? Не е ли парадоксално? Толкова ли се е поддал на това съмнение, подхвърлено му от Яго“, пита се Боян.

Преработвайки оригиналната пиеса на Шекспир и компилирайки я с текстове на други автори, между които Брехт, Мюлер и Е.Е. Къмингс, Дина Маркова и Боян Арсов създават модерен колаж на сцената.

„Една от основните теми в нашето представление е темата за войната. Войната като метафора за света в който живеем, а не само и единствено като битка на бойното поле. Войната, която водим в този свят, оказва се, е срещу самите нас. Животът изисква от нас да бъдем най-добрите във всеки един момент. Отело е точно такъв. Разумен, интелигентен, водач. Как тогава успява да се заблуди и се поддава на интригата на Яго за Дездемона, който в началото по-скоро опипва почвата, а Отело се връзва. И тук ли започва гибелта на идеала, гибелта на идеалиста? „, пита се актьорът.

Арсов е и автор на пластиката и визуалната среда в представлението, като заедно с останалите от трупата в продължение на цяла година създават ефектен, образен театър, отвъд текста.

Дим, истински барабани и Вяра Коларова! Зададен е ритъмът!

„Забавно бе и когато поканихме Вяра Коларова да се присъедини към актьорския състав. Като ѝ казах, че ще стои на няколко метра над земята на въртяща се през цялото време сцена, тя не бе убедена, че няма да падне оттам. Но преодоля този страх. После включихме и барабани - доста се занимавахме. Тя е свирила и преди, много е искала да се занимава с това. Случайно улучих афинитета ѝ към ударните инструменти, а аз харесвам, когато на сцената има истински инструмент. Та, ако в „Животът е сън“ не можем без арфа, тук в „Отело“ не можем без барабани“

Само с две цели завъртания преди да излязат пред публиката, Боян Арсов, Надя

Керанова, Вяра Коларова, Живко Симеонов, тримата войници Алеко Дишев, Цветан Апостолов, Румен Михайлов буквално спират дъха и разплакват звездната публика на първия ред.

И с маски може да познаете певецът Любо Киров, Стенли и съпругата му - Людмила Сланева -Локо, музикалният продуцент Саня Армутлиева, проф. Снежина Танковска, балериите от Националната опера и актьорът Димитър Николов. Звездна публика, която плаче в края на представлението!

„Хората са впечатлени от смелостта и обема на цялото. От това, че ползваме основата на Шекспировия

„Отело“, но вадим от него целия сюжет, който е между едноименния герой, Яго, Касио и Дездемона. Поставяме тези герои в един по-различен контекст, създаден от други текстове и други автори, въвеждайки нови персонажи – момчетата войници; черното конферансие Вяра Коларова... и вече със съвременни театрални средства изграждаме основите и облика на този наш свят“, казва екзалтирано Боян.

Съвсем в духа на авангардизма той отхвърля традиционните представи и форми и се стреми към ново развитие на изразните средства и на естетическите схващания.

„И пак вървим изцяло в посоката, в която авторът ни води. А в случая е много интересно, защото използваме оригинала на Шекспир, обаче посоките се промениха доста“, казва Боян.

Ако се замислим над оригинала, Отело е мавър – цветнокож, много по-възрастен от Дездемона по пиеса. Той е Генерал, а войната - негово задължение и задача. Дездемона се влюбва в него и неговите способности като такъв. Касио е най-добрият му приятел, пръв разбрал за любовта на генерала си към Дездемона. А Яго? Яго има пъклен план – да раздели влюбените, заради завистта си към успехите на Отело!

„При нас Отело и Дездемона са двама млади, съвременни хора. При Шекспир – Яго използва именно различията в годините и расата, за да посее зрънцето на ревността. И тъй като при нас тези различия са елиминирани, търсихме еквивалент, който да компенсира важните фактори, за да ни свършат работа в действието на нас, казва Боян и разкрива:

Затова изпратихме Отело далече!

Боян Арсов се появява на екран в началото на представлението, той не е в Щаба. Не знае и не може да видиви какво точно се случва, което не е точно така по

пиеса.

„В случая даваме на Яго предимствтото да използва това разстоянието между двамата влюбени, което напоследък се оказва доста актуална тема покрай дистанцията заради коронавируса“, споделя Боян.

Стигаме до там, че Отело най-накрая се появява на сцената и вече носи със себе си идеята, че Дездемона му е изменила.

„Беше интересно как да намерим в поведението на любимата такива подсказки, които на Отело да му говорят, че тя наистина има връзка с неговия приятел Касио. Ще видите ако гледате представлението! Много режисьори представят Дездемона като лека жена, тоест вменяват, че историята за връзката ѝ с Касио е истинска. Но това, според мен, отнема от чистотата и красотата на любовната история между Отело и Дездемона и олекотява фактът, че този Отело – идеалистът, който може би знае всичко и трябва да е непоклатим, всъщност се поддава“.

За целта режисьорът Дина Маркова и Боян Арсов използват другите текстове в пиесата, като най- впечатляващ е метафоричният образ на Войната.

„Войната при нас е стремежът да си непрекъснато подготвен, във форма, да си непрекъснато съсредоточен... Защото съвременният свят изисква точно това от нас. Отело и Яго са класически образи, но ако ги превърнем в негативи - единият е злодеят, другият е героят. Антагонист и Протагонист. Тези наши герои поискахме да ги слеем в едно, за да говорим всъщност за Човека, за Идеалиста. Човекът, който непрекъснато се бори със съмнението и с това да не направи крачката в грешната посока“.

Затова и Отело, и Яго са изиграни от Боян Арсов заедно, по едно и също време на сцената.

„Търсих предизвикателство за мен след Сихизмундо в „Животът е сън“ на Калдерон – много обемна и изтощаваща физически и емоционално роля. Първоначално мислехме аз да съм Отело, друг актьор да е Яго. После допуснахме обратния вариант. Накрая ни хрумна да ги съчетаем в едно. Преработихме текста малко, за да е възможно. Все пак, по пиеса, двамата имат няколко много важни сцени заедно - при нас единият е видеовръзка, другият е театрализиран до степен на невъзможност. В крайна сметка – Отело и Яго са Човека, който сам себе си погубва!“

Гибелта Идеалиста сам си я избира

Оказва се, че всички правим планове, горим с желанията си, гоним мечтите си, но има сили извън нас, които всъщност ни водят нанякъде без ние да разберем.

„Да, странно е как този Отело, който е много умен, разумен, пресметлив, честен, идеалистичен във вижданията си, именно той стига до това убийство на финала. Това е и историята на един Яго, който просто е онеправдан от самото начало, който усеща, че мястото му не е сред героите, по-нагоре в йерархията, той е с тази брада – може би малко по-възрастен от Отело, аутсайдер с пъклена кауза и си я преследва, развивайки интригата до крайност“.

И докато в „Животът е сън“, сънят и реалността променят героя му до неузнаваемост, в „Отело“ Боян се въплъщава в двама различни герои.

„Надигравам се, така го определиха. Това е адски странно, защото в началото съм горе, на екрана като Отело, а долу, на сцената пред зрителите съм Яго. В хода на цялото, сюжетът се развива, историята расте и точно преди кулминацията на Яго, аз трябва да изляза от образа и да се поява като този, който досега го е слушал, който е от другата страна на всичко това. Трябва изведнъж да изоставя героя си Яго, точно преди да финализира пъкления си план, за да доведа най-големият му враг – Отело. От актьорска гледна точка е много интересно. Цялата енергия, с която развивам образа на Яго, изведнъж се разсейва, чупи се и аз влизам като другия герой, който и за публиката, и за Боян Арсов сега пристига на сцената“ , казва актьорът.

Нататък става все по-интересно. Двамата са едновременно на сцената. Водят диалог, а Дездемона, изиграна от Надя Керанова, партнира и с двамата.

„Споделяха ми в репетициите, че и за останалите актьори е много странно и криво, но се справихме“.

С интересни движения, компилиращи движения от хип-хопа и модерния балет, войниците се появяват на сцената – млади, енергични актьори, току-що завършили и получили шанс да покажат уменията си на голямата сцена.

Близо година отнема подготовката за ефектния спектакъл, който печели финансиране от Програма

„Култура“ на Столична община и от Национален фонд „Култура“ - Програма „Дебюти“.

„Не започна по мед и масло. Нямаше как след премиерата на „Животът е сън“ да се хвърлим веднага, защото бяхме потънали в историята там. След това дойдоха наградите „Икар“ за това представление, четири турнета и спектакъла заживя, хранейки се с нашето внимание и енергия. И след като се отърсихме и откъснахме от него, си спомнихме за „Отело“. И от миналия октомври започнахме първи срещи с актьорите, работа по текста и костюмите, репетирахме дълго и трудно, защото бях

много зает през март в Операта, в Младежкия и Сатиричния театър... Репетирахме в Студентския дом през нощта. После имаше проблеми с „Азарян“ от гледна точка на това дали ще ни вместят в програмата си, а аз държах на точно тази амфитеатрална сцена с два кръга, защото знаех, че ще има окоп – пропадало, така да се каже, в земята. Беше трудно, дойде карантината, спряхме изцяло репетиции. С Дина продължихме да работим дистанционно по текста, аз продължавах да мисля по визията и да предлагам разни неща и чак в края на юни започнахме интензивните репетиции“.

„Отело“ е идея на Дина Маркова, от която е вдъхновен и Боян. Двамата са обединени в това, да използват „канавата“ - пиесата на Шекспир, за да покажат по-голяма картина. Какво мисли Брехт, какво мисли Мюлер, Сун Дзъ и други философи по темите от пиесата. Част от книгите им можем да видим и на сцената, а Яго безкомпромисно ги изгаря във варела!

А след премиерата...

„Много различно за мен е това представление. След първата ни среща с публиката беше толкова странно, че няма вече някое копче, което да зашия, да купя боя отнякъде, няма нужда да пренеса някъде нещо... Винаги е странно, когато един такъв въображаем свят занимава съзнанието ти и ангажира силите ти толкова дълго време и след това поеме по свой път... Бяха месеци работа по всички компоненти“

Мултимедията на сцената приковава вниманието. Оказва се доста по-различно от снимане на филм за екипа. Тъй като видеото играе с актьорите на сцената, трябва да е много точно заснето, което е равно на денонощия работа. В екипа на представлението е привлечен Jeason Brad Lewis, който работи по заснемането и монтажа на видео-сцените.

„Трябваше да са много точно записани, за да се впишат в логиката на целия спектакъл. Как Отело да загаси цигарата в листа, как точно да му падне косата на челото, как точно да хвърли монетата... Убедих се, че ако в независимите проекти екипът е стабилен и заедно в трудностите, които се появяват - проблемите се разрешават“

След спектакъла „Отело“ идва удовлетворението. Гордостта. Задоволството от добре свършената работа. Отзивите.

„Винаги се вълнувам от първата среща с публиката. Малко по-късно в конкретния случай започнах да търся обратна връзка. Исках да си остане по-дълго

тази въздишка от свършената работа и удовлетворението. Беше много богато, но и много трудоемко. И да – бях щастлив, че се справихме!“

Защо да видим с очите си Гибелта на Идеалиста

Човек сам прави изборите си. Човек сам си пречи. Сам е отговорен за това, дали идеалът, който преследва и гони, ще бъде разрушен. Човек е Отело и Яго в едно. Непрекъснато се съмняваме без да знаем посоката, в която се движим, неудовлетворени сме, искаме повече.

„Какво е мъдрост“, пита текстът на Мюлер в пиесата.

„Аз това не го мога!“ , е отговорът. Изстрел в тъмнината.

„Защо Отело не остава жив, след като е постигнал целта си – да убие Дездемона? Очевидно е било грешка“, казва Боян.

Част от Яго и Отело ще оставят парченца в него. Ще се появяват пред приятели и познати. Това е парадоксът на актьора – да си себе си и някой друг. В случая няколко други хора. Яго е тоталният разпад, енергията му е нихилистична. Той всъщност ръководи цялата група, която умира на сцената. Той води Смъртта.

Тя е в червеното - пантофките, фишуто, маските. Тя е в топлия, горещ цвят на любовта и страстта, но и на войната, кръвта и битката.

„Това се отразява емоционално на човека Боян. А същевременно Отело, който губи всичко, заради разрушителната сила, с която Яго го обстрелва постоянно, тази самота и огорчение, също остават в мен. Преди премиерата бях доста потънал и объркан точно в тези емоции. Смесваха ми се дните и живота с живота на героите от представлението. Много силно бе, не исках да говоря с никой до премиерата, за да се отпуши тази енергия „, казва Боян.

Разсъждавайки върху всичко казано до тук, аналогично стигаме до житейското заключение:

Като всички хора - и ние тръгваме на някъде, но във въртележката по пътя не усещаме кога преминаваме границата.

Животът изисква от нас да сме по-умни, отколкото сме.

Криси Димитрова[246]

[246] ***Източник: impressio.dir.bg, статия 03.11.2021***
https://impressio.dir.bg/interview/hayde-otelo-da-zaspivame-veche-dim-barabani-i-boyan-arsov-x-2

Филмът „Мечтата на Наташа“ на режисьорката Ваня Бойчева спечели наградата на фестивала „Синелибри“

Късометражният филм „Мечтата на Наташа“ на режисьорката Ваня Бойчева спечели специалната наргада на журито на фестивала „Синелибри“. Филмът е създаден по текстове на Ярослава Пулинович.

Филмът, е заснет в сградата на Национален студентски дом през 2020 г. Вижте повече в репортажа на Даниела Лалова.[247]

[247] ***Източник: БНТ, Култура.БГ, видео запис 09.11.2021***
https://bnt.bg/news/filmat-mechtata-na-natasha-na-rezhisyorkata-vanya-boicheva-specheli-nagradata-na-festivala-sinelibri- v307136-300121news.html

Фестивалът за свободен театър АСТ започва с писъци, очакват световни артисти

Фестивалът за свободен театър АСТ започва утре на сцена „Дерида“ с премиера на късометрежния танцов филм „Вик!“ на родената в Белград Катина Дишков. Тя от 14 години работи у нас в сферата на съвременния танц, изпълнителски изкуства, видео танц и алтернативно образование, разказват организаторите. След прожекцията е предвиден разговор с екипа на филма.

„Вик!“ изследва идеята за разрушителната сила на затаената енергия и нейното освобождаващо трансформиране в креативност. Автори на концепцията са четири изпълнителки от съвременния театър и танц - Ана Вълчева, Василия Дребова, Вероника Петрова и Катина Дишков. Ситуацията, в която бе поставено обществото от началото на 2020 г., и личният отзвук от нея при всяка една от тях ги провокират да обърнат внимание на огромното напрежение от различен характер, което нагнетяват не само като индивидуалности и артисти, но и като граждани на света, разказва от екипа на филма.

Режисьор и монтажист е Христо Симеонов, оператор е Веселин Христов.

Утре в Националния студентски дом започва майсторският клас на Мириам Енгел (Израел), която на 13 ноември ще представи и своя моноспектакъл A-Wake. На 24 ноември, благодарение на „Гьоте институт“, фестивалът ще посрещне и други световни звезди в съвременния танц - трупата на Саша Валц (Германия), с чийто спектакъл ще отвори новият център за съвременни изкуства „Топлоцентрала“.

Сред чуждите гости са Карин Пауър и Алдо Джаноти (Австрия) и компанията „Сеньор Серано“ (Испания).

Програмата предвижда и уъркшопи както с всички чуждестранни артисти, така и с български специалисти, а също и кръгла маса, отворена към местната театрална сцена и прилежащите й индустрии.

Паралелната образователна програма има за цел да повиши капацитета на българската независима сцена и да надгради както професионалните й умения, така и нейната способност да маркетира успешно своя арт продукт.

Тази седмица има още два български спектакъла - Common People на 11 ноември, и „Машините са кучки“ - на 14 ноември.

Останалите български заглавия са „Телепорт“ - за взаимодействието между танц и технологии, пренасяйки зрителя от сценичната среда към дигиталното пространство и обратно. С интерактивни елементи и игра с публиката е и „Караоке нощ“ на „Паник бутон театър“. „Ритуали на душата“ е по идея и хореографска концепция на Петя Стойкова.

„Преди края... (на света)“ е най-новото представление на Ива Свещарова и Вили Прагер и тяхно сценично „откровение“ за апокалипсиса. Спектакълът ще се играе на 17 ноември. На 18 ноември е реда на „Активно вещество“ - интердисциплинарен пърформанс на „Форсмажор студио“ и Диа Мантова с режисьор Стефан Прохоров.

През декември гостува театралното представление „Отело - гибелта на идеалиста“ по едноименната пиеса на Уилям Шекспир и в драматургичната версия на Дина Маркова.

Както писа БГА, между 7 ноември и 2 декември фестивалът за свободен театър АСТ ще се състои за 11-а поредна година и ще представи международна и локална програма под мотото „Вътрешно горене“[248]

[248] ***Източник: БТА, статия 09.11.2021***
https://bta.bg/bg/news/lik/22048-Festivalat-za-svoboden-teatar-ACT-zapochva-s-pisatsi-ochakvat-svetovni-artisti

Спектакълът „Три“ - търсене на себеопознаването чрез движение, музика, слово

„Три“ е спектакълът за търсенето на истинския път на човека, воден през самопознанието.

„Спектакълът се казва „Три“ по много причини. Първо триединство, съобразно с изразните средства на спектакъла - движение, музика, слово. Всеки изразен момент в спектакъла има свой глас. Не всяко изразно средство допълва другото, а по-скоро всяко говори на своя език и създават една условна атмосфера, в която се потапя зрителят“, разказа режисьорът Мариана Йотова в „България сутрин“. Тя добави, че акцентът е свързан с едни по-символични и архитипни образи, които дават ключове на зрителя и всеки сам извървява своя път за разчитане на сюжета. „Има конкретна история, която всеки може по някакъв начин да си адаптира спрямо своя светоглед и опит в живота. Може да се каже, че е сетивен театър, в който ти сядаш, оставяш всичко зад себе си и започваш да наблюдаваш. Има танц, има мултимедия, има актьори, които танцуват“, обясни актьорът Николай Дограмаджиев пред Bulgaria ON AIR. Спектакълът ще се играе в неделя в 17:30 и 19:30 в Национален студентски дом. „Себепознанието е едно от най-големите предизвикателства за всеки един от нас, особено в такива сериозни и предизвикателни времена. Това е част от темите в спектакъла, че търсейки тази искрица за себепознание, човек върви напред и става по-мъдър и много по-ясно разбира предизвикателствата по пътя. По този начин и съзрява и успява по-разумно да мине през изпитанията“, поясни още режисьорът. „Живеем в много щур свят. Много е важно човек да се вгледа в себе си и да събере сила единствено от себе си“, сподели Дограмаджиев. „Това е един синтетичен спектакъл, който използва всички възможни изразни средства на артиста. Това е интересното, че въздейства на различни нива. Всяко изразно средство захранва другото и провокира зрителя в неговата сетивност, емоционалност и въображението. Това е театър на въображението“, каза още Мариана Йотова. Гледайте целия разговор във видеото.[249]

[249] ***Източник: Телевизия България Он Ер, видео запис 09.11.2021***
https://www.bgonair.bg/a/36-sutreshen-blok/245073-spektakalat-tri-tarsene-na-sebeopoznavaneto-chrez-dvizhenie-muzika- slovo

Иновативното представление „Три“ съчетава музика, танци и мултимедия

Спектакъл „Три“ е представление, симбиоза между театър, танц и различни визуални въздействия. Гости в студиото са Мариана Йотова и Николай Дограмаджиев, които са част от актьорския състав на спектакъла.

Спектакъла „Три“ се играе в камерна зала „Академик“ в Национален студентски дом. Какво споделиха те за представлението, вижте във видеото.[250]

[250] ***Източник: БНТ, 100% будни, видео запис11.11.2021***
https://bnt.bg/news/inovativnoto-predstavlenie-tri-sachetava-muzika-tanci-i-multimediya-v307302-300165news.html

Премиера на „Сцени на разсъмване“ в Националния студентски дом

В студиото на „Култура.БГ“ с Юлиана Сайска, Елена Димитрова и Велислав Павлов разговаряхме за предстоящата тази вечер премиера на филма „Сцени на разсъмване“.

Между съня/спомена и кризата на предстоящия ден е моментът, в който се случва проясняването. Истината, която изплува като момент на разсъмване.

„Сцени на разсъмване“ е въведение в актуалната умора и постоянна тревожност през документално базирани сцени и монолози, бързо променящи се фрагменти от спомени, сънища, мечти в тяхната възможност или невъзможност.

Изградено по лични преживявания на екипа с текстове и провокации в писма на Цвета Софрониева, представлението е оратория за човешката безпомощност, за страха от загубата на човека до нас, за копнежите и илюзиите и за силата и утехата на пробуждането. За да осъзнаем реалността, която живеем и да я приемем или променим.

Вижте разговора във видеото.[251]

[251] ***Източник: БНТ, Култура.БГ, видео запис 12.11.2021***
https://bnt.bg/news/premiera-na-sceni-na-razsamvane-v-nacionalniya-studentski-dom-v307402-300248news.html

Майсторски клас на Мириам Енгел в студентския дом в София

В Националния студентски дом започва майсторският клас на Мириам Енгел (Израел), която на 13 ноември ще представи и своя моно-спектакъл A-Wake на Сцена Дерида, съобщиха от студентския дом. На 24 ноември, благодарение на Гьоте-институт България, фестивалът ще посрещне и други световни звезди в съвременния танц - трупата на Саша Валц (Германия), с чийто спектакъл ще отвори новият център за съвременни изкуства Топлоцентрала.

Откриват изложба на Адам Фекете в студентския дом в София

Силна селекция от български спектакли и пърформанси включва програмата на фестивала за свободен театър АСТ, който този ноември се провежда за 11 поредна година. Българските заглавия, които ще видим на Сцена Дерида, в новия център за съвременни изкуства Топлоцентрала, в Сити МаркЦентър, театър Азарян и ДНК, бяха избрани от самата независима сцена у нас с демократичен и нов за театралната ни общност модел.

Освен богато локално съдържание, фестивалът за свободен театър ще покаже и големите чуждестранни артисти и техните трупи Саша Валц и гости (Германия), Мириам Енгел (Израел), Карин Пауър и Алдо Джаноти (Австрия), компания Сеньор Серано (Испания). Програмата на АСТ предвижда и уъркшопи както с всички чуждестранни артисти, така и с български специалисти, а също и кръгла маса, отворена към местната театрална сцена и прилежащите й индустрии. Паралелната образователна програма на фестивала има за цел да повиши капацитета на българската независима сцена и да надгради както професионалните й умения, така и нейната способност да маркетира успешно своя арт продукт.

АСТ 2021 бе открит на 10 ноември на Сцена Дерида с късометрежния танцов филм ВИК! на родената в Белград Катина Дишков, която от 14 години работи у нас в сферата на съвременния танц, изпълнителски изкуства, видео танц и алтернативно образование.[252]

[252] ***Източник: Столица.бг, статия 12.11.2021***
https://stolica.bg/kultura/maistorski-klas-na-miriam-engel-v-studentskiya-dom-v-sofiya

Нощ на театрите в 11 български града

Деветото издание на инициативата е на 20 ноември. Разнообразни постановки, дискусии и онлайн представления за малки и големи Владимир Пенев и Теодора Духовникова са сред лицата на събитието

България за пореден път ще се включи в Европейската инициатива Нощ на театрите. Тази година е деветото издание, което ще събере в 14 вълнуващи часа театрални събития в 11 български града (София, Пловдив, Варна, Русе, Стара Загора, Благоевград, Плевен, Шумен, Сливен, Кърджали, Търговище), като към момента се планират събития както на живо, така и в различни онлайн платформи, съобщиха организаторите. Интригуващо подгряващо събитие са подготвили от Театър „Реплика“ - на 19 ноември в 18 ч. в Национален студентски дом на пл. Народно събрание символично ще бъде „отворена“ Нощта на театрите с представление в осем части (всяка по 45 мин., с антракт по 15 мин. между тях) по романа на Ф. М. Достоевски - „Престъпление и наказание“, под режисурата на Георг Жено. Спектакълът ще започне в петък, но реално част от него ще се случи и в първите часове на 20 ноември, тъй като общата му продължителност е 8 часа. В София Нощта се провежда с подкрепата на Столична община и ще започне от сутринта с детски представления в Софийска опера и балет, Младежки театър „Николай Бинев“, Театър „Възраждане“, Университетски театър към НБУ и Руския културно-информационен център. В 12:00 и в 13:15 ч. Софийска опера и балет ще отвори вратите си за тур зад кулисите. Точно в 12 ч. ще започне и откритото студио LIVE CAM „Другата страна на театъра“, което ще се излъчва на живо във фейсбук за всички почитатели на театралното изкуство в България и по света. Следобедната и вечерната програма ще предложи богат избор от представления в повечето театри в София. Специално за Нощта са планирани и представления в по-късни часове (след 21 ч.), за да могат зрителите да гледат повече спектакли. Сред посланиците на инициативата са популярни български актьори, сред които Владимир Пенев, Юлиан Вергов, Владимир Карамазов, Теодора Духовникова, Луиза Григорова- Макариев и много други.[253]

[253] ***Източник: в. Труд, статия 14.11.2021***https://trud.bg/%D0%BD%D0%BE%D1%89-%D0%BD%D0%B0-%D1%82%D0%B5%D0%B0%D1%82%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%B2-11-%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B0/

Ритуали на душата

Присъствието им е почти молитвено… и за да се впишеш в атмосферата, която създават е достатъчно да им повярваш!

В почти пълен мрак с нашепването на стихове:

„Аз съм тук Аз съм всичко Аз съм нищо от безкрайно Едно Шепот

под дърво пълно с цвят…“ започва представлението.

Мистика, която прави връзка с медитативното внушение е началото, градиращо в завихрена динамика. Структурата на представлението залага на изненадата, в която зрителят е въвлечен в непосредствен контакт с живото присъствие на танцьорите.

Лайт-мотивът:

„Аз съм тук Аз съм Ти

Аз съм Всичко и Нищо

само миг

от безкрайно Едно

откъдето животът се връща. Тялото е само Дом

Тялото е само Дом Тялото е само Дом“

…се превръща в рефрен, чрез който танцовото действие разкрива намерението на хореографа П. Стойкова да потърси, открие и свърже душата с тялото (отправайки послания), да разгърне вибрационно взаимоотношенията на участниците и да трансформира енергията им в творческа честота.

В този план хореографката работи с артисти, чиято съществена задача е да представят на всяко представление различен танцувален прочит с импровизационна амплитуда. Защо ли?

Модерното танцувално мислене е не просто проекция на движенческа култура, чрез която авторът прави опити да конструира спектакъл.

Много често концепцията му залага предимно на основната тема, но и в голяма степен на импровизаторските актьорски способности. Така чрез тяхната намеса, той доизяснява намерението си, в което подчертава този толкова важен щрих – разкриването на сюжета чрез съавторството им.

А когато боравим с тази толкова деликатна тема за ДУШАТА, съзнанието се

проектира върху необятно пространство, в което чувствителността избира да бъде водена предимно от философското ѝ тълкувание.

По всичко личи, че Петя Стойкова е не просто медиаторът в „Ритуали на душата“, но и мъдрецът, внимателно боравещ с вечните теми за това „Що е първично“, „Тялото ли движи душата или обратно“, „Как откриваме нашият дом“ и още въпроси от полето на екзистенциалното философско мислене.

Тя е авторът на заложената матрица от движения, чиято експресивност кулминира в правилния ѝ избор на актьорски състав: Иван Наньов, Катина Дишков, Радослав Йорданов, Неделя Ганчева, Цветина Матова, Владимир Груев. Ползва музика на Calming relaxation, Meditative mind, а костюмите са дело на Емилияна Анодонова-Тотева.

И още - спектакълът „Ритуали на душата“ беше в афиша на Национален студентски дом - София на 9 и 10 октомври. Включен е и в програмата на XI издание на фестивала за свободен театър АСТ, „Вътрешно горене“, провеждащ се в момента в София и който ще продължи до 1 декември. (Повече за програмата

„Вътрешно горене“) Тялото дава живот на нещата Отвъд

и така се разгръща Времето.

Твоето тяло. Моето тяло.

Една и съща река Няма край

Няма край Няма край

„Дюн“ е името на танцовата компания, съществуваща почти тридесет и пет години, със седалище в Бургас. Ще чуете какво сподели Петя Стойкова – нейният художествен ръководител за работният процес, за заложените цели и конкретно за творческите открития на всички участващи в работата над „Ритуали на душата“ след едно от представленията в НСД – София в аудиофайла:

Даниела Владимирова Христова[254]

[254] ***Източник: сп. Черно и бяло, статия и аудио запис 15.11.2021***
https://blackandwhitemag.bg/2021/11/15/%d1%80%d0%b8%d1%82%d1%83%d0%b0%d0%bb%d0%b8-%d0%bd%d0%b0-%d0%b4%d1%83%d1%88%d0%b0%d1%82%d0%b0/

Нощта на театрите идва на 20 ноември

НОЩ НА ТЕАТРИТЕ 2021

Европейската инициатива Нощ на театрите ще отбележи своята девета година в България и на 20 ноември ще събере в 14 вълнуващи часа десетки съдържания в 11 български града (София, Пловдив, Варна, Русе, Стара Загора, Благоевград, Плевен, Шумен, Сливен, Кърджали, Търговище), като към момента (поради динамичната обстановка) се планират събития както на живо, така и в различни онлайн платформи.

Интригуващо подгряващо събитие са подготвили от Театър „Реплика“ – на 19 ноември в 18 ч. в Национален студентски дом на пл. „Народно събрание“ символично ще бъде „отворена“ Нощта на театрите с представление в осем части (всяка по 45 мин., с антракт по 15 мин. между тях) по романа на Ф. М. Достоевски - „Престъпление и наказание“, под режисурата на Георг Жено. Спектакълът ще започне в петък, но реално част от него ще се случи и в първите часове на 20 ноември, тъй като общата му продължителност е 8 часа.

В София Нощта се провежда с подкрепата на Столична община и ще започне от сутринта с детски представления в Софийска опера и балет, Младежки театър „Николай Бинев“, Театър „Възраждане“, Университетски театър към НБУ и Руския културно-информационен център. В 12:00 и в 13:15 ч. Софийска опера и балет ще „отвори“ вратите си за тур зад кулисите, като включването в разходките е с предварителни записвания и до изчерпване на местата, които заради противоепидемичните мерки са с намален капацитет.

Точно в 12 ч. ще започне и откритото студио LIVE CAM „Другата страна на театъра“, което ще се излъчва на живо във фейсбук за всички почитатели на театралното изкуство в България и по света. Тази година за различните лица на театъра ще разкажат и режисьорите, и драматурзите, и актьорите. Част от темите, които ще се дискутират, са свързани с театъра в COVID ерата и възхода на новите формати, кризата и трансформацията в изкуството, българската драматургия тук и сега на театралната сцена, както и новите пространства за култура. Ще има преки включвания от Чикаго, Лос Анжелис и Тулуза.

Следобедната и вечерната програма ще предложи богат избор от представления в повечето театри в София, както и няколко импро сесии в ХаХаХа

импро палас (вкл. и с онлайн излъчване). Специално за Нощта са планирани и представления в по-късни часове (след 21 ч.), за да могат зрителите да гледат повече спектакли.

Някои от най-обичаните творци на българския театър, опера и балет и тази година застават зад каузата, като за първи път като посланици на инициативата се включват и двама режисьори – Галин Стоев и Явор Гърдев. Останалите лица на театралната Нощ са Владимир Пенев, Юлиан Вергов, Владимир Карамазов, Дарин Ангелов, Христо Петков, Ованес Торосян, Деян Ангелов, Георги Златарев, Константин Еленков, Йордан Ръсин, Теодора Духовникова, Весела Бабинова, Луиза Григорова-Макариев, Боряна Братоева, прима балерината Марта Петкова, премиер-солистът Никола Хаджитанев и диригентът Максим Ешкенази. Всички те ще участват в емблематичния проект „Нощни персонажи“, чийто нов прочит е дело на фотографа Диляна Флорентин, която работи в екип с Цветан Игнатовски, Слав Анастасов и The Smarts. Черно-белите колажи имат QR код, през който се разкрива една друга страна на посланиците: техните истории и усещания за театъра, които досега са останали скрити – защо понякога най-добрият маршрут към премиера е и най- сложният, какво се пее преди представление, как се учи текст и защо да ходим на постановка по пижами.

19-те фотографии ще бъдат официално представени във Фоайето на Театър „Възраждане“ (от 16 до 21 ноември) и UniCredit Studio на пл. „Света Неделя“ (на 19 ноември) в София. Входът за двете изложби е със свободен достъп.

Събитията, включени в програмата се реализират при спазване на всички COVID мерки.

Европейска Нощ на театрите е платформа, която обединява всички, имащи отношение към театъра и сцената за създаване и показване на качествено театрално изкуство, без граници, езикови, религиозни или етнически бариери.

Зад идеята стои Елеонора Роси (Франция), но пилотно проектът стартира през 2008 г. в Хърватска - инициран от Детски театър Добрава (Children's Theatre Dubrava) и Театър Шибеник (Šibenik Theatre). Форматът събира хиляди почитатели и зрители. Само година по-късно се превръща в национално събитие, в което участват почти всички значими хърватски театри и театрални трупи. Поетапно към инициативата се включват Босна и Херцеговина, Черна гора, Словакия, Австрия, Словения, Финландия, България, Белгия, Сърбия и Чехия.

Над 400 000 е броят на зрителите, които се наслаждаваха и преживяваха

театралното изкуство в изминалите 8 издания. Всичко това направи Нощта един от най-мащабните и силни театрални проекти в България. Нощ на театрите е част от Календара на културните събития за 2021 г. на Столична Община и се осъществява с подкрепата на Министерството на културата и Национален фонд „Култура“. Стрийминг партньор на Нощта за четвърта поредна година е STREAMER.BG.

Всичко актуално следете в официалния сайт, във фейсбук, инстаграм и Viber Community на инициативата.[255]

[255] ***Източник: Културни новини, статия18.11.2021***
https://kulturni-novini.info/sections/11/news/33711-noshtta-na-teatrite-idva-na-20-noemvri

Нощ на театрите с 8-часов спектакъл по „Престъпление и наказание“

Няколко столични театъра и Софийската опера се включват в програмата на „Нощ на театрите“, част от едноименната европейска инициатива, която обединява всички с отношение към театъра и сцената без граници, езикови, религиозни или етнически бариери. Събитието ще се състои на 20 ноември и заради пандемичната ситуация ще протече хибридно – на живо и онлайн.

Инициативата се провежда едновременно в няколко български града - София, Пловдив, Варна, Русе, Стара Загора, Благоевград, Плевен, Шумен, Сливен, Кърджали и Търговище.

В София Нощта започва още от сутринта. В деветото ѝ издание се включват Софийската опера и балет, Младежкият театър, Театър „Възраждане“, Университетският театър към НБУ и Руският културно- информационен център. Специално за инициативата са планирани и представления в по-късни часове, за да могат зрителите да посетят повече спектакли.

Началото е в 11 ч. с „Концерт за бебоци“ на Операта. В 12 и в 13,15 ч. институцията ще проведе два тура зад кулисите, като посещението е безплатно, но става само с предварително записване, тъй като местата са ограничени.

„Ромео и Жулиета“ е изборът на Младежкия театър за Нощта. Спектакълът е по познатата Шекспирова пиеса, използван е преводът на Валери Петров. В Театър „Възраждане“ публиката може да гледа

„Рогоносци“ по Молиер, режисьор е Йосиф Сърчаджиев.

От Театър „Реплика“ готвят т. нар. подгряващо събитие, което ще започне в 18 ч. на 19 ноември. Тогава в Националния студентски дом е началото на представление в осем части по „Престъпление и наказание“ на Достоевски. Всяка част е с продължителност 45 мин., между отделните откъси има антракт от по 15 мин. – така спектакълът ще се проточи до първите часове на 20 ноември. Режисьор на мащабната продукция, наречена „театрален сериал“, е Георг Жено.

Откритото студио „Другата страна на театъра“, което ще се излъча на живо във Фейсбук от 12 ч., ще съпътства събитията на живо почти през целия ден. Режисьори, драматурзи и актьори ще представят различните лица на театъра и ще

водят дискусии на теми като театъра във време на Ковид; възхода на новите формати; кризата и трансформацията в изкуството; българската драматургия тук и сега, както и новите пространства за култура. Ще има преки включвания от Чикаго, Лос Анджелис и Тулуза.

Част от гостите, които ще се включат в дискусиите, са режисьорите Явор Гърдев и Галин Стоев, актьорите Дарин Ангелов, Весела Бабинова, Юлиан Вергов, балерината Марта Петкова и писателите Александър Секулов и Захари Карабашлиев, които ще обсъдят съвременната българска драматургия. Подробности от програмата на „Другата страна на театъра“ може да следите тук.

Нощта е съпътствана и от проекта „Нощни персонажи“, необичайна фотографска изложба на Диляна Флорентин. Експозицията с портрети ще бъде във фоайето на Театър „Възраждане“ (до 21 ноември) и в

„UniCredit Studio“ на пл. „Света Неделя“ (на 19 ноември). Входът за двете изложби е свободен. Достъпът до черно-белите фотографии на творци, между които Владимир Пенев, Юлиан Вергов, Владимир Карамазов, Дарин Ангелов, Ованес Торосян, Деян Ангелов, Теодора Духовникова, Весела Бабинова и Максим Ешкенази, ще бъде с QR-код. След сканиране, публиката ще разкрие неочаквана страна на актьорите, режисьорите и диригента от снимките – техните истории и усещания за театъра, които досега са останали скрити, както и отговори на въпроса защо понякога най-добрият маршрут към премиера е и най-сложният, какво се пее преди представление, как се учи текст и защо да ходим на постановка по пижами.

„Нощ на театрите“ се осъществява с подкрепата на на Столична Община, Министерство на културата и Национален фонд „Култура“.[256]

[256] ***Източник: Площад Славейков, статия 19.11.2021***
https://www.ploshtadslaveikov.com/nosht-na-teatrite-s-8-chasov-spektakal-po-prestaplenie-i-nakazanie/

Live Cam събира режисьори, драматурзи и актьори в Нощта на театрите

Галин Стоев, Явор Гърдев и Захари Карабашлиев са сред специалните гости

Европейската инициатива Нощ на театрите ще отбележи своята девета година в България като събере днес в 14 вълнуващи часа десетки съдържания в 11 български града (София, Пловдив, Варна, Русе, Стара Загора, Благоевград, Плевен, Шумен, Сливен, Кърджали, Търговище), като към момента (поради динамичната обстановка) се планират близо 80 събития събития както на живо, така и в различни онлайн платформи. Интригуващо подгряващо събитие бяха подготвили от театър „Реплика“ – още вчера в Национален студентски дом на пл. Народно събрание символично бе „отворена“ Нощта на театрите с представление в осем части (всяка по 45 мин., с антракт по 15 мин. между тях) по романа на Ф. М. Достоевски „Престъпление и наказание“, под режисурата на Георг Жено. Спектакълът започна в петък, но реално част от него се случи в първите часове на 20 ноември, тъй като общата му продължителност е 8 часа.

В София Нощта се провежда с подкрепата на Столична община и ще започне от сутринта с детски представления в Софийска опера и балет, Младежки театър „Николай Бинев“, театър „Възраждане“, Университетски театър към НБУ и Руския културно-информационен център. В 12.00 и в 13.15 ч. Софийска опера и балет ще отвори вратите си за тур зад кулисите, като включването в разходките е с предварителни записвания и до изчерпване на местата, които заради противоепидемичните мерки са с намален капацитет.

Точно в 12 ч. ще започне и 4-часовото открито студио LIVE CAM под наслов „Другата страна на театъра“, което ще се излъчва на живо във Фейсбук за всички почитатели на театралното изкуство в България и по света. Тази година за различните лица на театъра ще разкажат и режисьорите, и драматурзите, и актьорите. Първи в студиото ще влязат част от посланиците на Нощта – Луиза Григорова-Макариев, Христо Петков, Георги Златарев, Боряна Братоева, Константин Еленков, Марта Петкова, Никола Хаджитанев, Весела Бабинова и Дарин Ангелов. Те ще разкажат за другата страна на театъра и балета, за щастието и тъгата в изкуството, за енергията на публиката, за предизвикателствата на новото време и за моментите, които са встрани от блясъка на прожекторите. Водещ от 12 до 14 ч. ще бъде Ива Дойчинова. На следобедната част на Live Cam-а от 14 до 16 ч. домакини ще бъдат

Стефан А. Щерев и Анна Ангелова. В дискусията, посветена на съвременната българска драматургия и препятствията, които срещат авторите на театрални текстове, ще участват Александър Секулов, Захари Карабашлиев, Юлиан Вергов, проф. Николай Йорданов. За новото пространство за култура Топлоцентрала ще разкажат Веселин Димов и Стефан Прохоров. Последният панел (от 15.15 до 16 ч.) ще бъде посветен на COVID-ерата в театъра, кризата и трансформацията в изкуството, бъдещето на театъра и сценичните изкуства в ерата на алгоритмите и на непрекъснатото виртуализиране на всеки момент от нашите преживявания. Тук думата ще имат Ангелина Георгиева от НАТФИЗ и режисьорите Галин Стоев и Явор Гърдев. Ще има преки включвания от Чикаго, Лос Анджелис и Тулуза. Следобедната и вечерната програма ще предложи богат избор от представления в повечето театри в София, както и няколко импро сесии в ХаХаХа импро палас (вкл. и с онлайн излъчване). Специално за Нощта са планирани и представления в по-късни часове (след 21 ч.), за да могат зрителите да гледат повече спектакли. Някои от най-обичаните творци на българския театър, опера и балет и тази година застават зад каузата, като за първи път като посланици на инициативата се включват и двама режисьори – Галин Стоев и Явор Гърдев. Останалите лица на театралната Нощ са Владимир Пенев, Юлиан Вергов, Владимир Карамазов, Дарин Ангелов, Христо Петков, Ованес Торосян, Деян Ангелов, Георги Златарев, Константин Еленков, Йордан Ръсин, Теодора Духовникова, Весела Бабинова, Луиза Григорова-Макариев, Боряна Братоева, прима балерината Марта Петкова, премиер-солистът Никола Хаджитанев и диригентът Максим Ешкенази. Всички те участват в емблематичния проект „Нощни персонажи“, чийто нов прочит е дело на фотографа Диляна Флорентин, която работи в екип с Цветан Игнатовски, Слав Анастасов и The Smarts. Черно-белите колажи имат QR код, през който се разкрива една друга страна на посланиците: техните истории и усещания за театъра, които досега са останали скрити – защо понякога най-добрият маршрут към премиера е и най- сложният, какво се пее преди представление, как се учи текст и защо да ходим на постановка по пижами.

19-те фотографии ще бъдат официално представени във Фоайето на театър „Възраждане“.[257]

[257] ***Източник: Монитор.бг, статия 20.11.2021***
https://web.archive.org/web/20211120084242/https://www.monitor.bg/bg/a/view/live-cam-sybira-rejisiori-dramaturzi-i-aktiori-v- noshtta-na-teatrite-290496

„АТОМ Театър“ представя „Вечер на миниатюрите“ в София - Столица.bg

На 27 ноември от 19.30 ч. в Национален студентски дом ще бъдат представени три артистични екипа, част от Селекция 6. Те ще покажат своите вълнуващи миниатюри, а на финала заедно с публиката ще имат възможността да участват в отворена дискусия, ще споделят своето мнение и ще отговарят на въпросите на публиката, съобщиха от студентския дом.

Perform my Reality? е продължение на дебютната видео-арт творба Reality? на Петя Пеева, която засяга проблема с насилието срещу жени. Липсата на идентифицираща информация относно извършителя е в основата на произведението. Тя се явява като метафора за мълчанието на обществото.

Нужно ли е да чакаш и на теб да ти се случи, за да предприемеш действие? Кога е времето да предприемеш нещо? Има ли подходящо време? Как можем да сме сигурни, че наистина има проблем? Правилно ли е да се намесваме в „чужди работи“? А, ако не се намесим ставаме ли съучастници в случващото се? **…**

Идея и хореография - Петя Пеева. Участват - Сирма Кунчева, София Христова и Емилия Тончева.

TYRED е танцова миниатюра по идея на Христо Желев. Творбата изобразява перипетиите на Човека, който е въвлечен в „колелото на живота“, въплъщението на Душата в тежкия материален свят, метафорично представен в танцовата миниатюра като гума на кола. Гумата съдържа в себе си качества, съответстващи на земното, телесното, тежкото, мръсното. Танцьор и хореограф - Даниел Денев. Идея - Христо Желев.

„Къде си“ е дебютираща танцова миниатюра на Габриела Янкулова, вдъхновена и създадена изцяло за „Вечер на миниатюрите“. Обхващаща 5 състояния - пъстри, дълбоки, смиряващи. Мястото е тук и сега, а пътуването е споделено и някак вечно. Пътуването към любовта, която никога не е била извън нас.

Проектът „Вечер на миниатюрите“ се реализира с подкрепата на Столична Община - Програма „Култура“.[258]

[258] ***Източник: Столица.бг, статия 23.11.2021***
https://stolica.bg/kultura/atom-teatar-predstavya-vecher-na-miniatyurite-v-sofiya

„(Не)желаните“ и смелостта да поставиш на сцената тема табу

Премиерният спектакъл „(Не)желаните“ е дело на екип от независими артисти, обединени от идеята да поставят от сцената важен обществен проблем.

„В нашия спектакъл разглеждаме тема табу, за която недостатъчно се говори, а е важно да бъде осмислена, според мен“, сподели режисьорът на „(Не)желаните“ Любомир Сапунджиев.

Със средствата на документалния театър представлението поставя темата за желаните и нежеланите деца, като съпоставя автентични, лични истории, в които един и същи акт на зачатие за едни е проклятие, а за други – несбъдната мечта.

В представлението участват актьорите Мадлен Йорданова, Ива Караманчева, Биляна Бозинарева, Никол Оташлийска и Иван Станчев. Сценографията е на Михаела Михайлова. Музикален съпровод - Цветослав Тошев.

Спектакълът е създаден като част от Ателието за документален театър в рамките на тазгодишното издание на Фестивала за документален театър и съвременна драматургия „NEDRAma“, организиран през октомври от театър „Реплика“.

Премиерата е на 26 ноември в Националния студентски дом.[259]

[259] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 24.11.2021***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101562442

Основно ветрове и ДевиРа- от „Самодива“ до „Свързване с корена“

Автор: Марта Михайлова

В Музикална зона за българска музика „БГ МИШ МАШ“ представяме първият съвместен албум на „Основно ветрове“ и момичетата от „ДевиРа“. Албумът носи заглавието „Самодива“ - какво е включено в него, защо го наричат така, както и много още ще разберете ако преслушате цялото предаване в звуковия файл!

Съвместната работа на „Основно ветрове“ (Петър Йорданов- Бъни и Константин Кучев - Косьо) и „ДевиРа“ (сестрите Йоана и Боряна Апостолови) започва спонтанно по време на турне на Бъни и Косьо в няколко града в страната - Шумен, Варна , Бургас, Русе и Добрич. По това време Основно ветрове свирят и с Веселин Митов, който е в приятелския семеен кръг на момичетата от „ДевиРа“ . По време на първият им концерт в Добрич, Веселин кани сестрите Йоана и Боряна Апостолови на сцената, за да изпълнят зедно една песен. След вълшебството, което се случва тогава на на тази сцена - Йоана и Боряна продължават обиколката на турнето с влак до всяко следващо населено място, за да вземат участие в всеки следващ концерт от него.Така спонтанно започва и съвместната им работа и идеите за албум и проекта, носещ посланието „Свързване с корена“.

„Свързване с корена“ е е проект, който е спонсориран от Национален фонд Култура. В него са включени предимно български инструменти с елементи от народното творчество и звуци от природата. Звучат чанове

- наследство на Бъни от дядо му, медният звук на два кавала в лицето на Християн от Оратница и Стенли Спасов от ГаЯни, а вълшебната нотка в този проект вкарват прекрасните гласове на Милена Караджова и Йоана и Боряна Апостолови.

„Свързване с корена“ е проект, който цели да избяга от това музиката, включена в него да има текст. Идеята е да се създаде нещо универсално като звучене , говорещо езика на душата и обединяващо звуци от целия свят. Концепцията на проекта „свързване с корена“ е това той да бъде аудиовизуален - освен изявите на живо - да има и видео записи, за да може този проект да достигне до възможно най-много хора в днешната обстановка.

Музиката и аранжиментите на песните от техния първи албум „Самодива“ са изцяло авторско дело на Основно ветрове и Девира, текстовете са народни, с

изключение на първата от тях - Молитва, чиито текст е дело на Константин Кучев. Петър Йорданов- Бъни е човекът, който е записал, обработил и смесил звуците в албума. „Самодива“ може да намерите под формата на винил плоча , в електронен вариант или на CD носител . Повече може да откриете на страницата на Петър Йорданов Бъни - Bunyverse.

Целият албум „Самодива“ и цялото интервю с Петър Йорданов-Бъни слушайте в звуковия файл на предването. С Бъни разговаряме за трудностите и лекотата пред записването на лабума, какви спомени остава в него това записване, защо албума носи загалвието „Самодива“ , какво не са успели да включат в албума, какви инструменти използват при записването му , къде може да намерите копие на албума и къде можем да чуем „Основно ветрове“ и „ДевиРа“ на живо!

Това ще бъде на 25 ноември в Национален студентски дом , където на една сцена ще излязат Основно ветрове, ДевиРа и братята Емрах и Реджеп Якъбови. Очакваме ви там с нетърпение![260]

[260] ***Източник: БНР, аудио запис 24.11.2021***
https://bnr.bg/vidin/post/101562628/osnovno-vetrove-i-devira-ot-samodiva-do-svazvane-s-korena

„(Не)желаните“ - Спектакълът, който вместо нас говори за неродените деца

Разговор с Любомир Сапунджиев и Мадлен Йорданова

Разказ-изповед за противоборството между ума и душата, между страха и любовта във всеки от нас. Това е всъщност спектакълът „(Не)желаните“, който ще се играе от 19:00 ч. на 26 ноември в Националния студентски дом.

Чрез средствата на документалния театър представлението съпоставя автентични, лични истории, в които един и същи акт на зачатие за едни е проклятие, а за други несбъдната мечта.

Под режисурата на Любомир Сапунджиев спектакълът третира темата за отношението ни към децата, кога гледаме на тях като на субект, като на личност и кога - като обект на нашите желания или пречка за постигането им.

„Струва ми се, че по теми, свързани с безплодието и абортите, се говори малко. Ако се разчопли има какво да се каже и то да е полезно“, коментира пред Радио София режисьорът.

„Спектакълът е лишен от всякаква суета. Актьорите присъстват автентично. Историите, които пресъздаваме, са споделени от реални хора“, допълни актрисата Мадлен Йорданова. Тя е убедена, че често, когато изговориш болката си, това е стъпка към нейното преодоляване.

Сред актьорският екип на представлението са още младите артисти Ива Караманчева, Биляна Бозинарева, Никол Оташлийска и Иван Станчев.

Чуйте разговора на Антония Каменичка.[261]

[261] ***Източник: БНР, аудио запис 25.11.2021***
https://bnr.bg/sofia/post/101563263/spektakalat-koito-vmesto-nas-govori-za-nerodenite-deca

От Борхес и Дюрас е вдъхновен новият спектакъл на Мила Люцканова

„Тази стая не съществува“ ще има премиера на 6 декември в Националния студентски дом. Това е авторски пърформанс, вдъхновен от текстове на Хорхе Луис Борхес и Маргьорит Дюрас. Идеята, концепцията и изпълнението са на Мила Люцканова, разказват организаторите.

Постановката и хореографията са на Яница Атанасова, инсталация и ригинг - Желязко Мечков. Музиката е на Владимир Бочев.

Това е движенчески пърформанс, вдъхновен от El amenazado и Las causas на Борхес и части от „Хирошима, моя любов“ на Дюрас. Това е моментът на осъзнаване на парадоксалната природа на любовта и желанието

- онзи миг, в който мащабът на усещането става непоносимо голям, толкова, че в него се раждат едновременно живот и унищожение, разказват от екипа на спектакъла.

Проектът е реализиран с финансовата подкрепа на Министерството на културата. /ДД/[262]

[262] ***Източник: БТА, статия и видео клип 02.12.2021***
https://web.archive.org/web/20211202170519/https://www.bta.bg/bg/c/EZ/id/2529386

Премиера на „Тази стая не съществува“ - движенческият пърформанс вдъхновен от текстове на Борхес и Дюрас

„Тази стая не съществува“ е движенческият пърформанс на Мила Люцканова, който ще бъде представен пред публика днес. Той е вдъхновен от текстове на Хорхе Луис Борхес и Маргьорит Дюрас.

Премиерата на пърформанса е тази вечер от 19:30 ч. в Камерната зала на Националния студентски дом. Хореограф и режисьор е Яница Атанасова.[263]

[263] ***Източник: БНТ, Култура.БГ, видео запис 06.12.2021***
https://bnt.bg/news/premiera-na-tazi-staya-ne-sashtestvuva-dvizhencheskiyat-parformans-vdahnoven-ot-tekstove-na-borhes-i- dyuras-v309329-301081news.html?page=4

„Сцени на разсъмване“ е изграден от личните преживявания на екипа на спектакъла

„Сцени на разсъмване“ е изграден от личните преживявания на екипа, с текстове и провокации в писма на Цвета Софрониева, писател, драматург и физик, разказват от екипа на представлението.

По думите им то е оратория за човешката безпомощност, за страха от загубата на човека до нас, за копнежите и илюзиите, и за силата и утехата на пробуждането - за да осъзнаем реалността, която живеем и да я приемем или променим.

В „Сцени на разсъмване“ драматургията на вътрешната сцена се постига през много лично страдание и процес на изцеление на членовете на групата. Монолозите са частично документални. Публиката е предизвикана със сцени на еротичното и смъртта, със сцени на личен срам и желания на изпълнителите.

„Сцени на разсъмване“ е създадено от Юлиана Сайска - режисьор, съавтор на концепцията и актриса, Елена Димитрова - съавтор на концепцията и актриса, Цвета Софрониева - драматург и съавтор на концепцията, Яна Мороз - актриса и вокал.

Специално участие има актьорът Велислав Павлов.

Спектакълът ще се играе на 14 и 15 декември в Националния студентски дом. /ДД/[264]

[264] ***Източник: БТА, статия 06.12.2021***
https://www.bta.bg/bg/news/lik/17272-Stseni-na-razsamvane-e-izgraden-ot-lichnite-prezhivyavaniya-na-ekipa-na-spekta

Националният студентски дом кани на премиера на книга за развитието на българската академична система през миналия век

Навръх студентския празник 8 декември от 17.30 ч. в Камерната зала на Национален студентски дом (НСД) на пл. „Народно събрание“ 10 ще бъде представена книгата „Домът и Университетът. Споделени истории от Царство България“, съобщиха за БТА от НСД.

Книгата разглежда развитието на българската академична система през първата половина на 20-и век с фокус върху най-значимите за системата каузи и инициативи, сред които е и построяването на Национален студентски дом. Строежът започва точно преди 90 години - на 30.05.1931 г. като успешен завършек на трийсетгодишна фондонабирателна кампания, инициирана от българската студентска младеж.

През десетилетията Националният студентски дом се превръща във водещ културен и образователен център, в сцена за изява на млади таланти от няколко поколения, чиито традиции се възраждат днес.

Чрез издаването на книгата, която е съвместен проект на НСД и Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, НСД отбелязва и ред други важни годишнини: 100 години от утвърждаването на уставите на първите общостудентски дружества в България - ОСО „Васил Левски“ и ОСО „Христо Ботев“ - прототип на днешните студентски съвети; 110 години от утвърждаването на устава на Гражданския комитет за построяване на зданието на Студентския дом; 120 години от създаването на „Студентския клуб“ (организацията - основоположник на каузата за построяването на Дома на българските студенти); 130 години от учредяването на Дружеството „Наука“ - първото университетско дружество - изразител на гласа на студентите; 140 години от рождението на българския писател и общественик Стилиян Чилингиров - инициатор за построяването на Студентския дом.

Средствата, набрани от разпространението на тиража на книгата, ще бъдат инвестирани в създаването на студентска читалня в сградата на Национален студентски дом. Читалнята ще носи името на Татяна Киркова

- секретар на организацията „Международната студентска взаимопомощ“

(ISS), която набира над 2 млн. лв. от студенти по целия свят за каузата по построяването на Студентския дом в София през втората половина на 20-те години на миналия век. По този начин се отбелязват и 120 години достъп на българските жени до висше образование у нас, разказват от НСД.

Чрез издаването на книгата „Домът и Университетът“ се цели и привличане на вниманието на широката общественост към съдбата на Студентския дом. Точно преди 20 години, на 07.12.2001 г., пожар унищожава голямата сцена на Студентския дом на пл. „Народно събрание“ 10. Залата така и не бива възстановена поради липсата на целеви средства от държавния бюджет. Архитектурният проект, който се изготвя днес за възстановяването на залата по линия на програма „Културно наследство на Столична община“, ще изисква значителен финансов ресурс за своята практическа реализация, а това от своя страна налага организирането на широка гражданска и институционална подкрепа.

Повече подробности за изданието може да се намерят на www.studenthouse.bg/book /ПВ/[265]

[265] ***Източник: БТА, статия 07.12.2021***
https://bta.bg/bg/news/lik/17126-Natsionalniyat-studentski-dom-kani-na-premiera-na-kniga-za-razvitieto-na-balgars

Представят книгата „Домът и Университетът. Споделени истории от Царство България“

В Камерната зала на Националния студентски дом тази вечер ще бъде представена книгата „Домът и Университетът. Споделени истории от Царство България“.

Изданието е посветено на развитието на българската академична система през миналия век.

Книгата е с фокус върху значими каузи и инициативи, сред които е построяването на студентския дом. Строежът започва преди 90 години и е успешен завършек на 30-годишна кампания с дарения, по инициатива на българската студентска младеж от онази епоха.[266]

[266] ***Източник: БНР, новини, статия 08.12.2021***
https://bnr.bg/post/101569204/predstavat-knigata-domat-i-universitetat-spodeleni-istorii-ot-carstvo-balgaria

Драматичната история на Студентския дом

Студентите си имат свой дом – сграда, паметник на културата, която скоро ще стане на 90 години. Съдбата ѝ през десетилетията е свързана с множество обрати, перипетии и любопитни моменти, сякаш в унисон с буйния нрав и младежката страст, която притежават студентите.

Националният студентски дом се намира в самия център на София, на площад „Народно събрание“ срещу сградата на Парламента и на гърба на Паметника на Царя Освободител. Всичко започва още през 1904 г., когато председателят на Студентския клуб към тогавашния Държавен университет Стилян Чилингиров основава фонд за построяването на сграда.

„В България има една единствена по рода си сграда, специално построена за студетски дейности – това е сградата на Студетнския дом в София. Идеята е от началото на миналия век, но двете национални катастрофи у нас тогава отлагат изграждането на дома чак до 1931 г.“, разказва изследователят Росен Петков, чийто офис и днес се помещава в една от стаите на зданието.

Проектанти са Станчо Белковски и Иван Данчов. Двамата са сред най-изявените архитекти у нас по това време. Беловски е проектирал едни от най-интересните сгради на София – негови са Телефонната палата на ул. „Гурко“, Физико-математическия факултет на Софийския университет на бул. „Джеймс Баучер“, сградата на бившата резиденция на САЩ на ул. „Велико Търново“ и др. А Данчов стои зад разрушения вече Мавзолей на Георги Димитров.

Според историята, когато през 20-те години на миналия век на арх. Беловски е възложена задачата за проект на Студентски дом, той започва да проучва най-съвременните европейски стандарти и дори посещава Германия през 1929 г., където черпи от местния опит. Модерно тогава в цяла Европа е строителството на студентски домове и общежития.

Според концепцията сградата трябва да има студентски стол, библиотека, читалня, стаи за занимания, клубен салон, както и помещения за здраве и хигиена (бани и душове). Така за кратко време проектът е готов. Строителството започва почти веднага – основите са положени на 30 май 1931 г.

Нужни обаче почти 10 години за завършването му – сградата е открита през

1940 г. Голяма част от планираните помещения наистина са осигурени, а в архитектурата и до днес могат да се забележат редица елементи в стил арт-деко.

„Мястото на изграждане също претърпява промени. Първоначално е било отредено Домът да се построи на ул. „Оборище“ и бул. Евлоги Георгиев“, после са дадени 1500 кв. м в квартал Лозенец. А след голяма акция за събиране на средства в края на 20-те години, включително и от Международната студентска взаимопомощ в Женева, двама министри съдействат и държавата отпуска сегашния терен – на пл. „Народно събрание“ и ул. „Аксаков“. Така реално започва строежът“, допълва Росен Петков.

Втората световна война обаче променя всичко. След 9 септември 1944 г. в Студентския дом е настанен Щабът на Съветската армия и Щабът на Съюзническата контролна комисия, а по-късно – Театърът на народната армия. Едва в края на 1959 г. предназначението на Дома отново е възстановено, Студетският дом започва да работи под името „Студетски дом на културата“. Росен Петков разказва интересна история за отвоюването му обратно:

„ През 1957 г. излиза постановление на МС за връщането на Студетския дом на студентите, чиито ансамбли и хор по това време набират скорост и печелят редица международни награди. Театърът на народната армия обаче не бърза да се изнася. Тогава на една от традиционните срещи за 8-ми декември между членове на ЦК на БКП и студенти, няколко младежи засипват Тодор Живков и Вълко Червенков с въпроси от сорта – важат ли решенията на МС за министъра на отбраната? Те били написани на бележки, които Живков пъхнал в джоба си и след това отговорил на студентите, че решенията важат и скоро ще влязат в сградата си.“

Следват три десетилетия, в които в Студетския дом кипи бурен живот, прожектират се филми, провеждат се концерти, изнасят се лекции и беседи. Известно е например, че първият концерт на ФСБ е именно там, а публиката стига чак до площада, защото залата за оказва малка за многобройните фенове. В началото на 90-те обаче имотите на БКП са национализирани.

Студентският дом попада в активите на Министерството на образованието. Годините са смутни – в подземието на сградата отваря дискотека, на 5-я етаж се помещава Радио „Тангра“. Най-тежкият момент обаче идва на 7 декември 2001 г.

Тогава огромен пожар изпепелява Младежкия театър, който се намира на партерния етаж на Дома. Огънят е овладян и не засяга останалата част от зданието, но театралната зала остава в руини вече две десетилетия. През последните години

се положиха редица усилия за възстановяването на изгорялата зала – след голяма акция помещенията бяха почистени и частично ремонтирани, но ремотите продължават, а средствата не стигат за цялостна реставрация.

„Студетският дом, с помощта на държавата и студетските организации, трябва да се запази и развива като дом на академичната общност и място за проекти в областта на науката, културата, образованието и социалните студентски дейности“, казва Росен Петков, който е и председател на Студентско общество за компютърно изкуство (СОКИ).

Сградата е защитена от закона като паметник на културата, а помещенията се използват от множество студентски организации и клубове. Скоро се навършват 90 години от създаването на Дома, а кампанията за спасяването му продължава. На този 8 декември събитие там има – настоящият директор Христиан Даскалов представя книгата си „Домът и Университетът. Споделени истории от Царство България“.[267]

[267] ***Източник: Built.bg, статия 08.12.2021***
https://built.bg/dramatichnata-istoriya-na-studentskiya-dom/?fbclid=IwAR1aTRFvisq4gmO17S37ablB4wNwrIncMDowgeIbH0CTO7qYh-PzC5eurnM

Как ще празнуват студентите в София

Студентския празник - днешният 8 декември, се отбелязва за пръв път през 1903 г. в салона на читалище „Славянска беседа“ в София. Днес около 200 000 души се обучават в 52 висши училища в стотици специалности. През 2021 г. Най-много студенти у нас се обучават в Софийския университет - близо 22 250, а в частни висши училища се обучават 13 % от студентите. През 1905 г. в Правилника на Висшето училище, което тогава вече се нарича Софийски университет „Св. Климент Охридски“, за първи път е записан текстът, че 25 ноември (8 декември по нов стил) е патронен празник на университета. През годините датата остава светска и празнична, като продължава да обединява българските студенти. Официално 8 декември е обявен за неучебен ден и за празник на всички български студенти на заседание на Съвета на ректорите от 28 октомври 1994 г. Тази година празникът обаче ще е свързан и с противоепидемичните мерки - предвиждат се засилени проверки за „зелени сертификати“ в заведенията. За разлика от миналата година, когато заведенията, дискотеки и други обекти за развлечения бяха затворени като противоепидемична мярка, тази година студентите могат да празнуват, ако притежават документа. Собственици на заведения предупредиха да не се правят опити за злоупотреба и за фалшифициране на сертификати. Председателят на Националното представителство на студентските съвети Даниел Парушев заяви пред БНР: „По-голямата студентска общност ще се насочи към курортите. По-голямата част от колегите имат такива зелени сертификати и те ще се насочат към курортите, най-вече към курорта Банско, Боровец и Пампорово, като десетки хиляди души отиват именно в тези курорти тази година. Другата част, която няма да бъде по курортите - ще бъде по родните си места“. В Камерната зала на Националния студентски дом в София тази вечер ще бъде представена книгата „Домът и Университетът. Споделени истории от Царство България“. Изданието е посветено на развитието на българската академична система през миналия век. Книгата е с фокус върху значими каузи и инициативи, сред които е и построяването на Национален студентски дом, чийто строеж започва преди 90 години и е успешен завършек на 30-годишна кампания за набиране на средства, инициирана от българската студентска младеж по онова време.[268]

[268] ***Източник: Столица.bg – статия 08.12.2021***
https://stolica.bg/oshte/kak-shte-praznuvat-studentite-v-sofiya

С връчване на две награди и представяне на книга отбелязаха студентския празник в НСД

Наградата на Националния студентски дом /НСД/ „Стоян Чилингиров“ и годишните отличия за литература на името на Георги Черняков бяха връчени на церемония, на която беше представена и книгата „Домът и Университетът. Споделени истории от Царство България“. Това стана навръх студентския празник в Камерната зала на НСД на пл. „Народно събрание“ 10. Първа награда в раздел „Проза“ на литературния конкурс „Георги Черняков“ получи Димитрина Тошкова от УНИБИТ. Специалната награда е отново за студент на УНИБИТ - Ани Йован. В категория „Поезия“ тази година първа награда не е присъдена, на второ място е Димитър Драганов от Великотърновския университет. Съюзът на българските писатели присъди специална награда за поезия на Петя Бойчева от СУ, а Светислав Тодоров от МУ бе отличен от името на Националния студентски дом. Почетна грамота получи и Александър Колев от СУ. Литературният конкурс „Георги Черняков“ се организира от 2015 г. насам.

През тази година се навършват 140 години от рождението на големия български писател и общественик Стоян Чилингиров, който като студент в СУ е инициатор на каузата за построяването на зданието на НСД, отбеляза директорът му Христиан Даскалов, преди да връчи награда „Стоян Чилингиров“ на Софийския университет и университетското издателство „Св. Климент Охридски“ за подкрепата за издаването на книгата „Домът и Университетът. Споделени истории от Царство България“. Отличието беше връчено и на Министерството на образованието и науката /МОН/ за принос към развитието на Националния студентски дом. При приемането му заместник-министър проф. Генка Петрова-Ташкова отбеляза, че ще предаде на ръководството на МОН за нуждата сградата да се реновира.

С наградата „Стоян Чилингиров“ беше отличен и Студентският съвет Софийския университет, като наследник на онези студенти от началото на миналия век, които инициирали създаването на НСД. Плакетът получи настоящия председател на структурата Антонио Стоичков. Отличието беше връчено и на председателя на Националното представителство на студентските съвети /НПСС/ д-

р Даниел Парушев. При представянето на книгата „Домът и Университетът. Споделени истории от Царство България“ Христиан Даскалов отбеляза, че в нейните 190 страници е вплетен анализ на годишниците на Софийския университет от 1907 до 1945 г. Изчел съм около 6000 - 7000 страници, за да мога да компресирам историята на развитието на академичната система в България в тази книга, допълни Даскалов и посочи, че всички приходи от продажбата й ще отидат за създаването на студентска читалня. Директорът на университетското издателство „Св. Климент Охридски“ проф. Валери Стефанов каза, че зад историята, която се разказва в книгата, се крият много съдби, истории и конфликти. Той отбеляза, че е впечатлен от умението на Даскалов да изгради един исторически наратив встрани от идеологическите конюнктури на периода от края на XIX в. и началото на XX в., който Стефанов определи, като диво, идеологически напрегнато време.

Председателят на НПСС д-р Даниел Парушев отбеляза, че книгата е изключително важна, защото ако ние в момента сме настоящето, то тя ни показва каква е била историята на студентското движение. Ръководството на НПСС на извънреден изпълнителен съвет е решило да закупи над 150 книги, като средствата за тях - над 2000 лв, да бъдат добавени за каузата за създаване на читалня на Студентския дом. Същевременно по време на тържеството бяха събрани над 800 лв. от продажбата на изданието, които ще отидат за същата цел. Художествената програма, подготвена за гостите, включваше изпълнения на всички групи, които работят към Националния студентски дом - на академичния хор „Ангел Манолов“, фолклорната вокална формация „Дилмана“, фолклорния ансамбъл „Иван Тодоров“ и творческия център за съвременни сценични изкуства.[269]

[269] ***Източник: БТА, статия 09.12.2021***
https://bta.bg/bg/news/lik/16721-S-vrachvaneto-na-dve-nagradi-i-predstavyaneto-na-kniga-otbelyazaha-studentskiya

Националният студентски дом отпразнува 8 декември с ново издание и награди

На самия 8 декември част от академичната общност се събра в Националния студентски дом за няколко знакови събития. Директорът Христиан Даскалов поздрави гостите с думите: „Честит празник на всички настоящи и завършили студенти! Студентският дом е едно уникално място, еклектично пространство от художествено-творчески характер: под един покрив са събрани народни певци и танцьори, театър, хористи, млади писатели, студентски организации, които защитават национални каузи. Това ни е завещано от предходните поколения, а историята на тази знакова институция ще прочетете в изданието „Домът и университетът. Споделени истории от Царство България“ (УИ „Св. Кл. Охридски“, 2021).

Анжела Димчева – председател на Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ обяви лауреатите на тазгодишните награди „Георги Черняков“. Грамотите, паричните измерения, книги от издателство „Български писател“ и пълен комплект издания на НСД бяха връчени от Боян Ангелов – председател на Съюза на българските писатели и председател на журито, от Христиан Даскалов и от поета Максим Максимов – член на журито. Боян Ангелов си спомни с носталгия, че и той е бил член на КМПС

„Димчо Дебелянов“ с ръководител Георги Черняков в края на 70-те години, отбелязвайки: „Това беше уникална организация за подкрепа на прохождащите писатели. На всички вас, уважаеми студенти, пожелавам безпрепятствено пътуване по трудния път на поезията и творчеството!“.

Ето и имената на наградените:

Раздел „Поезия“: Първа награда – не се присъжда; Втора награда – Димитър Драганов (ВТУ) – за стихотворението „Портрет на живота“; Специална награда от Съюза на българските писатели - Петя Бойчева (СУ) - за стихотворението „Пламъче“; Специална награда от Националния студентски дом - Светислав Тодоров (МУ) - за стихотворението „Бреза, в която да се прероди ш“.

Раздел „Проза“: Първа награда - Димитрина Тоскова (УниБИТ) - за разказа „Висша форма самота“; Втора награда - не се присъжда; Специална награда от Съюза на българските писатели (Грамота и комплект книги) – Ани Йован (УниБИТ) – за разказа „Тъмната страна на симулацията“; Специална награда от Националния

студентски дом - Александър Колев (СУ)- за разказа „За котките, хората и прекомерното въображение“. Поздравления към лауреатите - студенти от УниБИТ - от името на проф. Ирена Петева, проф. Стоян Денчев и проф. Христина Богова, поднесе доц. Елена Савова. Проф. Валери Стефанов (директор на УИ) беше удостоен с наградата „Стилиян Чилингиров“ за принос към развитието на Националния студентски дом. Той говори накратко за издаването на историческата хроника „Домът и университетът. Споделени истории от Царство България“: „Зад историята, която разказва Христиан Даскалов в книгата, се крият много факти, съдби, конфликти. Текстът е направен професионално. Впечатлен съм от умението му да изгради един исторически наратив настрани от идеологическите конюнктури. Той е съумял да намери модусът и да предаде адекватно едно противоречиво време“. Христиан Даскалов конкретизира, че в 190-те страници на книгата е вплетен анализ на годишниците на Софийския университет от 1907 до 1945 г., за което той е изчел около 6000 - 7000 страници, за да компресира историята на развитието на академичната система в България. Той призова присъстващите да си закупят книгата, защото приходите от нея ще бъдат предназначени за ремонтни дейности на сградата. Наградата „Стилиян Чилингиров“ беше присъдена също на Министерство на образованието и науката. Тя беше приета от проф. Петрова - зам.-министър. Същият приз беше присъден и на Софийския университет, както и на д-р Даниел Парушев - председател на Националното представителство на студентските съвети. Той отправи призив към Министерството на образованието и науката да подпомогне обновяването на НСД. В празничния концерт се включиха: улични артисти, театралната трупа на НСД, Академичният хор „Ангел Манолов“ и фолклорна формация „Дилмана“ с диригент Дарена Попова, както и Академичният фолклорен ансамбъл, с ръководител Здравко Димитров. На събитието присъстваха още: проф. Андреев (ТУ), доц. Драгомир Стефанов (УНСС), и други представители на академичната общност.[270]

[270] ***Източник: в.Труд – статия 10.12.2021***
https://trud.bg/%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B8%D1%8F%D1%82-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%B4%D0%BE%D0%BC-%D0%BE%D1%82%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BD%D1%83%D0%B2%D0%B0-8-%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D0%B5%D0%BC%D0%B2%D1%80%D0%B8-%D1%81-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE-%D0%B8%D0%B7%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5-%D0%B8-%D0%BD%D0%B0%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8/T

(Не)желаните - театралният образ на актуален проблем

Наскоро документално представление, носещо името (Не)желаните, извади наяве проблеми, които повечето семейства „замитат под килима“. Това са проблемите, свързани с абортите, с всички процедури и емоции, през които преминават хората, които нямат щастието да могат да създадат свои наследници, както и проблема с осиновяването на дете.

В България, за разлика от Полша и още няколко страни, премахването на плода, преди да е навършил три месеца, все още е законно. Страната ни дори е първенец в Европейския съюз по извършени подобни процедури.

За първото тримесечие на 2020 година в България са регистрирани над 3 хил. аборта по желание от общо 5472. За същия период през 2019 година, абортите са били с над 400 по-малко. България продължава да запазва челна позиция по този показател в ЕС.

Пита ли се някой защо? Интересува ли се какви са хората, които са го направили и кое е наложило тази крайна мярка?

В някои случаи това се прави, защото лекарите са преценили, че детето ще има малформации. В други, защото е плод на насилие. Трети нямат финансова способност да го гледат. Четвърти са твърде малки, за да стават родители и др.

Колкото до безкрайните процедури, през които преминават тези, които искат дете, те могат да отнемат години и пак да нямат положителен край. В интернет обаче клиниките заливат с проценти на успешни процедури с цел реклама. А ако не са успешни – вината е в организмите на хората.

Осиновяването в България е лесно. Но има ли достатъчно желаещи и какъв кураж изисква този избор? Ще кажеш ли на детето, че е осиновено или ще изчакаш, докато само разбере по неприятен за него начин?

Към 31.12.2019 г. в Регистъра на деца, които могат да бъдат осиновени при условията на пълно осиновяване, са вписани 1 635 деца, в това число 862 – с увреждания. Вписаните кандидат-осиновители са 1 561 или с 5% по-малко от децата, подлежащи на осиновяване.

През 2019 г. са осиновени 500 деца при условията на пълно осиновяване, като 15 от тях са с увреждания.

Към 31.07.2020 г. в Регистъра на деца, които могат да бъдат осиновени при условията на пълно осиновяване, са вписани 1 538 деца, в това число 781 – с увреждания. Вписаните кандидат-осиновители са 1 612 или с 5% повече от децата, подлежащи на осиновяване. За периода януари – юли 2020 г. са осиновени 195 деца при условията на пълно осиновяване, като 13 от тях са с увреждания.

За първи път от 2010 г. в средата на 2020 г. кандидат-осиновителите превишават броя на вписаните в регистрите деца. През последните 3 г. се наблюдава тенденция на намаляване на осиновяванията.

(Статистика на осиновяванията е за 2019 г. и към 31.07.2020 г.)

Това са все неща, за които става дума в спектакъла. Не с точни цифри, а с човешки съдби. Съдби на хора, избрали да не бъдат родители. Съдби на хора, които вярват в чудеса и на такива, които са преглътнали егото и страховете си и са решили да подадат ръка на чуждо дете и да го обичат като свое.

В това представление няма добър и лош герой. Въобще няма герои в прекия смисъл на думата. Актьорите са само предавател на истински истории, записани на аудио. Няма игра, има съпреживяване. Ако има съдник, то това е публиката, която обаче се припознава в някои от персонажите. А те са все нормални хора. Такива, с които пътуваме в градския транспорт и се разминаваме по улиците. Такива, с които се редим на опашка в хранителни магазини. Такива, с които сядаме на маса, но не подозираме какво са преживели, а може би още не са успели да го превъзмогнат.

Спектакълът напомня и за друг проблем, а именно липсата на истинско общуване. Липсата на разбиране и желание за такова.

Представлението „(Не)желаните“ е семпло и честно. Ще ви разсмее и ще ви разплаче, но най-важно е, че ще ви накара да помислите преди да направите каквото и да е било.

В него участват актьорите: Мадлен Йорданова, Ива Караманчева, Биляна Бозинарева, Никол Оташлийска и Иван Станчев. Музикалният съпровод е дело на Цветослав Тошев. Режисьор е Любомир Сапунджиев. А сценографията е дело на Михаела Михайлова.

Проектът е реализиран по време на Ателие за документален театър в рамките на Фестивал за документален театър и съвременна драматургия „NEDRAma“ с подкрепата на театър „Реплика“ и Национален фонд

„Култура“.

Като всяко изкуство, театърът е покана за разговор и елемент от един

безкраен диалог, целта на който е човекът да разбере живота с цялата му сложност. А във всеки живот има нещо извънредно, което си заслужава да бъде разгледано.

Любопитно е, че старата дума за театър е позорище - място, в което да покажем от какво ни е срам.

Има театър за масовата публика. Той най-често е комедиен и в актьорския състав има поне един известен актьор, който да „дръпне“ публика. Този тип представления се наричат комерсиални. Има театър за разбирачи – „висока топка“. За осъществяването на такъв тип спектакъл е нежно финансиране, голям екип от професионалисти и идея, която да развълнува хората. Има несполучливи и претенциозни представления, има фестивални и др. Вероятно, според нечии разбирания, има и излишни.

Съществуват обаче и такива, от които имаме нужда като общество.

Забравихме ли, че преди години театърът у нас е имал цензура. На сцена не са поставяни текстове, които засягат политическите недъзи на тогавашната власт – социализма. Сега живеем в демокрация и словото е що-годе свободно. Уж всичко е наред , но нещо продължава да липсва.

Може би не желаем да гледаме на сцена случващото се в реалността. Може би ни е страх да погледнем проблема в очите.

Истината е, че в днешно време рядко се прави политически театър. Това е звено, в което трябва да се работи. Вероятно, който се заеме с тази задача, ще пожъне успех.

За щастие съществува театър на сетивата. Има още форум театър, импровизационен, документален и др.

Ходете на театър! А ако сте решили да гледате „(Не)желаните“ може да го направите този петък (17.12.2021 г.) в Национален студентски дом от 19 часа. Има смисъл.[271]

[271] ***Източник: darikradio.bg, аудио запис 12.12.2021***
https://debati.bg/nezhelanite-teatralniat-obraz-na-aktualen-problem/

НАГРАДИ „ГЕОРГИ ЧЕРНЯКОВ“ - 2021

СЪВМЕСТНО СЪС СБП БЯХА ВРЪЧЕНИ НАГРАДИТЕ „ГЕОРГИ ЧЕРНЯКОВ“ - 2021

На самия 8 декември 2021 г. част от академичната общност се събра в Националния студентски дом – София, за няколко знакови събития. Директорът Христиан Даскалов поздрави гостите с думите: „Честит празник на всички настоящи и завършили студенти! Студентският дом е едно уникално място, еклектично пространство от художествено-творчески характер: под един покрив са събрани народни певци и танцьори, театър, хористи, млади писатели, студентски организации, които защитават национални каузи. Това ни е завещано от предходните поколения, а историята на тази знакова институция ще прочетете в изданието

„Домът и университетът. Споделени истории от Царство България“ (УИ „Св. Кл. Охридски“, 2021).

Анжела Димчева – председател на Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“, обяви лауреатите на тазгодишните награди „Георги Черняков“. Грамотите, паричните измерения, книги от издателство „Български писател“ и пълен комплект издания на НСД бяха връчени от Боян Ангелов – председател на Съюза на българските писатели и председател на журито, от Христиан Даскалов и от поета Максим Максимов - член на журито. При оценката на получените творби на 50 млади автори е участвал и проф. Златимир Коларов – член на журито.

Боян Ангелов си спомни с носталгия, че и той е бил член на КМПС „Димчо Дебелянов“ с ръководител Георги Черняков в края на 70-те години, отбелязвайки: „Това беше уникална организация за подкрепа на прохождащите писатели. На всички вас, уважаеми студенти, пожелавам безпрепятствено пътуване по трудния път на поезията и творчеството!“.

Ето и имената на наградените:

Раздел „Поезия“: Първа награда – не се присъжда; Втора награда – Димитър Драганов (ВТУ) – за стихотворението „Портрет на живота“; Специална награда от Съюза на българските писатели - Петя Бойчева (СУ) - за стихотворението „Пламъче“; Специална награда от Националния студентски дом - Светислав Тодоров

(МУ) - за стихотворението „Бреза, в която да се преродйш“.

Раздел „Проза“: Първа награда - Димитрина Тоскова (УниБИТ) - за разказа „Висша форма самота“; Втора награда - не се присъжда; Специална награда от Съюза на българските писатели - Ани Йован (УниБИТ) - за разказа „Тъмната страна на симулацията“; Специална награда от Националния студентски дом - Александър Колев (СУ)- за разказа „За котките, хората и прекомерното въображение“. Поздравления към лауреатите - студенти от УниБИТ - от името на проф. Ирена Петева, проф. Стоян Денчев и проф. Христина Богова, поднесе доц. Елена Савова.

Сред дарителите за реализирането на този престижен конкурс са писателите Илко Минев (Бразилия), Катя Кремзер (Австрия), Весела Райчинова (Израел).

Последва представяне на книгата „Домът и университетът. Споделени истории от Царство България“.[272]

[272] ***Източник: Уеб сайт на СБП, статия 13.12.2021***
https://sbp.bg/%D0%BD%D0%B0%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8-%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B8-%D1%87%D0%B5%D1%80%D0%BD%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D0%B2-2021/

Спектакълът НеЖеланите - не го пропускайте

Спектакълът „(НЕ)ЖЕЛАНИТЕ“ е един разказ-изповед за противоборството между ума и душата, между страха и любовта във всеки от нас. Чрез средствата на документалния театър представлението съпоставя автентични, лични истории, в които един и същи акт на зачатие за едни е проклятие, а за други несбъдната мечта. „(НЕ)ЖЕЛАНИТЕ“ поставя въпроса какво е отношението ни към децата, кога гледаме на тях като на субект, като на личност и кога, като обект на нашите желания или пречка за постигането им.

Спектакълът е част от Ателието за документален театър към Фестивал-лаборатория NEDRAma - international. Той може да бъде видян на откриването на фестивала този петък (17 декември) от 19:00 на камерна сцена на Национален студентски дом.

Актьорският екип е съставен от младите артисти - Мадлен Йорданова, Ива Караманчева, Биляна Бозинарева, Никол Оташлийска и Иван Станчев. Музикален съпровод - Цветослав Тошев. Сценография - Михаела Михайлова. Режисьор - Любомир Сапунджиев.[273]

[273] ***Източник:Списание 9 месеца.бг, статия декември 2021***
https://9meseca.bg/novini/spektakylyt-nezhelanite

Легендарният вокал Петко Петков: „Трамвай №5“ направи първото дарение за Чернобил

Певецът на легендарната група „Трамвай №5“ Петко Петков е роден в село Дойренци, Ловешко. Учи фагот в музикалното училище в Плевен, а след това завършва Консерваторията в София. Прощъпалника си като певец прави в бигбенда на Димитър Бояджиев към Студентския дом. През 1971 година се явява на изпит при Вили Казасян, който тогава събира групата „Студио В“. След разпадането й той продължава да пее в дует с Ани Върбанова. И така до 1980 г., когато се ражда идеята за формацията „Трамвай №5“, която създава с Ади Митрева, Оля Громова и Мая Дакова. През годините групата претърпява различни промени, но остават вечните им хитове „Усмивката“, „Тя“, „Погледът на любовта“ и „Слънчево момиче“. Петко е женен за съпругата си Ани от 48 години. Двамата имат две дъщери и трима внуци.

Интервю на Ива ДИМИТРОВА

– Как минават дните ви, господин Петков, имате ли участия сега?

– През лятото имахме пет-шест концерта, но оттогава липсват участия заради ковид. Планирахме да направим юбилеен спектакъл на „Трамвай номер №5“ по повод 40 години на групата, но вече няколко пъти го отлагаме. Дано всичко се оправи, за да можем да го изнесем догодина.

Сега повече си седя вкъщи. От близо 30 години живея извън София и се грижа за градинката си от един декар. Преди отглеждах домати, но понеже къщата ми е в по-студен район и чак в края на септември ставаха доматите, се отказах да гледам зеленчуци. Вече целият ми в двор е с цветя.

Наскоро отпразнувахме рождените си дни със съпругата ми Ани – тя е на 14-и, а аз на 16 ноември. Събрахме се с дъщерите, внуците и зетьовете в ресторант близо до нас и прекарахме много приятно, защото не се бяхме виждали от няколко месеца. Вече се радваме на малките неща, на срещите с близките си хора.

– Работите ли върху нови песни, намирате ли вдъхновение в тези трудни дни?

– Преди известно време направихме две нови песни на Любо Дамянов, но

мина доста време оттогава. Ако нещо се пуска, то трябва да е стойностно и да прилича на нашите хитове, които всички помнят и пеят. Не виждам смисъл да записваме песнички просто така, само за да има нещо ново от нас.

– Кои са най-харесваните ви хитове, които почитателите ви пеят заедно с вас?

– Публиката знае два хита, които пее от началото до края на песента с нас - „Тя“ на Стефан Димитров и

„Усмивката“ на Митко Щерев. Дори когато ме срещат на улицата, ми тананикат „Усмивката“. Радващо е, че тези хитове на по 40 години са останали след нас толкова време и още се харесват. Дори и с маска все още ме разпознават по улиците и в магазина.

– Всички ви наричат Петко Трамвая, някога подкарвал ли сте трамвай?

– Само веднъж съм сядал като ватман в трамвай за снимките на клипа ни „Ти си за мен чудна звезда“, но така и не го подкарах. Дадоха ми да въртя там една врътка и това беше. (Смее се.)

– Как се роди името на групата?

– Когато се роди идеята да създадем група, повечето имена вече бяха заети и много се чудехме. Имаше дори и конкурс как да се казваме, но нищо интересно не се появяваше. Докато името не дойде почти на шега. Пътувах с двама музиканти в трамвай петицата и изведнъж единият каза: „Защо не кръстите групата

„Трамвай №5“?. Ние го подкрепихме и така на бял свят се появи „Трамвай №5“.

– Помните ли най-големият си гаф на сцената?

– Имахме едно участие в Украйна 15 дни след аварията в Чернобил. В продължение на седмица изнасяхме концерти в зала „Украйна“, която събираше 7000 души. На единия спектакъл, не помня на коя песен точно, тичах по сцената и паднах. Станах и продължих, а публиката ме аплодира и реши, че това е някакво шоу, част от участието ми.

Ние всъщност направихме първото дарение за Чернобил, защото всички приходи от един от концертите ни в Украйна отиде за пострадалите. Даже ни дадоха диплом на Държавния съвет на Съветския съюз, но го занесох в БНТ и не го видях повече.

– Не ви ли беше страх да пътувате по това време за Украйна?

– Ние имахме голямо турне, което продължи два месеца и половина в бившия СССР. Като отидохме в Украйна, там имаше консулство, питахме ги дали е безопасно, защото нямаше никаква информация отникъде. Консулът ни успокои, като каза, че дори майка му е там и няма нищо страшно, но след това разбрахме, че цялото консулство не е било там и ни е излъгал. Само 85-годишната му майка е останала, просто се криеше всичко.

– А истина ли е, че ваши почитатели ви подаряват цяла витрина с торти след концерт?

– Да, това беше след наш концерт в бившия Съветски съюз. Там ни носеха на ръце. Като свършваха изявите ни, местните фенове ни водеха къде ли не, заради нас са затваряли ресторанти. Веднъж ни закараха на една вила и там донесоха цяла витрина с торти, защото колежката ми от групата Джина Иванова има рожден ден на 10 ноември, а аз на 16 и така ни изненадаха.

– Стигат ли ви парите от пенсията?

– Човек може да живее с две и двеста. Но не знам как ще е тази зима с това вдигане на тока и всички продукти по магазините. Иначе ме пенсионираха преди десетина години, като получавам триста лева. Сега вземам тези допълнителни 120 лева, които ни отпуснаха за няколко месеца.

– Следите ли политическата ситуация в страната, гласувахте ли на последните избори?

– Да, интересувам се, следя цялата ситуация. Гласувам на всички избори и много се радвам на последните, защото симпатизирам на тези, които сега спечелиха.

Иначе не съм оставал разочарован от политици, защото не съм гласувал за хора, които са ме подвеждали. Може да сме губели избори, но съм бил на страната на истинските хора.

– Някога канили ли са ви вие да влезете в политиката?

– Имах едно предложение по времето на Симеон Сакскобургготски, но изобщо не се замислих, защото това не е работа за мен.

– Изкарахте ли коронавируса, или се ваксинирахте?

– Не съм изкарал вируса, съпругата ми също. И двамата сме имунизирани с трите дози. И въпреки това пак спазваме всички мерки, ходим с маски, защото ни е ясно, че и след имунизация човек пак може да се зарази. Може би всички ще преминем

през ковид, като гледам каква е ситуацията. Дано да е по-леко. Съветвам тези, които се колебаят дали да се ваксинират, да го направят, да не отлагат. Сестра ми все си казваше: нека да мине и този месец, и накрая пипна инфекцията, но поне я изкара по-леко. Сега се е заканила, че ще ходи да се ваксинира, но още не е отишла.

Дъщерите и зетьовете ми също преболедуваха, но след това всички се имунизираха. Дано да ги пази Господ.

– И жена ви ли е пенсионерка като вас, или все още работи?

– Ани е завършила хореографското училище и над 20 години танцува в Ансамбъла на строителните войски. Затова и се пенсионира млада, защото по онова време имаше указ, с който танцьорите не биваше да работят над определено време. Сега е много добре. Дори сега отиде да играе карти с приятелки от Ансамбъла на строителните войски. Традиция, която спазват вече 30 години във вторник или сряда. Аз такова чудо не съм виждал.

– Когато се запознахте, вие вече бяхте ли популярен?

– По това време тъкмо набирах популярност, пеех с групата „Студио В“ и бяхме записали няколко парчета. Едното беше станало хит и често го пускаха по радиото. Бяхме на едно събиране, на рожден ден, и оттам започна дружбата ни, която се превърна в сватба и вече 48 години сме женени.

– Тя как издържаше на тези ваши постоянни отсъствия от дома заради турнетата и концертите ви?

– Ани понякога идваше с мен по турнетата. Тя също пътуваше много с ансамбъла и може би това съхрани брака ни, защото нямаше как да си омръзнем, все си липсвахме. Е, като във всяко семейство и ние сме имали леки търкания, но никога сериозни изпитания. Може би защото правехме компромиси, въпреки че и двамата сме Скорпиони. Човек трябва да се съобразява с другия и да отстъпва.

– Тя не ви ли ревнуваше от колежките в групата?

– Казва, че не ме е ревнувала, но не знам. Живея в женско царство, навсякъде съм обграден само от дами. На сцената, вкъщи… Имам две дъщери и две внучки. Сигурно е съдба.

– Малката ви дъщеря е примабалерината Марта Петкова, сама ли се запали по танците, или покрай съпругата ви?

В началните класове беше в 7-о училище, но в трети клас започнаха да учат доста трудни неща по математика. Завършил съм Консерваторията и нямаше как да й помагам със задачите, жена ми също. Двамата се чудехме какво да я правим, докато една приятелка на Ани не ни даде идея да я дадем в хореографското училище. Тя дотогава не беше ходила на балет, въобще никакъв интерес нямаше към танците. Заведохме я на изпита, скъсаха я дори два пъти и чак на третия път я приеха и тя се превърна в звездата на класа. Просто се влюби в балета и така е до ден днешен. Сега танцува с най-големите световни звезди, постоянно я канят да работи навън, но тя иска да живее в България. Тук са приятелите й, семейството, а ние сме свързани доста един с друг. Марта е примабалерина на Националната опера, иначе постоянно е по гастроли в чужбина. Наскоро се върна от Германия. Покрай Нова година има много спектакли в София, а след това пак ще пътува за Германия и Щатите. С жена ми ходим на всеки неин спектакъл. Миналата година бяхме на нейна премиера в Осло, в която игра със солиста на Мариинския театър. Тя е наистина световна класа. Много се гордея с нея, дано има повече такива деца като нея в държавата ни.

– Нейната 13-годишна дъщеря не иска ли да стане балерина?

– Тя по-скоро проявява интерес към хип-хопа, а не към класическия балет, макар че е отгледана в операта. Там спеше и се хранеше с майка си, но това е трудна професия и може би дъщеря ми не иска да я насочва натам.

– Голямата ви дъщеря Грета с какво се занимава?

– С дизайнерски мебели. Тя има две деца – Никол е на 16 години, а Матео е в пети клас. Засега нито един от внуците ми не се е ориентирал към пеенето. Обичат да слушат музика, но не и да се занимават с това. Никол учи в математическата гимназия, а Матео е в Италианския лицей в Горна баня и играе футбол. Като бяха по-малки, ги вземахме през уикендите, сега идват по-рядко. Но на празници винаги сме заедно. На Бъдни вечер и Коледа тази година отново ще се съберем в дома ни. С нетърпение чакам празниците.[274]

[274] ***Източник: Антени.бг, статия 14.12.2021***
https://www.anteni.bg/2021/12/14/%D0%BB%D0%B5%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80%D0%BD%D0%B8%D1%8F%D1%82-%D0%B2%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D0%BB-%D0%BF%D0%B5%D1%82%D0%BA%D0%BE-%D0%BF%D0%B5%D1%82%D0%BA%D0%BE%D0%B2-%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BC/

Домът и университетът - споделени истории от Царство България - Телевизия Европа

Домът и университетът – споделени истории от Царство България. Гост: Д-р Христиан Даскалов, директор на Национален студентски дом.

Представя книгата си „Домът и Университета. Споделени истории от Царство България“.[275]

[275] ***Източник: Телевизия Европа, видео запис 20.12.2021***
https://www.tvevropa.com/2021/12/domat-i-universitetat-spodeleni-istorii-ot-tsarstvo-balgariya

2022

Пърформънс показва текстове чрез движения в София

Надежда Максимова

Пърформънс показва текстове чрез движения. Авторът е Мила Люцканова, която е вдъхновена от текстове на Х.Л. Борхес и М. Дюрас, съобщава Радио София.

Тя пресъздава пресъздава идеята за движение във въздуха на въжета. Люцканова, споделя, че спектакълът е наистина движенчески и няма текст, той е изцяло жест, добавя тя.

По нейни думи без определен жанр, пърформънсът изобразява емоция и това как човешкото тяло във въздуха с въжета може да я интерпретира.

Столичани ще могат На 5 януари да се насладят на това изящно представление от 19:30 в Национален студентски дом. Предстои да бъдат уточнени и следващи дати за това събитие, но през месец февруари.[276]

[276] ***Източник: Столица.bg, статия 04.01.2022***
https://stolica.bg/kultura/parformans-pokazva-tekstove-chrez-dvizheniya-v-sofiya

Три нови пространства ще отворят врати в първите седмици на новата година в Националния студентски дом

Три нови пространства ще отворят врати в първите седмици на новата година в Националния студентски дом София, 4 януари /БТА/.

Три нови пространства ще отворят врати в първите седмици на новата година в Националния студентски дом /НСД/. Ремонтът им е извършен изцяло благодарение на дарителски средства - постъпления от разпространението на книгата „Домът и университетът. Споделени истории от Царство България“ и собствени приходи, генерирани от културна дейност през изминалата трудна година. Това съобщават от НСД.

Студентската читалня „Татяна Киркова“ е оборудвана със средства от щедро дарение, направено от Националното представителство на студентските съвети

Споделеното учебно пространство „Свободен университет“ е оформено със средства, дарени от Студентския съвет и ръководството на Университета за национално и световно стопанство, в чест на който е наименувано пространството, както и на ръководството и служителите на DXC Technology България.

Третото помещение, което ще отвори врати е звукозаписното студио „Стакато“, което е изградено благодарение на партньорството на Студентския дом с Театър-студия „Студентина“ и безвъзмездния труд на перкусиониста Петър Йорданов - Бъни.

От НСД отбелязват, че през отминалата година са работили усилено, за да посрещнат много нови гости на пл. „Народно събрание“ 10 през 2022 и да бъде тя успешна за културно-просветен институт. /ИРС/[277]

[277] ***Източник: БТА, статия 04.01.2022***
https://www.bta.bg/bg/news/lik/12696-Tri-novi-prostranstva-shte-otvoryat-vrati-v-parvite-sedmitsi-na-novata-godina

„Тази стая не съществува“ - спектакълът, вдъхновен от Борхес и Дюрас

„Тази стая не съществува“ е авторски пърформанс, вдъхновен от текстове на Хорхе Луис Борхес и Маргьорит Дюрас. Идеята, концепцията и изпълнението са на актрисата Мила Люцканова.

„През цялото време на този пърформанс аз съм във въздуха на едни въжета. Те са създадени специално за представлението. Изглеждат малко опасно, но доста поработихме върху това“, каза актрисата в студиото на „България сутрин“.

Представлението вече имаше своята премиера, а втората предстои на 5 януари в Национален студентски дом, Камерна сцена, от 19:30 ч.

„Хората бяха впечатлени от това, че в момента подобно нещо като жанр не са гледали. Опитахме се чрез жеста на тялото, позиционирано в една среда, която е странна и чужда, да изкараме тази емоция, която ни носят текстовете. Тялото дава изключително голяма свобода за интерпретация. Тези текстове, които нямат общо помежду си, намерихме обща тема вътре, която ни вълнува - темата за парадокса“, обясни Мила Люцканова в ефира на Bulgaria ON AIR.

По думите ѝ на първата премиера всеки един от зрителите е усетил нещо свое.

„Това е най-важното за мен - чрез това нещо не искам да разказвам конкретна история, а хората да го почувстват през себе си. Яница Атанасова е хореограф и режисьор на представлението. Владимир Бочев е нашият музикант на живо. А в представлението има сцена, която е само с очи“, каза още Люцканова.

Вижте целия разговор във видеото.

278

[278] ***Източник: Телевизия България Он Ер, видео запис 04.01.2022***[278]
https://www.bgonair.bg/a/36-sutreshen-blok/251126-tazi-staya-ne-sashtestvuva-spektakalat-vdahnoven-ot-borhes-i-dyuras

Адам Фекете с покана за вернисаж

Младият художник Адам Фекете вече налага свой собствен стил, определен от самия него като „Абстракт“.

Енергия и цветове, свободен дух и оригиналност, инстинкт за свобода показват картините му. Рисува с акрилни, текстилни и маслени бои, туш и перо, въглен, пастел, молив, тебешир, пясък… Работи с керамика, стъкло, графика, батик и колажи.

Адам Фекете - Adam Art е живял и учил в три европейски столици - София, Брюксел и Будапеща. А творбите му са притежание на колекционери в Германия, САЩ, Бразилия, Канада, Великобритания, Испания, Франция, Белгия, Холандия, Унгария, Русия, Австралия, Испания и България.

На 18 януари от 15 до 19 часа в Националния студентски дом на културата в София Адам Фекете организира вернисаж. 18-ата му изложба е озаглавена „Обещание“ – разказва той в „Артефир“ пред Димитрина Кюркчиева. Чуйте звуковия файл.[279]

[279] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 12.01.2022***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101584708

Откриват студентска читалня „Татяна Киркова“

Три нови пространства ще отворят врати в началото на годината в Националния студентски дом в София. Това става факт благодарение на дарителски средства, постъпления от разпространението на книгата „Домът и университетът. Споделени истории от Царство България“, както и собствени приходи, генерирани от културна дейност през изминалата година.

Ще бъде открита студентска читалня „Татяна Киркова“, която е оборудвана с дарение на Националното представителство на студентските съвети в Република България.

Второто пространство ще предлага споделен учебен терен „Свободен университет“. Студентският дом ще се сдобие и със звукозаписно студио.

„Това са забравени назад във времето помещения в Националния студентски дом, който по същество е една много голяма сграда в центъра на София. От десетилетия, особено след демократичните промени, не малко репетиционни зали и пространства са били изоставени. Днес малко по малко възстановяваме тези помещения“, каза пред БНР Христиан Даскалов. Той изрази надежда 2022 г. да бъде успешна за културно- просветния институт.

През годините сградата бе абсолютно отнета от студентите, дори в мазето се нанесе чалга клуб. С огромни усилия и помоща на Столична община постепенно зданието се завръща към порвоначалната си функция на Студентки дом.[280]

[280] ***Източник: isofia.bg, статия 14.01.2022***
https://www.isofia.bg/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/3237/%D0%BE%D1%82%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D1%82_%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D0%BA%D 0%B0_%D1%87%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D1%8F%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8F%D0%BD%D0%B0_%D0%BA%D0%B8%D1%80%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0_.htm

Три нови пространства отварят врати в Националния студентски дом в София

Интервю на Мария Бояджиева с Христиан Даскалов

Три нови пространства ще отворят врати в началото на годината в Националния студентски дом в София. Това става факт благодарение на дарителски средства, постъпления от разпространението на книгата „Домът и университетът. Споделени истории от Царство България“, както и собствени приходи, генерирани от културна дейност през изминалата година.

Ще бъде открита студентска читалня „Татяна Киркова“, която е оборудвана с дарение на Националното представителство на студентските съвети в Република България. Второто пространство ще предлага споделен учебен терен „Свободен университет“. Студентският дом ще се сдобие и със звукозаписно студио.

„Това са забравени назад във времето помещения в Националния студентски дом, който по същество е една много голяма сграда в центъра на София. От десетилетия, особено след демократичните промени, не малко репетиционни зали и пространства са били изоставени. Днес малко по малко възстановяваме тези помещения“, каза в ефира на Радио София Христиан Даскалов.

Той изрази надежда 2022 г. да бъде успешна за културно-просветния институт.[281]

[281] ***Източник: БНР, аудио запис 14.01.2022***
https://bnr.bg/post/101585865/tri-novi-prostranstva-otvarat-vrati-v-nacionalnia-studentski-dom-v-sofia

Премиера на „Д-р Шребер“ - втора част от поредицата „Катарзис“

Предстои премиерата на втората част на театралния минисериал „Катарзис“, който разглежда психоанализата на Фройд. Представлението е наречено – „Д-р Шребер“ и е по идея на режисьора Елица Йовчева и има за цел в различни поредици да представи теорията на психоанализата. Първата част на театралния сериал бе представена премиерно миналата година – „Г-ца Анна“. За връзката към втората част от представлението, израните средства и сюжетът на представлението „Д-р Шребер“. Повече за него ще разкаже режисьорът Елица Йовчева:

„Сюжетът разказва историята на Даниел Пол Шребер, действителна личност от миналия век. Ден преди да встъпи в длъжност, д-р Шребер е изпратен на консултация за психичното му здраве при аналитик. Тази процедура трябва да мине бързо и лесно, но той открива слаби места и точки в поведението на д-р Шребер. Това се превръща от един рутинен диалог в напрегнат сеанс, с неочакван край. Така се разбира тайната на д-р Шребер. Стъпвайки на действителни събития, искаме да видим къде сме ние, съвременните млади хора. Тук се залага на идеята за нашата същност пред обществото и тази същност, която крием – страховете, мечтите. Занимаваме се с темата на възпитанието, как начинът, по който сме възпитани, ни определя тук и сега, предразсъдъците и с това до каква степен е редно да се рови в личния живот. Шопен в представлението носи символа за една колективна памет.“

„Катарзис“ разказва за някои от най-известните случаи на Зигмунд Фройд. Първото представление от поредицата – „Г-ца Анна“ беше премиерно представено в Националния студентски дом, а сюжетът му се базира на историята на случая „Г-ца Анна“ на Йозеф Бройер, лекции на Зигмунд Фройд, както и на реални ситуации. В главната роля е актрисата Александра Майдавска, която изгражда многопластов образ със своята пластика, жестове, мимика, тембър и интонация. Режисьор и в ролята на психоаналитика в представлението е Елица Йовчева. Театралният сериал е предизвикателство като жанр и за един актьор, и за един режисьор.

„Да дозираш точно и каква информация да дадеш, така че да надграждаш във всяка следваща част и да захранваш интереса. За мен е огромно предизвикателство като режисьор, как да композирам ролята на психоаналитика. Най-любимата ми част е създаването на текст, заедно с актьорите създаваме сцена по сцена текста, те

самите предлагат авторски текст, и така разказваме себе си през една разпознаваема тема, каквато е Фройд и неговата Вселена.“

Премиерата на втори епизод от театралния сериал „Катарзис“, вдъхновен от „Теория на психоанализата“ на Зигмунд Фройд – „Д-р Шребер“ е на 15 януари 2022 г.[282]

[282] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 15.01.2022***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101584708

„Обещанията“ на Адам Фекете - изложба в Националния студентски дом

Толкова е млад, само на 22 години, а вече има зад гърба си 18 изложби… По стила му бихме се заблудили, че е американец, но не – той е българин: изгряващата звезда на родната живопис Адам Фекете! Майка му е известната поп певица Роси Рос, баща му е унгарец, а той живее в София и е студент в трети курс, специалност „Живопис“ в СУ. Може би стремежът да измери ръст с други представители на академичната общност предопредели избора на място за най-новата му изложба: Голямото фоайе на Националния студентски дом.

Роси Рос и Адам Фекете разгъват паното „Изненада“

Вернисажът се състоя на 18 януари 2022 г., е сред десетките посетители бяха проф. д-р Стефан Алтъков, проф. д-р Лаура Димитрова и проф. Вихрони Попнеделев. Под логото „Обещания“ бяха събрани 27 платна, 20 рисунки и едно уникално платно с размери 220 см на 90 см, наречено „Изненада“.

Пъстър, емоционално-експресивен и зареден със светлина е светът, в който ни пренася Адам. Тук цветовете танцуват в невъзможни комбинации, фигурите са загатнати, светът е вълна след вълна… Техниката, която артистът използва, е смес от акрил, туш и перо. Изкуствоведите ще открият с изненада хармоничния сблъсък на абстрактния експресионизъм с абстрактния декоративен сецесион. Може би ще ги изненада и вмъкването на елементи от фовизма, но в края на краищата това е нещо съвсем ново – Фекетеизъм… Защо не? Новият век е оплодил в един български талант непредсказуемата енергия на предходни идеи, стилове и майстори. И докато негови колеги нарисуват един ъгъл от бъдеща картина, Адам вече е завършил 3 платна… Той не спира да рисува нито миг, диша, храни се и спи, рисувайки.

Анжела Димчева[283]

[283] ***Източник: Sofiapress, статия 25.01.2022***
https://sofiapress.com/leading-news/%d0%be%d0%b1%d0%b5%d1%89%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d1%8f%d1%82%d0%b0-%d0%bd%d0%b0-%d0%b0%d0%b4%d0%b0%d0%bc-%d1%84%d0%b5%d0%ba%d0%b5%d1%82%d0%b5-%d0%b8%d0%b7%d0%bb%d0%be%d0%b6%d0%b1%d0%b0/

Театър „Кредо“ започва 30-ата си юбилейна година с ателие „Клоунът Гогол“

Ателие „Клоунът Гогол“ е първата от поредицата инициативи, с които през 2022 г. театър „Кредо“ ще отбележи своя 30-годишен юбилей. Тридесет години навършва и спектакълът „Шинел“ по Гогол, припомнят от трупата.

До последния ден на февруари в ателието на „Кредо“ тридесет млади артисти ще погледнат през очите на клоуна, за да изследват „необятната държава“ на Николай Василиевич Гогол и неговата пиеса „Ревизор“, ще се огледат в пиесата - „огледало“, както сам я нарича авторът й, за да разберат защо не трябва да се „сърдят на огледалото, ако им е крива мутрата“.

Проектът „Клоунът Гогол“ се реализира с финансовата подкрепа на националния фонд „Култура“ в Националния студентски дом в София. Негов ръководител е Нина Димитрова, основател на „Кредо“, актриса, режисьор и създател на знакови спектакли по Гоголеви текстове - „Шинел“, „Дневникът на един луд“ и „Ревизорът“.

„Смятам, че Гогол е най-великият клоун в световната литература и искам да споделя това мое творческо убеждение с участниците в ателието. Предлагам им да погледнат този гениален автор през очите на клоуна

- наивният и добронамерен разобличител на нищожното, който с празнична, карнавална освободеност е способен да превърне болката в радост и да каже смразяващи истини за човешкото битие, без да обижда и поучава никого, ами просто ей така, като на игра. Гогол по клоунски се забавлява с пошлото, низкото и нищожното във великата си пиеса, в която всички си играят на „Ревизор“ и всички треперят пред благородния смях на автора, „излитащ от светлата природа“ на клоуна. С такъв смях и с клоунско човеколюбие се опитвам и аз да заредя младите артисти и да ги подтикна към клоунско забавление по отношение на абсурдите в Гоголевата пиеса и в нашия обърнат наопаки свят, в който ценности и морал са с краката нагоре. Надявам се след края на ателието артистите да си тръгнат малко по-гоголооки“, казва Нина Димитрова.

За свой асистент в ателието тя е поканила младия актьор Денис Хаят, който за изпълнението на ролята на Хлестаков в „РевизорЪт“ получи награда „Икар“ (2018)

за дебют.

През последните десет години и други млади артисти започват професионалната си кариера в спектакли на „Кредо“. За постиженията си в тях са отличени с престижни национални награди, между които четири награди „Икар“ (2018) за дебют и две награди за мъжка роля на международния фестивал във Враца (2018) в спектакъла „РевизорЪт“, номинации за „Икар“ (2016) и „Аскеер“ (2016), и награда за мъжка роля на международния фестивал на моноспектакъла „БГМОТ“ (Габрово, 2016) в спектакъла „Дневникът на един луд“.

Освен селектираните за участие артисти, към ателието се присъединява и част от актьорския състав на спектакъла „РевизорЪт“ на Нина Димитрова.

Ателие „Клоунът Гогол“ е вторият образователен проект на театъра, осъществяващ се с подкрепата на фонд „Култура“. През изминалата година по проект „кРЕдоСТАРТ“ бе реализирана първата „Творческа Кредо лаборатория“, в която от април до юли се обучаваха 22 млади артисти. От тях са избрани 16 най-добре проявили се в процеса на обучение артисти, които ще продължат работата си през тази година в следващата „Творческа Кредо лаборатория“. Тя ще продължи от март до юли по юбилейния проект на театър „Кредо“ - „кредО!шинел!“, отново с финансовата подкрепа на фонд „Култура“. /ДД[284]

[284] ***Източник: БТА, статия 28.01.2022***
https://www.bta.bg/bg/news/lik/7890-Teatar-Kredo-zapochva-30-ata-si-yubileyna-godina-s-atelie-Klounat-Gogol

Театър Кредо започва 30 юбилейна година с ателие „Клоунът Гогол“ в София - Надежда Максимова

Театър Кредо стартира 30 юбилейна година с ателие „Клоунът Гогол“, съобщи 24 часа.

До 28 февруари т.г в ателието на театър „Крадо“ 30 млади артисти ще погледнат през погледа на клоуна

„необятната държава“ на Николай Василиевич Гогол и неговата пиеса „Ревизор“, ще се огладат в пиесата-

„огледало“, както я нарича авторът й, за да разберат защо не трябва да се „сърдят на огледалото“.

Проектът „Клоунът Гогол“ се реализира със финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“ по програма „Творческо развите“ 2021 и с домакинството на Национален студентски дом в София.

Ръководител на ателието е Нина Димитрова, основател на театър „Кредо“, актриса, режисьор и създател на знаковите спектакли по Гоголеви текстове „Шинел“, „Дневникат на един луд“ и „РевизорЪт“.[285]

[285] ***Източник: Столица.бг, статия 01.02.2022***
https://stolica.bg/kultura/teatar-kredo-zapochva-30-yubileina-godina-s-atelie-klounat-gogol-v-sofiya

Националният синдикат „Висше образование и наука“ подписа споразумение с представителството на студентските съвети

Димитрина Ветова

Националният браншов синдикат „Висше образование и наука“ при КНСБ /ВОН-КНСБ/ и Националното представителство на студентските съвети /НПСС/ подписаха днес споразумение за сътрудничество и партньорство. В Студентския дом в София двете водещи организации в системата на висшето образование и науката бяха представени от лидера на ВОН-КНСБ доц. д-р инж. Лиляна Вълчева и от председателя на НПСС д-р Даниел Парушев, съобщиха от пресцентъра на КНСБ.

Взаимодействието между най-големите обществени организации във висшите училища, основано на европейски и национални програмни документи, е важен инструмент за подпомагане и ускоряване на модернизацията и интернационализацията на системата. Основната дейност е посветена на защита правата и интересите на българските студенти и преподаватели в контекста на поетите ангажименти като продължение на социалните измерения на Болонския процес.

Целта на споразумението е обединяване и насочване на усилията за осигуряване на необходимите ресурси за институциите за висше образование, в т.ч. достойни доходи за преподавателите, стипендии за студентите и условия за учебна, научна и социална дейност. Двете организации ще реализират партньорство, следвайки своите специфични цели: повишаване на качеството и конкурентоспособността на българското висше образование; продължаваща реформа на системата за финансиране на висшето образование и науката; равен достъп до висше образование и увеличаване на дела на завършилите висше образование в съответствие със стратегическите приоритети; хармонизиране и актуализиране на учебните планове и програми в съответствие с изискванията на пазара на труда, очакванията и потребностите на студентите; разширяване на формите на е-обучение, стимулиране включването на студенти в научноизследователска дейност, изграждане на устойчива и ефективна връзка между висшето образование и пазара на труда и учене през целия живот; поощряване на диалога между преподаватели, студенти и академичните ръководства за реално

участие на студентите в управлението на академичния живот, активното им съдействие за повишаване на качеството на обучение и подкрепа за намирането на работа по време на следването им; ефективно сътрудничество с държавните институции, участия в преговори за законодателни инициативи; контрол върху изпълнението на законите за висше образование и наука, дейностите по ресорните стратегии и подпомагане на структурите на Министерството на образованието и науката при формулирането на държавните приоритети в областта на висшето образование, отчитайки спецификата на висшите училища по направления и региони.[286]

[286] ***Източник: БТА, статия 07.02.2022***
https://bta.bg/bg/news/bulgaria/5402-Natsionalniyat-sindikat-Visshe-obrazovanie-i-nauka-podpisa-sporazumenie-s-pre

Театър „Кредо“ празнува юбилей

Ателие „Клоунът Гогол“ е първата от поредицата инициативи, с които театър „Кредо“ ще отбележи през 2022 г. своя 30-годишен юбилей. 30 години навършва и спектакълът „Шинел“ по Гогол, научи ДУМА от Нина Димитрова. До 28 февруари в ателието на театъра 30 млади артисти ще погледнат през очите на клоуна „необятната държава“ на Николай Василиевич Гогол и неговата пиеса „Ревизор“, ще се огледат в пиесата „огледало“, както сам я нарича авторът й, за да разберат защо не трябва да се „сърдят на огледалото, ако им е крива мутрата“.

Проектът „Клоунът Гогол“ се реализира с финансовата подкрепа на Националния фонд „Култура“ по програмата „Творческо развитие 2021“ и с домакинството на Националния студентски дом в София. Ръководителка на ателието е Нина Димитрова, основателка на театър „Кредо“, актриса, режисьорка и създателка на знаковите спектакли по Гоголеви текстове „Шинел“, „Дневникът на един луд“ и „РевизорЪт“.

„Смятам, че Гогол е най-великият клоун в световната литература, и искам да споделя това мое творческо убеждение с участниците в ателието. Предлагам им да погледнат този гениален автор през очите на клоуна

- наивния и добронамерен разобличител на нищожното, който с празнична, карнавална освободеност е способен да превърне болката в радост и да каже смразяващи истини за човешкото битие, без да обижда и поучава никого, ами просто ей така, като на игра. Гогол по клоунски се забавлява с пошлото, ниското и нищожното във великата си пиеса, в която всички си играят на „Ревизор“ и всички треперят пред благородния смях на автора, „излитащ от светлата природа“ на клоуна. С такъв смях и с клоунско човеколюбие се опитвам и аз да заредя младите артисти и да ги подтикна към клоунско забавление по отношение на абсурдите в Гоголевата пиеса и в нашия обърнат наопаки свят, в който ценности и морал са с краката нагоре. Надявам се след края на ателието артистите да си тръгнат малко по-гоголооки“, казва Нина Димитрова.

За свой асистент в ателието тя е поканила младия актьор Денис Хаят, който за изпълнението на ролята на Хлестаков в нейния спектакъл „РевизорЪт“ по Гогол е носител на „Икар 2018“ за дебют.

През последните десет години и други млади артисти започват професионалната си кариера в спектакли на театър „Кредо“. За постиженията си в тях са отличени с престижни национални награди, между които четири награди „Икар 2018“ за дебют и две награди за мъжка роля на международния фестивал във Враца (2018) в спектакъла „РевизорЪт“ по Гогол; номинация за „Икар 2016“, номинация за „Аскеер 2016“ и награда за мъжка роля на международния фестивал на моноспектакъла „БГМОТ“, Габрово (2016) в спектакъла „Дневникът на един луд“ по Гогол.

Освен селектираните за участие артисти, към ателието се присъединява и част от актьорския състав на „РевизорЪт“ на Нина Димитрова. На откриването на ателие „Клоунът Гогол“ присъстваха Диана Цанкова и Светломира Стоянова от НФ „Култура“. В тяхно лице Нина Димитрова благодари на фонда за подкрепата на проекта.

Ателие „Клоунът Гогол“ е вторият образователен проект на театъра, осъществяващ се с финансовата подкрепа на НФК. През изминалата година по проекта „кРЕдоСТАРТ“ по „Едногодишна програма за подкрепа на частни организации в областта на изкуството“ националният културен фонд подкрепи първата „Творческа Кредо лаборатория“ на театъра, реализирана в периода април-юли 2021 г., в която се обучаваха 22 млади артисти. От тях са избрани 16 най-добре проявили се в процеса на обучение, които ще продължат работата си през тази година в следващата „Творческа Кредо лаборатория“. Тя ще се проведе от март до юли по юбилейния проект на театър Кредо „кредО!шинел!“, отново с финансовата подкрепа на НФ „Култура“ по програмата „Едногодишен грант“.

За случващото се в ателие „Клоунът Гогол“ може да прочетете в сайта на Театър „Кредо“ https://www.credotheatre.bg/ и фейсбук страницата Credo Theatre – Bulgaria.[287]

[287] ***Източник: в. Дума, брой: 26, статия 08.02.2022***
https://duma.bg/teatar-kredo-praznuva-yubiley-n253139

ДАРЕНИЕ ЗА НАЦИОНАЛНИЯ МАСОНСКИ МЕМОРИАЛ ДЖОРДЖ ВАШИНГТОН В АЛЕКСАНДРИЯ, САЩ

Днес пристигнаха официалните документи, удостоверяващи приемането на дарението за Националния масонски мемориал Джордж Вашингтон в Александрия, САЩ (George Washington Masonic National Memorial). Дарението е от страна на ВЛССПЗБ и в частност с.л. Ехнатон. Това е вторият път, когато с.л. Ехнатон подкрепя Мемориала от 2011 г. насам. Дарението е на името на Бр Димитър Мандраджиев от същата ложа.

Великата ложа ССиПЗ България е асоцииран член на Асоциацията на НММ Джордж Вашингтон.[288]

[288] ***Източник: сайт Велика ложа на Стари Зидари в България, статия 11.02.2022***
https://www.grandlodgebulgaria.org/bg/?p=8584

Филмовата поредица „Срещи с архитектурния модернизъм“ с прожекция в Дома на киното

„Срещи с архитектурния модернизъм“

Радио интервю на Ирина Недева с Яна Алексиева и Симеон Цончев

Филмовата поредица „Срещи с архитектурния модернизъм“ ще бъде прожектиран тази вечер в Дома на киното в рамките на конкурсната програма на фестивала „Златен ритон“.

Повече от 20 филма в надпревара за наградата „Златен ритон“

„Това са едни кратки художествено документални филми, където главните герои са емблематични сгради в стила на българския архитектурен модернизъм, които разказват за себе си, за своята история, за своите създатели“, поясни в интервю за предаването „Хоризонт до обед“ един от двамата режисьори на филма „Срещи с архитектурния модернизъм“ Яна Алексиева:

„Вдъхновихме се от една фейсбук страница „Български модернизъм“, която вече е доста популярна“. Националния студентски дом, е първия господин, в първия филм и разказва за своята история, от зараждането на идеята до изграждането му. Това сподели за „Хоризонт“ другият режисьор на филма Симеон Цончев:

„Ние следим страницата от години и виждайки какви бисери има в градовете, ние решихме, че те трябва да получат по-голяма гласност и именно затова започнахме да мислим как да заснемем кратки филми за някои от любимите си сгради и така започна всичко“.[289]

[289] ***Източник: БНР, аудио запис 21.02.2022***
https://bnr.bg/post/101604567/filmovata-poredica-sreshti-s-arhitekturnia-modernizam-s-projekcia-v-doma-na-kinoto

ПЕТЪР ЙОРДАНОВ - БЪНИ: МУЗИКАТА Е МОЕТО ЛЕТЯЩО КИЛИМЧЕ

Има моменти в живота, които, без да подозираме, преобръщат посоката ни на развитие. Петър Йорданов- Бъни свири на инструменти от цял свят, а с тях обикаля света. Музиката променя живота му, а той променя облика на музикалната сцена у нас.

Съосновател е на група „Оратница“, свири в различни формации, сред които „Тъпани и гайди“, Acoustic Soul jazz band, „Основно ветрове“. Стои зад проекта BunyVerse, в който обединява в едно шоу всички вълшебства на ударните инструменти. Успява да ги запише и да създаде цялостна музикална картина с помощта на loop station.

Организира концерти, фестивали, групови свирения, работилници и презентации. Композира музика за представления на Народния театър „Иван Вазов“ и театър „Българска армия“, участва на театралната сцена и с изпълнения на живо.

Жонглиране на 4 работните места и срещата с една тарамбука

В момента има около 40 инструмента. Интересът му към музиката не се проявява в детството, както често се случва при музикантите. Идва в по-зряла възраст с една тарамбука, която хваща в ръце, докато изразява гражданските си позиции. След този момент музикалното му развитие е непрекъснат процес, а музиката се превръща в неговото летящо килимче.

„Първият инструмент, който си купих, беше една тарамбука. През 2007 година имаше протест срещу застрояването на Карадере и Иракли. В Борисовата градина бе организирана 24-часова музика като част от протестните събития. Много се впечатлих от хората с ударни инструменти, които се бяха събрали. Чаках известно време, за да се освободи някой инструмент, на който да се пробвам. А когато опитах, много ми хареса, запалих се. Дори си нараних пръстите от много свирене след порива от емоции, който бях почувствал в мен.

После започнах да събирам пари, за да си купя инструмент. След това и за втори, и за трети. Тогава жонглирах на 4 работни места, нито едно от тях не беше свързано с музика. Започнах едно по едно да ги напускам, усещах, че ми трябва повече време за музиката. Последната работа, която запазих за около 5-6 години,

беше като IT съпорт. Държах се в нея до момента, в който реших да вкарам цялата си енергия в новата си страст“, споделя Бъни.

След това започва конструирането на selfmade-същността - да твориш, да създаваш, да намираш, да се свързваш, да проявяваш, да бъдеш в синергия, да представяш, да надграждаш, да организираш, да обединяваш.

Безкрайно обогатяване: Африкански джембета, австралийското диджериду, перуански кахон

Петър Йорданов намира за интересни различните инструменти, на които свири. Усеща различния тембър на всеки. През годините многообразието в колекцията му расте.

Започва с африканските джембета, опознава тъпана, записва се на уроци по барабани и ксилофон. По- късно към уменията си прибавя и свиренето на хандпан – метален инструмент, който прилича на летяща чиния и по онова време се намира изключително трудно.

„Вече не е така, но тогава майсторите в света, които изработваха ръчно хандпан, бяха само няколко. Те получаваха заявки от цял свят и човек трудно можеше да се дореди. Да притежавам този инструмент, за мен беше 5-годишен блян. Цената му също беше доста висока.“

Бъни открива австралийското диджериду, за което се предполага, че е най-древният духов инструмент в света. Използва перуанският перкусионен инструмент кахон, свири на африканска калимба и овал.

Всичките инструменти са му любими, няма някой, който да предпочита. И до днес пази топъл сантимент към първата си тарамбука, но с времето се учи да ги пуска и да не се вкопчва само в един. Вярва, че така може да развива различни музикални умения и да се среща с нови инструменти.

Музиката - да присъстваш единствено в момента

През годините усеща, че музиката променя вътрешния му свят.

„Отваря ми нови врати и хоризонти и в съзнанието, и в житейския ми път. Благодарение на музиката съм обиколил доста държави в почти всички посоки на света, на различни континенти. Музиката е като летящо килимче. Отразява се и емоционално, различните инструменти повлияват различно. Когато човек свири на диджериду, например, използва диафрагмено дишане. Действа като дихателна практика. Аз лично свиря на него от здравословна гледна точка. Ударните пък разпалват огъня и енергизират. Хандпанът действа изключително релаксиращо.

Инструментът много често те пренася някъде другаде и достигаш вътрешен мир – както когато катерачите се катерят по скали или стени, те не могат да мислят за нищо друго. Присъстват само и единствено в момента. Или като в света на рибарите, които са пуснали плувката и чакат. Това е както момент на застиване, така и постигане на точка на балансиране. Понякога, докато свириш, губиш представа и за времето. После се чудиш колко часа са минали.“

Свирене на остров и изграждането на връзка - началото на „Оратница“

В първите години от музикалното си развитие Бъни участва в сформирането на няколко групи, втората или третата сред тях е „Оратница“.

„С момчетата се засичахме на различни фестивали - като гайдарското надсвирване в родопското село Гела, кукерския събор в Широка лъка. Имало е събирания, на които сме се засичали и четиримата, без да сме се познавали и уговаряли. Събирал ни е интересът ни. Започнахме да се организираме заедно и да експериментираме, с нас е имало и други хора.

В един момент аз започнах да поемам ангажименти за йога практики. Получих предложение да събера формат, с който да отидем на един остров в Гърция и да бъдем нещо като музикален съпровод по време на йога заниманията, включени в програмата.

Предложих на момчетата, с които през 2009 година сформирахме „Оратница“. Отидохме заедно на гръцкия остров.

А когато сте заедно на един остров и свирите всеки ден, се установява хубава връзка“, споделя Бъни.

И в база на Гестапо под земята

С „Оратница“ обикалят много места по света. Едно от тях, което Бъни никога няма да забрави, е ботаническа градина в Малайзия, където музиката извира сред маймуни и други екзотични животни. Свири на кораб във водата в Русия, който се клатушка през цялото време заради много силен вятър. В Чехия прави музика в нещо като бункер под земята – оказва се база, която е ползвало Гестапо по времето на Хитлер.

В България също е посещавал интересни места. На фестивала край Беглика свирят на сцена, която е във водите на язовира, нещо като изкован сал. Когато адреналинът се вдигал и свиренето ставало по- динамично, салчето започвало да лъкатуши.

Сега му предстои пътуване до Словакия, където ще свири в красива катедрала,

заедно с виолончелистката Магдалена Петрович, с певицата Нина Николина и с нейния хор „Магическите гласове“.

География на музикалното изразяване

На фестивалите по света, които Бъни посещава, се събират групи от целия свят, от интересни държави. Хората свирят различно според географските ширини. В Малайзия правят нещо като експеримент – събират по един вокалист от всяка група. Дават им задача да направят нещо съвместно. На следващия ден е ред на перкусионистите. Тогава се вижда на сцената как всеки носи своя характер, бит и култура и повлиява на цялостното звучене.

„Музиката е най-универсалният език в света. Без да се разбираме чисто лингвистично, като говор, с музиката успяваме да общуваме по интересен начин“, допълва Бъни.

Домът на инструментите

Инструментите му са трудни за съхранение, най-малкото заради обема си. Доскоро той ги е разпръсвал както в различни репетиционни зали в София, така и в дома си, но от няколко месеца има място, на което може спокойно да ги държи. Като част от организация Петър Йорданов участва във възобновяването на таванско, подпокривно пространство, което е било изключително неприложимо. С много усилия, работа и средства успява да го превърне в репетиционна и в момента там държи всичките си инструменти.

Споделя, че свири всеки ден. Репетициите за него са ежедневие, казва, че свиренето е като спорта – ако искаш да поддържаш форма, трябва да се упражняваш и да полагаш усилия. Има и периоди, в които пропуска дни, но те са по-скоро рядкост.

Трудностите са много

„Трудностите са постоянни, това е борба. Има ги както при мен, така и при доста колеги, с които разговарям. Виждам, че и доста хора в музикалната среда отпадат. В последно време не толкова, но имаше период, в който постоянно мислех как трябва да се върна към конвенционалната работа, която имах. С музиката е трудно да се оцелява финансово. Пазарът в България не е като в САЩ или Англия, трябва да си много гъвкав, креативен и да работиш много, за да задоволяваш нуждите, които имаш. Непрестанно трябва да измисляш начини да реализираш това, което правиш, без да са необходими компромиси. Ако се върна на работа, която не е свързана с музиката, тогава музикалните ми умения ще отидат на заден план. Когато успееш да преборваш трудностите, идват щастието и удовлетворението“, споделя

музикантът.

„Фолклор в джоба“

Петър Йорданов-Бъни участва в разработването на приложението „Фолклор в джоба“ – Folklore in the pocket. Средствата за него са намерени от Национален фонд „Култура“ и лични финанси. То вече е налично за

„Епъл“ и „Андроид“ и на този етап от развитието си прелага 12 урока.

„Приложението все още е в началния си стадий. Посято е едно семенце, което тепърва ще се развива. Това също е трудна и скъпа инвестиция, която изисква време. Гледаме го като зародишче, което ще разцъфва.

Към момента в приложението има фолклорни уроци по гайда, тъпан, тамбура, гъдулка и кавал. Има и три урока по пеене от различни области на България – неделински двуглас, от граовския регион и от родопския край. Различни певици показват техниките на пеене в съответните фолклорни области. Има два урока за хоро, показват се конкретните стъпки на танцовите изпълнения. В приложението има опцията да се солират отделните инструменти, когато свирят всички заедно, например да може да се чуе само партията на кавала или пък само партията на тъпана. Много хора, когато слушат музика, не могат да разграничат кой какво свири, а би било полезно да опознават инструментите. Желанието ни е да включим вътре много уроци от различни изпълнители, да стане като база данни, която да се споделя между хората. Имаме и идеята всеки да може да качва песни – когато посети някое село и чуе пеенето на местна баба, например, да обогати съдържанието. „Фолклор“ е международна дума, която означава „народна мъдрост“, имаме амбициите в приложението да добавяме и международен фолклор, да не е само българският.

Нова посока в пандемията

Петър Йорданов-Бъни участва с правене на музика за Народния театър „Иван Вазов“ и театър „Българска армия“. В „Българска армия“ е участвал на живо в пиесата „Саломе“, в Народния театър – в представлението „Калигула“. С него трябва да пътува за Япония, липсата на ваксина заради имунно заболяване обаче не му позволява да тръгне. Обучава свой колега да заеме партията му. Участва и в

други театрални представления - с композиране на музика и свирене на живо. Сред тях са „По жицата“,

„Серафим“ и „Шибил“.

„Това е една различна посока, която аз много харесвам – да сътворявам музика по дадена поръчка, независимо дали е представление, реклама или филмче.

Това е ново предизвикателство и умение, което развих по време на пандемията, когато нямаше възможност за концерти. Съсредоточих се и развих необходимите качества в музикалното продуциране.

Усещането, когато си на театралната сцена и на сцената, поставена за музика, е съвсем различно.

„В театъра аз съм едно елементче от цялата картина, там много повече са засилени речта, движението и ефектите на декора. На концертите акцентът е изцяло върху музиката. Много харесвам различните видове сцени и изпълнения.“

Бъни споделя, че обича да свири и на улицата, въпреки че не го е правил последните 2-3 години. За него усещането там е съвсем друго.

„Минават хора, които са разнородни и различни – от деца до възрастни. Тогава оценката за това, което правиш, е различна.“

Предстоящи концерт и фестивал

На 24 февруари Бъни ще свири с групата „Основно ветрове“ в Камерна зала на „Национален студентски дом“.

„В този формат сме с двама братя – Емрах и Реджеп, които музицират на изключително високо ниво и много се радвам, че можем да свирим и с тях. Мултиинструменталисти са, а процесът с тях е много красив.“

В момента Бъни участва и в подготовката на „Хандпан фестивал“, който ще се проведе на 9 април в София.

„Това е много интересен инструмент, защото може да свири едновременно ритъм, мелодия и хармония. Ударните инструменти могат да свирят само ритъм, а тромпетът, например, само мелодия, акордеонът свири и мелодия, и хармония. Хандпанът съчетава и трите компонента. Досега правехме събития в Родопите с него, които се наричаха HangOut Rhodope. В рамките на няколко дни обучавахме хората как да свирят.

Концепцията за фестивала в София остава същата - хората да добият повече знания за този инструмент и да опитат да свирят на него.

След това изнесените обучения в Родопите също ще продължат. Аз започнах да внасям тези инструменти в България. Това е друго направление, над което работя усърдно. Трудно е това мултиплициране – често захващам няколко неща и нишката понякога се губи.“

Когато я има страстта и отдадеността обаче, нишката се превръща във всеобхватна материя, която има способността да преплита хора, събития и емоции.

Защото има кой да я сплита – Петър Йорданов - Бъни.[290]

[290] ***Източник: Selfmade, статия 23.02.2022***
https://selfmade.id/blog/stories/petar-iordanov-bani-muzikata-e-moeto-letyashto-kilimche

“Пресечни точки“ за барока и джаза на софийска сцена

Интервю на Татяна Иванова с Линда Манчева

Два интригуващи концерта ще се състоят в София на 24 и 25 февруари. Те са наречени „Пресечни точни“ и събират в един проект музика от барока и джаза. И докато първият от тях е само за ограничен кръг публика, само с покани, то вторият - в петък, в Студентския дом от 20 ч. - е за всеки, който е заинтригуван от подобна комбинация.

Програмата има за цел да съчетае произведения от барокови майстори като Хенри Пърсел, Антонио Вивалди и Георг Фридрих Хендел с пиеси на джазмена Пат Матини, аранжирани от Румен Бояджиев-син и Константин Владигеров.

Автор на проекта „Пресечни точни“ е бароковата виолончелистка Линда Манчева, която живее в Берлин и работи с престижни ансамбли, като „Кончерто Кьолн“, специализирани в т. нар. „исторически информирана практика“, по-близко до автентичното бароково звучене.

Линда Манчева представи този проект и своите съмишленици в него в интервю за предаването „Алегро виваче“ по „Хоризонт“. Чуйте в звуковия файл.[291]

[291] ***Източник: БНР, Хоризонт, аудио запис 24.02.2022***
https://bnr.bg/horizont/post/101606478/presechni-tochki-za-baroka-i-djaza-na-sofiiska-scena

Музиката на Барока и на Пат Матини събира Линда Манчева в „Пресечни точки“

Музиката на Барока и на Пат Матини звучи в една програма. Инициатор на проекта „Пресечни точки“ е виолончелистката Линда Манчева. По-голямата част от аранжиментите на музиката на американския китарист са на Румен Бояджиев, има и два на Константин Владигеров. Творбите ще изпълнят квартетът на Линда Манчева – Смиляна Лозанова и Юлиян Стоянов – цигулки, и Евгения Бауер – виола, заедно с Даниеле Феббо – контрабас, и Илко Градев – акордеон. Премиерата ще бъде на 25 февруари от 20 ч. в Национален студентски дом.

Линда Манчева от много години свири на бароково чело, слуша джаз и ѝ се свири джазова музика. Първата стъпка в тази посока прави, когато Сашо и Константин Владигерови я канят да изпълни техни творби с тях.

„В пиесите имаше толкова нови за мен хармонии, трябваше да свиря и сола - нещо абсолютно непознато. От години се опитвам да се доближа до джаза. Като класически музикант образованието ни не включва свирене на джаз. Много жалко, че е така.“ - разказва Линда Манчева.

Тя търси възможност да съчетае бароковия стил, който добре познава, с джаза, с който иска да се сближи. Спира се върху творчеството на Пат Матини. „Слушам много неговата музика, попивам я с много чисто чувство. Бих я сравнила с музиката на Моцарт – когато го слушам, мога да ходя по улиците и да подскачам от щастие. Много, много, много ми харесва музиката на Пат Матини. Той е безкраен!“ – възкликва Линда Манчева.

След като слуша музика на китариста и събира негови ноти, тя се обръща към Румен Бояджиев да направи аранжименти на избраните от нея произведения. Автор на други два е Константин Владигеров. В основата на проекта са хармониите. „Направих проучване като научен проект – какви хармонии използва Пат Матини, как се свирят те на челото, как могат да зазвучат в състава за концерта.“ – разказва за подготовката Линда Манчева. От бароковата музика тя избира произведения на Пърсел, Лоуъс, Вивалди и Хендел. Връзката е в тоналните паралели. „Влизаме от Барок в джаз през обща тоналност, която после се разтваря до безкрай и пак се връщаме в конкретната тоналност, за да продължим с Барока.“ – описа структурата

Линда Манчева, като казва, че е благодарна за предизвикателството. Аранжорът Румен Бояджиев следи репетицията и дава насоки за реализацията на творческата идея

Да направи аранжиментите за Румен Бояджиев е трудна задача от гледна точка на спецификата на музиката на Пат Матини. „Тя е дълбоко китарна и е съобразена с неподозирани качества на този инструмент, звучи все едно слушате цял оркестър. Много е трудно тази специфика да се пренесе в друг състав. Опитал съм се да направя нещо, представяйки си Линда, нейния квартет и допълнителните музиканти, запазвайки атмосферата на неговата музика, като промених малко технически регистри. Идеята е музиката по нов начин достига до по-широк кръг хора, които да усетят дълбочината и безкрая на неговата творческа инвенция.“ – обрисува направеното и смисъла му Румен Бояджиев.

Линда Манчева вижда паралелите на музиката на Пърсел и Лоуъс с Пат Матини в развитието на хармонията и преплитането на гласовете: „Той влиза от хармония в хармония по безкрайно интересен начин. Неговите мелодии могат лесно да се пеят. Когато ги свиря на чело, усещам как все едно пея. Така става съвкупност, в която един елемент обогатява другия или го подплътява“. За програмата тя избира мелодичните произведения на Матини, а контрастът с бароковите творби на Вивалди и Хендел е в танцови части от Пърсел и Лоуъс, с които се променя атмосферата и се свири по-виртуозно.

След ден тук ще бъде предпремиерното представяне на проекта „Пат Матини е един импресионист. С всеки един такт от музиката си може да опише нещо изключително дребно – като капка дъжд, паднало листо, слънчев лъч. Той задълбава много дълбоко в човешките чувства, неповторим музикант е. Тази дълбочина би могла много добре да се пресъздаде с класическите инструменти, защото те единствени могат да стигнат толкова дълбоко в човешката душа.“ – посочва Румен Бояджиев.

Изпълненията на пиесите в програмата са така подготвени и представени, че ни дават възможност да им се насладим чрез вникването в тях. В добавка към красотата им е това, че са интересни и интригуващи. Самият проект е създаден с искрено вълнение и въвлича, както илюстрират и думите на един от участващите музиканти – Даниеле Феббо[292]

[292] ***Източник: jazzfm.bg, аудио запис 24.02.2022***
https://jazzfm.bg/novini/muzikata-na-baroka-i-na-pat-matini-sabira-linda-mancheva-v-presechni-tochki.html

Какви са сънищата на Аза

„Сънища на Аза“ е най-новата продукция на театър „Наш свят“. Драматургът и режисьор Ива Панева изгражда сценична версия на срещата между двама знаменити австрийски автори – бащата на психоанализата - Зигмунд Фройд и един от най-значимите представители на Виенския сецесион - Артур Щницлер, смятани за двойници и сродни души. Спектакълът включва и историята на две жени, вдъхновили творби на Фройд и Шницлер: Дора, която кара Фройд да описва своите случаи от психоанализата и госпожице Елзе, която вдъхновява Шницлер да се обърне към психоанализата. В сценичната версия драматургът и режисьор на спектакъла - Ива Панева представя реални факти, филмова версия, оперно пеене.

„Оперните певци Венера Мелеки и Пламен Кумпиков пресъздават съновидения и образи, докато актьорите Петър Калчев и Петко Каменов влизат в ролите на Шницлер и Фройд. Във филмовата част на спектакъла ще видите актрисите Маргарита Хлебарова и Албена Ставрева, със специалното участие на Боряна Маноилова, която играе Госпожице Елзе на екрана. Оперни певци, актьори и музиканти създават мистичен спектакъл за двойнствената човешка натура и тънката граница между сън и реалност.“

Театралният спектакъл „Сънища на Аза“ ще бъде представен на 26 февруари от 19 часа с вход свободен в Музея за съвременно изкуство „С

офийски арсенал“ към Националната художествена галерия. Драматург и режисьор: Ива Панева

Оператор: Стефан Куцаров

Участват: Венера Мелеки, Петър Калчев, Петко Каменов, Пламен Кумпиков, Петър Кушлев (виолончело) Със специалното участие на: Боряна Маноилова, Албена Ставрева и Маргарита Хлебарова

В партньорство със сдружение „Наш свят“.

С финансовата подкрепа на Посолство на Австрия в София.[293]

[293] ***Източник: БНР, аудио запис 25.02.2022***
https://bnr.bg/post/101607071

Националният студентски дом организира „Година на украинската култура и народ“

Националният студентски дом (НСД) организира инициативата „Година на украинската култура и народ в НСД“. Това съобщават от структурата.

От НСД посочват, че идеята е свързана с непровокираното военно нападение на Руската федерация срещу територията и народа на независимата европейска украинска държава.

Целта на инициативата е да се популяризират творчеството и културното наследство на украинския народ и да се развият връзките между младите хора от България и Украйна, където по официални данни живеят над 200 000 етнически българи. „В тези мрачни времена, в които самото съществуване на украинската държава е поставено под заплаха от вражеска агресия, Украйна следва да стане още по- видима, още по-близка за българския народ в културно и социално отношение, а инициативи на солидарност като тази могат да бъдат от полза“, отбелязва директорът на НСД д-р Христиан Даскалов.

До 31-ви март - срок, в който традиционно се приемат заявки за включване в Годишния календар на НСД, всички студенти, студентски колективи и артисти могат да подават заявки за реализация на културни, образователни и научни проекти на територията на Национален студентски дом, посветени на годишната тема, свързана с Украйна.

Проектите, включени в инициативата като част от календара на НСД, ще се реализират безвъзмездно в залите за култура и изкуство на Национален студентски дом в София на пл. „Народно събрание“ 10 през цялата 2022 г.[294]

[294] ***Източник: БТА, статия 01.03.2022***
https://bta.bg/bg/news/lik/228685-natsionalniyat-studentski-dom-organizira-%E2%80%9Cgodina-na-ukrainskata-kultura-i- narod%E2%80%9D

Книгата все още е един от основните будители

Разговор с изследователя Росен Петков за адаптацията на традиционните медии към цифровата епоха, за NFT и дигиталното изкуство и дали книгата ще оцелее в модерния свят

Росен Петков работи в областта на компютърните изкуства и дизайна още от навлизането им в България и е един от първите експерти, спомогнали за развитието на компютърните изкуства у нас и популяризирането на световните постижения в тази сфера. В началото на 90-те е редактор „компютърно изкуство“ в списание

„Графика с компютър“. Петков е един от създателите на международния форум за компютърни изкуства

„Компютърно пространство“, (33 издания), както и създател на Студентското общество за компютърно изкуство (СОКИ), реализирало над 120 проекта в областта на дигиталните изкуства, дизайна и кариерното развитие на студенти и младежи. Росен Петков завършва Техническия университет в София, специалност

„Изчислителна техника“ и специализира по различни проблеми на мултимедията в университетите и академиите на Единбург, Лил и Кьолн. След завършването си започва като преподавател в катедра

„Електронна техника“ на ТУ- София, където създава и води лекции по предмета „Компютърна графика“, а в НБУ създава (заедно с Ивелин Стефанов) специалността „Компютърни изкуства“, която по-късно е преименувана в „Графичен дизайн“. Росен Петков е ръководил иновативни международни проекти в областта на книгите и дигитализацията, участвал е в разработването на технология и обучителни материали за нискобюджетна дигитализация на книги и документи. Автор е на книгата „За старите книги и компютърните изкуства“, 2010 г., 2012 г. и съавтор на ръководства и онлайн обучителни материали в областта на съхранението и дигитализацията на книжното наследство. Петков поддържа и две Facebook групи, едната за първи издания, български печатни антикварни книги (За старите книги и компютърните изкуства), а другата – за дизайн на ръчно изпълнени подвързии на книги (Bookbinding design).

Economy.bg се свърза с г-н Петков, за да поговорим за книгите като будители, за адаптацията на традиционните медии към цифровата епоха, за NFT и

дигиталното изкуство и дали книгата ще оцелее в модерния свят

Вие сте изследовател на книгата като артефакт, създател на учебни материали и колекционер. На какво може да ни научи една книга сама по себе си?

Книгата е важна вещ. Тя е и изкуство, тя е и култура, тя е и информация. Литературата винаги е била нещо повече от другите изкуства, защото в литературата се съдържа историята на един народ, културата на един народ, мечтите, вярванията, на един народ. Отделно книгата ни научава на една богата езикова култура, да имаме един добър набор от думи, с които да се изразяваме, а е ясно, че думите са израз на нашата мисъл и когато нашият речников състав е беден, съответно и нашите мисли са бедни.

В същото време преподавате компютърни изкуства или т.нар. „графичен дизайн“. Къде е пресечната точка между архаичният обект книга и съвременното изкуство?

Ами книгата има една хилядолетна история. Литературата изобщо. Книгата винаги е била преплетена някак си с много други видове изкуства. Например в книгата има шрифтове, има оформление на страниците, има илюстрации. Дори в древните книги има различни видове гравюри, с които се е илюстрирало съдържанието. Така че книгата може да ни научи на много неща. На усет към шрифтовете, изображенията, оформлението и оттам вече и връзката с графичния дизайн. Съвременните графични дизайнери никак не е лошо да познават тази хилядолетна история, а също така да познават и елементите на книгата – шрифтовете, различните видове изображения, а по-късно и фотографиите, които се включват често в книгите, а също така и различните методи за печат, тъй като много често при графичния дизайн в крайна сметка продуктът трябва да види бял свят по някакъв начин и когато този продукт трябва да бъде отпечатан, например във вид на плакат или каталог, или някаква книга, очевидно познаването на историята на книгата, на книгата като артефакт, ще бъде полезно.

Казано с други думи, колкото и да е дигитално изкуството, голяма част от него днес, все пак стига до печат или до някаква друга физическа форма?

Разбира се и от тази гледна точка книгата продължава да съществува под най-различни форми и ще продължава да съществува. Отделно да оставим въпроса какъв малък процент все още от книгите са дигитализирани. Повечето фенове на дигиталния свят едва ли си дават сметка, че в някои области по-малко от 2-3% от информацията, която се съдържа в книгите, е налична онлайн.

Как се създава изкуство на монитор с мишка?

Има образно казано два пътя при използването на компютърната техника в изкуството. Единият е просто като инструмент. Софтуерът и съответно компютърът са добър инструмент за редакции, за манипулиране, за изобщо обработка на произведенията и улесняват автора. Това е така да го кажем, компютърът като инструмент. Има обаче и друг подход, при който софтуерът, компютърната техника, може да се използва за създаване на нови стилове, на нови подходи. При например т.нар. генеративно изкуство, където с помощта на софтуер могат да се създават интересни, красиви изображения. Един такъв пример са фракталните изображения, например. В случаите, когато те се използват, за да се създаде нов стил, ново, интересно произведение, което иначе, без помощта на съответния софтуер не би могло да се създаде, или много трудно би могло да се създаде, тогава вече говорим за компютърно изкуство. Между другото има картини на Дали, които изглеждат като компютърни, където изображението е мапвано върху някакви кубове има сфери и т.н., което показва, че и на ръка могат често пъти да се създават произведения, които изглеждат компютърни, но все пак с помощта на съвременния софтуер и с помощта на различни програми, които генерират изображения, включително софтуер с изкуствен интелект, могат да се създават нови по стил изображения, където вече намесата на софтуера е видима и без негова помощ трудно би могло да се постигне определен ефект например. Но в крайна сметка е важен творецът. В крайна сметка е важна идеята, а дали ще бъде на ръка, дали ще бъде с компютър, в крайна сметка е важна идеята да бъде добра и в крайна сметка е важно произведението да въздейства. Хората да го харесват.

Може ли да обясните, сравнително просто, какво представляват NFT изображенията?

NFT е технология при която Вие имате едно цифрово изображение, което се разпространява по такъв начин, че информация за него има във всички, които притежават т.нар. портфейл от съответната валута, с която се търгува. Подобно на криптовалутите имате някакви данни за съществуващи произведения и съответни продажби, съответно тази информация е във всички, които имат някакво участие в тази валута. По този начин се знае произведението откъде е тръгнало, как е купено, продадено и т.н. И се получава някакво доверие, легитимност, на самото произведение. Така че това е една мода, която особено тази година започна да става много популярна, да се продават произведения на изкуството електронно. И тук пак

е добре да се знае, че за да може да бъде продадено успешно едно произведение, освен рекламата, е важно съдържанието, важно е авторът да бъде известен, да бъде новатор, да има последователи, които искат да притежават негови изображения. И тук между другото някои автори поставят компютърно генерирани изображения, където те като автори всъщност контролират процеса на генериране, но самите изображения са софтуерно генерирани. Разбира се има и просто рисувани изображения от авторите.

Как се гарантира, че цифровото изображение е оригинал и какво носи то като стойност при положение, че знаем колко е лесно да се копират цифрови изображения?

Изображението е публично, то винаги е било публично, когато се постави в интернет, но поради това, че информацията за покупко-продажба и за самите произведения присъства във всеки един участник в тази криптовалута, чрез която се реализират продажбите, гарантира така да се каже публичност на информацията. На кого е било изображението и на кого е продадено. Вече въпросът за сумите е дълъг въпрос. Естествено авторът, историята на автора, продавача, рекламата, която се прави. Едно е когато се продава чрез престижни аукционни къщи, има медийна реклама, друго е, когато просто поставите свое произведение ей така без да имате популярност, така че цената е комплексен фактор. Тя зависи, както винаги от желанието на купувачите да притежават нещо от съответния автор, както и при класическите картини, когато продавате една класическа картина цената до голяма степен се формира от различни фактори – кой я продава, къде се продава, какво е желанието да се притежава, дали има конкуренция на желаещите да притежават съответното произведение на изкуството.

Да, но класическото изкуство можеш да го пипнеш, ако е книга - да я разлистиш...

Другото може да го имаш в портфейла си и то се вижда, част от твоето портфолио и точка. Вижда се онлайн. Естествено Вие може да си снимате Мона Лиза, например, с прекрасна резолюция и т.н., но се знае, че оригиналът е в Лувъра или поне трябва да е там. В смисъл че се знае произведението кой го притежава. Виртуалната собственост понякога е не по-малко важна от реалната. Това, което хората знаят за нещо, доверието към нещо, мисълта за нещо, също струва пари. Примерно модерните, т.нар. инфлуенсъри, напоследък, защото доверието към някой всъщност струва много пари. Изграждането на доверието също понякога се

прави с много усилия, време, а понякога и с много пари.

Направи ми впечатление, че по време на последното издание на фестивала „Компютърно пространство“ е имало отделна тема, посветена на криптовалутите и NFT. Също така видях, че има и български творци, които продават своето изкуство в този формат.

Ние на „Компютърно пространство“ се постарахме да покажем началото на този тренд и накъде вървят нещата. Всъщност решихме че тази тема наистина е стратегическа последните 1-2 години и трябва да се дебатира по-широко. Поканихме известни наши артисти като Калоян Тошев например и те разказаха интересни практически неща: как предлагат свои произведения, как се постига някакъв успех. Между другото тези лектории са вече налични в YouTube и всеки, който иска да види детайли, би могъл да се прикрепи към канала на Computer Space и безплатно да разгледа тези презентации. Тук е важно да кажем, че има много криптовалути. Напоследък даже те са огромно количество. Младите хора много се палят по тези неща, понякога безразсъдно купуват някакви валути, както те казват „инвестират“. Само че тук трябва да се обърне внимание и може би едно леко сравнение с акциите – важно е да инвестирате там, където все пак разбирате, имате някаква информация и следите какво се случва. Защото, както при акциите, ако Вие не следите какво се случва, най-вероятно те ще се качат, ще паднат, ще се качат, ще паднат, т.е. има едни флуктоации, които Вие ще пропуснете и вероятно в крайна сметка няма да спечелите. Така че, както във всяка инвестиция, която се прави, подготовката, информацията, не са маловажни. И другото, което е важно – важно е да сте първи.

Участвате в проект за нискобюджетна дигитализация на книги и документи. Имате ли представа колко библиотеки се възползваха от възможността, която проектът предлага?

Това беше един много интересен проект. Той приключи, но материалите отново са онлайн, те се ползват и са налични. Идеята на този проект е за малките библиотеки, за частните колекции, за такива малки организации, като някакво малко читалище, което има интересна краеведска литература, но няма скъпи устройства, с които да я дигитализира – как да си направи един път за дигитализация и същевременно самия процес как да го организира – метаданните, после включването на дигитализираните неща в бази данни – неща, които са важни. Например, ако сканирате един документ, добре би било той да мине през OCR (Object

to Character Recognition) софтуер, за да може да се търси в този документ по определени думи, символи и т.н., защото в противен случай той представлява просто едни снимки. Дали ще го разгръщате на ръка или на компютъра пак ще загубите същото време, ако не може да търсите в него. Така че има едни такива тънкости при дигитализацията. Този проект, бих казал, че още когато го правехме имаше около 15 наши библиотеки и читалища, които ползваха продуктите му. След като приключи има може би над 50 организации, които се възползваха от неговите продукти, които под някаква форма направиха обучения на своите служители, ползват ги за различни уъркшопове и кратки образователни курсове. То е в сферата на продължаващото професионално обучение, подходящ за всички, които искат да получат някаква допълнителна квалификация. Бих казал, че това е един хубав проект с хубави резултати. Мен ме радва интереса към тях.

Защо е необходима дигитализация на литературата? С какво ни помага тя?

Дигитализацията е необходима първо за съхраняване. Много често хартията деградира а фотографиите – деградират още по-бързо. Другото, което се случва често пъти е при употребата на определени артефакти, те се амортизират, така че много често, преглеждането дигитално предпазва артефактите от прекалена амортизация, когато те се пипат. Трета причина е донякъде популяризирането на съдържанието, защото не са много хората, които заделят достатъчно време да отидат до библиотека, архив или до читалище или до някъде другаде, където има материали. Често пъти това е свързано с доста време, да се търсят и т.н. Не на последно място изследванията и научните изследвания се подпомагат много лесно, когато имате дигитални каталози, дигитални архиви и не се налага за всяко нещо да се губи страшно много време или примерно да си правите командировка до някой друг континент, за да видите един артефакт, който можете иначе да прегледате евентуално дигитално и да си спестите големи разноски при пребиваване и пътуване. Друг важен аспект на дигитализацията е, че тя сама по себе си води до някакви открития. Натрупването на съдържание често пъти помага да се сравняват определени неща, да се направят много по-лесно проучвания и изследвания и по този начин. Например много открития се случват поради това, че материалите ги има дигитално и може да ги сравните. Докато преди време това е било лукс. Трябвало е много пари да пътувате, да отидете, да сравнявате. Има преразглеждания на историята често пъти заради дигитализацията, защото се оказва, че някои заключения, които са били правени преди години, не са много точни или са неверни.

При дигитализацията могат да се откриват невидими за окото неща, например да се снимат водни знаци, да се снима структура на хартията, да се снимат някакви преписки, които са много нечетливи иначе и да се разчитат на компютър. Много предимства има дигитализацията, но две са най- големите: едното е съхраняването, а другото е популяризирането на културно-историческото наследство и на информацията, която се съдържа в книжното наследство.

Според Вас изгубена ли е библиотеката като културно средище за българина?

Не бих казал, че е изгубена. Много библиотеки имат много приятна атмосфера, някои от тях имат и модерна реконструкция, например, ако вземем Бургаската библиотека, и всъщност дават едно пространство не само за четене, но и за срещи между хората, за едно приятно учене и научаване на някои неща. Аз винаги съм се възхищавал на такива средища. В Националната библиотека има вече много приятни и добре оформени зали, където можете да видите историята на книгата. Има много читалища между другото, които получиха субсидия и реновираха 1-2 зали, където вече много модерно, може да седнете да разглеждате, да преглеждате нещо, да прекарате приятно. Така че библиотеките като средище, не само за ползване на книгата, но и като средище за насърчаване на четенето, средище където хората могат приятно да прекарат определено време, да научат нещо, бих казал, че навсякъде по света така се насърчава и има много инициативи, които подпомагат библиотеките да се модернизират, да имат подход, особено към младите хора и да насърчават четенето.

Живеем във век, в който дигитализацията като че ли е на върха във всяка една сфера от живота, особено и след пристигането на пандемията. Някак всичко стана цифрово, включително общуването между хората. В същото време се издават много нови книги от много нови автори. Очевидно е, че книгата, като артефакт не е умряла. Но на какво се дължи това според Вас?

Ами според мен дължи се на това, че хората осъзнават едно нещо. Дигитализацията и дигиталния свят си имат своите предимства – бързото намиране на информация, интерактивността, мултимедията, интересното пространство, в което попадате – виртуална реалност и т.н. Но книгата има едно очарование, което се осъзнава от всички, че не може да бъде лесно подменено от дигиталната сфера. Да държите една хубава книга в ръцете си, да усетите дори мириса на хартията, да виждате пред себе си една красота, нещо, което е оформено много хубаво, знаете – като се започне от детските книжки. Вече има такива прекрасни детски книжки –

големи, със страхотни илюстрации, с хубава хартия, с хубав печат, премине се през различни албуми, каталози, които може да държите в ръцете си и да им се радвате, премине се дори през евтините романчета, които обаче докато пътувате някъде или докато сте на плажа може да си ги четете. Всичко това създава една аура. Книгата е една аура – дали ще я четете на плажа под чадъра или седнала на едно хубаво бюро и разглеждайки внимателно някакъв ценен екземпляр, тя създава една аура. И мисля, че това е всъщност нещото, което не може да се сравни с другата, дигиталната аура и хората продължават да си харесват книгата, дори и тези от тях, които са израснали в дигиталната ера – тинейджърите, и те си харесват, много голяма част от тях, някакви свои книги. Затова и продажбите на книги може би някак си не са спаднали толкова драстично както очакваха. Съществуват си, има огромно количество издателства, дори и аз съм се учудвал колко голям брой издателства има, което е хубаво. Книгата си има своето бъдеще и тя ще продължи да съществува. Друг е въпросът, че някои видове книги може да позаглъхнат, като например някаква да кажем специализирана литература, която често пъти вече се слага онлайн и се купува онлайн. Може да има някои видове литература, за които да поспадне търсенето на хартия.

Ще заживеят ли технологиите с неща, които през годините са били спътници на хората и от които хората са учили, като книгите например?

Трябва да сме готови определени видове медии да доминират след време и по някакъв начин да изместват други видове медии. Радиата например ги има, но ако сте забелязали много радиа слагат вече нещата и в интернет, слагат видеа с хората, с които разговарят, така че те се адаптират към тази мултимедийна среда и модернизират представянето на нещата, защото иначе ще изостанат, ще бъдат по-малко слушани. По същия начин е и с книгата. Книгите се развиват. Има много интересни нови формати книги. Нещо, което преди време го е нямало като луксозност, като цветност, като атрактивност, за съжаление даже понякога стига до кич в този стремеж нещата да са шарени. Но всяка медия се адаптира и се опитва да се съхрани. Дали в дългосрочен план ще се съхрани е друг въпрос. Все повече ще има дигитално съдържание, то е ясно. Все повече хората ще достъпват информацията дигитално, но книгата дълго време ще бъде също така много, много атрактивна медия, а и бих казал нейната аура, да я държите в ръцете си, няма как лесно да изчезне.

Можем ли да кажем, че книгата е будител?

Разбира се. Книгата е, все още, един от основните будители, защото книгата съдържа в себе си историята, вярванията на един народ, тя е документ за неговото развитие и книгата винаги е била някак огледало на това какво се случва. Така че книгата е много близко до човека. Тя винаги е съпътствала развитието на човека, тя винаги е помагала и както се вижда и в момента помага за нашето развитие.[295]

[295] ***Източник***: ***Economy.bg, мулти медийна публикация, статия 02.03.2022***
https://www.economy.bg/history/view/49856/Knigata-vse-oshte-e-edin-ot-osnovnite-buditeli

Студентски съвет дари книги на университетската библиотека

Студентски съвет при УНСС закупи 150 броя от книгата на д-р Християн Даскалов, директор на Национален студентски дом – „Домът и университетът“. Книгата е свързана със студентското самоуправление през будния дух на студентската общност. Средствата събрани от продажбата ще бъдат използвани за реновирането на Национален студентски дом.

На 01 март 2022г. Студентският съвет дари част от закупените книги на Университетската библиотека. Директорът Петър Петров благодари за щедрия жест и сподели, че дарителството е един уникален акт, особено ако е за библиотека, защото това кореспондира с нещо висше като еманация на духа.

Г-н Ангел Стойков, председател на Студентския съвет, увери, че това няма да е последното дарение към библиотеката „Надявам се книгата да привлече вниманието на колегите-студенти, тъй като ще обогати техните знания за идеята и историята на студентското самоуправление и движение“.[296]

[296] ***Източник: УНСС, статия 04.03.2022***
http://sc.unwe.bg/?p=14180

НПСС с избрано ръководство за мандат 2022-2024 година

Изпълнителният съвет на Националното представителство на студентските съвети в България проведе своето първо заседание за мандат 2022-2024г. На него по предложение на председателя на НПСС – Даниел Парушев бяха избрани трима зам.-председатели:

- Александър Узунов от Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“;
- Доротея Николаева от Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“
- Йозлем Кюлджева от Медицински университет - Пловдив.

Новост е, че те ще бъдат без ресори, като това, което заляга в основната им функция е да бъдат запознати в най-висока степен с цялостната дейност на представителството и да бъдат готови за реакция във всеки един момент.

За главен секретар на организацията беше гласувано доверие на Константина Каракадиева от Медицински университет - Плевен, а за водещ на Общите събрания на НПСС беше преизбран Станимир Бояджиев от Русенски университет.

Структурата на организацията бе допълнена от петима съветници по ресори, по предложение на председателя на НПСС, които да развиват дейността съответно в пет направления от първостепенна важност за студентското самоуправление и за оперативността на представителството.

В този състав влизат:

- Ангел Стойков от Университет за национално световно стопанство – съветник по научно- изследователската дейност;
- Божидар Касабов от Медицински университет „Проф. Параскев Стоянов“ - съветник по здравеопазването;
- Лидия Даскалова от Софийски университет „Св. Климент Охридски“ - съветник по социално-битовите въпроси на учащите;
- Петър Стефанов от Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев“ – съветник по културно-масовите

мероприятия;

- Станимир Бояджиев от Русенски университет „Ангел Кънчев“ - съветник по международната дейност и сътрудничество.

С изключително присъствие от 48 висши училища – 46 присъствено и 2 в онлайн среда, Общото събрание на Национално представителство на студентските съвети избра на 19 Февруари 2022 година, Председател за мандат 2022 - 2024 година. Даниел Парушев е новият Председател на НПСС, който организацията избра на отчетно-изборното си събрание, състояло се в залата на Националния студентски дом в София. Той получи пълната подкрепата на всички делегати от Общото събрание.

В рамките на Отчетното-изборно събрание беше избран нов Изпълнителен съвет, който ще подпомага работата на Председателя и ще води оперативната дейност на организацията. Членове на колективния орган са:

1. Даниел Парушев – представител на Университет за национално и световно стопанство, който като Председател на НПСС влиза по право.
2. Делян Плачков - Висше училище по агробизнес и развитие на регионите.
3. Нора Ангелова - Химикотехнологичен и металургичен университет.
4. Симона Михайлова - Международно висше бизнес училище.
5. Илиян Кордев - Технически университет - София.
6. Мая Минкова - Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“.
7. Виктория Палигорова - Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.
8. Розалия Кънева - Технически университет - Варна.
9. Преслава Петранова - Национална художествена академия.

Общото събрание на НПСС определи и Контролен съвет на организацията, който ще следи за законосъобразността на решенията и всички дейности, които са свързани с работата. Съставът му е както следва:

1. Мартина Стоянова - Академия на МВР.
2. Стоян Иванов - Нов български университет.
3. Станислава Ризова - Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“.

4. Стела Хаджиева - Стопанска академия „Д. Ценов“.
5. Веселина Стефанова - Технически университет - Габрово.

В рамките на мандата ръководството на НПСС взе решение да бъде открито ново звено, което да се ангажира с медийното отразяване на дейностите на организацията и студентските съвети. За главен редактор на медията беше определена Емилия Хинкова от Университет по архитектура, строителство и геодезия.

За представители в екипа, който ще отговаря за международните контакти на организацията в Европейския студентски съюз бяха избрани Симона Михайлова от Международно висше бизнес училище и Нора Ангелова от Химикотехнологичен и металургичен университет.

Сред обсъдените теми на заседанието бяха още и подпомагането на студентите от Украйна в България, ремонтните дейности в студентските общежития, както и изпращането на покани от студентските съвети на всяко висше училище до НПСС за гостуване на щанд за популяризация на представителството сред студентите. Бяха коментирани и две от предстоящите събития за организацията в близките седмици, а именно Зимен университет и Студент на годината.[297]

[297] ***Източник: БТА, статия 07.03.2022***
https://bta.bg/bg/news/bulgaria/oficial-messages/231837-npss-s-izbrano-rakovodstvo-za-mandat-2022-2024-godina

Велислав Павлов: Спокоен съм, когато съм в сянка, малко встрани

Велислав Павлов завършва актьорско майсторство в Нов български университет през 2001 година. Сериозните му професионални ангажименти започват още в трети курс, когато режисьорката Деси Шпатова го кани да участва в едно от най-интригуващите заглавия от руския академичен сезон - „Идиот“ по Фьодор Достоевски.

Младият актьор активно се снима и в киното, като има роли в „Дзифт“, „Източни пиеси“, „Шменти капели“ и в над 50 други чуждестранни продукции. Велислав Павлов е партнирал с Вал Килмър, Морган Фрийман, Антонио Бандерас, Джон Кюсак, Мариса Томей, Жан Клод ван Дам и Долф Лундгрен. За зрителите е познат също с роли в българските филми „Вездесъщият“ и „Откраднат живот“.

Велислав Павлов е главен герой в „Нашият ден.

„Мечтал съм за тази професия много дълго време, от тийнейджър. Дава ми спокойствие, когато съм в сянка, малко встрани, но съм в група, в която си знам мястото, тогава съм спокоен.

Обичам да изживявам нещата. В живота си понякога съм добър актьор, но гледам да не съм такъв, гледам да съм пълнокръвен, изживяващ човек и да ги приемам нещата каквито са.“

„Порталът“

„Този портал се преминава много често, няма как това, което е част от миналото да не участва, миналото е в нас винаги. Този портал е постоянно отворен.“

„Вездесъщият“

„Това е много важен филм за мен. Една от първите големи главни роли в български филм. И е много хубаво, че се случи с този екип. Ние не се познавахме преди това, но съм много щастлив, че се случи така. Спойката стана бързо.“

Независим актьор

„Все още съм независим, откакто съм професионален актьор и се занимавам с театър и кино, от самото начало не съм си представял, че ще бъда част от някаква трупа, тогава нямаше кой знае какви предложения. След това никога не съм правил такива ходове.“

Сцени на разсъмване

„Сцени на разсъмване“ е последният проект на тази група, която се казва Emergency theater.Това беше едно представление, което за първи път правим по този начин, с драматургия изцяло от нас. Това са нашите собствени сцени на разсъмване. Историята не е хоризонтална, не се разказва една история, няма сюжет.

Каним всички в „Студентски дом“, играем представлението на 10 и 11-и март от 19:30 вечерта.

Започнахме с групата и процес за ново представление, което се казва „Празна е стаята на удоволствието“. Това ще бъде може би в края на годината.“[298]

[298] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 08.03.2022***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101612502/velislav-pavlov-spokoen-sam-kogato-sam-v-sanka-malko-vstrani

С премиерния си спектакъл „10 реплики“ театър „Реплика“ отбелязва символично края на своята десета годишнина на българската независима театрална сцена.

„10 реплики“ е постановка на Гаро Ашикян по пиесата „В самотата на памуковите полета“ от съвременния френски драматург Бернар-Мари Колтес (1948-1989).

В представлението участват Благой Бойчев, Ованес Торосян, Милена Ерменкова, Милко Йовчев, Боряна Йовчева, Иван Станчев, Марияна Иванова.

В интерпретацията на пиесата, представяща човешките взаимоотношения единствено като сделка, актьорите от театър „Реплика“ последователно влизат в ролите на двамата персонажи, условно наречени Дилър и Клиент, като предават щафетно текста на пиесата един към друг.

Какъв ще е ефектът от това режисьорско решение на Гаро Ашикян, можете да видите на премиерата на 18 март в Националния студентски дом.

По случай рождения ден на театър „Реплика“ събитието е с вход свободен.[299]

[299] ***Източник: БНР, аудио запис 17.03.2022***
https://bnr.bg/post/101616960

Ованес Торосян и Милена Ерменкова: В „10 реплики“ всеки от нас имаше само и единствено гласа си като изразно средство

„10 РЕПЛИКИ“ - театрален проект по пиесата „В самотата на памуковите полета“ от Бернар-Мари Колтес

Независимият Театър „Реплика“, който през миналата 2021-ва стана на десет години, празнува радостта да е отново със своята публика, като представи новия си театрален проект по философския текст „В самотата на памуковите полета“ от Бернар-Мари Колтес, издаден година преди авторът да почине от СПИН. Премиерата се състоя на 18 март от 19:00 часа в Националания студентски дом в столицата. Режисьор е Гаро Ашикян, а в ролите влизат Благой Бойчев, Ованес Торосян, Милена Ерменкова, Милко Йовчев, Боряна Йовчева, Иван Станчев и Марияна Иванова.

Както е известно, действието в пиесата се развива „от другата страна на времето“ - в тъмните часове на нощта, в която се срещат Дилър и Клиент, и се оплитат в опасна игра за купуване и предлагане. Спектакълът се взира в „образа на модерния град, обитаван от нас – мощен производител на нови форми на хаос,

„сумрачни пространства и стимулатор на първични инстинкти, където без сделка нямаш нищо“. Проектът е реализиран с подкрепата на Национален Фонд Култура.

Срещаме ви с Ованес Торосян, който е от създателите на театър „Реплика“, най-магнетичния и сниман актьор в българското кино през последното десетилетие, който и с най-малката си роля на театрална сцена умее да размести пластовете, да добави светлина, и най-важното – който успява да запази недокосната своята енигматичност. Другата приятна изнанада в разговора е актрисата Милена Ерменкова, негов партньор в театъра и в живота, чиято експлозивна вътрешна енергия и таланти предстои да се разгръщат с още по-голяма сила, няма съмнение в това. От 2012 г. тя е част от Театър „Реплика“, когато е и дебютът ѝ на професионална сцена в спектакъла на Георг Жено „Заполярная правда“.[300]

[300] ***Източник: БНР, аудио запис 19.03.2022***
https://bnr.bg/blagoevgrad/post/101618581

„Център на бесарабските българи в България“ и „Национален студентски дом“ организират споделено пространство за комуникация и срещи за деца и възрастни

„Център на бесарабските българи в България“ съвместно с „Национален студентски дом“ организират споделено пространство за комуникация и срещи, както за деца, така и за възрастни, съобщиха за Данибон близки до инициативата. Стартът е на 19 март 2022 г.

Информация от организаторите

„Център на бесарабските българи в България“ съвместно с „Национален студентски дом“ организираме споделено пространство за комуникация и срещи, както за деца, така и за възрастни.

„Комунікаційний центр ласкаво просимо до Болгарії“ ще бъде център за игри, социализиране, комуникация и нови приятелства за хора, търсещи закрила от войната, както и всички съпричастни.

Стартираме на 19.03 (събота) с програма групови занимания, която е предвидена за следващите 7 дни (19.03 – 26.03)

Доброволци педагози, аниматори, учители и психолози ще бъдат на разположение всеки ден, от 11:00 до 17:00ч.

Адресът е София, ул. Аксаков 13, ет. 5.

Ежедневно ще публикуваме плануваната програма за следващия ден на фейсбук страницата ни „Център на бесарабските българи в България“. При интерес, ще продължим с организацията и за следващите седмици.

Очакваме Ви!

Важно! Ако сте педагог/ аниматор/ организатор на всякакви занимания за деца тип „кръжок“, моля свържете се с нас на този номер, за да ви включим в програмата![301]

[301] ***Източник: Danybon.com, статия 19.03.2022***
https://danybon.com/sit_ukraina/spodeleno-prostranstvo-bg-ukr/

„Година на украинската култура и народ“ в Националния студентски дом

Рада Стойкова

„Година на украинската култура и народ“ е новата творческа инициатива, която Националният студентски дом обяви веднага след началото на войната в Украйна.

Целта на инициативата е да се популяризират творчеството и културното наследство на украинския народ и да се развият връзките между младите хора от България и Украйна, където по официални данни живеят над 200 хиляди етнически българи.

До 31 март 2022 година всички студенти, студентски колективи и артисти могат да подават заявки за осъществяване на културни, образователни и научни проекти на територията на Националния студентски дом, посветени на темата „Година на украинската култура и народ“.

„Това може да бъде концерт, театрална постановка, може да бъде литературно четене, изложба – художествена или фотографска, може да бъде и просто някаква информационна среща, която е, да речем, свързана с логистичната организация на друго събитие, което би се случило другаде, но отново е в подкрепа на братския украински народ“, разказа в „Артефир“ Христиан Даскалов, директор на Националния студентски дом.

Проектите, включени в инициативата като част от Календара на НСД, ще се осъществят безвъзмездно в залите за култура и изкуство на Националния студентски дом в София през цялата 2022 година.

Повече подробности за новата инициатива и как може да се кандидатства за включване в нея, можете да чуете в звуковия файл.

Разговор на Рада Стойкова с Христиан Даскалов в „Артефир“[302]

[302] ***Източник: БНР, аудио запис 21.03.2022***
https://bnr.bg/post/101619186?fbclid=IwAR3mJTu3y1Kn8eTIap7-V_i57BanVSAChQwUJMdDZZ3YmRWEUMnT0QpoaSU

Премиера на мултимедийния спектакъл „Три“

Тази вечер, от 19:30 часа, в Националния студентски дом в София ще се състои премиерата на мултимедийния спектакъл „Три“. Режисьорът на постановката Миля Люцканова гостува в студиото на „Култура.БГ“ заедно с драматурга и автор на пиесата - Александра Станишева.

Каква е историята на „Три“ и какъв е пътят на пиесата до театралната сцена вижте във видеото.[303]

[303] ***Източник: БНТ, Култура.БГ, видео запис 28.03.2022***
https://bnt.bg/news/premiera-na-multimediyniya-spektakal-tri-v316964-304511news.html

Стартира проект за насърчаване на психичното здраве на младите

Преди броени дни стартира проекта „Насърчаване на психичното здраве на младите чрез повишаване на осведомеността, превенция и устойчивост“. Проектът се осъществява на международно ниво, като в него работят няколко организации: Tavo Europa (Литва), FSR (Испания), Iris (Полша), Emphasys (Кипър), Atermon (Холандия),

Hellas for us (Гърция) и Асоциация Walktogether (България) - координатор на Стратегическото партньорство.

От 21 до 24 март Асоциация Walktogether беше домакин на първата транснационална среща на проекта в София, със сътрудничеството на асоциирани партньори Erasmus Student Network България (ESN), която се провежда в Национален студентски дом. По време на срещата те се съсредоточиха върху осигуряването на общо разбиране на целите на проекта, общ план, проектни резултати, дефиниране на методологиите, с които ще изпълняваме интелектуалните продукти и установяване на приятелска връзка между организациите.

Описание на проекта:

Психично-здравните състояния оказват значително влияние върху социалното включване на младите хора, тъй като проблемите с психичното здраве (МНР), като депресия, стрес, тревожни разстройства по време на юношеството и младата зряла възраст, могат да повлияят негативно върху развитието на безопасни и здрави

взаимоотношения с връстници, учители, семейство и интимни партньори . Следователно, тъй като не са способни да формират здрави взаимоотношения, младежите с психически проблеми имат и липса на житейски умения (социални и емоционални умения), които в крайна сметка се отразяват негативно на участието им в образованието, заетостта (ограничават възможностите за заетост, ниска работна ефективност и др.), чувството за принадлежност и приемане от другите.

Проектът цели:

Насърчаване на социалното включване на млади хора с психични проблеми като тревожност, стрес, депресия, които възприемат социалната стигма, за да

участват пълноценно в общността, като насърчават младежите да говорят и да споделят своите чувства и емоции без страх или срам.

Да помогне на младежите да развият устойчивост и самочувствие по начин, по който те ще бъдат по способни да се справят с чувствата на страх, безпокойство, депресия и т.н.

Целевите групи са:

МЛАДИ ХОРА: изправени пред различни предизвикателства на психичното здраве, които ги засягат (на възраст: 15-24 години). МЛАДЕЖКИ РАБОТНИЦИ: Много младежки работници намират за трудно да започнат дискусии с младите хора по въпроси, свързани с психичното здраве, може би защото се притесняват, че темата може да ги разстрои или че някои лични или медицински теми може да възникнат по време на разговора, които те не искат да обсъждат.

По време на проекта за 24 месеца ще бъдат разработени 4 проектни резултата:

Пакет знания и дейности, целящ да помогне на младите хора да развият/подобрят/поддържат своите социални и емоционални умения, тъй като социално-емоционалното развитие е силно свързано с положително психично здраве и може да подкрепи хората при справяне със стреса, справяне с различни емоционални състояния, подобряване на личните отношения.[304]

[304] ***Източник: Mediacafe.bg, статия 29.03.2022***
https://www.mediacafe.bg/novini/novini-novini/startira-proekt-nasarchavane-na-psihichnoto-zdrave-na-mladite-chrez- povishavane-na-osvedomenostta-preventsia-i-ustoychivost/

Мати Украйна“ и СО откриват занимателни центрове за украинските деца

Новосъздадени детски центрове за занимания ще посрещат украинските деца на територията на София.

Столичната община предоставя безвъзмездно необходимите помещения за целта. Първите предоставени зони се намират в Културен дом „Красно село“ и Културен дом „Средец“.

В детските центрове децата ще се занимават почасово. В Културния дом „Красно село“ ще се предлагат занимания по спорт и творчески работилници, провеждани от „Украински детски клуб“.

Общината проверява и свободни помещения в столични училища, в които също има възможност да се организират подобни занимания за украински деца.

Междувременно заработи и Комуникационен център „Добре дошли в България!“, организиран по инициатива на Център на бесарабските българи в България.

Всеки ден от 13:00 до 16:00 вратите му са отворени и предлага нови запознанства, социализиране и игри. Организирана е програма за малки и големи, в която участват педагози, психолози и професионалисти, водещи различни творчески работилници. „Атмосферата е весела и забавна както за деца, така и за възрастни!“, казват от ЦБББ.

Място: „Национален студентски дом“, вход откъм улица „Аксаков“ 13, София.[305]

[305] ***Източник: Информационен портал 1kam1.com, статия 31.03.2022***
https://1kam1.com/mati-ukrajna-i-so-otkrivat-zanimatelni-tsentrove-za-ukrainskite-detsa/

Центърът на бесарабските българи в България и Националният студентски дом създадоха място за социализация на украинските бежанци - Ирина Симеонова

Центърът на бесарабските българи в България, съвместно с Националния студентски дом (НСД), създаде комуникационен център „Добре дошли в България!“ в помощ на украинските бежанци . Това потвърдиха пред БТА от НСД.

Семействата, които бягат от война, са психически сринати. Ето защо, след като намерят подкрепа за превоз до някой град в България, подслон, храна и дрехи, следващата неотложна грижа е да се обърне внимание и на психичното им здраве. Точно с тази цел двете организации създават комуникационния център като място за игри, социализиране, комуникация и нови приятелства за хора, които търсят закрила, както и за всички съпричастни.

Целта на пространството е да създава стабилна среда и място за неформални срещи между деца и възрастни. Организаторите са замислили и програма, в която се включват психолози, педагози и професионалисти, водещи различни творчески работилници. Ако владееш говорим руски/украински и припознаваш тази кауза, присъедини се към отбора на доброволците, участието ти ще бъде безценно, призовават от НСД.

Доброволците може да участват в отговаряне на често задавани въпроси - информацията се актуализира всекидневно; запознаване на семействата с програмата и психолозите за деня; развеждане и показване на пространствата, възможностите и правилата в центъра за работа с деца и младежи; представяне на игрите, стимулиране на комуникацията и други дейности; приготвяне на чай, раздаване на кроасани (или друга храна); подреждане на помещенията след края на всеки ден.

Центърът работи всеки ден от седмицата в часовете от 10:30 до 17:30 ч.[306]

[306] ***Източник: БТА, статия 31.03.2022***
https://bta.bg/bg/news/lik/244353-tsentarat-na-besarabskite-balgari-v-balgariya-i-natsionalniyat-studentski-dom-sa

Безбройните четения на „Три“ - пиеса | tragiComedy | абсурд!

На 28 март в Националния студентски дом се състоя премиерата на мултимедийния спектакъл „Три“ с автор Александра Станишева и режисьор Мила Люцканова. И за двете това е дебют. Александра Станишева е изучавала покрай антропологията и фотографията и драматургия, но за пръв път нейна пиеса бива поставена. Мила Люцканова досега е позната основно като актриса.

„Три“ стъпва върху искрената и смела игра на четиричленния си състав и върху впечатляваща сценографията и мултимедия на Цвета Богданова. Звуковата среда на Юлиан Стоичков се явява петият, отвъден, герой в историята на Йожи – момче или мъж на неопределена възраст, който въпреки любовта на приятелката си остава заключен в лудостта, защото не е бил обичан като дете.

Постановката ще се играе отново в студентския дом на 4 април.[307]

[307] ***Източник: БНР, Хр. Ботев, аудио запис 02.04.2022***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101625915/bezbroinite-chetenia-na-tri-piesa-tragicomedy-absurd

Предстои Първи хандпан фестивал у нас

Разговор на Ива Дойчинова със Саня Баракова и Даниел Младенов

На 9 април 2022 г. в Националния студентски дом ще се проведе Първият хандпан фестивал в България. Хандпанът (или т. нар. „ханг“) е сравнително нов инструмент. Изобретен и патентован от двама швейцарци, инструментът е представен на света през 2000 г. Повече подробности пред Радио София разказаха Саня Баракова и Даниел Младенов.

Даниел Младенов сподели, че преди за закупуването на хандпан е имало записване и е трябвало да се чака, докато сега производители от цял свят го предлагат. Той каза още, че:

„Хубавото е, че инструментът е тониран, с фиксирана скала и е изцяло интуитивен. И във връзка с това, че ако човек има чувство за ритъм, или запомни един основен ритъм, може да вкара някаква елементарна мелодия. Дори при натискането на два тона те наподобяват и акорд“.

По думите му, част от целите на това събитие са, да може да се създаде хандпан общност в България, като на фестивала ще има дискусия какво е хандпан, от къде идва, каква е историята, как се свири на него, от къде се купува и т.н. Също така ще има и работилници, на които хората ще могат да се запознаят с инструмента, звукоизвличането, ритъма и мелодията.

„Всичко е в хармония, общо взето това е едно от нещата, които дават възможност на хора без музикално образование да могат да свирят, защото целият инструмент, дори с най-малкото докосване започва да звучи добре. И оттам нататък всеки се развива“, каза Баракова.

Бивш ръководител на фирма за лекарства Младенов сподели:

„Смятам, че има много още какво да се случи, какви връзки да се направят между хората и правейки всичко това, всеки един да преоткрие себе си в един по-добър и чист начин. Има пречистващо действие, а ежедневието ни определено ни натоварва“.[308]

[308] ***Източник: БНР, аудио запис 08.04.2022***
https://bnr.bg/sofia/post/101629179/predstoi-parvi-handpan-festival-u-nas

Двама студенти на ПУ „Паисий Хилендарски“ са отличени с национален приз „Студент на годината“ за 2021 г. Plovdiv24.bg

Официалната церемония за отличаване на най-добрите студенти в Република България се състоя на 08 април 2022 г. в Аула Максима на Университета по архитектура, строителство и геодезия.

Националният приз „Студент на годината“ бе връчен за 15-ти пореден път, като експертното жури определи победителите в 14-те категории и Студент на годината за 2021 година.

Сред победителите бяха отличени и студентите на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“: Пламен Хаджиев в категория „Педагогически науки“ и Радослав Смаилов в категория „Хуманитарни и социални науки“.

На церемонията присъстваха доц. д-р Надя Чернева - заместник-ректор на Пловдивския университет, Виктория Палигорова - председател на Студентски съвет при ПУ „Паисий Хилендарски“, както и делегация на Студентски съвет на най-голямото висше училище в Южна България.[309]

[309] ***Източник: Plovdiv24.bg, статия 12.04.2022***
https://www.plovdiv24.bg/novini/plovdiv/Dvama-studenti-na-PU-Paisii-Hilendarski-sa-otlicheni-s-nacionalen-p-1248963

Ноу-хау | Три типа психологически теста при подбор на кадри

Тестовете, които затварят пропастта между очакванията и реалността

В Националния студентски дом се проведе семинарът „Нови тенденции в кариерното консултиране“, в който участваха водещи кариерни центрове и организации предлагащи кариерни услуги за младежи и възрастни хора. Той се организира от Студентско общество за компютърно изкуство (СОКИ) и Национален ресурсен център за кариерно консултиране и професионално развитие, в партньорство с Национален студентски дом при МОН и Междууниверситетски център за развитие на кариерата към УНСС. Събитието беше открито проф. Генка Петрова - зам.-министър на образованието и науката.

Често процесът по подбор изглежда като игра на отгатване, в която специалистите по човешки ресурси не могат да бъдат 100% сигурни в избора си. Едва след като канидат бъде нает, може да се види дали е подходящ, но тогава е твърде късно. Според проучване на CareerBuilder от 2017 г., 33% от новоназначените, които са напуснали новата си работа в рамките на шест месеца, са го направили, защото са разбрали, че работата не е подходяща за тях.

Така че интервютата и CV-тата не са достатъчни сами по себе си и не могат да дадат достатъчна информация за кандидатите. Но психологическите тестове могат да направят възможно намирането на правилните таланти, които действително отговарят на очакванията на работодателя.

Силвия Янева-Стоянова е HR директор в застрахователна фирма „Лев инс“. Тя заема ръководната позиция от едва пет месеца, но има дългогодишен опит като директор на Център „Кариера и възпитаници (Алумни)“ на Техническия университет в София (ТУ-София), а също и като личен и бизнес коуч във Phoenix Coaching. По време на семинара тя разказа повече за важността на психологическите тестове в процеса на подбор на кадри.

Експертът сподели, че макар и тези тестове да са широкоразпространени в чужбина (над 62% от компаниите по света ги използват, според проучване от 2014 г.), у нас те не са често прилагани. В компанията й ги използват от няколко месеца, но тя е категорична, че са изключително полезни и ще продължат да ги прилагат, защото дават яснота не само за правилния избор на кандидат, който отговаря на

ценностите и нуждите на бизнеса, но и позволяват да се очерате потенциалния кариерен път на избраните кандидати или да се предложи позиция, по-подходяща от тази, за която са кандидатствали. С психологическите тестове може да се определи оптималното място и натоварване за бъдещ служител, да се провери доколко кандидатът ще успее да се впише в екипа и как може да бъде развиван кариерно.

Категорично мога да заявя, че за периода, в който съм част от компанията, по време на процеса на интервюиране е станало ясно, че позицията, за която е кандидатствал кандидатът, не е била подходяща за него, и оттогава досега има трима назначени на позиции, различни от първоначално желаната от тях. Това показва, че психологическите тестове служат и като инструмент за кариерно ориентиране.

Психологическите тестове са част от втората стъпка при подбора - след като са филтрирани подходящите CV-та. Броят на тестовете, които HR директорът представи, е три и изискват значително време за попълване, както и концентрация. Целта им е да се проверят професионалните цели и амбициите на кандидатите, очакванията им от работното място и балансът между професионалните и личните им планове. Успоредно с това същите тестове отскоро се дават и на служителите на ръководни позиции, за да се проверят и напаснат нагласите както на ръководителите на екипите, така и на потенциалните нови попълнения.

Тестът NEO PI 3

Един от най-популярните тестове в света, по думите на Янева-Стоянова, е NEO PI 3. Той е съставен от 240 въпроса, като измерва 35 скали, и дава много задълбочена представа за характера на кандидатите. Стандартизиран е и за българския пазар и е подходящ за всякакъв тип кадри. Този тест измерва „големите пет черти на човека“: характер, вътрешна енергия и темперамент, емоции и отвореност към нов опит. Янева- Стоянова описва ползите от този тест така:

Кандидатите идват при нас като един опакован бонбон, със страхотна опаковка, с чудесно CV. Благодарение на помощта на кариерен консултант, той се явява като такъв пред работодателите. Да, ние оценяване опаковката и езика на тялото на първо интервю, само че когато искаме да знаем какъв е вкусът на бонбона не можем да бъдем сигурни, ако не го опитаме. Точно тогава даваме NEO PI 3 теста, за да стигнем до истинската същност на бонбона - лешника.

Големите пет черти на характера са: подходът към работата, емоционалната нестабилност, енергията на човек, насочеността му към другите, както и отвореността му към нов опит. Резултатите показват доколко съответното лице е

компетентно, умее да планира, е отговорно, ориентирано е към резултатите, организирано е и е способно да вземе решение, „като последното има особена тежест“. Средният резултат в теста е около 55, като резултатите под този са ниски, а над тези - високи.

HR директорът споделя, че за резултатите на човек, които показват, че е импулсивен „е доказано във времето, че ще има контрапродуктивно поведение на работното си място. От него на по-късен етап може да се очаква, че ще закъснява за работа, че ще взима болнични, когато не е болен, ще си тръгва по-рано, ще създава интриги или ще използва служебни материали за лични цели.“. Контрапродуктивността може да се измери по-задълбочено чрез теста DARK 4.

Тестът предоставя подробна и достоверна информация, улеснява HR екипите при вземане на персонални решения или при планирането на развитие на кариера. Попълва и обогатява данните придобити с други методи от гледна точка на интервюто и 360-градусовата обратна връзка. Подходящ е както за по-ниски, така и за по-високи позиции.

Тестът ASK

Друг тест е ASK - той оценява способността за интегриране на информация и достигане до логични изводи. Той дава ясна представа за аналитичните умения, критичното мислене и логическите заключения на кандидатите. Това е един от най-трудните тестове, който е съобразен с време. Като цитира статия от последния бр. на „Моята кариера“, която показва кои ще са най-търсените умения от работодателите до 2025 г., според Future of Jobs Report на Световния икономически форум (СИФ), Янева-Стоянова подчерта все по-голямата важност на този вид психологически тест, тъй като именно аналитичното и иновативното мислене са водещи в списъка на СИФ.

ASK помага, когато се избират кандидати, които трябва да: Имат добре развито критично мислене;

Умеят бързо да оценяват достоверността на информация; Разграничават данни от факти от мнения и становища;

Лесно идентифицират причинно-следствени връзки и достигат до правилни заключения; Могат да анализират различни видове информация;

Умеят да разсъждават и оперират с числа и да решават проблеми, свързани с количествени данни и информация.

Като цяло ASK тестът предоставя информация за интелигентността

(способностите), като обяснява вземането на персоналните решения при планирането и развитието на кариерата. Тестът може да предостави информация доколо успешен би бил човек в работата си на по-високи позиции в работата си.

Умението да се разграничават факти от мнения е важно не само в професионален, но и в личен план.

Тестът LJI (Leadership Judgment Indicator)

Психологически ситуационен тест, който е подходящ за лица на ръководни позиции, е LJI. Той проверява качествата на лидерските решения и предпочитания тип лидерство. Чрез него може да се разбере дали лидерският стил, който лидерите предпочитат, са най-ефективни в различни ситуации. Експертът споменава, че в момента най-точното и актуалното лидерство е ситуационното - как всеки ръководител ще вземе решение, ще делегира или даде обратна връзка на база на различни ситуации.

Чрез LJI може не само да се измери съвместимостта на лидерския стил на потенциалния кандидат с екипа в компанията, но и да се идентифицират зоните му за развитие - чрез коучинги и обучения. Тестът показва способността на оценявания да балансира между постигане на бизнес резултати и запазване на мотивацията на екипа.[310]

[310] ***Източник: Кариери.бг, статия 20.04.2022***
https://www.karieri.bg/news/39500_nou-hau-tri-tipa-psihologicheski-testa-pri-podbor-na-ka

В Националния студентски дом се проведе събитие за разпространение на - Новини 24/7

Активиране на възрастните хора чрез съвременна дигитално-медийна грамотност в Националния студентски дом се организира събитие за разпространяване на резултатите по план SASME+ по стратегия Еразъм+, проведено от Студентско общество за компютърно изкуство (СОКИ). Основна цел на плана е основаването на условия за поощряване на дейното присъединяване на възрастните хора в обществения и стопански живот посредством редица действия и артикули. Събитието се откри от проф. Генка Петрова - зам.-министър на образованието и науката. Присъстваха представители на Столична община, центрове за обществена интеграция, организации в областта на личностното развиване, представители на организации работещи с възрастни хора и кариерни центрове.

Бяха показани забавни артикули и просветителни действия. Списанието „ Европейски глас на възрастните хора „ е стартирало в Краков и в този момент се разраства като европейско списание в няколко страни. То съдържа любопитни рубрики като „ Стилни възрастни „, „ Любов след шейсетте „, „ Конкурс за най-хубав градинар „, „ Безопасност за възрастните хора „, „ Солидарност за възрастните „ и други. В него могат да разгласяват публикации и фотоси и възрастните читатели. Съдържа забавни образни материали и е отпечатано цветно на гланцирана хартия.

Друг забавен артикул е порталът на SASME+,. Европейският учебен уеб портал „Европейски глас на възрастните хора“ е хазаин на уеб-базирано просветително гражданско списание с новини/статии по разнообразни тематики. Създаден е за възрастни хора и отчасти от възрастни хора, ангажирани с осъществяването на планове. Но посредством функционалността на платформата „ Твоят глас „ всички възрастни могат да допринесат за списанието, като прибавят свои лични вести и отзиви.

В портала са застъпени рубрики като „ Активни възрастни хора „, „ Здраве „, „ Хобита, спорт и забавление „,

„ Кампании „, „ Международни вести за възрастни хора „ и други. Статиите включват проблематика и истории от разнообразни страни. Интересен детайл е опцията възрастните хора непосредствено да вкарват свои истории посредством

обикновен текстови редактор. След това тези истории минават за промяна от редактор и се разгласяват. В портала могат да се намерят и разнообразни запаси както и да се смъкна цифров вид на списанието „ Европейски глас на възрастните хора „.

Обучителните събития са също забавна част от самодейността SASME+. Те са просветителни курсове и семинари по разпространение на продуктите. В тези събития се дискутират редица от актуалните проблеми засягащи възрастните хора. Някои от тях са самотност и ниска обществена интензивност, сложен достъп до здравни грижи, незадоволителни стопански запаси, ниска правна, икономическа и здравна информираност и други.

Полезна част от самодейността е приложението на по този начин наречената „ Европейска карта за възрастни хора „. Тя е надграждане на сходна карта придобила известност в Полша. Картата ще предлага опция за прилагане на услуги и артикули с понижение.

Интересно е и взаимоотношението сред младежи и възрастни хора при реализиране на разнообразни планове. Създаването на смесени екипи е потребно за обмяната на опит и отчитането на разнообразни гледни точки при основаване на артикули.

Инициативата SASME+ е цялост от разнородни действия стремящи се да засилват възрастните хора. Имайки поради, че популацията в Европа застарява, отговорност на всички нас е да спомагаме за пълноценния живот на възрастните хора, както и да разчитаме на техния капацитет.[311]

[311] ***Източник: Новини 24/7, статия 20.04.2022***
https://novini247.com/novini/v-natsionalniya-studentski-dom-se-provede-sabitie-za-razprostranenie-na_4350900.html

Активиране на възрастните хора чрез съвременна дигитално-медийна грамотност

В Националния студентски дом се проведе събитие за разпространение на резултатите по проект SASME+ по програма Еразъм+, организирано от Студентско общество за компютърно изкуство (СОКИ). Основна цел на проекта е създаването на условия за насърчаване на активното участие на възрастните хора в социалния и икономически живот чрез редица дейности и продукти. Събитието се откри от проф. Генка Петрова - зам.- министър на образованието и науката. Присъстваха представители на Столична община, центрове за социална интеграция, организации в сферата на личностното развитие, представители на организации работещи с възрастни хора и кариерни центрове. Бяха представени интересни продукти и образователни дейности. Списанието „Европейски глас на възрастните хора“ е стартирало в Краков и сега се разраства като европейско списание в няколко страни. То съдържа любопитни рубрики като „Стилни възрастни“,

„Любов след шейсетте“, „Конкурс за най-добър градинар“, „Безопасност за възрастните хора“, „Солидарност за възрастните“ и други. В него могат да публикуват статии и снимки и възрастните читатели. Съдържа интересни визуални материали и е отпечатано цветно на гланцирана хартия.

Първи брой на списанието „Европейски глас на възрастните хора“

Друг интересен продукт е порталът на SASME+, seniorsvoiceplus.eu. Европейският образователен уеб портал „Европейски глас на възрастните хора“ е домакин на уеб-базирано образователно гражданско списание с новини/статии по различни теми. Създаден е за възрастни хора и частично от възрастни хора, ангажирани с изпълнението на проекти. Но чрез функционалността на платформата „Твоят глас“ всички възрастни могат да допринесат за списанието, като добавят свои собствени новини и мнения.

Портал seniorsvoiceplus.eu

В портала са застъпени рубрики като „Активни възрастни хора“, „Здраве“, „Хобита, спорт и развлечение“,

„Кампании“, „Международни новини за възрастни хора“ и други. Статиите включват проблематика и истории от различни страни. Интересен елемент е

възможността възрастните хора директно да въвеждат свои истории чрез елементарен текстови редактор. След това тези истории минават за корекция от редактор и се публикуват. В портала могат да се намерят и различни ресурси както и да се свали дигитален вариант на списанието „Европейски глас на възрастните хора“.

Обучителните събития са също интересна част от инициативата SASME+. Те са образователни курсове и семинари по популяризиране на продуктите. В тези събития се дискутират редица от съвременните проблеми засягащи възрастните хора. Някои от тях са самота и ниска социална активност, труден достъп до здравни грижи, недостатъчни икономически ресурси, ниска правна, икономическа и здравна осведоменост и други.

Полезна част от инициативата е приложението на така наречената „Европейска карта за възрастни хора“. Тя е надграждане на подобна карта придобила популярност в Полша. Картата ще предлага възможност за ползване на услуги и стоки с намаление.

Представяне на „Европейска карта за възрастни хора“

Интересно е и взаимодействието между младежи и възрастни хора при осъществяване на различни проекти. Създаването на смесени екипи е полезно за обмяната на опит и отчитането на различни гледни точки при създаване на продукти.

Инициативата SASME+ е съвкупност от разнообразни дейности стремящи се да активизират възрастните хора. Имайки предвид, че населението в Европа застарява, отговорност на всички нас е да спомагаме за пълноценния живот на възрастните хора, както и да разчитаме на техния потенциал.[312]

[312] ***Източник: в. Труд, статия 20.04.2022***
https://trud.bg/aktivirane-na-vazrastnite-hora-chrez-savremenna-digitalno-mediina-gramotnost/

Първи брой на списанието „Европейски глас на възрастните хора“

Друг интересен продукт е порталът на SASME+, seniorsvoiceplus.eu. Европейският образователен уеб портал „Европейски глас на възрастните хора“ е домакин на уеб-базирано образователно гражданско списание с новини/статии по различни теми. Създаден е за възрастни хора и частично от възрастни хора, ангажирани с изпълнението на проекти. Но чрез функционалността на платформата „Твоят глас“ всички възрастни могат да допринесат за списанието, като добавят свои собствени новини и мнения.

Портал seniorsvoiceplus.eu

В портала са застъпени рубрики като „Активни възрастни хора“, „Здраве“, „Хобита, спорт и развлечение“,

„Кампании“, „Международни новини за възрастни хора“ и други. Статиите включват проблематика и истории от различни страни. Интересен елемент е възможността възрастните хора директно да въвеждат свои истории чрез елементарен текстови редактор. След това тези истории минават за корекция от редактор и се публикуват. В портала могат да се намерят и различни ресурси както и да се свали дигитален вариант на списанието „Европейски глас на възрастните хора“.

Обучителните събития са също интересна част от инициативата SASME+. Те са образователни курсове и семинари по популяризиране на продуктите. В тези събития се дискутират редица от съвременните проблеми засягащи възрастните хора. Някои от тях са самота и ниска социална активност, труден достъп до здравни грижи, недостатъчни икономически ресурси, ниска правна, икономическа и здравна осведоменост и други.

Полезна част от инициативата е приложението на така наречената „Европейска карта за възрастни хора“. Тя е надграждане на подобна карта придобила популярност в Полша. Картата ще предлага възможност за ползване на услуги и стоки с намаление.

Представяне на „Европейска карта за възрастни хора“

Интересно е и взаимодействието между младежи и възрастни хора при осъществяване на различни проекти. Създаването на смесени екипи е полезно за

обмяната на опит и отчитането на различни гледни точки при създаване на продукти.

Инициативата SASME+ е съвкупност от разнообразни дейности стремящи се да активизират възрастните хора. Имайки предвид, че населението в Европа застарява, отговорност на всички нас е да спомагаме за пълноценния живот на възрастните хора, както и да разчитаме на техния потенциал.[313]

[313] ***Източник: Труд.бг, статия 22.04.2022***
https://trud.bg/aktivirane-na-vazrastnite-hora-chrez-savremenna-digitalno-mediina-gramotnost/

ФСБ - 45 г. на сцената: Вижте неразказани и лични техни истории

Станчо Станчев

Легендите от ФСБ навършиха 45 години на сцена. В предаването COOLt основателите на групата разказаха много лични и неразказвани досега истории от живота на бандата.

Формация студио Балкантон, или ФСБ, са единствената българска група, носител на „Грами“. Те променят българската музика с модерен за времето си звук.

Създават се около новото студио в единствената тогава българска музикална компания -“ Балкантон“. Доверие им гласуват Александър Йосифов, директор на компанията, както и Константин Драгнев, музикален директор.

„Поканих ги, защото бях нещо като щатен аранжор на шефа на „Балкантон“ - композиторът Александър Йосифов. И тогава аз поканих моите състуденти, колеги от Консерваторията, с които знам, че нещата могат да се случат и им казах: елате да правим записи на нова техника. Разбира се, това беше мечтата на всички ни“, разказа Румен Бояджиев от ФСБ.

В началото групата е трио - Румен Бояджиев, Константин Цеков и Александър Бахаров.

„Относно първите ни два албума, които са емблематични за нас, ние не бяхме разпознаваеми за обществото въобще. Никой не знаеше нашите физиономии. И отивам един ден на „Славейков“, имаше музикален магазин, за да си купя метроном и слушам разговор между двама младежи. Студенти май бяха, на моя възраст. И единият каза: „Виж я тази плоча гора, има една плоча, пише: „Нон стоп“ и ФСБ“. И другият каза: „Ми аз не знам какво е това“- Първият казва: „Онзи ден си я купих, невероятна музика. Съветвам те да си я купиш. Не ги знам кои са тези, но това е нещо страхотно.“ Аз стоя до тях, те не ме познават естествено, купих си метронома и си излязох“, разказа Константин Цеков.

Ние можеше и да не станем ФСБ група. Рискът беше много голям от страна на „Балкантон“. Такава непопулярна музика, каквато е прогресив рокът, абсолютно неразбираема за много от хората. Руснаците поръчаха 40-50 хиляди бройки и ние се прегръщахме в коридора, защото това всъщност ни спаси“, каза Румен Бояджиев.

По-късно към групата се присъединява и барабанистът Петър Славов. Той казва, че група, която не свири на живо, не е група. Така се стига до първия

исторически концерт на ФСБ в Студентския дом на площад

„Народно събрание“ в София.

„В момента, в който осъзнахме, че можем да правим нещо свое, то тръгна лавинообразно и виждахме все повече и повече, че имаме възможности да го правим“, допълва Константин Цеков.

До края на 70-те работят с гост музиканти, докато Александър Бахаров не кани младия цигулар Иван Лечев да запише соло за песента „Хотел Калифорния“ на Eagles.

„Докато много други хора си купиха коли и апартаменти, ние спестихме тези средства, с които си купихме музикални инструменти. И не „Балкантон“, а ние донесохме в „Балкантон“ новите си инструменти, с които всички певци и певици в естрадата и поп музиката се ползваха“, разказа още Румен Бояджиев.

ФСБ се отличават и по непознатия за времето си начин на работа. Те са и първите български артисти, изнесли концерт на стадион. Годината е 1984-та, а мястото стадион „Академик“. Басист е Ивайло Крайчовски.

След 45 години на сцената за ФСБ най-ценна остава свободата.

„И винаги се сещам за един израз на Джони Пенков, който казваше: „Страхотно щастлив съм, че цял живот съм правил това, което харесвам и от време на време са ми плащали.“ Така че същото се отнася и за нас“, казва Константин Цеков.

„За всяко нещо, което правиш, ти трябва да бъдеш абсолютно свободен. Ако не си свободен, се съобразяваш с хиляди неща и това става макет. Прототип на това, което си мислиш, че трябва да направиш, а не това, което можеш“, казва Румен Бояджиев.[314]

[314] ***Източник: БТВ Медиа Груп, видео запис 23.04.2022***
https://btvnovinite.bg/lifestyle/liubopitno/fsb-45-g-na-scenata-vizhte-nerazkazani-i-lichni-tehni-istorii.html

Юбилейно за Димчо Дебелянов

На 28 март 2022 г. се навършиха 135 години от рождението на един от най-талантливите, обожавани и затрогващи поети на България – Димчо Дебелянов, съединил поезия и мъченическа смърт в ореола на родината. По повод годишнината Съюзът на българските писатели издаде Юбилеен брой (цветен) на вестник „Словото днес“ (21 април), който се финансира от Столична община и е част от Културния календар на София.

Предстоят две срещи на широката публика с изданието: на 26 април от 18 ч. в Културен център „Люлин“ в София поети и писатели ще се срещнат с ученици от 37 СУ „Райна Княгиня“ и от 56 СУ „Проф. Константин Иречек“ (ж.к. „Люлин“), за да им подарят вестника и да дискутират на тема: „Как разбирате стиха „Мъртвият не ни е враг“ от творбата на Дебелянов „Един убит“?“. На следващия ден – 27 април от 16:00 ч. – в Националния студентски дом (пл. „Народно събрание“ 10) екипът на вестника и видни съвременни поети ще представят изданието пред студентската общност. Ще прозвучат стихове на Димчо Дебелянов на 10 езика. В събитието ще вземат участие Христиан Даскалов – директор на НСД, Боян Ангелов – председател на СБП, Надя Попова и Иван Есенски (съставители и редактори на броя). Свои стихове ще четат лауреатите на Националната литературна награда „Димчо Дебелянов“, а това са изключителни имена като Недялко Йорданов, Калин Донков, Георги Константинов, Петър Велчев, Надя Попова, Маргарита Петкова, Атанас Капралов, Ивайло Диманов, Димитър Милов, Иван Есенски и др.

Идеята на изданието и съпътващите прояви е да осветли малко известни факти от живота на поета, да припомни знакови негови стихотворения, да реализира ретроспективен анализ на рецепцията на Димчовата поезия у нас и в чужбина. Значим дял в юбилейния брой заема снимковият материал, сред спомените на Гео Милев и Димитър Подвързачов хармонично се вплитат посвещения, дело на Теодор Траянов, Евтим Евтимов, Александър Геров, Иван Николов, Божидар Божилов, Дамян Дамянов, Валентина Радинска, както и стихове на носителите на Националната награда „Димчо Дебелянов“. На първа страница ще прочетем есето на Боян Ангелов „Пророчествата на Димчо Дебелянов“, а сред авторитетите, които споделят мисли за живота, възторга, тленността и безсмъртието на поета, са проф. Валери Стефанов,

член-кор. Иван Гранитски, Панко Анчев, Валентина Радинска и Елка Няголова.

Мисията на всеки поет не е да остане между страниците на учебниците или по рафтовете на библиотеките. Неговото слово би трябвало да лети, да прониква в сърцата и умовете на новите поколения. Чрез този юбилеен брой на в. „Словото днес“ читателите ще опознаят в пълнота личността на поета-символист, който остава в историята ни с толкова много любими стихотворения като „Спи градът“, Пловдив“, Помниш ли, помниш ли...“, „Да се завърнеш в бащината къща...“, „Черна песен“, „Сиротна песен“... Неговите послания и днес крият неподозирана сила, която ни поразява с внушението за съпричастност, човечност и обич.[315]

[315] ***Източник: в. Труд, статия 24.04.2022***
https://trud.bg/%D1%8E%D0%B1%D0%B8%D0%BB%D0%B5%D0%B9%D0%BD%D0%BE-%D0%B7%D0%B0-%D0%B4%D0%B8%D0%BC%D1%87%D0%BE-%D0%B4%D0%B5%D0%B1%D0%B5%D0%BB%D1%8F%D0%BD%D0%BE%D0%B2/

Юбилеен брой на в. „Словото днес“: „135 години от рождението на ДИМЧО ДЕБЕЛЯНОВ“. Представяне в Културен център „Люлин“ - София Sofiapress

Съюзът на българските писатели и Културен център „Люлин“ с партньорството на Столична община представят Юбилеен брой на в. „Словото днес“ по повод 135 години от рождението на ДИМЧО ДЕБЕЛЯНОВ.

Събитието е част от „Културния календар“ на Столична община. В програмата:

Водещ: Димитър Милов;

Слово: Боян Ангелов - председател на СБП; Експозе на Иван Есенски - редактор на броя;

Рецитал по стихове на Димчо Дебелянов на български, немски, английски, руски, украински и др. езици с участието на Боян Ангелов, Надя Попова, Анжела Димчева, Димитър Милов, Нико Стоянов и членове на Литературен клуб „Люлин“;

Рецитал на лауреати на наградата „Димчо Дебелянов“, участващи в юбилейния брой;

Дебат с участието на учениците от 37 СУ „Райна Княгиня“ и от 56 СУ „Проф. Константин Иречек“ (ж.к.

„Люлин“) на тема: „Как разбирате стиха „Мъртвият не ни е враг“ от стихотворението на Дебелянов „Един убит“?“.

Музикални изпълнения - китара и вокал: Десислава Георгиева Заповядайте на 26 април (вторник) 2022 г., начало: 18.00 ч.

Културен център „Люлин“, бул. „Захари Стоянов“ бл. 324-325[316]

[316] ***Източник: Sofiapress, статия 24.04.2022***
https://sofiapress.com/art/literature/%d1%8e%d0%b1%d0%b8%d0%bb%d0%b5%d0%b5%d0%bd-%d0%b1%d1%80%d0%be%d0%b9-%d0%bd%d0%b0-%d0%b2-%d1%81%d0%bb%d0%be%d0%b2%d0%be%d1%82%d0%be-%d0%b4%d0%bd%d0%b5%d1%81-135-%d0%b3%d0%be%d0%b4%d0%b8%d0%bd/

Ханг - инструмент за ръцете с вълшебно звучене

Хангът е музикален инструмент, създаден през 2000 г. от Феликс Рохнер и Забина Шьорер. Тяхната компания е първата, която започва масово производство.

Този странен инструмент, приличащ на летяща чиния, е забележителен със своето звучене. Когато чуеш мелодиите си мислиш, че е с африкански или азиатски произход.

Ако преди години можеше да се види у нас странстващ музикант да свири на ханг, то в наши дни има и хора у нас, които показват завидно владеене на този инструмент.

Двама от тях - Д-р Даниел Младенов и Саня Баракова, разказват за хангът.

Видео репортажа е заснет в камерна зала на Националния студентски дом, където се провеждат и концерти.[317]

[317] ***Източник: БТВ Новините, видео запис 25.04.2022***
https://btvnovinite.bg/galleries/hang-instrument-za-racete-s-valshebno-zvuchene.html

Две събития на Съюза на българските писатели отбелязват 135 години от рождението на Димчо Дебелянов

Две събития на Съюза на българските писатели (СБП) отбелязват 135 години от рождението на Димчо Дебелянов, съобщават от СБП.

На 28 март 2022 г. се навършиха 135 години от рождението на един от най-талантливите, обожавани и затрогващи поети на България - Димчо Дебелянов, съединил поезия и мъченическа смърт в ореола на родината. По повод годишнината СБП издаде юбилеен цветен брой на вестник „Словото днес“, който се финансира от Столична община и е част от културния календар на София.

Предстоят две срещи на широката публика с изданието. Първата е тази вечер в културен център „Люлин“, в София, където поети и писатели ще се срещнат с ученици от 37-о СУ „Райна Княгиня“ и от 56-о СУ „Проф. Константин Иречек“, за да им подарят вестника и да дискутират на тема „Как разбирате стиха „Мъртвият не ни е враг“ от творбата на Дебелянов - „Един убит“.

На 27 април, в Националния студентски дом (пл. „Народно събрание“ 10) екипът на вестника и видни съвременни поети ще представят изданието пред студентската общност. Ще прозвучат стихове на Димчо Дебелянов на 10 езика.

В събитието ще участват Христиан Даскалов - директор на НСД, Боян Ангелов - председател на СБП, Надя Попова и Иван Есенски (съставители и редактори на броя). Свои стихове ще четат лауреатите на националната литературна награда „Димчо Дебелянов“ Недялко Йорданов, Калин Донков, Георги Константинов, Петър Велчев, Надя Попова, Маргарита Петкова, Атанас Капралов, Ивайло Диманов, Димитър Милов, Иван Есенски и др.

Идеята на изданието и съпътстващите прояви е да осветли малко известни факти от живота на поета, да припомни знакови негови стихотворения, да реализира ретроспективен анализ на рецепцията на Димчовата поезия у нас и в чужбина, разказват от СБП. Значим дял в юбилейния брой заема снимковият материал, сред спомените на Гео Милев и Димитър Подвързачов хармонично се вплитат посвещения на Теодор Траянов, Евтим Евтимов, Александър Геров, Иван Николов, Божидар Божилов, Дамян Дамянов, Валентина Радинска, както и стихове на носителите на националната награда „Димчо Дебелянов“.

На първа страница е есето на Боян Ангелов „Пророчествата на Димчо Дебелянов“, а сред авторитетите, които споделят мисли за живота, възторга, тленността и безсмъртието на поета, са проф. Валери Стефанов, член-кор. Иван Гранитски, Панко Анчев, Валентина Радинска и Елка Няголова.

Чрез този юбилеен брой на „Словото днес“ читателите ще опознаят в пълнота личността на поета- символист, който остава в историята ни с толкова много любими стихотворения като „Спи градът“, Пловдив“, „Помниш ли, помниш ли...“, „Да се завърнеш в бащината къща...“, „Черна песен“, „Сиротна песен“. Неговите послания и днес крият неподозирана сила, която ни поразява с внушението за съпричастност, човечност и обич, казва Анжела Димчева.[318]

[318] ***Източник: БТА, статия 26.04.2022***
https://bta.bg/bg/news/bulgaria/256547-dve-sabitiya-na-sayuza-na-balgarskite-pisateli-otbelyazvat-135-godini-ot-rozhden

Съюзът на българските писатели отбелязва 135 години от рождението на Димчо Дебелянов

На 28 март 2022 г. се навършиха 135 години от рождението на един от най-талантливите, обожавани и затрогващи поети на България - Димчо Дебелянов, съединил поезия и мъченическа смърт в ореола на родината. По повод годишнината СБП издаде юбилеен цветен брой на вестник „Словото днес“, който се финансира от Столична община и е част от културния календар на София.

Предстоят две срещи на широката публика с изданието. Първата е тази вечер в културен център „Люлин“, в София, където поети и писатели ще се срещнат с ученици от 37-о СУ „Райна Княгиня“ и от 56-о СУ „Проф. Константин Иречек“, за да им подарят вестника и да дискутират на тема „Как разбирате стиха „Мъртвият не ни е враг“ от творбата на Дебелянов - „Един убит“.

На 27 април, в Националния студентски дом (пл. „Народно събрание“ 10) екипът на вестника и видни съвременни поети ще представят изданието пред студентската общност. Ще прозвучат стихове на Димчо Дебелянов на 10 езика.

В събитието ще участват Христиан Даскалов - директор на НСД, Боян Ангелов - председател на СБП, Надя Попова и Иван Есенски (съставители и редактори на броя). Свои стихове ще четат лауреатите на националната литературна награда „Димчо Дебелянов“ Недялко Йорданов, Калин Донков, Георги Константинов, Петър Велчев, Надя Попова, Маргарита Петкова, Атанас Капралов, Ивайло Диманов, Димитър Милов, Иван Есенски и др.

Идеята на изданието и съпътстващите прояви е да осветли малко известни факти от живота на поета, да припомни знакови негови стихотворения, да реализира ретроспективен анализ на рецепцията на Димчовата поезия у нас и в чужбина, разказват от СБП. Значим дял в юбилейния брой заема снимковият материал, сред спомените на Гео Милев и Димитър Подвързачов хармонично се вплитат посвещения на Теодор Траянов, Евтим Евтимов, Александър Геров, Иван Николов, Божидар Божилов, Дамян Дамянов, Валентина Радинска, както и стихове на носителите на националната награда „Димчо Дебелянов“.

На първа страница е есето на Боян Ангелов „Пророчествата на Димчо Дебелянов“, а сред авторитетите, които споделят мисли за живота, възторга,

тленността и безсмъртието на поета, са проф. Валери Стефанов, член-кор. Иван Гранитски, Панко Анчев, Валентина Радинска и Елка Няголова.

Чрез този юбилеен брой на „Словото днес“ читателите ще опознаят в пълнота личността на поета- символист, който остава в историята ни с толкова много любими стихотворения като „Спи градът“, Пловдив“, „Помниш ли, помниш ли...“, „Да се завърнеш в бащината къща...“, „Черна песен“, „Сиротна песен“. Неговите послания и днес крият неподозирана сила, която ни поразява с внушението за съпричастност, човечност и обич, казва Анжела Димчева.[319]

[319] ***Източник: Impressio.dir.bg, статия 26.04.2022***
https://impressio.dir.bg/bukvi/sayuzat-na-balgarskite-pisateli-otbelyazva-135-godini-ot-rozhdenieto-na-dimcho-debelyanov

Вицепремиерът Борислав Сандов ще открие международен младежки семинар в София

Вицепремиерът Борислав Сандов ще открие международен младежки семинар на тема „От социално дистанциране към социално ангажиране и участие“ днес в Националния студентски дом от 14.00 ч., съобщиха организаторите на събитието. Семинара се организира от Националната студентска конфедерация по програма „Еразъм+“ на ЕС от 26 април до 3 май 2022 г. с подкрепата на Националния студентски дом, Съюза на европейските федералисти и Европейското движение в България.

Проектът ще събере младежки лидери от Европа, които се ангажират да работят заедно за споделена визия за бъдещето на Европа, която се основава на социално справедливо, устойчиво, демократично и приобщаващо общество. Участниците ще се запознаят с резултатите от Конференцията за бъдещето на Европа, ще подобрят уменията си за европейска комуникация и ще изградят капацитет за провеждане на лобистки и застъпнически дейности, насочени към утвърждаване на младите хора като важен участник в демократичния живот на ЕС.

Политици, служители на европейските институции, дипломати и младежки работници ще помогнат на младите хора да повишат своята мотивация за социално ангажиране и да подобрят уменията си за европейска комуникация.

След участието си в проекта младежките организации и млади лидери ще притежават необходимите умения и знания, за да се включат в структурния диалог и да участват активно в дебата за бъдещето на Европа. Те ще бъдат по-наясно с форумите, където могат да изкажат своя глас пред европейските институции, както и да разполагат с инструментите, за да го направят ефективно.[320]

[320] ***Източник: Информационна агенция focus-news.net, статия 27.04.2022***
http://www.focus-news.net/news/2022/04/27/2944746/vitsepremierat-borislav-sandov-shte-otkrie-mezhdunaroden-mladezhki- seminar-v-sofiya.html

Представяне на юбилеен брой на вестник „Словото днес“, посветен на 135 години от рождението на Димчо Дебелянов

На 27 април от 16.00 часа в Националния студентски дом ще бъде представен юбилеен брой на вестник „Словото днес“, посветен на 135 години от рождението на Димчо Дебелянов.

Събитието се организира от Съюза на българските писатели и Националния студентски дом, част е от Календара на културните събития на Столична община.

В програмата са включени рецитал на лауреати на наградата „Димчо Дебелянов“, участващи в юбилейния брой (Недялко Йорданов, Георги Константинов, Петър Велчев, Маргарита Петкова, Валентина Радинска, Атанас Капралов, Ивайло Диманов, Димитър Милов, Иван Есенски и др.), рецитал по стихове на Димчо Дебелянов с участието на Боян Ангелов, Надя Попова, Анжела Димчева, Димитър Милов, Петър Велчев, Весела Лулова Цалова, Мая Панайотова, Нико Стоянов и членове на Общество „Димчо Дебелянов“, рецитал на студенти, лауреати на Националната литературна награда „Георги Черняков“, връчвана от Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ към Националния студентски дом.[321]

[321] ***Източник: Арт София.бг, статия 27.04.2022***
https://artsofia.bg/bg/events/2022/04/27/predstavjane-na-ubileen-broj-na-vestnik-slovoto-dnes-posveten-na-135-godini-ot- rojdenieto-na-dimcho-debeljanov

Танцьорът и хореограф Деян Георгиев идва с премиера в Пловдив

Новият проект на българския актьор, танцьор и хореограф Деян Георгиев „Свързан“ ще има своята премиера на 14 май от 18 ч. в Драматичния театър. Спектакълът е част от програмата на One Dance Week и е копродукция между фестивала за съвременен танц и Сцена „Дерида“.

Авторът Деян Георгиев преплита документални истории, научна фантастика и визуални изкуства, за да създаде минималистична среда, в която всяко движение е от значение.

„Свързан“ се фокусира върху въпроси, чиито отговори вълнуват всички. Безкраен въпрос ли е животът и можем ли да намерим спокойствие в незнанието си? Можем ли да се предадем на нещо по-голямо от собственото си чувство за съществуване? „Свързан“ е солов пърформанс, индивидуален опит и преживяване, потънало в нишките на това, което наричаме „Ние“. Физическото тяло е затворено в черна кутия, пълна със съхранена информация. В спектакъла си младият хореограф Деян Георгиев прави опит за намиране на първоизточника, отговорен за личното ни оплитане.

Музиката в спектакъла е дело на Петя Диманова, звуковият дизайн е в ръцете на Георги Атанасов, сценографията и костюмът са създадени от Габриела Кърджилова, а светлинният дизайн - от Виктор Георгиев и Изабела Манолова.

„Възприемам съвременния танц като интимно място с огромен заряд, който може да бъде използван като средство да пътуваш и да откриеш нещо за себе си“, казва авторът.

Деян Георгиев е актьор, танцьор и хореограф. Завършва НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ през 2015 г. в класа на проф. Атанас Атанасов със специалност „Актьорско майсторство за драматичен театър“. Любовта към движението започва след участие в проект във Франция, а след дипломирането си става част от трупата на театър „Българска армия“, където изиграва и първата си главна роля в представление на режисьора Диана Добрева.

Спектакълът „Саломе“ е първият му професионален хореографски опит. Следват проектите „Одисей“, „Непознатото дете“, „Синът“, „Камбаната“, където

отново взима ролята на хореограф. През последните години участва в множество независими проекти, а в съвместната си работа с хореографа Стефания Георгиева от Атом Театър, развива и култивира интересите си свързани със съвременен танц и пърформанс.

През 2020 г. печели наградата на журито в конкурса за съвременна хореография „Маргарита Арнаудова“ за проекта „Чисто“ и получава номинация за „ИКАР`2021“ в категория „Съвременен танц и пърформанс“.

Днес развива собствена sci-art организацията, в която събира артисти, които обединяват наука и изкуство в изложби и пърформанси като „The 5th Element“, „Stardust“ и др. През 2021 г. попада в селекцията „30 под 30“ на списание Forbes в категория „Култура, изкуство и медии“.

Спектакълът „Свързан“ е създаден със съдействието на Ход-движенческа лаборатория, Национален студентски дом и Национален фонд „Култура“.

Фестивалът „One Dance Week е част от програма „Наследство“ на Пловдив 2019 - Европейска столица на културата.[322]

[322] ***Източник: Пловдив.бг, статия 28.04.2022***
https://plovdivnow.bg/plovdiv/tantsyorat-i-horeograf-deian-georgiev-idva-premiera-plovdiv-69388

Евродепутати ще дискутират приближаването на ЕС до гражданите на международен младежки семинар

Членовете на Европейския парламент - Андрей Ковачев и Цветелина Пенкова, ще дискутират как Европейският съюз (ЕС) да се приближи до гражданите с участниците в международния младежки семинар на тема „От социално дистанциране към социално ангажиране и участие“, който ще се m,fleoe утре в Националния студентски дом от 10:00 часа. Форумът се организира от Националната студентска конфедерация по програмата „Еразъм+“ на ЕС, с подкрепата на Националния студентски дом, Съюза на европейските федералисти и Европейското движение в България, съобщиха организаторите.

Проектът събира младежки лидери от Европа, ангажирани да работят заедно за споделена визия за бъдещето на Европа, която се основава на социално справедливо, устойчиво, демократично и приобщаващо общество. Участниците ще се запознаят с резултатите от Конференцията за бъдещето на Европа, ще подобрят уменията си за европейска комуникация и ще изградят капацитет за провеждане на лобистки и застъпнически дейности, насочени към утвърждаване на младите хора, като важен участник в демократичния живот на ЕС.

Политици, служители на европейските институции, дипломати и младежки работници помагат на младите хора да повишат своята мотивация за социално ангажиране и да подобрят уменията си за европейска комуникация.

След участието си в проекта младежките организации и млади лидери ще притежават необходимите умения и знания, за да се включат в структурния диалог и да участват активно в дебата за бъдещето на Европа. Те ще бъдат по-наясно с форумите, където могат да изкажат своя глас пред европейските институции, както и да разполагат с инструментите, за да го направят ефективно.[323]

[323] ***Източник: БТА, статия 29.04.2022***
https://www.bta.bg/bg/news/lik/education/258397-evrodeputati-shte-diskutirat-priblizhavaneto-na-es-do-grazhdanite-na- mezhdunaro

ЮБИЛЕЙНО ЗА ДИМЧО ДЕБЕЛЯНОВ

На 28 март 2022 г. се навършиха 135 години от рождението на един от най-талантливите, обожавани и затрогващи поети на България – Димчо Дебелянов, съединил поезия и мъченическа смърт в ореола на родината. По повод годишнината Съюзът на българските писатели издаде Юбилеен брой (цветен) на вестник „Словото днес“ (21 април), който се финансира от Столична община и е част от Културния календар на София. Бяха проведени две срещи на широката публика с изданието: на 26 април в Културен център

„Люлин“ в София поети и писатели се срещнаха с ученици от 37 СУ „Райна Княгиня“, водени от Цветомира Георгиева – директор на училището, за да им подарят вестника и да дискутират на тема: „Как разбирате стиха „Мъртвият не ни е враг“ от творбата на Дебелянов „Един убит“?“. Събитието се водеше от Димитър Милов, тържеството беше открито със слово на Боян Ангелов, в което беше очертана връзката между Панагюрище и Копривщица, духовното братство между поетите някога и сега, които сякаш разговарят през времето за все същите социални дилеми и екзистенциална самота. За акцентите в броя и цялостната концепция на изданието говори Иван Есенски. Той се спря на любопитни биографични моменти от живота на Дебелянов, от неговите приятелства и любови, поетическа извисеност и героична смърт. В рецитала по Димчови стихове на български, руски, английски, украински и полски език се включиха Димитър Милов, Иван Есенски, Анжела Димчева, Мая Панайотова, Нико Стоянов и Мария Горанова.

На следващия ден – 27 април – в Националния студентски дом екипът на вестника и видни съвременни поети представиха изданието пред студентската общност. Събитието беше открито с поздравително слово на д-р Христиан Даскалов – директор на Националния студентски дом. В краткото си експозе Боян Ангелов вклини поезия от Дебелянов и направи културно-исторически препратки и очерта влиянието на символизма върху съвременната ни поезия. Стихове на Дебелянов и свои творби рецитираха лауреатите на Националната литературна награда „Димчо Дебелянов“, която се връчва от 2004 г. в гр. Копривщица. Това бяха видните наши поети Георги Константинов, Недялко Йорданов, Петър Велчев, Надя Попова, Атанас Капралов, Ивайло Диманов, Димитър Милов, Иван Есенски. Надя Попова – главен

редактор на „Словото днес“, разкри ключа към общата хармоничност на литературоведските текстове, снимковия материал и поезията, които се прплитат мозаечно в броя и дават една пълна картина на Дебелянов като творец и личност.

Свои спомени за запознанството си с Дебеляновато творчество и за създаването на Кабинета на младите писатели студенти „Димчо Дебелянов“ споделиха Георги Константинов и Недялко Йорданов. Звучаха Дебелянови стихове на 8 езика: български, руски, френски, немски, украински, арабски, полски, английски – с участието на Боян Ангелов, Петър Велчев, Надя Попова, Хайри Хамдан, Захари Иванов, Мая Панайотова и Анжела Димчева. Финал на вечерта сложи поетът Димитър Драганов (на 22 години), който е лауреат на Националната награда „Георги Черняков“ – 2021, връчвана от Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ към НСД. Анжела Димчева обобощи, че идеята на изданието и съпътващите прояви целят да се осветлят малко известни факти от живота на поета, да сеприпомнят знакови негови стихотворения, да се види рецепцията на Димчовата поезия у нас и в чужбина. Значим дял в юбилейния брой заема снимковият материал, сред спомените на Гео Милев и Димитър Подвързачов хармонично се вплитат посвещения, дело на Теодор Траянов, Евтим Евтимов, Александър Геров, Иван Николов, Божидар Божилов, Дамян Дамянов, Валентина Радинска, както и стихове на носителите на Националната награда

„Димчо Дебелянов“. На първа страница четем есето на Боян Ангелов „Пророчествата на Димчо Дебелянов“, а сред авторитетите, които споделят мисли за живота, възторга, тленността и безсмъртието на поета, са проф. Валери Стефанов, член-кор. Иван Гранитски, Панко Анчев, Валентина Радинска и Елка Няголова.

Мисията на всеки поет не е да остане между страниците на учебниците или по рафтовете на библиотеките. Неговото слово би трябвало да лети, да прониква в сърцата и умовете на новите поколения. Чрез този юбилеен брой на в. „Словото днес“ читателите се запознават с личността на поета-символист, който остава в историята ни с толкова много любими стихотворения като „Спи градът“, Пловдив“, Помниш ли, помниш ли…“, „Да се завърнеш в бащината къща…“, „Черна песен“, „Сиротна песен“… Неговите послания и днес крият неподозирана сила, която ни поразява с внушението за съпричастност, човечност и обич.[324]

[324] ***Източник: СБП, статия 30.04.2022***
https://sbp.bg/%D1%8E%D0%B1%D0%B8%D0%BB%D0%B5%D0%B9%D0%BD%D0%BE-%D0%B7%D0%B0-%D0%B4%D0%B8%D0%BC%D1%87%D0%BE-

%D0%B4%D0%B5%D0%B1%D0%B5%D0%BB%D1%8F%D0%BD%D0%BE%D0%B2/

В Националния студентски дом: юбилеен брой на в. „Словото днес“ за Димчо Дебелянов

Анжела Димчева

На 28 март 2022 г. се навършиха 135 години от рождението на един от най-талантливите, обожавани и затрогващи поети на България – Димчо Дебелянов, съединил поезия и мъченическа смърт в ореола на родината. По повод годишнината Съюзът на българските писатели издаде Юбилеен брой (цветен) на вестник „Словото днес“ (21 април), който се финансира от Столична община и е част от Културния календар на София.

27 април 2022 г. в Националния студентски дом екипът на вестника и видни съвременни поети представиха изданието пред студентската общност. Събитието беше открито с поздравително слово на д-р Христиан Даскалов – директор на Националния студентски дом: „Особено ме радва, че в залите на Студентския дом често звучи високото слово – представяне на книги, рецитали, конференции. Благодаря за партньорството на Общество „Димчо Дебелянов“ и Съюза на българските писатели. Тук е място за култура, наскоро представихме издание, посветено на 90-годишнината на НСД, създадохме читалня и музей, където има кът на Общество „Димчо Дебелянов“. Събираме артефакти отвсякъде“.

В краткото си експозе Боян Ангелов вклини поезия от Дебелянов и направи културно-исторически препратки, очертавайки влиянието на символизма върху съвременната ни поезия: „Вече втори ден представяме специалния брой на „Словото днес“. Големите поети не трябва да се честват само на техните юбилеи, те трябва да се честват всеки ден, всеки час, дори всеки миг. Стихотворението „Миг“ е връх в българската поезия, един шедьовър на европейската поезия. Това стихотворение бих го съпоставил с „Мечта“ на Пейо Яворов. Тези двама велики поети имат сходни съдби. Всички знаем, че Дебелянов е роден в недрата на същинска Средна гора – тя е родина на хайдути и въстаници. Димчо не е имал друг избор, освен да отиде на война, сам избира смъртта. Той е най-светият български поет, един от най-състрадателните. Стихотворението „Да се завърнеш в бащината къща…“ прозвуча в изпълнение на Боян Ангелов. Той благодари за финансовата подкрепа на Столична община и лично на Мирослав Боршош – зам.-кмет на Столична община.

Надя Попова – главен редактор на „Словото днес“, разкри ключа към общата хармоничност на литературоведските текстове, снимковия материал и поезията, които се преплитат мозаечно в броя и дават една пълна картина на Дебелянов като творец и личност.

Стихове на Дебелянов и свои творби рецитираха лауреатите на Националната литературна награда „Димчо Дебелянов“, която се връчва от 2004 г. в гр. Копривщица. Това бяха видните наши поети Георги Константинов, Недялко Йорданов, Петър Велчев, Надя Попова, Атанас Капралов, Ивайло Диманов, Димитър Милов, Иван Есенски.

Свои спомени за запознанството си с Дебеляновото творчество и за създаването на Кабинета на младите писатели студенти „Димчо Дебелянов“ споделиха Георги Константинов и Недялко Йорданов. Звучаха Дебелянови стихове на 8 езика: български, руски, френски, немски, украински, арабски, полски, английски – с участието на Боян Ангелов, Петър Велчев, Надя Попова, Хайри Хамдан, Захари Иванов, Мая Панайотова и Анжела Димчева.

Финал на вечерта сложи поетът Димитър Драганов (на 22 години), който е лауреат на Националната награда

„Георги Черняков“ – 2021, връчвана от Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ към НСД. Анжела Димчева обобощи, че идеята на изданието и съпътстващите прояви целят да се осветлят малко известни факти от живота на поета, да се припомнят знакови негови стихотворения, да се види рецепцията на Димчовата поезия у нас и в чужбина. Значим дял в юбилейния брой заема снимковият материал, сред спомените на Гео Милев и Димитър Подвързачов хармонично се вплитат посвещения, дело на Теодор Траянов, Евтим Евтимов, Александър Геров, Иван Николов, Божидар Божилов, Дамян Дамянов, Валентина Радинска, както и стихове на носителите на Националната награда „Димчо Дебелянов“. На първа страница четем есето на Боян Ангелов „Пророчествата на Димчо Дебелянов“, а сред авторитетите, които споделят мисли за живота, възторга, тленността и безсмъртието на поета, са проф. Валери Стефанов, член-кор. Иван Гранитски, Панко Анчев, Валентина Радинска и Елка Няголова.

Мисията на всеки поет не е да остане между страниците на учебниците или по рафтовете на библиотеките. Неговото слово би трябвало да лети, да прониква в сърцата и умовете на новите поколения. Чрез този юбилеен брой на в. „Словото днес“ читателите се запознават с личността на поета-символист, който остава в историята

ни с толкова много любими стихотворения като „Спи градът“, Пловдив“, Помниш ли, помниш ли…“, „Да се завърнеш в бащината къща…“, „Черна песен“, „Сиротна песен“… Неговите послания и днес крият неподозирана сила, която ни поразява с внушението за съпричастност, човечност и обич.[325]

[325] ***Източник: Sofiapress, статия 30.04.2022***
https://sofiapress.com/culture/%D0%B2-%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B8%D1%8F-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%B4%D0%BE%D0%BC-%D1%8E%D0%B1%D0%B8%D0%BB%D0%B5%D0%B5%D0%BD/

Българските скаути ще представят изложбата в София на Гергьовден

Организацията на българските скаути ще представи изложбата „Скаутство за момчета“ на Бейдън-Пауъл - един от най-влиятелните наръчници за младежта, публикувани някога!“ Това се прави във връзка със 111- годишнината от запалването на искрата на скаутството в град София .

На 06.05.2022г. на празника на храбростта и на българските скаути, изложбата ще бъде открита от 11:00 часа в гр. София - Национален студентски дом /пл. Народно събрание №10/ от г-н Слав Гиндянов - Президент на Организация на българските скаути, от г-н Бертуин Люсенбург - колекционер, от г-н Матиас Герт – член на европейския скаутски комитет и от г-н Андреа Демармелс – представител на световната организация на скаутското движение(WOSM).

Ще бъдат изложени повече от 40 издания на различни езици от цял свят на бестселъра на всички времена „Скаутство за момчета – наръчник за обучение в добро гражданство“ с автор основателят на скаутското движение - сър Робърт Стивънсън Смит Бейдън-Пауъл. Посетителите ще имат възможността да се докоснат до атмосферата на скаутството и да разберат защо то се е превърнало във водещо младежко движение по света. Ще научат повече за скаутските принципи, за историята на движението и какво обединява повече от 60 милиона млади хора от 170 държави. Освен богатата колекция от издания на книгата, ще бъдат представени усилията на националните скаутски организации от цяла Европа в отговор на хуманитарната криза, в следствие на военната агресия в Република Украйна. Посетителите ще разберат какво превръща скаутите по цял в „Добри граждани“ и „Посланици на мира“ и как една книга, написана преди повече от век, може да вдъхнови милиони хора от цял свят да бъдат активни граждани и двигатели на своите общности!

Изложбата се осъществява с подкрепата на на г -н Бертуин Люсенбург - колекционер, изследовател на наръчника на Бейдън-Пауъл и автор на книгата „Скаутство за момчета“ по целия свят „, която бе представена на специално събитие по време на 42-та Световна скаутска конференция на 27 август 2021г. Книгата включва въведения, предоставени от внука на автора - Майкъл Бейдън-Пауъл,

Ахмад Алхендави (Генерален секретар на Световната организация на скаутското движение/WOSM/) и Волтър Цилвенберг (Международен комисар на скаутите на Нидерландия).

Проектът „Скаутство за момчета“ по целия свят“ (Scouting for Boys ‘round the world’) предоставя информация за книгата на Бейдън-Пауъл „Скаутство за момчета: Наръчник за обучение по добро гражданство“(1908), която повече от век след публикуването си продължава да вдъхновява скаутите по всички краища на света. На 22 февруари 2011 г. стартира уебсайтът www.scoutingforboysroundtheworld.org. Този уебсайт предоставя информация за изданията на „Скаутство за момчета“ по целия свят“ и дава възможност за качване на информация за нови и неизвестни издания, освен това включва публична база данни с подробен преглед на всички английски и чуждестранни издания. Досега са открити и изброени повече от 450 издания в над 60 държави на почти 50 различни езика. В момента на откриване на изложбата, от 11:00 ч ще стартира обновеният уеб сайт на инициативата, откъдето книгата може да бъде поръчана - www.scoutingforboysroundtheworld.org с ISBN номер 978-90-828615-0-1.

Проектът „Скаутство за момчета“ по целия свят“ е доброволчески, и е иницииран и координиран от г-н Бертуин Люсенбург, член на Организацията на скаутите на Холандия, с ентусиазираната подкрепа на много скаути – доброволци от цял свят. Веднага след първото представяне на книгата му пред международна публика „Скаутство за момчета“ по целия свят“ тръгна на турне с изложби в различни градове на България през есента на 2021 година. След откриването във Варна, изложбата бе представена в Русе, Смолян и Плевен. Поради противоепидемичните мерки, представянето на изложбата в София бе отложено.[326]

[326] ***Източник: София24.бг, статия 05.05.2022***
https://www.sofia24.bg/novini/sofia/Bulgarskite-skauti-shte-predstavyat-izlozhbata-v-Sofiya-na-Gergyovden-1261317

Организацията на българските скаути ще представи изложбата „Скаутство за момчета“ на Бейдън-Пауъл

Днес на празника на храбростта и на българските скаути, изложбата ще бъде открита от 11:00 часа в гр. София - Национален студентски дом /пл. Народно събрание №10/ от г-н Слав Гиндянов - Президент на Организация на българските скаути, от г-н Бертуин Люсенбург - колекционер, от г-н Матиас Герт - член на европейския скаутски комитет и от г-н Андреа Демармелс - представител на световната организация на скаутското движение(WOSM).

Ще бъдат изложени повече от 40 издания на различни езици от цял свят на бестселъра на всички времена

„Скаутство за момчета – наръчник за обучение в добро гражданство“ с автор основателят на скаутското движение - сър Робърт Стивънсън Смит Бейдън-Пауъл. Посетителите ще имат възможността да се докоснат до атмосферата на скаутството и да разберат защо то се е превърнало във водещо младежко движение по света. Ще научат повече за скаутските принципи, за историята на движението и какво обединява повече от 60 милиона млади хора от 170 държави.

Освен богатата колекция от издания на книгата, ще бъдат представени усилията на националните скаутски организации от цяла Европа в отговор на хуманитарната криза, в следствие на военната агресия в Република Украйна. Посетителите ще разберат какво превръща скаутите по цял в „Добри граждани“ и

„Посланици на мира“ и как една книга, написана преди повече от век, може да вдъхнови милиони хора от цял свят да бъдат активни граждани и двигатели на своите общности!

Изложбата се осъществява с подкрепата на на г -н Бертуин Люсенбург - колекционер, изследовател на наръчника на Бейдън-Пауъл и автор на книгата „Скаутство за момчета“ по целия свят „, която бе представена на специално събитие по време на 42-та Световна скаутска конференция на 27 август 2021г. Книгата включва въведения, предоставени от внука на автора - Майкъл Бейдън-Пауъл, Ахмад Алхендави (Генерален секретар на Световната организация на скаутското движение/WOSM/) и Волтър Цилвенберг (Международен комисар на скаутите на Нидерландия).

Проектът „Скаутство за момчета“ по целия свят“ (Scouting for Boys ‘round the world’) предоставя информация за книгата на Бейдън-Пауъл „Скаутство за момчета: Наръчник за обучение по добро гражданство“(1908), която повече от век след публикуването си продължава да вдъхновява скаутите по всички краища на света. На 22 февруари 2011 г. стартира уебсайтът www.scoutingforboysroundtheworld.org. Този уебсайт предоставя информация за изданията на „Скаутство за момчета“ по целия свят“ и дава възможност за качване на информация за нови и неизвестни издания, освен това включва публична база данни с подробен преглед на всички английски и чуждестранни издания. Досега са открити и изброени повече от 450 издания в над 60 държави на почти 50 различни езика. В момента на откриване на изложбата, от 11:00 ч ще стартира обновеният уеб сайт на инициативата, откъдето книгата може да бъде поръчана - www.scoutingforboysroundtheworld.org с ISBN номер 978-90-828615-0-1.

Проектът „Скаутство за момчета“ по целия свят“ е доброволчески, и е иницииран и координиран от г-н Бертуин Люсенбург, член на Организацията на скаутите на Холандия, с ентусиазираната подкрепа на много скаути – доброволци от цял свят. Веднага след първото представяне на книгата му пред международна публика „Скаутство за момчета“ по целия свят“ тръгна на турне с изложби в различни градове на България през есента на 2021г. След откриването във Варна, изложбата бе представена в Русе, Смолян и Плевен. Поради противоепидемичните мерки, представянето на изложбата в София бе отложено.[327]

[327] ***Източник: Информационна агенция „Фокус“, статия 06.05.2022***
http://www.focus-news.net/news/2022/05/06/2945947/organizatsiyata-na-balgarskite-skauti-shte-predstavi-izlozhbata-skautstvo- za-momcheta-na-beydan-paual.html

Обсъждаха професиите на бъдещето и изкуствения интелект на международна конференция за кариерно консултиране

На 28 май, в залите на в Националния студентски дом се проведе Международната конференция

„Дигитална медийна грамотност, изкуствен интелект и кариерно развитие на младите хора“. Тя се организира от Студентско общество за компютърно изкуство /СОКИ/ и партньори от три европейски страни в рамките на международния проект Nowadays Digital Media Literacy, Artificial Intelligence and Youth Career Development (DigiAI) по програма Еразъм+.

Проектът има за цел да предостави иновативни обучителни материали и ресурси за кариерните и педагогически консултанти, които да им помогнат при процеса на консултиране на младежи и студенти в дигиталната ера на изкуствения интелект. На конференцията бяха представени иновативни продукти и методи в областта, продукти на проекта DigiAI, като онлайн обучителна система за кариерни и педагогически консултанти, образователни филми, Рамка с компетентности, онлайн система за оценяване, базирана на ECVET, както и възможности за тяхното практическо приложение. Конференцията се проведе присъствено при спазване на противоепидемичните мерки и даде възможност за обмяна на мнения и развитие на партньорствата в областта на кариерното консултиране и изкуствения интелект. В допълнение към присъствените презентации имаше и онлайн включвания на експерти.

Кариерното консултиране е един от секторите, който се влияе изключително много от новите тенденции и нововъведенията в дигиталния свят. Всичко от онлайн самоориентирането, дигитализацията, изкуствения интелект до криптовалутите и блокчейн технологиите, въздействат и допринасят за динамичността и променливата природа на пазара на труда, а съответно и на кариерното консултиране. Теми като дигитално-медийната грамотност, изкуствения интелект, проблемите свързани с преинформирането и дигиталното натоварване, фалшивите новини, професиите и уменията на бъдещето както и много други, бяха обсъдени от участниците

Международната конференция „Дигитална медийна грамотност, изкуствен

интелект и кариерно развитие на младите хора“ беше открита от проф. Генка Петрова-Ташкова - Заместник-министър на образованието и науката, Михаил Балабанов - Изпълнителен директор на Център за развитие на човешките ресурси (ЦРЧР), изпълнителна агенция на програма Еразъм+ в България, Христиан Даскалов – директор на Национален студентски дом и Росен Петков- председател на СОКИ. Поздравителен адрес беше поднесен от г-н Драгомир Николов, Изпълнителен директор на Агенцията по заетостта. Представителите на държавните институции подчертаха стратегическата важност на правилната кариерна ориентация на младите хора в условията на динамично променящия се пазар и значението на технологиите в условията на настоящата ситуация.

Конференцията започна с представяне на проекта DigiAI (Nowadays Digital Media Literacy, Artificial Intelligence and Youth Career Development) от Росен Петков и Боряна Савова от СОКИ, които представиха неговата основна идея и продукти. СОКИ поддържа и развива „Ресурсния център за кариерно консултиране и професионално развитие“ към Национален студентски дом. Проектът DigiAI създава безплатни и достъпни онлайн обучителни ресурси за кариерни консултанти от студентските и младежки кариерни центрове и педагогически консултанти от училищата. Изкуственият интелект играе все по-голяма роля при структуриране на информацията в процеса на търсене на работа, в процеса на даване на съвети и предложения, при появата на нови професии и отмирането на някои стари. Матей Клукан, представител на Чешкия университет за природни науки в Прага, разказа за опасностите от дигиталното пренатоварване на хората и как по-добре да се справяме с информацията, която ни натоварва всеки ден. Заедно с него, кратко онлайн включване направи и Габриела Симсова от Coca-Cola Hellenic, от Чехия, която дискутира нуждата от новите технологии в управлението на човешки ресурси. След това Едита Рабизайте от Младежки кариерен център в Каунас, Литва, показа на участниците някои от рисковете на фалшивите новини онлайн и системи за откриване на реална информация за кариерно развитие, а заедно с нея направи онлайн включване от Литва и Рената Зуковска, която наблегна на ролята на кариерния консултант в дигиталната ера. Боян Блажев и Сандра Блажева от Национална професионална гимназия по полиграфия и фотография, представиха на участниците интересни аспекти на от новостите в света на дигиталното изкуство и свързаните с това нови професии, които предоставят нови перспективи за развитие в бъдеще. Бояна Боянова от Професионална гимназия по туризъм – Хасково,

дискутира способността за поръчване на стоки и услуги по интернет, както и за възможностите за предприемачество благодарение на новите технологии. Уменията от нов тип в света на дигиталните технологии бяха презентирани от Данаила Илиева, представител на NextGen Career Trainings. Светослав Димов от Национален студентски информационен и кариерен център представи на участниците Изкуственият Интелект (ИИ) и структура на предоставяната информация. Себнем Йоздемир от MEKSA, Турция разказа за отмирането на някои професии и стартирането на нови във връзка с изкуствения интелект, онлайн включване направи и експерта Таха Зерен. Мими Виденова от Център за информационно осигуряване на образованието към МОН разказа за етичните аспекти на изкуствения интелект и за „Бялата книга за изкуствения интелект“, издадена от Европейската комисия. Презентациите завършиха с представянето на проекта ECoVEM и изследването за необходимостта от специфични знания, умения и обучение в областта на микроелектрониката, както и професиите в тази област.

Продуктите на проекта DigiAI, реализиран със съдействието на програма Еразъм+, са достъпни безплатно онлайн на digiai.eu .[328]

[328] ***Източник: в. Труд, статия 07.05.2022***
https://trud.bg/obsajdaha-profesiite-na-badeshteto-i-izkustveniya-intelekt-na-mejdunarodna-konferenciya-za/

Предизвикателството да си жив - Нашите автори

Постановката „Три“ на младата авторка Александра Станишева гледах ден след церемонията по връчване на тазгодишните награди Икар. След холивудската синтетика в „Народния“, „Три“ в Студентския дом бе като разхладителна напитка в летен пек. Като християнство по време на катакомбите. Бе това, за което напоследък театралите жадуват - уверение за изкуство в името на самото себе си.

Театър без баламосване, суета и шаблон. Театър, който е семпло, сякаш прошепнато в ухото, откровение. Който съществува единствено, защото има нужда да сподели - не да заслепи. От ъндърграунд обстановката, в която Мила Люцканова поднесе режисьорския си дебют, лъхаше всичко това. В спонтанността и лекотата, с която се случи, имах усещането, че случайно съм попаднал на приятелска сбирка. А публиката беше пълна с търсещи млади погледи. Освежаващо! „Три“ е дебютният текст на Александра Станишева. Изглежда излят наведнъж. Като изповед. На един дъх. Сякаш е писала за себе си. А така винаги се получава най-добре – без формализъм, без занаятчийски съображения. Крайният резултат е колаж от импресии около етапите на човешкия живот. Притча за живота като поредица от спънки – били те добронамерени или недобронамерени. Прицелена във фантазията на зрителя, притчата търси пробойна за излизане от стереотипното мислене. Път извън коловоза. Път към прояснение. „Три“ е размисъл върху живота на Йожи. Размисъл върху схемата на живота въобще. Йожи е младеж, който не усеща съществуването си като подтик за каквото и да било. Който съвсем по шопенхауериански не възприема раждането си като възможност, а по-скоро като наказание. Без някой да го пита, му се е случило. И сега си пати… Нищо вече не вдъхновява, нищо не предизвиква любопитство. Йожи дори не търси изход от бекетския песимизъм, в който е заседнал. Единствено заядливостта му излъчва някакъв безполезен бунт. Александра Станишева тръгва да търси причините. В житейския опит на Йожи близките са далечни. В тях не е усетил топлина и съпричастност, от които се е нуждаел - затова пък натрапчиви очаквания, примесени с егоизъм и хладен цинизъм. Струва му се, че са го създали, за да го съсипят. Времето ли е такова или просто на Йожи така се е случило? На пръв поглед историята на Йожи е частен случай, но Александра Станишева и Мила Люцканова я разказват като

прототип на светоусещане. А сякаш намекват, че това е светоусещането на едно поколение. Тяхното поколение? Поколението на прехода? Толкова ли изстина светът…?

Числото 3 е нещо като магическа скоба, крепяща наратива. Три са аспектите на времето, които биват изследвани – минало, настояще, бъдеще. Три са тризнаците, които майката носи в утробата си - само Йожи има „късмета“ да се роди жив… Три са и опорните точки в съществуването на Йожи – той самият, родителите му и неговата интуиция, чуваема като магически глас. Разказът на Александра прескача между минало, настояще, бъдеще. Търси взаимовръзките. Превръща се в психоаналитичен сеанс. Слага Йожи на диванчето. В миналото, в поведението на родителите, извлича причини за настоящето. Извлича и предначертания за неудачи в бъдещето. Прави го интелигентно, загатващо, без да отнеме от свободата на зрителя да стигне до собствени изводи. Постига сложна, но забавна фабула, в която втъкава и театър на абсурда, и магически реализъм, и сюрреализъм. Идеята за обусловеност на детето от родителите Мила Люцканова онагледява, като разделя сцената на две – настояще и минало. В център-ляво е Йожи с неговия живот в настоящето. В дясно тече животът на родителите в обуславящото минало. Сценографията и видео средата на Цвета Богданова свързват двете времена в общ неразделим поток. Коментиращата интуиция на Йожи също е времева свръзка, защото е над времето. Периодично се вмъква в действието като магически глас. На видео стената гласът има и свой образ - всезрящо око. Младите актьори играят така, сякаш го правят за себе си. Спартак Апостолов успява много добре да пресъздаде вдетинения песимист Йожи. София Джустрова – емпатично играе безкрайно толерантната му любяща приятелка Вера. Луизабел Николова и Иван Панайотов са майка и баща, които не се нуждаят от свидетелство за достоверност. В пиесата има ключово режисьорско решение. Светещ портал, под който майката често застава. Символизира ореол за святост. Намеква за святата роля на майката. За първостепенното ѝ влияние върху съдбата на детето. Очаквания за святост, която тази майка - а може би и безброй други - никога не достигат. Да, в началото бе Майката…„Три“ не опростява действителността с еднозначно послание. Ако все пак искаме да формулираме нещо обобщаващо, то е, че не само от философска гледна точка да си жив не е привилегия, а предизвикателство. Сетих се за парадоксалния възглас на Емил Чоран: „Искам да съм свободен, максимално свободен! Свободен като мъртвороден!“ Йожи, като всички нас, се ражда

жив...[329]

[329] ***Източник: offnews.bg, статия 13.05.2022***
https://offnews.bg/nashite-avtori/predizvikatelstvoto-da-si-zhiv-776734.html

Имат думата бежанците

Интервю на Ирина Недева със Силсила Махбуб, Анна Великова и Стойо Тетевенски

Колективът на ЛевФем организира дискусия, озаглавена „Имат думата бежанците“, в Студентския дом, на площад „Народно събрание“ в София.

„Ние решихме не да съпоставим, а да съберем на едно място различни общности, така че да могат да се чуят, да могат да разкажат своите истории, да разпознаем общите проблеми, с които се сблъскват различните групи и да можем да предприемем тези първи стъпки на солидарност между различните общностни групи, между различните групи на бежанци, за да може да се консолидират към общи искания за подобрения“. Това заяви в интервю за предаването 'Хоризонт до обед“ Стойо Тетевенски от ЛевФем:

„По политически причини изведнъж бяха припознати като част от общото европейско семейство, което не съм сигурен, че досега им беше оказвано. Надявам се украинците да могат да продължават да се радват на приемане от страна на българите. Надявам се случаите с кирките да бъдат единични и да не насочват гнева на българите от различни проблеми към украинските бежанци, но сме длъжни да внимаваме, защото е много лесно гневът на хората да бъде обърнат към украинците, към различни малцинствени групи, когато нещата не вървят добре. Мигрантите и хората, търсещи закрила, от Близкия Изток и Африка, за съжаление, ежедневно се сблъскват с форми на расизъм, ежедневно се сблъскват с расистката политика на държавата и на Европейския съюз“.

„За мен бежанското право се разделя преди украинската криза и след украинската криза“, каза пред БНР украинката Анна Великова:

„Процедурата за предоставяне на временна закрила се задейства точно за украинците. Ти реално можеш да си получиш статута на границата, което много улеснява цялата процедура. Освен това нагласите на обществото са различни. Украинските бежанци културно са по-близки от другите бежанци, които в повечето случаи са мюсюлмани и културно са по-далеч от нас“.

„За мен все още не е ясно каква е разликата между войната в Украйна и войната в Сирия или в останалите държави“, коментира афганистантката Силсила Махбуб:

„Войната е война навсякъде. Хората бягат, за да намерят по-сигурен живот. Когато бягаш от война, имаш нужда от помощ, защото не знаеш къде се намираш. За съжаление, на нас, които сме наречени нелегални мигранти или бежанци, никой не ни пита от какво имаме нужда, никой не ни дава жилища, никой не ни помага, дори ако ни настаняват в Държавната агенция за бежанци, няма никаква грижа“.

Цялото интервю със Силсила Махбуб, Анна Великова и Стойо Тетевенски можете да чуете от звуковия файл.[330]

[330] ***Източник: БНР, Хоризонт, аудио запис 17.05.2022***
https://bnr.bg/horizont/post/101647993/imat-dumata-bejancite

БУ „Иван Станчов“ - Лондон: Благодарим на колегите от Рим

Колко е красиво, че българските училища по света работят неуморно, сътрудничат си през граници и съвместните дела ни карат да се чувстваме едно голямо и силно семейство.

С тези думи искам да благодаря за прекрасната инициатива – Международно биенале „Българските следи по света с палитра, камера и слово“, което е организирано от БНУ „Асен и Илия Пейкови“ и Културната асоциация „Паралел 43“ в Рим, Италия, под патронажа на БАН, МОН и Българското посолство в Рим. Партньори са АБУЧ, Българският културен институт в Рим, Националното издателство „АзБуки“, Ротари клуб – Добрич, Асоциацията на българските екскурзоводи, Националният археологически институт с музей при БАН.

Многобройни ученици от десетки български училища по света се амбицираха да издирят и се включат в тази инициатива с национално значение – да подберат български обекти по света и да се включат в своеобразен детски каталог на таланти. Първоначално всичко беше насочено само към българските деца зад граница, използвайки контактите и членството на организаторите в Асоциацията на българските училища в чужбина. Скоро след обявяването на конкурсната програма пристигнаха запитвания и от родината ни. Така половината от участниците се оказаха ученици от България.

На 6 ноември 2021 г. в Американския университет в Рим бе открита изложба с творбите на младите творци, а в края на юли 2022 г. същата изложба ще гостува и в БАН в София. Тогава ще бъде готов и каталогът, в който ще бъдат публикувани всички творби на младите творци. Медиен партньор на биеналето е националното издателство „АзБуки“, което ще бъде и издател на тематичния албум.

Изложбата е включена като част от програмата на годишна конференция на АБУЧ в чест на 15-годишния юбилей на асоциацията. Тя ще се проведен на 27 и 28 юли 2022 г. в София, в Студентския дом на площад

„Народно събрание“, и всички колеги и гости на тази конференция ще могат да я посетят.

Щастливи сме, че сред отличените творби на биеналето-конкурс са и двама наши ученици от 8 клас – във втора възрастова група Александът Георгиев спечели Първа награда за рисунката си „Царското семейство на Иван Александър“ от

Четвероевангелието, което се съхранява в Британската библиотека. Рисунката на Алекс ще бъде връчена на специална церемония като подарък на папското радио „Ватикана“. А копие в по- малък вариант украсява нашата класна стая в Лондон.

В същата възрастова група Втора награда получи Красимир Киряков за рисунка на единствения български обект в Лондон – чешмичката в кралския парк Кенсингтън, дар от нашата общност на британската столица от 2012 г., когато тук се проведе Олимпиадата.

Една от наградите за двамата ни ученици бе обиколка на центъра на Лондон по най-известните места с български екскурзовод. За всеобща радост покрай наградените ни ученици, нашият прекрасен гид – г-жа Галя Младенова, се съгласи да ни разходи с целия 8 клас.

Беше чудесно преживяване. От десетилетия живеем в Лондон и, въпреки че познаваме добре известните места в центъра, винаги има нещо ново и любопитно, което вещ професионалист да сподели и с това да ни обогати. Галя много често задаваше въпроси на децата, за да види доколко познават английската история, която е доволно богата. И те успешно отговаряха. Значи и в английските училища са отличници!

Българското училище „Иван Станчов“ се намира в сградата на посолството и нашата екскурзия започна именно от насрещния Кенсингтън парк. Тук е и българската чешмичка с кирилски надписи, ознаменуващи факта, че е подарък за града от българите в Лондон.

Започнахме обиколката пред паметника на принц Алберт, за да чуем отново за историята на кралица Виктория и любимия ѝ принц Алберт, за заслугите им през Викторианската епоха. Научихме от Галя например, че именно Виктория първа е направила задължително образованието на децата до 12 години. Тук ознаменувахме началото на обиколката ни с първата обща снимка (вж. по-долу). […][331]

[331] ***Източник: EuroChicago.com, статия 30.05.2022***
https://www.eurochicago.com/2022/05/london-rim/

1931 - ПОЛОЖЕН Е ОСНОВНИЯТ КАМЪК НА СГРАДАТА НА СТУДЕНТСКИЯ ДОМ В СОФИЯ

Проектът е на архитектите Станчо Белковски и Иван Данчов.

През 1933 г. Студентският дом започва да функционира, макар сградата му да не е окончателно завършена. През 1996 г. е обявен за архитектурен паметник на културата.[332]

[332] ***Източник: в-к Дума, статия 30.05.2022***
https://duma.bg/?h=pdfarchive&pdfarchiveId=3768

„Поетика на движението - моментно композиране“ - Уъркшоп за създаване на пърформънс в реално време – НАТФИЗ

„ПОЕТИКА НА ДВИЖЕНИЕТО - МОМЕНТНО КОМПОЗИРАНЕ“ е интензивен уъркшоп за танцова импровизация и създаване на хореографски материал в реално време. Моментното композиране (instant composition) е метод за спонтанно и осъзнато изграждане на танцова композиция, движенческа партитура или пърформънс, като артистите са едновременно в ролята на хореографи и танцьори.

Техниката моментно композиране (instant composition) ще бъде преподавана за първи път в България от Паоло Чинголани (Италия), който от 15 години работи със световно известния танцьор, хореограф и преподавател Джулиън Хамилтън, създател на Instant composition.

Събитието е подходящо както за танцьори така и за актьори.

Теми по време на уъркшопът ще бъдат:

1. Работа с пространството

2. Работа с времето

3. Анатомията на човешкото тяло, телесната маса и нейната динамика.

4. Съзнателните избори на изпълнителя в непосредствеността на творческия акт.

5. Работа с въображението и какво е активно въображение

Основни участници от НАТФИЗ са студентите от класа на проф. д-р Велимир Велев, II курс „Театър на Движението - Пантомима“ (випуск 2024): Биляна Цолова, Грета Георгиева, Даниела Ивайлова, Десислава Иванова, Диана Петрова, Илиана Гаминчева, Марина Атанасова, Павел Тодоров, Ралица Николова.

„Считам техниката „Instant composition“ за задължителна част от инструментариума на съвременния актор, танцьор и пърформър. Радвам се че от страна на НАТФИЗ успяхме да спечелим финансиране от НФК, като партньори на Фондация „Аерест“, с което стана възможно да доведем професионалист като Чингулани. Специално благодаря на Саша Кръстарска, която бе главния двигател в реализацията на събитието.“ - проф.д-р Велимир Велев

Програмата ще завърши с представяне пред публика.

Уършопът ще се проведе в НАТФИЗ на 27, 28, 29, 30 юни и 01 юли от 10:00 до 16:00 ч., в Зала Г23.

Публичната изява на участвалите в уъркшопа и беседа с Паоло Чинголани ще бъде на 2 юли, от 19:00 ч. в камерната зала на Национален студентски дом.

Семинарът е отворен за всички желаещи от НАТФИЗ, след заявка на natfiz.katedradt@gmail.com, до запълване на лимита от 20 участника, наложен от размерите на работното пространство.

Участието в семинара ще бъде достъпно и през платформата viatheatre.net

По време на пет дневния уъркшоп ще имате възможността да се запознаете с техниките на моментното композиране, като метод за създаване на хореография и композиция в настоящия момент. Методиката ще се преподава за първи път в България. Тя се базира на осъзната импровизация, като артистите са едновременно в ролята на хореографи и танцьори.

Ще се фокусирате върху творческото мислене, надграждайки чисто техническите си умения за движение и пластика на тялото.

Преминавайки през серия от движенчески практики и креативни задачи, ще развиете активното си въображение и интуиция, ще навлезете в специфичен режим на концентрация и спонтанност. Развива се наблюдателност, а тялото и движението „заживяват“ в потока на настоящия момент.

Ще изследвате възприятията и разбирането си за пространство и време, за употребата на тежестта и гравитацията в действие, гъвкавостта и чувствителността не само на тялото, но и на мисълта, какво е активно въображение.

Ще преминете през индивидуални импровизации, за да достигнете до сложността и богатството на съвместните групови композиции.

Ще развиете артистичната си практика и умения за създаване на танц, хореография или изграждане на пърформънс.

Ще имате възможност за обмен на опит и идеи, както помежду си, така и с Паоло Чинголани, работил по множество проекти с многобройни международни компании и хореографи.

Уъркшопът ще бъде разделен на две основни теми:

Работа с пространство

Един от основните фокуси по време на уъркшопа ще бъде работата „с“ и „в“ ПРОСТРАНСТВОТО. Ще го интерпретираме като:

въздушна маса, която обгръща тялото;

концепция, чрез която можем да създаваме движения;

място, посредством което ние се свързваме едни с други;

инструмент, физическа реалност и понятие, което дава възможност да усещаме и да разбираме, да си представяме и конкретизираме своя собствения танц.

Предложения образователен материал още ще се фокусира върху анатомията на човешкото тялото. Задълбочено ще разглеждаме познавателните и емоционални процеси зад всяко движение като:

- усещането за телесната маса и нейната динамиката.

-съзнателните избори, които изпълнителя трябва да направи в непосредствеността на творческия акт.

Работа с времето

Друг главен фокус по време на уъркшопа ще бъде времето. Как може времето да бъде превърнато в ефективен и реален инструмент за създаване на танц и композиция и как времето да бъде използвано в творческия акт. Темите, които ще бъдат разгледани по време на обучението, ще са:

сегашната, конкретна точка от времето и времевия пасаж.

времевата рамка в танцова фраза.

линейния поток на времето и радиалния поток на времето

ПАОЛО ЧИНГОЛАНИ

Паоло Чинголани е танцьор специализирал съвременни танцови техники и изкуството на импровизацията (instant composition). Неговата работа се характеризира от специфичния тренинг на неговото тяло и неговата интуицията, и начина на работа с нея като най-важен инструмент за създаване на танц и текст в представление. От 2012 година той е част от танцовата компания на Джулиън Хамилтън „Allen's Line“. Танцовата компания „Allen's Line“ представя представления в Берлин, Брюксел, Париж, Страсбург, Осло, Атина и Рим. Чрез своята сетивност и поезия в движенията, Паоло също се е посветил да създава пърформанси и с други артисти, танцьори, музиканти и визуални дизайнери. В този контекст на свободната практика, от 2005 година той създава и представя пърформанси в много градове на различни европейски държави. Като преподавател, той е развил своя телесна техника, като резултат от комбинирането на Тай Чи и Ци Гун с принципи от съвременния танц. От 2006 година той е канен да

преподава в различни университети, училища и на танцови фестивали в цяла Европа.

Събитието е част от проект „Поетика на тялото и образа - танцово обучение и фото диалози“ . Към него ще се проведе и отворена фотографска лекция и дискусия на тема „Поетиката на тялото в движение и визуалния образ“ с водещ Йосиф Аструков, асистент д-р към БАН.

Реализира в сътрудничество между НАТФИЗ, фондация „Аерест“, платформата „Виртуални Интерактивни Изкуства“ (ВИА Театър) и с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“, Програма „Творческо развитие“ 2021.[333]

[333] ***Източник: сайт на НАТФИЗ, статия 13.06.2022 г.***
https://natfiz.bg/2022/06/13/poetika-na-dvizhenieto-momentno-kompozirane/

„Danceperimental“ - интерактивно танцово представление

Разговор с Ина Гергинова

„Differsonalities“ (РазЛичности) е експериментално танцово интерактивно представление, от което е част и „Danceperimental“, в което освен артистите и организаторите, може да участва и публиката, като разказва своите истории.

„Това представление е част от един по-голям танцов проект - „РазЛичности“ и е свързан с темата за дискриминацията, за различните видове етикети, които сме склонни да поставяме един на друг в общността. Как тези взаимоотношения ни пречат да живеем в хармония, да се обичаме повече и да се приемаме“, каза хореографът Ина Гергинова.

Темата е свързана с танцът на „твоята история“, като сюрреалистичен сън за една „РазЛична“ среща със себе си, в която всеки от публиката, ако има желание, може да се включи в представлението.

„Това е един танцов експеримент, който е покана за среща, за среща на историите, за да си спомним още веднъж, че макар и много различни, в много аспекти всички сме еднакви“, добави тя.

Представлението ще се играе на 10 юни от 19:30 ч. (за българоговоряща публика) и днес, 20 юни от 19:30 ч. (за англоговоряща публика) в Национален Студентски Дом, Камерна зала „Академик“. Входът е свободен.

Участват: музика и глас - Александър Евтимов-Шаманчето, танц - Ина Гергинова, Мариана Капустянова, Николай Райчев и Силвия Чернева, а продуценти са Танцова компания „Музотанц“, BB Soundscapers и „Storycatchers“.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“.

По публикацията работи: Ралица Тачева[334]

[334] ***Източник: БНР, аудио запис 20.06.2022 г.***
https://bnr.bg/sofia/post/101664721

Фестивалът за иновативно изкуство 180° ще раздвижи културния живот в София

Предстоящото девето издание на фестивала 180°, едно от най-иновативните събития за съвременно изкуство в България, отново разнообразява културния пейзаж в разгара на лятото.

За девета поредна година фестивалът за експериментално изкуство 180° превръща София в притегателна точка за съвременно изкуство и събира български и чужди млади артисти на различни локации в столицата. В дните от 23 до 29 юли някои от активните артисти в сферата на експерименталните музика, танц, театър и визуални изкуства ще се обединят в творчески екипи, за да представят интерпретациите си върху EXISTINCT - абстрактната тема на 180° за 2022, замислена от организаторите на фестивала.

По традиция те не задават предварителни насоки към участниците, а им предоставят пълна свобода да развиват творческите си идеи. Водещата мисия на фестивала е да провокира интереса към актуалното и експериментално изкуство и да предоставя платформа за изява на млади артисти.

Освен творческите колаборации, които надхвърлят традиционните представи за изкуство и навлизат в сферата на експеримента, и утвърденият вече конкурс за късометражни неми филми Videomotion, тази година в програмата на фестивала влизат също лаборатории, работилници, дискусии, лекции и други изненади, случващи се в общо пет арт пространства в столицата.

Акцент в програмата тази година е изцяло новият формат 180° Community Lab. Той включва серия от работилници, целящи стимулиране на креативността на участниците и взаимодействието помежду им, рефлексия и хоризонтално общуване с фокус върху теми, важни за развитието и позиционирането на изкуството и културата в обществото.

Първото събитие от тазгодишното издание на 180° се приземява в Топлоцентрала София и обещава да въвлече публиката в пърформанс на ученици от столичните училища по изкуствата, създаден в рамките на лабораторията за креативност, част от 180° Community Lab, ръководена от артистите Ксения Раввина, Михаела Добрева и Александър Хаджиев. Също така по традиция 180° ще

провокира публиката с експериментална изненада с отворен край, която ще представи всички участници и темата на фестивала.

Програмата ще завърши на 29 юли във Фабрика 126 с финала на конкурса Videomotion 2022 за късометражен ням филм, отворен за професионалисти и любители. Тази година темата е EXISTINCT, а избраните на финала видеа ще бъдат озвучени с импровизация на живо от музикантите на фестивала. На закриващото събитие публиката ще може да се наслади и на колективната музикална творба, създадена в рамките на Лабораторията за импровизация на 180°, ръководена от Дитмар Визнер, флейтист и съосновател на германския Ансамбъл Модерн.

180 градуса се случва между 23 и 29 юли, като събитията са с вход свободен. Подробности за участниците и всички събития в рамките на фестивала очаквайте съвсем скоро на сайта на фестивала 180°.

Facebook | Instagram

За девета поредна година фестивалът се осъществява с подкрепата на Столична община, като част от Календара на културните събития за 2022 г. и програма „Култура“, Национален фонд „Култура“, Гьоте-институт България и Про Хелвеция. Партньори на събитието са Националната художествена академия, Топлоцентрала, Национален Студентски Дом, Международната академия на Ансамбъл Модерн, Фабрика 126, The Steps, хотел Рила и студио ОБЛИК. Медийни партньори: Дарик радио, ВИЖ!, Impressio и BOYSCOUT.[335]

[335] ***Източник: Impressio, статия 27.06.2022 г.*** ***https://impressio.dir.bg/stsena/festivalat-za-inovativno-izkustvo-180-shte-razdvizhi-kulturniya-zhivot-v-sofiya***

Ще оцелеят ли ценните сгради на София

Столичната община се опитва да им помогне с по 300 000 лева на година, но засега неуспешно.

Опазването на недвижимото културно наследство все още е обречена кауза в цялата държава и със сигурност в София. За оцеляването му трябва много желание и още повече пари. А те трудно се намират.

Жилищна сграда на ул. „Лавеле“ с читалище

Но дори когато се намират, се оказва, че се усвояват много бавно. Пример за това е започналата преди три години специална програма на Столичната община „Културно наследство“. Тя бе организирана от управляващите на ул. „Московска“ 33 след серия от драматични примери на унищожени сгради - паметници на културното и архитектурно наследство. Част от тях бяха съборени от частните им собственици, други - като Царските конюшни, все още са с проблемен статут.

Затова програмата „Културно наследство“ бе замислена да подкрепи опазване на недвижимото културно наследство в София, като основно насърчи собствениците на ценните сгради да се задействат и да започнат реставрация и консервация. Три години след старта видими резултати от помощта на общината липсват. По нито една сграда не е започнал ремонт, а с това темпо на работа е съмнително дали от програмата ще има някаква полза, тъй като междувременно ценните сгради се рушат.

Общината утвърди бюджет от около 300 000 лева на година, с който да се финансира обследване на сградите, съставяне на технически паспорт и изготвяне на инвестиционните проекти, заедно със заплащане на такси за съгласуването им и издаване на разрешение за строеж. Програмата поема и разходите по авторски надзор на проектантите по време на строителството. Самите реставрационни дейности обаче трябва да бъдат предприети от собствениците. Право да кандидатстват за финансиране пък имат притежателите на частна, общинска и държавна собственост - недвижима културна ценност с категория „национално значение“, „местно значение“, „ансамблово значение“ и „за сведение“.

Студентският дом на пл. „Народно събрание“

Дали заради ниска информираност, дали заради липса на лична инициатива или вродено недоверие към общуването с администрацията на общината, но през

първата година бе засвидетелстван слаб интерес към финансирането. Според главния архитект на София Здравко Здравков причина за това е условието, че ако до три години не бъдат извършени необходимите ремонти, всички средства, дадени от общината, трябва да й се върнат.

Затова и едва девет заявления с желание за дейност бяха подадени към главния архитект през първата година на програмата. Само пет от тях бяха одобрени, но впоследствие двама собственици се отказаха. Така бяха подписани само три договора за обновление на сгради - на Националния студентски дом на пл. „Народно събрание“, административна сграда на БАН на ул. „Московска“ и сграда на Института по балканистика с център по тракология при БАН отново на ул. „Московска“. По една от тях има вече постигнато съгласуване с Националния институт за недвижимо културно наследство, а другите две са в процес на съгласуване. За всички има изготвени задания за проектиране, след като са преминати фазите на техническо обследване, заснемане, изготвяне на паспортите. Колко крачки остават към същинската дейност не е много ясно.

През втората година на програма „Културно наследство“ интересът действително се засили и 21 собственици на културни и архитектурни недвижимости се престрашиха да поискат пари от кметството.

Жилищно-търговската сграда Соломон Кокашвели също е част от зоната на Старите пазарища

Трима бяха отстранени заради непълна документация, а седем бяха одобрени. Сградите са основно жилищно-търговски, намират се предимно в центъра на столицата - ул. „Княз Борис I“, бул. „Христо Ботев“, бул. „Княгина Мария-Луиза“, ул. „Леге“, ул. „Лавеле“. За всички тях стартът формално е даден, но финалът още е много далеч.

Поддържането и оцеляването на емблематични стари сгради неизменно е свързано с пари, които обикновено липсват, но в случая те са налице. Засега обаче почти не се използват. За кандидатстванията през първата година на програмата са изразходвани едва 6300 лева от финансовите средства и те са отишли за изплащане на хонорари по договори с членовете на експертната комисия. През 2021 г. са усвоени близо 61 900 лева. Основната част от тях са за плащания по договори, за членовете на Експертната комисия за оценка и класиране на заявленията за кандидатстване и за такси за съгласуване на документация.

При положение, че за запазване на архитектурното наследство на столицата е усвоена само една трета от осигурените от бюджета средства, не е трудно да си представим какво бъдеще очаква недвижимите ценности на града. Амбициозна програма без амбициозни действия е едно голямо нищо. 1700 са сградите - паметници на културата в София, които се намират основно в историческия център. Според данни отпреди близо 10 години над 80 на сто от тях не се поддържат. Какво ли е положението с тях сега - може би процентът вече е 90? В същото време в началото на годината от Столичната община обявиха, че ще обявят нови сгради за паметници на културата.

Единственият шанс за успех на общинската програма засега изглежда опитът да се направи договорка с Министерството на културата то да поеме средствата по реставрационно-консервационните работи по проблемните сгради. Така ще се получи цялостно, пълно финансиране на всеки проект и собствениците може би ще станат по-активни.[336]

Деси ВЕЛЕВА

[336] ***Източник: в. ДУМА, брой: 124, статия 29.06.2022 г.***
https://duma.bg/shte-otseleyat-li-tsennite-sgradi-na-sofiya-n259974

Столична община актуализира списъците и статутите на недвижимите културни ценности

Столична община започна подготовката на документи за актуализация на списъците и статутите на недвижимите културни ценности, съобщиха от Направление „Архитектура и геодезия“ (НАГ) към Столичната община пред БТА. Това се налага, тъй Националният институт за опазване на културното наследство и Министерството на културата не предприемат необходимите дейности за актуализиране на тези списъци, поясниха от НАГ.

Пилотният проект в тази посока е разработен за уличните ансамбли в участъка между бул. „Патриарх Евтимий“, ул. „Г. С. Раковски“ и ул. „Граф Игнатиев“: ул. „Преспа“, ул. „6-ти Септември“, ул. „Хан Аспарух“, ул. „Неофит Рилски“, ул. „Струмица“, които са едни от най-характерните и най-запазените структури от първата половина на XX век на територията на Столична община.

Целта на разработката, възложена от НАГ, е да бъде възстановена автентичността на градската структура, но най-вече да бъде върнат или предоставен статут на сгради като недвижими културни ценности. Предложените мерки и режими за опазване на културните ценности на територията на Столична община включват запазване на съществуващите визуални вътрешноквартални пространства и ограничаване на предвиденото застрояване, запазване визуалната връзка между улица и вътрешноквартално пространство, включващо ажурни огради с ниска плътна част, ажурни врати към улицата, както и ажурни огради по вътрешните граници на имотите.

Други мерки, включени в предложението, са улично и вътрешноквартално озеленяване. По отношение на фасадите се ограничават рекламните елементи в рамките на витрините на търговските обекти, създават се общи стандарти за сенници и ограничаване на елементи на техническото оборудване на сградите по уличните фасади.

Разработката за тази територия е изпратена от НАГ в Националния институт за недвижимо културно наследство и се очаква издаване на заповед за приемането ѝ от министъра от културата.

Възложена е разработка и за още една зона на територията на Столична община - уличните ансамбли в участъка между бул. „Кн. Мария Луиза“, бул. „Сливница“ , ул. „Георги С. Раковски“ и бул. „Княз Александър Дондуков“.

От НАГ подчертаха, че Столичната община полага целенасочени и последователни усилия в процеса по опазването на сгради-паметници на културата като за целта още през 2019 г. е създадена Програма „Културно наследство“ като приоритетните области и правилата на Програмата са одобрени от Столичния общински съвет.

Основната цел на Програмата е подкрепата на усилията на гражданското общество за опазване на недвижимото културно наследство на територията на Столична община и насърчаването на собствениците на недвижими културни ценности за извършване на необходимите дейности по опазването, реставрацията, консервацията и социализацията им.

Програмата финансира изготвянето на инвестиционни проекти за изпълнението на укрепителни, реставрационни, консервационни и ремонтни дейности на обекти - недвижими културни ценности от категории „национално значение“, „местно значение“, „ансамблово значение“ и „за сведение“.

Основните принципи на Програма „Културно наследство“ са прозрачност, обективност и отчетност на финансирането. За тяхното спазване отговаря Програмен съвет, в който са включени широк кръг от експерти, посочиха от НАГ. Програмният съвет е органът, който приема плана за дейността, насоките и документацията за кандидатстване, одобрява кандидатите за финансиране. Функциите и отговорностите на Програмния съвет и неговия председател са подробно регламентиране в Правилата за работа на Програмата, отбелязаха от НАГ.

Оттам припомниха, че в края на 2019 г. е проведена първата сесия за финансиране по Програмата. Подписани са договори за три сгради - Национален студентски дом, пл. „Народно събрание“ № 10; Административна сграда - БАН, ул. „Московска“ №13-13А; Институт по балканистика с център по тракология - БАН; ул. „Московска“ № 45. През 2020 г. за трите сгради са изпълнени следните дейностите проучване и документиране, технически паспорт, конструктивно становище, доклад от обследване за енергийна ефективност, сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация, заснемане по части „Архитектура“, „Геодезия“, „ОВК“, „Електро“ и „ВиК“ и възстановяване на техническите чертежи, като документацията е съгласувана от Министерство на културата.

Към момента са изготвени и заданията за проектиране за трите сгради, които са внесени за съгласуване в Националния институт за недвижимо културно наследство. През 2021 г. по програмата са подадени 21 заявления за кандидатстване за различни по вид, предназначение и собственост сгради.

От НАГ съобщиха за БТА, че след решение на Програмния съвет е назначена Експертна комисия за оценка и класиране на подадените заявления за кандидатстване по Програмата съобразно методика за определяне на комплексна оценка на заявленията. Определени са и комплексните оценки на заявленията. Представени са и положителни становища от кметовете на съответните райони (райони „Оборище“, „Средец“ и „Възраждане“).

Програмният съвет е одобрил за финансиране 7 сгради:

- Жилищно-търговска сграда, бивша на Иван Кацаров, бул. „Ст. Стамболов“ № 52

- Жилищно-търговска сграда, ул. „Леге“ № 3.

- Жилищно-търговска сграда, бивша на Райна Данаилова, бул. „Кн. Мария Луиза“ № 65.

- Жилищна сграда, бивша на Нешо Салчев, ул. „Ген. Паренсов“ № 4.

- Сграда на б. кафене „Средец“ /бивша „Якобински клуб“/, ул. „Ив. Вазов“ № 6.

- Жилищно-търговска сграда, бивше здание на Калпакциев, бул. „Хр. Ботев“ № 101. - Жилищно-търговска сграда, бивша на Соломон Кокашвели, ул. „Княз Борис I“ № 143.

- Две сгради са в резервния списък - жилищна сграда, бивша на инж. Йорданов, ул. „Добруджа“ № 7; жилищна сграда, бивша на Б. Нешев, ул. „Московска“ № 21. Посочените сгради са утвърдени от Столичния общински съвет на 24 февруари тази година. В момента се провежда процедура за сключване на договори със собствениците на сградите.

Актуализирането на списъка на недвижимите културни ценности обаче не е в правомощията на главния архитект на Столична община или на друго длъжностно лице от общинската администрация, уточниха от НАГ. Съгласно Закона за културното наследство (ЗКН) министърът на културата или определено от него длъжностно лице от състава на министерството предоставя статут на недвижими културни ценности. Националният институт за недвижимо културно наследство води публичен регистър на недвижимите културни ценности.

През последните години (от 2016 г. досега) Столична община е поискала от Министерство на културата предоставяне, възстановяване или промяна в статута на над 10 сгради, между които тези на бул. „Цариградско шосе“ № 37, ул. „Кузман Шапкарев“ № 3, ул. „Ангел Кънчев“ № 3, бул. „Ген. Скобелев“ № 18, ул. „Искър“ № 18, ул. „Стара планина“ № 9, ул. „Хан Крум“ № 30 и др. До момента е налице само произнасяне от министъра на културата само за сградата на бул. „Ген. Скобелев“ № 18, но заповедта е обжалвана от собственика пред съда.

Пилотният проект в тази посока е разработен за уличните ансамбли в участъка между бул. „Патриарх Евтимий“, ул. „Г. С. Раковски“ и ул. „Граф Игнатиев“: ул. „Преспа“, ул. „6-ти Септември“, ул. „Хан Аспарух“, ул. „Неофит Рилски“, ул. „Струмица“, които са едни от най-характерните и най-запазените структури от първата половина на XX век на територията на Столична община.

Целта на разработката, възложена от НАГ, е да бъде възстановена автентичността на градската структура, но най-вече да бъде върнат или предоставен статут на сгради като недвижими културни ценности.[337]

[337] ***Източник: MySofia, статия 29.06.2022 г.*** ***https://mysofia.bg/news/stolichna-obshtina-aktualizira-spisacite-i-statutite-na-nedvizimite-kulturni-cennosti-29-06-2022/***

Е-кономика - Резидентска програма

Къде е пресечната точка между културата и предприемачеството?

Евгени Кръстев и Христиан Даскалов

Темите и гостите в предаването:

Евгени Кръстев, анализатор

Заплаха - Русия вече не е „стратегически партньор“ на НАТО

Отбранителни разходи - достатъчни ли са 2% БВП за отбрана?

Швеция и Финландия - силен коз за НАТО

Единна Европейска армия - има ли политическа воля?

Китай - пречка или заплаха?

Д-р Христиан Даскалов, директор на Национален студентски дом

Млади творци - стартъпи ще съхраняват българското културно наследство

Грантове и менторство - от какво се нуждаят младите творци?

Национален студентски дом - какво предстои?[338]

[338] ***Източник: euronewsbulgaria.com, предаване Е-кономика, видео запис 04.07.2022 г.*** *https://euronewsbulgaria.com/news/1822/e-konomika-040722---evgeni-krustev-i-hristian-daskalov*

Годишна конференция на Асоциацията на българските училища в чужбина

Под надслова „АСОЦИАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ УЧИЛИЩА В ЧУЖБИНА - 15 ГОДИНИ С УСТРЕМА И ВЯРАТА НА ПАИСИЙ“, на 27 и 28 юли в Националния студентски дом в София ще се проведе годишна конференция на АБУЧ. Форумът ще бъде съпътстван от семинар в Кремиковския манастир „Св. Георги Победоносец“, както и от две културни събития - изложба и театрален спектакъл. Поместваме по-долу програмата на конференцията.

П Р О Г Р А М А

27 ЮЛИ 2022 г.

9:30 ч. - Откриване на изложбата „Българските следи по света с палитра, камера и слово“ в БАН (София 1040, ул. „15 ноември“ № 1, срещу НСД).

10:00 - 11:00 ч. - Регистрация за конференцията (София 1000, пл. „Народно събрание“ № 10, Национален студентски дом - Конферентната зала).

11:00 - 12:30 ч. - Официално откриване на юбилейната конференция под надслов: „Асоциацията на българските училища в чужбина - 15 години с устрема и вярата на Паисий“.

12:30 - 14:00 ч. - Обяд (свободна консумация в близко заведение)

14:00 - 15:00 ч. - Презентация на МОН (дирекция ОБГУМ)

15:00 - 15:30 ч. - Презентация на МОН (дирекция ВО)

15:30 - 16:00 ч. - ДИСКУСИЯ

16:00 - 16:30 ч. - Кафе пауза

16:30 - 17:00 ч. - „Дигиталното образователно съдържание - ефективно решение за обучението по роден език в българските училища в чужбина“, д-р Мая Падешка, гл. асистент в СУ „Св. Климент Охридски“, преподавател в италианския университет „Ориентале“ и преподавател в БУ „Родолюбие“ - гр. Неапол, Италия.

17.00 - 17:30 ч. - Представяне на поредицата сборници с творби на български автори, живеещи в чужбина, публикувани в литературната рубрика на EuroChicago.com. Презентира г-жа Мариана Христова - член на АБУЧ, журналист, редактор на EuroChicago.com. С участието на творците, преподаватели в български училища зад граница - г-жа Здравка Владова-Момчева и г-жа Светла Кьосева.

17:30 - 18:00 ч. - ДИСКУСИЯ

18:00 - 19:30 ч. - театрален спектакъл „Джанки в Манхатън“ (в Конферентната зала на НСД).

28 ЮЛИ 2022 г.

10:00 - 10:30 ч. - „Език и идентичност: преподаване на български език като втори“, д-р Миглена Дикова-Миланова - Българското училище „П. Яворов“, Брюксел, Белгия.

10:30 - 11:00 ч. - „Йовков и християнските добродетели“, Огнян Узунов - Русенска Света Митрополия и автор на модела, Мими Ничева - БНУ „Св. св. Кирил и Методий“, Атина, Гърция, и доц. д-р Адриана Любенова.

11:30 - 12:00 ч. - „Ненасилствено общуване в училище - емоционална интелигентност в училище“, сдружение „Ние“, Смолян.

12:30 - 13:00 ч. - „Особености на обучението по литература в българските училища в чужбина (5 - 12 клас)“, д-р Ирина Ботева-Владикова, БУ „Св. св. Кирил и Методий“, Виена, Австрия.

13:30 ч. - Закриване на Конференцията.

15:00 - 18.00 ч. - В КРЕМИКОВСКИЯ МАНАСТИР „СВ. ГЕОРГИ ПОБЕДОНОСЕЦ“ - Курс за квалификация на учители.

18.00 ч. - Вечерно богослужение.

29 юли 2022 г. - Света литургия в Кремиковския манастир.[339]

[339] ***Източник: Eurochicago.com, статия 11.07.2022 г.***
https://www.eurochicago.com/2022/07/konf-abuch/

Културната сцена се завърта на 180°

Фестивалът „180°“ в София съществува от близо десетилетие и предлага една различна среща на артисти с публика - на няколко сцени из града ще видите изпълнения, които са плод на интердисциплинарни партньорства и може да не се повторят повече.

„Една от основните мисии на „180°“ е да се опитаме да запознаем аудиторията с „артистичния процес“ - какво представлява и какво правят артистите по цял ден“, казва Александър Хаджиев, музикант и съосновател на фестивала и лабораторията за иновативно изкуство „180°“.

Деветото издание на „180°“ ще се проведе между 23 и 29 юли. В рамките му български и международни артисти ще се срещнат на различни локации в София и ще покажат накъде са ги отвели експериментът и импровизацията.

Цигуларката Дора Димитрова и фаготистът Александър Хаджиев по време на откриването на 7-ото издание на фестивала през 2020 г.

Цигуларката Дора Димитрова и фаготистът Александър Хаджиев по време на откриването на 7-ото издание на фестивала през 2020 г.

Режисьорското дуо Кети Маринова и Стефан Прохоров ще работят с хореографката Леа Буркарт и композитора Андреас Едуардо Франк от Германия (25 юли, 19:30 ч., „Топлоцентрала“). Марион Дърова, едно от най-активните имена в българския съвременен танц, ще обедини сили с режисьорката Ксения Раввина и композитора Ян Брауер (26 юли, 19:30 ч., Студентски дом). Ембиънт музикантът Мирян Колев ще влезе в съвместен проект с танцьорката Наташа Вергилио от Бразилия и визуалния артист Оле Меерганс (27 юли, 19:30 ч., The Steps). Традиционен за „180°“ е и конкурсът за късометражен ням филм.

Александър Хаджиев, самият той чест участник в музикалните колаборации, казва, че иска да покаже креативността в зародиш. „Работата на артиста е доста комплексен процес и не се състои само от „продуктивност“ и допринасяне за свободното време на аудиторията. Тази работа изисква много време, както и свободата да се поемат рискове и да се допускат грешки. Само чрез този процес можем да се развиваме, защото ако повтаряме сигурното и познатото, се въртим в омагьосан кръг.“

Александър Хаджиев, творчески директор на фестивала

Автор : Иван-Александър Кютев

През годините фестивалът е давал възможност да се видят събития, които рядко биха се провели у нас по друг повод: от това българско-германският електронен артист Стефан Голдман да изпълнява техно композициите си със симфоничен оркестър; през това италианската хореографка Сара Бицока да интерпретира стихотворението „Черна песен“ на Димчо Дебелянов, а Кристофър Джеймс Чаплин, син на Чарли Чаплин, да свири на фона на кадри, които е заснел из София. Обичайни за фестивала са както камерни концерти, така и по-сложни пърформанси, често използващи пълния потенциал на съответното пространство.

Как се е променила публиката за тези девет издания? „През последните години се изгради доста по-широк спектър от събития, а когато аудиторията има достатъчно голям избор, тя се развива. Също така публиката е критична, това е знак, че тя активно се включва в процеса. Ние никак не обичаме критиката, но диалогът е изключително важен в този процес и макар невинаги да сме съгласни, е важно да чуем и друга гледна точка“, казва Хаджиев.

Той е оптимист за бъдещето на фестивала и се надява все повече ресурси да бъдат влагани в свободната сцена и хората, които я съставят. „180°“ е паралелна реалност, в която можеш да бъдеш себе си и да изразиш гледната си точка. В момента, в който този дух изчезне, се изгубва и смисълът на всичко, което правим“, казва той. Иска ми се през 2032 г., на 20-ото издание, все още да посрещаме артисти с хъс, вдъхновение, енергия и желание за експерименти.“

Светослав Иванов[340]

[340] ***Източник: в. Капитал, статия 24.07.2022 г.*** ***https://www.capital.bg/light/neshta/2022/07/21/4370460_kakvo_praviat_artistite_po_cial_den_edin_festival_znae/***

Михаела Добрева: Най-пагубни за съвременното изкуство са мълчанието и незаинтересоваността

„Важното за Фестивала за иновативно изкуство 180° е, че предоставя пълна свобода на артистите. Акцентът е върху техния лабораторен процес, а не върху крайния резултат“, казва сценографът, костюмограф и програмен директор на 180°

Броени дни остават до едно от най-иновативните събития за съвременно изкуство, случващи се в България.

За девета поредна година Фестивалът за експериментално изкуство 180° превръща София в притегателна точка за съвременно изкуство и събира български и чужди млади артисти на различни локации в столицата.

В дните от 23 до 29 юли някои от активните артисти в сферата на експерименталните музика, танц, театър и визуални изкуства ще се обединят в творчески екипи, за да представят интерпретациите си върху EXISTINCT - абстрактната тема на 180° за 2022, замислена от организаторите на фестивала.

За всичко най-интересно около фестивала и съвременната, експериментална сцена, разговаряме с Михаела Добрева, която е и програмен директор на 180°.

Михаела Добрева се занимава със сценография, дизайн на костюми, 3d изкуство, 3d анимация, дигитални изкуства. Работи и заедно с Борис Далчев, с когото са творчески тандем в сферата на театралната сценография и костюмография.

Зад гърба си двамата имат проекти, реализирани в театрите в цялата страна, като техните интереси имат по-широк спектър - инсталация, пърформанс, дигитални изкуства, сайт-специфик творби. Логичното продължение на дългогодишното творческо партньорство между тях е създаването на проекта „Съпромат“.

- Заедно с Борис Далчев сте създатели на творческия тандем „Съпромат“ - изкуство за среда без граници. Кое е водещото в него и как се случва синергията между двама индивидуални артисти?

- Има две водещи линии, които ни подтикнаха да създадем „Съпромат“.

Първата е силният ни интерес към всички форми на сайт-специфик изкуство, което надскача сериозно границите на основната ни сценографска професия.

Втората е партньорството - мисловно и творчески създаваме много добър тандем.

Но освен това имаме желание да работим с различни хора, формирайки нови екипи и групови динамики, които допълнително зареждат с енергия и смисъл проектите ни.

- Какво да очакваме от „Съпромат“ и мислите ли, че колаборацията между изкуствата е бъдещето на театралната сцена?

- Новият сезон ще бъде доста активен за нас, работим по създаването на един основен, голям пърформанс и няколко по-малки проекта, в които участваме под различна форма. Паралелно се опитваме да работим и в дългосрочен план, полагайки усилия по самото сдружение, които често са невидими, но имат огромно значение за развитието на една независима културна организация.

В театъра винаги се осъществява колаборация между различни изкуства, той е немислим по друг начин. За мен лично е интересна интердисциплинарната колаборация между изкуства и наука.

И в двете направления креативността е водещ инструмент, който се проявява по съвсем различен начин във всяка дисциплина.

- Как виждате съвременната сцена в България?

- Съвременната сцена се вижда трудно, разпръсната е. Когато гледам отвътре навън виждам неимоверните усилия на всички, които често не достигат до голям брой аудитория, която да има интерес и познания.

В същото време, мога да се отдалеча няколко крачки назад и да си дам сметка, че има огромно развитие и то не спира.

Светъл пример в това отношение е появата на „Топлоцентрала“, която няма да се уморя да споменавам на всеки, докато не стане поне толкова известна, колкото НДК.

- Какви са основните й проблеми, предимства и колко е различна от международните сцени?

- Странно, но предимствата и проблемите имат общ корен - локалността.

В малък кръг от хора може лесно да се формира близост, има място за почти всички, големите тенденции са истински вдъхновяващи, няма пренасищане.

Можем да поработим по взаимоотношенията си, но и публичният образ на сферата ни. Смелостта и различността са много трудни в контекста на малка локална сцена.

Централизацията на почти всички културни прояви в големите градове е пагубна и задушаваща.

- Съвременното изкуство е силно подложено на критики и до голяма степен неразбиране. Мислите ли, че тези процеси са достатъчно адекватни или към новото винаги се подхожда с доза страх?

- Критиката е съществена част от процесите в изкуството, както и неразбирането, страхът...

Има място за всички реакции, най-пагубни са мълчанието и незаинтересоваността.

Още

Фестивалът за иновативно изкуство 180° ще раздвижи културния живот в София

Фестивалът за иновативно изкуство 180° ще раздвижи културния живот в София

- Вие сте програмен директор на Фестивала за иновативно изкуство 180°, който очакваме от 23 юли. Какви са основните акценти на тазгодишното му, вече 9-о, издание?

- Програмата на фестивал 180° отново е наситена със страшно интересни експериментални събития, създадени от няколко международни екипа от артисти, които ще се срещнат за първи път в София в рамките на фестивала.

Събитията ще се проведат на различни локации в София между всяка вечер (без неделя) между 23-ти и 29-ти юли.

Акцент в изданието е изцяло новия формат Community Lab, с който целим да създадем пространство за свободен диалог на различни нива, чрез отделни уъркшопи за деца, студенти и млади професионалиста, а също така и иновативен дискусионен панел, чиито резултати ще бъдат представени на 25-ти юли в „Топлоцентрала“ от 18:30 часа.

Отново провеждаме и ВидеоМоушън - конкурс за късометражен ням филм, отворен към любители и професионалисти.

Още Александър Хаджиев за фестивала 180°: Искаме да дадем пълна свобода на артистите от влияния, традиции и теми Александър Хаджиев за фестивала 180°: Искаме да дадем пълна свобода на артистите от влияния, традиции и теми

- Защо се спряхте на абстрактната тема EXISTINCT тази година и имате ли очаквания от артистите?

- Темата е повод и отправна точка. Не искам да наслагвам личното си тълкувание. За мен като част от екипа е далеч по-важно да видя как тя се изменя в ръцете на различните артисти и колко много значения придобива.

Най-важното за фестивал 180° е, че предоставя пълна свобода на артистите.

Акцентът е върху техния лабораторен процес, а не върху крайния резултат - това е изключителна рядкост за сферата ни.

- Какво представлява изцяло новият формат във фестивала 180° Community Lab?

- Community Lab обединява няколко уъркшопа, чиито резултати ще бъдат показани в рамките на фестивала.

Програмата на откриването на 23-ти юли включва пърформанс на учениците от гимназиите по изкуства в София, участници в „Лаборатория за креативност“ .

На 25-ти юли в „Топлоцентрала“ от 18:30 ч. ще бъдат представени резултатите от симпозиумът на тема „Ролята на изкуството в обществото“.

В него ще вземат участие представители от всички направления в културния сектор (управленчески, творчески, административен, комерсиален, независим и тн.).

Цигуларката Дора Димитрова и фаготистът Александър Хаджиев по време на откриването на 7-то издание на фестивала (Снимка: Мериан Николова)

На 28 ми юли следва пърформансът резултат от Студентската лаборатория, който ще се проведе в Гьоте институт от 19:30 ч.

В него срещаме български студенти и млади професионалисти от академиите по изкуства със студенти от Интернационалната „Ансамбъл Модерн Академия“.

Студенти от Международната Академия на Ансамбъл Модерн (Германия) в рамките на осмото издание на 180 градуса (2021 г.) Снимка: Илиян Ружин

Част от закриващото събитие пък ще бъде резултатът от лабораторията за импровизация и камерна музика, ръководена от флейтиста и съосновател на Ensemble Modern, Дитмар Визнер на 29-ти юли от 19:30 часа във Фабрика 126.

Студенти от Международната Академия на Ансамбъл Модерн (Германия) в рамките на осмото издание на 180 градуса (2021 г.) Снимка: Илиян Ружин

- Фестивалът 180° работи и активно с училища и ученици. Какви са наблюденията ви и доколко са важно иновативното мислене и експериментът в творчеството на учениците?

- Иновативното мислене и експериментът са изключително важни умения за развитието на учениците, независимо от профилът на училището.

Що се отнася до училищата по изкуства - те стават ключови и би следвало да се развиват успоредно с класическото преподаване на майсторство в изкуството.

Виолончелистът Нейтън Уотс (САЩ) в рамките на осмото издание на 180 градуса (2021 г.) Снимка: Илиян Ружин

- Фестивалът провокира с очакването на импровизации, експерименти и изненади. Как бихте поканили консервативния, скептичния зрител?

- Импровизациите и експериментите са в самата природа на всяко изкуство и от тази гледна точка те не противоречат на консервативността или скептичността.

Най-големият символ на това, че фестивалът буквално е отворен за всички е свободният вход за всяко едно от събитията, както и за участието във всички уъркшопи.

- Голямата провокация за Михаела Добрева започва с...?

- Движението и сблъсъкът, особено мисловно.

Интервю на Тина Философова

180 градуса се случва между 23 и 29 юли в различни локации в София.

Откриването на деветото издание на 180° е на 23 юли от 19:30 часа в „Топлоцентрала“ с пърформанс на ученици от столичните училища по изкуствата.

Всички събития от фестивала са с Вход свободен. Подробности за участници, програма и локации ще откриете на сайта, както и на Фейсбук страницата на 180°. Последвайте 180° и в Инстаграм на: @180degreesfest.

За девета поредна година фестивалът се осъществява с подкрепата на Столична община, като част от Календара на културните събития за 2022 г. и програма „Култура“, Национален фонд „Култура“, Гьоте-институт България и Про Хелвеция. Партньори на събитието са Националната художествена академия, Топлоцентрала, Национален Студентски Дом, Международната академия на Ансамбъл Модерн, Фабрика 126, The Steps, хотел Рила и студио ОБЛИК. Медийни партньори: Дарик радио, ВИЖ!, Impressio и BOYSCOUT.[341]

[341] ***Източник: Dir.bg, Импресио, статия 21.07.2022 г.***
https://impressio.dir.bg/interview/mihaela-dobreva-nay-pagubni-za-savremennoto-izkustvo-sa-malchanieto-i-nezainteresovanostta

Team 2° - 180° - laboratory for innovative art

Ksenia Ravvina

Director, author, dramaturg

Name: Ksenia Ravvina

Where are you from? Saint Petersburg/Berlin

Describe yourself in 1-3 sentences (1-3 Words): -

Who is „Artist“? -

What is extinct? What should exist? Between these two questions there is a gap, which I would call the habitat of art. For art can only survive in an in-between space, balancing among the existing and the non-existing.

How do you feel about mistakes? „Whoa! I feel good… I feel nice, like sugar and spice…“

Superpowers? -

What is art for?

From my personal collection of „180 answers to the question „what art is for?“. Even if culture cannot prevent catastrophes, it is what stands by one’s side in the darkest moments.

Ksenia Ravvina, a director, an author, a dramaturg, studied History at Saint Petersburg State University, Directing in Frankfurt and Applied theater studies at Justus Liebig University in Giessen. In recent years, several projects have been created in Germany, Eastern Europe and the USA, including projects for the Staatstheater Wiesbaden, the Theater und Orchester Heidelberg, the Staatstheater Darmstadt, the Schauspielhaus Bochum, the Dirty Deal Teatro in Riga, as well as various works in cooperation with the Künstlerhaus Mousonturm Frankfurt, the Frankfurt LAB, the Schwankhalle in Bremen, the Tanzplattform Rhein-Main, the RUHRTRIENNALE, Opera Philadelphia and the Deutsches Theater Berlin. In 2019, Ksenia Ravvina co-created the opera DENIS & KATYA at Opera Philadelphia, USA. The piece was acclaimed worldwide and received various international prizes (FEDORA - GENERALI Prize for Opera 2019, Finalist of the International Opera Awards 2020 a.o.). In the same year she staged UNTERTITEL. EINE TECHNO OPER IN DREI AKTEN at Atelierfrankfurt. In spring 2021, she brought the play THE ARRIVAL to the Theater Münster. In October 2021 her most recent work IN A REAL TRAGEDY, IT IS NOT THE HEROINE WHO DIES; IT IS THE CHORUS premiered at Deutsches Theater Berlin.

https://kseniaravvina.com/

Marion Darova

Choreographer/Performer

Name: One

Where are you from? I am from Sofia, that's it, from here.

Describe yourself in 1-3 sentences (1-3 Words): Arrow, Water, Sludge

Who is „Artist"? An artist is anyone who has gone beyond themselves as a subject.

What is extinct? I don't know.

What should exist? I would say nothing should not exist. I can't imagine it otherwise.

How do you feel about mistakes? I feel squeamish, however I am learning to love them.

Superpowers? I have a superpower I haven't found the name for.

What is art for? I would say that art certainly serves, however I find it quite difficult to point out what. Something much bigger.

Marion Darova is a freelance choreographer. She has a degree in Philosophy and Theatre Directing. In 2015, she completed a contemporary dance program at Derida Dance Center. Her projects include Mainstream, Trauma, Corpos meum, Hating machine, DifFusion, WO MAN (Ikar award 2021), FREEFALL.

Jan Brauer Composer/Producer Name: Jan Brauer

Where are you from? I am from Germany and I live in Berlin.

Describe yourself in 1-3 sentences (1-3 Words): Hyper-nervous funny German

Who is „Artist"? Artist is… I don't know - pass.

What is extinct? The past

What should exist? The future - logical answer.

How do you feel about mistakes? If I notice them, then I am really happy.

Superpowers? I can make it sound good.

What is art for? Art is for nothing and everything at the same time.

Jan Brauer was born in 1985 in Wiesbaden, Germany. After finishing school in 2004, he went for an apprenticeship as media designer, followed by studies of time based media in Mainz and Sound Studies at University of the Arts Berlin. Since 2009 he is a founding member of the German music group Brandt Brauer Frick, with international live

shows in classical concert venues, as well as electronic music festivals. With his group, Brauer released five long players and many singles and remixes. BBF work as well in regular project-based collaborations, for example with Venezuelan El Sistema Orquesta in 2020, or director Martin Butler in 2016, when the group wrote the opera Gianni at Deutsche Oper Berlin. Brauer lives in Berlin, where he works as music performer, sound designer and -recordist and lately started composing music for theaters such as Berliner Ensemble, Hebbel am Ufer (Berlin) or Theater in der Josefstadt, Vienna.

https://brandtbrauerfrick.de/Team 2° EventTuesday°National Student House Sofia

19:30 | Team 2° Director Ksenia Ravvina (Germany/Russia), choreographer Marion Darova (Bulgaria) and composer/producer Jan Brauer (Germany) will present the outcome of their collaboration inspired by this year's festival theme existinct.

Copyright 2022 © All rights Reserved.

Visual Identity: Nikol Decheva; Web Design: Al*exandar Hadjiev*[342]

[342] ***Източник: сайт на фестивала 180 %, статия юли 2022 г.*** ***https://180-degrees.org/team-2/***

Проектно-базирано обучение за по-добри резултати

Интервю с директора на Национален студентски дом д-р Христиан Даскалов за списание „Образование и специализация в чужбина“.

Г-н Даскалов, каква е оценката ви за средното образование в България през изминалата година? Стартирахме затворени, после отвориха училищата. Това отрази ли се по някакъв начин на учениците?

Стресът от промяната безспорно се отрази. На всички. Но това не бе стрес, свързан само с пренастройката от един към друг модел на обучение, а и стрес, породен от де-социализацията, която пандемията наложи, от заболяването и дори загубата на близки хора. Наскоро публикувах един документален труд, посветен на развитието на академичната система през първата половина на 20-и век - „Домът и Университетът - Споделени истории от Царство България“. Мога да споделя, че дори по времето на Испанския грип от 1918 г. образователната система у нас не е била така силно и всеобхватно засегната, както бе през последните две учебни години.

Има и още нещо важно - наесен не всички ученици ще се върнат в училище. Много от младите хора в рисковите, маргинализирани групи, чието обхващане беше въпрос на продължително институционално усилие, бяха най-негативно повлияни при трансформацията на учебния процес. Там пандемията ни върна години назад.

Не липсват и добрите новини, разбира се. Българското образование навакса изключително много по отношение на пропуски от миналото при прилагането на утвърдени принципи и инструменти за онлайн обучение. Неделните ни училища в чужбина, за пример, интегрираха още повече българчета от диаспората посредством обучение през Интернет. При нас в Националния студентския дом е щаб-квартирата на Асоциацията на българските училища в чужбина - те ще проведат през м. юли годишната си конференция, на която ще бъде споделени множество добри практики.

Според вас онлайн образованието беше ли полезно на учениците? Вече реалността е друга. Дали можем да преминем по някои предмети в училище онлайн или това не е добър вариант?

Виждаме какво се случва в момента в Украйна - в Студентския дом открихме по инициатива и под ръководството на Центъра на бесарабските българи дневен център за деца - бежанци и техните семейства, който Център изпълнява освен комуникационни функции и образователни такива. Децата в ученическа възраст освен, че могат да се социализират и участват в различни развлекателни занимания, могат да участват и в образователния процес в техните родни училища, посредством онлайн връзка, според това как този процес е организиран по места. Онлайн обучението трябва да бъде винаги под ръка при извънредни ситуации и за напред, системата трябва да бъде подготвена във всеки един момент да се адаптира. Тази готовност трябва да бъде и при настъпването на далеч по-прозаични събития като ежегодните епидемии от грип, а какво да кажем за абсурда, наречен „дървена ваканция“, който благодарение на промененатa реалност вече остава в историята.

Стратегическият преход не би следвало да е на ниво отделни предмети в училище, а по-скоро под формата на приложение на най-добрите практики от онлайн в присъствена среда и преминаване към хибриден образователни процес. Иначе казано, говорим за нуждата от внедряването по нормативен път на процесни иновации, благодарение на наученото през последните 2 години.

Ако трябва да мислим по-визионерски, бих дал за пример идеите, които развивам в една моя книга „Академия 4.0 - Университет върху блокчейн“ - те са напълно приложими за системата на средното образование. Училището на бъдещето не би следвало да бъде асоциирано непременно с обучение, предоставяно ексклузивно от една или друга образователна институция. То трябва да предоставя възможност на ученика да получи най-високо качество без компромиси, налагани по географски или социално-икономически причини. Ако Интернет ни дава възможност да оркестрираме за младите хора образователни ресурси от целия свят, да заимстваме добро съдържане, добри техники и инструменти за преподаване, тогава системата трябва да бъде отворена към всичко това и да се развива в посока на дистрибутиран образователен процес на базата на индивидуализирани учебни планове и програми, отворени за плавен преход на младия човек между различните образователни степени. Вместо да преследваме дипломите за средно или висше образование като самоцел, съвременните ученици трябва да се насочват към създаването на свои

образователни дигитални паспорти, които ще бъдат обект на запълване със знания и умения през целия живот.

Имате ли наблюдения за дигиталното образование в другите европейски страни и много ли се различавахме от тях?

Може да ви прозвучи странно, но тези, които са по-напред с материала, като Великобритания, където съм специализирал като докторант по отношение на управлението на образователни технологии, действаха по-предпазливо, в много отношения дори закъсняваха с въвеждането на мерки по организацията и провеждането на учебния процес от присъствена в дигитална среда и обратното. При нас обстановката бе осезаемо по-експериментална и това спомогна да се действа по-навременно, благодарение на по-високата степен на децентрализация и автономност при управлението на кризисната ситуация от страна на отделните училища.

Тази автономност, разбира се, произтичаше и от факта, че съществуваха значителни дефицити на централно ниво, които трябваше да бъдат компенсирани с креативност и честно казано - с известна доза на самодейност по места. Но е факт, че Министерството на образованието вече беше в процес на изпълнение на важни проекти за внедряване на дигитално образование, благодарение на Оперативната програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ в чието разработване съм участвал като представител на студентската общност още през 2013 г. Ако не беше тази програма, финансирана с европейски средства, едва ли толкова своевременно щяха да видят „бял свят“ редица важни проекти като т.нар. „дигитална раница“ - безплатната единна електронна образователна платформа на МОН, която ще посрещне учениците, учителите и родителите в началото на следващата учебна година.

Както всяка година и тази имаше матури. Успяха ли учениците да се подготвят?

Системата успя да се подготви като цяло. За това поздравления заслужават както учениците, така и техните учители, родители, та дори и администраторите в МОН. Аз съм от първия випуск, който държа матури по актуалния модел и на който това бе спуснато по средата на учебната година. И макар, че тогава водих ученически, пък и учителски, протести срещу извънредната за нас промяна, не мога да отрека ползотворното въздействие, което те имат върху системата в

последните години. Както всеки образователен проект, и матурите имат много за надграждане, за да повишат коефициента си на полезно действие, но пътят по прилагането им като все по-универсален вход за университетската система у нас, е правилен. Тъкмо това е един от двигателите за усъвършенстването им, който е необходим и незаобиколим, според мен.

Какви практики можем да ползваме от Covid вълната?

Проектно-базираното обучение е една добра практика. Тя компенсира невъзможността за пълноценна интеракция във физическа среда чрез възлагането на по-продължителни и обемни по своя характер задания, които да се работят от учениците - самостоятелно или в колектив, като ролята на учителя в това отношение е по-скоро на ментор или наставник, отколкото на класически преподавател. А дефицитите по линия на връзката учител-ученик се компенсират чрез ангажирането и на други заинтересовани страни, които работят за постигането на целите на съответните проекти.

Като университетски преподавател в сферата на управлението на проекти у мен буди тревога, че с магистри трябва да говорим за основни фундаментални концепции относно проджект-мениджмънт теориите - тези принципи за организация на работата трябва да са осъзнати и обиграни още на ниво 5-и или 6-и клас. Учебно-тренировъчните фирми също биха спомогнали за развитие на необходимите организационни знания и умения за ръководене на проекти, в частност - предприемачески, но през тях трябва да преминават за година не 6,000 ученика, както е в момента, а поне 60,000, за да има видима промяна в социалната среда.

Ето, за пример, в Национален студентски дом стартираме програма, която да надгражда проектно-базираното обучение чрез възможност за реализация на най-добрите проекти в реална среда, конкретно в сферата на изкуствата. Програмата е наречена „СтАРТ-ъп“ и се осъществява в сътрудничество и с финансовата подкрепа на фондация „Лъчезар Цоцорков“. Чрез инициативата ще бъдат финансирани ученически и студентски проекти с малки грантове - до 3000 лв., чрез които младите хора ще реализират в извън учебна среда свой пилотен проект в сферата на изкуствата. Тези проекти могат да бъдат и в развитие на вече разработени инициативи по училища и университети, които са били възлагани като срочни или семестриални задания. Паралелно с дейностите по реализацията на съответните

проекти младежите ще преминат през обучения в сферата на културния мениджмънт, за да могат техните продукти да бъдат конкурентни на продукцията на други творци от гледна точка на предлагане на стойност и пласирането й в конкурентна пазарна среда - неслучайно говорим за креативна индустрия.

Вашият съвет за следващата учебна година - как учениците трябва да процедират?

На първо място, учениците трябва да се ре-социализират. Колкото повече възможности за участие в извън-класни инициативи по интереси през лятото проучат те и техните родители - спортни, доброволчески, културни и други, толкова по-добре! Програмата на МОН „Отново заедно“, която ще бъде активна и това лято, е отлична възможност за разкриването на безплатни кръжоци по изкуства и спорт във всички училища в страната. Прави ми приятно впечатление, че само при нас в Националния студентски дом в последните месец-два започнаха работа няколко отделни колектива, работещи с ученици с интерес в сферата на театралното изкуство, за пример. Това е показателно за желанието за социално общуване, което няма как да бъде заместено от иновациите в дигиталния свят, включително с навлизането на така наречената „мета-вселена“ с различните й проявления.

Друг е въпросът, че учениците, на второ място, доколкото прекарват голяма част от времето си в онлайн среда, трябва да се научат да бъдат създатели, а не просто потребители на технологии и дигитално съдържание в тази среда. Съветвам всеки родител да хвърли око на добрите практики в това отношение, които представяме на ежегодния форум „Компютърно пространство“, организиран всяка есен от Студентското общество за компютърни изкуства в Националния студентски дом. Учениците от Техническото училище „Електронни системи“ правят прекрасни неща, които представят на аудиторията на форума. Тези иновации, които генерират, трябва да се прелеят от едно технически-ориентирано училище към всяко едно учебно заведение в страната - било то художествено, спортно и т.н. СТЕМ кабинетите, които ще бъдат финансирани по Националния план за възстановяване и устойчивост, са добра крачка в тази посока. Иначе ще се създаде едно трудно-преодолимо разслоение в нивата на овладяване на уменията на 21-и век, което няма да бъде от полза нито за мнозинството млади хора, нито за националната ни икономика в глобалната конкурентна среда.

Христиан Даскалов е директор на Националния студентски дом към МОН от м. август 2018 г. насам. Доктор е на Технически университет - София по организация и управление в индустрията с фокус върху изследването на управлението на технологични проекти. Инициатор е на международната образователна инициатива „Университет с отворен код“, отличена с президентски сертификат „Джон Атанасов“ за научно-технологичен проект с висока социална значимост.

Списание „Образование и специализация в чужбина“ може да бъде поръчано онлайн на сайта на Ozone.bg.[343]

[343] ***Източник: уеб сайт на НСД, статия юли 2022 г.*** ***https://studenthouse.bg/2022/07/22/interview-daskalov/***

15 години АБУЧ - равносметката - По-полека

Ирина Владикова

15 години АБУЧ - равносметката

Където и да отидат българите отварят училище и църква - това са думи на следващия ни събеседник - председателят на асоциацията на българските училища в чужбина - Ирина Владикова - директор на българското училище във Виена. През идната седмица, на 27-и и 28-и юли, асоциацията ще отбележи своята 15-годишнина с конференция в София под надслов „15 години с устрем и вярата на Паисий“.[344]

[344] ***Източник: Дарик радио, аудио запис 24.07.2022 г.***
https://darik.bg/15-godini-abuch-ravnosmetkata

Среща с новия изпълнителен директор на Агенцията за българите в чужбина

На 21.07.2022 г. се състоя среща на г-жа Снежина Мечева - говорител на Асоциацията на българските училища в чужбина с новия изпълнителен директор на Изпълнителната агенция за българите в чужбина - г-жа Райна Манджукова. На срещата присъстваха и служителите от ИАБЧ - г-жа Лили Спасова и г-жа Иванка Славчева.

Г-жа Манджукова е сред съоснователите на Асоциацията на българските училища в чужбина, така че разговаряхме за изминатия път от създаването на нашата АБУЧ през 2017 г. до днес. Споделихме и някои от проблемите, които засягат българските училища в чужбина в настоящия момент.

Това бе повод да получа лично грамотата и приза за първата награда на филма на нашето училище „Иван Станчов“ към Посолството на България в Лондон, участвал в конкурса „Коледа в нас - 2021 г.“ на интернет телевизия „Аз мога, аз знам“.

Този конкурс бе осъществен със съдействието на тогавашната ДАБЧ, която днес е с новото име ИАБЧ.

На тази среща присъства и представител на едно по-ново училище - „Роден край“ в Ню Джърси, САЩ, г-жа Елена Колоня, преподавател по музика, която разказа за ентусиазма, с който работят преподавателите там и обучават около 30-тина ученици: https://www.bgschoolnj.org/za-nas. Училището е създадено преди 6 години. Директор е г-н Милен Русенов, който се очаква да пристигне в София на 28.07.2022 г. и също ще се срещне с г-жа Райна Манджукова.

Използвах случая да запозная колежката от Ню Джърси с някои страни от дейността на АБУЧ и я поканих да присъства на Конференцията ни на 27 юли в Националния студентски дом.

Вярвам, че добрият диалог с ИАБЧ занапред ще продължава и взаимното уважение, а и взаимната ни история ще са принос в бъдещето на всички ни.

Снежина Мечева, говорител на АБУЧ[345]

[345] ***Източник: портал eurochicago.com, статия 26.07.2022 г.*** ***https://www.eurochicago.com/2022/07/sreshta-s-novia/***

Българските училища в чужбина са доказателство за националното самосъзнание на нашите сънародници

Българските училища в чужбина са доказателство за националното самосъзнание на нашите сънародници, отбеляза председателят на Комисията по политиките за българите извън страната Антоанета Цонева на конференция по повод 15 години от създаването на Асоциацията на българските училища в чужбина.

Антоанета Цонева благодари на членовете на асоциацията за труда по създаването на 400 неделни училища през тези години и връчи плакет на ръководителите на сдружението за ползотворното сътрудничество с Комисията по политиките за българите извън страната. От своя страна Асоциацията на българските училища в чужбина отличи Антоанета Цонева с кристален глобус за нейния принос парламентарната комисия да се превърне в активен партньор на асоциацията.[346]

[346] ***Източник: сайт на Парламента на Р България, статия 27.07.2022 г.*** ***https://parliament.bg/bg/news/ID/5542***

В София се открива юбилейна конференция на АБУЧ

Днес, от 11 часа местно време, в Националния студентски дом в София се открива годишна конференция на Асоциацията на българските училища в чужбина (АБУЧ), която през 2022-та чества 15 години от своето учредяване. С документален филм за началото на делото, посветено на образованието на българските деца по света по роден език и култура, изложби и презентации, ще бъде припомнен извървения нелесен път за разпознаване и подпомагане на българските училища зад граница. На форума, който ще продължи и утре, са поканени представители на български институции, университети, издателства и др.

След двегодишно прекъсване (поради ограниченията, свързани с Ковид-19), на 27 и 28 юли в българската столица отново се събират на живо български учители от разни краища на света.

Програмата на конференцията може да се види тук: Programa 27-28 07_2022

А моменти от подготовката за нея може да се видят в приложените снимки.

Поздравяваме Асоциацията на българските училища в чужбина с 15-годишния й юбилей, желаем успех на конференцията и на благородното дело на българските учители по света![347]

[347] ***Източник: Eurochicago.com, статия 29.07.2022 г.***
https://www.eurochicago.com/2022/07/conf-abuch/

Пресконференция на Лява платформа „Прогрес“

За силна и модерна лява алтернатива в България!

На пресконференция на 7 август от 12:40 ч. в Национален студентски дом, гр. София: конферентна зала „8-и декември“ / тераса, Лява платформа „Прогрес“:

ще призове за общи действия на леви избиратели, работници, пенсионери, интелектуалци и политици за ярко ляво представителство в политическия живот;

ще изиска от претендентите за властта вляво да заемат позиции и формулират леви послания и политики: истински социална, солидарна, справедлива и демократична алтернатива за бъдещето на България;

ще представи своя характер и бъдещи намерения, простиращи се отвъд предизборната битка и тясната електорална политика.

От 11:00 ч. на същото място пресконференцията ще бъде предшествана от Дискусия за актуалната обществено-политическа ситуация и задачите пред една модерна и обединена левица. Дискусията е провокирана от реалната перспектива тази есен почти две трети от Български граждани да бъдат изхвърлени зад борда на представителството и политическия живот в резултат на поредните безпринципни коалиции, придържането към въображаем център и налагането на все по-десни икономически и социокултурни политики. Все повече хора търсят надежда за бъдещето си в България и в Европейския съюз, нуждаят се и изискват справедливо преразпределение на благата; разчитат на здрави институции, работещи близо до тях и в тяхно име и очакват действителни възможности за демократичен живот. Поредните парламентарни избори са знак за дълбока криза на партийността, представителството и политиката изобщо. Най-пострадалите от тази криза - гражданите с ляво самосъзнание, сред които и членовете и поддръжниците на БСП; отчаяните от липсата на алтернатива; обезправените, работещите бедни и унижаваните от десетилетия управление в името на натрупване на богатство за малцина - държат ключа към преодоляването ѝ и към решаване на най-спешните проблеми в обществото. Лява платформа „Прогрес“ е неформално обединение на граждани и организации за натиск върху партиите, политиците и претендентите за власт вляво да предприемат курс към изграждането на единна, силна и модерна лява алтернатива в България. [348]

[348] **Източник: Информационна агенция „КРОСС“, статия 06.08.2022 г.**
https://www.cross.bg/lyava-platforma-lyavo-1698524.html

Лява платформа „Прогрес“ беше представена в София

В Националния студентски дом се проведе пресконференция на Лява платформа „Прогрес“ по повод предстоящите парламентарни избори.

Неформално обединение под името Лява платформа „Прогрес“ беше представено в София. Обединението се обявява за общи действия на граждани и организации цел ярко ляво представителство в политическия живот, заяви публицистът Станислав Додов.

Според него БСП е престанала да бъде истинска лява партия: „Българската социалистическа партия - поне към този момент, в този ѝ вид, е само българска от трите думи в името ѝ. Нашата цел е да притиснем и нея, и други политически субекти да предприемат курс към истинска модерна левица“, отбеляза Додов.

Нямаме криза на политическото представителство, имаме изключително добре представено икономическо малцинство и едно тотално добре непредставено икономическо мнозинство. Това се случва по силата на ултра капиталистическата държава, в която живеем, която създава огромни неравенства и концентрира богатството в ръцете на малцина - това заяви политологът Страхил Делийски по време на пресконференцията на Лявата платформа „Прогрес“.

„За мен е очевидна необходимостта от всякаква форма на мобилизация, зад която стои разбирането, че един друг свят е възможен, че една друга държава е възможна, че други отношения са възможни“, каза още Делийски. Той настоя за обединение срещу капитализма.

Зад целите на Лява платформа „Прогрес“ застава и движение „Изправи се. БГ“ с лидер Мая Манолова. Негови членове присъстваха на представянето на новата инициатива.

По публикацията работи: Мария Йорданова [349]

[349] **Източник: БНР, Програма Хоризонт, статия 07.08.2022 г.**
https://bnr.bg/post/101687545/lava-platforma-progres-beshe-predstavena-v-sofia

Резидентска програма „StART-Up“ подкрепя млади творци

Разговор на Лъчезар Христов и Антония Каменичка с Християн Даскалов

Стартира Резидентска програма „StART-Up“ за млади творци на Националния студентски дом (НСД). Подробности в ефира на Радио София разказа Християн Даскалов, директор на НСД. По думите му, НСД е културен институт, който е създаден 1932 г. и навършва 90 години. В момента се търсят начини как да продължи да бъда актуален, навършвайки тази достолепна възраст. Той поясни, че Резидентската програма дава възможност на млади творци в рамките на цялата академична 2022-2023 г. да работят в НСД, като е предоставена творческа и обучителна част.

Даскалов отбеляза, че има големи дефицити по отношение на предприемаческите нагласи и мислене сред младите творци и че те нямат идея, че техния продукт може да генерира стойност. Проектът предвижда скромен, но важен награден фонд, който да бъде основа за реализацията преди привличането на други страни и спонсори.

„Ние имаме финансиране благодарение на фондация „Лъчезар Цоцорков“, едни хубави и много социално ориентирани хора, които подкрепят такива културни проекти като нашия. Но това е следващата фаза, първо започваме през септември с обучения, помагаме тези идеи с творчески проекти да станат потенциално рентабилни и бизнес проекти, разбира се в контекста на арт-мениджмънта, и след това най-добрите ги подкрепяме“, сподели Даскалов.

Той посочи, че има проект за съвременни певчески форми с които да се приведе хоровото изкуство до нови аудитории, като тук е ролята и на менторите. Поради пожар през 2001 г. сградата на НСД бива изоставена, а през 2018 г. започва възстановяването и дейността по културни проекти, като към момента освен културен елемент има и образователно-академичен.

„С тези по-класическите театрални и експериментални проекти, които са от нашата резидентска програма ще търсим възможност как наистина младите артисти да ги продадат на своята аудитория така, че да има някаква добавена стойност, нещо по-различно. Понеже има достатъчно утвърдени театри, които си имат своята публика, ние не искаме да им ги вземаме, ние искаме да създадем нови

публики за тези класически изкуства и това ще търсим с такива проекти“, поясни Даскалов и допълни, че:

„Освен, че наблягаме на взаимодействие между различни артисти от различни изкуства, искаме да направим взаимодействие между тях и техните публики“.

Той отбеляза, че на следващата фаза догодина предстои най-добрите студентски проекти да бъдат подкрепени за да направят международен дебют.

Повече подробности можете да чуете в звуковия файл.[350]

[350] ***Източник: БНР, Радио София, аудио запис 09.08.2022 г.***
https://bnr.bg/sofia/post/101688590/rezidentska-programa-start-up-podkrepa-mladi-tvorci

Косите ни зелени, на главите ни антени

„Ауууу, била съм млада и руса!“, през смях възкликва симпатична жена, която се разпознава на един от кадрите, включен в изложбата „Български рейв архив“. Дозата носталгия в думите й е в рамките на нормалното и далеч не е водеща. Преживелите рейв вълната през деведесетте у нас си спомнят „онова време“ с емоцията, която ги изключи от заобикалящата среда на една държава, тръгнала към светли бъднини, и с идеята, че ако поискаш, можеш да употребиш миролюбиво правото си на свобода сега, тук и веднага.

„Ставах час преди училище, за да си правя бодлички на косата, представяш ли си?“, казва куратoрът на изложбата и визуален артист Владислав Илиев - Vladzen.

Оу, да, представям си, знам го.

Последните години имаше опити да бъде създадена под някаква форма снимка на тази субкултура у нас, но до момента те не даваха резултат, като основната причина беше липсата на достатъчно визуален материал с уредени авторски права. Ентусиазмът на „Български рейв архив“, с който издирват и събират видеосъдържание, фотографии, плакати, флаери и т.н., заразява и посетителите. „Много хора ни предложиха неща от личния си архив, които искат да споделят, и всъщност това е едно от най-хубавите неща на изложбата“, казва Vladzen. А защо тя се провежда само за седмица, питаме ние, отговорът е: „Нито един от големите рекламодатели не се съгласи да ни подкрепи - отказите основно бяха свързани с пандемичната обстановка, но бяхме решени да го направим така или иначе. И не сбъркахме - дойдоха хора, които допринесоха за архива. Така че е напълно възможно да правим след време и други изложби. Благодарни сме на Студентския дом, че ни предостави пространството си, макар и за седмица. Но пък всичко го има и онлайн на ravearchive.space.“

В този момент до дълга метри маса с безразборно разхърляни десетки пасове за партита някой тихо казва с възхищение: „Ехааа, и все пак сме оцелели след всичко това.“ Споглеждаме се с разбиране, широко ухилени. Случило се е, да, изглежда трудно да бъде преразказано на някой от настоящото поколение. Би звучало като нещо от рода на „тогава беше съвсем нормално от парти да отидеш на училище или на работа, да имаш цветове в косата, антени по главата, светещи

гривни и още по-светещи отразители по нещото, наречено дрехи, да си се разхождаш с тях нон стоп посред бял ден в трамвая, да танцуваш с часове на децибели и светлини, вече забранени от закона, на места, които до скоро са били склад за черни метали или фабрика за транжиране на пилета, може и подлез, надлез, окей, подземен гараж също - няма проблеми, да прегръщаш непознати, докато танцувате, да се усмхваш непрекъснато на всички, да си щастлив, да си щастлив…“[351]

Продължава...

Мария Телбис

[351] ***Източник: От града, статия 29.09.2021 г.***
https://otgrada.bg/modus-vivendi/kosite-ni-zeleni-na-glavite-ni-anteni

Проект „Гласът на младите изследователи“

„Асоциация на младите учени“/АМУ/ има удоволствието да покани докторанти, млади учени и студенти да вземат участие в изпълнението на проект „Гласът на младите изследователи“ 2021-2-BG01-KA154-YOU-000039063, финансиран от програма „Еразъм+“ на ЕС на 18.09.2022 г. в гр.София, адрес пл. Народно събрание No10, сградата на Национален студентски дом, ет. 5, Конферентна зала „8 Декември“. На 19.09.2022 г. ще се състои и финалното събитие на проекта, което ще бъде под патронажа на Еврокомисар Мария Габриел.

Подробности за целта и изпълнението на проекта ще намерите в приложената официална покана на събитието.

Заявление за участие можете да намерите по следния линк https://forms.gle/kpNKG5VvxXLoLUn98[352]

[352] ***Източник: Уеб сайт на ТУ, Кариери, статия Август 2022 г.*** ***https://career.tu-sofia.bg/novini/proekt-glasut-na-mladite-izsledovateli.html***

Развигор Попов: Качвах се на кубето на „Александър Невски“, за да слушам хоровите изпълнения

Направих нова песен „Пак ще дойде хубавото време“. Остава с Мими да влезем в студиото и да я запишем

- С какво се занимавате сега по време на продължаващата извънредна ситуация, г-н Попов?

- Вкъщи сме с Мими, преди няколко дни от Берлин пристигнаха дъщеря ни Ина с внучката Тайа Мей, която вече е на година и половина. Щяхме да ходим в Гърция, но като разбрахме какво е по границите, се отказахме. Вероятно ще отидем на планина, дано и морето не ни се размине тази година. Това е голямата ми радост в момента.

- Дъщеря ви и съпругът ѝ Кристофър имаха планове да правят къща за гости в Ямайка, откъдето е зет ви, докъде стигна тази идея?

- Къщата е готова наполовина, но тази карантина спря нещата. Ние не можем да отидем там, той пък сега няма как да дойде в Европа. Когато тук избухна вирусът, там нямаше, но някаква англичанка го пренесла в страната и въведоха много строги мерки. Пускат туристи, но те са отделени в хотелите и нямат право да напускат курортната част.

- Със съпругата ви Мими Иванова преподавате на деца, заради пандемията минахте ли на онлайн уроци?

- Да, и сега така продължаваме. Имам детски „Театър на песента“ към театралния колеж „Любен Гройс“, но сградата ще бъде основно ремонтирана и трябваше да изкараме всичкия реквизит, гардероб и т.н. Останахме бездомни, няма къде да отидем заедно с целия инвентар. В „Младост“ пък имахме чудесно място за репетиции с вокалната група, с всички удобства. Тези помещения скоро ще ги събарят и трябваше и оттам да се изнесем. И тук нещата се объркаха, но и без друго сега не може да се репетира групово. Надяваме се заедно с отминаването на пандемията да имаме и подходящи помещения за репетиции. Но школата ни за пеене и пиано в читалище „Цанко Церковски“ в центъра функционира и през новия сезон ще работим, ако не ни спре някоя дълга карантина. Тогава ще продължим онлайн, както и сега го правим.

- Не може ли да вземете зала под наем в някое читалище?

- Ще опитаме. С колеги основахме читалище „Камбани“. Кметът на район „Младост“ има желание да ни предостави един трафопост, но покривът е протекъл, трябва да се ремонтира, а това е доста скъпо. Ако успеят инициаторите на читалището да намерят спонсори, ще го направят до есента и ще продължим с групата талантливи деца. Така е положението сега - всички пострадахме. Мерките, които взеха, бяха сурови, но пък и вирусът е много страшен, не е шега работа.

В момента Развигор Попов и съпругата му Мими Иванова се радват на дъщеря си Ина и внучката Тайа Мей, които пристигнаха от Берлин.

В момента Развигор Попов и съпругата му Мими Иванова се радват на дъщеря си Ина и внучката Тайа Мей, които пристигнаха от Берлин.

- Задават ли се нови песни?

- Навърших 80 години и по традиция на всички кръгли годишнини правим голям концерт в зала 1 на НДК. Запазил съм я за 12 април догодина, тази нямаше как. Но не се знае дотогава какво ще е положението.

Иначе направих една нова песен, но Мими се занимава сега с дъщерята, с внучката и няма време да я научи. Напоследък си правя всичко сам - музика, текст, аранжимент. Имахме една песен - „Вече свърши хубавото време“, по текст на Богомил Гудев, който вече не е между нас. Тази, която направих сега, се казва „Пак ще дойде хубавото време“.

С голяма любов я написах

и Мими много я хареса. Остава да влезем в студио и да я запишем, надявам се да стане скоро. Преди два месеца Мими пусна една нова песен по музика и текст на Иван Беловски и аранжимент на Кирил Иванов, и моя милост. Харесваме я и ще ни върши работа в концертни участия.

- Работите ли и с други изпълнители

- Да, но в момента всички са притеснени. На този етап всички са в едно такова безтегловно състояние. Коллеги на Мими очакват песни от мен, а и самата тя има няколко полуготови, в проект. Сега малко ще обърнем внимание на лятото и скоро ще продължим, за да ги довършим.

- С новите звезди опитвали ли сте да работите?

- Те се развиват много добре, възхищаваме им се, но сме далеч от тях, няма смисъл да пробваме. Единствената, за която бих написал нещо, и то с огромно удоволствие, е нашата племенничка - Деси Слава. С нея се работи много приятно.

Освен че пее прекрасно автентични народни песни, невероятно изпълнява също блус, джаз. Страхотия! Много си допадаме с нея. За съжаление все не ни остава време да стигнем до някакъв краен продукт, заети сме и се разминаваме. А и този продукт няма да е комерсиален, ще е за удоволствие, вероятно затова не си даваме зор.

А по отношение на блуса и джаза имам един сантимент. Васко Кръпката има прекрасен бар. Там всеки месец правим възпоменателна вечер с песни на Гошо Минчев. А пък последните пет години от живота на Гошо ги изкарахме двамата, бяхме неразделни. Направихме група - „Полезни изкопаеми“, аз свирех, той пееше.

- Защо се кръстихте така?

- Бяха ни поканили на блус фестивал в Бургас. Там се бяха събрали все млади хора, около 20-годишни, от цяла България, Македония и Сърбия. И ние там. Вечерта водещият обявява всяка група и наближава нашият ред. Докато чакаме отстрани, той ни попита как се казва групата. Гошо каза: „Като ги гледам тук тия младоци, ние с белите коси сме изкопаеми“. Аз добавих, че сме полезни изкопаеми. В това време ни дойде редът и водещият обяви: „И сега група „Полезни изкопаеми“. Така тръгна и работихме с това име няколко години. Сега групата, в която свирим с Васко Кръпката и още няколко много добри музиканти, се казва ГМО - Георги Минчев оркестра. Но клубът е малък и с мерките за безопасност, при които трябва да се спазва дистанция, няма смисъл да се правят участия. Като беше най-затегнатото положение, правихме онлайн концерт, после мислехме да го изнесем навън, но е много сложно.

- В момента само откритите сцени са вариант.

- Много е скъпо, кой ще го плати?! По морето си вървят турнетата на младите изпълнители, те имат силна подкрепа и на общините.

Но ние нямаме продуценти, пиари

Има един-единствен - Влади Славов, който организира такива концерти, но тази година по всяка вероятност няма да рискува.

- Не сте ли обсъждали с колегите от вашето поколение да се съберете и да работите с един общ продуцент?

- Всеки се оправя, както може. Но хората не са ни забравили, от време на време се обаждат да ни канят. Имаме си покани, Мими обаче категорично отказва на тези, на които публиката е под 30 години, защото не ни познават и не знаят

песните ни. Но пък нашата си публика много ни обича, зарежда и тонизира. Запее ли Мими, и още с първите думи започват с нея и изкарват до края цялата песен. Често имаме такива участия, правят ни много щастливи. Задължени сме на нашата публика и съм обещал да направя още нови песни за тях.

- Ваши колеги казват, че Мими Иванова е певицата, която няма един грешен тон в изпълненията си.

- Подготвена е от малка. Започнала е с акордеон в Хисаря. Завършила е музикална гимназия в Пловдив със специалност оперно пеене и постановка. После и естрадния факултет в Музикалната академия при Ирина Чмихова, която беше изключително перфектна изпълнителка.На младини, когато започнах да работя с Лиана Антонова, Лени Вълкова, Мария Косева, всички те бяха перфектни. Мими Николова, Леа Иванова - също от предишното поколение, и те бяха безупречни. Сега например съвременната компютърна техника позволява един певец пред микрофона да изпее няколко фалшиви тона, които после се изчистват. Затова много изпълнители не си позволяват да пеят на живо, а само си отварят устата. Но и те си имат своята публика, своя успех. А Мими ще се учуди, ако поискат да ѝ поправят някой тон. Още като се записваше на магнетофон - тя освен в България е записвала в Германия, в Унгария - за една песен се даваха четири часа студийно време. Обикновено изпълнителите записваха едно парче на части. При Мими това не важи, тя влиза в студиото, разпява се, прави кратка репетиция само за да балансират микрофона ѝ, след това от раз изпява песента. Най-често само по един път. Това, което някои вършат за четири часа, тя го прави за няколко минути, колкото трае парчето, и си тръгва. Няма фалшив тон, преработка, всичко е много точно. Удоволствие за тонрежисьорите!

Тя има и едно друго важно качество, може да изпее всички допълнителни гласове, които се пеят от група. Харесва ми още нещо, което - актьорски талант. Направил съм много песни, чийто текст е от първо лице, има история. Всъщност много от песните ми са сюжетни. И

използвах една тънкост- тя да рецитира най-вълнуващата част от песента

Това въздейства много силно. В новата ни песен също има такива моменти.

- Как започнахте да се занимавате с музика?

- Майка ми е библиограф и се пенсионира като журналист в БТА. Баща ми е завършил семинария, после богословие. Дядо ми, който беше поп, мечтаел и синът

му да тръгне по този път, да пее в църквата. Но той пък започнал да изпълнява светска музика в най-различни състави. Става тенор в ансамбъла на армията, после дирижира различни хорове. Израснал съм в такава обстановка, все съм слушал хорово пеене. Ваканциите изкарвах в село Ресилово по жътва и жетварките там пееха шопски фолклор. По някое време баща ми беше втори диригент на хора в храм-паметника „Александър Невски“. Аз се качвах на кубето, за да слушам изпълненията.

Когато бях в първи клас, легендарният основател на хор „Бодра смяна“ Бончо Бончев създаде детска школа към Консерваторията. Явиха се стотици деца, трябваше да се отсеят 30-40, а аз бях на първо място. Много ме канеше в „Бодра смяна“, но не исках, предпочитах да си свиря на пианото. Баща ми беше взел такъв инструмент под наем, нае учителка, аз обаче мразех нотите и настоявах сам да импровизирам

Много ми лягаше, каквато мелодия чуех, веднага я възпроизвеждах. Не ми трябваха ноти и учителката много разочарована каза на баща ми, че няма да ми преподава, защото съм искал да свиря по слух. След една година ми дойде акълът в главата и започнах сам да се опитвам да чета ноти. Ходех и на солфеж в школата на Бончо Бончев, така започнах да свиря по ноти и баща ми взе друга преподавателка.

Между 14-ата и 18-ата си година свирех по заведения. Най-често бях в едно, което се намираше на езерото „Ариана“, беше една дъсчена постройка, през зимата имаше печка кюмбе, зъзнехме и свирехме. Където нямаше пиано, свирех на акордеон. Бях станал виртуоз, защото основните ми ангажименти бяха на танцови забави, а там нямаше пиано. Изпълнявахме джазови теми, без да репетираме, това бяха стандарти, които всеки ги знаеше.

осле тръгнах по барове, нощни клубове. И още в първи курс в Консерваторията започнах да работя в бар „Астория“, където солистка беше Лиана Антонова. Но това ми пречеше на следването, защото работех до 4 ч през нощта, в 5 се прибирах и в 7 бях на лекции. Имаше опасност да ме изключат.

Една вечер пристигнаха двама млади мъже, седяха цяла вечер в бара. Единият, по-младият, ми направи впечатление, че е много елегантен, одухотворен и красив. После се оказа, че сме връстници, 20-годишни. След като приключихме с изпълненията си, той ме покани на тяхната маса и се представи: „Аз се казвам Емил Димитров, син съм на факира Мити“. Другият също се представи - Васил Андреев.

Оказа се, че са ме прослушвали. Казаха, че отскоро работят с квартет „Мелоди“, но техният пианист се разболял и им трябва нов, който да може да свири и на акордеон. Добавиха, че са възхитени от мен, и ме поканиха да работя с тях - два-три пъти в седмицата в читалища по градовете. Обясниха, че вечер концертите приключват рано, така че ще мога да си лягам навреме и да ходя на лекции на другия ден. Отговорих, че напълно ме устройва. Солистка им беше звездата Мария Косева, съпруга на Никола Анастасов. А Емил беше още начинаещ, беше ѝ подгряващ. Пееше италиански и френски шансони, по това време имаше само една-две песни. Като напуснах бар „Астория“, Лиана малко ми се разсърди, но им

намерих друг пианист -Иван Пеев, бившия съпруг на Лили Иванова,

и той чудесно се справи.

Така ми тръгна, работих с тях три години, правихме турнета в чужбина, едно от тях беше много голямо - в Съветския съюз. Там дойде и факирът Мити, участва в шоупрограмата на концерта, с нас бяха и сестри Кушлеви.

Но групата започна да поема много ангажименти - в Чехия, Унгария. Това се оказа проблем за мен, започнах да презаписвам Консерваторията заради тези пътешествия и ги напуснах, за да завърша.

- Напуснахте работата си с Емил Димитров заради Консерваторията?

- Да, баща ми държеше да имам диплома, тогава това беше много важно. Пък и аз обичах да ходя на лекции, някои предмети ми бяха много интересни и полезни - хармония, дирижиране, солфеж, аранжиране, ходех с удоволствие.

Една година бях без работа и от Студентски дом на културата ме поканиха да ръководя техния самодеен състав, който нарекохме „Стакато“. И така още като студент станах щатен диригент. Като завършихме всички, престана да е самодеен и се превърна в професионален. Негов инициатор и основател беше Иван Пендачански, бащата на Александрина Пендачанска

Изкарах 10 години с тях, но се разделихме, защото с Мими решихме да си направим своя рок група. Нарекохме я „Старт“. Имаше текучество, тогава беше така. Но това ни поддържаше в добър тонус, защото всеки човек внасяше по нещо ново в групата ни.

- Как се промениха нещата, след като дойде демокрацията?

- Навремето мениджър ни беше Концертна дирекция, тя се грижеше за нас, осигуряваше ни транспорт, концерти, хотелите и в България, и в чужбина. Имахме

и помещения за репетиции. Ние само пеехме, свирехме и получавахме хонорари, нямахме никакви грижи. Но дойде демокрацията, Концертна дирекция се разтури и останахме без работа.

Едно време музикантите бяхме привилегировани по отношение на пътуванията, имахме договори за навън и можехме да пътуваме в Западна Европа. Работехме за много добри хонорари в денсклубове и всичките ни пари отиваха за скъпа апаратура, за озвучаване, осветление и т.н. С нея можехме да правим големи концерти дори на стадион. Бях финансирал почти всичко сам.

Последният ни концерт беше в зала „Христо Ботев“ в Студентския град и оставих в мазето цялата техника. Но след няколко месеца шефът на залата ми звънна да си я прибера, защото някакви мутри искали да наемат помещенията. Имам голям гараж и го препълних догоре. Започнах едно по едно да разпродавам тези скъпи неща, но вървеше инфлацията и ако вчера съм продал нещо за 5000 лв., на следващия ден за тях можеш да си купиш само два хляба. И така

продадох всичко, а накрая останахме на нулата, без пари

В този момент това ни съсипа, бяхме наникъде. Но човек, като падне, се изправя. Започнахме да търсим други начини. Полека-лека основахме театъра, музикалната школа, те ни хранеха дълго време. Аз ходех да свиря на пиано в чужбина, основно във Виена. Но работата ни вече беше основно педагогическа. В школата по пиано в читалище „Цанко Церковски“ имахме много талантливи ученици. Но напоследък интересът към този инструмент вече е почти нулев. За сметка на това към пеенето е огромен, всяко второ дете иска да пее.

Мой ученик е Петър Алексиев, вече известен композитор, който през 2017 г. спечели наградата на журито и наградата на публиката в конкурса „Бургас и морето“. Михаела Маринова също беше при мен на уроци по пиано. Страхотна е! Учениците на Мими пък печелят награди в певческите конкурси. Една от възпитаничките ѝ сега ще участва в „Канада търси талант“. Общуването с децата ни прави млади, имаме много силна връзка с тях и се чувстваме полезни, реализирани и щастливи.[353]

[353] ***Източник: 24 часа, статия 02.08.2020 г.***
https://www.24chasa.bg/mneniya/article/8868534

ШЕФА НА ТАНЦА - ФИЛМИ И СЕРИАЛИ

„Да посееш изкуство, да пожънеш любов...“

Документален филм

Сценарист и режисьор: Ники Шуманова

Филмът е посветен на 94-тата годишнина на акад. Иван Тодоров - доайенът на българския танц.

Историята следва личните му спомени от далечната 1922 година до днес, с професионалния му опит в изграждането на българско сценично изкуство. Пътят му започва от мегдана на село Стряма и стига до легендарните три биса на сцената на Болшой театър.

„Благодарение на Иван Тодоров и шепа български патриоти, България днес има фолклор и традиции“.

С всеотдайност Иван Тодоров успява да пренесе това културно богатство във време, когато много държави са го изгубили.

Ученици, колеги и приятели изразяват своята благодарност и признание към неговия талант и значимост - Нешка Робева, Михаела Филева, Заки Соколов и най-вече Ники Шуманова, която посвещава този филм на „Шефа на танца“, защото

„В живота има много шефове, но Иван Тодоров е единствен“.

Шефа на танца| Национален студентски дом[354]

[354] ***Източник: БНТ, БНТ1, филм, video запис 09.09.2022 г.***
https://bnt.bg/news/shefa-na-tanca-309363news.html

Единадесетокласникът Константин Йорданов от Математическа гимназия „Баба Тонка“ ще вземе участие във финалното събитие на проекта „Гласът на младите изследователи“ днес

„Асоциация на младите учени“/АМУ/ покани докторанти, млади учени и студенти да вземат участие в изпълнението на проект „Гласът на младите изследователи“ 2021-2-BG01-KA154-YOU-000039063, финансиран от програма „Еразъм+“ на ЕС на 18.09.2022 г. в гр.София, адрес пл. Народно събрание No10, сградата на Национален студентски дом, ет. 5, Конферентна зала „8 Декември“.

Единадесетокласникът Константин Йорданов от Математическа гимназия „Баба Тонка“ - Русе представи своята иновативна разработка за биопластмаса KELBI и ще вземе участие във финалното събитие на проекта „Гласът на младите изследователи“, който се провежда на 19.09.2022 г. в София под патронажа на Еврокомисар Мария Габриел.

Вадим Рошманов, председател на Асоциация на младите учени и инициатор на проекта „Гласът на младите изследователи“ връчи сертификати за участие в Работните ателиета на Константин, част от новото поколение български учени.

Основната дейност на АМУ е функционирането й като научно-изследователска организация с аналитичен център (Мозъчен тръст), който активно използва съвременни технологии и иновации за последователно проучване, анализиране, синтезиране и поддържане на база данни с цел предвиждане на социални, обществени, икономически, политически процеси и отношения, формирани през периодите на развитие и задълбочаване на различни интеграционни процеси в България и в света.[355]

[355] ***Източник: Rousse.Info, статия 18.09.2022 г.*** ***https://rousse.info/%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D1%81%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D1%8A%D1%82-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BD-%D0%B9%D0%BE%D1%80/***

Европейски дни на наследството - София 2022

от Хелиана Велинова

Тазгодишното издание на събитието на тема „Устойчиво културно наследство“, организирано от Френският институт в България в партньорство с Министерство на културата и Столична община, има за цел да покаже връзката между опазването на културното наследство и устойчивото екологично бъдеще. Културното наследство е богато на уроци за изграждане на устойчиво бъдеще и според ЮНЕСКО то обхваща както видимото наследство, като картини, паметници или подводни останки на кораби, така и невидимото, като ритуали и традиции. Само в Европа има стотици съкровища на културата и чудесно момент за запознаването с тях са Европейските дни на наследството

Дните, които традиционно се провеждат от август до октомври, имат своето първо издание през 1985 г. по инициатива на Съвета на Европа, към която Европейската комисия се присъединява през 1999 г. Европейските дни на наследството имат за цел повишаване на познанията на европейските граждани за богатството и културното многообразие на Европа, както и противопоставяне на расизма и ксенофобията и насърчаване на по-голяма толерантност в Европа и извън нея.

В рамките на програмата на „Европейски дни на наследството - София 2022“, която ще намерите тук, участват повече от 30 сгради със забележителна архитектура, които ще разкрият своите тайни на софийската публика.

Локации

1. БАН - Институт за етнология и фолклористика с Етнографски музей

ул. „Московска: № 6А

събота 17 септември: 10:00 - 14:00 ч.

2. Баня Баши джамия

бул. „Мария Луиза“ № 14

събота 17 септември: 10:00 - 15:00 ч.

3. Боянска църква - филиал на Национален исторически музей

ул. „Боянско езеро“ № 3

събота 17 септември: 09:30 -18:00 ч. (каса до 17:30 ч.)

Безплатен вход за деца, ученици и студенти, за всички останали 1 лв.

4. Българска академия на науките с библиотека

ул. „15 ноември“ № 1

събота 17 септември: 10:00 - 15:00 ч.

Изложба на тема: 130 години списание „Мисъл“ - ярка българска диря в европейското културно наследство

5. Българска национална телевизия

ул. „Сан Стефано“ № 29

събота 17 септември: 15:00 - 16:00 ч.

Програма за посещение:

15:00 - 15:10 - пристигане и регистрация на посетителите

15:10 - Разходка на групата в студио, апаратна, нюзрум

16:00 - край на посещението

*Групата може да е максимум до 15 човека.

**Разговорите с гостите ще се осъществява само на български език.

6. Военна академия „Георги С. Раковски“

бул. „Евлоги Георгиев“ № 82

събота 17 септември: 10:00 - 15:00 ч.

7. Държавен културен институт към МВнР - Галерия „Мисията“

ул. „Александър Жендов“ № 2

събота 17 септември:

11:00-12:00 ч. Обиколка на скулптурния парк на МВнР (Събиране на входа за посетители на ул. „Александър Жендов“ 2 в 10:45 ч.)

10:00-13:00 ч. Галерия „Мисията“ - изложба живопис „Близост“, Яшарали Тахир (Турция) и Иван Милушев (България)

8. Исторически маршрути с архитект Здравко Петров

Исторически маршрут. Посетете сайта и се запишете: historicalroutes.bg

събота 17 септември: Начало 11:00 ч. Исторически маршрут „Софийски домове“

неделя 18 септември: Начало 11:00 ч. Исторически маршрут Софийски „дворци“

9. Концертен комплекс „България“

ул. „Аксаков“ № 1

събота 17 септември: 10:00 - 17:00 ч. На всеки кръгъл час - група за посещение с придружител

Неделя 18 септември: 10:00 - 17:00 ч. На всеки кръгъл час - група за посещение с придружител

10. Къщата на София

ул. „Миджур“ № 12

събота 17 септември: 10:00 - 18:00 ч. Семинар за нестинарството

11. Музей „Борис Христов“

ул. „Цар Самуил“ № 43

събота 17 септември: 16:00 - 20:00 ч. Представяне на филма „Сбъдване на мечти“, посветен на дарителската воля на Борис Христов и нейното осъществяване чрез творческата енергия на новите поколения артисти. Начален час на прожекциите: от 17:30 часа и от 18:30 часа

12. Музей за историята на радиото в България „Проф. д-р Веселин Димитров“ към Софийския университет „Св. Климент Охридски“

ул. „Московска“ № 49, Факултета по журналистика и масова комуникация

събота 17 септември: 10:00 - 18:00 ч.

13. Музей на Софийски университет „Св. Климент Охридски“

бул. „Цар Освободител“ № 15

събота 17 септември: 10:00 - 18:00 ч.

14. Национален археологически институт с музей - БАН

ул. „Съборна“ № 2

събота 17 септември: 10:00 - 18:00 ч.

Изложби:

„Доспехите на тракийските воини“,

„Време, материя и дух. Реставрацията в Националния археологически институт с музей при Българската академия на науките“ - последни дни преди края на изложбата, „Българска археология 2021“ - последни дни преди края на изложбата

15. Национален исторически музей

ул. „Витошко лале“ № 16

събота 17 септември: 9:30 - 18:00 ч.

Безплатен вход за деца, ученици и студенти, за всички останали 1 лв.

16. Национален литературен музей - Къща музей „Никола Вапцаров“

ул. „Ангел Кънчев“ № 37

събота 17 септември: 10:00 - 18:00 ч.

Изложба „Литературна София“. Изложба фотографии на Иван Шишиев, реализирана с подкрепата на Фондация „Прочети София“. Изложбата съдържа снимки на знакови литературни места в столицата, както и експонати от къщите музеи на българските класици: Пейо К. Яворов, Петко и Пенчо Славейкови, Иван Вазов, Христо Смирненски, Никола Й. Вапцаров, Димитър Димов.

17. Национален литературен музей - Къща музей „Пейо К. Яворов“

ул. „Г. С. Раковски“ № 136

събота 17 септември: 10:00 - 18:00 ч.

„Писателското кафене“ - Временна експозиция на уголемено копие на известния шарж „Кафе-сладкарница „Цар Освободител“ на Александър Добринов, с възможност посетителите да се снимат пред него.

18. Национален литературен музей -Къща музей „Петко и Пенчо Славейкови“

ул. „Г. С. Раковски“ № 138

събота 17 септември: 10:00 - 18:00 ч.

„От раклата на Славейкови“ - временна изложба и ателие по ръкоделие. Ще бъдат показани подбрани експонати от етнографската колекция на Славейкови. Тематична беседа за историята на музея и колекцията, ателие за изработване на елементи от традиционна българска шевица…

19. Национален музей „Земята и хората“

бул. „Черни връх“ № 4

събота 17 септември: 10:00 - 18:00 ч.

17:00 ч. Концерт орган и пиано на Росен Драганов и Янко Маринов. Вход свободен.

Постерна изложба „120 години Софийски арсенал“. Временни изложби: „Нови постъпления 2022“, „Луна 16“ и приносът на българските геолози в изследването на Луната, „Златни Златев - 40 години посветени на събирането на български минерали“, „Метеорити“. На 17 септември билетите за всички посетители (с изключение на безплатните) ще бъдат с цена 1.00 лв.

неделя 18 септември: 10:00 - 18:00 ч.

Постерна изложба „120 години Софийски арсенал“. Временни изложби.

20. Национален студентски дом

пл. „Народно събрание“ № 10

събота 17 септември: 17:00 - 20:00 ч. Обиколки с гид - 7 групи на всеки 30 мин.

неделя 18 септември: 11:00 - 14:00 ч. Обиколки с гид - 7 групи на всеки 30 мин.

21. Национална галерия - Двореца

пл. „Княз Александър I“ № 1

събота 17 септември: 10:00 - 14:00 ч.

22. Регионален исторически музей - София / Археологически парк „Западна порта на Сердика“

ул. „Княз Борис I“ № 146

събота 17 септември: 09:00 - 18:30 ч. Безплатна обиколка с беседа в 18:00 ч.

неделя 18 септември: 09:00 - 18:30 ч. Безплатна обиколка с беседа в 18:00 ч.

23. Софийска градска художествена галерия

ул. „Ген. Гурко“ № 1

неделя 18 септември: 11:00 - 18:00 ч.

24. Софийска опера и балет

ул. „Врабча“ № 1

събота 17 септември: 11:00 - 13:00 ч.

Лице на събитието - младата солистка на Софийската

опера Станислава Момекова.

Брой посетители: 2 групи до 20 човека

Първа група:

11:00 - 12:00 ч. - Централно фоайе, първи балкон + ВИП ложа

„Операта отблизо“ тур зад кулисите разходка до сцената

Втора група:

12:00 - 13:00 ч. - Централно фоайе, първи балкон + ВИП ложа

„Операта отблизо“ тур зад кулисите разходка до сцената

Посещения ще се извършват само след предварително записване на имейл reservations@operasofia.bg, както и на тел.: 02 / 800 63 67.

25. Софийска синагога

ул. „Екзарх Йосиф“ № 16

неделя 18 септември: 09:00 - 17:00 ч.

Посетителски групи с екскурзовод: 11:00 и в 15:00 ч.

26. Софийски университет „Св. Климент Охридски“

бул. „Цар Освободител“ № 15

събота 17 септември: 10:00 - 18:00 ч.

Музей по минералогия, петрология и полезни изкопаеми

Библиотека

Музей по палеонтология и исторична геология

Ректорат

27. Френска резиденция

ул. „Оборище“ № 27-29

събота 17 септември: 10:00 - 13:00 ч.

неделя 18 септември: 10:00 - 13:00 ч.

28. Централен дом на Съюза на архитектите в България

ул. „Кракра“ № 11

събота 17 септември: 10:00 - 18:00 ч.

неделя 18 септември: 10:00 - 18:00 ч.

29. ДКИ Къща музей „Панчо Владигеров“

ул. „Якубица“ 10

събота 17 септември: 11:00 - 18:00 ч. Постоянна експозиция на музея, както и нейното разширение чрез дигиталния архив, достъпен към настоящия момент само на територията на музея.

30. VIVACOM Art Hall Oborishte 5

ул. „Оборище“ № 5

събота 17 септември: 11:00 до 18:30 ч.

31. Католически катедрален храм „Св. Йосиф“

ул. „Княз Борис I“ № 146

събота 17 септември: 7:30 - 19:00 ч.

8:00 ч. и 18:00 ч. - Литургии

15:00 ч. - Церемония за сключване на църковен брак

неделя 18 септември: 8:00 - 19:00 ч.

Тържествени Свети Литургии: 9:00 ч. - на полски език, 10:30 - на български език, 12:00 - на английски език, 18:00 ч. - на български език

32. Централен военен клуб

бул. „Цар Освободител“ №7

събота 17 септември: 10:00 - 16:00 ч. - зала Концертна

неделя 18 септември: 10:00 - 16:00 ч. - зала Концертна

33. Българско национално радио

бул. „Драган Цанков“ №4

събота 17 септември: 11:00 - 12:30 ч.

Студиата на БНР, включително емблематичното Първо студио на БНР

34. Посолство на Република Сърбия

ул. „Велико Търново“ №3

събота 17 септември: 11:00 - 15:00 ч.[356]

[356] ***Източник: creativeeurope.bg, статия 15.9.2022 г.*** ***https://creativeeurope.bg/%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%B4%D0%BD%D0%B8-%D0%BD%D0%B0-%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%BB%D0%B5%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%82%D0%BE-%D1%81%D0%BE%D1%84%D0%B8***

Шоуменът на Варна Кирил Аспарухов: Отвлякох Людмила Гурченко, за да я заведа в Девня

Кирил Аспарухов, прочут варненец, шоумен N 1 на морската ни столица, се готви за 75-тия си юбилей. В чест на събитието пише книга, в която ще има по едно стихотворения за всяка година от живота му.

Артист, макар и без диплома, той е посветил на сцената почти седем десетилетия. Освен това е журналист, спортен коментатор, телевизионен водещ, церемониалмайстор, приятел на звездите, организатор на културни събития, носител на няколко високи държавни отличия. Със „Златен век“ МК го удостои само преди няколко месец. Мотивите: Половин век отдаденост на духовния свят на Варна. Та, ако трябва да обобщим: Кирил Аспарухов днес е пенсионер-вундеркинг, който спокойно може да полегне на лаврите си, но няма никакво намерения да го прави.

Преди да стане прочут варненец обаче, Аспарухов се е родил в Петрич, което донякъде обяснява иината, и таланта му. Кратка справка показва, че негови съграждани са: примата Вера Кирова, актрисите Катя Паскалева и Виолета Донева, поетът Евтим Евтимов , певците Илия Луков и Володя Стоянов, Шкумбата. Така че след като си дишал един въздух с тези колоси, няма как да не ти се иска да си като тях. За първи път Кирчо се качва на сцена, когато е на четири години. Рецитира „Вяра“, въпреки че е знае нито кой е Вапцаров, нито какво е вяра.

В Благоевград завършва първата школа по модерни танци в страната. Тя е създадена да противопейства на „лошите“ рокендрол и туист. Затова се учат : джинка, пиринка , хали-гали, медисон и други прогресивни танци. През 1966 година Аспарухов е приета за танцьор в представителния ансъмбъл към Студентския дом на културата. Като солист на трупата участва в концерти, турнета, снимат го в новогодишните програми на телевизията, във филма „Процесът“ с първата „Мис България“ Бранимира Антонова. Но...

- Г-н Аспарухов, защо, след като толкова сте обичали сцената и театъра, не сте кандидатствали във ВИТИЗ?

- Въпреки, че печелех конкурси за рецитация, любимият ми учител по литература Димитър Гонов ми каза, че не ставам за актьор: Бил съм грозен и съм имал дефект в говора.

- И това ви е било достатъчно, за да ви спре от мечтания път?

- Аз много му вярвах. Имах счупен нос от бокс. Решиха да го оправят, но не се получи. Станах още по-грозен. Посъветваха ме да си направя пластична операция, но в крайна сметка реших да си остана така. Веднъж отгърнах една книга и там пишеше: „Мечтата на грозния.“ Ужас. След като прочетох романа и гледах филма „Парижката света Богородица“ си помислих: Боже, наистина ли съм такъв Квазимодо. Въпреки това обаче, тайно се надявах, че някой ще ме докосне по рамото и ще ми каже: „Трябваш ми за моя филм или пиеса.“ Това не стана, но днес всички знаят, че Аспарухов е артист.

- Така е, но в дипломата ви за висше образование пише: „Геодезист“. С какво ви привлече тази професия?

- Кандидатствах архитектура, но не ме приеха. Истината е, че като съм попълвал документите съм сбъркал геологията с геодезия, а както точно значеше тя, не знаех.

- Но точно тази геодезия ви праща във Варна?

- Назначиха ме за началник на строителната лаборатория на „Аспарухов мост“. Работниците се шегуваха, че е кръстен на мен. Правихме проби на пътната настилка. Използвахме най-авангардната техника. Денем работех нещо, което не ми харесва, но вечер се раздавах на танцувалните сцени. Изкарах три години, докато ме съкратиха. Нямах варненско жителство.

- Спасявате се в Девня, като ставате главен специалист по културата на „Содовия завод“. Там повече ли ви харесваше?

- 18 000 варненци работеха в този завод. Аз им заведох на крака: Невена Коканова, която ми стана и кума, Георги Георгиев- Гец , Йорданка Кузманова, Искра Радева, Прешъс Уилсън от „Иръпшъните“. Много са. Който съм поканил, не ми е отказал. Тези гигантски звезди идваха на среща с работниците без хонорар, на бригадирски начела. Тогава най--големите вестници в България написаха, че съм културномасовикът на Девня.

-Но заради „отвличането“ на Людмила Гурченко почти се е стигнало до дипломатически скандал?

- Тя дойде на премиерата на филма за Димитър Благоев -“Мечтатели“. Там имаше роля. Пристигна и се скри. Нищо не се споменаваше за програмата й. Знаехме само, че няма право да напуска Варна. След дълго разследване научих коя е стаята

й в хотела. Почуках на вратата с голяма китка в ръка и зачаках. Тя отвори и реакцията й беше страховита. Кой сте вие - разкрещя се?- Хвърлих китката и избягах.

- Това не ви ли беше достатъчно, за да се откажете?

- Вторият път я причаках в ресторанта. Залата бе празна. Само тя и преводачката й. Сервитьорът отказа да ги обслужи, защото идват късно. Аз се намесих, вдигнах му скандал. Използвах суматохата и седнах ма масата им, като се извиних, че обяда им ще закъснее. Играх го управител на заведението. После изведнъж се разкрих. Попитах я, дали е намерила китката ми, след сутрешната ни среща? Тя се усмихна. И започнах агитацията: Елате в Девня. -Успех никакъв. -Но това долината на голямата химия, на бавната смърт- продължих. - И вие искате да ме заведете там- подскочи Гурченко?- Аз не съм мечка, за да ме показвате.

Осъзнах какъв автогол съм си вкарал, но не спрях: Хората там ви обичат. За съжаление те са на работа и не могат да дойдат и гледат филма ви. Затова вие елате. Най-после чух: Договорихме! - и си отдъхнах.

Беше фантастична среща. Гурченка се впусна в спомени от детството си, войната, говори за баща си , беше откровена и разчувствана. Когато свърши беше неадекватна, не даде нито един автограф, с никой не се снима. На изпроводят погледът й спря на един от руските специалисти. Той й се усмихна.: - Познаваме ли се-попита го? - Да. - отвърна инженерът- В Ростов на Дон живеем на една улица.

- Тази ли беше най-трудната ви акция?

- Не. Категорично интервюто ми със Силви Вартан. Към нея съм пътувал още от студентските си години, когато я видях във филма „Търсете идола“. Организаторите на концерта й във Варна, използваха богат арсенал от номера , за да я скрият от журналистите, като провалиха всички предварително предвидени с нея срещи. Аз пък ги заплаших, че по време на концерта ще обявя, че в „Двореца на спорта“ има бомба. Казах им, че нищо не може да ме спре. Така си извоювах обещанието за среща. На другия ден. Часове преди заминаването си, във фоайето на хотела , госпожа Вартан идваше към мен. Беше с плитка на една страна, огромен антураж и малко кученце. И всичко завърши блестящо. Нещо повече. На финала си сменихме ролите и тя ми зададе няколко въпроса. Подарих й томче с мои стихове и интервюта, а тя се разписа върху биографичните си книги, които пазя като скъпи реликви. Още ли имате мерак да танцувате?

Да. И сега душата ми танцува, но нямам тази издръжливост. Танцувал съм на централния площад във Варна. Изгониха ме. В мраморното фоайе на Стокхолмската гара обаче, ми ръкопляскаха. Беше предизвикателство. Със стъпките на английски валс, с въображаема партньорка и музика стигнах до касата, за да питам в колко часа тръгва влака за Осло.

- Как изглеждат стиховете на един 75 годишен поет?

- Усеща се тъгата, болката от разминаванията, от неразбиранията... Носталгични са, но за сметка на това истински и плющят като шамари.

Интервю на Исак Гозес[357]

[357] ***Източник: Блиц БГ, статия 11.08.2022 г.*** ***https://blitz.bg/intervyu/shoument-na-varna-kiril-asparukhov-otvlyakokh-lyudmila-gurchenko-za-da-ya-zaveda-v-devnya_news902902.html***

Галерия оцвети стените си в зелено за Васил Бараков - художникът, който за изложба за Ленин даде... пейзаж

Ваньо Стоилов

С „Територия на меланхолията“ Казанлък отбелязва 120 години от рождението на художника

За първи път на едно място може да се видят над 90 от творбите му, някои - непоказвани

Две неизвестни рисунки изскачат на гърба на две от картините, едната - негов автопортрет от 1934 г.

„120 години от рождението на Васил Бараков. Територии на меланхолията“. Така се нарича изложбата, посветена на художника в родния му град Казанлък, в която са включени непоказвани и дори 2 непознати досега негови творби.

Според критици „меланхолия“ и „зелено“ са двете ключови думи за творчеството на Бараков. Те обединяват богатото му наследство от пейзажи, някои от тях - индустриални, портрети, натюрморти.

Авторът, творил през почти целия XX в., днес сякаш е позабравен. Казанлък възкреси спомена за него благодарение на деветмесечните усилия на директора на художествената галерия д-р Пламен Петров. Така бе открита най-голямата изложба на Бараков след смъртта му през 1991 г. Последното му самостоятелно представяне приживе е било през 1983 г. в далеч по-малък мащаб.

„От различни галерии в страната и от частни колекции успяхме да съберем почти 400 негови творби. Поради липса на място показваме около 90 от тях, но всички ще бъдат събрани в специален каталог. Той ще излезе през ноември с финансовата подкрепа на Министерството на културата“, каза Пламен Петров пред „24 часа“.

Близо една четвърт от картините се представят пред публика за първи път. Като например портрета на сина на художника - Мирослав, рисуван около 1950 г., когато е бил на 6 г.

„Помня, че позирах на баща си за този портрет

Направи го за пет сеанса - не рисуваше бързо“, разказа пред „24 часа“ 78-годишният д-р Мирослав Бараков, микробиолог. Картината е от личната му колекция - една от малкото работи на художника, които съхранявал в дома си.

По онова време семейството живеело в Пловдив, където Васил Бараков бил художник декоратор в драматичния театър. В този град преминава младостта му, в началото на 30-те години на миналия век с него е свързана неформална творческа група на художници, която Цанко Лавренов нарича „Бараците“. Това е приятелството и в живота, и в изкуството между Васил Бараков, Златю Бояджиев и Давид Перец

Години преди това се запознали в пловдивско ателие, в което упражнявали писането на различни шрифтове - изработвали табели и реклами. Дори един от митовете е, че нарочно ходели да чупят рекламите, за да им поръчат фирмите нови.

После тримата отново живели заедно на квартира като студенти в Художествената академия в София - Бараков бил приет последен, чак през 1929 г. Били бедни, но задружни, дори ходели заедно да рисуват пейзажи по Родопите.

За тях критиците днес казват, че ги обединявала волята, която тримата демонстрирали в нелекия си житейски път. Златю Бояджиев си налага да рисува след прекаран инсулт, Давид Перец твори след дълги перипетии - бяга в Париж и се завръща. На Васил Бараков му се налага да оцелява с изписване на табели - бил всепризнат майстор на шрифта,

след като критиката го заклеймява като формалист и едва ли не буржоазен художник след участието му в т. нар. румънска изложба през 1947 г. Тя е определена от властта като „мрачна и формалистична“.

Година по-рано Бараков и група художници са командировани за няколко месеца в Румъния, където рисуват тамошната действителност. Това било и първото излизане на твореца в чужбина. И в този си цикъл Васил Бараков остава верен на себе си - той харесвал стила на Сезан като художник, без да се съобразява с налаганите нови догми на социалистическия реализъм.

Чак през 70-те години на миналия век тази изложба била реабилитирана и показана отново, но Васил Бараков вече е принуден за 10 и повече години да се оттегли от активния живот на художник. Завръща се отново с целия си блясък след 1960 г.

Странна е неговата съдба като творец - едновременно отричан и възвеличаван, оплюван и харесван

Като автор бил един от любимците на Светлин Русев, чийто авторитет пред тогавашната власт е несъмнен. Един факт, разказан от Пламен Петров: През 1960 г.

у нас организират изложба, посветена на 90-годишнината от рождението на Ленин. В нея участва и Васил Бараков, но не с портрет на вожда или с картина, свързана с Октомврийската революция в Русия, а с... пейзаж. И то във времето, когато пейзажът, меко казано, не е сред любимите жанрове на социалистическата критика.

Трудностите в живота на Бараков не били само след 1944 г. Показателна е историята на първата му самостоятелна изложба, подредена в Студентския дом в София на 30 април 1938 г. Критиката тогава се изказва ласкаво за все още младия художник, но не е направена нито една откупка.

Но и тогава, и по-късно, та чак до последните си творчески години, когато се обръща към „висшия пилотаж в изобразителното изкуство - натюрморта“, по думите на Пламен Петров, Васил Бараков ще твори по своя си начин.

Директорът на галерията в Казанлък Пламен Петров показва един от натюрмортите на Васил Бараков. Снимка: Ваньо Стоилов

Директорът на галерията в Казанлък Пламен Петров показва един от натюрмортите на Васил Бараков. Снимка: Ваньо Стоилов Снимка: Ваньо Стоилов

„Изкуство като на никой друг български художник, което като че ли е създадено, мислено, сътворено с една-едничка съкровена цел - да се превърне в апотеоз на меланхолията“, пише Пламен Петров. И още: „От израстването, през скитничеството из живата и мъртвата природа, през странстванията по чужди земи и из туловищата на фабриките, „смилащи в търбуха си десетки човешки същества“ Васил Бараков преминава тихо, спъвайки на пръсти, плахо като дете - почти всякога неудовлетворен, недоволен, неспособен да се възрадва от постигнатото. Никога нищо не е достатъчно. Дори и болката, болка толкова непоносима, така силно преживяна, че не позволява дори стон“.

Според критиците, другата особеност на творчеството на Васил Бараков е присъствието в почти всяка от творбите му на зеленото във всичките му нюанси - труден цвят по всеобщото признание. Самият художник е споделял, че за него зеленото в природата е като кръвта за човека

Затова дори стените в казанлъшката галерия, на които са окачени картините, са оцветени в тъмнозелено.

Изложбата ще остане в Казанлък до 20 ноември, после ще бъде показана в София. При нейното подреждане лъснала изненада - на гърба на две от картините,

на които е изобразен популярен навремето модел от Художествената академия в София, неочаквано бяха открити други две рисунки, незабелязани от никого до момента - къща и автопортрет на Бараков, вероятно от 1934 г.

Той толкова впечатлил организаторите на изложбата, че го поставили на нейния плакат.

„Само не очаквайте да излязат непознати рисунки и от втория пласт на картините на Бараков. За него се знае, че щом завършел една картина, я оставял и повече никога не се връщал към същото платно“, обяснява Пламен Петров.

Този индустриален пейзаж от Румъния, рисуван пред 1946 година, е една от картините, заради които Бараков е обвинен във формализъм. [358]

[358] ***Източник: 24chasa.bg, статия 31.08.2022 г.***
https://www.24chasa.bg/ozhivlenie/article/12413497

Георги Рупчев: „...прости ми, всичко беше незначително“

„Поезията е инстинкт за неприспособимост“

Георги Рупчев - поет и преводач

1957-2001

Това е надписът на паметната плоча на поета пред дома му на ул. „Христо Максимов“ 20 в София.

Тя не е обичайната паметна плоча, закрепена на стената на сграда, а художествена творба на скулптора Камен Старчев, въплъщаваща с таланта и обичта му към поета Георги Рупчев дълбока чувствителност и изящество.

Когато тръгнете от входа на 31 училище на ул. „Гео Милев“ нагоре вляво по улицата със странното име „Новооткрита“ на първия завой вляво поемате по улица без име, която изведнъж продължава като „Христо Максимов“. Там на номер 20 е домът на Георги Рупчев. На 10 септември бе открита паметната плоча пред дома на поета и преводач. След това в негова памет се проведе поетично четене в парк „Гео Милев“ с участието на поетите Иван Ланджев, Боряна Кацарска, Владимир Левчев, Силвия Чолева и Стефан Иванов, които прочетоха негови стихотворения разказваха за него лични спомени, а по-младите от тях за въздействието на творчеството на поета. Прозвуча и гласът на Георги Рупчев в изпълнение на забележителната му поема „Голямата земя“.

Този специален ден е част от „Литературни маршрути“ през есента на фондация „Прочети София“: памет за Георги Рупчев. Затова и при откриването на паметната плоча пред дома му Тодора Радева, изпълнителен и програмен директор на организацията каза: „От 2019 година започнахме да поставяме паметни плочи. Първата ни инициатива беше на Николай Лилиев в кв. „Лозенец“. Миналата година възстановихме плочата на Константин Константинов и бях много щастлива, когато с Мария Ландова се видяхме и тя сподели, че със Силвия Чолева са си говорили колко е важно да поставим паметната плоча на Георги Рупчев. Разбира се, аз нямах никакво колебание да се съгласим и това да бъде следваща инициатива, защото местата на паметта са много важни за един град. През литературата можем да виждаме града по съвсем различен начин, а и в нас самите да се вгледаме.“

Съпругата на поета Валентина Рупчева, която имаше и рожден ден в неформален разговор сподели, че с Жоро са се женили през септември, а в този

месец е роден и той. Фина, нежна жена, много развалнувана от събитието, от присъствието на хората, дошли да почетат съпруга ѝ разказа: „Първо добре дошли. Благодаря на „Прочети София“, на Мария Ландова, на Силвия Чолева, която такава кампания развихри, че аз в един момент се притесних какво се случва. Но тази паметна плоча…щастлива съм, че се получи нещо толкова силно. Мисля, че повечето споделят това мнение. А дали го е заслужавал - с присъствието си толкова години - вече все по-млади хора цитират неговата поезия. Вероятно е заслужено. Той приживе знаеше, че може малко да е написал, но това, което е написал ще остане да се чете. Ние сме пред къщата, където е израснал. Това е било една малка къщичка в началото. Тази градинка тук е правена от дядо му, Светла му памет. Ние полагаме някакви усилия да я поддържаме. За атмосферата тук, повечето са чували, които не са присъствали, навремето. Чували са за мощните купони, които са се вихрили - къде горе на етажа, къде долу по двора. Имало е тематични вечери - това беше в младежките години, когато все още Жоро можеше да се движи, да контактува свободно.

Впоследствие тези срещи се стесниха в някакви по-тесни контакти в по-задушевни разговори, къде интелектуални, къде шеговити. Той имаше страхотно чувство за ирония, за хумор, разиграваше нещата, че да не звучат толкова сериозно. Всъщност, като човек, който усещаше значимостта на това, което е направил, той, поне аз не съм усетила, да се величаел в общуването си с хората. Може би, човек, който оценява собствената си значимост, не го прави…Нека разкаже някой друг, защото мнозинството от хората или голяма част от хората са общували с него.“ Обърна се тя към присъстващите, но повечето не искаха да говорят, а само казаха, че го обичат. А Валя Рупчева продължи: „Пропуснах да кажа какъв чаровник беше, въпреки всичките си младежки щуротии, хората го обичаха. Той умееше да се харесва не само на приятелите от неговото поколение, а на техните родители, баби и дядовци, с които си пиеше кафето и питието. Дори там, където не се е пушело, на него му се е разрешавало това удоволствие. Впоследствие се оказа, че умее да общува и с по-малките деца покрай дъщеря си. Той толкова сърдечно си говореше с нейните приятелки. Да е жива и здрава, тя е една от най-големите радости, които му донесе. Някой да каже нещо друго и да ме подкрепи…“. Имаше толкова нежност и обич в думите ѝ…

Поетесата Мирела Иванова намери думите в този специален за всички, дошли на улица „Христо Максимов“ 20: „Невероятно е, че Георги Рупчев или както го наричахме Жоро е вече паметна плоча. Познавам го от 1980 година, имаше невероятна атмосфера в дома му, в стаята му, събирахме се, четяхме стихове, говорихме почти денонощно за поезия. Той четеше и някои от любимите си английски поети, техни различни вариации на преводи. Беше много артистична група. Често тук идваха Деян Деянов, Лили Деянова, Владимир Левчев, Николай Дойнов, Веселин Праматаров…Това са хората, които аз помня от онова време… Често говорехме за това как бихме могли да бъдем още по-полезни. Едва ли бихме могли само да го обичаме, трябва да четем и препрочитаме книгите му.“ Тя припомни, че в края на 90-те години, когато с поета Бойко Ламбовски имаха поетично предаване в БНТ „Петък 13“ - първото е било посветено на Георги Рупчев, големия поет.

А неговият приятел, художникът и изкуствовед Калин Николов успя да сподели: „Улицата доби един знак за Жоровото присъствиеи за Жоровото безсмъртие, отдавна съществуващи тук и отдавна навсякъде, където словото има значение. И се вписва със знайните и незнайни неща. / Неговият текст „Георги Рупчев и отношението му към изобразителното изкуство (така, както го разбрах)“, Изказване на „Кръгове поетическо време. Национална научна конференция, посветена на 60-годишнината на поета Георги Рупчев“, Институт за литература към БАН - Направление „Нова и съвременна българска литература“, Столична библиотека, 2017, може да прочетете тук . /

И после всички се отправиха към парка „Гео Милев“ нагоре по уличките. А там на избраното място в пространството на парка срещу едно от любимите места на децата „Лабиринта“ стана забележителен празник, не възторжен, а смислен и дълбок, посветен на Георги Рупчев, гениалния поет, както го нарече Стефан Иванов. Всички участници в това поетично говорене и четене на и за поета се съгласиха с определението, макар и да изразиха мнението, че в наши дни то се използва съвсем не винаги заслужено. А Силвия Чолева каза, че „за поетите, може би не трябва да се говори, а да се чете поезията им…“. Имаше невероятна атмосфера, спираха се хората, дошли с децата си на разходка, да послушат, да разберат.

Вероятно са усетили колко важна за живота им е поезията на Георги Рупчев и не само неговата (или поне на мен много ми се иска). А всичко започна с любима

на поета песен на Джон Ленън, изпълнена от Иван Ланджев, който беше и водещ на поетичната среща, и показа прекрасни умения като музикант заедно с китариста Петко Славов. Всеки от тях говори за поезията на Георги Рупчев, като и цитираха други поети за него, за яркото му присъствие като поет и личност. Прочетоха и любими негови стихове, чухме и негов прочит на поемата „Наша земя“.

Владимир Левчев разказа, че поетът, с когото са били заедно в литературния клуб „Димчо Дебелянов“ в Студентския дом на културата, споделял пред приятели за любовта си към поезията на Валери Петров, независимо, че са много различни. По-скоро поетически родства могат да се открият с Александър Вутимски и Атанас Далчев. Георги Рупчев (2.09.1957 - 28.11.2001). Завършва гимназия в София (1975) и българска филология в Софийския университет (1983). Дебютира като поет през 1980 във в. „Литературен фронт“. През 1981 във в. „Пулс“ е публикуван първият му поетически превод. През 1982 излиза първата му стихосбирка - „Уморени от чудото“. Следват „Смяна на нощната стража“ (1986; 2004), „Смъртта на Тибалт“ (1989), „Силните на нощта“ (1991), „Зоната“ (1996) и „Приковаване на огъня“ (2001). През 2002 г. посмъртно излиза „Отдалечаване на въздуха“. Превежда от английски, руски. Автор е и на един от поетичните преводи на „Песен на песните Соломонови“ (1992). Сред превежданите от него автори са Джон Ленън[1], Уилям Такъри, Томас Стърнз Елиът, Анна Ахматова, Марина Цветаева, Йосиф Бродски, Николай Гумильов, Лоурънс Фърлингети, Алън Гинсбърг и други. Към забележителната си поема „Смъртта на Тибалт“ Георги Рупчев пише: „Ако едно музикално произведение може да послужи за епиграф към поема, то в случая това е „Смъртта на Тибалт“ от балета на Прокофиев „Ромео и Жулиета“. Трябва да съм бил петнайсетинагодишен - тогава човек преди всичко усеща, а по-късно узнава и разбира, или поне си мисли така, - когато бях пронизан от писъка на пиколото, приковаван от усилващите се и самотни тимпанени удари - предсмъртния гърч на Тибалт - и още несъвзел се, полухипнотизиран, полувцепенен, бях понесен от почти пародийно гръмкия траурен марш. Цялата тази музикална и театрална машинария…Година или две след това започнах да се пише този текст, хаотичен и неустойчив, поемащ нови детайли, отхвърлящ други, изминал пътя от юношеската категоричност до по-зрялото и откровено незнание, съдържащо все пак нещо като насмешливо съгласие, смелост и ведрост. Така, без да излизам от софийската си стая, се озовах на някакво странно място, където Верона не е Верона, Англия не е

Англия, а София не е само София, място, където времената се размиват и сливат. В поемата са вмъкнати много скрити цитати (тези от Шекспир са в превод на Валери Петров). Продължавам да считам обезпокояващото присъствие на Тибалт за съвременно.“

Георги Рупчев е от онези поети, които препотвърждават принадлежността на българската поезия към световните образци. По неговите думи „Поезията е нещо неопределено, което непреодолимо се налага да бъде казано, изкрещяно, прошепнато повече или по-малко право в ухото на Вселената.“ В словото си „Коронован княз на метафоричните състояния“, произнесено по случай 40 дни от смъртта на Георги Рупчев и премиерата на посмъртно издадената му от издателство „Факел експрес“ книга „Приковаване на огъня“ Иван Теофилов пише: „Още една книга на Георги Рупчев. Ненадейна, но вероятно желана и мислено очаквана от поета. Още един шанс за обичащия поезията да проникне в преимуществата и дълбокото обаяние на тази лирика, с нейния невероятно подвижен, самокритичен дух и изключително богата изразна система. Георги Рупчев принадлежи към съсловието на родените поети. А всеки един от тях идва с определена мисия. И затова той завинаги ще си остане ТОЙ - независимият, гордият инфант на поезията, стоящ над всичко дребнаво и конвенционално: като своеобразна духовна алтернатива, без която не може да има еволюиращо човечество и аз съм радостен от факта, че съм живял в едно и също време с Георги Рупчев, че съм осезавал и носил в живота си неговото достойно и благородно присъствие.“ А Едвин Сугарев пише: „Поезията на Георги Рупчев е особен, рядък случай, чиято значимост, поне според мен, надхвърля тази на неговото поколение, а и на времето, в което е създадена. Поети като него, като че ли принадлежат към друга раса, за която поезията е наистина самоубийствен занаят - или „проява на инстинкта за неприспособимост“ /надписът на паметната плоча пред дома му/, както го определяше Жоро. И именно затова днес, в подлите и малоумни времена, които обитаваме, такива поети са насъщни. Паметта за тях ни напомня за съществуването на една дълбинна автентичност, в която тъмното и светлото се преливат и чиито пейзажи съграждат език, на който проговаря универсумът. Съизмерването на човека с тази именно автентичност и проблематичността на неговите идентификации в един много повече екзистенциален, отколкото социален план, е голямата тема на всичко написано от Георги Рупчев.“

Седмица след смъртта му на 28 ноември 2001 г. поетът и издател на „Факел Експрес“ Георги Борисов пише много тъжен, дори болезнен текст в негова памет „Смъртта на поета“, който завършва така: „Прескачайки гробовете, без някому да е вече потребно, множеството се пръсна, сбра се отново на двойки по пътя и тогава дочух - съвсем ясно и точно дочух - изтънелия като дух глас на Георги Рупчев:

Тъй своите огньове приковават навеки прикованите, прости ми, всичко беше незначително.“ / целият текст може да прочетете тук /. В края на миналата година в петиция на интелектуалци, поети, съмишленици и приятели на поета Георги Рупчев се предложи да има улица на името на поета. Тогава Силвия Чолева написа в обръщението си за нея: „Изминаха 20 години, в които един от най-големите български поети Георги Рупчев не е сред нас, но поезията му продължава да бъде четена. Тя надхвърля времето, в което е писана, променя езика, променя разбирането за това какво е поезия. Огромният му талант преработи в стихотворения трагизма не само на собственото му живеене, но и трагизма на човека въобще. Мария Ландова, Марин Бодаков и аз, Силвия Чолева много пъти сме разговаряли след смъртта на Георги Рупчев, че в нашия квартал „Гео Милев“, където той живееше, би било хубаво да има улица на негово име… С подкрепата на кмета на общината ни Георги Илиев, се надяваме тази идея да намери обществена подкрепа и да се осъществи. Високият талант на Георги Рупчев заслужава това.“ Идеята е тази малка улица без име, за която стана дума в началото на текста, и отвежда към неговата „Христо Максимов“ да носи името на поета. В интервю за БНР по този повод, тогава, тя заяви: „Макар че не е преведен на чужди езици, той е прескочил тези граници, той е надхвърлил и своето време. Той е част от световната поезия.“ Паметната плоча в памет на Георги Рупчев пред дома му, скулптура на Камен Старче и по неведоми пътища точно в деня,в който беше поставена плочата пред дома на Георги Рупчев излезе от печат и се появи на „Алея на книгата“ поетичният том „Галерия на сърцето“ на Марин Бодаков на издателство за поезия ДА и „Точица“. А Марин отлетя от нас преди една година на 8 септември…Поетите се срещат някъде Горе над нас, а ние да ги четем…≈

Текст: Зелма Алмалех[359]

[359] ***Източник: ВЪПРЕКИ.com, статия Август 2022 г.*** ***https://въпреки.com/post/695195935178964992/%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B8-%D1%80%D1%83%D0%BF%D1%87%D0%B5%D0%B2-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8-%D0%BC%D0%B8-%D0%B2%D1%81%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%BE-%D0%B1%D0%B5%D1%88%D0%B5***

Емблематични софийски сгради отварят врати в „Европейски дни на наследството“

Емблематични софийски сгради отварят врати в „Европейски дни на наследството“, на 17 и 18 септември, съобщават от Френския институт.

По думите им събитието, което се провежда за седми път, е посветено на една много актуална и чувствителна тема за културното наследство на България и неговото съхраняване.

Общо тридесет и три сгради ще посрещат посетители. Сред тях са Студентският дом - за първи път, БНТ, БНР, Боянската църква, литературни музеи, историческия музей на София, Военната академия, зала „България“.

Боянската църква

През тези дни ще може да се посетят сгради, които не познавате и историите за тяхното строителство и уникалността им, допълват организаторите. Допълват, че тази година мотото „Устойчиво културно наследство“ е, за да помисли публиката за връзката между опазването на културното наследство и устойчивото екологичното бъдеще.

Радка Петкова[360]

[360] ***Източник: Built.bg, статия 13.09.2022 г.***
https://built.bg/emblematichni-sofijski-sgradi-otvaryat-vrati-v-evropejski-dni-na-nasledstvoto/

Срещи с архитектурния модернизъм с кинопремиера

Заповядайте на 21 февруари 2022 от 19:30 в Дома на киното, за да видите на голям екран като част от състезателната програма на 26я Фестивал на българското документално и анимационно кино „Златен Ритон“ първите два късометражни филма, представящи емблематични за стила на модернизма сгради в България - Национален студентски дом и Къщата на Ангел Кантарджиев. Режисьори на филмите са Яна Алексиева и Симеон Цончев.

Националният студентски дом на площад „Народно събрание“ №10 е проектиран от архитектите Станчо Белковски и Иван Данчов. Той е един от ярките примери на модернизма в столицата, като идеята за него се заражда още в далечната 1904. Основният камък е положен с празненства и официален водосвет на 30 май 1931 - цели 27 години след зараждането на идеята за създаването му! Изчистената фасада, интериорните колони, лентовидните прозорци и черно-белите мозайки са част от разпознаваемите му модернистични елементи, които го правят необикновен за времето. Студентският дом е пример за сграда, чиято форма служи идеално на функцията й.

Къщата на Ангел Кантарджиев е едно от големите съкровища на българския модернизъм. Проектирана е през 1932 от архитектите Иван Васильов и Димитър Цолов. Уникалната й заоблена фасада с изящни колони и плосък покрив са част от разпознаваемите й модернистични елементи. През годините тя преминава през много перипетии, които засягат не само нейната функционалност, но и външния й вид. Днес е умело реставрирана и се крие сгушена между кооперации във вътрешен двор на булевард „Цар Освободител“ №25А между Ректората и Орлов мост.

Благодарим на Национален фонд „Култура“, който подкрепя нашата дейност през 2022.[361]

[361] ***Източник:: monoco.eu, видео запис 18.02.2022 г.***
https://www.monoco.eu/meetings-modernist-architecture

Емблематични софийски сгради отварят врати в „Европейски дни на наследството“

Емблематични софийски сгради отварят врати в „Европейски дни на наследството“, на 17 и 18 септември, съобщават от Френския институт.

По думите им събитието, което се провежда за седми път, е посветено на една много актуална и чувствителна тема за културното наследство на България и неговото съхраняване.

Общо тридесет и три сгради ще посрещат посетители. Сред тях са Студентският дом - за първи път, БНТ, БНР, Боянската църква, литературни музеи, историческия музей на София, Военната академия, зала „България“.

През тези дни ще може да се посетят сгради, които не познавате и историите за тяхното строителство и уникалността им, допълват организаторите. Допълват, че тази година мотото „Устойчиво културно наследство“ е, за да помисли публиката за връзката между опазването на културното наследство и устойчивото екологичното бъдеще.[362]

[362] ***Източник: БТА, статия 13.09.2022 г.*** ***https://bta.bg/bg/news/326784-emblematichni-sofiyski-sgradi-otvaryat-vrati-v-evropeyski-dni-na-nasledstvoto-***

Музикално-поетична вечер за повече топлота в Сърцата ще се проведе на 7-и Октомври в София (ПОКАНА)

Музикално-поетична вечер за повече топлота в Сърцата ще се проведе на 7-и Октомври от 19.30 ч. в Национален студентски дом, София.

„Прозрения на Любовта към Бога“ е словесният акцент на събитието, в което братя Якъбови, сестри Апостолови и музикалната формация „Основно ветрове“, ще споделят духовни озарения чрез музика и поезия.

Самата Любов е духовна топлина и тъй като Любовта е свързана с топлината, то тя става движение в музикалните тонове, а и в словесните.

Учителят казва, че с музиката може да извървиш всички пътища. Но после Учителят добавя: Аз говоря за вътрешната музика, която се изразява чрез свещения трепет на душата. Музиката е метод, чрез който се разрешават всички въпроси, но тя трябва да влезе вътре в човека. Тази музикалност в човека наричаме вечно добро.

При реалната музика човек не става музикант, а Храм на Истината. При реалната музика човек познава себе си, защото този, който не познава себе си, на никого не може да служи. И Елеазар Хараш казва: „ При реалната музика човек не желае рая, нито даже Божествения свят. Той желае самия Бог. Това няма нищо общо с егоизма. - Желае самия Бог, есенцията на нещата, есенцията на Истината. И само при тази реална музика, човек може да влезе в святостта на Бога и тогава неговата душа става музиката на Бога.[363]

---

[363] ***Източник: Portal12.BG, статия 05.10.2022 г.***
https://portal12.bg/publikatsii/%D0%9C%D1%83%D0%B7%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D0%B5%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D0%B2%D0%B5%D1%87%D0%B5%D1%80-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D1%87%D0%B5-%D1%82%D0%BE%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D1%82%D0%B0-%D0%B2-%D0%A1%D1%8A%D1%80%D1%86%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D1%89%D0%B5-%D1%81%D0%B5-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-7-%D0%B8-%D0%9E%D0%BA%D1%82%D0%BE%D0%BC%D0%B2%D1%80%D0%B8-%D0%B2-%D0%A1%D0%BE%D1%84%D0%B8%D1%8F-%D0%9F%D0%9E%D0%9A%D0%90%D0%9D%D0%90--1-8013?fbclid=IwAR3Znj2Ixg9Q4qyzMzuKaGoOlODUx1EoWWnuL_npll3O6d7PPKrrjAHDJ1c

Изгряващи световни артисти ще гостуват на фестивала за свободен театър АСТ 2022

Боян Тончев

Пет чуждестранни представления на едни от най-предизвикателните изгряващи световни артисти ще предложи между 13 и 30 октомври програмата на фестивала за свободен театър АСТ 2022. За 12 поредна година събитието ще представи подбрана международна и локална програма под мотото „Директно включване“.

Игор Шугалеев (Беларус), Родриго Батиста (Бразилия), Inflexions (Франция), Нея Томшич (Словения) и Мерседес Педроче (Испания) са специалните гости на фестивала. А общо 17-те спектакъла от АСТ 2022 са предназначени за широка и разнородна публика, но освен тях ще бъдат представени и множество паралелни събития.

Невена Екимова и Киара Картучия канят на „Пижамено парти в корема на кита“

Сред тях се открояват партньорствата с платформата „Нови драматургии“, благодарение на които зрителите ще могат да се срещнат с две знакови имена за американската независима сцена - Томас де Франц и Браян Роджърс, с платформата „Радар София“, които ще се включат с представянето на резултатите от уъркшопа на египетския артист Ислам Елнебиши и с музей „Дом на хумора и сатирата“ Габрово с премиерата на документалния филм „Смехът и свободата“.

През последните единадесет години АСТ Фестивал за свободен театър се установи като ключово и очаквано събитие за столичани. Дванадесетото издание на АСТ - „Директно включване“ - ще представи и впечатляваща българска програма. Тя включва впечатляващо жанрово и тематично разнообразие и се състои от общо осем спектакъла, три танцови филма и специалния формат „Show and Tell“, в който ще бъдат представени български трупи и проекти в развитие. Българската селекция се осъществява в партньорство с театрална компания „Момо“ и е подкрепена от Столична програма култура, в направление „Театър“.

Международни визуални артисти ще представят 7-часов хепънинг в софийско подземие

В програмата на АСТ тази година ще бъдат проведени образователни и дискусионни модули със специални гости от Европейската асоциация за

независими изпълнителски изкуства, Платформата за изпълнителски изкуства в Берлин и много други, както и уъркшопи водени от Христо Христозов, Стефан Щерев и Димитър Узунов. За първи път активно участие в осъществяването на фестивала ще вземат младежите от актьорска школа „Драмеди“.

Събитията от АСТ 2022 - представления, уъркшопи, конференция и кръгла маса, ще се проведат на три сцени: Топлоцентрала, Дерида и Национален студентски дом. Пълната програма можете да откриете на www.actfest.org и в социалните мрежи.

Фестивалът се осъществява с подкрепата на Министерството на културата на Република България и Столична община.[364]

[364] ***Източник: dnevnik.bg, статия 07.10.2022 г.*** ***https://www.dnevnik.bg/kultura/2022/10/07/4400453_izgriavashti_svetovni_artisti_shte_gostuvat_na/?ref=rss***

„Директно включване“ е мотото на 12-ото издание на фестивала за свободен театър АСТ

„Директно включване“ е мотото на 12-ото издание на фестивала за свободен театър АСТ. То ще се състои от 13 до 30 октомври, съобщават организаторите.

Пет чуждестранни представления са включени в програмата на фестивала. Автори на представленията са Игор Шугалеев (Беларус), Родриго Батиста (Бразилия), Inflexions (Франция), Нея Томшич (Словения) и Мерседес Педроче (Испания). Осем спектакъла и три танцови филма са в българската програма на форума. Родни трупи и проекти в развитие ще участват в специалния формат „Show and tell“. Българската селекция се осъществява в партньорство с театрална компания „Момо“ и е подкрепена от Столична програма култура, в направление „Театър“. Двама представители на американската независима сцена - Томас де Франц и Браян Роджърс, ще се включат в паралелната програма на фестивала. Те ще представят резултатите от уъркшопа на египетския артист Ислам Елнебиши. Музей „Дом на хумора и сатирата“ в Габрово ще направи премиера на документалния филм „Смехът и свободата“. Образователни и дискусионни модули също са част от АСТ тази година. На тях ще присъстват гости от Европейската асоциация за независими изпълнителски изкуства, Платформата за изпълнителски изкуства в Берлин и др. Уъркшопове ще бъдат водени от Христо Христозов, Стефан Щерев и Димитър Узунов. Участие във фестивала ще вземат и артистите от актьорска школа „Драмеди“. Събитията от фестивала ще се състоят на три сцени - „Топлоцентрала“, „Дерида“ и Национален студентски дом. „Искаме да вдъхновяваме публиката и артистите да чувстват и разсъждават по-смело и по-отговорно“, коментира Стефан Прохоров, председател на Асоциацията за свободен театър, която заедно с театрална компания „Момо“ организира форума. Фестивалът за свободен театър АСТ се осъществява с финансовата подкрепа на Министерство на културата, Столична община, институт „Сервантес“, „Театроскоп“, WBE, Френския институт в София и в партньорство с Регионален център за съвременни изкуства, „Топлоцентрала“, сцена „Дерида“, Национален студентски дом и Гьоте институт. [365]

[365] ***Източник: bta.bg, статия 07.10.2022 г.*** ***https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/340530--direktno-vklyuchvane-e-mototo-na-12-oto-izdanie-na-festivala-za-svoboden-teata***

Представят лицата на неформалното образование

Стела МАРИНОВА

Национална конференция с международно участие на тема „Кризисни предизвикателства и посткризисни перспективи на неформалното образование в България“ се провежда на 14 октомври в СУ „Св. Климент Охридски“. Зад инициативата стоят 11 партньорски организации. Нейни домакини са Факултетът по педагогика на СУ, туристическата агенция „Ваканция М“ и детските образователни центрове Smarty Universe - Варна. По време на 4-дневното събитие опита си за справяне с кризисни ситуации в сектора на допълнителните образователни дейности и услуги ще споделят над 50 представители на министерства, агенции, читалища, сдружения, младежки организации, центрове за подкрепа за личностно развитие, частни артшколи и музеи, малки и средни предприятия, технологични компании и местни инициативни групи.

„Искахме да направим диалог и мост между всички. Да се види, че този сектор има много лица, които заслужава да бъдат познавани“, споделя пред „Аз-буки“ един от организаторите - проф. д-р Силвия Николаева, ръководител на Центъра за интердисциплинарни изследвания и иновации в неформалното образование към Факултета по педагогика на СУ.

Конферентната програма е разделена на шест тематични панела: „Новите предизвикателства и перспективи пред свързаността между формалното, неформалното и информалното образование в България“, „Социалните функции и измерения на неформалното образование“, „Кариерно образование и консултиране в неформалното образование“, „Образование и обучение за възрастни“. „Младежка работа и неформално образование“ и „Анимация, спорт, изкуства и неформално образование“. Включват се представители на академичните среди, бизнеса, граждански организации, общински структури, експерти от Образователното министерство. „Искаме да превърнем един затворен академичен университетски разговор в разговор на езика на всички, които имат принос и правят възможно качественото неформално образование“, казва още проф. д-р Николаева.

Програмата на 14-и приключва с тематични паралелни сесии, на една от които дистанционно се представят европейски изследвания и добри практики в сферата. В онлайн сесия на английски език участват и бележити изследователи от

Япония, Великобритания и Ирландия. Конференцията е предшествана от културна програма в Студентския дом със спектакъла „Театър в училище“. А в „Студентска секция“ настоящи и бивши студенти от специалност „Неформално образование“ представят свои научни разработки.[366]

[366] ***Източник: press.azbuki.bg, статия Брой 41, 2022 г.***
https://press.azbuki.bg/news/novini-2022/broj-41-2022/predstavyat-liczata-na-neformalnoto-obrazovanie/

Беларуски изгнаник с протестен пърформанс в София срещу Лукашенко

Вяра Стоянова

Беларуски изгнаник с протестен пърформанс в София срещу Лукашенко

Изпълнението е част от програмата на „АСТ Фестивал за свободен театър“

Коленичил пред стената, с ръце зад гърба и глава, наведена надолу, Шугалеев пресъздава образи на свои сънародници, опълчили се срещу режима в Беларус.

Пърформанс протест срещу диктаторския режим на Лукашенко в Беларус е сред спектаклите в програмата на тазгодишния „АСТ Фестивал за свободен театър“. Неговото 12-то издание ще се проведе между 13 и 30 октомври под мотото „Директно включване“ и ще представи силна международна и българска програма с гастроли на творци и трупи от Беларус, Бразилия, Франция, Словения и Испания.

Сред заглавията е „Телефонът на абоната е изключен или се намира извън обхват“ на Игор Шугалеев от Беларус, който живее в изгнание от родината си. Моноспектакълът му, който може да се гледа на 15 октомври от 20 ч. в „Топлоцентралата“, е вик за подкрепа за гражданското общество на Беларус, което през 2020 г. в разгара на пандемия от Ковид-19 протестира срещу преизбирането на Александър Лукашенко, президент на страната от 1994 г. Демонстрациите бяха брутално потушени от правителството, десетки бяха арестувани, разпитвани, появиха се обвинения за изтезаване и целенасочен тормоз. Част от протестиращите просто изчезнаха, при набиране на телефонния им номер се чува познатото „Телефонът на абоната е изключен или се намира извън обхват“.

Придружен от видеопрожекции на живо и шумно тиктакащ часовник, Шугалеев се излага на метод на мъчение, с който са заплашени протестиращите в страната му. Коленичил пред стената, с ръце зад гърба и глава, наведена надолу, той опитва невъзможното: да даде лице на измъчените хора - повечето от които са се превърнали само в число или няколко пиксела в медиите.

„Директно включване“ ще има и от България, ще бъдат представени независими спектакли в различни жанрове и с широка тематика, селектирани в партньорство с театрална компания „Момо“. Сред тях е и „Сцени на разсъмване“, който на 13 октомври ще даде официално начало на фестивала в Националния студентски дом. Спектакълът с режисьор Юлиана Сайска е за тънката линия между

съня, спомена и кризата на предстоящия ден, в който се случва проясняването на съзнанието. Работата търси отговор на въпросите как участваш в света като твоя реалност, кое наричаме реалност, как да разпознаем собствените си чувства и да ги легитимираме, в какво се превръща способността ни за чувстване…

ОПЕРНА ГАЛА с РОЛАНДО ВИЙЯЗОН

Спектаклите от „АСТ 2022“ са предназначени за широка и разнородна публика, изтъкват организаторите, а освен тях ще бъде представена и богата паралелна програма. В нея се открояват партньорствата с платформата „Нови драматургии“, благодарение на които ще можем да видим и чуем две знакови знамена от американската независима сцена - Томас де Франц и Брайън Роджър; платформата „Радар София“, които ще се включат с представянето на резултатите от уъркшопа на египетския артист Ислам Елнебиши, и габровският „Дом на хумора и сатирата“, който ще представи премиерно документалния си филм „Смехът и свободата“.

В програмата на АСТ тази година ще бъдат проведени образователни и дискусионни модули със специални гости от Европейската асоциация за независими изпълнителски изкуства, Платформата за изпълнителски изкуства в Берлин и много други, както и уъркшопи, водени от Христо Христозов, Стефан Щерев и Димитър Узунов. За първи път активно участие в осъществяването на фестивала ще вземат младежите от актьорска школа „Драмеди“.

Останалите събития от програмата ще се проведат в „Топлоцентрала“, „Дерида Денс Център“ и Национален студентски дом. Пълната програма можете да откриете на www.actfest.org.

„АСТ Фестивал за свободен театър 2022“ се осъществява с финансовата подкрепа на Министерство на културата, Столична община и др.[367]

[367] ***Източник: ploshtadslaveikov.com, статия 13.10.2022 г.*** ***https://www.ploshtadslaveikov.com/belaruski-izgnanik-s-protesten-parformans-sreshtu-lukashenko-v-sofiya/***

И най-важното е да следваш сърцето си Плейбек-театърът е импровизационен театър, който играе истинските, лични истории на публиката.

Представяме ви двама актьори на плейбек-театър - Нелла Чилачава и Васил Спасов.

Нелла Чилачава и Васил Спасов са двойка на сцената и в живота. Нелла Чилачава е основател и ръководител на плейбек-театър „Другие“ (The other). Той съществува в 4 града в Русия, 1 в Мексико и е в етап на развитие в Турция, както и тук, в България.

Нелла Чилачава е акредитиран плейбек-учител, супервайзър на плейбек групи, психотерапевт, групов терапевт.

Васил Спасов е основател и ръководител на „Гласовете на София“ - улична плейбек-театър акция, международен плейбек учител, театрален режисьор и актьор с опит - както в класическия театър, така и във форум театъра. Фасилитатор е на тим-билдинг активности.

Тя споделя, че обича хората и човешките истории, които чрез плейбек-театъра всички споделят.

„И най-важното е да следваш сърцето си. По този начин, аз срещнах своята любов - Васил“.

„Аз съм актьор и режисьор, влюбен съм в театъра от 8-ми клас, Занимавайки се с различен вид театър, съвсем случайно попаднах на плейбек театъра“, споделя от своя страна Васил.

Той разказа, че когато при един престой в Италия го е пробвал за първи път, за него е било огромно преживяване и веднага е решил, че трябва да се занимава с това. През 2018-та на един международен лагер по плейбек-театър, се запознава с Нелла.

На 17 октомври, понеделник, в Национален студентски дом, започва курс по плейбек-театър, който двамата актьори Васил Спасов и Нелла Чилачава ще водят. Той ще продължи до 19 декември.

„Идеята е да се разкрепостим творчески, децата в нас да си поиграят хубаво и да имаме едно много положително преживяване, в което постепенно ще дойдат и други неща в които всеки ще може свободно да се извява“, разказаха актьорите.

За курса можете да се запишете, на тяхната страница в инстаграм: Why not_company

На 16 октомври, Нелла Чилачава ще води уъркшоп.в Нов Български университет. Той е безплатен за студенти.

Чуйте още интересни детайли от разговора на Кристиян Илиев в звуковия файл.[368]

[368] ***Източник: БНР, Радио София, аудио запис 15.10.2022 г.***
https://bnr.bg/sofia/post/101721261/vsichko-se-sluchva-na-momentabez-predvaritelen-scenarii

„Контакти“ на Живко Арабов гостува в Казанлък

На 2 ноември, сряда, в 17:30 часа, Музеят на фотографията и съвременните визуални изкуства открива изложбата „Контакти“ на Живко Арабов.

Живко Арабов е роден през 1946 год. Започва да се занимава с фотография като студент в Лесотехническия институт. Той преминава през увлечението към кинолюбителството и фотолюбителството. Присъдено му е званието „Фотограф-художник“.

Носител е на над 100 награди в национални и международни фото-конкурси. Негови самостоятелни изложби са показвани в София, Коми АССР, Москва, Стокхолм, Скопие, „Фотоваканция“, Созопол „Аполония-89“.

Снимките му илюстрират представителни албуми, като тези на детската асамблея „Знаме на мира“ и проекта „Красива България“. В близкото минало е бил ръководител на Представителния фотоклуб при Студентски дом на културата.

След 1990 год. става преподавател по художествена фотография в НАТФИЗ, а по-късно в НБУ. Той получава плакет на Фотографската Академия „Янка Кюркчиева“ - за принос към родното фотографско изкуство през 2010 година.[369]

[369] ***Източник: Kazanlak.Com, статия 25.10.2022 г.***
https://www.kazanlak.com/news-38380.html

Фотографът Живко Арабов представя в Казанлък изложбата „Контакти“

Ралица Стефанова

Изложбата „Контакти“ на фотографа Живко Арабов ще бъде открита в Музея на фотографията и съвременните визуални изкуства в Казанлък, съобщи за БТА директорът на културния институт Стефан Папукчиев. Събитието ще се състои на 2 ноември от 17:30 часа.

„В изложбата има предимно портрети, но и градска фотография. Творбите са черно-бели, използвани са сребърни халогениди“, посочи Папукчиев. Той уточни, че всички фотографии в изложбата „Контакти“ са напълно авторски - творецът ги е снимал, проявявал, копирал и паспартирал. Живко Арабов е роден през 1946 година. Започва да се занимава с фотография като студент в Лесотехническия университет в София. Той преминава през увлечение към киното и фотографията и му е присъдено званието „фотограф - художник“. Авторът е носител на над сто награди в национални и международни фотографски конкурси. Негови самостоятелни изложби са показвани в София, Созопол, Москва, Стокхолм, Скопие и други. Негови снимки илюстрират представителни албуми като тези на детската асамблея „Знаме на мира“ и проекта „Красива България“. В близкото минало Живко Арабов е бил ръководител на Представителния фотоклуб при Студентски дом на културата, както и преподавател по художествена фотография в Националната академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“ и в Нов български университет. Той е носител на плакет на Българска фотографска академия „Анка Кюркчиева“ за принос към родното фотографско изкуство през 2010 година. Експозицията ще остане в казанлъшкия музей до 12 декември, след което на 14 декември ще бъде открито тазгодишното издание на традиционния „Фотографски салон“, напомни Стефан Папукчиев. Живко Арабов гостува за пръв път в Казанлък, а предстоящата изложба се организира съвместно с Българската фотографска академия „Янка Кюркчиева“ и с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“, каза още директорът на музея.[370]

[370] ***Източник: БТА, статия 25.10.2022 г.*** ***https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/349306-fotografat-zhivko-arabov-predstavya-v-kazanlak-s-izlozhbata-kontakti-***

34-тото издание на международния форум за компютърни изкуства „Компютърно пространство“

34-тото издание на международния форум за компютърни изкуства „Компютърно пространство“ стартира на 27-ми октомври в Национален студентски дом и продължава до 29-ти октомври.

„Компютърно пространство“ (https://computerspace.org) се провежда за 34-ти път и показва синтеза наука-технологии-изкуство. Международният форум за дигитални изкуства има конкурсна и фестивална част. Церемонията по награждаване на победителите ще се състои на 27 октомври от 13 ч в Националния студентски дом, по време на фестивалната част, 27-29 октомври. Интересни проекти в 8 категории спорят за първите места- креативни идеи в областта на компютърната графика, компютърната анимация, електронната музика, уеб дизайн, интерактивни изкуства. Представители на Столична община и други организации ще връчат наградите на победителите.

Фестивалната част включва изложби, уоркшопове, семинари и представяния на проекти. Един от акцентите тази година е „Изкуствен интелект компютърно генерирани изображения“. Достига ли изкуствения интелект и електронната креативност човешката? Как функционират генераторите на изображения, кои са пионерите в тази област, кои са авторите у нас, които експериментират с тези алгоритми. Интересни и полезни са и семинарите за 3D графика, за виртуална реалност, графичен дизайн, както и представянията на чуждестранни наградени автори в областта на електронната музика.

Изложбата „Бинарният свят и историята на българските „Елка“„ ще ни покаже развитието на българската електроника, от електронните лампи, през полупроводниковите елементи до интегралните схеми. Елка 6521, четвърта в света и първа с операция коренуване, едни от първите портативни калкулатори Елка 101, с впечатляващ дизайн и изнасяни за Западна Европа, Интересно е и развитието на дисплеите при калкулаторите, от лампови до LCD. Ще бъдат представени и механични калкулатори от 19 век. Изложбата с интерактивни инсталации на ученици от ТУЕС показва забавната страна на електронното изкуство- иновативни идеи на младежи. По традиция се показват и дизайнерски решения на студенти от НБУ в изложбата „компютърна графика“. 3D мапинга е също една от темите на изложбите на „Компютърно пространство“. Шоуто

„Светлини на свободата“ на MP Studio превръща един от един от най-емблематичните монументи в града - Бранденбургската врата, в портал към историята на Берлинската стена. Единствената по рода си 3D мапинг проекция „Винсент среща Рембранд: Неразказната история“ е своеобразно реализиране на неслучилата се среща между двамата художници. Полина Борисова, ADCOM ще представи функциите на новия таблет Wacom Cintiq Pro 27

Форумът е част от Календара на културните събития на Столична община. Проектът е реализиран с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“ по програма „ПРОГРАМА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ОРГАНИЗАЦИИ В ОБЛАСТТА НА ЛЮБИТЕЛСКОТО ТВОРЧЕСТВО“. „Компютърно пространство“ се реализира и в партньорство с Министерство на образованието и науката, Национален студентски дом, BG Design Group, ADCOM и Нов български университет. По традиция, наши медийни партньори са БНТ и БНР. [371]

[371] ***Източник: Photo Cafe, статия 26.10.2022 г.***
https://photocafe.bg/news-26102022/

За хората, шараните и Златната рибка

Спектакълът на VOX POPULI „Златната рибка“ е един от първите театрални факти в постепидемично време.

Спектаклите на Неда Соколовска са като моментна снимка, уловила хора, обществени и социални групи, парчета живот, които иначе няма как да срещнеш, да (със)преживееш. Проектите на режисьорката, реализирани съвместно със Студио за документален театър VOX POPULI, са колкото театър, толкова и антропология, социология, журналистика. Те вадят от анонимност иначе „невидимите“: хора с двигателни увреждания („Невидими № 1“), политическите и социални имигранти у нас („Мир вам“, „Невидимите №2: Фу“), отмиращи диалекти и техните носители („Яце форкаш“). Вадят наяве маргинализирани общности, неудобни теми и проблеми, които в съгласие между общество и власт по традиция се замитат под килима и там си престояват до пълната им забрава. Вадят публиката от зоната ѝ на комфорт. Вадят актьорите от обичайната рутина на репертоарните театри. Казано с една дума, тия спектакли (терминът е компромисен поради липса на по-подходящ за вербатим театъра) са като камъче в обувката сред общата полусънна немара на нашия театър и будната кома на медиите ни.

С най-новия си проект „Златната рибка“ Неда Соколовска и VOX POPULI отново осветяват „невидимите“: доскорошните заложници на Националната лотария, за които търкането на билетчета се беше превърнало буквално в наркозависимост. Този опиат правеше по-поносимо болезненото им съществуване, притъпяваше чувствителността им, свиваше живеенето от билетче до билетче. Но най-главното - даваше надежда. Най-дефицитната стока в наше време. Затова тези хора бяха приковани от заложническия Стокхолмски синдром към онези, които им продаваха надежда. С пълното съзнание колко ефимерна е тя и колко нищожни са шансовете им. Нали точно заради това по няколко пъти дневно по телевизора им показваха щастливците, на които Златната рибка е проговорила.

Спектакълът не се занимава с трусовете по високите етажи, довели до спирането на Националната лотария, а с „тихите“ хора, благодарение на които тя съществуваше. Неда Соколовска и екипът на това представление са открили своите реални персонажи на пазара в Красна поляна. Този документален спектакъл отново е построен на базата на знаковата за студиото вербатим техника: актьорите дословно (verbatim, дума по дума) възпроизвеждат словото, интонацията,

емоцията от аудиозаписите на интервюираните по темата. Но това е само техническата страна. Всъщност Мила Банчева, Зоя Шопова, Живко Гущеров и Петко Каменов в рамките на час и нещо се претопяват в действителните персонажи, върху чиито истории се гради спектакълът.

На пръв поглед в документалния театър съществува някакво отстранение на представящите го, сякаш липсва авторската гледна точка, думата има единствено документът. Като в оная шокираща, спечелила Пулицър снимка на Кевин Картър с гаснещото, измършавяло от глад момиченце и лешояда до него, който търпеливо очаква угощението си. Но това е само на пръв поглед. Вниманието към тези „невидими“ вече говори само по себе си. Емоционалната топлина, с която актьорите живеят своите персонажи - също. В общия тон на спектакъла няма дори нотка на осъждане, само съпричастност, разбиране, протегната ръка.

А междувременно събитията през последните месеци натрупаха огромен материал за следващ спектакъл на Неда Соколовска и студиото за документален театър. „Невидими 5: COVID-19“?

„Златната рибка“ може да гледате на 30 юни от 19 и 21 ч. в Камерната зала на Националния студентски дом, пл. Народно събрание 10. [372]

[372] ***Източник: Култура.БГ, статия 28.06.2020 г.*** ***https://kultura.bg/web/%d0%b7%d0%b0-%d1%85%d0%be%d1%80%d0%b0%d1%82%d0%b0-%d1%88%d0%b0%d1%80%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d1%82%d0%b5-%d0%b8-%d0%b7%d0%bb%d0%b0%d1%82%d0%bd%d0%b0%d1%82%d0%b0-%d1%80%d0%b8%d0%b1%d0%ba%d0%b0/***

Идва международният форум за компютърни изкуства „Компютърно пространство“

Международният форум за дигитални изкуства има конкурсна и фестивална част. Интересни проекти в 8 категории спорят за първите места - креативни идеи в областта на компютърната графика, компютърната анимация, електронната музика, уеб дизайна и интерактивните изкуства.

Какво разказа в студиото Росен Петков - председател на Организационния комитет на „Компютърно пространство“ за събитието, вижте във видеото.[373]

[373] ***Източник: БНТ, Предаване „100% будни“, видео запис 24.10.2022 г. https://bnt.bg/news/idva-mezhdunarodniyat-forum-za-kompyutarni-izkustva-kompyutarno-prostranstvo-v330225-310904news.html?fbclid=IwAR1fRqj-lDa63wId7VdbeT1Q_ZsPkqkh8g6WQoKEsnjBcTNrmAbqWi8bVk0***

Каква е историята на българската „Елка“

Международен форум показва развитието на електрониката

34-ото издание на международния форум за компютърни изкуства „Компютърно пространство“ се провежда в Националния студентски дом. Един от акцентите тази година е изложбата „Бинарният свят и историята на българската „Елка“, която показва развитието в електрониката.

„Това е механично сметало, механични калкулатори. Историята на механичните сметала датира още от времето на египтяните. Може да видим първия български електронен калкулатор „Елка 62“, обясни Антон Оруш, който е колекционер на българска техника.

На фестивала десетокласници представят проекта си на марсоход. „Той е с шест колела и камера, като целта е да се изследва Червената планета, тъй като в момента тя не е достижима за хората“, разказа една от ученичките.

„Светът на технологиите е гигантски. Там всичко е възможно и всичко е интересно“, сподели друг ученик.

Повече гледайте във видеото.[374]

[374] ***Източник: НОВА ТВ, Новините, видео запис 28.10.2022 г.*** ***https://nova.bg/news/view/2022/10/28/388199/%D0%BA%D0%B0%D0%BA%D0%B2%D0%B0-%D0%B5-%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B5%D0%BB%D0%BA%D0%B0-%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BE/***

За свободата да бъдеш себе си

Една година след участието в „Гласът на България“ младият изпълнител Христина Йосифова (ХРИСИ) представя дебютния си сингъл „Still Green“.

„Ще ми изскочи сърцето, да знаете“, написа 17-годишната Хриси в социалните мрежи, малко преди премиерата на видеоклипа „Still Green“, която беше вчера - 28 октомври, в 19 часа в YouTube. За Хриси да създава музика и да разказва истории с нея, е сбъдната мечта. Истории за пътя към самите нас и вярата, която ни движи напред. Нейното творчество е своеобразен израз на свободата да бъдем себе си. То показва пътя на един млад човек, за който музиката е не само начин на изразяване, но и движеща сила.

„Still Green“ е първата от общо 9 песни в дебютния музикален албум „Humanity“, по който ХРИСИ работи с именития музикант, композитор и текстописец Ангел Дюлгеров. Той е музикален продуцент на албума и автор на ангажиментите в него. През 2023 година албумът ще има своята премиера на живо с бенд.

За работата си с Ангел Дюлгеров тя споделя: „След Гласът започнахме да записваме и да работим по албума. Много съм благодарна на Димитър Еленски, моят първи учител по китара, че ни свърза. Бях много щастлива, когато Ангел каза, че е чул песните, харесали са му и иска да работи по целия албум. Беше голямо признание и чест за мен точно той да пожелае да продуцира моята музика - Ангел Дюлгеров, когото всички познаваме от работата му с едни от най-големите имена на музикалната сцена в България, като Лили Иванова, Любо Киров, Орлин Павлов, Михаела Маринова и други артисти и банди.“

Музикалният видеоклип на „Still Green“ е реализиран с прекрасния творчески тандем Орлин и Веско Менкаджиеви, които режисират и заснемат видеото на песента. Посветени в изкуството, те създават видео продукция, която отговаря съвсем точно на творческата концепция на Христина и с това поставят началото на следващи общи проекти. За брилянтната хореография на танцьорите във видеото Свилена Николова и Петър Герзилов заслуга има самият Петър, който е професионален хореограф, танцьор и режисьор. Снимките зад кадър са дело на фотографа Иван Христов. А за визията на ХРИСИ думата имат Ралица Рот (грим и коса) и Олга Мекикчиева (стилист). Част от невероятния екип е и вокалният педагог на ХРИСИ - Искра Ангелова, която работи с нейния глас от ранна детска

възраст. Видеото е реализирано в Камерна зала на Национален Студентски дом на културата.

Ето какво споделя за работата си с младия талант самият Ангел Дюлгеров: „Изключително съм щастлив, че имам възможност да работя с артист като Христина. За първи път я забелязах на нейното участие в „Гласът на България“, където веднага видях таланта й и чух гласовите й възможности. Тогава не подозирах за авторските й идеи и за нейното умение да пише музика. След предаването тя се свърза с мен. Беше ми много интересно да чуя някакви нейни идеи. И всъщност не очаквах, че толкова много ще ме вдъхновят. Нещата, които тя ми изпрати, веднага ме накараха да седна на компютъра и да започна да мисля по тях като аранжименти и като продукция. Много съм щастлив от резултата, който постигнахме. Приех нещата като свои. Те са близки до това, което аз бих направил за себе си и не съм пестил като енергия и като идеи. По-скоро се задълбах и се гмурнах в приключението, което се казва „Humanity“ - нейният първи албум. Нямам търпение хората да чуят това, което сме направили, и съм сигурен, че музиката ще стигне до сърцата и душите им.“[375]

[375] ***Източник:*** **Cosmopolitan.bg,** ***статия 29.10.2022 г.***
https://www.cosmopolitan.bg/a/za-svobodata-da-bdes-sebe-si

Me And My Devil със самостоятелен концерт

Me And My Devil се завръщат на сцена за самостоятелно шоу на 2 декември в Национален студентски дом.

Музикантите обещаващо смазващ концерт, а повече от половината билети вече са изчерпани.[376]

[376] ***Източник: Stand.bg, Музика, покана 31.10.2022 г.*** ***https://stand.bg/page/detail/title/Me+And+My+Devil+%D1%81%D1%8A%D1%81+%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%8F%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD+%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D1%80%D1%82***

Никола Груев - Котарашки с нова песен и четвърти студиен албум

На 11 ноември в Националния студентски дом композиторът Никола Груев - Котарашки заедно с групата си „Kotarashki and the Rain Dogs“ ще представят четвъртия си студиен албум, както и най-новата си песен „ Dogs out“.

Вижте повече във видеото.[377]

[377] ***Източник: БНТ, Предаване Култура.БГ, видео запис 03.11.2022 г.*** ***https://bnt.bg/news/nikola-gruev-kotarashki-s-nova-pesen-i-chetvarti-studien%C2%A0-album-v330997-311447news.html***

Kottarashky завъртя новата песен и 4-и студиен албум

Милла Иванова

Новата песен Zaide на Kottarashky& The Rain Dogs се завъртя пилотно със слънчева доза чил и много градско щастие. Това е втората песен от 4-ия студиен албум „Doghouse“. Zaide има типичното закачливо и позитивно звучене за Никола Груев - Kottarashky, но клипът е това, което в социалните мрежи обсъждат като „Евала“ и „Най-накрая нещо ново по старата тема“.

Live -промото на албума ще се състои на 11 ноември в Национален студентски дом в бутиков концерт с ограничен брой места. 10 -те чисто нови песни ще бъдат представени на камерна сцена като най-страстните фенове е жизненонеобходимо да си купят билети още сега от тук:

На концерта, разбира се, ще звучат и най-обичаните песни на Kottarashky, които едновременно ни карат на танцуваме, да се радваме на живота и да дишаме радост с пълни гърди.[378]

[378] ***Източник: otograda.bg, статия 02.11.2022 г.***
https://otgrada.bg/art/kottarashky-zavrtya-novata-pesen-i-4-i-studien-album

Преди 100 години Денят на народните будители за първи път се чества като празник

Малцина знаят, че за разлика от Кирило-Методиевия празник, Денят на народните будители се вписва много по-късно в честванията, посветени на българския дух. Това се случва по време на самостоятелното управление на БЗНС (1920 - 1923 г.), важен момент от което е предприемането на мерки за повдигането на националния дух и налагането на традиции, тласкащи учащата се младеж, а и всички българи към преодоляване на духовния срив след двете национални катастрофи. За целта започва да се обръща голямо внимание на героичните страници от историята на България и на бележитите ни дейци.

През 1920 година Стоян Омарчевски внася в Народното събрание законопроект за поставяне на бюстове на заслужили българи в централната алея на Борисовата градина. Законопроектът е гласуван и става Закон за увековечаване на паметта на именити българи, а неговият вносител е в основата и на идеята за създаването на празника на будителите.

Натоварен официално с поръчение да оформи патриотична и националнообединителна идея, висшият служител в Министерството на народното просвещение Никола Балабанов предлага един ден от годината да стане „специален“, като се посвети на изтъкнатите български дейци от различни области - духовници, учители, общественици. Предвижда се празникът да се чества в училище, но така, че да се превърне във всенароден ден. За първи път това става през 1922 г. по нареждане от Министерството на народното просвещение и с одобрението на Министерския съвет. В обръщението си към ректора на Софийския университет, директорите на Художествената и Музикалната академия, учителските институти, средните училища и окръжните училищни инспектори (Окръжно N 17743/28.VII.1922 г.) министърът на просветата Стоян Омарчевски посочва причините и целите на тържественото честване: „За да се възбуди у нашата учаща се младеж и изобщо в младите наши поколения здрав, дълбок, смислен интерес към дейците на нашето минало, към просветните, политическите и културни дейци на нашия национален живот - интерес, който засега се засяга случайно, било само от учителите по история и български език, било от отделни обществени дейци, Министерството на народното просвещение определя деня 1 ноември, деня на св. Йоана Рилски, и за празник на българските будители, за

празник, да го наречем, на големите българи, чрез който празник, уреден планомерно и системно, да се обединяват всички усилия в това направление, като тоя ден се превърне в култ на българския народен гений: отдавайки почит към паметта на народните будители, към ония, които като самоотвержени воини водеха българския народ в миналото към просвета, към свобода, към култура, да вдъхновим младежта чрез техните светли образи към народни и културни идеали“.

През 1923 г. 1 ноември се утвърждава като официален „за честване паметта на заслужилите българи“. Тогава се приема и направеното по-рано от проф. Боян Пенев предложение названието на празника да бъде Ден на народните будители.

Ученици от Първа прогимназия на парад по случай Деня на народните будители. На преден план е ученичката Йорданка Мартинова, носеща портрет на Теодосий Търновски. Велико Търново, 1 ноември 1934 г.

Оправдан интерес и гордост предизвиква фактът, че във Велико Търново на тази дата предшествениците ни отдават заслужено признание на всички съзидатели и защитници на родината, борци за нейната свобода, независимост, обединение и културен просперитет, чествайки още от края на 20-те години на миналия век Деня на будителите заедно с Бойния празник на частите от Търновския гарнизон.

През 1929 г. се заражда и идеята всяка година на тая дата да се канят изтъкнати великотърновци, живеещи в столицата или в чужбина, „за да се докаже пред света, че царственият град на Асеневци е все още велик и просперираш чрез своите бележити синове, прославящи го далеч зад пределите на родното място“.

Неотменна част от празнуването на 1 ноември става и дефилирането на местните ученици, носещи портрети на народните будители. В спомените на стари търновци се откриват любопитни и интересни моменти, свързани с вълненията около тая традиция. Кръстина Дянкова, ученичка в училище „Петър Дабков“ през 30-те години на миналия век, споделя, че с най-голямо удоволствие носи портрета на дядо Славейков, „защото е голям будител, пък е и от Търново“, а Иван Няголов от същото училище с огорчение пише, че „веднъж не ми дадоха да нося снимка на будител, защото имах провинения. Оттогава започнах да уча старателно и да внимавам с поведението си“.

На тоя ден се откриват и сказките на Народния университет „Велико Търново“. Пред множество граждани изтъкнати интелектуалци говорят по теми, свързани главно с културно-просветното израстване на болярите.

На 1 ноември, патронен празник в миналото и на академичната младеж, членовете на Независимия студентски съюз предприемат благотворителни акции във всички по-големи градове на страната. Велико Търново е задължителна част от програмата им, тъй като е не само важно културно средище, но и жителите му са сред най-щедрите дарители. Известно е, че старостоличани се нареждат сред първенците, предоставили средства за строеж на студентски дом в София.

Така в миналото великотърновци успяват не само да изпълнят указанията на Министерството на народното просвещение Деня на народните будители „да се урежда с оглед на местните събития и местните дейци, като на последните се отдава нужната почит, нужното внимание за назидание, подем и вдъхновение на поколенията“, но и да утвърдят авторитета на града в цялостния културен живот на страната.

Честван до 1945 г., през следващите десетилетия празникът попада в графата на „националистическите и шовинистични“ тържества и е заличен от празничния календар, но не и от историческата ни памет. През 1990 г. по инициатива на сдружение „Мати Болгария“ Денят на народните будители отново заема своето място в храма на българската духовност. А в днешния кризисен период все повече имаме нужда от достойния пример на будителите.[379]

[379] ***Източник: БОРБА БГ, статия 01.11.2022 г.*** ***https://www.borbabg.com/2022/11/01/predi-100-godini-denyat-na-narodnite-buditeli-za-prvi-pt-se-chestva-kato-praznik/***

Десетата нощ на театрите

Нощта на театрите ще настъпи за десети път в България на 19 ноември и „ще отвори вратите“ на сценичните изкуства към сърцата на зрителите. Програмата на европейската инициатива включванад 100 събития от различни театрални жанрове, които ще бъдат представени в 13 града - София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Стара Загора, Благоевград, Плевен, Шумен, Симитли, Кърджали, Търговище, Пазарджик.

Символичното начало на Нощта ще бъде сложено в Пловдив - на Голяма сцена в Драматичния театър, с едно от най-новите му заглавия - „Вампир“ по Антон Страшимиров.

За първи път в историята на Нощта на театрите Народен театър „Иван Вазов“ ще предложи над 12-часова програма на всичките си сцени - „Неведение“ (11:00 ч.), „Плач на ангел“ (14:00 и 19:00 ч.), „Караконджул“ (15:00 ч.), „Народът на Вазов“ (19:00 ч.), „Шърли Валантайн“ (19:30 ч.), „Фиеса“ (23:00 ч.).

Представления в стандартен и нестандартен час в София ще има и в още десетки локации, сред които са Младежкият театър „Николай Бинев“, Малък градски театър „Зад Канала“, Открита сцена „Сълза и смях“, Театър „Възраждане“, Театрална работилница „Сфумато“, Театър „Българска армия“, Национален студентски дом, Нов Театър НДК, Yalta Art Room, I am Studio, ХаХаХа Импро палас, Дерида, Национален студентски дом, Театър 199 и др.

Целодневна театрална програма ще предложат в Драматично-куклен театър „Васил Друмев“ - Шумен, в Драматично-куклен театър „Иван Радоев“ - Плевен, в Драматичен театър „Гео Милев“ - Стара Загора, в Симитли - НЧ „Климент Охридски“.

Точно в 12 ч. на 19 ноември ще започне и откритото студио LIVE CAM „Нощта след края на Света. Светът след края на Нощта“, което ще се излъчва на живо от Народен театър „Иван Вазов“ във фейсбук страницата на Нощта, за да е достъпно за почитатели на театралното изкуство в България и по света. Тази година своите театрални мисли ще споделят директорите, режисьорите, драматурзите и актьорите.[380]

[380] ***Източник: Ева.БГ, статия 07.11.2022 г.***
https://eva.bg/article/43869-Desetata-nosht-na-teatrite

10-а „Нощ на театрите“ в София и още 12 града

Над сто събития предстоят в 10-ата „Нощ на театрите“, която ще се проведе на 19 ноември, съобщават организаторите. Събитието е част от календара с културните събития за 2022 г. на Столичната община и се осъществява с подкрепата на Министерството на културата.

Програмата ще бъде представена в София и още 12 града - Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Стара Загора, Благоевград, Плевен, Шумен, Симитли, Кърджали, Търговище и Пазарджик.

Нощта на 19 ноември ще започне от сутринта с детски представления в повечето от градовете, които се включват в инициативата. За първи път Народният театър ще предложи над 12-часова програма на всичките си сцени. В съпътстващите активности са включени изложба на театрални фотографии, Pop-up книжарница, Food corner и музейна изложба с театрален реквизит и костюми. Благодарение на специалния NT pass, сто човека ще имат възможност за ексклузивен достъп до всички постановки и допълнителни активации в Народния театър, както и до срещи с актьори, писатели и режисьори, обиколка в царската ложа, изненади и подаръци.

Софийска опера и балет ще „отвори“ вратите си за тур зад кулисите (12:00 и 13:30 ч.), като включването в разходките е с предварителни записвания и до изчерпване на местата. Вечерта ще е посветена на премиерата на оперното представление „Дама Пика“.

Учебните театри на НАТФИЗ, Софийския университет и Нов български университет се включват с част от най-новите си продукции, а в театър-лаборатория „Алма алтер“ всички спектакли са по текстове на Гео Милев и с вход свободен.

С представления в стандартен и нестандартен час ще се включат и Младежкият театър „Николай Бинев“, Малък градски театър „Зад канала“, открита сцена „Сълза и смях“, театър „Възраждане“, театрална работилница „Сфумато“, театър „Българска армия“, Национален студентски дом, „Нов театър НДК“, Yalta Art Room, I am Studio, „ХаХаХа импро палас“, „Дерида“, „Театър 199“ и др., съобщават от „Арт проджектс“.[381]

---

[381] ***Източник: Столица.bg , статия 07.11.2022 г.***
https://stolica.bg/svobodno-vreme/10-a-nosht-na-teatrite-v-sofiya-i-oshte-12-grada

Момичето с невероятните импровизации от „Гласът на България“

Една година след участието в „Гласът на България“ младата Христина Йосифова (Хриси) представя дебютния си сингъл „Still Green“.

17-годишното момиче вече има и видео клип на песента си. Тя казва, че нейното творчество е своеобразен израз на свободата да бъдем себе си. То показва пътя на един млад човек, за който музиката е не само начин на изразяване, но и движеща сила.

„Still Green“ е първата от общо 9 песни в дебютния музикален албум „Humanity“, по който Хриси работи с именития музикант, композитор и текстописец Ангел Дюлгеров. Той е музикален продуцент на албума и автор на аранжиментите в него. През 2023 година албумът ще има своята премиера на живо с бенд.

За работата си с Ангел Дюлгеров тя споделя: „След Гласът започнахме да записваме и да работим по албума. Много съм благодарна на Димитър Еленски, моят първи учител по китара, че ни свърза. Бях много щастлива, когато Ангел каза, че е чул песните, харесали са му и иска да работи по целия албум. Беше голямо признание и чест за мен точно той да пожелае да продуцира моята музика - Ангел Дюлгеров, когото всички познаваме от работата му с едни от най-големите имена на музикалната сцена в България като Лили Иванова, Любо Киров, Орлин Павлов, Михаела Маринова и други артисти и банди.“

Музикалният видео клип на „Still Green“ е реализиран с прекрасния творчески тандем Орлин и Веско Менкаджиеви, които режисират и заснемат видеото на песента. Посветени в изкуството, те създават видео продукция, която отговаря съвсем точно на творческата концепция на Христина и с това поставят началото на следващи общи проекти. За брилянтната хореография на танцьорите във видеото Свилена Николова и Петър Герзилов заслуга има самият Петър, който е професионален хореограф, танцьор и режисьор.

Снимките зад кадър са дело на фотографа Иван Христов. А за визията на Хриси думата имат Ралица Рот (грим и коса) и Олга Мекикчиева (стилист). Част от невероятния екип е и вокалният педагог на Хриси - Искра Ангелова, която работи с нейния глас от ранна детска възраст. Видеото е реализирано в Камерна зала на Национален Студентски дом на културата.

то какво разказва за работата си с младото момиче Ангел Дюлгеров: „Изключително съм щастлив, че имам възможност да работя с артист като Христина. За първи път я забелязах на нейното участие в „Гласът на България“, където веднага видях таланта ѝ и чух гласовите ѝ възможности. Тогава не подозирах за авторските ѝ идеи и за нейното умение да пише музика. След предаването тя се свърза с мен. На мен ми беше много интересно да чуя някакви нейни неща. И всъщност не очаквах, че толкова много ще ме вдъхновят. Нещата, които тя ми изпрати веднага ме накараха да седна на компютъра и да започна да мисля по тях като аранжименти и като продукция. Много съм щастлив от резултата, който постигнахме. Приех нещата като свои. Много са близки до това, което аз бих направил за себе си и не съм пестил като енергия и като идеи. По-скоро се задълбах и се гмурнах в приключението, което се казва „Humanity“ - нейният първи албум. Нямам търпение хората да чуят това, което сме направили и съм сигурен, че музиката ще стигне до сърцата и душите им.“[382]

[382] ***Източник: OffNews, Култура, статия 08.11.2022 г.*** ***https://offnews.bg/kultura/momicheto-s-neveroiatnite-improvizatcii-ot-glasat-na-balgaria-21-hr-789005.html***

Готов е проектът за реставрация на Националния студентски дом в София

Фокус в проекта е Голямата зала

Директорът на Националния студентски дом д-р Христиан Даскалов внесе в Направление „Архитектура и градоустройство“ на Столична община проекта за реставрация на сградата с фокус върху емблематичната за няколко поколения творци Голяма зала. Това е първият проект за цялостен ремонт на сградата от построяването ѝ преди 90 години през 1933 г. Проектът е обсъден и съобразен с очакванията и идеите на младите хора от творческия и студентски сектор в страната, казва Даскалов. Предвижда се Голямата зала на Национален студентски дом да е мултифункционлна и да се ползва за концерти, театър, кино, обучителни събития и научни конференции. А когато телескопичните седалки се приберат, ще става бална зала за инициативи като ежегодния студентски бал за 8-ми декември. „Ако забелязвате намигване към други паметници на културата, връзката не е случайна. Нашата Голяма зала е всъщност по-старата, но по-малка по размери „сестра“ на Зала „България“. Бащите на двете зали, построени с няколко години разлика в средата на 30-те, са архитектите-модернисти Иван Данчов и Станчо Белковски“, коментира още Даскалов. Проектът е разработен с финансовата подкрепа на програма „Културно наследство“ на Столична община от проектантско студио „Новиза“. На 16 февруари 2021 г. е сключен договор между Столична община и „Новиза“ ЕООД (арх. Правдомира Алексиева) с предмет: „Извършване на проучване и документиране, екзекутивно архитектурно заснемане и възстановяване на техническите чертежи на сградата, изготвяне на задание за проектиране, изработване на инвестиционен проект във фаза работен проект и упражняване на авторски надзор при изпълнение на СМР на сградата на Национален студентски дом на пл. „Народно събрание“ 10“. Изготвените проучване и документиране, архитектурно заснемане и възстановяване на техническите чертежи на сградата са съгласувани от Министерство на културата на 11 януари 2022 г. Очакваше се и съгласуване от Националния институт за недвижимо културно наследство. Вижте повече за сградата тук и тук.[383]

[383] ***Източник: citybuild.bg, статия 16.11.2022 г.***
https://citybuild.bg/news/gotov-e-proektat-za-restavraciya-na-nacionalniya-studentski-dom-v-sofiya-

Възпитаници на НАТФИЗ реализираха видео клип на песента „Still Green“ на Христина Йосифова-HRISI

Една година след участието в „Гласът на България“ младият изпълнител Христина Йосифова - HRISI представи дебютния си сингъл „Still Green“.

Музикалният клип е реализиран от Орлин Менканджиев, Веселин Менкаджиев, Касияна Ангелова, Виктор Добрев, Петър Герзилов, Здравко Менчев, Денислав Маринов и Иван Христов - възпитаници на НАТФИЗ.

17-годишното момиче сподели видео клипа на песента, както и вълнението си от това да живее в сбъднатата си мечта - да създава музика и да разказва истории с нея. Истории за пътя към самите нас и вярата, която ни движи напред. Нейното творчество е своеобразен израз на свободата да бъдем себе си. То показва пътя на един млад човек, за който музиката е не само начин на изразяване, но и движеща сила.

„Still Green“ е първата от общо 9 песни в дебютния музикален албум „Humanity“, по който HRISI работи с именития музикант, композитор и текстописец Ангел Дюлгеров. Той е музикален продуцент на албума и автор на аранжиментите в него. През 2023 година албумът ще има своята премиера на живо с бенд.

За работата си с Ангел Дюлгеров тя споделя: „След Гласът започнахме да записваме и да работим по албума. Много съм благодарна на Димитър Еленски, моят първи учител по китара, че ни свърза. Бях много щастлива, когато Ангел каза, че е чул песните, харесали са му и иска да работи по целия албум. Беше голямо признание за мен точно той да пожелае да продуцира моята музика - Ангел Дюлгеров, когото всички познаваме от работата му с едни от най-големите имена на музикалната сцена в България като Лили Иванова, Любо Киров, Орлин Павлов, Михаела Маринова и други артисти и банди.“

Музикалният видео клип на „Still Green“ е реализиран с прекрасния творчески тандем Орлин и Веселин Менкаджиеви, които режисират и заснемат видеото на песента. Посветени в изкуството, те създават видео продукция, която отговаря съвсем точно на творческата концепция на HRISI и с това поставят началото на следващи общи проекти. Ето какво сподели режисьорът на видеото Орлин Менкаджиев:

„Уча в НАТФИЗ филмова и телевизионна режисура. Имам зад гърба си два късометражни игрални и един документален филм. Снимал съм различни игрални

етюди, реклами, множество танцувални и няколко музикални клипа. За мен режисурата е необходимост, с която намирам начин да изразя себе си. Независимо дали става въпрос за филм, музикален клип или реклама, аз все намирам начин да покажа себе си. Надявам се да успявам да покажа това и в работата си с Хриси.

Смятам музиката й за вълнуваща, което ми позволява да я преобразя в един интригуващ визуален свят. Харесва ми да работя с нея, защото Хриси е изпълнена с позитивна енергия, жизненост и искреност, което допринася работата ни да бъде органична и ползвотворна. Мисля, че както аз самият, така и Хриси, е една търсеща себе си душа, за която светът не би могъл да изгуби блясъка и цвета си. Смятам, че и двамата имаме какво да кажем на хората с нашето изкуство и с удоволствие бих казал, че това е добра предпоставка за съвместния ни творчески труд“.

За брилянтната хореография на танцьорите във видеото Свилена Николова и Петър Герзилов заслуга има самият Петър, който е професионален хореограф, танцьор и режисьор. Снимките зад кадър са дело на фотографа Иван Христов. Част от невероятния екип е и вокалният педагог на Хриси - Искра Ангелова, която работи с нейния глас от ранна детска възраст. Видеото е реализирано в Камерна зала на Национален Студентски дом на културата.

„Изключително съм щастлив, че имам възможност да работя с артист като Христина. За първи път я забелязах на нейното участие в „Гласът на България“, където веднага видях таланта й и чух гласовите й възможности. Тогава не подозирах за авторските й идеи и за нейното умение да пише музика. След предаването тя се свърза с мен. На мен ми беше много интересно да чуя някакви нейни идеи. И всъщност не очаквах, че толкова много ще ме вдъхновят. Нещата, които тя ми изпрати веднага ме накараха да седна на компютъра и да започна да мисля по тях като аранжименти и като продукция. Много съм щастлив от резултата, който постигнахме. Приех нещата като свои. Много са близки до това, което аз бих направил за себе си и не съм пестил като енергия и като идеи. По-скоро се задълбах и се гмурнах в приключението, което се казва „Humanity“ - нейният първи албум. Нямам търпение хората да чуят това, което сме направили и съм сигурен, че музиката ще стигне до сърцата и душите им.“ - споделя музикалният продуцент на дебютния албум Ангел Дюлгеров.

Екипът, който реализира музикалния видео клип, е в състав:

Director: Orlin Menkadzhiev

DoP: Veselin Menkadzhiev

Edit: Kasiyana Angelova

1 AC: Zdravko Menchev

2 AC: Viktor Dobrev

Color Grading: Denislav Marinov

Choreographer: Petar Gerzilov

BTS Photographer: Ivan Hristov

Special thanks to: National Student House[384]

[384] ***Източник: natfiz.bg, статия Ноември 2022 г.*** ***https://natfiz.bg/2022/11/08/vazpitanitsi-na-natfiz-realiziraha-video-klip-na-pesenta-still-green-na-hristina-josifova-hrisi/***

Премиера на филми за архитектурния модернизъм

Документалната поредица „Срещи с архитектурния модернизъм“ с нови епизоди за арх. Васил Василев и Биологическия факултет

На 14 ноември 2022 от 18:30 часа в пространство Swimming Pool на покрива на емблематична за модернизма сграда на арх. Васил Василев ще се състои прожекция на новите епизоди, съпътствана от дискусия с режисьорите Андрей Гетов и Яна Алексиева и водещите експерти в областта на архитектурния модернизъм д-р арх. Любинка Стоилова и Васил Макаринов.

Събитието ще се излъчва онлайн на живо на страниците на Моно Колектив в YouTube и Facebook.

ФИЛМИТЕ

„Срещи с архитектурния модернизъм“ представя сгради образци на стила в България. През техните гласове научаваме повече за създателите им, тяхната история и за архитектурните им особености.

Архитект Васил Василев

В третия филм от поредицата ще отворим вратите на няколко забележителни сгради, проектирани от арх. Васил Василев. Роден в зората на миналия век, той получава архитектурното си образование в град Линц, Австрия. Започва частната си софийска практика още през 30-те години, като бързо се утвърждава в професионалния елит. Съчетавайки традиционни архитектурни елементи с най-напредничавите за времето си модернистични изразни средства, арх. Василев извайва дързък и неподражаем авторски стил.

Биологическият факултет

Четвъртият филм от поредицата ще ви потопи в дебрите на Биологическия факултет на Софийския университет. Забележителната сграда с характерна тухлена фасада е построена през 1928 г. по проект на архитектите Георги Овчаров и Генко Попов, възпитаници на престижната Мюнхенска политехника. Неповторимата аула с овална форма и красиво орнаментиран таван, обширните светли пространства, широките стълбища и високият заострен прозорец превръщат сградата в безценен пример на модернизма и истинско произведение на изкуството.

ГОСТИТЕ

Андрей Гетов, режисьор

Андрей Гетов е роден през 1980 в София. Завършва магистърска степен „Филмово и телевизионно изкуство“ в Нов български университет. Дипломният му късометражен игрален филм „Фокусници“ (2009) печели наградата на Кодак за най-добър български късометражен филм на 3-то издание на Международния фестивал за късометражно кино Филмини, както и наградата за най-добър игрален филм на международния Black & White Audiovisual Festival в Порто, Португалия. Режисьор на епизод „Архитект Васил Василев“. Предстои премиерата на първия му пълнометражен игрален филм „Бо Нан За“.

Яна Алексиева, режисьор

Яна Алексиева е млад режисьор с изразен интерес към документалното кино. Завършва киноизкуство в Кентърбъри, Англия. Ко-режисьор е на първите два епизода от поредицата „Срещи с архитектурния модернизъм“. Режисьор на епизод „Биологическият факултет“. В момента работи над дебютния си пълнометражен документален филм „Училище за надежда“.

Симеон Цончев, продуцент

Симеон Цончев (1980) завършва Класическата гимназия в София. Дипломира се като филмов режисьор с „Изтриване“, който печели редица награди и е излъчен от Испанската обществена телевизия RTVE. Основател на платформата Моно Колектив, която обединява нови лица в българското кино. Автор на научнопопулярния „Те отлитат“, разкриващ многообразието на диви птици в България. Режисьор на „Заедно #ЗаПирин“, създаден по покана на WWF и достигнал до милиони зрители от цял свят. Премиерата на филма му „Под един покрив“ е на акредитирания от Европейската филмова академия фестивал в Драма и е номиниран на акредитираните от Американската филмова академия фестивали Short Shorts и Huesca. Създател на поредицата „Срещи с архитектурния модернизъм“.

Д-р Любинка Стоилова, архитект

Д-р арх. Любинка Стоилова е специалист по теория и история на архитектурата на XIX-XX век. Член е на Международния комитет за документиране и консервиране на сгради, комплекси и паметни места на Модерното движение - DOCOMOMO International, и председател на възстановената през 2018 г. българска секция към тази международна организация. Работи като главен експерт в Музея

за история на София между 2007 г. и 2015 г. Автор е на множество статии, съавтор в няколко монографии и съ-съставител на над 10 документални изложби в България и в чужбина.

Васил Макаринов, изкуствовед

Васил Макаринов е дипломиран изкуствовед със защитена през 2012 г. в Нов български университет бакалавърска теза „Проявления на модерната архитектура в апартаментните сгради в София от 20-те и 30-те години на XX век“. Един от основателите на фондация Български архитектурен модернизъм. Занимава се системно с проучвания на архитектурата на модерното движение у нас от 2013 г. От 2014 г. работи в Националния политехнически музей, където е главен уредник и участва в екипите по подготовката на изложбите „Техниката у дома през първата половина на XX век“, „Киното: Магия и техника“, „Красотата на времето“, „Никола Танев. Щрихи от мини Перник“ и др.

ПРОСТРАНСТВОТО - Swimming Pool е генеративна концепция и платформа за съвременно изкуство и изследвания с фокус върху междусекторни и колаборативни практики, художествено образование и изработване на културни и институционални политики. Swimming Pool се намира на покрива на апартаментната сграда на Теодора и Стефан Пейкови на бул. „Цар Освободител“ № 10, проектирана от архитект Васил Василев през 1939-42 г.

ИНФОРМАЦИЯ

Филмите са с продължителност от по 6 минути, формат 4К, субтитри на български и английски език;

Благодарим на Национален фонд „Култура“, който подкрепя дейността на Моно Колектив през 2022;

Благодарим на партньорите ни Swimming Pool и Български архитектурен модернизъм.

Благодарим на Столична програма „Култура“, която подкрепи създаването на епизод 4 „Биологическият факултет“; Местата в Swimming Pool са ограничени - ще се допускат гости до запълване капацитета. В деня на събитието може да гледате филмите и да проследите дискусията онлайн на https://youtube.com/monocollective и https://fcom/monocollective

Епизоди 1 и 2 от „Срещи с архитектурния модернизъм“ са достъпни онлайн: „Национален студентски дом“ - https://youtu.be/CtnB3fb5A_Q и „Къщата на Ангел Кантарджиев“ - https://youtu.be/hy7QqBMvBp4[385]

[385] ***Източник: Културни новини, статия 13.11.2022 г.***
https://kulturni-novini.info/sections/3/news/35823-premiera-na-filmi-za-arhitekturniya-modernizam

Me And My Devil тръгват на клубен мини тур в подкрепа на албума Me and My Devil Volume I | Радио 1 Рок - Едно рок радио!

Me And My Devil стартират първи клубен мини тур в подкрепа на албума Me and My Devil Volume I, издаден по-рано тази година. Групата ще гостува на публиката в общо четири града, като за първи път Варна и Бургас ще посрещнат бохемската свита, за да чуят на живо концертните версии на парчетата от едноименния албум.

Обиколката ще стартира на 19 ноември във Varna Live Club, а седмица по-късно на 26 ноември, Rock Bar Download в сърцето на Пловдив, ще посрещне бандата за втори път.

„Live On Fire“ в София ще се състои на 2 декември в реновираната камерна зала на Национален Студентски Дом, където дяволите ще представят и нов сингъл от предстоящия втори албум, а за целия пърформанс на сцената към тях ще се присъедини любопитен гост, чието име бандата пази в тайна. На 3 декември четворката ще се отправи и за първия си гиг в Бар Таргет, Бургас.

След обиколката Me and My Devil ще продължат студийните сесии по завършването на втория си албум. Към момента, групата е готова с общо пет композиции и продължава работа по подбора на останалите тракове от суровия материал, който четиримата определят като „по-мрачен и по-мръсен като звук, и провокиращо откровен като лирика“. Me and My Devil Volume II се очаква да дебютира в началото на 2023.[386]

[386] ***Източник: Radio 1 Rock, статия 12.11.2022 г.*** ***https://www.radio1rock.bg/article/me-and-my-devil-trygvat-na-kluben-mini-tur-v-podkrepa-na-albuma-me-and-my-devil-volume-i***

Fuckup Nights Sofia vol.34 в Национален студентски дом

В началото на декември месец, предстои последното за годината издание на FuckUp Nights Sofia

Доброто решение идва с опита, а опита идва с лошите решения!

На финалната права за тази година, ето и кои ще са помъдрелите гости на сцена:

Гост №1 Александър Дурчев определя себе си като opportunity wh**re. Той вярва, че това е неизлечимата болест на предприемача - да му се привиждат възможности там, където другите виждат само проблеми. Така през последните 20 години той стартира толкова успешни бизнеса, колкото и съсипва.

Към първите могат да се причислят комуникационната група All Channels Communication и пивоварната Cohones. На 24 години той стартира PR компания. В следващите 20 години тя пораства с още 5 самостоятелни агенции, които днес формират най-голямата независима комуникационна група в България с офиси в София и Виена.

Той преподава в Американския и Софийския университет и е представител на Innovation in Politics Institute (Vienna), чиято мисия е да докаже възможността, че има нещо добро в европейските и, в частност, българските политици.

От него на сцената ще чуем за един от всичките проекти в които той вижда потенциал и възможности, но и до какво води носенето на много дини под една мишница.

Гост №2 Adrien Bacchi е френски предприемач, живее в България от 2008 г. През 2006 г. основава студио за видеоигри „Chibiphoenix“. Тогава бизнесът му се е състоял от 3 лаптопа, 2-ма приятели, свободно време и безпаричие. Сега има над 200 сътрудници по целия свят и 70+ служители в централата в София.

През последните 16 години, неговото професионално пътешествие, което едва започващо, претърпява няколко големи катастрофи. Фалити, стратегически грешки, лоши инвестиции, злополуки, смърт, предателства, изгаряния, болести, пандемии, войни, разбити надежди и мечти... Колкото по-голям ставаш, толкова по-големи са предизвикателствата ти.

Adrien винаги се радва да споделя опита си. Той ще ни разкаже как са се прецакали с внедряването на „щастие в работата“, „автономия“ и „делегиране“, когато са развивали тяхната 2-ра компания „Trixir“ през 2016/2019. Също така, как

са прецакали визията, изпълнението, ценностите и как са могли/трябвало да развият компанията правилно.

Накратко - как са фалирали!

Гост №3 - Надежда Рангелова Тя е енергична, крайно оптимистичната и с роден бунтарски дух, а чувството, което се надига в нея, като чуе „Това няма, как да стане“ я карат често да скача без парашут в сложни въздушни пируети.

Съосновател на фондация „За Доброто“, чиято кауза е да наложи висок стандарт в детското здравеопазване и образование.

Проект #ЗаДоброто, обединява вече над 20 000 доброволци и дарители в цялата страна, както и българи, живеещи в чужбина. До момента фондацията е преобразила напълно средата в 7 детски отделения и продължава.

Надежда Рангелова - Бояджиева е и жената, която създава бранда „Beef

Box“ и „Beef box craft butchery“. Зад него обаче стои не само името, а мечтата да продава качествено говеждо месо. Мечтата на Надежда е да промени нагласите и да наложи стандартите за говеждото месо в България.

Само, че понякога да вярваме силно в мечтите си не е достатъчно, за да ги превърнем в успешен бизнес и тогава стигаме до момента, в който си казваме „ enough is enough“.

За най-големият си урок, мечта, успех и провал едновременно ще ви разкаже в ролята на Lady Butcher.

Заповядайте и станете част от глобалното семейство на #FuckUpNights.[387]

[387] ***Източник: Actualno.com, Култура, статия 18.11.2022 г.*** ***https://www.actualno.com/scene/fuckup-nights-sofia-vol34-v-nacionalen-studentski-dom-news_1846185.html***

АСТ Фестивал за свободен театър 2022

Между 13 и 30 октомври Фестивалът за свободен театър АСТ ще се проведе за 12 поредна година и ще представя изключителна международна и локална програма под мотото „ДИРЕКТНО ВКЛЮЧВАНЕ“.

В рамките на фестивала за свободен театър АСТ ще видим 5 чуждестранни представления на едни от най-предизвикателните изгряващи световни артисти - Игор Шугалеев (Беларус), Родриго Батиста (Бразилия), Inflexions (Франция), Нея Томшич (Словения) и Мерседес Педроче (Испания). През последните единадесет години АСТ Фестивал за свободен театър се установи като ключово и очаквано събитие за столичани и за поредна година е част от културния календар на Столична община в раздел „Значими събития“. Дванадесетото издание на АСТ - „Директно включване“ - ще представи и впечатляваща българска програма. Тя включва впечатляващо жанрово и тематично разнообразие и се състои от общо осем спектакъла, три танцови филма и специалния формат „Show and Tell“, в който ще бъдат представени български трупи и проекти в развитие. Българската селекция се осъществява в партньорство с театрална компания „Момо“ и е подкрепена от Столична програма култура, в направление „Театър“.

Общо 17-те спектакъла от АСТ 2022 са предназначени за широка и разнородна публика, но освен тях ще бъде представена и богата паралелна програма. В нея се открояват партньорствата с платформата „Нови драматургии“, благодарение на които ще можем да видим и чуем две знакови знамена за американската независима сцена - Томас де Франц и Браян Роджърс, с платформата „Радар София“, които ще се включат с представянето на резултатите от уъркшопа на египетския артист ислам Елнебиши и Музей „Дом на хумора и сатирата“ Габрово с премиерата на документалния филм „Смехът и свободата“. В програмата на АСТ тази година ще бъдат проведени образователни и дискусионни модули със специални гости от Европейската асоциация за независими изпълнителски изкуства, Платформата за изпълнителски изкуства в Берлин и много други, както и уъркшопи водени от Христо Христозов, Стефан Щерев и Димитър Узунов. За първи път активно участие в осъществяването на фестивала ще вземат младежите от актьорска школа „Драмеди“.

„АСТ Фестивал за свободен театър измина дълъг път. Той заема ключова ниша - представянето на новото, провокативното, неочакваното в съвременния

театър. Искаме да вдъхновяваме публиката и артистите да чувстват и разсъждават по-смело и по-отговорно“ - споделя Стефан Прохоров, председател на Асоциацията за свободен театър, която заедно с театрална компания МОМО провежда фестивала АСТ вече 12 години. Фестивалът е възможен благодарение на подкрепата от страна на Министерството на културата на Република България и Столична община. АСТ Фестивал за свободен театър е едно от най-очакваните събития в театралния живот на столицата, тъй като успява да събере на едно място някои от най-значимите и провокативни сценични продукции и предоставя уникална възможност за равносметка и съпоставка както за десетките участващи артисти, така и за софийската публика.

Събитията от АСТ 2022 - представления, уъркшопи, конференция и кръгла маса, ще се проведат на три сцени: Топлоцентрала, Дерида и Национален студентски дом. Пълната програма можете да откриете на www.actfest.org и в социалните мрежи.

АСТ Фестивал за свободен театър 2022 се осъществява с финансовата подкрепа на Министерство на културата на Република България, Столична община, Институт Сервантес, „Театроскоп“, WBE, Френски Институт София, и в партньорство с Регионален център за съвременни изкуства Топлоцентрала, Сцена „Дерида“, Национален студентски дом и Гьоте-Институт България.[388]

[388] ***Източник: natfiz.bg, статия Октомври 2022 г.***
https://natfiz.bg/2022/10/07/ast-festival-za-svoboden-teatar-2022/

Хриси от „Гласът на България“ дебютира по bTV Radio със „Still Green“

Една година след участието в „Гласът на България“ 17-годишната Христина Йосифова (Хриси) представи дебютния си сингъл „Still Green“ в ефира на bTV Radio.

Музикалният видео клип е реализиран с прекрасния творчески тандем Орлин и Веско Менкаджиеви, които режисират и заснемат видеото на песента. Посветени в изкуството, те създават видео продукция, която отговаря съвсем точно на творческата концепция на Христина и с това поставят началото на следващи общи проекти. За брилянтната хореография на танцьорите във видеото на “Still Green“ Свилена Николова и Петър Герзилов заслуга има самият Петър, който е професионален хореограф, танцьор и режисьор. Снимките зад кадър са дело на фотографа Иван Христов. А за визията на ХРИСИ думата имат Ралица Рот (грим и коса) и Олга Мекикчиева (стилист). Част от невероятния екип е и вокалният педагог на ХРИСИ - Искра Ангелова, която работи с нейния глас от ранна детска възраст. Видеото е реализирано в Камерна зала на Национален Студентски дом на културата.

„Still Green“ е първата от общо 9 песни в дебютния музикален албум „Humanity“, по който Христина Йосифова работи с именития музикант, композитор и текстописец Ангел Дюлгеров. Той е музикален продуцент на албума и автор на аранжиментите в него. През 2023 година албумът ще има своята премиера на живо с бенд.

Чуйте какво сподели Христина Йосифова в интервюто на Георги Митов, разположено в звуковия файл:[389]

[389] **Източник: btvradio.bg, аудио запис**
https://btvradio.bg/intervuta/za-grada/hrisi-ot-glasat-na-balgarija.html

Спомен за хоровия диригент Ангел Манолов
Отбелязваме 110 години от неговото рождение

Ангел Манолов (1912-1991)

Помните ли... хоровия диригент Ангел Манолов?

В рубриката „Помните ли...“ се връщаме назад към българското музикално минало:

На 12 ноември 1912 г. е роден големият български хоров диригент Ангел Манолов. Неговото име свързваме преди всичко с Академичния хор при Националния студентски дом - с постиженията на този хоров състав, както и с педагогическата му дейност - той подготвя повече от 250 български музиканти, сред които са едни от най-известните ни оперни певци, направили световна кариера: Борис Христов, Никола Гюзелев, Анна Томова-Синтова, Димитър Узунов, Александрина Милчева. Трудно е да се изброят имената на тези, които получиха началния тласък в кариерата си именно от Ангел Манолов.

Голямата наша прима Анна Томова-Синтова споделя:

Той ме познаваше почти от дете в родния ми град Стара Загора, с който и той беше по някакъв начин свързан. Няма да забравя неговия идеализъм и ентусиазъм, с които запалваше всички нас - студенти не само от Консерваторията, но и от други факултети и различни специалности.

Ангел Манолов е роден в Русе и от юношеските си години проявява интерес към хоровото музициране. Учи в Софийската духовна семинария, след това в Юридическия факултет на Софийския университет. Тогава, през 1933 г., когато е само 21-годишен, създава Академичния студентски хор. Учи и работи с Добри Христов, Асен Димитров, след това със Светослав ОБретенов и Георги Димитров. В последвалите години Ангел Манолов ръководи Миньорския хор в Перник, Смесения хор на здравните работници „Родина“ - София, налага се като безспроен авторитет в областа на хоровото пеене.

Проф. Георги Димитров отбелязва: „Ангел Манолов е един от първите български музиканти, които имаха смелостта да изберат хоровото дирижиране за единствена своя професия, и един от малкото, обрекли изцяло живота си на хоровото изкуство. Диригент по призвание, Ангел Манолов е диригент от висока класа.“

Цели 58 години той е на диригентския пулт, посветил силите и творческата си енергия, целия си живот, на българското хорово изкуство. Ангел Манолов умира на 31 декември 1991 г., а след смъртта му Академичният хор прие името на своя създател.

В Златния фонд се съхранява спомен за Ангел Манолов на големия български певец Никола Гюзелев, който е негов възпитаник в Академичния хор. Записът от 2002 г. можете да чуете в звуковия файл, където има и изпълнение на Академичния хор под диригентството на Манолов.

Красимира Йорданова[390]

[390] ***Източник: БНР, статия, аудио запис 24.11.2022 г.***
https://bnr.bg/post/101741501/spomen-za-horovia-dirigent-angel-manolov

На 1 декември ще бъдат връчени наградите от националния литературен конкурс за студентско творчество „Георги Черняков“

На 1 декември ще бъдат връчени за осми път наградите от националния литературен конкурс за студентско творчество „Георги Черняков“. Събитието в Националния студентски дом (НСД) ще бъде открито от неговия директор Христиан Даскалов, ще има рецитал на лауреатите, музика в изпълнение на Румен Спасов, импровизации, спомени за Кабинета на младите писатели, съобщават организаторите. По думите им конкурсът е знаков за откриване на млади таланти, пробващи перото си в поезията, прозата и хумора.

Тази година председател на журито е поетът Боян Ангелов - председател на Съюза на българските писатели. Членове на журито са Анжела Димчева, Максим Максимов, Георги Кушвалиев, Тодор Костадинов, Лъчезар Лозанов. Те ще определят осем награди, които ще станат известни на самата церемония.

Участници са 110 автори от цялата страна. Това са студенти от различни университети в София, Пловдив, Бургас, Шумен, Велико Търново, Благоевград, Варна.

Според организаторите специален акцент тази година е връчването на почетен диплом и статуетка „Неостаряващо перо“ за принос към основаването и дейността на Кабинета на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“. Двама известни творци ще получат тези отличия - Недялко Йорданов и Георги Константинов, които са сред доайените на българската поезия, но и са били сред учредителите и активно подкрепящи дейността на някогашния Кабинет на младите писатели „Димчо Дебелянов“ към НСД, ръководен от литературния критик и ментор Георги Черняков. „Той насърчаваше младите писатели в периода от 1970 до 1996 г. В негова памет през 2015 г. беше създадена националната литературна награда „Георги Черняков“, припомнят организаторите.

Негови възпитаници са известни днес писатели, журналисти, учени и общественици, сред които са Виктор Самуилов, Васил Сотиров, Николай Стоянов, Румен Иванчев, Рада Добриянова, Михаил Калдъръмов, Максим Максимов, Анго Боянов, Михаил Григоров, Иван Кулеков, Мая Панайотова, проф. Цочо Бояджиев, Иван Матанов, проф. Цветан Теофанов, Георги Кушвалиев, Румен Леонидов, Иван Странджев, проф. Златимир Коларов, Фани Цуракова, Димо Райков, Петър

Величков, Боян Ангелов, проф. Миглена Николчина, Христо Стоянов, Владимир Левчев, Атанас Капралов, Георги Гълов, Здравка Евтимова, Тодор Костадинов, Деян Енев, Бойко Ламбовски, Иван Ненков, Балчо Балчев, Хайри Хамдан, Николай Дойнов, Алексения Димитрова, Ирина Йорданова, Аксиния Михайлова, Весел Цанков, Елена Алекова, Димитрина Кюркчиева, Ивайло Кицов, Пламен Тотев, Алек Попов, Весела Райчинова-Сели, Георги Господинов, проф. Пламен Дойнов, както и много имена, които вече не са сред нас - Федя Филкова, Янаки Петров, Тома Бинчев, Георги Трифонов, Николай Искъров, София Бранц, Валентин Пламенов, Славимир Генчев, Румен Данов, Георги Рупчев, Христо Едрин, Борис Роканов.

Общо над 2000 талантливи студенти са минали през тази артистична платформа за писатели, която близо три десетилетия им даваше простор за изява и ги утвърждаваше сред големите имена на родната литература.

Организатори са НСД, Съюзът на българските писатели и обществото на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“. Основен дарител за наградите е бразилският писател от български произход Илко Минев. [391]

[391] ***Източник: БТА, статия 27.11.2022 г.***
https://www.bta.bg/bg/news/lik/367209-na-1-dekemvri-shte-badat-vracheni-nagradite-ot-natsionalniya-literaturenya-konk?fbclid=IwAR26LbDrHDpYLnIiHWsdSsJdu_4FBzA4UajDik1a0Sn80izi2U_Si2icrpg

На 1 декември ще станат ясни имената на талантливите писатели-студенти

Предстои връчването на наградите от Националния литературен конкурс за студентско творчество „Георги Черняков“ - 2022. Церемонията е на 1 декември (четвъртък) 2022 г. от 18.00 ч. в Централното фоайе на Националния студентски дом, пл. „Народно събрание“ 10.

Конкурсът се провежда за осми път и е знаков за откриване на млади таланти, пробващи перото си в поезията, прозата и хумора. Тази година председател на журито е поетът Боян Ангелов - председател на Съюза на българските писатели; членове на журито са: Анжела Димчева, Максим Максимов, Георги Кушвалиев, Тодор Костадинов, Лъчезар Лозанов.

Участници са 110 автори от цялата страна - това са студенти от различни университети в София, Пловдив, Бургас, Шумен, Велико Търново, Благоевград, Варна.

Журито ще връчи осем награди, които ще станат известни на самата церемония.

Специален акцент тази година е връчването на Почетен диплом и статуетка „Неостаряващо перо“ за принос към основаването и дейността на КМПС „Димчо Дебелянов“. Двама известни творци ще получат тези отличия - Недялко Йорданов и Георги Константинов, които са сред доайените на нашата поезия, но и са били сред учредителите и активно подкрепящи дейността на някогашния Кабинет на младите писатели „Димчо Дебелянов“ към Националния студентски дом, ръководен от незабравимия литературен критик и ментор Георги Черняков, който ръководеше тази творческа организация и насърчаваше младите писатели в периода от 1970 до 1996. В негова памет през 2015 г. беше създадена Националната литературна награда „Георги Черняков“.

Припомняме, че негови възпитаници са известни днес писатели, журналисти, учени и общественици, сред които са: Виктор Самуилов, Васил Сотиров, Николай Стоянов, Румен Иванчев, Рада Добриянова, Михаил Калдъръмов, Максим Максимов, Анго Боянов, Михаил Григоров, Иван Кулеков, Мая Панайотова, проф. Цочо Бояджиев, Иван Матанов, проф. Цветан Теофанов, Георги Кушвалиев, Румен Леонидов, Иван Странджев, проф. Златимир Коларов, Фани Цуракова, Димо Райков, Петър Величков, Боян Ангелов, проф. Миглена Николчина, Христо Стоянов,

Владимир Левчев, Атанас Капралов, Георги Гълов, Здравка Евтимова, Тодор Костадинов, Деян Енев, Бойко Ламбовски, Иван Ненков, Балчо Балчев, Хайри Хамдан, Николай Дойнов, Алексения Димитрова, Ирина Йорданова, Аксиния Михайлова, Весел Цанков, Елена Алекова, Димитрина Кюркчиева, Ивайло Кицов, Пламен Тотев, Алек Попов, Весела Райчинова-Сели, Георги Господинов, проф. Пламен Дойнов и др. А сред отлетелите да пишат в облачната траектория на вселената са такива знакови имена като: Федя Филкова, Янаки Петров, Тома Бинчев, Георги Трифонов, Николай Искъров, София Бранц, Валентин Пламенов, Славимир Генчев, Румен Данов, Георги Рупчев, Христо Едрин, Борис Роканов и др.

Общо над 2000 пишещи студенти са минали през тази артистична платформа за писатели, която близо 3 десетилетия им даваше простор за изява и ги утвърждаваше сред големите имена на родната литература.

Церемонията по връчването на наградите от Осмото издание на конкурса „Георги Черняков“ ще бъде открита от директора на НСД Христиан Даскалов и ще включва рецитал на лауреатите, музика в изпълнение на Румен Спасов, импровизации, спомени за КМПС.

Организатори са Националният студентски дом, Съюзът на българските писатели и Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“. Основен дарител за наградите е бразилският писател от български произход Илко Минев. [392]

[392] ***Източник: в. Труд, статия 30.11.2022 г.***
https://trud.bg/%D0%BD%D0%B0-1-%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D0%B5%D0%BC%D0%B2%D1%80%D0%B8-%D1%89%D0%B5-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D1%82-%D1%8F%D1%81%D0%BD%D0%B8-%D0%B8%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B8-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/

Шинел - театралният спектакъл, който оцеля 30 години - Българска национална телевизия

През ноември театър „Кредо“ чества своя 30-ти юбилей и 30-годишнината на легендарния си спектакъл „Шинел“ по Гогол. Честванията на юбилея са в традиционния за театър „Кредо“ дух - на българска и международна сцена.

30-годишнината на театъра и спектакъла ще бъде отбелязана с юбилейно представление на „Шинел“ на 28 ноември от 19.30 ч. в театър 199 „Валентин Стойчев“, на чиято сцена спектакълът се радва на интереса на 3 поколения зрители у нас.

Какво сподели актрисата Нина Димитрова в студиото на „Денят започва с Георги и Любенов“, вижте във видеото.[393]

[393] ***Източник: БНТ, видео запис 27.11.2022 г.***
https://bnt.bg/news/shinel-teatralniyat-spektakal-koito-ocelya-30-godini-v332751-312363news.html

Библиотекари се учиха да дигитализират ретро филми

Представители на Регионална библиотека „П. Р. Славейков“ във В. Търново участваха в първата транснационална партньорска среща по проект „Мобилно нискобюджетно дигитализиране на ретро филми/ Mobile low-cost digitizing of vintage films - MobiReel“, финансиран по програма „Еразъм+“. Тя се проведе в Националния студентски дом в центъра на София, където се включиха координаторът на проекта SCAS/СОКИ и партньорите Erfgoedcentrum De Domijnen, Zeutschel GmbH и Kinoteka na Severna Makedonija/ Кинотека на Северна Македония. На срещата беше обсъдена методологията на проекта за нискобюджетна цифровизация на филми, рамка на компетенции и разработване на звена за обучение и бяха направени планове за по-нататъшно сътрудничество и разработване на материали за нискобюджетна цифровизация на филми. Освен това участниците имаха възможност да гледат прожекция на няколко ретро български филми на 8 мм и супер 8 мм ленти, разказаха от РБ „П. Р. Славейков“.[394]

[394] ***Източник: сайт на Янтра Днес, статия25.11.2022 г.***
https://www.dnesbg.com/obshtestvo/bibliotekari-se-utchiha-da-digitalizirat-retro-filmi.html

Ако държавата не се намеси и не отпуснат необходимото финансиране за ремонт, проблемите могат да се задълбочат

Д-р Христиан Даскалов, директор на Националния студентски дом, в интервю за Агенция „Фокус“.

Във връзка с внасянето на проекта за реставрация на сградата на Националния студентски дом, като фокус на проекта Вие сте посочили ремонта на Голяма зала, която се очаква да бъде мултифункционална и копие на „Зала България“. Бихте ли ни разказали малко повече?

Студентският дом е построен през 1933г. Той като строеж всъщност изпълнява една мисия на няколко поколения студенти. Още от 1933 - 34г. започва кампания по фондонабиране. Подема я тогавашният студент и председател на студентския клуб Стилиян Чилингиров заедно с тогавашния министър на народната просвета проф. Иван Шишманов. Тази кампания продължава близо 30 години и така благодарение на архитектурния проект на Иван Чолов и Странчо Белковски, сграда се издига на площад „Народно събрание“. Парите са събрани от студентите, а земята е дарена от държавата с решение на Българския парламент и указ на цар Борис III. Сградата към онзи период е изпълнена в най-добрите традиции на архитектурния модернизъм като течение в архитектурата и въобще в тогавашната култура на Западна Европа. През годините сградата претърпява множество трансформации. Още от самото начало, самата централна зала, която е предвидена за концертна, се превръща в киносалон. Целта е да се осигуряват средства, за да може сградата да се издържа. Впоследствие този киносалон се превръща в театър. След ВСВ българската народна армия решава да окупира образно казано Студентския дом, и тъй като те тогава имат планове да създадат своя театър на армията, превръщат залата в театрална. Там стартира театърът на армията, който познаваме днес на площад „Народно събрание“ №10. След това сградата от средата на 50-те се връща обратно на студентите и започва да се използва ту като театрален салон, ту като киносалон, ту като концертна зала. Един добър пример в това отношение, е че близо две десетилетия, та дори повече, се провежда конкурс за младежка забавна песен, който тогава е първа сцена и нещо като българската Евровизия за изява на талантите от естрадната, популярната и дори и рок сцена на Народна република България. След 90-та година залата на Студентския дом отново претърпява метаморфоза поради пожар в сградата на

Младежкия театър. Той се подслонява в Студентския дом и отново няколко поколения столичани помнят тази сцена като сцената на Младежкия театър. Уви всичко това като пътешествие на културата и изкуството на площад „Народно събрание“ спира през 2001г., тъй като тогава има голям пожар. Считано от тогава, повече от 20 години, залата не се използва, забравя се, тъне в разруха. Проектът, който днес правим, цели да я върне към живот, а същевременно и да обнови всички околни пространства - репетиционни, подготвителни и представителни, за да може наистина в пълен блясък, такъв какъвто може би сградата никога не е виждала, отново да посреща гостите и гражданите на София. В общи линии това е цикълът на времето, който се опитах да обобщя, свързан с препятствията на Студентския дом през десетилетията.

А, години след пожара, всъщност още през 2018 година, започва кампания по възстановяване на Студентския дом. Още тогава студенти от УАСГ разработиха идеен проект за реставрация. 4 години по-късно е внесен проект, той изцяло нов ли е или са взаимствани част от идеите, които студентите от УАСГ разработиха?

Студентите от УАСГ, под егидата на Националното представителство на студентските съвети и респективно Студентският съвет на Университета по архитектура, строителство и геодезия, разработиха не един, а цели две идейни проекта през тези 4 години. Първият проект беше фокусиран върху възстановяването на голямата зала, а вторият, под ръководството на арх. Лора Лулчева. Всъщност надгради техните усилия като планира модернизиране и осъвременяване на пространствата по всички пет етажи на сградата. Това, което може би слушателите не знаят, е че освен тези зали за култура и изкуство, ние имаме и множество кабинети, които се предоставят безвъзмездно на националните студентски организации. Тоест Студентският дом е дом на всички национални студентски организации и респективно те имат и съпътстващи конферентни зали, в които се организират семинари и обучения. Имат една хубава тържествена зала, галерия, където да се провеждат представяния на книги и изложби. Така че, всичко това също студентите от УАСГ направиха като концепция и я защитиха дори пред широка публика, беше приета много добре. Така че логично нашите архитекти, с които работим по програма „Културно наследство“ на Столична община, приложеха най-добрите идеи на студентите вече в професионалния проект, който те заедно с мен като директор на дома и нашите

студентски организации, които ползват кабинетите в сградата, обсъдихме и реализирахме в последните две години, тъй като проектът е на няколко фази. Първо на идеен проект, след това техническо задание за проектиране и сега на работен. Преминаваше и през съгласуване с Националния институт за грижа на културно наследство, тъй като сградата е паметник на културата. Бяха взети всички възможни гледни точки - на младите архитекти, на доказаните проектанти, на хората от Министерството на културата. Надявам се проектът наистина да види бял свят, защото усилията са няколкогодишни, както успях да обясня.

И ние се надяваме. Във вашата Интернет страница на Националния студентски дом е посочено, че всъщност реставрацията би трябвало да стане готова до 2025г. Според Вас ще се спази ли този срок?

Да, имаме план - график за изпълнение на проекта, който предвижда, че всичко е възможно да се изпълни в рамките на година до година и половина, според това разглеждаме ли първата част на работния проект или цялостно. Първата част, разбира се, е фокусирана върху възстановяването на голямата ни зала, а втората върху останалите пространства. Това, което е проблем и няма да е изненада за никого е самото финансиране. Има ангажимент от 2019г, когато кандидатствахме към Столична община, за да поемат те проектантската работа и днес успешно Министерството на образованието се ангажира да финансира този проект. От тук насетне този ангажимент, бих казал политически и управленски, трябва да се въплъти в реални действия, тоест да се предвидят необходимите средства в бюджета или по-скоро бюджетната програма за следващите две-три години. Тепърва има още няколко месеца административна подготовка, за да може да се сдобием с разрешение за строеж и да се направят необходимите процедури и чак тогава да започне да се изпълнява проекта. Дали тези средства ще се бюджетират през 2023 г. с оглед на процесите в страната е несигурно, но надеждата ни поне в края на следващата година е те да бъдат планирани в държавния бюджет. Ако през 2024 г. се изпълни проекта, наистина през 2025 г. гражданите на София ще могат да се възползват от всички тези подобрения, които сме планирали. Може би трябва да направя бележка, че във всеки един момент от тук до този бъдещ период във времето, ние продължаваме да работим и не сме спирали. Студентският дом, в пространствата които функционират, въпреки че са леко вехти и не отговарят на съвременните модерни изисквания и условия, те се ползват от

артисти. Включихме се и в „Нощта на театрите“, ние сме част от тези културни събития. Организираме концерти по линия на стратегическо сътрудничество с Българската музикална асоциация всяка седмица без изключение. Правят се научни конференции. Сега предстои една, която е по-скоро обществено ориентирана на младежките организации, свързана с екология в централното фоайе пред голямата зала. Така че ние действаме активно в средата, в която можем, но ако държавата не се намеси и не отпуснат необходимото финансиране за ремонт, проблемите могат да се задълбочат, тъй като инсталациите са стари, изискванията за противопожарна и аварийна безопасност са за сграда строена през 30-те. Всичко това не е добре да рискуваме по някакъв начин да доведе до увеличаване на риска, свързан с опазването на сградата, ако този ремонт не се финансира най-накрая и не види бял свят.

Споменахте, че Студентският дом никога не е спирал да функционира, наближава 8-ми декември - студентският празник. В акценти на Фейсбук страницата на Дома беше споменато, че ще се опитате да бъде възстановен студентският бал, който е бил ежегоден за празника. Тази година подготвяте ли някакво събитие и честване на празника на студентите?

Да, това, което споделихме с нашата аудитория, е една инициатива. От 20-те години, студентите на Държавният университет тогава и единствен впоследствие превърнат в Софийски университет „Св. Климент Охридски“, инициират провеждането на ежегоден бал по случай провеждането на 8-ми декември. Събраните средства най- вероятно от продажба на билети, купони или куверти за този бал, отиват за построяването на Студентският дом. Това е една прекрасна инициатива, която ще бъде първата, която ще възстановим в голямата ни зала, тъй като седалките ще бъдат с телескопична конструкция. Когато има концерти, театър те ще бъдат разгърнати, когато има подобен тип събития и не само. Да речем и кариерни дни, те ще се прибират и залата ще може да се изпълва с посетители. В случая дали ще бъде за бал, или ще бъде обикаляне през будките на различни организации на един кариерен форум, ще могат да я използват. Това отрихме като забравена инициатива назад в десетилетията миналата година на 8-ми декември, когато издадохме една юбилейна книга наречена „Домът и Университетът. Споделени истории от Царство България.“. Там показахме точно такива студентски инициативи от 20-те и 30-те години на миналия век, които са

съпътствали сградата на Студентският дом. Това беше начинът, по който ние отбелязахме тази книга. Сега тази година традиционно ще направим няколко неща. Казвам традиционно, защото имаме две общества, Алумни общности, на нашият представителен фото- и видеоклуб и на нашия кабинет за литература „Димчо Дебелянов“. Тези две организации през десетилетията са били инкубатора за най-утвърдените днес български писатели и поети, фотографи и видеографи. С тези организации ще проведем ежегодните конкурси за студентско творчество, поезия и проза и за студентска фотография. Тези два конкурса ще бъдат около 8-ми декември като церемония по награждаване и продукция на гражданите, които ще могат да се запознаят с включените творби. Предвиждаме да се проведат и изложби и да бъдат наградени най-добрите автори, за да бъдат видени техните фотографии в рамките на целия месец декември в нашето централно изложбено фоайе. Бих поканил гражданите, но и междувременно на страницата на Студентския дом, имаме множество събития, които предстоят. Всеки може да ги види в секцията „Събития“.[395]

[395] ***Източник: focus-news.net, статия 27.11.2022 г.***
https://www.focus-news.net/novini/interviu/D-r-Hristian-Daskalov-Ako-durzhavata-ne-se-namesi-i-ne-otpusnat-neobhodimoto-finansirane-za-remont-problemite-mogat-da-se-zadulbochat-1477002

КОНЦЕРТ НА ГРУПАТА „ME AND MY DEVIL“ В НАЦИОНАЛНИЯ СТУДЕНТСКИ ДОМ

С концерт на групата „Me and my Devil“, който ще се проведе петък от 20:00 ч. в Националния студентски дом, стартира инициативата на Българската музикална асоциация за концерти на нейни членове в обновеното пространство. Вижте повече в следващите минути.[396]

[396] ***Източник: БНТ, Култура.БГ, видео запис 01.12.2022 г.*** ***https://bnt.bg/news/koncert-na-grupata-me-and-my-devil-v-nacionalniya-studentski-dom-v333009-312481news.html***

Недялко Йорданов и Георги Константинов са първите носители на наградата „Неостаряващо перо“

Недялко Йорданов и Георги Константинов са първите носители на наградата „Неостаряващо перо“, присъдени от обществото на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ (приемник на някогашния Кабинет на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“), съобщават от Съюза на българските писатели (СБП). Двамата доайени на поезията получават и почетен диплом за принос към основаването и развитието на КМПС „Димчо Дебелянов“, както и за цялостен принос към българската литература.

На церемонията вчера в Националния студентски дом, водена от Анжела Димчева - председател на Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“, Георги Константинов се върна в спомените си и разказа как като студент в Софийския университет в средата на 60-те години се включва в кабинета „Димчо Дебелянов“, където се запознава с Недялко Йорданов, Николай Кънчев, Георги Мортос, Калин Донков.

„Обществото „Димчо Дебелянов“ и едноименният кабинет са гнезда на литературата - птици, които излитат, едни по-надалече, други - по-наблизо. Помня как под покрива на студентския дом четяхме стихове, спорехме с Петко Братинов, Георги Марковски, Димитър Яръмов, Калина Ковачева, Атанас Звездинов. Тогава се появи литературоведът Георги Черняков - великолепен анализатор. Ние се разлетяхме след завършването си, но Черняков остана да ръководи кабинета и в продължение на три десетилетия беше близо до младите писатели. Неговото име трябва да се пази, много неща се промениха, но има нещо окуражаващо в това движение във времето в творческия дух на България. Радвам се, че съм тук - свидетел на младите пориви“, каза Георги Константинов.

Недялко Йорданов се върна в 1958 г. и разказа как заедно с Григор Ленков поставят началото на литературния кръжок „Димчо Дебелянов“, превърнал се по-късно в кабинет на младите писатели.

„От ЦК на комсомола настояваха кръжокът да се казва „Цветан Зангов“, но ние с Григор Ленков тайно и полека наложихме името на Димчо Дебелянов. Събирахме се всеки четвъртък. Аз бях луд по поезията на Дебелянов, бях влюбен в „Легенда за разблудната царкиня“- дори участвах в рецитаторски конкурс с това стихотворение. Някога печатахме всяко стихотворение по 6 екземпляра на пишеща

машина, раздавахме ги на присъстващите - провеждаха се разисквания по няколко часа. Никога няма да забравя една моя изява, когато прочетох една поема, посветена на момичето, в което бях влюбен“, каза Недялко Йорданов. Историята на тази поема той пресъздава 20 години по-късно в нова поема, която прозвуча пред публиката.

Преди финалния рецитал на двамата лауреати се състоя връчването на наградите на младите писатели, които тази година взеха участие в осмото издание на националния литературен конкурс за студентско творчество „Георги Черняков“ (2022). Конкурсът е знаков за откриване на таланти, пробващи перото си в поезията, прозата и хумора, посочват от СБП. Председател на журито беше поетът Боян Ангелов . председател на СБП, членове на журито са Анжела Димчева, Максим Максимов, Георги Кушвалиев, Тодор Костадинов, Лъчезар Лозанов.

Първата награда за поезия е за Светислав Тодоров, за стихотворението „По тънкия конец на светлината“, втора награда - Натали Василева за стихотворението „Писма до себе си: Наръчник за щастие“. Специалната награда от името на Съюза на българските писатели е за Мария Вуцова, за стихотворението „Докато разбърквам на котлона“, а специалната награда от името на Националния студентски дом - за Камелия Панайотова, за стихотворението „Под крилото“.

При прозата, първата награда е за Венцислава Писачева, за разказа „Съдбовна среща“, втора награда - Габриела Дамянова за разказа „Любов по време на вълшебни костенурки“. Специалната награда на Съюза на българските писатели е за Славея Семова, за разказа „Добрият и лошият плод“, а специалната награда на Националния студентски дом - за Михаела Илиева, за разказа „Пиета“.

Журито не присъди награда за хумор и сатира поради липса на качествени творби, които да отговарят на жанра.

Директорът на Националния студентски дом Христиан Даскалов припомни, че заслугата за основаването на дома е на проф. Иван Шишманов и на Стилиян Чилингиров. Той връчи специалните награди от името на НСД и говори за възможностите, които ръководената от него институция предоставя на днешните студенти. „Винаги търсете да напипате пулса на времето и творете, за да достигнете до нови публики. Създадохме резидентска програма, в която може да се включите през цялата академична година, а ние ще подкрепим ваш творчески проект - аудио формат, подкаст, книга“, каза той.

Боян Ангелов връчи специалните награди от името на СБП и изрази радостта си, че този конкурс вече е традиция. „Въпреки всички трудности и неглижирането от държавните институции, ние, писателите, се опитваме да държим ниво. Четейки толкова красиви стихове, аз вярвам в новите поколения и съм спокоен за бъдещето на българската литература“.

Боян Ангелов връчи и първата награда за поезия - на Светислав Тодоров, казвайки: „Дано винаги една усмивка да Ви бъде столица, както е казал Георги Константинов. Да носите поезията дълбоко в сърцето си, ако фигуративно си представим, че човешкото сърце е склад на чувства, както е казал Недялко Йорданов“.

За работа си по оценката на творбите говориха Максим Максимов (за поезия) и Тодор Костадинов (за проза). Те връчиха наградите на Габриела Дамянова и Венцислава Писачева.

Наградените творби прозвучаха в изпълнение на самите автори, които благодариха за оценката на журито.

Музикалните интермедии по време на събитието бяха на поета и бард Румен Спасов, който изпълни песни по стихове на Георги Константинов и Недялко Йорданов. Вечерта беше уважена от сина на Георги Черняков - Даниел Черняков.

Анжела Димчева и Максим Максимов обявиха, че през следващата година ще бъде направен опит за целодневен уъркшоп с младите писатели, съпътстващ конкурса „Георги Черняков“. Основен дарител на конкурса е бразилският писател от български произход Илко Минев.

Както писа БТА, творби за конкурса изпратиха 110 автори от цялата страна - студенти от различни университети в София, Пловдив, Бургас, Шумен, Велико Търново, Благоевград, Варна[397]

[397] ***Източник: БТА, статия 02.12.2022 г.*** ***https://bta.bg/bg/news/lik/370389-nedyalko-yordanov-i-georgi-konstantinov-sa-parvite-nositeli-na-nagradata-neosta***

Най-яките концерти през декември 2022-ра у нас

„Live On Fire“ в София ще се състои на 2 декември в реновираната камерна зала на Национален Студентски дом, където дяволите ще представят и нов сингъл от предстоящия втори албум, а за целия пърформанс на сцената към тях ще се присъедини любопитен гост, чието име бандата пази в тайна.

След обиколката Me and My Devil ще продължат студийните сесии по завършването на втория си албум. Към момента, групата е готова с общо пет композиции и продължава работа по подбора на останалите тракове от суровия материал, който четиримата определят като „по-мрачен и по-мръсен като звук, и провокиращо откровен като лирика“. Me and My Devil Volume II се очаква да дебютира в началото на 2023.[398]

[398] ***Източник: rockthenight.eu, видео запис 01.12.2022 г.***
https://rockthenight.eu/naj-yakite-kontserti-prez-dekemvri-2022-ra-u-nas/2/

На 1 декември ще бъдат връчени наградите от националния литературен конкурс за студентско творчество „Георги Черняков“

На 1 декември ще бъдат връчени за осми път наградите от националния литературен конкурс за студентско творчество „Георги Черняков“, съобщава БТА.

Събитието в Националния студентски дом (НСД) ще бъде открито от неговия директор Христиан Даскалов, ще има рецитал на лауреатите, музика в изпълнение на Румен Спасов, импровизации, спомени за Кабинета на младите писатели, съобщават организаторите. По думите им конкурсът е знаков за откриване на млади таланти, пробващи перото си в поезията, прозата и хумора.

Тази година председател на журито е поетът Боян Ангелов - председател на Съюза на българските писатели. Членове на журито са Анжела Димчева, Максим Максимов, Георги Кушвалиев, Тодор Костадинов, Лъчезар Лозанов. Те ще определят осем награди, които ще станат известни на самата церемония.

Участници са 110 автори от цялата страна. Това са студенти от различни университети в София, Пловдив, Бургас, Шумен, Велико Търново, Благоевград, Варна.

Според организаторите специален акцент тази година е връчването на почетен диплом и статуетка „Неостаряващо перо“ за принос към основаването и дейността на Кабинета на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“. Двама известни творци ще получат тези отличия - Недялко Йорданов и Георги Константинов, които са сред доайените на българската поезия, но и са били сред учредителите и активно подкрепящи дейността на някогашния Кабинет на младите писатели „Димчо Дебелянов“ към НСД, ръководен от литературния критик и ментор Георги Черняков. „Той насърчаваше младите писатели в периода от 1970 до 1996 г. В негова памет през 2015 г. беше създадена националната литературна награда „Георги Черняков“, припомнят организаторите.

Негови възпитаници са известни днес писатели, журналисти, учени и общественици, сред които са Виктор Самуилов, Васил Сотиров, Николай Стоянов, Румен Иванчев, Рада Добриянова, Михаил Калдъръмов, Максим Максимов, Анго Боянов, Михаил Григоров, Иван Кулеков, Мая Панайотова, проф. Цочо Бояджиев, Иван Матанов, проф. Цветан Теофанов, Георги Кушвалиев, Румен Леонидов, Иван Странджев, проф. Златимир Коларов, Фани Цуракова, Димо Райков, Петър Величков, Боян Ангелов, проф. Миглена Николчина, Христо Стоянов, Владимир

Левчев, Атанас Капралов, Георги Гълов, Здравка Евтимова, Тодор Костадинов, Деян Енев, Бойко Ламбовски, Иван Ненков, Балчо Балчев, Хайри Хамдан, Николай Дойнов, Алексения Димитрова, Ирина Йорданова, Аксиния Михайлова, Весел Цанков, Елена Алекова, Димитрина Кюркчиева, Ивайло Кицов, Пламен Тотев, Алек Попов, Весела Райчинова-Сели, Георги Господинов, проф. Пламен Дойнов, както и много имена, които вече не са сред нас - Федя Филкова, Янаки Петров, Тома Бинчев, Георги Трифонов, Николай Искъров, София Бранц, Валентин Пламенов, Славимир Генчев, Румен Данов, Георги Рупчев, Христо Едрин, Борис Роканов.

Общо над 2000 талантливи студенти са минали през тази артистична платформа за писатели, която близо три десетилетия им даваше простор за изява и ги утвърждаваше сред големите имена на родната литература.

Организатори са НСД, Съюзът на българските писатели и обществото на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“. Основен дарител за наградите е бразилският писател от български произход Илко Минев.[399]

[399] ***Източник: hiclub.bg, статия 27.11.2022 г.***
https://www.hiclub.bg/Article/13166560

Недялко Йорданов и Георги Константинов заслужиха статуетките „Неостаряващо перо“

На тържествена церемония на 1 декември 2022 г. в Националния студентски дом бяха наградени доайените на поезията у нас Недялко Йорданов и Георги Константинов. УС на Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ (приемник на някогашния Кабинет на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“) отличи двамата поети със статуетките „Неостаряващо перо“ и Почетен диплом за техния принос към основаването и развитието на КМПС „Димчо Дебелянов“, както и за цялостен принос към българската литература. Церемонията се водеше от Анжела Димчева - председател на Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“.

Георги Константинов се върна в спомените си и разказа как като студент в Софийския университет в средата на 60-те години се включва в Кабинета „Димчо Дебелянов“, където се запозна с Недялко Йорданов, Николай Кънчев, Георги Мортос, Калин Донков: „Обществото „Димчо Дебелянов“ и едноименният кабинет са гнезда на литературата - птици, които излитат: едни по-надалече, други по-наблизо. Помня как под покрива на Студентския дом четяхме стихове, спорехме с Петко Братинов, Георги Марковски, Димитър Яръмов, Калина Ковачева, Атанас Звездинов. Тогава се появи литературоведът Георги Черняков - великолепен анализатор. Ние се разлетяхме след завършването си, но Черняков остана да ръководи Кабинета и в продължение на 3 десетилетия беше близо до младите писатели. Неговото име трябва да се пази, много неща се промениха, но има нещо окуражаващо в това движение във времето в творческия дух на България. Радвам се, че съм тук - свидетел на младите пориви“.

Недялко Йорданов се върна в далечната 1958 г. и разказа как заедно с Григор Ленков те поставят началото на литературния кръжок „Димчо Дебелянов“, превърнал се по-късно в Кабинет на младите писатели: „От ЦК на Комсомола настояваха кръжокът да се казва „Цветан Зангов“, но ние с Григор Ленков тайно и полека наложихме името на Димчо Дебелянов. Събирахме се всеки четвъртък. Аз бях луд по поезията на Дебелянов, бях влюбен в „Легенда за разблудната царкиня“ - дори участвах в рецитаторски конкурс с това стихотворение. Някога печатахме всяко стихотворение по 6 екземпляра на пишеща машина, раздавахме ги на присъстващите - провеждаха се разисквания по няколко часа. Никога няма да

забравя една моя изява, когато прочетох една поема, посветена на момичето, в което бях влюбен“. Историята на тази поема Недялко Йорданов пресъздава 20 години по-късно в нова поема, която прозвуча пред публиката.

Но преди финалния рецитал на двамата лауреати се състоя връчването на наградите на младите писатели, които тази година взеха участие в Осмото издание на Националния литературен конкурс за студентско творчество „Георги Черняков“ - 2022. Конкурсът е знаков за откриване на таланти, пробващи перото си в поезията, прозата и хумора. Председател на журито беше поетът Боян Ангелов - председател на Съюза на българските писатели; членове на журито бяха: Анжела Димчева, Максим Максимов, Георги Кушвалиев, Тодор Костадинов, Лъчезар Лозанов.

Творби за конкурса изпратиха 110 автори от цялата страна - това са студенти от различни университети в София, Пловдив, Бургас, Шумен, Велико Търново, Благоевград, Варна.

Ето имената на наградените: Поезия: Първа награда - Светислав Тодоров за стихотворението „По тънкия конец на светлината“; Втора награда - Натали Василева за стихотворението „Писма до себе си: Наръчник за щастие“; Специална награда от името на Съюза на българските писатели - Мария Вуцова за стихотворението „Докато разбърквам на котлона“; Специална награда от името на Националния студентски дом - Камелия Панайотова за стихотворението „Под крилото“.

Проза: Първа награда - Венцислава Писачева за разказа „Съдбовна среща“; Втора награда - Габриела Дамянова за разказа „Любов по време на вълшебни костенурки“; Специална награда на Съюза на българските писатели - Славея Семова за разказа „Добрият и лошият плод“; Специална награда на Националния студентски дом - Михаела Илиева за разказа „Пиета“.

Журито не присъди награда за хумор и сатира поради липса на качествени творби, които да отговарят на жанра.

Директорът на Националния студентски дом Христиан Даскалов припомни, че заслугата за основаването на Дома е на проф. Иван Шишманов и на Стилиан Чилингиров. Той връчи специалните награди от името на НСД и говори за възможностите, които ръководената от него институция предоставя на днешните студенти: „Винаги търсете да напипате пулса на времето и творете, за да

достигнете до нови публики. Създадохме Резидентска програма, в която може да се включите през цялата академична година, а ние ще подкрепим ваш творчески проект - аудио формат, подкаст, книга“.

Боян Ангелов връчи специалните награди от името на СБП и изрази радостта си, че този конкурс вече е традиция: „Въпреки всички трудности и неглижирането от държавните институции, ние, писателите, се опитваме да държим ниво. Четейки толкова красиви стихове, аз вярвам в новите поколения и съм спокоен за бъдещето на българската литература“.

Боян Ангелов връчи и Първа награда за поезия на Светислав Тодоров, вмъквайки в думите си оригинална препратка: „Дано винаги една усмивка да Ви бъде столица, както е казал Георги Константинов. Да носите поезията дълбоко в сърцето си, ако фигуративно си представим, че човешкото сърце е склад на чувства, както е казал Недялко Йорданов“.

За работа си по оценката на творбите говориха Максим Максимов (за поезия) и Тодор Костадинов (за проза). Те връчиха наградите на Габриела Дамянова и Венцислава Писачева.

Наградените творби прозвучаха в изпълнение на самите автори, които благодариха за оценката на журито.

Музикалните интермедии по време на събитието бяха дело на поета и барда Румен Спасов, който изпълни песни по стихове на Георги Константинов и Недялко Йорданов. Вечерта беше уважена от сина на Георги Черняков - Даниел Черняков.

Анжела Димчева и Максим Максимов обявиха, че през следващата година ще бъде направен опит за целодневен уъркшоп с младите писатели, съпътстващ конкурса „Георги Черняков“. Основен дарител на конкурса е бразилският писател от български произход Илко Минев. [400]

[400] ***Източник: в. Труд, статия 04.12.2022 г.*** ***https://trud.bg/%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D1%8F%D0%BB%D0%BA%D0%BE-%D0%B9%D0%BE%D1%80%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2-%D0%B8-%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B8-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%B2-%D0%B7%D0%B0%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B6%D0%B8%D1%85%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%83%D0%B5%D1%82%D0%BA%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BD%D0%B5%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%80%D1%8F%D0%B2%D0%B0%D1%89%D0%BE-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%BE/***

Представяне на поетичните книги „Слънчице в креватче“ от Калин Михайлов и ***(ДА) от Мая Стойчева

ПОКАНА

На 07.12.2022 г. от 19 ч. в Националния студентски дом в София (площад „Народно събрание“ № 10, Централно изложбено фоайе) ще бъдат представени две поетични книги, излезли с логото на издателство „Потайниче“ - „Слънчице в креватче“ от Калин Михайлов и ***(ДА) от Мая Стойчева.

Макар тези книги да са твърде различни по своята тоналност, едно от общите неща между тях е, че Калин Михайлов е редактор на стихосбирката на Мая Стойчева. Заповядайте да освежите вечерта си с некофеиново „две в едно“, съчетаващо не само две книги в едно представяне, но и поезия с визуален образ, а също поезия с музика.

За стихосбирката на Калин Михайлов ще говори д-р Росица Чернокожева, за тази на Мая Стойчева - нейният редактор, който е и литературен критик, а в музикалната част на програмата ще се включи бардът Виктор Макаров. Специално внимание ще бъде отделено на забележителното художествено оформление на книгите, дело на Йоана Михайлова и Ваня Вълкова. След представянето авторите ще бъдат на разположение за автографи и неформално общуване с гостите.[401]

[401] ***Източник: сайт Културни новини, статия 02.12.2022 г.*** ***https://kulturni-novini.info/sections/4/news/35981-predstavyane-na-poetichnite-knigi-slanchitse-v-krevatche-ot-kalin-mihaylov-i-da-ot-maya-stoycheva***

Славея Семова получи специална награда от Съюза на писателите в литературен конкурс

Славея Семова е сред отличените в Националния конкурс за студентско творчество „Георги Черняков“. Литературното състезание се провежда за осма година и неговата цел е да открива и насърчава таланти, пробващи перото си в поезията, прозата и хумора. Тази година 110 автори от цялата страна - студенти от различни университети в София, Пловдив, Бургас, Шумен, Велико Търново, Благоевград, Варна изпратиха свои творби. В журито бяха поетът Боян Ангелов - председател на СБП, Анжела Димчева, Максим Максимов, Георги Кушвалиев, Тодор Костадинов, Лъчезар Лозанов.

Награждаването беше в Националния студентски дом, а церемонията водеше Анжела Димчева - председател на Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ (приемник на някогашния Кабинет на младите писатели-студенти). В началото на специалната вечер ОЛК „Димчо Дебелянов“ връчи и своите новоучредени награди „Неостаряващо перо“. Първите им носители са поетите Недялко Йорданов и Георги Константинов.

При студентите първата награда за поезия е за Светислав Тодоров, а втората спечели Натали Василева. Специалната награда от името на Съюза на българските писатели е за Мария Вуцова, а специалната награда от името на Националния студентски дом е за Камелия Панайотова.

В раздел проза първата награда е за Венцислава Писачева, втора награда е за Габриела Дамянова. Специалната награда на Съюза на българските писатели е за Славея Семова за разказа „Добрият и лошият плод“, а специалната награда на Националния студентски дом е за Михаела Илиева.

Тази година нямаше награди за хумор и сатира.

Наградените творби прозвучаха в изпълнение на самите автори.

20-годишната Славея Семова е възпитаник на СУ „Георги Измирлиев“, а вече е студент „Българистика и медии“ в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“. Печелила е много награди и то не само литературни. Носител е на „Измирлиевската награда“, връчвана от Гимназията на най-добрия ученик от всеки завършващ випуск, а през 2020 г. бе удостоена с отличието „Будител на Община Горна Оряховица“. През 2021 г. е стипендиант на Фондация „Шанс за децата и природата на България“ за отлично представяне в областта на литературата. Тази

година излезе и първата книга с разкази на Славея „Заради една мечта“, която е подкрепена от Национален фонд „Култура“. Първото представяне на книгата беше в родното Първомайци, тъй като младата авторка е член на Арт клуб „Гайтани“ към НЧ „Иван Вазов 1893“.[402]

[402] ***Източник: RegNews.NET, статия 05.12.2022 г.***
https://www.regnews.net/news/16702652223334/slaveya-semova-poluchi-spetsialna-nagrada-ot-sayuza-na-pisatelite-v-literaturen-konkurs

ИЗВЕСТНИ СА НАГРАДИТЕ „ГЕОРГИ ЧЕРНЯКОВ“ ЗА 2022

В Националния студентски дом в столицата на 1 декември т.г. се състоя връчването на наградите за младите писатели, които тази година взеха участие в Осмото издание на Националния литературен конкурс за студентско творчество „Георги Черняков“ - 2022. Конкурсът е знаков за откриване на таланти, пробващи перото си в поезията, прозата и хумора. Председател на журито беше поетът Боян Ангелов, а членове на журито: Анжела Димчева, Максим Максимов, Георги Кушвалиев, Тодор Костадинов, Лъчезар Лозанов.Творби за конкурса изпратиха 110 автори от цялата страна - студенти от различни университети в София, Пловдив, Бургас, Шумен, Велико Търново, Благоевград, Варна.

Ето имената на наградените: Поезия: Първа награда - Светислав Тодоров за стихотворението „По тънкия конец на светлината“; Втора награда - Натали Василева за стихотворението „Писма до себе си: Наръчник за щастие“; Специална награда от името на Съюза на българските писатели - Мария Вуцова за стихотворението „Докато разбърквам на котлона“; Специална награда от името на Националния студентски дом - Камелия Панайотова за стихотворението „Под крилото“.

Проза: Първа награда - Венцислава Писачева за разказа „Съдбовна среща“; Втора награда - Габриела Дамянова за разказа „Любов по време на вълшебни костенурки“; Специална награда на Съюза на българските писатели - Славея Семова за разказа „Добрият и лошият плод“; Специална награда на Националния студентски дом - Михаела Илиева за разказа „Пиета“.

Журито не присъди награда за хумор и сатира поради липса на качествени творби, които да отговарят на жанра.

Основни дарители за конкурса са бразилският писател от български произход Илко Минев и Весела Райчинова-Сели - писател и продуцент от Израел.

Директорът на Националния студентски дом Христиан Даскалов припомни, че заслугата за основаването на Дома е на проф. Иван Шишманов и на Стилиан Чилингиров. Той връчи специалните награди от името на НСД и говори за възможностите, които ръководената от него институция предоставя на днешните студенти: „Винаги търсете да напипате пулса на времето и творете, за да достигнете до нови публики. Създадохме Резидентска програма, в която може да се

включите през цялата академична година, а ние ще подкрепим ваш творчески проект - аудио формат, подкаст, книга“.

Боян Ангелов връчи специалните награди от името на СБП и изрази радостта си, че този конкурс вече е традиция: „Въпреки всички трудности и неглижирането от страна на държавните институции, ние, писателите, се опитваме да държим ниво. Четейки толкова красиви стихове и разкази, вярвам в новите поколения и съм спокоен за бъдещето на българската литература“.

Боян Ангелов връчи и Първа награда за поезия на Светислав Тодоров, вмъквайки в думите си оригинална препратка: „Дано винаги една усмивка да Ви бъде столица, както е казал Георги Константинов. Да носите поезията дълбоко в сърцето си, ако фигуративно си представим, че човешкото сърце е склад на чувства, както е казал Недялко Йорданов“.

За работа си по оценката на творбите говориха Максим Максимов (за поезия) и Тодор Костадинов (за проза). Те връчиха наградите на Габриела Дамянова и Венцислава Писачева.

Наградените творби прозвучаха в изпълнение на самите автори, които благодариха за оценката на журито.

Музикалните интермедии по време на събитието бяха дело на поета и барда Румен Спасов. На церемонията присъства и синът на Георги Черняков - Даниел Черняков.

Анжела Димчева и Максим Максимов обявиха, че през следващата година ще бъде направен опит за целодневен уъркшоп с младите писатели, съпътстващ конкурса „Георги Черняков“.

На церемонията бяха УС на Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ (приемник на някогашния Кабинет на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“) отличи поетите Недялко Йорданов и Георги Константинов със статуетките „Неостаряващо перо“ и Почетен диплом за техния принос към основаването и развитието на КМПС „Димчо Дебелянов“, както и за цялостен принос към българската литература. Церемонията се водеше от Анжела Димчева - председател на Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“.

Георги Константинов се върна в спомените си и разказа как като студент в Софийския университет в средата на 60-те години се включва в Кабинета „Димчо Дебелянов“, където се запозна с Недялко Йорданов, Николай Кънчев, Георги

Мортус, Калин Донков: „Обществото „Димчо Дебелянов“ и едноименният кабинет са гнезда на литературата - птици, които излитат: едни по-надалече, други по-наблизо. Помня как под покрива на Студентския дом четяхме стихове, спорехме с Петко Братинов, Георги Марковски, Димитър Яръмов, Калина Ковачева, Атанас Звездинов. Тогава се появи литературоведът Георги Черняков - великолепен анализатор. Ние се разлетяхме след завършването си, но Черняков остана да ръководи Кабинета и в продължение на три десетилетия беше близо до младите писатели. Неговото име трябва да се пази, много неща се промениха, но има нещо окуражаващо в това движение във времето в творческия дух на България. Радвам се, че съм тук - свидетел на младите пориви“.

Недялко Йорданов се върна в далечната 1958 г. и разказа как заедно с Григор Ленков поставят началото на литературния кръжок „Димчо Дебелянов“, превърнал се по-късно в Кабинет на младите писатели: „От ЦК на Комсомола настояваха кръжокът да се казва „Цветан Зангов“, но ние с Григор Ленков тайно и полека наложихме името на Димчо Дебелянов. Събирахме се всеки четвъртък. Аз бях луд по поезията на Дебелянов, бях влюбен в „Легенда за разблудната царкиня“ - дори участвах в рецитаторски конкурс с това стихотворение. Някога печатахме всяко стихотворение по 6 екземпляра на пишеща машина, раздавахме ги на присъстващите - провеждаха се разисквания по няколко часа. Никога няма да забравя една моя изява, когато прочетох една поема, посветена на момичето, в което бях влюбен“. Историята на тази поема Недялко Йорданов пресъздава 20 години по-късно в нова поема, която прозвуча пред публиката.[403]

[403] ***Източник: СБП, статия 06.12.2022 г.*** ***https://sbp.bg/%D0%B8%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BD%D0%B8-%D1%81%D0%B0-%D0%BD%D0%B0%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B8-%D1%87%D0%B5%D1%80%D0%BD%D1%8F%D0%BA/***

Първото студентско кино у нас

Предаване: 100% будни

На 8 декември - сладки спомени от студентските години споделят Христо Гърбов и Стефан Рядков. Смехът е гарантиран!

Ще надникнем в първото студентско кино

В минутите за кино с Павел Владимиров говорим за коледните филми

Невена Пейкова с нова песен!

В „Без направление“ ви разказваме историята на едно семейство с вродени сърдечни малформации

Димитър Колев - най-добрият мениджър в туризма за 2022 година[404]

[404] ***Източник: БНТ, Предаване: 100% будни, видео запис 08.12.2022 г.*** ***https://bnt.bg/news/parvoto-studentsko-kino-u-nas-v333468-312676news.html***

Д-р Христиан Даскалов, директор на НСД: Повече от 20 години залата тъне в разруха

Повече от 20 години залата не се използва, забравя се, тъне в разруха. Това заяви д-р Христиан Даскалов, директор на Националния студентски дом в интервю за Агенция „Фокус“, във връзка с внасянето на проекта за реставрация на сградата на Дома и на емблематичната за няколко поколения творци Голяма зала. Проектът, който днес правим, цели да я върне към живот, а същевременно и да обнови всички околни пространства - репетиционни, подготвителни и представителни, за да може наистина в пълен блясък, такъв какъвто може би сградата никога не е виждала, отново да посреща гостите и гражданите на София, каза Даскалов.

По думите му усилията за изготвянето на проекта са били няколкогодишни.

„Бяха взети всички възможни гледни точки - на младите архитекти, на доказаните проектанти, на хората от Министерството на културата“, обясни той. Даскалов уточни, че план - графика за изпълнение на проекта предвижда, че всичко е възможно да се изпълни в рамките на година до година и половина.

„Този ангажимент, бих казал политически и управленски, трябва да се въплъти в реални действия, тоест да се предвидят необходимите средства в бюджета или по - скоро бюджетната програма за следващите две - три години“, допълни директорът на Националния студентски дом.

„Дали тези средства ще се бюджетират през 2023 г. с оглед на процесите в страната е несигурно, но надеждата ни, поне в края на следващата година, е те да бъдат планирани в държавния бюджет. Ако през 2024 г. се изпълни проекта, наистина през 2025 г. гражданите на София ще могат да се възползват от всички тези подобрения, които сме планирали“ , каза още д-р Даскалов по темата за финансирането на проекта.

В заключение той обясни, че ако държавата не се намеси и не отпуснат необходимото финансиране за ремонт, проблемите могат да се задълбочат.[405]

[405] ***Източник: focus-news.net, статия 27.11.2022 г.*** ***https://www.focus-news.net/novini/Bylgaria/D-r-Hristian-Daskalov-direktor-na-NSD-Poveche-ot-20-godini-zalata-tune-v-razruha-1477071***

Точно 30 години от раждането на РАДИО ТАНГРА - продължаваме да ДЕЙСТВАМЕ

Днес отбелязваме точно 30 години от онзи 8 декември 1992, когато започна първото (пробно) излъчване на РОК РАДИО ТАНГРА.

Датата бе избрана неслучайно, заради ДЖОН ЛЕНЪН и ДЖИМ МОРИСЪН, но и празника на студентите, които се очаква да са най-авангардната част на обществото.

Официалният старт на първото РОК радио в България беше няколко дни по-късно - на 13 декември - с гости и церемония, така че тази цялата декемврийска седмица е особено празнична за нас.

Днес, 8 декември 2022, мислите ни са и за незабравимия КОНСТАНТИН МАРКОВ, който заедно с КИРИЛ МАРИЧКОВ, е родител на идеята.

КИРЧО и КОСЬО в сглобяващото се студио на ул 'Аксаков' № 13[406]

[406] ***Източник: RadioTangra.com, статия 08.12. 2022 г.***
https://www.radiotangra.com/news/read/39216.html

ПОКАНА ЗА ОБЩО СЪБРАНИЕ НА МУЗИКАУТОР НА 20 МАЙ 2019 - Музикаутор

Управителният съвет на МУЗИКАУТОР, на основание чл. 11, ал. 1, ал. 2 и ал. 4 от Устава на сдружението във връзка с чл. 26, ал. 1 и ал.2 от ЗЮЛНЦ свиква извънредно общо събрание, което ще се проведе на **20 май 2019 г. (понеделник) от 9:00 часа в Национален студентски дом - Зала Галерия, ет. 1, намираща се на пл. Народно събрание № 10 - гр. София,** при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1.Представяне, обсъждане и приемане на промени в Правилата за разпределение на сдружението

2. Разни

Общото събрание се счита законно, ако присъстват повече от половината от членовете му. В случай че не се яви необходимият брой членове, на основание чл. 27 от ЗЮЛНЦ Общото събрание ще се проведе от 10:00 часа на същото място и при същия дневен ред и ще се счита редовно, независимо от броя на явилите сечленове.
ЯсенКозев
Председател на УС [407]

[407] ***Източник: Музикаутор, статия 18.04.2019 г.***
https://www.musicautor.org/bg/article/POKANA-OBSHTO-SUBRANIE-20-05-2019

Наталия Андреева - ГЛОБАЛИСТКО НАДПЯВАНЕ

“…Да, не могат да пишат, но човек трябва да е толерантен…

И ще ви отвърнем: Не, драги читатели! Неграмотността не може да е норма. И не само тях, а и онези, които ги подкокоросват да се излагат и да затлачват и без това мудния ни и беден мисловен живот - разните редактори, издатели и свалячи или подмазвачи-критици - които си мислят, че за поезия могат да пробутват всякакви глупотевини, сякаш поезията е подробност някаква, а не жизнена форма на езика и съответно на хората, що го говорят - всичките вкупом с камшика по Дантевски в Ада!“

Рада Барутска, „Пеат некогаш“

Щедър е интернетът - осведомява ни за всяка порно-пошлятина, извършена от глобалистката прислуга по света и у нас. Така наскоро бяхме информирани за любовната спявка между поетеската Мирела Иванова от една страна, и от друга - злополучния ни кандидат-нобелист Георги Господинов, наричан от народа с името-парола Гога. Място за сценичната им изява е предоставила Румяна Таслакова - дългогодишна редакторка в българомразкото радио „Дойче Веле“. Присъствал е и дегустаторът на Мирела - бате Мишо - под формата на фалософухача Михаил Неделчев.

Но да не бъдем голословни, да дадем думата на дуета:

Мирела Иванова, сопранофалцет: „За първи път се взрях в стихотворенията на Георги Господинов след като присъствах на едно от представленията на Литературния театър, който те с Пламен Дойнов изнасяха в Студентския дом. Бомбета, патоси, дързости, суров черен дроб и други атрибути от златните години на поетичното разкрепостяване и разцвет, 90-те белязаха не просто езика, но и смисъла на поезията.“

Георги Господинов, нобелобаритон: „И това, което чух, от Мирела наистина ме развълнува… И понеже тука идеята е да си разказваме разни неща сега ми хрумва, че с Мирела освен че сме пътували много, Мирела беше много важна за нас с Бойко (Пенчев), когато правеха „Петък 13“ и когато ние с Петър правехме „Тела и текстове“. Там наистина имаше черен дроб суров и разни други неща. Трябваше ми език, защото имах едно стихотворение за „Език свещен“. Език на немите, на тези, преди нас, а нямаше езици и взехме черен дроб суров... Но Мирела и Бойко бяха преди нас..“

Тук ще прекратим спявката на това вещерско сборище със суров черен дроб и патоси, защото ако продължим да цитираме нататък скудоумията му, дори страдащите от тежка умствена изостаналост почитатели на поетеската и кандидат-нобелиста ще проумеят, че си имат работа с глупост, много по-голяма от поносимата. Усещането за гавра с народната ни памет и литература си остава пак за сметка на онези, които от десетилетия търпят и поощряват финансово тази зловеща подигравка на глобалисткото безумие с националните ни ценности.

Да продължим нататък с още един оперетен дует на Гога - този път с полската нобелистка Олга Токарчук. Не съм чела нищо от нея, нямам и намерение да чета каквото и да е от автори, получили тази дискредитирана награда, давана от десетилетие и повече не за литературни постижения, а за предано слугуване на световните кукловоди. За мен тя е препоръка в никакъв случай да не чета наградения с нея автор. Всеки път, когато съм нарушавала тази забрана, съм съжалявала горчиво за пропиляното време.

Достатъчно е да узнаем, че новоизпечената през 2018 г. нобелистка се застъпва за правата на сексуалните малцинства в Полша. Други биографични подробности за Токарчук: Член е на Партията на зелените и на редколегията на ляволибералното списание „Политическа критика“.

Мисля, че всичко е ясно!!! Поредната соросоидна рапсодийка в розовочервено!

Пресата се е въздържала да цитира пряко нашия кандидат-нобелист. Явно притеснена от бисерите, които той непрекъснато ръси в ефир, и които са излагация за всяка една държава и народ. Този път щедрият интернет е преразказал скъпернически диалозите му с Токарчук, без пряко цитиране на умно-красивите им послания. Естествено - те са срещу войната в Украйна, че срещу какво друго да са!?

Нас Токарчук ни интересува като шести пръст на ръката. Което ще рече никак. Или почти никак. Защото името й е забъркано с една награда, за която е номинирана… нашата поетеска.

„Мирела Иванова е сред шестима европейски поети, финалисти за литературната награда на Гданск, Полша, „Европейски поет на свободата“. Финалистите са избрани от престижно литературно жури, в което е и нобеловата

лауреатка Олга Токарчук. Победителите ще бъдат обявени през пролетта на 2024 г. Те ще получат съответно по 100 000 полски злоти за поета и 20 000 за преводача.“

Разгеле, дойдохме си на думата. Виждате ли червената нишка, тя е видима с просто око: Токарчук, сексуални малцинства, война в Украйна, розовозелена партия, ляво неолиберално списание, соросоидът Гога, суров черен дроб с патоси, болшевишката снаха Мирела, оценена на 100 000 полски злоти. Всичко е ясно, дуетите на правоверните марионетки винаги се заплащат щедро от необолшевишките кукловоди. Нали затова се присвояват парите на народите - за да се натрапва чрез тях глобалистката идеология и да се налагат джендър-диктатурата и разлагащата обществото нейна перверзия.

Това е най-мерзката и долнопробна кражба, която раздава парите ни на псевдотворци със слугински манталитет, дрънкащи от политкоректни баналности до откровени глупотевини. Целта явно е тоталното опростачване и духовното изнасилване на човечеството, с цел по-безпроблемното му управление и плячкосване на благата, които то произвежда.

Самозабравянето на новите господари е потресаващо. Историята отново се повтаря като зловещ фарс. Днес няма Гулаг, цялата земя е един неолиберален Гулаг. Управлявана от международни крадци, разбойници и спекуланти, с помощта на сговорчиви помияри от 666 пола и с вечно необути бикини.

„Природата я е направила умна и красива.“ Това твърди за поетеската Мирела Иванова неолибералният парцал „24 часа“.

Съгласяваме се веднага. Сто и двадесет килограмов 60 годишен умно-красивитет! Малко превтасал, престоял и мухлясъл, но запазена марка и напълно в комунистическата традиция. За таланта й сега няма да говорим, всеки може да се убеди в наличието му или по-скоро в пълното му отсъствие

То господ натворил интелект и хубост, та се забравил - като при Михал /Неделчев/ Мишкоед. Нищо, че огледалото показва друго.[408]

---

[408] ***Източник: der SPUNK, статия 06.12.2022 г.*** ***https://www.derspunk.eu/%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D1%8F-%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%B5%D0%B5%D0%B2%D0%B0-%D0%B3%D0%BB%D0%BE%D0%B1%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BA%D0%BE-%D0%BD%D0%B0%D0%B4%D0%BF%D1%8F%D0%B2/***

Играх във филм на Зако Хеския

Исак Соломонов Хеския или Зако Хеския е роден в Истанбул. Завършва полувисше училище по кинематография и фототехника. Започва като асистент-режисьор. От 1966 до 1991 г. е режисьор-постановчик в Студията за игрално кино „Бояна“. Филмите му „Йо-хо-хо“, „Тримата от запаса“, „Зарево над Драва“, „Нощем с белите коне“, „Горещо пладне“, Осмият“ и др. печелят много награди. През 2002 г. печели „Златна роза“ от кинофестивала във Варна за цялостно творчество. Удостоен е със званията Заслужил и Народен артист, носител на орден „Кирил и Методий“ II степен.

Имах щастието да играя във филма на режисьора Зако Хеския „Началото на една ваканция“ (1966). Това е филм за приятелството, любовта, доносничеството. За кастинга чух по радиото и веднага почувствах, че това е моят шанс. Едно от важните условия беше кандидатите да имат навършени 16 години. Аз бях на 15. В името на моята луда момичешка мечта излъгах за възрастта си пред комисията. Не казах на родителите си, те щяха да са против. Баща ми беше военен, принципен човек.

На пробните снимки в Киноцентъра отидохме с моята съученичка Светла с автобуса. Заварих дълга опашка от момичета и момчета, мечтаещи да се снимат в киното. Бях една от последните за деня пред комисията. Фотограф от Киноцентъра ми направи черно-бели портретни пробни снимки в профил и анфас. В комисията бяха режисьорът Зако Хеския и помощник режисьорът Лили Дюстабанова, сестра на Женя Дюстабанова, партньорка на поета Христо Смирненски.

Задаваха ми различни въпроси, включително и за възрастта ми. Казах с твърд глас, че съм на 16 години и те не се усъмниха. Бях висока и развита за възрастта си - това беше моят плюс. След месец Лили Дюстабанова се обади да каже, че съм одобрена в масовката. Изпищях от радост. Майка ми беше вкъщи, нямаше как да не кажа какви съм ги свършила. Родителите ми настояха да си призная възрастта, може би са се надявали, че ще ме отстранят от продукцията. Помня, че помощник режисьорката първо замълча, но бързо каза, че са разгледали много снимки на кандидати, толкова хубави като моите не са открили - била съм много фотогенична. А и вече нямало време. Освен това съм се казвала като сестра й Женя. Лили Дюстабанова имаше решаващата дума и въпреки лъжата останах. Но тя уведоми Зако Хеския за случая.

Филмът се снимаше основно в провинцията - в Габрово, в едно сливенско село и малко в София. В Габрово спахме в хотел, в селото бяхме в квартири по две-три момичета в къща.

Зако Хеския беше нисък на ръст мъж, но голям професионалист и веселяк. С топла бащинска усмивка ни обясняваше какво трябва да правим в дадена сцена. Тъй като в някои сцени танцувахме на плажа край реката модерни танци (хали-гали и други), имахме специален учител за тях - Валентин Русецки. Репетирахме ги в Студентския дом в София.

В едно нещо Зако Хеския беше безкомпромисен - морала на участниците. Бяхме далече от родителите ни, по квартири, имаше възможност за малки и по-големи младежки глупости - алкохол, цигари, любовни връзки. А ние бяхме все ученици. Сред по-възрастните актьори бяха Никола Русев и Иван Янчев. Ролите на гимназистите се изпълняваха от Диляна Бъчварова, Мая Драгоманска, Крум Ацев, Катя Филипова.

Хеския беше назначил „тайно“ един надзорник, който да следи и докладва да не правим глупости - помощник-режисьора Дюстабанова.

Хеския работеше много с неопитните като мен - с такт, без бързане и усмивка. Винаги ни окуражаваше, че ще се справим. А дали ще станем артисти един ден, това беше друг въпрос. Първата стъпка вече я бяхме направили като участници в този филм, избрани сред толкова много кандидати.

Не станах актриса, но научих много от седмиците, в които снимахме филма „Началото на една ваканция“. През септември т.г. се навършиха 100 години от рождението на Зако Хеския.

Жени Веселинова[409]

[409] ***Източник: Вестник „Трета Възраст“, статия 11.11.2022г.*** ***https://tretavazrast.com/2022/12/04/%D0%B8%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%85-%D0%B2%D1%8A%D0%B2-%D1%84%D0%B8%D0%BB%D0%BC-%D0%BD%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE-%D1%85%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%8F/***

Чуйте гласа на някои от най-емблематичните за XX век сгради в България

Случвало ли ви се е, докато се разхождате из столицата, някоя сграда да провокира силен интерес у вас до толкова, че да се зачудите как изглежда интериорното и пространство? Късометражната филмовата поредица „Срещи с архитектурния модернизъм“ дава възможност на зрителите да надникнат зад стените на някои от най-емблематични за ранния модернизъм сгради в България, като се потопят в тяхната атмосфера и научат повече за историята и архитектурата им.

Представяме ви четирите филма от поредицата на Моно Колектив и ви пожелаваме приятно гледане.

Епизод 1: Национален студентски дом

Със сигурност всеки от нас е минавал покрай сградата на Националния студентски дом в центъра на София. Идеята за пространство, което да събира студентите на едно място, се заражда у Стилиян Чилингиров в началото на XX век, но е реализирана доста по-късно. Авторите на проекта са арх. Станчо Белковски и арх. Иван Данчов - берлинските възпитаници, които типично за духа на времето си проектират Националния студентски дом с изчистени форми с знаковите за периода лентовидни прозорци.

Епизод 2: Къщата на Ангел Кантарджиев

Домът на българския търговец на платове е проекриран от арх. Иван Васильов и арх. Димитър Цолов с характерните за периода ясно изразени обеми, плосък покрив тераси и функционален план. Сградата е добър пример за заможна градска къща, разположена свободно в голям терасовиден двор. Интересна е съдбата и след Втората световна война, когато за кратко време сменя няколко собственици, сред които Организацията на гръцките политимигранти, до връщането ѝ на наследниците на Кантарджиев в края на XX век. Днес къщата е реставрирана с използване на материали и технологии, близки до автентичните, което ни позволява да имаме възможно най-ясна представа за нейната оригинална визия.

Повече за реставрацията на къщата на Ангел Кантарджиев четете тук

Епизод 3: Архитект Васил Василев

Роден в началото на миналия век, арх. Василев получава архитектурното си образование в град Линц, Австрия. Впоследствие се завръща в България и започва частната си софийска практика още през 30-те години, като бързо се утвърждава в архитектурния елит със своите апартаментни сгради, чиито интериори са вдъхновени от абстрактните геометрични композиции на Казимир Малевич. След 1944г. арх. Василев проектира и няколко големи хотела, сред които „Орфей“ и „Мургавец“ в курорт Пампорово и хотел „Копитото“ във Витоша.

Епизод 4: Биологическият факултет

Биологическият факултет е плод на международен конкурс, организиран в началото на XX век, за сграда на Агрономическия факултет към Софийския университет. В него печели неокласическото предложение на младия тандем на арх. Георги Овчаров и арх. Генко Попов. В последствие проектът е преработен под ръководството на техния преподавател от Мюнхенската политехника арх. Паул Бонац, при което сградата придобива характерната си визия, повлияна от немския тухлен експресионизъм, която и до днес провокира интерес във всеки минувач.

Източник: „Български архитектурен модернизъм. Образци от 1920-те, 1930-те, 1940-те години на XX век“, Васил Макринов и Теодор Караколев[410]

410

Източник: Stroiinfo.com, видео записи 14.12.2022 г.
https://stroiinfo.com/chuyte-glasa-na-modernizma/

Екатерина Казакова представя куклення спектакъл „Снежни приключения“

Кукленият спектакъл „Снежни приключения“ на Цвете Янева, подходящ за деца от 3 до 12 годишна възраст, ще се проведе на 17.12.2022г. от 11:00 часа в Национален студентски дом, София. Представлението е едно зимно приключение с кукли, в което не само ще гледате, но и ще участвате.

Джуджетата Веселанка и Мърморанка ще ви превърнат в снежинки, ловци и горски животинки. Подготвили сме специално кукленото ателие на забавните катеричоци, в което предоставяме материали на децата, за да си измайсторят кукла.

Вход свободен.

Това събитие е по идея на Екатерина Казакова, финансирано по програма „Творчески степендии“2022 на Национален фонд „ Култура“

Режисьор Екатерина Казакова, участват актрисите: Наделина Камбитова, Елфира Синсерус и Екатерина Казакова

място на провеждане: камерна зала „Академик“, Национален студентски дом[411]

[411] ***Източник:kafene.bg, статия 16.12.2022 г.*** ***https://kafene.bg/%D0%BA%D0%B0%D0%BC%D0%B1%D0%B0%D0%BD%D0%B0-%D0%B0%D1%80%D1%82-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D1%8F-%D0%BA%D1%83%D0%BA%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F-%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82/***

Танцовото представление „Dance Generator“ провокира креативността на зрителите

На 21 декември от 19:30 ч. в Национален Студентски Дом ще се проведе танцовото представление „Dance Generator“. То се организира от младият мултижанров артист Ирина Стоянова в партньорство със Сдружение Театър-Студия „Студентина“.

„Dance Generator“ е импровизационно танцово представление, в което публиката е поканена да твори, като определя сценичното действие. Зрителите се превръщат в съ-творци на спектакъла.

Посредством специална „Машина-инсталация“ (своеобразен „джой стик“ с различни колела на късмета) зрителите ще задават на танцьорите «Параметри» (думи) за създаване на танцова история :

Качества на движението (воден, електрически…)

Емоции (весел, ядосан, луд …)

Персонажи (октопод, дракон, паяк …)

Място на случване (джунгла, ресторант …)

Явления (вихър, гръмотевица …)

Зрителите ще предизвикат танцьорите с НЕОЧАКВАНИ КОМБИНАЦИИ от тези „параметри“.

Например: електрически октопод, вихър от паяци , луд дракон в ресторанта

Танцьорите ще интерпретират дадените им „параметри“, създавайки уникален импровизиран танц на момента!

Екип на проекта:

Ирина Стоянова - автор на проекта

Христо Желев - музикант, съ-автор на идеята.

Петя Божинова - ментор от страна на Театър-студия „Студентина“.

Танцьори: Ирина Стоянова, Пепи Колева, Катерина Дукова, Ян Вассилев, Боряна Дживджанова, Таня Рачева

Проектът е част от Резидентска програма на Театър-студия „Студентина“ и Резиденция „СтАРТъп“ на Национален Студентски Дом.

Проектът се реализира с финансовата подкрепа на Министерството на Културата.[412]

[412] ***Източник:kafene.bg, статия 16.12.2022 г.*** ***https://kafene.bg/%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%82%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5-dance-generator-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%BA%D0%B8/***

ТАНЦОВА ИГРА провокираща КРЕАТИВНОСТТА

„DANCE GENERATOR“ - е импровизационно танцово представление, в което публиката е поканена да твори, като определя сценичното действие. Зрителите се превръщат в съ-творци на спектакъла!

Посредством специална „Машина-инсталация“ (своеобразен „джой стик“ с различни колела на късмета) зрителите ще задават на танцьорите «Параметри» (думи) за създаване на танцова история :

Качества на движението (воден, електрически…)

Емоции (весел, ядосан, луд …)

Персонажи (октопод, дракон, паяк …)

Място на случване (джунгла, ресторант …)

Явления (вихър, гръмотевица …)

Зрителите ще предизвикат танцьорите с НЕОЧАКВАНИ КОМБИНАЦИИ от тези „параметри“.

Например: електрически октопод, вихър от паяци , луд дракон в ресторанта

Танцьорите ще интерпретират дадените им „параметри“, създавайки уникален импровизиран танц на момента!

Ще дадем свобода на спонтанната реакция и потока на въображението!

Ще се хвърляме в неизвестното! Грешките са добре дошли!

Екип на проекта:

Ирина Стоянова - автор на проекта

Христо Желев - музикант, съ-автор на идеята.

Петя Божинова - ментор от страна на Театър-студия „Студентина“.

Танцьори: Ирина Стоянова, Пепи Колева, Катерина Дукова, Ян Вассилев, Боряна Дживджанова, Таня Рачева

Проектът е част от Резидентска програма на Театър-студия „Студентина“ и Резиденция „СтАРТъп“ на Национален Студентски

Място: Национален Студентски Дом Дата: 21 декември 19:30.[413]

---

[413] ***Източник: МИКА- Музика и лайфстайл, статия 15.12.2022 г.*** ***https://mikamagazine.com/%d1%82%d0%b0%d0%bd%d1%86%d0%be%d0%b2%d0%b0-%d0%b8%d0%b3%d1%80%d0%b0-%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b2%d0%be%d0%ba%d0%b8%d1%80%d0%b0%d1%89%d0%b0-%d0%ba%d1%80%d0%b5%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d0%be%d1%81%d1%82%d1%82%d0%b0/?fbclid=IwAR2uQWMjNoT2ddjOoCATnoxLz1wjWf6DFI8c_bWOwkt3ADi0VNfHhbXwjuU***

Мислим гъвкаво с DANCE GENERATOR

Гергана Гълъбова

Представете се в три изречения.

Аз съм Ирина Стоянова, млад интердисциплинарен артист. Интегрирам визуални изкуства и танц в търсене на иновативни подходи и необичайни формати. Намерението ми е с изкуството си да провокирам фантазията и въображението на хората.

Разкажете ми малко повече за проекта. От къде дойде идеята зрителите да се включват в спектакъла?

„DANCE GENERATOR“ е импровизационно танцово представление, в което публиката определя сценичното действие. Зрителите се превръщат в съ-творци на спектакъла!

Посредством специална „машина инсталация“ (своеобразен „джойстик“ с различни колела на късмета) зрителите ще задават на танцьорите думи за създаване на танцова история:

- Качества на движението (воден, електрически...)
- Емоции (весел, ядосан, луд ...)
- Персонажи (октопод, дракон, паяк ...)
- Място на случване (джунгла, ресторант ...)
- Явления (вихър, гръмотевица ...)

Идеята зрителите да предизвикат танцьорите дойде от търсенето на неочаквани комбинации от различни образи. Всеки образ предполага различно качество на движението: електричество - резки и начупени движения; вода, октопод - течни и пластични движения. Интересни са комбинациите от контрастните качества. Също градираме нивата на сложност: започваме с един образ, например - дракон. После добавяме качество - воден дракон. След това добавяме и място на случването - воден дракон в ресторанта...Така се надгражда танцовата история.

Сложността идва оттам, че зададената тема се импровизира от петима танцьори едновременно на момента. Също зрителите могат да задават темпо на движението и дори да регулират сценичното осветление.

Какво за Вас е танцът?

Танцът е автентичен начин на себеизразяване, синхрон между тялото и емоциите, начин на предаване на вътрешните състояния и образи чрез движението. Импровизацията е метод на пътуване през пейзажи на въображението, метод на себеизследване и откриване на непознатото в настоящия момент.

Какво означава да сме свободни и как ни помага танцът в това отношение?

Да сме свободни означава да бъдем себе си при всякакви обстоятелства, да се изразяваме искрено и без задръжки и притеснения.

Каквото е в тялото, такова е и в съзнанието. Движението ни помага да мислим гъвкаво и да се адаптираме динамично към променящите се условия. Това се случва при импровизация на момента.

За мен танцът има ключово значение за собствено чувство на свобода. Ако не танцувам, чувствам се сковано не само физически, но и ментално. А когато танцувам, ми идват нови идеи и визуални образи.

Как бихте искали зрителите да подходят към това преживяване?

Представлението е възможност зрителят да изрази потока на въображението си, да бъде творец на сценичното действие (ползвайки комбинациите от машината инсталация, умения на танцьорите и възможностите на сцената). Преживяването може да се възприема като ИГРА, която носи детско любопитство и забавление.

Това е предизвикателство за креативността (както собствената, така и на танцьорите).

Грешките са добре дошли, защото те са част от творческия процес и водят до откриване на неизвестното![414]

[414] ***Източник: atrakcia.bg, статия 20.12.2022 г.***
https://atrakcia.bg/article/4-interaktsiya/2898

Един италиански и трима български танцьори участват в представлението The Hidden Level

Представлението The Hidden Level (Скритото ниво) ще бъде изиграно на 16 и 18 декември в Националния студентски дом, съобщават организаторите. Италианският танцьор и изпълнител Паоло Чинголани гостува в София заради събитието. С повече от 20 години сценичен опит в танцовата импровизация за сцена, той намира съмишленици в лицето на Саша Кръстарска, Зорница Стоянова и Ивайло Димитров. Четиримата създават и участват в The Hidden Level.

„Това е реалност, в която винаги има скрито, неизразено и неизказано ниво на разказ. Не една-единствена тайна, а истинска паралелна реалност, съзнателно скрита от вниманието ни. От изявленията на медиите, влиятелните политически фигури, дори до историите на нашия „съсед“, съдържат разказ, който е скрит и пазен в тайна. Така ние продължаваме да споделяме една „удобна“, „макиавелистка“ реалност, без да осъзнаваме нивата на изкривяване във възприятията ни на това какво е реалност и какво действителност“, разказват от екипа.

АРТИСТИТЕ

Паоло Чинголани е танцьор и хореограф, специализирал съвременни танцови техники и изкуството на импровизацията (instant composition). Неговата работа се определя от специфичния тренинг на неговото тяло и неговата интуиция, и начина на работа с нея като най-важен инструмент за създаване на танц и текст в представление. От 2012 година е част от танцовата компания на Джулиън Хамилтън - Allen's Line, представяща работата си в Берлин, Брюксел, Париж, Страсбург, Осло, Атина, Рим.

Ивайло Димитров е артист на свободна практика. Основни събития в артистичното му развитие като хореограф са проектите „Теория на Шляенето (Т.Н.А.)“ и „Пара симпатетик“. Член е на „Сдружение по действителен случай“, с които работи по проектите „Диско - анимационен фънк“, „Емоционални“, „Ноктюрно - от прахта до сиянието“, „Пеперудите са всъщност изтребители“. Носител е на първа награда на конкурс за съвременна българска хореография, организиран от фондация „ХюмАртс“.

Зорница Стоянова е пърформанс артист, куратор, писател, светлинен и видео дизайнер. Базирана между София и Филаделфия, САЩ, тя ръководи своята

компания BodyMeld, която, наред с представянето на нейната работа, се фокусира върху създаването на програми в подкрепа на независими хореографи и в двете си локации.

Саша Кръстарска е артист на свободна практика с интерес към съвременния танц, соматичните техники и моментното композиране. Сред спектаклите и пърфорансите, в които е участвала, са „Теория на Шляенето (Т.Н.А.)“, Pure, Eternal, „Фантасмагория“, „Светилище“, based on a true story #8 Absence.[415]

[415] ***Източник: БТА, статия 16.12.2022 г.*** ***https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/372343-edin-italianski-i-trima-balgarski-tantsyori-uuchastvat-v-predstavlenieto-the-hid***

Аз съм Васил Върбанов, вие не сте

Тясното студио на онлайн радиото „Тангра мега рок“ в София в петък следобед е уютно като в квартален бар. Няколко мъже си говорят приятелски, сякаш са се събрали на по бира, смеят се, слушат музика. Всъщност това е записът на предаването „Джитбол“, а на авторите им личи, че се забавляват истински - в случая коментират световното първенство по футбол.

Стените на студиото са плътно облепени с плакати и лепенки на всякакви групи. „Контрол“, Иги Поп, Babyface clan, AC/DC наблюдават от всяко кътче на стаята. В деня преди да се запознаем с основателя на радиото Васил Върбанов, той е написал статус във Facebook „Благодаря на всички за пожеланията“, след което започват да валят честитки за рождения му ден с месец по-рано от необходимото. Върбанов е такъв - с леко калпазанско чувство за хумор, което е запазил почти 52 години (навършва ги на 30 декември, не през ноември, както помислиха приятелите му в социалните мрежи). Същевременно обаче има нещо в него, което вдъхва респект - може би това колко е начетен или идва от плътния тембър и сарказма.

Тясното студио на онлайн радиото „Тангра мега рок“ в София в петък следобед е уютно като в квартален бар. Няколко мъже си говорят приятелски, сякаш са се събрали на по бира, смеят се, слушат музика. Всъщност това е записът на предаването „Джитбол“, а на авторите им личи, че се забавляват истински - в случая коментират световното първенство по футбол.

Стените на студиото са плътно облепени с плакати и лепенки на всякакви групи. „Контрол“, Иги Поп, Babyface clan, AC/DC наблюдават от всяко кътче на стаята. В деня преди да се запознаем с основателя на радиото Васил Върбанов, той е написал статус във Facebook „Благодаря на всички за пожеланията“, след което започват да валят честитки за рождения му ден с месец по-рано от необходимото. Върбанов е такъв - с леко калпазанско чувство за хумор, което е запазил почти 52 години (навършва ги на 30 декември, не през ноември, както помислиха приятелите му в социалните мрежи). Същевременно обаче има нещо в него, което вдъхва респект - може би това колко е начетен или идва от плътния тембър и сарказма.

Ако някой не разпознава името, то почти сигурно е, че ще се сети кой е той по гласа. Легендарният водещ от „Тангра“ е и създател на онлайн радиото „Тангра

мега рок“, водещ на „Моят плейлист“ от Българската национална телевизия, ръгби ентусиаст и организатор на концерти. Точно 30 години след началото на кариерата му в ефира говорим с Върбанов за любимата му тежка музика, ръгби спорта, политиката в България.

Ерата на френската гимнази

Когато Васил е на осем години, майка му - невролог, печели конкурс и заминава да работи в Алжир. „Не позволиха на цялото семейство да замине, защото според тях сме щели да се чупим“, уточнява той. Там учи френски и се заражда и любовта му към ръгби спорта. След като се прибира в България, учи във Френската гимназия в София, която през 80-те години носи името „Георги Кирков“, а не „Алфонс дьо Ламартин“. Любопитно е, че по време на соца паралелките се обозначават с латински букви, а сега - с български. Спомня си, че по това време метълите се събират при култовото кафене „Кравай“, почитателите на нюуейва - край „Аптека“ (на ъгъла на бул. „Патриарх Евтимий“ и бул. „Витоша“), а по-будните като него напиват вече Ник Кейв и Faith no More. През 1986 г., в годината на „Чернобил“, се появяват и българските групи „Ахат“, „Нова генерация“, „Контрол“, „Ера“.

Националният отбор по радио

„Ето тук може да не си тръгнем до следващия четвъртък“, казва с усмивка той, когато насочвам разговора към радиото. Васил Върбанов казва, че никога не е използвал думите „Аз отивам на работа“. „Аз отивам в радиото“ не е синоним на „аз отивам на работа“, казва той. Съдбата му в ефира започва на 8 декември 1992 г., едва на 23 години. Радио „Тангра“ е създадено от Кирил Маричков от „Щурците“ и Константин Марков от „Тангра“. Радиото е на последния етаж в сградата на студентския дом срещу парламента, като заради локацията има ангажимент два часа в седмицата да излъчва предаване за студентски въпроси. „Това беше вратичката, през която се промъкнах“, спомня си Васил. „На мен ми се занимаваше с радио за твърда музика, а не да правя анкети дали е достатъчна стипендията, или дали им харесват кюфтетата с бял сос в мензата (студентски стол - бел. ред.)“, заявява той.

Радиоводещият разказва, че фразата му „Аз съм Васил Върбанов, вие не сте“ идва именно от радиодебюта му, когато казва: „Здравейте, аз не съм Кирил

Маричков и никога няма да бъда.“ Това е препратка към песента на Щурците „Аз съм просто човек“, в която се пее: „Аз не съм комунист и никога няма да бъда.“

За съжаление през 2003 г. Маричков и Марков губят радио „Тангра“. „Беше мъчително, защото това сложи край на една епоха и аз не можех да си представя, че тя ще се спре просто така“, споделя той горчиво. Докато се чуди как да продължи да прави това, което обича, осъзнава, че няма друго място, на което ще може да се чувства по същия начин, затова трябва сам да си построи дом. Приятелят му Били Гулд, басист на рок групата Faith no More, му дава идеята да направи радиото онлайн. Така на 4 април 2006 г. „Тангра мега рок“ прави своя дебют в мрежата.

„В началото имахме рекламодатели, в интерес на истината те бяха като отрязани с нож всичките изведнъж и няма да ги казвам кои са“, казва той и уточнява, че това се случва, след като радиото ясно изразява позицията си против правителството на Пламен Орешарски около протестите през 2013 г. По думите му на срещи с представители на рекламни агенции те казвали, че „просто не знаели къде да сложат [„Тангра мега рок“] - дали са радио, дали са онлайн“. За да запази независимостта на медиата си, Върбанов реално разчита на концертите, които организира, тъй като не иска да взима такси от слушатели. „Вместо това ти продавам билет за концерт на The Exploited“, казва водещият.

Кажи ми какво слушаш

Гласът на Върбанов доби и ясно лице в главите на още по-широка общественост след началото на предаването „Моят плейлист“ по БНТ. То се появява в началото на 2020 г. Идеята не е негова, подчертава Васил, негови познати са го поканили за водещ заради познанията му в сферата на музиката. Той се съгласява, но при няколко условия, свързани с неговото присъствие и свобода, не финансови. „Човекът, който седи до мен на стола в „Моят плейлист“, не е мой гост, а главен герой и аз съм там да му помогна да представи най-доброто от себе си чрез музиката, която той е избрал“, споделя той. Избира героите си по интуиция и инстинкт, да са различни един от друг, а решението кой ще участва е само негово

„Можех да нафукам всичките си приятели музиканти, но никога не съм се изкушавал от това.“ Васил споделя, че в началото е изненадан от успеха на „Моят плейлист“. „Това предаване ме направи по-добър човек, защото ме научи да слушам, а не да говоря“, казва той с уговорката, че всички, които го познават в далеч по-арогантното му амплоа, ще му се подиграват за думите.

Трудно някой може да шокира Васил Върбанов с избора си на песни. „Нищо не разделя хората като музиката - голямата разделителна линия при нас, българите, е чалга и не-чалга. Музиката групира хората по интереси, защото ние двамата с теб, ако сме си метълчета, ще сме си най- близки приятели до края на живота“, смята водещият. Казва, че не е против хората, които слушат чалга, и че за него е нормално едно ромско семейство, което празнува, да слуша точно такава музика на празника си. „Моята позиция винаги е била: нямам нищо против, стига да не трябва да присъствам.“

Част от причината да приеме поканата за водещ на „Моят плейлист“ е, че вече работил по филма си за ръгби и искал да започне да мисли в контекста на видеомонтажа. През март 2023 г. ще бъде готов въпросният филм за историята на спорта в България, плод на няколкогодишен упорит труд. За първи път думата „ръгби“ се споменава у нас в публичното пространство през 1920 г., а и 2023 е 200 години от раждането на спорта ръгби, към който той е особено пристрастен. Целта му е да популяризира на българска почва спорта, по който се е запалил още като дете в Алжир и до ден днешен се вълнува, вече активно и от успехите на нашия национален отбор.

С фъстъци по телевизора или с обръщане на кофи

И ако повечето хора свързват Васил Върбанов с разговорите за музика и спорт, той има какво да каже и за политиката. „Аз и да не искам, в последните 10 години е проява на липса на инстинкт за самосъхранение да не следиш политическия живот. Въпреки че то всичко е ясно“, обобщава леко мрачно той. Допреди няколко години е активен в позициите си: разказва как е водил синовете си на протестите срещу правителството на Пламен Орешарски през 2013 г. и даже организира видеосъобщение със световноизвестни музиканти с посланието „България принадлежи на свободния свят“, свързано с протестите #ДАНСwithme. В него се включват Били Гулд, Stereo MCs, Napalm Death, Agnostic Front. „Още тогава - 2013 - беше ясно това геополитическо и цивилизационно откъсване. Някой се опитваше да откъсне България от ЕС, от евроатлантическия военен съюз“, смята той.

През 2014 г. започва да се отчайва от ситуацията. „Тогава спрях да следя политиката, защото всичко ми стана ясно. Аз и сега следя какво се случва, но не вдигам вече кръвното. Гледам и регистрирам неща, които тогава ме отказаха,

защото стигнах до надписа Game Over. За мен България, каквато съм си я представял и в най- родолюбивите мечти, няма да се случи“, разказва той. Иска да използва времето си за четене, гледане и правене на филми, вместо да „замеря със сурови фъстъци хора по телевизора“. Между редовете обаче някак си личи, че не се е отказал съвсем, макар че го казва. „Аз бих се доверил на избора на моите деца повече, отколкото на някои възрастни, които познавам“, казва той. Може би това значи, че за него в бъдещето има капка надежда.[416]

[416] ***Източник:Капитал,статия 28.12.2022 г.***
https://www.capital.bg/moiat_capital/lica/2022/12/22/4428677_az_sum_vasil_vurbanov_vie_ne_ste/

2023

Българската женска носия е акцент в книга на хореографа Диляна Курдова

„Размисли върху българската женска носия“ е заглавието на дебютната книга на хореографа Диляна Курдова. Томът ще има премиера на 21 януари в Националния студентски дом, съобщават организаторите.

В книгата Курдова съчетава личните си познания с тези на други изследователи на темата за българската женска носия. В рамките на премиерата на изданието ще се състои и занаятчийски базар, допълват организаторите.

На събитието ще бъдат представени още песенни и танцови изпълнения от фолклорния ансамбъл „Шевица“.

Книгата „Размисли върху българската женска носия“ е реализирана с подкрепата на национален фонд „Култура“.[417]

[417] ***Източник: БТА, статия 06.01.2023 г.*** ***https://bta.bg/bg/news/bulgaria/386251-balgarskata-zhenska-nosiya-e-aktsent-v-kniga-na-horeografa-dilyana-kurdova***

Аз съм Васил Върбанов, вие не сте

Тясното студио на онлайн радиото „Тангра мега рок“ в София в петък следобед е уютно като в квартален бар. Няколко мъже си говорят приятелски, сякаш са се събрали на по бира, смеят се, слушат музика. Всъщност това е записът на предаването „Джитбол“, а на авторите им личи, че се забавляват истински - в случая коментират световното първенство по футбол.

Стените на студиото са плътно облепени с плакати и лепенки на всякакви групи. „Контрол“, Иги Поп, Babyface clan, AC/DC наблюдават от всяко кътче на стаята. В деня преди да се запознаем с основателя на радиото Васил Върбанов, той е написал статус във Facebook „Благодаря на всички за пожеланията“, след което започват да валят честитки за рождения му ден с месец по-рано от необходимото. Върбанов е такъв - с леко калпазанско чувство за хумор, което е запазил почти 52 години (навършва ги на 30 декември, не през ноември, както помислиха приятелите му в социалните мрежи). Същевременно обаче има нещо в него, което вдъхва респект - може би това колко е начетен или идва от плътния тембър и сарказма.

Тясното студио на онлайн радиото „Тангра мега рок“ в София в петък следобед е уютно като в квартален бар. Няколко мъже си говорят приятелски, сякаш са се събрали на по бира, смеят се, слушат музика. Всъщност това е записът на предаването „Джитбол“, а на авторите им личи, че се забавляват истински - в случая коментират световното първенство по футбол.

Стените на студиото са плътно облепени с плакати и лепенки на всякакви групи. „Контрол“, Иги Поп, Babyface clan, AC/DC наблюдават от всяко кътче на стаята. В деня преди да се запознаем с основателя на радиото Васил Върбанов, той е написал статус във Facebook „Благодаря на всички за пожеланията“, след което започват да валят честитки за рождения му ден с месец по-рано от необходимото. Върбанов е такъв - с леко калпазанско чувство за хумор, което е запазил почти 52 години (навършва ги на 30 декември, не през ноември, както помислиха приятелите му в социалните мрежи). Същевременно обаче има нещо в него, което вдъхва респект - може би това колко е начетен или идва от плътния тембър и сарказма.

Ако някой не разпознава името, то почти сигурно е, че ще се сети кой е той по гласа. Легендарният водещ от „Тангра“ е и създател на онлайн радиото „Тангра мега рок“, водещ на „Моят плейлист“ от Българската национална телевизия, ръгби ентусиаст и организатор на концерти. Точно 30 години след началото на кариерата му в ефира говорим с Върбанов за любимата му тежка музика, ръгби спорта, политиката в България.

Ерата на френската гимнази

Когато Васил е на осем години, майка му - невролог, печели конкурс и заминава да работи в Алжир. „Не позволиха на цялото семейство да замине, защото според тях сме щели да се чупим“, уточнява той. Там учи френски и се заражда и любовта му към ръгби спорта. След като се прибира в България, учи във Френската гимназия в София, която през 80-те години носи името „Георги Кирков“, а не „Алфонс дьо Ламартин“. Любопитно е, че по време на соца паралелките се обозначават с латински букви, а сега - с български. Спомня си, че по това време метълите се събират при култовото кафене „Кравай“, почитателите на нюуейва - край „Аптека“ (на ъгъла на бул. „Патриарх Евтимий“ и бул. „Витоша“), а по-будните като него напиват вече Ник Кейв и Faith no More. През 1986 г., в годината на „Чернобил“, се появяват и българските групи „Ахат“, „Нова генерация“, „Контрол“, „Ера“.

Националният отбор по радио

„Ето тук може да не си тръгнем до следващия четвъртък“, казва с усмивка той, когато насочвам разговора към радиото. Васил Върбанов казва, че никога не е използвал думите „Аз отивам на работа“. „Аз отивам в радиото“ не е синоним на „аз отивам на работа“, казва той. Съдбата му в ефира започва на 8 декември 1992 г., едва на 23 години. Радио „Тангра“ е създадено от Кирил Маричков от „Щурците“ и Константин Марков от „Тангра“. Радиото е на последния етаж в сградата на студентския дом срещу парламента, като заради локацията има ангажимент два часа в седмицата да излъчва предаване за студентски въпроси. „Това беше вратичката, през която се промъкнах“, спомня си Васил. „На мен ми се занимаваше с радио за твърда музика, а не да правя анкети дали е достатъчна стипендията, или дали им харесват кюфтетата с бял сос в мензата (студентски стол - бел. ред.)“, заявява той.

Радиоводещият разказва, че фразата му „Аз съм Васил Върбанов, вие не сте“ идва именно от радиодебюта му, когато казва: „Здравейте, аз не съм Кирил Маричков и никога няма да бъда.“ Това е препратка към песента на Щурците „Аз съм просто човек“, в която се пее: „Аз не съм комунист и никога няма да бъда.“

За съжаление през 2003 г. Маричков и Марков губят радио „Тангра“. „Беше мъчително, защото това сложи край на една епоха и аз не можех да си представя, че тя ще се спре просто така“, споделя той горчиво. Докато се чуди как да продължи да прави това, което обича, осъзнава, че няма друго място, на което ще може да се чувства по същия начин, затова трябва сам да си построи дом. Приятелят му Били Гулд, басист на рок групата Faith no More, му дава идеята да направи радиото онлайн. Така на 4 април 2006 г. „Тангра мега рок“ прави своя дебют в мрежата.

„В началото имахме рекламодатели, в интерес на истината те бяха като отрязани с нож всичките изведнъж и няма да ги казвам кои са“, казва той и уточнява, че това се случва, след като радиото ясно изразява позицията си против правителството на Пламен Орешарски около протестите през 2013 г. По думите му на срещи с представители на рекламни агенции те казвали, че „просто не знаели къде да сложат [„Тангра мега рок“] - дали са радио, дали са онлайн“. За да запази независимостта на медиата си, Върбанов реално разчита на концертите, които организира, тъй като не иска да взима такси от слушатели. „Вместо това ти продавам билет за концерт на The Exploited“, казва водещият.

Кажи ми какво слушаш

Гласът на Върбанов доби и ясно лице в главите на още по-широка общественост след началото на предаването „Моят плейлист“ по БНТ. То се появява в началото на 2020 г. Идеята не е негова, подчертава Васил, негови познати са го поканили за водещ заради познанията му в сферата на музиката. Той се съгласява, но при няколко условия, свързани с неговото присъствие и свобода, не финансови. „Човекът, който седи до мен на стола в „Моят плейлист“, не е мой гост, а главен герой и аз съм там да му помогна да представи най-доброто от себе си чрез музиката, която той е избрал“, споделя той. Избира героите си по интуиция и инстинкт, да са различни един от друг, а решението кой ще участва е само негово

„Можех да нафукам всичките си приятели музиканти, но никога не съм се изкушавал от това.“ Васил споделя, че в началото е изненадан от успеха на „Моят плейлист“. „Това предаване ме направи по-добър човек, защото ме научи да

слушам, а не да говоря“, казва той с уговорката, че всички, които го познават в далеч по-арогантното му амплоа, ще му се подиграват за думите.

Трудно някой може да шокира Васил Върбанов с избора си на песни. „Нищо не разделя хората като музиката - голямата разделителна линия при нас, българите, е чалга и не-чалга. Музиката групира хората по интереси, защото ние двамата с теб, ако сме си метълчета, ще сме си най- близки приятели до края на живота“, смята водещият. Казва, че не е против хората, които слушат чалга, и че за него е нормално едно ромско семейство, което празнува, да слуша точно такава музика на празника си. „Моята позиция винаги е била: нямам нищо против, стига да не трябва да присъствам.“

Част от причината да приеме поканата за водещ на „Моят плейлист“ е, че вече работил по филма си за ръгби и искал да започне да мисли в контекста на видеомонтажа. През март 2023 г. ще бъде готов въпросният филм за историята на спорта в България, плод на няколкогодишен упорит труд. За първи път думата „ръгби“ се споменава у нас в публичното пространство през 1920 г., а и 2023 е 200 години от раждането на спорта ръгби, към който той е особено пристрастен. Целта му е да популяризира на българска почва спорта, по който се е запалил още като дете в Алжир и до ден днешен се вълнува, вече активно и от успехите на нашия национален отбор.

С фъстъци по телевизора или с обръщане на кофи

И ако повечето хора свързват Васил Върбанов с разговорите за музика и спорт, той има какво да каже и за политиката. „Аз и да не искам, в последните 10 години е проява на липса на инстинкт за самосъхранение да не следиш политическия живот. Въпреки че то всичко е ясно“, обобщава леко мрачно той. Допреди няколко години е активен в позициите си: разказва как е водил синовете си на протестите срещу правителството на Пламен Орешарски през 2013 г. и даже организира видеосъобщение със световноизвестни музиканти с посланието „България принадлежи на свободния свят“, свързано с протестите #ДАНСwithme. В него се включват Били Гулд, Stereo MCs, Napalm Death, Agnostic Front. „Още тогава - 2013 - беше ясно това геополитическо и цивилизационно откъсване. Някой се опитваше да откъсне България от ЕС, от евроатлантическия военен съюз“, смята той.

През 2014 г. започва да се отчайва от ситуацията. „Тогава спрях да следя политиката, защото всичко ми стана ясно. Аз и сега следя какво се случва, но не вдигам вече кръвното. Гледам и регистрирам неща, които тогава ме отказаха, защото стигнах до надписа Game Over. За мен България, каквато съм си я представял и в най- родолюбивите мечти, няма да се случи“, разказва той. Иска да използва времето си за четене, гледане и правене на филми, вместо да „замеря със сурови фъстъци хора по телевизора“. Между редовете обаче някак си личи, че не се е отказал съвсем, макар че го казва. „Аз бих се доверил на избора на моите деца повече, отколкото на някои възрастни, които познавам“, казва той. Може би това значи, че за него в бъдещето има капка надежда.[418]

[418] ***Източник: Капитал, статия 28.12.2022 г.***
https://www.capital.bg/moiat_capital/lica/2022/12/22/4428677_az_sum_vasil_vurbanov_vie_ne_ste/

Домашното видео като исторически артефакт

Паметта на един народ е много важна. Тя съхранява обичаите и нравите на народа, сплотява го и го прави по-силен. За да се съхрани понякога са необходими усилия. С такава задача се е заел Росен Петков.

Той е колекционер на редки и ценни книги, изследовател на печатни артефакти, занимава се с дигитални изкуства и компютърна графика.[419]

[419] ***Източник: БНТ, Предаване: 100% будни, видео запис 09.01.2023 г.***
https://bnt.bg/news/domashnoto-video-kato-istoricheski-artefakt-v335257-313554news.html

Премиера на детската книга „Чудният нов свят“ ще се състои в Националния студентски дом

Премиера на детската книга „Чудният нов свят“ (изд. „Мармот“) ще се състои в Националния студентски дом. Събитието ще е на 29 януари, съобщават организаторите.

Идеята за героите в книгата е на Чудомир Драгнев. Той изработва метални фигури от скрап, които по-късно са използвани в сюжета на „Чудният нов свят“. Те ще могат да бъдат разгледани на живо по време на книжната премира.

Автор на историята е Марин Трошанов, а на илюстрациите - Николай Михайлов. Чрез QR кодове читателите могат да визуализират и добавена реалност.

„Това е книга-портал към едно възможно бъдеще, в което същества от метал възраждат опустошената ни цивилизация, докато ги спохождат човешки сънища. Навярно първата българска пост-апокалиптична фантастика за деца. История за откривателство, изпълнена с хумор и приключения, в която смело се прокрадват нотки на философия и мистицизъм“, пише Марин Трошанов в профила си във Фейсбук. [420]

[420] ***Източник: БТА, статия 16.01.2023 г.*** ***https://www.bta.bg/bg/news/lik/390860-premiera-na-detskata-kniga-chudniyat-nov-svyat-shte-se-sastoi-v-natsionalniya-***

Почина маестро Алипи Найденов

Той е изявен български диригент, педагог и общественик

Доц. Алипи Найденов е починал на 13 януари, става ясно от съобщение на Националния студентски дом. Той е изявен български диригент, педагог и общественик.

Той е роден на 17 юли 1931 година в Габрово.

Завършил е Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ в София, а след това специализира в Италия.

След завръщането си в България дирижира различни колективи, включително студентските оркестри на НМА „Проф. Панчо Владигеров“. Ръководител е и на известния в онези години хор „Маяковски“, а почти две десетилетия е и главен диригент на Русенската филхармония.

Алипи Найденов е и дългогодишен преподавател в Сиенската музикална академия „Киджана“ в Италия. Той е носител на Ордена на звездата на италианската солидарност. Високото отличие му е присъдено от президента на Италия Джорджо Наполитано за високи заслуги в разпространението на италианската култура.

През 2021 г. маестрото отпразнува своя 90-годишен юбилей.[421]

[421] ***Източник: БТВ, Новините, статия 16.01.2023 г.***
https://btvnovinite.bg/bulgaria/pochina-maestro-alipi-najdenov.html

Почина маестро Алипи Найденов

Доц. Алипи Найденов е починал на 13 януари, става ясно от съобщение на Националния студентски дом. Той е изявен български диригент, педагог и общественик.

Той е роден на 17 юли 1931 година в Габрово.

Завършил е Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ в София, а след това специализира в Италия.

След завръщането си в България дирижира различни колективи, включително студентските оркестри на НМА „Проф. Панчо Владигеров“. Ръководител е и на известния в онези години хор „Маяковски“, а почти две десетилетия е и главен диригент на Русенската филхармония.

Алипи Найденов е и дългогодишен преподавател в Сиенската музикална академия „Киджана“ в Италия. Той е носител на Ордена на звездата на италианската солидарност. Високото отличие му е присъдено от президента на Италия Джорджо Наполитано за високи заслуги в разпространението на италианската култура, предаде бТВ.

През 2021 г. маестрото отпразнува своя 90-годишен юбилей.[422]

[422] ***Източник: 24chasa.bg, статия 16.01.2023 г.***
https://www.24chasa.bg/bulgaria/article/13533504

Диляна Курдова: Модата на вечността или българската женска носия

„За нас фолклорната култура е чужда и ние сме чужденци за тази култура“, казва в „Нашият ден“ Диляна Курдова.

Тя споделя, че винаги е мечтала да бъде човекът, който да бъде мост между научните среди и хората, които обичат фолклора, но не знаят откъде да четат, за да научат повече. Диляна е имениджър проекти във Фондация „Шевица“, а книгата е сътворена с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“.

„Важно е да сверяваме източниците си, защото казваме полуистини, които смятам, че не са достатъчни, за да можем да боравим с фолклора, с носиите и с традиционните танци“, твърди хореографът.

„Размисли върху българската женска носия“ е заглавието на дебютната книга на Диляна Курдова.

„Тази книга дойде, за да покажем освен всичко друго и какви неща има в раклата на ПФА „Шевица“ и Фондация „Шевица“, посочва Диляна Курдова.

Модата на вечността или българската женска носия

Диляна Курдова споделя, че ризата е втората кожа на българката. Само мъжът ѝ я е виждал по риза, защото по риза тя реално е гола.

„Марко Поло нарича татуировката телесна бродерия. При скитите татуировките преминават върху облеклото им като предпазни символи, може би и за това именно „втората кожа“ е толкова орнаментирана и при българката. По време на Османското владичество, но и до скоро в село Пирин, е имало жени с татуиран кръст или на челото или по ръцете. Това бил начинът да бъдат спасени от отвличане“, допълва танцовият изследовател.

На 21 януари (събота) от 16:00 ч. в Националния студентски дом ще бъде премиерата на книгата, в която по думите на авторката, тя не открива „топлата вода“, а стъпва на раменете на гиганти.

Разговор Мария Мира Христова с Диляна Курдова в „Нашият ден[423]

[423] ***Източник: БНР, Христо Ботев, аудио запис 17.01.2023 г.***
https://bnr.bg/post/101764564

Известните рожденици на 18 януари

Днес повод за празнуване и почерпка имат:

У нас:

Александър Златанов, зам.-министър на здравеопазването в служебното правителство на Гълъб Донев. Бил е директор на РЗИ - Перник и зам.-министър на здравеопазването в служебното правителство на Стефан Янев 1 и шеф на РЗИ София област (2013-началото на 2021)

Анна Янева, член на Комисията за защита на конкуренцията. Била е депутат (2009 - 2012) и зам.-министър с ресор „Икономика“ в Министерство на икономиката и енергетиката.в периода 2005 - 2009 и 2013 - 2014

Валентин Михов, бизнесмен, бивш президент на Българския футболен съюз и на Професионалната футболна лига. За изключителния си принос в областта на физическото възпитание и спорта е отличен с орден „Стара планина“

Диана Йорданова, зам.-председател на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Осигурителен надзор“. Била е депутат от ГЕРБ в четири Народни събрания - 41, 42, 43 и 44-то

Евелина Николова, бронзова медалистка по борба в категория до 57 килограма от олимпиадата в Токио 2020, избрана от БФБорба за спортист номер 1 на 2021 г.

Лилия Маравиля, актриса от трупата на театър „София“, носителка на Златна роза“ за главна роля (Мила във филма „Love. Net“), „Икар“ 2014 за водеща женска роля (г-жа Министершата в едноименната пиеса) и на „Икар“ 2016 за поддържаща роля (за ролите си в „Театър, любов моя!“. В края на 2022 г. бе премиерата на театралната адаптацията на номинирания за пет награди „Гоя“ испански филм „Съседите отгоре“, с нейно участие в екип със Силвия Петкова, Иван Бърнев и Емил Марков, който е и режисьор на постановката. Спектакълът дебютира и във Варна, а снощи и в Бургас

Доц. д-р Марияна Тодорова, доктор по футурология, доцент в Института по философия и социология, БАН, (секция Социални теории, стратегии и прогнози), консултант-футурист по стратегиране, иновации и визионерство. През юли 2019 г. излезе първата й книга в САЩ: „Future Studies and Counterfactual Analysis. Seeds of the Future“, написана съвместно с американския футуролог Теодор Гордън, един от

идеолозите и ръководител на 3-ия етап на проекта „Аполо“ за кацане на Луната. През февруари 2020 г. публикува и в България книгата си: „Изкуственият интелект. Кратка история на развитие и етични аспекти на темата“. Била е народен представител от АБВ в 43-ото НС

Милена Тодорова, национална състезателка по биатлон, участничка на зимните олимпийски игри във Пьонгчанг (2018). и Пекин 2022

Мирослав Севлиевски, бизнесмен, министър на енергетиката и енергийните ресурси в правителството на Симеон Сакскобургготски (2005)

Недялко Йорданов, поет, драматург, режисьор, композитор, бард. Автор е на пиеси за деца и възрастни, на сатирични, публицистични и документални книги и филми, на. телевизионни постановки и сценарии. Най-нови сред поетичните му творби са „Сребърна любов“ (2019), „Пепел ми на езика“ (2020), „Часът на истината наближава“ (2021), Епопея на незабравимите (2021). На тържествена церемония , състояла се на 1 декември 2022 г., в Националния студентски дом, доайенът на българската поезия бе отличен със статуетката „Неостаряващо перо“ и Почетен диплом за принос към основаването и развитието на КМПС „Димчо Дебелянов“ и за цялостен принос към българската литература

Спас Гърневски, кмет на Пловдив в периода 2995 - 2999 г., депутат ГЕРБ в 44-ото НС

Теменужка Петкова, депутат от ГЕРБ от 44-ото до 48-ото НС. В професионалната си кариера е била министър на енергетиката във второто и третото правителство на Бойко Борисов, зам.-министър на финансите в правителството на служебния министър-председател проф. Георги Близнашки и директор на Агенцията за държавна финансова инспекция (2010 - 2013)

По света:

Александър Халифман, руски шахматист, 14-ти световен шампион по шахмат от 1999 до 2000 г. автор на серия популярни книги по теория на дебютите, треньор

Анджелик Кербер, германска тенисистка, възкачила се на върха на женския тенис на 12 септември 2016 г. и завършила 2018 г. като световен номер 2, (второто й най-добро класиране). На 24 август 2022 г. Кербер обяви, че си взема почивка от тениса поради бременност. Трябва да роди през пролетта

Дейв Батиста, известен американски кечист, световен шампион в тежка категория (2005-2008), вече пенсиониран. Изявява се като киноактьор във филмите „Кралят на скорпионите 3: Изкуплението“, „Мъжът с железните юмруци“, „Ридик,“ „Пазители на Галактиката“, „Спектър“, „Отмъстителите: Война без край“ на Антъни и Джо Русо. Счита за благословия ролята си на Глосу Рабан Харконен в „Дюн“, която му дава възможност да изгради задълбочен образ, коренно различен от досегашните Очакваме да го видим в „Пазителите на Галактиката Vol. 3“ и „Дюн: Част втора“

Джейсън Сийгъл, американски актьор, най-известен с ролята си на Маршъл Ериксен в ситкома на CBS „Как се запознах с майка ви“

Джонатан Дейвис, американски музикант, съосновател и вокалист на групата Корн. Той е сред вокалистите с най-голям диапазон на гласа

Драгана Миркович, сръбска фолк певица, една от най-емблематичните певици в бивша Югославия с над 20 издадени албума и над 33 години на върха на сцената. От 2006 г. по инициатива на съпруга си става собственик на музикалната телевизия „DMSAT TV“, Успешна бизнесдама с хармоничен брак и две деца, наскоро сподели, че само мечтата ѝ за трето дете не се е осъществила .

Ем Си Гейни, американски актьор, известен от филмите „Въздушен конвой“, „Терминатор 3: Бунтът на машините“ и „Като рокерите“ и от сериалите „Среднощен ездач“, „Приключенията на Бриско Каунти младши“, „Уокър - тексаският рейнджър“, „Досиетата X“, „От местопрестъплението“, „Отчаяни съпруги“, „Забравени досиета“, „Извън играта“, „До живот“ и „Спешно отделение“, „Изгубени“

Иван Саморано, бивш чилийски футболист, централен нападател, шампион на Испания с Реал (Мадрид) и на Италия с миланския гранд Интер, бронзов медалист от олимпиадата в Сидни през 2000 г. Заедно с Елиас Фигероа, е един от двамата чилийци, включени в избрания списък на FIFA 100 за най-добрите живи футболисти на 20 век

Кевин Костнър, американски киноактьор, режисьор и продуцент, носител на „Сезар“, „Еми“ и по две награди „Златен глобус“ и „Оскар“. Най-голям успех му носи „Танцуващият с вълци“, където, освен изпълнител на главната роля е и режисьор. Други известни заглавия с негово участие са „Бодигард“, Недосегаемите“, „Робин Худ: Принцът на разбойниците“, „Воден свят“. За образа си

на Джон Дътън в сериала на Тайлър Шеридън „Йелоустоун“преди дни получи Златен глобус

Кристиан Фитипалди, бивш пилот от Ф1, карал за Минарди (1992-94), член на най-изтъкнатата бразилска династия в автомобилния спорт - син на Уилсън Фитипалди и племенник на двукратния световен шампион Емерсон Фитипалди

Саманта Мумба, ирландска певица и актриса, станала известна с ролята си в „Машината на времето“.

Такеши Китано, японски кинорежисьор, комик, актьор, писател, поет, художник, известен преди всичко с филма си „Кукли“ (2002). През септември 2017 г. 74-тото издание на Венецианския кинофестивал бе закрито с прожекцията на третата част от трилогията му, започната през 2010 година - „Outrage“ („Избухването“).[424]

[424] ***Източник: БЛИЦ, статия 18.01.2023 г.***
https://blitz.bg/na-tozi-den/izvestnite-rozhdenitsi-na-18-yanuari_news931924.html

ГРАДЕЖ: Студентският дом като масонски градеж

Великата ложа на старите свободни и приети зидари в България счита, че като майка на всички регулярни Велики ложи в България, е призвана да дава информация и разяснение относно същината на масонството. По тази причина причина може да достъпите следния градеж на масонска тематика:

Уважаеми и почитаеми Братя във всички Ваши степени и качества,

С настоящия градеж бих желал да насоча вниманието Ви към Националния студентски дом, разположен на пл. „Народно събрание“ № 10 в гр. София. Домът е емблематичен за България Масонски градеж.

Братя Масони са неговите идейни бащи - председателят на „Студентския клуб“, в последствие председател на Съюза на българските писатели - Брат Стилиян Чилингиров от ложа „Светлина“ и неговият дългогодишен ментор, министърът на народното просвещение, общественикът проф. Иван Шишманов, встъпил като Масон в ложа „Аполо“ в Лайпциг през 1886 г. Редица от ключовите застъпници за построяването и развитието на Дома от академичния и обществен сектор в периода 1904-1944 г., за които ще стане на въпрос в настоящия градеж, са посветени в Масонството. Дори строителят на зданието - предприемачът и виден деятел на ВМРО - Лазар Киселинчев, е бил член на Масонска ложа „Зора“, а неговият пра-внук днес е член на С.Л. „Ехнатон“ в състава на ВЛССПЗвБ.

Масонската нишка в градежа на Студентския дом остава непозната за широката общественост, въпреки академичните проучвания по темата за построяването на Дома, сред които се отличават „Книга за Студентския дом“ на проф. Пламен Дойнов от 2004 г. и „Домът и Университетът. Споделени истории от Царство България“ на д-р Христиан Даскалов от 2021 г. Ето защо, мнозина непросветени биха видели в акцентирането върху тази нишка опит да се придаде една извънредна значимост на обстоятелства и взаимовръзки, отвъд присъщата им.

Дали пък построяването на Студентския дом - този емблематичен за няколко поколения българи културно-просветен център, не е в резултат на едно случайно стечение на обстоятелствата? Тази хипотеза проверяваме, стъпвайки само и единствено на безспорни архивните данни, и разчитайки, че същите ще ни изведат на пътя, водещ към Истината и Светлината.

Каузата по построяването на Студентския дом датира от учебната 1903/1904 г., когато по инициатива на Стилиян Чилингиров и Иван Шишманов е създаден Фонд за построяването на Дома. През 1910/1911 г. е учреден и нарочен Граждански комитет, който да управлява този Фонд и бъдещия градеж. Каузата навлиза в решителната си фаза след края на I-вата световна война, когато се разгръща мащабна фондонабирателна кампания както у нас, така и в чужбина. Доколкото мащабите на кампанията предполагат обединение на множество граждани около нея, биха се чули и такива гласове, които да твърдят, че събирането на Братя Масони зад каузата е естествено продължение на нейната масовизация.

Всъщност, през 1920 г. Масоните във Великата Ложа на България въобще не са многобройни - те са едва 120. Тогава, все още, на първо място се поставяла целта за качествения подбор на Братята - „не многобройни, а образовани, елитни и качествени, запознати с духа и ритуалите на общността“ - цитат из съборните документи на ВЛБ от 1924 г. Според публикация в „Свободен зидар“, цитирана в книгата „100 известни личности от българското Масонство“, от 294 Масони през 1924 г. 38 са едри търговци, 13 - директори на банки, 7 - индустриалци, 12 - офицери, 11 - обществеици, по 7 - професори и дипломати, 30 - юристи, 8 - журналисти, 23 - лекари и зъболекари, 7 - аптекари и дрогеристи, 14 - инженери и архитекти, 77 - чиновници, 21 - учители, 3 - духовници, 4 - художници, 5 - собственици на печатници.

Едва ли на принципа на случайността „Гражданският комитет по построяването на Студентския дом“, би запълнил редиците си с Братя Масони с оглед на тяхната разпокъсаност по социални и икономически сфери и сравнителната им малобройност на фона на мащаба на съответните гилдии. Ръководството на „Гражданския комитет“, на различни етапи от неговата работа, е подчинено на посветените в Масонското Братство, изброените тук хронологично ректори на Софийския университет, професорите Александър Цанков, Владимир Алексиев, Гаврил Кацаров, Богдан Филов, Михаил Арнаудов, Александър Станишев, Янаки Моллов, протопрезвитер Стефан Цанков, Стефан Ангелов. Онези от тях, които ръководят Университета от годината на завършване на основните строителни работи и пускането на сградата в частична експлоатация (1933 г.), до края на II-та световна война, са и де-юре ръководители на Студентския дом,

доколкото с нарочен закон Българският парламент определя Домът да се стопанисва тъкмо от Ректора на Софийския университет.

От средите на Масонството са и професорите - застъпници за каузата за построяването на Студентския дом - Александър Балабанов, Асен Златаров, Георги Данаилов, Владимир Моллов, Петко Стайнов. Последните трима, в третото правителство на Брат Андрей Ляпчев, наситено с присъствието и на други Братя като споменатия вече проф. Цанков - министър на народното просвещение и Атанас Буров - министър на външните работи, имат съществена заслуга за отпочването на строежа на Студентския дом, отбелязано със специална церемония по полагането на основния камък на сградата и с празничен водосвет, отслужен от Софийския митрополит Стефан на 30 май 1931 г. Тъкмо проф. Данаилов, в качеството му на министър на обществените сгради, съвместно с министъра на държавните имоти, Брат Григор Василев от ложа „Зора“, предлагат на Народното събрание да се отпусне държавния имот на пл. „Народно събрание“ № 10 като най-централен и представителен за каузата на студентите.

И докато справедливата и полезна работа на Братята Масони, идващи от средите на академичната и държавна власт, е очевидна, една огромна невидима работа е извършена от Брат Асен Златаров от ложа „Зора“ - задълбочен учен-химик, с голямо влияние в средите на тогавашната левица. Безспорен авторитет сред своите студенти, той бива възприет за стожер на социалистическата академична младеж.

Заставайки зад каузата на Студентския дом, прогресивният общественик я прави безспорна в създанието и паметта на младите социалисти, нищо че нейният мотор са младите националисти от БНСС. Ето какво пише председателят на Съюза на българските химици във в-к „Студентска трибуна“ през 1930 г.: „Нека да помогнем на студентите в тяхното благородно усилие да видят най-после свършено дело тоя Студентски клуб, където ще намери българският студент обстановка за здрав труд, за повечко радост и за разрастване на граждански добродетели!“.

Заслуга в това отношение има и един от видните банкери в международното Масонство, Ангел / Анжело Куюмджийски, който от 1937 г. нататък финансира изхранването на стотици бедни студенти в столовата в сутерена на Студентския дом. Тази столова, въпреки напрегнатата обществено-политическа обстановка в

предвоенния период, е поверена за управление на левичарската студентска кооперация „Менза Академика“.

Ако лявата академична младеж не бе припознала Студентският дом като свой, едва ли тя щеше да се пребори за просъществуването му в годините непосредствено след края на Втората световна война, когато Народната армия прави опит да си присвои сградата на Дома, а повечето обществени каузи отпреди 9-и септември биват отречени като „буржоазна отживелица“ или направо заклеймени за „монархофашистки“.

Друг от Братята, който изгражда „мостове“ към Студентския дом по които мостове преминават хора и организации с разнопосочни интереси и мирогледи, е Софийският митрополит, Екзарх Стефан I - едновременно архиерей и духовник, книжовник и общественик, който е приобщен към Братството на свободните зидари в Лондон. Той съдейства Софийската митрополия и Св. Синод да подпомогнат финансово и морално акцията за събирането на средства за Студентския дом. Отзовава се и на молбата на вестник „Студентска борба“ и предоставя насърчителен текст за неговия специален брой от 1930 г., посветен на Студентския дом, където пише че идеалът на градежа се съдържа в сформирането на „жива и дейна академическа челяд, гдето общежитието и взаимопомощта ще творят здрава наука, благороден живот и служение пред олтара на отечеството, църквата и общочовешкия идеал за мир и съвършенство“.

За разлика от част от висшите архиереи, митрополит Стефан е благосклонно настроен към дейността в България на международната младежка християнска икуменическа асоциация „YMCA“, която е заклеймена от тогавашния Варненски и Преславски митрополит Симеон като намираща се „под влиянието на световното Масонство“, „инспирирана от протестантското вероизповедание“ и представляваща „нов неприятел в православна България“. Въпреки критиките, митрополит Стефан не само приветства оглавяваната от мисионера и нобелов лауреат за мир Джон Р. Мот мрежа от младежки християнски дружества, но и застава начело на младежкото християнско движение в България, превръщайки се в негов патрон.

Джон Мот е в основата и на още една, сестринска на YMCA организация, която действа паралелно на нея, но с фокус върху академическата младеж - учредената от него през 1895 г. „Световна студентска християнска федерация“ (WSCF). WSCF

създава през 1920 г. хуманитарната инициатива за международна студентска взаимопомощ „European Student Relief“, чиято основна цел е материалното подпомагане на студентите от победените в Първата световна война държави.

Тази пацифистка инициатива, прераснала в дружество под името „International Student Service“ (ISS), гласува на своя конгрес в Шартр през 1928 г. решение да отпусне 15 000 долара (еквивалент на 2,1 млн. тогавашни лева) за построяването на Студентския дом в София под условие че в България се съберат допълнителни 11 000 долара (или още 1,6 млн. лева). В началото на 1931 г. това условие е изпълнено, благодарение на усърдната фондонабирателна работа на Гражданския комитет за построяването на Студентския дом и на Българския национален студентски съюз, чийто патрон е Н.В. Цар Борис III. На 30.05.1931 г. ISS връчва на Гражданския комитет чека със сумата от 2,1 млн. лв., набрана измежду студентите от 16 държави по света. По този начин, само 2 години по-късно, Студентският дом става реалност, макар за цялостното му довършване и обзавеждане да продължават да се набират средства до началото на 40-те години. Процесът по постоянното му обновяване, пък, продължава и до днес.

Братя,

Настоящият градеж показва, че в период на близо четири десетилетия Братската верига обединява около каузата за построяването на Студентския дом множество хора и организации, мнозина от които са с толкова разнопосочни обществени и политически интереси, че непросветеният наблюдател не би открил скритата логика на взаимодействие помежду им, ако не бяха историческите извори на българското Масонство. Но и без тези извори, ние знаем, че причините се разкриват чрез ефектите, както казва архангел Рафаил в церемонията по посвещаване в 28°-та степен на Стария и Приет Шотландски Ритуал. Поради ефектите ние можем да разбираме по аналогия причините и така да откриваме неизвестните тайни на ефектите.

Градежът ни разкрива, че няма нищо случайно в единодействието на членовете на Масонското Братство в България, а и по света, по повод на десетилетното дело по построяването на Студентския дом. Освен ако не променим перспективата си и не погледнем на случайността като на пресечната точка на няколко закономерни явления. Защото както казват мъдреците, маската, която си поставя творецът на този свят, за да не бъде разпознат, се нарича случайност.

Идеята за Клуб, за Дом, където по думите на Негово Величество Цар Борис III да крепнат и обединяват сърцата и умовете си здрави и добре просветени граждани на България, които утре, работейки за Родината, да бъдат добри ратници в международното сътрудничество за мирния общочовешки напредък, е родствена с идеите на свободното зидарство, напълно в духа на общочовешкия морал, който не противопоставя верски, расови, национални и мирогледни различия. Работата по градежа на Студентския дом е изцяло в изпълнение на Масонското задължение, подчертано при издигането в 18°-та степен на Стария и Приет Шотландски Ритуал, а именно - да се практикува такава добродетел, която да може да роди плодове.

Братя,

За архитектурно-художествените достойнства на сградата на Студентски дом, която е обявена за паметник на културата в най-добрите традиции на българския модернизъм, в т.ч. за Масонската символика, вплетена фино в интериора на зданието - в неговите черно-бели шахматни мозаични подове, може да се изработи отделен градеж.

За справедливата социална, просветна и културна дейност, развивана в Студентския дом през десетилетията, в т.ч. и днес, може да се напише, а и е написано много. Над 400 са медийните публикации по темата само от 2018 г. насам.

Изводът от историята на Студентския дом, обаче, е един основен. И той е, че ако работим на Градежа в Хармония и с усърдие, няма съмнение, че ще успеем да достигнем до желаните резултати. Защото те са следствие от свършената от нас работа и ние трябва да се стремим да ги заслужим.

В прослава на Великия Архитект на Вселената, Строителят на Всички Светове, и с Братски поздрави,[425]

Брат Д. Х.

С.Л. Ехнатон

[425] ***Източник: Сайт на Великата Ложа на Старите Свободни и Приети Зидари в България, статия 17.01.2023 г.***
https://www.grandlodgebulgaria.org/bg/?p=9571&fbclid=IwAR3696so8fHdr4y2VbLJEsjmit_pfb-euYCuPGAqYZOebWsyh1-dQEtaXeM

Звукът на хандпан лекува

Д-р Даниел Младенов с любимия си хандпан

Разговор на Лили Големинова с Даниел Младенов

В студиото на Радио София рядко гостуват хора с необичаен „багаж“. Днес в „Радиокафе“ дойде д-р Даниел Младенов, който е ветеринарен лекар, икономист и стартъп инвеститор, но това, което ни впечатли от пръв поглед, е предметите в ръцете му. Големи като чинели, но приличащи на бойни щитове, двете кръгли плоскости се оказаха музикален инструмент.

Нарича се хандпан. Д-р Младенов го чува за пръв път на фестивал в Унгария през 2009 г., а притежава собствен от 2019-а.

Освен това във визитката на мъжа пише, че участва в организацията на фестивали с електронна музика, обича да експериментира комбинацията от лайв саунд със различни дигитални и народни ритми. Признава не без гордост, че обича природата и не гледа телевизия.

„Хандпан веднага ми хареса. Инструментът е перкусионен, интуитивен, подходящ е и за хора без специално музикално образование. Направен е от различни сплави. Създаден е през 2000 г. в Швейцария. Освен всичко друго звукът му е подходящ за виброакустична терапия на хора и животни“, изтъкна Младенов.

Той обеща, че тази година ще се проведе и нарочен хандпан фестивал.

Тази събота - 21 януари, в Националния студентски дом Даниел Младенов заедно с Петър Йорданов-Бъни и Саня Баракова ще проведе работилници с хандпан за начинаещи и напреднали, а вечерта ще има и концерт.

В звуковия файл ще чуете и как точно звучи хандпан.[426]

[426] ***Източник: БНР.БГ, аудио запис 19.01.2023 г.***
https://bnr.bg/post/101766776/zvukat-na-handpan-lekuva

Каменният македонски букет за Майка България

Спънах се и паднах. Пльоснах се като палачинка посред бял ден. Случва ми се за втори път.

„Тук не ти е Франция бе, човек! В София трябва да си гледаш в краката.“ - спомних си със закъснение препоръката на един приятел. Трудна работа. Как да си гледам в краката пред купола на „Александър Невски?“

Размърдах се леко и чух македонски говор. По стълбите към храма се качваха група македонци. Млад мъж и една жена, като ме видяха на земята, изтичаха към мен и ми помогнаха да се изправя. Благодарих им, като в същото време си изтупвах панталона. Те се върнаха към групата, като се обръщаха да видят как съм. Направих знак, че всичко е в ред и те ми махнаха с ръка, като за довиждане.

„Голяма работа - ще каже някой - подали му ръка някакви македонци и какво от това. Я се спънете в Париж и да видим, кой ще ви подаде ръка?“ - говорих си сам със себе си аз.

Тези туристи не бяха дошли с лоши чувства към България. Те излъчваха любознателност и добронамереност. Националният празник на република Македония е „Илинден“. Ако научеха случайно, че най-красивата православна катедрала е строена с активното участие на „илинденци“, цяло Скопие със сигурност щеше да се изтърси тук. Това неизбежно ще се случи някой ден. Колкото по-скоро, толкова по-добре.

Илинденското въстание е най-голямото български въстание. След Санстефанския договор повече от 3 милиона българи остават в „Европейската част“ на турската империя. На 2 август 1903 година, денят на Свети Илия, те се надигат с оръжие за да извоюват правото да живеят свободни. Въстанието обхваща територия от Одрин до Албания. На 3 август, първи от всички „Велики сили“ - френският консул в Битоля пише до Ке д'Орсе: „Тази нощ българите започнаха въстанието.“ На 11 август английският посланик в Цариград О'Конър пише до министъра на външните работи на Великобритания лорд Лансдаун: „Това въстание е въоръжена целенасочена политическа акция на българската организация в Македония“.

Близо пет месеца траят сраженията. 27 хиляди въстаници въоръжени с пушки срещу 300 хилядна турска армия разполагаща с пушки, саби, картечници,

полеви и планински оръдия. Въпреки смелостта на македонците, неравенството между броя на едните и другите, както и качеството на въоръжението си казват думата. От България се включва скромна дружина доброволци - 48 офицери, от които един генерал, 1 полковник, 4 капитана и 20 поручици. Правителството на княз Фердинанд се огъва пред натиска на « Великите сили », да не взима страна в „безредиците“. Общественото мнение във Франция, Италия и Англия е на страната на въстаниците, докато Австро-Унгария, Германия и Русия предпочитат добрите си отношение с „Голямата порта“.

Самотата на въстаниците разбира най-добре Даме Груев: „Трябва да пестим сили и джепане, чунким Алемания с нейния Круп на нас джапане не дава...“ На 12 декември същата година ръководителите на Илинденското въстание прекратяват борбата. Саможертвата става безсмислена. Македонската земя е залята с кръв. 200 селища са опожарени. Десетки хиляди са убитите и ранените. Кервани с волски каруци, претрупани с босоноги жени и деца поемат към България. Някои мъже са на коне, други пеша. Това е първата македонска вълна. По-късно има още други две, но тази е най-голямата изселническа вълна в Европа. „Бежанците“ са посрещнати изключително радушно. Те не са страдалци търсещи подслон, а борбени и трудолюбиви хора. Между тях и местните българи няма разлика.

Новата „родина“ е млада държава. Тя е освободена през 1878 година след 500 години робство. Съединението на Княжеството с Източна Румелия става през 1885 година, а София е от скоро новата столица на страната. Инфраструктурата не съществува. Всички тези предпоставки са благоприятни за македонските бежанци, защото младата държава се „възражда“ или по-право се ражда наново. Навсякъде има нужда от труженици. Майстори зидари и каменоделци веднага намират работа в София. Десетки са обществените сгради построени с тяхно участие: Централните хали, Военното издателство, Военната академия, Хотел Славянска беседа, Агрономическия факултет, Софийската опера, Търговската камара, Студентския дом и други. Най-значителната реализация, в която участват „Македонските братства“ е катедралата „Свети Александър Невски“.

Проектът на руският архитект Александър Померанцев е избран за реализирането на храма. Първата копка се прави през 1882 година. Провеждат се десетки търгове за доставка на различни видове скална маса, стомана, камбани, злато и всички необходими материали. Строежът е огромен и в него участват

повече от 150 фирми. Координацията помежду им е трудна и изпълнението върви бавно. Машини няма, дори макарите са калпави. Разчита се най-вече на ръчния труд на майсторите. Има жертви. През 1907 година италианските реализатори на облицовката започват стачка за по-големи възнаграждения и след като не ги получават напускат строежа.

Тогава участникът в Илинденското въстание - майсторът каменоделец Георги Киселинчев от Косинец/костурско, поема строителството на фасадата. С него са и двамата му братя - Лазар и Пандо. От Косинец е и Иван Наумов. От Костур е друг участник в строежа - архитекта Юрков. От село Лобаница - костурско е Коста Богдановски. Дълъг е списъка на македонците притекли се да помагат на майстора на чука и длетото - Георги Киселинчев. Между тях са Никола Дишков от Прилеп и Христо Станишев от Кукуш. Максим Савов, Яким Стаменов и Петко Стойчев от село Паланечко - Вардарска Македония. Каменоделецът Янко Тасев от Дебър.

Бежанците намерили убежище в България не са само зидари и каменоделци. Те се вливат успешно в политиката, изкуството, културата и обществения живот като цяло.

Андрей Ляпчев е министър председател на три български правителства.

Димитър Благоев, основател на първата Социалистическа партия на Балканите.

Никола Генадиев е министър на земеделието.

Кръстьо Сарафов е създателят на българския театър.

Христо Силянов и Симеон Радев са първите български журналисти.

Най-известният български скулптор - Андрей Николов е ученик на Георги Киселинчев.

Поетът Христо Смирненски е от Кукуш.

Димитър Талев от Прилеп.

Катедралата „Александър Невски“ е светило за всички вярващи. За всички добронамерени хора. Участието на македонските майстори в неговото изграждане е израз на колективната благодарност на бежанците от Македония към „Майка България“. Ако там край Вардар научат повече за случилото се, много е вероятно македонските групи да препълнят катедралата. Подобно събитие може основно да промени отношенията между двете страни.

Дедите на македонците, които ми подадоха ръка са били с турски тескерета. Същите като на моите деди и на строителите на „Александър Невски“. По настоящем „Илинден“ е националния празник на Република Македония. Той можеше да бъде и български национален празник, ако „Отровното трио“ - Сталин, Тито, Димитров не се бе забило между нас.[427]

[427] ***Източник: Fakti.bg, статия 22.01.2023 г.***
https://fakti.bg/mnenia/748915-kamenniat-makedonski-buket-za-maika-balgaria

„Камерна зала“ на Национален студентски дом с преференциални условия за членове на БМА

Българска музикална асоциация (БМА) и Национален студентски дом (НСД) стартират съвместна инициатива под наслов „Сцена - нова музика“. В рамките на проекта членовете на БМА ще имат възможността да организират свои музикални събития в „Камерна зала“ на НСД, намиращ се на площад „Народно събрание“ 10 при преференциални условия. Двете организации си поставят за цел утвърждаването на локацията като една независима алтернативна сцена за музикални събития в сърцето на София.

Всеки редовен член на Българска музикална асоциация може да се възползва от:

Безплатно ползване на озвучителната и осветителна техника, която БМА е осигурила специално за своите членове;

Технически екип, който отговаря само за техниката и ще е на ваше разположение по време на целия период на събитието;

Популяризация - включване в Календар на БМА, както и чрез комуникационните канали на БМА и НСД.[428]

[428] ***Източник: БМА.БГ, статия 24.01.2023 г.*** ***https://bgma.bg/%D0%BA%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D0%BB%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD/***

Пластика, литература и 3D съчетани в мултимедийна книга

Разговор на Антония Каменичка с Радостина Николова

„Чудният нов свят“ е интересно мултимедийно произведение, в което са забъркани скулптор, писател, както и аниматор. Подробности пред Радио София разказа Радостина Николова от издателство „Мармот“.

Тя сподели, че това е по-различна книга от обичайните, с които децата са се сблъсквали, защото в нея има QR кодове за добавена реалност. Те могат да видят като 3D модели героите и средата им чрез приложение на телефона. Автори са Марин Трошанов, Чудомир Драгнев и Николай Михайлов.

Идеята за проекта възниква преди две години, когато на една изложба се запознават аниматорът и 3D дизайнер Николай Михайлов и самоукият сулптор Чудомир Драгнев. Чудомир изработва малки човетета от метал и виждайки ги, Николай се вдъхновява и решава да им направи дигитални модели. От издателството харесват идеята и така намират писателя Марин Трошанов.

„Книгата е медия, която е изключително дълготрайна и тя ще продължи да живее своя живот в традиционния си облик. Това, което ние правим тук е да привлечем интереса на децата посредством едно ново и различно изживяване. Но то по никакъв начин не заменя удоволствието, което носи традиционната медия, каквато е книгата“, отбеляза Николова.

Представянето ще бъде на 29 януари 2023 г. в Национален студентски дом от 15:00 ч. Посетителите освен да се запознаят със създателите и да научат повече за проекта ще имат възможност и да надникнат в занаята на всеки един от тях.

Повече подробности можете да чуете в звуковия файл.[429]

[429] ***Източник: БНР, аудио запис 26.01.2023 г.***
https://bnr.bg/sofia/post/101770513/plastika-literatura-i-3d-sachetani-v-multimediina-kniga

ВИОЛЕТА СТАНИСЛАВОВА - „ВРАТА ЗА ОБРАТНО ПЪТУВАНЕ“

(КАБИНЕТ НА МЛАДИТЕ ПИСАТЕЛИ-СТУДЕНТИ „ДИМЧО ДЕБЕЛЯНОВ“

(1980-1993 г.)

В памет на Георги Черняков

ВЪВЕДЕНИЕ

От събитията, за които пиша в тази книга, са изминали 40 години. Десетилетия се колебаех дали да направя това, което правя и да кажа това, което казвам сега. Много пъти слагах и махах написаното, преглеждах бележките. Понякога ми се струваха интересни. Друг път - не чак толкова. А трети път - губеха смисъл. Затварях папката. И я забравях. Но не винаги. Дори и сега не съм сигурна дали постъпвам правилно. Има ли смисъл да се изравят неща, които отдавна са дошли и са си отишли?

И все пак са се случили… Участвала съм в тях. Полагала съм усилия, енергия, лишения, изтощителен труд и много време… Били са част от живота ми в продължение на 13 години, докато работех в Централния студентския дом на културата на пл. „Народно събрание“ 10. По-точно, в Кабинета на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“ с главен художествен ръководител, литературният критик Георги Черняков. Така че, може би, съм на прав път.

Преди да седна да напиша това въведение потърсих в интернет нещо, което да е писано за историята на „Димчо Дебелянов“, през този голям период от време. Намерих книга, издадена през 2003 г. от Академичния център за литература и култура при Националния студентски дом, посветена на 70-годишнината от изграждането му. Казва се „Спомени за Студентския дом“. Съставител е Пламен Дойнов, който от 1998 до 2004 г. (не по мое време) е бил директор на Дома. Навремето като студент той беше приет в Кабинета в групата на поетите и участваше активно в работата му, особено, когато учредихме Българския студентски писателски съюз и по предложение на Георги Черняков стана негов пръв председател.

В сборника са събрани спомени от историята по изграждането на Студентския дом, първите му директори, художествени ръководители, студентски изяви, многобройни трудности през годините и пр. Има публикувани спомени и на двама от четиримата директори, докато съм работила там. Това са на Борис

Семерджиев, който е бил директор от 1977 до 1981 г. Съвсем в моето начало на постъпването ми (започнах като извънщатен сътрудник през 1980 г.) и все още не съм била достатъчно ориентирана в случващите се събития по време на неговото директорство. Черняков се срещаше с директорите и организационните работници на ЦК на ДКМС, назначени в Дома. Аз се занимавах с вътрешноорганизационната и творческа дейност на студентите. Забелязах, че Семерджиев не споменава „Димчо Дебелянов“ като голяма студентска литературна организация, нито неговия художествен ръководител. Ето какво е написал в края на спомена си: „В Студентския дом непрекъснато се експериментираше. Основни участници в този процес бяха студентския театър и клуба на студентите-писатели „Димчо Дебелянов“. Съвсем свободно се изказваха мнения по социални и учебни въпроси, разбира се, чрез езика на изкуството. Понякога се прехвърляше границата на художествения експеримент и се правеха доста дръзки за онова време изяви“. Само това. Нищо друго. А е работил с Черняков четири години, докато е бил директор.

Между директорството на Борис Семерджиев и следващия - Ивайло Билярски - Студентският дом остана без директор. Тогава, за около 8 месеца, временно изпълняващ длъжността зае Росен Шиваров - зам.-директорът. Знаеше много подробности в управлението на Дома, познаваше важни хора и в Съвета за висше образование, в МНП, в ЦК на ДКМС. Той успя да направи някои неща за нас като например издейства средства за обзавеждане на Кабинета. Имаше разбиране по системата на работата ни и много неща можехме да постигнем, ако го бяха сложили за директор. Когато обаче беше назначен Ивайло Билярски, Росен Шиваров направи няколко фала, които му костваха кариерата в Студентския дом. Не баха минали и две години от директорството на Билярски, в Дома стана грандиозен скандал. Чу се, че Росен Шиваров набил Ивайло Билярски. Макар това да била разпра между двамата, на четири очи, в кабинета на Билярски, нечие „будно око“ е видяло и веднага е донесло, на когото трябва в ЦК на ДКМС. Когато ги извикали, Билярски отричал докрай, че е истина, а Росен Шиваров си признал. Махнаха го и не знам какво е станало с него - изчезна някъде. Може да са се срещали с Черняков, но аз оттогава не съм го виждала?

Според Шиваров Студентският дом е имал големи възможности за отпускане на средства от ЦК на ДКМС. Бюджетът му е бил много голям, но поради некадърно управление, не се използвал както трябва. В края на всяка отчетна

година, заради това, че не се усвоявали отпуснатите пари, те се връщали обратно в държавата. Тези, които ги отпускали, мислели че Домът няма нужда от толкова голям бюджет. И въз основа на върнатите средства, за следващата година намалявали бюджета му. Така той ставал все по-малък и по-малък.

А в Дома нищо не беше в ред. Нито хоноруваните бройки на работещите там, нито базите на колективите, нито финансиране на програмите им, макар че е имало възможност за решаване на проблемите.

Този Дом бе трамплин на повечето работещи в него за по-добра кариера, затова имаше постоянно текучество, а конкретната работа беше на последно място за тях и се гледаше на нея през пръсти.

Вторият директор, по мое време, беше Ивайло Билярски (1981-1982), но той няма написан спомен в книгата. Въпреки това, докато беше директор нищо не можеше да се реализира в Кабинета. Умишлено саботираше работата ни и често поставяше Черняков в шахово положение. Не мина много време и Ивайло Билярски го отстраниха като директор. След случката с Росен Шиваров го изпратиха като главен специалист в Министерството на народната просвета да отговаря за училищата.

След уволнението на Билярски Студентският дом остана пак без директор. И понеже вакуумът трябва да се запълни, временно заемащ длъжността стана Георги Райков, който беше следващият зам.-директор. Преди да дойде в Студентския дом е бил директор на Студентския младежки дом в Дървеница. Оправен. Прагматик. Имаше отношение към Кабинета и ни защитаваше, когато и където трябва. Беше приел идеите на Черняков и винаги го питаше какво трябва да направи - за фестивала, за конференцията, за утвърждаване на системата на КМПС, за отпускане на бройки за помошник-сътрудници на клубовете, за откриване на щанд за продажба на книги на студенти издали книги и пр. Остана на поста до идването на поредния директор.

Третият директор, по мое време, бе писателят-белетрист Генади Генадиев. Преместиха го от ЦК на ДКМС, където отговаряше за Странджа-Сакар. Генадиев беше ръководител на Клуба на младите белетристи към Кабинета. Състудент на Станка Шопова. Били са в една група. Самата Станка Шопова също е била член на „Димчо Дебелянов“ като студентка. С Черняков се надявахме, че Генадиев ще направи за Кабинета това, което 15 години нито един от директорите не е

направил. Ще прокара системата и ще я облече в документи. Бригадата ще стане бригада-семинар с лекции, срещи с писатели, с намален работен ден. Ще прокара и статут, и регламент на Студентската национална конференция. Наградите за първа книга на студент. Награди по жанрове в конференцията. Създаване на Творчески съвет. Много се надявахме да отпусне и бройки за хонорувани сътрудници. Да отдели още пари за базата на Кабинета, за да можем да я довършим и най-накрая да добие по-приличен вид… Надявахме се да придвижи в ЦК на ДКМС и многобройните предложения, програми, статути и концепции, представени от Георги Черняков, защото дълго време залежаваха в папките на бюрото на директорите Семерджиев и Билярски.

Съзнавахме, че на Генадиев ще му е много трудно да работи със старите кадри в Дома. Нямаше върху какво да стъпи. Всичко бе ограбено и занемарено. Трябваше не само да възстановява, но и да предлага нова структура на Дома. Според идеите на Черняков, Домът трябваше да се превърне в Национален студентски център за естетическо възпитание, а Кабинетът на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“ трябваше да заеме функциите на методичен център. Всичко това представляваше основна реорганизация, коренна промяна в бъдещата работа на Дома. Генадиев трябваше бързо да подготви документите. До известна степен това бе рисковано, защото, каквото се утвърдеше като система в началото, така щеше да продължи да функционира и занапред. Нямаше място за грешки. Той често викаше Черняков при себе си и се съветваше с него не само по въпросите за вътрешната реорганизация на Дома и за работата му с хората, но и за това какъв облик да се даде на Студентския дом в бъдеще. Както и неговото място в цялата ни държавна система. Генадиев бе директор, (доколкото си спомням) 1983-1989 г. В тази книга той няма написан спомен.

Четвъртият директор, по мое време, бе Уляна Пачева (1990-1991 г.), която дойде след Генадиев, и която в изданието има написан спомен, но и тя не споменава нищо за „Димчо Дебелянов“ и неговия художествен ръководител. Споменът й е обобщаващ. Ето малка част от него, за да се добие представа за атмосферата в Дома: „Директор на Централния студентски дом на културата станах през 1990 г., по стечение на обстоятелствата аз се оказах човекът, от когото се очакваше да бъде буфер между предишния директор и „неговите хора“ и Съвета на студентите и „неговите хора“. Не оправдах очакванията за буфер, но се завъртях в един котел,

който вреше от интереси и страсти - беше началото на Прехода. Домът беше пълен с политика. Носеше я всеки от нас - и студенти, и работници, както и всяка от организациите, които идваха в Съвета на студентите и имаха свои позиции сред академичната общност…“.

Директорът след Уляна Пачева не го познавам и не съм го виждала. Макар че бях там до началото на 1993 г., ходех само, когато Черняков ме викаше да свърша нещо.

Това бяха времена на политически сътресения в държавата. ЦК на ДКМС бе разформирован. Течеше стихийна реформа и в Централния студентски дом на културата. Стаите за творческа дейност се превръщаха в офиси на фирми. Колективите се разпадаха. Творческата дейност спря. Хората, с които работихме, вече ги нямаше. Студентският дом се изпълни с нови, непознати лица. Това, което дотогава беше важно за работата ми, която обичах и познавах в детайли, бе на път да изчезне. По всичко личеше, че няма да оцелеем. Докато един ден, когато се наложи да отида в Кабинета, бравата на вратата беше сменена и не можах да вляза. Вътре останаха архивът, цялата текуща документация, статутите, печатите и регистрационните документи на дружествата в съда, съдебни решения, действащи договори, чуждестранни паспорти на членове, финансови отчети, протоколи и пр., и пр., събирани и съхранявани от мен повече от десетилетие. Включително мои лични вещи, както и тетрадките и папките ми с разшифровки и стенограми. Останаха заключени и архивните снимки, фотографската ми чанта, един широкоъгълен обектив и голяма част от негативите на фотоархива. Имаше и многобройни картички изпращани по различни поводи до мен и Черняков от членове на Кабинета, писма, бележки…

Оттук-нататък нещата пое Черняков. Престанах да ходя там. Успях да започна друга работа. Не бе свързана с литературата, но трябваше да работя каквото и да е, за да имаме храна вкъщи. Чувала съм, че узурпаторите са били „наши момчета“, които през декември 1993 г. са провели Общо събрание, на което, чрез фалшификации и манипулации, са взели решение за прекратяване на съществуването на КМПС и пререгистрирането му в Национална академична асоциация за литература и култура „Аудитория“. С това, на практика, се ликвидира „Димчо Дебелянов“, съществувал и утвърждавал литературни традиции от 1958 година, когато е бил създаден. Помещенията дълго време са били заключени,

заради водещи се съдебни дела. Вътре обаче все още се намирали финансовите документи и печатите на дружествата. Предполагало се, че превратаджиите са имали възможност да ги фалшифицират в своя полза.

Въпреки това, част от членовете са продължили да се събират в дома на Черняков, който е на 3-4 преки от Студентския дом. Организирали се и ходели до Равда. Но, както се казва, това не е онова. По-скоро инерция и носталгия от отминали романтични времена. Докато и това приключило, и всички се разпилели.

Но да се върнем на сборника „Спомени за Студентския дом“. Странно е, че и в заключителния послеслов на съставителя Пламен Дойнов, там, където споменава приносите на художествените ръководители в развитието на Дома, името на Георги Черняков и Кабинета, въобще не се споменават. Още повече, че в самата книга са поканени да разкажат спомените си художествените ръководители на другите студентски художествени колективи, например на студентски Театър-студио „Студентина“, на Академичния фолклорен ансамбъл, на Студентския симфоничен оркестър, на Студентския танцов състав, на Академичния хор и пр., но няма спомен от дългогодишния художествен ръководител на Кабинета на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“ - Георги Черняков. Питам се защо? И дали не е умишлено неговото игнориране? Или има неща, които не знам?... По времето, когато този сборник се е комплектовал и е бил издаден - 2003 г. - той е бил жив. Починал е през 2012 г. Дори и да е бил мразен и ненавиждан, заради позицията и идеите му, които не допадаха на някои от ръководствата на Дома, и не само на Дома, но и по-нагоре в йерархията, той е бил част от историята на Студентския дом. Поел е Кабинета през 1970 година. Жива история е. Литературна памет не само за „Димчо Дебелянов“ и Студентския дом, но и за литературните клубове в цялата страна. Беше прочут. Всички го познаваха... Търсеха го. Канеха го да представя творчеството им в техните населени места... Не може с лека ръка да се замълчава и подминава името и дейността му. Мисля си, че щом няма негов текст, значи нещата са много по-дълбоки и едва ли аз ще мога да ги разплета. А и нямам намерение да го правя. Възможно е да са го поканили, но той да не е пожелал да напише нищо, защото е трябвало, в името на истината, да каже неща, които няма да се харесат на много хора. Не зная. Това са само мои предположения. Най-добре знаят тези, които са работили по сборника. Тъжно е, че в книгата „Спомени за Студентския дом“ името и дейността на Кабинета „Димчо Дебелянов“ и неговия главен художествен

ръководител Георги Черняков, са заличени. Сякаш никога не са съществували. Колко лесно може да се манипулира историята. Колко лесно може да се заличат отделни хора и цели поколения…

И още нещо в реда на горните мисли. Преди време, съвсем случайно, в книжарница „Хеликон“ се натъкнах на книгата „Пазачът на времето“, 2015 г., от и за Георги Черняков, издадена от сегашното Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“, под съставителството и редакторството на съпругата на Георги Черняков - Цветана Янева-Чернякова, което много ме зарадва и изненада. През 2015 г., по инициатива на 23 бивши членове от различни поколения, то е било учредено с цел да се популяризират автори-студенти в областта на поезията, прозата и критиката. Основната му дейност е литературният конкурс „Георги Черняков“.

В книгата са събрани стихове от Черняков, както и спомени на десетина негови възпитаници. Прочетох я с любопитство и интерес. Всичко, което са казали там възпитаниците му, е било така. И все пак, мястото за титаничната му битка за оцеляването на Кабинета, за непрестанната му борба с институциите и отделни нейни отговорни ръководни фактори (с малки изключения), остава празно. Споменават се епизоди от живота на общността, свързани по-скоро с отрязъка от време на пишещите, които идваха, участваха и, когато пожелаваха, си тръгваха. Няма информация и цялостен, подробен, задълбочен поглед и анализ на идеите му, на личността му, на всеотдайността и саможертвата му. За денонощното му „горене“ в жаравата, подклаждана от държавните чиновници, при всяко негово посещение в някои от отделите на ЦК на ДКМС. За многобройните ходения по мъките, докато се разреши и приеме един или друг негов документ. При всяко посещение там, „другарите“ винаги имаха някакви допълнителни идеологически изисквания, даваха „компетентни“ указания кое как да се промени. Работата по многобройните варианти на тези важни документи, изтощаваха силите му до крайност. Очите му почти винаги бяха зачервени от недоспиване. Знам това, защото когато отивах на другия ден на работа разбирах, че вчерашните документи са ги върнали, дали са му срок за внасянето им отново, и затова веднага трябва да започнем да ги преработваме. Той ми диктуваше, аз пишех на пишещата машина. После четяхме, обмисляхме и тълкувахме внимателно всяка отделна дума, поправяхме поправеното, но се появяваха все нови и нови места за корекции… И

така, до пълно изтощение. Всичко това беше много трудоемко, уморително и поглъщаше часове. Безкрайни, мъчителни часове, в които същинската ни организационна и творческа работа със студентите, изоставаше.

Като гледам сега как някои от бившите дебеляновци, които навремето епизодично са участвали в изявите на Кабинета, пъчат гърди и вменяват на непознаващи истината, че са били някакви фактори в КМПС по онова време, си мисля, че почти нищо не знаят. Те бяха там докато са били студенти и нямаха всеобхватен поглед над случващото се. Както се казва, не са били в „кухнята“ на нещата. Много е лесно, когато художественият ръководител вече го няма, да се самоизбуташ напред и да си измисляш „дебеляновска биография“. И макар да гледаш през тесния процеп на собствената си камбанария, имаш наглостта да го правиш, защото знаеш, че няма кой да те провери и опровергае с факти.

Историята не обича дребнотемието. Тя запазва само значимите резултати, важни и полезни за живота на всеки отделен човек и на обществото като цяло. Рано или късно, времето отвява подобни фалшиви имитатори. А и те понякога се саморазпадат. Делата им не са трайни и не оставят задълго следи. Защото не познават същността на идеята и не са способни да се жертват за нея. Идеята остава жива дълго време, само когато минава през жаравата на саможертвата. В момента, в който изчезнат жертвените хора, тя умира. И никой не може да я съживи. Може да я видоизмени, да й придаде чужда „самоличност“, но никога няма да бъде автентична, истинска, дълговременна.

Може би тук е мястото да цитирам от книгата „спомена“ на Деян Енев за Черняков. Слагам го в кавички, защото смятам, че това не е спомен, а по-скоро са биографични данни на Черняков, които не могат да се намерят толкова подробно в интернет. От тази гледна точка, Енев ни е направил много добра услуга, макар че по негови си някакви лични съображения, не е написал личен спомен свързан с участието му в Кабинета.

„Деян Енев:

ЧЕРНОРИЗЕЦЪТ ГЕОРГИ ЧЕРНЯКОВ

Една фигура с ореола на черноризец стои зад много от успешните литературни кариери днес. Дори и в името на този човек ехти далечен отглас от названието титла на безименните книжовници преди векове. Става дума за

покойния Георги Черняков - дългогодишен ръководител на един от най-успешните студентски литературни кръжоци „Димчо Дебелянов“.

Всички го знаеха като Черняка. Но и като Вожда, Учителя, Маестрото, Мъдреца - звания, изникнали спонтанно по време на горещите дискусии, подклаждани от твърдо гориво и горещи куплети. През „доменната“ творческа „пещ“ на Черняка, по груби изчисления, са минали близо 1000 творци. В края на живота си той се беше захванал най-сетне да възстанови от архива си историята на онова време. Не знам дали успя. (...)

Георги Черняков е роден през 1932 година в Пловдив. Баща му е железничар, а майка му - тютюноработничка. Завършва престижната Търговска гимназия в Бургас, приравнена по статут тогава с висше икономическо образование и получава възможност да работи като инспектор-ревизор. През този период (1942-1947 г.) неговото семейство дели една къща със семейството на Христо Фотев.

Черняка живее врата до врата 7 години с големия поет, на ул. „Раковски“ 37. Двамата, плюс колегата им Кръстьо Станишев, членуват в кръжока „Атанас Минчев“ с артистичен ръководител Николай Фол. Все по същото време Георги, заедно с композитора Тончо Русев, свири на тромпет в един ансамбъл. Георги и Христо Фотев ходят заедно на риболов, после продават връзките риба на пристанището и така си осигуряват джобни пари. Георги си спомня как на отиване и връщане Христо все пеел някакви тъжни песни от Беломорието.

След години, пътят им отново се пресича в журито, пресяващо поетичните творби за наградите на местното дружество на СБП. Тогава Черняков и Христо Фотев единодушно награждават Петя Дубарова и това й остава единствената награда приживе.

През 1954 година Черняков завършва Народното военно училище „Васил Левски“ и става кадрови офицер и преподавател в Народното военно-тилово училище - Русе.

През 1956 година той се уволнява от армията. Междувременно е печелил вече литературни конкурси на „Български воин“, подкрепян от тогавашния му главен редактор Ламар.

В началото на 60-те, по време на краткото Хрушчово „затопляне“, Черняка е секретар на Клуба на културните дейци в Русе. По това време в крайдунавския град кипи богат културен живот - започват да се организират ежегодни литературни

срещи на младата литературна смяна в България. Средно по стотина творци годишно преминават като участници в тези срещи - Евтим Евтимов, Любомир Левчев, Петър Караангов, Владимир Башев, Христо Фотев, Андрей Германов, Дамян Дамянов, Кольо Севов, Петър Алипиев, Иван Цанев и много други. Консултанти са Дора Габе, Елисавета Багряна, Камен Калчев, Ефрем Карамфилов, Ламар, Андрей Гуляшки.

Във Висшия институт по машиностроене „Ангел Кънчев“ в Русе, се създава сериозна творческа група, която издава поетичния свитък „Вероизповедания“. В предговора обаче някакъв смелгача сменя „воюващи млади хора“ със „сърдити млади хора“ - а точно по това време на Запад набира скорост течението на „сърдитите млади“.

Идеологическите булдози се презастраховат и разформироват групата, разформироват също така и Клуба на художественотворческата интелигенция в града, а Черняка получава забрана за литературна работа.

От 1963 до 1968 година Георги Черняков завършва българска филология в Софийския университет. По предложение на Павел Матев е назначен за референт на Съюза на българските писатели за младите писатели. През 1970 година става художествен ръководител на литературния кръжок „Димчо Дебелянов“ към Централния студентски дом на културата. По това време председател на кръжока е Петко Братинов. На мостика на студентската литературна смяна Черняков остава 27 години. През 70-те и 80-те години през залата на втория етаж на Студентския дом преминават такива имена като Балчо Балчев, Николай Дойнов, Анита Тарасевич, Тодор Костадинов, Анри Кисиленко, Костадин Костадинов, Цанко Лалев, Пламен Мавров, Любомир Русанов, Ангел Малинов, Бойко Ламбовски, Илко Славчев, Павел Станчев, Ванина Гавазова, Цвета Софрониева и много други. Кабинетът „Димчо Дебелянов“ успява да обедини студентските литературни кръжоци от цялата страна, организирайки ежегодни срещи на писателите-студенти от цяла България.

Към края на периода, под шапката на новосъздаденото студентско литературно Дебеляновско общество „Аудитория“, започват да се провеждат и международни писателски срещи.

Черняка има издадена една единствена книжка - „Детска поема“ (1967 г.), в изд. „Български художник“. Цял живот той остана удивително скромен и верен на

името си, сродяващо го по тайнствен начин със съсловието на безименните черноризци - хората, които прокараха книжнината ни през игленото ухо на тежките исторически изпитания и я спасиха за поколенията.

Черняка правеше същото.“

Благодарим ти, Деян Енев.

За артистичната атмосфера и творческия живот на поетите от Кабинета ми се иска да споделя и един малък откъс от спомена на Балчо Балчев в „Пазачът на времето“. Свързан е с една от бригадите в Несебър.

„Балчо Балчев:

Другите бригади вече бяха на морето, в студентския лагер „Христо Ботев“ между Равда и Несебър. До обяд беряхме грозде или брулехме бадеми с едни дълги пръстове, а следобедите бяха предвидени за т.нар. „творчески процес“ - плаж, разговори, писане, беседи, рецитали, обсъждания, нощни морски огньове с миди и китари, и т.н.

Един следобед (през лятото на 1984 или 1985 година) се разхождахме из Стария град в Несебър. Близо до културата кръчма „Стария кавак“ художниците бяха изложили своите картини, закачени на останките от стените на римския амфитеатър. Дянко Данов се заприказва нещо с тях и по едно време доста високо и провокативно ги попита не могат ли и поетите да закачат между картините свои стихове. Художниците се спогледаха и кимнаха одобрително. Тогава за отрицателно време се върнахме в лагера, напечатахме на пишеща машина по няколко стихотворения в по няколко екземпляра и на другия ден творбите ни се мъдреха, забодени между картините на художниците. Дори имаше и бележка, която съобщаваше на туристите, че тези стихове са безплатни, за разлика от картините, и всеки може да си вземе от тях. Ние седяхме в „Стария кавак“ и пиехме „облаци“, поглеждайки от време на време към римския амфитеатър. Не след дълго един човек откъсна едно от нашите стихотворения, прочете го и попита художниците: „Къде са поетите?“ „Тука сме!“ изрева нашата маса и след няколко минути на сцената на амфитеатъра се разрази импровизирано литературно четене. Първият ден се събраха около 50 човека, а на третия бяха около 150-200 души. Рецитира се до късно, на свещи, с китари и песни (Иван Ненков и Дима Кюркчиева пееха прекрасно), а обстановката беше завладяваща. На четвъртия ден, когато се канехме отново да слезем към амфитеатъра, Черняка ни извика и каза, че повече

няма да има литературни четения. Изгледахме го недоумяващо, а той ни каза тихо, че „будни граждани“ са съобщили в градския съвет, че студенти рецитират стихове, без разрешение, някои от които са злонамерени към народната власт. Чак след години разбрахме, че работата била сериозна и Черняка здраво са го „сапунисвали“, но той, както винаги, ни беше „скатал“.

Имаше и други подобни случаи. С подобно обвинение ни бяха арестували в Първо управление на милицията - мен, Венци Паскалев, едно момиче и още някой май имаше, защото в кръчмето „Вкусното кебапче“ (тогава се водеше „Обект 53″, на ул. „Сан Стефано“ до Телевизията), сме пиели много бира, „рязали“ сме се да ставаме „кръвни братя“ и сме рецитирали стихове. Тогава пак Черняка се застъпи за нас…

Ще цитирам само един куплет от покойния Пламен Александров-Джонсъна, за да стане ясно какъв тип поезия е обезпокоила „бдителните граждани“, повечето от които тогава се кланяха на Москва, а днес на Брюксел.

Ще хвърлим каските в боклука,
след тях и униформите в зелено.
И от пагоните пропукани -
звездите ще се върнат във Вселената!
Из „Религия Свобода“

Благодарим ти, Балчо Балчев.

Третият акцент в моите предварителни проучвания бе, да прегледам в интернет има ли нещо друго качено по темата. Видях че във фейсбук някой е създал профил на Кабинета, за да могат дебеляновци да общуват помежду си. Това е много похвално. Всеки може да качи информация за новите си книги, покани за премиери; за участия в разнообразни национални и международни литературни събития; да поддържа контакти с дебеляновци, които живеят в чужбина; да възобнови прекъснати приятелства; да издири приятели; да се похвали с успехи… Някои споделят и кратки спомени от ония времена, качват архивни снимки и пр., и пр., но те са свързани по-скоро с личните преживявания на тогавашните студенти. Със сърдечните им връзки, със случки от бригади, рецитали в Равда, нощни напивания, песни, танци, и пр., и пр., емоции, съпътстващи удоволствията от бурния студентски живот, отколкото с конкретната организационо-творческа работа. Все пак, за да се реализират всички тези събития някой е трябвало да ги организира. Нали? И това не е по силите само на Черняков.

Всяко нещо, което е публикувано като спомен или архивна снимка, е част от живота на Кабинета. Важно е за историческата му литературна памет, както и за паметта на неговия художествен ръководител. Тази памет, всички ние, които сме преминали през омагьосващия свят на това завладяващо литературно Дебеляновско общество и сме белязани завинаги с неговия „духовен печат“, би трябвало да пазим чиста. Би трябвало да съберем сили да преодолеем различията в отношенията помежду си, да потиснем егото и амбициите си, за да я съхраним. За да оцелее тя в днешните мракобесни времена на тотално заличаване на идентичността ни като българи. Като мислещи, талантливи и истински хора. Не зная дали някога това ще бъде постигнато. Отчуждението ни един от друг, от средата, в която живеем, от самите себе си дори, придобива все по-опасни, по-разрушителни и по-унищожителни размери.

И четвъртият радостен момент в моите проучвания бе, че ровейки в книжата си, докато пишех книгата, намерих един черен, стар бележник, когото навремето съм кръстила „Бележник“ № 1. Бях го забравила. Явно е щяло да има и „Бележник“ № 2, № 3… Знам ли какво съм мислела тогава? За моя голяма изненада там прочетох прелюбопитни бележки, които съм си водила за няколко важни събития от работата ми в Кабинета и, които използвам накрая в заключението си.

Но да се върнем към моето пътешествие в миналото. В онзи мой отрязък от време, когато работех и аз за младите таланти на България - поети, белетристи, преводачи, драматурзи… - във всички жанрове на литературата, - които имаха желание да се включат в дейността на „Димчо Дебелянов“.

В повечето случаи, в началото, студентите идваха и бяха непознати едни за други, но много скоро ставаха приятели. Някои дори създадоха семейства. Ходили сме на „дебеляновски сватби“. За мнозина, тогавашните студентски приятелски връзки, останаха за цял живот. Както се случи и с мен. Почти всичките ми познати и приятели, с които общувам и до ден днешен, са от времето, когато бях в „Димчо Дебелянов“. Чувството ми към всеки отделен дебеляновец и досега си е останало сантиментално. Въпреки че не трябва да е така. Сантименталното чувство, според мен, не е само нежно, трогателно, романтично, понякога сълзливо, и дори лигаво, то е и неточно, и подвеждащо. В повечето случаи - идеализирано и статично. Не всички, с които съм общувала тогава, мислят за мен с добро и сега. Знам кои са. Не ги виня. За всичко и на всички отдавна съм простила. Продължила съм напред.

Животът е Божие чудо! Безценен Божи дар! Непрестанно променящ се и е пълен с изненади. Както казваше Черняков: „Животът е по-голям от нас“. Не трябва безсмислено да хабим даденото ни количество жизнена енергия в негативни мисли и действия. Вярвам че някой ден всичко ще си дойде на мястото. Реката на времето отмива бремето на горчилките и бъдещето идва по-светло и по-добро. Понякога то ми прилича на малко дете - чисто и непокварено, усмихнато и щастливо… Но само понякога.

Много поколения първокурсници съм посрещала, много завършили висшето си образование съм изпращала. Това бе част от работата ми. Всяка учебна година идваха нови, талантливи, красиви и умни 19-20-годишни момичета и момчета, а след 4-5 години тръгваха по пътя си, изпълнени с незабравимия аромат на младежките спомени, вградени в сърцата им за цял живот. Хубавото бе, че Черняков бе издействал от ръководството на Студентския дом завършилите, ако желаят, да могат да участват в изявите на Кабинета пет години след дипломирането си.

Паметта е непостоянна. Тя е като пясък в шепите, като следи по брега, които морето изтрива. Ако тази книга случайно попадне в ръцете на някогашен член на „Димчо Дебелянов“, да знае, че чрез нея, му изпращам моето приятелско послание: „Не се страхувай, върни се назад, с твоята машинка на времето. Не съм те забравила. Там те очаквам и ще те посрещна. Както някога.“

Там, в страната на Духа.

На планетата „Димчо Дебелянов“.

Думите ми се отнасят за тези, с които съм общувала. Защото през годините, в които Черняков е бил ръководител, а и преди него, дебеляновци са хиляди. Когато трябваше да честваме 25-годишнината от основаването на Кабинета, Черняков каза, че общо членовете са някъде над 3000, като брои и тези преди неговото пристигане. Само той знаеше имената на всеки поотделно и подробностите от къде е, кои години е бил в Кабинета, кой го е препоръчал, в какви жанрове е работел, с кого още е бил приеман като нов член, с кой жанр са го приели, кой му е бил рецензент, в коя група и с кои е общувал, коя година е било, кои книги е издал, дори цитира негови думи или цели стихотворения, казани преди години… Паметта му беше феноменална. Самият той беше феноменален.

ПРЕДГОВОР

Събитията в тази книга, които публикувам като документи (в първата част са мои стенографски записки, а във втората - оригинални рецензии на писатели за творчеството на студенти), са се случили в рамките на 8-9 години. Разбира се, не на всички многобройни места и не на всички многобройни срещи-разговори с писатели, общественици, преподаватели и студенти съм си водила бележки, но ми се струва, че поне това, което съм записала и по необясним начин запазила при себе си, е ценно и никога, никъде не може да се повтори, намери и прочете.

По онова време дори за миг не ми е минавало през ум, че напред, в бъдещето, ще дойде момент, в който ще обърна внимание на тези „възкръснали“ записки и ще ги подредя за печат. Мисля си, че ако тогава си бях поставила за цел да направя книга, щях да имам по-друг подход към документите. Щях да отделям най-ценните и съм сигурна, че щяха да станат толкова много, че една книга нямаше да им бъде достатъчна. Щяха да се превърнат в поредица от томове и сега щяхме да черпим богата архивна информация от разнообразната, продължителна и бурна история на КМПС.

Защото всичко, което се случваше в този Кабинет беше необичайно, градивно, ново, неповторимо, умно, творческо, артистично, свежо и уникално.

И аз бях част от живота на неговия пулсиращ, млад и жив организъм.

Ако в днешно време разполагах с документи от безценния архив, който бях подредила в продължение на 2-3 години с много упорит труд и съзнание, че ще остане след мен, че ще е полезен за всички, и на който всяко, дори най-малкото, сгънато пожълтяло листче, бе минало през ума, очите, ръцете и сърцето ми, сега тази книга щеше да бъде много по-пълна и много по-подробна откъм идеи, събития и имена, които вече са избелели в паметта ми. Архив подреден в два огромни ролетни шкафа стигащи чак до тавана, прилепени до две от стените в стаята на Кабинета. Единият бе индивидуален - за отделните студенти, другият - служебен - за дейността на Кабинета. По азбучен ред бях събрала няколко вида документи. Всеки студент имаше една папка с административни документи и втора папка - с творчески документи. Във втория шкаф имаше подредени също два вида папки - творчески и административни. Това бяха материали събирани по време на различни конкурси, семинари, консултации, учредяване на студентските съюзи и списъци с имената на техните ръководства и членове, списъци на студенти участвали в рецитали, списъци на участници в бригади, списъци на наградени

студенти от различни конкурси, публикации в печата, писма до окръзите и литературните клубове, наградени участници в конкурси и пр., и пр., също по азбучен ред. Отделно папки по азбучен ред на консултант-ръководителите, които са идвали заедно с нас на бригадите-семинари или като консултант-ръководители в конференциите, придружени с техните рецензии, покани, официални писма; или прецизно подредени документи от преди моето постъпване на работа, които също имаха своята архивна стойност… И разбира се - библиотеката - с книги на членове и на не членове на Кабинета, които авторите им идваха и ни подаряваха. Сборници, алманаси, брошури, първи книги на студенти, новоизлезли книги на художествените ръководители, на наши приятели, писатели от СБП. Особено много книги получихме по време на VI републикански фестивал на художествената самодейност, когато в София дойдоха участници от цялата страна, много от които бяха с издадени книги. Книги ни подаряваха и по време на Националните конференции, и по време на семинарите в Радва. Имаше книги на членове на литературни клубове от страната, които канеха Черняков да представя творчеството им. Винаги, когато се връщаше от командировки, носеше по няколко подарени. Много книги му бяха подарявани от бивши възпитаници преди мен, които са минали през Кабинета и продължаваха да си подържат връзките с него, и пр., и пр. Беше богата библиотека, събирана и подреждана старателно, с чувство за отговорност и уважение към авторите, от мен. И всички с автографи.

Всякаква информация имаше в този архив и винаги знаех къде да намеря това, което ми трябва. Никой не можеше да борави с него. Само аз знаех къде какво има. Естествено, да се поддържа правилно такъв огромен архив, се налага редовно, ежедневно, да се поставят на местата им взетите от него папки или да се добавят нови. И всичко това вършех между другото. Както се казва „докато си почивам“. Без пари. Без някой да ме е карал да го правя. По собствено желание, защото не обичам хаоса. Обичам реда. Иначе не мога да се концентрирам и да съм пълноценна в работата си. А спестявам време и нерви. Уюта на работното място е много важен за мен. Ако го няма, си го създавам сама.

Идеята бе много добра, но в началото не си давах сметка с какво се захващах и какво ме очаква. По-късно разбрах, но въпреки това, продължих. Проблемът беше, че същинската ми работа, която ме чакаше, не беше просто „много“ работа. Беше „планина“ от работа. „Планина“, която от сутрин до вечер, непрестанно

трябваше да преодолявам, а на другия ден да започвам наново като една малка, безобидна, неуморна и може би глупава Сизифка.

Спомням си един ден, когато студентът-белетрист Тодор Костадинов влезе в стаята. Бях се качила на стол да взема някаква папка от най-високия рафт на шкафа, а той се засмя и каза: „Някой ден като вляза нищо чудно да те заваря затисната под папките“. Разбира се, беше добронамерена шега.

Предполагам, че отдавна архивът е унищожен от злите сили. От тогавашните постмодернисти (сегашни соросоиди), които наложиха промени чрез деконструкция. Обезглавиха Кабинета и „новото им начало“ сложи край на общността. Предадоха на варварите „дебеляновската крепост“ като отвориха портите й отвътре. Разбира се, по поръчка, на когото трябва, с обещание за бляскави кариери. Имат ги вече. Но и ние знаем кои са. Или, може би, архивът все още гние някъде по мазетата, или таваните на Студентския дом. Или е предаден за рециклиране. Или все още е жив и се използва и до ден днешен от „правилните“ хора. Тайно се надявам поне една малка част да се намира в дома на Черняков. Не зная. На мен отдавна архив не ми трябва. Нито ме вълнува, нито чакам признание. Още повече, че и мойто име в сегашното Дебеляновско общество не се споменава и е тотално заличено. Все едно не съм съществувала. По начина, по който не се споменава името и на Черняков в сборника със спомени на Студентския дом. Но колкото и умишлено да ме зачеркват, не могат да зачеркнат биографията ми. И паметта на посветените, на добронамерените участници в онези събития. Вече нямам нужда от тяхното признание. Вършела съм тогава това, което е трябвало да върша, с пълното себеотдаване и съзнание, че съм била полезна на обществото. Малко ли е? Много хора изживяват живота си без да познаят това чувство.

Като разгледах текстовете, които предлагам на читателите в тази книга, видях че са доста разнородни. Затова реших да ги композирам в две основни части.

В първата част влизат срещите на студентите-литературни творци от цялата страна с поета Любомир Левчев, в навечерието на студентския празник - 8 декември, състояла се в ресторанта на Съюза на българските писатели. Имам записки на заключителната част на Националната конференция на младите писатели-студенти, проведена в залата на КМПС „Димчо Дебелянов“ в Студентския дом. Имам и на срещата с Недялко Йорданов, който ни гостува на една от бригадите-семинар в Студентски лагер „Христо Ботев“ в Несебър. Може би ще бъде

интересно да се прочетат записките при учредяването на Клуб „Позиция“ към Дома на съветската наука и култура, където почти всички участници там, бяха бивши или действащи членове на КМПС „Димчо Дебелянов“. Някои от тях влязоха и в ръководството му. Или на разговора с последвало литературното четене в Студентския град „Христо Ботев“, където литературният критик Николай Петев произнесе чудесното си слово за Ботев…

Голяма част от студентите участваха и в VI Републикански фестивал на художествената самодейност през 1984 година. Някои от тях тогава бяха ученици и се явяваха от различни области на България, а по-късно, дойдоха при нас, в „Димчо Дебелянов“, като пишещи студенти. На това важно събитие са посветени записките ми от заседанието на Националната литературна комисия на Центъра за художествена самодейност, където писателите обсъждат проблемите на художествената самодейност и т.н.

Във втората част са събрани мненията на писателите-консултанти, поканени и приели да разговарят със студентите, върху литературното им творчество, по време на семинарните занятия на ежегодната Национална конференция на студентските литературни клубове от ВУЗ и ПВУЗ в страната от 1982 г. до 1987 г., и които, по традиция, се провеждаха всяка година, от 1971 г. в Студентския дом.

В началото тези семинари бяха с отделни материали - до 10 стихотворения или до 30 машинописни страници във всички възможни жанрове на литературата, а от 1984 до 1986 г., тя започна да се провежда с проекто-ръкописи.

Последната национална конференция с ръкописи беше през 1986 г. От 1987 г., се постави началото на новата програма на Централния студентски дом на културата за работа със студентските литературни творци от литературните клубове във ВУЗ и ПВУЗ от цялата страна, която влезе в сила през 1988 г.

Някои от писателите-консултанти, са участвали като консултант-ръководители в различни жанрове, в няколко конференции, студентите - също. Тук са събрани рецензии на писатели с по една рецензия. Само в памет на литературния критик Венко Христов (които още тогава съм отделила), са включени и трите му рецензии, но като консултант-ръководител по различно време.

Накрая съм написала заключение, където съм разказала моите преживени емоционални спомени. Може на читателя да му се сторят твърде лични, но са ми

необходими, за да се освободя от тях и да ги пусна да се скитат във времето и пространството, за да заживеят най-после свой собствен живот и да ме освободят от себе си.

Трябва да се разделяме с миналото си с уважение, нали?

ПЪРВА ЧАСТ

ЗА ПИСАТЕЛЯ НА ДНЕШНОТО

И УТРЕШНОТО…

През есента на 1987 година по време на Националната специализирана бригада-семинар „Христо Ботев“, студенти-литературни творци, членове на студентски литературни клубове от ВУЗ и ПВУЗ от страната, заедно със своите художествени ръководители, в две поредни срещи - с Николай Петев - литературен критик, секретар на Съюза на българските писатели и директор на издателство „Народна младеж“ и Недялко Йорданов, поет, драматург в театъра на град Бургас, се срещнаха и разговаряха по проблемите на студентската художествена мисъл и култура. Студентският лагер „Христо Ботев“ в Несебър, се превърна в творческа площадка на размисли и идеи за търсенето и отговорността на талантливия млад писател - създател на образа на съвременника. Срещата се ръководеше от главния художествен ръководител на Кабинета на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“ при Централния студентски дом на културата, литературният критик Георги Черняков.

ГЕОРГИ ЧЕРНЯКОВ: Скъпи приятели, тук, на брега на прекрасното ни черноморие, в района между Равда и Несебър, където студентите съчетават трудовата с творческата си дейност, осъществявайки контакти с хората, създатели на тези обширни лозови плантации, край древния Несебър, традиционните литературни семинари са не само полезни, но ще останат единствените по рода си като срещи-разговори за политиката на Съюза на българските писатели и издателство „Народна младеж“, с младите литературни творци на България.

Днешният разговор е своеобразно продължение на тези от приемната на Библиотека „Смяна“ в издателство „Народна младеж“, с редакторите му - белетристката Весела Люцканова и поетът Йордан Ганчовски. Те са сред нас, и работят с над 10 студенти, автори на проекто-ръкописи за първи книги. Сред нас е и директорът на издателството Николай Петев, който пропътува разстоянието от

София до Несебър специално заради вас, и на когото давам думата, за да сподели това, което е решил да ви каже.

НИКОЛАЙ ПЕТЕВ: Мисля нашият разговор да бъде разнопосочен - от автори на първи книги, до международната дейност на Съюза на българските писатели. Не съм дошъл тук, за да говоря само аз, а за да чуя какво вие мислите за издателство „Народна младеж“? Кои са основните въпроси в книгополитиката на България, които ви вълнуват?

Сещам се за един известен случай: български поет отива в Китай. На срещата пред официални лица той говори петнайсет минути. Преводачката казва „чин-мин“. Говори още петнайсет минути - преводачката казва: „чин-мин-тин“. В посолството нашият човек попитал какво означават тези думи. Отговорили му - „чин-мин“ означава „говори глупости“. А „чин-ми-тин“? „Чин-ми-тин“ означава, че „продължава да говори глупости“. Така че може да се случи същото сега и с мен.

В България са се състояли шест световни писателски срещи. Те, естествено, са най-непризнати у нас. Започват да се провеждат от 1930 година. През 1967 година, на такъв литературен конгрес присъства и Еренбург, който по-късно пише за него: „И тогава… в Мадрид, се събрахме все неизвестни поети и писатели - аз, Хемингуей…“.

Като дойдат чужди писатели, българският писател, вместо да търси приятелства и контакти, се свива в ъгъла на Парк-хотел „Москва“ и си говори със своите събратя за своите си книги. Вие не се учете от тях. Постарайте се да избегнете това котловинно самочувствие, защото писателите по света са различни хора. Руският писател, например, има мисия на мисионер сред народа си, а българският - мисли само за своите „гениални“ произведения. Гледайте да възпирате меркантилните си желания. Писателят е духовен избраник на народа си, а не на жена си и на още двама-трима приятели.

Когато Уйлям Сароян беше на една от писателските срещи той каза за Колдуел: „Не съм го срещал от 1946 година, когато го видях на един прием в Белия дом“. Това са световни мислители, които през годините си остават с непроменено приятелство един към друг. А нашият Петър Алипиев, например, се замисля повече какво прави Атанас Мочуров, вместо каква стойност има неговата книга. Ако вие се съревновавате помежду си, това е хубаво, но мисля, че трябва да поглеждате и към по-велики хора.

На последната световна писателска среща дойдоха изключителни писатели. Сега не можем да го осъзнаем. Но след години, убеден съм в това, ще се пише, че е било така. С раздразнение говоря за непризнаването на писателската среща от някои елементарно мислещи хора. Но днешното ръководство на Съюза на българските писатели е отворило вратите си към света. И за да спасим тази благородна и полезна традиционна среща, решихме да я разширим и със среща на млади писатели.

За първи път, в края на тази или началото на другата година, ще се състои Първата световна младежка писателска среща. В България ще дойдат от цял свят млади писатели. Ще имате възможност за пряк контакт с тях. Защото в същите дни ще се проведе и Петата национална конференция на младите литературни творци. Писателите-гости ще присъстват на нея и ще ви слушат. Чрез тази среща се стремим да привлечем млади, бъдещи приятели на България. Един ваш контакт с творците от другите страни, може да се превърне в истинско приятелство за цял живот.

Сега да поговорим за издателство „Народна младеж“.

Започнах да работя в него през март 1987 година. Заварих го с годишен план - 262 заглавия. Издателството не може да издаде повече от 200 заглавия. Нашето редакторско тяло не се съгласи да извърши сатанинската работа да съкрати 62 заглавия.

Опитахме се да въведем нов ред. Първо - пълна яснота и гласност на плана. Второ - твърд план - за 1988 и 1989 година. Той ще бъде закачен в коридора на издателството и всеки, който минава, ще го вижда. За съжаление, не можахме да преодолеем проблема за смяна на обявените заглавия - тази книга ще мине от 1988 в 1989 година, а онази - от 1989 в 1988 година. Мисля че е време вече да се приключи с тази „демокрация“. За нас са много полезни вашите предложения. Искаме да знаем кои книги ви интересуват и какви искате да видите по книжарниците? Каква тематика и какви проблеми ви вълнуват?

През следващата година ще излязат книги и в малко необичайни области за нашето книгоиздаване. Например в областта на сексуалното образование; книгата на Шумахер за футбола - една скоба - в Париж за 10 дни се изкупиха 200 000 екземпляра от нея. Ще пуснем поредица от първи книги като се започне от Ботев до Вапцаров и след тях.

Разбира се, икономическите проблеми притискат издателството. Трябва да представим печалба от 700 000 лева. За да уравновесим поезията, като цяло, която излиза в смешно малки тиражи, пускаме някой криминален роман в повече. Освен това решихме да прекратим чучурчето на огромните тиражи за някои автори.

От следващата година ще излязат в 3 тома - Дюренмат (1988), Чейз и Жорж Сименон, и Агата Кристи (1989) в 150 000 тираж. Така ще имаме възможност да съберем пари, за да издадем вашите книги.

В издателството научната фантастика е все още като доведено дете. Затова ще подготвим двутомници с научна фантастика: през 1988 - Станислав Лем, а през 1989 - Айзък Айзимов, разбира се, с нови неща. Търсим млади автори за библиотека „Смяна“, пишещи научна фантастика.

Нашите издатели и редактори са претоварени. В издателството работят 106 човека. Решили сме твърдо персоналът му да бъде намален значително. Има редактори, които седят, пият кафе по цял ден, четат преса, отиват си и редактират по две книги в годината. Това трябва да се прекрати. По-трудният въпрос е за качествения състав на редакторския апарат. В България всички редактори са и писатели. Или, в момента, в който са станали редактори, са прописали. Мисля, че трябва да се престане с тази практика. Принудихме се да свалим много книги на възрастни поетеси, които в момента са и редакторки.

Обявихме конкурс за роман на младежка тема без хонорар. Ще дадем само една значка, малка като калинка, но за сметка на това допълнително ще увеличим тиража на 30 000 броя на спечелилия роман, разбира се, с риск. Ще дадем само една награда. Конкурсът ще носи названието „Аз съм“. Какво означава това? Това означава, че аз присъствам, че ме има на този свят.

В литературата ни отдавна няма създаден образ, който да бъде мащабен, верен. Вярно, ходи сега един аутсайдер в нашите разкази и този образ преобладава. Но не е типичен, а само фотографска снимка. Заповядайте, участвайте в конкурса! Журито е определено, но то не знае още, че е жури. Когато дойде времето ще бъде заключено в една вила в Банкя и за два дни ще трябва да изчете всички постъпили ръкописи. Ако тази награда получи един Андрей Гуляшки, например, това означава, че нещо не е наред. Романът, който ще получи наградата, ще бъде определен по напълно честен начин.

Сега нещо за вашите изяви.

Има ред млади автори, които по една или друга причина са били отлагани и задържани. Получи се така, че през 1988 година ще излязат само 8 първи книги, но така настояват редакторите. Ще направим всичко възможно летвата да бъде вдигната доста и никакви писания и доноси няма да ни повлияят. За да бъде чиста и реална обстановката при предлагането на ръкописи, ще се върви към анонимно и публично обсъждане на текстовете.

Ще започне да излиза ново списание за криминална литература под егидата на Юлиан Семьонов и Жорж Сименон със заглавие „Енигма“. Ще издадем и поезията на Богомил Райнов, който ни даде своята стихосбирка, плод на 23-годишен труд. За подобна самовзискателност ще кажете: за него е лесно. Той е..., но разберете, че книгата е нещо много свято.

А сега очаквам вашите въпроси.

ДЯНКО ДЯНОВ: Ще бъде ли променено оформлението на първите книги и ще има ли издаване на млади автори с пиеси?

НИКОЛАЙ ПЕТЕВ: Аз също имах забележки към художниците. Те ме убедиха, че оформлението било много хубаво, че не съм разбирал някои неща. Книгите ще имат пейзажни снимки. Скоро ще излязат Иван Ненков, Стоян Славов, Любомир Захариев, Цанко Лалев. Кориците им ще са с чиста фотография, но всяка ще е различна.

Що се отнася за въпроса с пиесите, пиеси не излизат при нас. Според указанията на „Българска книга и печат“ младежките издателства нямат право да издават пиеси дори и на млади автори. Главно по икономически причини. Издаването на пиесите убивало престижа на онези, които се играят в театрите. Всеки можел да си купи пиесата, да я прочете, вместо да ходи на театър.

ВАЛЕРИ ДИМИТРОВ: Искам да попитам за подбора и критериите на първите книги. Нормално ли е това разминаване между преценката на журито и на читателската аудитория?

НИКОЛАЙ ПЕТЕВ: Сдружението „Българска книга и печат“ е решило, че една книга, престояла 90 дни по книжарниците, е вече залежала стока. Обиколил съм света и по всяко време на витрините на книжарниците може да се види, например, книга на Виктор Юго. Но в нашата страна, ако Ботев е престоял на витрината 90 дни, го смъкват като залежал.

По принцип, книгите на млади автори не стоят. Тиражът е малък. Например, критиката на Савчо Савчев е излязла в 800 тираж. Един съвет от мен. Може да не се трудиш много над книгата си, но се потруди над анотацията си. Колкото е по-интригуваща, толкова по-голяма е вероятността да я купят. Нашата публика не е ориентирана. Още повече към младите автори. По света има специална рекламна критика, която се занимава с това, да убеди читателя да купи дадена книга. Ние разполагаме само с едно студено и равнодушно съобщение в „АБВ“ за

новите книги, със слаби текстове, от които читателят не получава никаква информация.

ДИМИТРИНА КЮРКЧИЕВА: Въпреки че от няколко месеца сте директор, какъв е критерият за тиража? Каква е информацията за залежалите книги, които се разкъсват и унищожават?

НИКОЛАЙ ПЕТЕВ: Преди един месец получих списък на 700 автори. Това бяха залежали книги, част от които избрахме за подаряване, а 200 отидоха за претопяване. След няколко години най-късно ще се промени системата на тиражиране. Сега как става това? Пише се анотация, слага се в каталога. Каталогът заминава по книжарниците. Книжарките като видят по-интересно заглавие (много често гледат да са любовни романи), пращат по свой избор заявки. А трябва да стане така, че издателството да решава какъв тираж да имат книгите. Никой друг не знае качествата на определена книга, освен издателите. Това е единствено най-правилният път за тиражиране. Можем понякога да пускаме и допълнително бройки към тиража ако, разбира се, книгата се изкупува.

ПЕТЪР ПАРАШКЕВОВ: При какви случаи оценката на специалиста е по-важна от тази на читателите?

НИКОЛАЙ ПЕТЕВ: Понятието „народна“ оценка, което ползват някои критици, е разтегливо понятие. Една книга с любовни стихотворения се разпространява преписана на ръка въпреки, че е излязла, да речем, в 20 000 тираж. В същото време - книжарките, за същата книга, искат 724 бройки. Това не е ли народна оценка? Третата, „народна“ оценка е на издателствата, които трябва да се съобразяват с книжарката, подала 724 бройки, с момичето, преписало на ръка любовната стихосбирка, т.е., ролята на редактора е роля на едно своеобразно същество, което няма власт, няма право. Може само да предлага, но не и да определя, а и литературната ни критика не е винаги на висота. Първо - възрастното

поколение е щастливо, то чете само хубавите книги. То почти не отрича, а това е лошо. Тогава кой остава да критикува? Второ - средното поколение в критиката, тези, които останаха, не са според мен, истински литератори. То, като че ли е по-равнодушно. Няма и особено големи идеи. Съсредоточава се главно върху изпипването на текста. Трето - по-младите поколения са хора, които отричайки искат да направят кариера. Няма откривателство в неговите писания.

КОНСТАНТИН ПАШКУЛЕВ: Смятате ли, че книгата „Робинята Изаура“ ще излезе?

НИКОЛАЙ ПЕТЕВ: Тя излиза. С нея, може би, ще решим някои финансови проблеми.

Да се върнем пак за малко към рекламата. Сетих се, че нашият събрат Валентин Пламенов е измислил собствен начин за реклама. Ходи по книжарниците и пита: „Да сте получили книгата на Валентин Пламенов?“ Книжарките се подават лесно на внушение. Изключително важно нещо е да си книжар.

АНРИ КИСИЛЕНКО: Каква е по-нататъшната посока на сборника „Фантастика“?

НИКОЛАЙ ПЕТЕВ: За сборника има противоречиви мнения. Людмила Стоянова в „АБВ“ обясни концепцията на този сборник. Сборникът трябвало да повдигне качеството си. Освен да съдържа чужди имена, трябва обезателно да има и млади автори. Очертават се три групи фантасти, които воюват помежду си. Но сборникът ще продължава да излиза.

МАРИАНА АТАНАСОВА: Мислите ли, че е назрял образът на съвременния герой?

НИКОЛАЙ ПЕТЕВ: Търсим писател, който да вижда една крачка преди нас, в бъдещето. А вие, доволни ли сте от редакторите в издателство „Народна младеж“?

ВЕСЕЛА ДИМОВА: Може ли млад автор да илюстрира своята първа книга?

НИКОЛАЙ ПЕТЕВ: За първи път ми се задава такъв въпрос. Защо не? Стига да може да рисува добре.

АТАНАСКА ЖОЖГОВА: Един наш колега ще бъде издаден експресно. Вярно ли е? Ще се продължи ли така, ако не се противопоставят редакторите?

НИКОЛАЙ ПЕТЕВ: Тъй като планирането върви за две години напред, ние не можем да държим ръкописите в издателството, затова се изпращат и писма на авторите да си приберат ръкописите. Разбира се, ще имаме предвид книги, носещи

нещо ярко в себе си и те ще се отпечатат бързо. Най-малко след шест месеца. Знам за кого говорите. Случаят с Антон Баев не е изключение. Пускаме много млади автори. Например, книгата на Павел Станчев, който сега е войник. Първите книги белетристика са по-стабилни. Белетристите са по-изявени. Тези, които са планувани, ще излязат.

Със стихосбирките е по-трудно. Всяка година в България над 6000 автори се подписват под стихотворения. А дали някой автор, издал първа книга, ще се откаже да пише? „Заразата“ май остава за цял живот.

ГЕОРГИ ЧЕРНЯКОВ: Дано поне да са талантливи и отговорни. Впрочем, това стои като въпрос не само пред нашия писателски съюз и издателските работници. Защото тук, сред тези красиви места и непосредственото творческо общуване, се родиха и „влязоха“ в плана книгите на няколко млади автори.

Но утре, утре?... Ще бъде ли достатъчно само меценатството, за да се оправдае рискът пред читателя, пред народа, пред времето?

ТВОРЧЕСТВОТО - ЖИВОТ, БОРБА И СМИСЪЛ

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Какво да ви кажа за начало?

В момента ми е малко тъжно. Аз и всички на моята възраст имаме един генерален проблем - отиващата си младост. Човек се събужда изведнъж и усеща, че по-голямата част от живота му си е отишла и му се иска да дръпне лентата назад. Това е странно, особено усещане. Понеже съм заобиколен от младостта, вие ме връщате на вашата възраст, почти тридесет години, през 1958 година, когато бе основан Студентският литературен клуб „Димчо Дебелянов“. Бил ли съм такова момче? Така ли съм мислел като вас? Въпреки всичко, живея с илюзията, че всичко в онова време пак ще се повтори, не знам къде, как и кога. Затова съм така настроен. Гледам ви... с тези малко подозрителни и млади очи... В началото Клубът беше девет души, после стана петнадесет-двадесет и пет... Малко бяхме, знаехме си всичките неща. След това животът ни раздели. Приятелите си останаха приятели. „Враговете“ - врагове. Общо взето хората, каквито са на младини, такива си остават до края на живота. Чувствам, че психиката ми е същата като вашата, само че не ми отива. Отдавна не съм се срещал с млади колеги-професионалисти.

ПЕТЪР БАТЕВ: С коя критика сте имали най-голямо разминаване и по какъв повод?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Аз имах щастлива съдба. Издадох стихосбирка на 22 години. Излезе само за девет месеца. Редактор ми беше Добри Жотев. Стихосбирката беше любовна. За тогавашното време - дори неприлична. Някак си улучих момента. Това беше времето на Хрушчов, в което за кратко се появи един прозорец към младите. Когато говорим за Априлския пленум нещата се представят малко безоблачно. Няма такова нещо. Непрекъснато бяхме нащрек. Съвсем случайно книгата ми, писана на седемнадесет-осемнадесет години, излезе. Добри Жотев, тогава редактор в Библиотека „Смяна“, е човек на който много писатели са длъжни. Два месеца по-късно, Хрушчов произнесе една особена реч, и нещата се обърнаха. И съответно, тази книга попадна под ударите на някои критици, макар че Атанас Свиленов написа възторжена рецензия за нея, дори я посочи като манифест на младата поезия. Но Веселин Йосифов във в. „Литературен фронт“ излезе със статия, в която казваше, че стихосбирката била дребнотемна, двуяка.

Тогава бях далече от София. Заминах като учител в Малко Търново. Не ме интересуваше какво ще пишат за „Всичко ще изпитаме“. Най-много ме радваха писмата на читателите ми. Всеки ден получавах снопове, и затова по-леко понесох критиката. С поезията нямах проблеми, но с драматургията имах много неприятности.

ХРИСТО ОБЕСНИКОВ: Като се увеличават годините на поета, променя ли се и неговата работоспособност? Някои започват да пишат много, други - все по-малко. Как е при вас?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Миналата година съм написал само три стихотворения. Причините са две - казвам за себе си - при мен стихотворението идва някак си като грип. Първо те втриса, усещаш че вдигаш температура. Това идва внезапно, ненадейно. И докато не напиша стихотворението не мога да оздравея. С възрастта емоциите се притъпяват. Човек е яко имунизиран и трудно се разболява. В съвременния свят той е колективно животно - дори да иска, няма възможност за усамотение. Аз почти десет години не съм имал възможност да бъда сам. Нямам навика, както правят някои, да взема отпуска и да отида да пиша. Никога не съм правил това.

ИВАН ГАБЕРОВ: Кое е стихотворението, което ви накара да повярвате, че може да се „разболеете от грип“?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Първото стихотворение, което усетих, че „стана“, беше в единадесети клас. По-късно то влезе в сборника „Поколение“. Това е стихотворението за шестнадесетгодишните. Писано е през 1957 година. То беше прието и като манифест на шестнадесетгодишните. Тогава, на тази възраст, никой не пишеше сериозно.

ИВАН ГАБЕРОВ: А кое е стихотворението, което ви наведе на мисълта, че сте достигнали границите на своите възможности?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: След всяко ново стихотворение съм изчерпан много и се съмнявам винаги дали вече ще мога да напиша нещо.

ДЯНКО ДЯНОВ: Разкажете нещо за пиесата на Стефан Цанев „В неделя Господ си почива“. Струва ми се, че първо действие тече малко мудно?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Тази пиеса има особена съдба. Писана е преди пет години. Бургаският театър се стремеше да я пусне, но причините да не се играе бяха много. За Стефан Цанев тя е минал етап. Но, за да се разбере добре, искам да ви кажа, че е продължение на „Събота-23″. Затова трябва да се гледа първо „Събота-23″, а след това „В неделя Господ си почива“. Героите и в двете пиеси са едни и същи. Само че в „Неделя Господ си почива“ се срещат след Освобождението. Заради зрителите негледали „Събота-23″, в тази пиеса, в първо действие, беше необходимо да има „забавен каданс“ - да се въведе зрителят от предишната в новата пиеса. Трябваше да го запознаем с героите, така да се каже - едно въвеждане, една експозиция. Трябваше да заинтригуваме публиката още в началото. Така че, забавянето в първо действие, е съзнателно насочено. Беше невъзможно началото да стане по-любопитно. Иначе актьорите много честно защитиха пиесата. Водихме дълги политически разговори. Убедиха се, приеха я, играха я.

ДЯНКО ДЯНОВ: Не ви ли се струва, че инструкторът на ОК на ДКМС беше народен образ?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Точно този образ е в дъното на споровете. Но крайното усещане, струва ми се, че не е точно такова. Той е живял в Съветския съюз и идва в България - да пренася опита у нас. Тогава е разгарът на култа към личността. Той идва категоричен, да приложи цялата култовщина на наша земя. Идва с револвер и войници, груб и безцеремонен. Но този образ претърпява развитие. Той проумява, че нещата в една революция са много сложни.

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ: Ако на вас ви хареса някоя пиеса от нас, ще я поставите ли?

НЕДЛКО ЙОРДАНОВ: Да, ако много ми хареса!

ГЛАС ОТ ЗАЛАТА: Бихте ли направил песен за преустройството?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Малко ме дразни тази дума. За мен това не се отнася. Ако писателят се преустройва, това значи, че е слушал другите.

ДЯНКО ДЯНОВ: Смятате ли, че има изкривяване в преустройството? Преустройството не може ли да се разбира като отпадане на догмата?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Вие сте свидетели на известен период. Четири-пет-шест съзнателни години имате в областта на литературата. Но не знаете много неща от кухнята на литературния живот. Въпреки всичко, това, което започва плахо и с много уговорки у нас, не може да се спре. То в никакъв случай няма да стане изведнъж, защото нашата психика не е подготвена за това - говоря общо. Например в театъра - съществуваше комисия, направо казано, цензура, от 25 души, в която бяха събрани най-големите опитни догматици, които винаги, като по поръчка, когато трябваше да се съкруши нещо, веднага се съюзяваха. Основното в обвиненията беше на идейна основа. Пиесата на Стефан Цанев беше обвинена, че поставя във вражда БКП и БЗНС, и че всички от БЗНС ще се вдигнат и възроптаят. Тази комисия е вече разтурена. Това е голяма победа. Сега, в момента, са объркани. В Бургаския театър, поради моето твърдоглавие и общественост, сме прокарали пет-шест пиеси, които са играни само в нашия театър. За първи път ще направим пиесата на Иван Радоев „Ванчела“. Изглежда някой трябва да прояви твърдоглавие, за да стане нещо. В Бургас се получи някакво щастливо стечение на обстоятелствата… И успяхме да пробием. Пристигнаха от Комитета за култура две жени - да я гледат и докладват. Гледаха, ослушваха се какво ще бъде мнението на партията и като разбраха, че е положително, си отидоха спокойни.

БРАНИМИР ДАСКАЛОВ: С какво чувство доверявате своята практика в ръцете на друг режисьор?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Нямам образование за режисьор. Нямах намерение да оставам в театъра. Имах приятел - Любен Гройс, с когото спорехме. Мислех че в театъра има страшен разврат. Изобщо бях голям догматик. Като отидох в театъра, обаче, разбрах, че хората там са по-искрени и открити. Постепенно ми хареса. Написах пиесата „Ние не вярваме на щъркели“. И заради нея бях наречен от

критиката „шпионин“. Втората пиеса написах през 1968 година. Тогава казаха, че съм искал да предизвикам с нея чешки събития, у нас.

С пиесата „Ние сме на 25″ се явихме на конкурс в София. Специално запазих за тогава този спектакъл, за да го гледат хора от нашето правителство. Бях на 25 години. В Народния театър, преди представлението, не можахме да си направим репетицията заради милиция и телевизия. Бяха дошли членовете на Политбюро. След първата част, антрактът продължи 30 минути. В ложата определена за Политбюро, никой не влиза. Не можем да започнем. По едно време влязоха. И така… продължихме. Свърши. Ложата се изпразни моментално. Публиката се смути. На другия ден във вестник „Народна младеж“ излезе критична статия, в която се казваше, че съм пропагандирал апокалипсиса на социалистическите идеали сред младежта. За тази пиеса обаче, получих наградата на град Бургас. Един месец по-късно ме извикаха в Окръжния комитет. Веднага трябвало да напусна театъра. Влияел съм зле. Необходимо ми било малко да попътувам, да видя свят. Тогава министър на културата беше Павел Матев. Два месеца проточи заповедта за напускането ми и така ме спаси. Винаги е имало и такива хора.

На всеки пет години има Национален преглед. През 1974 година „времето“ започна да „омеква“. Написах пиесата „Любов необяснима“. Прочетена, тя е много по-опасна от „Ние сме на 25″. Така или иначе, я разрешиха, но никой в Бургаския театър не искаше да я поставя. И тогава си предложих услугите да опитам да я направя сам. Директорът се съгласи. Събрах артисти - ентусиасти. Репетирахме в извън репертоарния план. Работих почти пипнешком - никога не бях се занимавал с режисура. Публиката пое спектакъла и получих Втора награда. Тогава ми дадоха свидетелство за режисьор. Голяма красота е режисурата. Удоволствие е да „мачкаш“ актьорите. Имаме добри режисьори: Асен Шопов, Младен Киселов, Красимир Спасов, това са хора, на които спокойно мога да си дам произведенията. Разбрах, че едно е пиесата, друго е спектакълът. Един режисьор може от една пиеса да направи каквото си поиска. Беззащитно нещо е драматургът. Страшно много зависи от режисьора.

ВАЛЕРИ ДИМИТРОВ: Не се ли чувствате разпилян?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Не! Правя това, което ми доставя удоволствие. За повечето от хората работата не е удоволствие, а средство за препитание. За мен е обратно. В този смисъл съм разглезен човек. През цели си живот съм правил това,

което ми доставя удоволствие. Имах тежки периоди за препитаване… Ужасно е, когато млад творец няма насреща си съпротива. Когато няма никакви проблеми с печатането. Даже, когато сте безпроблемни, сте длъжни сами да си ги създадете.

ДЯНКО ДЯНОВ: Не може ли театрите да носят името на някой жив режисьор?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: За съжаление, у нас, това почти не може да стане. Добрите режисьори се броят на пръсти. И всички живеят в София. Би било голяма битка на кого от режисьорите ще носи името на театъра. Трудно е да се каже коя е ярката фигура. А в провинцията няма добри имена. В България всичко се концентрира в София. Не може да се работи сам. Трябват единомишленици, които да решат да останат на място. Едни от най-добрите актьори нямат образование от ВИТИЗ. Имаме такива и в Бургаския театър, много добри актьори, които не са завършили ВИТИЗ… Виж, при руснаците това може да се получи. Те са луди за театър. И ходят на всякакъв театър. Там може! Там е изострен силно интересът към новите неща.

МАРГАРИТ ЖЕКОВ: С кого работите по-лесно - със съвременен драматург или с преводен?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Бургаският театър е поставял най-различни пиеси. Правил съм различни постановки. В практиката си винаги съм се поставял на мястото на драматурга. Сякаш аз съм я писал. И от тази позиция съм правил преработките. Около постановката на Хамлет имаше много спорове. Бях се поставил на мястото на Шекспир. Питах се - защо я е писал? Какво е искал да ни каже? Как бих постъпил, ако бях Хамлет? Позволявам си доста волности.

ДЯНКО ДЯНОВ: Какво ви е отношението към театъра на абсурда?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Той е класика. Ние не сме запознати с него. И затова никой не се опитва. Все не ми остава време за това. А и много е съмнително, че ще има публика. Бих се опитал да го направя консумативно. Струва си, ако влезе публика. Тези пиеси дават възможности за игра върху текста. Те са повече към есето, приказката, разговорката, а вътре, между текста, може да се направят много други игри, за да се хване публиката. Но театърът вече върви към здрав, жесток реализъм. Жестоката истина за живота. Така е и в киното.

ГЛАС ОТ ЗАЛАТА: Какво е мнението ви за българските кинорежисьори?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Работил съм в киното, но след две години се отказах. Нашите режисьори се напъват да делят мегдан със световните кинорежисьори. И

стават смешни. Харесвам филмите със здрав сюжет, остри теми. Както на Николай Волен. Той почва от нещо нормално, умно, истинско. Също и Георги Дюлгеров с „Авантаж“. Но покрай тях има голяма гвардия режисьори, които искат да смаят зрителите, а те - по средата на филма, си излизат.

ИВАЙЛО КИЦОВ: Задължително ли шедьовърът лежи само на здрава традиция?

НЕДЛКО ЙОРДАНОВ: Дори и Фелини има за основа нещо достоверно. Разбира се, пак има търсения, но опрени на нещо истинско.

ХРИСТО ОБЕСНИКОВ: Бихте ли поставили пиеса с много силна личност?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Даже да взема такава пиеса, бих показал слабостите на тази силна личност.

ХРИСТО ОБЕСНИКОВ: А на Левски?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Също. Силна личност, с всички тревоги, страдащ, обикновен, който вижда краха на цялата си дейност, задава си въпроси: „Къде сбърках? Каква е моята вина? В кого се излъгах?“ Прави си собствен автосъд. Това може да хване хората. Силните личности можем да ги гледаме на паметници.

ПЕТЪР БАТЕВ: Познават ви повече като поет. Кое доминира у вас?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Занимавам се с театър. С поезия много малко. Тази година съм написал само едно стихотворение.

ГЛАС ОТ ЗАЛАТА: Ще ни го кажете ли?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Да, ще ви го кажа. Доста стихотворения не съм искал да покажа. Докато пиша много си играя, поправям. В момента, в който го напечатам на машина и дам за публикуване, не го пипам. По принцип, това не е общоприето. Но не мога по друг начин. Струва ми се, че ще го разваля.

АЛБЕНА ВАЧЕВА: Какво е мнението ви за днешната женска поезия?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Мисля, че се пише интересна женска поезия. По наше време жените не пишеха така.

ИВАЙЛО КИЦОВ: Каква е връзката между поезия и театър?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Най-тежка и отговорна е работата между режисьора и художника, които трябва да измислят сценографията. Сценографията - това е поезията в театъра!

ИВАЙЛО ТОДОРОВ: Какво ще кажете за движението „Поети с китара“?

НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ: Булат Окуджава е много притеснен, че го сочат за поет с китара. Той има много интересни исторически романи, стихове, освен това е чудесен стилист. Като беше гост на Бургаския театър, изнесе рецитал, който записахме и му подарихме записа. Тогава той каза, че за първи път му се прави запис. Докато Висоцки е образец за поет с китара.

При нас няма традиции. Движението „Ален мак“, според мен, върши големи поразии. Там става пълна галиматия. Смята се, че текстът непременно трябва да бъде политически, вкарват допълнителни неща - оркестри, групи…

Поетът с китара трябва да бъде именно поет с китара.

…Но, благодаря ви, че ме изслушахте. За мен разговорът с вас беше много полезен и интересен.

НЕ МОЖЕМ ДА ЖИВЕЕМ И ДА ПИШЕМ, КАКТО ВЧЕРА…

На Осми декември 1986 година - празника на студентите, литературните творци от висшите учебни заведения в страната, се събраха на традиционната си творческа среща с ръководството на Съюза на българските писатели, на СУ „Климент Охридски“, с преподаватели от други висши учебни заведения, изтъкнати писатели, художествени ръководители на литературните клубове, представители на младежки издания…. Традиция е, освен голямото литературно четене на студентите пред ръководствата и поздравленията на университетските преподаватели към тях, и председателят на Съюза на българските писатели Любомир Левчев да произнесе тържествено слово пред студентите-писатели. През годините срещата винаги е била в ресторанта на Съюза на българските писатели на ул. „Ангел Кънчев“ 5.

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Драги приятели, нашите скъпи гости, които говореха преди мен имаха талант и ум да говорят кратко. Но времето е особено. Тази вечер има студентски бал в НДК, не искам да ви лишим от него, не че ви гоним, напротив, който желае може да остане колкото иска. Интересно, думата „бал“ откъде идва? Тя е санкритска дума, която значи сила, оттам е останало във всички езици - означава още вълнение, успех. Частичката „бал“ идва и от балгар, а оттам и България. „Бал“ значи и дом. България е дом на силата, сигурно духовната сила, а може и физическата, но откъде идва студентската дума за бал - не зная.

На едно място Монтен казва, че правилото да мълчиш е голяма привилегия. Във времето на Монтен, привилегия е значело нещо друго, не както сега.

Привилегията да мълчиш, според Монтен, е първо - да мълчиш, за да чуеш нещо умно и второ - да мълчиш, за да не кажеш някоя глупост. Министър Илчо Димитров, който преди малко ви поздрави с празника, и когото бих нарекъл, ако ми позволите, стар мой приятел, защото го помня млад, все така хубав и строен, тогава беше редактор във в. „Народна младеж“. Беше ми поръчал да напиша един очерк за рубриката „Героично поколение“. Аз седнах и написах за един мой сродник, който се казва Стилиян Николов Пешев. И изкарах няколко лева от кръвта на този мой сродник, за да почерпя любимата си с един коняк

Защо правим нашите срещи? Би било трудно да отговоря с някаква точна дифиниция. Осем години подред имах желание да ви видя съвършено реално. Във вашите лица виждам бъдещето. Всичко друго е нереално. Може да бъде гениално, глупаво или погрешно, но не почива на реалното. Виждам необикновено количество нови лица и това ме радва. За първи път, от толкова години, болшинството са дебютанти в нашите срещи и това не е случайно. Ето, гледам ви и си мисля - такова е времето, епохата. Ние изведнъж се срещаме с огромно количество нови действащи лица във всичко, в живота на човечеството.

Говорят за ново мислене, революционно мислене. Ние имаме своя, наша, със собствени проблеми, перестройка. Как е в българската литература? В Съветския съюз литературата кипи и бушува. Вестниците и списанията се търсят и продават на черна борса. Излизат книга след книга - силни, интересни. Възкръсват Пастернак, Гумильов… А в нашата литература? Опитваме се да подражаваме. Оказа се, че в последните 30 години сме свършили някои неща, които ни пречат да бъдем гладиатори. Нямаме такива книги, които да хвърлим на арената. Неиздадени книги има и ще има в цял свят. Не можем да ги изстреляме като явления, като духа в бутилката. Това добре ли е или зле? Зле е. Защото ние трябва сега да ги напишем. Няма кой да ни свърши работата.

През 1956 година бях студент като вас. През зимните месеци тичах по тъмно към университета, купувах вестници, влизах в студентската аудитория и започвах да чета. Същото правеха и другите. Аудиториите бяха бели от вестници. И професорите ни завиждаха, че можехме да ги четем. Книгите, като всичко друго на този свят, се раждат, живеят и умират, дори и най-добрите потъват в Лета. Никога в историята не са умирали толкова много книги за толкова кратко време. Много писатели се отказваха някога от своите книги. Това беше и световна черта. В

литературата се почувства вакуум от момента на отказа - докато се появят новите. Този вакуум всмука някои писатели.

Има ли сега вакуум? Няма. И в известен смисъл това не е във ваш плюс. През тези 30 години никой не се отказа от книгите си. Защото сега това, което става естествено, произтича от априлското поколение. Не можем да живеем и да пишем както вчера, но от книгите си не се отказваме. Вярно ли е, Геронтиев?

БОРИСЛАВ ГЕРОНТИЕВ: Вярно е, засега поне е така.

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Ето, това е нещо, което е реалност днес.

Връщам се от път. Бях на едно заседание в Париж да обсъждаме създаването на нова дисциплина в света - специалността „глобални идеи“. Каква да бъде тя? Дали да бъде за студенти от първи курс или след дипломно образование? Дали да е национално или интернационално? Основният проблем, който разисквахме бе създаването на кадри притежаващи умението да мислят по новому. Това не е само наш проблем. Това е световен проблем. Това че пред нас остро стои той, значи че сме в авангарда на нашето съвремие. На вас ще ви предстои да превърнете новото мислене в художествено мислене. Проблемът е и морален. Може би ще създадат специалност в Сорбоната. И може би някой от вас ще отиде да учи там. Но какво ще научи повече? По-скоро ще стане дума за изчистване от излишни глупости, илюзии, от това, което знаем. Някои футуролози смятат, че през 90-те години трябва да въведете ново мислене в материалната сфера. Като притежавате нова ценностна система, вие ще преоценявате всичко. Горбачов каза, че новото мислене винаги се е пораждало от ваши научни открития, а не от литературата. Оттам идва абсолютно новото мислене. Пътят е дълъг. Но да стигнеш до новото мислене, колко кръв трябва да се пролее? В течение на вашата младост ще се промени животът до неузнаваемост. Не се знае как цивилизацията ще издържи този сблъсък. Но вие ще носите новите отговорности.

Съюзът на българските писатели е самоуправляващ се колектив и самоиздържащ се, още отдавна. През 1942 година, тогавашният председател на Съюза Стоян Чилингиров, един ден приема Георги Караславов в кабинета си, който му казва: „Трябва да спасите Младен Исаев от смъртната присъда“. Чилингиров се обажда на Богдан Филов, тогавашния министър на просветата, за да го помоли да го спаси. А той казал: „Ще те послушам, но да знаеш, че след няколко години, твоите младенчовци ще ни отрежат главите!“ Общо взето, това е съюзът. Съюзът на

българските писатели преди 9-ти септември е имал привилегии. Една от тях, например, е членството в СБП да се зачита за диплома за висше образование. Това е било епохата на неграмотните писатели - Ботев, Славейков, Яворов. Сега те са къде-къде по-грамотни от нашите писатели, някои от които са с по две-три висши образования.

Веднъж се обадих на ректора да ходатайствам за един талантлив човек, който заслужаваше, но не можеше да издържи кандидатстудентските изпити. А ректорът ми отговори: „От тази година, вече няма привилегии за никой!“

Друга привилегия на членовете на Съюза на българските писатели е била тази, че те са могли да пътуват безплатно из Царство България. Но писателите имат привилегия да пътуват безплатно от смъртта към безсмъртието.

Ако искате да имате тази привилегия, заповядайте.

Наздраве!

ВРЕМЕТО, ВЯРАТА, ЕНТУСИАЗМЪТ…

На 11 декември 1986 година, поетът Любомир Левчев се срещна със 130-те участници в XIII Национална конференция на студентските литературни клубове от страната, които представляваха 11 студентски града, 22 висши и полувисши учебни заведения, 15 литературни клуба. Творческият диалог „Времето, вярата, ентусиазмът“, е двустранна среща, която се проведе в Кабинета на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“ в Централния студентски дом на културата, пл. „Народно събрание“ 10. Основна тема беше „Поетът, времето, отговорността“. Творческият диалог бе воден от поета Любомир Левчев. Срещата бе открита от главния художествен ръководител на „Димчо Дебелянов“, литературният критик Георги Черняков.

ГЕОРГИ ЧЕРНЯКОВ: Приятели на едно от най-необяснимите и най-почитаните изкуства - поетическото слово, рицари на дръзките идеи на богомилската роза и революционния червен карамфил, днес ни е събрала магията на тази чудесна болест - въображението, което превръща мислите, чувствата, страстите, образите на човека, в прости и насъщни думи, наречени поезия.

Времето, вярата, ентусиазмът - това е нашият двустранен творчески диалог с талантливия, вечно неспокоен, полемичен и откривателски устроен поет на революционната дързост Любомир Левчев, който ще даде отговори на всичките ви въпроси. Питайте.

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Да, поезията не е професия!

ГЛАС ОТ ЗАЛАТА: Всеки експеримент има и бели мишки.

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Дали трябва да има бели мишки?!... Писачът на стихове напомня учените, изобретяващи опасни лекарства. Пастьор, както знаете, е изобретил лекарство против бяс. И първо го е изпробвал върху себе си. Защо тогава толкова поети остават живи? Защото не всичко преминава през сърцето им. Ще ви напомня, хората винаги са се страхували от заклинания, защото те се сбъдват. Човек трябва да има страх от думата. Без експерименти няма творчество. В нашия век, в самите нас, в историята, е заложен свръх експеримент, ние сме като в колба.

ВЛАДИМИР ПАЗДЕРСКИ: Можем ли да приемем поезията като чума? Дали ние можем да бъдем заразителите?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Във всеки случай, поезията е бяс.

ГЛАС ОТ ЗАЛАТА: А ще намерят ли ваксина?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: На път са. Защо? Притежаваме лошия рационализъм, който ни предпазва. Даже и сега тече спор - може ли да се прави машинна поезия? Може. Има мощни машини за производство на поезия. Аргументи - производителите са агенти на големи фирми за електроника. Както техниката удължава ръката, така компютърът удължава мозъка. В компютъра се влагат определено количество думи - например, думите ясен, тъга, злато, любима, кръв. Кодира се поетическата форма - например сонет. Колкото е по-сложна формата, толкова по-лесно компютърът произвежда. После се кодират рими. Натиска се копче и... излизат всички варианти на сонета. Избирате си един и се подписвате отдолу: „Аз и машина АХН-3, сме авторите.“ Направен е опит. В една кутия се слагат пет стихотворения, написани от компютър и пет стихотворения, написани от човек. Трябва да се познае кое стихотворение от кого е написано. И може да се познае. Компютърът произвежда сиви, скучни и безинтересни стихове, в които няма гениалност. Може би това ще „излекува“ човечеството от беса, наречен поезия.

АТАНАСКА КУЗМАНОВА: Има мнение, че най-напред е изнамерена ваксината, а след това е призната самата болест.

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Може би е така. Поезията е плод на метафоричното мислене, което се развива успоредно с точното мислене. При точното мислене думата е равна по себе си. При нея няма грешки. Това е довело до точните науки.

При метафизичното мислене думата не е равна на себе си. В науката, например думата „вода“ значи само вода под формулата H2O, и нищо друго. В изкуството - вода, е например, боклук, чистота, вятър, мъгла, прозрачност, жажда. Тя носи сама за себе си огромно количество смисъл. Метафората носи богатството на езика и мисълта. А това значи, че метафоричното мислене е дало много на човечеството.

ТЕОДОРА СТАНОЕВА: Променя ли се или не, социалната функция на поезията, или нейната форма? Накъде върви младата поезия?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: На световната писателска среща ние провокирахме велики личности да говорят за бъдещето. Времето опровергава най-добрите прогнози. Познавам теоретичните трудове на Сталин. Той твърди в „Икономически проблеми на социализма“, че когато човек навлезе в безкласовото общество, класовата борба ще бъде заменена с борба с природата. Би следвало да се борим с природата. Но нито е настъпил комунизмът, нито се борим с природата. Хората все по-малко смеят да направят точна прогноза за човека в бъдещето. За петрола, например, се правят прогнози. За въздуха - дали ще има кислород - също. В САЩ се работи с розова и черна прогноза. Рейгън работи с розовата, тоест, казва, че петрол ще има. Но това не е прогноза за човека. Затова, каква ще бъде поезията, значи че ме питате каква ще бъде душата на човека на бъдещето.

В Южна Франция е живял д-р Ностарадамус - лечител на чумни епидемии. Прилагайки велики открития от древността, той е открил изгарянето на трупове, за което е обявен за спасител на Франция. Прочитайки „Утопия“ на Томас Мор, същият доктор обърнал учението му. На принципа на мътното тълкуване може да се измислят невероятни неща и да се каже всичко. Ето ви две прогнози. Аз, като момче на Томас Мор, го подкрепям. В близкото бъдеще (искам да ви кажа, че въпросът не ме изненадва, задаван ми е и друг път, това не означава, че ще отговоря точно), доколкото познавам поезията на миналото, не се е променила нейната същност и форма. Поезията няма истинска форма. Тя може да не се пише. Може да съществува като идея, звук, мълчание и най-накрая - като графика. Тя има вълнообразно движение. Но винаги съществува, макар да няма големи промени. „Антология на любовната лирика“ започва с египетско стихотворение - фантастично стихотворение! - бял стих, свободен стих. Това не е странно, тъй като и човешката душа не се е променила. Променила се е действителността около нас - имало е мулета, сега има трамваи. Това се е променило.

ГЛАС ОТ ЗАЛАТА: Метафората се е променила!

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Същността на метафората се е променила.

БАЛЧО БАЛЧЕВ: Моделът, според Далчев, е средство за изява на художествеността. Явленията са израз на собственото аз.

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Мисля че сте прав! Но да завърша мисълта си. Първо, някакви големи промени във формата не предстоят. Доколкото поезията не излиза от цикъла си, това можем да го наречем експеримент. В следващия цикъл ще се стреми повече към академични форми, отколкото към авангардността. (Макар че съм авангардист!). Ще се стреми към чистотата. В световната поезия сега има облак на псевдомисъл, тъмни места, нямащи аналогия в живота и затова обеднява. Чувствата се засилват, но самата тя обеднява. Вашата поезия ще стане по-ясна и тук има връзка с класиката. Яснотата е знак на класиката.

Наремето, с моя другар и приятел Атанас Далчев, се разхождахме из паркове. Живеехме в два съседни блока. За да го слушам, отивах и го вземах от работа. Говореше умно, не бърбори като мен. Обичаше Монтен, Паскал. Когато по-късно стигнах до Хегел, разбрах, че той изобщо не ги е признавал за философи. Питах Атанас Далчев: „Бай Атанасе, защо толкова ни подкрепяш?“, а той казваше: „Надявам се, че някой ден това, което правите, ще се разпространи и тогава моят класически стих ще стане модерен, а вие - демоде.“

Не можем да си представим социалната функция на поезията в миналото. „Ад“-ът на Данте е политически памфлет. Днес не можем да стигнем до този политически смисъл, който е съществувал тогава. Днес почти нищо не можем да разберем какво е ставало в онова време.

ИВАН ЖЕЛЕВ: Приемаме че средно интелигентният човек може да стихоплетства. Смятате ли, че можем да говорим за поезия, която пишат 20-30 000 поети, а с течение на времето те да станат 3 милиона и да се получи нещо като поетически строй?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Ако допуснем, че поетическият език ще стане масов за бъдещото човечество, то тогава наистина ще се превърне в чума. От тази чума са се пазели и се пазят хората. Не случайно нашите ханове първо са изгаряли книгите, за да не се опорочи армията. Това е възглед на някои хора и днес. Хердер е казал, че на един определен период човечеството е говорило на езика на поезията. Не стихът е следствие на културата, а обратно. Към това са го навеждали открития от

древността. Изследвайки това, учените са доказали, че говорът не може да се отличи от фолклорната поезия. Поезията е сантиментален остатък от миналото на човека.

Ще започнем всички да пишем стихове. Ние, у нас, разпространяваме такива документи, например, че сме страна на художествената самодейност, развиваме естетическото възпитание, всеки човек да стане и обект, и субект на изкуството.

Е, добре! Всички ще пишат стихотворения и никой няма ги да чете!

ЦВЕТАНКА РИЗОВА: Има ли право читателят, човекът, поетът и председателят Левчев да прилага желязна ръка, за да помогне на някой талантлив човек?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Това е мое право и задължение. Обвиняван съм, че съм го правел повече, отколкото трябва. Помогнеш ли на някого - тълкува се като корист. Предпочитам да не познавам човека, на когото помагам. Нямам чувство за добрия самарянин. Но имам и такива грехове.

АНТОАНЕТА ДИМИТРОВА: Каква е разликата, която правите в този смисъл между нас и вас?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Като цяло на нас повече са ни помагали, отколкото на вас ви помагат. Това е парадоксално, но е така. Какво имате вие - хубави дрехи, добро ядене, повече информация. Ние страдахме от информационен глад, вие - от информационен шум. Това са две болести, но коренно различни. Може би самото общество се грижи, уж, за вас, но вие получавате абстрактна грижа, а ние получавахме индивидуална. Предпочитам добрата дума - пред добрата дреха, умната дума - пред добрата книга. Това е било наше предимство. Защо? Бяхме военновременно производство, деца, които гледахме войната. Аз не съм мизерствал. Имал съм добро детство. Не сито. А добро. Ако едно дете в действителността е заобиколено с обич, това е голям шанс за него и му помага до края на живота. Дори не нежност. Тя е лигава работа! Не! Обич! Живял съм малко след първите си седем години като безпризорен. Обществото имаше гузна съвест. Може би ентропията прави човека по-студен.

Получавахме подкрепа, разбира се! Викаха ни „Дръжте се, момчета, вие ще успеете!“ Това бяха годините на Априлския пленум - трудни и славни! Точно тогава имахме силна творческа подкрепа. Не само от Атанас Далчев, но и от Добри Жотев, който много ми е помагал, Давид Овадия - също. Като ви слушах, онзи ден, на

срещата в Клуба на Съюза на българските писатели, чух много самодейни работи, но имаше и немалко интересни. Не съм завистлив. Лош съм, зъл съм, но не съм завистлив. Иначе бих ви завидял, затова, което имате, например затова, че сте млади.

ДИМИТРИНА КЮРКЧИЕВА: Говори се, че част от стихосбирките на първи автори, които излизат в последните една-две години, са твърде слаби книги. Вие какво отношение вземате, можете ли да обясните?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Без да си приписвам заслуги, мисля, че ние, нашият екип, се опитахме силно да увеличим броя на книгите на млади автори. Особени заслуги затова има Евтим Евтимов. По мое време издателство „Народна младеж“ издаде само три стихосбирки, моята, на Дамян Дамянов и… не си спомням третия, и три стихосбирки издаде издателство „Български писател“. Това беше 1957 година. Днес, годишно се печатат 10-12 стихосбирки само в издателство „Народна младеж“, даже ги правят луксозно, в една кутия. Има нови издателства във Варна, Пловдив, и на други места, т.е., излизат три пъти повече, отколкото по мое време. Срещахме укор, че това не е правилно, че сме флиртували с младите. Правя си и илюзия, че ще се появят нови таланти. Ако вашето впечатление е, че са лоши книгите, това означава, че работата не е само в количеството. Рискувам да се самоубия като кажа, че няма талантливи книги. Нямам данни, че е задържана книга на талантлив автор. А какво е задържана книга, питайте Биньо Иванов. Ако знаете за такива книги, подскажете!

ДИМИТРИНА КЮРКЧИЕВА: Ганчо Мошков, например.

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Да, така е. Но скоро ще ходим в Шумен, ще се видим и с Ганчо Мошков. И с Илко Ирманов. Илко Ирманов не е ли талантлив? И вие ще помагате…

ТЕОДОРА СТАНОЕВА: Каква е социалната функция на поезията? Ние знаем във философския й смисъл какво е поезията, а в социалния смисъл - не знаем.

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Вие имате и друга страшна задача. Предстои ви страхотна, жестока битка, която вероятно ще ви погуби - борба с масовата информация. В булевардното списание, наречено БТА (макар, че и аз го чета, и е интересно) имаше цитат, в който се казва, че в САЩ 20% от населението чете по една и повече от една книга годишно. 20% от тази огромна страна, това са около 40 милиона читатели на книги. При допитването се оказало също и това, че само 40%

имат желание да напишат книги. Ужасяващ факт. Друго - вторичната неграмотност. Хората не пишат и не четат, поради това, че има телевизия, техника. Каква поезия ще пишете за тези хора?!

ТИХОМИР ТОШЕВ: Имаме ли право ние да заставаме от името на тези хора? И защо да пишем тогава?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Скъпи приятели, аз нямам тази увереност, защото не съм толкова глупав. Поетът има право на всичко. Това е ужасно! Страшно е да си свободен. Повечето се отказват от свободата и се връщат в клетката. Свободата е право на избор. В мига, в който го направите, тя престава да бъде свобода, защото трябва да се отговаря. Поетът има право на всичко. Можеш да кажеш например: „И ще умра на твойте барикади!“, а после те питат защо си жив. За вас достатъчно велика функция е да учите хората да говорят и да живеят красиво и честно. Успоредно с това се говори и с планини демагогия.

През 20-30-те години големи буржоазни демократи се присъединявали към нашето движение. Защо? Пикасо също се пише комунист. Мисля, че Анатол Франс запитват какво ще каже за класовата борба във Франция, а той отговорил: „Да, моят класов враг е глупостта!“ И при вас е така - лъжа, демагогия, глупост, срещу която трябва да се борите. Нима е малко?!

ПЛАМЕН АЛЕКСАНДРОВ: Знаем, че стеснен читателски кръг чете поезия. Как виждате нейното бъдеще? Поетът, който не вярва в бъдещето може ли да вдъхновява?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Голямата поезия винаги е социална. Самата красота има социална функция. Тя самата, веднага застава на другата страна на барикадата. И често пъти, когато не може да се ориентирате, ориентирайте се по красотата. Поезията има много хватки, и често, много ефектни. Атанас Далчев казваше, че през 40-те години, са ги развеждали като мечки, за да четат патриотични стихотворения. Един като кажеше „Бяло, зелено, червено, нашето знаме се вей!“ и салонът гръмваше от овации. Искреността в изкуството не е равносилна на искреността в живота. Направен е веднъж експеримент, кой ще опише най-добре думата „буря“. Балзак през цялото време спал. После станал и написал най-доброто за бурята.

АЛЕКСАНДЪР СЕКУЛОВ: Каква е вредата от един закъснял и един избързал поетичен дебют?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: В трети том на едно съветско издание „Ранният успех“ на Франсис Скот Фицджералд се описва как той отначало е бил непризнат, а после, когато пробива, изведнъж и приятелите му започват да му завиждат. Също като в България. Онзи, който постигне ранния успех, той става оптимист, преувеличава ролята на таланта си, вярва в своята звезда. За другия - е обратно. Става скептик. Ранният талант създава особен тип творческа психика. Не случайно революционерите са млади и оптимисти.

АЛЕКСАНДЪР СЕКУЛОВ: Дебютът не е равно на успех.

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Като изключим любовта, най-щастлив съм бил, когато съм видял първото си стихотворение напечатано. Толкова бях щастлив, че взех та се ожених.

НИКОЛАЙ ХРИСТОВ: Какво ще кажете за лудостта на поета?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: На това трябва Буда да ви отговори. Лирикът трябва да е малко луд. Никой не е казал, че поетът трябва да е умен. Буда казва: „Знанието прави глупавия по-глупав, а умния - по-умен. Защото глупакът, въоръжен със знания, иска признание“.

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ: Едно литературно поколение се обособява, когато неговите представители се противопоставят с нещо на предишните, например, ние, другите като нас, вашият син?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Синът ми!... Да!...

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ: Според вас, с какво трябва да ви се противостои?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Прозвището „поколение“ го измисли Георги Джагаров. Поколение, според мен, значи стадо, рояк, множество, чарда. Винаги има противоречия между баща и деца и това е естествено. Римата даже по-добре се получава между дядо и внуче, отколкото между баща и син. Противоречието настъпва, когато има обществен и социален сблъсък. Такова е имало по времето на Ботев. Това са две епохи, две философии. Такова противоречие създаваше и деветосептемврийският прелом. Аз нямах баща и не мога да ви дам такъв пример, но да вземем Вапцаров. Бащите ни не харесваха Вапцаров като поет, признаваха го като работник, огняр, но не и като поет. За нас - Вапцаров беше бог. На Девети септември рецитирах Смирненски, а бях малък. (Ето, вижте какъв актив съм имал!). Подобно беше и по време на Априлския пленум. Ако днес се прочете „История на литературата“, с поезията на Дора Габе започва Априлският прелом в България.

Обожавам Дора Габе, но исторически това не е истина. Ние се въоръжавахме тогава. Времето за нас беше исторически дюшиш. Влизахме в литературата, която ни всмука. Как е с вас - не знаем?

ИВО ВЕЛЧЕВСКИ: Всяко поколение си е имало своя платформа. За нас тя е научно-техническата революция. Но ние сме като лъв в клетката, раздаваме стойки, но само в клетката сме свободни. Ние нямаме нищо общо с Априлското поколение и затова го отричаме.

ИВАН КРЪСТЕВ: Но диалектически!

ЛЮБОМИР РУСАНОВ: Песимизмът белег ли е на някаква революционност?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Като всички постулати, това са обобщени фрази. В общи линии, песимизмът е знак на контрареволюционност, ретровъзглед, тъга по миналото. Това, което е революция, е развитието напред. От философска гледна точка, не можеш да се развиваш, ако нямаш биологически оптимизъм, гносеологически оптимизъм и исторически оптимизъм. Кой ще прави революция, ако не знае смисъла й? Защо ще я прави? Но аз мисля, че вие не сте песимисти. Вие сте скептици. Овчият оптимизъм не е знак на революция. Аз съм за Марксовия контролен скептицизъм „Подхвърляй всичко на съмнение“.

АЛЕКСАНДЪР ПОПОВ: Вътрешнополитическият климат в страната дава ли нова форма на поколение, аналогично на поколението след Априлския пленум?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Започвам от по отдалече. Не сте прочели от мен някъде да съм дал за пример априлското поколение, нали? Вярвам, че ще бъдете по-добри от нашето поколение. Говоря ви съвсем сериозно. Погледнато политически - защо на практика не е така? Какво липсва? Има една известна непрекъснатост на нашия прогрес, а не се включвате в нея. Трябва сами да направите това. А вие очаквате някаква поличба да изгрее.

ЕЛЕНА АЛЕКОВА: Какво мислите за съотношението на хаоса в космоса и вселената, и хаоса в човешката душа, и как може да се превърне в позиция?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Един философ и поет беше казал, че редът е само първата буква от азбуката на хаоса. Не мога да ви кажа за съотношението между ред и хаос. Големият порядък е убийствен за изкуството. То е винаги отворено, незавършено. Това е лоша атестация за него. Завършеността е смърт за изкуството. И това е пак относително. Бах обичал да си подремва следобед. Един ден, по това време, синът му седнал и започнал да композира, но не след дълго оставил

композицията си. Бах станал (раздразнила го тази недовършеност) и му я довършил. Това е завършена работа. Сега нещо за вашето утре.

ГЛАС ОТ ЗАЛАТА: След милиони години дали поезията ще бъде излишна?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Няма смисъл да се измъчваме.

ВАЛЕРИ ДИМИТРОВ: „Не учете младостта да бъде ясна“ е казал Любомир Левчев. От нивото на тогавашните си разбирания, какво бихте казали днес?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕ: Същото. Имам предвид изясняване на фразата, формата. В стихотворението съм имал предвид да има малко хаос, порив, недовършеност, яснота и вътрешна свобода.

РОБЕРТ ЛЕВИ: Не ви ли се струва, че все повече философстваме, а забравяме, че хората ходят по земята, пият, пушат, любят се, правят нещо или не правят нищо?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Възприемам го като упрек за отсъствие от действителността. Никой не е застрахован от това да забрави човека. Но аз не съм адвокат. Ще бъда циничен, ако кажа, че има такова нещо. Преди известно време написах статия в защита на кучето. Получих над 700 писма, повечето от които бяха утвърдителни. Но получих писмо и от мой приятел, в което той пише: „А сега, след като защити кучетата, би ли защитил и един човек?“ - Уби ме!

БАЛЧО БАЛЧЕВ: Плъзна литературен слух, че френският поет Алфред дьо Мюсе, след като са открили някакви полицейски документи, всъщност е бил полицейски доносник. Питам, след като знаем вече това, може ли той да ни бъде учител? Написаното от него има ли нравствено-естетическа стойност за нас?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: На мен ми действат тези неща. Намразвам хората като чуя такова нещо. Аз съм раздразнителен човек. Алфред дьо Мюсе не ми е любим поет, така че ще го преживея. Преди 20 години в. „Литературен фронт“ отпечата статия, че Любен Каравелов е бил агент на руското имперско разузнаване. Не си развалих отношението към Каравелов, но към нашите редактори - да! Предателството за мен е най-тежкото престъпление. Но така е и в религията. Като че ли не можеш да бъдеш герой, ако не те предадат. В наше време има такова явление - всеки се грижи за алибито си и прехвърля предателството на друг. „Стой със истината и не се бой!“ - това е моят девиз. Христос е казал: „Който се чувства праведен, да хвърли камъка!“ Любимият ми поет е Франсоа Вийон. Той е започнал кариерата си с едно убийство.

БАЛЧО БАЛЧЕВ: Вазов също е голям, но не е умрял за народа си.

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Можеш ли да си представиш човек, който иска да умре, за да стане поет? Ботев не е умрял, за да стане Ботев. Не е искал да умира. Да не е луд?! Само ние, в нашите стихове пишем, че искаме да умрем, но само лъжем. С предателства не съм се занимавал.

АНРИ КИСИЛЕНКО: Съществува ли понятието творческа смърт?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: Творческата смърт винаги е нещастие. Разбира се, тя е опустошаването, след което не може да се твори. И тя е настъпвала преди биологичната. Нашата поезия е пълна с поети, на които първите книги са най-хубави. Не считайте, обаче, естествените творчески кризи за творческа смърт. Те са знак за развитие. Не можеш да преминеш на друг етап, ако не изживяваш творческа криза. Съветвам ви, не спирайте, когато сте в криза, защото там ще си останете!

ВАЛЕНТИН МАРКОВ: Оттук нататък, накъде за Любомир Левчев?

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ: А сега, накъде?... Ако знаех, с удоволствие щях да споделя с вас. Всъщност, не, мислил съм за това. Но то е съвсем моя, лична тайна. Ако обещаете, че няма да ме издадете, ще рискувам да ви я кажа. Много сериозно стои личният ми проблем „А сега, накъде?“ Колебая се. Предпочитам да скрия този въпрос в себе си. Вашите въпроси ми действат по-силно и от валидол. Имам чувството, че съм писал повече, отколкото трябва. Но нямам сили да спра. Не пиша много - една книга за две години. Безкрайно отдавна пиша. Яд ме е, че съм печатал толкова много, макар че не се отказвам от нито един ред. Издавал съм прекалено много себе си, дърдорел съм повече. Смъртта на героите се дължи на средствата за масова информация. Кенеди беше на път да стане национален герой, но достатъчно беше да напише неговата секретарка книга, в която се казва как захвърлял чорапите си, или неговата жена да признае интимния му свят, и той изгуби шанса да бъде герой.

Поезията е интимна информация. Тогава как може един поет да стане герой? Никога! Напоследък получих една книга от САЩ по пощата. Преди да я хвърля в кошчето прочетох: „Криза за ценностите“ от Джеймс... По-късно, трябваше да я преведем. Той тръгва от греха на Адам и Ева, говори за кризата на ценностите - материални и духовни, но само говори.

Ние също говорим. Обезценяват се представите ни за хубавото и лошото. Този господин предвижда през 95-та година да настъпи най-страшната криза за обезценяване на ценностите! Подхвърлям ви една идея. Гответе се за кризата на

ценностите! Проверете вашите, истинските, с които ще преминете оттатък и, чрез които ще останете!

Благодаря ви много!

ПАТРИОТИЧНОТО НАЧАЛО В БОТЕВОТО ТВОРЧЕСТВО

И СЪВРЕМЕННАТА МЛАДА БЪЛГАРСКА ПОЕЗИЯ

На 10 януари 1986 година, в Районния младежки дом „Цветан Спасов“ в Студентски град „Христо Ботев“, се проведе литературна вечер посветена на поета-революционер Христо Ботев. На нея присъстваха и млади творци, членове на Съюза на българските писатели, на Кабинета на младия писател при СБП, Кабинета на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“ към Централния студентски дом на културата, на Литературния кръжок „Васил Воденичарски“ към СУ „Климент Охридски“. Литературният критик Николай Петев откри вечерта с кратко слово за Ботев, а след това се проведе разговор със студентите литературни-творци.

НИКОЛАЙ ПЕТЕВ: Нашата млада поезия има нужда от разговор за Ботев. Един такъв разговор винаги ще ни откъсне от малките чувства, дребните теми на ежедневието, които властват сред нас. Сега като си мисля за това, се връщам назад. Ботев преди 137 години е бил закодиран от гените на народа да се роди. Бил е закодиран от предишните векове на България и от светостта на Кирил и Методий, и от ослепените Самуилови войници, и от песента за цар Иван Шишман.

Ботев е бил обикновен човек, усетил сблъсъка на най-големите проблеми на своето време.

Един заслужил деятел на културата, на един подобен разговор за Ботев, се вайкаше оттова, какво ли са чувствали Ботевите четници и самият Ботев, когато слизайки на Козлодуйския бряг, са запели песни на Стамболов, а не песни на Ботев? Мисля че Ботев не се е вълнувал от този проблем. Ако профилираме творчеството му и си зададем въпроса, за какво все пак е писал Ботев, ще видим, че е писал за либето си, за това кой е патриот и кой не, за обесения си приятел Левски, за хайдутина Хаджи Димитър, за майка си, за трагедията на народа. Бил е изключително съвременен поет за своето време. Писал е за това, което е вълнувало не само него, за това, което е вълнувало не само хората около него, писал е поезия в един планетарен мащаб.

Мина времето на V конгрес на Съюза на българските писатели. На него бе повдигнат въпросът за оптимизма. Какъв е оптимизмът при Ботев? Аз мисля, че една от най-оптимистичните му строфи е: „На смърт, братко, на смърт да вървим!“

Според Ботев, оптимизъм може и има само при пълното сливане на поета с въжделенията, мечтите и съдбата на народа. Хегел казва, макар че Ботев едва ли го е чел, че съвременният човек не е в противоречие с природата. Ако и сега отидем на връх Хаджи Димитър, ще видим там и орелът, ще усетим и песента на гората. Образът, който прави Ботев, е съвършен. Той създава положителни герои. И когато драскаме по вестниците, какъв трябва да бъде положителният герой, виждаме че или говорим глупости, или сме много далече от него, или сме много страхливи при изграждането на този положителен герой. Поезията на Ботев не можем да я отделим от Ботев като личност. Ще ви кажа, че едно време, когато Любомир Левчев издаде първата си книга, тогава съм бил някъде около 10-11-годишен, четох рецензия, в която се казваше за него: „Далече са звездите, момче, далече са!“. Твърде много са обвиненията и към Георги Джагаров. За Левчев даже беше казано, и беше направо обвинен, че е агент на империализма. Казвам всичко това, защото за поета, още от първата му книга, се вижда каква нова личност е. Представяте ли си колко много са поетите издали книги, за които не се говори нищо? Твърде младият поет Ботев не се е вълнувал от подобни мисли. Всичко започва от личността. Да вкараш своята личност в поезията си. Да покажеш една нова индивидуалност. Като чета сега списание „Пламък“ виждам, че ако махна имената под стихотворенията, ще изглежда като че ли са написани от един и същи поет. Ето защо, във всичко, което пишете, трябва да изразявате своята личност, да вземате отношение към всичко, което ви заобикаля и вълнува.

Ставам вече назидателен. По-добре е да спра! Но кажете ми, има ли редове на Христо Ботев, в които да няма емоция? Няма! Никакво вълнение, обаче, няма сега сред младите. Има една емоционална сърдечна недостатъчност. А емоция трябва да има и в поезията, и в белетристиката, и в публицистиката, и в журналистиката! Трябва да има! Чувствата да не са персона нон грата!

Сега ви предлагам вие да поговорите. Аз се чувствам малко позаслабнал.

ПЛАМЕН МАВРОВ: Честно казано, миналата година имах изпит по възрожденска литература. Има автори, които не желая да ми се падат на билет. Винаги, когато говорят за Ботевата традиция, си мисля, че отместваме въпроса в

неправилна посока. Традицията не означава, че трябва да се продължи начина на писане, не значи, че трябва да повтаряме теми на даден автор. Едно или две поколения бяха определени от критиката като „тихи поети“. Хубаво е, ако това, имам предвид сегашното поколение, не се създаде изкуствено. По какъв начин можем да продължим Ботев? Трябва да останем верни на себе си, така както той е останал. Да си личност не значи да бъдеш издигнат в култ и да не приличаш на другите.

НИКОЛАЙ ПЕТЕВ: Ще кажете, липсват индивидуалности? Да! Така е! Радвам се на изказването на Пламен Мавров, защото това беше честно изказване.

ВАСИЛ НАСТЕВ: Често пъти, за да бъде пуснато едно стихотворение, то се редактира от редактора така, че не може авторът да си го познае. Какво ще кажете за това?

НИКОЛАЙ ПЕТЕВ: Колкото до редакторите в литературните списания ще ви кажа, че имаме сериозни редактори. Много е вредно да обвиняваме тях за своите несполуки. След 10 години вие също ще станете редактори. Ще идват при вас студентите и вие ще ги пращате да четат класиците и да се учат.

Какво показва историята?

В България, колкото и да изглежда странно, има история на редакторството. Говорят се легенди за редактори като Добри Жотев, като Фурнаджиев… Сега се замислям за хората, които приемат вашите книги в издателствата. Имам впечатление, че те не са Добри Жотев или Фурнаджиев. Но това е процес, който си отива от нашия литературен живот и ще си отиде. Издателство „Народна младеж“ ще има непрекъснато подход към младите автори. По-рано, във вестник „Пулс“, се пускаха по 10 поети с по едно стихотворение, (както знаете, повече поетеси). Този процес мина. Сега младите поети излизат с по 3-4 стихотворения. Списание „Пламък“ все повече се ориентира към младите. И всичко това не е случайно. Това е планомерна, целенасочена политика. Уверен съм, че все по-сериозни редактори ще се занимават с вас. Не зная дали ще бъдат като Фурнаджиев или Добри Жотев, но във всички случаи ще имат по-голям нравствен критерии в работата си с младите.

И като заключение искам да се върна отново при Ботев и да ви кажа, че той ни обясни какво е революция, революционно мислене, революция в действие.

А сега, нека чуем вашите стихове.

Благодаря.

ПОЗИЦИЯ И ТВОРЧЕСТВО

На 17 ноември 1987 година, в Дома на съветската наука и култура, се учреди клуб „Позиция“. Целта е с активното участие на българските млади писатели, все по-цялостно да се разкрива съдържанието на литературния процес от двете страни, да се осъществява взаимното обогатяване на нашите две култури, на духовното сближаване на творческите сили, в основата на която лежи дружбата между двата народа. На учредяването присъстваха секретари на Съюза на българските писатели, членове на Кабинета на младия преводач, други творчески организации, представители на литературния печат и средствата за масова информация, писатели, преводачи, млади писатели-студенти. Срещата откри завеждащ отдел „Култура“ на Дома на съветската наука и култура Александър Савченко.

АЛЕКСАНДЪР САВЧЕНКО: Приятели, добре дошли в Дома на съветската наука и култура. Много се радваме, че можем да ви бъдем домакини. Още повече, че случаят е по конкретен повод - учредяването на Клуб „Позиция“.

Каква е необходимостта от създаването на такъв Клуб всички добре разбираме. Днес, повече от всякога, това е не само необходимост, но и възможност да създаваме условия на всеки млад автор да изказва ясно, точно и спокойно своята позиция към преустройството на нашия живот, на нашия свят. Надявам се, този път, Клубът да живее дълго и да се открои в обществения живот на вашата страна и нашето българо-съветско приятелство.

ВАСИЛ ДАНЕВСКИ: Уважаеми колеги и приятели, тук има познати и непознати лица, хора пред първа книга, млади писатели, редактори, гости. Всичко това е хубаво, когато днес учредяваме Клуба, макар че този Клуб съществуваше и преди една година. Имаше свои сбирки, и то интересни. Със статута, който се намира сега пред вас, се опитваме да поставим дейността му на здрави основи. Дали днес ще учредихме Клуба или друг път, все едно, това щеше да се осъществи, защото връзките ни между нашите и съветските приятели ги има и ще продължава да ги има. Хубавото е, че неотдавна Съюзът на българските писатели подписа договор за сътрудничество с Дома на съветската наука и култура и занапред нашият клуб ще намери място в него.

Позицията ни като отношение към живота днес е крайно необходима. Сега, когато сме в процеса на преустройството, тя се определя и от ново мислене. Нека да говорим точно за това, каква трябва да бъде

позицията ни във времето, в което живеем. На Петата национална конференция на младите писатели пак ще разговаряме за тази позиция.

Какво представлява позицията? В какво се изразява тя? Предоставям ви думата.

ГАЛИН ТИХАНОВ: Ако въпросът е в това, що е позиция, бих искал да кажа, че понятието „позиция“ за всеки човек носи социален смисъл. Дава му ориентир в многообразието на събитията и информацията, които го връхлитат днес.

По-особен е статутът на позицията на литератора. Човекът, който се изразява по художествен път е задължен да има позиция, която да бъде изпреварваща. Ето защо нашият Клуб ще бъде добре да се занимава с отразяването, разработването на проблемите, издигането на съветската литература и култура, която носи тази изпреварваща позиция, която ще бъде ориентир и пред хората, които създават, и пред тези, които консумират. Клубът ще бъде място, където трябва да се разисква опитът - исторически и сегашен - на литературите на двете националности, на двата народа, които винаги са били в историческото развитие тясно свързани. Ще се намират общите посоки, в които по необходимост се развиват двете национални култури. И ние, като млади хора, ще трябва да работим упорито, защото все пак сме задължени много на своето общество.

ВАЛЕНТИН ДАНЕВСКИ: Съществуват различни клубове, които носят различни привилегии на членовете. В нашия Клуб единствената привилегия ще бъде „хлябът“. „Хлябът“ - в духовния смисъл на думата.

ИВАН МАТАНОВ: В този Клуб само хора с позиция ли ще членуват или как?

ГЛАС ОТ ЗАЛАТА: Липсата на позиция също е позиция!

ИВАН МАТАНОВ: И замълчаването - също.

КАТЯ МИТОВА: Хора с различни видове позиция. Сблъсък между позиции.

ИВАН КРЪСТЕВ: Ако само преди година се е организирал този Клуб, не е хубаво, че сега пак го създаваме. Имало е вероятно някакви причини. Мисля, че вместо заглавието „Позиция“ трябва да бъде „Позиции“. Така ще намерим място за нашите позиции в нашите общи принципи. Мина времето, когато нещата се свеждаха само до един ъгъл на вижданията, на позицията. Сега именно трябва да

вземем това основно решение. Шарен ни е Клубът и трябва някак си да обединим мненията си. Става дума за активното отношение. Според мен, трябва да се акцентира върху младата съветска литература. Имаме нужда от информация за младите. Би могло тук тази възможност да се реализира.

ВАЛЕНТИН ДАНЕВСКИ: Кажете, какви срещи точно да се организират? Например младите преводачи могат да ни запознават с най-новите преводи на младите ни колеги

ГЕОРГИ АТАНАСОВ: Противопоставям се на мнението на Иван Кръстев. За името на Клуба. Аз съм за „Позиция“. Защото от една позиция разглеждаме младата художествена литература.

Как виждам работата на нашия Клуб?

Казва се за някои произведения, че са художествено бледи. Но те са написани ярко партийно, на класово-партийни позиции. Ето, това е проблемът, който стои в нашата работа. Трябва преди всичко работата ни да бъде творческа лаборатория, опряна на конкретен литературен факт и то създаден от нас. Трябва да поставяме остро въпросите, да внасяме критерии за всяко нещо. Защото тези произведения или не се докосват до класата, или изкривяват мисленето на класата.

ГЛАС ОТ ЗАЛАТА: Как той, Георги Атанасов, би оценил моята позиция от класово-партийна гледна точка?

ГЕОРГИ ЦАНКОВ: Още в самото начало объркваме позицията с гледната точка.

Различни позиции няма. Опитваме се да се доближим до онази позиция, която е идеал. От името на такава позиция трябва да очакваме да се сблъскат гледните точки и то не само в областта на литературата, а и в големите области на обществото. Това, което вълнува милиони хора. Ако не се опитаме да направим поне една част от това, което направи например един Распутин, ако не се опитаме да отведем литературата в големите проблеми на времето, то по-добре е да не се наемаме.

За нас най-интересни биха били дискусиите на различни теми, които да ни дадат възможност да „сблъскаме“ гледните ни точки и да търсим тази позиция, която ще ни отведе до народа.

НИКОЛАЙ ДОЙНОВ: Нямаме информация за клубовете в Съветския съюз. На тази база мога да кажа, че има определен интерес. Готови сме да посрещнем колеги на нашата възраст тук, на университетско ниво.

ИВА НИКОЛОВА: Ясно е, че Клубът ни ще се занимава предимно със съветската литература. Като начинаещ преводач, искам да изкажа своето сдържано отношение за качеството на превода от руски език. Ние, тук, трябва да побеседваме на тази тема. Произведенията на младите съветски писатели трябва да се подлагат на обсъждане, за да може да има професионална работа. Предлагам го като форма на работа.

ТАНЯ ГАЛЧЕВА: Струва ми се, че в работата на Клуба трябва да се преоценяват някои факти по отношение на влиянието на руската класическа литература върху съвременната съветска литература. Мисля си, че има какво да се каже за новата преоценка върху руската класика. Малко са изследванията, не само в българското литературознание, но и в съветското литературознание. Споделям това, тъй като аз имам един такъв случай: Разглеждам в едно малко изследване връзката „Пушкин-Висоцки“. Занесох го в редакцията на сп. „Родна реч“.

ГЛАС ОТ ЗАЛАТА: Редакторите са тук.

ТАНЯ ГАЛЧЕВА: Знам! Ива Николова, още като погледна заглавието, възкликна: „Пушкин-Висоцки?“ Скандал!

ГЛАС ОТ ЗАЛАТА: Но статията пускат ли я?

ТАНЯ ГАЛЧЕВА: Пускат я.

НИКОЛАЙ ПЕТЕВ: Може ли и аз да кажа малко неподредени мисли. Да започнем от отрицателните неща. В Клуб „Позиция“ хляб няма да има, хартия също, но ножовете вече започнаха да се появяват и точат. Ще кажа нещо относно позицията и принципите. Хората не са еднакви. Никакви сбирки не биха постигнали каквато и да е цел, ако не разговаряме. И все пак, както казваме и на априлските дискусии в парк-хотел „Москва“, това не е хайд-парк и ние не се намираме в територията на Южнокорейския културен център, а в нашия Дом на съветската наука и култура. Позицията на съветската и руската литература - за тази позиция едва ли трябва да се говори! Ние създаваме този Клуб и нямаме никакви подмолни цели - нито да конкурираме, нито да противопоставяме едни на други писатели. Става дума за творчески полезна и естетическа работа, за идейно-естетическо израстване. Можем да си кажем и някои неприятни изводи за нашата

млада литература. Тя, според мен, е в дълг спрямо идеите на времето. В гласността има също различни позиции. Това не означава да оплюеш баща си и майка си, да ритнеш вчерашния ден с маниакално презрение или да замажеш всичко. Най-вярната позиция е умната позиция. Активно-гражданската позиция плюс всичко друго. Да създадеш нещо, а не да стоиш и да ругаеш. Нашият Клуб ще разчита на колективния разум, а не на колективната битка. Това ще бъдат срещи, които никой няма да ни помогне да направим. „Позиция“ може би ще бъде един вечерен „Максим Горки“ за българския писател. Ние, ако не успеем да вземем всичко ценно от огромния им опит, едва ли ще можем да си напълним кошера с това, което ни трябва.

Този клуб би могъл да се разширява, да бъде отворена форма. Статутът, след като го приемем, предлагам да го скрием. А хората, които идват, да имат територия на духа.

ВАЛЕНТИН ДАНЕВСКИ: Явно че и на следващата среща ще продължим за позицията. Конкретните предложения показват, че от Клуба има нужда. Да отворим младежките вестници и да продължим да говорим и там какво е позиция…

Благодаря за изказванията.

ПРОФЕСИОНАЛИЗЪМ И САМОДЕЙНОСТ

Прегледът на литературните клубове в VI републиканските фестивали на художествената самодейност, е своеобразен преглед на литературно-творческата реализация и обществената активност и изява на литературните клубове, тяхното въздействие за естетическото възпитание в областта на литературата спрямо членовете на производствените колективи и други колективи в страната. Литературното творчество, създавано от творци, не членове на творчески съюзи, е особен и твърде специфичен вид творчество и на практика творческите съюзи черпят своите талантливи представители именно от сферата на любителското литературно творчество. Във връзка с приключване на заключителния етап на VI Републикански фестивал на художествената самодейност - 1984 година, Националната литературна секция към Центъра за художествена самодейност, с председател Матей Шопкин, се събра в Синия салон на Съюза на българските писатели, за да обсъди резултатите.

МАТЕЙ ШОПКИН: На едно заседание в същия този Син салон, някой се изказа, че портретът на Христо Ботев, пречи на заседанията. То, май, ако има някой, който

да пречи на портрета, това сме ние. Нека преди да започнем нашата делова работа, да поздравя Андрей Коралов за високия пост, на който бе назначен - директор на ЦХС, и за голямата награда, която получи по случай 24 май - заслужил деятел на културата. Нека му пожелаем добре дошъл в най-представителната зала на Съюза на българските писатели, в Синия салон. А защо е Син салон? Не е ясно. Но това е залата, където се вземат най-важните решения, полагат се началата на началата на почти всички дейности на Съюза. Тук се приемат и новите съюзни членове. От многобройните наградени на фестивала на художествената самодейност, все ще има някой, който ще мине през тази зала. Поел съм ръководството на тази среща. Сигурен съм, че тя ще бъде много важна и полезна, и ще даде резултати от съвместната ни дейност. И което е много хубаво, както се вижда, по традиция, тези срещи продължават. А тези традиции ще бъдат удължавани от републиканските фестивали. Нека нашите съвместни дейности не съществуват само на книга - от фестивал на фестивал.

АНДРЕЙ КОРАЛОВ: Благодаря ви за огромния труд и сериозната оценка, която сте дали на нашата самодейност в областта на литературата.

МАТЕЙ ШОПКИН: Сега Георги Черняков, главен художествен ръководител на Кабинета на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“ и зам.-главен редактор на списание „Художествена самодейност“, да ни запознае с информацията свързана с постъпилите материали за участие на автори от страната. Той, заедно с Боряна Правдева - експерт към Центъра за художествена самодейност и Виолета Станиславова - помощник-ръководител на Кабинета на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“ към Централния студентски дом на културата са, ако мога така да се изразя, машините, които движат тези неща. Става дума за подробностите по работата на фестивала, за работната им сила, всеотдайна и, бих казал, самообречена.

ГЕОРГИ ЧЕРНЯКОВ: Тук, в Синия салон, сега виждам Богдан Глогински, Кирил Борисов, Венко Христов, Иван Цанев, Петър Андасаров, макар че не присъства в момента, с които сме работили заедно по времето на V републикански фестивал и след него. Ще спомена само някои данни, за по-подробна информация. Има материали, предоставени на вашето внимание. Кое ми е направило впечатление?

Първо, по въпроса за регламента. Не беше разработен както трябва. Разбира се, не по вина на сегашното ръководство. Не може само от един разказ да се разбере талантлив ли е един човек или не. Един разказ не може да бъде критерий за цялостно творчество. Ръководството трябва да помисли върху това. Един медал несъмнено се дава за дарба - че журито е оценило автора, но това не значи, че този човек, благодарение на златния медал получен от фестивала, може да влезе в Съюза на българските писатели. Необходимо е регламентът да бъде много точно изработен за следващия фестивал. Литературният конкурс на фестивала на художествената самодейност се отличава от другите конкурси по това, че той е преглед на реализирани стойности в рамките на четирите години от един фестивал до друг. Точно затова е задължително да имаме данни, бележки, справки, за авторите получили награди, за да може да се проследява процеса на тяхното развитие и реализация във времето.

Второ, моето пожелание към Националната секция е тя да не се среща с хората само от фестивал на фестивал. Разбира се, хората се сменят. А и да сметнем, че 38 работни групи могат да обхванат всичко през тези пет години, е излишно. Но не е излишно нашите членове да познават работата на хората от окръзите, да видят кой ги ръководи. Хубаво е на базата на отделни отличия да оценяваме и отделните клубове. Това води до сплотяване на колективите. На Благоевградското съвещание през 1982 година, за съжаление, не можахме да достигнем до единодушие между представителите на Националната секция и Центъра за художествена самодейност. Тогава, ръководството на Центъра твърдеше, че в страната има 272 клуба, но се оказа, че по протоколите, клубовете са 572. Не знаехме колко ръководители има, на каква основа са назначени, с каква база разполагат. Но, ръководството на Центъра тогава приключи проблема. Оттогава и ние загубихме контакта. По решение на Националната секция направихме осем-девет отивания по окръзи, организирахме литературно-творчески конференции, и там, на места, раздадохме медалите. Аз мисля, че това е задължително да се направи. Хората бяха уважени и доволни. А що се отнася до въпроса за феномена, знаем, че феноменът не се определя само от една творба. А като имам предвид, че Националната секция трябва да изчете 2800 автори, са някъде около 16 000 творби.

Трето, какво излиза на практика за клубовете? Оказа се, че 272 клуба се ръководят от 450 души на хонорар. Тези хора, вземат за по една сбирка седмично,

на месец - 100 лева. На много места има пенсионери, които ги ръководят. А в клубовете идват и малки деца, ученици. Трябва сериозно да се помисли за квалификацията на тези художествени ръководители. Защото един художествен ръководител трябва да бъде и педагог, и деликатен, и допълнително да натрупва информация. При танцовия колектив, например, се борави не с отделен човек, като индивидуална изява, а колектива като цяло. При нас, обаче, се борави с отделни хора. Нека погледнем данните: от миналия фестивал до сега 180 души са издали книги. Нима това не е доказателство, че нашата Национална секция подкрепя онова, което е казала на миналия фестивал? А ако направим и така, че писателите да ходят по окръзите и работят с хората, то ще имаме и голяма информация за хората, които ги ръководят.

Четвърто, на този фестивал възникна и въпросът, как да класираме авторите на книгите, сценариите? Не можем да не класираме, разбира се тези, които заслужават, защото заставаме срещу критерии, които вече са изработени. Но самите литературни клубове също могат да защитят хората си. Въпросът за критерия е утвърден от страна на държавната система, този въпрос застана сега и пред нас. В Статута пише, че самодеецът е човек, който не получава средства. В нашия сектор хората обаче, за публикувани неща, получават хонорари. Това е според Закона за авторското право…

БОГДАН ГЛОГИНСКИ: Това ми прилича на случая с американеца, който не го допускат да участва в олимпиадата, само защото чрез печата, е взел пари.

ГЕОРГИ ЧЕРНЯКОВ: По всяка вероятност литературното творчество е специфично творчество. Преди нашата секция се наричаше „Самодейно художествено творчество“. Ние махнахме това название и стана „Национална секция литературно творчество“. Мисля си, че трябва отново да разтворим статута и да видим особеността за участието от средношколците и нагоре. Не в по-добро състояние са и другите видове изкуства като кино, фото, изобразително изкуство…

Пето - по VI републикански фестивал - няма документи за провеждането на фестивала вече толкова години. Единствено подписан договор има между Центъра за художествена самодейност и Съюза на българските писатели. Всички други допълнителни договори, по които се е работило нямат подпис, нито решения, работило се е поради това, че лека му пръст на Янаки Русев, той е познавал хората, уговарял се е с Матей Шопкин. От своя страна Матей Шопкин също има отношение

и впечатления от миналия фестивал, на който си е дал подписа. Така се е работило, така се работи и сега, до този момент. Какво значи това? Това значи, че в програмата на ЦХС литературното творчество е изолирано. А всички знаем, че когато няма подпис няма и валиден договор, а оттам, не може да се уточнят и решат проблемите.

Шесто, трябва да се огледа и процесът на развитие на тези 2000 и повече човека, независимо от това дали са бездарни или талантливи. Много от тях са публикували, минали са през държавни издателства, платени са им пари. Същите тези хора ги намираме и в отделните клубове да стоят по 25 години. И тук допираме до нещо много важно - меценатския жест. В клубовете няма млади хора. Не е ли страшно, че тези клубове могат да убиват таланти? Трябва да помислим за тях (става дума за дългогодишните членове), по каква система да се работи? Според мен, ЦХС, СБП и Комитетът за култура, трябва да сключват договори за взаимно подпомагане и взаимна работа, тъй както Кабинетът на младия писател имат сключени договори. При това положение вече ще се знае, как ще се участва, кой ще наблюдава, ръководи, координира, как ще членуват хората, в какви възрастови групи? Ансамбловите системи са изпитани вече. Те имат изградена система, стил. При нас обаче, се оказва на практика, че тези 2000 души ги няма и ги няма в нашата система. И на практика в клубовете остават само пенсионерите или пионерчетата. Така излиза, а не е точно така.

Националната секция трябва да има контролен елемент в работата. Необходимо е да има работна комисия, която да информира секцията, плюс фестивала, да назначава, да контролира и ръководи художествените ръководители. Както виждате, това са сериозни проблеми. Сигурно има и ще има още. Но ако не ги решаваме те ще продължават да възникват и на следващите фестивали.

На миналия фестивал Богдан Глогински предложи да има семинари. На две години да се събират хората в окръзите, да се срещат с членовете на Националната комисия, да се сподели и види, докъде са стигнали хората от окръзите. Това се осъществи донякъде. Консултанти разговаряха, уточниха се и се създадоха допълнителни контакти. Но най-важното не се изпълни от предишните обещания и решения - не се събраха 30 души редколегия да редактират най-доброто от наградените и веднъж на четири години - да бъдат издадени с бележки,

впечатления, материали, за да се добие представа не само за общото развитие на литературната мисъл в страната, но и за стойностното реализиране на отделните участници във фестивала. Това ще бъдат нашите преценки и препоръки и ние ще кажем: с тези хора трябва да се работи така. Има седем окръга, които изявиха желание да създадат фонд в ЦХС, за да бъдат издадени техните участници като колективно издание. Те щяха да си внесат парите. Тогава на срещата присъства и Евтим Евтимов. Той каза: „Дайте материалите, ние ще издадем тези неща“. Всичко започна добре, нещата се развиваха, докато не опряха до ЦХС. Ръководството на Центъра смяташе, че това не е негова работа, имало си издателства. Разбира се, всеки от участниците може спокойно да отнесе материали в списанията и други редакции, в издателствата. Не става въпрос тук да се създаде нов алманах специално за самодейците. Но от фестивал на фестивал трябва периодично този огромен материал да бъде издаден, с подборка, разбира се, по някакъв начин, без да бъде алманах. Имаме хора - рецензентите на фестивала. Те ще четат и предлагат като колективен орган.

МАТЕЙ ШОПКИН: Всъщност се откроиха проблеми и въпроси, които и занапред ще ни вълнуват. Георги Черняков нарече нашата среща - работна среща. Има нещо хубаво в това. И в този тон предлагам да споделите своите неща и въз основа на досегашното ви участие в журито, пък и погледа ви напред. Ето, мина VI републикански фестивал, след време ще дойде VII. Числото седем е хубаво число. Бог е създал света за 6 дни, а на седмия е седнал да си почине. Да не стане така, че ние на седмия фестивал да седнем и да си починем?

ХРИСТО ГАНОВ: Според една статистика на човек, който следи имената печатащи в пресата, се оказва, че в България 6500 човека печатат стихове. Това е смайваща цифра. От миналия фестивал, според информацията на Георги Черняков, знаем, че е имало 600 000 стихове. Според мен, художествената самодейност остаря като термин. Трябва нещо да се промени. Художествената самодейност е движение, от което излизат професионалисти. И ако е така, днешният разговор е много сериозен. Хората рано или късно стигат до книга или до редакция. Ясно е, че Съюзът на българските писатели не може да обърне на всички внимание. Но ние трябва да помислим как да им се помогне. Предлагам Центърът за художествена самодейност да не се казва както досега, а Център за художествено творчество, който да има мощна дирекция, която да обединява усилията на Националната

литературна комисия, за да може през цялото време да помага на хората в окръзите. Да се предложи на равнище нормативен документ, съгласуван със съответните представители на Окръжните центрове, с твърд бюджет. Има литературни клубове, които носят много пари на съвета, а в края на краищата не получава нищо. Там стои един Дон Кихот, който движи всичките неща, води битка за 20-30 лева със счетоводителя, хаби време и нерви в разправии. За да се избегне този начин на работа и в бъдеще, тази дейност трябва да се регламентира. И то до есента, преди да започне учебната година. Тази година скочи бройката на представителните колективи. Но ако съответните съвети ни предоставят база, за да може клубовете да се развиват нормално, според документите, то трябва да им се вземе представителството и да се потърси отговорност на причинителите на отнемане на званието. И още нещо. Освен трите отличия на ЦХС - златен, сребърен и бронзов медал, според мен, трябва да се връчват и 5-10 специални отличия, за особени случаи. Особено важно е най-добрите неща да бъдат издадени. Има хора, които живеят да речем във Велинград. Чудесно, но те нямат възможност да имат връзки с Киноцентъра, например, ако става дума за някой добър киносценарий. А Киноцентърът, от своя страна, има глад за сценарии. Затова, мисля, че от тези хиляда творби има поне 5-10, на които трябва да им се окаже по-специално внимание. Как трябва тези хора да бъдат закриляни?

Първо, Националната комисия да има ръководство. Секретариата на СБП да бъде, така да се каже, шеф. Представител на столичната комисия - за член. Центърът за художествена самодейност да има перо, за да може да сключва контрактации, които Националната комисия да предлага. Това са нещата, които предлагам. Не вярвам в идеята за обществено-държавното начало. Трябва да стане само държавно начало.

ТОДОР ЯНЧЕВ: Тази идея е добра, но като осъществяване е доста сложно нещо, защото трябва да има профсъюз, и други допълнителни неща, а това много ще усложни работата, пък и отношенията. Донкихотовци е имало винаги и ще ги има. Те са необходими. Това е вътрешна борба в процеса на утвърждаване на критериите на художествената самодейност.

Предлагам да се изработи нов статут от ЦХС и да се обсъди обществено. Аз лично бих участвал в обсъждането. Това ще регулира търсенето и назначаването на ръководители. Вътре, в статута, може да влезе и задължително картотекиране

не само на членовете на колективите, но и на самите ръководители. Тук Христо Ганов предложи да се дават контрактации. Според мен, това е излишно. Цялата дейност трябва да се регламентира. Всички кръжоци да издават свои сборници, защото в досегашната практика показва, че се издават много сборници нелегално. Защо това да не се регламентира, щом хората имат нужда от това? Нека се разреши на кръжоците годишно да издават по един сборник от офсет, луксозен, ведомствен, защо да не се регламентира това, щом като в Комитета по печата има специален отдел, който се занимава с подобни въпроси?

ХРИСТО ЧЕРНЯЕВ: С това, което каза Тодор Янчев съм напълно съгласен. Той направи конкретни предложения, а и от изказванията на Георги Черняков и Христо Ганов личи, че това са хора, които дълго и сериозно са се занимавали с тези проблеми. Както виждам от предложените тук пред нас, материали, тези проблеми са в писмото до Андрей Коралов. Аз също имам няколко предложения. Първо, тук се каза, че имало Донкихотовци. Има ги. И добре, че ги има. Това ми напомня и за дейността на Съюза на българските писатели, с неговата секция „Поезия“. Случва се поет да бъде поканен, да бъде представен на обществеността и т.н. Той отива съответно и с един артист, който му прочита стихотворенията, друг е въпросът добре или зле, взема 150 лева за това, а на поета дават само една командировка и нищо друго. А от литературния клуб, да излязат 1-2 души с книга, това е вече много. Тук стана дума и за многобройната армия, която пише. Никой не ни дава право да игнорираме факта, че в България много хора пишат. Разбира се, както се казва във всяко семейство има по един поет. Това литературно движение, което се породи не само след девети септември, все пак е гордост за нашата страна и аз не искам да го смесваме с термините самодеец и професионалист. Вярно е, че има различни нива, но в литературата няма художествена самодейност. Предлагам Центърът за художествена самодейност да отдели графа или статут за литературно творчество, или за индивидуално творчество, като го разграничи от останалите колективи. Като четох материалите от различните окръзи ми направи впечатление, че има много талантливи хора, на които трябва да им се помогне. Нека се отделят най-хубавите неща, да се направи редколегия, която да ги предложи на някой отдел, да ги издаде. Тук има и романи. Защо да не се предложат тези романи, ако са добри, разбира се, от ЦХС, със съдействието на издателствата, щом заслужават нека се издадат, вместо да получат само златен медал.

Останах с впечатление, че по времето, когато течеше заключителната част на фестивала, по време на нейната работа, на хората, които са работили, трябва да им се благодари. Голяма заслуга за това имат Христо Ганов, Георги Черняков, Боряна Правдева и Виолета Станиславова, които денонощно, винаги са били на линия.

Има имена с книги, които вдигат равнището на конкурса. Например, наскоро имаше литературно четене, на много високо равнище на млади автори от Варна и Бургас. Всички присъстващи останаха много доволни.

Радостен е и фактът, че години наред в провеждането на тези фестивали участва и секретарят на СБП Матей Шопкин. Няма нужда да говорим за ниво. Всички ние гледаме от точка на идейно-художественото равнище, което заслужава българският читател.

ВЕНКО ХРИСТОВ: Въпросите, които разглеждаме тук, имат две гледища. Едното е - по-определена професионализация, и второто - за художествената самодейност. Тя, сама по себе си, има свое значение - да обхваща все повече населението и да се грижи за творческата реализация. От друга страна пък, тя е инкубатор за професионалното изкуство. Не можем да игнорираме нито едното, нито другото. Необходимо е по-задълбочено сближаване между ЦХС и СБП. Къде е мястото на СБП? Има две насоки: първо - в общото методологическо ръководство от гледна точка на идейно-художествените изисквания. Това е въпрос на препоръчителен списък, в който авторите трябва задължително да се изчитат. Все пак, от 2000 души трябва да излязат поне културни читатели. Да се насочат усилията не само по графоманската изява, но и тези хора да се научит да четат, да изграждат свои критерии.

Второ. В издирване на талантите трябва да се положат специални усилия. Това е специален въпрос. В тези форуми - има нещо, по моему, гнило, поради лошата организация по места. Най-добри са студентските състави. Аз съм контактувал с много от тези кръжоци. Хора на по 50-60 години са ги превзели. Това са хора, които искат, но не могат да пишат. Те стават опасни за младите, които идват. Те или ще ги смажат, или ще ги деформират. Често пъти старите отправят към тях политическа заплаха. Или така ще пишеш, казват те, или няма да пишеш. Това е деформация на младите таланти. Нихилистическо отношение към тях, което е много опасно нещо, защото ако един посредствен човек отиде - нищо. Но ако

отиде талантлив? Затова предлагам - първо, да се определи ясно статута, за да може всеки да си намери своето място. Наскоро излезе книга на Яко Молхов, която е изградена на базата на кръжока „Смирненски“. Той допуска формата на единомишленичество - с еднаква подготовка, с еднакво равнище. Това, разбира се, няма пряко отношение към фестивала. Не можем този 50-годишен човек, който се блъска между деформирана амбиция и художествената си реализация, да го отрежем. Но можем да му създадем съответната среща. На младите обаче трябва да създадем друга среда, която им подхожда. Разбира се, има хора с по много книги, които не трябва да се сравняват с художествената самодейност. А доколко тук има спекулативна функция, и доколко реални качества, това е друг въпрос. По отношение на инкубаторския момент обаче трябва да го търсим при младите. Хубаво е да имат среда, където да могат да проверяват собствения си критерии с критерия на другите. Всички знаем, че Съюзът на българските писатели не е херметизиран. Ние нямаме стила на западните писатели. С каквото може ще се помогне.

На този фестивал наблюдавах интересно явление от художествено творчество. Има сериозни находки. Но няма степенуване. Не можем да отличим едно произведение на равнището на нашата литература без да се съобразяваме с това, има ли книга авторът или поне публикации. Тук възниква и един друг въпрос. Това е въпросът за съмнителните жанрове. Някакъв възрастен човек от Ичера предлага етнографско изследване, което е не само изключително интересно, но и много сериозно. Дори в Етнографския институт, където работят по този проблем, т.е. върху Ичера, досега имат материали на 7-8 пъти по-ниско равнище. Запомнил съм и едно друго име - Сава Попов, който също има чудесни находки в работата си върху културното равнище на града. Защо не насочваме някои хора с особено талантливи наблюдения и изследвания ние, Националната комисия? А ако тези изследвания излязат в този си вид, те ще имат полза за цялостното художествено мислене. Освен това друг едва ли би могъл да направи такива изследвания, освен самите те, така да се каже, автентичните автори. Иначе, по моя преценка, нещата се движат напред. Но външно показната страна трябва постепенно да отстъпи място на вътрешната. Вярвам, че в лицето на Матей Шопкин, ще се вземе предвид това.

ЛЮБЕН ОТОВ: В института по социология работя върху едно изследване свързано с 1300-годишнината на България. Установи се, че в България има 1297

души, които се считат за хора, които може да влязат в енциклопедията. За да има толкова много литературни творци, трябва да има огромен литературен потенциал.

Съществува обаче опасност да загиват таланти. Ще ме боли за Иван Г. Хаджийски ако неговата пиеса не се реализира на сцена. Това е една чудесна драма, която заслужава да се играе на сцена. Не знам някъде да се отглежда талант в парник. Говоря и от позицията на човек, който от години наред се занимава с такива, защото съм работил в Кабинета на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“. Работейки с тях упорито, някои от тях успяват да се научат на този занаят. Нека си кажем откровено, че и в литературата има занаят, скалъпват стихчета и започват да печатат. Има други, на които действително много малко трябва да им се подаде, да им се помогне и те са готови. Както например работих със студента Любомир Чолаков, на който пиесата „Нощта на детелината“ сега се играе във Военния театър. За такива хора ме боли ако не се реализират. Но трябва да им се помогне. Защото те рано или късно ще влязат с книга в литературата. Следователно всички тук изказани предложения трябва да влязат в т.нар. златна среда, в която да не се допускат отклонения. Но трябва най-вече да се хвърлят усилията върху ръководителите на кръжоците. Необходимо е тези хора, всяка година да се събират, за да повишават квалификацията си. Ако трябва да се обучават по психология - и това да се прави. Георги Черняков е мотивирал усилията, но това е ставало в рамките на специални отношения.

Какво предлагам? Първо - да се картотекират художествените ръководители. Да не се разрешават по места ръководители без необходимите данни за такива. Да се картотекират всички членове в кръжоците по места. Преди три години, за детската асамблея, Георги Йорданов, току-що беше станал председател на Комитета за култура, ни постави задача за картотекирането на децата. Трябваше да му представим модел. Аз вече знаех за съществуването на архива в Кабинета „Димчо Дебелянов“. И ако сега взема например картотеката на Валери Калонкин, мога да кажа всичко за него. Започнахме да работим. Но ръководителят ни, един професор, няма да назовавам имена, не искаше да се занимава с това. Така че системата съществува и не е никак сложно да се направи. Освен това има и машини, които могат да обработват тези неща. Трябва да съществува Централен орган независимо, че в ЦХС има такъв, извън него, да има

т.нар. „мозъчен тръст“, който периодически да се запознава с тази картотека. Например, в този фестивал участва един автор от Търново, с една ужасна графоманска пиеса и само той е от там. Никой друг. Но никой не може да ми гарантира, че в Търново няма по-добър автор. Ясно, че е пуснат по нелитературни съображения. Ако имаше обаче картотека, щях да погледна в нея и да кажа - има и други автори, защо не сте ги представили? Т.е., да има група, твърдо наблюдаваща този процес.

Тук всички сме хора, които в края на краищата не държим чак толкова на заплащането, макар че в разговора се засегна и проблемът за заплащане и контрактуване. Във в. „Народна култура“, преди време, излезе статия на Захари Стайков, който ни убеждаваше, че художествената самодейност трябва да става извън работното време на самодееца, за което трябва да се заплаща. В Института, тази статия предизвика голяма реакция. И нашият професор излезе веднага с контра статия. Когато се говори за материално стимулиране трябва да се помисли докъде и колко трябва да се заплаща. Трябва да кажа, че всичко направено извън рамките на закона води до убиване духа на самодейността. Че и кой от нас не е самодеец? В този смисъл трябва да се внимава за материалното стимулиране.

БОГДАН ГЛОГИНСКИ: На мен ми се струва, че във външно показаните неща има същностни. В статута, който е пред нас пише, че по времето на заключителния етап на РФХС, по предложение на литературната секция, СБП да разглежда предложения за приемане на нови членове на Съюза във връзка с фестивала. Т.е., на всеки фестивал СБП да казва: беше обсъдено и приехме тези и тези членове. Освен това, трябва да се споменава фестивала винаги, при подходящи случаи. Така цялата традиция на фестивала ще се утвърждава и добива по-голям авторитет. Защо казвам това? Тук се засегна въпросът за графоманството. Не прекаляваме ли, не правим ли графомани? Ясно е, че трябва да се усъвършенства ръководството на този естествен процес, но и без Центъра за художествена самодейност ще има графомани и таланти. Следователно, какво можем да направим? Пенсионерите например, сред тях има хора, които много късно се осъществяват. Може някой от тях да напише една единствена книга през целия си живот и тя да бъде нещо ново, което дори и един млад автор не може да напише. Въпросът, върху който трябва да се помисли, е не как Националната секция да си създаде славата, че е дошла да води битка с всички хора, които пишат, а да се помисли, как може да се пристъпи по-

смело за поощряване на талантливото. Затова предлагам: по време на заключителния етап да получим по-голяма власт, със съответно по-големи задължения. Комисиите да започват по-отрано работата си и до началото на годината, на заключителния етап, да имаме вече всички готови, обработени материали. В пресата да започнат да излизат материалите, които са на ниво. Ако ние не успеем да поощрим най-талантливите, да ги утвърдим, ние няма да сме си свършили работата. Трудно се овладява този процес. В заключителния етап, ако не успеем да подкрепим най-талантливите, как да им дадем трибуна по-нататък? Ние сме принудени да присъждаме награди върху конкретно представените ни материали. Оттук и трябва да се помисли за броя на представените творби. Ако един автор се представя с един разказ например, то този разказ може да не е най-хубавият от всичките, които има. Същият автор може да напише и два пъти по-хубав. Трябва да държим също така и на авторите, които дават обещание, което ще избухне в бъдеще.

РАДОЙ КИРОВ: Ще бъда кратък. Аз съм от поколението минало през кръжоци. Тогава също си имахме кръжоци към читалищата. И не ни се помагаше отникъде. Тази идея сега за поощряване е добра. Ако тогава загиваха таланти, то сега целта трябва да бъде, да не се допуска това. Преди 9-ти септември всичко вършехме на самодейни начала. Сега самите кръжоци имат много наименования. Трябва да се регламентират наименованията им.

По въпроса за ръководителите. Аз съм ръководил такъв кръжок в читалище „Антон Страшимиров“. Преди мен беше Тр. Симеонов, след това дойдоха хора, не на ниво. Трябва да се прави строга преценка на творбите предлагани за печат. По някой път либералното отношение нанася непоправима злина на твореца, особено когато се пише за децата, едно, и друго, от гледна точка на творчеството за деца, където участват и родителите, които ги водят по редакциите. Децата на тази възраст не могат да се определят дали имат талант или не. Друга цел трябва да има детското творчество - да възбужда интерес към литературата, а не непременно да стане детето писател. На този фестивал прегледах доста папки със стихове, повести, разкази на възрастни за деца. Въртят се 3-4 имена, които познавам вече, тях и отбелязах. Но не може да няма и други. Мисля, че комисията трябва да помисли за тези 400 ръководители. Необходима е картотека. Необходимо е и всяка година членовете от Националната комисия да се срещат с тях.

ВЛАДИМИР ПОПОВ: Ще говоря за литературното средношколско творчество. Когато получих материалите за фестивала се оказа, че картината е непълна, нереална. Наложи се да направя собствени предложения от „Родна реч“. Списанието единствено обединява най-добрите от тях. За целта е необходимо да се регламентира създаване на Национален литературен клуб към списание „Родна реч“, който да има право компетентно да ръководи не само окръжните, но и градските средношколски клубове. По негово предложение да се назначават ръководители. Този клуб би изиграл голяма роля в развитието на средношколското творчество. Друго, което искам да предложа, ако може, ние да предлагаме поне по една или две книги на издателство. Има средношколци, които поради особеностите на характерите трудно могат да пробият. Този Национален клуб да влиза в системата на клубовете на ЦХС.

КИРИЛ БОРИСОВ: Както стана ясно, у нас има огромно число автори, за които трябва да се полага огромна, обемна, сериозна работа. Многобройността не трябва да ни плаши. Нас ни интересува най-доброто. Трябва да се наблегне върху формата на работа в литературните клубове, работата на писателите с тези клубове, под формата на срещи, разговори. Не рядко се изваждат ярки дарования. Често пъти тези срещи в някои моменти се превръщат в събития на клубовете. Според мен, е налице необходимостта от централизация на ръководството и компетентно, насочване на творците. Мисля че едно такова подкрепяне от страна на статута, който ще даде възможност по-нататък да се работи с тази армия автори.

Предлагам веднъж в годината да се прави семинар с медалистите, или участниците в печата. На семинарите да участват членове на СБП. Предполагам, че може да се намери и форма да се поканват и представители от ВУЗ. Второ - да се търси начин Националната секция да подготвя периодично сборник от най-добрите работи.

ИВАН ЦАНЕВ: По въпроса за творчеството на децата знаете, че може да има много аспекти. Но предлагам, първо, да подкрепим всички предложения, защото те са предложения на конкретните нужди на действителността. В нашата практика, докато не се подаде идея, няма да се създаде нищо. За графоманството искам да направя едно поетическо сравнение между системата на творческия съюз и системата на художествената самодейност. Ако творческият съюз представлява риболовна мрежа, която се хвърля в морето от време на време, тя хваща големи

риби. Художествената самодейност обаче представлява огромна мрежа, която обхваща цялото море, в което се хващат и големи, и малки риби, и риби, които в момента са малки, а след време, като пораснат, може да станат и големи, в зависимост от вида им. Както е примера с автора на изследването на Ичера. Мисля че всички тези неща са с оглед да се поощрява, подпомага. Има автори на зряла възраст на национално равнище. Подкрепата не трябва да бъде само морална, но и материална. Доста пари се харчат по разни линии. Защо да не се подкрепи един човек, който цял живот се е блъскал и то основателно. Единствено тази централизация на ръководството може да избегне напразното харчене на средства.

АНДРЕЙ КОРАЛОВ: Това, което бе казано тук е обект на цяло научно изследване. Всичко, което казахте е полезно за мен. Разработен е и хубав документ, който ще ни бъде база за разрешаване на въпросите. Но нека погледнем и от друг ъгъл.

Първо - от административен, и второ - от ъгъла на другата самодейност. Това, че литературната самодейност се развива е радостно. Това значи, че е в хармония с развитието на художественото творчество. Другата самодейност, т.е. хората, които не се знаят, а те са стотици, хиляди. Има автори, които естествено, преминават в редиците на професионалистите.

В музиката например, за да станеш професионалист непременно трябва да учиш. Музикантите са се предпазили от хората на възраст, въпреки, че възрастните музиканти смятат, че са на нивото на Моцарт. Отсяването в литературата е по-трудно. Когато се говори за развитието на художествената самодейност, трябва да се гледа като на обобщен модел - цялостно развитие на самодейността. Този модел служи за регламента; за уреждане на статута на всички клубове, тъй като трябва да има принципи, които намират свои отражения във всички области на изкуствата. Как може да се постигне това? Развитието на самодейността след Девети, по-точно от петдесетте години насам, доби нов начин - много добър в глобалните си измерения, но се получиха и деформации. Това е резултат от лошата намеса на поощряване и на професионалистите. Но за деформациите има и изход - трябва много добре да работим с окръзите, защото те се ръководят директно, а там има толкова много неустановени неща, че се достига до парадокси. ЦХС, например, предлага да замине един от танцовите състави в чужбина. Изпраща писмо до Окръжния комитет. Оттам отговарят, че такъв танцов състав не съществува.

Разправии, наказания. Кой е виновен? Виновна ни е системата на управление. Има състави, които харчат по 80 000 лева дадени от Окръжните съвети. Това е много сериозна административна деформация. Затова ще трябва да се разберем с ръководствата на тези дейности.

От гледна точка на художественотворческата страна, която трябва да бъде ръководена - във всеки вид изкуство трябва да има секции поотделно. Национална секция на литературно творчество звучи малко високопарно, но едва ли някой я признава за такава. Така както вървим, всички видове изкуства ще искат да имат свои Национални секции и да станат национални. Каква е същността? Какво тези секции ще правят? Първото нещо, което ще трябва да стане е те да бъдат законодатели на тези творчества. Т.е. да се съберат представителите, които да направляват творчески развитието и техните решения да бъдат решения на Центъра. Тази секция трябва да бъде лабораторията, която да отсейва нещата. Така е обсъдено, така е намерено, така ще бъде. Нека това да бъде ръководещият ум на тази дейност. За да се решават проблемите обаче, идва другият - административният момент - подаване на информация. Да се картотекират ръководителите е много важно нещо. Може да се случи не добре изявен творец да ръководи. И защо не, след като е много добър като ръководител. За тях, за ръководителите, трябва да организираме семинари, обучения, защото там наистина трябва да се борави и с науката психология. Понякога се налага да се знаят най-тънките, лични неща на човека.

От есента, може би, ще започне да работи секцията. Ще се избистри статутът, ще се работи много тясно с творческите съюзи. Може да не съм прав, но според наблюденията ми Съюзът на българските писатели не беше обърнат, бих казал, дори и с профил към самодейността. Сега със СБП трябва да работим много сериозно. Това го изисква политиката, която е политика и на нашата държава. Центърът няма издателска възможност. Докато това творчество трябва да види бял свят. На авторите, по предложение на секцията, може да им се издадат нещата. Защо не? Това е ценно. Какво по-хубаво от това хората да се запознаят с него. Но без СБП няма да стане. И си представете това нещо да попадне в ръцете на някой редактор, на който не му харесват нещата определени от журито? Тогава трябва да се обмисли как предложенията на Комисията да бъдат подплатени. А когато

достигнем до по-големи проблеми за решаване ще стигнем, ако трябва, и до Министерския съвет.

МАТЕЙ ШОПКИН: Аз също бих искал да кажа редица неща, но искам да завърша с едно-две лирически признания. Тази среща се отложи няколко пъти, но повярвайте, не предполагах, че ще стане толкова интересна. Георги Черняков каза, че съм от секретарите на Съюза, които два или три пъти вече отговаря за тези неща. Няколко пъти съм казвал, че работата е огромна. Едно от първите неща е за по-тясна организация.

Така, като си оглеждам пътя и биографията, съм един от хората, пристрастени към художествената самодейност. И аз съм бил в Търновския кръжок при читалище „Надежда“. Като оглеждам хората тук, които присъстват, всички сме дошли от литературни кръжоци, гнезда, откъдето сме били окалени. Това е благородство, писателско чувство, да се подаде ръка на смяната на нашата литература, на тези хора, които цял живот са се мъчели да направят нещо. В момента си спомням учителя си по литература Димитър Хинков от Русе. Той се осъществи като художник едва след 60-та си година. Цял живот се блъска като учител. Сега е признат от художниците. Същото е и в литературното направление.

И другото признание е, че Андрей Коралов дойде на тази среща да сподели свои мисли от сърце, с желание, и с надежда, че и в бъдеще ще работим за общото дело, защото това ни повелява политиката за подпомагане на художественото творчество в България, която ние провеждаме.

Благодаря за участието. За всичко, което сте извършили.

СЪВРЕМЕННОСТ И СТУДЕНТСКО ЛИТЕРАТУРНО ТВОРЧЕСТВО

Националната конференция на студентските литературни клубове от ВУЗ в страната, се провеждаше отначало като творческа среща-разговор на членовете на Кабинета на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“ при Централния студентски дом на културата или като годишно отчетна конференция на дейността на студентите литературни творци от столичните ВУЗ и ПВУЗ. Впоследствие, с участието като гости на литературни творци от другите висши учебни заведения в страната, се придаде друга насока на срещата и тя се превърна в национална. Нейните първи издания не се отличаваха от характера на редица национални младежки форуми, раздаваха се наградите за първа книга на студент или завършил

вече; на редовен член на студентски литературен клуб; провеждаха се литературни четения в прочутата 65-та аудитория на Софийския университет и пр. Естествено, в тези срещи участваха изтъкнати наши писатели, редактори от литературни и младежки издания. През 1980 година тя се проведе като национална конференция на студентските литературни клубове и това, което я отличи от предишните й издания, е именно участието от клубове; въвеждането на годишен конкурс за най-добра студентска творба по всички литературни жанрове; творчески семинари с проекто-ръкописи представени на вниманието на консултант-ръководители - изтъкнати наши писатели. От такъв характер - творчески и като среща на писатели с млади творци, с конкретна оценка и разговор върху творчеството на участниците в конференцията, тя се оказа почти единствена сред младежките литературни форуми. През 1982 година Националната конференция се откри със слово на главния художествен ръководител на Кабинета „Димчо Дебелянов“ при Централния студентски дом на културата, литературният критик Георги Черняков.

ГЕОРГИ ЧЕРНЯКОВ: Уважаеми колеги, приятели от клубовете в страната, писатели-консултанти, сега, ние можем да кажем с удовлетворение, че за първи път, официално, Националната конференция на студентските литературни клубове в страната се провежда и като конференция под патронажа на Съюза на българските писатели, което е една още по-голяма и отговорна проява на работата с младите литературни творци - истински най-младите, на нашия писателски съюз.

Следователно, тази Осма национална конференция на студентските литературни клубове от ВУЗ и ПВУЗ в страната има в известен смисъл, характер на една нова насока за работата с младите творци-студенти. Тя трябва да реши известни проблеми. Да бъде така полезна и функционална, че да задвижи още повече студентската творческа мисъл, да направи още по-полезен пътя на взаимния творчески обмен - между творци, между обществени звена, които ръководят клубовете на ВУЗ и ПВУЗ. Или такива, в които членуват студенти, както имаме в окръжните младежки домове в Шумен, Пловдив, Велико Търново, Варна и др. За създаването на такъв вид интеграция, която да не нарушава самостойността и традициите на всяко студентско литературно средище. Която подкрепя разумно единния ритъм на студентския творчески ентусиазъм. Която да ангажира още по-смислено всеки млад творец и литературен клуб.

Защото ние имаме на какво да бъдем следовници. Като част от българската интелигенция, днес студентите се подготвят и ще бъдат утрешните млади специалисти във всички насоки на съвременното управление на развитието на обществото. Те съчетават науката с творчеството; теорията на социалното управление, с практиката; те са рамо до рамо със съвременния българин, сред народа си.

Защото наистина сме следовници на голяма традиция в областта на културата. Защото знаем и оценяваме, че още преди Сорбоната, Кембриджския и Бонския университети, сме осъществили достъпа (единствени в Европа) до световно известната древна и ренесансово устроена Магнаурска школа. Създали сме едни от най-демократичните устроени народностни системи за наука, култура и образованост - на Константин-Кирил Философ, на Климент и Ангеларий, Школата и учението на богомилите, Евтимиевата школа и пр. И всяка от тях е създавала възможност, развивала е и е подкрепяла и най-крехкия кълн на българската откривателска мисъл (и не само на българската). Възпитавала го е също да открива и създава условия и обстановка за творческо участие и актуализиране на демократичното начало, залегнало в тяхната основна деятелност.

И е обяснимо вече защо във всяко обществено дело българинът е поставял материалното и духовното, до копието, шлема и меча - книжовността и защитата на правото на човека да бъде природно-хармоничен в делника си. До пищова и камата, редом е стоял и кръстът, за да докаже не безизходността, а необходимостта от вярата и нейното общочовешко изворно светилище - оптимизмът.

И земята на живите, и земята на убитите - това е било и е днешна България. И не случайно тя носи много имена - Земя първорождена на славянската азбука и писменост и българската култура, Земя на богомилите, Земя на Ботев и Левски…

Студентските прогресивни движения, студентите, са доказали в най-трагичните и героични мигове на нашата история, че са синове и дъщери на народа ни. Че те са, както и днес, духом и тялом слени с неговия стремеж да обогатява материалното и духовното си битие. С високата духовност на българина и откритото от човечеството, да измерва и да се съизмерва с най-високата оценка - на майките и бащите, на братята и сестрите, т.е., на народа.

Казаното дотук ми беше необходимо, за да изтъкна колко отговорна е нашата работа - и на студентската скамейка, и над белия лист, и в напрегнатия ритъм на съвременния ни живот. Тъй като това единство на дела не е само знаме, а и необходимост в разумното сътворяване на делника на българина днес.

И ако днес за събраните тук участници в Осмата национална конференция на студентските литературни клубове можем да кажем, че са и утрешните литератори, обгаряни от огъня на писаното художествено българско творчество, то спокойно можем да кажем, че този наш форум е и форум, в който участват бъдещи инженери, химици, лекари, юристи, агрономи, физици, математици, архитекти и т.н., и т.н. Или общо казано - участват бъдещите изследователи на духовното и практическите утрешни преобразуватели на нашето съвремие.

Тази конференция, в известен смисъл, е своеобразна равносметка на дейността и участието в обществения живот на студентите-литературни творци. Искам накратко да нахвърлям мисли за това участие. За дейността и полезността на студентските литературни клубове, които надхвърлят - като резултати след време, онова, което се иска и залага в ежедневната им работа по време на следването им.

В момента имаме над 100 носители на лауреатски звания - индивидуални, на членове на литературни клубове от ВУЗ и ПВУЗ, участвали в Петия републикански фестивал. Освен че от техните редици са излезли стотици млади и утвърдени днес писатели, утвърдиха се като национални литературни прояви тези на студентите от Шумен, на хумора и сатирата „Щастливеца“ в Свищов и пр. През последните няколко години се утвърди като традиция още един празник на младите литературни творци-студенти - конкурсът „Жар“ на литературното обединение „Васил Воденичарски“ при Софийския университет „Климент Охридски“ с художествени ръководители Здравко Чолаков и Боян Биолчев. В резултат на това имаме и две издания на сборника „Жар“, в който участват студенти. Свои издания имат в творческата си история и Шумен - „Следи от ято“, Фоайе на студентите-сатирици в Централния студентски дом на културата, а в момента се подготвя за печат литературният свитък „Аудитория“. Има още някои прояви, родени и поддържани именно заради активността и нивото на студентското литературно творчество - годишният конкурс за стихотворение на студент на патриотична тема на в. „Студентска трибуна“, ежегодният конкурс в Копривщица на името на поета

Димчо Дебелянов за студенти. Достатъчно ще бъде да упомена, че повечето от участниците и наградените в други национални младежки литературни празници - „Цветан Зангов“ - Сливен, „Пеньо Пенев“ - Севлиево, „Младежки усмивки - Пауталия“ - Кюстендил и др., са или студенти, или възпитаници на студентските литературни клубове. И не без значение е това, че в Клуба на младата художественотворческа интелигенция, и в Кабинета на младия писател при Съюза на българските писатели, и в окръзите, са или студенти, или възпитаници на ВУЗ. Следователно, в работата на студентските клубове трябва да виждаме не само залагането на условия и подкрепа на творческите способности на младите творци, но и развиването на тяхното чувство за обществена отговорност, обществена активност и участие в развитието на съвременната българска култура.

От тази гледна точка ще се насоча и към задачите, които си поставя тази Осма национална конференция на студентските литературни клубове.

В нейната работа участват над 180 студенти или завършили преди една-две години ВУЗ. Тяхната средна възраст е 23 години. Представеното на конкурсите по жанрове подсказва за активност, каквато досега не е имало в нашите студентски прояви. Участието на над 25 клуба - студетски - от ВУЗ и ПВУЗ, и в такива със студенти - в младежките домове, говори, че е назряла необходимостта от още по-голяма и програмирана координация между обществените институти за планиране интегрирана обща годишна програма за работа с литературните творци-студенти. Естествено е, че в тази координационна дейност ръководно място, по отношение на художественотворческата работа, ще има Съюзът на българските писатели. Следователно - необходимо е да се изгради и съответният обществен орган - Творческият съвет, под представителството на представител на СБП. Програмата, изработена от него и съгласувана с тези институти, ще даде нов тласък в общата работа, в общуването на студентите-творци с изтъкнати български писатели, на самите студенти от всички литературно-творчески звена. Ще се даде възможност на ежегодната национална конференция да се отчита цялостната дейност по клубовете, да се координира всяка студентска проява.

Така ще можем, например, да приемем, че естествено ще бъде да се осъществява един фестивал на студентския хумор и сатира в Свищов. Да се утвърди тази традиция и там да се обсъждат проблемите на студентското творчество в този жанр. Бихме могли да осмислим - според регионалните традиции на

местопребиваването на нашите висши учебни заведения, подобни специфични по програмите и задачите си насоки на студентски литературни прояви, и в другите виши учебни заведения. Примерно - във Варна. Там да се провеждат литературни студентски празници на българо-руските и съветските творчески контакти. Във Велико Търново - на проекциите на културата и писмеността на Второто българско царство и съвременната наша култура. В Шумен - на древната българска култура и писменост, и съвременната ни култура. В Благоевград - студентското литературно творчество да се насочи към етнокултурата, народната писменост и поетика и съвременната наша култура и литература… И т.н., и т.н.

Така - и задачите, и целите, и конкурсите с творчески характер, и семинарите, и творческите участия на студентите, ще имат по-задълбочен, по-целенасочен и по-полезен характер. Ще се освобождаваме от вече втръсналите ни се общи и повтарящи се срещи, обсъждания и тем подобни, не винаги даващи необходимия резултат.

С една дума - трябва да търсим конкретност и полезност в работата ни със студентската литературно-творческа младеж.

Когато търсим връзката на нашата тема „Съвременност и студентско литературно творчество“, както виждате трябва да я търсим във всички аспекти - като цел, задачи и насоки на нейния характер, за да добие тази наша конференция именно смисъла на национална. На такава, която оглежда и поставя всички проблеми на студентската творческа младеж с оглед на всестранното й развитие.

Художественият образ на Горкиевия Данко е очевидно разкрит тук, в най-реалния му смисъл.

На нас не ни остава нищо друго, освен да заработим - делово, умно, със сърце и отговорност.

Отговорност - пред онези, които са ни оставили следовността.

Отговорност - пред нашите съвременници.

Отговорност - пред бъдещето.

ВТОРА ЧАСТ

Във втора част са публикувани рецензии (всички, които съм съхранила при себе си) на писатели-консултанти за работата им върху проекто-ръкописи на студенти от цялата страна по време на Националните студентски конференции в периода 1982-1986 година. Всички консултант-ръководители по жанрове,

предложени от главния художествен ръководител на Кабинета на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“, са утвърдени от ръководството на Централния студентски дом на културата и от ръководството на Съюза на българските писатели. След прочита на представените им автори и творби, както и в разговор с тях по време на семинарите, те предлагат по един от най-добрите в определената им група за Годишните национални литературни награди по жанрове, в заключителния етап на конференцията. В подкрепа на мнението си върху прочетеното, всеки консултант-ръководител предоставя своята рецензия в три екземпляра - за Студентския дом, за архива на „Димчо Дебелянов“ и един екземпляр остава за консултанта. В началото не се публикуваха, но по-късно докладите, изказванията, рецензиите, направени по време на тези конференции, се събираха и отпечатваха в сборници - във вид на циклостилни издания. Почти всички консултант-ръководители в тези конференции, са писатели, членове на Съюза на българските писатели. Тяхното участие е в съответствие със сключен договор със СБП, за работа със студентите-писатели от творческите литературни клубове в столицата и страната.

PS: Иска ми се да добавя нещо интересно. Имали сме два случая, когато студент след като завърши висшето си образование, участва като консултант-ръководител в работата на конференцията.

Единият бе поетът Бойко Ламбовски, който учеше в „Максим Горки“ в Москва и участваше в конференцията с проекто-ръкопис. Още като студент той издаде първата си стихосбирка „Вестоносец“ (1986 г.). Когато завърши и се прибра в България, продължи да участва в работата на конференцията, но вече като консултант-ръководител. Редовно идваше и като консултант-ръководител на семинарите в Несебър.

Аналогичен бе случаят и с поета Йордан Ганчовски. Той учеше журналистика в СУ „Климент Охридски“ и участваше в конференцията с проекто-ръкопис. Още беше студент, когато издаде първата си стихосбирка - „Зимна сеитба“ (1983). След като завърши, продължи да участва в работата на Кабинета и редовно идваше с нас на семинарите в Несебър като консултант-ръководител. По-късно стана и редактор в издателство „Народна младеж“.

Престижно и полезно беше да си член на „Димчо Дебелянов“.

1982 година

НЕВЕНА КЪНЧЕВА - консултант-ръководител на секция „Поезия“: Изчетох стиховете на студентите Дянко Данов, Ева Гоцева, Иван Кръстев, Катерина Калоянова, Любомир Русанов, Милена Върбанова, Николай Дойнов, Маргарит Жеков, Пламен Янчев, Румен Шивачев, Румен Бояджиев, Силва Михайлова, Сергей Пенов, Цвета Делчева, Юлия Димитрова, Галина Енчева, Васил Настев, Веселина Тихолова, Балчо Балчев, Ася Асенова, Ангел Малинов, Анжела Димчева, Владимир Петров, поемата „Островна държава“ на Петко Стойчев, преводите от френски (балади от Франсоа Вийон) на Пламен Янчев, детските стихове на Балчо Балчев и поемата за най-малките на Ася Асенова „Приключенията на мечо“.

Младите лирици явно идват в нашата поезия с амбиция да кажат тежката си дума като наследници на едно солидно художествено развитие. В многообразната палитра от имена и заглавия, от теми и лирически настроения, можем да открием неповторимата атмосфера на поетични свят, който завладява с определени литературни постижения. И тук срещаме имена на автори, които - по-отдавна или отскоро, сме назовавали с надежда и очакване в литературната смяна - Любомир Русанов, Веселина Тихолова, Балчо Балчев, Пламен Янчев. Младежката чувствителност, стремеж за разкриване на сложната сетивност като се използват и образни метафори, и лирически инвенции, характеризират стиховете на тези автори.

По-специално Любомир Русанов се стреми да намери свой образно-смислов ракурс на заобикалящия го свят като използва асоциациите и настроенията. Стиховете му отразяват верни наблюдения, разкриват своеобразието на виждането, лирико-експресивното възприятие на света, пречупени през една активна позиция на съпричастност, проблемите се налагат преди всичко като вътрешно преживяване, авторът най-често, по умозрителен път, търси тяхното разрешаване.

Познати мотиви, известна маниерност, литературност, твърде честа безпомощност да се защити художествено замисъла, прекомерно усложняване на чувствата - тези изводи ни налагат някои стихове от Дянко Дянов, Катерина Калоянова, Петко Стойчев, Силва Михайлова.

На някои от представените творби определено липсва силната и неповторима гражданска откровеност, която да превърне стиха в бодър, атакуващ,

настъпателен, да го извиси над обикновените делнични вълнения, да го направи съпричастен на големите въпроси на времето.

Общото мое впечатление от представените творби е оптимистично. А това вече е предпоставка за радостни очаквания.

НИКОЛАЙ СТОЯНОВ - консултант-ръководител на секция „Белетристика“: В една или друга степен познавам имената на Васил Люцканов, Деян Енев и Димитър Дянков от епизодични срещи в печата, младежки литературни сборници и прочие. Но едва сега, чрез подборките от по няколко разказа, успявам да получа по-цялостна представа за техните качества, за търсенията им и разбира се, за грешките им.

Измежду трите относително най-завършен като белетрист, в рамките на ценностната система от постижения на най-младите белетристи, е Деян Енев. Защо? Първо, защото в неговите творби е най-силно усещането за автентичност, за жизнена правдивост, а не за литературна измислица. Стремежът към създаване на биография е прекалено показателен общ белег за цялото поколение съвсем млади литератори, съзнаващи, че ученическата и студентската скамейка, както и перипетиите на един казармен бит, са все още недостатъчни стимулатори за сериозно и правдиво белетристично изкуство. Друг е въпросът, че често пъти груповото им предпочитание към някоя непривлекателна и тежка професия, намеква за известна показност, а понякога и за неосъзната и малко комична претенция. Казвам това провокиран от биографичните справки, прикрепени към началото на представените ми ръкописи, които си приличат по нещо, което фактите, колкото и да са пъстри те, (а може би, именно това), не могат да скрият.

Но на въпроса за Деян Енев. Наред с посочената житейска автентичност на разказите му, той е усвоил най-добре от трите и някои от основните правила на „занаята“. Овладял е началните подстъпи към полутона и полусянката, чужд му е тезисният, натрапчив финал. Предстои му обаче най-тежката работа в прозата - да намери свой глас, да задълбочава проблемите и идеите, които споделя с белия лист, да работи върху езика и изразните си средства.

Димитър Дянков, по моему, все още не може да се освободи от книжните представи, а не може да надхвърли и „собствения си ръст“. Сиреч, все още се лута в един сравнително ограничен социален периметър, в който натрупаните впечатления от детството, юношеските или студентските години бързо се

изчерпва. В много от разказите му се усеща неумението да изгражда правилно вътрешната, скритата конструкция на сюжета. Макар и гладко течаща, фразата му е обединена като че ли откъм художествена енергия. Може би най-точният показател за професионална незрелост е лековатото посягане на приказката. Преразказването на приказки от фолклора в повествувателния къс е неосъзнато извикване на помощ на вече готово и изпитано чуждо белетристично умение. То облекчава задачата на младите белетристи, но същевременно омаловажава и постигнатото от тях. Казаното по този повод се отнася и за трима разгледани в тази бележка автори.

И все пак, най-много работа, според мен, предстои на Васил Люцканов по посока на овладяването на езика и конструкцията на разказа, и най-вече за избистряне на неговото собствено съзнание на идеите, които после ще иска да внуши на читателите си.

Срещата с трима начинаещи белетристи ме изправя отново и пред един странен феномен - стремежът да се създават съвсем кратки белетристични форми в началото на пътя (имам предвид миниатюрите), без да се отчита, че за това се изисква значителен творчески стаж и опит, зрялост, а понякога и особена философска концепция.

В заключение искам да пожелая на Деян Енев, Димитър Дянков и Васил Люцканов много бъдещи литературни успехи, но и много мъка в творчеството. Защото в мъката е разковничето на сполуката в белетристиката.

БОЖИДАР БОЖИЛОВ - консултант-ръководител на секция „Поезия“: Стиховете на Антония Демирева, Александър Хинев, Атанас Капралов, Албена Хранова, Бойко Ламбовски, Владимир Стоянов, Вера Филипова, Димитрина Данаилова, Детелин Вълков, Елко Чернев, Жасмин Георгиева, Захарина Георгиева, Красимир Чернев, Любомир Йорданов, Николай Облаков, Сиана Севова, имат почти едни и същи качества и недостатъци. Факт, който е доста тревожен. Придобили солидна поетическа култура, запознати с много образци на хубавата съвременна поезия, те съумяват да „направят“ стихове, в които външно нищо не липсва, но всъщност липсва преживяната от личността-автор изповед, липсва конкретен пейзаж, конкретно специфично преживяване, част от биографията на автора.

Тръгнали по този път за „правене“ на поезия, младите автори не достигат до свои образи, до свои метафори и изразни средства, а си служат с общи, в повечето случаи заети от чужди образци.

Младият поет не може да започне без да подражава. Това е естествено и законно. Но още от първите си неумели стихове той трябва да се стреми да бъде оригинален поне в преживяването-изповед, заключено във всяко от стихотворенията му, да гледа със свои очи и свой свят.

Културата не трябва да става пречка, както е сега, в стиховете на повечето млади автори, а напротив, тя трябва да способства за разгръщането на личното, а не на подражателното.

Относително най-самостоятелни в тази подборка са стиховете на Бойто Ламбовски, и то най-вече стихотворението му „Пуловер“. Почти същото, с един градус по-ниско, може да се каже за стиховете на Димитрина Данаилова, Детелин Вълков, Любомир Йорданов.

Оригинално виждане може да се открие в повечето от работите на Албена Хранова, Жасмин Георгиева, Сияна Севова, но то е затрупано от образност, която не е лично откритие, а е заета от прочетеното.

Тревожни размисли буди предложената подборка. Дано младите автори бързо преодолеят несамостоятелността при писането, да го направят своя съдба, а не преразказване на прочетеното.

ИВАН ТЕОФИЛОВ - консултант-ръководител на секция „Поезия“: Това са петнадесет автори - при това всеки със своя душевност и своя чувствителност. Изпитвам доверие и уважение към творбите им, защото сам зная колко крехки и деликатни са годините, в които се заражда цветната магия на стиховете. Наистина, огромни усилия и упорство са необходими в изграждането на тази сложна перспектива наречена поезия. Защото ако сега надделява поривът - утре този порив е задължителен, за да ги превърне в умение. И в един настойчив сигнал, който винаги да ги подсеща, че стиховете не са златни кафези с пеещи настроения, а трудни етични стъпала на човешкия опит.

Не зная точно какъв е редът на този семинар - дали това ще бъде разговор със самите автори, пред които бих могъл да споделя мнението си за стиховете им (предполагам, че ще бъде така) или трябва писмено да изложа оценките си за

техните творби. Предполагам, че ще има и разговор. Затова предпочитам тук съвсем накратко да изложа впечатленията си от прочетеното.

Четох стиховете неколкократно. Някои от тях ми направиха силно впечатление. Просто виждам в отделни имена вече почти изградени поети, при това с много сериозни качества и с една завидна за годините им поетическа култура.

Един много сигурен усет за поезия издават стиховете на Георги Рупчев, Пламен Мавров, Пламен Янчев, Петко Стойчев, Емил Стоянов - добри качества притежават и стиховете на Валери Илиев, Ива Крумова, Ваня Николаева, Константин Златев.

Има автори, които са представени много оскъдно и затова впечатленията ми са твърде бегли.

По отношение на наградата, която се предвижда - предлагам с еднакво чувство за отговорност Пламен Мавров, Пламен Янчев, Петко Стойчев. Имам колебание между тези трима автори, защото и тримата притежават много сериозен талант.

Пламен Мавров е заразително искрящ талант, с богата душевност, с вкус към думата и метафората, служи си пъргаво с метаморфозите на действието, умее твърде сполучливо да замени щрихите на външния пейзаж със собствените си усети. И с един светъл стремеж за активен допир до житейските ситуации.

А Георги Рупчев е просто един напълно професионален поет.

С отлични впечатления съм и от младия Пламен Янчев. Той се стреми към един по-структурен подход в стиховете си. Стихотворението му „Жива трева“ е великолепно!

БОРИСЛАВ ГЕРОНТИЕВ - консултант-ръководител на секция „Поезия“: Ако трябва само с една дума да изразя впечатлението си от прочетените стихотворения, ще кажа: равнището е задоволително. С изключение на един-двама, представените автори вече показват сериозни намерения в областта на поезията. Без да изтъквам отделни имена, без да давам предпочитание на едни за сметка на други, считам, че главният проблем, който стои почти пред всички, е да намерят - всеки за себе си - неведомия път към висшето и най-трудно нещо в изкуството: индивидуалността.

С малки изключения, младите автори показват съвременно поетическо мислене, стремят се към овладяване на формата и изразните средства на поетическото изкуство. Все още почти на никого обаче не се удава да постигне пълна сполука в едно отделно стихотворение - признавам си, че не прочетох нито една творба, в която всичко да отговаря на суровите закони на това изкуство. Редица от авторите са много близо до успеха - може да се каже само на крачка от него. Друг е въпросът кога ще бъде направена тази крачка и как.

Позволих си да направя някои отделни препоръки на представените поети по време на разговора с тях. Затова заключението ми тук е най-общо и не засяга конкретни автори и творби.

ДИМИТЪР ЯРЪМОВ - консултант-ръководител на секция „Белетристика“: Ще направя кратки експозета на впечатленията си за всеки от разказите на студентите в моята група.

Румен Данов, в добрия смисъл на думата, бележи една рутина. Това е един хубав меч с две остриета. При него са овладени много от хватките на белетристиката. Умее градежа на разказа. Пожелавам му да търси по-рядко срещани и по-оригинални сюжети, да въвежда читателя в немного познат ежедневен бит. За него формата не е вече особен проблем, проблем е в гладкостта на разказите му. Ще следя с интерес по-нататъшното му развитие, в което вярвам.

Росен Кутелов има интересни разкази. По-голямо внимание заслужава разказът „Изтеклото“, защото значително превъзхожда другия му разказ „Пилат“. „Изтеклото“ е твърде сръчно построен разказ. В него от пръв поглед просто нищо не липсва. Една жена в стара къщица се прочува като гледачка, знахарка, лечителка. При нея започват да идват много хора, едни утешава, на други внушава, че ще им мине, ще оздравеят - разсейва болежките на притеснени хора.

Минава време, те намаляват, и когато мисли, че вече са я забравили и изоставили, посещенията зачестяват отново. Идват вече не посърнали, както преди години, а някак весели, безгрижни, докато накрая жената разбира, че са я превърнали в атракция, в екзотичен екземпляр.

Разказът би спечелил още откъм мотивировката, ако гледачката, преди да започне тая си дейност, има самата тя някакво притеснение, ако има някаква рана, или нещо за изкупуване. Иначе излиза, че като че ли е започнала тая си дейност само по волята на автора.

Антоанета Карадимова в разказа си „Нора“ се занимава с кратката история за съдбата на една изоставена жена, която впоследствие заминава за Африка и там умира при неизяснени обстоятелства. Бащата на нейната дъщеря Христина, по-късно иска да възвърне бащинството си, но Христина, оскърбена от поведението му в миналото, отхвърля неговия порив.

Разказът е развълнувано написан, историята е културно поднесена. Усилията на Антоанета да търси силни случки от живота, заслужават приветствие. Сълзливостта на места се оправдава от наистина драматичния сюжет, зареден с едно топло човешко страдание. За нея художественият стил не е проблем. Посоката е добре избрана. Струва ми се, че трябва да работи именно с яркия сюжет, да задълбочава психологическите разработки.

Нарочно разказвам някои от сюжетите на разказите, за да имат представа и другите.

И в трите разказа на Весела Ляхова, в основни линии, се явява въпросът за накърнената съвест или накърнената цялост на човека. „Бялата риза“, „Нощно дежурство“ и „Пролетен дъжд“, са сполучливи разкази, развити с един деликатен тон, бих казал от тях диша един особен финес на художник с вече пообработено перо. Тук сюжетните движения, фабулните извивки се осъществяват в един естествен ход, произтичащ от реални жизнени ситуации. Авторката излъчва доверие в станалото, то звучи убедително, като един къс от живота, който живеем.

Достатъчно е да нахвърлям историята само на „Бялата риза“, за да се убедим в казаните думи. Едно момиче отива в квартирата на приятеля си, но там го посреща съквартирантът му, който протяга нечистите си ръце. Момичето изживява една почти безадресна гузност, полувъобразаемо облича чистата бяла риза от моминството на баба си и с нея се чувства като бяло петно в тъмната нощ.

Прочетох двата разказа на Евгений Василев „Забравената пушка“ и „Изнасиленият“, както се казва с истинско удоволствие. Те ме развеселиха. Рядко се случва човек да чете нещо и сам да се смее. Наистина, авторът владее един хумористичен език, без насилие, без предумишлени напъни да ни разсмива, както в доста случаи стършеловият хумор. Хуморът не само в езика, във фразата, но и в ситуацията, му се отдава леко, някак като че ли небрежно, но една мисъл, че всичко е обмислено, ни респектира.

Вторият разказ в третата си третина е изпуснат, като че ли набързо завършен. Последната част отстъпва по непринуденост на първите две. Можело е да се намери по-естествено и убедително развитие.

Препоръчвам на Евгений Василев да се пази от дребни закачки.

Името на Здравка Евтимова, както и имената на повечето от вас, ми е вече известно. Тук тя е представена с три разказа. И трите сполучливи, написани с живо чувство за белетристика, с нерв, с много енергия. Респектира и умело съчиненият разказ „Баба Германа“, и експресивно излетият „Някой ще си отиде без тебе“. Боя се да не завишавам много оценката си, но вторият би подхождал и на някой разказвач с много по-известно име.

Колкото се радвам на успехите на Здравка Евтимова, в малко по-малка степен се боя за нея. Ще й стигне ли енергията за по-нататък, със същото темпо да напредва, да поддържа същата експресивност, и бих казал, експлозивност в някои открития? Не смея и рецепти да давам, но струва ми се, че тя трябва да пести енергията, да задържа постепенно емоционалния ток, да го трансформира в едно по-бавно протичане. Въпросът е сложен. Сгъстяването на емоциите трябва да се насочва около някои епизоди, като че ли е нужно някакво завиряване, ако можем да се изразим така фигуративно, да се образуват някакви почивки, за да може по-бавно да се отбележат ситуации, човешки преживявания, състояния… Разказите й трябва да завършват малко по-бавно.

Изкушавам се да предам с няколко думи и съдържанието на единствения разказ, с който се представя Любомир Чолаков „Червените врани на голямото море“.

От името на сервитьор по черноморието се разказва за млада двойка художници, които всеки ден се хранят в ресторанта. Сервитьорът, т.е. Аз-лицето, вижда платното на момичето, където вълните на морето са нарисувани червени. Аз-ът на няколко пъти гледа морето и също иска да види вълните му червени, но не може - той няма очите на художничката, нито призмата на едно дете от ресторанта, което също вижда вълните червени. Накрая Аз-ът се моли на Бога, с уговорката, ако има такъв, да му помогне да види вълните червени. Ето че не се яви нужда да преразказвам епизода с изнасилването на художничката. Без изнасилването и без молбата, Аз-ът-разказвач, ако примерно се влюби в момичето,

би могъл да види вълните червени. Нека авторът помисли и над това. Иначе разказът е направен добре, но като че ли страда от някои сюжетни излишества.

Двата разказа на Мария Рачева отиват повече към импресията, особено „Някак трябва да те нарека“.

Мария разказва културно, с един хубав език. Това, което можем да наречем тъкан на един разказ, за нея не е проблем. Тя го е постигнала. Остава да търси ярки случки от живота.

Използвам да отправя похвала към нея и препоръка към някои от представените автори по посока на езика. Ето едно изречение от Рачева „И жена да си доведе, и къщата да си поолюди“. Колко хубава дума „поолюди“. Нека такива думи да стоят в прозата. Нека се пази езика на художествената ни проза от стерилност.

ЛЮБЕН ПРАНГОВ - консултант-ръководител на секция „Преводи“: Запознах се внимателно с представените ми преводи на участниците в прегледа. Мнението ми се основава почти само на впечатленията ми от българските текстове, тъй като само един от участниците е представил и оригинала.

С преводи на поезия се представят няколко участници като повечето от тях имат несъмнени сполуки. Най-високо оценявам преводите на Емил Стоянов, Надежда Парунева, Елко Чернев.

Преводите на останалите участници са несъмнено доста по-слаби. И в преводите на тези трима участници, най-добри, според мен, имат определени слабости, но в повечето от тях вече се чувства достигната до известна степен художественост, налице е майсторство.

С преводи на проза се представят 12 души. Само за един от тях - Андрей Шарков - мога да съдя, сравнявайки превода му с оригинала. Общо взето, за представените преводи на проза може да се кажат редица добри неща - в повечето случаи стегнато, естествено, свежо звучене на българския текст, липса на езиков шаблон, майсторство в поднасянето на диалога и т.н. И едновременно с това, се мяркат следи от очевиден буквализъм, налице е понякога неравностойност в художественото ниво, неестествен за нашия синтаксис словоред. Впрочем, това е естествено за хора, още неутвърдени в областта на художествения превод - на тях тепърва им предстои усъвършенстване, а до големите успехи са още далече.

ЛЮБЕН ДИЛОВ - консултант-ръководител на секция „Научна фантастика“: Ако се погледне строго от висотата на законите на жанра, единствен разказът на Огнян Иванов „Жестокост“ може да бъде наречен научно-фантастичен. На другите автори не им е достатъчно ясно какво представлява фантастиката. Интересен е още замисълът на Добрин Дерелиев, но той пък не е овладял още изказа си. Разказите на Тодор Костадинов са с неизбистрена идея, неясни като творческа задача. Фантастиката е морализаторска литература. Тя изисква ясно и категорично внушение именно, защото останалото в нея е условно. Тази условност се оправдава единствено от идеята, на която служи. Ако не беше толкова раздължен и раздвоен между фейлетона и приказката „Вятър работа“ на Велко Милоев, би бил добър. Едно решително съкращаване на многословието би го направило годен за печат. Същото се отнася и за двата разказа на Огнян Иванов - съкращаване и прецизиране на изказа. Добрата идея и общо взето намерената конструкция позволяват надеждата, че ако Добрин Дерелиев подобри езика на разказа си, ако също посъкрати неточностите, произведението му може да стане печатаемо.

МАКСИМ АСЕНОВ - консултант-ръководител на секция „Хумор и сатира“: Представени са творби на 11 хумористи и лирико-сатирици. Като имам предвид, че сатирата е винаги обществено ангажирана, радостно е, че има млади хора, студенти, които не само имат желание, но се и занимават с хумор и сатира, т.е., вярват, че могат да излекуват болестите на обществото и да оправят света. Творбите и на белетристите, и на поетите-сатирици, са насочени към значителни проблеми, които вълнуват не само младите, но и всички мислещи хора у нас. В редица от тях личи сравнително доброто професионално умение и все още малкият жизнен опит на авторите. Има неравностойни творби. Някои изненадват с точния си прицел, други с оригиналните хрумвания, трети - със своята пестеливост. Общо взето, сатириците - поети и белетристи, не са словоохотливи, знаят цената на думите, пишат икономично. Личи, че се учат, както от големи български, така и от чуждестранни образци в областта на хумора и сатирата. Те правилно разбират условността на изкуството, ролята и значението на парадокса, на гротеската и хиперболата. Авторите стоят на правилни, ярко изразени позиции. Зад критичната насоченост срещу едни или други недъзи в нашия живот, се усеща високия идеал, любовта към хората и болката от несъвършенството на обществото и човешката

природа. Няма нито една творба, пропита от мизантропия или безперспективен песимизъм.

Авторите имат чувство за хумор, при някои надделява смехът и усмивката, при други - сарказмът и иронията, стремежът към философско осмисляне на отрицателните явления. За истинския сатирик най-голямата награда са плесниците, които получават от прототипите на своите творби, вместо медали те имат петна от ритници. И колкото повече удари получава един автор, толкова по-голяма е гаранцията, че той може да израсне като голям сатирик. Важното е да има достатъчно любов и вяра, които не биха му позволили да изпадне в отчаяние при житейските несполуки и неприятностите, които съпътстват творчеството на всеки истински сатирик.

СИМЕОН ЯНЕВ - консултант-ръководител на секция „Критика“: Милена Георгиева в „Илюстрациите на Иван Кьосев към романа „Майка“ от Максим Горки“, е опитала да изрази неповторимата индивидуалност на Кьосевите илюстрации, но след като говори за тях, за книги на Зола, Брехт, Шилер, „Панчатантра“ - като за етапни в българската илюстрация, не става ясно защо избира именно илюстрациите на „Майка“. Много ценно е обаче това, което е видяла - стремежът на Кьосев. В „Приказки за братя Грим“ забелязваме ново преосмисляне на немската дърворезба от 15 век, „Валенщайн“ - барокова разточителност, „Панчатантра“ - изградена в духа на индийската миниатюра“. Това е наистина съществено за метода на художник. Композиционни слабости са въвеждането обема на една трета от целия й текст. Проникновено разчитане на метода - а той при Кьосев, е извличането на илюстрацията от графичната атмосфера на съответната епоха, понякога е елементаризирано. Например: „Характерно за обложката и за титулния лист, са червените букви на заглавието, които, чрез внушаването на червения цвят, осигуряват правилното възприятие на идейната значимост залегнала в повестта“. И коя повест? Нали е роман? Има твърде шаблонен език, щом се опре до литературния материал (стр. 4,5), но има хубав синтез (стр. 10).

Основен недостатък е композицията, обстоятелственост на изложението, в езика. Но явно има усет и професионална култура.

Темата на Мария Бежанска „Монтен „Опити“, Шекспир „Хамлет“, е прекалено огромна, прекалено сложна, прекалено външна, тъй като се сравняват жанрово съвсем различни творби. Не е достатъчно ясно декларираното от историците на

литературата опосредствено влияние на Монтен върху Шекспир. Много натруфена е фразата: „Своеобразното сътрудничество е довело до неповторимо вникване в човешката природа“ - не може да се нарече сътрудничество.

Но това са формалните ми забележки. Съществото е, че тя има качества за верен анализ. Има един есеистичен изказ на мисълта, лек, приятен. Има чувство за умереност в паралелизъм. Но лошо подбраната тема не й дава право да извлече пълноценно от обозримите реплики на Хамлет всички Шекспирови основания на Монтеновите „Опити“. Това е книга енциклопедия, а енциклопедиите сами по себе си са пълни, както с откровени идеи, така и с парадокси.

„Социалната адаптация“ на Иван Хаджиев е съществен и сериозно разгледан проблем, центриран в областта на киното. Хаджиев има разностранна подготвеност, съзнание за свързване на теоретичното с практическо изследване. Целенасоченост, добър научен апарат, чувство за спецификата на проблема в изкуството, но уклон към социологизирането му, в смисъл политикономизирането му. Анотацията е текстуално извлечение от същинския текст, а не обобщение на този текст. Теоретичната и приложната част са грубо разграничени, а не паралелни и преливащи се. Работата започва практически на 14 страница - адаптацията чрез филмовото изкуство е изразена. Приложната част страда от фактологичност и обстоятелственост при цитирането на анкетираните артисти. Не е обърнато внимание на сценария като първооснова. Има стилови неясноти, двусмислици, небрежност в изказа.

Цялото изследване създава впечатление за пълна изчерпателност на знанията на автора, не е айсберг, чиято внушителна част да остава под водата, т.е., в контекста.

Лошо подбрана и лошо формулирана е темата на Валентин Йорданов „Бачо Киро - педагогическо майсторство, идеи, възгледи“. Биографичната справка е чудесно стремителна, функционална, спретната. Правилно е акцентувано на патриотичното чувство на учителя, което е и голямата достойна цел на постепенно изграждането му педагогическо майсторство. Но самата еволюция на педагогическото му майсторство, на педагогическите му заслуги, не е творчески проследена и тълкувана, а просто взета от цитати на Бурмов и други.

Много добре е посочено онагледяването като своеобразен и самобитен връх в педагогиката на Бачо Киро, но е слабо подкрепено с примери и не е цялостно

разтълкувано. Ролята на поезията е много бегло разкрита в педагогическия му метод, а тя е извънредно съществена. Стиховете му нямат естетическо значение, но имат дидактическо олицетворяващо най-добре духа на епохата.

В работата на Валентин Йорданов има известна прибързаност, лесно изчерпване на проблемите в изложението - самографирането им - неумение да се изтъкне индивидуалността, неповторимата индивидуалност на учителя и революционера. И като умира той остава учител. Най-важното - липсва тази индивидуалност достатъчно разкрита в контекста на епохата.

Езикът е добър, а стилът - хубав. Личи умение за естетичен изказ.

1983 година

БОРИСЛАВ ЦЕНОВ - консултант-ръководител на секция „Поезия“: В семинара, който водех бяха представени 84 стихотворения и една поема, от поетите Пламен Янчев, Ани Сарагавакян, Ваня Костова, Васил Ангелов, Валери Илиев, Васил Настев, Веселина Тихолова, Весела Петкова, Владимир Любенов, Виктория Катранова-Берова и Венелин Георгиев.

Стиховете на Пламен Янчев, общо взето, не се отличават с особени поетически открития. Обикновено в първата си част те са по-силни, темата е по-добре изказана и има опит за търсене, докато във втората част са равни, дори безлични. Няма го обобщението. По-сполучливи са „Пътят към деня“ и „Високите зелени хълмове“, където има елементи на завършени поетични форми.

Ани Сарагавакян е неравна - има и много добри хрумвания, изведени докрай, но и хрумвания, които е пропиляла в стремежа си да постигне словесен ефект. От тази поетеса съм чел по-добри стихове - представеният цикъл не ме удовлетворява като цяло познати теми, разработени по познат начин, прекалено удължаване на фразата и поетичния разказ. Най-добри са „Обич“, „Розови листа“ и „Автопортрет“.

Ваня Костова представя едно стихотворение - „Понякога отварят портата й“, което носи настроение, увлича. Стихотворението може би ще прозвучи по-силно, ако бъде изпълнено от актриса, тъй като има ефекти, които ще се усетят само при по-емоционално четене.

Стихотворението „Път“ е добро предзнаменование за поета Васил Ангелов от Пловдив. „Стръкче трева е поникнала/там, откъдето си минал.“ - хубаво!“ И това стихотворение, както и останалите две „На баща ми“ и „Просяк“, са ведри и чисти,

във всяко от тях по своему той е видял живота. Поетът прочете нови стихове, които, според мен, са крачка напред в развитието му.

Валери Илиев е поет на силните социални вълнения. Той е неспокоен, понякога дързък, но увличащ с ритъма и силата на метафорите. Вярно, понякога се усеща шумолящият плакат, но като цяло стиховете му са ярки граждански протести срещу еснафското спокойствие, войната. Познати теми, но претворени умно и находчиво. „Остаряване“ е едно чудесно стихотворение. На този поет му трябва още малко, за да се оформи като завършен автор на интересни стихотворения.

Васил Настев е непостоянен - в някои стихове е примамлив, в други - имаш желание да го отминеш. За щастие, доминира хубавото, в което лирическото внушение е силно. Това личи особено в „Скици с въглен“ - тук той е по-синтезиран и във формата, и в поетическия образ.

Веселина Тихолова е поетеса с опит в поезията и това безспорно личи в представените стихове. Тя не учудва с моментни поетични избухвания, напротив - разказът й е спокоен. Радостта идва след прочитане на цялото стихотворение. „Циганката“, „Спомен“, „Хълмът“ - това са безспорни творби, в които авторката е усетила и умело развила идеята си.

Весела Петкова и Венелин Георгиев са много лични. Това, което ни внушават, е само тяхно. И това донякъде убива хубавите, сполучливо разгърнатите поетични състояния. Весела Петкова е интересна с постепенното уплътняване на темата, което при едно по-социално усещане може да засили гражданския мотив у нея.

Близък до Весела Петкова е и Владимир Любенов, разбира се, не в личния мотив, а в интерпретацията на темата. Той владее формата и често тя го увлича да търси и създава стихотворение и от най-незначителен факт. И все пак е земен, поетът се чувства все по-силно с всяко стихотворение, което прочитаме.

За Виктория Катранова е рано да се говори като за поетеса. По-скоро стиховете й са опити да ни подскаже, че обича поезията и иска и тя да прибави нещо към нея.

Като заключение за представените поети може да се каже, че всеки от тях, с малки изключения, е поет със свое виждане, почерк и път за развитие. От всички, обаче, бих откроил Валери Илиев и Веселина Тихолова, които предложих и за награда.

ВЕНКО ХРИСТОВ - консултант-ръководител на секция „Поезия“: Твърде различни не само в своя художествен натюрел, но и като характери и емоционална нагласа, представените поети носят и някои общи черти. Това са преди всичко търсенията за адекватно отразяване на новия бит на нашето време, извличане на естетически категории от прозата на нашето неповторимо ежедневие. Иначе очертаният проблемно-тематичен диапазон е достатъчно широк. Гражданско-политическото начало присъства и с дискретно-откровени позиции, и с равносметката на националния корен, и с тревогата на планетата днес. Интимно-любовната лирика е застъпена и с откровения, и със споделени размисли, и с опити да се намери мястото на това възвишено чувство в цялостната система на Космоса. Но преобладават търсенията във философски план, къде оригинални, къде - подражателни.

Това намирам за естествено. Младите хора са длъжни да преоткрият за себе си даже и трайните истини, в които човечеството отдавна не се съмнява. Въпросът е доколко тези преоткрития остават постижения за личността и доколко намират онзи нов ракурс, чрез който придобива всеобща значимост.

Четирима автори се открояват с по-завършена поетика и по-сериозни постижения - Марин Паунов, Надежда Искрова, Петко Стойчев и Румен Шивачев. Това не означава, че сред останалите няма находки, които да заслужават внимание. Бих отбелязал „Насаме с майка ми“ и „Стаята“ от Мирела Иванова, „На Илия“ от Мила Тасева, „Чувство“ от Пламен Мавров, „Без теб не можех“ от Панайот Чафкаров, „Разминаване“ от Радост Ликоманова… От друга страна не всичко от изброените четирима автори е равностойно. При тях също се забелязват характерни слабости за всеки един. Петко Стойчев преиграва малко с книжност в изграждането на идеята, а и със самоцелни формални търсения.

Находките на Марин Паунов не винаги са достатъчно художествено извисени - с онази сила, която да е равностойна на силата на идеята. Надежда Искрова не винаги уплътнява в образ младежката дързост. Румен Шивачев на моменти се затлачва в образността и губи внушението от емоционалния заряд. И все пак, моите лични предпочитания остават към последния - Румен Шивачев. Той разкрива свое художествено мислене, овладява форма и стихосложение, умение да „претапя“ чувствата през рациото, автентична образност - не само като отделни метафори, а и като цялостна сплав. Ето защо бих предложил именно него за

награда, но обръщам внимание и на останалите трима, които също имат право да конкурират с отделни постижения.

ИВАН МАТАНОВ - консултант-ръководител на секция „Поезия“: Чувствам необходимост още в началото да кажа, че недостатъците, които откривах в стиховете на тринадесетте поети-студенти, са недостатъци и в моите поетични опити, а препоръките, които правех в бележника си - отправях и към себе си. Приех да участвам в това обсъждане, убеден в неговата полезност. „Осъждането“ ще дойде по-късно, от критиците, защото казват - лесно е да се критикува, а е трудно да се оценява.

Не виждам нищо лошо в отсъствието на мажорни тонове в стиховете на Даниел Макаров, нещо, което веднага се хвърля в очи и би подразнило човека, за който поезията е омаен звън, приятен гъдел за ухото. Но е много важно, когато декларираме любовта си, страданието, страха и самотата си, да намерим най-силните и точни думи.

В поемата си Емил Стоянов не съчинява, осмисля преживени неща, използва деликатната образност, ненатрапваща се, запомнят се някои интересни метафори и финалите на отделни откъси, които се възприемат като отделни стихотворения. Наблюдателен поет и с мярка за думите.

Жасмин Чернякова умее да създава атмосфера на стихотворението, силна е в импресията, но за съжаление, понякога чувството пречи на мисълта да постигне дълбочина. Усеща се стремежът да се намери свой език, стил.

Стиховете на Илко Славчев са конкретни, има усет за детайла и оригинални находки. Мисля че трябва да опита възможностите си в ангажирана тематика, характерният му език ще го отличи от другите поети.

Иван Бабев е написал слаби, самоцелни стихотворения, преобладават баналните образи, сравнения и архаични думи. Единствено „Лего №“ би могло да стане добро стихотворение, ако е проявил повече езикова взискателност.

Професионални, работени внимателно са стиховете на Йордан Ганчовски. Той е с подчертан афинитет към гражданската тема, което го отличава много. Декларациите му не дразнят, защото са поетично оправдани и защитени.

Недоизкусурени, хаотично композирани ми се струват стиховете на Костадин Боянов. С лесни, дразнещи рими, съчинени за естрадна песен. Наивността разваля най-много поезията.

Същото бих казал и за стиховете на Красимир Живков. Струва ми се, че трябва да избягва прекалената прозаизация.

Много поезия, повече отколкото трябва, неразбираем, за добро или за лошо, човек се чувства неподготвен за неговите стихове - Красимир Крумов. Трябва да се прочетат повече работи.

Вярвам че Любомир Русанов ще намери своя тема.

Людмила Боянова има в стиховете си патос в излишък, нищо не значещи образи, но поетесата е налице и ще се развива.

Сполучливи образи, отделни поанти, верни настроения има в стиховете на Любомир Йорданов. Иска ми се и още нещо.

Бих препоръчал Йордан Ганчовски за носител на годишната студентска награда.

ХРИСТО ЧЕРНЯЕВ - консултант-ръководител на секция „Поезия“: На тазгодишната Национална конференция на младите литературни творци-студенти присъстваха много талантливи автори. Според мен, те се представиха успешно. Това е впечатлението ми от семинарните занятия в Централния студентски дом на културата, и по-точно от семинарната група, на която бях ръководител. Смятам определено, че израства талантлива млада смяна от поети. В групата ми имаше млади творци, които печатат по страниците на литературния и младежкия печат, на някои от тях предстоят да излязат първите им поетични книги, и то в най-скоро време. Редица от участващите в конференцията познавам още от литературния семинар на младите литературни работници в Кюстендил. Така че нашите връзки, не са от сега, а са трайни.

В семинарната група, която водех, тук, в София, имаше талантливи поети и поетеси, един факт, който ме зарадва много. Това са Албена Хранова, Ася Асенова, Добринка Корчева, Ангел Малинов, Валентин Марков, Балчо Балчев.

Албена Хранова познавам отпреди, затова сега ме изненадаха стиховете на Ася Асенова и Добринка Корчева. Като поетеси те са различни, обединява ги младата им тематика, но макар и по различни пътища, те стигат до поетичното внушение, откриват свои поетични истини. Ася Асенова - чрез свободния, но строго организиран и вълнуващ стих, а Добринка Корчева - чрез звучния си класически стих, където има много чувство, простота и атмосфера.

Хубави думи бих могъл да кажа също за Ангел Малинов, Валентин Марков и Балчо Балчев. И тримата пишат в класически стих, но също са различни по своему. Ангел Малинов носи пъстротата на своя трънски край и, затова е може би по-лиричен. Той умее да създава музикална атмосфера на стиха и на нейното естествено въздействие. Валентин Марков също се представи с хубави постижения. Това мога да кажа и за Балчо Балчев, който ме изненада със своя дълбок лирико-философски поглед в поетичните си творби, например в стихотворението „Маратонецът“. Всички те имат бъдеще и обещават творческо узряване.

В целия семинар имаше студенти, които бяха с посредствени възможности. Смятам, че трябва да присъстват действително талантливите млади творци-студенти, като се изключат всякакви участия по линия на връзките, на едрото сито и пр.

Искам да изтъкна големите организаторски умения и творческият жар на отговорника на Литературния Кабинет „Димчо Дебелянов“ Георги Черняков, благодарение на когото конференцията и семинарът преминаха много добре.

1984 година

ВЛАДИМИР ПОПОВ - консултант-ръководител на секция „Поезия“: Седем ръкописа на седем млади автори - като седем града, спорили в древността за родния град на Омир. Разбира се, в нашия случай на този въпрос може да отговори само времето. А аз ще се опитам засега да посоча само техните достойнства и слабости, така както съм ги почувствал. Като преди това ми се ще да поговорим по един принципен въпрос. Според мен, за да стане един ръкопис наистина книга, има два възможни варианта - или стиховете трябва да са пронизани от една основна идейно-тематична линия, естествено пречупена през душевността на автора, линия, която да доминира и да създава облика на книгата, или стиховете включени в нея, макар и с разнородни и разнопосочни мотиви, да са обединени от стилно-художествения авторов маниер. Няма да скрия предпочитанията си към първия вариант, който въпреки опасността от стесняване на тематичния обхват, предполага едно по-задълбочено навлизане в проблематиката, обглеждането й от различни ъгли и гледни точки, и в крайна сметка очертаване на един поетичен свят. Вторият вариант, особено за автори, които още не са намерили или по-точно изработили свой маниер на писане, превръща така наречената стихосбирка, просто в един механичен набор от стихове. Разбира се, това е само мое лично мнение. В

литературата са известни поетични книги и от двата т.нар. от нас, варианта, които са оставили рядка диря след себе си.

И така - първата от разглежданите автори - Ася Асенова „Обичта, която ни дели“. Ръкописът съдържа 31 стихотворения, разделени в три цикъла. Явно авторката сама е почувствала необходимостта от циклично подреждане на ръкописа - първият цикъл „Звездопад“ например, обединява стихове, в които душевното състояние, мечтата, копнежа, желанието, са разкрити главно чрез природни състояния и картини. Асенова пише простичко и ясно, тя има чувство за природата, което обаче не винаги е автентично. Това личи от първото стихотворение в ръкописа. Ще си позволя да цитирам:

Мое лято, вино недопито,
клас прекършен в житния безкрай,
позлати поне в съня ми дните,
още неизпитани докрай.

И финалът:

И в море от бликнали надежди,
през възторг докрай неизживян
да почувствам как във капка нежност
е светът наоколо събран.

Всичко това звучи може би поетично, красиво, но литературно клиширано. Съвсем друго е в стихотворение като „Селско пладне“ например, където конкретната, опредметена природна картина въздейства много по-убедително и одухотворено:

Тежко беше пладнето. Тромаво пристъпяше
и челото, потното, триеше с ръка.
До върбите бели спря и се изкъпа
като кученце във селската река.

Това е и едно от най-добрите стихотворения в ръкописа на Асенова, но за съжаление и то завършва някак познато, литературно:

Но сега заслушали зърното как суче
сокове горчиви жадно от пръстта,
някак неусетно почваме да учим
как се сътворява вечна красота.

Ето тази „вечна красота“ или поне стремежът към нея като към някакво абстрактно понятие, пречи все още на младата авторка. Красивост, изкуственост, срещаме и в стихове като „Любов“:

Извисена любов! Чуден блян! Мъка страстна!

и т.н.

И все пак, аз вярвам в Ася Асенова. Основание за това ми дават стихотворения „Звездопад“, „Желание“, „Метаморфоза“, „Селско пладне“, което вече отбелязах, „Средношно“, с чудесния финал:

В душата ми - спокойна и избистрена,

да се огледат като в извор хората.

„Старицата“, отново с финал, който може да напише само поет:

Звезда ли, ябълка ли падна в мрака

като въздишка по отминал ден.

И още няколко други. Според мен, младата авторка като се стреми да съхрани своята искреност и топлота, трябва постепенно да се освобождава от литературността, от клишетата, които сме свикнали да приемаме за поезия, да задълбочава и концентрира чувствата си. Ръкописът, който е представила, е една добра основа за бъдеща работа.

„Без да знаеш“ от Ванина Гавазова. Имах радостта да прочета в ръкопис първата книга на Гавазова, когато тя беше още ученичка в X клас. „Просто пролет“, така поетът Георги Константинов нарече стихосбирката й, вземайки стих от едно нейно стихотворение. Какво точно и изразително заглавие! Не мога да кажа същото за новото заглавие на Ванина. Двайсетте нови стихотворения на младата поетеса са в два цикъла. Отликата е главно в това, че първите са класически, а вторите - в свободен стих. Разбира се, не само в това. Иначе Ванина е същата - метафорична, но без да губи своята поетическа непосредственост в най-добрите си стихотворения. Ето:

Тупкат зелените сърчица на черешите.

От съсирека черен алена кръв изтича.

Ето, жива съм. Жива - почти вечност.

Мога да дишам, да плача и да обичам.

Жива, дишаща, плачеща и обичаща - такава бих искал да виждам Ванина в целия й ръкопис. За съжаление в някои от нейните стихотворения също надделява

литературността, умението й да се правят метафори и образи убива автентичността на чувството, пък и те сами не винаги са оригинални. И тогава стиховете не ни докосват, студенеят:

Искала съм да ви попитам
как го виждахте онова отвъдното,
но в храма на душите ви
и така са много кощунствата.

Не зная дали съм прав, но понякога усещам Борисхристовски интонации като например:

Вече знам: в коридорите ще премине животът ми,
а от двете страни - безконечни врати с катинари.
Ако можех да срещна Господ, бих увиснала на ухото му
и, докато изтека до капка, в черната паст, бих крещяла.

Прекалено много Господ и сатаната присъстват в новите стихове на Ванина. Прекалено мистична атмосфера създават тези понятия. Убеден съм в дарбата й, и ми се струва, че тя не бива да бяга от онова чисто и непосредствено, което е у нея, и което тя понякога задушава с тежки метафори, сравнения, библейски понятия. Да, чудесно е стихотворението „Хорални прелюдии“, но когато тези понятия срещнеш почти във всички други стихотворения, мярката наистина се губи. А се губи и въздействието. Затова предпочитам да прочета отново „Писмо“ или „Моята приятелка от училище…“, където има истинска, неподправена поезия, вместо стихове студени и статични като „И музиката е сега спасение, и изкупление, и продължение…“ Ръкописът на Ванина Гавазова се нуждае от известно олекотяване, от струя свеж въздух, от лъч светлина, в който да се огледа истинският й, а не съчинен, живот.

Галина Енчева - „До следващото лято“. Също от страниците на „Родна реч“. И веднага искам да кажа - за разлика от Гавазова, ръкописът на Галина се нуждае от малко по-голямо уплътняване, от по-голяма тежест на проблемите и сериозност на разработката. Нашата поезия отдавна преодоля, пък дори и младата, тази лека сантименталност, която се чувства в стиховете на Галина Енчева:

Да потърся оная Вечерница,
дето в нощите тъмни гори
и сърцето на моите делници

да затопли със шепа искри.

Вероятно добре за текст на естрадна песен, но твърде далеч от критериите за съвременна поезия. Получава се нещо с нашите най-добри сътрудници от списание „Родна реч“, между които е и Галина Енчева. Понякога аз не зная добро или зло им причиняваме като редактори. Защото едни са критериите за средношколска поезия, други за поезията въобще. През студентските години трябва непременно да се мине на нов етап, да се изработи ново качество. Разбира се, тези мои думи не са отправени само към Галина. На всички ни е нужна самовзискателност, сериозно отношение към поезията, която трябва да стане действително вътрешна съдба, а не само средство за изява на известно поетическо умение. У стиховете на Галина Енчева има една подкупваща мекота, човечност и искреност и ако тя успее да се освободи от някои баналности на поетическия изказ, ще има и по-добри постижения. Нов мотив, с повече вътрешен драматизъм за нея, открих в стихотворението й „Не мога повече, не искам“ - ето неговия финал:

И нещо винаги не стига -
пропуква се зад мене свода,
под мен земята се надига -
не искам повече, не мога!

Авторката правилно е поставила заглавието в кавички, тъй като то е стих от „История“ на Вапцаров. Според мен, обаче, трябва да се намери друго заглавие, тъй като смисълът на стихотворението на Вапцаров е твърде социален и въобще не се „връзва“ с мотива на разглежданата от нас творба. Галина също има усет за природата, умее да я одухотворява, да й влага психологическо съдържание. Ето един добър пример:

В джоба зъзнат двете ми ръце,
стиснали един бездомен кестен,
напуснал сам бодливото сърце,
той като мен е беден тази есен.

Иска ми се да видя в бъдещите й стихове Галина малко по-смела, с по-голямо самочувствие, с по-дълбоки и сериозни мотиви. И вярвам, че ще я видя.

Надежда Искрова - „Думи за обич“. Бих искал тук да споделя нещо, което най-много ме зарадва при прегледа на седемте ръкописа - младите автори са различни един от друг, не можеш да ги сбъркаш един с друг. Различна е и Надежда Искрова.

Има нещо дръзко, необичайно в нейните стихове. Има една категоричност на изживяването, която понякога завладява, понякога отблъсква читателя. Ето два примера:

Виждам твърдите устни (дъха от тъга) и очите
отнели ми всяка изкусност…
Божество или дявол, след теб ще вървя -
суетата е чужда на всяко изкуство!

Макар с лек привкус на Миряна Башева, ние вярваме на младата авторка, избрала своята посока. А ето и други стихове, също така категорични, но неубедителни:

Но не мога сега да мълча -
съвестта не е само Голгота:
Любовта е кинжал на века.
Тя ще бъде и моята нота!

Надежда Искрова определено има свой маниер на писане. И сполучливите й стихове като „Жрица“, „Чаша“, „Приказност“, „След прага на зенита“, „Сънят ми до теб“ и други, са плод на оригинални мотиви и разработки. Ръкописът на Искрова е единен и като тема - любовта, в нейните многобройни варианти. Лошото е, че в редица творби надделява абстрактното, което изсушава стиховете й. Ето само съществителните, употребени в едно стихотворение „Идвам от миналото, отивам в бъдещето“ - бъдеще, миг, вик, любов, орбита, аорта, време, религия, поезия, живот, път, роб, пазар. Само едно по-конкретно, сетивно-разговорно понятие - пазар. Всичко останало създава една умозрителност, която не може да завладее, нито да влезе в по-неочаквани съчетания. Както това е станало например в стихотворението „Чаша“:

Седя по турски
в твойта чаша
и безобидно, бавно пуша
изящно, светло нергиле.
Чудесно хрумване, чудесна разработка!

Николай Дойнов - „Всичко видимо“. Заедно с този на Теодора Станоева, е най-обемистият ръкопис от представените. Това говори за една наистина завидна творческа продуктивност, но и за една неконцентрираност, несъсредоточеност

върху определени, вълнуващи автора мотиви. И в крайна сметка, от добри сами по себе си стихотворения, ръкопис не се получава. „Всичко видимо“ на Н. Дойнов се нуждае от максимално изчистване. По-добре 25 стихотворения, стегнати и единни, отколкото 40, всяко дърпащо към себе си. Иначе Николай Дойнов, пак заедно с Теодора Станоева, има най-съвременни рефлекси. Той видимо се интересува от живота около него, търси различни ъгли на изображение, в повечето си стихотворения борави с конкретни понятия, което го спасява от умозрителност, характерна за младите автори. Но все пак и у него се чувства известна литературност - долавя се интонация на Вутимски, на Рупчев, на Иван Пейчев, не случайно на някои от тях, той е посветил свои творби. Според мен ръкописът на Дойнов започва несполучливо. Разбирам идеята му, но в първите четири стихотворения, това не е истинският Дойнов. Той е по-нататък, в стихове като:

В нощта приплamват със очи на рис
прозорците отдавна загасени.
На риск тръгни към тях. На риск.
Все някой те очаква във вселената.

Сигурен съм, че Дойнов умее да рискува и това не трябва да притъпява младежката му дързост. Николай Дойнов е един от малцината, които имат социално чувство. Той трябва да продължи да го развива. Стихотворението му „Поетическо изкуство“ показва, че той разбира какво е поезията. Пожелавам му повече самовзискателност и мисля, че след една добра редакторска работа, ръкописът му би станал далече по-сполучлив.

Няма да скрия, че най-трудно ми беше да определя мнението си за ръкописа на Теодора Станоева. Тя е мое откритие. Първите й стихове получих по пощата, заедно с едно леко иронично писмо. Стиховете бяха хубави, публикувахме ги в „Родна реч“. Аз не видях тези стихове в ръкописа й, и може би с основание. За Теодора те са един минал етап. Но продължението им е останало. Не се е изгубил поетическият нрав, характерният поетически темперамент за Станоева. Сега той е малко по-приглушен, не така конфликтен както преди, а може би вътрешно конфликтен. Ето едно чудесно кратко стихотворение на младата авторка:

В шест изречения:
Предстои ми да те обичам.
Заради добрите ти ръце.

Но любовта е война на две гордости.

Значи - предстои ми още

да те мразя.

Заради разплаканата гордост.

Но то си е за мен.

Мисля дори, че последният стих е излишен.

Станоева има остро съвременно чувство, т.е., чувство за съвременност. Ето един пример:

Видях заспалата земя

Видях креватите с пружини

Видях фланелките Марлборо върху стола

Видях готовите за утре думи в микрофоните…

Струва ми се, че Теодора е станала малко по-многословна. Това впечатление остави у мен първият й цикъл „Дневници“, който всъщност е една поема. Този цикъл се нуждае от изчистване и прецизиране. И неговото място според мен е в началото на ръкописа, защото го затлачва, не му дава простор и свобода. Теодора Станоева е може би най-експериментиращият автор от представените. Това показва и цикълът й „Без точка“, който отначало ме подразни с липсата на пунктуация. Но се убедих, че това не е маниерно, а просто органично се налага от вътрешното съдържание на стихотворенията й. Друг е въпросът как едно издателство ще погледне на експеримента й. Несполучливо е заглавието „Разни думи“ на третия й цикъл, който може би трябва да бъде в началото на ръкописа. Не, толкова не са „Разни думи“, а много човечни, топли или скептични стихове. В крайна сметка ръкописът на Теодора Станоева се нуждае от прекомпозиране, от избистряне на основния мотив в цикъла или поемата „Дневници“ и от отстраняване на някои несполучливи стихотворения като „След днес“, например.

И накрая Цанко Лалев - „Клетка за птици“. Ето едно наистина сполучливо, премислено заглавие на ръкопис със свой облик. За Цанко Лалев стихът не представлява особена трудност. Той борави с лекота с класическия стих. Но едновременно с това той знае, че тази лекота може да го увлече и затова се стреми да уплътни преди всичко съдържанието на творбите си. Ето един пример:

Войникът беше млад и весел,

завръщаше се от учение

и най-безгрижно бе понесъл
надупчената си мишена.
Една подмамваща лекота на стиха. И по-нататък:
Внезапно пътят се изопна,
застина пясъчният сипей.
Пробягна мисъл за окопи
през корените на тревите.

Ето, от тази мисъл за окопи, пронизала дори корените на тревите, започва истинската поезия и Цанко Лалев добре знае това. Сравнен с Теодора и Николай, Цанко изглежда може би малко по-старомоден, по-несъвременен. Но това е само привидно. Защото за Цанко Лалев пътят към света, преминава винаги през сърцето. А сърцето не може да обхване изведнъж целия свят, то постепенно разбира неговите надежди и тревоги, учи се да живее с тях. Поезията освен всичко друго е и натрупване на качества на личността. И ето, когато личността придобие тези качества, се ражда поема като „Кървящи луни“. Нека заглавието не ви подвежда, това е една остро съвременна и същевременно преживяна творба. Правилно тя е в края на ръкописа, защото придава една мащабност на търсенията на автора, обещание е за бъдещо развитие. Според мен на Цанко Лалев остава много малко работа, за да предложи ръкописа си в издателството. Може би още няколко силни стихотворения, може би още по-силно психологическо вглъбяване и приземяване, за да се откъсне от литературността на стихове като:

Сигурно се смеят боговете,
разтърсвайки облачни къдри.
Във окото ти розата свети
с великолепно безсмъртие.

Цанко Лалев дори знае в какво е безсмъртието на истинсакта поезия. То е в „един убит“ на Дебелянов, в „История“ на Вапцаров. Пожелавам му да слуша само гласа на сърцето си и да работи.

БАНКО П. БАНКОВ - консултант-ръководител на секция „Драматургия“: Част от представените творби разкриват безспорни умения на авторите да строят драматична ситуация, да намират точни задачи на персонажа, да градят действен, често пъти афористичен диалог. Налице е радващо желание да се взима отношение по едни или други обществени или морално етични проблеми, да се идентифицира

злото и носителите му, да се търси „рецепта“ за утрешно съвършенство. Добро впечатление оставя и търсенето на разнообразни форми, любопитството към възможностите на жанра, което подтиква младите творци да опитват и в областта на много активната психологическа пиеса, на пиесата-приказка, на театралния сценарии и пантомима, на кратката жанрова сцена.

Заедно с това, налице са и всички познати „болежки“ на растежа - неовладяна композиция, разпиляност на средствата, желание да се каже много, често пъти всичко, което авторът знае, при това - за всички възможни проблеми. Изобилстват пространни, често пъти непроизносими монолози, междуметия, тук и там - албумна сантименталност, неточно усещане на думите, а на места и лоша осведоменост.

Най-цялостни и благоприятни впечатления остават творбите на Детелин Вълков. В едноактната пиеса „Вратата“ ни изненадва стегнатата композиция, ефектната завръзка и степенувано разплитане на интригата, поддържането на напрежението с неочакваните обрати в поведението на героите, леки овладени диалози, сладкодумието на героите. Налице е безспорна езикова и „психо-драматургична“ култура. Необходимо е да се преодолее разностилието в подхода към отделни герои, форсираната конфликтност, достигаща на места до директна плакатност. Може би творба на по-висока тема ще открои още по-добре качествата на Вълков.

Хубави думи заслужава и творбата от същия автор „Конче с топче“ - пиеса-приказка. Намерен е ключ за творба в друга тоналност, за друга аудитория, приказните герои са ярко индивидуализирани, запомнят се при това са донякъде необичайни, отново ни изненадва хубав, театрален, но заедно с това внушаващ усещане за достоверност, език. Сценичното напрежение обаче се снижава от незабелязаната навреме от автора „неуязвимост“ на героите (макара, игла и две копчета), които очевидно няма от какво да се боят при срещата си с мишока.

Пламен Дойнов предлага три различни по жанр творби. Криминалната пиеса „Разследването ще приключи в петък“ го представя в най-благоприятна светлина. Налице е интригуваща завръзка, незабележимо „внедряване“ на героя следовател, добро фабулиране, овладян диалог. Част от действащите лица обаче нямат действено присъствие, към края на пиесата напрежението почва да спада, все повече се разказва, вместо да се действа. В „Отвличането на Ники“ Пламен Дойнов

показва, че може да пише занимателно и за детска аудитория, при това отново в стилистиката на пиеса-следствие. Част от героите са добре охарактеризирани и се помнят, но отрицателният персонаж е без своя „философия“. Торбалан и Черният човек имат покриващо се поведение. Монопиесата „Силвия, която си отиде“ е под възможностите на автора.

В „Приказки по телефона“ по Джани Родари Румен Шивачев показва литературна осведоменост и желание за „Интегрален“ спектакъл, но чуждите теми, многодумието, непреодолимите трудности при използването на избраната форма - пиеса в стихове, езиковата небрежност, предопределят несполуката му.

Владимир Петров в „Дело №...“, показва добре проучена натура, вкус към житейската проза, към драма на документалната достоверност, но все още е далече от литературното осмисляне и извисяване на факта, словото е неудържимо разлято, героите са досадливо многозначителни и сентенциозни, композицита е неловка и много от действащите лица изобщо не контактуват и не конфликтуват.

1985 година

ВАЛЕНТИН ДАНЕВСКИ - консултант-ръководител на секция „Белетристика“: Прочетените пет ръкописа са интересни не само с младостта на авторите и младостта на техните разсъждения - нещо повече, те дават възможност да се погледне върху поколението на сегашните двадесетгодишни хора. Онова, което прави най-силно впечатление е тяхната засилена чувствителност, която доста често стига до болезненост в осмислянето и тълкуването на някои неща като приятелството, любовта, семейството и т.н. От една страна, това е характерно за възрастта на авторите, но онова, което се налага като общ извод е, че с много малки изключения те не виждат изход, че са песимистично настроени, че не искат да видят и да потърсят доброто, положителното разрешение, а се задоволяват с констатациите, анализират душевните си и нравствени травми, героите им се затварят в себе си, анализират се, и в крайна сметка, остават пасивни.

По-ярко се отличава ръкописът на Петър Батев „Ваканция“, който предлагам за награда. Трите неголеми по обем новели на пръв поглед не са свързани с общи герои, но могат да се приемат и като едно цяло, заради общите идеи и намерения на автора. Петър Батев се интересува от важни и значими проблеми, които се опитва да разработва на границата на фантазното и философското. „Негови“ теми са осмислянето на човешкия живот в неговите взаимовръзки с природата, с

миналото, с бъдещето, нуждата от обич и разбиране между хората, неизяснените и странни понякога способности на отделната личност, нейният стремеж да опознае и изясни тайнствата на съществуването. Именно с тези теми Батев най-силно се различава от останалите свои връстници, които повече описват собствените си преживявания и несполуки, не успяват да ги надскочат и да потърсят обобщение. Батев има добра литературна култура и подготовка, личи способността му умело да си служи с думите. Смятам, че неговите новели, с малка литературна обработка и стилистична редакция, могат да бъдат предложени в някое от литературните списания за печат. Смятам също така, че ако авторът се отърси от желанието на всяка цена да описва героите си в болезнени ситуации, ако се задълбочи повече върху философското, а не върху фантазното, той би постигнал наистина успех.

Ръкописът на Станчо Пенчев „Късна жена“ показва преди всичко способността на автора да наблюдава дребните неща около себе си, да ги описва увлекателно и сравнително точно като ненатрапчиво се стреми от детайла да доведе читателя до обобщението. Все още не му достига и житейски, и литературен опит, но някои разкази като „Белите ивици“, „Сутрешна прожекция“ и „Дълги дни за скръб“ дават надежда за добро развитие. Това развитие виждам в желанието на Станчо Пенчев да не дава лесни разрешения, а по-скоро да подхвърля своите наблюдения за размисъл у читателя. За да постигне добър резултат е необходимо да работи повече върху пластичността на рисунъка, върху езика, който в момента е повече информативен, да показва героите и ситуациите в развитие, а не само като даденост.

Добри думи могат да се кажат и за разказите на Деян Енев от ръкописа му „Четиво за нощен влак“. Те са като че ли най-професионално направени - т.е. в тях могат да се открият всички необходими съставки, характерни за жанра - интересна история, която е показана чрез случка, динамика на действието, обобщение. Разказите на Деян Енев са доста анекдотично разработени и това е нещо, което той трябва да преодолее. С други думи - да не се задоволява само с разказването на случката, а да се опита да я осмисли чрез героите, чрез думите, чрез собственото си отношение към тях. Доста от разказите му представляват добро описание на едно състояние, част от тях се занимават с дребни теми - онова, което обикновено трябва да бъде детайл в разказа, Деян Енев превръща в отделен, самостоятелен разказ. Това е неизбежен етап от ученето на занаята, но авторът трябва навреме да го

осъзнае, иначе остава опасността бъдещите му работи да останат на същото ниво. Вярвам в развитието на Деян Енев като разказвач преди всичко, защото от прочетеното личи характер и сериозно отношение към литературата, обич към нея и желание да се овладеят тайните й.

„Изгревът си има залез, нали“ от Анри Кисиленко показва автор, който има определено предпочитание към тъй наречените градски теми, към човека от големия град, към неговите вълнения, компромиси, проблеми, травми, размисли. Кисиленко умее да разказва увлекателно различни истории. Онова, което му отбягва е намирането на свой ъгъл, на свои открития в темата. Героите му засега са много еднакви, занимава ги едно и също нещо, по един и същи начин са показани техните колебания и страдания. Намирам за важна темата за колебанията на съвременния човек и в това отношение приветствам намерението на Кисиленко да се занимава с тях. Но и той не отива по-далеч от описанието, от констатациите. Повече от героите му имат еднакви социални характеристики, което подсказва, че авторът има по-тесен периметър от наблюдения. Разширяването на този периметър би го обогатило и житейски, и творчески.

„Земетресения в събота“ показва автора си Недялко Делчев като човек, който търси. Различни по теми, по стилистика, по разработка, са разказите от ръкописа му. В някои от тях се забелязва увлечение по гротеската, в други - придържане към традициите на българския реалистичен разказ. Това търсене подсказва, че Недялко Делчев има какво да разкаже. Формата той ще намери, както ще намери и най-добрите думи, в които да я облече. Трябва да обърне по-голямо внимание на езика, на композицията и успехите няма да закъснеят.

ИВАН ГРАНИТСКИ - консултант-ръководител на секция „Критика“: Представените произведения на Алексения Димитрова, Николай Дойнов, Маргарита Илчева и Галин Тиханов, загатват за бъдещите творчески търсения на авторите. Засега, в повечето случаи, това са само наброски, етюди, зарисовки към бъдещи по-организирани и осмислени творби. Но нека се спрем накратко на всеки един от тези автори.

Несъмнено най-открояващ се сред тях е Галин Тиханов. Той се представя с две разработки за Цветан Спасов и Христо Кърпачев. Най-интересното тук са небаналните паралели с творчеството на Христо Смирненски и Никола Вапцаров.

Сравнително добре са показани революционните измерения на тяхната поезия, пълното единство у тях на дело и творчество.

От друга страна обаче, съзираме известно откъсване на тясно литературния анализ от социалната картина на времето, в което са творили Цветан Спасов и Христо Кърпачев. На отделни места авторът се плъзва по лековатия преразказ, по школското разгръщане на темата. Независимо от слабостите обаче - естествени за първи творби - предложените текстове на Галин Тиханов показват, че той има критически усет и, че от него може да се очаква интересно развитие.

Другата авторка, която се представя с критика е Маргарита Илчева. Тя е предложила няколко рецензии - за Ивайло Балабанов, Здравко Попов, Магдалена Шумарова, Красимир Обретенов, както и два фрагмента за Рей Бредбъри и съвременни чешки поети. Добрите страни от критическите текстове на Маргарита Илчева са: ерудицията, опитите за многопосочен анализ на конкретните поетически произведения и интересните наблюдения над поетиката. Но твърде често авторката се ограничава в тесните рамки на структуралоподобния анализ. Изпада в терминологична неяснота, сухота и прекалена затвореност на анализа.

Николай Дойнов е известен повече с опитите си в поезията, където има определени сполуки. Сега той ни представя фрагменти и миниатюри под заглавието „Предградия на мисълта“. В по-голямата си част тези фрагменти действително са останали предградия на мисълта - те са банални, претенциозни, изкуствени. В добрите случаи пък са перифрази на фрагменти и афоризми от известни майстори на перото. Очевидно засега фрагментите не са територията на Николай Дойнов.

Алексения Димитрова предлага една подборка с публицистика - репортажи, есета, размишления на социално-нравствени теми и пр. Тя поставя някои важни проблеми, които тревожат съвременника като: отчуждението, дехуманизацията, бюрокрацията, социалната демагогия, корупцията и пр., но се впуска в прекалено многословие, белетризации и общи разсъждения, които удавят същността на въпроса. Освен това твърде много сантиментализъм има в нейните публицистични и есеистични откъси.

ЙОРДАН ГАНЧОВСКИ - консултант-ръководител на секция „Поезия“: Във връзка с провеждането на Националната студентска конференция прегледах шест поетични ръкописа: на Балчо Балчев, Пламен Иванов, Румен Шивачев, Светлана

Драгостинова, Цвета Делчева и Янчо Михайлов. С изключение на Светлана Драгостинова, всички автори ми бяха известни с цялостното си творчество. За някакви изненади в буквалния смисъл не може да се говори. Художественото ниво е около средното, познато на читателя от периодичния печат, а с отделни творби то се надвишава. По отношение на творчеството на членовете на Кабинета на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“ прегледаните ръкописи мога да определя като добри.

Стихотворенията от Балчо Балчев се отличават с голям експресивен заряд, който започва още от стила и лексиката, върху които са построени творбите. Неговата привързаност към родното начало, към корена, създават средата на голяма част от стихотворенията. Със споменатите особености се преплитат релефно очертани социални и граждански мотиви. На някои места ще забележим натуралистични фрази и думи, които обаче стоят „по мярка“ на идеята и нейната реализация. Има и стихотворения, не дотам изпипани - например последната строфа на „Равноденствие“ е несполучлива. В „Хвърчилото“ ще срещнем несполучливи рими, а освен това е необходимо и прецизно изчистване. Балчо Балчев трябва да работи още над свободния стих. Въпреки тези забележки, една трета от всички предложени творби, могат да бъдат включени в една бъдеща книга.

За Пламен Иванов е характерен изповедния тон, търсещ най-често чрез вътрешен монолог следите на истината, на доброто, на честната позиция, на ролята и смисъла на творчеството. За съжаление това са рамките, а вътре има много несъвършени неща. Директният изказ натежава. Неоправдани са изрази като „За кой дявол пишем, поете?“ В повече от половината стихотворения срещнах думите поезия, поети, стих, ритъм и пр. В „На светло“ е нарушен ритъма, а „Предимство“ е регистрация на римувани преживявания. Налице са и някои банални изводи - например в стихотворенията „Неделя“, „Светът не е дотам съвършен“. Като най-добри творби ще посоча „Съмнение“, „Преди да бъдем“, „Предчувствие“, „Вест за утре“.

Преди една година се запознах обстойно със стихотворенията на Румен Шивачев. След всичко, което му казах тогава няма много неща за добавяне. Хиперболизираните ситуации, незавършеност на художествената плът,

неизведени, неубедителни изводи. Понякога се срещат добре намерени образи, но те далеч не са достатъчни за защита на творбите.

Светлана Драгостинова се е представила с ръкопис, в който като че ли всички стихотворения са части от една поема. В нея ще видим доста добре херметизация на емоциите, жажда за чистота, интровертност, стремеж към търсене на собствен ъгъл за поглед към света. По-интересно за мен, пък и за читателите ще бъде да видим следващите поетични стъпки на младата авторка.

Като добри могат да се определят стихотворенията на Цвета Делчева. Въпреки това съвсем няма да бъдат излишни следните препоръки: по-голяма взискателност при използване на отделната дума, прецизност в логическо отношение при изграждане, както на метафората, така и на алегоричния изказ. Бих й препоръчал да разшири тематичния диапазон.

Несполучливо е заглавието на ръкописа на Янчо Михайлов „Ден за надзъртане“. На много места се повтаря думата надзъртам. Несполучливи образи - „нишка от кръвта му“. „Реплика“ има добър край, но не е издържано. Синтез на мисълта в кратките форми, която граничи със сентенцийност.

ВЕНКО ХРИСТОВ - консултант-ръководител на секция „Поезия“: Шестимата млади автори, които ми бяха предоставени са безспорно ерудирани студенти, с усет към поезията и красивото. Те носят в себе си искрица от светлинка на първооткривателството, вървят по спиралата на едно все още неясно поетично пътуване, разкриват ни свои болки и радости.

Характерно и обединяващо всичките шестима млади поети е дръзновението, оная птица, която излита от допира на молива до белия лист, за да набере висина заедно с мислите и понесена от техните ветрове, да търси, ако не бели полета, то поне своята бяла точка в литературата.

Сами по себе си разбира се, всички носят свой, макар и още неукрепнал почерк на автори със свои виждания и представи.

Ася Асенова, която предлагам за награда за поезия, не е непознато име за читателската аудитория. Нейни стихове, публикувани на страниците на „Пулс“, „Студентска трибуна“ и другаде, вече са сериозна заявка за поетическо бъдеще, стига обаче авторката да остане вярна на себе си, да разширява своята творческа палитра, да търси нови свои истини, и то точно там, където всичко е казано и познато. Особено ми допаднаха нейните творби: „Рожден ден“, „На добър час“,

„Кокиче“ и др. Те носят искрена и неподправена свежест на усещанията, издържани са като форма и определено спечелват от пръв прочит доверието на читателя.

Разбира се в ръкописа се срещат и съвсем неравностойни творби като „Признание“, „Диалектика“ и др., които нарушават художественото звучене на книгата и доказват, че до нейното раждане, тоест, издаване, авторката има да извърви още дълъг път.

Галина Енчева в ръкописа си „Разсъмване“ също дава някои сериозни заявки за литературно развитие. Редица свежи поетически хрумвания носят белега на истинска находка, присъстват като ярки и запомнящи се образи. За съжаление обаче при този ръкопис твърде много трябва да се отсява зърното от плявата, в него има значителен словесен баласт.

Същите думи могат да се отнесат и за произведенията на Росица Якимова и Николай Йончев. От техните ръкописи бих отделил по едно наистина много хубаво стихотворение: „Сватба“ и „Специално универсално“. Останалото, в огромното си болшинство, носи белегът на шаблона, на познатото.

Отделни сполуки имат и ръкописите на Владимир Павлов и Борислав Минев, но това са само сполучливи фрагменти, без да са завършени като цяло. Почти публицистичната форма на словесния изказ има при Борислав Минев. Твърде много натежава и изобилства с декларативни моменти. Авторът като че ли се отпуска да го носи потокът на словото без сам да му определи посоката. Незавършени художествено са и някои негови добри като идейно политическа насоченост, творби.

Владимир Павлов също има проблеми с формата на стиха. Тя също носи в голяма степен чисто публицистични нотки и по този начин свежда съвсем ниско качеството на предложените стихотворения. Все пак, в известна степен бихме дали по-висока оценка за „Ветераните“ и „Несебър“, и то главно, заради тяхното съдържание, и донякъде, простотата на изказа.

В заключение бих искал да изтъкна, че подходих към произведенията на младите автори-студенти в известна степен със завишени изисквания, но така или иначе, оценка „среден“ или „добър“ в поезията е недопустима.

НИКОЛАЙ ПЕТЕВ - консултант-ръководител на секция „Поезия“: Валери Илиев се представя с ръкописа „Допир“. В него откриваме сполуки като стихотворенията „Рицар без броня“, „Талант“, „Болка“, „Рецидивист“. Добро

впечатление прави емоционалната сгъстеност в стиховете на младия автор. В тези страници откриваме и ясна идейна позиция. Струва ми се, обаче, че авторът би трябвало да обърне особено внимание на отсъствието на многословност. Пренебрегната е в много от стихотворенията значимостта на думата. По този начин в читателското съзнание се създават разнопосочни асоциации.

Георги Георгиев с представения ръкопис има заявки за интересни попадения. Сред тях бихме могли да отделим „Сън“, „Сутрин“, „В едно изречение“. Липсва обаче най-важното - оформянето на собствен стил. Стихотворенията му твърде много приличат на познати образци. Авторът би трябвало да търси своята изобразителна система.

„Питомни паметници“ е един от най-сполучливите ръкописи. Любомир Русанов не е непознато име. Считам че тези двадесет и осем стихотворения трябва да се отправят към издателство „Народна младеж“.

„Думи за обич“ на Надежда Искрова ни печели с искреността си, с безхитростното изображение на делника, с плътното навлизане в душевните движения на съвременния човек. И все пак, наивитетът в някои стихотворения, като „Защо ме будиш“, „От любов“, „Тракийско“ пречи на авторката да достигне до по-дълбоки обобщения. Тя остава на равнището на предварителния тезис.

Юлия Димова, с чиито стихотворения се срещам за първи път, е автор от когото може да се очаква. Стихотворението „Понеделник“ и неговият финал:

Господи, толкова много бъдеще

има в спомените на бащите ни.

ни радва не само с мащабното социално обобщение, но и с наличието на диалектическо разбиране на живота, с присъствието на исторически оптимизъм, като начин на изразяване. В „Уязвимост“ има творби, които би трябвало да отпаднат. Сред тях са „Созопол“, „Безкрайност, спираща дъха ти“, „Не те познавам, поете“, „Атеистично“.

Представените ръкописи отразяват състоянието на най-младата ни поезия. Би трябвало да бъдем по-взискателни към идейната ангажираност на младите литератори.

ДИМИТЪР ПАУНОВ - консултант-ръководител на секция „Белетристика“: По древна традиция сме снизходителни към младия автор, оценяваме текстовете му с общи приказки за образи и художественост, даваме му общи съвети как да държи

писалката и да обобщава философски, обясняваме му, че го очаква дълъг и криволичещ път. И този път авторът трябва непременно да извърви.

В случая, рецензентът няма да се отклони от традицията. Ще се опита единствено да бъде по-конкретен при оценката на отделните текстове - не разкази, защото болшинството от представените ръкописи не са стигнали дотам - и да не бъде толкова снизходителен, сякаш се отнася не до студенти-литератори, а до олигофрени.

И така: Алек Попов е напълнил дебела папка с разкази и новели под наслов „Лунапарк“. Че авторът е неопитен, това не е беда. Бедата е там, че персонажите му нито веднъж не стигат по-далеч в желанията си от това да имат пет лева в джоба и да седнат в ресторант. И у рецензента се прокрадва съмнението, че това вероятно е и тавана на авторските въжделения - няма дистанция между него и мечтите на героите му, няма оценка и самооценка, няма ирония. Текстовете са твърде сурови и като литература, и като мислене. Не е зле също, Попов да поправя печатните грешки, когато представя ръкопис и да слага пълен брой страници.

Конкретно в представените разкази и новели: „Подаряваме ви“ е история, където авторът се опитва да изведе образа на света и накрая го извисява над тривиалното, само че извисяването е художествено неубедително. „Ще ви върна пролетта“ - Попов остава като мислене до наивитета на персонажа си. „Викач“ - прологът е ужасно приповдигнат, средата е безизразна, във финала е същата недоизведеност, както в „Подаряваме ви“. „Колективно“ е на средношколско равнище. „Да не лъжа“ - ненамерена изповедна форма. „Думите долитат от сцената“ е най-доброто в папката. Там за първи и последен път се среща намерен и реализиран художествен детайл и той звучи така органично, както би било редно да е навсякъде. Става дума за момчето, което се навежда да целуне госпожицата и… си завързва обувката. „Улица в края на нощта“ - наивен финал. „Състарявате ме“ - просто е слаб. „Голи раци“, няма история. „Чакалнята е на гарата“ - само състояние. „Момичето още плаче“ - наивен паралел между лентяй и работници. „Дънковият ангел“ - познатият у всички млади автори разказ за млад автор. „Глупави неща“ е прилично разказан, но е тривиален като сюжет. „Кафеени съдби“ - това е слаба история за слаб поет, същото се отнася и до следващите две миниатюри. В „Клетъчни структури“, „Вдън земя“ и „Нощта на падащите звезди“ срещаме крайно непознаване на материала, който авторът използва за разказите си. „Лунапарк“ -

само началото е интригуващо. „Гнила шума“ пък е неубедителен в завръзката и в самоубийството накрая не е намерен верен тон.

Това са общо взето горчиви оценки, но рецензентът смята, че потупването по рамото е работа на роднините, не на рецензентите. И когато говорим за потупване, трябва веднага да се добави, че следващата папка в купчината всява надежди „Проскубано слънце“, сборник разкази от Мария Митева.

Авторката има чувство към точното изречение, има точно око за наблюдаване. Като начало тези неща стигат - а липсата на художествено осмисляне и завършеност на историите, които разказва, трябва тепърва да се постига. Тези неща, вероятно, са въпрос на липсващия духовен и професионален опит. И искам веднага да съобщя, че входните изречения на болшинството разкази са респектиращи - излиза, че авторката е усетила значението на първата дума. А това вече е нещо!

По-конкретно: „Ритуалистът“ е грамотно построена история, но наличието на твърде много просяци я разрушават, усеща се преиграност. „Хамалка на гарата“ - добро начало, неубедителен финал. „Проскубано слънце“ - познатото вече добро начало, следва тривиална ситуация с вътрешни монолози. „До тях съседът“, е добре замислен, но ненаправен разказ. „Пазете ми чадъра“ е слаб, неубедителен фейлетон. „Дърво без сянка“ и „Пауново перо“ са просто слаби. „Не хвърляй камък“ - диалогична форма - не се е получила. „Копче за ръкавели“ - блестящо първо изречение рисуващо лаконично цялата ситуация, самата история е интересна, но елементарният диалог разваля всичко. „Блуждаещ огън“ не е станало история. „По-полека, граждани“ - има лековат финал. В „Честит осми март, скъпи“ и „Черна мида“ - историята не надхвърля сюжета, нещата са още по-слаби в „Своеволие“, който направо не е станал. „Крадецът“ е един от най-добрите в папката, описанието на жените в самолета е отлично, от вица - в литературния смисъл на това понятие! - може да излезе добър разказ. „Чаената дама“ е с интересен финал, където друг поема вината за убийството. „Никаква“ - диалогичният разказ изисква друг диалог. „Какъв скандал“ е фейлетон. „Поне една мръсна думичка“ остава единствено с интригуващото си заглавие. Двата последни текста „Александра“ и „Здрачава се“ са най-сериозните като замисъл и концепция, но им липсва артистичност, стресната от сериозността им, авторката става дидактична и скована.

Тодор Костадинов изглежда най-опитен и най-плодовит от тримата автори. Усеща се сигурност, дори професионализъм, за съжаление обаче авторът си остава журналист. И журналистическата обиграност му прави лоша услуга. Разказите му и целият роман „Софийско жителство“ приличат на дневници с дидактични авторски монолози - няма белетристика, няма внушение, полусенки също няма. Романът „Софийско жителство“ е доста дебел за млад автор, и както може да се сетим, в него срещаме момчето от провинцията дошло да превземе София. И както пак ще се сетим, героят накрая се завръща в родния си град.

По-конкретно: още първата среща на героя с друг персонаж, корейски студент, е изпълнено с вестникарски монолози на автора (стр. 11). Следващата му среща, с бившата любима Мариана, е като всяка среща от този вид, Костадинов не е намерил нищо свое да добави към ситуацията или диалога (стр. 18). А още първият контакт на провинциалното момче с европейския стандарт, ни убеждава в духовната му ограниченост (стр. 28). Рецензентът просто не може да разбере, как момчето с подобен потенциал, лишено абсолютно от обаяние - поне в текста такова не личи! - може да има подобен успех сред жените. Те просто рухват, когато го срещнат и чуят пет от крайно обикновените му размишления.

Трябва веднага да добавя, че първата част на романа има и сполучливи сцени: двамата заключени в библиотеката е отлична находка, провалена от безконечния диалог и липса на какъвто и да било драматизъм (стр. 37-48). Сцената с кражбата на суджука (стр. 70) и рестото за кафе в НДК, са също отлични (стр. 80). Но авторът не ги осмисля достатъчно като белетристика, не използва възможностите им да развива героя си като характер - героят му през целия роман остава сякаш един и същ на ръст. И разказва предимно несбъднатите копнежи на автора за руси хубавици с автомобили волво (стр. 53-59), и богати вдовици със собствен апартамент и малко име Петя (стр. 103-108). Повтарям, цялата първа част прилича на дневник, в който на една разказна плоскост са реалните преживявания на автора и неговите съновидения.

Основата на романа обаче е другаде - любовната история на авторовия двойник и най-богатата и красивата сред участничките - Силвия. Тя разполага със ситроен и говори френски, и живее край Докторската градина. Две трети от текста са разговорите на младите влюбени, но рецензентът отказва да разбере, какво тази фемина харесва у героя. Той обяснява познати неща по познат начин и в най-

неподходящ момент. А сцената със смъртта на Силвия (стр. 273) просто не е станала!

С една дума: за автора романната форма е още далечна, развиването на характери и ситуации не му се отдава. По-тревожното е, че в разказите проблемът на Костадинов остава същия: „Пред оградата…“ има финал на вестникарска статия. „Слово за баща ми“ е журналистика, там липсва каквото и да било лично чувство. „Миг“, въпреки посвещението на Добри Жотев, остава гола декларативност. „Добре дошъл…“ - неубедителна художествена история. „Какво става с ръцете ти…?“ - позната казармена история, но най-добрата от представените. „Моята вечна улица“ е спомен, не разказ. „Писмо до жена ми“ и „Нова година“ не вълнуват никого.

От тримата представени за рецензиране автори, рецензентът отдава предпочитанията си на непознатата Мария Митева. Според него Митева има око за света и за думите, което вече е нещо.

РУМЕН БАЛАБАНОВ - консултант-ръководител на секция „Хумор и сатира“: Стиховете на Силвия Михайлова са далече от традиционните съвременни образци на сатиричната поезия. По-скоро това е лирика с дискретни иронично-сатирични полутонове. В това отношение най-добри са стихотворенията „Въпрос“, „Тръгване“, „На Петя“ и „Фрагмент“. Не е задължително авторката да върви по пътя на сатиричните внушения и метафори и без това нейната сила е като че ли в „драматичната“ поезия, но усетът й към ироничното неминуемо ще й помага, ще бъде ключ за читателя при дешифриране на поетичните послания.

Пламен Миронов се е захванал с трудна задача. Към хилядите остроумни и мъдри „мисли“ да прибави и свои. В повечето от предложените „Изречения“ авторът е успял. Особено в раздела „Времена, нрави, жени“. Съвсем нормално е разбира се, в този вид творчеството да има неравностойни моменти. Така е и в представените „изречения“. Но авторът има сили за още по-голяма прецизност, която е абсолютно задължителна в тези кратки форми. Бих му препоръчал по-често да минава през „редакторското“ сито на ежедневниците и списанията.

Стиховете на Жасмина Цокова са 19, подредени в две части. По-близо до жанра лирико-сатира са стихотворенията от първата част - „Малка истина“, „Епитафия“, „Театър“, „Почистване на сърцето“. В останалите произведения надделява малко претенциозното желание за мъдрост и поучение. Жасмина Цокова има усет към ироничното и не трябва да бяга от него в стиховете си. Това

чувство само ще й помага в разкриване сложната душевност на съвременния човек - тема, която видимо й е близка.

Емил Николов предлага епиграми и изречения. За раздела „Дума-хума“ няма да говоря, тъй като за мен това „словотворчество“ засега се е изчерпало с опитите на Радой Ралин. Емил Николов има успехи. Трябва да бяга от констатацията лишена от остроумие и парадоксалност. („Съкращаване на срока“ - „Всяко чудо за три дни - от ден до пладне“). Определени попадения има и в раздела „Пародии по автори“. И на него бих му препоръчал по-чест контакт с редакциите.

Повечето от стихотворенията на Людмила Джонева издават пристрастие към иронично-сатиричното като начин на възприемане на света. „Ателието на делника“, „Ритуал“, „Произшествие“, „Метаморфоза“, „Признание“, „Нещо като изповед“. Там, където поезията й е лишена от ирония и парадокс, мисълта й веднага се оголва и става тезисна - „Алтернатива“.

Никола Кицевски предлага опит за комплектуване на разкази под заглавие „Средство против косопад“ (нещо като рамка на събраните разкази). Тук не е успял. Успехите му са в разказите, в овладяното на много места чувство за значимост на таланта, за изненада и обрат.

Такива са фейлетоните „За хляба“, „Облагородяване“, „За магаретата“, „Царски работи“, „Прираст“ (които, според мен, са годни за печат). Дори в „учрежденския“ си фейлетон „Съдба“ той намира финал, който спасява иначе многословния „сюжет“. Там, където авторът затлачва с думи идеята си и успехът е по-малък - „Велосипедът“. Авторът би трябвало да продължи търсенето в парадоксалното („Кражба“), където, струва ми се, го чакат успехи.

В автора има много потенциални възможности и мисля, че е време активно да печати (или поне да предлага своите произведения), за да може те да застанат пред съда на масовия читател, а може би и на литературната критика.

В областта на поезията, предложените стихотворения показват плахи опити за използване на ироничното и сатиричното, едва ли не като подправки в творческата кухня на авторите. Това все още не са произведения, които заявяват категоричното присъствие на авторите към такъв начин на мислене.

В областта на епиграмата и афоризма авторите показват видими постижения. Останалото е много работа и творчески находки.

В прозата Никола Кицевски, лично за мен, е едно откритие, на което се радвам, и му пожелавам близки успехи.

БЛАГОВЕСТА КАСАБОВА - консултант-ръководител на секция „Поезия“: Общото впечатление от разгледаните седем ръкописа е, че авторите им притежават поетично чувство, но все още тематичните и проблемните търсения са в областта на строго личното. С малки изключения - Пламен Мавров и Стефан Кулев - все още не успяват да се домогнат до по-значителни обобщения. Липсва им определено социален и нравствен патос. Стихотворенията са претрупани с метафори - и където трябва, и където не трябва - утежнени словесно и все още доста неизгладени, както външно, така и вътрешно. Младите поети - в представените ръкописи - страдат непрекъснато, те са страшно, убийствено самотни и много често желаят смъртта. Мисля че със самотата и смъртта малко се прекалява. Рисуват се страшни, почти апокалиптични картини и човек с по-слаби нерви може и да затвори ръкописа. Като типичен пример мога да посоча стихотворението на Иван Кръстев „Принцеса Брамбила“. Най-подплатени социално според мен (и в по-обобщен план) с повече житейска и художествена правдивост са стихотворенията от втората половина от стихосбирката на Иван Кръстев - „Романс“, „Ослепяха иконите“, „Вечер в стара созополска кръчма“, „Момичето се спускаше“, „Носталгично“ и др., но авторът им все още трябва да работи сериозно върху вътрешната структура на стиха и език.

Елена Алекова е включила в ръкописа си малки лирични „импресии“ свързани с природата и интимни преживявания. Между тях се срещат и по-сполучливи работи - „Щурците опъват слънчевия лък“, „Прегръщат се тревите“, „Дърветата улавят всеки звук“, „Дочу се рев“, „До купчина цветя“, „Обади се глухар“, „От иконите“ и др., но по-голямата част от тези импресии звучат като сентенции, а не като поезия. Младата авторка явно има усет към една по-сгъстена образност. Липсва й все още пластичност и вътрешен ритъм на словото, още по-голяма тематична широта и проблемност.

Цвета Софрониева плаща данък на известна маниерност, съжденията й почти винаги са категорични, без полутонове, бих препоръчала на младата авторка в бъдеще да избягва всякаква показност. И нейните проблеми са чисто лични, предимно любовни. В отделни стихотворения се срещат и хубави идеи и образи - например „Земята протестира“ или поемата „Зачеваща памет“, но те са удавени в

многословие, пресъздаващи картини изпълнени с ужаси, самота, смърт. Както е впрочем и в другите ръкописи с изключение на Пламен Мавров, Елена Алекова и отчасти Стефан Кулев.

Мария Анастасова според мен, има поетични сетива, но мисълта й за съжаление не може да се концентрира достатъчно. Имам чувството, че често пъти тя самата не е наясно какво точно иска да каже. Общото настроение на нейния сборник е мрачно, най-често срещан е образът на смъртта, не може да излезе от рамките на личните си вълнения и преживявания. Авторката обикновено започва стихотворенията си с интересен поетичен образ, а после го разпилява, загубва го в потока на думите или не знае какво повече да прави с него и набързо го тиква в лапите на смъртта или самотата, долавят се отделни нотки на хленч и оплакване. Срещат се разбира се и по-сполучливи творби - „И пада нощ“, „Пътуване“, „Надежда“ и др., но те съвсем не са достатъчни.

И при Ирена Теодосиева по-голямата част от стихотворенията са изградени върху любовните преживявания на лирическата героиня. Авторката има усет за метафора, за по-избистрена образност и там, където е искрена, се е получило сполучливо произведение - „Последните усмивки бавно гаснат“, „Подай ръка“, „Тази нощ остани“ и др. И тя, за съжаление като повечето от разглежданите автори, е в плен на ужаса и болките. Просто да се чуди човек откъде тези хора набраха толкова много и толкова непоносими болки, кошмари и ужаси, човек би помислил, че живеят в предизподнята. Без страдание, разбира се, не би могло да съществува поезия, но и то, както и всичко друго, трябва да е истинско, да е изведено от строго личното, да е далеч от маниерността, подражанието, от литературщината.

От разгледаните седем ръкописа с поезия мога да отделя два с по-високи идейно-художествени качества, ръкописи, които представят авторите си в една добра светлина. Това са ръкописите на Стефан Кулев и Пламен Мавров. И двата са излезли от личните си преживявания и в известна степен са достигнали до някои социални, нравствени и общочовешки обобщения.

Стефан Кулев има интересни идеи, граждански позиции, способност да гради образи, да създава атмосфера в творбите си, но все още трябва да избягва всякаква декларативност - прокрадваща се тук-таме в отделни стихотворения - „Тема за стихотворение“, „Венера и Марс“. Струва ми се още, че стихът е доста претрупан, а езикът се нуждае от прецизиране. Ръкописът „Нощна смяна“ прави

много добро впечатление и още малко усилия са нужни, за да добие едно добро равнище.

Според мен най-завършен (разбира се, с някои допълнителни преработки, главно в художествено отношение) е ръкописът на Пламен Мавров „Изкачване по вода“ (струва ми се, че в заглавието се прокрадва известна маниерност). Младият автор има сетива, както за социалните, така и за по-интимните проблеми на човешкото битие. Стихът му, там където не е усложнен, се отличава с вътрешен ритъм и пластичност, метафоричността му не е самоцелна, както у повечето от разглежданите автори. Поетическите му качества в широтата на проблемите залегнали в отделните творби, издигат идейно-художественото му равнище. Препоръчвам го за награда.

ВЕСЕЛА ЛЮЦКАНОВА - консултант-ръководител на секция „Белетристика“: От четирите ръкописа на четиримата студенти, представени ми за рецензиране, открих един завършен ръкопис, готов за печат - на Васил Люцканов. Приятна е изненадата от новото име - Пламен Дойнов, от новите срещи с разказите на Детелин Вълков и Румен Йонков. Общото в тях е зрелостта и пластиката на изказа, образността на езика, въображението и стегнатата композиция, на места находчив диалог и умение за фабулиране. Търсените и намерени проблеми в прозата им са от тяхното житие - по-малко или повече, е застъпена отговорността на младия човек в обществото, установяване на една нова нравственост, стремеж за разграничаване на вплетените едно в друго добро и зло, избор на пътищата за себеутвърждаване, иронична себеоценка на постъпките, заклеймяване на еснафството и равнодушието. Художественото претворяване във всеки от разказите повече или по-малко свидетелства за наблюдателност, психологизъм, познаване на детайла, за търсене на свой ъгъл, за по-сложно или по-просто разкриване на човешката същност. Онова, което не достига е изясняване на гражданската позиция.

Като най-зрял и най-социален от четиримата автори се откроява Васил Люцканов. В неговия сборник от разкази и новели, става дума за онези синини - обиди, грубости и огорчения, които си нанасяме понякога без да се замисляме. Младостта като че ли по-леко съхранява оптимизма и доброто в себе си, убеждава ни авторът, но най-неочаквано допълва, че горчилката от младите години не се е разнесла, напротив, тя се е всмукала, незабелязано е рязала нещо, излязъл е оток,

станала е синина. И човек го заболява и всичко отново се изпречва пред него - и лошото, което е получил, и лошото, което е сторил. На крехките везни на тази морална дилема, героите претеглят своя бъдещ оптимизъм, своята отговорност и честно отношение към живота и хората.

За разказите на Пламен Дойнов, освен поетиката, която грабва веднага, най-характерното е, че са завършени и се запомнят с неуловимата деликатност на преживяванията на героите. „Танцувай, когато вали“ е от най-хубавите. Много добри разкази са и „Раздвоението“, „Сто хилядите жени на Рачо“, „Така правят хората“, „Не са същите“. Авторът умее да изгражда характери, да създава атмосфера, да улавя състояния. Да ни развълнува, да ни убеждава, че героите му са живи хора с истинско човешко поведение и пориви към чистотата и красивото. При прочита на ръкописа му се осъществява срещата ни с дарование, което след време ще ни изненада с тънък психологизъм и майсторство.

Детелин Вълков продължава да пише непретенциозно, искрено, спонтанно. Той е мечтател, тъжен от заобикалящата го действителност, която непременно ще поиска да промени. От първата ми среща с негови творби си спомням разказите „Златната рибка“, „Зелено № 4″ и „Залези в четвъртък“. Сега се налагат „Играта“, „Две гъвкави пантери по тротоара“, „Таксиметър“, „Кучето“. „Крачка до върха“ е най-завършеният, най-силният разказ, докато в другите все още се забелязва някаква ескизност, улавяне на едно определено състояние, често граничещо до сантимента, но не сантимент, образи, предадени с няколко щриха, все едно от ръката на художник, с усмивката или тъгата им, картини, отразени сякаш във вода, приглушена болка. Кратки и неуловими мигове от живота на хора, с които авторът се среща и разминава. Има още какво да се пожелае, но втората среща е по-силна от първата, по-категорична, а това е вече развитие.

Втора е срещата и с Румен Йонков с неговия „Нощен крал“. При този млад автор въображението владее изказа, а философията оцветява прозата му. Той умее да се дистанцира от жизнения материал. Има няколко напълно завършени разкази, докато в другите не е намерил опора, люшка се между есето, уловения миг, изблика на неовладяната докрай идея. Но заявката му в прозата е сериозна и убедителна. От първата среща помня „Нощен крал“, „Галоп в телефонната будка“, „Часовников механизъм“, „Следа нагоре“, „Червено, жълто, зелено“, разговаряли сме за тях. Навярно авторът ги е преработил. Те пак се открояват, допълнени вече от

разказите „Вещица в началото на зимата“, „Тогава го стиснах за гушата“, „Кръговрат“ и „Помен“, по останалите има още да се работи. Румен Йонков си служи с много метафори, пластичен и неочакван е дори в несполучените „разкази“. Владее иронията, иносказателен е, предизвикателен е. А това е обещание за бъдеще.

От четиримата автори като най-цялостен и най-завършен предлагам за награда Васил Люцканов.

1986 година

ВЕНКО ХРИСТОВ - консултант-ръководител на секция „Поезия“: Общото впечатление от представените творби е твърде противоречиво. От една страна сме свидетели на завидна поетическа култура, на умение за организация на художествената идея, а от друга - на общо взето маломащабност на тези художествени идеи, на снижено гражданско самочувствие. Разбира се, петимата представени поети са твърде различни - и като натюрел и като темперамент, пък и в тематичните си и стилови предпочитания. Но това не може да потули онази неудовлетвореност на читателя, който не вижда в идващото поколение онези ярки платформи, които характеризираха някогашните студентски набори, и които оплодиха пътя на съвременната българска поезия.

Може би, най-далеч от тази обща характеристика е Орлин Дянков. И в случая нямам предвид само тематично насочени към определена социална ангажираност стихотворения като „Умори ли се вече?...“, „Музикант“, „Господа, комедията свърши“, „Аутопсия“, „Разминаване“, „Евангелско“ и др. Една гражданска развълнуваност прозира и в другите негови творби, обърнати към философско-мирогледни размисли или пък към трепетите на интимния свят. Орлин Дянков пише в рамките на класическата строфа - четиристишия. Строгата форма е своеобразно изпитание за дебютната, но нерядко тя се превръща в бариера за развитие на образа или идеята. Затова и ставаме свидетели на банални рими, на недоизведена образност, на еднообразие в ритъма и стъпката. В този смисъл Дянков не реализира докрай своите възможности, вмества се в щампата и някои сполучливи находки не намират своята цялостна реализация. Поетът все още не умее да си служи с онази многозначност на думите и образите, която е необходимо условие за многопластовостта на лириката, за нейното богатство. Дори спонтанността понякога е скромна от търсената и намерена, но неограничена дума, която разкрива мисълта, но не я отстоява поетически. Според мен, този поет има

твърде много да работи, за да стигне до стадия, когато функционалността на поетическото слово, както и на единната образна система, ще отстояват освободено и непринудено поетическата му инвенция.

Доста по-различен е Валери Димитров. При него е налице стремежът за изграждане на своя метафорично образна система, която не е ограничена от строга строфа - пише в свободен стих. (Малкото изключения като „До всички адреси“ и др., остават до известна степен нетипични за поезията му). Интересът на поета е към философско обхващане на актуалните екзистенциални проблеми. И той има свои находки в това отношение. За жалост, нееднократно се чувства, че идеята, която третира, е над силите му - и като концепция, и като реализация. За сметка на това Валери Димитров се очертава като роден пейзажист, който осмисля цветовата гама в своите стихове, макар и още да се чувства известна несръчност. Засега е по-силен в импресията - „Нечакана“, „Носачи на усмивки“, „Листопад“. Там той е по-органичен и по-изведен, поетическата му система разкрива автентичен, неподправен поет. От друга страна е хубаво, че той търси своето истинско „аз“ в една гражданска насоченост, макар че още е пред стадия на себеоткритието. И именно в тази палитра най-ярко изпъкват неравномерностите на осъществяването. Но във всеки случай Валери Димитров е надеждно дарование, още повече, че най-последните му творби говорят за едно правилно и перспективно развитие.

Жасмина Цокова ни се представя с два цикъла - единият е интимно-лиричен с тенденция към философско извисяване („Нишка“), а другият - сатиричен („Песничка“). В първия цикъл интересното е емоционалното богатство, умението да прелива от интимна нежност към себеирония, от размисъл към чувство. Образността е оригинална и в нея откриваме интересни поетически находки, усетът за парадокс е автентичен. И все пак, такъв вид сложна поезия все още не е по силите на Цокова. Тя има тепърва да избистря и организира метафорично образната си система, да обогатява конструкцията на стихотворението и да уплътнява интересната поетическа идея. Недоизползвани остават възможностите и за музикално ритмово осмисляне на тази идея. Онова, което досега показва, е все пак добра основа. Колкото до сатирата й, тя засега е твърде неравномерна. Поетесата все още се лута между условната сюжетност и пародийността. Няма място за съмнение, че има усет, (който на моменти е намерил и своя реализация)

например в „Театър“. Но и тук е още на стадия на търсенето, независимо, че и то е интересно („Вариации“).

Диана Алдинова е още на кръстопът - между спонтанно-ученическото и интелектуалното, (в което, за жалост се промъкват и някои книжно-литературни примеси). Интересното при нея е възможността да предава сензитивното на читателя. Но това очевидно още не е достатъчно, защото все още й липсва концептуална цялост, а и образна система, които са предпоставки за организация на художествената идея. Бих я посъветвал да поработи още малко в сферата на импресията, за да овладее своята автентичност, а едва тогава да премине към философско-мирогледни обобщения. Защото нейната сила е в спонтанността и на нея следва да се довери.

Мария Каро в своята стихосбирка-ръкопис „Дневна луна“ е също така недостатъчно равномерна, макар че при нея има по-изработен личен почерк в поезията. Това личи особено там, където тя търси идеята в литературен първоизточник (посвещенията на Хосе, на Хайдегер и др.). Там именно забелязваме възможностите й да претворява с поетическа простота сложността на идеите си, да им намира художествен еквивалент. Но нерядко се увлича в многословност, понякога дори напластява образи, които се повтарят и дават постигнатото. В най-добрите работи поетическата култура е претопена в индивидуалната самобитност, но понякога и тя плаща данък на книжността (например „Дневна луна“). Мария Каро трябва да работи на основата на концентрираните си находки (например „Жена“), а да не се подлъгва от многозначните възможности на чужди образи. Иначе по отношение на формата, вече е достатъчно овладяна.

Валентина Йотова е твърде различна от всички останали (а и от болшинството млади поети) със своята изключителна виталност, с неподправеността на емоционалните изблици, със смелостта да извежда изповедно своите чувствени вълнения. Именно този неприкрит хедонизъм, съчетан с болката на нарушената хармония, на несъразмерностите, подкопаващи красотата, обединяват двата й цикъла „Жена на прозореца“ и „Пепел от рози“. Кипящият живот на цялата й поезия компенсира отсъствието на значими граждански и социални теми. В тази си изява Валентина Йотова е единна и завършена. Художествената й система е плътна, разкрива се неподправеността на едно младо дарование, което впечатлява. Това не означава, че всичките й

стихотворения са равностойни, някои дори поставят под съмнение своето място (например „Носталгия“). Но във всеки случай това е единственият от петте ръкописа, който е вече стабилна основа за книга и следва да бъде предложен на вниманието на издателите.

Именно тези съображения ме карат да предложа на вниманието на журито ръкописа „До поискване“ от Валентина Йотова, като конкурентноспособен за голямата награда на Прегледа. Независимо от някои недоосъществявания и сравнително еднопластовостта в идейно отношение.

Конкретните си забележки по отделните ръкописи ще изложа устно, по време на консултацията с петимата поети. В случая съм длъжен да отчета, че представените им ръкописи, независимо от уговорките по тях, показват наличие на дарование и поетическа култура, така че сред тях не открих безнадежден случай. Главните ми възражения са глобални - повече гражданска активност.

ПЕТЪР АНДАСАРОВ - консултант-ръководител на секция „Поезия“: Трябва веднага да призная - с радост пристъпих към запознанството си с поетическите творби на тези млади хора. Запознанство донякъде, защото автори като Георги Горов и Маргарит Жеков са ми известни още от семинарните занятия през лятото в Равда, както и от публикуваните им в печата творби. И да добавя, че лично аз, привлечен от най-характерните добри страни на стихотворенията на Георги Горов, го представих със стихотворение в най-авторитетната страница, посветена на поезията в навечерието на празника на поезията - вестник „Народна младеж“. Консултирах с автора доста негови творби през летния семинар в Равда, запознах се допълнително с други негови творби и смея убедено, и смело да заявя, че това е един интересен млад творец, който стъпва уверено в кътчетата своя територия, носи свои теми и вълнения, търси свои поетически изразни средства. Хубаво е това, че в по-голямата част от стиховете му присъства и авторът с неговите тревоги и възторзи, но и нашият съвременник с неговите проблеми и душевни дълбочини. Това е един факт, който за съжаление не може да се отбележи при мнозина от най-младите. Донякъде е естествено, защото младият човек търси преди всичко измеренията на собствения си духовен ръст, на своите търсения в движението си по кривите на всекидневието, а после, по-късно, със узряването си, се вглежда по-надалече и по-съсредоточено в хората. На Георги Горов му предстои дълго пътуване, според мен с интересни находки и свои творчески открития и пристани.

Защото при него определено присъства творческият огън и заостреният поглед към нещата от живота и към човека на днешния ден. На Георги Горов му предстои едно само, но то е от най-важно естество в творческото пътуване на всеки творец - да овладява „инструментариума“ на словотворчеството, да открива нови страни от съдбата на нашия съвременник и да овладява твърдо собствената творческа територия. Всичко това извежда един ден всеки творец на широкия друм на неизвестността, на успеха. Не се съмнявам, че до него Горов ще стигне късно, ако спре само. А такива симптоми изобщо не се забелязват при него. Той е скромен човек, етично и задълбочено работи под белите бездни на листа, върви изправен с цял ръст през света и често гледа в очи работата си и своите колеги редактори. Вярвам в доброто бъдеще на този млад творец, който сам воюва за него с почтени средства и с творческо усърдие.

Другото име, което ми е известно от по-рано, и което се надявам скоро да се открои сред многото кандидати „за славата“ на поетическото изкуство, е Маргарит Жеков. И с него съм имал вече срещи, както и с негови творби, и негов ръкопис мина през ръцете и през погледа ми по време на летния семинар в Равда. В двата часа на консултация дадох подробни насоки - мои виждания за стиховете му и за бъдещото му развитие, така че сега нямам намерение да се спирам на тях. Повечето от творбите ми са познати. Искам обаче при всички случаи да подчертая характерното за този млад творец - мисловна, сгъстена вглъбеност, концентрация на асоциациите и тематичните акценти, синтезиран изказ, верен, точен подход към темата. Това са неговите атрибути, собствените му черти от творческата физиономия, която ние откриваме (аз ясно виждам). Може би, в бъдещите си творби трябва малко да се поразкрепости, да се поогледа и по-нашироко, а не само да търси до дъно стойности и несъвършенства в човека, което само за себе си е плюс и достойнство в творческите дирения и усъвършенствания на всеки творец. Интересно звучи, носи интересен смисъл и е като една цялостна метафора самото заглавие на ръкописа, който е представил Маргарит Жеков „В задния двор на мечтата“. Вярвам че и със следващите си нови творби той ще ни изненадва с интересните си търсения и намирания на поетически откъслеци, думи и изрази - белези на истинската поезия.

Интересни неща се наблюдават в стихотворенията от ръкописа на Полина Лазарова. Стройна композиция, в повечето случаи спазени навсякъде основните

изисквания на стихосложението, впечатляващи, запомнящи се отделни находки и цели творби със знака на хубавата, на смислената, на готовата за предлагане за печат, поезия. За съжаление - неравностойни са като цяло - има и много добри отделни творби, и по-посредствени, и даже незавършени. Всичко това смущава, не ми дава право да откликна, преди да затворя папката, както само при отделни стихотворения като „Очакване“, „Неосъществено“, „Две чертички тъй печални…“ и други. Навярно и в тази посока ще е бъдещото й развитие. Има много светли неща, интересни - ще повторя - находки, едно по женски емоционално възприемане и пресъздаване на света. Но, също ще повторя, само в отделни стихотворения. А в други като „Тежка порта отварям“, „Дъждовно“, „Гротеска“, „Песен“, има само една игра на думи, търсене на фолклорното начало в личното стихотворение, но неуспешно. Характерът на авторката като човек, като жена и творец издават стихотворения като „Орисия“, „Предчувствие“ и други. Изпълнен съм с вяра, четейки творбите на Полина Лазарова. И тъкмо заради това бих искал да обърне сериозно внимание на работата си над стиха, на композицията и тематичното си разнообразие в бъдеще.

Почти такива са ми впечатленията и от папката със стихове на Галина Енчева. И тя борави сполучливо, на места чудесно, със средствата на римувания класически стих. Има отделни много добри стихотворения, които даже ми звучат познато „Това, което няма да ви кажа“, „Неделя“, „Стъпка сторена“, „На осемнадесетгодишните“ и други. Звучат ми познато в смисъл на известни за читателите стихотворения. Има, има хляб в тези стихове. Авторката е твърде чувствителна към света, измъчват я доста неща у хората и в живота, и тези мъки намират словесни съответствия в мерена реч. Но и у нея се срещат несполуки, което е естествено, по-бледички творби. Значи - трябва да се вдига летвата пред собствените си творчески опити, да се повиши самовзискателността. Знам - това тя ще стори сама, за да е дълго и по-успешно пътуването й.

Още едно име на поетеса - Радосветла Винчева - съвсем непознато за мен. И нейните стихове прочетох непредубедено като към неизвестна авторка, а със светлото очакване за среща с нов творец. Ето и впечатленията ми - какъв хубав куплет: „Ако възторга образ има,/ то беше твоя в онзи миг./ Крадец да бъда лято и зима,/ проби на дявола ухото моят вик“. Това е последният куплет на стихотворението й „Детско стихотворение за възрастни“. Такива неща има доста в

ръкописа. Но само отделни неща. Доста неравностойни са не отделните стихотворения, а отделните стихове и куплети в отделните стихотворения. И, нещо което малко дразни - по мъжки, даже бих казал по мъжкарски звучат повечето от стихотворенията на Винчева. Имаме и такива представителки в днешната млада и не съвсем млада поезия - Ваня Петкова, Миряна Башева, Маргарита Петкова. Но тя е поезия с характер, характер, който има и поетически, словесни съответствия. А тук - тук нещата в много случаи са „извън петолинието“ на женската чувствителност, на женското право за боравене с думите. Освен това - доста обстоятелственост, условности, разказване, пилеене на словесност. Със всичко това авторката трябва да се пребори и да потърси по-точни, по-съвършени посоки за осъществяване на своите теми. Иначе - има поетическо усещане, усет за поетическо творчество. В това категорично ни уверява стихотворението „Пролетни сълзи“, което е просто изваяно!

Съвсем не познавам и Борислав Милев. Изглежда този млад човек е устроен със закваската на философ. Твърде привлекателни, стари и нови мисли откривам в доста редове на неговите творби. Да, редове. Но не мога да ги нарека стихове. Само философски дирения и обличането им в думи, както ти попаднат, не стигат, за да се каже, че това е поезия. Тук-там има проблясъци и отблясъци на малко поезия, точно както проблясва оскъдно слънце сред обилни облаци. Няма я, не присъства, поетическата мисъл в този ръкопис. По този начин стихотворенията на Милев уморяват, думите, толкова много, те препъват и ти се чувстваш като в непроходими храсталаци. Много работа му предстои на този автор. Аз не отричам такова творчество, щом има претенцията за поезия. Надявам се, че авторът сам ще стигне до тези изводи. Иначе - той е умен, явно е това.

Ако интересните находки, метафорични късове и думи, оригиналният подход бяха организирани и всичко композиционно изведено като в стихотворение, творбите на Руси Иванов биха били добра, много добра поезия. В повечето случаи отделните стихотворения имат само претенцията да са стихотворения. От диренето на оригинални неща и оригинални мисли, даже се стига до словесни сплитания и оплитания, в които се губи всякаква емоционалност, изслушва се и тук-там намерения поетически изблик. И - много обяснения! А от другата страна - елементарен, по-обикновен подход с по-обикновени и елементарни поетически средства - „България“, например. Сериозно

трябва да работи този автор, у когото също откривам присъствие на творческо начало.

Без да се разделям с останалите, предлагам за награда Георги Горов и Маргарит Жеков. Благодаря на авторите за срещата ни. И им пожелавам от сърце радости под поетическото небе.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Аз не мога да ви науча как да живеете!

Аз не мога да ви науча как да мислите!

Аз не мога да ви науча как да пишете!

Аз мога да ви науча как да не живеете!

Аз мога да ви науча как да не мислите!

Аз мога да ви науча как да не пишете!

Г. Черняков

Няколко пъти стигах до вратата на втория етаж на Централния студентски дом на културата, който се намира на площад „Народно събрание“ 10, с табелка, на която пишеше: „Кабинет на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“ - ръководител - Георги Черняков“ и не смеех да вляза. Сякаш тя беше бариера към друг свят и само една крачка бе нужна, за да пропадна отвъд невидимата линия. Застанала пред вратата дочувах отвътре гласове, музика, смях, движение на хора. Точно това ме вълнуваше. За мен всички те бяха непознати. Дали щях да намеря там най-после някой, който да ме разбере? Някой, на когото да мога да се доверя?

Една вечер, трябва да е било в четвъртък, тъй като всеки четвъртък имаше сбирки, най-сетне се престраших и влязох заедно с мой колега - фотограф, който ми беше обещал да ме запознае с ръководителя на клуба - били приятели.

Първото нещо, което ми направи силно впечатление беше стая изпълнена с цигарен дим. Все едно изведнъж потънах в гъста мъгла. По средата стояха 7-8 души и нещо разпалено коментираха. В дъното беше сложено, напречно на стаята, огромно бюро, което почти стигаше от единия край до другия. Върху него имаше купища разхвърляни папки, свитъци, писма, листове, пликове, кутии, пакети и какво ли още не, които почти закриваха мъжа, изправен зад него, който разговаряше с някакво момиче. Юлиян ме представи и веднага си тръгна.

Изчаках търпеливо да свърши разговорът. След това Черняков се обърна към мен с извинение. Набързо му обясних къде работя, какво уча, от къде съм и

прочие. Тогава той ме попита: „Много добре, а какво пишете?“ Вълнувах се да му призная сред толкова много хора, които можеха да ме чуят и тихо казах: „Стихове и публицистика“. „А носите ли нещо?“. „Не, но мога да донеса“. „Добре. Трябва обаче да се запишете при една от двете ми сътруднички - Нина или Ваня, а на мен ще дадете всичко, което досега сте написала. Когато чета първият път, изчитам всички творби, за да добия представа за светоусещането на човека, за неговия духовен свят. От едно-две стихотворения трудно може да се разбере неговото развитие. След това ще отделим най-добрите, върху които ще работим. Да видя първо какво ще ми донесете. По-нататък може да помислим и за приемане в Кабинета. А сега, ако желаете, може да останете, за да добиете представа как става това. Тази вечер ще приемаме поет, белетрист, критик и преводач. След малко започваме.“ С това разговорът ни приключи.

Новата обстановка, суетнята, притесненията на бъдещите нови членове, младите хора, които постоянно влизаха и изпълваха малката заличка, мъкнеха столове, пушеха, четяха копия от материали, ме изпълни с нови усещания и ме зашемети. Никого не познавах и се чувствах чужда и излишна. Повъртях се, погледах през прозореца, приемането се бавеше, никой не ми обърна внимание и реших да си тръгна. Знаех че отново щях да дойда в другия четвъртък.

Повече от половин година посещавах редовно всяка сбирка на Кабинета, докато един ден Черняков ми предложи да му стана сътрудничка, за да му помагам в работата. Ваня Шиндарова завършвала образованието си и заминавала за Плевен. А Нина Пройкова се прибирала в Пловдив. Съгласих се.

Така започнах - като извънщатен сътрудник. С надежда Студентският дом да ми даде и хонорар. Черняков полагаше големи усилия да убеди директора Семерджиев да отпусне бройка за сътрудник. Подозирах, че и той самият не получава никакво заплащане. Не ми беше удобно да го питам. Затова си мълчах и не го притеснявах. Когато стане. И ако стане. Ако пък не стане, бях готова да работя и без пари. Работата ми харесваше. Бях попаднала на мястото си.

В Кабинета ходех сутрин докъм обед и след работно време, тъй като все още работех в списание „Обзор“ и бях ангажирана от 13-18 часа там. Мина известно време и се отвори възможност да кандидатствам за художествен ръководител на клуб. Имаше курсове за служители от системата за придобиване на документ за преквалификация. Явих се в Центъра за художествена самодейност, където се

провеждаха. Издържах изпита и ми издадоха документ, че имам право да бъда художествен ръководител и да водя литературен клуб. Този документ ме легитимира по-късно на VI републикански фестивал на художествената самодейност, в събитията, които последваха по време на провеждането му.

Всички, които искаха да участват в работата на Кабинета „Димчо Дебелянов“ или да станат негови членове, първо трябваше да дойдат при мен. Посрещах ги, записвах ги в картотеката, разговарях с тях, приемах им творбите, понякога искаха съвета ми за написаното и четяхме заедно, подбирахме заедно какво да представим, записвах ги в списъка за кандидати за приемане и ги подготвях за среща с художествения ръководител Георги Черняков.

Започнах да навлизам в дълбочината на идея, която ми допадна и, която беше много полезна за такива отчаяни, объркани, обезверени, самотни млади хора като мен. Поне така се чувствах тогава и си мислех, че и другите са така. Тази система беше като един малък спасителен остров сред бездната, която безмилостно поглъща, като малък оазис сред пустинята, където душата може да отдъхне преди да продължи през зноя на годините.

Много са българските писатели, които помнят и до днес специализираната бригада-семинар на студентите - литературни творци, членове на студентски литературни клубове, които идваха с нас, заедно със своите художествени ръководители. Няколко години, през есента, студентският лагер „Христо Ботев“ в Несебър, се превръщаше в творческа площадка за размисли, идеи, нови запознанства. Във времето, когато вузовете изискваха задължителен документ, че студентът е бил на бригада, Централният студентския дом на културата и Кабинетът на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“, успяха да издействат от ЦК на ДКМС нашите студенти да участват цял месец в специализирана студентска бригада-семинар с намален работен ден. А издадените им служебни бележки, да се зачитат пред ръководствата на ВУЗ-овете, за да продължат образованието си.

Тук е мястото да кажа, че по мое време, на бригади сме ходили не само в Равда, но и в Силистра, Димитровград, Плиска, Дебелт. Те бяха, ако мога така да ги нарека, „чисти“ бригади. Работи се през деня на обекта, а вечерта е свободна и всеки със своите планове. Ако някой иска да прочете нещо пред всички, посвещава се вечерта на творчеството му. В повечето случаи студентите импровизираха. На тези

бригади с Черняков не стояхме през цялото време. Отвеждахме ги, настанявахме ги и след това се връщахме в София. Когато свършваше бригадата отивахме няколко дни преди края, за да я приключим документално и да раздадем на студентите пари, да се приберат по домовете си.

В Равда не беше така. Беше различно. Оставахме през цялото време, тъй като системата на бригадата вече беше друга. Беше бригада-семинар с проекто-ръкописи, с консултант-ръководители - професионални писатели, с лектори и лекции, с чуждестранни гости… Те идваха с нас, разчитаха на нас и ние бяхме длъжни да ги настаним, да ги обгрижваме, да им разпределяме задачите и пр., и пр. Едни идваха, други си отиваха. Някои идваха за по няколко дни, други - за целия период. Организацията беше голяма, сложна и напрегната. Ангажиментите нямаха край. Възникналите проблеми и недоразумения трябваше да се решават на място и веднага. Отделно програмата по семинари със студентите, отделно ходенето до обяд на полето… Това налагаше да стоим там до края. Дори 3-4 дни след това, за да издадем бунгалата и да приключим със сметките в АПК-то.

Новата система беше следната: в продължение на цял месец, толкова беше продължителността на бригадата, ни извозваха с камиони или автобуси на полето от ранни зори, горе-долу до 12-13 часа. Според това, дали сме си изпълнили нормата. Беряхме чушки, грозде, домати, бадеми - каквото ни кажат. Събирахме продукцията в чували или щайги и ги товарехме на ремаркета. За всеки студент имаше определена норма и докато не я изпълни, нямахме право да си тръгнем от обекта. Прибирахме се. Обядвахме в огромния стол на студентския лагер и до 17 часа бяхме свободни.

От 17 часа, започваха творческите занимания по предварително подготвена, организирана и синхронизирана с културния отдел на Градския съвет в Несебър, специална програма. В църквите и по площадчетата на древния град откривахме изложби на студенти от Художествената академия, (канехме да участват в работата ни по няколко от Академията и от ВИТИЗ), изнасяха спектакли студенти от Театралната академия, четяха се стихове. А след това се връщахме в лагера и продължавахме рециталите до късно вечерта, на брега на морето, на огромната тераса на централната сграда в лагера или на поляната между бунгалата.

В програмата ни бяха включени и семинари с консултант-ръководители върху проекто-ръкописи по жанрове. Разпределени по бунгала, групите се

усамотяваха и обсъждаха представеното творчество. Тези семинари бяха единствени по рода си и бяха свързани с политиката на Съюза на българските писатели и издателство „Народна младеж“ за подпомагане на младите литературни творци в България. На тях идваха лектори от Съюза на писателите. И Николай Петев е изнасял лекция в Равда. Тогава той беше секретар на СБП и директор на издателство „Народна младеж“. Почти всяка година или епизодично, с нас идваха като консултант-ръководители по жанрове писателите Весела Люцканова, Банко П. Банков, Петър Андасаров, Георги Христов, Румен Балабанов, Венко Христов, Бойко Ламбовски, Йордан Ганчовски и много други.

Когато задължителните бригади отпаднаха, Черняков предложи на ръководството на Централния студентски дом, срещата в Несебър, за 15 дни, да се превърне изцяло в литературно-творчески семинар. По-късно, пак по негова идея, този семинар прерасна в Международна студентска литературна академия „Аудитория“. Той често, полушеговито-полусериозно, я наричаше - Студентско литературно килийно училище „Аудитория“, Подписа се договор с Литературния институт „Максим Горки“, в който на реципрочни начала студенти от там, вземаха участие в работата на нашата Студентска литературна академия в Радва, а български студенти присъстваха на семинари в „Максим Горки“. През 1988 г. в Равда сме посрещали Евгений Сидоров, литературен критик и учен, тогавашен ректор на Литературния институт „Максим Горки“ в Москва. Първите чуждестранни участници в Международната студентска литературна академия „Аудитория“ бяха Вадим Степанцов, Денис Новиков, Виктор Кулле, Модрис Аузинш и др. Въз основа на подписания двустранен договор през май-юни 1990 г., 12 дебеляновци участваха в семинари и литературни четения в Москва и Мурманск. Те заминаха с техните ръководители Георги Христов, Банко П. Банков и Бойко Ламбовски, като в нея влизаха студентите Владимир Старирадев и Анатоли Илиев - белетристи и литературни критици, Ивайло Кицов - журналист, поетите - Елена Грозданова, Магдалена Костова, Мария Гюрова, Аксиния Михайлова, Валери Димитров и Нели Кръстева - фотограф-художник.

На следващата година започна партньорството на Дебеляновското общество с младата литературна смяна на Македония. В поетичната среща „Млада Струга“ участваха Анатоли Илиев, Елена Грозданова, Валери Димитров, а след това в Равда дойдоха Гордана Стойковска, белетрист, председател на „Книжевна младина“ на

Македония, заедно с поетите Сашо Гигов и Сузана Фиданова, Трайче Кацаров, поет и белетрист, драматург на театъра в град Щип, Тодор Йовчевски, поет и белетрист от Битоля, Борис Чавковски, поет и телевизионен водещ, проф. Венко Андоновски, литературен критик, преподавател в университета в Скопие и др. На пЃ другата година повече от 20 млади автори от Македония са участвали в семинари и литературни четения в Равда, Несебър, София, Копривщица и т.н.

Докато съществуваше Международната литературната академия „Аудитория“, в семинарните занятия са участвали с творчеството си общо около 50 чуждестранни студенти, заедно с техните ръководители, и над 20 изтъкнати български писатели - членове на Съюза на писателите като консултанти.

Едва ли бих могла да изброя всичко, което през тези години, в които работех с Черняков, успяхме да направим. Ще спомена само шестте студентски творчески общества, които учредихме и регистрирахме в съда като студентски сдружения с идеална цел. Това бяха: Български студентски писателски съюз, Студентски преводачески съюз, Студентска агенция за журналистическа информация и реклама, Студентско дружество за екология, изкуство и фантастика, Студентско дружество за история, етнос и култура, както и Клуба на младите писатели-студенти „Димчо Дебелянов“ (като юридическо лице). Тези шест т.нар. „съдружници“ бяха обединени в Студентска къща „Аудитория“ - дружество, регистрирано по Търговския закон и, които имаха намерение да издават свой алманах „Аудитория“.

През 1983 година за първи път се запознах с Георги Христов - тогавашен организационен секретар на СБП. Беше времето преди Семинара на младите литературни работници в Кюстендил. Той покани Черняков да им помогне за картотекиране на участниците и за други организационни дейности по семинара. Черняков ме препоръча пред Георги Христов да им помагам и аз. Три дни в салона на СБП посрещахме хора от цяла България. После заминахме за Кюстендил. Там Георги Христов бе ръководител на Щаба на семинара, а аз бях една от неговите помощници.

Беше висок, елегантен мъж, пушеше лула с прекрасен ароматен тютюн. Високоинтелигентен. Пишеше стихове. Бивш дипломат. Бил е завеждащ Консулска служба в САЩ. Владееше перфектно английски език. В негов превод от английски през 1982 година излязоха стиховете на Амрита Притам, събрани в книгата „Капки

светлина“. Работил е в Софийски окръжен съд, в Министерство на външната търговия, в Министерския съвет, в Министерството на външните работи. Преди да дойде при нас е бил отговорен секретар на в. „Литературен фронт“, главен редактор на главна редакция „Международна дейност“ и на програма „Орфей“ към Комитета за радио и телевизия, главен редактор на в. „Знаме на мира“. Знаеше всичко за всички, които работеха и идваха в Съюза на българските писатели. Дясната ръка на Левчев. Винаги бе спокоен, сдържан, умерен, уверен. Увлекателно разказваше най-различни интересни спомени, истории и случки, които е преживял, докато е пътувал по света. Обичах да го слушам. Към мен бе много добре разположен. Когато влизахме в кабинета му в Съюза, винаги ми целуваше ръка.

Веднъж с Черняков пак отидохме по работа при него. Както винаги, настанихме се удобно на канапето. Беше станало нещо като традиция, когато отивахме там, преди да започнем да говорим по същество, Георги Христов вдигаше телефона и поръчваше от кафенето на Съюза да донесат кафе и бял ром. Този ден не беше по-различно, но усещах някакво приповдигнато, притаено настроение у него. Само след няколко минути сподели, че току-що са му донесли сигналния брой на сборника „Поезия“. Показа ни го и ни прочете много изразително, стихотворението на Левчев „Мъгла“. Страшно много му харесваше. И наистина бе хубаво. Каза че Левчев е голям поет и това стихотворение е нов етап в неговата поезия - още по-дълбоко, още по-всеобхватно. Разказа ни, че в САЩ изследвали 40 души, които лекарите възстановили от клинична смърт и ги разпитвали какво са чувствали, когато изпадали в кома, и когато се възвръщали към живота. Всички разказвали едно и също. Чувствали, усещали, сякаш със страховита скорост пътували в тъмен тунел и тук-там проблясвали в тъмнината светлинки. А след това, със същата космическа скорост, се движели обратно. Според него това е основата, върху която е стъпил поетът, за да напише стихотворението „Мъгла“. Черняков пък отвори сборника на стихотворението на Георги Христов и го прочете. Каза му, че е свалил температурата в него. Георги Христов спокойно му отвърна, че щом чувства, че е така, значи е така.

Оттогава Георги Христов стана наш приятел и редовен консултант-ръководител в бригадите-семинари за проекто-ръкописи в жанровете поезия и превод. Идваше с нас в студентския лагер „Христо Ботев“ в Несебър, докато имаше такива бригади и семинари. Самият той беше роден в Несебър. Там, между

бунгалата, срещна и бъдещата си съпруга, с която го запознах лично, тъй като беше в неговия семинар. Винаги с готовност се съгласяваше да бъде и консултант-ръководител в Националните студентски литературни конференции в София. Ръководеше студиото за „Художествен превод“ към Кабинета „Димчо Дебелянов“. За съжаление Георги Христов почина през май 2001 г.

Повечето от студентите, които посещаваха „Димчо Дебелянов“ виждаха моята кьртовска работа, но не се интересуваха и впечатляваха кой знае колко. Мислеха че затова ми плащат. Напротив. Истината бе, че Студентският дом, в първите години, не ми плащаше никакъв хонорар. Работех без пари, на доброволни начала. От 13-те години, в които бях там, само за 5 години ми издадоха документ, за признаване на трудов стаж. Останалото е било без пари, на епизодични хонорари. След години това ми се отрази негативно при формиране размера на пенсията ми. Изгубих 8 години трудов стаж. Но тогава не мислех за това.

В края на всяка година с Черняков организирахме Национална конференция на студентските литературни клубове от София и страната, която завършваше с тържествен прием в ресторанта на Съюза на писателите, на ул. „Ангел Кънчев“ 5, по случай 8 декември - международния студентски празник. На тези творчески срещи канехме не само цялото ръководство на Съюза на писателите, но и ръководството на Софийския университет „Климент Охридски“, ректори на други висши учебни заведения от страната, декани, професори, преподаватели, известни личности, служебни лица от ЦК на ДКМС, директорът на Студентския дом, организационни работници и пр. Това събитие се беше превърнало в традиция. Винаги срещите започваха с встъпително слово на председателя на Съюза към студентите, а завършваха с голямо литературно четене на младите писатели като поздрав към ръководствата. Понякога накрая имаше и танци

В „Бележник“ № 1 съм си водила бележки във връзка с конкретен празник на студентите. Може би съм го записала, заради едно много важно събитие, което се е случило в тази вечер. Струва си да го споделя.

„4.12.1983 г.

Днес от 19 часа ще се състои традиционната среща в Съюза на българските писатели по случай 8 декември - празника на студентите.

В 17,30 часа бях там, защото Черняков ми беше казал да отида по-рано. Него го нямаше. Управителят на ресторанта на Съюза отключи входната врата и заедно

с Васил Ангелов, студент от Пловдив, който беше пристигнал по-рано, влязохме вътре. Черняков до 18 часа не дойде. С Миньо (управителя) започнахме да пускаме по списък приижданите пред сградата студенти. Черняков дойде и събра ръководството на Кабинета да им даде задачи за вечерта. Мен ме сложи на един стол и каза да не мърдам от там. Чакахме до 19,30 часа, когато се появиха и официалните гости. Салонният управител по протокола беше разпределил местата на гостите, кой къде да седне, но Левчев в последния момент ги размести и седна от страната на комсомолските работници. До себе си сложи Черняков, който водеше вечерта, а до него - Станка Шопова. От нея нататък - Близнаков, Вера Мутафчиева, Лъчезар Еленков, Попиванов, двама професори от Софийския университет, доценти, преподаватели, писатели, членове на Кабинета на младия писател към Съюза на писателите, членове на Клуб „Васил Воденичарски“, художествени ръководители от страната и пр.

За първи път виждах отблизо Станка Шопова. Има гладко лице, тъмна коса и черни очи, с дълбок поглед. Няколко пъти погледите ни се срещаха и винаги леко й се усмихвах, за да ме запомни поне по физиономия. Черняков ми беше казал, че искала да се срещне с ръководствата на Кабинета. Дадоха й думата. Тя говори за срещата, за Х-ата конференция на младите писатели-студенти, спомена за новия директор на Централния студентски дом на културата - Генадиев. После започна да говори за Черняков, за неговата дългогодишна и всеотдайна работа с младите. Накрая обяви наградата „Кирил и Методий - Първа степен“, която му се присъжда, като прочете Указ на Държавния съвет за награждаването му, подписан от Тодор Живков. Закачи му ордена с голямо уважение и радост.

После говори Черняков, благодари за голямата награда на правителството, благодари на Станка Шопова, като подчерта своята радост от факта, че някога, като ученичка, той й е връчвал награда за поезия по време на Литературните празници в Сливен, а сега, след толкова години, има честта от свой възпитаник да получи такава голяма награда.

После стана Левчев - и той също като Станка Шопова се развълнува, говори за положителния герой в съвременната литература, даде пример с героя на социалистическия труд, построил 150-метров комин (Георги Карауланов), и понеже с още няколко работници не го завършили за Нова година, останалите членове на бригадата им изпратили бутилка шампанско на върха, защото те там я

посрещнали - работейки. После премина към Черняков като също го посочи за пример на положителен герой, който мълчаливо, трудолюбиво и всеотдайно 30 години работи с младите, помага им в тяхното поприще. Говори за Владимир Башев, за времето, когато са били тримата приятели още от Русе и спомена, че ако той (Башев) беше още жив, сигурно щеше сега да е председателят на СБП, а не той. Нарече Черняков „рецидивист“, в добрия смисъл на думата, защото никога не е мислил за себе си. Навлизал е винаги в най-трудните битки с живота, сякаш сам ги търси. Спомни си, че преди години се оплаквал от болно сърце. Отишъл да се прегледа в Правителствената болница. Когато минавал по коридора, на дъното му забелязал Черняков, който лъскал с голяма, мощна машина новата мазилка. Тогава скъсал изследванията на докторите и си казал: „Не си болен, Любо, отивай да работиш!“ Спомни си и, когато едно време, в Русе, са започнали заедно своята литературна дейност.

Когато привърши, за голяма изненада на Черняков, Левчев извади от джоба си и му връчи ордена „Никола Йонков Вапцаров“. Тогава Черняков едва можа да стане от стола и да се задържи на краката си. Беше пребледнял от изненада и гледаше непрекъснато надолу. Връчиха му и статуята на „Нике“, излята от гилзи на куршуми. Левчев продължи като каза, че преди два дни са се върнали с Лъчезар Еленков от среща с писателя Янос Рицос, на когото също са връчили наградата „Вапцаров“. И понеже Рицос не бил добре, не можел да ходи и трудно говорел, с мъка изказал благодарността, че му дават такова високо отличие с лика на неговия брат по душа, неговият велик пример - Вапцаров. И се разплакал. След тези думи на Левчев проф. Иван Попиванов се обади: „Да, ама Черняков не се разплака“. Видях как Станка Шопова стисна ръката на Черняков и му каза: „Моля ви, не отговаряйте“. Явно фланга на професорите също беше изненадан от това отличие и не закъсняха провокациите.

Последва много дълго литературно четене на възпитаниците на Кабинета „Димчо Дебелянов“ и Клуба „Васил Воденичаски“. Чак до един през нощта. Срещу Левчев седеше Надежда Караджова от Благоевград, която започна да го напада по женски. Горкият, едва издържаше. Георги Христов дойде да ме попита коя е тя. После отиде и му пошушна нещо на ухото. Последваха танци. Много от студентките мечтаеха да потанцуват с Левчев.

И така, в един през нощта, приключихме. Всички се изнизаха много бързо. Останахме последни с Черняков. Той отиде да си вземе палтото, а аз трябваше да прибера всички неща: списъци, списания, статуетката „Ника“... Някой я беше преместил на крайната маса в ресторанта, до вратата. Взех я, но тя тежеше повече от 10 килограма. Помислих си как ли ще я отнесем с останалия багаж. Черняков дойде и му казах да внимава да не я изпусне, че е тежка. Беше пил много малко тази вечер, но от всичко, което му се случи, беше като пиян. Върнахме се да благодарим на персонала и да им кажем довиждане. Излязохме. Навън вече нямаше никой. Тръгнахме към „Граф Игнатиев“ с надежда да хвана такси, но той се върна да провери, дали свети кабинетът на Левчев в Съюза. Явно очакваше да го види и да му каже нещо насаме. Нямаше никой. Навсякъде беше тъмно. Имах чувството, че е употребен и изоставен. Поне можеше Левчев, в тази паметна за Черняков вечер, да го покани за малко в кабинета си или да го откара със служебната кола до тях. Нали са приятели? Спряхме такси и той ме изпрати до вкъщи.

Така завърши нощта на награждаването и празникът на студентите, през 1983 година.

Всеобхватна и трудна за организация беше и работата по реализацията на годишната Национална литературна конференция. От ранни зори до късни вечери с Черняков съставяхме планове; концепции; финансови искания за подкрепа от държавни институции; пишехме писма до художествените ръководители на студентските литературни клубове от страната; писма до Окръжните комитети за отпускане на средства на техни представители; покани до официални лица; съставяхме многобройни варианти на списъци на студенти за четенето, на художествени ръководители, на писатели; варианти на програми; обмисляхме кого, откъде и как да поканим; на тези, които идваха от провинцията уреждахме настаняването им в Студентски град; командировъчни и хиляди други малки и големи задължителни подробности.

През 1984 г. трябваше да се състои VI републикански фестивал на художествената самодейност. По този повод в „Бележник № 1″ от 23.05.1984 г. съм записала:

„Много пъти съм си мислила, че за Черняков буквално важат думите от стихотворението „Жив съм“ на Веселин Ханчев „нажежено е до бяло, всичко в мен“. Впрочем, той често го цитира в разговорите с други хора. И не само него. Цитира и

Вапцаров, и Дебелянов. Но… този ден, сутринта, Черняков замина за Плевен. Понеже има изключително чувство за отговорност, общественост и дълг, не можа да откаже на Хинко Георгиев, когато му се обади по телефона и го помоли да отиде до Плевен, тъй като имали среща с Петко Братинов и те искали той да го представи. Петко Братинов Черняков познава, както той казва, от преди 18 години. Приятели са. Следи развитието му като поет. Освен първата рецензия, която е била от 34 реда, Черняков си е записвал и своите наблюдения от негови стихове и след това. Оказва се, че това, което му е казвал тогава, с времето се е потвърдило. Предишният ден минахме по книжарниците, за да потърсим стихосбирките на Петко. Трябваше да ги изчете и да си направи рецензиите за представянето. Намерихме ги в книжарницата на „Български писател“ - „Привлечен от свещта“, 1982 г., на издателство „Български писател“ и „Насаме с далечината“, 1983 г., на издателство „Народна младеж“.

Имахме много големи проблеми и опасни положения за провал, свързани със Шестия републикански фестивал на художествената самодейност. Това е преглед на литературното творчество на членове от литературните клубове в страната четири години назад. От фестивал до фестивал. Проблемите за провеждането на този огромен литературен форум бяха свързани по-специално с ръководството на Центъра за художествена самодейност, което искаше да си измие ръцете като покани всички наградени по жанрове, заедно с писателските журита, в зала „Фестивална“. Набързо да се изчетат докладите и на другия ден до обед да се приключи. Така щяха да се избегнат разправиите с отделните недоволни творци. За ръководството на Центъра, е безсмислено да се правят семинари с участници и с писатели.

Оказа се, че няма достатъчно пари за заплащане на хонорарите на журитата. Освен това, когато Черняков предложи на Теодосиев (служител и отговорник за фестивала от страна на Центъра за художествена самодейност) да чете като консултант публицистиката, той махна с ръка и каза: „А бе, виж там, ти знаеш, нали познаваш хората, драсни няколко реда вместо мен“. Цялата работа е Черняков да свърши черната работа, да изчете публицистиката, да му я журира, да поеме отговорността пред хората, които са дали творбите си, да се обяснява с тях, след това да му напише рецензията, и накрая да му плати 300 лева за работата, която той уж е свършил. Освен това, когато говориха с Черняков за семинарните занятия

на другия ден от фестивала и Черняков се изпоти да му обяснява няколко пъти каква е ползата и смисълът на тази среща - между участниците и писателите, които са им журирали творбите, - той каза, че нямало помещения за такива семинари. Нямало пари за хотели, командировки, дневни и т.н., освен това не можело за писателите да се прави изключение, тъй като и другите колективи също имали развити системи и щели да се обидят. Въпреки огромната енергия, която изразходи Черняков в този труден и сложен разговор с Теодосиев, не се достигна до никакъв резултат. Тогава реши все пак да покани писателите на среща с участниците в Студентския дом. Трябваше да пита Генади Генадиев. Трябваше писма за наеми, за прехвърляне на средствата от Центъра - за журита, да се изплащат от счетоводството на Дома. Едновременно с това, търси консултант-писателите, които вече си бяха определили наградените. Притесняваше се, че Николай Петев все още не се е върнал от чужбина и няма неговата класация. Обясняваше на всеки писател поотделно какви са изискванията за рецензиите, до кога да ги предадат и пр., и пр. подробности. Беше полудял. Страх го беше да не се провали фестивалът, макар че това беше работа по обем за цял институт, и не можеше да се свърши само от трима души - Боряна Правдева - зам.-секция „Литература“ към Центъра, Георги Черняков - организационен секретар и аз - технически секретар.

Материалите бяха много. Над 2000 души се представяха със свои творби. Още не сме направили сводката по жанрове и страници (не зная дали ще имаме време за това). Обемът беше огромен. Притеснението на Черняков идваше и от друго. Много от хората по окръзи не бяха си изпратили нещата. Имаше имена, които са с ръкописи и книги, а не фигурираха в протоколите. Имаше хора, които той е чел с чудесни произведения, а бяха изпратени сякаш нарочно - най-слабите. Никой не беше спазил регламента. Никой не беше пратил по 3 пълни екземпляра. Оставаха сборници и не изчетени материали в доста жанрове. Като прибавим и положението на Боряна Правдева след смъртта на Янаки Русев (нейният любим), което й блокираше работоспособността; това, че Черняков трябваше да изчете и своите материали за журиране на Представителен кабинет „9-ти септември“ - на Христо Ганов; плюс публицистиката на Теодосиев; плюс сборници и останали материали като папката на Разград - „Творчество за деца“; като се има предвид и хората от Кремиковския клуб, които го преследват навсякъде и няма мира денонощно от тях (особено от Тодор Добрев и Капчин), понеже, освен фестивала,

от Центъра му натрапиха да им оправя батаците и да ги спасява от дългогодишните им травми и раздори; да пише рецензии; да подготви на Боряна Правдева доклада; да направи разбивките на хонорарите за журитата срещу всяко име - какво количество е изчетено, колко рецензии, колко страници, по коя точка от тарифата и т.н., и т.н., си мислех, че толкова много неща не могат да се свършат от обикновен човешки мозък, без да прегрее.

Забелязала съм, че навсякъде му изстискват мозъка и енергията. Така е било и при директора на Студентския дом - Семерджиев. Въз основа на Черняковата концепция, той си е направил разработка и предложение за естетическо възпитание на младежта и го е подписал със собственото си име.

Ивайло Билярски, другият директор на Дома, също му изтиска мозъка до максимум в продължение на две години. Откраднa му идеите и като го преместиха в МНП, отдел учащи, започна да предлага неговите концепции адаптирани за училищната сфера. Освен това, с цялото си нахалство, предлага как да бъде реконструиран Домът, с думите на Черняков, само че сега излизат „уж от неговия мозък като негово предложение“. И продължава да идва в Студентския дом, да слухти и да се интересува, какво става с Кабинета, да предлага познати и на двама ни с Черняков неща, уж се ядосва, че все още нищо не е направено… Ама че дебелокожие! Ако ли не и нещо друго.

Докато Черняков работеше в списание „Художествена самодейност“ като зам.-главен редактор, главният редактор Димитър Гонов му е искал предложения за разширяване и ново конструиране на списанието. После отделни неща е започнал да пробутва от негово име. Добре, че Черняков се е усетил навреме и е престанал да настоява и да дава идеи. Сега, след като е напуснал списанието, всичко онова, което е казвал някога да се направи, Гонов го прави от свое име и държи то да му бъде признато.

Генади Генадиев - нищо че му е възпитаник - също изстисква мозъка му. Не само за конструиране на Клуба, но и за цялостната структура на Студентския дом. Колко разработки, колко предложения, колко варианти на структура на Дома и на новото национално обединение, което включва всички съществуващи сега и до сега Кабинети и клубове на студенти, разработки и на другите жанрове на художествената самодейност в Дома - хора, ръководители, отношения, дипломатически ходове, и всичко това във вид на стотици, а може би и на хиляди

страници, събрани в многобройни папки, съм преписвала многократно на пишещата машина от ранна сутрин до късна вечер, без да ми се плати нито един лев. Впрочем, това ми беше познато още от времето на Лиляна Стефанова, която, без една стотинка, осем години ме караше да й преписвам всички книги (по няколко пъти, заради многобройните й поправки), за времето, когато работех в списание „Обзор“. Явно това е някаква безнаказана мания на некоректните началници, да експлоатират по-слабите и беззащитни техни служители, които не могат да се защитят и да нададат глас, понеже много лесно може да им се отнеме хляба като бъдат уволнени.

Тези неща са „дребни“, но когато имат значение за потърпевшия човек, се помнят и споменават дълго. Дори цял живот.

В тази сложна плетеница от хора и отношения, ние, с Черняков, сме сами. И двамата имаме трудни и тежки семейства. И двамата сме без работа. Аз напуснах списание „Обзор“, той напусна списание „Художествена самодейност“. Но всички хора, които ни експлоатират от сутрин до вечер и ни ангажират съзнанието да мислим как да се измъкнем, за да не попаднем в техните клопки, не ни питат с какво се прехранваме, от какво имаме нужда. Гонят единствено собствените си интереси. Примерът е пресен - повикването му в Плевен - по спешност. Да. Но защо не му плащат пътя? Освен това го притесняват една седмица предварително да не би да не отиде, защото това е Петко Братинов. Като добавим малкото оставащо време до откриването на фестивала и огромната работа, която го чака, изпадаме в ужас, че ще се провалим и няма да се справим. От друга страна Черняков знае колко Братинов е честолюбив, и че ще му се разсърди, без да приеме каквото и да било обяснение. Накрая се оказа, че те всъщност не го викат чак толкова заради Петко Братинов, а да отиде при тях, за да си говорят за фестивала - да му кажат да ги направи „Представителни“. От ОК им били дали къща за Клуба. Трябвало да защитят доверието им. Как ще стане това? Нямат развити клубове по жанрове, нямат достатъчно материали. Тези, които са получени в Центъра са малко, не дават представа за клуба им. Писателите, които са журирали техните материали, не са им дали нито една награда. Това значи, че изобщо не могат да се класират камо ли да вземат категория „Представителен клуб“.

Все пак, Черняков успял да пристигне навреме на срещата с Петко Братинов.

Като се върна се видяхме и той въодушевено ми заразказва за нея. Извади от куфара си тефтерче на нашия Кабинет. Донка Ганева, организационен работник в Дома, ни направи няколкостотин бройки елегантни тефтерчета, заедно с красиви сини папки, отвътре с образа на Димчо Дебелянов и подписи на писатели, учредители и членове на КМПС, за 25-годишния юбилей, който се отложи. Та… вади тефтерчето и ми чете бележките, които си е водил докато е чел книгите на Петко Братинов във влака. Беше доволен, че ги е направил. „Аз си пиша книга за Петко. - каза ми той. - От това, което съм му казал някога, няма да се откажа. Голям поет е. Виж, отгърни само тази книга“. Вземам несмело и отгръщам първата страница. Виждам листче с молив и негов почерк „Насаме с далечината“ или „носталгия по пламъка“. „Но това „носталгия по пламъка“ е много хубаво, направо е заглавие на стихосбирка“. - казвам. - „Той го има вътре като стихотворение, - отвръща ми Черняков. - Отгръщай навътре. Виж!“ Чувствам че иска да разбере моята реакция от това, което е направил вътре. „По-навътре“ - ме подканя. Отварям по-навътре и виждам - книгата е нашарена с неговия молив, все едно, че е правил лабораторна работа на някой студент върху ръкопис. Поглеждам го въпросително, а той се смее. Зачервените му, подпухнали от преумора очи, заискряват: „Не посмях да му искам автограф на тази книга. Щеше да види бележките ми. Щях да го обидя“. Спирам на стихотворението „Горчиви облаци над мен“. На едно място Петко Братинов казва: „Трябва сам да препусна към края!…“ Черняков го е извел с молива и е написал на бялото поле: „писателски (артистичен) нимфоманизъм!“ На следващото е оградил и зачертал с молив като ненужно, излишно „Обичам тялото ти гъвкаво/но тялото не стига./ Ти можеш да танцуваш в храма,/ но не можеш да останеш. /Завинаги не можеш да останеш/ пред иконите на моята обреченост“. Пак е сложил на бялото поле „артистичен нимфоманизъм“. На „Не мога да те мразя аз“ е написал - „Аз“-ът на поета е толкова силен, че е излишно местоимението „аз“. Тук си вдигам главата и се засмивам: „Точно така учиш и студентите. Къде са студентите - къде е Петко Братинов?“. „Чети, чети по-нататък“. По-нататък: „Но аз ще ти простя!“… - зачертал удивителната и продължил с молив „защото“, вместо думата, която е сложил Братинов - „потъвам“ в стиха „И аз потъвам в нея“, той е сложил „И аз живея в нея“. На стихотворението „Изящен лъч през есента“ на стиха „Но жалкото е само, че не вярвам във Христа“, е заменил и станало „Без да подозират, че не вярвам във Христа“. По-нататък в „Свидетели на преживяното“ вместо „Заспиват старите

елини“, го е поправил на „Заспиват мъдрите елини“. В поемата „Синът ми по следата на кръвта“ е направил също няколко поправки. Вместо „Видните нищожества“ е сложил „всякакви нищожества“. Към края поемата е почти цялата нашарена. Отстрани на стиха „Лъвът не се привежда от безсилие“, е сложил дообяснение със стрелка „когато се привежда - също може да не е от сила“. На „И не от смелост лае/ всеки пес“, е сложил дообяснение със стрелка, (когато не лае, също може да не е от: смелост, страх, безсилие).

Най-много ми говори за последната поправка. Тя му е направила най-дълбоко впечатление: „Плакал съм/ над мъртвото врабче върху дланта си.“ - сложил е: „Но убиваш птицата и я гледаш в очите - природна диалектика, хармония или атавистична недостатъчност?!“

„Убива птицата - казва Черняков, като ме гледа в очите, - но сигурен ли е, че птицата, когато се прицелва в нея, го гледа в очите? И защо трябва да убива птицата, за да разговаря с нея? Той може да разговаря с нея докато лети, вместо да я убива. Аз съм за определението атавистична недостатъчност“. „И аз мисля така“ - казах. Беше доволен, че сме на едно мнение.

Посягам към книгата „Привлечен от свещта“. „За тази се оказа, че не трябва да говоря - каза Черняков. - Само дето се изнервих да пиша рецензия в редакцията на Хинко, на една счупена допотопна машина. Трябваше да се съсредоточа, защото бях преуморен, не бях спал две нощи. Хинко ми говори над главата за фестивала и неговите проблеми, отвън служебната кола надува клаксона, вече сме закъснявали. „Хайде бе, братче. Тоя, мой зет няма да ни остави на мира, много е нервен. Ангажирал съм го за шофьор този ден“. Ужас, лудница, - хваща се за главата Черняков и се смее. - Вземи ги прочети - посочва към рецензиите. - Виж там, може да съм пропуснал някои запетаи и тирета, но много беше напрегнато. За цялата тази лудница ми платиха 14 лева и ми откраднаха третия екземпляр, за да го пуснат при тях. Става дума за втората книга. Там казвам някои неща за Петко като го съпоставям като асоциация с Вапцаров, Ханчев, Левчев, който казва, тръгвайки от Вапцаров, че него няма да го вземат на ракетата, като дава чудесно описание на света оттатък, утрешният космически свят на човека. Петко Братинов обаче има свое продължение на тези мисли. Според Черняков, лиричният му герой не чака промяна. Корабът от златната планета никога няма да дойде да го вземе, защото някъде, в пространството, той вече е взривен и звездните поети са взривени на

борда му. Всичко е безнадеждно. Няма нужда вече да разчита на „спешно повикване“. Останах потресена от това, което ми каза. Черняков е много умен и талантлив литературен критик. Как е тръгнал от асоциацията за тримата поети и е извел идеята на Братинов. Като чул анализа, Братинов възкликнал възторжено: „Това е откритие! Черняк, ти винаги си ни откривал! За нас ти си едно и също време. Ние идваме при тебе, получаваме от каквото имаме нужда, ти ни разбираш и ни го даваш. Учиш ни как да живеем, а не как да пишем, защото казваш - „това ви учат в университетите. Аз не създавам таланти, нито писатели, аз само им помагам да повярват в себе си, давам им сили да се борят, да не се отказват, да не се отчайват“. След това се разпръскваме в пространството, - продължил развълнувано Петко - изменяме се, влизаме в борби и ни завладяват страсти, а когато след дългите пътища те срещнеме отново, те виждаме такъв, какъвто те помним и си бил винаги. Непомръднал. Непроменен, и това, което тогава си ни казвал, след толкова години, удивително точно и същото, го казваш отново. Ето, познаваме се от 20 години“… „А, не, Петко - обадил се Черняков - Имаш малка грешка. 1966 година за първи път написах рецензия за тебе. След две години ще станат 20, сега са 18.“ „Ти с твоята точна памет само ни объркваш“ - му казал Петко. „Вземи, прочети да видиш какво съм написал“ - казал му Черняко

И Петко Братинов, и Георги Черняков, вече са преминали в отвъдното, но щом сега си мисля и пиша за тях, значи от духовна гледна точка, така трябва да бъде. Много по-късно, през 2000 година, когато започнах работа в Съюза на българските писатели и по-точно в съюзния вестник „Български писател“, с Петко Братинов станахме колеги. Беше председател на Творческия фонд на СБП. За съжаление той почина през юни 2019 година.

Малко се отдалечих от разказа за VI републикански фестивал, но заминаването на Черняков за Плевен, се случваше точно във времето, когато след няколко дни предстоеше да се проведе фестивалът и беше важно за предаване на напрегнатата, нервна атмосфера по подготовката му.

Благодарна съм на Бог, че ми е влял акъл в главата тогава, да отбележа в „Бележник“ № 1, толкова важно събитие като Шестия републикански фестивал на художествената самодейност. Сега паметта ми нямаше да може да разкаже всичко това с такива подробности:

„25.05.1984 г.

Бързах към дома на Черняков. Александра - дъщеря му - ми отвори и каза, че го боли крак и не може да ходи. Качих се да го видя. Беше заспал. Аля го събуди. „Какво ти е?“ - питам. - „Много ме боли кракът. Пък и тази нощ до 4 часа съм правил справки и съм писал за фестивала материали. Тази сутрин навих часовниците да звънят на 7,30 и продължих да работя. Този фестивал ще ме съсипе. Слез долу, ще дойда след малко.“ Долу, вратата на ателието беше отворена. Светлината, която падаше вътре, беше достатъчна, колкото да създаде атмосфера на покой и размисъл. След малко чух стъпките му. Слизаше по стъпалата. Беше малко приведен и ходеше като замаян. Седна на миндера. Мълчахме. Чаках да дойде на себе си. Очите му пак бяха до кръв зачервени. „Вчера сутринта е била пресконференцията за фестивала. Трябва да се обадим на Боряна, за да разберем как е минала. Намалили са хонорарите за журитата. Ще се изложим пред писателите. Не можем да им платим, както им се полага. Не мога да успокоя Боряна. Викам й, отиди из стаите да потърсиш синята папка с таблиците за изплащане на хонорари. Тя мълчи. Няма да им се плаща на страници, а на рецензии - продължавам. - Доклади няма да има - ще има обзори. Всяко нещо се плаща по различен начин. За кола е едно, за рецензия е друго. Ние ще искаме да им се плати с представени от тях рецензии. Аз съм им изчислил всичко. Не се притеснявай, - й казвам, - намери книжката с таблиците да видим точките и точните суми. Има писатели, които ще напишат по 6-7 рецензии. Това са от 30-100 лева. Средното да им дадем - това значи по 50-60 лева. Заслужават. Изкарали са ги със собствен труд. Никак не е лесно да изчетеш 9-10 дебели папки с материали и да направиш оценка, да класираш. Това е много отговорна работа. Човешки съдби са вътре. И писателите го знаят.“

Боряна вече беше изпратила писмата по окръзите. Оттам трябва да определят по 7 души от наградените със златен медал да дойдат на откриването. „В неделя ми се обадиха от… - продължава той. - „Черняк, моля те, поканете другарката… Разбираш ли, тя е в Окръжния съвет. Всички знаят, че не е никаква поетеса. Но е манячка, ще ни изпобие. Всичко ни зависи от нея. Ако не я наградите, няма да имаме средства и закрила от никъде. Какво да правя?“ - Черняков трие лицето си с длани. - „Как да кажа на Тодор Янчев, например, промени това име или не давай на този клуб бронзов, а му дай златен медал? Ще се изпобият вътре в клубовете. Например от Кюстендил кандидатстват трима средношколци. Бяха в

Кюстендил на Семинара на младите литературни работници. Ти ги знаеш - с Лилкина имаше още две момичета и едно момче. Ходеха заедно“. „Да, спомням си ги“ - казвам, и действително си ги спомних. Все седяха на масата до входа, когато се хранеха в ресторанта и страняха от другите. Почти не създаваха контакти с писатели. Към края някъде изчезнаха. Черняков ме гледа дали си спомням наистина. Вдигам очи и му потвърждавам и с поглед. „Тези средношколци сега се явяват при големите и то конкурират учителката си, която също кандидатства със стихове - продължава той. - Получава се неудобно. Те вече наистина не са средношколци, завършили са, но по-добре е да се представят при средношколците, отколкото при големите, тъй като през тези четири години са били такива. Макар че от миналата година не са. Получава се конфузно положение, вътрешни обиди и неудобства между самите членове на клубовете. Разбираш ли?

Ходих при Генади онзи ден за писмото. Беше и Весела Христова там. (орг.-работник в Дома). Исках да го взема. Тя пак навива старото: „Защо им е писмо? След като са служебни лица може да се вдигне винаги телефона и да се потвърди устно на Коралов, че е съгласен да участва“. „Да, може, казвам, ти си права, обаче нали там, долу, за да се преведат парите трябва в писмото да се напише банковата сметка и сумата, за да знаят къде да ги преведат. Освен това, Коралов, въз основа на това писмо-потвърждение, ще трябва да изготви заповед, че нарежда да се приведат парите на Студентския дом по еди коя си сметка.“ „А, вярно“, - казва Весела. „А Генади е прав. Нали трябва да пусне заповед да изпрати човек до Центъра за художествена самодейност, за да плаща парите на място“. „Добре, - казва Весела, - Черняк, ела следобед ще го направим“. А Генади ми вика, „Черняк ела за малко в моя кабинет“. Влизаме. „Черняк, „онези“ приятели пак идваха. И знаеш ли какъв въпрос ми зададоха: „Другарю Генадиев, имате ли представа, кой от служителите на Дома може да пише доноси срещу вас?“ Аз изтръпнах и в първия момент не отговорих. После казвам: „Ами, всеки, който е след мен може да напише донос“. После се усетих и им викам: „Не, шегувам се. Това е работа може би на някой от обслужващия персонал.“ „А не допускате ли, че може да го прави някой от вашите заместници?“ „А, в никакъв случай! Те са номенклатура на ЦК. Знаят как трябва да се постъпи в такива случаи. Аз не мога да ги подозирам, даже и да е така“.

Тръгваме към Боряна в Центъра за художествена самодейност на бул. „Руски“. Тъкмо се чудехме дали да се качим или да я извикаме по телефона да слезе

и тя излиза от Унгарския център. „Хайде бе, не ме ли виждате? Махам-махам. Закъснявате.“ Сядаме в кафенето, а тя бърза да ни предупреди, че ще ни почерпи с кафе. Тъкмо се нагласихме и, хоп - Теодосиев. Влиза с материали под мишницата. „Черняк, нали ще дойдете с момичето на коктейла след започване на официалната част на фестивала?“ „Да, ще бъдем, но да видим как ще се оправим с хората.“ „Защо?“ - пита Теодосиев. - „Ами защото първо трябва да видим с хонорарите какво ще правим. Сумата, която сте отпуснали, не стига за този обем, който имаме в действителност. Не мога да накарам един писател да прочете 15 пиеси и да му платя като за една пиеса - 15 лева. Това са обемни и трудни материали. Той може да ни осъди.“ „Добре де, каква сума искаш? - пита Теодосиев. - „Аз не искам, - казва Черняков. - Направил съм поименно разбивки, кой колко е прочел. Накарал съм ги да напишат рецензии.“ „Добре - казва Теодосиев, - ще видим как да изплатим още допълнително средства. Но за доклади се дава малко.“ „Няма да има доклади - казва Черняков. - Само на Боряна, организационно-методически доклад ще има. Другите ще бъдат обзори. Например, Матей Шопкин ще направи обзор на поезията. Той познава повечето хора. Ще му избера по няколко неща от всички окръзи - около 30-40, да ги прочете и да напише обзор за развитието на поетичната мисъл в периода между двата фестивала. Или нещо подобно. Сам да си определи темата. Ще му платим за обзор, а не за доклад. Ще накарам например Димитър Паунов да направи обзор на белетристиката и така и за другите жанрове. И трябва да ти кажа, Теодосиев, че ако не успеете да намерите пари, аз лично ще отида и ще разговарям с Андрей Коралов за това“. „А, ще измислим нещо. Ще се намерят пари за това, ама ние какво ще дадем на хората? Утре, в други ден, Боряна ще се премести, ще стане драматург, а ние с тебе ще останем. Издание трябва, издание! - с един редактор, който да е и същевременно методист. Да ходи по окръзите. Да координира и да знае, какво става. Трябва и статут. Сега какво ще им кажеме на хората? Нищо уредено няма. Даже и средствата за такъв фестивал трябва да се поискат от Центъра. Да се направи изданието, да се публикуват най-добрите неща след фестивала, да им дадем методическа помощ, за да знаят как се движат нещата тук и обратно, ние да знаем какво става при тях. А сега връзката е прекъсната. Предишната директорка на Центъра, Ана Тричкова, нищо не правеше за литературната секция. Защото не й беше престижна. За празник и за други официални събития ще излезе някой хор или танцьори, или някоя театрална

сценка ще се разиграе, а писателите? Какъв престиж могат да донесат те? Никакъв. Най-много някоя беля да направят. Каквито маняци има.“ „Така е - казва Черняков, защото нищо досега в този Център не е направено за хората. И дали ще дойдат писателите? Как няма да дойдат! Като им кажем, че ще им платим. С Христо Ганов се уточнихме да издейства Синия салон в Съюза на писателите и по 10 лева на човек за кафе и коняче. Ще отидем в Съюза на заседание и там всеки ще се изкаже. Ако бъде и Левчев, ще е най-добре, но ти знаеш неговото отношение към самодейността. Тогава ще си изясним нещата и ще разберете с какви обеми се е работило и колко всичко това е отговорно…“

„29.05.1984 г.

Днес, в 17 часа, се открива фестивалът в зала „Универсиада“. Сутринта отидох в дома на Черняков. Той вече работеше. Смяташе медалите. Оплака ми се, че цяла нощ не бил спал и с всички тези клубове и произведения на автори не можел да се оправи. Дори имало все още непрочетени материали. Трябвало да ги чете. Не беше направил докладите на себе си и на Боряна. Надяваше се да приключи докъм четири часа следобед. Седнах срещу него и започнахме да смятаме заедно всеки отделен клуб - по медали, за всеки окръг - златен, сребърен и бронзов. В стаята беше така разхвърляно с книги, папки, хвърчащи листа и листчета, кламери, моливи и какво ли не още, сякаш бе минала някаква хала през нея. Седим и работим. Върви много бавно. Налага се да ровим в протоколите. Няма да успеем. Притесняваме се. До 14 часа трябваше най-късно да свърша, за да имам време да отида до вкъщи и да се преоблека официално за откриването. Бързаме, ядосваме се за всичко. Обстановката е нервна. Тръгвам си. Връщам се след два часа и го сварвам бесен. Нищо не сме направили. Всичко по протоколите е объркано и неправилно. До последно проверяваме и поправяме…

Бързаме за откриването натоварени с торби материали, изтощени и влудени от напрежение, нерви и преумора.“

Организационната работа е неблагодарна, трудоемка и всепоглъщаща. Изпива времето и силите на човека. Изстисква го до краен предел. Тя е пагубна за поета, защото изтощава ума му. За 13 години напрегната усилена работа много пъти съм била на предела на силите си и ми се е искало да се махна. Да погледна себе си отстрани и да видя какво ми се случва. Докато работех за реализацията на другите и гледах как вървят напред, години наред бях в застой спрямо личното си

творчество. Самата аз бях във възрастта за реализация, но поради непрестанната си заетост и с препълнен с организационни мисли ум, престанах да пиша. Работата изсмукваше вдъхновението ми, умората притъпяваше въображението ми и не ми оставаха сили и време да пиша стихове. Един поет не е поет, ако няма въображение. Ако вдъхновението не е освободило духа и ума му от ежедневието. Как ще напише стихотворение, ако няма въображение и вдъхновение?

Разбирах, че времето, което ми бе дадено за реализиране, изтича като пясък между пръстите и никога няма да се върне. Че изоставам от връстниците си. Това ме съсипваше отвътре. Имах възможности, които позицията ми позволяваше да използвам за друг вид реализация, но и това не направих. Отказвах. Останах вярна на идеята, за която работех. Тя беше по-силна от мен и от личните ми планове. Тук душата ми плуваше в свои води. Тук бях необходима. Тук бях полезна за другите. Тук бях значима и уважавана, въпреки трудностите. Тук бях на мястото си. Тук кипеше живот. И то литературен живот. Такъв, какъвто дълбоко ме вълнуваше. Наистина, не се изкачвах по кариерната стълба, но духовно бях удовлетворена. Общувах с млади, ентусиазирани, талантливи хора, изпълнени с жизнена енергия и жажда за живот. Работата ме свързваше с известни писатели, учени, преподаватели, държавни и обществени личности, художествени ръководители от цялата страна, с които контактувах по време на подготовката на многобройните разнообразни студентски дейности. Пътувах из страната…

Тези мисли и действия ми помагаха да превъзмогна вътрешната си криза, да подтисна тревогата, да остана и да продължа. Никой не знаеше истината за това, какво става в душата ми. Това беше моята най-съкровена, най-дълбока и несподелена с никого тайна.

Но да се върна отново към прочутите творчески семинари с проекто-ръкописи, които се обсъждаха на ежегодните конференции в София. От 1984 година, по предложение на Черняков, започнахме да събираме проекто-ръкописи за първи книги на студенти. На тези семинари, които се провеждаха в Студентския дом, канехме като консултант-ръководители по жанрове известни писатели, членове на СБП. Така те откриваха нови таланти и помагаха на най-добрите да издадат първите си книги в Библиотека „Смяна“ на издателство „Народна младеж“.

Поради масовия характер много скоро конференцията се превърна в национална. Черняков я нарече „Съвременност и студентско литературно

творчество“. По време на нея, освен творческите семинари по жанрове с консултант-ръководители се раздаваха награди за първа книга на студент издадена от Библиотека „Смяна“. Разглеждаха се книги и на завършили вече, но редовни членове на студентски литературен клуб. Провеждаха се литературни четения в 65-та аудитория на Софийския университет. Въведе се годишен конкурс за най-добри студентски творби във всички литературни жанрове.

Навярно можете да си представите каква непосилна за двама човека работа вършехме. Разбира се, през годините, епизодично ни помагаха и студенти, както и помощник-ръководители - всяка помощ бе добре дошла. Но студентите бяха много заети с лекциите и не винаги, когато имаше много работа, можехме да разчитаме на тях.

Казвам помощник-ръководители, защото имаше периоди, в които Централният студентски дом хонораруваше помощник-ръководители в „Димчо Дебелянов“. По мое време участници в литературната работа със студентите такива бяха Любен Отов, след него дойде Бранимир Даскалов, после Руси Русев и накрая Красимир Петров. За жалост тези периоди свършваха бързо, тъй като много често се сменяха директорите. Поради тази причина ту имаше хонорари, ту нямаше. Несигурността в заплащането и неуредиците, помагаха те да се отказват.

Много от талантливите и известни писатели днес като студенти са минали през Кабинета и още помнят колко полезна бе тази добре организирана и работеща в полза на начинаещите студенти-писатели система, в която средната възраст на участниците беше 21-22 години. Възраст, която най-трудно се поддава на организация, която е почти невъзможно да се променя, убеждава и управлява отвън.

Голямо значение за намирането на нови таланти и за израстването им като писатели изиграха литературните конкурси в Шумен (за поезия, белетристика, критика); конкурсът за хумор и сатира „Щастливецът“ в Свищов; биеналето на студентите-сатирици в Габрово (за литература, карикатура, фотоси, естрадни песни, театрални етюди); конкурсът „Жар“ на литературното обединение „Васил Воденичарски“ при Софийския университет с художествени ръководители тогава Здравко Чолаков и Боян Биолчев. В резултат на него се появи и сборникът „Жар“. Свое издание имаше и Шумен - „Следи от ято“. Успешно се реализираше и „Фоайе на студентите-сатирици“ към Централния студентски дом на културата. Голяма

роля изиграха и Дните на студентското творчество по фантастика, прогностика и урбанистика в Пловдив под патронажа на Пловдивския университет, Мелнишките дни на поезията под патронажа на Югозападния университет - Благоевград; годишният конкурс за стихотворение на студент на патриотична тема на в. „Студентска трибуна“; ежегодният конкурс в Копривщица на името на поета Димчо Дебелянов за студенти. Повечето от участниците и наградените в други национални младежки литературни празници като „Цветан Зангов“, „Сливенски огньове“, „Пеньо Пенев“ - Димитровград, „Младежки усмивки - Пауталия“ в Кюстендил, в Севлиево, както и такива във Велико Търново, Харманли и др., бяха имена на студенти или възпитаници на студентските литературни клубове.

Във всички тези конкурси и издания участваха и писатели-студенти от „Димчо Дебелянов“. Студентският дом беше поделение на ЦК на ДКМС и по онова време разполагаше с автобус, който му беше зачислен, за да обслужва всички студентски състави в Дома. От театралния състав „Студентина“, до студентския танцов състав, който пътуваше по света с него и печелеше международни награди. И ние го ползвахме, за да пътуваме из страната и да участваме в младежки конкурси и фестивали. Нерядко сме се връщали от тях с награди. Със същия автобус пътувахме и до Студентски лагер „Христо Ботев“ - Равда, за годишните бригади…

Не без значение бе участието и подкрепата на Кабинета на младия писател към Съюза на българските писатели, както и на Клуба на младата художественотворческа интелигенция в многообразния литературен живот. Много често координационната ни дейност бе свързана с художественотворческата работа на Съюза на българските писатели с подрастващото поколение литератори. А цялата работа по организацията за реализирането на тези събития, минаваше винаги през умовете, очите, ръцете на Георги Черняков и на мен.

Другото, с което се занимавахме и организирахме, бе индивидуалната творческа лабораторна работа. Всеки, който искаше да стане член на „Димчо Дебелянов“, трябваше да донесе творбите си при мен и след като съм подготвила имената и творчеството на желаещите кандидати, ги предавах на Георги Черняков. Той изчиташе всичко, което студентът е написал и в определен ден и час го канеше на специален разговор-консултация върху текстовете му. Обикновено това

ставаше в някое уютно и тихо кафене около пл. „Народно събрание“ или слизаха долу, в мазето на Студентския дом, където се помещаваше студентския Клуб-дискотека на Дома. През деня работеше като кафене, в което можеше да се провеждат и културни събития или срещи с приятели. Така кандидат-членът на „Димчо Дебелянов“ и художественият му ръководител, часове наред говореха, разглеждаха материалите, кандидатът изслушваше анализа на Черняков, и накрая заедно уточняваха и решаваха с какво ще се представи на вечерта наречена „Приемане на нови членове“. Тя се провеждаше в четвъртък вечер, веднъж месечно. И мен така са ме приемали. Беше ме срам и страх да не ми се присмеят и да не одобрят стиховете ми. Кандидатите по принцип сядаха зад дълга маса покрита със зелена плюшена покривка с ресни. От притеснение изплетох доста плитки от тези зелени реснички, докато чаках да дойде моят ред. Никога няма да забравя преживяното вълнение през тази неповторима емоционална вечер.

С Черняков определяхме рецензент от вече утвърден член на Кабинета, който да защити творчеството на кандидата пред аудиторията, прочитайки своя критически анализ или споделяйки своите размисли и впечатления от представеното творчество. Текстовете по приемането размножавах и поставях по един екземпляр на всеки стол в залата. Така преди да започне вечерта, присъстващите имаха възможност предварително да ги прочетат, за да бъдат компетентни в изказванията си. След това имаше обсъждане, спорове, защита и гласуване. В залата присъстваха не само редовните членове, но и членове на Семинара, който съществуваше към „Димчо Дебелянов“, приятели, приятелки, приятели на приятелите, родители, роднини, непознати почитатели на словото, известни писатели. Ако в залата присъстваше някой утвърден писател (много често идваха бивши членове на КМПС, вече известни имена в литературата), Черняков винаги обявяваше уважително присъствието им като много важни гости на вечерта. Гласуваха обаче само редовните членове. В претъпканата зала № 1 на първия етаж на Дома, дебатите продължаваха след 12 часа през нощта и почти всеки път портиерът идваше да ни гони. Затова все се намираше някой, който събираше в шапка стотинки, купуваше бутилка вино и му я подаряваше, за да го омилостивим. Водещ на вечерта винаги беше Георги Черняков.

Работех неуморно, от сутрин до вечер, не само заради това, че в началото дадох дума на Черняков, да му помагам (винаги държа на думата си), но и заради

грандиозната идея. А да работиш за идея значи да се посветиш изцяло на нея. Черняков въплъщаваше тази идея. Бореше се за нея, а аз го следвах и му помагах, доколкото имах сили, за да я реализира.

Вече знам какво значи да посветиш живота си на обществено полезна и значима кауза. За мен тя бе жива почти 13 години. Домашните ми не разбираха защо го правя. Семейство, работа, деца, майка, съпруг, дом, лична творческа реализация, кариера - всичко беше на втори план. Номер едно в живота ми беше Кабинетът „Димчо Дебелянов“. И платих скъпо и прескъпо заради това. С личния си живот и време. Дано Бог ми прости този грях към най-близките ми.

Знам че това, което се случва на всеки от нас в този живот е предопределено. Знам че щом всяко нещо има начало, ще има и край. Човешкият живот - също. Остава само споменът. Докато един ден и споменът ще изтече като пясък, и ще потъне в забравата. А забравата?... Тя е по-страшна от смъртта.

ПП: Книгата е създадена по време на извънредното положение обявено от правителството, заради пандемията KOVID-19, 2020 г.[430]

[430] ***Източник: сп. Литературен свят, електронна книга Януари 2023 г.*** ***https://literaturensviat.com/?p=188426***

„Заслушай се“ завладява София - фламенко, филмова и музика на свещи

Желанието ни е качествената съвременна музика да се срещне с публиката, казват организаторите от Lampa Collective

Супер емоционален музикален проект „Заслушай се“ ще реализира серия от концептуални музикални събития на нестандартни локации в София. Столицата ще бъде завладяна с вдъхновяващи концерти всеки месец от февруари до юли 2023 г. Нова поредица от 6 нестандартни музикални концерти на неочаквани места стартира в София на 14 февруари. Организатор на „Заслушай се“ е творческият екип от Lampa Collective, който си е поставил амбициозната задача да потопи публика и изпълнители в необичайна среда, провокираща към нови възприятия на музиката и пространството. comment 0 visibility 495 Петя Точарова, БАМП: Не само сложихме износа на българска музика „на масата access_time 28/10/2023 Култура Петя Точарова, БАМП: Не само сложихме износа на българска музика „на масата“, а направихме... Концертите ще се провеждат веднъж месечно на няколко различни локации - К.Е.В.А, Ботаническата градина, столична читалня, Дом на Киното, Студентски Дом и Кино Влайкова. Емблематичните места на концертите ще оживеят с нов дух и неочаквана концепция в разнообразни жанрове. Всяко музикално събитие е със собствена концепция, съчетаваща талантливи артисти, специално подбран жанров репертоар и с цел меломаните да преоткрият атмосферата на локацията, в която то се провежда. Част от ивентите включват романтичен лайв на свещи в един от най-оживените барове на София, имерсивно, куатрофонично 360° шоу, концерт с класически интерпретации на култови филмови мелодии в кино зала, експериментално клубно дуо в концерт на слушалки, етно музика сред цветя и фокус върху природата в Ботаническата градина, а тишината в столична библиотека ще бъде нарушена от горещи фламенко китари и танци. Първите изпълнители, които ще чуем на „Заслушай се“ са живеещият в България ирландец Jamie Mc Donald и неговата група The Number Nein в „Концерт на свещи“ на 14 февруари в Клуб за естетическо възпитание на артиста (К.Е.В.А). Изложбата „Моите будители“ представя олимпийските отбори по природни науки access_time 27/10/2023 comment 0 visibility 547 Изложбата „Моите будители“ представя олимпийските отбори по приро... НДК обяви номинациите за литературните награди „Перото“ access_time 25/10/2023 comment 0 visibility 436

НДК обяви номинациите за литературните награди „Перото“ Едно от най-шумните места в сърцето на нощна София ще се преобрази за една вечер, в уединен концерт на свещи. Това ще бъде първият лайв на групата в София от над две години, като музикантите са подготвили специална програма, която ще представят на „Заслушай се“. Шоуто е с начален час 20:00 ч. Jamie Mc Donald е Ирландец, който твори в България. Автор е на няколко албума - самостоятелни и с групата му The Number Nein Band. Самият Джейми е един от най-активните музиканти на София и може редовно да бъде забелязан да изнася гигове в различни столични барове и културни пространства. Той също така води курсове за творческо писане на песни и концертите му са винаги специални преживявания, подправени с ирландското му чувство за хумор. „Желанието ни е качествената съвременна музика да се срещне с публиката си по неконвенционален начин - независимо от жанра, независимо от мястото, в уникален концептуален пърформънс, който ще се случи само веднъж и ще провокира както аудиторията, така и самите артисти, казва Никул Георгиев от екипа на „Лампа Колектив“. Мисията на поредицата от музикални събития „Заслушай се“ е да разнообрази културната среда в столицата, като предложи нови форми на представяне на творческо съдържание.[431]

[431] ***Източник: Столица.bg, статия 01.02.2023 г.***
https://stolica.bg/kultura/zaslushai-se-zavladyava-sofiya-flamenko-filmova-i-muzika-na-sveshti

Серия от музикални събития ще се състоят на нестандартни локации в София

Поредица от шест нестандартни музикални концерти на неочаквани места започва в София на 14 февруари. За проекта, наречен „Заслушай се“, съобщават неговите инициатори от Lampa Collective.

Събитията ще бъдат веднъж месечно на няколко различни локации - „К.Е.В.А“, ботаническата градина, столична читалня, Дом на киното, Студентски дом и кино „Влайкова“. Предвидени са също романтичен лайв на свещи в един от софийски бар, имерсивно, куатрофонично 360-градусово шоу, концерт с класически интерпретации на филмови мелодии в кино зала, експериментално клубно дуо в концерт на слушалки, етно музика сред цветя и фокус върху природата в Ботаническата градина, а тишината в столична библиотека ще бъде нарушена от горещи фламенко китари и танци, разказват организаторите.

Първите изпълнители са живеещият в България ирландец Джейми Макдоналд и неговата група The Number Nein в „Концерт на свещи“ на 14 февруари в Клуба за естетическо възпитание на артиста (К.Е.В.А).

Джейми Макдоналд е автор е на няколко албума - самостоятелни и с The Number Nein. Самият Джейми е един от най-активните музиканти на София и може редовно да бъде забелязан да изнася гигове в различни столични барове и културни пространства. Той също така води курсове за творческо писане на песни и концертите му са винаги специални преживявания, подправени с ирландското му чувство за хумор, разказват от „Заслушай се“.

„Желанието ни е качествената съвременна музика да се срещне с публиката си по неконвенционален начин - независимо от жанра, независимо от мястото, в уникален концептуален пърформънс, който ще се случи само веднъж и ще провокира както аудиторията, така и самите артисти“, казва Никул Георгиев от екипа на „Лампа колектив“.[432]

[432] ***Източник: БТА.БГ, статия 01.02.2023 г.*** ***https://www.bta.bg/bg/news/lik/399922-seriya-ot-muzikalni-sabitiya-shte-se-sastoyat-na-nestandartni-lokatsii-v-sofiya***

Чудният нов свят“ - стиймпънк в книга за деца

„Ръждив се пробуди. За кой ли път сънуваше хора и все не можеше да проумее какво точно е сънувал. Самият той бе мъничко създание от очукан метал - не по-голям от разперена човешка длан. Странна работа. Защо ли толкова се вълнуваше от съдбата на изчезнали великани?“

из „Чудният нов свят“

На 29.01.2023 г. в Национален студентски дом екипът зад проекта „Чудният нов свят“ приветства над 100 гости на специално събитие - изложба. Те имаха възможността да се запознаят с творците Чудомир Драгнев, Марин Трошанов и Николай Михайлов, както и да видят на живо истинските метални герои, които оживяват в постапокалиптичния нов свят от последната българска книга в портфолиото на издателство „Мармот“. Водещ на събитието бе актьорът Димо Алексиев.

Освен да разгледат диорамата на света, принтове на илюстрациите и да проследят пътя на проекта, децата и техните родители имаха възможност да научат повече за принципа на работа на всеки от тримата артисти, да оцветят свой герой и да се запознаят с 3D моделите на героите през приложение за добавена реалност. Това е функционалност, която и самата книга предлага на своите читатели.

Това е първата българска фантастична книга за деца, създадена като дългосрочен проект от трима талантливи майстори - на словото, илюстрацията и скулптурата.

Всичко започва, когато илюстраторът Николай Михайлов среща героите на Чудомир Драгнев - ръчно изработени човечета от метал, които вдъхновяват началото на проекта. Чудомир е самоук стиймпънк скулптор, създал: Ръждив, Златен, Артимър, Червен и Младши от рециклирани парчета метал. Тъй като Николай Михайлов, освен илюстратор, е и преподавател по 3D дизайн, героите веднага оживяват в главата му под формата на сценарий за анимационен филм. Той изобретява човечетата в 3D модели, а на всеки един от тях дава име и характер.

Вдъхновението в този екип се предава от човек на човек и издателство „Мармот“ представя проекта на Марин Трошанов, писател с голям опит в детските фентъзи книги. Той с радост приема поканата, облича историята в думи и придава

пълнокръвност на техния свят. Така, благодарение на съвместна работа и вдъхновение между тримата, се ражда тази книга-пътешествие.[433]

[433] ***Източник: MamaMia, статия 31.01.2023 г.***
https://mamamia.bg/v-bibliotekata/chudniyat-nov-svyat-stijmpank-v-kniga-za-detsa/

Пластика, литература и 3D съчетани в мултимедийна книга

Разговор на Антония Каменичка с Радостина Николова

„Чудният нов свят“ е интересно мултимедийно произведение, в което са забъркани скулптор, писател, както и аниматор. Подробности пред Радио София разказа Радостина Николова от издателство „Мармот“.

Тя сподели, че това е по-различна книга от обичайните, с които децата са се сблъсквали, защото в нея има QR кодове за добавена реалност. Те могат да видят като 3D модели героите и средата им чрез приложение на телефона. Автори са Марин Трошанов, Чудомир Драгнев и Николай Михайлов.

Идеята за проекта възниква преди две години, когато на една изложба се запознават аниматорът и 3D дизайнер Николай Михайлов и самоукият сулптор Чудомир Драгнев. Чудомир изработва малки човетета от метал и виждайки ги, Николай се вдъхновява и решава да им направи дигитални модели. От издателството харесват идеята и така намират писателя Марин Трошанов.

„Книгата е медия, която е изключително дълготрайна и тя ще продължи да живее своя живот в традиционния си облик. Това, което ние правим тук е да привлечем интереса на децата посредством едно ново и различно изживяване. Но то по никакъв начин не заменя удоволствието, което носи традиционната медия, каквато е книгата“, отбеляза Николова.

Представянето ще бъде на 29 януари 2023 г. в Национален студентски дом от 15:00 ч. Посетителите освен да се запознаят със създателите и да научат повече за проекта ще имат възможност и да надникнат в занаята на всеки един от тях.[434]

[434] ***Източник: БНР, аудио запис 26.01.2023 г.***
https://bnr.bg/sofia/post/101770513/plastika-literatura-i-3d-sachetani-v-multimediina-kniga

„Календар | Музиката на Джон Уилямс, TEDxSredets, „Невинно малко убийство“

Хоро. Новият премиерен спектакъл от платформата за обмяна на идеи и представяне на нови драматургични и сценични тенденции на съвременния театър „Театър+“ е дело на режисьорката Василена Радева. Тя избира да постави на камерна сцена на „Народния театър“ сценична адаптация на романа на Антон Страшимиров, чийто сюжет ни въвежда в атмосферата на погрома след потушаването на Септемврийското въстание през 1923 г. в бялата нощ на един малък град, станал сцена на жестоки събития. С участието на актьорите Снежина Петрова, Стелиан Радев, Валентин Танев, Ненчо Костов, Елена Иванова, Цветан Алексиев и др. Народен театър „Иван Вазов“, Камерна сцена, 19:00 ч., билети от https://nationaltheatre.bg и на касата на театъра

3.02

Crazy P. Една от най-добрите електро формации, чийто динамичен и танцувален стил не оставя никого безразличен, идва отново в България за клубно участие за радост на феновете й. Над 20-годишният музикален проект на Джим Барон, Крис Тод и Даниел Мур с 9 албума, многобройни сингли и ремикси и динамичен график ще отведе на музикално приключение с техния Soundsystem проект, а изпълнението им ще бъде придружено от сетове на Marten и Dimitar Petrov. Клуб „Купе“, 23:00 ч., билети от Eventim и на място: 20 лв.

4.02

TEDxSredets. Първото издание на платформата за тази година ще се проведе на тема „По действителен случай“ и ще представи вдъхновяващи лекции в рамките на един ден. На сцената ще излязат журналистката Генка Шикерова, директорът на „НВО България“ Димитър Нойков, медицинската сестра Валя Червеняшка, икономистът Румен Гълъбинов, екологът Петко Ковачев, фитнес треньорът и преподавател Иван Неделчев, музикантът и общественик Венци Мицов, криейтив директорът Димитър С. Стефанов и др. Ще се опитат да дадат отговори на въпросите как да успяваме без значение от обстоятелствата; как да бъдем най-добрите в това, което правим, и как да продължим напред. Национален студентски

дом, регистрация: 10:00 ч., до 16:50 ч., програма и билети на www.tedxsredets.com, 96 лв. пропуск за един човек.[435]

[435] ***Източник: Капитал, статия*** ***https://www.capital.bg/moiat_capital/svobodno_vreme/2023/02/03/4443952_kalendar_muzikata_na_djon_uiliams_tedxsredets_pyramid/***

Кузман Илиев представя новата си книга „България може сама“

Днес наш гост е Кузман Илиев. Кузман Илиев е сред водещите икономически анализатори в страната. Лектор е в специалността „Теория на парите“, катедра „Финанси и кредит“ в Стопанска академия „Димитър А. Ценов“. Магистър по публичен мениджмънт от IEP Тулуза, Франция. Студент на годината на НБУ за 2009 г.

През 2021 г. Кузман издава своята първа книга „Кой контролира парите ни? Власт, спекула и манипулации“, сред страниците на която читателя може да намери отговорите на редица важни икономически въпроси, пречупени през реални истории: Защо инфлацията прави войните по-вероятни; капитализмът ли е виновен за кризите; защо и как социалните мрежи налагат „мека“ цензура; пари или инвестиция е биткойн; как да оцелеем по време на икономическа криза; идва ли залезът на цивилизацията и има ли противоотрова?

Сега на пазара излиза втората му книга „България може сама“. Вижте разговора ни с г-н Илиев и разберете, кои са водещите теми в книгата, какво го е провокирало/вдъхновило за написването ѝ и може ли наистина България сама?

Здравейте, г-н Илиев. Всеки път е удоволствие да сте наш гост, но днес поводът е по-различен. Втората Ви книга „България може сама“ вече е на пазара. Какво да очакват читателите, разгръщайки страниците ѝ?

Това са моите скромни разсъждения за просветения модерен патриотизъм. Съвсем спокойно можеш да си космополит, но да обичаш мястото, на което си се родил, историята и езика си. Всяко нещо, което обичаш, трябва да е третирано със знание и грижа. Затова и се опитвам да разгледам някои важни за настоящето и бъдещето ни теми - за това как да се замогнем като нация, как да станем субект на международните отношения, а не безгласна буква, как да ни уважават като народ, а оттам и повече лично самочувствие и себеуважение. Имаме голям потенциал и такъв разговор по същество вече е на дневен ред.

Какво Ви вдъхнови да напишете тази книга? Кои са важните неща, които искате да кажете с нея?

Живеем в много сложно време, в което наистина се струпват няколко кризи - коментирали сме с вас икономическата, енергийната, мигрантската. Но има и една друга, много по-опасна - тази на идентичността. Да не знаеш кой си, да си дърво без

корен, човек без минало и без център. Има идеологии днес, които целят точно това объркване на хората. Тази тема анализирам в първата част на книгата.

Във втората отправям поглед върху поуките от миналото - за да знаем къде отиваме, трябва да знаем и откъде идваме. България има великолепни лидери и личности във всички епохи, от всички сфери на обществения живот. Изучаването на наследството и посланията им имат практическа полза и ни дават духовна сила днес. Още повече, че голяма част от тях са живели в много по-сложна обстановка от нас, борейки се с далеч по-мъчни обстоятелства. Поглеждам и към сложните геополитически реалности в историята ни - как са се справяли предците ни. Както и какво от онези времена е очертало и формирало реалността, в която живеем днес.

Накрая засягам една важна съставка на успеха ни като нация - икономическата грамотност и рецептите за икономическа възмога, която да повиши доходите на българите и да ни направи фактор с тежест, очертавайки хоризонтите за развитието ни в бурите на световната геополитика и всевъзможните кризи, в които живеем.

На корицата на книгата е картата на „Ньойска България“ - най-ниската точка в новата ни история. Защо избрахте именно нея, каква е символиката?

Това моментът на грамадното падение - икономическо, етно-географско, но най-вече духовно. Националният ни идеал е разгромен, появява се нихилизмът към родината, разпалва се парещият огън на пораженчеството. Крахът от Ньой след Първата световна война е тектоничен - не сме излизали от тази криза оттогава. Комплексът, че сме малки, неспособни и прочие, също е оттогава. Това са години на омраза в обществото, де факто гражданска война през 20-те години на миналия век, разединение и изстъпления, които тежат и до днес. Най-страшното последствие - усещането, че нищо не зависи от нас, че сме малки, че „губим всички войни“, едва ли не, че винаги теглим късата клечка.

Обективният прочит на историята изисква да си спомним, че сме велик европейски народ, чийто език е един от трите класически езици в Европейското Средновековие. Както и че буквално като феникс от пепелта се издигаме като нация през Възраждането, за да кажем смело днес, че сме най-древната оцеляла държавност на континента. Тоест ние сме ключов за Европа актьор, а не някаква периферия. Мотивите, ако щете за войните, които водим след Освобождението винаги са били благородни - за самозащита и свобода, за национално обединение -

не за завоевание. И да, можем сами, но без да мразим или отказваме съюзи, или взаимодействие с никого - но само, пречупвайки всичко през националния ни интерес, колкото и клиширано и празно от съдържание да изглежда това словосъчетание днес.

Какво може България сама днес и какво Ви се иска да може сама утре?

Може да създава усещане за сигурност на гражданите си - от външна и вътрешна опасност. Може да създава справедлив правен ред и условия за планиране и инвестиции на бизнеса. Може да изгражда общество, което е здраво, развива се, расте духовно, търгува мирно и обменя идеи, без да раболепничи към никого. Може да отстоява националния си интерес и да прави правилни стратегически ходове, с които да гарантира мира и благоденствието си. Може да се грижи за българите по света и да гарантира защитата на хората с българско самосъзнание, където и да са те по земното кълбо. Може и да осъществява много по-гъвкава дипломация, така че да печели от всички и да избягва излишни неприятности за гражданите си. Много неща може сама… Нямам самомнението и илюзията, че имам последната дума по тези теми - целта ми е точно обратната. Да предизвикам конструктивен дебат по същество, което е начинът да използваме целия градивен потенциал и знанията на всички българи, които имат отношение по темите.

Могат ли вече читателите да си закупят книгата Ви и ще имали официално представяне?

До края на седмицата ще е в книжарниците, ще може да се поръчва и онлайн. До 10-ина дена ще направя представяне на удобно и комуникативно място в центъра на София, после в Стара Загора - това са идеите засега. Ще се радвам да се видим с търсещи хора с най-различни възгледи и да поговорим. Книгата всъщност е удачният повод да го сторим..

В края нека вдигнем още малко завесата и завършим с цитат от самата книга

Заглавието всъщност казва всичко. Разберем ли това, нищо не може да спре прогреса ни. Убеден съм. Тази истина са разбрали и революционерите, и просветителите ни, които в невъзможни условия и с нищожни средства не са

губели надежда и са постигнали заветната цел, изглеждаща тогава като абсолютен мираж - свободата. Имаме морален дълг да сме достойни техни наследници[436]

[436] ***Източник: Lider.bg, статия*** **19.01.2023**
https://lider.bg/kuzman-iliev-predstavya-novata-si-kniga-balgariya-mozhe-sama/

Националното представителство на студентските съвети организира кампания в помощ на пострадалите от земетресенията в Турция и Сирия

Националното представителство на студентските съвети (НПСС) във висшите училища в България организира кампания в помощ на пострадалите от земетресенията в Турция и Сирия, съобщиха от НПСС.

„Подаването на ръка и подкрепа в труден момент е общочовешка необходимост и очакване, което ние в Националното представителство на студентските съвети споделяме. Нека бъдем съпричастни с трагедията към жителите на пострадалите от природното бедствие райони в Турция и Сирия“, посочват от НПСС.

От Националното представителство на студентските съвети организират кампания за набиране на материални дарения като топли детски, дамски и мъжки дрехи и обувки, всякакъв вид консумативи от първа необходимост, спални чували, завивки и спално бельо, хигиенни материали.

„Призоваваме всички желаещи да се включат да оставят своето дарение, опаковано в кашон, в Националния студентски дом на адрес: София, площад „Народно събрание“ 10, или в Университета за национално и световно стопанство (УНСС), пред кабинет 1009 - Студентски съвет на УНСС“, информират от НПСС.

Материалите ще бъдат събирани до 12:00 часа на 9 февруари (четвъртък), след което ще бъдат транспортирани директно до засегнатите райони и раздадени на нуждаещите се.

„Може да подпомогнете набирането на финансови средства в помощ на пострадалите от опустошителното земетресение в Турция и Сирия на 6 февруари 2023 г. чрез кампанията на БЧК и с SMS на стойност 1 лв. на кратък номер 1466 към всички мобилни оператори. Благодарим Ви предварително за оказаната подкрепа!“, заявяват от Националното представителство на студентските съвети във висшите училища в България.[437]

---

[437] ***Източник: БТА, статия 08.02.2023 г.*** *https://www.bta.bg/bg/news/lik/science/403972-natsionalnoto-predstavitelstvo-na-studentskite-saveti-v-universitetite-organizir*

Кузман Илиев: България може сама всичко

Икономистът Кузман Илиев представи книгата си „България може всичко“, предаде репортер на БГНЕС.

„България може сама да направи всичко. Тя може да влиза в алианси наравно с всички останали, да познава своята история, да черпи гордост от това, че има огромен цивилизационен принос за Европа, със славянската си писменост, която е била държавна политика на България по време на Средновековието, хората не си дават сметка, че България е била една от трите европейски империи“, заяви Кузман Илиев.

„Днес България може да се отстоява, може да създава условия, в които предприемачите да успяват, в която доходите да растат и културата и просветата да разцъфват; в която младите хора наистина да си струва да останат, и всички хора да се гордеят, че живеят в една прекрасна страна“, коментира още той. На въпроса какво трябва да направи България, за да стане отново водеща държава, икономистът обясни, че трябва да бъдем по-големи оптимисти. Трябва да извлечем разумни поуки от миналото, а не да подхождаме емоционално, тъй като ние, за съжаление, от Средновековието насам и особено след Първата световна война, сме в гражданска война помежду си. Този конфликт продължава и днес, ние сме много разделени от гледна точка на политика и на култура. Българите трябва да са по-единни и гледащи в една посока - България да добрува. Когато всеки е убеден в тази цел, то тя ще се постигне“, подчерта Кузман Илиев.

Илиев открехна завесата и разказа малко повече за това какво могат да прочетат читателите в неговата нова книга. „Повечето хора, които са следили моите изяви, знаят, че коментирам най-вече икономиката и финансовата ситуация в България. Тук правя една препратка към българската история, какви поуки могат да се извлекат и как те биха ни били полезни днес, защото ако не знаем откъде идваме, няма как да знаем накъде сме тръгнали. В нашата история има много примери за гордост, в книгата, освен тях, съм прибавил и много политическа философия, а именно какви трябва да бъдат обществото и държавата, така че да имаме просперитет“, сподели икономистът.

„Нямам съмнение, че книгата на Кузман Илиев е добре структурирана и изпълнена с факти, имайки предвид неговият професионализъм и начин на работа“, заяви телевизионната водеща и журналистка Милена Милотинова, която

също бе гост на събитието. „Някои неща от миналото са пуснали корени, и случаите във Вардарска Македония се доказват и до днес чрез побоя над Християн Пендиков. По-рано днес четох новина в БГНЕС, че прокуратурата на РСМ си е отворила очите за нещо очевадно от десетилетия насам и за първи ви път е повдигнала обвинение за престъпление от етническа омраза срещу извършителя на побоя над Християн Пендиков. Надявам се това обвинение да е началото на един нов подход, защото досегашният такъв показваше една безнаказаност и жестокост към всеки македонски българин. Надявам се да има промяна в нашата съседка и тя да се отвори към България, Европа, към света, защото така хората от двете страни на границата ще бъдат добре“, заяви още Милена Милотинова.

Християн Даскалов, директор на Националния студентски дом, представи новата книга на Кузман Илиев. „Преди точно 120 години са приети т.н. падарски реформи от Великите сили. Това са пакет от мерки с цел да улеснят живота на македонските българи и християнското население тогава, но в резултат са сменени само падарите в населените места.

Това е само препратка към книгата: Когато оставим Великите сили да защитават нашите интереси, то това не води до безспорен просперитет. Точно това пише и Кузман Илиев в своята книга: „ Ние можем сами да доведем България до успех и ние можем сами да напишем нашата история“, заяви още Даскалов. [438]

[438] ***Източник: БГНЕС, статия 08.02.2023 г.***
https://bgnes.bg/news/kuzman-iliev-b-lgaria-mozhe-sama-vsichko/

Пазарът ще гръмне, Кузман Илиев представи „България може сама“

На официална представяне в Националния Студентски Дом снощи икономическият анализатор Кузман Илиев направи Премиера на новата си книга „България може сама“.

В нея Кузман Илиев разглежда причините за ниското национално самочувствие и ниския стандарт на българите днес.

В книгата обаче се дава и позитивна теория за България - как, стъпвайки на поуките от миналото, да се изгради устойчив културен и икономически подем, така че страната ни отново бъде субект, а не обект на международните отношения. С какви ходове да си върнем самоуважението като нация с колосален принос за европейската култура и цивилизация?

Събитието бе уважено от изявени общественици, предприемачи, журналисти и популярни личности.[439]

[439] ***Източник: Блиц, статия 09.02.2023 г.*** ***https://blitz.bg/kultura/pazart-shche-grmne-kuzman-iliev-predstavi-blgariya-mozhe-sama-snimki_news936158.html***

Кузман Илиев разкрива причините за ниския стандарт и ниското национално самочувствие на българите в новата си книга

На официална представяне в Националния студентски дом снощи икономическият анализатор Кузман Илиев направи премиера на новата си книга „България може сама“.

В нея Илиев разглежда причините за ниското национално самочувствие и ниския стандарт на българите днес.

В книгата обаче се дава и позитивна теория за България - как, стъпвайки на поуките от миналото, да се изгради устойчив културен и икономически подем, така че страната ни отново бъде субект, а не обект на международните отношения.

С какви ходове да си върнем самоуважението като нация с колосален принос за европейската култура и цивилизация?

Събитието бе уважено от изявени общественици, предприемачи, журналисти и популярни личности.[440]

[440] ***Източник: Новини.бг, статия 09.02.2023 г.*** *https://novini.bg/bylgariya/obshtestvo/764655*

Организацията на българските студенти направи дарителска кампания за пострадалите в Турция и Сирия

Националното представителство на студентските съвети (НПСС) във висшите училища в България организира кампания в помощ на пострадалите от земетресенията в Турция и Сирия, съобщи БТА.

Инициативата на студентските съвети е за събиране на топли детски, дамски и мъжки дрехи и обувки, всякакъв вид консумативи от първа необходимост, спални чували, завивки и спално бельо, хигиенни материали.

Пунктовете в Националния студентски дом и в Университета за национално и световно стопанство ще приемат даренията днес до обяд, след което ще бъдат транспортирани директно до засегнатите райони и раздадени на нуждаещите се.

Студентите призовават желаещите да подпомогнат финансово пострадалите да дарят средства чрез БЧК и с SMS към номер 1466 към всички мобилни оператори.

Досега в банковата сметка открита от Българския червен кръст, в помощ на пострадалите хора при земетресението в Турция и Сирия са постъпили близо 780 хиляди лева, а средствата от изпратените SMS надхвърлиха 250 хиляди лева.[441]

[441] ***Източник: БНР, статия 09.02.2023 г.*** ***https://bnr.bg/radiobulgaria/post/101776939/organizaciata-na-balgarskite-studenti-zapochva-daritelska-kampania-za-postradalite-v-turcia-i-siria***

Глас от бъдещето: Разговор с хореографа Ина Гергинова и музиканта Александър Евтимов-Шаманчето

Срещнахме читателите на „Лицата на града“ с Ина Гергинова покрай проекта й „РазЛичности“. Актуалният повод да поговорим с нея е горещо аплодираният й спектакъл „Пласт-тония“, който ще се играе за последен път в оригинален състав тази неделя, 12 февруари и на 5 март в „Топлоцентрала“. Ина е многолик артист, за когото културният продукт не е самоцел - неслучайно тя е избрала да твори в областта на социално ангажираното изкуство. Ина е режисьор, хореограф, танцьор и арт терапевт. Партньор в смелите й творчески начинания и в живота е Александър Евтимов - Шаманчето - музикант, актьор, композитор на музика към филми, танцови и театрални представления, основател на лейбъла за независима музика и творчески колектив „Бигбанда“.

Ина, в „Пласт-тония“ си се спряла на един от най-сериозните проблеми на века - екокатастрофата вследствие на свръхпроизводство и свръхпотреблението. Кога и какво конкретно те вдъхнови да претвориш темата в танцов спектакъл?

Темата винаги ме е вълнувала, а и като артист смятам, че нося отговорност, създавайки изкуство. За мен е важно то да носи послания. Вярвам, че идеите пътуват и когато са необходими, намират своя начин да влязат през много „врати“. „Пласт-тония“ сама дойде при мен и настоя да се появи в един момент, който беше изпълнен с предизвикателства. Това обаче не й попречи. Затова и не се усъмних в нея нито за миг. В последните години се старая все повече да се доверявам на интуицията си. Досега не ме е подвеждала…

Кое е основното послание, което би искала да достигне до публиката?

Наскоро един чудесен човек каза: „Не е хубаво да се дава акъл!“ И че е по-добре да изслушаш другия, когато говори за проблема си. Така го подкрепяш, но и го оставяш сам да стигне до решение (евентуално). „Пласт-тония“ не е назидание. Тя е напомняне за нещо страшно, което засяга всички ни и не търпи отлагане, но аз вярвам, че за да приемем темата наистина сериозно, като че ли е необходимо първо да се огледаме в самите себе си, да чуем собствения си глас от бъдещето и какво бихме казали на себе си за това, което ни предстои. „Пласт-тония“ предлага едно такова поле за среща. И благодарение на абстрактния език на танца, тази среща може да бъде много лична. Когато нещата са лични, стават и по-истински, защото

се идентифицираме с проблема. Тогава той става „действителен“ и може би бихме поискали да му потърсим разрешение…

Когато в теб изкристализира концепцията за „Пласт-тония“, в главата ти звучеше ли конкретен музикален фон или реши изцяло да се довериш за него на Шаманчето и Росен Захариев - Роко?

„Пласт-тония“ притежава всички елементи на една пълнокръвна реалност, макар и фикционална. Това може и да прозвучи като оксиморон, но за да изградим света на тази планета - достоверен, сме съблюдавали драматургичните закони, а един от тях, особено в танцовия контекст, със сигурност е свързан със звуковата среда, музиката. Аз, разбира се, имах представа как би звучала „Пласт-тония“, имах референции, но те бяха само посока за Шаманчето и Роко. При мен идеите се зараждат по-скоро като образи. Същинското им живеене обаче, започва със звука. При създаването на „Пласт-тония“ сякаш доверието помежду ни присъстваше предварително. Тя е на всички ни, роди се от синергията в екипа. Не бих могла да си представя създаването ѝ с други артисти.

Шаманчето изненада ли те с интерпретация или музиката се оказа точно това, което си представяше?

Шаманчето е способен винаги да ме изненада. Любима ми е чистата радост, която изпитвам при откритието как всъщност могат да звучат нещата, които съм си представяла…

Шаманче, музиката за театрални продукции е твой специалитет. С какво те провокира „Пласт-тония“ и как подходи при композирането на музиката към това представление?

Темата ме грабна първо. Вкъщи това е тема, която често обговаряме. Провокира ме нуждата от преплитане на шум, звук и музика в едно общо тяло едновременно брутално и нежно. Започнах от няколко места - различни среди, състояния и срещи и записи с Росен Захариев - Роко, с когото сме близки.

Улесняващ фактор ли беше в този спектакъл, че двамата сте екип не само в изкуството, но и в живота? По кои други творби работите заедно?

Да, имаме общ език и се разбираме бързо. Подкрепяме се. Обичам я!

Общо взето правя музика за всичките ѝ представления, филми и идеи. „Различности“, „Danceperimental“ и „Inner Room“ са последните ни творчески колаборации.

„Пласт-тония“ има силно ангажиращо социално послание. Кои са вашите „зелени“ практики като семейство и поотделно?

За съжаление не достатъчни… Карам стара бензинова кола и съм част от градското консуматорско блато. Ограничили сме пластмасата. Често използвам за нещо дървен материал от кофите. Опитвам се да пестя електричество и вода. Пазарувам дрехи втора ръка.

Как обичайно публиката напуска залата - умислена или обнадеждена?

Умислена.

Ина, това е последната „Пласт-тония“ с участието на Милен Петров. Ще се промени ли спектакълът оттук насетне, в каква посока ще се развива?

Милен е професионалист на изключително високо ниво и за нас е чест, че той е в екипа на „Пласт-тония“. Държа да подчертая, че ние не се разделяме с него, той заминава в чужбина във връзка с професионален ангажимент. Планираме в бъдеще отново да съберем оригиналния състав на сцена, но засега публиката ще има само още две възможности да види представлението с участието на Милен Петров и те са на 12-ти февруари и на 5-ти март, в „Топлоцентрала“. По отношение на промените в спектакъла - ние имаме този вътрешен хумор, че сега застъпва второто поколение пласт-тонци :), а всяко поколение носи нещо ново със себе си, но нека да оставим това да бъде изненада за зрителите.

По какво работите в момента?

Ина…

През този театрален сезон се опитвам да се концентрирам най-вече над устойчивостта - да осигуря на вече създадените си проекти по-дълъг живот. „Пласт-тония“ се играе регулярно в „Топлоцентрала“, предстои да влязат двама нови танцьори. Интерактивният ни танцов формат „Danceperimental“ ще се появява все по-често (надявам се) на различни сцени в столицата, започваме още този петък в Камерна зала на Национален студентски дом. Имаме желание и последният ми авторски спектакъл „РазЛичности“ да се върне скоро на сцена. Иска ми се да отделя малко време и на късометражния си филм - „Inner Room“, в момента има доста отворени покани за международни фестивали, да видим… Същевременно работим с playback театър Storycatchers по различни проекти, с Шаманчето сме въвлечени в няколко проекта за работа с деца, сега подготвяме и старта на Dance Comes to You - който съчетава устойчивостта (ще представяме

миниатюри от „Пласт-тония“ и „РазЛичности“) със социално ангажираната работа чрез изкуство, която е приоритет и за двама ни. Посредством темите на представленията, дискусии, ателиета ще посещаваме по-малки населени места с ограничен достъп до култура, ще работим с младежи, с бежанци. Замисляме и два международни проекта. Като цяло… не ни е скучно

Шаманчето….

BigBanda. Опитвам се да намеря финансиране за приключенията ни. ПУК - образователната ни поредица. Плейбек театъра. Няколко проекта за работа с деца. И един нов за работа с учители.[442]

[442] ***Източник: Лицата на Града, статия*** ***https://licatanagrada.com/ina-girginova-shamancheto-bigbanda/***

„Заслушай се“ стартира серия от концептуални музикални събития на нестандартни локации в София на 14 февруари

Нова поредица от 6 нестандартни музикални концерти на неочаквани места стартира в София на 14 февруари

Проектът е озаглавен „Заслушай се“ и зад него стои творческият екип от Lampa Collective, който си е поставил амбициозната задача да потопи публика и изпълнители в необичайна среда, провокираща към нови възприятия на музиката и пространството. Концертите ще се провеждат веднъж месечно на няколко различни локации - К.Е.В.А, Ботаническата градина, Столична читалня, Дом на Киното, Студентски Дом и Кино Влайкова. Те ще оживеят с нов дух и неочаквана концепция в разнообразни жанрове.

Всяко музикално събитие е със собствена концепция, съчетаваща талантливи артисти, специално подбран жанров репертоар и цели меломаните да преоткрият атмосферата на локацията, в която то се провежда.

Част от събитията включват романтичен лайв на свещи в един от най-оживените барове на София, имерсивно, куатрофонично 360° шоу, концерт с класически интерпретации на култови филмови мелодии в кино зала, експериментално клубно дуо в концерт на слушалки, етно музика сред цветя и фокус върху природата в Ботаническата градина, а тишината в столична библиотека ще бъде нарушена от горещи фламенко китари и танци.

Първите изпълнители, които ще чуем на „Заслушай се“ са живеещият в България ирландец Jamie Mc Donald и неговата група The Number Nein в „Концерт на свещи“ на 14 февруари в Клуб за естетическо възпитание на артиста (К.Е.В.А): https://www.facebook.com/events/901066207753179. Едно от най-шумните места в сърцето на нощна София ще се преобрази за една вечер, в уединен концерт на свещи. Това ще бъде първият лайв на групата в София от над две години, като музикантите са подготвили специална програма, която ще представят на „Заслушай се“.

Шоуто е с начален час 20:00 ч.

Jamie Mc Donald е ирландец, който твори в България. Автор е на няколко албума - самостоятелни и с групата му The Number Nein Band. Самият Джейми е един от най-активните музиканти на София и може редовно да бъде забелязан да

изнася гигове в различни столични барове и културни пространства. Той също така води курсове за творческо писане на песни и концертите му са винаги специални преживявания, подправени с ирландското му чувство за хумор.

„Желанието ни е качествената съвременна музика да се срещне с публиката си по неконвенционален начин - независимо от жанра, независимо от мястото, в уникален концептуален пърформънс, който ще се случи само веднъж и ще провокира както аудиторията, така и самите артисти.“ - казва Никул Георгиев от екипа на „Лампа Колектив“.

Мисията на поредицата от музикални събития „Заслушай се“ е да разнообрази културната среда в столицата, като предложи нови форми на представяне на творческо съдържание.

Проектът „Заслушай се“ е реализиран с финансовата подкрепа на Национален Фонд „Култура“по Програма за възстановяване и развитие на частни културни организации '22.[443]

[443] ***Източник: Културни новини, статия 07.02.2023 г.***
https://kulturni-novini.info/sections/15/news/36346-zaslushay-se-startira-seriya-ot-kontseptualni-muzikalni-sabitiya-na-nestandartni-lokatsii-v-sofiya-na-14-fevruari

Красимир Червилов: България има нужда от консервативно обединение

Областният координатор на ВМРО в Стара Загора, член на националното ръководство на партията и съучредител на Клуба за консервативни дебати Красимир Червилов пред „Национална бизнес поща“:

Виждаме разпада на държавността, на чувството ни за общност, на подмяната на ценностите ни. България има нужда от консервативно обединение от хора, които да защитават християнските ценности, да водят разумна фискална политика и да поставят българския интерес над всичко останало.

- Г-н Червилов, Клубът за консервативни дебати представя интересни личности и събира интересна публика. Каква е Вашата равносметка?

- В началото бих искал да поздравя вестник „Национална бизнес поща“, който на 4 януари навърши 32 години. Без спор това е медия, която над три десетилетия защитава каузи и идеи в името на Стара Загора и България.

Появата и развитието на Клуба за консервативни дебати съвпаднаха със събития от дневния ред на страната ни. От лятото на 2020 година в държавата ни властва безвремие. Четири поредни парламентарни избори не родиха нищо смислено… Видяхме една ляво-либерална аморфна маса, която защитава само личните и тяснопартийните си интереси, като

жонглира с правосъдната реформа като единственото решение на проблемите в изстрадалата ни родина

32 години ни натрапват ляво-либерални тенденции, под една или друга партийна форма, като през последните 2 години неолиберализмът у нас достигна своя апогей.

Така спонтанно, след парламентарните избори на 4 април 2021 година, дойде идеята ни със Станимир Стоянов, за създаването на дискусионен клуб. Нарекохме го Клуб за консервативни дебати. Разбира се, името се оформи по-късно, но идеята и реализацията бяха наистина спонтанни. Бяхме категорични, че е време читавите и свестни редови българи, както и професионалистите, специалистите, експертите, да се преориентират и да поставят като основен свой приоритет бъдещето на България.

Сегашните управляващи, налагани във властта, не работят за националните ни интереси. Това е повече от очевидно.

Виждаме разпада на държавността, на чувството ни за общност, на подмяната на ценностите ни. България има нужда от консервативно обединение

от хора, които да защитават християнските ценности, да водят разумна фискална политика и да поставят българския интерес над всичко останало.

- Кое е водещото при избора на участниците в дискусиите ?

- Изборът беше естествен и някак си логичен. Нашите гости, независимо дали условно се позиционират в лявото, в центъра или в дясното политическо пространство, са преди всичко консервативно мислещи хора, традиционалисти, с които имаме общи разбирания и решения за основните проблеми на България. Ние, заедно с тях, имаме сходни теми, разсъждения и мисли. Но най-важното, което правим, е, че

даваме алтернатива и друг прочит на проблемите в политическата безпътица, в която в момента се намира държавата ни

Сред нашите гости през тези близо 2 години бяха Кузман Илиев, с неговата книга „Кой контролира парите ни?“, Боян Чуков с две гостувания - през 2021 и 2022 година, на които бяха представени неговите книги „Прекрасният нов свят след 1984“ и „Разузнаването отвътре“, почетният председател на ВМРО - БНД Красимир Каракачанов, който представи и двете си книги - „Забравените апостоли на Македония“ и „Тодор Александров“, както и безкрайно интересните млади политически анализатори - Кристиян Шкварек, представител на европейските консерватори и реформисти, и евродепутатът Ангел Джамбазки.

- Кой смятате, че трябва да бъде най-важният дебат на 2023 година?

- През последните две години се проведоха, както вече казах, 4 парламентарни избори. На 2 април 2023 година, ще бъдат петите поред, отново предсрочни парламентарни избори. Хората са изморени и объркани. Дестабилизацията на сегашните ценности - икономически, културни, социални, с цел налагането на ляволиберални, мултикултурални, е пагубно за нашето общество. Затова и със Станимир Стоянов

намираме смисъл да продължим да дискутираме различни теми, които са свързани с консервативната алтернатива

Ще засегна в това интервю само дясноконсервативния подход в икономиката - стабилност на публичните финанси и липса на катаклизми при смяна на управляващите, по-голяма възможност за реакция при икономически и финансови кризи, малка държава - просперираща и щастлив частен сектор, улеснена прогнозируемост на инвеститори, повече разполагаем доход за всички ни.

- Какви нови цели си поставя Клубът през 2023 година и кои ще бъдат гостите му?

- Разбира се, ще продължим активно дейността на Клуба за консервативни дебати. Заедно с г-н Стоянов не правим нищо пряко силите си, и двамата сме достатъчно ангажирани. Но интересът на хората в Стара Загора, ни дава осъзнат смисъл да продължим да говорим и

да даваме трибуна на всички родолюбиви, дясноконсервативни хора от различни сфери на обществения, икономическия, културния, политическия живот на България.

Имаме идея нашият формат да бъде развит, да излезе от Стара Загора, да търсим и друга аудитория, за да представяме нашия клуб, нашите гости и нашите идеи в различни градове на страната.

За клуба 2023 година отново ще бъде динамична. В нашия формат сме се спрели на срещи с до 5 участника, които ще се проведат в Стара Загора и в страната. Кои ще бъдат те, ще разберете през годината, все пак трябва да има изненада за аудиторията. Но мога да Ви уверя, че всички наши гости, които са много различни, многолики, ще бъдат достатъчно интересни за публиката.

Коректно е обаче да анонсираме първия участник за годината. Това е

Кузман Илиев, с второ участие в Клуба за консервативни дебати. Той ще представи своята нова книга „България може сама“

Събитието е на 10 март, петък, от 18.30 часа в Регионална библиотека „Захарий Княжески“ в Стара Загора.

И ако трябва да кажа още веднъж с три думи, какво ни мотивира да развиваме Клуба - неразвитата политическа култура, която имаме в България. Или както казва Бертолт Брехт „Най-лошата неграмотност е политическата неграмотност“!

Стара Загора, 8 ноември 2022 г., Регионална библиотека „Захарий Княжески“. На снимката: Кристиян Шкварек (в центъра) гостува на Клуба на консервативни дебати, Красимир Червилов (вляво) и Станимир Стоянов

София, 8 февруари 2023 г., Национален студентски дом, представяне на новата книга на Кузман Илиев (вляво) - „България може сама“, Станимир Стоянов, президент на Международна академия за високи постижения „Сър Исак Нютон“, и Първан Симеонов, изпълнителен директор на „Галъп интернешънъл“[444]

[444] ***Източник: vmro.bg, статия 14.02.2023 г.*** ***https://vmro.bg/%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%80-%D1%87%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D0%B2-%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F-%D0%B8%D0%BC%D0%B0-%D0%BD%D1%83%D0%B6%D0%B4%D0%B0/***

House of illusion отваря врати на мястото на фолк клуб Ревю

House of illusion е най-новото фолк заведение, което отваря врати на 8-ми март. Клубът ще се намира на мястото, на което доскоро се помещаваше клуб Ревю - пл. Народно събрание 10.

Още преди откриването си House of illusion дава заявка за челна позиция сред клубовете в София. Четири поредни дни - Grand спектакъл с топ изпълнители, невиждана шоу програма и уникални парти емоции.

За първи път в историята на нощния живот на една сцена ще застанат първенците във фолк гилдията - Азис и Константин. Двамата ще открият клуба във вечерта на дамите - 8ми март, а в дните след това гост изпълнители ще бъдат - Меди, DJ Дамян, Преслава и Ариа.

Останете на линия, защото най-доброто от нощния живот на София тепърва предстои![445]

House of illusion - пл. Народно събрание 10.

[445] ***Източник: green-news.bg, статия 14.02.2023 г.*** ***https://green-news.bg/house-of-illusion-%D0%BE%D1%82%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%8F-%D0%B2%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8-%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D1%8F%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%82%D0%BE-%D0%BD%D0%B0-%D1%84%D0%BE%D0%BB%D0%BA-%D0%BA%D0%BB%D1%83/***

„Скаутство за момчета“ на Бейдън-Пауъл

Във връзка със 111-годишнината от запалването на искрата на скаутството в България в град София Организацията на българските скаути ще представи изложбата „Скаутство за момчета“ на Бейдън-Пауъл - един от най-влиятелните наръчници за младежта, публикувани някога!“

На 06.05.2022г. на празника на храбростта и на българските скаути, изложбата ще бъде открита от 11:00 часа в гр. София - Национален студентски дом /пл. Народно събрание №10/ от г-н Слав Гиндянов - Президент на Организация на българските скаути, от г-н Бертуин Люсенбург - колекционер, от г-н Матиас Герт - член на европейския скаутски комитет и от г-н Андреа Демармелс - представител на световната организация на скаутското движение(WOSM).

Ще бъдат изложени повече от 40 издания на различни езици от цял свят на бестселъра на всички времена „Скаутство за момчета - наръчник за обучение в добро гражданство“ с автор основателят на скаутското движение - сър Робърт Стивънсън Смит Бейдън-Пауъл. Посетителите ще имат възможността да се докоснат до атмосферата на скаутството и да разберат защо то се е превърнало във водещо младежко движение по света. Ще научат повече за скаутските принципи, за историята на движението и какво обединява повече от 60 милиона млади хора от 170 държави.

Освен богатата колекция от издания на книгата, ще бъдат представени усилията на националните скаутски организации от цяла Европа в отговор на хуманитарната криза, в следствие на военната агресия в Република Украйна. Посетителите ще разберат какво превръща скаутите по цял в „Добри граждани“ и „Посланици на мира“ и как една книга, написана преди повече от век, може да вдъхнови милиони хора от цял свят да бъдат активни граждани и двигатели на своите общности!

Изложбата се осъществява с подкрепата на на г -н Бертуин Люсенбург - колекционер, изследовател на наръчника на Бейдън-Пауъл и автор на книгата „Скаутство за момчета“ по целия свят „, която бе представена на специално събитие по време на 42-та Световна скаутска конференция на 27 август 2021г. Книгата включва въведения, предоставени от внука на автора - Майкъл Бейдън-Пауъл, Ахмад Алхендави (Генерален секретар на Световната организация на скаутското

движение/WOSM/) и Волтър Цилвенберг (Международен комисар на скаутите на Нидерландия).

Проектът „Скаутство за момчета“ по целия свят“ (Scouting for Boys ‘round the world’) предоставя информация за книгата на Бейдън-Пауъл „Скаутство за момчета: Наръчник за обучение по добро гражданство“(1908), която повече от век след публикуването си продължава да вдъхновява скаутите по всички краища на света. На 22 февруари 2011 г. стартира уебсайтът www.scoutingforboysroundtheworld.org. Този уебсайт предоставя информация за изданията на „Скаутство за момчета“ по целия свят“ и дава възможност за качване на информация за нови и неизвестни издания, освен това включва публична база данни с подробен преглед на всички английски и чуждестранни издания. Досега са открити и изброени повече от 450 издания в над 60 държави на почти 50 различни езика. В момента на откриване на изложбата, от 11:00 ч ще стартира обновеният уеб сайт на инициативата, откъдето книгата може да бъде поръчана - www.scoutingforboysroundtheworld.org с ISBN номер 978-90-828615-0-1.[446]

[446] ***Източник: М-во на младежта и спорта, НИСМ, статия 04.05 2022 г.*** ***https://nism.bg/bg/novini-i-sabitia/s-bitia/skautstvo-za-momcheta-robert-baden-powell***

Саксофонистите от Ада

LOS SAXOS DEL AVERNO се раждат като стратосферен квартет от саксофони, който придружава рок групата Ginferno.

Заедно те печелят наградата за „Най-добър албум на световната музика“ на „VI награди за независима музика 2014 г.“ и обикалят цяла Испания като една от групите, избрани в „Girando Por Salas“.

През 2015 г. те започват да си сътрудничат като гост-метъл секция с други фантастични групи като The Limboos във Funtastic Drácula Carnival или в албуми на групи като Andrés Herrera „Pájaro“, „He matado al Ángel“, „Somewhere, somehow“ на Julián Maeso, на последния диск „Motel llamado mentira“ на Винила Фон Бисмарк и много други.

Мотивирани от всички тези проекти, те решават да се издигнат от „Ада“, за да се консолидират като независима група и да започнат да правят собствена музика. Един вид пещерно R&B, изпълнено с латиноамерикански и високи дози рок, който „ще разбие подметките на обувките ви“ преди края на всеки концерт.

Можете да слушате музиката им във „Valeria“ по Netflix , в шоуто на Чарлз Крейг по BBC6, или почти ежедневно по испанското национално радио & телевизия (TVE y RNE).[447]

[447] ***Източник: Културата.арт, статия 28.09.2022 г.***
https://culturama.art/projects/festival-2022/los-saxos-del-averno-28-september

Представят пиесата „ТРИ“ от Александра Станишева на 28 март 2022 от 19.30 ч. в Националния студентски дом

Национален студентски дом, София, пл. Народно събрание № 10

Гласовете в хорските глави имат ли образ? Той смее ли се, дава ли съвети? ТРИ е пиеса за вътрешното дете, което винаги ще шепне в ухото на слушащия. Отрязъци от време се преплитат, за да сглобят пъзела на няколко живота. Представление, което разказва историята на Йожи, говори за скритите в чекмеджета гледни точки и за едно бъбриво същество.

човек-дете: Вие едно ли сте? Или сте две?

същество: Три!

„Чудя се, колко ли истини може да има в едно семейство?

И кое определя истинността на спомена - достоверността на фактите, или чувството и болката, които е оставил?

ТРИ е пиеса за индивидуалния прочит на общите спомени; за личната истина; за нюансите в цвета на собствената болка.

ТРИ е история за безкрайната и безначалната вина, които ни завихрят в безпощадна центрофуга.

За човки, изгубени топчета и прашни бинокли.

Но най-вече ми се иска да е история за прошката.

Защото, щом всичко друго е изчезнало - любов, надежда, мир, спасение - пак само опитът за прошка би могъл да утеши детето вътре в нас.“

Мила Люцканова , режисьор

ЕКИП:

Автор:

Александра Станишева е изучавала антропология, фотография, проза и драматургия. В момента завършва магистратура визуална антропология. Има публикувани текстове в списанията „Текстил“ и „Й кратко“, както и в онлайн издание за фантастика, култура и футурология „ShadowDance“. ТРИ е първата й пиеса.

Постановка:

Мила Люцканова е завършила актьорство за драматичен театър в НАТФИЗ. Участвала е в спектакли на Народен театър „Иван Вазов“, Театър 199, ТР Сфумато,

Драматичен театър Пловдив, както и в независими постановки. Получава награда ИКАР в категория Дебют за спектакъла „Сестри Палавееви“ на ДТ Пловдив. От 2016-та е един от организаторите на първия в България Международен студентски театрален фестивал - МСТФ „Данаил Чирпански“.

Визуална среда:

Цвета Богданова е завършила специалностите дигитални изкуства и сценография в НХА. Реализирала е професионални сценографски и мултимедийни проекти за опера, балет и драматичен театър на сцените на Софийска опера и балет, Народен театър „Иван Вазов“, Държавна опера Русе, Театър 199 и други. Нейни авторски проекти в областта на цифровите изкуства са представяни на международни фестивали в България, Франция, Чехия и Великобритания.

Звукова среда:

Юлиан Стоичков - Julski е саксофонист, продуцент, бийтмейкър и тоноператор. Занимава се с музикален софтуер, което постепенно развива интереса му към свирене и на различни инструменти, като китара, бас, клавири, саксофон, флейта и др. Работата като тоноператор в Народен Театър „Иван Вазов“ засилва търсенията му към създаване на музика и звукова среда за представления и филми.

(In memoriam)

В спектакъла са използвани авторски модели на Мария Шиндарова

Мария Шиндарова (1954-2021) е завършила Софийския университет със специалност българска филология и философия. Занимавала се е с дизайн и изработка на авторски облекла от 1986 до 2019, първоначално със самостоятелни изложби и ревюта в СБХ, Дом на киното, Киноцентъра и други, а по-късно чрез дейността си в собствено ателие-магазин.

Участват актьорите:

Спартак Апостолов, студент в НАТФИЗ в четвърти курс. Занимава се с актьорско майсторство от трети клас. През 2021 участва в постановката „Бесове“ на проф. Снежина Танковска (1951-2020) и в „Доброто на страната ни“ в Театър НАТФИЗ.

София Иванова Джустрова, понастоящем студент по актьорство за драматичен театър в класа на Снежина Танковска. През 2021 участва в постановката „Бесове“ и „Актьори срещу поети“ в ТР Сфумато.

Луизабел Николова завършва НАТФИЗ през 2015 г. със специалност актьорство за драматичен театър в класа на проф. Атанас Атанасов. От 2016 г. е част от трупата на Театър Българска армия. Участва в постановките: „Маркиз дьо Сад“, „Жена без значение“, „Албена“ и други.

Иван Панайотов е актьор с тринадесет годишен опит в киното и театъра. Завършва НАТФИЗ със специалност актьорско майсторство за драматичен театър. Сред театралните му участия са: „На масата“, „Вик за любов“, „Народен представител“, „Кавказкият тебеширен кръг“ и други.[448]

[448] ***Източник:*** **Sofiapress,** ***статия 24.03.2022 г.*** ***https://sofiapress.com/editor-choice/%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%b4%d1%81%d1%82%d0%b0%d0%b2%d1%8f%d1%82-%d0%bf%d0%b8%d0%b5%d1%81%d0%b0%d1%82%d0%b0-%d1%82%d1%80%d0%b8*** ***%d0%be%d1%82-%d0%b0%d0%bb%d0%b5%d0%ba%d1%81%d0%b0%d0%bd%d0%b4%d1%80%d0%b0/***

20 март - най-щастливият ден в годината. Защо музиката ни доближава най-силно до щастието?

Нестихващата енергия на ударните инструменти -дръм съркъл - интервю с Деян, Петър и Александър от Концерти.БГ[449]

[449] ***Източник: БНТ, предаване ОТБЛИЗО, видео запис 20.03.2022 г.*** ***https://bnt.bg/news/20-mart-nai-shtastliviyat-den-v-godinata-zashto-muzikata-ni-doblizhava-nai-silno-do-shtastieto-v316362-304310news.html***

Артисти от различни националности си предават щафетата в танцов пърформанс на 3 март

Интервюто на Мария Бояджиева със Силвия Чернева

Щафетно представление, в което Лу Кутон, Даниел Денев, Дани Кърнс и Сивия Чернева ще се състезават, всеки както може със собственото си солово изпълнение. Всеки от тях има различна история и различен подход към танцовото изкуство.

„Лу Котон идва от Франция. Учила е в Залцбургската експериментална академия по танц - изключително престижно училище по танци“, споделя за първата участничка Силвия Чернева - създател на проекта. Даниел Денев също е състезател по бални танци с 10-годишна практика в телевизионен формат във Виетнам. Дани Кърнс учи физически театър, след това работи в института Гротовски в Полша и тренира капоейра в продължение на много години. Самата Силвия Чернева е архитект по образование, но вече от годината се занимавате с танц, кино и документалистика.

Всеки един от участниците е подготвил различно соло, но заедно те влизат в диалог и се отнасят едно към друго.

Пърформансът ще бъде представен на 3 март в Национален студентски дом.

„Спектакълът ще бъде представен на 3 март, защото тогава беше свободно“, казва през смях Силвия Чернева, но въпреки това, фактът, че участват артисти от различни националности, които се събират в България, както и такива, които са учили в страната, но са се върнали, за да творят у нас, е начинът да се почете и националният празник.

Повече за танцовия пърформанс чуйте в звуковия файл.[450]

[450] ***Източник: БНР, аудио запис 28.02.2023 г.*** ***https://bnr.bg/sofia/post/101786489/artisti-ot-razlichni-nacionalnosti-shte-si-predavat-shtafetata-v-tancov-parformans-na-treti-mart***

„Не ме дразни!“ помага на тийнейджъри да се справят в конфликтни ситуации

Разговор на Мария Бояджиева с Радина Москова и Васил Егов

Тази неделя (12 март), в Националния студентски дом ще се състои инициативата „Не ме дразни!“. Събитието е насочено към младежи и тийнейджъри, но не само. Целта е да се помогне на подрастващите в конфликтни ситуации. Предвидени са лекции и работилници, фокусирани върху това как да разбираме, че сме в такава ситуация, как трябва и как не трябва да реагираме, как да се защитаваме и как да потърсим помощ, когато такава е необходима.

Темите и работилницата са разработени с помощта на професионалисти в тази сфера. Те са избрани, така че да намерят приложение във всяка една ситуация от ежедневието на гимназистите.

Пред Радио София Радина Москова и Васил Егов, които са част от организаторите на събитието, обясниха, че като млади хора, са ангажирани с проблемите на обществото.

„Събитието е насочено най-вече за ученици от 8 до 12 клас, но това по никакъв начин не ограничава ученици, които са по-малки от тази възрастова група или по-големи“, каза Васил Егов.

Според Радина Москова всеки от нас е попадал в конфликтна ситуация, независимо дали пряко или не, затова е добре да знаем как да реагираме.

Събитието ще се проведе от 12.00 до 16.00 ч. конферентната зала „Галерия“ в Национален студентски дом. Участието е безплатно, но е необходима предварителна регистрация.

Подробности можете да чуете в звуковия файл.[451]

---

[451] ***Източник: БНР, аудио запис 10.03.2023 г.***
https://bnr.bg/sofia/post/101791544

Jazz FM предложихме Огнян Видев да бъде удостоен със званието „Почетен гражданин на град Пловдив“

Jazz FM адресира до кмета на Община Пловдив г-н Здравко Димитров предложение композиторът, виртуозен китарист и неуморен културен деятел Огнян Видев да бъде удостоен със званието „Почетен гражданин на град Пловдив“. Неговата творческа дейност в продължение на десетилетия е свързана с любовта му към родния град, формирал го като ярка творческа личност. Признателността си към Пловдив той споделя с целия свят, работейки отговорно и неуморно като композитор, изпълнител, мениджър и организатор на събития в областта на културата. Приносът му към развитието на националната култура е огромен, а в основата е връзката му с Пловдив и неговите творчески личности. Заслуженото признание, което Огнян Видев се надяваме по този начин да получи, ще бъде вдъхновение и подкрепа за артистите, посветили се на своя талант и превърнали в мисия създаването на по-добра културна и обществена среда.

Приложената към писмото ни творческа биография - мотивация на предложението, разказва важни моменти от историята на българския джаз.

Снимки от личен архив на Огнян Видев

На 24 години през 1970 г.

Роден през 1946 г., обикнал джаза в родния Пловдив и там развил своите умения на китарист, Огнян Видев започва да работи като професионален музикант още на 18-годишна възраст като член на „Синьо-белите“ на Емил Димитров, свири в страната и прави първите си турнета в чужбина - един месец в Румъния и два месеца в СССР. Докато отбива военната си служба, е част от ръководения от Веселин Николов Естрадно-джазов оркестър към Дом на народната армия в Пловдив. Пътят му в музиката през 1968 г. продължава отново в „Синьо-белите“, преминава през групата на Лили Иванова, води го към участия, организирани от „Концертна дирекция“ в Пловдив и в София.

Огнян Видев в „Джаз истории“ I: извървява пътя от мандолината през цигулката до китарата със семейството си, с учители, сред които Асен Овчаров, с много приятели и мощни вдъхновители

В квартет „Пловдив“ през 1969 г. с Матей Амбарев, Варужан Восканян и Андрей Генов

В този период е член на пловдивския оркестър „Дъга“, който през 1969 г. прави голямо турне в страната с Борис Годжунов и Георги Минчев, а след това в целия Съветски съюз със Сашо Димитров, Димитър Йосифов, триото на Тинко Станчев, Ирина Чмихова, Петър Чернев. Пловдивското общинско дружество „Културен отдих и украса“ анагжира Огнян Видев като участник и в двете програми, които организира през 1970 и 1971 г. - с естрадна и с народна музика.

Огнян Видев в „Джаз истории“ II: със „Синьо-белите“ на Емил Димитров, в казармата се среща с Веселин Николов, а след още няколко столични проекта става деен участник в пловдивския джаз живот

С Веселин Николов през 1976 г.

Огнян Видев е ключова фигура в „Бели, зелени и червени“, в която е китарист още от преосноваването ѝ в Пловдив от Веселин Николов през 1974 г.

„Бели, зелени и червени“ през 1987 г., с Димитър Гаджонов, Радул Начков, Петър Джурков, Пъшо Конов

Той активно участва в творческия живот на формацията до 1989 г., като в края на този период е и неин ръководител.

Огнян Видев в „Джаз истории“ III: „Бели, зелени и червени“ са единственият държавен джаз състав, свирят на първия джаз фестивал в Ямбол, на 10-ия в Прага, както и в Дебрецен

Плакат от 1977 г.

С „Бели, зелени и червени“ Огнян Видев е в авангарда на българската музика, вдъхновява и възпитава многобройни аудитории с концерти, лектории и образователни цикли.

Снимка: Личен архив на Огнян Видев

С групата се изявява на първия ни джаз фестивал - в Ямбол (1974 г.), както и в последвалия го в Сопот.

Снимка: Личен архив на Огнян Видев

Огнян Видев в „Джаз истории“ IV: през 1975 г. „Бели, зелени и червени“ свирят на „Джаз джамборе“ във Варшава и изпълняват творбата на Веселин Николов за джаз група и симфоничен оркестър „Протуберанси“

Съставът участва многократно на Прегледа на джазовите оркестри в София, както и на престижни международни фестивали - в Рино и „Нюпорт“ в Ню Йорк

(САЩ), в Прага (Чехословакия), „Джаз джамборе“ във Варшава (Полша), „Джаз Ятра“ в Бомбай (Индия) и много други.

Огнян Видев в „Джаз истории“ IV: „Бели, зелени и червени“ за първи път стъпват в родината на джаза, печелят успехи на Джаз фестивала в Рино

Снимка: Личен архив на Огнян Видев

Огнян Видев в „Джаз истории“ VI: среща с Милчо Левиев в Ню Йорк и с Уилис Коновър в Дебрецен; веднъж затворен, пътят към „Нюпорт“ се открива за сензационен успех през 1979 г.

Снимка: Личен архив на Огнян Видев

Огнян Видев в „Джаз истории“ VII: „Бели, зелени и червени“ записват албума „Дон Жуан“, за тях е филмът „Една безкрайна мъка“, те са сред световния елит на турне в Индия

Огнян Видев участва в записите на албума „Дон Жуан“ на „Бели, зелени и червени“, издаден от „Балкантон“ през 1978 г. С формацията има десетки записи в Българското национално радио.

Снимка: Личен архив на Огнян Видев

„Бели, зелени и червени“ през 1976 г., „Калоферска тепавица“

Той е главната движеща сила в създаването на един от първите едно джаз проекти - Фолк джаз бенд „Пловдив“ с диригент Димитър Трифонов, който през 1986 г. изнася забележителен спектакъл в Концертна зала в Пловдив и записва едноименен албум в „Балкантон“, а на следващата година се представя и в НДК.

Снимка: Личен архив на Огнян Видев

В БНТ, 1976 г. Фотография на Биляна Станилова

Своята музикална естетика Огнян Видев култивира с непрестанно слушане на най-добрите образци с уважение към техните създатели, с голям интерес към новата музика, която чува при пътуванията си по света, любознателен и аналитичен. Така изгражда и високите критерии, които си поставя в работата и от които не отстъпва в което и да е поле на своята дейност като композитор, изпълнител, мениджър и организатор на събития. Огнян Видев композира новаторска музика, обогатявайки я постоянно с влиянията на новото чуто и преживяно, видяно през неговата фина творческа призма и оформено в ерудиран музикален изказ. В произведенията му неизменно присъства връзката с българския фолклор, който претворява в джазова стилистика, чуват се и отгласи

от световната музика. Почтителен към традицията, той пише на съвременен музикален език и дава перспективи към бъдещето, към което е изключително отговорен от позицията на силното си въздействие върху публиката и средата.

Огнян Видев в „Джаз истории“ VIII: „Бели, зелени и червени“ продължават след напускането на Веселин Николов, Огнян Видев създава „Фолк джаз трио“ със солистите на групата Йълдъз Ибрахимова и Теодосий Спасов

С Теодосий Спасов през 1978 г.

Огнян Видев е инициатор за сформиране на джаз дуо с Йълдъз Ибрахимова, с което изнася запомнящ се концерт в Кукления театър в Пловдив и на други места в града, гостува на много сцени в страната и в чужбина. Той създава оригинален репертоар както за това дуо, така и за другия си дуетен проект с Теодосий Спасов.

С Йълдъз Ибрахимова и Кирил Грозданов през 1989 г. в Колонната зала в Москва

На основата на тези сътрудничества с двамата млади тогава музиканти основава трио, което жъне успехи сред публиката у нас и по света. С авторски творби на Огнян Видев и световни джаз пиеси те запалват за музиката безброй почитатели на концерти в Младежкия дом в Пловдив, в Студентския дом в София, на Националните джаз срещи в Русе, на Световния младежки фестивал в Москва. Триото изнася и множество образователни програми. Постоянно търсещият нови простори музикант е основател и на друго трио със Симеон Щерев и Теодоси Стойков, което концертира в Пловдив, София, Ямбол.

1976 г.

През дългогодишната си успешна кариера в джаза и етно музиката Огнян Видев свири и записва с Милчо Левиев, Веселин Николов, Симеон Щерев, Людмил Георгиев, Анатоли Вапиров, Румен Тосков - Рупето, Васил Петров, Дочо Панов, Борислав Ясенов, Георги Ангелов, Димитър Гаджонов, Евгений Гочев, Петър Петров, Петър Ралчев, Недялка Керанова, Надежда Хвойнева, Светла Гостева, Ивелина Балчева, както и със световните музиканти Орландо Санчес, Георгий Гаранян, Давид Голощекин, Алексей Кузнецов. Самостоятелно и с тях той популяризира в много държави българското изкуство, често в събития, организирани на правителствено ниво.

С перкусиониста Георги Ангелов на Джаз фестивала в Банкя през 2000 г.

Внимание заслужава и съвместната му работа с членове на фамилията Владигерови. Александър Владигеров го кани за участие в концертите на Пловдивска филхармония под негово диригентство с музиката на Гершуин и за представянето на мюзикъла му „Вълкът и седемте козлета“ с Тодор Колев и Николай Бинев. Многократно свири с цигуларя Владимир Владигеров, включително в „Дом „Витгенщайн“ във Виена.

1976 г.

Проницателен и надарен с усет, Огнян Видев е откривател на таланта на кларинетиста Иво Папазов и в ранните му години е негов мениджър, последователно проправяйки път на музиката му, необичайна за средата ни тогава. С Конушенската група по забележителен начин представя българското музикално наследство в изява на първото издание на фестивала за световна музика в Хаапавеси, Финландия. Той свири фолклор още с Първомайската група, Садовската група, оркестър „Канарите“, групата на големия кларинетист Младен Малаков, с Никола Илиев.

С Хисарската група през 1982 г.

Огнян Видев има записи в Българското национално радио в София и Пловдив, издадени от БНР албуми („Огнян Видев и приятели“, 1995 г., Vertigo, 2012 г.) С негово участие са Sad… A Little Bit 1 и 2 (БНР), както и плочите в „Балкантон“ „Дон Жуан“ на „Бели, зелени и червени“, едноименният албум на Фолк джаз бенд „Пловдив“, „Цигански песни“ на Иво Барев, „Илюзия за вечност“ на Йълдъз Ибрахимова. Огнян Видев свири в издадените от „Гега ню“ албуми на Теодосий Спасов „Титла“ и „Братимене“, както и в записания на живо в концертната зала на Пловдив „Царска стъпка“ с Милчо Левиев, Георги Борисов, Стефка Оникян и с водещ Радой Ралин. Китаристът участва в документирането на творчеството на Иван Кунчев - Шекера в Радио Пловдив, свири в предавания на БНТ, има изяви на Новогодишния музикален фестивал, организиран от НДК.

В „За албумите“: Vertigo (2012 г.) обобщава десетилетия музикален принос на Огнян Видев

Едно от многобройните, организирани от Огнян Видев събития, 2004 г.

Върху културната сцена в Пловдив Огнян Видев оставя траен отпечатък и като деен организатор на събития. От 70-те години до първите години на новото хилядолетие той организира джаз клубове в „Олимпик“ („Малкия Новотел“) и в

„Тримонциум“, редовни джаз срещи и концерти в „Стария дакел“, „Найлона“, „Питърском“, „Алафрангите“, „Тракийски стан“ и др., като постоянно свири с местни музиканти и артисти от София и страната и среща пловдивската общественост с бележити джаз творци.

С Нешка Робева в Пловдив през 1986 г.

На изпълнена от него музика свои блестящи постижения отбелязват Златните момичета от националния отбор по художествена гимнастика с треньор Нешка Робева, а Диляна Георгиева става световен шампион през 1985 г. във Валядолид, Испания. В Ямбол организира джаз фестивала „Златната Дияна“.

Снимки от личен архив на Огнян Видев

Честването на 50-та годишнина на Огнян Видев, 1996 г.

Огнян Видев участва във филма за „Бели, зелени и червени“ „Една безкрайна мъка“ (сценарист и режисьор Христо Ганев, 1979 г.), за него е заснет филмът „Дъждовен ден“ (сценарист и режисьор Андрей Чертов, 2013 г.), излъчвани по Българската национална телевизия. За живота и изкуството на Огнян Видев се разказва в книгите „A Love Supreme - Веселин Николов и неговите „Бели зелени и червени“ от Владимир Гаджев, „Лицата на Пловдив“ от Здравко Гълъбов, „Изчезващата памет. Срещи по пътя“ от проф. Аксиния Джурова, „Приятели мои“ от Людмил Станев. С него ни запознават и „Срещи с имена на джаза“ на Вера Грозева и „Профили - 77 именити пловдивчани споделят“ на Ваня Минчева. Наследството на Огнян Видев е описано и в книгата „Изявени пловдивчани“ на Академично издателство „Талант“ към Висшето училище по агробизнес и развитие на регионите - Пловдив. Безценен е приносът му към документирането на джаз историята на България чрез поредицата „Джаз истории“ по Jazz FM, която беляза с изключителната му музика слушателите на единственото в България специализирано джаз радио.

Емануил Манолов - Бадема, Огнян Видев и Райчо Иванов получиха наградата „Златен век“ на Министерство на културата по предложение на Джаз ФМ

През 2021 г. Огнян Видев става носител на най-високото отличие на Министерство на културата - наградата „Златен век“

Свидетелства за огромния принос на Огнян Видев за българската култура са присъдените му награда „Златен век“ на Министерство на културата, Почетен знак на град Пловдив и Наградата за цялостен принос на Plovdiv Jazz Fest. Неговият

образ, запечатал миг от концерта му с Йълдъз Ибрахимова в Куклената театър в Пловдив през 1985 г., се съхранява във фонда на Художествена галерия - Пловдив на керамично пано, изработено от Анастасия Кметова. Отдаден на високостойностната музиката и нейните почитатели, Огнян Видев продължава да свири пред публика и до днес. Неговото кредо е, че джазът е голям океан, в който се вливат различни култури, и този жанр той щедро насища с духа на Пловдив в яркото си присъствие в националната музикална култура.

Всички снимки в публикацията са от личния архив на Огнян Видев. Водещата снимка към статията е на Пейо Иванов и е направена на концерта на Огнян Видев след представянето на томове 4 - 7 от книгата на проф. Аксиния Джурова „Изчезващата памет. Срещи по пътя“ в галерия „Димитър Георгиев“ в Пловдив на 22 април 2021 г. По-долу можете да видите две от изпълненията, записани от Jazz FM:[452]

[452] ***Източник***: **JazzFM, *статия 16.12.2022 г https://jazzfm.bg/novini/jazz-fm-predlozhihme-ognjan-videv-da-bade-udostoen-sas-zvanieto-pocheten-grazhdanin-na-grad-plovdiv.html#***

Петко Петков от „Трамвай №5“: Като кажеш на лекар, че си над 70-годишен, те оставя на доизживяване

Щом аз съм в групата, значи я има и всичко е наред, шегува се певецът

Вокалистът на легендарната група „Трамвай №5“ Петко Петков се гордее с по-малката си дъщеря Марта Петкова - примабалерина на Националната опера и балет. Разговаряме с певеца след премиерата на балета „Хиляда и една нощ“, в който Марта Петкова играе ролята на Шехерезада.

- Г-н Петков, скучно ли ви е без постоянните турнета и концерти?

- О, аз и сега имам доста участия. През лятото ще имаме 7 участия и едно турне заедно с Данчо Караджов и „Сигнал“, Марги Хранова, Светослав Славов и още колеги. Ще пеем във Варна, Бургас, Павликени. Отделно на 7 август имаме голям концерт на открито на пристанището в Бургас, в който ще участват и много чужди изпълнители - световни звезди. На 8 август сме в Летния театър в Бургас и на 23 август - в Летния театър във Варна.

- В началото бяхте петима в „Трамвай №5“. Сега колко сте?

- Името няма значение и колко на брой сме. Щом съм аз в групата, значи я има и всичко е наред.

- Как се храните, за да сте във форма на сцената?

- Храня се нормално - закуска, обяд и вечеря. Не съм претенциозен. Обичам да ям плодове и зеленчуци, но не за да спазвам диета. Просто са ми вкусни. Особено българските зеленчуци.

Нищо вносно не може да ме изкуши

Едно време съм виждал на Запад чушка колкото два юмрука - това е ненормално. Не ям вносни домати и краставици с вкус на пластмаса. Те и не миришат на зеленчуци. Всичко, което е расло по полетата в нашата държава, има съвсем друг вкус. Същото е с месото и със сиренета. Въпреки че гледат да ги развалят и да ни пробутват всякакви боклуци.

- Още ли си отглеждате сам зеленчуци в двора?

- Да, в момента имам шест корена домати - три са чери доматчета и три розови. Имам и десетина корена краставици. Още малко и ще трябва да цъфнат, макар че в Драгалевци е по-студено. В двора гледам също много, много градински цветя. Да ми е красиво. Наистина съм си направил райско кътче, но пак нямам

спокойствие. Все нещо ни атакува отнякъде и ни бърка в джоба. Притеснен съм сега каква ще стане цената на газа.

- С газ ли се отоплявате?

- Първо бяхме на нафта, но тя поскъпна много и минахме на пелети. После започнахме да се отопляваме на газ. Но вече не знам на какво ще сме тая зима. Това са инвестиции за котлета и за инсталации, по 7000 лева през няколко години. Но няма какво да се прави - трябва да се отопляваме някак или да сменяме държавата - да отидем на по-топло място.

- Пиете ли лекарства за нещо?

- За високо кръвно пия лекарства. То вече всеки пие хапчета за кръвно. Ходя на шест месеца да си пускам изследвания. И като ме питат как съм, казвам, че съм много добре

Щото ако кажа, че съм зле, може някой да се зарадва! (б. а. - смее се). Когато отидеш на лекар и кажеш например, че имаш шум в ушите, лекарят обикновено те пита: „На колко си години?“. Като им кажеш, че си над 70 г., отговорът е: „Не го закачай, свиквай с шума в ушите“. Ако имаш друг проблем, за който е ясно, че не е фатален, например болки в става, пак те питат на колко си години и като разберат, че си над 70 години, ти казват: „Абе, карай така“ (б. а. - смее се).

Усещането ми е, че ни оставят на доизживяване. Ако пия някакви обезболяващи или други хапчета за ставите, лекарят ми казва: „Тия хапчета няма да ти помогнат. Но ако така ще се чувстваш по-добре психически, давай си парите и си ги пий!“. Прави ми впечатление, че медицината много е напреднала, но в някои области куца. Куца в неща, за които хората очакват повече. Например, както стана в тази пандемия. Една ваксина, втора, трета, тази може да се ползва, онази - не може. Сигурно е много сложно да се създаде безотказна ваксина, но очакванията ни бяха за повече.

- Вие ваксинирахте ли се?

- Ваксинирах се, даже си сложих и бустерна доза. Аз и съпругата ми не сме хващали вируса. Обаче децата и внуците ни го изкараха. Марта изкара ковид леко, за няколко дни, почти на крак. И другата ми дъщеря го изкара. Но не ни каза. Предлагах да се видим, а тя ми обяснява: „Нека да е по-нататък, че съм много заета“.

Всъщност е била болна, внуците - също, не е искала да ни тревожи

Надявам се да няма епидемия вече. Но и сега, като пусна телевизора, чувам за някаква маймунска шарка, за опасност от нова пандемия. Това се прави с цел да държат в подчинение населението на цялата планета. Все едно са ни хванали за гушата и ни отпускат по мъничко въздух през лятото, а след това пак стискат.

- На всяко представление на вашата дъщеря Марта в операта ли ходите?

- Ходя на всеки балетен спектакъл с участието на Марта още от появата й в операта, от второстепенните до водещите роли, които изпълнява днес. Даже с жена ми пътуваме в чужбина, когато Марта има премиера в някоя европейска опера. Този път бяха пет премиери и успях да отида само на три.

- Освен Марта, която прави страхотна кариера в балета, някой от внуците наследи ли от вас артистичната жилка?

- Само внучката ми Бориславa - дъщерята на Марта. Тя играеше хип-хоп, но сега поотрасна и вероятно ще започне да се занимава с нещо друго. Всички са музикални, но сме им оставили свободата да се занимават с това, което желаят.

Щрихи към биографията

Петко Петков е роден на 16 ноември 1947 г. в село Дойренци, Ловешко. Учи фагот в музикалното училище в Плевен, а след това завършва Консерваторията в София. Дебюта си като певец прави в бигбенда на Димитър Бояджиев към Студентския дом в София. През 1971 г. се явява на изпит при Вили Казасян, който тогава събира вокалната група „Студио В“, и влиза в състава й.

След разпадането й продължава да пее в дует с Ани Върбанова до 1980 г. Тогава създава „Трамвай №5“ заедно с Ади Митрева, Оля Громова и Мая Дакова. През годините групата претърпява промени в състава, но Петко е неотменна част от нея. Цяла България познава хитовете „Усмивката“, „Тя“, „Погледът на любовта“ и „Слънчево момиче“.[453]

[453] ***Източник: БЛИЦ.БГ, статия 22.06.2022 г.*** ***https://blitz.bg/obshtestvo/petko-petkov-ot-tramvay-5-kato-kazhesh-na-lekar-che-si-nad-70-godishen-te-ostavya-na-doizzhivyavane_news893496.html***

Каменният македонски букет за майка България

Спънах се и паднах. Пльоснах се като палачинка посред бял ден. Случва ми се за втори път. „Тук не ти е Франция бе човек! В София трябва да си гледаш в краката.“ - спомних си със закъснение препоръката на един приятел. Трудна работа. Как да си гледам в краката пред купола на „Александър Невски?“ Размърдах се леко и чух македонски говор. По стълбите към храма се качваха група македонци. Млад мъж и една жена, като ме видяха на земята, изтичаха към мен и ми помогнаха да се изправя. Благодарих им, като в същото време си изтупвах панталона. Те се върнаха към групата, като се обръщаха да видят как съм. Направих знак, че всичко е в ред и те ми махнаха с ръка, като за довиждане.

„Голяма работа - ще каже някой - подали му ръка някакви македонци и какво от това. Я се спънете в Париж и да видим, кой ще ви подаде ръка?“ - говорих си сам със себе си аз.

Тези туристи не бяха дошли с лоши чувства към България. Те излъчваха любознателност и добронамереност. Националният празник на република Македония е „Илинден“. Ако научеха случайно, че най-красивата православна катедрала е строена с активното участие на „илинденци“, цяло Скопие със сигурност щеше да се изтърси тук. Това неизбежно ще се случи някой ден. Колкото по-скоро, толкова по-добре.

Илинденското въстание е най-голямото българско въстание. След Санстефанския договор повече от 3 милиона българи остават в „Европейската част“ на турската империя. На 2 август 1903 година, денят на Свети Илия, те се надигат с оръжие за да извоюват правото да живеят свободни. Въстанието обхваща територия от Одрин до Албания. На 3 август, първи от всички „Велики сили“ - френският консул в Битоля пише до Ке д’Орсе: „Тази нощ българите започнаха въстанието.“ На 11 август английският посланик в Цариград О’Конър пише до министъра на външните работи на Великобритания лорд Лансдаун: „Това въстание е въоръжена целенасочена политическа акция на българската организация в Македония“. Близо пет месеца траят сраженията. 27 хиляди въстаници въоръжени с пушки срещу 300 хилядна турска армия разполагаща с пушки, саби, картечници, полеви и планински оръдия. Въпреки смелостта на македонците, неравенството между броя на едните и другите, както и качеството

на въоръжението си казват думата. От България се включва скромна дружина доброволци - 48 офицери, от които един генерал, 1 полковник, 4 капитана и 20 поручици. Правителството на княз Фердинанд се огъва пред натиска на « Великите сили », да не взима страна в „безредиците“. Общественото мнение във Франция, Италия и Англия е на страната на въстаниците, докато Австро-Унгария, Германия и Русия предпочитат добрите си отношение с „Голямата порта“.

Самотата на въстаниците разбира най-добре Даме Груев: „Трябва да пестим сили и джепане, чунким Алемания с нейния Круп на нас джапане не дава…“ На 12 декември същата година ръководителите на Илинденското въстание прекратяват борбата. Саможертвата става безсмислена. Македонската земя е напоена с кръв. 200 селища са опожарени. Десетки хиляди са убитите и ранените. Кервани с волски каруци, претрупани с босоноги жени и деца поемат към България. Някои мъже са на коне, други пеша. Това е първата македонска вълна. По-късно има още други две, но тази е най-голямата изселническа вълна в Европа. „Бежанците“ са посрещнати изключително радушно. Те не са страдалци търсещи подслон, а борбени и трудолюбиви хора. Между тях и местните българи няма разлика.

Новата „родина“ е млада държава. Тя е освободена през 1878 година след 500 години робство. Съединението на Княжеството с Източна Румелия става през 1885 година, а София е от скоро новата столица на страната. Инфраструктурата не съществува. Всички тези предпоставки са благоприятни за македонските бежанци, защото младата държава се „възражда“ или по-право се ражда наново. Навсякъде има нужда от труженици. Майстори зидари и каменоделци веднага намират работа в София. Десетки са обществените сгради построени с тяхно участие: Централните хали, Военното издателство, Военната академия, Хотел Славянска беседа, Агрономическия факултет, Софийската опера, Търговската камара, Студентския дом и други. Най-значителната реализация, в която участват „Македонските братства“ е катедралата „Свети Александър Невски“. Проектът на руският архитект Александър Померанцев е избран за реализирането на храма. Първата копка се прави през 1882 година. Провеждат се десетки търгове за доставка на различни видове скална маса, стомана, камбани, злато и всички необходими материали. Строежът е огромен и в него участват повече от 150 фирми. Координацията помежду им е трудна и изпълнението върви бавно. Машини няма, дори макарите са калпави. Разчита се най-вече на ръчния труд на майсторите. Има жертви. През

1907 година италианските реализатори на облицовката започват стачка за по-големи възнаграждения и след като не ги получават напускат строежа. Тогава участникът в Илинденското въстание - майсторът каменоделец Георги Киселинчев от Косинец/костурско, поема строителството на фасадата. С него са и двамата му братя - Лазар и Пандо. От Косинец е и Иван Наумов. От Костур е друг участник в строежа -архитекта Юрков. От село Лобаница - костурско е Коста Богдановски. Дълъг е списъка на македонците притекли се да помагат на майстора на чука и длетото - Георги Киселинчев. Между тях са Никола Дишков от Прилеп и Христо Станишев от Кукуш. Максим Савов, Яким Стаменов и Петко Стойчев от село Паланечко - Вардарска Македония. Каменоделецът Янко Тасев от Дебър.

Бежанците намерили убежище в България не са само зидари и каменоделци. Те се вливат успешно в политиката, изкуството, културата и обществения живот като цяло.

Андрей Ляпчев е министър председател на три български правителства.

Никола Генадиев е министър на земеделието.

Димитър Благоев, основател на първата Социалистическа партия на Балканите.

Кръстьо Сарафов е създателят на българския театър.

Христо Силянов и Симеон Радев са първите български журналисти.

Най-известният български скулптор - Андрей Николов е ученик на Георги Киселинчев.

Поетът Христо Смирненски е от Кукуш.

Димитър Талев от Прилеп.

Катедралата „Александър Невски“ е светило за всички вярващи. За всички добронамерени хора. Участието на македонските майстори в неговото изграждане е израз на колективната благодарност на бежанците от Македония към „Майка България“. Ако там край Вардар научат повече за случилото се, много е вероятно македонските групи да препълнят катедралата. Подобно събитие може основно да промени отношенията между двете страни.

Дедите на македонците, които ми пододоха ръка са били с турски тескерета. Същите като на моите деди и на строителите на „Александър Невски“. По настоящем „Илинден“ е националния празник на Република Македония. Той

можеше да бъде и български национален празник, ако „Отровното трио“ - Сталин, Тито, Димитров не бе забил клин между нас.[454]

[454] ***Източник: kajeteda.com, статия 23.01.2023 г.*** ***https://www.kajeteda.com/archives/8655/%D0%BA%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D1%8F%D1%82-%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%B1%D1%83%D0%BA%D0%B5%D1%82-%D0%B7%D0%B0-%D0%BC%D0%B0%D0%B9%D0%BA%D0%B0-%D0%B1/***

Музикалната кутия на Богдана и Анна

Какво щеше да е без музиката? Не знаем. И не можем да знаем. Защото музиката е част от живота. От светлата му, мелодична страна, която усмихва, вдъхновява и ни прави близки. И е хубаво, когато срещаме хора, които носят музиката и я раздават. С радост.

Като Богдана Атанасова и Анна Русенова. Две пораснали момичета, родени в красивия, морски и много мелодичен Бургас, повярвали в идеята, че в този живот е много по-забавно да казваш „мога“, вместо „не мога“.

Богдана и Анна са двигателят на едно убежище за музикално настроените, което са нарекли с простичкото Music Box (макар и като деца да не са си играли с музикални кутии). За десет години от една малка, уютна и радиофонична стая, музикалното им студио за уроци по пиано, китара и пеене се разраства до два отделни центъра в столицата, където всеки, усетил нуждата да пусне музиката в живота си (без значение от възраст), е добре дошъл.

Срещам ги, за да ми разкажат повече за своето музикално пътешествие. А в края на нашия звучен разговор ми се приисква да попея (макар и фалшиво). Или поне да си пусна „They Can’t Take That Away from Me“ на Ела Фицджералд и Луис Армстронг.

Любопитно ми е каква част от денят ви днес премина в музика?

Анна: При мен нямаше кой знае колко. Тук Боги да каже.

Богдана: За съжаление и при мен нямаше много музика. Откраднах си едни 30 минути, за да се разпея.

Анна: Е не е съвсем така - все пак имаше уроци.

Богдана: Да, разбрах, че това е въпрос уловка (смее се).

С музиката се срещате в почти невръстна възраст. Има ли професионални музиканти в семействата ви?

Анна: Аз действително започнах с пианото преди да съм навършила и пет години, но в това нямаше нищо необичайно, за годините, в които растяхме. При мен професионални музиканти в семейството няма. Въпреки че родителите ми пеят добре. Връзката си с музиката, двете с Боги, като че ли сме я наследили от братя и сестри.

Богдана: Майка ми е пеела навремето. Била е в групата на басиста на LZ. Баща ми също е свирел любителски на пиано. Но Ани е права - при мен по-голямата ми сестра свиреше на пиано, при нея брат й. Те ни запалиха, а после спряха да се занимават с музика докато ние поехме щафетата и я бутаме и досега.

Анна: И по един или друг начин двете се озовахме първокласнички в музикалното училище в Бургас.

Богдана: С пиано. В класа на госпожа Юлия Ненова. С нея бяхме чак до 12-и клас. Тя ни е учила и на пиано и на музика и на живот и на всичко. Аз имам само обич в сърцето си към тази жена.

Анна: Аз бих казала, че беше строга, но справедлива (смее се).

Помните ли първия си концерт пред публика?

Богдана: При нас е трудно да се каже кой е бил първият концерт, защото още първата година вече бяхме на сцена.. През цялото си обучение не сме спирали с концертите, конкурсите …В края на всяка година имахме и изпити и те се случваха пред публика….Аз много често засичах на концерти, забравях пиесата, бърках, спирах, но после продължавах. Отне ми години да го преодолея. В крайна сметка обаче грешката е позволена - дори и да си на сцена. Това днес повтаряме и на учениците си…

Анна: Макар че в онези години грешките не се толерираха. Тогава се изискваше съвършенство (смее се). Аз най-ярко си спомням участието ми в един конкурс в Италия, бях шести клас и майка ми трябваше да ме придружи. Получих втора награда. Накрая имаше гала концерт. Изпълнявах една пиеса на Димитър Ненов (бел.ред. български композитор и пианист, част от талантливото поколение на Любомир Пипков и Марин Големинов). И преди да изляза на сцената осъзнах, че въобще не помня как започваше пиесата. А и нотите ми бяха останали в хотела. Мисля, че майка май беше в още по-голям шок и от мен.

Богдана: Такива ситуации ги сънуваме и до днес.

Анна: Да, майка ми също твърди, че още сънува, че се явява на някакви изпити по пиано (смее се). В крайна сметка като седнах на пианото, мускулната ми памет заработи и всичко си дойде на мястото. Но тези пет минути преди да изляза на сцената бяха кошмарни - пълна зала, наградата ме очакваше, а аз не помнех как започваше това, което се очакваше да изсвиря…

Някога съжалявали ли сте, че сте избрали музиката?

Богдана: Не. Може би, защото не познаваме друго.

Анна: Аз единствено малко съжалявах, че не свирех на друг инструмент. Моята мечта беше да свиря в оркестър, а пианото е солов инструмент. При пианистите се изисква себеотдаване и себевглъбяване.

Богдана: Самотно занимание е.

Анна: Ще стискаме палци на Бояна, дъщеричката на Богдана, да влезе в оркестър.

Богдана: Шансовете са големи, защото тя е първи клас в Музикалното с цигулка (смее се).

Факт е обаче, че пианото не е било повик за нито една от двете. Аз през цялото време исках да стана певица и в крайна сметка станах. Заминах за Германия, където учех джаз и поп пеене. Това бяха едни много щастливи и ползотворни години. Може да звучи като клише, но истината е, че аз си последвах мечтата да пея.

Защо Music Box - като малки да не сте си играли с музикални кутии?

Богдана и Анна: Не.

Анна: Даже не съм сигурна как точно изглежда една музикална кутия (смее се).

Богдана: Историята на името е доста по-прозаична. Но първо да кажа как се стигна до идеята за Music Box. След като изкарах пет години в Германия, където завърших джаз и поп пеене реших, че вече искам да се прибирам в България. Прибрах се. Но не останах трайно. Започнах да работя с група и пътувах още пет години. Дойде моментът, в който взех категоричното решение да се задържа вече на едно място. Да си все на път е много интересно, но така трудно можеш да изградиш каквото и да било. Винаги ми се е искало да пробвам да си направя собствено студио, където да преподавам музика. Заоглеждах се за подходящо място, в което да се настаня. Исках нещо малко и уютно. Намерих такова помещение, което не беше по-голямо от една просторна стая. Исках да го нарека Music Room, но името се оказа заето. Така се спрях на Music Box.

Започнах сама, но след година-две нещата се развиха и се оказа, че сама не мога да поема всички желаещи ученици. Осмелих се да потърся колеги, които да работят с мен. Намериха се такива. А после вече имах нужда и от рамо, опора, вдъхновител - от човек, който не просто да помага, а такъв, който да поема още

инициативи. Защото покрай уроците започват да ти хрумват и други неща. За щастие в този момент Ани вече беше отегчена от работата си в голяма корпорация.

Анна: Бях прекарала около осем години в Нова телевизия в отдела за продажби, където се занимавах с креативна реклама. И се бях поуморила. Така че Боги най-сетне ме убеди да поемем заедно Music Box.

Богдана: Доста я врънках (смее се). Мисля, че сме интересен екип, защото сме двете крайности. При нея винаги първо е „не“, при мен винаги е „да“, но пък се срещаме някъде по средата. А в проблемни ситуации мислим еднакво.

Анна: Аз винаги казвам „чакай, нека да помислим, да видим колко ще струва“.

Богдана: Аз съм по-скоро, „абе давай да го правим и ще го мислим в движение.“

Анна: То трябва да има някой да удря спирачки.

Богдана: Е как! Иначе ще си строшим главата (смее се).

По-малки или по-пораснали бяха първите ученици на Music Box?

Богдана: Първата ми ученичка беше на моя възраст, тогава бях на 33. И определено повече имаше търсене от големи хора. Оказа се, че няма много места в София, където човек да се запише да учи пиано на 30 години. Формулата я взех от Германия. Там работих в музикално училище и идваха и възрастни и деца.

Въобще възможно ли е човек да влезе дълбоко в музиката на по-голяма възраст? И дори да стане професионален музикант?

Богдана: Ето например моят последен ученик от днес, Тихомир, който е на около тридесет и няколко години и идва на уроци по пеене от две-три седмици би могъл да бъде вокал на рок банда. Много е талантлив.

Анна: Но, за да сме честни трябва да кажем, че пианист или цигулар няма как да станеш на 36 години, за това се изисква много труд и млад мозък.

Богдана: Има обаче и изключения.

Анна: Да, така е.

Пее ли им се достатъчно на по-малките ви ученици в това ново технологично време на разтроено внимание?

Анна: Моята работа е да общувам по-скоро с родителите на децата и често ги чувам да казват, че искат техните деца да идват при нас, за да не са пред екрана, да не играят на игри. Мисля, че в повечето случаи успяваме да ги изкараме от тази интернет матрица.

Богдана: Има доста мотивирани деца. А и не смятам, че днешните деца са някакъв нов човешки вид. Децата са си деца и си носят особеностите на всяка възраст. Имаме ученици, които са започнали при нас на 5-6 годишна възраст и вече са тийнейджъри. Някои идват със синя коса, други миришат на цигари.

Анна: Което се случваше и при нашето поколение.

Богдана: Музиката със сигурност успява да им помогне да общуват истински помежду си. Най-малкото, защото могат да се снимат и за Tik-Tok (смее се).

Анна: Аз самата си мечтая за една седмица без телефон и интернет. Всички всъщност сме пленници на тази технологична матрица.

Чували сме клишето, че „музиката лекува“. Има ли тя терапевтичен ефект за вашите ученици?

Богдана и Анна: Да.

Богдана: Някои от учениците ни сами си предписват терапия чрез музика, а имаме и такива, на които терапевтите са препоръчали да се захванат с уроци по музика.

Анна: Разбира се става въпрос за по-големите ни ученици.

Богдана: Имали сме и деца , които са идвали на уроци по пиано, за да проговорят по-лесно, защото пианото развива и двете полукълба на мозъка.

Освен, че ги учите на музика и на общуване с другите чрез музика, вие изкарвате учениците си и на сцена - не виртуална, а съвсем реална. От кога е идеята за живите концерти на Music Box?

Богдана: Двете идеи за музикална школа и живи концерти си живееха едновременно.

Анна: Концертите са някак естествено продължение на труда, който влагат учениците ни.

Богдана: И е допълнителна мотивация. Те се вдъхновяват от всеки следващ концерт.

Концертите ви се случват на необичайни места - в Студентския дом, в Националния исторически музей.

Богдана: Всъщност първият ни концерт беше в малкото студио на Music Box преди десет години. После започнахме да правим по-големи събития. В Студентския дом беше последният ни концерт преди пандемията. Беше изключително успешен, имаше около 400 човека публика.

Анна: Залата беше пълна.

Богдана: Тъкмо се запалихме за още и по-големи концерти и настъпи март 2020 година и всичко се промени.

Анна: Затвориха ни.

Богдана: Но пък открихме възможностите на онлайн обучението.

Може ли да се преподава музика онлайн?

Богдана: Явно да. Оцеляхме благодарение на онлайн преподаването.

Анна: Не беше на 100%, но се справихме.

Богдана: Аз бях много скептична към това общуване през екран, но хората ме изненадаха - оказаха се доста отворени.

Анна: В началото беше много трудно, защото преподавателите не можеха да влизат в студиата, всичко се случваше от домовете им - някои имаха проблеми с шума, други с интернет връзката. Имаше такива, на които им се наложи да се откажат да преподават. Доста от учениците ни подкрепиха обаче. Особено по-големите, които продължиха да плащат такси едва ли не, за да ни помогнат да оцелеем.

Богдана: Имаше и много родители, които прегърнаха идеята децата им да продължат с онлайн уроците, защото в тази кошмарна ситуация, музиката беше отдушник за тях. Едва сега смея да кажа, че нещата започват да се връщат в онзи ритъм отпреди Covid-19.

Анна: Планираме и голямо събитие. Предстои ни концерт на 30-ти април и още един на 1-ви октомври.

Богдан: В Sofia Live Club. Ще бъде джазов концерт. Смятаме да ангажираме джаз трио - барабани, пиано и контрабас, което да акомпанира изпълнителите. Концертът е по проект, който спечелихме за финансиране от НФК.

Анна: Националният фонд „Култура“ е единственият начин държавата да подпомага културния сектор. Така че сме им благодарни.

Богдана: Хубавото е, че този проект се случва точно в десетата година от съществуването на Music Box. Ще заснемем подготовката и провеждането и на двата концерта и в края на 2023 година ще има и филм за Music Box.

Анна: И премиерата му ще е в Кан (смее се).

Богдана: Да, много бих искала да мина по червения килим в ролята на знаменитост.

А от теб Богдана кога да очакваме самостоятелен концерт?

Богдана: Много добър въпрос. Скоро ще е, догодина може би, защото имам нужда. Пее ми се и ми се прави авторска музика. Мечтая за момента, когато ще мога да мисля единствено и само за собственото си пеене (смее се).

Каква е предпочитаната музика във вашето Music Box семейство?

Богдана: Мога да кажа коя е най-малко предпочитаната - класическата. На никой не му се пее оперна музика.

Анна: Защото е прекалено трудна, а и учениците ни нямат много досег с нея.

Богдана: И българската естрада не им е сред предпочитаните. Но обичат народна музика.

Анна: Както и българска модерна.

Богдана: Любо Киров например.

Има ли поп-фолк фенове?

Богдана: Този жанр сме го изключили.

Анна: Има хора, които ни питат, но тях ги връщаме, защото нашата насоченост е друга и няма как да сме им полезни.

Вие какво си тананикате?

Богдана: Ела Фицджералд ми беше най-близка на сърцето, когато започнах да се занимавам с джаз пеене. В нейната музика има една постоянна радост, а аз предпочитам да съм радостна в този живот. В тийнейджърските ми години бях луд фен на Depeche Mode и Мадона. В края на юли ще ходя на концерт на Depeche Mode в Будапеща.

Анна: Аз слушам много неща, интересна ми е и новата музика, която излиза, световната имам предвид. За разлика от съпруга ми, който живее с музиката на 60-те и 70-те години и за него всичко след това просто не е достатъчно добро (смее се).

След 10 години Music Box, изпитвате ли същата радост от работата си?

Богдана и Анна: Да.

Богдана: Аз продължавам да се развивам и като музикант, и като преподавател, и като човек.

А носи ли ви радост животът в България?

Богдана: Да, на мен ми е хубаво.

Анна: На мен честно казано ми се живее и някъде другаде. Бих попътувала. Мисля, че със София сме си вече стари познати.

Богдана: Мен пък ме влече все повече към Равадиново (смее се).[455]

[455] ***Източник: vibes.bg, статия 13.03.2023 г. https://vibes.bg/muzikalnata-kutia-na-bogdana-i-anna/***

Ние от Кравай

Таньо Цветанов

Помните ли онова време преди 1989 година? Спокойно, но не за всеки. Не и за бандата от култовото софийско заведение „Кравай“, на ъгъла на „Фритьоф Нансен“ и „Патриарх Евтимий“. Мястото на „**неформалните**“. Място, където мина цяла една епоха, белязала духа на столичния живот. Точно там и в градинката пред НДК се събират години наред „различните“: **пънкове, хипита, хеви метъли и „уейвите“** - представители на новата вълна (new wave). И няма да е пресилено да кажем, че много от събитията в променена България водят началото си точно от това софийско ъгълче. Независимо от какъв мащаб - **музикални, културни, социални, че и дори политически.** Точно за тази „суб-култура“ е и направеният през 1988 година филм „Ние от Кравай“. Лентата е по поръчка на ЦКД „Г. Димитров“, ОбК на ДКМС „Средец“, а авторите са Соня Лангова, Иван Шофелинов и Емил Коен. Филмът излезе наяве чак през 2014 година, след което обаче мистериозно изчезна от YouTube. Но ето, ние от sk afeto.com го издирихме и вие отново може да видите тези уникални кадри.

А ето и един спомен на участник от събитията - **Жоро Менев:** „Гласът на дижея от дискотеката между 13-та и 16-та минута е мой. Това трябва да е Студентският дом, зад „опашката на коня“. Там правехме New Wave Show. Мисля, че този път участваше **група „Клас“.** Мисля, че беше най-яката сбирка на уейфи-толкова много хора в черно…

Имаше и **„случайни“ граждани**, които ни разпитваха какви сме и за какво се борим….

После заедно с Иван Крумов правихме и други партита, в Ялта, в младежкия дом в „Надежда“. Започнаха да ни викат и в провинцията, Пловдив, Благоевград. **А след това се разпиляхме!**[456]

[456] ***Източник: skafeto.com, видео запис 03.03.2017 г. https://skafeto.com/%D0%BB%D1%8E%D0%B1%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%BD%D0%BE/%D0%BD%D0%B8%D0%B5-%D0%BE%D1%82-%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D0%B9-%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BE/13219/***

In memoriam:

Анита Коларова вече пише стихове за небесната лирична христоматия

Едно от най-талантливите русенски лирични пера отлетя, за да пише вече не земна, а небесна поезия. След продължително и тежко боледуване на 26 февруари почина поетесата Анита Коларова, съобщиха нейни близки.

Анита Коларова е родена в Русе през 1940 година в семейството на адвоката Димитър Попов. Завършила е Софийския държавен университет, специалност български език и литература. Като студентка е била част от самодейния театър при Студентския дом на културата в София.

Завръщайки се в родния си град, тя работи една година като монтажничка в завод „Найден Киров“, една година в регионалната библиотека „Любен Каравелов“ и 25 години е учителка по литература. Била е кореспондент на вестниците „Български писател“ и „Словото днес“. Два мандата беше председател на Дружеството на писателите в Русе.

Анита Коларова е поетесата, която отново нареди Русе в престижната христоматия на българската поезия. Сред най-известните й стихосбирки, които я поставят на видно място в националната антология на родните са „Между две светкавици“, „Фациалис“, „Слизане от кръста“, „И падах, и летях“, „Дъждът не може тайно да вали“ и други.

Ценителите на добрата литература ще я помнят като изискана, принципна, безпощадно точна и вярна на словото дама на духа.

Поклон пред паметта й![457]

[457] ***Източник: Утро, статия 01.03. 2023 г.***
https://utroruse.com/article/929069/

Група „Терпентина“ с предстоящ нов албум

Какви са новите проекти на група „Терпентина“ и каква е основата на тяхното творчество? Пред Радио София подробности разказаха музикантите Иван Юруков (композитор и текстописец) и Петко Славов. Двама от членовете на бандата се занимават с рисуване и оттук идва нейното име. По думите на Юруков, който е и актьор в Народния театър барабанистът Николай Димитров е също актьор, но в Театър „София“.

„Основахме групата преди много време, но напоследък решихме чисто по тийнейджърски отново да разгърнем тази страница и да довършим идеи, които са започнати тогава и не са довършени. С нов заряд, с нова гледна точка и за щастие успяхме да попаднем на точните хора. Петко Славов е един от тях - изключително позитивен и много креативен човек, който абслютно се вписа в нашата група и Мартин Стоянов (Мартист), който също прие с охота да участва с нас“, сподели Юруков. Той каза още:

„Винаги съмвярвал в това, че всяко изкуство съдържа в себе си всички изкуства. Въпрос на личен избор е коя форма да изберем, за да интерпретираме собственото си усещане за света. Всеки един от нас е своеобразен артист в пълния смисъл на думата“.

„Музиката е най-висшето изкуство“ - допълни Славов.

Юруков отбеляза, че е направен спектакъл по книгата на Димитър Воев „Поздрави от мен боговете“, който ще бъде представен на 17 март 2023 г. от 19:30 ч. на сцената на Нов Театър НДК. Пиесата представя по комичен и саркастичен начин творчеството на бележития музикант. На 25 март в Пловдив предстои концерт, където творчеството на група „Терпентина“ ще бъде представено пред пловдивска публика, а на 1 април в София предстои втори концерт в Студентския дом заедно с група „Ревю“.

„Вече имаме три готови песни, докато идеите и песните, които свирим са поне 15“, посочи Славов.

По думите на музикантите албумът, който предстои да бъде издаден се казва „Носталгия“ и всички парчета в него са готови като идеи, но излизането му предстои да бъде около началото на лятото.

„Музиката ни дава възможност да отидем в тази „другост“, в другия свят, в който да се почувстваме по-леки. Да живеем живота си по-леко. Тя дава тази лекота,

а също така е и като анестезия, която ти дава почивка от съществуването. Музиката води до този екстаз, който те изкарва извън теб самия. Ти вече не си този и ти действаш без разсъдък, и можеш да направиш неща, които не са свойствени“, сподели Славов.

Музикантите отбелязаха, че през 2023 година освен концерти им предстоят и участия на различни фестивали. Липсата на медии, които да дават сцена на независимите артисти, по думите им е един от големите проблеми, но пък от друга страна пандемията е дала нови полета за изяви на творците.[458]

[458] **Източник: БНР, аудио запис 15.03.2023 г.**
https://bnr.bg/sofia/post/101793921/grupa-terpentina-s-predstoasht-nov-album

130 ГОДИНИ ОТ РАЖДАНЕТО НА АРХ. ИВАН ДАНЧОВ - Регионален исторически музей - София

Иван Данчов (1893-1972 г.) е роден е в гр. София. Завършва архитектура в Берлин през 1922 г. През 1923-1948 работи последователно в БДЖ и в архитектурно бюро с архитект Станчо Белковски. Ръководител е на ателие в Централната архитектурна проектантска организация както и нейн пръв директор (1948-1954 г.). През 1959 г. печели званието „заслужил архитект“. От 1954 г. е професор и ръководи катедра „Промишлени и селскостопански сгради“ в архитектурния факултет на ВИСИ (дн. УАСГ). Архитект Данчов е специалист освен по промишлени и по жилищни сгради. Проектира приемните сгради ж.п. сгради по линиите Саранбей (дн. Септември) - Лъжене (дн. кв. на Велинград) и Мездра-Видин, Митницата в София (1924-1925 г.), текстилната фабрика „България“ в София (1930-1933) и др.

В съавторство с архитект Белковски проектира в София Студентския дом (1930-1933 г.), Германското училище (1932 г.), комплекс „България“ (1935 г., хотел, ресторант и концертна зала), комплекс „Балкан“ (1936 г., магазини, хотел и театрална зала), както и няколко еднофамилни жилищни сгради.

Проектира и ръководи строежа на Мавзолея на Георги Димитров (1949 г., съавторство с архитект Георги Овчаров), Министерство на електрификацията (дн. Президентство) и Министерство на строителството и строителните материали (1952 г., с колектив).[459]

[459] ***Източник: Регионален исторически музей- София, статия 17.03.2023 г.*** https://sofiahistorymuseum.bg/bg/novini/istoricheski-kalendar/1684-130-godini-ot-razhdaneto-na-arh-ivan-danchov

Наталия Цекова: Стоим в клишето за ромите, но не знаем за жените, спасявали деца по времето на Хитлер

Театрална постановка ще разкаже за ромските жени на Холокоста. Премиерата на постановката със заглавие „Пораймос в три истории“ (бел. ред. думата за Ромския Холокост) ще се състои на 25 март от 19.00 ч. в Национален студентски дом в София. Представлението ще се постави също и в градовете Велико Търново, Кюстендил и Шумен.

В творческият екип на проекта са писателката и драматург Мария Касимова-Моасе, актрисите Ангелина Славова, Наталия Цекова и Благица Стоименова, композиторът Добромир Кисьов, сценографът Елена Нацариду.

Каква е мисията на постановката, какво е нейното послание и ще докосне ли публиката? Тези и други въпроси коментира пред Acualno.com Наталия Цекова, която освен актриса в представлението е негов режисьор и продуцент.

Наталия уточни, че Пораймос е думата за ромския Холокост, затова и представление се нарича „Пораймос в три истории“.

„Малко са хората, които знаят за участието на ромките в спасяването на деца от Холокоста по време на Втората световна война. Проф. Христо Кючуков откри тези истории в Германия преди няколко години. Именно негова е идеята да научим и популяризираме тези жени“, каза Наталия Цекова.

Тя заяви, че участва в този проект, тъй като я е докоснал героизмът, който са проявили тези жени.

„Да спасяваш деца по времето на Хитлер е огромна храброст. Всяка от трите дами, които ще представим в представлението, са изключително известни в страните си“, обясни Наталия. Тя разказа, че има улица в Австрия на името на една от ромките, спасявала евреи, друга е наградена с най-високото отличие от страна на полския президент, а Хайрия е записана в градината на праведниците в Яд Вашем в Израел.

Стана ясно, че екипът е посетил Тел Авив да се срещне с едно от спасените деца от Хайрия - малката Стела, която днес е 83 години и живее в израелската столица.

„Като ромка за мен е важно да се знае тези лица, за които малко се говори. Винаги стоим в клишето за това какво сме ромите и никой не знае за хората, които

са проявявали такъв героизъм. Нищо не се знае за поетите ни, писателите, за музиката ни, за културата ни. Всъщност това също сформира и прави образа на ромите, а не само лошото клише, в което ни вкарват. Популяризирането на тези три ромки, които са проявили необикновена храброст е от изключително важност, защото ще покажем, че наистина са съществували хора, които много са помагали“, смята Наталия.

Намерението на екипа е да играе представлението на различни места, както и пред ромска публика.

Наталия Цекова благодари на Национален фонд „Култура“ за финансовата подкрепа на проекта „Ромските жени на Холокоста“, който е по програма „Социалноангажирани изкуства“. По проекта се предвижда още уъркшоп и дискусия с проф. Христо Кючуков за Ромския Холокост, който ще подари своята книга по темата.[460] ОЩЕ: Деян Колев: В България има 198 училища, които можем да определим като сегрегирани.

[460] ***Източник: Actualno.com, статия 21.03.2023 г.*** ***https://www.actualno.com/society/natalija-cekova-stoim-v-klisheto-za-romite-no-ne-znaem-za-jenite-spasjavali-deca-po-vremeto-na-hitler-news_1931707.html***

Автор: Златина Тенева

Режисьор: Златина Тенева; Монтаж и ко-режисьор: Даниела Димитрова

Фотографи: - ; Оператор: Симона Кашова; Графики: Елиза Данева

Участват: Николай, Кристин, Невяна, Алисия, Радина, Михаил, Боян, Елена, Борис-Михаил, Георги, Мария, Диляна, Нели, Неделин

Аудио-визуалната инсталация на Златина Тенева стъпва на историите на 17 души, споделили пред екипа как преживяват чувствата на срам, страх и несигурност, пред които се изправят ежедневно, и начина да ги преодоляват. Макар да липсват детайли относно инсталацията, темата е близка и важна, а начинът да я представят пред нас стъпва на похвати от документалното кино, електронната музика, играта със светлини и „успокояващата сила на човешкия глас“ - резултатът, както казват, е „пространство за чувстване“, в което всички сме поканени.

Включен е откъс от еп. 71 на „Свободно падане“ - подкаст на Лили Гелева“.[461]

[461] ***Източник: Програмата.бг, статия 29-30.03.2023 г.***
https://programata.bg/stsena/postanovki/aaaaaaaaaaaaaaaaa/

„Граници“ - спектакъл, смесващ жестов и говорим език

Театър „Цвете“ представя на 27 март в град Сандански от 19.00 ч. и на 28 март в София от 19.30 ч. в Националния студентски дом с вход свободен двуезичния спектакъл „Граници“. Той е по мотиви от пиесата „Кукунор и Унику“ на Еро Енквист и е реализиран в партньорство с Театър „МИМ-АРТ“. Адаптацията и режисурата са на Васил Спасов, а сценографията на Бояна Бъчварова. Ролите са поверени на актьорите Росица Караджова, Виолина Василева-Александрова, Нури Яшаров и Тодор Янкулов.

Иновативният двуезичен спектакъл събира актьори без и със слухови нарушения на една сцена, както и чуваща и нечуваща публика в една зала. Всеки образ се представя от двойка актьори, които по уникален начин съчетават два езика - говорим и жестов. Театър „Цвете“ работи с различен тип малцинствени групи и хора с увреждания.

Пиесата „Граници“ е реализирана по програма „Творческа Европа“ в пет държави едновременно - Португалия, Хърватска, Англия, Белгия и България, като всяка страна е интерпретирала драматургията по различен начин. Разпространението на спектакъла е организирано с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“. „ПРОГРАМА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ЧАСТНИ КУЛТУРНИ ОРГАНИЗАЦИИ“.

Надя Атанасова се срещна с режисьора Васил Спасов, от когото можете да научите как е стигнал до идеята да създаде такъв тип иновативен спектакъл.

Чуйте интервюто в прикачения файл.[462]

[462] ***Източник: БНР.БГ, Христо Ботев, аудио запис 23.03.2023 г.***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101798707/granici-spektakal-smesvasht-jestov-i-govorim-ezik

Книга разказва историята на ромските жени по време на Втората световна война

Книгата „Ромската жена и Втората световна война“ на акад. Христо Кючуков ще бъде представена тази вечер в София.

„Искаме българската общност, ромската общност, хората по света да знаят за тези жени, за техния героизъм“, посочи пред БНР авторът.

Той разказа, че от 15 години живее в Берлин и именно оттам се е породил интересът му по темата:

„Оказа се, че знам много малко за ромския холокост и за това какво се е случило с ромите. Мой колега от Америка предложи да направим съвместно програма за ромския холокост, която да преподадем на студентите в Америка. Това беше причината да тръгнем да обикаляме почти всички концентрационните лагери в Германия и някои в Полша. Някои от жените в книгата са били и в Аушвиц, Полша, в Украйна, в Литва, Латвия, Чехия, Австрия“.

Ромската жена е третирана като обект не само от нацистите, но след това и от освободителите, посочи акад. Кючуков в предаването „Хоризонт до обед“.

„Този срам остава за цял живот в семейството - върху децата, върху внуците“, подчерта той.

По думите му една от причините да не се говори след 1945 г. за това какво се е случвало в концентрационните лагери е точно този срам:

„В ромската култура има неща, които са недопустими в семейството. Например едно от нещата, които са недопустими, е децата да видят голи майка си. Това се е случвало в концентрационните лагери. Второто е остригването на косата на ромската жена - това се счита за някакво много голямо престъпление, защото единствено жената, която е съгрешила или изневерила на съпруга си, е получавала такова наказание. Децата когато виждат, че нацистите остригват косите на майките - за това не е прието да се говори“.

По думите му този срам е съществувал някъде до 70-те години.

В книгата част от жените, за които разказвам, са спасявали еврейски и ромски деца от концлагерите или са разравяли масови гробове, които все още са се мърдали, с риск за живота си, отбеляза още акад. Христо Кючуков.

Книгата завършва с художествени биографии на 3 от жените, написани от Мария Касимова-Моасе като текстове за моноспектакъл.

Цялото интервю чуйте в звуковия файл.[463]

[463] ***Източник: БНР, програма Хоризонт, аудио запис 24.03.2023 г.*** **https://bnr.bg/horizont/post/101798475/kniga-razkazva-istoriata-na-romskite-jeni-po-vreme-na-vtorata-svetovna-voina**

Практикум за преподаване на български език в чуждоезикова среда ще се проведе в София

Йоана Кръстева

Практикум за преподаване на български език и литература в чуждоезикова среда ще се проведе в Националния студентски дом на площад „Народно събрание“ в София. Това съобщава в своя сайт Асоциацията на българските училища в чужбина.

Събитието е в рамките на националната научна програма „Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина“. То е с продължителност два дни - 25 и 26 юли, а срокът за записване е 31 март.

Форумът има експериментален характер и се организира за пръв път. Той е съвместна инициатива на АБУЧ и екипа на ПУ „Паисий Хилендарски“ към ННП „Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина“.

Сред целите му са: да проучи възможностите за откроването на специфичните връзки между българския език, литература и култура и езика, литературата и културата на съответната чужда среда; да се потърсят доминанти на културната и литературна традиция на конкретната среда, които като част от образователния ѝ канон вече са обект на познавателни усилия, усвоени са на дадено равнище и лесно могат да служат за посредници при представянето на спецификите на българската литература и култура.[464]

[464] ***Източник: БТА, статия 24.03.2023 г.*** ***https://bta.bg/bg/bg-world/429869-praktikum-za-prepodavane-na-balgarski-ezik-v-chuzhdoezikova-sreda-shte-se-proved***

Още цветя от края на 80-те*. Непубликувани снимки - КлинКлин

Гергана РАЙЖЕКОВА

В средата на 80-те две реалности започват да се пресичат. Срещнахме се с Нели Недева-Воева, която се съгласи да предостави на КлинКлин част от нейните архивни кадри. Като някои от тях бяха непубликувани досега. Вижте 26 снимки от времето, когато алтернативната музикална сцена разрушаваше статуквото.

* Песен на група „Ревю“ и заглавие на книгата на Румен Янев и Емил Братанов.

Безнадеждност, моя любима, новата вълна е тук.

Преди това - купон в соц дискотека, Централен културен дом на студента, София.

004. Преди това - забрани, ТВУ и затворени врати за всички _неформали_ Снимка Нели Недева-Воева

Преди това - забрани, ТВУ и затворени врати за всички неформали

005. Под зоркия поглед и благословия на Росица Кирилова Нова Генерация и другите различни групи започват да пишат история

Под зоркия поглед и благословия на Росица Кирилова „Нова Генерация“ и другите различни групи започват да пишат история

006. Публиката е в очакване. 1987 г Концерт, Борисовата градина на летния кинотеатър с прословутото сваляне на група Кале от сцената. Снимка

Публиката е в очакване. 1987 г. Концерт, Борисовата градина на летния кинотеатър с прословутото сваляне на група „Кале“ от сцената.

007. Из цяла България започват да се организират концерти по стадиони, фестивали, рок надсвирвания. Снимка Нели Недева-Воева

Из цяла България започват да се организират концерти по стадиони, фестивали, рок надсвирвания

008. Контрастите са всекидневие. 1988 г. Силистра, по време на турнето на група Нова Генерация. Снимка Нели Недева-Воева

Контрастите са всекидневие. 1988 г. Силистра, по време на турнето на група „Нова Генерация“

009. Зад кулисите - озвучителите, по-модерни от групите, които озвучават. На снимката вляво на стълбите Бойко от „Атлас“

010. Зад кулисите, музикалният журналист Емил Братанов - вляво, Директно предаване от Подвижната Кола на БНР

Зад кулисите, музикалният журналист Емил Братанов - вляво, Директно предаване от Подвижната кола на БНР

011. Зад кулисите - Подвижната радио кола на БНР директно излъчване на концерти, музикалният журналист Емил Братанов по средата

012. Зад кулисите - Този човек и неговите записи се издирват!! Снимка Нели Недева-Воева

Зад кулисите - Този човек и неговите записи се издирват!!!

013. Алтернативни цветя; Милена на фестивала на детската книга в Мичурин. Снимка Нели Недева-Воева

Алтернативни цветя; Милена на фестивала на детската книга в Мичурин.

014. Групата Абсолютно начинаещи (групата на братята), разширен състав, 1989 г. Снимка Нели Недева-Воева

Групата „Абсолютно начинаещи“ (групата на братята), разширен състав, 1989 г.

015. Група Контрол

016. Нова Генерация в периода с 3-те жени в групата, рядка снимка. Снимка Нели Недева-Воева“Нова Генерация“ в периода с 3-те жени в групата. Рядка снимка

017. Групата Тутакси в зала 3 на НДК с вокалист Кембъла, вляво. Снимка Нели Недева-Воева

Групата „Тутакси“ в зала 3 на НДК с вокалист Кембъла, вляво

018. По-късна снимка - групата Мъртви поети в ресторант Воденицата, Благоевград. Снимка Нели Недева-Воева

По-късна снимка - групата „Мъртви поети“ в ресторант „Воденицата“, Благоевград

019. Пише се история със сърце; Едноседмичен фестивал на детската книга и изкуствата за деца в Мичурин, пърформанс. Снимка Нели Недева-Воева

Пише се история със сърце; Едноседмичен фестивал на детската книга и изкуствата за деца в Мичурин, пърформанс

20. Предвкусваната музикална революция обаче не се случва; Концерт 1987 г в Борисовата градина на летния кинотеатър

021. 15 май 1992, Част от музикантите са се завърнали от чужбина, други са останали; Бекстейдж от концерта за свалянето на Мавзолея

023. Балонът с надежди и мечти; Пърформанс, Фестивал на детската книга и изкуствата за деца в Мичурин. Снимка Нели Недева-Воева

Балонът с надежди и мечти; Пърформанс, Фестивал на детската книга и изкуствата за деца в Мичурин

024. Не сме остров. На снимката - Мони Воев. Снимка Нели Недева-Воева

Не сме остров. На снимката - Мони Воев

025. Не сме и гробище. Снимка Нели Недева-Воева

Не сме и гробище

026. Цветята винаги са успявали да пробият асфалта и да цъфтят, където им падне; Митко Воев и Празник на Машиностроителите

027. А ти, изпълни ли си плана за деня_ На снимката - Алина. Снимка Нели Недева-Воева

А ти, изпълни ли си плана за деня?[465]

[465] **Източник:** ***КлинКлин, снимки*** **https://www.klinklin.bg/%D0%B0%D0%BB%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B8-%D1%86%D0%B2%D0%B5%D1%82%D1%8F/**

Как ще разпределим политическите роли на втори април?
„Избори: пето действие“

Как ще се развият новите парламентарни избори, за кого и за какво ще гласуваме? Зрителите на Bulgaria ON AIR ще станат преки свидетели на протичането на целия изборен ден, като новинарски емисии ще информират за избирателната активност и протичането на вота. Първата ще започне в 7:30 часа, като на всеки час след това в 8:30, 9:30, 10:30 часа, водещата Петя Кертикова ще представя най-важните акценти, събрани от репортерите на Bulgaria ON AIR.

В рамките на решаващия ден водещите на политематичната телевизия ще обсъдят актуалните теми и възможните посоки, по които може да поеме управлението с помощта на изявени експерти, общественици, учени и представители на изкуството, културата и спорта.

Първото издание на специалните телевизионни студиа на политематичната телевизия - „Избори: пето действие“ ще започне в 11:25 часа с продуцента на публицистичното предаване „Директно“ и водещ на Bulgaria ON AIR - Калина Донкова.

Екипът репортери на „Новините ON AIR“ ще проследи развитието на изборния ден от най-горещите точки в страната и чужбина, където от първо лице ще отразят избирателната активност и сигналите за възникнали затруднения в изборните секции в различните региони в България. Новините в обедна емисия заедно с избирателната обстановка ще представи Радинела Бусерска, а малко по-късно в централно и късно включване водещият Константин Динчев ще запознае зрителите пред малкия екран с актуалното развитие на значимия ден.

Точно в 15:25 часа ще започне второто специално телевизионно студио, в което водещата на сутрешния блок „България сутрин“ - Мария Константинова заедно със специалните гости в телевизионния ефир ще продължат да обсъждат хода на гласуване и нагласите на гражданите. Вечерното издание ще сложи своето начало в 18:25 часа с водещата на предаването „Денят ON AIR“ Ганиела Ангелова и водещия на сутрешния блок Виктор Дремсизов, който ще предава за зрителите от Националния студентски дом (НСД). Гости и коментатори отново ще бъдат експертни представители от различни направления. В специалното изборно студио ще бъдат съобщени изборните графики и първите прогнозни резултати, а

след 20:00 часа в ефира на Bulgaria ON AIR зрителите ще научат и първите коментари на участниците във вота. В 20:40 часа водещата на „Новините ON AIR“ Даниела Владимирова ще представи и резултатите в парламентарните избори.

Проследете целия изборен ден и научете отговорите на въпросите, които вълнуват цяла България - в специалните телевизионни студиа „Избори: пето действие“ от 11:25 часа, от 15:25 и от 18:25 часа в ефира на радио и телевизия Bulgaria ON AIR. Най-важните акценти и първите реакции на народните избраници ще откриете и онлайн на bgonair.bg, както и във Facebook страницата на телевизията, където най-горещите моменти от деня ще бъдат предавани на живо.[466]

[466] ***Източник: Bulgaria ON AIR, прес съобщение 28.03.2023 г.*** ***https://www.bgonair.bg/a/66-press/300471-kak-shte-razpredelim-politicheskite-roli-na-vtori-april-izbori-peto-deystvie-prosledete-po-bulgaria-on-air***

Емоциите на 17 души - събрани в изложба

Разговор на Яна Спиридонова със Златина Тенева

„АААААААААААААААА“ е аудио-визуална инсталация, провокирана от порива към свързване и съпреживяване. Изложбата ще се състои на 29 и 30 март 2023 г. в Националния студентски дом. Тя е опит за създаване на пространство за чувстване, чрез преплитане на похватите на документалното кино, електронната музика, играта със светлини и успокояващата сила на човешкия глас. Подробности за проекта пред Радио София разказа авторът и режисьор на аудиовизуалната инсталация Златина Тенева.

„Заедно с колабораторите ми се опитахме да създадем пространство, което да проследява чувствата на тревога, на срам, на страх, на неудобство. Тази инсталация представлява своеобразна пътека през тези чувства от началото, когато се зараждат, когато се завихрят, от пиковата точка в техния интензитет до етапа, в който се успокояваме и се свързваме със себе си“, поясни авторката.

Инсталацията е съставена от две пространства, които проследяват преминаването в емоциите. Заглавието, съставено от 17 „А“-та е неизразимата част вътре в нас, когато чувствата са твърде много и силни, и думите не могат да ги обхванат, поясни Тенева.

„Смисълът на това, което правим е, че макар тези чувства да са индивидуални, всъщност ние сме много свързани колективно минавайки през тези неща и много по-лесно минаваме през трудните моменти, когато сме заедно“, допълни тя.

Аудио-визуалната инсталация на Златина Тенева стъпва на историите на 17 души, споделили пред екипа как преживяват своите емоции.

Повече подробности можете да чуете в звуковия файл.[467]

[467] ***Източник: БНР, аудио запис 29.03.2023 г.***
https://bnr.bg/sofia/post/101800793/emociite-na-17-dushi-sabrani-v-izlojba

Дебютната фотографска изложба на Ирен Петрова предлага възможност да сме повече от наблюдатели на явленията около нас с две практически занятия

Човек се чувства нищожен, изправен пред гледката на масивната планина, на плажа по време на отлив или пред безкрая на морето. Едновременно с това той е безценен свидетел и наблюдател на всяко отделно явление. Като малка единица за памет и отражение.

В своята първа самостоятелна фотографска изложба AUTOPILoT Ирен Петрова е точно този безценен наблюдател, който представя пейзажи и портрети от света и у нас, пречупени през различни похвати.

Откриването ѝ е на 7 април в Национален студентски дом и заедно с фотографиите в нея ще бъде представена и фотокнигата Otherwise. В рамките на седмицата на нейното представяне там програмата на изложбата включва и две практически работилници. Едната ще е с участието на Ана Аврамова, по темата за проявяване на черно-бяла фотография, а във втората Яна Абрашева от КО-ОП ще запознае участниците с различни техники за подвързване на книга.

Проектът се осъществява с подкрепата на Национален фонд „Култура“.

AUTOPILoT е до 14 април в Национален студентски дом в София.

Откриване: 7 април, 18:30 ч.[468]

[468] ***Източник: Виж!, статия 28.03. 2023 г.***
https://vijmag.bg/bg/article/nablyudatel-avtopilot

Опознаваме живота на бежанците в проекта „Бягащи от войната“ днес в Национален студентски дом

Филм за бежанците, живи картини от тяхното ежедневие и дискусия по темата - в мултидисциплинарната продукция на Театър-студио „Персона“ „Бягащи от войната“ от 19 ч днес в Национален студентски дом.

След документалния филм за бягащите от войната ще можем станем съпричастни на живота на бежанците, а след това да зададем своите въпроси в дискусия с водещ Християна Стоименова. Авторският проект „Бягащи от войната“ е на Ованес Торосян, Ася Иванова, Диана Спасова, Юлияна Войкова-Найман, Антоанета Петрова, Илиян Парасков, Христо Симеонов, Галя Тодорова, Христо Хр. Симеонов и Светослав Николов, снима Галя Тодорова.

За тези, които не могат да присъстват на място, е осигурено видеоизлъчване ТУК.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“, а сред партньорите е „Нов български университет“.[469]

[469] ***Източник: btvradio.bg, аудио запис 05.04.2023 г.*** ***https://btvradio.bg/intervuta/za-grada/opoznavame-zhivota-na-bezhancite-v-proekta-bjagashti-ot-vojnata-dnes-v-nacionalen-studentski-dom.html#***

В Македония, Хърватска и Сърбия честват ромския празник, а тук ни забравиха!

Размисли в навечерието на 8-ми април, Международен ден на ромската общност.

Защо и откога се празнува 8-ми април? Осми април е Международният ден на ромите. Предложен е от Международния ромски съюз (Romani Union). На този ден почитаме паметта на половин милион роми, избити по време на Втората световна война, когато нацистите прилагат системен Холокост и спрямо ромите.

На този ден през 1971 г. започва първият Световен ромски конгрес в Лондон, който приема химна и знамето на ромите. Химнът е популярната и в България песен „Джелем, джелем“. Знамето на организацията е червено колело с 16 спици върху полета в синьо и зелено. Полетата символизират небето и тревата, както и волния чергарски живот на ромите в миналото. Колелото с 16 спици в древна Индия се е наричало „чакра“. То присъства в ромското знаме, за да напомня за индийския произход на ромите и дългия път, който са извървели от Индия до Европа. От тогава го отбелязваме като символ на ромското движение, на това, че ромите от целия свят се обединяват в стремежа си за равноправно вписване в глобализиращия се модерен свят.

Запазването и обновяването на ромската идентичност е важна част от този процес: идентичност, която запазва изконните ромски ценности, но разкъсва патриархалните окови пред модерния ром; идентичност, която включва идентичностите на различните групи и е мост между тях. Защото само гордият със своята идентичност човек може да бъде равноправен.

От 1992 г. е признат и от ООН и Съвета на Европа. Днес всички институции на Европейския съюз признават и дори отбелязват Осми април като Международен ден на ромите.

Отбелязване на празника от страна на институциите

В България международния ден на ромите се отбелязва официално от 1996 година, с ангажиране на институциите и с подобаващо медийно отразяване, защото участват хора от властта. Поднасяне на венци, за жертвите от ромски произход по време на втората световна война, Холокоста; в църквата св. Неделя се провеждаше молебен за жертвите; в солидарност с ромите от други държави имаше инициатива

на 8 април да се хвърлят цветя в реката, за да напомним за произхода от Индия и за връзката с майката родина на всички роми по света.

След приемането на България в ЕС, от 2007 година отбелязването ставаше все по-вяло, а отразяването в медиите все по-слабо. Стигна се до там, че за 50 годишният юбилей на празника през 2021 година, нямаше никакво отбелязване нито от институциите нито от медиите в България.

Отбелязване на празника на ромската общност в България, Северна Македония, Сърбия и Хърватска

На фона на пълното затъмнение в България, в съседна Северна Македония, премиерът посрещна ромска делегация, отправи поздрав към ромите по случай празника по националната ТВ. В Сърбия имаше отбелязване на празника в парламента. Хърватска Република покани роми от 15 държави и организира и проведе 3 дневна научна конференция, която бе открита от премиера, присъстваха президента и 15 депутати от хърватския парламент. Имах честта да бъда сред поканените.

Как ромската общност отбелязва празника, въпреки институционалната и медийна изолация?

8-ми април, 2020 г. 11 часа излъчване по ФБ канал - Програма свързана с ромската общност в България - Позабравени събития свързани с честването на международния ден на ромите; Спектакъл, концерт. Подготвено от Тосен Рамар, Валери Леков, Димитър Георгиев и излъчено през ФБ група - Нашата ромска култура.

8 април, 2021 г., 50 годишен юбилей се подготви документален филм „Из непознатите архиви“ от Инициативна група за ромска култура - Димитър Георгиев, сценарист; Д-р Лиляна Ковачева, етнолог; Тосен Рамар, режисьор; Наталия Цекова, актриса; Валери Леков, оператор и Людмила Живкова, режисьор. Излъчен по ФБ каналите.

8-ми април 2022 г. Инициативна група за ромска култура, организира церемония по връчване на награда РОМАНИПЕ. Наградата се връчва на успели представители на ромската общност, за цялостен принос в еманципацията на ромската общност. - Михаил Петров, поет и общественик, посмъртно награден - Румян Русинов, икономист, политолог, стратег на процеса „Десегрегация на образованието“ - Шведското радио романо - Велко Караманли - Представяне на

книгата „История на циганите в България и Европа“ на Шакир Пашов Церемонията се проведе в читалище Кирил и Методии.

Благодаря на зам. кмета на община Красна поляна г-н Вушевски за оказаното съдействие за осигуряване на зала и озвучаване. Няколко културни събития се проведоха в Гьоте Институт, София, огромна благодарност на ръководството.

Тази година, за 8-ми април сме организирали поредица културни събития.

24.03.2023 - Представяне на книгата Ромската жена и втората световна война на акад. Христо Кючуков в Студентски дом 25.03.2023 - Премиера на постановката Пораймос в три монолога, режисирана от Наталия Цекова в Студентски дом 07.04.2023 - Церемония по награждаване с РОМАНИПЕ, зала Средец, Министерство на Културата и Представяне на поезията на Ивайло Кантарджийски, зала Средец МК.

За огромно съжаление нашите културни събития се отразяват единствено и само от Маргиналия и БНР - п-ма Хоризонт, за което изказвам сърдечна благодарност!

Държа да отбележа, че Групата няма финансиране, и всички събития се подготвят и реализират със собствени средства и на доброволни начала, подготвяме церемонията по награждаването. Групата възстановява прекъсната традиция, на 14 януари награждава нероми, които са допринесли за еманципацията на ромската общност, а на Международния ден на ромите - награждава роми за цялостен принос в еманципацията на общността и ромската култура.

Идеята ни е тази инициатива, да се разпространи и ромите от останалите градове да продължат традицията. Във всяка ромска махала може да се направи това, което прави нашата група. Събират се представители - активисти и общественици; ромски организации; образователни, трудови и здравни медиатори и се оглеждат за нероми, които са лоялни към ромската общност, които безкористно помагат и подкрепят ромите. Пример за такива хора е Йорданка Тодорова от ромската махала в Кюстендил. Тя работеше в бюрото по труда в квартала, години наред е помагала на много роми. След пенсионирането тя продължава да помага и има много истински приятели. В квартал Изток, град Кюстендил всички познават Стефан Лазаров, от младеж помага на хората

безкористно. Инициира кампании за помощ на бедни хора, било за лечение, било за погребение.

Такива награди помагат на младежите, да се ориентират и да подредят моралните си ценности. Не да приемат за герои - лихвари, сутеньори, дилъри на дрога, купувачи на гласове за избори и т.н. Освен, че откриват своите положителни модели за подражание, това помага на младежите да имат ясна идентичност. Разбира се, винаги ще се намерят някои, които ще са недоволни от техния избор - защо този получава награда, а не аз…Когато си изработите ясни критерии за подбор на наградените и сте принципни няма страшно. По-добре да правите нещо, отколкото нищо. Само направеното остава и се помни. Имаше такива недоволни за подбора на представените в книгата „Ромът знае пътя“, имаше недоволни за книгата „Шакир Пашов - апостолът на ромите в България“…но керванът си върви…Хубавото е, че недоволните са малко, а тези които подкрепят идеята и оценяват и истински се радват са много, за което сърдечно им благодаря!

За периода 2020 - 2023 г. Групата организира 8 културни събития както следва: 1. 14.01.2020 - награждава Джок Пол Фриман за човешки права 2. 14.01.2021 - представя етнографско проучване „Фамилия Ковачеви от гр. Кюстендил“. 3. 08.04.2021 - по случай 50 юбилей от 1-я световен конгрес на ромите, подготвя и представя документален филм -“Из непознатите архиви“. 4.12.01.2022 - награждава с РОМАНИПЕ - проф. Елена Марушиаковава и проф. Веселин Попов 5.08.04.2022 - награждава с РОМАНИПЕ - Михаил Петров, Румян Русинов, Шведското радио романо, Вели Караманли и представяне на книгата „История на циганите в България и Европа“ на Шакир Пашов 6.19.07.2022 - по случай 60 юбилей награждава с РОМАНИПЕ - Акад. Христо Кючуков 7.13.01.2023 - награждава с РОМАНИПЕ - Проф. Ивайло Търнев 8.07.04.2023 - награждава с РОМАНИПЕ - Кой?

Елате и ще видите. Призовавам журналистите от други електронни и печатни медии, да дойдат на културни събития организирани от ромската общност, няма страшно, не боли… Честит празник на всички роми! Upre roma! Bahtasa, Devlesa!

*Д-р Лиляна Ковачева е етнолог и представител на ромската общност[470]

[470] ***Източник: Marginalia, статия 04.04.2023 г.*** ***https://www.marginalia.bg/zashto-v-makedoniya-harvatska-i-sarbiya-chestvat-romskiya-praznik-a-tuk-ni-zabraviha/***

„Астория“ - млади театрали представят пиеса на Юра Зойфер

Християна Димитрова

Следващите гости са от младото поколение в българския театър. Те са талантливи, красиви и амбициозни. И двамата завършват НАТФИЗ, а уменията им не остават незабелязани. Валерия Минева и Илияз Иляз гостуват в студиото на Euronews Bulgaria.

„Аз бях доста свито дете и моята майка търсеше начин да ме разчупи. И понеже от малка казвам, че искам да бъда актриса, тя поощри това мое желание. На мен много ми хареса, защото първоначално съм завършила актьорско майсторство и това много ме запали, че можех наистина да бъда друг човек и да покажа това самочувствие, което в живота не успявах да изкарам на преден план“, сподели Валерия Минева.

Сега предстои да се дипломирам като режисьор, което е коренно различно, защото отговорността е много по-голяма. И е много интересно да виждаш резултатите, които чрез актьорите постигаме заедно.

Валерия Минева, режисьор

„Аз първо бях в школата в Шумен, след това реших да кандидатствам в НАТФИЗ и в последния момент реших да напиша първо желание „Куклен театър“. Изобщо не съжалявам, защото имам много повече средства и начини да изразявам себе си чрез куклення театър. Но не отказвам и драматичния“, разказа за себе си Илияз Иляз.

По-често ми се налага да играя двойни роли. Даже това, за което бях номиниран за „Сивина“, беше: отпред маската ми е на лисица, отзад на котка - обръщам се и говоря сам със себе си. В един момент забравяш, че трябва да координираш неща, а просто го правиш. От само себе си става.

Илияз Иляз, актьор

„Глупаци“ е моят дипломен спектакъл, моето отроче. И със сигурност има своите кусури, но се радвам, че журито видя потенциала в него и цялата отдаденост, която екипът е вложил. Постановката ще гостува на 23-и април на сцената на НАТФИЗ, така че зрителите могат да я гледат“, каза Минева.

„Последните дни на април ще бъдат много вълнуващи, защото „Астория“ започна като моя учебна работа в НАТФИЗ, с екипа, който се запази досега. И след

това написахме проект към Национален фонд „Култура“, които подкрепиха нашата идея. И сега ще поставим цялата пиеса, която не е поставяна в България до момента“, разказа тя за премиерата на „Астория“, която ще се състои на 26-и април, в залата на Студентския дом в София.

Юра Зойфер е доста непознат за българската публика автор, но пиесите, които пише, са много провокативни и много актуални. Той има много остър хумор - успява хем да те разсмее, хем да те замисли.

Валерия Минева, режисьор

„Аз много се радвам, че имам възможността да играя извън театъра - да участвам и в частни представления като „Астория“. Когато не спираме да играем, имаме повече време да бъркаме, да грешим и да осъзнаваме какво се случва“, смята Иляз.[471]

[471] ***Източник: Euronews, видео запис 17.04.2023 г.***
https://euronewsbulgaria.com/news/12841/astoriya--mladi-teatrali-predstavyat-piesa-na-yura-zoyfer

Предстоящи събития в страната за 24 април

Предстоящи събития в страната в първия ден от новата седмица - 24 април, подготвени от „Фокус“:

***

София.

От 10.00 часа в София Тех Парк, сграда Инкубатор, зала „The Venue“, президентът Румен Радев ще участва в официалната церемония по подписването на декларация, с която България ще се присъедини към Европейския алианс за батерии.

***

От 10.00 часа в София Тех Парк министър Пулев ще участва в церемонията по присъединяване на България към Европейския алианс за батерии.

***

От 10.00 часа в Националния студентски дом евродепутатът Андрей Ковачев ще открие международен младежки тренинг курс на тема „Пазители на европейската демокрация“.

***

От 11:00 часа, в сградата на Министерството на околната среда и водите, зала „Европа“, на бул. „Княгиня Мария Луиза“ №22, ще се проведе пресконференция на министъра на околната среда и водите Росица Карамфилова. На събитието ще бъде предоставена информация за мярката „За по-чист въздух!“ от Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.

***

От 12.00 часа в зала 1 на Столичната община ще се проведе пресконференция, на която председателят на Столичния общински съвет Георги Георгиев ще представи проект за изграждане на многофункционална спортна зала в район Слатина.

***

От 13.00 часа в Гранитната зала на Министерския съвет ще се проведе пресконференция, в рамките на която ще бъде представен първият анализ на Съвета за икономически анализи.

***

От 18:00 часа в централата на ПП АБВ КУЛТУРЕН САЛОН АБВ ще представи книгата на Петър Волгин „Политически некоректно“. [472]

[472] ***Източник: ИА Фокус, статия 23.04.2023 г.***
https://www.focus-news.net/novini/Bylgaria/Predstoyashti-subitiya-v-stranata-za-24-april-Fokus--1649978

Евродепутатът от ГЕРБ/ЕНП Андрей Ковачев: Основна тема в ЕС е социалната и физическа сигурност на гражданите!

Основна тема в ЕС е социалната и физическа сигурност на гражданите! Това каза българският евродепутат от ГЕРБ/ЕНП и председател на българската делегация на ЕНП в ЕП д-р Андрей Ковачев на откриващо събитие на международен младежки тренинг курс на тема „Пазители на европейската демокрация“ в Националния студентски дом

Тренингът е организиран от Националната студентска конфедерация по програма „Еразъм+“ на ЕС от 23 април до 1 май 2023 г., с подкрепата на Националния студентски дом, Съюза на европейските федералисти и Европейското движение в България.

Под социална, Ковачев посочи икономическите и финансовите изражения, а от гледна точна на физическа сигурност отбеляза сигурността на границите.

Сред темите, които стоят на дневен ред в ЕС Ковачев очерта още - надпреварата с Китай, как да бъдем по-конкурентоспособни в Европа, как да имаме повече инвестиции, да имаме качествена работна ръка във всяка сфера.[473]

[473] ***Източник: ГЕРБ/ЕНП - България, статия 24.04.2023 г.*** ***https://gerb-epp.info/%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0-%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0-%D0%B2-%D0%B5%D1%81-%D0%B5-%D1%81%D0%BE%D1%86%D0%B8%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B8-%D1%84%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%B5***

Премиера на пиесата „Астория“ от Юра Зойфер в Студентския дом

Днес е премиерата на постановката „Астория“ по Юра Зойфер. Представлението започва от 19 часа в Националния студентски дом в София.

Вижте повече във видеото.[474]

[474] ***Източник: БНТ, Предаване: Култура.БГ, видео запис 26.04.2023 г.*** ***https://bnt.bg/news/premiera-na-piesata-astoriya-ot-yura-zoifer-v-studentskiya-dom-v343345-317379news.html***

Изложба-преживяване „Изкуство с увреждания“

От 10 до 18 май в Националния студентски дом в София ще бъде показана изложбата „Изкуство с увреждания“. Както подсказва и името, проектът е посветен на хората с увреждания, променили света с постиженията си и включва портрети на 11 изявени личности от различни сфери, Brain games пространства и кът за свирене на Музико - музикален инструмент за деца с приоритет за деца със специални потребности, създаден от авторката на изложбата.

За ролята на вдъхновители тя избира писателката Хелън Келър, композитора Бетовен, художниците Фрида Кало, Яйой Кусама и Ван Гог, създателя на азбуката за незрящи Луи Брайл, музикантите Рей Чарлз и Стиви Уондър, астрофизика Стивън Хокинг, атлетите Бетани Хамилтън и Ерик Вайхенмайер. Всеки един от тях е представен чрез неонова светлина и брайлово писмо, за да могат и зрящи, и незрящи заедно да се потопят пълноценно в експозицията. Изборът на стъклен неон не е случаен. Той става символ на свободата и новия живот в редица градове след разрушенията от войните преди век. Жителите им се опитват да възстановяват неоновите реклами, за да почувстват отново нормалността в живота си. Уникалността на този газ, по-лек от въздуха, който може да бъде затворен в стъклена тръба и да приема различни форми, препраща към значението на портретите в изложбата. Прозрачните кутии с брайлово писмо, през които прозират илюстрациите, са символ на възможността хората да съществуват заедно в една и съща среда, макар и по различен начин.

„Целта на изложбата е да сподели с хората с увреждания добрия пример от цял свят. Те често се чувстват невидими и имат нужда от насърчаване, за да повярват във възможностите си. Проектът е визуален реверанс към всички онези, наречени различни, за усилията, които полагат и за това, че ни показват колко много можем да развием съзнанието си.“, споделя авторът ѝ - Полина Герасимова.

Интерактивните зали „Brain games“, от своя страна, дават възможност за четене чрез допир и разпознаване на музика чрез вибрация. С помощта на визуално сетивно възприятие всеки посетител може сам да предизвика съзнанието си, създавайки нова представа за сетиво, което не е било стимулирано по този начин досега. Това е и методът, чрез който хората с увреждания опознават света. За всички останали изложбата би била една експериментална синестезия - състояние,

при което сетивата се свързват едни с други.В последната стая публиката има на разположение Музико - музикален инструмент, създаден от авторката на изложбата за деца, с приоритет за деца с увреждания.

„Проблемите на хората със специални потребности са невидими за обществото или още по-лошо - само проблемите им са видими. Инстинктът ни за самосъхранение не ни позволява да влезем в обувките на неприятната среда и често разбираме даден проблем само ако го преживеем. Затова, макар и символично и безкрайно недостатъчно, 5 секунди тъмнина в малко изложбено пространство може да се окажат точката на пречупване на нечие съзнание.“, добавя авторката на проекта.

Изложбата е изцяло адаптирана на брайл и достъпна за хора със затруднено придвижване. Входът е безплатен, а Студентският дом на пл. „Народно събрание“ 10 ще очаква посетители всеки ден между 10 и 18 май от 2 на обяд до 9 вечерта. Откриването на изложбата ще се състои на 10 май (сряда) от 19 ч., когато пространството по изключение ще работи до 22 ч.

За създаването на звуковата среда на проекта помага Иван Велков от групата P.I.F. Изложбата се реализира с помощта на организацията от незрящи „БГ Асист“, която се заема с превода на брайлово писмо и изработва плексигласовото покритие, позволяващо на хората, които не виждат изображенията да разглеждат пълноценно.

„Изкуство с увреждания“ е инициатива, първоначално финансирана по програмата „Творческа Европа“ след спечелване на конкурса AAA. Accessible Art for All и през 2022 г. взема голямата награда на „АртАкция“ за изкуство с кауза. Настоящото издание се случва с подкрепата на Министерство на културата.[475]

[475] ***Източник: АртАкция, статия 26.04.2023 г.***
https://atrakcia.bg/article/2-reaktsiya/3046

Място за изчезващи (Безнадеждно)

09 май 23г. - 17 май 23г.

Хореографът Серджу Матис представя свое представление „Място за изчезващи (Безнадеждно)“ за първи път в София.

Представлението на Серджу Матис открива 16-ото издание на „Антистатик“ в София. Хореографът, който гостува с подкрепата на Гьоте-институт България, представя и работното си ателие „Видимото мислещо тяло (ВМТ)“.

МЯСТО ЗА ИЗЧЕЗВАЩИ (БЕЗНАДЕЖДНО)

Откриване: 9 май, вторник, 19:30 ч.

РЦСИ „Топлоцентрала“ (ул. Емил Берсински 5)

Гьоте-институт България Ви кани на вълнуващия пърформанс на румънския хореограф Серджу Матис „Extinction Room (Hopeless)“. На 9-и май от 19:30 часа представлението, което гостува за първи път в София, открива 16-ото издание на международния фестивал за съвременен танц и пърформанс „Антистатик“ в Топлоцентрала.

Серджу Матис (Румъния/Германия) ще ни въвлече в преживяване, в което автентичните записи на застрашени и изчезващи птици, събирани в продължение на няколко десетилетия от библиотеката „Маколи“ към Лабораторията по орнитология в Корнел и Фондация „Xeno-canto“ (Холандия), се преплитат с научни и митични истории и вълнуващ танц, за да покажат в нова светлина срещата между човека и природата.

В „Място за изчезващи (Безнадеждно)“ мечтателно отекват птичи песни, зов и скръб на изчезнали и застрашени видове птици, чиито истории разказват трима изпълнители. Подредени и композирани от AGF, позната ни още като Антие Грайе, тези звуци се превръщат в своеобразни, нематериални артефакти. Така те се смесват с истории - научни и митични - и с експресивен танц под хореографията на Серджу Матис.

Представлението пътува из цяла Европа и участва в театралния фестивал „Piatra Neamț“, „Europalia“ (в Бозар, Брюксел), „Tanznacht Berlin“ (на „Uferstudios“), фестивала „Artdanthé“, „ImPulsTanz“ във Виена, „DansFabrik“ (Брест), фестивала „Bazaar“ (Прага), „Latitudes Contemporaines“ и др.

Ден след премиерата на пърформанса Матис, който е базиран в Берлин от 2008 г., ще представи своето ателие „Видимото мислещо тяло (ВМТ)“. То е част от образователната платформа на „Антистатик“ - „Без дистанция“, в която е подходяща за всички почитатели на съвременните изкуства, движението, практикуването и писането за танц.

Останалите лектори и кратката програма:

Видимото мислещо тяло (ВМТ). Работно ателие със Серджу Матис.

» 10 и 11 май, от 11.00 до 14.00 ч.,

» Локация: Национален студентски дом, зала 304

Нищо лично. Работно ателие с Антон Овчинников.

» 13, 14 и 15 май, от 11.00 до 14.00 ч.,

» Локация: Гьоте-институт България

Задвижван. Работно ателие със Зимон Майер.

» 16 и 17 май, от 11.00 до 17.00 ч.,

» Локация: Гьоте-институт България

Очаква ни и Лаборатория по танцова критика по програмата на фестивала, водена от Ангелина Георгиева.

Предварителното записване за ателиетата е възможно до 30 април 2023 г.

Образователна платформа „Без дистанция“ 2023 е част от проекта „Life Long Burning - Future Lost and Found (LLB 3) и се осъществява с финансовата подкрепа на Програма „Творческа Европа“ на Европейския съюз, Програма „Култура“ на Столична община, Национален фонд „Култура“ по „Програма за възстановяване и развитие на частни културни организации“, в партньорство с Гьоте-институт България.[476]

[476] ***Източник: isofia.bg, статия 25.04.2023 г.***
https://www.isofia.bg/%D1%81%D1%8A%D0%B1%D0%B8%D1%82%D0%B8%D1%8F/2522.htm

ТЕАТЪР: Пораймос в три истории - Елвира Сашова

„Разказвах за моето минало в името на вашето бъдеще. Да не забравите.“

25-ти март. 19:00 часа. Национален студентски дом, София. Едва успях да намеря две свободни места за мен и сестра ми, когато премиерата на постановката започна. Постановка за три ромски жени - Нонча, Чея и Хайрия и техните животи, развили се през Втората световна война. Заглавието на този спектатъл е „Пораймос в три истории“. Пораймос - ромският холокост.

Това са истории за страх, болка, раздяла, смъртна опасност, но най-вече смелост и човечност. Актьорското майсторство, текстът, звуците, всичко това ни върна в миналото. Очите ми попиваха история след история, дочувах смях и плач, усещах натежалата обстановка. Сякаш цялата публика съпреживяваше тези истории. Разказите написани от Мария Касимова-Моасе оживяха чрез актьорите Наталия Цекова, Благица Стоименова и Ангелина Славова и чрез музиката на Добромир Кисьов. Тези сладко-горчиви истории, базирани на проучванията на академик Христо Кючуков, оставиха следа в мен. Като част от ромската общност, трябва да призная, че изпитах гордост, виждайки как тези героини докоснаха сърцата на хората. Те ставаха безсмъртни в тяхното съзнание. Както Чея казва, в нейна история: „Разказвах за моето минало в името на вашето бъдеще. Да не забравите.“

Надявам се тази постановка да докосне още хора. Да се слуша, разказва. Чрез нея да се почетат още много неразказани истории, хора. Да се види общност, която е представена по един красив и трогателен начин във време, където бива стръв за негативно хорско внимание. Да се почита и помни.

Елвира Сашова е студентка по „Журналистика и масови комуникации“, трети курс в Американския университет в България.

Следващата постановка на „Пораймос в три истории“ може да гледате на 3 май от 19:30ч в Нов театър НДК, в София, а с билети можете да се сдобиете от Билетен Център НДК, мрежите на Евентим и Грабо.[477]

[477] ***Източник: Bibliofem, статия 27.04.2023 г.***
https://bibliofem.wordpress.com/2023/04/27/porajmos-theater-review/

Н.Пр. Ирене Мария Планк запознава българските студенти с германската визия за Европа

Германският посланик ще дискутира бъдещето на Европа с участниците в международния младежки тренинг курс „Пазители на европейската демокрация“, информират от Националната студентска конфедерация.

Германският посланик Н. Пр. Ирене Мария Планк ще представи германската визия за бъдещето на Европа пред участниците в тренинг курса на 27 април от 14:00 часа в Националния студентски дом.Тренингът, който беше открит от евродепутата Андрей Ковачев, се организира от Националната студентска конфедерация по програма „Еразъм+“ на ЕС от 23-ти април до 1-ви май 2023 г. с подкрепата на Съюза на европейските федералисти и Европейското движение в България.

Проектът има за цел да промотира европейските демократични ценности и приближаването на ЕС до младите хора в съответствие с Европейските младежки цели. Участниците ще повишат осведомеността си за резултатите от Конференцията за бъдещето на Европа, ще подобрят уменията си за европейска комуникация и ще изградят капацитет за провеждане на информационни събития с цел да окажат натиск върху правителствата на страните-членки за реформиране на ЕС съгласно препоръките на Конференцията за бъдещето на Европа.Идеите и знанията, получени по време на семинара ще бъдат използвани от всеки един участник на местно равнище и така ще се постигне мултипликационен ефект.

Политици, служители на европейските институции, дипломати и младежки работници помагат на младите хора да изградят умения за европейска комуникация, да повишат своята компетентност за промотиране на ценностите на ЕС и Европейските младежки цели и за провеждане на лобистки и застъпнически кампании за популяризиране и валидиране на заключенията на Конференцията за бъдещето на Европа, се казва в прессъобщението.[478]

[478] ***Източник: ИА Фокус, статия 26.04.2023 г.*** ***https://www.focus-news.net/novini/Bylgaria/NPr-Irene-Mariya-Plank-zapoznava-bulgarskite-studenti-s-germanskata-viziya-za-Evropa-1654853***

Валерия Минева представя премиерно „Астория“ по Юра Зойфер

Интервю на Лора Търколева с Валерия Минева

Режисьорът Валерия Минева днес представя премиерно постановката „Астория“ по Юра Зойфер. Представлението започва от 19 часа в Националния студентски дом в София.

„Историята на Астория се оплита по доста интересен начин. Юра Зойфер осмива и окарикатурява политиката и елита. Той пише произведението си през 1936 година, но текстът звучи актуално и днес“.

Валерия Минева разказа действителната история, която е вдъхновила създаването на текста.

„В известни вестници в Лондон излиза информация за новооткритото посолство на държавата Астория. Обявява се дори прием. Това е шега на кръг от дипломати, но година и половина хората вярват, че има такава държава. Зойфер се вдъхновява от тази случка“.

Историята е актуална и днес, когато ежедневно сме заливани с фалшиви новини, посочи Минева.

„Заблуждаваме се защото имаме стремежи и копнежи към някакви идеали“.

Зойфер пише една комедия, която граничи със стила на Чаплин, обясни тя.

„Текстът му е смел и нетипичен за времето си“.

Валерия Минева напомни, че във всяка една епоха е необходимо хората да имат по-критично мислене.

Представлението ще бъде представено и в Габрово на 28 април. На 29.04 пък актьорите ще бъдат в Русенския театър.

Цялото интервю на Лора Търколева с Валерия Минева може да чуете в звуковия файл. [479]

[479] ***Източник: БНР, Програма Хоризонт, аудио запис26.04.2023 г.*** ***https://bnr.bg/horizont/post/101814922***

Популярни хора с увреждания вдъхновяват изложбата „Изкуство с увреждания“

Популярни хора с увреждания вдъхновяват изложбата „Изкуство с увреждания“

Проектът е посветен на хората с увреждания, променили света с постиженията си и включва портрети на 11 изявени личности от различни сфери

От 10 до 18 май в Националния студентски дом в София ще бъде показана изложбата „Изкуство с увреждания“. Както подсказва и името, проектът е посветен на хората с увреждания, променили света с постиженията си и включва портрети на 11 изявени личности от различни сфери, Brain games пространства и кът за свирене на Музико - музикален инструмент за деца с приоритет за деца със специални потребности, създаден от авторката на изложбата.

За ролята на вдъхновители тя избира писателката Хелън Келър, композитора Бетовен, художниците Фрида Кало, Яйой Кусама и Ван Гог, създателя на азбуката за незрящи Луи Брайл, музикантите Рей Чарлз и Стиви Уондър, астрофизика Стивън Хокинг, атлетите Бетани Хамилтън и Ерик Вайхенмайер. Всеки един от тях е представен чрез неонова светлина и брайлово писмо, за да могат и зрящи, и незрящи заедно да се потопят пълноценно в експозицията. Изборът на стъклен неон не е случаен. Той става символ на свободата и новия живот в редица градове след разрушенията от войните преди век. Жителите им се опитват да възстановяват неоновите реклами, за да почувстват отново нормалността в живота си. Уникалността на този газ, по-лек от въздуха, който може да бъде затворен в стъклена тръба и да приема различни форми, препраща към значението на портретите в изложбата. Прозрачните кутии с брайлово писмо, през които прозират илюстрациите, са символ на възможността хората да съществуват заедно в една и съща среда, макар и по различен начин.

„Целта на изложбата е да сподели с хората с увреждания добрия пример от цял свят. Те често се чувстват невидими и имат нужда от насърчаване, за да повярват във възможностите си. Проектът е визуален реверанс към всички онези, наречени различни, за усилията, които полагат и за това, че ни показват колко много можем да развием съзнанието си.“, споделя авторката ѝ - Полина Герасимова.

Интерактивните зали Brain games, от своя страна, дават възможност за четене чрез допир и разпознаване на музика чрез вибрация. С помощта на визуално сетивно възприятие всеки посетител може сам да предизвика съзнанието си, създавайки нова представа за сетиво, което не е било стимулирано по този начин досега. Това е и методът, чрез който хората с увреждания опознават света. За всички останали изложбата би била една експериментална синестезия - състояние, при което сетивата се свързват едни с други.

В последната стая публиката има на разположение Музико - музикален инструмент, създаден от авторката на изложбата за деца, с приоритет за деца с увреждания.

„Проблемите на хората със специални потребности са невидими за обществото или още по-лошо - само проблемите им са видими. Инстинктът ни за самосъхранение не ни позволява да влезем в обувките на неприятната среда и често разбираме даден проблем само ако го преживеем. Затова, макар и символично и безкрайно недостатъчно, 5 секунди тъмнина в малко изложбено пространство може да се окажат точката на пречупване на нечие съзнание.“, добавя авторката на проекта.

Изложбата е изцяло адаптирана на брайл и достъпна за хора със затруднено придвижване. Входът е безплатен, а Студентският дом на пл. „Народно събрание“ 10 ще очаква посетители всеки ден между 10 и 18 май от 2 на обяд до 9 вечерта. Откриването на изложбата ще се състои на 10 май (сряда) от 19 ч., когато пространството по изключение ще работи до 22 ч.

За създаването на звуковата среда на проекта помага Иван Велков от групата P.I.F. Изложбата се реализира с помощта на организацията от незрящи „БГ Асист“, която се заема с превода на брайлово писмо и изработва плексигласовото покритие, позволяващо на хората, които не виждат изображенията да разглеждат пълноценно.

„Изкуство с увреждания“ е инициатива, първоначално финансирана по програмата „Творческа Европа“ след спечелване на конкурса AAA. Accessible Art for All и през 2022 г. взема голямата награда на „АртАкция“ за изкуство с кауза. Настоящото издание се случва с подкрепата на Министерство на културата.

Полина Герасимова е визуален артист и основател на „Полиформа“ - студио за визуални и интерактивни експерименти в областта на дигиталните изкуства и

по-специално 3D мапинга. Наред с работата си в театъра и операта създава собствени аудио-визуални танцови пърформанси и интерактивни проекти. Последният ѝ проект, както тя самата казва, е всичко и нищо общо с това, което прави. Създава музикален инструмент с приоритет за деца с увреждания, наречен Музико. Любимо от всичко, с което се занимава, е Vj-стването на концерти и музикални пърформанси. След срещите си с хора с увреждания по артфестивали и инициативи Полина осъзнава, че иска да посвети част от времето си на създаване на проекти, достъпни за тях и същевременно запознаващи останалата аудитория със състоянието, постиженията и проблемите на тази немалка част от обществото.[480]

[480] ***Източник: Аз жената, статия 27.04.2023 г.*** ***https://m.az-jenata.bg/a/8-svobodno-vreme/62985-populiarni-hora-s-uvrezhdaniia-vdahnoviavat-izlozhbata-izkustvo-s-uvrezhdaniia/***

Огледалното измерение - мултимедийна инсталация | Програмата

В първата седмица на май (от 4-ти до 7-ми) се потапяме в необичайно преживяване в Националния студентски дом. Огледален купол е иновативен проект, обединяващ огледална инсталация, мапинг прожекция с пърформанси и музика на живо.

Арт инсталацията представлява огледална стая тип планетариум с повърхност, която пречупва и фрагментира образа на човека в нея, създавайки множество отражения и вкарвайки посетителя в измерение, което наподобява това на калейдоскоп. Когато прекрачим прага на инсталацията, попадаме под сиянен купол, върху който се прожектират мапинг визуализации. Прожекторите създават впечатлението, че куполът танцува - зрелище, което не бихме могли да си представим, без да го преживеем сами.

Програмата е разделена на две части. Първата е индивидуално преживяване, в което човек поема на интергалактическо пътешествие в космически кораб през мистериозния свят на огледалата, разкриващ потенциала на въображението. Пътуването е допълнено от танцовия пърформанс MirroMorphosis, който разглежда зараждането на мултивселената. В него се разгръща фантастичният свят през проявяващи се образи в безкраен процес на пресъздаване и промяна - метаморфоза.

А за тези, които нямат възможността да присъстват на пърформанса лично, има и последен вариант. На 9-10 май в КЕВА може да се телепортираме в Огледалното измерение и да гледаме танцовия пърформанс с помощта на VR видеоклип, заснет в Огледален Купол.[481]

[481] ***Източник: Programata.bg, статия 01.05.2023 г.***
https://programata.bg/izlozhbi/izlozhba/ogledalnoto-izmerenie-multimediyna-instalatsia/

„Изкуство с увреждания“ - изложба-преживяване

От 10 до 18 май в Националния студентски дом в София ще бъде показана изложбата „Изкуство с увреждания“. Както подсказва и името, проектът е посветен на хората с увреждания, променили света с постиженията си и включва портрети на 11 изявени личности от различни сфери, Brain games пространства и кът за свирене на Музико - музикален инструмент за деца с приоритет за деца със специални потребности, създаден от авторката на изложбата.

За ролята на вдъхновители тя избира писателката Хелън Келър, композитора Бетовен, художниците Фрида Кало, Яйой Кусама и Ван Гог, създателя на азбуката за незрящи Луи Брайл, музикантите Рей Чарлз и Стиви Уондър, астрофизика Стивън Хокинг, атлетите Бетани Хамилтън и Ерик Вайхенмайер. Всеки един от тях е представен чрез неонова светлина и брайлово писмо, за да могат и зрящи, и незрящи заедно да се потопят пълноценно в експозицията. Изборът на стъклен неон не е случаен. Той става символ на свободата и новия живот в редица градове след разрушенията от войните преди век. Жителите им се опитват да възстановяват неоновите реклами, за да почувстват отново нормалността в живота си. Уникалността на този газ, по-лек от въздуха, който може да бъде затворен в стъклена тръба и да приема различни форми, препраща към значението на портретите в изложбата. Прозрачните кутии с брайлово писмо, през които прозират илюстрациите, са символ на възможността хората да съществуват заедно в една и съща среда, макар и по различен начин.

„Целта на изложбата е да сподели с хората с увреждания добрия пример от цял свят. Те често се чувстват невидими и имат нужда от насърчаване, за да повярват във възможностите си. Проектът е визуален реверанс към всички онези, наречени различни, за усилията, които полагат и за това, че ни показват колко много можем да развием съзнанието си“, споделя авторът ѝ - Полина Герасимова.

Интерактивните зали „Brain games“, от своя страна, дават възможност за четене чрез допир и разпознаване на музика чрез вибрация. С помощта на визуално сетивно възприятие всеки посетител може сам да предизвика съзнанието си, създавайки нова представа за сетиво, което не е било стимулирано по този начин досега. Това е и методът, чрез който хората с увреждания опознават света. За

всички останали изложбата би била една експериментална синестезия - състояние, при което сетивата се свързват едни с други.

В последната стая публиката има на разположение Музико - музикален инструмент, създаден от авторката на изложбата за деца, с приоритет за деца с увреждания.

„Проблемите на хората със специални потребности са невидими за обществото или още по-лошо - само проблемите им са видими. Инстинктът ни за самосъхранение не ни позволява да влезем в обувките на неприятната среда и често разбираме даден проблем само ако го преживеем. Затова, макар и символично и безкрайно недостатъчно, 5 секунди тъмнина в малко изложбено пространство може да се окажат точката на пречупване на нечие съзнание“, добавя авторката на проекта.

Изложбата е изцяло адаптирана на брайл и достъпна за хора със затруднено придвижване. Входът е безплатен, а Студентският дом на пл. „Народно събрание“ 10 ще очаква посетители всеки ден между 10 и 18 май от 2 на обяд до 9 вечерта. Откриването на изложбата ще се състои на 10 май (сряда) от 19 ч., когато пространството по изключение ще работи до 22 ч.[482]

[482] ***Източник: Iwoman.bg, статия 02.05.2023 г.***
https://www.iwoman.bg/lubopitna/curious/izkustvo-s-uvrejdanija-izlojba-prejivjavane-1960657.html

Хореографът Серджу Матис представя своя пърформанс „Място за изчезващи (Безнадеждно)“ за първи път в София

Пърформансът на Серджу Матис открива 16-ото издание на „Антистатик“ в София. Хореографът, който гостува с подкрепата на Гьоте-институт България, представя и работното си ателие „Видимото мислещо тяло (ВМТ)“.

Откриване: 9 май, вторник, 19:30 ч. РЦСИ „Топлоцентрала“

Гьоте-институт България Ви кани на вълнуващия пърформанс на румънския хореограф Серджу Матис „Extinction Room (Hopeless)“. На 9-и май от 19:30 часа представлението, което гостува за първи път в София, открива 16-ото издание на международния фестивал за съвременен танц и пърформанс „Антистатик“ в Топлоцентрала.

Серджу Матис (Румъния/Германия) ще ни въвлече в преживяване, в което автентичните записи на застрашени и изчезващи птици, събирани в продължение на няколко десетилетия от библиотеката „Маколи“ към Лабораторията по орнитология в Корнел и Фондация „Xeno-canto“ (Холандия), се преплитат с научни и митични истории и вълнуващ танц, за да покажат в нова светлина срещата между човека и природата.

В „Място за изчезващи (Безнадеждно)“ мечтателно отекват птичи песни, зов и скръб на изчезнали и застрашени видове птици, чиито истории разказват трима изпълнители. Подредени и композирани от AGF, позната ни още като Антие Грайе, тези звуци се превръщат в своеобразни, нематериални артефакти. Така те се смесват с истории - научни и митични - и с експресивен танц под хореографията на Серджу Матис.

Представлението пътува из цяла Европа и участва в театралния фестивал „Piatra Neamț“, „Europalia“ (в Бозар, Брюксел), „Tanznacht Berlin“ (на „Uferstudios“), фестивала „Artdanthé“, „ImPulsTanz“ във Виена, „DansFabrik“ (Брест), фестивала „Bazaar“ (Прага), „Latitudes Contemporaines“ и др.

Ден след премиерата на пърформанса Матис, който е базиран в Берлин от 2008 г., ще представи своето ателие „Видимото мислещо тяло (ВМТ)“. То е част от образователната платформа на „Антистатик“ - „Без дистанция“, в която е подходяща за всички почитатели на съвременните изкуства, движението, практикуването и писането за танц.

Видимото мислещо тяло (ВМТ). Работно ателие със Серджу Матис.

» 10 и 11 май, от 11.00 до 14.00 ч.,

» Локация: Национален студентски дом, зала 304

Нищо лично. Работно ателие с Антон Овчинников.

» 13, 14 и 15 май, от 11.00 до 14.00 ч.,

» Локация: Гьоте-институт България

Задвижван. Работно ателие със Зимон Майер.

» 16 и 17 май, от 11.00 до 17.00 ч.,

» Локация: Гьоте-институт България

Очаква ни и Лаборатория по танцова критика по програмата на фестивала, водена от Ангелина Георгиева.

Предварителното записване за ателиетата е възможно до 30 април 2023 г.[483]

[483] ***Източник: highviewart.com, статия 28.04.2023 г.***
https://www.highviewart.com/izkustvo/horeografat-serdzhu-matis-predstavya-svoya-parformans-myasto-za-izchezvashti-beznadezhdno-za-parvi-pat-v-sofiya.html

Президентът на Алумни клуба и Студентски съвет при УНСС са носители на наградата „Стилиян Чилингиров“ за 2022 година

Едни от петимата носители на институционална награда „Стилиян Чилингиров“ за 2022 г., за принос в развитието на Националния студентски дом, са Студентски съвет при УНСС и нейният председател за периода, а сега президент на Алумни клуба към Студентския съвет - г-н Ангел Стойков. Отличието е връчено по повод на направеното в края на 2021 г. дарение за създаване на Споделено учебно пространство - „Свободен университет“ в сградата на НСД, и по повод на последвалата го инициатива за разпространение на изданието „Домът и Университетът. Споделени истории от Царство България“ в академичната библиотечна мрежа в страната.

„Изключителна чест и удоволствие е за мен да бъда отличен с тази награда. Щастлив съм, че Студентския съвет имаше възможност да бъде съпричастен с инициативата на г-н Даскалов и Националният студентски дом. Дано това споделено пространство, което те успяха да реализират бъде в полза на студентската общност и дано с нашите действия дадем добър пример за останалите.“ коментира Ангел Стойков.

Отличието „Стилиян Чилингиров“ се връчва от 2018-а година насам, по инициатива на директора на Националния студентски дом (НСД) - д-р Христиан Даскалов, на личности и организации, подкрепили НСД. То символизира признание и благодарност за добрите партньорски взаимоотношения, които НСД развива с представителите на широкото гражданство, на академичната, културна, на медийната и бизнес общности в страната.[484]

[484] ***Източник: Sc.unwe.bg, статия 03.05.2023 г.***
https://sc.unwe.bg/?p=19259

Постиженията на популярни хора с увреждания вдъхновяват изложба

От 10 до 18 май в Националния студентски дом в София ще бъде показана изложбата „Изкуство с увреждания“. Както подсказва и името, проектът е посветен на хората с увреждания, променили света с постиженията си и включва портрети на 11 изявени личности от различни сфери, Brain games пространства и кът за свирене на Музико - музикален инструмент за деца с приоритет за деца със специални потребности, създаден от авторката на изложбата.

За ролята на вдъхновители тя избира писателката Хелън Келър, композитора Бетовен, художниците Фрида Кало, Яйой Кусама и Ван Гог, създателя на азбуката за незрящи Луи Брайл, музикантите Рей Чарлз и Стиви Уондър, астрофизика Стивън Хокинг, атлетите Бетани Хамилтън и Ерик Вайхенмайер. Всеки един от тях е представен чрез неонова светлина и брайлово писмо, за да могат и зрящи, и незрящи заедно да се потопят пълноценно в експозицията. Изборът на стъклен неон не е случаен. Той става символ на свободата и новия живот в редица градове след разрушенията от войните преди век. Жителите им се опитват да възстановяват неоновите реклами, за да почувстват отново нормалността в живота си. Уникалността на този газ, по-лек от въздуха, който може да бъде затворен в стъклена тръба и да приема различни форми, препраща към значението на портретите в изложбата. Прозрачните кутии с брайлово писмо, през които прозират илюстрациите, са символ на възможността хората да съществуват заедно в една и съща среда, макар и по различен начин. „Целта на изложбата е да сподели с хората с увреждания добрия пример от цял свят. Те често се чувстват невидими и имат нужда от насърчаване, за да повярват във възможностите си. Проектът е визуален реверанс към всички онези, наречени различни, за усилията, които полагат и за това, че ни показват колко много можем да развием съзнанието си.“, споделя авторът ѝ - Полина Герасимова. Интерактивните зали „Brain games“, от своя страна, дават възможност за четене чрез допир и разпознаване на музика чрез вибрация.

С помощта на визуално сетивно възприятие всеки посетител може сам да предизвика съзнанието си, създавайки нова представа за сетиво, което не е било стимулирано по този начин досега. Това е и методът, чрез който хората с

увреждания опознават света. За всички останали изложбата би била една експериментална синестезия - състояние, при което сетивата се свързват едни с други. В последната стая публиката има на разположение Музико - музикален инструмент, създаден от авторката на изложбата за деца, с приоритет за деца с увреждания. „Проблемите на хората със специални потребности са невидими за обществото или още по-лошо - само проблемите им са видими. Инстинктът ни за самосъхранение не ни позволява да влезем в обувките на неприятната среда и често разбираме даден проблем само ако го преживеем. Затова, макар и символично и безкрайно недостатъчно, 5 секунди тъмнина в малко изложбено пространство може да се окажат точката на пречупване на нечие съзнание.“, добавя авторката на проекта.

Изложбата е изцяло адаптирана на брайл и достъпна за хора със затруднено придвижване. Входът е безплатен, а Студентският дом на пл. „Народно събрание“ 10 ще очаква посетители всеки ден между 10 и 18 май от 2 на обяд до 9 вечерта. Откриването на изложбата ще се състои на 10 май (сряда) от 19 ч., когато пространството по изключение ще работи до 22 ч. За създаването на звуковата среда на проекта помага Иван Велков от групата P.I.F. Изложбата се реализира с помощта на организацията от незрящи „БГ Асист“, която се заема с превода на брайлово писмо и изработва плексигласовото покритие, позволяващо на хората, които не виждат изображенията да разглеждат пълноценно. „Изкуство с увреждания“ е инициатива, първоначално финансирана по програмата „Творческа Европа“ след спечелване на конкурса AAA. Accessible Art for All и през 2022 г. взема голямата награда на „АртАкция“ за изкуство с кауза. Настоящото издание се случва с подкрепата на Министерство на културата.[485]

[485] ***Източник: 19min.bg, статия 28.04.2023 г.*** ***https://19min.bg/news/slava_3/postizheniiata-na-populiarni-hora-s-uvrezhdaniia-vdahnoviavat-izlozhba-180032.html***

„Пазители на европейската демокрация“: Младежи от цяла Европа се обучаваха у нас в едноседмичен курс

„Пазители на европейската демокрация“ - това бе темата на провелия се у нас Международен младежки обучителен курс. Събитието се състоя в Националния студентски дом от 23 април до 1 май.

Партньори по проекта са седем организации, сред които е и Европейско младежко движение - България (ЕМД България). Проектът събра младежки лидери от различни страни в Европа като Испания, Франция, Италия, Нидерландия, Германия, Ирландия, Швейцария, Норвегия и Румъния.

Те се ангажираха да промотират европейските демократични ценности и приближаването на ЕС до младите хора в съответствие с европейските младежки цели.

„Бяхме мотивирани да организираме събитието, за да повишим осведомеността сред младите хора за важността на демократичното участие и необходимостта от укрепване на европейската демокрация“, каза за bTV Димитър Узунов, президент на ЕМД.

„Имайки предвид ниската избирателна активност в България и други държави от ЕС, както и бавното имплементиране на предложенията на гражданите след Конференцията за бъдещето на Европа, беше от съществено значение да се обсъдят предизвикателствата пред демокрацията, ценностите и начините за преодоляването им. Твърдо вярвам, че младите хора в цяла Европа имат ключова роля за формирането на бъдещето на ЕС“, посочи Узунов.

Дейностите по време на тренинга се водеха от Джеймс Джой от секцията на JEF Europe в Ирландия.

„Поведох обучение на тема „Ангажиране на младите хора в европейската демокрация“, което беше много интерактивно. Започнахме с ходещ дебат, при който участниците се движеха из стаята в зависимост от това дали са съгласни, или не с определени твърдения относно ЕС и демокрацията, след което ги обсъждахме. След това обясних същността на SWOT анализа и SMART целите“, разказа Джеймс Джой.

Участниците успяха да подобрят уменията си за европейска комуникация и да изградят капацитет за провеждане на информационни събития. Младите хора

се запознаха с българската политика отблизо. Имаха възможността да посетят Народното събрание, където задаваха въпроси относно функционирането на българските държавни институции, както и политическа система.

Хелене Залцбургер от секцията на JEF Europe в Германия бе сред участничките в обучителния курс.

„България ме посрещна топло със своите гостоприемни и комуникативни хора, което много ме трогна. По време на обучението имахме възможност да разговаряме с Андрей Ковачев - евродепутат от България в ЕП и германския посланик в София г-жа Планк, което беше много впечатляващо. Освен това посетихме и Рилския манастир“, сподели тя.

Младежите присъстваха и на събитие с геополитически характер на тема „Как ЕС трябва да се ориентира в съперничеството между САЩ и Китай“.

Европейското младежко движение - България е неправителствена организация, която обединява млади хора на възраст между 18 и 35 години от цялата страна, интересуващи се от европейската политика и федералната идея. Политици, служители на европейските институции и дипломати си сътрудничат с организацията.[486]

[486] ***Източник: BTV, novinite.bg, статия 03.05.2023 г.*** ***https://btvnovinite.bg/bulgaria/paziteli-na-evropejskata-demokracija-u-nas-se-provede-mezhdunaroden-mladezhki-obuchitelen-kurs.html***

Боян Ангелов, СБП: Ние сме толерантни, а езикът на омразата е тумор в обществото

Наскоро Съюзът на българските писатели бе атакуван в някои медии грозно с език на омраза. В изфабрикувани скандали се осквернява хуманистичната роля на творците и техния глас срещу войната в Европа, принизява се културната политика като цяло, неглижира се отродяването на младите хора от пространствата на високата естетика.

По този повод остро реагира председателят на СБП Боян Ангелов - и за казуса „Дора Габе“, и за лъжите, и за омразата, която сякаш захлупва обществото ни. През 2023 г. най-старият писателски съюз навършва 110 години - дейността му се разраства в международна посока. Предстоят юбилейни събития през ноември.

Ето какво казва БОЯН АНГЕЛОВ:

За голямо съжаление всички сфери на българския обществения живот са подложени на разрушителни въздействия. Системни и традиционни партии губят своята значимост, подменят ги временни политически проекти, които служат преди всичко и най-вече на антибългарски интереси.

Появяват се безлики и безнравствени същества, обявяващи се за „национални спасители“, а като краен резултат обикновените български граждани търсят спасение в собствената си екзистенция или в други държави. Ала причините за това почти безнадеждно положение се подхранват и от самите нас, от нашия егоцентризъм, конформизъм и незаинтересованост към съдбата на нуждаещи се от подкрепа.

Насъскването на българските граждани едни срещу други е достатъчно познат и вече доста поизтъркан принцип за разделение, но се прилага успешно от чуждоземни кукловоди и родни „кукли на конци“. Така създалото се обществено блато е благоприятна почва за съществуването на издания, в които моралът е чужда, дори съвсем непозната дума.

Ето защо не бях изненадан от нескопосания донос, появил се в „Уикенд“ и подписан от лице, нямащо нищо общо с истинската журналистика (ако въобще съществува такова лице). Все пак в скалъпеното писание единствената истина е, че Дора Габе преди смъртта си дарява своя апартамент и имущество на Писателския съюз. Въпросната „журналистка“ ми задава въпрос от страницата на т. нар.

„Уикенд“, а би могла да позвъни или да се разходи до централата на СБП, намираща се в скромна сграда на столичната ул. „Шести септември“ № 35, за да получи отговори за всичко, каквото я интересува, и да се запознае с необходимата ѝ документация.

След като направих доста неуспешни опити да се свържа с редакцията на „Уикенд“ (която се оказа непристъпна и недостъпна, без дадени телефони за връзка, а повече от седмица не се отговаря на нашите настоятелни искания за право на отговор), ще се опитам да осветля този изкуствено създаден проблем, но най-напред ще цитирам писмото на главния редактор на списание „Пламък“ Георги Константинов, изпратено до мен и до редакцията на в-к „Словото днес“, в което четем:

„…В статията е публикувано и мое споделяне пред няколко медии за трудната съдба на списание „Пламък“ - споделянето е направено в първите месеци на тази година, когато списанието наистина беше на ръба на своето съществуване: без никакви средства, със закрита банкова сметка и т.н. Всяка дума от това изложение е вярна. Наистина: „За съжаление писателският съюз поради недостатъчни съюзни средства рядко подпомага парично списанието“. Наистина: „Това беше и причината, поради острата липса на пари в самия писателски съюз да стигнем до взаимното съгласие да напуснем редакционния си дом (в апартамента на голямата ни поетеса Дора Габе) и да работим с компютрите си вкъщи“. Споделил съм и допълнителната причина: заедно с трудното финансово осигуряване на излизането на списанието, редакцията беше поела ангажимента да плаща всички сметки по подържането на апартамента, предоставен ни безплатно от СБП: да плащаме парно, ток, дребни ремонти и т.н.

Споделих и по-главното: отдавна бяхме осъществили инициативата всеки месец младите автори на „Пламък“ да се събират на творчески разговори при нас. И така - заедно с тези издадени над 150 броя на списанието (с общ тираж на 120 хиляди екземпляра в продължение на половин век!), ние осъществявахме тези срещи на млади автори при нас.

Но както споменах - поради пълна финансова невъзможност, стигнахме до това споразумение - да излезем от дома на Дора Габе (главно по мое настояване). Освен, че почти завърши цялостен ремонт, от новата година насам СБП, като собственик на апартамента, пое всички сметки за поддържането му.

С кое по-нататък в тази публикация не съм гласен?

Невярно е внушението, добавено към моите думи, че СБП се готви да даде под наем жилището на Дора Габе. Имаше някои гласове за това в ръководството на писателския съюз преди 3-4 години - доста спорехме по този въпрос с тези няколко човека. Но още тогава и до днес председателят на СБП споделяше и споделя позицията: „Апартаментът не бива да се дава под наем. Не трябва и не е възможно това“.

В деня на нашето изнасяне отттам председателят на СБП сподели и своите виждания относно това: домът на Дора Габе да продължи да бъде място за събиране на по-младите автори, и то не само младите автори на списание „Пламък“, но и на младите сътрудници на другите ни литературни издания.

Да, Списание „Пламък“, по обясними причини, засега е преустановило по своя инициатива това събиране.

Но зная, че се подготвя учредяването на този дом като творческо място на младата ни литература. Освен някои малки неща по довършване на ремонта, подготвя се и избирането на млад литератор, който да поеме трудната задача по организацията на тези събирания и не по-малката отговорност за грижа и съхранение на много картини и стари мебели от дома на незабравимата поетеса - една задача, която малкият колектив на списание „Пламък“ успешно изпълнаваше повече от четвърт век. Всичко това предстои.“

Бих прибавил към тези думи още някои факти: преди доста години списание „Пламък“ е преобразувано в ЕООД с едноличен собственик СБП, комуто юридически не е позволено да субсидира списанието. Въпреки това, през годините сме намирали начини да подпомагаме „Пламък“ и финансово. Истина е, че тази помощ е повече символична, отколкото реална, защото знаем колко скъпоструваща е издателската дейност днес.

Докато бях в УС на Национален фонд „Култура“ подкрепихме „Пламък“ с определена финансова сума, а през настоящата година списанието получи финансова подкрепа от Фонд „13 века България“. Безвъзмездното предоставянето на апартамента за нуждите на списанието е също начин за подпомагане на „Пламък“.

Писателският съюз извърши и цялостен ремонт на апартамента, какъвто не беше правен от осемдесетте години на миналия век. Другите съюзни издания и

издателство „Български писател“ нямат по-различна участ от тази на списание „Пламък“. Всички те, както и 110 годишният Писателски съюз, са лишени от реална държавна подкрепа.

А в ал. 3 от чл. 2 на действащия Закон за закрила и развитие на културата е записано: Равнопоставеност на творците и на културните организации. За голямо съжаление, нищо такова не се случва в нашето мило Отечество, поне що се отнася до Съюза на българските писатели и неговите издания. Тук е мястото да изкажа своята благодарност към Георги Константинов и неговия екип, че превъзмогват обективните трудности, за да не помръкне огънят на Гео Милевия „Пламък“, който ще отбележи догодина своя вековен юбилей.

В апартамента на Дора Габе стои непокътнат архивът и библиотеката на списание „Пламък“, бюрата на главния и другите редактори. Те имат възможността да продължат своята работа, но в него ще се събират и членовете на Общество „Димчо Дебелянов“ (почти всички са членове на Писателския съюз), които организират съвместно със СБП и Студентския дом годишни литературни награди от Националния конкурс „Георги Черняков“ за писатели-студенти.

Домът на Дора Габе ще е достъпен за премиери на книги, както и за посещения на студенти и ученици за провеждане на изнесени уроци по литература. УС има взето решение да се създаде Фондация „Дора Габе“, а нейни учредители ще бъдат Съюзът на българските писатели и община Генерал Тошево, на чиято територия се намира родното село на поетесата - Дъбовик.

В това разделено българско общество СБП излезе с декларация по повод войната в Украйна. Тази декларация беше одобрена от Управителния съвет на СБП и от десетки редовни членове на съюза. За моя радост колегите застанаха безрезервно зад декларация. Тя не е анонимна, защото всеки може да разбере от нашия сайт кои писатели са в ръководството на СБП. Дори незначителни на пръв поглед решения от различно естество - творческо, организационно, финансово и пр. се взимат с висшегласие от Управителния съвет.

Съществуват протоколи от тези заседания, които са на разположение на всеки член на СБП по всяко време. При нас еднолични решения не се допускат. Именно затова се наричаме съюз, което е синоним на обединение от съмишленици и съидейници, не робуващи на политически доктрини и корпоративни интереси, но защитници на националните ни светини.

Имах възможността две десетилетия да живея на улица в швейцарския град Арлесхайм (предградие на Базел), водеща към средновековната крепост „Дорнек“. Край нея на 22 юли 1499 г. швейцарската армия побеждава Свещената Римска империя и това е последната война между швейцарци и австрийци. Оттогава Швейцарската конфедерация е издигнала мира и неутралитета за нейни свещени и неприкосновени принципи. Мое стихотворение, посветено на тази крепост, завършва така:

Всеки там е добър,
векове
там не стрелят в човека.
От жестоката смърт
са отминали
няколко века.

Питам се защо нашите доморасли военолюбци не се замислят, преди да изричат сквернословията си и безпочвените свои обвинения към нас и към всички, който не са съгласни с призивите им войната в Украйна да продължи. Защо не прочетат посланията за мир, отправени от папа Франциск и от българския патриарх Неофит. Нашата декларация завършва с апела: „Нека се обединим в опит да бъде прекратена тази война в сърцето на Стария континент. В противен случай ще се окажем на крачка от ядрена война и унищожение на древната европейска култура, създадена от толкова поколения преди нас“.

Като противовес на родните „ястреби“ с техните жабешки крясъци за доставяне на български оръжия за Украйна, СБП още 1 март 2022 г. започна да настанява в своята почивна станция на „Златни пясъци“ стотици украински бежанци - майки с деца, самотни жени и възрастни хора. Няколко месеца всички те бяха на наша издръжка. Западноевропейски телевизии излъчиха в своите държави репортажи и в тях бежанците разказваха за нещастието си и благодариха за оказания от нас прием. Едни си заминаваха, идваха други. И сега в станцията ни са приютени десетки нуждаещи се и беззащитни хора от Украйна, но никъде и по никакъв повод не сме изтъквали публично този факт, защото считаме, че е съвсем естествено да се помага, когато някой е изпаднал в беда и когато е застрашен животът му.

За съжаление българската държава направи от културата сирачето на 33-годишния ни преход. От няколко десетилетия българските творчески съюзи са оставени без сигурна държавна подкрепа, а властимащите се оправдават с юридическия казус - регистрирани били като сдружения в „частна полза“. Не виждам каква частна полза има в това един творчески съюз да обединява няколкостотин до няколко хиляди професионални артисти - със съответното образование, натрупан опит и принос към развитието на националната култура.

Вярно е, че създаването на изкуство е индивидуален творчески акт, но тези съюзи имат именно това предназначение - да стимулират отделния артист (художник, актьор, композитор, музикант, писател и т.н.) в създаването на съвременния духовния облик на нацията. Щом управляващите са намерили решение за подпомагане на важни сфери, допринасящи за интелектуалния просперитет и духовната удовлетвореност на българските граждани: читалищата и законните вероизповедания (православие, ислям, католицизъм, протестантство, юдаизъм и пр.), трябва да съществува възможност ние също да получаваме подкрепа от държавата.

Несправедливо е творчески съюзи с достолепни традиции да са подложени на нелоялна конкуренция от нововъзникващи неправителствени организации, обслужващи чуждоземни политически проекти.

В настоящия момент, ние от СБП, работим с писателски организации от над 25 държави: Швейцария, Унгария, САЩ, Пакистан, Китай, Русия, Азербайджан, Турция, Гърция, Аржентина, Италия, Швеция, Румъния, Молдова, Бразилия, Сърбия, Мароко, Индия, Словакия, Израел, Чехия, Хърватия, Кипър, Украйна, Германия, Великобритания, Испания, Куба, Кувейт… Почти всяка седмица посрещаме делегации или отделни творци, опитваме се да разширим нашия творчески обмен - например само преди няколко дни при нас гостува делегация от РС Македония, както и директорът на Българския културен център в Лимасол, Кипър; преди 4 месеца посрещнахме сръбска делегация и договорихме издаването на билингвистична антология.

По повод 110 години от основаването на Съюза на българските писатели подготвяме международно честване, изложба на открито и конференция, които ще се състоят през ноември тази година. Всичко това дължим на традицията, създадена от СБП през годините.

Нека припомним, че българските писатели бяха инициатори за провеждането на поредица международните писателски срещи от 1977 година насам, преминаващи под мотото „Мирът - надежда на планетата“. В тях са присъствали повече от 900 известни творци на словото от 78 държави, а отделно броят на участвалите българските писатели е над 600.

Не мога да не отбележа със съжаление, че Министерството на културата позволява да се лансират съмнителни автори с изкривено естетическо виждане, което да провокира низките страсти у публиката. Вместо да се спре агресията на чалгаджийството на всички нива у нас се толерират образци на ниския художествен вкус. Това е целенасочен процес за отродяване на младите хора от пространствата на високата естетика.

Подмяната на ценностите започна с отделянето на възпитанието от образованието и тази антихуманна практика дава своите отровни плодове. Борбата за спечелване умовете и сърцата на младите хора ще бъде тежка и мъчителна, ала народът ни е мъдър и разбира, че не бива да се погубват нравствените устои на най-голямата национална ценност - българските деца.

Борбата да спечелим отново доверието на децата и внуците ни трябва да започне от родителите. Те не бива да позволяват безнравствени случайници да учат децата им на псевдоморал. Особено важно е учителите да продължат в класните стаи тази борба с отговорност, търпение и постоянство.

Но, както образованието, така и културата крета в задния двор на общественото развитие. И това личи от бюджета за 2022 г. В който културата получи само 0,59% от БВП, а за 2023 г. се очертава този процент още да падне.

Докато политиците разглеждат културата едва ли не като отпадъчен продукт, нещата няма да се променят. Дори при такова умопомрачително разхищение на държавни средства през последната година не се намериха начини за подкрепа, макар и минимална, на културата като цяло и на литературата в частност. Затова не съм оптимист, че в близко бъдеще положението ще се подобрява.

Надявах се родните евродепутати да обогатят културното ни пространство посредством насочване на част от неизброимите еврофондове към България. Уви, и това не се получи, защото явно са загрижени най-вече за собственото си обогатяване.

Все пак в близкото минало наши евродепутати подпомагаха безкористно българската литература. Мога да посоча имената на Антония Първанова, Станимир Илчев, Евгени Кирилов. Сигурно пропускам още някои имена, но това е подкрепа спорадична и недостатъчна.

СБП участва в редица международни инициативи. Нашият съюз е редовен член на Европейския писателски съвет, чиято централа е в Брюксел. Участваме в някои европейски писателски инициативи, но финансовите ни възможности са крайно ограничени и не можем да присъстваме пълноценно в литературния живот на Европа.

Надявам се да дойдат по-добри времена за нас.

Нали надеждата умира последна....

Визитка

Боян Ангелов е роден през 1955 г. в гр. Панагюрище. Председател на Съюза на българските писатели от 2014 г. до днес, директор на издателство „Български писател“, дългогодишен главен редактор на сп. „Читалище“. Той е поет, преводач, литературен историк и критик. Издал е 33 стихосбирки на български език и 12 литературно-критически и философски изследвания. Творбите му са преведени в 38 държави. Носител на престижни награди за литература.[487]

[487] ***Източник: Епицентър. Бг, статия 02.05.2023 г.*** ***https://epicenter.bg/article/Boyan-Angelov--SBP--Nie-sme-tolerantni--a-ezikat-na-omrazata-e-tumor-v-obshtestvoto/314804/11/0***

Президентът на Алумни клуба и Студентският съвет са носители на наградата „Стилиян Чилингиров“ за 2022 година

Едни от петимата носители на институционалната награда „Стилиян Чилингиров“ за 2022 г. за принос в развитието на Националния студентски дом са Студентският съвет при УНСС и нейният председател за периода, а сега президент на Алумни клуба към Студентския съвет - г-н Ангел Стойков. Отличието е връчено по повод направеното в края на 2021 г. дарение за създаване на Споделено учебно пространство - „Свободен университет“ в сградата на НСД и по повод последвалата го инициатива за разпространение на изданието „Домът и Университетът. Споделени истории от Царство България“ в академичната библиотечна мрежа в страната.

„Изключителна чест и удоволствие е за мен да бъда отличен с тази награда. Щастлив съм, че Студентският съвет имаше възможност да бъде съпричастен с инициативата на г-н Даскалов и Националния студентски дом. Дано това споделено пространство, което те успяха да реализират бъде в полза на студентската общност и дано с нашите действия дадем добър пример за останалите“, коментира Ангел Стойков.

Отличието „Стилиян Чилингиров“ се връчва от 2018 година насам по инициатива на директора на Националния студентски дом (НСД) - д-р Христиан Даскалов на личности и организации, подкрепили НСД. То символизира признание и благодарност за добрите партньорски взаимоотношения, които НСД развива с представителите на широкото гражданство, на академичната, културна, медийна и бизнес общности в страната.[488]

[488] ***Източник: UNWE.bg, статия 03.05. 2023 г.***
https://www.unwe.bg/bg/news/26648/%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8A%D1%82-%D0%BD%D0%B0-%D0%B0%D0%BB%D1%83%D0%BC%D0%BD%D0%B8-%D0%BA%D0%BB%D1%83%D0%B1%D0%B0-%D0%B8-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D1%81%D1%8A%D0%B2%D0%B5%D1%82-%D0%BF%D1%80%D0%B8-%D1%83%D0%BD%D1%81%D1%81-%D1%81%D0%B0-%D0%BD%D0%BE%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B8-%D0%BD%D0%B0-%D0%BD%D0%B0%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%B0.html

„Изкуство с увреждания“: Изложба за постиженията на невидимите

5 секунди тъмнина в малко пространство - точката на пречупване на нечие съзнание

„Проблемите на хората със специални потребности са невидими за обществото или още по-лошо - само проблемите им са видими.“

са думи на Полина Герасимова, автор на изложба-преживяване „Изкуство с увреждания“. Проектът е изцяло адаптиран на брайл и достъпен за хора със затруднено придвижване. Входът е безплатен, а Студентският дом на пл. „Народно събрание“ 10 ще очаква посетители всеки ден между 10 и 18 май от 14:00 до 21:00 часа. Откриването на изложбата ще се състои на 10 май от 19:00 часа, а пространството ще работи до 22 часа.

ИЗКУСТВО С УВРЕЖДАНИЯ

Изложбата включва портрети на 11 личности, променили света с постиженията си, Brain games пространства и кът за свирене на музикален инструмент за деца с приоритет за деца със специални потребности - Музико.

За ролята на вдъхновители тя избира писателката Хелън Келър, композитора Бетовен, художниците Фрида Кало, Яйой Кусама и Ван Гог, създателя на азбуката за незрящи Луи Брайл, музикантите Рей Чарлз и Стиви Уондър, астрофизика Стивън Хокинг, атлетите Бетани Хамилтън и Ерик Вайхенмайер.

Всеки един от тях е представен чрез неонова светлина и брайлово писмо, за да могат и зрящи, и незрящи заедно да се потопят пълноценно в експозицията.

Изборът на стъклен неон не е случаен. Той става символ на свободата в редица градове след разрушенията от войните преди век. Прозрачните кутии с брайлово писмо са символ на възможността хората да съществуват заедно в една и съща среда, макар и по различен начин.

Интерактивните зали „Brain games“ позволяват четене чрез допир и разпознаване на музика чрез вибрация. Визуално сетивното възприятие дава възможност на посетителите да предизвикат съзнанието си. Това е именно методът, чрез който хората с увреждания опознават света. В последната стая публиката ще види музикален инструмент - Музико, създаден от авторката на

изложбата. А Иван Велков от групата P.I.F. ще помага за създаването на звуковата среда.[489]

[489] ***Източник: GoGuide.bg, статия 05.05.2023 г.***
https://goguide.bg/42940-izkustvo-s-uvrezhdaniya-izlozhba-za-postizheniyata-na-nevidimite/

Днес открива мултимедийната инсталация и пърформанс „Огледално измерение“:

Днес е откриването на мултимедийната инсталация и пърформанс „Огледално измерение“. Проектът ще бъде реализиран на 4, 5, 6 и 7 май в Национален студентски дом.

Необичайният проект обединява огледална инсталация, мапинг прожекция, танцов пърформанс и виртуална реалност. В центъра на всичко е арт инсталацията „Огледален купол“ - сферична огледална стая тип планетариум. Огледалната повърхност пречупва пространството и фрагментира образа на човека като калейдоскоп. Куполът ще сияе в различни цветове посредством мапинг прожекция. Можете да следите събитието във Фейсбук.

Ето какво споделят организаторите за формата на представянето:

1. [ИНДИВИДУАЛНО ПРЕЖИВЯВАНЕ] в Огледалния Купол. Пътуване в космически кораб през мистериозен свят на огледалата, разкриващ потенциала на въображението!

2. [ПЪРФОРМАНС „MirroMorphosis“] - танцово представление. Зараждане на мултивселената от първичната супа. Поява на различни личности и емоции в подсъзнанието. Разгръщане на фантастичен свят през проявяващи се образи в безкраен процес на пресъздаване - метаморфоза. (5 май 20:00; 6 май 20:00; 7 май 17:00)

3. Виртуална Реалност

4. ИЗЛОЖБА на тематични дигитални картини

Телепортирайте се в „Огледалното измерение“. Преживейте среща с неопределеното. Позволете фантазията ви да дорисува замъглените образи. Пътувайте през калейдоскопа на енергиите и цветовете!

Автор на проекта, дизайнер на инсталацията и танцьор е Ирина Стоянова. Христо Желев е музикант и съавтор. Виртуалната реалност е дело на Калоян Николов и Димитра Попова, а продуценти на събитието са „РУБЕКУЛА“ и Любомира Костова.

Проектът „Холограмна Реалност“ е реализиран с финансовата подкрепа на Министерството на културата.[490]

[490] ***Източник: АртАкция, статия 04.05.2023 г.***
https://atrakcia.bg/article/2-reaktsiya/3058

Девет дни за свързване на сетивата

Разговор с Полина Герасимова

Девет дни широката публика и хората със специални нужди могат да се потопят в света на сетивата чрез дигитално изкуство, прожекции и „brain games“ пространства. Поканата и предизвикателството е от Полина Герасимова с авторската изложба „Изкуство с увреждания - съзнателна синестезия“. Откриването е на 10 май и ще остане в Националния студентски дом до 18-и.

С помощта на визуално сетивно възприятие всеки посетител може сам да предизвика съзнанието си, създавайки нова представа за сетиво, което не е било стимулирано по този начин досега. Това е и методът, чрез който хората с увреждания опознават света.

За всички останали изложбата би била една експериментална синестезия - състояние, при което сетивата се свързват едни с други.

„Това е второ издание на изложбата. Първата беше изцяло насочена към хора с увреждания - обясни пред БНР-Радио София Полина Герасимова. Сега концепцията е разширена по такъв начин, че да не се прави разлика в публиката за наличие или отсъствие на увреждане. - Освен изложбената част, има и 4 експериментални зали. Там всеки може да пробва нещо, което не е правил досега - например да чете с пръстов допир, или да слуша музика само чрез вибрация. Това, че някой има някакво сетивно различие, не би трябвало да е определящо за комуникацията.“

На откриването ще има асистенти, както и упътвания на брайл за улеснения на посетителите.

В изложбата са включени портрети на 11 личности, променили света с постиженията си, въпреки някакво увреждане. Сред тях са Бетовен, Ван Гог, Фрида Кало, Стиви Уондър, Стивън Хокинг и други. Портретите са представени чрез неонова светлина и брайлово писмо, за да могат и зрящи, и незрящи заедно да се потопят пълноценно в експозицията.[491]

[491] ***Източник: Bnr.bg, аудио запис 08.05.2023 г.***
https://bnr.bg/post/101820397/devet-dni-za-svarzvane-na-setivata

Известната американска хореографка Меган Бридж пристига в България за BodyMeld Performance Research Academy

Меган Бридж е едно от международните имена, които ще се включат като преподаватели на първата хореографска академия за сценични артисти на „БодиМелд“. По време на гостуването си Бридж ще представи и няколко пърформънса в колаборация със Зорница Стоянова.

След първите две супер успешни сесии на дебютното издание на BodyMeld Performance Research Academy в България, организаторите и участниците приветстват международно признатите хореографи и педагози Паоло Чинголани (Италия), Меган Бридж (САЩ) и Стивън Батс (Северна Ирландия), които пристигат у нас през май, специално за академията, за ролята си на преподаватели в нея.

Академията, чието дебютно издание в България стана факт през януари 2023, благодарение на хореографска платформа „БодиМелд“ със създател Зорница Стоянова, е насочена към родни и чуждестранни професионални изпълнители от всички възрасти, които се интересуват и искат да работят в сферата на танца и перформативните сценични изкуства като цяло. След обявяване на отворената покана за включване в началото на годината, интерес към академията проявиха освен родни, така и участници от цяла Европа, Израел, Турция, Украйна, както и артисти от Нигерия и Алжир - всички с опит в сценичната импровизация и интерес към продължителното развитие в инстантната композиция използвайки танца и гласа си. Финалната селекция двайсет и четири участници от 25 до над 50-годишна възраст, които ще получат професионални сертификати след успешното завършване на академията в края на юни 2023.

Всички класирани на този етап участници се готвят за новите модули на BodyMeld Performance Research Academy, с лектори международните преподаватели, както и базираната между САЩ и България Зорница Стоянова, хореограф с богат опит и ръководител на „БодиМелд“.

Едно от любопитните чуждестранни имена е на американската хореографка Меган Бридж, която гостува в България за трети път. През 2018 Бридж бе част от Spotlight USA - платформа, представена на фестивала „One Dance Week“ в Пловдив, а през 2021 бе поканена от фестивала „Антистатик“ в София.

Хореограф и танцьор с невероятен сценичен опит, Меган Бридж работи със световната знаменитост Жером Бел (Франция), както и със създателите на контактната импровизация Стив Пакстън и Лиса Нелсон. По време на BodyMeld Performance Research Academy, Меган ще преподава движенческа импровизация и различни взаимодействия с музиката.

Бридж е танцов теоретик и съпруга на композитора Питър Прайс, с който имат публикувана статия в българското „Списание за Танц“ - Танц и минимализъм от Кейдж до клуба. МеганБридж също е най-дългогодишният колаборатор на Стоянова, като двете се запознават през 2006 г. във Филаделфия, САЩ, когато Стоянова продуцира представление в което Бридж участва. През годините на приятелство и професионални отношения, те танцуват заедно или са драматурзи една на друга в различни техни продукции.

Докато Меган Бридж е в България, заедно със Зорница Стоянова, ще представят на родината публика най-новия си дуетен проект „Altered States: a performance conversation“, както в столицата, така и във Велико Търново, където двете ще изнесат и още няколко представления и преподават отворени ателиета.

Ето и програмата с участия на Меган Бридж в България:

6 май - Altered States: a performance conversation - дует с Меган Бридж и Зорница Стоянова - (Променени състояния: пърформанс) 19:00 ч, пространство ТАМ, Велико Търново.

7 май - отворено ателие „Мислейки с тялото - движенческо ателие по импровизация“ - с Меган Бридж и Зорница Стоянова - 11:30 - 14:00 часа в пространство ТАМ, Велико Търново.

7 май - представление - „Танцувайки настоящето“ - Две сола на Меган Бридж и Зорница Стоянова, 19:00 пространство ТАМ, Велико Търново. Вечер на нови и експериментални соло изпълнения от Меган Бридж (САЩ) и Зорница Стоянова(РБ/САЩ). Меган ще представи „Морфична резонанс“ („Morphic Resonance“), а Зорница ще представи работа в процес, наречена „Брутална искреност“ („Brutal Honesty“).

8 май - отворено ателие с Меган Бридж по танцова импровизация - „Разширяване на възприятията - инструменти за танцово композиране“ - отворено за всички любители и професионалисти от 18:00 до 20:00 в Национален студентски дом, София.

12 и 13 май - представлението „Altered States: a performance conversation“ ще гостува в галерията на „Топлоцентрала“ в столицата, където Стоянова ще представи първата си авторска мултижанрова изложба „En-Trance: Female Bodies in Digitalscapes“ на тема женското тяло в дигиталната среда „Altered States“ с участието на Меган Бридж. „En-Trance: Female Bodies in Digitalscapes“ може да бъде видяна до 9 юни 2023. Очаквайте подробности.

BodyMeld Performance Research Academy е професионална мултижанрова програма, ръководена от 5 международни преподаватели в София, България. Академията има за цел да предложи допълнително образование, както и място за изследване на мултижанровото изпълнение за работещи артисти между 25 и 99 години.

Създателите се съсредоточават върху методите на инстантната композиция и възникващия театър, като обединяват танц, глас, песен, и възникващ текст/поезия. Базират своите изследвания в тялото и усещането, като използват целия си арсенал от композиционни инструменти, за да разкрият своите вътрешни светове.

Артистите се съсредоточават в създаването на съвременен спектакъл, като работят за премахване на психологическата броня и намиране на силата в това да бъдат уязвими и автентични на сцената.

Академията е отворена за професионални сценични артисти между 25 и 99 години. Предпоставка е най-малко две години професионален опит в областта на пърформативния спектакъл. Вие може да сте хореограф, танцьор, актьор, режисьор, цирков изпълнител, певец, или друг вид изпълнител който има интерес да продължи да се развива в тази сфера. В основата на практиката винаги е движението, така че кандидатите трябва да се чувстват комфортно да се движат, и да са наясно с тялото си, за да се задълбочат във всички възможни композиционни режими. Търсят се зрели хора, които се интересуват от разширяване на собствените си знания и възможности в тази област. Целта на тази програма е да създаде група от изследователи от различни поколения, които в края ще споделят знания, език и инструменти, за да продължат да създават и разширяват собствената си практика в създаването на съвременно сценично изкуство.

Не се приемат студенти или ученици, записани в други подобни артистични програми.

Официалният език на академията е английски, но при необходимост се предлага превод на български.

BodyMeld Performance Research Academy се осъществява с частичната финансова помощ от Национален фонд „Култура“, както и с лични средства на хореографска платформа „Бодимелд“.[492]

[492] ***Източник: Trio.bg, статия 04.05.2023 г.***
https://www.trio.bg/izvestnata-amerikanska-horeografka-megan-bridzh-pristiga-v-balgaria-za-bodymeld-performance-research-academy/

„Изкуство с увреждания“ - изложба в Националния студентски дом в София

От 10 до 18 май в Националния студентски дом в София ще бъде показана изложбата „Изкуство с увреждания“. Както подсказва и името, проектът е посветен на хората с увреждания, променили света с постиженията си и включва портрети на 11 изявени личности от различни сфери, Brain games пространства и кът за свирене на Музико - музикален инструмент за деца с приоритет за деца със специални потребности, създаден от авторката на изложбата.[493]

[493] ***Източник: Bnr, Предаване 100% будни, аудио запис 10.05.2023 г.*** ***https://bnt.bg/news/-izkustvo-s-uvrezhdaniya-izlozhba-v-nacionalniya-studentski-dom-v-sofiya-v344287-317777news.html***

„Изкуство с увреждания: съзнателна синестезия“: Изложбата, която предизвиква сетивата

От 10 до 18 май в Националния студентски дом в столицата ще може да бъде видяна една изключително интересна изложба, наречена „Изкуство с увреждания: съзнателна синестезия“. Целта ѝ е да събере на едно място хора с различни увреждания и такива без, и чрез дигитално изкуство, прожекции и „brain games“ пространства да постави всички на равни позиции.

С помощта на визуално сетивно възприятие всеки посетител може сам да предизвика съзнанието си, създавайки нова представа за сетиво, което не е било стимулирано по този начин досега. Точно така, както хората с увреждания опознават света.

Произведенията в изложбата са адаптирани за хора с увреден слух, незрящи, а пространството дава възможност за достъп на хора в неравностойно положение.

В рамките на събитието ще можете още да се запознаете с това как се чете на Брайл, как да разпознавате музикално произведение, чрез вибрациите му, как се свири на инструмента „Музико“, както и ще се срещнете с биографиите на хора с увреждания, променили света, част от които - хора от сферата на приключенските спортове.

Разговаряхме с автора на проекта Полина Герасимова, за да разберем повече за самата изложба и мотивите за създаването ѝ. Ето и нейния разказ:

По принцип се занимавам с аудио-визуални проекти, свързани с танц, а настоящето събитие разглеждам като проект-експеримент, в който се опитвам да адаптирам моето изкуство за хора с увреждания. И точно това е предизвикателството в тази изложба - всичките елементи на проектите ми да бъдат така представени, че да носят еднаква информация както за тези от нас без увреждания, така и за незрящи и глухонеми, чрез изразните средства на различните сетива.

За да постигна това, използвам начините, по които тези хора всъщност се ориентират в света около себе си - четене на Брайл, слух, жестомимики, четене по устните, зрителен контакт и т.н. За глухонемите са предвидени видеа, които да разкажат, това което те няма как да чуят, а за незрящите са подготвени специални

светещи въжета, по които те могат да се ориентират добре в пространството, като всичко е преведено и на Брайловата азбука.

Изложбата умишлено се нарича „Изкуство с увреждания: съзнателна синестезия“. Синестезията е нещо много интересно - за някои е дар, за други по-скоро тормозещо преживяване. Състоянието е характерно най-вече за музикантите, но се среща и при други хора. Най-общо казано при това явление се получава едно смесване на сетивата, например синестетите могат да „виждат“ музиката в определени цветове и форми или обратното. При дразненето на едно сетиво, се активира и друго, което не е било стимулирано.

Именно това е и моята цел - да накарам посетителите, посредством употребата на едни сетива, да активират други. Така както хората с увреждания всъщност опознават света, задавайки съвсем различна работа на сетива, които ние традиционно не използваме по такъв начин.

Всъщност изложбата се случи, покрай участието ми преди две години в един конкурс, който целеше да популяризира проблемите на хората с увреждания в обществените тоалетни на шест европейски града. Обмисляйки как мога да се включа, като артист прецених, че всъщност едва ли мога да постигна много, затова ще е по-добре да преобразя въпросните тоалетни така, че да са по-достъпни за тези хора. Да разполагат с обяснения на Брайл кое къде се намира, да имат звукови инструкции и т.н.

Постепенно се замислих, че ако тези неща така и така ще присъстват в помещението, защо пък съответните хора да не научат и нещо интересно в допълнение. Нещо, с което да се гордеят. Така направих една селекция от хора с увреждания, които буквално са променили света. Най-добрите в сферата си, включително и сред хората без увреждания, артисти, спортисти, учени. Личности като Бетовен, Рей Чарлз, Ван Гог, Фрида Кало, Йори Косава, Бетани Хамилтън и др. Тази селекция послужи за основа и на настоящата изложба.

Обособили сме четири експериментални стаи. В една от тях съм наредила светещи неонови кутии, в които съм разположила портрети на въпросните личности, а на Брайлово писмо е написано какво съдържат. Прозрачните кутии, през които прозират илюстрациите, са символ на възможността хората да съществуват заедно в една и съща среда, макар и по различен начин. Осветени са с неон, защото това е светлината, която най-добре се различава от хора с намалено

зрение. Също така този газ е символ на свободата и новия живот в редица градове след разрушенията от войните преди век. Жителите им се опитват да възстановяват неоновите реклами, за да почувстват отново нормалността в живота си.

В друга стая съм поставила музикалният инструмент „Музико“, който създадох специално за незрящи и глухи деца. Може да се използва едновременно от две деца, като целта е те да си обединят сетивата, за да се получи музика. Глухото дете използва светлина и вибрации, а сляпото си служи с музикални тонове, за да възпроизведат мелодия. Впрочем когато с децата тествахме този инструмент, той се оказа доста по-полезен, отколкото съм си представяла, а най-ценното е, че поставя всички с равен старт при употребата му. Инструментът използва сензори и възпроизвежда звученето на различни музикални инструменти.

В трета стая пък хора без увреждания могат да получат представа какво представлява животът без определени сетива. Ще имат възможност да разберат и да изпробват четенето на Брайл и да познават музиката само чрез вибрации, като предварително ще чуят три произведения на Бетовен, след което на случаен принцип едно от тях ще бъде пуснато само като вибрация.

Последната стая ще запазя като изненада за посетителите.

Може би най-важното за мен от тази изложба е, че покрай всичко, в което се забърках тотално нецеленасочено, докато я организирам, аз започнах да общувам с много хора с различни видове увреждания и буквално ме боли сърцето, осъзнавайки каква стена има между тях и нас хората без увреждания. Разделението идва и от двете страни и затова много ми се иска с тази изложба да събера посетители и от двете групи на едно място, на което всички да се смесим, и тези от нас, лишени от определени сетива, да усетят, че могат да съществуват съвсем адекватно в нормална среда, където никой няма да ги обсъжда и да ги гледа като извънземни. Всеки може да използва инсталациите както си иска и да получи пълната информация, според сетивата, с които разполага. Важното е да се съберем на едно място и всички да разберем, че няма никакъв проблем да сме заедно!

Изкуство с увреждания: съзнателна синтензия

Откриване: 10 май, 19:00 ч.

Място: Национален студентски дом, пл. „Народно събрание“ 10

Вход свободен

Звукова среда: Иван Велков, група P.I.F.

Жестов превод: Камелия Захариева

Адаптация на Брайл: „БГ Асист“[494]

[494] ***Източник: 360mag.bg, статия 10.05.2023 г.***
https://www.360mag.bg/posts/137933

„Просто се събуждаш щастлив“. Полина Герасимова, която твори за хората с увреждания

Диляна Теохарова

Когато получава покана от „Музейко“ да участва в програма за популяризиране на проблемите на хората с увреждания, визуалната артистка Полина Герасимова решава, че е по-добре да направи нещо за тях самите.

Така се ражда идеята за изложбата „Изкуство с увреждания“, чиято втора част беше открита на 10 май в Студентския дом в София и може да бъде посетена до 18-и май. Изложбата не само е пригодена за хора с увреждания, включително незрящи и глухи, но предлага и на другите посетители възможността да опитат да възприемат информацията по начина, по който го правят онези със специални потребности.

Проектът за изложбата е на Министерството на културата, като финансирането по думите на Герасимова стига за близо една трета от необходимото. Останалото тя влага сама.

„Хубаво е, ако имаш възможността, свободното време и енергията, да направиш нещо такова, да го направиш, защото това дава много и на самия теб“, казва пред Свободна Европа Герасимова. „Ти просто се събуждаш щастлив, че правиш нещо хубаво. Дори ако то не означава нищо за повече от двама души, и те са достатъчни“.

Освен визуална артистка, Герасимова е също сценограф. Тя основава и студиото „Полиформа“ за визуални и интерактивни експерименти в областта на дигиталните изкуства и 3D мапинга.

Портрет на Ван Гог в стъклена кутия, на повърхността на която е гравирана информация за художника на брайловата азбука за незрящи.

Портрет на Ван Гог в стъклена кутия, на повърхността на която е гравирана информация за художника на брайловата азбука за незрящи.

Запознава се със света на хората с увреждания, когато започва да работи по първата част на „Изкуства с увреждания“, която е поставена в обществената тоалетна за инвалиди на Женския пазар.

Първоначално артистката среща силно недоверие от хората със специални потребности, които не вярват, че тя може да разбере проблемите им. Въпреки това

тя продължава да вярва, че има смисъл от усилията ѝ. Постепенно отношението се променя и хората започват я търсят и да ѝ помагат.

Герасимова казва пред БНР, че между обществото и хората със специални потребности има „огромна, дебела стена, непробиваема, която всъщност е двустранна“. „Това е нещо, което според мен трябва да преодолеем, защото е много хубаво да живееш без всякакви предразсъдъци... Да не се чудим какво виждаме, да не осъждаме, като виждаме нещо различно“, казва тя.

Една част от изложбата включва портрети на 11 популярни и исторически личности с увреждания, които са постигнали успех в различни сфери в миналото. Сред тях е Хелън Келър, която вдъхновява Герасимова за изложбата.

Келър е незряща жена с увреден слух, починала през 1968 г. Въпреки неравностойното си положение тя успява да завърши бакалавър в сферата на изкуствата и става писателка, активистка и лекторка. През живота си тя пътува в десетки държави, помага на много хора с увреждания и печели редица награди за дейността си.

Сред известните личности, изобразени на портретите, са също Луи Брайл, който ослепява като дете, а по-късно създава брайловата азбука за незрящи, както и Стивън Хокинг, Лудвиг ван Бетовен, Фрида Кало, Винсент ван Гог.

„Целта на изложбата е да сподели с хората с увреждания добрия пример от цял свят. Те често се чувстват невидими и имат нужда от насърчаване, за да повярват във възможностите си“, казва Герасимова пред изданието Аз Жената. „Проектът е визуален реверанс към всички онези, наречени различни, за усилията, които полагат и за това, че ни показват колко много можем да развием съзнанието си“.

В друго помещение посетителите могат да опитат какво е да свириш с инструмента „Музико“, създаден от самата Герасимова за деца със специални потребности.[495]

[495] ***Източник: svobodnaevropa.bg, аудио запис 11.05.2023 г.***
https://www.svobodnaevropa.bg/a/32407565.html

Видимото мислещо тяло (ВМТ)

Платформа „Без дистанция“

Образователна платформа „Без дистанция“ 2023 е част от проекта „Life Long Burning - Future Lost and Found (LLB 3) и се осъществява с финансовата подкрепа на Програма „Творческа Европа“ на Европейския съюз, Програма „Култура“ на Столична община, Национален фонд „Култура“ по „Програма за възстановяване и развитие на частни културни организации“, в партньорство с Гьоте-институт България.

По време на уъркшопа хореографът Серджу Матис ще сподели някои тайни от своя инструментариум за правене на танц, развиван от 2013 г. насам, когато поставя началото на т .нар. „ВМТ“ - видимото мислещо тяло. ВТМ се състои в навигиране и мислене на тялото в движение, какъв вид мислене може да бъде визуализирано чрез движение и как движението се превръща в танц.

Хореографът ще поведе участниците през неподвижността, улавянето на първите трептения и вътрешната сила, овладяването им и повеждането към една въображаема динамика. На финала на това упражнение дебнат големите въпроси: какво ни движи днес, как да устоим пред бъдещите бури, за какво се борим и пред какво трябва сме смирени. Те отразяват и ролята на танца в контекста на по-големия континуум на нашето време природа - култура - технологии.

Серджу Матис е румънски хореограф, роден през 1981 г. в Клуж-Напока. Танцовото си образование получава от хореографското училище в Клуж и академията по танц в Манхайм. Танцовата му кариера започва в „Tanztheater“ в Нюрнберг. От 2008 г. живее и работи в Берлин, създавайки спектаклите „Keep It Real“ (2013), „Explicit Content“ (2015), „Neverendings“ (2017), „Hopeless.“ (2019), „UNREST“ (2021), „DRANG“ (2022), „Blazing Worlds“ (2023). Води танцови лаборатории и други образователни формати в Германия и чужбина. През 2014 г. завършва магистърската програма „Solo/Dance/Authorship“ в Inter-University Centre for Dance (HZT) и Университета по изкуства в Берлин.[496]

[496] ***Източник: Антистатик, статия 01.05.2023 г.***
https://antistaticfestival.org/project/workshop-matis/

Мирела Иванова

Моето детство е съвсем разлашкано между София, Мусачево и Тръстеник, математически изчислено, половината и дори повече от половината е в Мусачево, а по една четвъртинка се пада на София и Тръстеник. Поради факта, че съм родена в Първа градска като студентско бебе на бъдещи зъболекарка и лекар, чието следване не е никак леко, обстоятелствата налагат от най-ранна бебешка възраст да се придвижвам непрекъснато насам-натам. И още като шестмесечен ревящ вързоп поемам пътя от малките Пет кьошета към Мусачево - поверена на безмилостната и изумителна в строгата си шопска любов баба Мичка, или „мама“, както я наричах. Всъщност първопричината за тази моя първа извънстолична миграция е един абсурден и доста страшничък случай с щастлив край: татко ме извежда на разходка с количката в градинката с Войнишките паметници, вижда се със свои колеги от Медицинска академия, започват оживени разговори, отплесват се нанякъде, дори отиват на кръчма и накрая той, съвсем забравил за мен, се прибира привечер без бебе и количка. Но тъй като съм прочута още оттогава, най-вече с алено-синкавия си хемангиом върху десния клепач, една състудентка от курса им се натъква на изоставена количка с бебе, разпознава ме и ме връща. Градинката с войнишките паметници оттогава е „моята“ градинка. Там се учех, и доста трудно се научих, да карам летни кънки, преди това помня как се взирах в тънките, извисени монументи, осеяни с безброй примамващи ме букви.

С братовчедка ми Людмила много си играехме в градинката „Свети Седмочисленици“, „моя“ бе и Зоологическата градина - в началото много се сърдех, че не ме пускат при животните, защото мусачевският ми опит бе съвсем друг. Котета, агънца, телета, пиленца, биволета, всички животински деца бяха достъпни за галене и гушкане. Пак с татко отиваме в Зоологическата, седнали сме в трамвай № 3, аз се чувствам много важна, пременена съм в рокля, с панделка, хората ме закачат, но мълча надменно, докато накрая, пръскайки се от срам и гордост, съобщавам на висок глас: „Татко, знаеш ли, че си имаме биволе и оно ми вика како!“.

„Л“-то е твърдо, западният говор и досега ми личи, а и Мусачево - понякога. Друг „езиков случай“, от малко по-късно време, когато майка и татко вече се бяха завърнали окончателно от Тръстенишкото си разпределение и дори са си купили

кола (малко преди да забранят частната практика!): паркираме някъде на „Екзарх Йосиф“, в близост до един от малкото павилиони за топли мекици. Това с дефицитите и нямането тогава си бе непрестанно, тегаво всекидневие: мекиците са свършили към десет сутринта и точка. Не схващам (нито тогава, нито сега) и почти разревана, започвам да тропам с крак: „Я сакам баница!“. Майка, винаги на езиковия си пост, ме поправя: „Казва се „искам“, Мими“. Това окончателно ме разстройва и циментира вината ми: „Я па сакам, я па сакам!“.

Споменах улица „Екзарх Йосиф“ и това бе един от маршрутите в детството, а сетне и в юношеството ми, но по други причини, та отивахме оттам до ЦУМ или Детмаг, или пък по самата улица в посока Женския пазар. От дясната страна имаше магазинче за сладки неща, където с майка винаги се отбивахме с надеждата да намерим и да купим кутия „Златна есен“. Имаше наоколо и два магазина за платове, които наобикаляхме, за да „случим“ на нещо и леля Милка да ни ушие нещо ново и хубавичко…

Особено добре си спомням Детмаг - просторното централно стълбище, почти бароково. По едно време направих възпаление на лимфните възли и майка и леля всеки ден ме водеха на инжекции в Медицинска академия, а на връщане задължително минавахме през Детмаг. Почти цял месец, до деня на операцията.

ЦУМ ми е по-смътен, но най-вече го харесвах зимно време заради украсата и палатката с Дядо Мраз, където се нареждахме на опашка за снимка. Друг „зимен“ маршрут бяха стълбичките на „Велико Търново“, почти на върха един кожухар имаше малка работилничка и оттам ми купуваха шапка-космонавтка от заешка кожа.

Пътувахме често и с трамвай № 3, вземахме го от колелото до гара Подуене, сега там е кооперацията, в която дъщеря ми има малко жилище. Значи точките на паметта не само не изчезват, а и се свързват по странен начин в странни продължения, това ми минава наум понякога.

Ученическите ми години в Немската се движеха по различни улици, често с две-три от съученичките ми се събирахме в Докторската градина, защото съвсем наблизо живееше приятелката ми от училище Хариета. Много обичах ул. „Иван Асен II“, тогава по нея се движеха трамваи 4 и 10, с един от тях пътувах до „Орлов мост“, а оттам с автобус до кино „Изток“, отивах до Радой Ралин и още по-често до Александър Геров, който живееше на ул. „Тодор Петров“ 50А. Стихотворенията на

Геров и Вутимски се превърнаха в най-силната ми и обична обвързаност със София, озариха с поетични отблясъци моята конкретна юношеска любознателност към родния ми град.

Немската гимназия и досега си е на същото място, по мое време там, на Солни пазар, изгоря циркът - живеех съвсем наблизо, на „Позитано“, помня и пламъците, и страшното, овъглено шапито. Тогава ми мина през ума, че някой е превърнал в пепел магията на детството ми, май вече пишех стихове и публикувах в списание „Родна реч“, редакцията на това знаменито и насъщно важно списание по онова време се намираше на бул. „Христо Ботев“. Почти срещу нея по диагонал бе сладкарница „Роза“, пасти, банички, боза.

Най-много и досега ценя учителката си по литература Менда Маркова, все още се виждаме, тя бе и моят ангел-пазител в разбунтуваното ми юношество, винаги намираше начин да ме брани и от самата мен, и от неизвинените отсъствия, които правех, и от ексцентричностите, с които си въобразявах, че ще порасна по-бързо от обичайното. Маркова бе (и все още е) и много красива, елегантна, а какво смайващо значение имаше този факт в сивотата на соцвремето и еднаквостта - водехме дискусии в часовете по литература - и някак разбираше и опазваше моето различие, или поне невъзможността ми да се впиша по начина, по който се очакваше… Защо бягах от училище - от омерзение, от скука, ходех в Народната библиотека с временна карта да разглеждам албумите на немските експресионисти, да чета стиховете на немските експресионисти. Бях се записала и играех и в Студентския театър „СУ-113“ и понякога вечер след репетиции слизах с общия артистичен калабалък в бар „Астория“.

Другата ми важна учителка бе геносин Донкова, една година моя класна в подготвителен клас - изумителна дама, с осанка и боядисани в синьо коси, жена от друг свят, от друга епоха, бяхме последният ѝ випуск.

Любимите ми градски места бяха като че ли кината, студийните кина „Левски“ и „Витоша“ и Домът на киното, където благодарение на Радой Ралин изгледах доста и невероятни филми. В Студентския дом също имаше уникални кинолектории. Ресторантът към Дома на киното бе заведението, което помня, разбира се, там ни канеше Радой - а с моите приятелки от гимназията Катето и Снежка веднъж на няколко месеца, спестили някой лев, отивахме в Унгарския ресторант. За да се почувстваме свободни и заради галушките.

Много често с няколко момичета от класа посещавахме зала „България“, понякога и операта - но най-вече Младежкия театър тогава. Май някъде имам цели тетрадки с изписани на ръка „рецензии“ за представленията, но и театър „София“, старият театър „София“, който сега е „Малък градски театър“, ни привличаше и то си бе естествена, вътрешна и много силна тяга да преживяваме тези „други светове“.

И досега любимите ми градски места са си все същите, макар роднят ми град да е променен до неузнаваемост. Ако на български съществуваше думата „фланьор“, то аз бих нарекла себе си фланьор из широкия софийски център. Назовала съм го с почти любовни подробности в някои от стиховете си, описала съм го най-вече в разказите си, струва ми се, че съм предала „градската“ си страст и обич към София и на дъщеря ми…

Винаги, когато си спестя малко свое време, се отправям и към кварталите, в които съм живяла, и ги преоткривам, и точките на паметта не само не изчезват, а се свързват по странен начин в странни продължения и детската ясла на внучката ми Владимира е на мястото на къщичката в „Редута“, на ул. „Детелин войвода“, където преживях най-вълнуващите и болезнени години на младостта си. Сега дворчетата с цветята и овошките са заменени от жилищни кооперации, и красиви, и грозни, но пък паркът е преобразен по прекрасен начин, едновременно е същото и съвсем различно, София е един жив, нарастващ, европейски мегаполис с ярки контрасти и всевъзможни човеци, и от всеки от тях, от нас зависи как ще изглежда не само в представите ни, но и във всекидневното му трескаво и примамливо живеене.[497]

[497] ***Източник: Litvestnik.com, статия 03.05.2023 г.***
https://litvestnik.com/2023/05/03/%D1%87%D0%B5%D1%82%D0%B2%D1%8A%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%B0-%D1%81%D0%BE%D1%84%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%BE-%D0%B4%D0%B5%D1%82%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE/

„В чужди обувки“: Необичайна изложба ни доближава до света на незрящите и нечуващите

Анелия Джамбазка

Да влезеш в обувките на незрящите и нечуващите е предизвикателство, което рядко можете да изпитате. Именно това усещане предлага изложбата „Изкуство с увреждания“, която среща двата свята, за да ги доближи. Тя се намира в Националния студентски дом в София и е отворена за посетители до 18 май, напълно безплатно. В този нов свят на сетивата ни пренася репортерът Анелия Джамбазка.

Това са Мишо и Полина. За около час тя е неговите очи, а той ще се потопи в света е на една необикновена изложба, която е истинско изпитание за сетивата на незрящите и предизвикателство за виждащите.

Музико е инструментът, който е най-любопитен за Мишо. Той е част от необичайната изложба „Изкуство с увреждания“, вдъхновена от личности с постижения в различни сфери.

Истината е, че за да бъде пълноценна изложбата, аз имам нужда от човек, който да бъде заедно до мен през цялото време и да ми казва, това е портрет на еди кой си, ето тук можеш да прочетеш, тогава и аз мога да прочета и съответно човекът ме води през цялата изложба, и уникалното е че имаш няколко минути, в които имаш контакт с един нов човек, обменяте малко, той ти разказва за какво става дума.

Михаил Недков: Полина е автор на изложбата, но изпълнява ролята и на водач между експонатите.

Изложбата не е само за хора с увреждания. Една от целите ѝ е, да доближи посетителите колкото може повече до усещането да не виждаш или чуваш.

Това е една от залите. Всяка една от тях е посветена на хора с увреждане . Първата която пропуснахме беше посветена на хората, които не чуват. Тази е посветена на хората които не виждат. Тук на стената има прожектирана брайловата азбука, а тук има три малки пространства, в които можеш да си пъхнеш ръката и да пробваш да четеш на брайл. В тази зала хората прекарват доста време, средно по 15-20 минути. Втората дума е от две букви, и когато я разпознаят вече

изключително много искат да разпознаят и другите думи. Освен това те са в свързано изречение, така че никой не излиза преди да е прочел всичко.

Вдъхновители на изложбата са писателката Хелън Келър, композитора Бетовен, художниците Фрида Кало, Яйой Кусама, Ван Гог, създателя на азбуката за незрящи Луи Брайл, музикантите Рей Чарлз и Стиви Уондър, астрофизика Стивън Хокинг, атлетите Бетани Хамилтън и Ерик Вайхенмайер. Полина решава да създаде изложбата като я пречупва през своите виждания за хората с увреждания.

В началото приемах това нещо с изключително съжаление към техните увреждания. Беше ми тежко, разплаквах се дори. Сега в момента изпитвам по-скоро изпитвам възхищение към това как те са успели да развият сетивата си и да насочат съзнанието си, да даде информация на това сетиво да прави нещо друго. Т.е. да можеш да четеш с ръцете си, чрез допир.

Изложбата е в „Националния студентски дом“ в София до 18-ти май и може да бъде видяна напълно безплатно между 14:00 и 21:00 часа.

Посещавайки една такава изложба вие няма да разберете как живеят хората с увреждания, но ще отделите малко от времето си, за да се опитате да си го представите. Защото в това се състои коренът на разбирателството между хората. Да се опиташ да си представиш какво се случва в главата и в живота на човека отсреща. Ако не можете да видите нещо, това не означава, че го няма.[498]

[498] ***Източник: Euronews, статия 14.05.2023 г.*** ***https://euronewsbulgaria.com/news/13984/v-chuzhdi-obuvki-neobichayna-izlozhba-ni-doblizhava-do-sveta-na-nezryashtite-i-nechuvashtite***

Изложба разказва за 11 личности с увреждания, сред които Яйои Кусама, Рей Чарлс, Бетовен

Тамара Вълчева

Какво е общото между сърфистката Бетъни Хамилтън, писателката Хелън Келър, Бетовен, Фрида Кало, Яйои Кусама и Ван Гог, Рей Чарлс? Силният дух, който не им е позволява да се предадат въпреки уврежданията, от които страдат или са страдали. Полина Герасимова се занимава с визуални изкуства и 3D мапинг, освен в театъра и операта тя създава и собствени аудио-визуални танцови пърформанси. Нейна е и изложбата „Изкуство с увреждане“, в която разказва за вдъхновяващите личности, но и приканва посетителите чрез игри и интересни опити да научат да четат на брайл, да свирят на инструмента „Музико“ и въобще да се поддадат на съзнателна синестезия. [499]

[499] ***Източник: Capital.bg, статия 15.05.2023 г.*** ***https://www.capital.bg/light/neshta/2023/05/15/4482334_zashto_za_iaioi_kusama_rei_charls_betoven_muzikata_e/***

Изложбата „Изкуство с увреждания“

До 18 май в Националния студентски дом може да бъде разгледана изложбата „Изкуство с увреждания“. Изложбата-преживяване е изцяло адаптирана на брайл и достъпна за хора със затруднено придвижване.

Вижте повече във видеото.[500]

[500] ***Източник: BNT, Предаване Култура.БГ, статия 15.05.2023 г.***
https://bnt.bg/news/izlozhbata-izkustvo-s-uvrezhdaniya-v344638-317952news.html

Актьори играят пиесата „Астория“ от Юра Зойфер в Национален студентски дом

Публикувано от Денис Никифоров

Юра Зойфер

Юра Зойфер е роден през 1912 година в Харков, Украйна в заможно еврейско семейство, което през 1923г. се установява във Виена. Там започва и творческия път на Зойфер, като той пише поезия, драма, кратка проза, и оставя един недовършен роман. Умира в концлагер Бухенвалд през 1939 година, едва на 26 години..

Истински случай

Пиесата „Астория“ на Юра Зойфер е вдъхновена от истински случай. На 17 май 1936 година в лондонски булеварден вестник Sunday Express, а четири дни по-късно и във Wiener Neues Tagblatt, излиза съобщение за мистериозното посолство на Астория. Служители от различни лондонски посолства решили да си направят шега в своите кръгове и си измислили държава Астория, за която учредили посолство с всичките му салтанати - униформа, държавен флаг, национален герб, посланик, дори приеми и награди. Удоволствието било финансирано от американски милионер. Година и половина е имало хора, които да вярват в една държава, която всъщност не съществува. Тази дипломатическа лъжа, Юра Зойфер превръща в най-горчивата си антиутопия, придавайки ѝ социален и философски характер, тематизирайки проблема за утопията в самата утопия.

Пиесата „Астория“ се поставя за първи път в България.Чрез острия си социален хумор Юра Зойфер окарикатурява слабостите на обществото и политиката стъпвайки на реални събития и личности от 1936г. Сюжетът осмива, както абсурдните политически амбиции на елита, така и наивните граждани, които позволяват на една измама да просъществува прекалено дълго. „Астория“ обаче звучи опасно актуална, а хуморът в текста на моменти истински нагарча.

Спектакълът е копродукция на Сдружение „Транзит“ и Общински драматичен театър „Апостол Карамитев“ гр.Димитровград и се осъществява с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“, програма „Дебюти“.

Режисура: Валерия Минева

Превод: Ана Димова

Сценография: Михаела Трифонова

Музика: Петя Габрова

Грим: Маша Милкович и Аня Ивкович

Плакат: Радослава Боор

Участват: Калин Зафиров, Димитър Иванов - Мич, Вероника Йорданова Тодорова, Илияз Иляз, Росен Караджов, Ванина Попова, Карина Борисова и Игор Коробко

Алкохолът и вятърничавите жени могат да доведат до фатални последствия.

Скитниците си мечтаят да презимуват в затвора.

Три невидими тайни сили винаги объркват нещата.

Определено географията не е доказателство, а само политически аргумент.

Разбира се, че всички сме грешници!

Истината струва повече от лъжата.

Ясно е, че удовлетворението е най-голямото зло на този век.

Заповядайте на 22 май от 19 часа в Национален студентски дом! [501]

[501] ***Източник: Диктофонмедия, статия 16.05.2023 г.***
https://diktofonmedia.com/2023/05/16/astoria/495

Изкуство извън зоната на комфорт в изложба на Полина Герасимова

Тема на Лора Търколева в предаването „Изотопия“

„Изкуство с увреждания. Съзнателна синестезия“ - под този надслов визуалният артист и VJ Полина Герасимова откри своя изложба в Националния студентски дом в София. Експозицията е посветена на изключителни хора с различни проблеми, които са променили света и са вдъхновили както Полина, така и милиони други по земното кълбо. Става дума за 11 гиганти - писателката Хелън Келър, композитора Бетовен, художниците Фрида Кало, Яйой Кусама и Ван Гог, създателя на азбуката за незрящи Луи Брайл, музикантите Рей Чарлз и Стиви Уондър, астрофизика Стивън Хокинг, спортистите Бетани Хамилтън и Ерик Вайхенмайер.

Ван Гог

Съдбата им е представена с неонови портрети, които можем да видим, но и да прочетем. В изложбеното пространство има и четири стаи за така наречените brain games, игрови стаи, в които ще откриете предизвикателства не само за ума, но и за душата. Заедно ще се учим да четем на брайлова азбука, да усещаме околната среда като Хелън Келър без зрение и слух, да свирим на инструмента Музико със светлина без да я докосваме, да композираме като Бетовен чрез вибрация. За да се случи всичко това в ефир, влизаме в първата тъмна стая.

„Принципът е много лесен, на човек му трябва време, за да свикне с усещането на точките по пръстите, за да разчиташ. Пред нас в момента е българската азбука, под всяка буквичка имаме изображение на колко точки отговаря и как са разположени тези точки. Те са като парченца домино. Целта е да се пренесем в света на слепите хора, които не виждат, да си представим, че сме на тяхно място и да усетим как четат те. Това е все едно сме в първи клас и се учим да четем“, обяснява Яна.

В Музейко ще покажат музикален инструмент за деца с увреждания

Полина Герасимова: Много е хубаво да живееш без всякакви предразсъдъци

Анелия помага за свиренето на Музико - специален инструмент, разработен от Полина и екип приятели и специалисти в различни области. Целта е децата с увреждания да могат да навлязат в света на музиката. Нотите са изписани с точки, а на всяка нота отговарят различен цвят и сензор.

„12 музикални „пръчки“, като всяка от тях е обозначена със съответната нота, която може да се докосне от детето и ако то не вижда изобщо, с лявата си ръка хваща, за да знае коя нота държи, а отгоре пуска ръката си на разстояние, без да я докосва. Ако детето не чува, то ще се ориентира по светлините, за да разбере какъв е ритъмът, който прави“, разказва Анелия. Според нея най-хубавото е, че инструментът дава на детето усещане за контрол и то може да избира в кой момент какъв звук да издават „пръчките“.

„Музиката ни е вродено да ни е близка на всички. Ние имаме инстинкт да я търсим във всичко, да я откриваме дори там, където я няма. Защото ни дава някаква хармония, някакъв ритъм. Особено в страна като България децата с увреждания нямат кой знае какви възможности за забавления, те са доста лишени от това, което за обикновените деца е супер достъпно. Това е нещо, което те биха почувствали като много свое, за тях е направено специално. Точно този вид неща са ценни - когато знаеш, че някой те е включил, помислил е само за теб.“

Така изглежда информацията за зрящите. Същият текст е написан на брайл върху самите кутии с портретите.

Близо до Музико е тъмната стаичка, за която ни помага куклената актриса Латина. Тя много харесва поверената ѝ стая. За да влезете, ще ви помоли да затворите очи и ще ви сложи превръзка, за да е сигурно, че не виждате, както и слушалки, които изолират шума. Така се озовавате в абсолютна тъмнина. В слушалките звучат например вълни и чайки.

Посетителите реагират различно, свидетелства Латина.

„Има един текст, който се прожектира. Просто някои хора го виждат, други не, защото не всички решават да си отворят очите. Повечето хора потъват в звука.“

Според Латина тази тъмна стая дава възможност за автоматична медитация, защото няма нужда да се настройваш, „просто влизаш и сетивата ти са изключени, най-активните, и умът ти се изключва.“

Ерик Вайхенмайер, незрящ атлет

В четвъртата стая вече ни очакват Елица и една от първите посетителки на изложбата - Йоана. Музикален уред в стаята възпроизвежда по 20 секунди от две от симфониите на Бетовен, както и от Лунната соната.

„Слагаме слушалките, за да чуваме максимално добре, слагаме си ръката върху уреда, за да усещаме вибрациите през цялото време и слушаме. След това

имаме четвърти бутон, който възпроизвежда единствено вибрацията на една от тях, и ние трябва да разпознаем единствено със сетивността си коя от симфониите сме чули. По този начин можем да разберем последната симфония на Бетовен - Деветата, как е била написана, тъй като той тогава е бил почти изцяло глух и реално е усещал само вибрациите, докато я е композирал."

Въпреки силата на Бетовен, и двете с Йоана не се справихме от първия път, за разлика от Елица, която все пак признава - да „чуваш" с ръце е трудно. За да ни улесни, Елица подсказва: „по-ниските звукове всъщност се усещат много повече, отколкото високите."

Яйой Кусама - японска художничка, която има психически проблеми

Освен четирите тъмни стаи на изложбата, можем да разгледаме портретите на известни личности с невероятни постижения и открития, които имат едно или друго увреждане. Част от хората са само с физически проблеми, други имат психически. Нищо обаче не ги спира да покоряват своите върхове. Към потретите има кратки биографии, достъпни за зрящи и незрящи. Спирам се пред един заедно с Аглика, която работи във фондация „Хоризонти" и помага на хора със зрителни увреждания да се социализират по-добре.

„Брайловата азбука отнема един знак повече - първите две точки една под друга, това е символът за главна буква. В брайла няма как да има голяма буква и малка буква. Когато е цифра, има съответно символ за цифрен знак", пояснява тя.

Преди това Аглика е работила с деца и семейства в риск, което сякаш е нейната стихия, защото да помогнеш на другите сами да си помогнат е безценно предизвикателство. Аглика има остатъчно зрение, чете информацията на брайл, но може с очи да прецени разстоянието до картината, какви са цветовете и светлините на различните портрети. Ранното привикване и обучение на брайл развива сетивността, казва още тя. На изложбата Аглика се чувства в свои води.

„В случая ми е комфортно, защото някой го е направил с мисъл, усещам посланието."

А на гостоприемната сцена на ярките неонови светлини и пълния мрак се качва и авторът на изложбата - Полина Герасимова.

„Исках за един конкурс една обществена тоалетна да я адаптирам за хора с увреждания и се чудех какво мога да направя", споделя тя за своята мотивация да създаде специалната си изложба. Първоначално идеята ѝ била „доста по-

авангардна и агресивна“, представяла си, че може да сложи „мек под с препятствия и хората вътре да падат и да стават, да е наистина супер тъмно.“

„Музико е нещо, което ме накара да имам смисъл да се будя сутрин. Всички ние си задаваме този въпрос - защо си тук и защо се събуждаш сутрин. Откакто го направих това нещо, вече имам смисъл.“

Хелън Келър, писателка и активистка, която не чува и не вижда

Всички звезди в изложбата на Полина не просто са постигнали много, а по думите ѝ са най-добрите в това, което правят.

Полина е заклет сърфист. Признава, че може да издържи два месеца само да сърфира, без изкуство, а само с изкуство без сърф може да издържи по-дълго време.

„Изкуството е субективно и никога не можеш да кажеш кое е правилно и кое - грешно. То те променя по някакъв начин.“

За следващия си проект Полина Герасимова е замислила „тотално смесване на сетивата.“

Произведенията на Полина ще бъдат в Студентския дом до 18 май.

Цялата история чуйте в звуковия файл.[502]

[502] ***Източник: Bnr.bg, аудио запис 14.05.2023 г.***
https://bnr.bg/horizont/post/101823351

„Астория“ с първа премиера на българска сцена

Рада Стойкова

„Астория“ е пиеса на малко познатия у нас австрийски драматург от еврейски произход Юра Зойфер, чиито пиеси стават популярни във Виена в края на 20-те и началото на 30-те години на миналия век. Умира през 1939 година в концлагера Бухенвалд едва 27-годишен.

В българския театър има само една постановка по негова пиеса, и то отпреди повече от 20 години - спектакъла „Винета - потъналият град“ в Русенския театър.

Сега екип от млади независими творци дава сценичен живот на друга негова творба - пиесата „Астория“, отличаваща се с остър социален хумор. В основата ѝ стои истински случай от 1936 година, когато в лондонски вестник излиза информация за новооткритото посолство на „държавата Астория“, което обявява прием. Невярната информация е всъщност просто шега на кръг от дипломати. Но дълго време след това хората продължават да вярват, че такава държава действително съществува.

Пиесата се поставя за първи път в България и е първата постановка, създадена от младото театрално сдружение „Транзит“. Режисьор на спектакъла е Валерия Минева.

„Попаднах на сборника „От рая до края на света“ и просто нещо откликна между мен и Юра Зойфер. Може би защото той, за съжаление, е починал много млад и когато е писал, е бил почти на моята възраст. И някак си темите, които са го вълнували, изведнъж развълнуваха и мен. Което е малко притеснително - че той е живял доста отдавна и тогава са се случвали неприятни събития, а сега, явно, нещата по някакъв начин са останали същите - за съжаление или не, не знам. Трябва да гледат „Астория“, за да видят колко актуална е всъщност“, сподели Валерия Минева.

Младата режисьорка гостува в „Артефир“ заедно с две от актрисите, участващи в спектакъла - Вероника Тодорова и Карина Борисова. Освен за работата си по представлението, те разказаха и за някои от проблемите, които биха искали да намерят решението си в българския театър.

В представлението участват още Калин Зафиров, Димитър Иванов-Мич, Илияз Иляз, Росен Караджов, Ванина Попова и Игор Коробко.

Сценографията е на Михаела Трифонова, музика - Петя Габрова.

Спектакълът е копродукция на Сдружение „Транзит“ и Драматичния театър „Апостол Карамитев“ в Димитровград и се осъществява с финансовата подкрепа на Националния фонд „Култура“, програма „Дебюти“.

„Астория“ ще се играе на 22 май в Националния студентски дом.

Разговор на Рада Стойкова с режисьорката Валерия Минева и актрисите Вероника Тодорова и Карина Борисова

Целия разговор можете да чуете в звуковия файл.[503]

[503] ***Източник: Bnr.bg,аудио запис 20.05.2023 г.***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101825876/astoria-s-parva-premiera-na-balgarska-scena

Утопичната държава „Астория“ оживява на театралната сцена

Утопичната държава „Астория“, описана в едноименната пиеса на Юра Зойфер, оживява на театралната сцена, благодарение на млади театрали от Сдружение „Транзит“ и Общинския драматичен театър „Апостол Карамитев“ в Димитровград. Втората премиера на спектакъла е на 22 май от 19 часа в камерна зала на Националния студентски дом в София.

Авторът на пиесата Юра Зойфер е роден през 1912 г. в Харков, Украйна в заможно еврейско семейство, което през 1923г. се установява във Виена. Там започва и творческия път на Зойфер, като той пише поезия, драма, кратка проза, и оставя един недовършен роман. Умира в концлагер Бухенвалд през 1939 г., едва на 26 години.

Пиесата „Астория“ на Юра Зойфер е вдъхновена от истински случай. На 17 май 1936 г. в лондонски булеварден вестник Sunday Express, а четири дни по-късно и във Wiener Neues Tagblatt, излиза съобщение за мистериозното посолство на Астория.

Служители от различни лондонски посолства решили да си направят шега в своите кръгове и си измислили държава Астория, за която учредили посолство с всичките му салтанати - униформа, държавен флаг, национален герб, посланик, дори приеми и награди. Удоволствието било финансирано от американски милионер.

Година и половина е имало хора, които да вярват в една държава, която всъщност не съществува. Тази дипломатическа лъжа, Юра Зойфер превръща в най-горчивата си антиутопия, придавайки ѝ социален и философски характер, тематизирайки проблема за утопията в самата утопия.

В основата на пиесата заляга именно тази дипломатическа лъжа. Воден от мащабни политически амбиции, Граф Луитполт Марасино основава фалшива държава на име Астория с помощта на богатството си и остроумието на един случаен скитник на име Хупка. Новата държава е представена пред обществото като утопия.

Абсурдната ситуация излиза извън контрол, когато заслепени от желанието да станат граждани на тази идеална държава, множество хора започват да плащат

данъци и такси, само и само, за да получат виза. Измамата донася още богатство и власт на Граф Луитполт, но и създава хаос сред недоволните „граждани“ на измислената държава, които чакат и нямат търпение най-сетне да заминат в новата си утопична родина.

Режисьор на постановката е Валерия Минева, сценографията е дело на Михаела Трифонова, музиката е на Петя Габрова.

Участват: Калин Зафиров, Димитър Иванов - Мич, Вероника Йорданова Тодорова, Илияз Иляз, Росен Караджов, Ванина Попова, Карина Борисова и Игор Коробко.

Спектакълът се осъществява с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“, програма „Дебюти“.

Алкохолът и вятърничавите жени могат да доведат до фатални последствия.

Скитниците си мечтаят да презимуват в затвора.

Три невидими тайни сили винаги объркват нещата.

Определено географията не е доказателство, а само политически аргумент.

Разбира се, че всички сме грешници!

Истината струва повече от лъжата.

Ясно е, че удовлетворението е най-голямото зло на този век.

Чрез острия си социален хумор Юра Зойфер превръща една реална дипломатическа лъжа в най-горчивата си антиутопия. Пиесата „Астория“ окарикатурява слабостите на обществото и политиката стъпвайки на реални събития и личности от 1936 г.

Сюжетът осмива, както абсурдните политически амбиции на елита, така и наивните граждани, които позволяват на една измама да просъществува прекалено дълго. „Астория“ обаче звучи опасно актуална, а хуморът в текста на моменти истински нагарча.[504]

[504] ***Източник: Lupa.bg, статия 18.05.2023 г.***
https://lupa.bg/news/utopichnata-darzhava-quotastoriyaquot-ozhivyava-na-teatralnata-scena_236612news.html

Колеги и приятели на Димитър Воев ще отбележат рождението му

Марина Костова

За поредна година колеги и приятели на музиканта Димитър Воев се събират в столицатаб, за да почетат рождението му. Събитието се организира от Фондация „Димитър Воев - Нова Генерация“ и групата „Абсолютно Начинаещи“.

„Всяка година през май се събираме да отбележим раждането на нашия любим поет, музикант и приятел Митко Воев - основателят на групите „Кале“, „Вход Б“, „Воцек и Чугра“ и „Нова Генерация“. Заповядайте, заедно да почетем паметта му и да си спомним всичко стойностно, оставено ни от него“, пишат във Фейсбук организаторите на инициативата.

Събитието ще се проведе днес - събота, от 18:00 ч. в Студентския дом в София.[505]

[505] ***Източник: Stolica.bg, статия 20.05.2023 г.***
https://stolica.bg/kultura/kolegi-i-priyateli-na-dimitar-voev-shte-otbelezhat-rozhdenieto-mu

Изложбата „Изкуство с увреждания“ показва 11 личности, променили света

Мария Маринкова

Събитието предлага също Brain games пространства и кът за свирене на инструмент за деца - Музико.

Изложбата „Изкуство с увреждания“ е посветена на постиженията на хора със специални потребности и показва, че увреждането не трябва да са белег за различие. Проектът е на Полина Герасимова и може да се види до 18 май 2023 година в Студентския дом на пл. „Народно събрание“ в София.

Авторът на изложбата представя 11 портрета, сред които - композитора Бетовен, художниците Фрида Кало, Яйой Кусама и Ван Гог, създателя на азбуката за незрящи Луи Брайл и астрофизика Стивън Хокинг. Всяка от композициите е представена чрез неонова светлина, която връща спомените за същинската символика на неона - знак на свободата по време на войните от 20. век, а също и чрез брайлово писмо - символ на възможността зрящи и незрящи да съществуват заедно, макар и по различен начин.

Полина Георгиева коментира вдъхновението зад проекта с думите:

Инстинктът ни за самосъхранение не ни позволява да влезем в обувките на неприятната среда и често разбираме даден проблем само ако го преживеем. Затова, макар и символично и безкрайно недостатъчно, 5 секунди тъмнина в малко изложбено пространство може да се окажат точката на пречупване на нечие съзнание.

Освен портретите посетителите могат и да предизвикат съзнанието си с Brain games пространства. Залите ще представят как хората с увреждания опознават света - четене чрез допир и разпознаване на музика чрез вибрация.

Последната част от изложбата е музикален кът. Там гостите на изложбата ще видят Музико - инструмент, създаден от Полина Георгиева, за деца, с приоритет деца със специални потребности. Също, за звуковата среда на проекта помага Иван Велков от група P.I.F.

Полина Герасимова е визуален артист и създател на студио за визуални и интерактивни експерименти - „Полиформа“. Тя се занимава с дигитални изкуства, 3D мапинг, а също - работи в театър, опера и създава танцови пърформънси. [506]

[506] ***Източник: Uspelite.bg, статия 17.05.2023 г.***
https://uspelite.bg/izlojbata-izkustvo-s-uvrejdaniya-pokazva-11-lichnosti-promenili-sveta-1

Театърът - репетиция за реалността

Ваня Печикамъкова

„Астория“, Сдружение „Транзит“

Разговор с Валерия Минева за премиерата на „Астория“ по пиесата на Юра Зойфер. Софийската публика може да види представлението на 22 май в Студентския дом

Валерия Минева - Лира, е родена на втори март 1993 г. Открива магията на театъра още като дете. През 2015 г. завършва актьорско майсторство за драматичен театър в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ в класа на доц. Леонард Капон. В трупата на Театър Хенд в Пловдив придобива опит в драматични постановки и куклени представления за деца. Разказите ѝ печелят национални конкурси, а през 2018 г. дебютната ѝ пиеса „Транзит“ е отличена в конкурса на Театър „София“ за съвременна драматургия. Пиесата е поставена на сцената на Драматичния театър „Рачо Стоянов“ в Габрово с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“. Там поставя и детския спектакъл „Приказливко в Страната на думите“. От 2019 г. Валерия е свободен артист и осъществява различни проекти: „Сонетите“ - видео версия на сонетите на Шекспир, и „Изкуството да бъдеш човек“ - аудио сборник с авторски разкази. Завършва магистърска програма по режисура в НАТФИЗ в класа на проф. Пламен Марков. Представлението „Астория“ по пиесата на Юра Зойфер - известен виенски артист, кабаретист и писател, който загива през 1939 г. само на 26 години в концлагера Бухенвалд. Това е първият проект на новосформираното Сдружение „Транзит“, което Валерия основава заедно със свои колеги артисти.

Как се появи вашият псевдоним?

Когато бях на 14 години, се записах в младежкия театър „Приятели“ в Пазарджик. Валерия беше прекалено дълго име за останалите деца в школата. Затова започнахме да измисляме как да ми казват. Казваха ми Лира, Лира, Лира… и аз лека полека започнах да се представям така, защото много ми допадна.

Първата ви постановка като режисьорка - „Глупаци“ от Нийл Саймън, е една от най-играните пиеси в Европа. Втората - „Астория“ на Юра Зойфер, пък за първи път се поставя у нас.

Не бях се замисляла, че са в двете крайности. Наистина за разлика от Нийл Саймън Юра Зойфер не е познат. Може би защото умира в концлагера Бухенвалд едва на 26 години. Наскоро участвахме в творческа среща в Драматичния театър в Русе, посветена на неговото творчество. Там научих, че има режисьори от различни точки по света, от Америка, от Южна Африка, които се вълнуват от текстовете му. Оказа се, че филмът Don't look Up, нашумял по Нетфликс, също е по пиеса на Зойфер - „Краят на света". И двамата автори ме привлякоха с хумора си. Не съм мислила дали са познати на аудиторията. Просто ме провокира текстът, защото и в двете пиеси има сатира и осмиване на политическа ситуация. На този етап от развитието ми това все повече ме вълнува.

Как се срещнахте с „Астория"?

Търсех текст за втория семестър от обучението ми по режисура в НАТФИЗ. В библиотеката на академията има принцип, че когато четеш нещо и го оставиш в читалнята, но не искаш да го прибират по рафтовете, слагаш една бележка отгоре: „Чете се. Не пипай!". Така аз видях сборника на Юра Зойфер на едно бюро. Заглавието му е „От рая до края на света", което веднага ме привлече и ми стана любопитно кой е този автор. Освен това и бележката отгоре: „Не пипай!" ме провокира да пипна.

Всички участници в постановката са куклени актьори. Защо?

Защото имах намерение да използвам куклени похвати, клоунада. Идеята за сценография от плоски дълги ластици, опънати от тавана до пода, които актьорите обиграват свободно, създавайки етюди, различни картини и пространства, се роди в самото начало. Чрез тях исках да подчертая гротесковите персонажи и стилистика. Знаех, че ще ми е по-лесно да реализирам идеите си с куклени актьори. Аз имам и пристрастие към тях, защото съм възпитаничка на доц. Леонард Капон и знам, че специфичното въображение което търся, ще го открия при куклените актьори. Много от нещата в спектакъла се родиха от самите тях на принципа на импровизацията. Когато търсех първоначално екип за „Астория", гледах репетиции и дипломни спектакли на няколко класа в НАТФИЗ. В класа на проф. Румен Рачев намерих почти всички актьори с изключение на Игор Коробко, който е студент от класа на проф. Жени Пашова.

За пръв път постановката „Астория" беше видяна от театралната публика в София, Габрово и Русе. Бяха ли разбрани посланията?

Мисля, че да, защото самият сюжет ги извежда директно на преден план. Искам остротата на текста да провокира към критична мисъл. Хората казват, че хуморът, освен че е достъпен, удря и на точните места. Театърът като репетиция за реалността.

Какво предстои на „Астория“?

Втората премиера е на 22 май 2023 г. в залата на Студентския дом в София. От новия сезон „Астория“ ще бъде в програмата на Драматичен театър „Апостол Карамитев“ в Димитровград.

Какви са предизвикателствата пред артиста на свободна практика?

Шегуват се от време на време дали нямам някоя леля в Национален фонд „Култура“. Но всъщност нямам никакви лели нито там, нито в Министерството на културата. Просто когато виждам възможности за финансиране на независими проекти или млади артисти, гледам да се включа. Имам проекти, които бяха финансирани по време на пандемията, когато се подкрепяха основно онлайн инициативи.

Явно имате и мениджърски умения, щом можете да пишете проекти, което не е лесна работа.

Може би, защото имам усет към детайла. Важно е да четеш условията и да си адаптивен спрямо конкретната програма. Това, че пиша, също ми помага, защото трябва сериозно да се обосновеш за проекта и идеята му. Не е голяма философия, но изисква търпение, което не всеки притежава.

Трудно ли е да си свободен артист?

Истината е, че е трудно. Аз гледам винаги да съм по-оптимистична, но вече го усещам. Четири години, откакто съм независим артист, и усещам голяма несигурност. Разпокъсана съм между проекти, които изискват голяма доза внимание, търпение. Времето ти е много по-неструктурирано и отделяш не по осем часа на ден, а много повече, за да реализираш нещо, което после не е съвсем ясно каква финансова възвръщаемост ще има. Предизвикателствата пред независимия артист са обвързани с несигурност - какво предстои, къде, с кого?[507]

[507] ***Източник: Kultura.bg, статия 22.05.2023 г.*** ***https://kultura.bg/web/%d1%82%d0%b5%d0%b0%d1%82%d1%8a%d1%80%d1%8a%d1%82-%d1%80%d0%b5%d0%bf%d0%b5%d1%82%d0%b8%d1%86%d0%b8%d1%8f-%d0%b7%d0%b0-%d1%80%d0%b5%d0%b0%d0%bb%d0%bd%d0%be%d1%81%d1%82%d1%82%d0%b0/?fbclid=IwAR2iUsrcv_FeuJh6Jnnl3fYJjN6dpvPE2uJT7P1kSff9OOvDu42f8-OHGxg***

Очаквайте диригента на академичен хор „Ангел Манолов“ Дарена Попова в АНФАС

Тази година Академичният хор „Ангел Манолов“ отбелязва внушителните 90 години от своето създаване през 1933 година. Юбилеят ще бъде ознаменуван на 4 юни с голям празничен концерт под патронажа на Президента на Републиката в зала България и ще бъде посветен на още две забележителни годишнини - 90 години Национален студентски дом - София и 40 години творческа дейност на вдъхновената и неуморна диригентка на хора - маестра Дарена Попова. На сцената ще излязат настоящи и някогашни хористи, свързани завинаги с любовта към певческото изкуство, за да представят разнообразна програма, подкрепени от специалното участие на Камерен духов оркестър.

За историята и традициите на тази дълголетна хорова формация, за многобройните заслужени награди от наши и международни конкурси и фестивали, за богатството и разнообразието на репертоара, който изпълняват - в новото издание на „Анфас“ Олга Бузина ще разговаря с жената, посветила десетилетия обич и вдъхновение на Академичен хор „Ангел Манолов“, многократния лауреат на отличието „най-добър диригент“ - маестра Дарена Попова.[508]

[508] ***Източник: TV1, Предаването за култура „Анфас“ , видео запис 27.05.2023 г.*** ***https://tv1.bg/ochakvajte-dirigenta-na-akademichen-hor-angel-manolov-darena-popova-v-anfas-27-maj-ot-20-30-chasa/***

Светло под шапката: Илия Атанасов - I част , бр. 15/2023

Анриета Жекова

Всичко тръгна от едно учебно пособие по музика за студенти от каталога на Националната библиотека. В него беше включена песента „Хора и улици“ на композитора Борис Карадимчев. „Текст Илия Атанасов, хайде, помагай“ ми написа Яница А. през лятото на 2021 г. За общата ни библиографска работа това, което се търси в подобни случаи, са трите имена и кратки биографични данни за автора - да е разпознаваем между многото други със сходно име.

Песента от „Момчето си отива“ мога да изпея цялата. Ако музикалните изисквания не са твърде високи, предполагам, че това е по силите на повечето почитатели на филма на Людмил Кирков. А той, според мен, се асоциира преди всичко с две неща: сцената в сладкарницата между Невена Коканова и Филип Трифонов с емблематичната реплика „Една боза от 6 стотинки“ и „Хора и улици“.

По правило повечето популярни песни правят популярни най-вече изпълнителите си. Понякога и композиторите. Само в изключителни случаи знаем и помним името на текстописеца. „Надежда от Надежда“ на „Щурците“, бихме казали… Примерът не е случаен, защото автор и на нейния текст е неизвестният Илия Атанасов.

Гугъл е отзивчив и при търсенето на „Илия Атанасов“ в комбинация с „Хора и улици“ предлага немалко резултати. Сред тях са множество изпълнения на песента, пълният текст, кавъри на Хилда Казасян и вокална група „Пим Пам“, 49-а нейна позиция в класация на БГ радио, както и присъствието ѝ в примерното годишно разпределение на уроците по музика за 10-и клас. Но нищо повече за Илия Атанасов.

След няколко седмици търсене, с помощта на Здравко Петров, музикален журналист и редактор в БНР, проф. Божидар Манов, кинокритик, и Надя Дякова от библиотеката на НАТФИЗ, успях да добавя 2-3 реда към името на текстописеца - инженер, драматург, поет, режисьор, без издадени книги, бащино име „Методиев“, роден през 1939 г., починал преди няколко години. Служебната задача беше изпълнена. Аз обаче исках да разбера нещо повече за този така добре забравен човек и да осветля неговото име.

Какво научих за Илия Атанасов след почти две години издирване, писма, разговори и срещи с хора, които са го познавали

Приготвих си дълъг списък с личности, които са имали допирни точки с Илия Атанасов. Започнах от Мими Иванова, която изпълнява „Хора и улици“ заедно с Борис Гуджунов. Тя се почувства неудобно, че нищо не знае за автора на текста и ме насочи към музикални редактори в радиото…

Картичка с Мими Иванова и Борис Гуджунов, 1972 г. източник spomen.bg

След излизането на филма през 1972 г. песента нашумява. Прочетох, че по тогавашните РЕП-ове дори се продава пощенска картичка с нейните изпълнители. Те участват и на „Златен Орфей‘72“. Песента е включена в издадената след фестивала грамофонна плоча под надслов „Улици, хора“.Със същото заглавие е и първата публикация на текста и музиката в списание „Музикална естрада“, бр. 10/11, 1971 г.

„Улици, хора“ в сп. „Музикална естрада“, бр. 10/11, 1971 г.

Повечето от създателите и участниците във филма „Момчето си отива“ за съжаление вече не са между нас - Людмил Кирков, Борис Карадимчев, Невена Коканова, Филип Трифонов. Свързах се със сценариста Георги Мишев. Спомни си само, че Людмил Кирков настоявал да го запознае с Илия Атанасов. Срещата обаче останала неосъществена. Актрисата Сашка Братанова също не знаеше нищо за автора на текста на песента от филма.

МЕИ и „Веселите момчета“

Тогава на дневен ред дойдоха инженерите. Първата информация, която намерих за Илия Атанасов, беше от интервю пред сп. „Кино“ на проф. Божидар Манов: „Бяха пет весели години (1965-1970), а тогава в МЕИ учеха много умни момчета и момичета с разностранни таланти. Съставът „Веселите момчета“ бяха легенда в студентските среди и неслучайно изключително талантливият дипломиран инженер Илия Атанасов (поет, драматург, актьор) скоро след това стана студент по режисура във ВИТИЗ в класа на проф. Боян Дановски… във въздуха кълнеше някакъв своеобразен „студентски ъндърграунд“, тогава прохождаха първите рок групи „Бъндараците“ и „Сребърните гривни“, издаваха се студентски вестници - контролирани, разбира се, но и с промъкващи се хапливи остроумия. Вестникът на МЕИ „Технически авангард“ бе цветен, на висок печат,

списвахме го с огромна всеотдайност… Той бе учебно поле за перото на много бъдещи журналисти, поети, сатирици, драматурзи, критици…“[1]

Божидар Манов и Илия Атанасов се засичат в Културния клуб на МЕИ, сътрудничат на споменатия студентски вестник, и двамата публикуват стихове в него. Манов и до днес помни част от стихотворението „Щура песен“ на своя приятел:

„На този свят му трябват рими щури,

На този свят му трябват трубадури -

Затуй делим сърцата си на две,

Та да ги пъхнем някак в стихове…“[2]

Илия Атанасов в редакцията на в-к „Технически авангард“, 1969 г.

В юбилейния декемврийски брой по повод 10-ата годишнина на „Технически авангард“ (ТА) от 1969 г. намерих кратка бележка, от която разбрах, че Атанасов работи в редакцията му от 1963 г.[3] По-късно става заместник главен редактор (1967). Някои стихове подписва с бащиното си име - Илия Методиев. След завършването на института е назначен като асистент в катедра „Машинно чертане“, където преподава девет години. През това време продължава да сътрудничи на вестника на МЕИ - най-старото, регулярно отпечатвано университетско издание. Макар че в спомените си Лидия Недекова, главен редактор на „ТА“ до 2012 г. на шега казва, че в началото на списването на вестника „от журналистика разбирахме колкото пингвин от логаритми“, броевете са доста разнообразни и по страниците им има културна информация, интервюта, рецензии за филми, спортни новини, много хумор, поезия и отразяване на интересни събития. През 1964 г. във вестника се появява сатиричната поема „Транспортиада“ с автори Илия Атанасов и Любомир Пеевски. Двамата получават медали на Техническия университет за приноса им към списването на „Технически авангард“ на тържество по повод 50 години от излизането на първия брой (2009).

Атанасов е и председател на Културния клуб към МЕИ, който се помещава на тавана в старата сграда на института до Паметника на Васил Левски (сега Квадрат „500“). Клубът е център на студентската художествена дейност - организират се дискотеки, джаз вечери, гостувания на театрални групи, концерти.

Проф. Теодор Янев, инженер и магистър по операторско майсторство, преподавател в НАТФИЗ, също познава Илия Атанасов от студентския си период в

МЕИ и е неговият първи квартирант (през годините Атанасов споделя жилището си с общо 53 квартиранти). От четиригодишното им съжителство проф. Янев го помни като „много разтурен, но в същото време прецизен и педантичен за работните неща. Пишеше всеки божи ден какво е гледал, чул, видял… Илия е един океан. Изключително нестандартен човек, с когото да се радваш да общуваш. Пречеше му скромността, беше скептик по отношение на себе си… Продължавам да обичам този човек…“. Атанасов поверява на Теодор Янев главната роля в „Баня“ по Маяковски, поставена в Студентския дом (1971). Почти ритуалните им приятелски срещи за кафе, провеждани в точно определен ден и час, продължават до последните дни на Илия Атанасов.

Третият участник в тези срещи е географът и климатолог доц. Стефан Велев от Географския институт при БАН. Неговото приятелство с Атанасов започва от общия чин през гимназиалните години в 8-мо училище „Васил Левски“ на ул. „Шишман“ (тогава то се намира в една сграда със 7-мо) и продължава цял живот, почти седем десетилетия. Шегуват се, че имат само 3 дни разлика в рождената дата, които „липсват“ на Стефан, по-малкия от двамата. „Много ценен човек, сърдечен с приятелите, помагаше безкористно на много хора - разказва Велев - приятел докрай.“ По думите му Атанасов притежава огромна библиотека, над 4000 книги - инженерни, театрални, художествени, пълни течения на списания за театър и кино. Владее немски, английски, полски и руски език. Учил ги е сам, по учебници. Чете в оригинал на руски и английски. Много обича да ходи на кино, следи филмовите фестивали. През цялото време на следването си в МЕИ и години след това активно поставя пиеси първо в института, после и на сцената на Студентския дом. Докато по-късно Атанасов работи в различни театри извън София, Велев неуморно пътува, за да гледа постановките му. И до днес помни заглавия и случки около тях.

Голяма част от живота на Илия Атанасов успях да възстановя именно от разказаното от Теодор Янев и Стефан Велев.

За началото на изявите му, свързани с Културния клуб на МЕИ, важни щрихи добави и Веселин Кисьов, също инженер, рок музикант, вокалист на групите „Слънчевите братя“, „Щурците“ и „Славини“. През 1965 г. Атанасов организира концерт по случай 8 декември в зала „Универсиада“ и кани като подгряваща на „Бъндараците“ първата група на Кисьов, в която освен него свирят Петър Гюзелев, Георги Николов и Исак Бурла. Момчетата обаче нямат сценични костюми - Илия

Атанасов им дава разноцветни фланелки с голямо слънце, останали от драмсъстава на МЕИ, и ги кръщава „Слънчевите братя“. Две години по-късно част от музикантите от двете групи се обединяват в „Щурците“.

През 1966 г. от драмсъстава и киноклуба към Културния клуб на МЕИ се създава Естрада „Веселите момчета“. Така ги нарича журналистката Иванка Хлебарова в статия в „Студентска трибуна“ - по името на музикалната комедия „Весёлые ребята“ (1934). В състава са петнайсетина участници. Най-популярната им изява е естрадно-сатиричният спектакъл „Смях в залата“, който от сцената на МЕИ се пренася в Студентския дом. Текстът е по преработени материали от дневници, водени в Културния клуб. В тях членовете на клуба си разменят ежедневни бележки, римувани остроумия и злободневки, които след това стават основата на сценария.[4] Режисьор е Илия Атанасов. Той е и сценарист заедно със Симеон Попов и Кръстю Мирски. Репетициите в Студентския дом понякога продължават до зори. „Илия Атанасов дърпа, тегли, влачи из залата многобройните нишки на репетицията - осветление, музика, мизансцен, актьорска игра.“[5] Оркестърът на групата включва Веселин Кисьов, Петър Гюзелев, Георги Николов и Чавдар Селвелиев. Песните пародии са по музика на популярни хитове, аранжирани и дирижирани от композитора и инженер Селвелиев. Останалите весели момчета са: Иван Генев, Емил Иванов, Николай Алиманов, Цветан Цанков, Божидар Божинов, Кръстю Мирски и Юлий Тошев. Като актьор в някои от етюдите се включва и Атанасов. Единственото момиче, което участва в естрадата, е Елка Карастанева (Ненкова).

„Смях в залата“ се играе над 40 пъти при голям успех. „За тях започнаха да пишат сериозните вестници, чухме ги по радиото, видяхме ги по телевизията.“[6] Сред почитателите им е и Радой Ралин. Той поздравява участниците (нарича ги „ензимите на българската демокрация“) и увещава сценаристите: „Откажете се от следването, бе момчета. Трима инженери винаги ще се намерят, но трима автори на сатирични спектакли - не!“[7]. Мотото на спектакъла е „Не сме ли смели, всеки ще ни смели!“, а студентският хумор - доста дързък за онези години. Представлението се играе до 1967 г.

Рекламна брошура за „Смях в залата“

Брошура с участниците в естрада „Веселите момчета“

На брошурите Илия Атанасов е с молив в ръка - „душата на „Веселите момчета“ по думите на Кръстю Мирски.

През 60-те години режисьор в драматичния театър към Студентския дом на културата (СДК) е Людмил Кирков, който въвежда в емоцията на театъра много студенти от различни институти. Заради неговото оттегляне към киното постепенно на репетиции започва да го замества Илия Атанасов. В режисьорския му списък следва спектакълът „Студентина“ (1969). Участват част от „Веселите момчета“ и други самодейни актьори от СДК. Играе се десетина пъти. В него Михаил Белчев изпълнява две песни по текстове на Атанасов. С едната от тях - „Люлее тополите голите“ (музика Любомир Павлов) - той печели златен медал на Третия републикански фестивал на художествената самодейност. „Написал е чудесни текстове“, каза Белчев в телефонния ни разговор.

„Студентина“ дава и името на драматичния театър към Студентския дом, който събира публика на същото място и до днес. Негов ръководител сега е Петя Божинова, танцьор и хореограф. Майка ѝ - Милуша (Нуша) Божинова (1944-2021), една от първите участнички в театъра на СДК и дългогодишен негов директор впоследствие - е работила с Людмил Кирков и Илия Атанасов: „На всичките ни спектакли салонът на Студентския дом пукаше по шевовете от публика. Винаги имаше правостоящи. Беше си истински театър“.[8]

„Веселите момчета“ в Италия, 1970 г.

Студентските спектакли гостуват и в други населени места, стигат чак граничната застава Пловдивци в Родопите (1964). Заедно с актьорите Атанасов посещава международни студентски фестивали в Полша, Италия (1970) и Германия (1971). Колажът за участието в Италия е от семейния албум на Ангелина и Кръстю Мирски.

През 1969 г. Илия Атанасов пише и два текста за Веселин Кисьов - „Акварел“ и „Нощни пътища“. В изпълнение на група „Славини“ те печелят съответно първа и трета награда на Младежкия конкурс за песни в Студентския дом през 1970 и 1971 г. На тези конкурси участват и „Щурците“ с песента „Въртележка“, отново по текст на Атанасов (по-късно тя е включена в албума „75“).

Илия Атанасов в Италия, сн. личен архив Майя Алиманова

Илия Атанасов много обича да плува и през лятото пребивава задълго край морето. Вероятно затова и един от текстовете пристига при Кисьов на гърба на

картичка… От 2015 г. „Нощни пътища“ (музика Веселин Кисьов) е в репертоара и на Константин Белчев (с негов аранжимент).През 2018 г. Симеон Попов, също близък на Илия Атанасов от студентския период и споделил с него два казармени месеца през 1961 г. в Шумен, публикува стихосбирката „Скучаещи графити“ с техни общи творби, писани в периода 1965-1967 г. В нея двамата са представени като децата на Кирил и Методий, понеже бащиното име на единия е Кирилов, а на другия - Методиев. Самостоятелно издание на текстове на Илия Атанасов няма.

Пощенска картичка от Илия Атанасов до Веселин Кисьов, сн. личен архив Веселин Кисьов

Срещите на „Веселите момчета“ и техните половинки продължават и до днес, макар и в оредял състав… Имах удоволствието да присъствам на една такава през февруари тази година. За впечатляващо дългото приятелство между тях и за ролята на Илия Атанасов в спектакъла „Смях в залата“ Майя Алиманова, съпруга на Николай Алиманов, един от актьорите, разказва: „Освен участието в сценария и идеите за музикалната част на спектакъла бяха негови. Имаше много добри музикални познания. Представленията се гледаха не само от студенти, а и от театрали и тогавашната софийска интелигенция. Във всичко това основно действащо лице беше Илия… Изключително верен приятел. Самотата не го притесняваше, това беше неговия свят.“

Професионални театрални пътища

След 9 години, посветени на самодейния театър, през 1971 г. Илия Атанасов преборва конкуренцията от 275 кандидати за 2 места във ВИТИЗ и е приет в последния клас на проф. Боян Дановски.[9] За студентските им години актьорът Стефан Попов припомня: „Проф. Дановски беше направил така, че режисьорите да присъстват на всички актьорски часове. Илия не контактуваше много с нас. Той, вече инженер, беше малко настрани от всеобщата еуфория на приетите студенти… Мълчеше… Но работата ни беше без пререкания, спокойна, дълбока, с емоция… Замръквахме на репетиции…“

Атанасов продължава да работи и в Студентския дом. През 1971 г. поставя „Приказка за мечката“ по пиесата на Панчо Панчев с незабравимото заглавие „Има ли смисъл да утепаме мечка“. С този спектакъл „Студентина“ се представя на фестивал в Хамбург и предизвиква страхотен фурор по думите на един от участващите актьори Емил Иванов, също студент в класа на проф. Дановски и

дългогодишен приятел на Илия Атанасов. Следват много нови покани за международни участия.

Заповед за разпределение на Илия Атанасов в Кърджали, ДА - Кърджали

Покана за представлението „Писмото“ (1975 г.), ДА - Кърджали

През 1975 г. Атанасов се дипломира успешно и заминава на задължителното по онова време разпределение[10]. Заедно с актьорите от същия клас Мария Статулова, Павел Попандов, Стефан Попов и Атанас Янакиев той се озовава в Кърджали (Попандов остава съвсем за кратко).

Спомени за пребиваването на Илия Атанасов в Кърджали (1975-1978) сподели с мен актрисата Мария Статулова. Първото представление, което Атанасов поставя там, е „Писмото“[11] по текст на Панчо Панчев. Премиерата е през ноември 1975 г. Две осъдени на смърт жени - учителка и момиче - очакват изпълнението на присъдата си; на прага на раздялата си с живота девойката се вълнува от своята несподелена любов и едно получено писмо. Илия Атанасов издирва истински писма до затворници и включва текстове от тях в спектакъла. Пренася камерната пиеса в средата на залата сред обкръжението на публиката. „Затворници“ обикалят в кръг около главните действащи лица на сцената, спомня си Мария Статулова. За ролята си на Момичето тя печели награда за женска роля на Петия национален преглед на пиеси с младежка тематика в Пловдив през 1976 г. Пак там Атанасов е отличен за режисурата на „Писмото“.

В пловдивската преса отзивът за тяхното представяне на театралния форум е озаглавен „Щастливият дебют на един млад режисьор“ и там четем: „Кърджалийският театър донесе първата изненада - появата на режисьора Илия Атанасов… Неговата режисура е прецизна и умна. Тя не блести с показността на режисьорските „хватки“. Но цялата постановка е решена в духа на „тихата, незабележима импресия“, както я определи на едно обсъждане режисьорката Юлия Огнянова“[12].

По думите на Статулова Атанасов е „фин, деликатен и умен човек, грижовен към актьорите, със страхотно чувство за хумор и ирония, с отношение към музиката, чувство за танц, за песен…“. Живеят в квартири, обзаведени с реквизит от театъра. Освен в града, гостуват и в села из района. „Един забравен човек…“, завършва разказа си актрисата…

В София „Писмото“ се играе в театър „Сълза и смях“. По спомени на актьора Петър Атанасов, също участник в нея, пиесата е записана и показана по БНТ в рубриката „Телевизионен театър“. За съжаление, въпреки прелистване на телевизионните програми във в-к „Телевизия & радио“ за период от 4 години, не успях да открия на коя дата се е случило това. На места в уречения понеделнишки час за излъчване на постановките пише само „Телевизионен театър“ и заглавие липсва. Така че е възможно да е точно сред няколкото анонимни пиеси.

При посещението ми в Държавен архив - Кърджали намерих и други заглавия, които Илия Атанасов поставя там за трите години престой. Това са „Екзекуция с тъп меч“ на Иван Буковчан, „Мнимият болен“ на Молиер и мюзикълът „Буря в чаша“ по пиеса на Катя Воденичарова (за него пише и текстове на песни), в който са включени и много ученици от Кърджали.

Актьорът Стефан Попов, участвал в „Писмото“ и „Екзекуция с тъп меч“, допълва щрихи за съвместната им работа в Кърджали: „Илия беше талантлив! Проф. Дановски много разчиташе на него. Но той не можа да се впише в системата… И за голямо съжаление този много ерудиран, способен човек работи сравнително малко в професионалния театър… По разпределение ни пратиха в Кърджали. Всяка вечер играехме. От пиеса в пиеса…“. Впоследствие Атанасов кани Попов за участие в радиопиеса по Достоевски и това е последната им творческа среща.

Когато „Писмото“ се играе в Пловдив на споменатия по-горе театрален преглед през юни 1976 г., неволно светва надпис „Изход“ малко преди края на представлението. Това дава повод на Юлия Огнянова, член на комисията, при обсъждането да каже за Атанасов: „На него просто му е светло под шапката“. Тази история Илия Атанасов помни дълго и обича да я разказва по-късно пред колегите си в Радиотеатъра. „Той беше много артистичен и сега го виждам как си слагаше ръката на главата като шапка и го изиграваше. Това трудно може да се забрави“, казва Силвия Гочева от БНР. За същата случка Стефан Велев допълва: „Той често го споменаваше и отчиташе, че това е оценката, на която се е зарадвал най-много в целия си живот.“

Паралелно на режисьорските ангажименти в Кърджали Атанасов влиза и в летописа на пазарджишкия театър с постановката „Римска баня“ от Станислав Стратиев през февруари 1976 г. На ямболска сцена режисира „Госпожа Министершата“ със Стоянка Мутафова през 1978 г.

Емил Иванов в моноспектакъла „Двете приключения на Лемюъл Гъливър“, Русе, 1980 г., сн. личен архив Крум Гергицов

За успеха на друго негово представление,“Двете приключения на Лемюъл Гъливър“ по Йежи Брошкевич (Силистра, 1978), научих от самия Гъливър - актьора Емил Иванов. Той и съпругата му Таня, както разбрах при запознанството ни в уютния им дом в Перник, са били близки приятели на Илия Атанасов. Много трудно се свързах с тях, макар че актьорът е работил дълго в пернишкия театър и дори за кратко е бил негов директор. Заради често срещаното име, минах през няколко Емиловци от Перник, докато стигна до верния, но дългото издирване си струваше.

Таня е приготвила маса с еклери и кафе. Срещите на Емил и Илия най-често са протичали в сладкарница и тя умело пресъздава обстановката. Разказват ми за театралната публика в Силистра - „много аристократична, идваха на представление с костюми“. Помнят забавна случка от премиерата на „Гъливър“. Реквизиторката забравя да сложи дългия нож, с който Емил Иванов трябва да се самоубие на финала. Таня е сред зрителите в камерната зала, редом до Илия Атанасов. В кулминационния момент и двамата се досещат, че нож няма. Режисьорът закрива лицето си с ръце. Все пак Гъливър успява да отиграе ситуацията и да се „прободе“ фатално и без нож. Публиката не разбира за гафа. Актьорът приема откровеното извинение на реквизиторката: „Емилчо, леля, бях ядосана и забравих ножа…“. След премиерата има среща с публиката. Атанасов от скромност едва се включва и се налага Пламен Николов, театрален критик, да спаси положението и да вземе думата, за да разкаже за спектакъла и режисьора. По-късно същият моноспектакъл е поставен и в Русе (1980).

Таня и Емил Иванови разказват с обич и възхищение за Илия Атанасов. Приготвили са ми списък с негови представления, които помнят; написали са и няколко думи за приятеля си: „Скромен, но с много знания за изкуството и режисьорската работа. Отдаден на професията изцяло, винаги подготвен за репетиции. Като дете се радваше на всяка интересна идея и хрумване или актьорско решение. Нищо не налагаше предварително, заедно с него извървявахме пътя до ролята. Режисьорските му решения бяха поднесени деликатно, така че и актьорът да има думата да ги доразвие и пречупи през себе си. Винаги говореше за театър, нищо материално не го интересуваше. С такава искреност работеше… Изкуството беше животът му“. На тръгване, Емил Иванов рецитира безупречно

любимата реплика на Илия Атанасов от текста за Гъливър: „А ти? Какво предпочиташ? Чисто и просто подло да се сломиш или с мъдра гордост да понесеш дори това, което изглежда непоносимо.“[13]

Театралните пътища на Илия Атанасов продължават до 1989 г. и преминават през Кюстендил, Русе, Стара Загора, Плевен и Димитровград. Изявява се и като гостуващ режисьор в Габрово, Пазарджик и Ямбол. По данни от Летописа на ДТ „Сава Огнянов“ - Русе[14] Атанасов работи там три сезона. През 1979/1980 г. поставя „Щастливецът иде“ от Румен Божанов. Следват много успешното представление „Когато розите танцуват“ от Валери Петров и детската пиеса „Чими“ от Борис Априлов (1980/1981). Под негова режисура се играе „Народен враг“ от Хенрик Ибсен (1982). По същото време в русенския театър работи и режисьорът Слави Шкаров, а директор е актьорът Васил Попилиев, който участва в „Щастливецът иде“ и „Народен враг“.

За впечатления от работата на Илия Атанасов през трите сезона в Русе потърсих театроведа Крум Гергицов, сценографката и художничка Виолета Радкова и актьорите Косьо Станев и Валентин Гаджоков. „Много добър режисьор. Прилагаше класически подходи в театъра, умело разработваше психологията на образите и обогатяваше текста. Притежаваше изтънчено чувство за диалог с актьорите и успяваше по елегантен начин да прокара идеите си. Добър и благороден човек…“, разказва Крум Гергицов, също колега на Атанасов от ВИТИЗ. Изненадан е да научи от мен, че неговият състудент е автор на текста на „Хора и улици“. Радкова също реагира с голямо учудване на този факт. Илия Атанасов е предпочел да не споделя за своето участие в толкова популярния филм…

За „Когато розите танцуват“ Виолета Радкова отказва да направи макет. Уверена е, че това ще объркa режисьора. Тя измисля за спектакъла огромно оксидно зелено платнище, което се вдига вълнообразно и има отвори. От тях в определен момент трябва да се спуснат гирлянди от рози, около които да танцуват актьорите. Илия Атанасов е ужасѐн от липсата на макет, защото е изключително педантичен в предварителната подготовка. На монтировъчната репетиция Радкова му демонстрира идеята си и той остава възхитен. Публиката също посреща с аплодисменти момента с падането на огромните гирлянди от розови и бели рози. В спектакъла, който се доближава до мюзикъл, има много песни, танци и музика, изпълнявана на живо от Оркестър „Русе“ с ръководител Петър Петров

(Парчето)[15]. „Изключително странен човек… стеснителен, а в същото време много настойчив. Винаги абсолютно готов за репетиции - много рисува, чертае. За „Народен враг“ част от публиката беше на сцената. Обикновено по-млади зрители си избираха тези места при купуването на билетите и между тях сядаха актьорите с костюми и плакати. Така и зрителите участваха в представлението, което беше много новаторско за онези години“, разказва сценографката. Косьо Станев, участвал в „Народен враг“, допълва: „Високо ерудиран, благ, много диалогичен, само хубави впечатления имам от общата ни работа“.

Дълго време не успявах да се свържа с актьора Валентин Гаджоков, който отдавна е извън България. Но един ден от Норвегия долетя и неговото интересно писмо: „С Илия Атанасов се знаем още от ВИТИЗ. Дипломната работа на Илия беше „Когато розите танцуват“, която той по-късно постави и в Русе. Не просто пренесена, а съвсем нова постановка. Музиката беше специално писана за нея от Чавдар Селвелиев. Валери Петров не присъства на премиерата в Русе, но няколко седмици по-късно дойде на гастрола в София. Учуден от режисьорската намеса на Илия, който „затвори“ иначе отворения авторски финал на втората част, Валери Петров попита: „Защо?“. „Такава е логиката“, отвръща режисьорът инженер. Гаджоков, участвал в ролята на Младия в представлението, си спомня и това, че при блокаж на репетиция вместо обичайно ползвания театрален жаргон „ще го измисля“ или „ще го докарам“, Илия Атанасов казвал „ще го изчисля“.

Потърсих и рецензии в пресата за работата на Атанасов на русенска сцена. Театроведът Орлин Стефанов има забележки към спектакъла по Валери Петров: „… замислен като ярко, жизнерадостно представление с много музика, с впечатляваща феерия от цветове и светлина. Песните се онагледяват с танци… изобилстват раздвижените мизансцени“, но и „Този конфликт е изсушен от задачата на всяка цена да се докаже абсолютната правота на Младия и несъмнената ограниченост, пълната ненужност на изповядвания от Стария морал.“[16]

Много хубав спомен за Атанасов пази и актьорът Иван Самоковлиев, съпруг на сценографката Виолета Радкова. Неговата среща с режисьора е ролята му на цар Петър в постановката „Книга на царете“ по пиесата на Маргарит Минков, играна в Плевен през 1983/1984 г.

През 1987 г. като гост-режисьор в Габрово Илия Атанасов поставя на сцената на Експерименталния сатиричен вариететен театър мюзикъла „Божествена

комедия“ от Исидор Щок с хореограф Розмари де Мео. Постановката е изключително успешна и има 101 представления. Успях да се свържа с Пенко Русев, участник в спектакъла, който също помни Атанасов като „фин и деликатен човек“. На края на телефонния ни разговор той спонтанно запя „Хора и улици“…

Композиторът и пианист Чавдар Селвелиев от „Веселите момчета“ продължава работата си с Илия Атанасов дълго след изявите им в Студентския дом. Негово е музикалното оформление на „Екзекуция с тъп меч“ в Кърджали (1977), музиката на „Когато розите танцуват“ в Русе (1980), както и тази за мюзикъла „Божествена комедия“ в Габрово (1987).

Сред авторите на музиката за спектакли на Атанасов често се среща и името на Михаил Шишков - баща. „С главни букви запишете името на този режисьор!“, каза Шишков при първото ми обаждане, за да се уговорим. Самата среща протече на необичайно място - в чакалнята на XIV поликлиника - и беше изключително интересна, макар и прекъсвана периодично от „Вие за доктор Николова ли чакате?“. Композиторът познава Илия Атанасов още от ВИТИЗ, освен това са съседи и често се виждат. Разказва ми как се ражда едно интересно хрумване на Атанасов за спектакъла „Щастливецът иде“. Илия гостува на Шишков и чува как двете му момчета се боричкат със смях в съседна стая. Предлага да ги запишат. Текстът на пиесата е силен и не му трябва тежка музика. Така гласът на 6-7-годишния тогава Михаил Шишков-син прозвучава в спектакъла. Момчето рецитира „Питат ли ме дей зората“ на фона на записания детски смях, докато на сцената стои портретът на Алеко. Това, по думите на Шишков, става „пирон“ и се харесва на зрителите. „Илия е океан от въображение, той е от друга галактика. Перфектен във връзките между сценография, музика, осветление, текст и актьори.“ Разбира се, на раздяла „Хора и улици“ прозвуча в изпълнение на Михаил Шишков за радост на чакащите в поликлиниката.[509]

[509] ***Източник: Litvestnik.com, статия 24.05.2023 г.*** ***https://litvestnik.com/2023/05/24/%D1%81%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%BB%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D0%B4-%D1%88%D0%B0%D0%BF%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D1%8F-%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B2-i-%D1%87%D0%B0%D1%81/***

Програма - СОФИЙСКИ МУЗИКАЛНИ СЕДМИЦИ

Фестивалът е част от Календара на културните събития на Столична община през 2023 г.

Фестивалът е носител на лейбъла за качество „Европа за фестивалите, фестивалите за Европа“ на Европейската фестивална асоциация

Съорганизатори:

Столична община, Министерство на културата,

Софийска филхармония, Национален дворец на културата

Годишнини: 190 г. Йоханес Брамс, 150 г. Сергей Рахманинов и Фьодор Шаляпин, 125 г. Джордж Гершуин, 100 г. Добрин Петков, Михаил Милков, Петър Ступел, Радосвета Бояджиева, Трифон Силяновски, Дьорд Лигети, Мария Калас, **90 г. Светозар Донев, Димитър Христов, Съюз на българските композитори, Симфоничен оркестър - Сливен и Академичен хор „Ангел Манолов“,** 75 г. Владимир Панчев, 70 г. Плевенска филхармония, 50 г. Симфониета Враца

ПРОГРАМА

23 май (вторник), 19 ч. - Зала „България“ - Откриване с оркестър „Камерата Орфика НБУ“ и Софийската филхармония с диригент Вилиана Вълчева и солисти Марио Хосен - цигулка, Марта Потулска - виола, Лиляна Кехайова - виолончело и Людмил Ангелов - пиано. В програмата: Моцарт

24 май (сряда), матине от 12 ч. - Камерна зала „България“ - „Етюди и прелюди“ - Клавирен рецитал на Дора Делийска и представяне на едноименния диск с творби от Шопен, Дебюси, Лигети, Капустин

24 май (сряда), 19 ч. - Камерна зала „България“ - Струнен секстет от Брамс и октет от Менделсон в изпълнение на Марио Хосен, Валери Леополд, Кармен Телфеян и Максимилиане Вилмс - цигулка, Марта Потулска и Стефания Янкова - виола, Лиляна Кехайова и Рудолф Леополд - виолончело

25 май (четвъртък), 19 ч. - Зала НМА - Камерен ансамбъл MYX’D с премиери и специалното участие на Борислав Йоцов - кларинет. В програмата: Мирослав Георгиев, Константин Илиевски, Георги Арнаудов, Шин Лей Чен

25 май (четвъртък), 19 ч. - Камерна зала „България“ - Клавирно дуо Ганка Неделчева и Красимир Тасков. В програмата: Стравински, Онегер-Шостакович, Димитър Христов

26 май (петък), 19 ч. - Национален дворец на културата - Софийска филхармония с диригент Найден Тодоров, солисти Роберто Аланя - тенор и Александра Кужак - сопран

27 май (събота), матине в 12 ч. - Камерна зала „България“ - Рецитал на Марта Потулска - виола и Милена Моллова - пиано. В програмата: Брамс, Пендерецки, Георги Арнаудов

27 май (събота), 19 ч. - Зала „България“ - Концерт по случай 90 години от създаването на Симфоничен оркестър - Сливен: диригент Владимир Кираджиев и солисти тенорите Иля Сквирский, Кудайберген Абилдин и Анле Гоу - лауреати на Първия международен конкурс „Камен Чанев“. В програмата: Моцарт, Мишо Тодоров, Кодай и др.

27 май (събота), 19 ч. - Национален музей „Земята и хората“ - „Краят на есента“ - Апостол Миленков - бас и Ружа Семова - пиано, наратор Александър Александров. В програмата съвременни австрийски композитори

28 май (неделя), 18 ч. - Зала НМА - „Сцена на младия музикант“ - Клавирно дуо Стефания Русева - Симон Павлов. В програмата: Дебюси, Равел, Пуленк, Шнитке, Давид Кокончев

28 май (неделя), 19 ч. - Зала „България“ - КА „Софийски солисти“ с Николай и Минчо Минчеви - цигулка и виола, диригент Пламен Джуров. В програмата: Й. С. Бах, Моцарт, Прокофиев, Британ

29 май (понеделник), 19:30 ч. - Зала „България“ - Оркестър „Генезис“ с диригент Йордан Камджалов и солист Надежда Цанова - пиано. В програмата: Моцарт и Васил Казанджиев

29 май (понеделник), 19 ч. - Зала БИАД - „Веселите Владигерови“- концерт и представяне на компактдиск на фамилия Владигерови

30 май (вторник), 19 ч. - Зала НМА - Международен фестивален оркестър под диригентството на Христо Павлов със солист Анна Леви - пиано. В програмата: Александър Раскатов, Гия Канчели, Елгар, Венцислав Мицов

30 май (вторник), 19 ч. - Камерна зала „България“ - „Балканикус ансамбъл“ (САЩ): Николай Коларов - виолончело, Патрик О’Кийф - кларинет, Джил Доу - пиано и Фернандо Меза - перкусии. В програмата: Васил Казанджиев, Дориан Чене, Карл Шимел, Патрик О’Кийф

30 май (вторник), 19 ч. - Зала БИАД - „Музикални пътешествия“ с премиери в изпълнение на Росен Идеалов - кларинет, Йордан Димитров и Евгени Ноев - цигулка, Огнян Константинов - виола, Георгита Бояджиева - виолончело. В програмата: Моцарт, Майербер, Петър Петров

31 май (сряда), 19 ч. - Топлоцентрала - „В очакване на Моцарт“ - авторски спектакъл на Вера Немирова с участието на възпитаници на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ и ансамбъл „Дроп даун къмюнити“ с диригент Деян Павлов

31 май (сряда), 19 ч. - Камерна зала „България“ - Дуо Живко Василев - кавал и Татяна Колева - маримба с авторска музика

31 май (сряда), 19 ч., Зала „България“ - Спектакъл „Легенди за водата“ по едноименната музика на френските композитори, „майсторите на фееричните истории“ - Равел, Дебюси и Сен-Санс, Ерик Сати, от Quarto и балет Vaya Dance Studio

1 юни (четвъртък), 11 ч. - Национален музикален и балетен център - „Зайченцето бяло“ - детски мюзикъл от Румен Бояджиев-син по мотиви на Петър Ступел, либрето Венелин Методиев, режисьор Александър Мутафчийски

1 юни (четвъртък), 19 ч. - Камерна зала „България“ - „Сцена на младия музикант“ - Клавирен рецитал на Марио Бобоцов. В програмата: Й. С. Бах, Бетовен, Цезар Франк, Рахманинов

2 юни (петък), 19 ч. - Камерна зала „България“ - Перкусионна фиеста с Мирослав Димов, Борислав Запрянов, Чарли Милов, Доротея Димитрова и Борис Йорданов. В програмата: Асен Аврамов, Небойша Живкович, Джон Псатас, Михаела Колева, Емелина Горчева-Димова и др.

2 юни (петък), 18:30 ч. - Театър „Азарян“ в НДК - „Стон или драмата на Яворов“ - спектакъл на Държавна опера - Стара Загора по либрето на Бойко Илиев и музика на Любомир Денев, режисьор Огнян Драганов

3 юни (събота), 19 ч. - Национален музей „Земята и хората“ - Концерт на Софийски камерен хор „Васил Арнаудов“ под диригентството на Теодора Павлович по случай 90-годишнината от рождението на патрона му. Със специалното участие на Стефани Кръстева - сопран. Съпровод на орган и пиано Благовеста Ангелова. В програмата: Вивалди, Доменико Скарлати, Александър Танев, Милко Коларов, Тодор Попов, Константин Илиев, Иван Спасов, Асен Аврамо

4 юни (неделя), 19 ч. - Зала „България“ - Концерт по случай 90-годишнината на Академичен хор „Ангел Манолов“ при Национален студентски дом, диригент Дарена Попова

5 юни (понеделник), 19 ч. - Зала „България“ - „Гергов&синове“ - Плевенска филхармония с диригент Росен Гергов и солисти Кай, Лео и Рей Гергови. В програмата: Хайдн, Сен-Санс, Брух

6 юни (вторник), 19 ч. - Зала НМА - Концерт на Ма Сяо - контратенор и Джан Донфан - пиано, съвместно с Посолството на Китай. В програмата: Чън Пейсюн, Гао Уейдзие, Джао Дзипин, Чу Уанхуа и др.

7 юни (сряда), 19 ч. - Камерна зала „България“ - Струнен квартет „София“. В програмата: Моцарт и Бетовен

8 юни (четвъртък), 18 ч. - Зала НМА - докторантски концерт

9 юни (петък), 19 ч. - Военен клуб - „Като роса на роза“ - английски барок от Хенри VIII до Чарлз II - Камерен ансамбъл „Тути соли“ с диригент Виржиния Атанасова, солисти Дорота Шчепанска - сопран и Валентин Ватев - бас-баритон. В програмата: Атанас Атанасов и барокова музика

9 юни (петък), 19 ч. - Камерна зала „България“ - Клавирен рецитал на Атанас Куртев. В програмата: Брамс

10 юни (събота), матине от 12 ч. - Камерна зала „България“ - Ансамбъл „Сапиаче“, съвместно с Посолството на Австрия. В програмата: Брух, Якоб тер Фелдхаус, Албена Врачанска, Михаел Гредлер

10 юни (събота), 18 ч. - Зала НМА - докторантски концерт

10 юни (събота), 19 ч. - Камерна зала „България“ - Ансамбъл „КласикАрт“ и Георги Черкин - пиано. В програмата: Моцарт, Чайковски, Шуман, Сен-Санс, Карл Давидов, Георги Златев-Черкин, Георги Черкин, Петя Тончева

11 юни (неделя), матине в 12 ч. - Камерна зала „България“ - Сонатен концерт на Николай Спасов - цигулка и Иван Кюркчиев - пиано. В програмата: Бетовен, Брамс, Явор Димитров

11 юни (неделя), 18 ч. - докторантски концерт

11 юни (неделя), 19 ч. - Зала „България“ - Софийска филхармония с диригент Найден Тодоров и солист Минчо Минчев - цигулка. В програмата: Чайковски, Хиндемит, Дворжак, Паганини, Бетовен

11 юни (неделя), 19 ч. - Камерна зала „България“ - „Музика без граници“ - поетичен разказ за „Любовта и животът на жената“. Беса Лугичи, Деница Петрова и Цвети Пеняшки в една романтична вечер с

песните на Шуман и Щраус.

12 юни (понеделник), 19 ч. - Камерна зала „България“ - Лидия Радионова-Кантарджиева - цигулка, Магдалена Далчева - виолончело и Рада Чомакова - пиано. В програмата: Рахманинов и Велислав Заимов

12 юни (понеделник), 19 ч. - Полски културен институт - „Сцена на младия музикант“ - Клавирен рецитал на Марина Мравова. В програмата: Й. С. Бах, Моцарт, Шопен, Григ и Рахманинов

13 юни (вторник), 19 ч. - Зала „България“ - Кварто квартет. В програмата: Равел, Сарасате, Георги Андреев

13 юни (вторник), 19 ч. - Камерна зала „България“ - Александър Василенко представя премиери на клавирни миниатюри, с участието на Елена Дикова. В програмата: Вилхелм Фридеман Бах, Джон Айрлънд, Мартину, Галина Уствольская, Джордж Крам, Лигети

13 юни (вторник), 19 ч. - Зала НМА - „Сцена на младия музикант“- Иван Керековски и Богдан Иванов - пиано, Борис Будинов и Радосвет Кокудов - перкусии. В програмата: Лигети, Барток, Йордан Гошев

14 юни (сряда), 19 ч. - Камерна зала „България“ - „Черпим от корените си“ - Ребека Петьо - флейта, Чаба Петьо - китара, Хенрик Сьоч - пиано и Габор Немет - цигулка, съвместно с Унгарския културен институт „Лист“. В програмата: Кодай, Абигел Варга, Енеску, Барток

14 юни (сряда), 19 ч. - Зала 11 на НДК - Концерт на Светлин Русев - цигулка, Александър Сомов - виолончело и Надежда Цанова - пиано. В програмата: Рахманинов и Шостакович

14 юни (сряда), 19 ч. - Български културен център - „Сцена на младия музикант“ - Джоел Мъндей - цигулка и Ванеса Христова - виола, лауреати на Международния конкурс „Надежди, таланти, майстори“ - Добрич’22. В програмата: Моцарт, Й. С. Бах, ДобринкаТабакова, Михаил Кугел, Изаи, Марк Бушков, Мартину

15 юни (четвъртък), 19 ч. - Зала „България“ - Софийска филхармония с диригент Григор Паликаров и солист Дмитрий Ситковецки - цигулка. В програмата: Стравински и Барток

15 юни (четвъртък), 19 ч. - Зала 1 на НДК - „Дон Жуан“ - опера от В. А. Моцарт със солисти, хор и оркестър на Музикално-драматичен театър „Константин Кисимов“ - Велико Търново, режисьор Петко Бонев, диригент Георги Патриков

16 юни (петък), 19 ч. - Зала „България“ - Симфониета Враца с диригент Христо Павлов и солисти Маргарита Илиева - пиано, Атанас Кръстев - виолончело, Вълчан Вълчанов - обой, Недялко Недялков - кавал. В програмата: Георги Андреев, Асен Аврамов, Прокофиев, Лазар Николов

16 юни (петък), 19 ч. - Камерна зала „България“ - Концерт по повод 75 годишнината на Владимир Панчев с участието на Ива Хьолцл-Николова и Йоанна Русева - цигулка, Ромео Смилков - пиано, Албена Найденова - сопран, Мариане Рьоне - виола д’аморе, струнен квартет „Фрош“, вокален квартет „Славей“

17 юни (събота), матине от 11 ч. - Камерна зала „България“ - „На крилете на песента“ - мултимедийно представление за деца на Дуо „Колаж“

17 юни (събота), 19 ч. - Камерна зала „България“ - „Моят малък свят оцелява“ - Концерт-спектакъл с премиери на песни от Благовеста Константинова и Цветан Добрев, с участието Мариана Панова - сопран, Иван Кабамитов - баритон, Диана Филипова - мецосопран, Виктор Кръстанов - бас, Благовеста Константинова - пиано, Росица Костова - режисьор

17 юни (събота), 19 ч. - Национален музей „Земята и хората“ - „Полифония за 4 струни“ - Рецитал на Ива Хьолцл-Николова - цигулка и Волфганг Хьолцл - орган. В програмата: Брукнер, Й. С. Бах, Барток, Яначек

18 юни (неделя), матине от 12 ч. - Камерна зала „България“ - Дуо „Артихармония“ - Евгени Ноев - цигулка и Татяна Майони - пиано, с участието на Ивайла Хинкова-Бобчева - сопран. В програмата: Шуберт

18 юни (неделя), 12 ч. - Зала 6 на НДК - 55 години от създаването на Хора на софийските момчета с диригент Адриана Благоева

18 юни (неделя), 19 ч. - Театрална работилница „Сфумато“ - „Симфония от кадри: музикалният свят на театъра и киното с Камерен ансамбъл MYX’D, Стоян Караиванов - бандонеон, Борислав Йоцов - кларинет. В програмата: Асен Аврамов, Калин Николов, Рая Шопова, Веселин Веселинов-Еко

19 юни (понеделник), 19 ч. - Камерна зала „България“ - Рецитал на Румен Цветков - виола и Людмил Ангелов - пиано. В програмата: Шуман, Енеску, Глазунов, Чайковски

19 юни (понеделник), 19 ч. - Национална библиотека „Кирил и Методий“ - концерт на Колегиум „Осанна“ с произведения на Георги Попов, диригент Елица Христова

20 юни (вторник), 19 ч. - Зала 11 на НДК (Кино „Люмиер“) - Зорница Иларионова - цигулка, Виктор Теодосиев - валдхорна и Иля Овчинников - пиано. В програмата: Брамс, Цезар Франк, Рахманинов

21 юни (сряда), 19 ч. - Военен клуб - Камерен ансамбъл „Софийски солисти“ с диригент Константин Добройков и солист Александър Димитров - виолончело. В програмата: Стравински-Уолфиш, Петерис Васкс

21 юни (сряда), 19 ч. - Камерна зала „България“ - „От Ренесанса до джаза“ - Вокален рецитал на Изабел Пфеферкорн - сопран и Воин Коцич - китара, съвместно с Посолството на Австрия. В програмата: Джон Даулънд, Шуберт, Брамс, Мауро Джулиани, Федерико Гарсия Лорка

22 юни (четвъртък), 19 ч. - Зала „България“ - Софийска филхармония с диригент Даниел Гайс и солист Сара Мак Елрави - виола. В програмата: Уолтън и Бетовен

22 юни (четвъртък), 19 ч. - Зала НМА - DAYDREAM - вокален рецитал на Наама Лиани - мецосопран и Нааман Вагнер - пиано. В програмата: Барбър, Бърнстейн, Момпу, Албена Врачанска

23 юни (петък), 19 ч. - Зала „България“ - Симфониета Шумен с диригент Калина Василева и солисти Емелина Горчева-Димова и Георги Черкин - пиано, Мирослав Димов - маримба. В програмата: Панчо Владигеров, Рахманинов, Емелина Горчева-Димова

23 юни (петък), 19 ч. - Камерна зала „България“ - Клавирен рецитал на Стефан Чапликов. В програмата: Томас Адес, Шуман, Дебюси

23 юни (петък), 19 ч. -ЕМЕЦ „Д-р Алберт Лонг“ - Ренесансов концерт на вокален ансамбъл Cantanti Dai Monti Verdi. С участието на Янко Маринов - орган. В програмата очаквайте произведения от Жак де Верт, Орландо ди Ласо, Клод Льо Жон, Ян Питерсзон Свелинк, Северин Корне и др..

Съорганизатор: фондация „Аркитети музикали“.

24 юни (събота), матине от 12 ч. - Камерна зала „България“ - Виктор Теодосиев - валдхорна и Виктория Василенко - пиано. В програмата: Й. С. Бах, Моцарт, Джейн Винери, Рахманинов, Йожен Боца, Филип Павлов

24 юни (събота), 19 ч. - Камерна зала „България“ - „Пролетно тайнство“ - Клавирно дуо Божана Карадалиева-Вутов и Сава Вутов. В програмата: Стравински и Моцарт

25 юни (неделя), матине от 12 ч. - Камерна зала „България“ - Деница Лафчиева - кларинет, Теодора Сороков - цигулка и Донка Ангъчева - пиано. В програмата: Дариус Мийо, Еужен Боца, Хачатурян, Рахманинов, Меноти

25 юни (неделя), 19 ч. - Софийска опера и балет - Премиера на първата българска електроакустична опера „Светът на сънищата“ на Албена Врачанска, постановчик Ванеса Цветкова, диригент Жорж Димитров

25 юни (неделя), 19 ч. - Зала „България“ - „Ново поколение“ - Концерт на Русенска филхармония с диригент Димитър Косев и солисти Константин Костов - пиано, Вели Чаушев - тамбура, Костадин Генчев - кавал, Христина Белева - гъдулка, Гергана Димитрова - вокал, Дуо „Арденца“. В програмата: Пламен Цветанов, Добромир Кисьов, Ангел Заберски-син, Емелина Горчева- Димова, Костадин Генчев, Петя Тончева, Вели Чаушев, Йордан Владев, Константин Костов, Стефан Тоцев

25 юни (неделя), 19 ч. - Камерна зала „България“ - „Сцена на младия музикант“ - Клавирен рецитал на Варта-Естер Каспарян. В програмата: Бах-Бузони, Григ, Лист, Равел, Шопен

26 юни (понеделник), 19 ч. - Зала „България“ - „Гласове и струни“ - Кварто квартет и „Мистерията на българските гласове“, диригент Дора Христова. В програмата: творби от Георги Андреев

26 юни (понеделник), 19 ч. - Български културен център - Атанас Кръстев - виолончело и Божана Павлова - китара. В програмата: Шуберт, Вила Лобос, Пиацола, Де Фая

27 юни (вторник), 19 ч. - Зала НМА - „Епос за любов и раздяла“ - произведения от съвременни южнокорейски композитори в изпълнение на Сокман Юн, Дохьон Ким, Йонсанг Гуон, Джиьон Ли, Соьоп Ким, Елена Механджийска - сопран, Юрий Николов - тенор, Свилен Денчев и Георги Димитров - баритон, Татяна Соколова - хореограф, Ксения Бакалова и Марина Хараламбова - танц, Васил Василев - кавал, Теодора Атансова - виолнчело, Даниела Янева - пиано, Мирослав Димов - перкусии. В програмата: Бокнам Ли, Юнгьонг Парк, Гонйонг Ли, Соккън Ги, Ънхе Ким, Уиьон Ким, Асен Аврамов, Георги Арнаудов

27 юни (вторник), 19 ч. - Камерна зала „България“ - Клавирен рецитал на Димо Димов. В програмата: Бетовен и Шуман

28 юни (сряда), 19 ч. - Зала „България“ - Варненска филхармония с диригент Павел Балев и солист Албена Данаилова - цигулка. В програмата: Големинов, Владигеров, Брукнер

28 юни (сряда), 19 ч. - Камерна зала „България“ - Камерна капела „Полифония“ с диригент Людмила Герова. В програмата: Жак Девер, Моцарт, Дебюси, Барток, Кодай, Ивелин Димитров и др.

29 юни (четвъртък), 19 ч. - Зала „България“ - „Кармина Бурана“ от Карл Орф в изпълнение на Софийска филхармония и Национален филхармоничен хор „Св. Обретенов“ с диригент Емил Табаков

29 юни (четвъртък), 20 ч. - Къща-музей „Борис Христов“ - Концерт на членовете на журито на Първия флейтов конкурс „Моис“: Андраш Адорян, Карло Янс, Луиза Село, Роберт Айткен, Сюзан Хьопнер - флейта, на рояла Нона Кринчева. В програмата: Моцарт, Вилхелм Поп, Франц Доплер, Роберт Айткен, Франсоа Боаморте

30 юни (петък), 19 ч. - Камерна зала „България“ - Ансамбъл „Синергия 3″ - Милан Милошевич - кларинети, Милица Йованович - флейта, Йованка Вишекруна Янкович - пиано. В програмата: Шуман, Форе, Боки Милошевич, Марко Тайчевич.[510]

[510] ***Източник: Sofiaweeks.com, статия 3 май - 30 юни 2023 г.***
https://www.sofiaweeks.com/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0/

Академичен хор „Ангел Манолов“ празнува юбилей, неговата диригентка Дарена Попова - гостува в АНФАС

Тази година Академичният хор „Ангел Манолов“ отбелязва внушителните 90 години от своето създаване през 1933 година. Юбилеят ще бъде ознаменуван на 4 юни с голям празничен концерт под патронажа на Президента на Републиката в зала България и ще бъде посветен на още две забележителни годишнини - 90 години Национален студентски дом - София и 40 години творческа дейност на вдъхновената и неуморна диригентка на хора - маестра Дарена Попова. На сцената ще излязат настоящи и някогашни хористи, свързани завинаги с любовта към певческото изкуство, за да представят разнообразна програма, подкрепени от специалното участие на Камерен духов оркестър.

За историята и традициите на тази дълголетна хорова формация, за многобройните заслужени награди от наши и международни конкурси и фестивали, за богатството и разнообразието на репертоара, който изпълняват - в новото издание на „Анфас“ Олга Бузина разговаря с жената, посветила десетилетия обич и вдъхновение на Академичен хор „Ангел Манолов“, многократния лауреат на отличието „най-добър диригент“ - маестра Дарена Попова.[511]

[511] ***Източник: ТВ1, видео запис 27.05.2023 г.*** ***https://tv1.bg/akademichen-hor-angel-manolov-praznuva-jubilej-negovata-dirigentka-darena-popova-gostuva-v-anfas-27-maj-2023-godina***

Каузата за възстановяване на Студентския дом като културен институт: Срещаме ви с Христиан Даскалов

Зорница Петрова

Време е за ново интервю от #CMeet me Questions - рубриката ни, чрез която ви запознаваме с личностите, които правят положителната промяна в България възможна, тук и сега. Личностите, които са членове на „The ChangeMakers of Bulgaria“ - клубът, създаден от MOVE.BG, за да свърже в национална мрежа двигателите на положителната промяна от цяла България.

Днес ви срещаме с Христиан Даскалов, директор на Националния студентски дом (НСД). От 2018 година Христиан работи активно за възстановяването на НСД като културен институт. В момента Националният студентски дом предлага богата програма и едно от местата за алтернативно изкуство в България.

Какво още предстои, какви са предизвикателствата и решенията по пътя към възстановяването на културната дейност на НСД, разказва ни Христиан в следващите редове. През юни Христиан ще бъде гост на специалния community формат за обмен на идеи, който организира MOVE.BG - „CM Meetups“. Форматът е ексклузивен и предназначен само за членове на „The ChangeMakers of Bulgaria“.

Промяната от първо лице

Разкажи ни за себе си в няколко изречения.

Казвам се Христиан Даскалов и съм директор на Национален студентски дом към Министерството на образованието и науката от есента на 2018 г. насам. В свободното си време преподавам управление на технологични проекти в Технически университет - София и консултирам технологични компании относно тяхното позициониране в България. Моите лични и професионални интереси са на пресечната точка между образованието, науката и технологиите. Преди да поема ръководството на НСД, ръководех продуктов стартъп, наречен „OS.University“, чиято основна цел бе разработката и утвърждаването на технологичен стандарт за дигитална валидация и верификация на придобити знания и умения. Автор съм на книгите „Стейкхолдър мениджмънт във висшето образование, науката и иновациите“, „Академия 4.0 - Университет върху блокчейн“ и „Домът и

Университетът. Споделени истории от Царство България“, които могат да бъдат намерени свободно в интернет пространството.

Разкажи ни за „Национален студентски дом“ в няколко изречения.

Национален студентски дом е построен на пл. „Народно събрание“№10 през 1933 г. след продължила близо три десетилетия фондонабирателна кампания, водена от студентската младеж. Създаден като класическа клубна сграда за нуждите на студентите, през втората половина на 20-и век той се превръща във водещ за страната културен център, „студентско НДК“. Създават се множество самодейни състави във всички сфери на изкуствата, организират се национални и международни фестивали с десетилетни традиции.

След 1991 г. управлението на Дома е поверено на Министерството на образованието и науката, а от 1999 г. - на създадената на подчинение на министъра едноименна администрация - „Национален студентски дом“. След 1991 г. културната и просветна дейност в Студентския дом е постепенно преустановена. В кабинетите в административната част на сградата са настанени националните студентски организации, които ползват съответните помещения безвъзмездно и до днес за организация на своите проекти и програми. В Големия кино-театрален салон на Дома е настанена трупата на „Младежки театър“, която причинява пожар през 2001 г. и скоро след това изоставя опожарената сграда.

Възстановяването на културно-просветната дейност в НСД започва на самодейни начала след 2018 г. Оттогава в Дома започват да гостуват или да се съ-продуцират по над 120 културни и образователни проекта годишно, организирани от студенти, младежи или независими творци. Програмата на НСД включва алтернативни концерти, спектакли, изложби, представяния на книги, филми, образователни и обществени форуми с подчертано социален характер. При наличието на свободен капацитет, залите в сградата могат да се ползват и за репетиционна дейност от частни културни организации като по този начин се генерират средства за самоиздръжка на културно-просветния институт.

Разкажи ни за твоя проект за възстановяването на Националния студентски дом като културен институт. Как и кога се роди идеята за него? Каква е неговата цел?

Работата ми по възстановяването на Национален студентски дом като водещ културно-просветен център в България започна през есента на 2018 г.

Идеята за това Студентският дом да изпълнява подобни функции не е моя, а датира от 1904 г. - идея на студентския лидер, в последствие председател на Съюза на българските писатели, Стилиян Чилингиров, и неговия ментор, проф. Иван Шишманов, министър на народното просвещение в периода 1903-1907 г. Моят проект е свързан с възвръщането на старата слава на Студентския дом и осмислянето му през призмата на новото време и новите потребности на студентската младеж.

Сравнявайки миналото и настоящето, по какъв начин проектът израсна?

В периода 2018-2019 г. подехме кампания за възстановяването на Студентския дом, която бе по-скоро с характера на дарителска, с акцент върху доброволния труд за облагородяването на сградата.

Доколкото сградата е паметник на културата и без разрешение на Министъра на културата там не могат да се извършват мащабни строително-монтажни работи, тази кампания бе силен импулс в началото, но в дългосрочно отношение не водеше до стратегическа промяна - връщахме дарения на строителни материали, тъй като нямаше как да ги оползотворим, отхвърляхме креативни идеи за различни намеси по сградата от творчески или чисто ремонтен характер, доколкото за реализацията им нямаше професионална техническа документация, която да съгласуваме. Самото съгласуване на готов работен проект изисква, след оформяне на цялата необходима техническа документация, 2 до 3 години поради неописуемата липса на административен капацитет в структурите на Министерството на културата, ангажирани с опазването на недвижимото културно наследство.

Всичко това ни накара да променим в движение стратегията си и да работим с това, което имаме, във вида, в който го имаме без изпълнението на мащабни преустройства, разчитайки че ще намерим своята ниша в културния живот на София - непретенциозна, алтернативна, полу-ъндърграунд, но търсена и необходима за мнозина творци.

Днес проектът за превръщане на Студентския дом в активен културно-просветен център с богата културна програмата е де-факто завършен, въпреки нуждата от основен ремонт на цялата сграда. Изключение прави единствено Голямата зала на Дома, чието връщане в експлоатация при спазване на високите

стандарти за сигурност и безопасност, не може да се случи без широкомащабна инвестиция.

По какъв начин допринасяш за положителната промяна в България чрез дейността си?

Давам сцена за изява, поле за работа, понякога дом, на творци, създатели, активисти, мечтатели, които търсят такъв извън съществуващите комерсиални решения. Генерираната в Студентския дом културна продукция и просветна дейност остава за поколенията, част от нематериалното културно наследство на България.

Кои бяха предизвикателствата, пред които се изправи, развивайки дейността си в България? На какво те научи преодоляването им?

Апатия, безразличност, арогантност, невежество, корист и други човешки пороци, демонстрирани от отговорните фактори в обществено-политическия елит на страната, ирелевантно от партийните му окраски. Преодоляването им ме научи на търпение.

Какъв е резултатът от дейността ти до момента?

Удовлетворяващ в личностно, професионално и обществено отношение.

Какво все още не си успял да постигнеш, но си пожелаваш да го направиш?

Да възстановя Голямата зала на Студентския дом - разработена е проектната документация, но не е решен въпросът с финансирането на инвестиционния проект.

Кой е най-големият урок (личен или професионален), който си научил до този момент?

Не бих казал, че е урок, а по-скоро тест, който съм приложил и който е валидирал моята хипотеза. Промяна в обществения сектор може да се случи, като се прилагат успешни подходи и доказани инструменти от стартъп-сектора - като design thinking, agile development, minimum viable product (MVP), lean startup и др. Прилагането им, обаче, следва да се прави с разбиране, че еко-системата, в която това се случва, е далеч по-малко гъвкава и не винаги отворена към иновациите (и иноваторите). Намирането на оптималната скорост и темп на налагане на този подход е въпрос само по себе си на предприемаческо търсене и намиране.

Може ли в България и ако да - как?

В България може. Търпението, което се изисква, не е непременно недостиг (in the long run) и само по себе си изгражда необходимия за постигането на целите характер. Ключът към успеха е смиреността. Да бъдем смирени пред дефицитите на средата и времето; пред лицето на по-големите социални, икономически, екологични и други нужди на времето, в което живеем.

Проектите ни могат да бъдат успешни и без това смирение, но тогава следва да се лишим от илюзиите си за полезното им въздействие. Защото ползата, или стойността, не подлежи на еднозначна дефиниция, а е винаги въпрос на обмяна, респективно на споделено разбиране.[512]

[512] ***Източник: Move.bg, статия 31.05.2023 г.***
https://move.bg/cm-hristian-daskalov

Дотам и обратно III: Война на дронове

Никола Бушняков

Събуждам се към 7 сутринта от викове в парка. Не обръщам особено внимание, а просто ставам и довършвам последните приготовления на багажа. Малко по-късно слизам надолу за обичайната обиколка с чаша кафе и установявам, че всъщност на поляната пред нас група англичани играят на фризби, опитвайки се да съборят по две бутилки вода, самоотвержено защитавани от противниковия отбор. Прекарвам известно време наблюдавайки ги, след което започвам да товаря колата. Освен всичко останало в нея има и два кашона с книги - единият е с детски книги, които ще даря на сдружение, в което членувам, а вторият ще пътува до Украйна, където ще бъде предаден в полза на българската общност в Киев. Опитвам се да си намеря занимания, с които да запълня времето до уречения за тръгване час. Успявам и да направя видео клип на две катерици, които се гонят пред мен. Едната е по-голяма от другата и с това ми напомнят двете ми дъщери, които са не по-малко палави, пъргави и с известен успех също се катерят по дърветата в парка.

В крайна сметка към 12 часа се отправям към Националния студентски дом, откъдето трябва да взема Християн - директорът, с когото се познаваме още от студентските си години в НБУ. Двамата обменяме малко румънски леи, след което се отправяме към офиса на „Левски на Левскарите“ на стадион „Георги Аспарухов“, за да запишем Християн за член и да изчакаме Георги да докара колата, която трябва да превозим до Украйна, за да бъде предадена на ВСУ. Това е вторият автомобил, закупен с дарения от „Българската задруга“, който се отправя към фронта. Целта ни е да го придвижим до град Лвов в западната част на Украйна. Пътуването отнема около два дни, като планираме да преспим в Бакъу, на около три часа северно от Букурещ. Не успяваме да тръгнем навреме, тъй като по необясним начин малко коте успява да попадне при двигателя на колата. Когато Георги след близо час опити да го извади в крайна сметка решава да дойде при нас, от паркираното возило се чува мяукане. Следват още 15-тина минути суетня, която приключва с успешното изваждане на малкия черен натрапник и пускането му на свобода в парк „Герена“.

В крайна сметка успяваме да потеглим. Георги и Християн са в едната кола, а аз оставам сам, защото искам до границата с Румъния да дослушам аудио биографията на Маргарет Тачър, която пророчески още преди десетилетия предрича вероятността Русия някой ден да тръгне по експанзионните стъпки на СССР. Пътуването през България минава гладко и към 20 часа успяваме успешно да преминем Дунав мост. Следват още над 4 часа път до квартирата, която сме наели за нощувка. За пореден път се чудя как е възможно между двете столици да няма нормален път. Първото ми пътуване до Русе беше през далечната 2012-та година. Тогава се говореше, че ще бъде построена магистрала до Търново, а и „Хемус“ ще бъде довършена. Днес също се говори, като първата така и не е започната, а напредъкът по втората е от скромните 10-тина километра, които всъщност започват след отбивката за Русе. Живеем в едно безкрайно безподобно безвремие…

Малко след полунощ вече съм полузаспал зад волана, говоря с баща ми във Флорида, с когото споделям последните километри от пътя. За пореден път ми правят впечатление, както румънските села, в които няма празна къща, така и добре санираните и устроени панелни комплекси в градовете. Ще нощуваме в един такъв. Строполяваме се всеки в стаята си, а към 10 на следващия ден продължаваме все така на север. При Сирет се натъкваме на огромна километрична колона от камиони, но се оказва, че сме от малкото автомобили, които преминават границата. След нея спираме на бензиностанция за бърз обяд и закупуване на украински тениски и шапки. Патриотичните сувенири са буквално навсякъде. Както и билбордовете, на които са изобразени загиналите местни войници. Прави впечатление ниската натовареност на трафика, която позволява бързото ни придвижване по маршрута. Към 19 стигаме Лвов, но се налага да чакаме нашия посрещач Калин, който ще успее да се прибере едва късно през нощта. Решаваме да уплътним времето като се разходим из близкия търговски център.

Заобиколени сме от много млади хора, по нищо не личи, че се намираме в страна, която воюва, но все пак Лвов е на по-малко от час път от полската граница, далеч от фронтовите действие. В последствие ще научим, че много голяма част от бизнеса се е насочила насам и градът е в силен подем. По време на вечерята в заведение с традиционна украинска храна установяваме, че цените са на около 2/3 от тези в София. Докато се наслаждаваме на т. нар. варенки, всички магазини около нас започват да затварят и разбираме, че в 21 часа трябва да напуснем сградата.

Решаваме да си потърсим хотел, но след безуспешни три опита се примиряваме с факта, че явно е невъзможно просто да се сдобиеш със стая без предварителна регистрация. Споделяме с Калин, който макар и още на полската граница, веднага ни предлага да пренощуваме при него. Остава само да го изчакаме още два часа. Прехвърляме всички багажи в моята кола, с която ще тръгнем наобратно към България, след което всеки се вглъбява в мислите си. Малко преди полунощ Калин се появява и ни качва в апартамента си на 12-тия етаж.

Въпреки късния час започваме един разговор, за който дори не подозираме, че ще продължи до изгрев слънце. Калин ни превежда през всякакви теми: от сирените и противовъздушната отбрана, през история, икономика и плановете за бъдещето след края на конфликта. Разбираме, че по време на нападение децата се крият в металните вани в банята, БВП на Украйна е спаднал с 30%, на фронта има воюващи български доброволци и т.н. Калин споделя, че колите, дроновете и цялата останала техника са просто един консуматив с кратък живот, но в същото време са безценни, тъй като наличието им може да спаси човек от ампутация на крайник или да обезвреди без риск за живота на когото и да било вражеско оръжие. Бойният дух на украинците още е висок, притесненията у тях по-скоро е за загубата на животи и доколко изгорената земя, която оставят след себе си руснаците си струва цената. Навлизаме в по-детайлни разговори както за войната, така и по исторически, политически и икономически теми. В крайна сметка обаче трябва да се наместя върху походното легло и да дремна два-три часа.

На следващия ден си организираме разходка до офиса на благотворителния лвовски фонд, който произвежда и предоставя безвъзмездно снаряжение и консумативи на украинските военни. Там Калин ни показва комплект детски бронежилетки и каски, върху които работят. Те са необходими за защита при евакуация. За самите войници до момента фондът е предоставил над 100,000 жилетки, тъй като стандартните се оказват недостатъчно надеждни. По-голяма грижа за фонда е нуждата от над милион евро, които да послужат за рехабилитация и оборудване на детско отделение в Киев. До момент е събрана едва една десета от сумата. Войната, уви, винаги е безобразно скъпа, макар и парите далеч да не са най-високата ѝ цена.

Не ни се тръгва, обещаваме си следващия път да дойдем поне за седмица, за да можем да се включим в хуманитарни дейности на терен в близост до фронта.

Пътят на обратно е монотонен, с изключение на една глоба за неправилно изпреварване. Към 2 часа през нощта се озоваваме в същия апартамент в Бакъу, единствено решаваме да сменим стаите си, а на следващата сутрин поемаме към България. Вече сме натрупали доста умора, но не спираме да споделяме впечатленията си и надеждите, че рано или късно ще ходим до Украйна единствено по работа или като туристи. Аз самият съм окуражен от контраста спрямо миналата година, когато границите бяха затрупани с бежанци. Сега навсякъде успяваме да минем за броени минути. Коментираме възможността България да се приобщи към формиращия се неформален 100-милионен блок между Румъния, Полша и Украйна. Трябват ни само добри пътища и премахване на граничните пунктове. Оттам нататък и четирите народа са изключително близки като култура и светоусещане, за съжаление общото впечатлението е, че ние сме най-изостаналите. Добре познатият ми път между Русе и Плевен ме убеждава в това за пореден път.

Стигаме София по светло. От утре всичко продължава по старому. С тържества за първи юни в парка. Между другото, Калин каза, че най-сигурното място за децата при въздушно нападение е в металната вана в банята. Знае го от опит.[513]

[513] ***Източник: Conservative.bg, статия 01.06.2023 г.***
https://conservative.bg/ukraine-trip-3-war-of-drones/

Зам.-министър Емил Мингов: 115 000 младежи ще бъдат включени в заетост и обучения по ПРЧР 2021-2027 г.

Развитието на младите хора, тяхната успешна реализация и обучение от години са в основата на разработваните мерки и политики от Министерството на труда и социалната политика. За да имаме динамична и конкурентна икономика, повече от всякога се нуждаем от уменията и таланта на нашите млади специалисти. Това каза заместник-министърът на труда и социалната политика проф. Емил Мингов при откриването на семинара „Нови тенденции в кариерното консултиране“, организиран от Студентско общество за компютърно изкуство (СОКИ) и Национален ресурсен център за кариерно консултиране и професионално развитие към Национален студентски дом при МОН в партньорство с Междууниверситетски център за развитие на кариерата - УНСС и други кариерни центрове.

Заместник-министър Емил Мингов акцентира върху важността на кариерното консултиране, което трябва да променя формите си и да отговаря на съвременните изисквания за дигитална грамотност. По думите му около 190 000 са младежите, които не учат и не работят, а голяма част от мерките на министерството са насочени именно към активиране на неактивните хора на пазара на труда. В тази връзка той представи изпълняваните от Агенцията по заетостта програми „Младежка заетост“, „Готови за работа“, „Започвам работа“, „Старт на кариерата“, чиято основна цел е да подкрепят младежи до 29-годишна възраст да получат търсените от работодателите знания и умения и да започнат работа. Само по проект „Готови за работа“ до момента са активирани над 40 000 младежи, а близо 2300 са обхванати по проект „Започвам работа“, каза проф. Емил Мингов.

„Подкрепата към младежите е залегнала и като специфичен приоритет в Програмата „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, където се очаква най-малко 115 500 младежи да бъдат включени в различни форми на заетост и обучения за придобиване на ценен опит“, обясни проф. Мингов. Като друг механизъм за обхващане на неактивните младежи той посочи стартиралите 6 клуба за активиране в страната, които за изнесени в квартали с най-голям процент неактивни лица. В тях се предоставя комплексна подкрепа за мотивиране и

включване в пазара на труда, както на младежи, така и на безработни от други възрастови групи.[514]

[514] ***Източник: Mlsp.government.bg, статия 01.06.2023 г.*** ***https://www.mlsp.government.bg/zam-ministr-emil-mingov-115-000-mladezhi-shche-bdat-vklyucheni-v-zaetost-i-obucheniya-po-prchr-2021-2027-g***

90 години от създаването на Академичен хор „Ангел Манолов“

Предаване: Вечната музика [515]

[515] ***Източник: Bnt.bg, видео запис 19.05.2023 г.***
https://bnt.bg/news/90-godini-ot-sazdavaneto-na-akademichen-hor-angel-manolov-318093news.html

Академичен хор „Ангел Манолов“ празнува 90-годишнина

Академичен хор „Ангел Манолов“ с диригент Дарена Попова

Интервю на Ирена Гъделева с диригентката Дарена Попова

На 4 юни в зала „България“ с концерт ще бъде отбелязана 90-годишнината от създаването на Националния студентски дом в София и на Академичния хор „Ангел Манолов“. Негова ръководителка вече 25 години е диригентката Дарена Попова, която също празнува - 40 творчески години, отдадени на хоровата музика.

Концертът е под патронажа на Президента на Република България Румен Радев и е част от афиша на Международния фестивал „Софийски музикални седмици“ 2023.

В програмата ще прозвучат Меса №2 в ми минор за смесен хор и духови инструменти от Антон Брукнер и популярни песни от репертоара на състава. Вход свободен.

Ангел Манолов създава Академичния хор през 1933 г. и е негов ръководител повече от 50 години. През 1993 г. съставът приема неговото име.

Повече подробности за хора и за предстоящия му празничен концерт диригентката Дарена Попова разказа в интервю за предаването „Алегро виваче“ по „Хоризонт“. Чуйте в звуковия файл. [516]

[516] ***Източник: Bnr.bg, аудио запис 02.06.2023 г.***
https://bnr.bg/post/101832634/akademichen-hor-angel-manolov-preznuva-90-godishnina

Зрители предизвикват артисти в импро представлението „Dance Generator“

На 7 и 11 юни от 20 ч. в Национален Студентски Дом ще се играе авторското представление „Dance Generator“. В рамките на събитието зрителите ще имат възможност да предизвикват артистите на сцената с различни „Думи“ за танцова импровизация. Думите ще бъдат изтеглени от специална „Машина-Инсталация“ по избора на зрителите:

Качества на движението (вода, огън…)

Емоции (ядосан, луд, влюбен …)

Персонажи (дракон, паяк, шаман …)

Място на случване (джунгла, ресторант …)

Явления (вихър, гръмотевица …)

Използвани предмети (стол, топка…)

Думите ще се групират в неочаквани комбинации

(Например: електрически октопод, любопитно торнадо в ресторанта …) Получените комбинации са теми за танцова импровизация. Танцьорите ще интерпретират думите, създавайки ТАНЦОВА ИСТОРИЯ на момента!

Организаторите споделят: „Ще дадем свобода на спонтанната реакция и потока на въображението! Ще се хвърляме в неизвестното! Грешките са добре дошли!“

Екип на проекта:

Ирина Стоянова - автор на проекта, хореограф

Христо Желев - музика наживо

Танцьори: Ирина Стоянова, Ян Вассилев, Боряна Дживджанова, Катерина Дукова, Андреа Драгов.

Проектът е част от Резиденция „СтАРТъп“ на Национален Студентски Дом.[517]

[517] ***Източник: Kafene.bg, статия 05.06.2023 г.*** ***https://kafene.bg/%D0%B7%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%B2%D0%B0%D1%82-%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8-%D0%B2-%D0%B8%D0%BC%D0%BF%D1%80%D0%BE***

Националният студентски дом - минало, настояще и бъдеще

2023-та е годината, в която Националният студентски дом отбелязва своята 90 годишнина.

По този повод ще ви разкажем за историята на сградата и някои от трудностите, през които тя преминава от миналото до днес. Последната от тях е голям пожар, който през 2001 г. увреждa значително големите зали. За жалост, не може да се твърди, че 22 години по-късно домът се е съвзел от тази злополука. Единственият по-сериозен ремонт след инцидента на един от покривите на залите, за да се предотвратят течове.

През 2021 г. домът се класира по програма „Културно наследство“ за разработване на проект за реставрация и консервация на сградата. Благодарение на това е извършен цялостен и конструктивен анализ. За всеки интересуващ се, той може да бъде разгледан при запитване в НИНКН. А в тази статия ще обърнем внимание на важните архитектурни особености на сградата и перспективите, които ще се открият пред нея щом състоянието на пространствата се подобри.

Началото на идеята за студентски дом

Годината е 1901-ва и значителна част от студентите са в толкова лошо финансово състояние, че не могат да си позволят своята адекватна прехрана. Техният брой нараства, а битовите условия, в които са принудени да живеят, остават все толкова оскъдни. Тогава се създава първият студентски клуб, който всъщност представлява трапезария за топла храна.

Ако на първо място е трябвало да се покриват битовите нужди на студентите като подслон и храна, то, когато това е изпълнено, следват и духовните нужди, за които е нужна и окуражаваща физическа среда. Стилиян Чилингиров - директорът на Студентския клуб и министърът на просвещението проф. д-р Иван Шишманов внасят първото дарение от 10 000 лв за построяването на първия студентски дом. Събирането на средства за изграждането на дома трае 30 години, а самият строеж още 10.

Локацията като отражение на обществените ценности

Урбанистичният контекст, в който е поставена сградата не може да бъде по-актуален, както тогава, така и сега.Имотът се намира на пл. Народно Събрание като обхваща дъгообразната страна на площада. Контрастът между настояще и бъдеще

няма как да бъде по-конкретен - функцията на Народното събрание, представлявайки настоящето, а студентският дом - бъдещето. Локацията равнопоставя работата в двете институции и отразява факта, че бъдещето се гради чрез образование и стимулираща академична среда. Факт, които настоящите членове на българския парламент са забравили отдавна. Факт, който също е видим, когато обърнем очи към физическото състояние на важни части от сградата днес.

Философия на сградата

Архитектите, натоварени със задачата да подготвят проекта са едни от най-значимите лица в архитектурата по това време - арх. Станчо Белковски и арх. Иван Данчов. И двамата завършили в Берлин имат голям принос за оформянето на модерното движение в България в предвоенния и междувоенния период, а обликът на Студентския дом е характерен пример именно за тази стилистика в архитектурата.

През 1929 г. в България не съществува сграда-аналог със същата функционалност.

Станчо Белковски предприема изследователско пътуване до Германия, където изследва внимателно вече съществуващи примери за студентски домове. В публикация от 1930 г. във вестник „Студентска Борба“ той обяснява, че такова място трябва да отговаря максимално на материалните и в най-широк смисъл на духовните нужди на студентите.

Една година по-късно проектът за сградата е завършен и са положени основите на градежа.

Грубите строителни работи продължават до 1933 г. и още преди те да завършат театрални и музикални състави започват да използват сградата, което по себе си говори за неотложността на съществуването на дома като независима институция за студентската общност.

Контекст и архитектура

Парцелът, на който е построен домът, е изключително нерегулярен като форма и симетричното планиране на пространствата е особено предизвикателство в този случай. Цялостното разпределение на сградата може да се определи като констелация от обеми, като домът има две фасади, една откъм ул. Аксаков и главната, която гледа към площада.

Фасадата откъм пл. Народно събрание е с ясен хоризонтален растер и уплътнява страната на имота, като следва формата на площада. Лентовидни прозорци, типичен модернистичен елемент, обхващат цялата дължината на всеки етаж, освен последния. Там се забелязва обособяването на кула, последвана от отворена тераса. Растерът на фасадното остъкляване също е възприет чрез колоните на типичния за стилистиката открит бетонов навес.

Днес целостта на фасадата трудно се възприема от нивото на минувачите, тъй като голяма част от фронта е закрит от високи дървета. В предпроектното проучванесе отбелязва, че те не са били заложени в плановете на Станчо Белковски и Иван Данчов. Най-добре се забелязват последните етажи, като там ясно се откроява комуникацията във фасадите на дома и жилищната кооперация, слепена с него.

От другата страна е разположена „Къщата на Моллов“ - типичен виенски сецесион. Нейният покрив е разрушен от бомбардировките през Втората световна война като до днес не е реконструиран, което се отразява на хармонията на целия фасаден фронт. Други елементи като рекламни банери и климатични тела по фасадите са били голям проблем през годините, както и до днес, защото унищожават естетическото въздействие и симетрия на архитектурните обеми.

Интериорни особености

Според анализа в предпроектното проучване на арх. студио „Новиза“ ООД има няколко ключови пространства, които представляват най-голям архитектурен интерес. Това са стълбищните тела с прилежащите им фоайета, които се използват за изложби и събития. Прехода между двете се омекотява чрез заобляне на стените към стълбищата, подчертани чрез типичен тръбен парапет. Подовата мозайка се отличава с черно-белия растер като пример за строителния период, контрастирайки с изчистените стени. Особен се открояват и централните колони във фоайетата.

Те са кръгли и се разширяват, сливайки се с тавана и също дефинират централна точка в пространствата. По тях и по стените са разположени гипсови щукатури в стил Арт Нуво. Концервационният проект засяга силно анализа и идентифицирането на оригиналните елементи в пространствата. Предпроектното проучване планира всички стилистични архитектурни похвати за периода да бъдат почистени и върнати в техният оригинален вид, доколкото той може да се

определи. Допълнителни неща като разделителни стени, появили се в последствие във фоайетата ще бъдат премахнати, за да може пространствата да функционират, както са предвидени.

Реставрационният проект е с най-силен фокус върху преустройството на голямата зала, тъй като тя понася най-големи щети от пожара. Предвидено е тя да се превърне в гъвкаво мултифункционално пространство. Отново с респект към оригиналната архитектурата ще се възстановят пострадалите елементи, като окаченият таван и орнаментите на балкона, които отразяват тогавашния момент в архитектурата. А сегашните седалките ще бъдат заменени с телескопична конструкция, която ще позволява пространството да се напасва на съответното събитие.

Ще се случи ли реконструкцията?

Безспорно е минало прекалено много време, в което нужната ремовация на дома не е извършена. Въпреки плачевното състояние на големите зали, в последните години започват да се случват събития и в тях. Проектът за реновация и консервиране на сградата е бил внасян вече двукратно в НИНКН и МК. Всяко внасяне в институция го забавя за определен времеви период, докато съответният орган не се произнесе по неговите характеристики.

В случая на студентския дом този времеви период се равнява на поне 1,5 - 2 години, като това надвишава административно установените срокове за действие многократно. В най-добрия случай изпълнението на проекта ще бъде предвидено в бюджет на МК за 2024-та година. Ако това се случи то ремонтните дейности трябва да приключат 2025 г.

Визуализация на голямата сцена, проектантско студио „Новиза“ ООД, арх Правдомира Алексиева, арх. Георги Цапков

Когато този момент дойде сградата ще може да функционира с обновени инсталации и освежени приветливи пространства.

А укрепването и реставрирането на голямата зала ще дадат перспектива в друг мащаб на дома и на събитията, които ще бъдат възможни там. Цялостно домът разполага с много богата програма от събития и сега, но е факт, че голяма част от обществеността свързва идеята за дома със опожарената зала и неприветливия й вид. Надяваме се когато проектът се изпълни, София ще разполага с едно ново

модерно културно пространство, което обаче носи духа на стремежа към образование от изминалите 90 години до днес.

Източници:

Книга „Домът и Университетът. Споделени истории от Царство България“ - д-р Христиан Даскалов, директор на НСД

Предпроектни проучвания по проект за реконструкция на сградата на НСД - проектантско студио „Новиза“ ООД, арх. Правдомира Алексиева, арх. Георги Цапков

Материалите, относно проекта бяха разгледани по запитване в НИНКН.

Голяма част от информацията достигна до нас с помощта на д-р Христиан Даскалов - директорът на Студентския дом, на когото благодарим сърдечно за отзивчивостта и отделеното време. [518]

[518] ***Източник: Stroiinfo.com, статия 05.06.2023 г.***
https://stroiinfo.com/nacionalniqt-studentski-dom/

Незабравимият маестро Ангел Манолов

Документален филм

Сценарий: Магдалена Манолова

Режисьор: Магдалена Манолова

Оператор: Смилен Савов

Авторът и музикологът Магдалена Манолова представя в книга и във филм именития хоров диригент, педагог и общественик Ангел Манолов.

Във филма за личността и изкуството на Ангел Манолов разказват проф. Емил Янев, Тома Николов- хорист, Дарина Попова - диригент на Академичен хор „Ангел Манолов“, Мая Василева - диригент на Хор „Родина“ и проф. Валентин Бобевски - председател на БХС.[519]

[519] ***Източник: BNT.BG, видео запис 2023 г.***
https://bnt.bg/news/lenti-i-dokumenti-nezabravimiyat-maestro-angel-manolov-318785news.html

24 юни, 20 часа, Национален студентски дом

Завладяващ 360-градусов концерт с младата брас сензация BRASS SQUAD ще постави грандиозния финал на поредицата концептуални музикални събития със „Заслушай се“ на 24 юни в Националния студентски дом в София.

Бандата залага едновременно на сериозната музикална подготовка и работа, както и на доброто настроение и непринудено забавление.

Групата изпълнява авторски произведения, много фънк, поп-музика, саунда на Ню Орлиънс, дори рок и някои популярни балкански парчета. Подбраният репертоар за концерта обещава много танци, настроение и качествена музика.

Концепцията на събитието отново е уникална - между бандата и публиката няма да има граници, тъй като сцената ще бъде разположена в центъра на залата и така присъстващите ще изпитат едно 360-градусово музикално преживяване. За още по-въздействаща атмосфера се включва и визуалният артист Яна Меламед, която е подготвила визуално шоу, което ще бъде прожектирано върху специално проектирана за залата инсталация.

„Подготвяме разнообразна програма, която обхваща няколко музикални стилове: поп, RNB, фънк. Целим да направим разнообразен концерт, за да можем да привлечем повече хора“, разкриха музикантите от BRASS SQAUD.

Предоставяме кратко инфо за този „малък духов оркестър“ както самите те се наричат.

BRASS SQUAD са брас банда, състояща се от бас, барабани и шестима брас музиканти - три тромпета, два тромбона и саксофон. Групата е сформирана през 2020 г. от студенти в Музикалната академия. През 2022 г. момчетата се явяват на кастинг в „България търси талант“, където покоряват както журито, така и цялата публика с неподправената си енергия и впечатляващо шоу, което създават на сцената. Музиката на брас бандата не приема граници и в репертоара им влиза всичко, което ги кара да се чувстват добре и вдъхновява публиката да танцува. „Завладяващи, съвременни и изискани“ - така най-лесно можем да опишем градския саунд, с който те впечатляват.

Локацията - Националният студентски дом на площад „Народно събрание“, е едно от малкото места в столицата, което позволява реализацията на тази идея.

Билети могат да бъдат намерени билети могат да бъдат намерени от epaygo.bg тук

„Ще бъде едно завладяващо всички сетива събитие. Неслучайно избрахме тази концепция, за да сложим подобаващ завършек на проекта и да дадем на цялото преживяване, наречено „Заслушай се“, ширина в 360 градуса“, споделят организаторите от Lampa Collective.

Те организират и завладяващ концерт в Ботаническата градина, който ще се случи няколко дни по-рано, на 15 юни с участието на реге пионерите в България Roots Rocket и Sen I. Освен на музиката, хората ще могат да се насладят на красотата на това прекрасно място.

Чуйте още интересни детайли от разговора в звуковия файл.[520]

[520] ***Източник: BNR.BG, аудио запис 08.06.2023 г.*** ***https://bnr.bg/sofia/post/101835061/zavladavasht-360-gradusov-koncert-s-mladata-bras-senzacia-brass-squad-shte-otbeleji-finala-na-zaslushai-se***

Концерт на 360 градуса с бандата BRASS SQUAD слага финал на поредицата „Заслушай се“

Концертът на BRASS SQUAD ще се състои на 24 юни в Националния студентски дом в София

Извънредна новина

Разберете големите новини в момента, в който се случват - директно в имейла ви.

Завладяващ 360-градусов концерт с младата брас сензация BRASS SQUAD ще постави грандиозния финал на поредицата концептуални музикални събития „Заслушай се“ на 24 юни в Националния студентски дом в София. Началото на концерта е 20:00 ч., а билети могат да бъдат намерени тук и на касите на EasyPay.[521]

[521] ***Източник: Дневник, статия 09.06.2023 г.*** ***https://www.dnevnik.bg/razvlechenie/2023/06/09/4493753_koncert_na_360_gradusa_s_bandata_brass_squad_slaga/***

Dance Generator

Участват: Ирина Стоянова, Катерина Дукова, Ян Василев, Боряна Дживджанова, Таня Рачева, Андреа Драгов

В импровизационното танцово представление публиката е поканена да определи сценичното действие, като зададе на изпълнителите комбинация от следните параметри: качества на движението, емоции, персонажи, място на случване, явления, използвани предмети, скорост на движението на танцьорите. Резултатът оживява пред нас на място.[522]

[522] ***Източник: Програмата.бг, статия Юни 2023 г.***
https://programata.bg/stsena/opera-balet-tants/dance-generator/

360-градусов концерт с BRASS SQUAD слага грандиозен финал на поредицата „Заслушай се“ на 24 юни

Завладяващ 360-градусов концерт с младата брас сензация BRASS SQUAD ще постави грандиозния финал на поредицата концептуални музикални събития „Заслушай се“ на 24 юни в Националния студентски дом в София.

Бандата залага едновременно на сериозната музикална подготовка и работа, както и на доброто настроение и непринудено забавление. Групата изпълнява авторски произведения, много фънк, поп-музика, саунда на Ню Орлиънс, дори рок и някои популярни балкански парчета. Подбраният репертоар за концерта обещава много танци, настроение и качествена музика.

Концепцията на събитието отново е уникална - между бандата и публиката няма да има граници, тъй като сцената ще бъде разположена в центъра на залата и така присъстващите ще изпитат едно 360-градусово музикално преживяване. За още по-въздействаща атмосфера се включва и визуалният артист Яна Меламед, която е подготвила визуално шоу, което ще бъде прожектирано върху специално проектирана за залата инсталация. Локацията - Националният студентски дом на площад „Народно събрание“, е едно от малкото места в столицата, което позволява реализацията на тази идея.

„Ще бъде едно завладяващо всички сетива събитие. Неслучайно избрахме тази концепция, за да сложим подобаващ завършек на проекта и да дадем на цялото преживяване, наречено „Заслушай се“, ширина в 360 градуса“, споделят организаторите от Lampa Collective.

BRASS SQUAD са брас банда, състояща се от бас, барабани и шестима брас музиканти - три тромпета, два тромбона и саксофон. Групата е сформирана през 2020 г. от студенти в Музикалната академия. През 2022 г. момчетата се явяват на кастинг в „България търси талант“, където покоряват както журито, така и цялата публика с неподправената си енергия и впечатляващо шоу, което създават на сцената. Музиката на брас бандата не приема граници и в репертоара им влиза всичко, което ги кара да се чувстват добре и вдъхновява публиката да танцува. Завладяващи, съвременни и изискани - така най-лесно можем да опишем градския саунд, с който те впечатляват.

Проектът „Заслушай се“ е реализиран с финансовата подкрепа на Национален Фонд „Култура“ по Програма за възстановяване и развитие на частни културни организации '22.[523]

[523] ***Източник: Радио1.бг, статия 08.06.2023 г.*** ***https://www.radio1.bg/article/360-gradusov-kontsert-s-brass-squad-slaga-grandiozen-final-na-poreditsata-zaslushai-se-na-24-yuni***

Милионерът Куюмджийски вдъхновява Димитър Димов за романа „Тютюн“

Мария ПЕТКОВА

Един от най-богатите хора в България, чиято собствена история е като истински роман, е Ангел (Анжело) Куюмджийски. Неговият невероятен живот, пълен с приключения, вдъхновява големия ни писател Димитър Димов за романа му „Тютюн“. Главният герой Борис Морев се издига от нулата до върховете и ръководи мощна тютюнева компания, подобно на Куюмджийски. Любовната му история с Ирина в романа също е вдъхновена от живота на мистериозния богаташ, който успява да се сдобие с няколко гражданства, да стане полковник в ЦРУ и същевременно да бъде щедър дарител у нас.

Фактите и легендите за личността на Ангел се преплитат и е трудно да се разделят, защото самият той унищожава всички свои следи и снимки, дори тези от детството си, преди да се изнесе от България окончателно.

Ангел се ражда в Самоков през 1886 г., когато градът процъфтява благодарение на евреите там, каквито са дядо му и баща му Бохор Куюмджи („куюмджия“ на турски е златар). В тогавашния регистър го записват под името челеби Нисим Куюмджийски, а „челеби“ е „звание“ за знатно потекло. Слухове говорят, че всъщност той е осиновено дете, тъй като родителите му, които са българи, умират. Навярно затова, макар да е записан с еврейско име, му викат Ангел, както може би е било рожденото му име. Като момче той продава семки на прочутата Самоковска чаршия до 1909 г. и се сдобива с прякора Семкарчето. Откроява се със своя ум и комбинативност още тогава. Това впечатлява американски мисионери, които поддържат в града Американски колеж, и те подпомагат образованието му. Благодарение на тях той е изпратен да учи в Сорбоната в Париж, където успява да впечатли преподавателите си. Преди да замине за Франция, променя официално името си на Анжело в регистъра на Самоковската община. След като завършва право със златен медал, го канят да остане на работа във френската столица, където той вече си е създал контакти във финансовите среди и е приет за член на еврейската масонска организация „Джойнт“. Той обаче решава да се върне в България. Пристига след Първата световна война заедно със съпругата си - богата белгийка

с аристократичен произход.

Когато през 1918 в София за първи път у нас отваря врати Фондова борса за търговия с ценни книжа и акции, Анжело се включва активно и бързо натрупва големи дялове в успешни български предприятия. През 1920 г. у нас отваря врати Белгийската банка, за която предприемчивият мъж привлича френски капитали. Така три години по-късно банката става Френско-белгийска, а Анжело е неин директор. Той кредитира перспективните български предприятия, сред които са акционерното дружество „Съединени тютюневи фабрики“, фабриката на Беров и Хоринек за вълнен текстил в София, керамичното дружество „Изида“ в Елин Пелин. Самият той често е акционер в предприятията, на които отпуска кредити, и постепенно започва да контролира голяма част от индустрията у нас.

Успява да откупи и дела на белгийците и така банката става Френско-българска. През годините Анжел никога не се изкушава да влезе в политиката, въпреки близките си контакти и с Александър Малинов, и с Никола Мушанов. Това не му е било и нужно, тъй като по негови думи политиците зависели от полиците в банковата му каса. По същата причина той никога не е разследван, макар и вестникарите по онова време да намекват за негови финансови далавери.

Има недоказани предположения, че през 1920 г. финансира Българската комунистическа партия във връзка с атентата в църквата „Св. Крал“ („Света Неделя“) от 16 април 1925 г. Показанията срещу него загадъчно изчезват.

През 1930 банката на Анжело се слива с други две и новата банка я наричат „Съединени български банки“. Четири години по-късно към нея се присъединяват 19 малки и средни банки и тя се преименува на „Български кредит“, с клонове в цялата страна и огромен финансов капитал. Куюмджийски вече е баснословно богат. За това говори и фактът, че в края на 30-те години с фабриканта Асен Николов основават свое параходно дружество

и флотилията им е по-голяма от тази на държавата. Започва да издава и вестник „Отечество“.

По различни съображения през годините Анжело придобива първо испанско, а после и белгийско гражданство, като и в двата случая запазва българското си, въпреки че по онова време това е невъзможно. С различни машинации обаче той успява да пребори дори международните спогодби.

Куюмджийски се изявява и като щедър благодетел. Той дарява огромна сума на еврейското настоятелство в Самоков и още по-голяма на местната гимназия,

поддържана от американските мисионери. Пред директора и учителите на гимназията държи реч, в която казва, че на България й трябват много добре подготвени учители. След 1944 г. комунистите взимат сградата на гимназията, която подготвя педагогически кадри. Получава се обаче официално писмо от американското посолство, в което се казва, че гимназията е собственост на американската мисия и на много известен човек в САЩ - Анжело Куюмджийски. Благодарение на това тя запазва статута си на Педагогическа гимназия „К. Фотинов“.

На 13 юли 1937 г. Куюмджийски дава 7 млн. лв. за учредяване на Фондация за подпомагане на бедни студенти в София. Желанието му е всяка година с 30% от приходите да се изпращат на специализация и да се издържат двама бедни студенти, които са завършили с най-висок успех образованието си. Останалите 70% пък са за изхранване на бедни студенти в трапезарията на Студентския дом в София. Отделно дарява сгради на общините в Самоков, Елин Пелин и София, а в спомените си известният Ванче Михайлов пише, че Анжело Куюмджийски години наред издържа ВМРО.

В навечерието на Втората световна война Анжело Куюмджийски решава, че е време да слезе от сцената, и „изчезва“ от България - според някои в 1939, според други - в 1940, а според трети - чак в 1941. Преди да замине, унищожава всички следи, а после си прави пластична операция. Първо е за кратко в Париж, после се установява в Ню Йорк. Получава гражданство там, а през 1943 го произвеждат в чин полковник от американското разузнаване, за което причината остава неясна. Факт е обаче, че когато в разгара на Втората световна война Сталин, Рузвелт и Чърчил отиват в Техеран, за да обсъдят изключително важни въпроси като следвоенното развитие на Европа и света, в състава на американската делегация е и полковник Анжело Куюмджийски.

Няколко пъти той идва под прикритие у нас, за да се среща с влиятелни финансисти и политици, както и със самия цар Борис, когото съветва да скъса с Германия. „Винаги съм се старал да помагам на България, но нашите политици са цървули и затова нищо не става…“, казвал Анжело навремето.

През 1953 г. в България се разнася мълвата, че той е починал в САЩ. Според наши сънародници в Щатите обаче той умира в Ню Йорк 15 години по-късно. Трети

твърдят, че си отива от този свят чак в средата на 70-те. Никой не търси имотите му, които остават в България, защото няма наследници.

Димитър Димов научава неговата невероятна история, докато живее в Самоков. Там му разказват и че в България Анжело се влюбва в лекарка от Самоков на име Ирина. Двамата правят срещите си в построена от него вила в Боровец, която той й прехвърля. Вилата съществува и до днес, а Ирина продължава да живее в романа на големия ни писател.[524]

[524] ***Източник: Филтър, статия 26.05.2023 г.*** ***https://filternews.bg/%D0%BC%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%80%D1%8A%D1%82-%D0%BA%D1%83%D1%8E%D0%BC%D0%B4%D0%B6%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%B2%D0%B4%D1%8A%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D1%8F%D0%B2%D0%B0-%D0%B4/***

Излитащите да се отправят към изложбата „Полетът - портрети за слушане“

„Полетът - портрети за слушане“ представя вдъхновяващите истории на петима души, преодолели различни житейски предизвикателства и намерили в себе си силата и способността да се издигнат над тях. Това казват авторите на изложбата, вдъхновена от повестта-басня на Ричард Бах „Джонатан Ливингстън Чайката“.

Като чуят за това, размишлява Джонатан Чайката за ятото си, „те ще полудеят от радост. Колко повече неща изпълваха вече живота! Вместо да сновем тъпо напред-назад край рибарските лодки, сега животът придобива смисъл! Ще се издигнем над невежеството, ще открием себе си като достойни, интелигентни и способни същества! Ние можем да бъдем свободни! Можем да се научим да летим!“, пише потомъкът на композиторската фамилия Бах, който освен писател е и пилот.

„Полетът - портрети за слушане“ е втората колаборация на артистите Инна Павлова, Мира Владимирова-Йондър, Иво Недялков и Атанас Севов, след като през 2022 г. заедно с Искра Йорданова представиха интерактивното сетивно пътешествие „Инсталация на забравата“. Настоящият им проект изследва основните теми, застъпени в „Джонатан Ливингстън Чайката“ - пътят на различния и стремежът към себепознание и развитие, въпреки трудностите.

Изложбата споделя историите на петима души, които се справят с различни житейски и здравословни препятствия. Всеки разказ е уникален, но участниците в проекта са обединени от смелостта да се справят със затрудненията и да търсят път към светлината. Авторите ги наричат „летящи хора“, защото олицетворяват силата и стремежа да разперим крила и да полетим отвъд пречките.

„Ти ще започнеш да докосваш небето, Джонатан, в мига, в който се докоснеш до съвършената скорост. И това не означава да летиш с хиляди километри в час или с милиони, или със скоростта на светлината. Защото всяко число е граница, а съвършенството няма граници“, пише в повестта, където съвършената скорост е дефинирана - „означава, че си там“.

Откриването на изложбата е в Националния студентски дом на пл. „Народно събрание“ 10, а четиримата артисти казват, че с нея изследват възможните пътища за вдъхновение през споделяне на личното преживяване и опит между хората.

За да потвърдят емпирично, те разкриват и повече за себе си: Мира Владимирова-Йондър завършва литература, театър и актьорско майсторство във Великобритания, а откакто се завръща в България през 2021 г. е артист на свободна практика и координатор на артистични и социални проекти. Иво Недялков изучава фотография и завършва операторско майсторство. Участвал е в многобройни социални проекти и свързани с визуални изкуства. Вдъхновява се от всичко, което носи енергията на живота - светлини, сенки, силуети, отражения, хора - познати и непознати.

Атанас Севов работи в сферата на телекомуникациите, свири на диджериду и флейта, композира музика. Той съчетава творческа и инженерна мисъл и се грижи за техническото реализиране на идеите в екипа. Инна Павлова е художник-илюстратор. Работила е в областта на театралния плакат и печатните издания, пише и илюстрира книги за деца. В момента интересът ѝ е насочен към арт терапията и изследването на човека и душата през изкуството. За БТА тя каза, че участието ѝ в създаването на „Полетът - портрети за слушане“ е част от нова посока в творческия процес: „Преди работите ми носеха удовлетворение, само че процесът си беше много личен, затворен. Сега творческите проекти, които са за хората, насочени към това да ги вдъхновят и да отворят сърцата им към нов поглед към живота, ми носят много по-дълбок смисъл.“ Тя благодари на Мира Владимирова-Йондър за поканата да се присъедини към проекта и добави, че помежду им, в екипа „като артисти и човеци, съществува една особена симбиоза и, въпреки житейските процеси, през които преминава всеки от нас, тази симбиоза някак допринася за това да осъществим нещата, които сме си възнамерили.“

„Полетът - портрети за слушане“ се реализира с подкрепата на Националния студентски дом и Фондация „Лъчезар Цоцорков“. Откриването е на 19 юни от 18:00 ч. на пл. „Народно събрание“ 10, балкон, етаж 2. Следващи дати: 20 - 24 юни, 16:00 - 20:00 ч.

Росица Илиева[525]

[525] ***Източник: БТА, статия 18.06.2023 г.*** ***https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/national-news/476048-izlitashtite-da-se-otpravyat-kam-izlozhbata-poletat-portreti-za-slushane-***

Портрети за слушане - вдъхновяващи истории

„Полетът - портрети за слушане“ са вдъхновяващите истории на петима души, преодолели различни житейски предизвикателства и намерили сила и способности да се издигнат над тях. Проектът е вдъхновен от повестта-басня на Ричард Бах „Джонатан Ливингстън Чайката“ и се осъществява с подкрепата на Националния студентски дом и Фондация „Лъчезар Цоцорков“. Участници са Мира Владимирова-Йондър, Иво Недялков, Инна Павлова и Атанас Севов.

На 19 юни от 18 ч. в Националния студентски дом при вход свободен е откриването на проекта „Полетът - портрети за слушане“.

За вдъхновението, крилете, силата и за портретите за слушане Мира Владимирова-Йондър, завършила литература, театър и актьорски майсторство във Великобритания, и Инна Павлова - художник илюстратор, разказват повече в рубриката „Разговорът“ на „Нашият ден“:

„Тези истории и хора ни вдъхновиха лично и оттам всъщност дойде и желанието това да достигне до повече хора. - казва Мира Владимирова.

Нашата идея беше да представим едни хора, които са преживели някакви събития, които са ги трансформирали завинаги, или хора, родени с определени увреждания, и въпреки трудностите, които са цял живот с тях, са намерили силата в себе си да продължат напред по един нов начин - по-силни. - споделя Инна Павлова.

Много ни се иска през този проект да вдъхновим хората да потърсят силата в себе си и да погледнат на живота по един по-мотивиран начин.“

Чуйте целия разговор от звуковия файл.[526]

[526] ***Източник: БНР, Христо Ботев, аудио запис 19.06.2023 г.***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101839824/poletat-portreti-za-slushane

„Нека да е лято“ - първият национален фестивал на хоровете в Бургас

Първият национален хоров фестивал за смесени и еднородни хорове „Нека да е лято…“ ще зарадва бургазлии и гости в двата дни, на 30-ти юни и 1-ви юли. Този първи по рода си фестивал в Бургас ще обогати културния афиш с творчески обмен между хорове от различни области и ще бъде форум на нови авторски творби от български композитори, посветени на тема „Нека да е лято…“

Инициативата е на НЧ „Фар 1946“ - Бургас и се реализира с партньорството и финансовата подкрепа на Община Бургас по фонд „Култура“.

В рамките на двата фестивални дни бургаската публика и гостите на града ще се насладят на два концерта - в Културен дом НХК, зала „Тончо Русев“ /30 юни от 18 часа/ и в КЦ „Морско казино“, Открита сцена „Охлюва“ /01 юли от 19 часа/.

Хоровите състави, които ще представят Бургас, са ВФ „Морски песъчинки“, ВА „Фортисимо“, Смесен хор „Родна песен“ с диригент Милена Добрева; Детски хор „Милка Стоева“ с диригент Светла Стоева; Вокална група „Миз Україні“ към Сдружение „Диаспора Украйна“ с диригент Анатолий Демянчук; Женски хор „Ангира“ с диригент Александър Перпериев към НЧ „Фар 1946“.

Хорови изпълнители от страната са Вокален ансамбъл „ОРФЕЙ +“ град Хасково с диригент Елена Цветкова и Академичен хор „Ангел Манолов“ при Национален студентски дом - София с диригент Дарена Попова.

Хоровото изкуство в България възниква през късния период на Българското Възраждане и претърпява сериозно развитие, като съответства на различните етапи в утвърждаването на националната ни музикална култура. В наши дни традицията продължава и в страната пеят и творят над сто хорови състава. В Бургас хоровото изкуство има значими представители, удостоени с безброй награди в национални и международни изяви.[527]

[527] ***Източник: БНР, Бургас, статия 19.06.2023 г.***
https://bnr.bg/burgas/post/101839967/neka-da-e-lato-parviat-nacionalen-festival-na-horovete-v-burgas

ПРЕМИЕРАТА НА ДОКУМЕНТАЛНИЯ ФИЛМ „БУНЯ“
ПРЕМИЕРА НА ДОКУМЕНТАЛЕН ФИЛМ ЗА БЯГАЩИТЕ ОТ ВОЙНАТА УКРАИНСКИ ЖЕНИ И ДЕЦА.

Национален студентски дом

Online stream и дискусия на живо

Организатори: департамент „Театър“, Университетски театър

Театър - Студио Персона

Водещи:

доц. д-р Антоанета Петрова и Кристиян Илиев

Проект „Бягащи от войната“ и премиерата на документалния филм „БУНЯ“ на 20.06.2023.г. - Световният ден на бежанците от 19.30 в НСД - Национален студентски дом.

„БУНЯ“ е документален филм за личните истории на бягащите от войната украински жени и деца (настанени в Дом 2-Пловдив и почивните бази в Слънчев бряг и Златни пясъци), интервюирани от Кристина (студент в НБУ), която е притеснена от факта, че от няколко дни няма връзка с баба си (Буня - умалително на бабушка), която живее в ежедневно обстрелвания от руските войски Херсон.

Режисьор: Галя Тодорова

Оператори: Галя Тодорова и Христо Симеонов

Монтаж: Галя Тодорова

Идея: Антоанета Петрова, Галя Тодорова, Христо Симеонов

Преводач от руски и украински език: Кристина Каляка

Плакат: Галя Тодорова, Христо Симеонов

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“/ National Culture Fund, Bulgaria по програма „Програма за възстановяване и развитие на частни културни организации“ и Театър - Студио Персона в партньорство с Нов български университет, Национален студентски дом, Анна Благоева и STREAMER.BG

„Бягащи от войната“ и филмът „Буня“ е авторски проект на Галя Тодорова, Кристина Каляка, Христо Симеонов, Евелин Парасков, Ели Кирилова, Милена Найденова, Ася Иванова, Кристиян Илиев, Калин Христов, Антоанета Петрова

Специални благодарности на нашите украински приятели настанени в Белодробната болница в Пловдив - Дом 2, Почивна база „Слънчев бряг“ - Министерски съвет, Сий Грейс & Камелот Резиденс ПВЦ „Железничар“, в комплекс Златни пясъци, както и на доброволците Наталка Елис и Ваня Добрева и Астериск Студио - TDB PLAY.[528]

[528] ***Източник: НБУ, статия 20.06.2023 г.***
https://news.nbu.bg/bg/events/premierata-na-dokumentalniq-film-bunq!70929

Изложба на незрящи показва, че винаги можем да намерим начин

Историите, представени в „Полетът - портрети за слушане“, са изключително вдъхновяващи и мотивиращи. Това каза Инна Павлова от екипа на проекта в предаването „Човекът на фокус“ на Радио „Фокус“.

Вдъхновението е в основата на идеята за създаването на проекта, посочи тя. „Всеки от нас като човек минава през най-различни житейски предизвикателства, през моменти, в които имаш чувството, че просто не можеш да продължиш напред. Затова много ни вдъхнови тази идея и решихме да потърсим хора, които могат да покажат през личното си преживяване и личния си житейски опит, че това не е така и че винаги можем да намерим начин, стига да искаме, да се свържем с тази сила в себе си не просто да продължим напред, а да бъдем по-добри“, каза Инна Павлова.

Една от историите е на Николай Примов - художник на стъклописи, председател на Сдружение на творците с увреждания в България. Той разказа, че желанието да твори го е спасило в тежък момент след катастрофа, когато почти губи зрението си. „Мислех, че светът въобще вече няма да съществува, но нещо ме сръчка и започнах на бързи обороти да се занимавам със страшно много неща - със стъклопис, създадохме единствената в Европа агенция за кастинг на хора с увреждания; обучихме съвместно с Американското посолство 20 тотално незрящи в сетивна фотография“, изброи той.

Изложбата може да бъде видяна всеки ден от 19 до 24 юни от 14.00 до 20.00 часа в Национален студентски дом.[529]

---

[529] ***Източник: Радио Фокус, аудио запис 21.06.2023 г.*** ***https://www.focus-news.net/novini/Bylgaria/Izlozhba-na-nezryashti-pokazva-che-vinagi-mozhem-da-namerim-nachin-1723886***

Какво е мнението ви за въздействието на Ковид-19 върху различни перспективи?

Фондация за предприемачество, култура и образование отваря дискусия за основните ни права и се допитва до Вас за мнението Ви по въпроси, изведени като приоритетни от над 300 анкетни проучвания в 9 европейски страни.

Заповядайте на 29 юни (четвъртък) в Национален студентски дом и вземете активно участие в дебати за въздействието на Ковид-19 върху различни демократични перспективи. Регистрирайте се от линковете по-долу.

Отправяме към Вас два въпроса:

29 юни 2023 г., 17:00 - 18:30 ч.

Как Ковид-19 се отрази на упражняването на основните ни права?

29 юни 2023 г., 18:30 - 20:00 ч.

Как Ковид-19 се отрази на баланса между работата и личния живот на жените?

По всяка от темите са изведени въпроси на база предходни изследвания по проекта HEARD, които ще бъдат обсъдени от експерти и български граждани. Информация за експертите ще споделим допълнително с регистриралите се за гражданските дебати.

Очакваме Ви в Национален студентски дом на пл. „Народно събрание“ № 10, ет. 5, конферентна зала № 504.

Гражданските дебати са част от международния проект HEARD, финансиран от Европейската Комисия по Програма CERV.[530]

[530] ***Източник: Ngobg, статия 15.06.2023 г.***
https://www.ngobg.info/bg/news/128665-%D0%BA%D0%B0%D0%BA%D0%B2%D0%BE-%D0%B5-%D0%BC%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5%D1%82%D0%BE-%D0%B2%D0%B8-%D0%B7%D0%B0-%D0%B2%D1%8A%D0%B7%D0%B4%D0%B5%D0%B9%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B8%D0%B5%D1%82%D0%BE-%D0%BD%D0%B0-%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B4-19-%D0%B2%D1%8A%D1%80%D1%85%D1%83-%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BB%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8.html

„ДЕТСКИ ЛИНЕЙКИ СЕГА“ - КАУЗА ЗА БЪЛГАРСКИТЕ ДЕЦА

От няколко години каузата „Детски линейки сега“ си е поставила за цел да привлече държавното управление към идеята да бъдат закупени специализирани детски линейки, за да се подобри качеството на спешната медицинска помощ за най-малките и най-беззащитните граждани на страната.

До ден днешен Дончо Златев, инициатор на тази кампания, умолява, увещава и обяснява нуждата от това на всеки един министър на здравеопаването, но безрезултатно.

Проблемът остава нерешен при министрите Кирил Ананиев, проф. Костадин Ангелов, а ангажирането на министър Асена Сербезова със случая става безпредметно, тъй като правителството, в което тя участва, е свалено от от власт.

Стойността на подобен тип специализирана детска линейка е около 200 000 лв. Линейката е оборудвана с високотехнологичен транспортен кувьоз за неонатални пациенти, монтиран на специализирана самоносеща се носилка. Кувьозът притежава вграден мониторинг на кислородната концентрация, вградена пулсова оксиметрия и електрически акумулаторен модул, гарантиращ висока автономност на апарата. В специално помещение на кувьоза е инсталирана преносима кислородна бутилка с редуцир-вентил с двойно предназначение, чрез който може или да се подава сгъстен кислород към транспортен респиратор или да се осъществява кислородна терапия с регулируем поток чрез директно администриране на кислород в пациентният отсек на кувьоза. В оборудването е включена и втора многофункционална носилка, която е предназначена за педиатрични пациенти и е окомплектована с комфортен хигиеничен матрак и предпазни колани. За подпомагане на манипулациите, носилките се фиксират върху механична основа, с възможност за контрол на позицията в три посоки. Целият комплект носилки и основа е сертифициран за динамично натоварване 10G и позволява само за минута линейката да се модифицира от неонатална в педиатрична линейка, както и обратно

През тази седмица Дончо Златев изпрати открито писмо до проф. Хинок Хинков, четвърти поред редовен здравен министър, с искане държавата да се намеси и да помогне на децата в нужда.

Различното е това, че под писмото са се подписали:

Магърдич Халваджиян, телевизионен продуцент

Стилиян Петров, футболна легенда

Анна Цолова, преподавател по публична реч и журналист

Екатерина Дафовска, олимпийски шампион

Теодосий Теодосиев, учител

Проф. д-р Йонко Мермерски, учен

Полк. Невяна Митева, офицер

Надежда Нейнски, дипломат

Ивайло Славов, сериен предприемач

Димитър Нойков, директор за България на световна масмедийна и развлекателна компания

Валя Червеняшка, медицинска сестра

Доц. д-р Наталия Киселова, конституционалист

Румен Гълъбинов, финансист

Петър Славов, адвокат

Венци Мицов, музикант и общественик

Доц. д-р Гергана Начева, учен

Валентина Вълкова, шеф-готвач

Гл. ас. д-р Иван Неделчев, преподавател и здравен консултант

Димитър Калайджиев, предприемач Недвижими имоти

Рафи Бохосян, музикант

Христиан Даскалов, директор на Национален студентски дом

Пенчо Кехаяминчев, мениджър Бизнес развитие

Емил Соколов, д-р по история и преподавател „ДЕТСКИ ЛИНЕЙКИ СЕГА“ - КАУЗА ЗА БЪЛГАРСКИТЕ ДЕЦА[531]

[531] ***Източник: Бургаски репортер, статия 20.06.2023 г.*** ***https://burgas-reporter.com/articles/42825***

Платформа Digitalartculture - твоят съвременен АРТхъб - резултати от първи етап на реализация

Представяне на 23 юни от 19:00 часа в Национален студентски дом

Вселената е необятна,

Поезията лична,

А филмът вечен... като изкуството.

Тези три основни прийома са водещият лайтмотив на целия екип на дигитална платформа digitalartculture.com., изграден изцяло от възпитаници на НБУ. Те раждат заедност. Тя, от своя страна, води до по-голяма иновация - създаването на първия АРТхъб от млади творци за дебютанти, студенти или просто любители в изкуството.

Основната ни цел е създаване на дигитална платформа, която да се превърне в генератор на идеи и възможности за промоция, пазарна реализация и подкрепа на творчески продукти на млади артисти от всички аудио-визуални жанрове. Платформа „Digitalartculture“ съдържа три основни категории с уникално авторско аудио-визуално съдържание:

1. Digital poetry - изцяло социално ангажирана категория, която ще представя къси филмчета, основани на поетични стихове от неизвестни млади автори. Тази категория е изцяло насочена към ученици в риск, със специални потребности, младежи, така че да популяризира културата и нейните иновации сред новите генерации и да прави мост мрежду култура и образование.

2. Digital shorts - която включва различен вид кратки форми (от промо видеа, късометражни филми, трейлъри на книги, трейлъри на спектакли и др.).

3. Services - която ще представлява заснети и платени обучения за различен род функции и работни позиции в киноиндустрията.

В началото на 2023 г. нашата кауза беше избрана във финалните 5 проекта за финансиране от Фондация „Лъчезар Цоцорков“, по Резидентска програма за културни иновации „StART-up“, в партньорство с Национален студентски дом.

Пет месеца по-късно ви каним официално на завършващото събитие от развитието на Етап 1 от нашата дигитална иновация.

Какво да очаквате:

* кратко представяне на резултатите ни, както и на пътя, който извървяхме дотук в последните 3 години;

* нови технически функционалности, които екипът ни подготви за Вас;

* видео презентиране на социално ангажираните ни събития, които реализирахме, в партньорство с две училища в България и две читалища от малки населени места;

* нашата Премиерна поетична изненада за всички гости - най-новият ни поетичен къс филм „Фюжън“.

Очакваме ви!

Автор: Християна Стоименова[532]

[532] ***Източник: Културни новини, статия 16.06.2023 г.*** ***https://kulturni-novini.info/sections/6/news/37167-platforma-digitalartculture-tvoyat-savremenen-arthab-rezultati-ot-parvi-etap-na-realizatsiya***

Концерт на 360 градуса с BRASS SQUAD слага финал на поредицата „Заслушай се“ в София

Завладяващ 360-градусов концерт с младата брас сензация BRASS SQUAD ще постави грандиозния финал на поредицата концептуални музикални събития „Заслушай се“. Събитието ще се състои днес - 24 юни, от 20:00 ч. в Националния студентски дом в София.

Бандата залага едновременно на сериозната музикална подготовка и работа, както и на доброто настроение и непринудено забавление. Групата изпълнява авторски произведения, много фънк, поп-музика, саунда на Ню Орлиънс, дори рок и някои популярни балкански парчета. Подбраният репертоар за концерта обещава много танци, настроение и качествена музика.

Концепцията на събитието отново е много оригинална - между бандата и публиката няма да има граници, тъй като сцената ще бъде разположена в центъра на залата и така присъстващите ще изпитат едно 360-градусово музикално преживяване. За още по-въздействаща атмосфера се включва и визуалният артист Яна Меламед. Тя е подготвила визуално шоу, което ще бъде прожектирано върху специално проектирана за залата инсталация. Локацията - Националният студентски дом на площад „Народно събрание“, е едно от малкото места в столицата, което позволява реализацията на тази идея. „Ще бъде едно завладяващо всички сетива събитие. Неслучайно избрахме тази концепция, за да сложим подобаващ завършек на проекта и да дадем на цялото преживяване, наречено „Заслушай се“, ширина в 360 градуса“, споделят организаторите от Lampa Collective.

BRASS SQUAD са брас банда, състояща се от бас, барабани и шестима брас музиканти - три тромпета, два тромбона и саксофон. Групата е сформирана през 2020 г. от студенти в Музикалната академия. През 2022 г. момчетата се явяват на кастинг в „България търси талант“, където покоряват както журито, така и цялата публика с неподправената си енергия и впечатляващо шоу, което създават на сцената. Музиката на брас бандата не приема граници и в репертоара им влиза всичко, което ги кара да се чувстват добре и вдъхновява публиката да танцува. Завладяващи, съвременни и изискани - така най-лесно можем да опишем градския саунд, с който те впечатляват.

BRASS SQUAD са: Кристиан „PAPAYAMAN“ Кръстев-саксофон Иван „Бат Ваньо“ Петков, Ивайло Благоев, Валентин Атанасов - тромпет Георги Ангелов, Мартин Йотов - тромбон Самуил „SamiBass“ Даскалов - бас китара Ивайло Манев – барабани.[533]

[533] ***Източник: Столица.бг, статия 24.06.2023 г.*** ***https://stolica.bg/kultura/kontsert-na-360-gradusa-s-BRASS-SQUAD-slaga-final-na-poreditsata-zaslushai-se-v-sofiya***

Концерт на 360 градуса „Заслушай се“ в музиката на Brass Squad днес от 20 ч. в Национален студентски дом

С концерти в различен формат целта на организаторите е музиката да се възприема с всички сетива

Светослав Николов

Поредицата концерти на 360 градуса „Заслушай се“ продължава с изпълнения на Brass Squad на 24 юни от 20 ч. в Национален студентски дом. Организатор е Lampa Collective. Проектът е създаден с подкрепата на Национален фонд „Култура“. „Заради това финансиране имаме възможност да експериментираме, да правим различни неща и да разнообразяваме културния афиш.“ - посочва Никул Георгиев от екипа на организаторите. Проектът започва с концерт на свещи на Св. Валентин, имаше събитие в Столична библиотека, в кино, както и концерт на слушалки. Последното събитие ще е с реге музика на 6 юли в Ботаническата градина.

„Целта е музиката да се възприема с всички сетива.“ - казва Никул Георгиев. Днес ще има специално добавена визуална среда, изработена от Яна Меламед. А за музикантите ще бъде предизвикателство така да бъдат на сцената в центъра на залата, че да могат да бъдат гледани отвсякъде. Това ще се отрази на комуникацията между музикантите и между тях и публиката. „Мислим да я няма бариерата между изпълнителите и публиката, тя да усети още повече нашата енергия и енергията на музиката да стане тяхна.“ - казва Иван Петков от Brass Squad. Групата е заложила на авторски репертоар, на любими песни от 90-те до днес, на фънки усещането, ще има и диско музика за повече енергия и танци.[534]

[534] ***Източник: Радио Jazzfm.bg, аудио запис 24.06.2023 г.*** ***https://jazzfm.bg/novini/koncert-na-360-gradusa-zaslushaj-se-v-muzikata-na-brass-squad-dnes-ot-20-ch-v-nacionalen-studentski-dom.html#***

Понеделник, 26 юни

Избрано от програмата

от 0.15 до 0.30 часа

Радиоколекция

„Железният светилник“ от Димитър Талев - 61 част

от 0.30 до 3.00 часа

Джаз плюс Дуенде

водещ: Людмил Фотев

Продължаваме разговорите си с участници в поредното издание на Фламенко Енье. Ред е на Хосе де лос Камаронес. Слушаме историята му - разказана и изпята.

Документални записи от фестивала „Джаз под ябълковите дървета“ 2023 - Силвен Рифле с проекта, посветен на Стен Гец.

След Стен Гец, още половин час боса-нова с подбрани знакови творби на Ащруд Жилберто.

Още един прекрасен вокал, свързан с Бразилия - Мелъди Гардо с пианиста Филип Баден Пауъл в разработки със струнен квартет на последните им „Парижки сесии“.

от 3.00 до 5.00 часа

Еврокласик ноктюрно

Записи от международния музикален радиообмен

от 5.00 до 5.30 часа

Музика на народите

Традиционна музика от Италия.

от 5.30 до 6.00 часа

Българска народна музика

Изпълнения на ОНМ на БНР, Петър Миланов, Татяна Скечелиева, Венцислав Пенев, Пепа Гривова и други.

от 6.07 до 6.50 часа

Музика за събуждане

Концерт

от 6.50 до 7.00 часа

Ранобудно петленце

„Огледалата на небесните феи“, по китайски мит.

от 7.20 до 8.00 часа

Детското.БНР

„Вълшебното камъче“ от Мария Георгиева, по африканска народна приказка - 1 част

от 8.06 до 11.00 часа

Нашият ден

водещи: Милена Воденичарова, Мария Мира Христова

• Епизоди от живота на Краля на рока Елвис Пресли, който изнася в Индианаполис на 26 юни 1977 година последния си концерт.

• Темата на деня: В Международния ден за борба с употребата и нелегалния трафик на наркотици: Какво показва европейският доклад за наркотиците на Европейския център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите; Какво е положението за употребата и разпространението на наркотици в България и как се осъществява превенция в училищата - разговор с Юлиян Караджов - биохимик и експерт по наркотични вещества и Росица Станулова - психолог в Превантивно-информационния център по проблемите на наркоманиите в София.

• Темите на деня: Какви са предизвикателствата пред младежката секция към Дружеството за ООН в България - разговор с Божидар Александров - член на дружеството по повод 78 години от учредяването на ООН.

• Разговорът: Крие ли още тайни човешкият геном, заложници ли сме на гените си и какво представлява европейският проект „1+ милиона европейски генома“, в който участва и България - разговор с молекулярния биолог доц. д-р Милена Георгиева

• Подкаст: Евранет плюс

• Terra Култура: Акценти от изминалата седмица.

• Културен код:

- Музей-подводница „Слава“ и тайните на белославското стъкло - един разказ от история и съвременни послания от брега на Белославското езеро с Данко Калчев.

- Културно наследство и човешки цивилизации - какво остава след хората и как го селектираме? - с журналиста, пътешественик и философ Георги Христов (Муру Хорхе) след поредните посетени дестинации в околосветския му маршрут.

от 11.00 до 12.00 часа

Музика до обед - Жълтата подводница

водещ: Цвети Бахариева

• Нови продукции: „Symphonic Stories“ на нидерландската певица и авторка Фей Клаасен. Продукцията е записана с 27-членния датски оркестър Residence Orchestra Рок акцент с албума „Bridges“ на китариста и певец Стив Лукатър.

• Нови записи на Кърт Елинг, Самара Джой, Кори Хенри и др.

от 12.20 до 14.00 часа

Артефир

водещ: Ангелина Грозева

• Стартира второто издание на студентския театрален фестивал „Сцена от края на града“. Разговор с директорката на фестивала Станислава Жипонова.

• Започва Фестивал на изкуствата „Арт идея - алея“ в Пазарджик. Разговор с арт директора Инна Церовска.

• Премиера на „Музей на разбитите сърца“ в Национален студентски дом. Разговор с режисьора Денис Николов.

• Премиера на книгата „Пепел, рози и метаморфози“ на Велика Ком. Разговор с авторката.

• Изложбата „Обществен мащаб. Частен размер“ на Лъчезар Бояджиев. Разговор с куратор на проекта Аксиния Пейчева.

• Новата книга „Публична комуникации и медиаморфози“ на проф. Любомир Стойков. Разговор с автора.

от 14.00 до 15.00 часа

Класично и романтично - Българските изпълнители

водещ: Мария Вълчанова

Среща с китариста Росен Балкански

от 15.10 до 16.30 часа

„1001 защо - Ефир знание“: Познати и непознати

водещ: Цвета Николова

• Приятелството - смисъл и спасение II

Как разговарят младежите и възрастните за Холокоста днес; как и с какво политици, писатели и граждански активисти могат да помогнат на младите хора да

изградят правилен модел на поведение и ориентиране в разнопосочната информация за Холокоста, за да не се повтаря той никога вече.

Специално за програма „Христо Ботев“ интервю дадоха вицепрезидентът Илияна Йотова; поетът Недялко Йорданов; Виктор Меламед от Американския еврейски комитет; писателите Румен Леонидов и Кристофър Бъкстън; а също и младежи - участници във фестивала „Приятелството - смисъл и спасение“, организиран от Центъра за еврейско-българско сътрудничество АЛЕФ.

На живо в предаването: писателката Мария Касимова - Моасе и Ана Мария Борисова, която беше отличена и от БНР за отлично представяне в Международния литературен конкурс „Който спаси един човешки живот, спасява цяла вселена“ - част от програмата на фестивала.

от 16.30 до 17.00 часа

„1001 защо - Ефир знание“: Радиоенциклопедия

водещ: Николета Атанасова

Цикълът „Изгубените градове“ разказва за изчезнали цивилизации, живели 4000 години преди новата ера.

Епизод 4 „Харапа - Пепеляшката на древния свят“ се докосва до Храпската цивилизация 4000 години пр.н.е. и „смайващите им инженерни умения“, с които строят канализация, фонтани и басейни в градовете си. За търговията им с Месопотамия, за малките шарени мъниста, фината коприна, странните неразгадаеми „печати“ на глинени плочки и кравата, която тогава не е била свещена - за всичко това и много повече разказваме в този епизод със събеседниците: д-р Николай Янков, катедра „Класически Изток“, специалност „Индология“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и проф. Мария Китова-Василева, лингвист и автор на книгата „Езиците и писмеността на древните цивилизации“.

от 17.00 до 18.00 часа

Какво се случва

водещ: Мариана Ганчева

Комуникации и манипулации - разговор с организационния психолог Слави Стоев, проф. Десислава Бошнакова, преподавател по ПР в НБУ и Кристина Деспотова, журналист и изследовател на техниките за прокарване на влияние през социалните мрежи.

от 18.30 до 19.00 часа

Жива вода - Фолклорни новини

водещ: Магдалена Маданска

• Нина Асенова дава подробности за фолклорния събор „Петровска китка“.

• Доц. д-р Данка Цветкова отправя покана за концерта „Фолклорни вдъхновения“.

от 19.00 до 21.30 часа

Музикалните вечери

водещ: Валерия Христова

Директно от ММФ „Варненско лято“, Градска художествена галерия „Борис Георгиев“, Концерт на Дмитрий Ситковецки (цигулка), Андрей Гридчук (виола) и Лиляна Кехайова (виолончело).

В програмата: Йохан Себастиан Бах - Голдберг вариации

от 21.30 до 23.00 часа

Аларма

водещ: Милена Воденичарова

• За темите и проектите, разработени в петото издание на Тийноватор, провело се този път под надслов „Битката на успелите“ - разговор с някои от менторите и участниците в отборните състезания

• А сега внимавайте

от 23.00 до 24.00 часа

Джаз импровизации

водещ: Сибила Лилова

Керъл Кинг и Шака Кан

Керъл Кинг е една от най-известните американски композиторки. Познаваме нейното творчество предимно от Енимълс, Бийтълс, Арита Фраклин и още много други световно известни изпълнители и групи, които имат в репертоара си нейни компзиции.

В началото на 70-те, Шака Кан се появява на сцената като едно от най-ярките музикални явления на соул джаз сцената сред афро американските изпълнители. Неудържима експресивна сила, специфичен тембър и динамика на гласа

позволяват на певицата съвсем свободно да интерпретира в соул и фънк стилистиката.[535]

[535] ***Източник: БНР, Христо Ботев, статия 25.06.2023 г.*** ***https://bnr.bg/hristobotev/post/101842985/***

Документален филм за „Шефа на танца“ за фолклориста Иван Тодоров, бе представен[536]

[536] ***Източник: Утро Русе, видео запис 2023 г.***
https://utroruse.com/article/957578/

Първата неправителствена организация у нас взима участие в Международна археологическа експедиция в Картаген

Автор: Доц. Тошо Спиридонов

Тази година се навършват 50 години от учредяването на Националния научен експедиционен клуб - ЮНЕСКО (НЕК-ЮНЕСКО). Той е създаден с участието на проф. Александър Фол, тогава зам.-председател на Комитета за култура и директор на Института по тракология, проф. Пейо Бербенлиев, зам.-председател на КК, а също и на Петър Трантеев, Христо Делчев, Петър Берон, Виолета Василчина, Александър Стрезов, Константин Спасов и др.

Първи ръководител на НЕК-ЮНЕСКО е Стефан Христов-Пейков. Клубът е първата неправителствена организация, финансирана от Народна република България.

Само за две години се организираха близо четиридесет големи изследователски експедиции, които обхванаха няколко стотин студенти, преподаватели и специалисти от различни специалности.

Българският феномен стана причина през 1972 г. клубът да бъде посетен от генералния директор на ЮНЕСКО Рене Майо, който на среща с неговото ръководство и членове заяви: „Щастлив съм да констатирам, че се интересувате от миналото вие, които представлявате бъдещето... Вашето начинание има много голямо значение и повтарям още веднъж - поздравявам ви за него. Аз го приемам в ЮНЕСКО и ще се постарая да запозная с него и други страни в света, за да може да се предизвика и там подобна дейност“.

Така НЕК - ЮНЕСКО беше регистриран като клуб на ЮНЕСКО в България.

Той взе участие в Международната експедиция в Картаген (1973-1974), след предварителното посещение на проф. Фол и проф. Бербенлиев в древния град в Тунис, където уточняват с местните археолози обектите на интерес на българската експедиция. Това са останките от базиликата Дамуз ел Карита, потъналите крайбрежни инсули на Картаген и Ротондата баптистерий.

През 1973 г., след редица перипетии експедицията заминава за Картаген. В нея вземат участие проф. Велизар Велков - научен ръководител на експедицията и научният сътрудник Георги Кузманов - научен ръководител на археологическата група.

В работата на терена на Картаген се включват седем изследователски групи: археология, архитектура, геодезия, изкуствознание, леководолазна група, фотографска група и група за точни методи в подводната археология.

Като част от археологическата група са доц. Петър Балабанов и Панто Колев от Софийския университет и доц. Тошо Спиридонов от Великотърновски университет. Леководолазната група се ръководи от Ганчо Матеев - асистент в катедра „Физиология“ към ВИФ „Г. Димитров“ (днес Национална спортна академия „Васил Левски“). В нея участват още Ангел Гюров - водолаз в ЦРБ „Язовири и каскади“, Димитър (Митко) Димитров, Веска Иванова, Петър Андонов, Златко Петров - геодезист и Васил Милев.

В процеса на подготовката на мисията незаменим е Милен Кънев - по това време експерт в ЦИНТИ. В работата по обекта Дамуз ел Карита се включват и студенти по архитектура от ВИАС.

През 1974 г. се осъществяват довършителните работи. По-късно богатата документация е предадена на тунизийската страна.

Днес НЕК - ЮНЕСКО е преименуван на Национален научен експедиционен клуб - ЮНЕСКО (ННЕК-ЮНЕСКО). В трудните години на деветдесетте ръководител е Едуард Гешев, на когото се дължи запазването на клуба.

След него ръководството на клуба се поема от Кристиян Калчев. Развиват се експедиционни прояви по програмата „Съкровищата на България“, по която се документират редица общини в България.

Към клуба се създават две нови звена - Образователен център с ръководител доц. Петър Балабанов и Национален център за дигитализация на Балканите, Черноморския регион и Кавказ с ръководител доц. Тошо Спиридонов. Дейността е подкрепена от спечелването и реализирането на няколко проекта.

ННЕК - ЮНЕСКО е партньор на различни организации, провеждат се различни мероприятия, едно от които е ежегодната среща-семинар „Виното и траките“, с организатор Весела Василева.[537]

[537] ***Източник: Десант, статия 11.04. 2022 г.***
https://www.desant.net/show-news/58475

Спомен за Борис Семерджиев

Човек с висок морал, отдаден на българщината

С Борис Семерджиев се познаваме повече от половин век, учихме в едно пловдивско начално училище, а бяхме и почти съседи. После всеки пое своя път, воден от професионалните си интереси: аз - към музикалното изкуство, а Борето - към икономическите науки. Но това не ни пречеше да продължим приятелското ни общуване. За известно време, по обективни причини, когато „по разпределение“ работех в Плевен, то бе нарушено, но през 1965 г. сложи началото на нов етап в неговото възстановяване, при който главен фактор стана хоровото пеене.

Природата бе надарила Борето с чудесен басов глас и още от гимназиалните години той бе търсен певец за участие в пловдивските непрофесионални хорове. Беше студент в София, гласът му закономерно го отведе в Студентския академичен хор, ръководен от Ангел Манолов. В него Борето участваше много години, независимо от различните му месторабoти. Това негово пристрастие към проблемите на културата стана причина той да стане директор на Централния студентски дом. Освен че беше личността с най-продължителното пребиваване на този пост, Борето бе човекът, който издигна културната му дейност на много високо равнище. Постигнатите организационно-творчески успехи на Централния студентски дом му позволиха по-късно да използва натрупания специфичен опит при решаването на столичните културни проблеми, а след това и на Съюза на българските композитори, оглавявайки неговата администрация.

По наша, българска инициатива през 1999 г. на гръцкия остров Евка бе учредена международната гражданска културна асоциация „Балкански хоров форум“. От тогава и до края на живота си, над 20 години, Борис Семерджиев бе наш генерален секретар - длъжност, която неизменно го поставяше в центъра на провежданите от асоциацията международни хорови фестивали в Албания, България, Гърция, Северна Македония и Турция, които активно съдействаха за благородната кауза за почитане най-доброто опознаване между нашите народи със средствата на хоровото пеене.

В моето съзнание Борис Семерджиев завинаги остава като доброжелателен, отзивчив, дисциплиниран, трудолюбив и с чувство за хумор човек. България се лиши от един човек, притежаващ високи морални качества, ратуващ добруването

на хората, независимо от възрастта и националността им. На всички заемани от него длъжности той неизменно работеше за повишаване на емоционално-естетическата култура. Вечна му памет!

Всеотдайно пред олтара на родната култура

Проф. д-р Минка ЗЛАТЕВА

Пяхме заедно с Борис Семерджиев в знаменития Академичен хор при Студентския дом на културата през 60-те години. Тогава хорът носеше името на Георги Димитров, а днес - на неговия основател и неуморен дългогодишен диригент маестро Ангел Манолов. По това време Академичният хор бе на върха на славата си и на нашето поколение се падна честта да умножава неговата бележита колекция със завоюването на най-престижната награда на Ланголенския фестивал в Уелс - Големия Уелски дракон, на два златни и един сребърен медал в състезания с именити европейски хорове, с многобройни концерти в забележителни с традициите си зали като „Гюрцених“ в Кьолн, в консерваториите в Москва, Ленинград и Рига, в „Люцерн“ в Прага, на сцените на Световния фестивал на младежта и студентите в София, както и из цялата страна.

Борето, както го наричахме тогава, бе активен участник във всички тези ярки изяви на състава не само като певец, но и като член на ръководството, а по-късно и като негов председател. Тази чест и отговорност бе напълно заслужена. Защото Борис Семерджиев се откроявaше в състава не само с таланта си на певец, но и с таланта си на организатор, с голямата си грижа и отговорност за настоящето и бъдещето на състава. Той искрено милееше за Академичния хор и затова ние, неговите колеги и приятели, го уважаваме и обичаме. Неговите безспорни лидерски качества, широкият му, мащабен поглед върху развитието на културните процеси в страната станаха основа на по-нататъшното му професионално развитие най-напред като директор на Студентския дом на културата, а след това - като дееспособен и утвърден ръководител в областта на българската култура. Срещахме се през годините на концерти и хорови юбилеи, на научни конференции и изяви на именити български творци и състави. Той неуморно ги организираше, провеждаше, анализираше и продължаваше както в годините ни в Академичния хор да дава своя личен принос пред олтара на родната култура - отговорно, плодотворно и всеотдайно. Да бъде светла паметта му! „Родна песен нас навек ни свързва!“

На 16 април се навършват 40 дни от кончината на Борис Семерджиев. Панихидата ще е в храм-паметника „Света Неделя“ на 16 април в 12 ч.[538]

[538] ***Източник: в. Дума, статия 14.04.2021 г. брой: 72***
https://duma.bg/spomen-za-boris-semerdzhiev-n236010

Десетото издание на фестивала за иновативно изкуство ще бъде от 21 до 28 юли СОФИЯ

Юбилейното издание на фестивала за иновативно изкуство „180 градуса“ ще се проведе на няколко локации с участието на музикални, визуални и театрални артисти от над десет държави, сред които България, Германия, САЩ, Бразилия, Чили и Индия. Фестът ще се проведе от 21 до 28 юли в Топлоцентрала, Национален студентски дом, „Лоф.тъ“, „Фабрика 126“ и други локации с вход свободен, съобщават организаторите.

Програмата включва обещаващи и големи имена в сферата на експерименталните музика, танц, театър и визуални изкуства и започва със спектакъла Existinct на немския Ensemble Modern. След това ще продължи със силна поредица от пърформанси на местни и чуждестранни артисти, обединени в три творчески екипа, които представят интерпретациите си върху абстрактната тема „42“, обявяват от екипа на фестивала.[539]

[539] ***Източник: БТА, статия 13.07.2023 г.*** ***https://bta.bg/bg/news/lik/490205-desetoto-izdanie-na-festivala-za-inovativno-izkustvo-shte-bade-ot-21-do-28-yuli***

„Престъпление и наказание“ по Достоевски оживява в Театър „Реплика“ в театрален сериал

Премиерата на 19 септември от 15 ч.

„Престъпление и наказание“ по Достоевски ще оживее в 8-часов театрален сериал в Театър Реплика.

Сценичната версия на „Престъпление и наказание“ е на режисьора Георг Жено и писателя Георги Тенев.

Режисьорът Георг Жено се завърна в България след седем години, за да режисира театър сериала с театър „Реплика“, а това не е първата им съвместна работа.

През 2013 година, когато Жено се запознава с актьорите от театър „Реплика“, вижда в тях героите на Достоевски.

„Може би пиесата е подарък за този невероятен актьорски колектив, защото преди работихме по документални постановки, а това е първият път, в който се докосваме до класика“, обясни режисьорът Георг Жено пред „Евроком“.

„Това не е постановка за една вечер, а е сериал. Направихме сериал, утре на премиерата ще може да гледате това цели 8 часа с почивки, все едно гледате телевизия с реклама. Може да пиете кафе или чай в почивките, които ще продължат 15 минути. След време ние ще играем всяка една част и по отделно, на различни места в София или дори България. Например: когато гледате една част, ще е хубаво да видите и какво се е случило преди това или след това“, допълни Жено.

„Това не е интерактивна пиеса и публиката няма да участва пряко, но ще пътува заедно с нас. Ние играем постановката в различни ъгли на залата, така че във всяка част на залата публиката ще премине през различни места и стаи, както когато четеш книга“, каза още режисьорът.

Всички 8 епизода на театралния сериал ще могат да бъдат гледани едновременно на премиерата през септември, но отделни епизоди от „Престъпление и наказание“ ще се играят през целия театрален сезон.

Премиерата е на 19 септември на Камерната сцена на Националния студентски дом в София.[540]

[540] ***Източник: Eurocom.bg, статия Септември 2023 г.*** ***https://eurocom.bg/index.php/new/prestplenie-i-nakazanie-po-dostoevski-ozhivyava-v-teatr-replika-v-teatralen-serial***

Проф. Велислав Минеков за ФрогНюз: Имам подозрения за Народния театър, които ще спомена и в прокуратурата

Обстановката в Народния театър е ужасяваща. За съжаление аз напуснах преди да излезе доклада на АДФИ (Агенцията за държавна финансова инспекция, бел. ред.). Какво стана с този доклад аз също се интересувам, тъй като там съм посочил изключително интересни факти за разследване. Нито дума няма за присъствието на една фирма в театъра. Пълната тишина там продължава, а аз имам едни подозрения, които ще ги спомена по-късно дори и в прокуратурата, тъй като нещата са твърде сериозни.

Това каза за ФрогНюз скулпторът и бивш министър на културата Велислав Минеков.

Ето го и цялото интервю.

Г-н Минеков, от началото на годината Народният ни театър се раздели с доста ключови фигури. Освен Александър Морфов, Стефан Щерев, който беше дългогодишен фотограф в театъра, миналата седмица разбрахме, че и Камен Донев е решил доброволно да напусне. Всъщност имате ли представа колко точно хора са напуснали или са били уволнени от директора Васил Василев ?

Голяма част от тях са помолени да напуснат, особено хора, които са работили в техническия състав на театъра, които бяха около 32-ма души. След това, по незнаен начин щатът на театъра се увеличава с още 60 човека, които естествено трябва да носят благодарност към този, който ги е назначил, но дали са толкова кадърни и имат техния опит като онези, които са били освободени, не знаем и след последните инциденти имаме право да се съмняваме.

Имаше и още хора, които напуснаха. Композиторът на театъра, който беше преследван с крясъци по коридорите, защото не искаше да участва в една подписка срещу мен тогава. Имаше и други. Обстановката е ужасяваща, аз виждам нещо което е като военен режим, може да се сравнява с такова нещо, тишината е абсолютна.

Едва сега след тази възможност за пожар, отново блатото се пораздвижи, изскочиха няколко мехурчета. Най-странното е, че се появяват работещи в театъра, те са две или три лица, които се опитват да застанат в защита на директора, дори и след този изключително тежък инцидент.

(ФрогНюз припомня, че ден преди да напусне Народния театър актьорът Камен Донев сигнализира за възникнал пожар по време на представление при пълна зала и липсата на пожарникар. По думите на Донев, на въпрос защо няма пожарникари в театъра Василев е отговорил „Кой си ти, бе?“ и че пожарникарите в театъра били комунистически отживелици, а до края на представлението не е извикана пожарна бел.ред).

Тъй като аз имам опити и с пожарите и това не е свързано само с някакви битови инциденти, но трябва да се знае, че в абсолютно всеки театър трябва да има пожарникар и той е този, който си тръгва последен. След представление, след като извърши проверка, той е последния, който си тръгва. За съжаление това е място, което е изключително опасно, с цялата сцена, с осветлението, с всичко, което е вътре и винаги трябва да бъдат държани под око.

Да няма пожарникар в Народния театър, това е повече от престъпление.

Нека да ви напомня, че ей така, някак по неясен начин изгоря преди 10-ина години театъра в Пловдив. Тогавашният директор е днешният министър. До театъра в Пловдив, само на много малко разстояние беше пожарната и въпреки това той не беше спасен. Така изгоря и операта в Стара Загора, по същия начин изгоря Младежкият театър, така изгоря и Студентски дом, когато беше сцена на Театър „София“, по време на ремонт, примери има още колкото искате, но да няма пожарникари в Народния театър, това вече наистина заслужава нещо по-специално към директора.

Като заговорихме за нарушение, какво показаха проверките на театъра, които бяха назначени от Вас, установиха ли се нарушения? „Движение за култура“ сигнализира и за редица нарушения, които са извършени по времето, когато Васил Василев е бил директор на Плевенския театър.

Аз съм запознат с обвиненията в Плевенския театър и те са твърде чувствителни. За съжаление аз напуснах преди да излезе доклада на АДФИ (Агенцията за държавна финансова инспекция, бел. ред.). Какво стана с този доклад аз също се интересувам, тъй като там съм посочил изключително интересни факти за разследване. Нито дума няма за присъствието на една фирма в театъра. Пълната тишина там продължава, а аз имам едни подозрения, които ще ги спомена по-късно дори и в прокуратурата, тъй като нещата са твърде сериозни.

Какво знаете за фирмата Инфлуенсър бг, която също взимаше пряко участие в дейността на Народния театър?

Доколкото знам тази фирма беше на дъщерята на Велислава Кръстева и си заслужава да попитате каква роля е имала в театъра. Имайте предвид, че аз съвсем официално зададох въпроси към г-н директора, на които той не ми даде отговор.

Това е нарушение на Етичния кодекс, тъй като аз все пак бях принципал на този директор и той е длъжен да отговори на всичко, което съм го попитал.

Имаше серия от питания на народни представители, които ги прехвърлих към директора на Народния театър, той дори и на народните представители не отговори. Всичко това беше достатъчен повод за неговото освобождаване. В момента, с всичко което се натрупа, мисля, че е крайно време да му се потърси друга работа.

Има още нещо, което е изключително неприятно, бих го нарекъл гнусно дори. Това е атаката по конкретни хора, които се противопоставят на директора. Валери Йорданов беше принуден да изиграе 8 пъти моноспектакъла си, всеки ден по един път, с предварителна репетиция от 16.00 часа и с надеждата, че в края на 8-мия моноспектакъл, той най-вероятно ще е мъртвец, пък той оживя.

Валери Йорданов също така попадна с много тежка криза в болница и от театъра мил глас се обади там да провери дали наистина е болен и колко е болен, дали има възможност да оцелее и изобщо каква ще е съдбата му оттук нататък, дали ще бъде инвалид, което също е отвратително.

Заведе се дело за обида срещу Камен Донев, което също е някаква форма на отмъщение. Не знам дали забелязахте как част от елита на българския театър влиза с баджове „гост посетител“, няма да ви ги изброяваме, знаете кои са, но да сложиш това на врата на Руси Чанев е толкова обидно. Руси Чанев е герб на този театър. Това е артист, какъвто нямаме, човек, който заслужава да бъде обичан и да му благодарим, че го има на този свят.

В Народния театър да го определиш като „гост посетител“, това е абсолютен цинизъм. И това не е всичко. Нека ви припомня, че ние нямаме кой знае какви големи имена като режисьори, но имаме 5 много големи имена в българския театър и точно тези 5 имена се изправиха срещу този директор. Теди Москов, Лилия Абаджиева, Маргарита Младенова, колко още трябва да се вдигнат? Имаше и протести, пред министерството и театъра и какво? Абсолютно нищо.

Разграничи ли се по това време Найден Тодоров, който наследи поста ви, от проблемите в Народния театър. Той каза, че е извършена проверка, тя не е установила никакви нарушения, законово всичко е спазено, включително и с дисциплинарното уволнение на Морфов. Стана ясно обаче, че той е страдал от хронично заболяване и неговото уволнение е можело да се извърши единствено след разглеждане на комисия, което реално не се е случило?

Ние не стигнахме до тези проверки, които трябваше да бъдат обществено достъпни и аз не вярвам, че всичко е преминало толкова гладко и толкова нормално. Нека ни покажат тези проверки, но ние такова нещо не видяхме. Но и без тях, поводите за освобождаването на Василев, дори и този ако можем да го наречем баналния повод „уронване на престижа“ е предостатъчен.

Защо се отказахте от поста министър на културата, имаше ли това решение връзка с проблемите в Народния театър?

Да, отчасти имаше такава връзка, но причините са много, за някои от тях може да се досещате, другите ще ги споделя по-късно.

Стои ли някакъв сериозен политически чадър над Василев, както се твърди в публичното пространство?

Не мога да разбера колко е сериозен, но той получи подкрепа от партия ГЕРБ. Единствено, доколкото си спомням от Тома Биков и нищо повече от това. От ПП имаше 4-5 депутата, които искаха неговото освобождаване, в ДБ и ИТН също. Имаше и от БСП, за които той е гнездобеглец от партията-майка създавайки му някакво подобно комунистическо образование. Той няма кой знае каква политическа подкрепа. Вероятно просто има страхове да бъде освободен, за да не се развълнуват 16 броя актриси, имам предвид тези, които бяха на гости при президента. *Новото Министерство на културата дали ще обърне внимание на случващото се в Народния ни театър?*

Аз в момента имам проблеми и не мога да стигна до министерството, но надявам се до седмица, 10-ина дни да съм наред и ще искам среща да си поговорим, защото това не може да продължава.

Интервю на Констанца Илиева[541]

---

[541] ***Източник: ФрогНюз, статия 19.07.2023 г.*** ***https://frognews.bg/obshtestvo/naroden-glas/prof-velislav-minekov-frogniuz-imam-podozreniia-narodniia-teatar-koito-shte-spomena-prokuraturata.html?fbclid=IwAR3td1XDoepcmdlZCs3HKJ9jNnQ_R1tSnfHDeFZRPzTEG2M_1WanGlbDALs***

ТЕОДОРА, ВНУЧКАТА НА ТОДОР КОЛЕВ, ЗАПОЧВА ОТ ПЛЕВЕН КАТО МАЙКА СИ АЛБЕНА

Теодора Кулева

Колеви-Кулеви оставят силна следа в киното и театъра ни

28 години след дебюта на Албена Колева в плевенския театър „Иван Радоев“, на щат в трупата му вече е и нейната дъщеря Теодора Кулева. Но не по разпределение като майка си, а избрана и поканена от директора Васил Василев.

Те са дъщеря и внучка на големия Тодор Колев, който пък започва театралната си кариера в Смолян. Заминаването си за родопския град актьорът изживява като голяма трагедия. „Моля да не ме разпределяте в град, който започва с буквата С“, казва Тодор пред комисията.

Комисията няма никакво намерение да го оставя в София и го праща в Смолян. Там той играе само в една постановка. Съпругата му Адриана Палюшева забременява и двамата отпрашват за родния му Шумен. Там на 22 септември 1966 г. се ражда дъщеря им Албена.

Албена Колева имаше щастието и да играе с баща си и да бъде режисирана от него.

Тя завършва ВИТИЗ през 1989 г. в класа на проф. Крикор Азарян и приема спокойно разпределението в Плевен.

Тогава това е задължително и всички (почти) млади актьори започват някъде от провинцията.

Първата роля на Албена в местния театър е на Водещата в пиесата за деца на Недялко Йорданов „Страшни смешки, смешни страшки за герои със опашки“. След Плевен Колева работи в театрите на Сливен, Благоевград и Пазарджик, в софийските „Сълза и смях“, МГТ „Зад канала“ и Сатирата. От 5 години е в Народния театър.

Теодора Кулева влиза в НАТФИЗ от втория опит, както и дядо ѝ Тодор във ВИТИЗ. Той в класа на проф. Кръстьо Мирски, но заради разделянето на класа завършва при проф. Николай Люцканов, тя започва при проф. Стефан Данаилов и се дипломира при доц. Ивайло Христов.

Бащата на Теодора - Венцислав Кулев, също е завършил ВИТИЗ. Дебютира в киното още като студент през 1978 г. във филма „Бягай... обичам те“. След 7 години по театралните сцени в страната се отдава на журналистиката и драматургията.

Най-новата му пиеса се казва „Премиер за един ден“. Сигурно и вие усещате алюзията със заглавието на филма „Господин за един ден“, в който в главната роля блестеше Тодор Колев, тъстът на Венци Кулев. Пиесата ще бъде поставена на сцената на най-новия частен театър в София, който се казва Театро. А в главната роля, естествено, ще е Албена Колева. Въобще Колеви-Кулеви оставят силна следа в киното и театъра ни.

И двамата родители са против Теодора да става актриса. А и тя дълго време им обещава, че няма намерение да ги последва в професията. „Като малка идваше с мене на представления и стоеше зад кулисите - разказва майката Албена. - Миризмата на сцената ѝ стана близка. Във важен момент не бива да оказваш влияние върху детето си - можех да я направя нещастна, ако ѝ забранявах. И ѝ казах, че тя трябва сама да избере. И че каквото и решение да вземе, цял живот ще го носи на гърба си...“

Тодор Колев също е против внучката му да учи в НАТФИЗ, както е бил против и дъщеря му Албена да го последва в професията. Но когато Теодора взема категорично решение, той ѝ помага за изпитите. А когато момичето кандидатства, почти никой не знае за роднинството ѝ с големия актьор. Според Албена Теодора изпитвала огромно уважение към дядо си.

Историческа снимка в Централния софийски затвор. Тодор Колев е в килията на Илия - прототип на героя му от „Опасен чар“.

Историческа снимка в Централния софийски затвор. Тодор Колев е в килията на Илия - прототип на героя му от „Опасен чар“.

„Аз не съм от хората с болни амбиции - каза Теодора преди години. - Искам да стигна дотам, че да съм достойна за неговото име.“ И ако дядо ме гледа отнякъде, да си каже - да, в крайна сметка стана добра актриса. Когато животът ти е белязан от такъв голям талант, трудно можеш да го надскочиш. Искам да стигна дотам, че да правя ролите си с достойнство и публиката да ме уважава...“

Изявите досега на Теодора Кулева, актриса трето поколение, категорично доказват, че при нея „природата не си е почивала“. Момичето наистина притежава много таланти. Може да пее джаз, да свири на пиано, да играе народни хора и да танцува класически балет. Спортните ѝ умения са в художествената гимнастика, ездата, тениса и сценичната акробатика. Говори английски език, справя се и с иврит.

Вече се е снимала в киното - неголеми роли в комедията „Корпус за бързо реагиране“ на Станислав Дончев -Стамбата, и „Каръци“, режисиран от Ивайло Христов. Играе и в няколко късометражни филма.

Гост-актьор е в Народния театър, където играе в две постановки - Соня в „Животът е прекрасен“ на Сашо Морфов и Джийн в „Август в Оклахома“, режисьор Ясен Пеянков. Участва и в миманса на „Декамерон“.

Сега казва, че не знае кой я е препоръчал за плевенския театър, но не крие радостта си, че е поканена в тази трупа.

Първата роля на Теодора в Плевенския театър е „Островът на робите“ - пиеса на Пиер дьо Мариво, писана през 1725 г.

Кулева е в ролята на Тривелин 2. Заедно с нея в пиесата дебютират и другите две нови попълнения на театъра - Мария Йорданова (Клеантис) и Йоана Кирчева (Тривелин 1). Тривелините са богини на съдбите на хората и искат да ги направят по-добри. Режисьор е Васил Василев.

„Пиесата е много забавна, но спектакълът не е просташки смешен - каза ми Теодора. - Сценографията е впечатляващо красива, а посланията са били важни и в миналото, важни са й днес...“

Албена Колева не е издържала и вече е гледала една от предпремиерните репетиции на пиесата. Каза, че макар и писана преди близо 300 години, текстът в нея звучи изключително актуално. Премиерата е насрочена за края на септември.

А само след месец - на 26 август, се навършват 78 години от рождението на Тодор Колев. Боже, колко млад си е отишъл от този свят любимецът на поколение кино- и театрални зрители. Познат ни и с многото си имена - Адама, варненското софиянче от Шумен, българският Чарли Чаплин, лидерът на „Иръпшъните“...

Нека си припомним за Тодор Колев с най-известните му прояви в театъра, киното, естрадата, телевизията....

Тодор Колев подарява обувките от „Човекоядката“ на сина си Александър

Тодор Колев е приет във ВИТИЗ от втория път. При първия опит го късат безславно още на старта. Единият му крак толкова силно трепери от напрежение, че членовете на комисията веднага го задраскват в списъците си.

Не вземат младежа и в театъра на родния му Шумен по прословутия член 9 и той започва да свири и пее в градското казно.

Късметът му излиза след няколко месеца, когато директорът на театъра Христо Кръчмаров поставя пиесата „Волпоне“ и го кани за ролята на паж, който участва в интермедиите. После го вземат на постоянна работа - като участник главно в миманса и осветител.

С Йорданка Кузманова във филма „Двойникът“

При второто кандидатстване във ВИТИЗ минава с бръснещ полет през кръговете - малко след като започне стихотворението, баснята, прозата и т.н., комисията го спира и праща на следващия тур. На последния кръг председателят на комисията проф. Желчо Мандаджиев, ректор на ВИТИЗ, го кара да изпее нещо.

Тодор Колев започва:

Кавал свири на поляна,

на поляна край горица.

Млада, хубава Стояна

търчи с менци за водица.

Професорът обаче знае за изявите му в шуменското казино и иска той да изпълни някое джазово парче. Но кандидатът е наясно, че джазът се смята за упадъчно буржоазно явление, и реагира с отлично актьорско превъплъщение:

- Ааа, въобще не знам такива работи!

На сцената на Родопския драматичен театър в Смолян, където е разпределен след ВИТИЗ, Тодор Колев играе само в една постановка - Николай в „Необикновен процес“ от Мария Симова, режисьор Реджеб Садъков. Съпругата му Адриана Палюшева забременява и двамата използват този факт, за да избягат от Родопите в родния град на актьора. Хубавата Адриана веднага я вземат в театъра, но за „шуменското чедо“ място няма!

След няколко месеца все пак го назначават и тук, на родна сцена, той получава първата си главна роля в театъра - Петьо в „Ние не вярваме в щъркели“ от Недялко Йорданов.

По идея на Тодор Колев се сформира местен джазов състав, които изпълнява песните в спектакъла, разположен на самата сцена. Седмица преди премиерата в театъра избухва скандал. От ГК на БКП нареждат по-острите реплики в пиесата да бъдат съкратени, а всички песни - изхвърлени. Но Тодор, останалите млади актьори и режисьорът Кузман Попов заявяват, че ще напуснат демонстративно

театъра, ако пиесата се цензурира по този начин. В последна сметка се стига до компромис: без песни, но и без съкратени реплики и диалози.

Само след няколко представления пиесата е спряна. Адриана Палюшева е поканена да играе във Варна и Тодор тръгва с нея, макар че място за него в театъра пак няма. Но пък има доста заведения, където би могъл да свири и пее.

И тогава „като манна небесна“ идва поканата на Крикор Азарян да го включи в групата на Пловдивския театър. И каква група само! Представете си актьорит,е на достойна възраст днес, а някои и покойници, като съвсем млади: Цветана Манева, Илка Зафирова, Стефан Мавродиев, Антон Горчев, Северина Тенева, Елена Райнова, Руси Чанев, Милен Пенев

и дори... Стефан Данаилов, макар и за кратко

След време Тодор Колев ще признае, че в Пловдив за първи път е стъпил в театър, където не е хлъзгаво. В автобиографията си описва началото там като „еуфоричност на поведението и еуфория на присъствието“. Атмосферата е творческа и лудешка. „Замириса ми на удоволствие и носът ми не ме лъжеше“, казва актьорът.

Но не закъснява и скандалът. В края на първия сезон през 1968 г. младият Коко Азарян поставя пиесата „Хайдути“ на Хайтов, в която Тодор е в ролята на турския паша.

След второто представление и тук, както и в Шумен, се намесва ГК на БКП. Привикват в комитета ръководството на театъра и режисьора Азарян и категорично заявяват, че не подхожда такъв паша да е противник на Чавдар войвода. Не че Колев играе зле, но е в интерес на спектакъла да бъде сменен.

Някой от идеологическите мозъци в градския комитет е решил, че заради не особено внушителните си размери Тодор като паша не може да покаже силата и мощта на Чавдар войвода в битката между двамата. И в края на първия сезон той е сменен с Милен Пенев.

Актьорът обаче веднага влиза в спектакъла „Уестсайдска история“, който поставя Крикор Азарян, но без оригиналната музика на Ленърд Бърнстейн. Идеята е артистите да пеят модерни съвременни песни. Тодор е в ролята на Чино, първия приятел на Бернардо, лидер на пуерториканската банда „Акулите“. Актьорите играят толкова вдъхновено, че ще се изпотрепят на сцената.

В Пловдив Тодор Колев печели първото си отличие. На Националния преглед на българската драма и театър за 1969 г. получава първа награда за мъжка роля за участието си в пиесата „Лодка в гората“ на Хайтов. Приза поделя с Георги Калоянчев в „Старчето и стрелата“ и Апостол Карамитев в „Монахът и неговите синове“. Вече дели мегдан с най-големите в професията.

Изпълнението на Тодор Колев в „Лодка в гората“ е окачествено от някои критици като чаплиниада

„Аз наистина играех малкия човек в гората доста синкопирано, ролята търпи такава трактовка. Но с всякакви ексцентрики от рода на падания, гърмежи, циркови хватки, с миене на ушите, с оглушавания и какви ли не измислици. Големи щуротии ставаха“, обясняваше актьорът играта си в пиесата на Хайтов.

През 1969 г. пловдивската трупа се разпада. Директорът на театъра Слави Генев е уволнен. Младите артисти искат поста му да заеме Крикор Азарян. След като това не става, една част от тях отиват в Пазарджик, а друга, сред които е и Тодор, идват в София. Иван Кондов, директор на „Сълза и смях“, го взема в трупата си.

Престоят му в този театър обаче не е успешен. В края на 1971 г. е поканен в театър „София“. Директорката Николина Томанова му казва: „Не те назначавам като звезда! Това да ти е ясно! Идваш обикновен артист в този театър...“

Въпреки предупреждението на директорката Тодор Колев става все по-известен и популярен и постепенно придобива звезден статус. Това става благодарение на театъра, киното, шоупрограмите, песните му и, разбира се, телевизията. А в Театър „София“ започва бавно, но сигурно да катери стълбата нагоре, за да стигне върха си в „Човекоядката“.

Превъплъщението му в образа на Топузов е класика

Но той не стига до облика на този образ на бивш партиен функционер, пратен от сина си в старчески дом, лесно и бързо.

Много труд полага, първо докато му хрумва да произнася думите бавно и завалено, а зрителите веднага се сещаха, че така говори вече недъгавият съветски лидер Брежнев.

Походката на героя си Тодор „открадва“ от някакъв човек, когото вижда в парка пред театъра. Човекът явно е прекарал инсулт. Едната му страна е

парализирана и той замята единия си крак, подпирайки се на бастун. И още веднага, на място, актьорът започва да го имитира.

Гледал съм спектакъла три пъти. Пиесата е комедия, но актьорът играеше някак си на обратно. Показваше драмата на Топузов и избягваше смешното в играта си. А публиката се превиваше от смях.

На финала Топузов се разплакваше и актьорът го правеше толкова истински, че този лош герой почти ставаше симпатичен на публиката.

След години Тодор Колев разкри магията. Точно тогава се ражда синът му Александър. „Измислих тази теория - той беше малко безпомощно бебе и аз не знаех какво ще прави това същество, дошло на белия свят, и въобще какво ли ще стане с него...“, обясняваше Тодор как е стигнал до душевното си и емоционално „разбичкване“.

И на финала на всяко представление актьорът води разговор с току-що родения си син. Този емоционален подход Тодор Колев успява да поддържа цели 10 години, през които са изиграни над 450 представления.

Всичко е толкова подкупващо и истинско, че понякога актьорът усеща как зрители от салона започват да плачат с него. А както казваше Калоянчев много по-лесно е да разсмееш публиката, отколкото да я разплачеш...

В киното започва с драматични роли, първата му комедийна е в „Последният ерген“

Тодор Колев мечтае за кариера в киното още когато е студент първокурсник във ВИТИЗ. Изпитва респект към колегите си, вече снимали се във филми - като колежката му Илка Зафирова, която играе главната роля във филма на Рангел Вълчанов „Вълчицата“.

Самият артист разказваше, че за първи път се снима във филма „Цар и генерал“, кани го лично режисьорът Вълo Радев. В „Невероятна история“ обаче има един кадър, в който се мярка и Тодор Колев, тогава е третокурсник.

Казах му този факт и той възкликна: „Ха! Това е една от най-големите мистерии и загадките в киното ни. Участието ми е толкова мимолетно, че не е уловено от никой критик или специалист от филмовата статистика!“

Да участват в „Невероятна история“ тогава, отиват почти всички студенти от курса. Хонорарът е 5 лева.

В „Цар и генерал“ хонорарът вече е 100 лева

По договор има 10 снимачни дни. Ролята му на млад полицай, който присъства на разстрела на ген. Владимир Заимов, дори не е описана в сценария. И Вълo Радев му казва сам да измисли какво да прави, когато застане пред камерата.

Понеже в гарнизонното стрелбище, където става екзекуцията на генерала, е студено и влажно, Тодор Колев решава да направи героя си хремав - киха, кашля, подсмърча. Когато след години пак гледа „Цар и генерал“, с изненада открива, че с това подсмърчане младият полицай изпитва жал и състрадание към вързания преди разстрела ген. Заимов.

Вълo Радев остава доволен от представянето на младия актьор, а той си казва: „Ами, добре. Значи не напразно съм си мислил, че ще мога да върша работа в киното!“

През 1967 г. дебютиращата режисьорка Иванка Гръбчева кани Тодор за ролята на поручика в новелата си „Искам да живея“. Художествен ръководител е Вълo Радев и й препоръчва актьора. След снимките Гръбчева оценява изпълнението на Тодор като отлично . Доволна е, че той се вписва много професионално в екипа й. Впечатлена е от играта му, с която той загатва за огромния си актьорски потенциал и после успешно го развива.

А самият актьор казваше, че за първи път в киното ни е изиграл „полицейски началник с човешко лице“. След тази роля го забелязва и критиката. Иван Стоянович пише, че в киното ни се е появил нов артист.

... и като беднякът Пурко.

Тодор Колев е може би първият българския актьор, изиграл във филм себе си заради голямата си популярност. Петър Б. Василев го снима в „Баш майсторът“. Хванал малката си дъщеря Албена за ръка, Тодор минава покрай опашка за цимент. Хората на нея с охота го пускат да ги прередu, чуват се и реплики: „Другарят от телевизията!“, „Оня, бе, дето пее за кафето!“. Годината е още 1970-а, когато той пееше

„Как хубаво е, дявол да го вземе, кафето през работно време“

Ако в България един актьор изиграе добре някакъв образ или типаж, после режисьорите го канят все за такива роли. Подобно нещо се случва и с Тодор Колев - като му тръгват роли в униформа, край нямат: офицер в „Цар и генерал“, войник в „Случаят „Пенлеве“, поручик в „Един миг свобода“, поручик Балчев в „Иван Кондарев“, офицер в „Неочаквана ваканция“...

А актьорите обичат да сменят амплоато си и Тодор Колев не прави изключение.

И този наложен му униформен образ без малко да му изиграе много лоша шега в кариерата. Проблемът настъпва, когато режисьорът Владимир Янчев го кани за ролята на един от майсторите мошеници в комедията „Топло“ (1978).

Първата комедийна роля на актьора е в „Последният ерген“

Янчев представя избрания от него актьорски състав за филма си и един голям тогавашен шеф, имайки предвид участието на Тодор в „Един миг свобода“, възразява категорично срещу него: „Как така ще го снимате в комедия, вие луди ли сте? Обърнете внимание - когато е строг на екрана, отстрани покрай очите му се появяват едни гънки, които излъчват мрачност и строгост. Какъв смях очаквате от този човек?“

След като изчерпва всичките си аргументи срещу киноначалника, Владимир Янчев казва: „Или ролята ще се играе от Тодор Колев, или ето ви партийната ми книжка!“ В последна сметка и партийната книжка остава у притежателя си, и филмът „Топло“ обра зрителските овации. А Тодор облече комедийната униформа и успешно я прекрояваше според особеностите на ролята.

Стефан Данаилов гостува на „Ирупшъните“.

Хронологично погледнато обаче, първата комедийна роля на на Тодор Колев е в „Последният ерген“ (1974) . Режисьор е пак Владимир Янчев. „Той първи ме откри и наложи като комедиен актьор в киното. Докато в театъра съм играл само комедийни роли, в киното ми тръгна с драматични. Володя първи усети това качество у мен и заложи на него и на екрана“, признаваше актьорът.

Но големите успехи в киното ще дойдат по-късно. Преди това Методи Андонов го снима като Уорнър в шпионския филм по Богомил Райнов - „Няма нищо по-хубаво от лошото време“ и турския насилник с бръснатата глава в „Козият рог“.

„Козият рог“ всъщност е филмът, в който го забелязва не само критиката, но и публиката. Макар че в надписите не фигурира с името си Тодор Колев, а като Адама, прякора, с който бил известен в Шумен. Идеята е на Методи Андонов.

Идеята за бръснатата глава обаче си е на актьора. Ролята не е голяма - той е един от четиримата турци, насилници на Мария. Има една-единствена реплика: „Кой? Кой?“. Но филмът е толкова гледан, че и Тодор става разпознаваем за публиката.

През 1980 г. на екран излезе „Двойникът“ и вече нямаше човек в България, който да не знае кой е Тодор Колев.

В този филм актьорът изпълнява две роли - на научния работник доц. Иван Денев и на неговия братовчед селски магазинер, с когото, освен че са адаши, имат и поразителна външна прилика.

Тодор Колев водеше първото у нас издание на Dancing Stars през 2008 г.

Тодор приема изключително мобилизиран предизвикателството да се раздвои на умен доцент и селски простак.

През целия снимачен период е „на нокти“

и изключително съсредоточен. Не си позволява дори за ден да не е в абсолютна кондиция. Като някакъв инженер постоянно „мери със сметачна линийка“ в коя от двете роли къде какво да направи.

„И двата образа ми бяха приятни - обясняваше технологията на играта си Колев. След време пак гледах филма и се учудих, че съм подходил много точно и много добре към двамата. Просто съм намерил най-доброто превъплъщение и в единия, и в другия. Чудех се как съм успял на тази възраст тогава - за да бъдат и двамата ярки. Не обогатяването на единия да бъде за сметка на обедняването на другия. Естествено е, че ролята на братовчеда е по-благодарна и по-лесна, но да не обедниш и другата роля - на по-схематичния и по-бедния откъм яркост по сценарий доцент. Радвам се, че режисьорът ме е разбрал и ми е позволил така да играя...“

На кинофестивала във Варна Тодор Колев получава наградата за най-добра мъжка роля в „Двойникът“.

През 1983 г. излиза вторият култов филм на Тодор Колев - „Господин за един ден“. Той е прожектиран в най-големите кина на Италия, а актьорът е дублиран от самия Джан Мария Волонте.

Само година по-късно Тодор прави своеобразен хеттрик - през 1984 г. е премиерата на комедията „Опасен чар“, в който той е симпатичен престъпник с различни птичи фамилии.

От години „Опасен чар“ е в жестока канкуренция с „Оркестър без име“ за най-любим филм на българските зрители.

Той беше от Шумен и Шоумен по рождение Тодор Колев беше шоумен с главно Ш!

И то не само поради факта, че идва на бял свят в град Шумен. Шоуменът от Шумен не превзема шумно естрадата и телевизията. Макар че е правил и щури шашкънии и е шашвал широката публика.

Подобно на театралната си кариера и в шоуто Тодор Колев постепенно, но сигурно върви към славата.

В средата на 60-те години Развигор и неговият оркестър „Стакато“ два пъти в годината правят в Студентския дом прослушване на самодейци, най-добрите от които да станат техни солисти. Така в естрадата се появяват Георги Минчев, Бисер Киров, Михаил Белчев и дори един... камбоджанец.

На едно такова прослушване се явяват като кънтри дует студентите от ВИТИЗ Тодор Колев и неговият приятел Къци. Изпяват си парчето, обаче човекът на Комсомола в журито заявява, че не могат да пеят само на английски и за втория кръг да преведат текста на български. Двамата от ВИТИЗ категорично отказват.

С Йорданка Христова в новогодишна програма изпяха „Затворническо танго“: „Легнала си вади хляба/ на гърба на тоз и онзи...“.

С Йорданка Христова в новогодишна програма изпяха „Затворническо танго“: „Легнала си вади хляба/ на гърба на тоз и онзи...“.

Срещите на Развигор Попов и студента Тодор Колев обаче продължават. „Стакато“ всяка година свири на абсолвентските балове на вузовете, Адама се включва със свои парчета. Но все още е световно неизвестен.

За най-голям свой певчески успех от онова време Тодор смята участието си в първия мюзикъл на наскоро построения цирк „Ревю на 33 оборота“.

За свой заместник го е посочил Апостол Карамитев,

титулярят в програмата, когато не може да играе заради ангажименти в Народния театър. А в цирка студентът е редом до Георги Черкелов, Леда Тасева и др.

Тодор Колев става известен най-напред с песните си, а после в театъра и киното. Първата му голяма изява е през 1971 г. в зала „Универсиада“, където участва в голям концерт с други певци. Репертоарът му е от три песни по текст на Недялко Йорданов („Незаконната любов“, „Ще си отидем, зная“ и „Глупава игра“), по една на Стефан Цанев („Ние сме истински животни, примитивни, допотопни“) и Иван Радоев („Клоунът“).

Тодор Колев изпява песните, предизвиква фурор и публиката го кани на бис. Той обаче има само тези пет песни.

Но първата истинска крачка към пеенето е направена. Започва да пее с Леа Иванова и Еди Казасян написва няколко песни по стихове на Борис Христов. Но за всичко това ще разкажа по-нататък.

Докато е в театър „София“, Тодор Колев не се долюбва с Ицко Финци. Да се опитаме да разберем големия Финци. Той тогава е със самочувствието, че играе най-смешно от всички в театъра. И изведнъж се появява някакъв си Тодор Колев, който също играе много смешно. Е, как няма да се породи „конфликт на интереси“.

Този конфликт обаче съвсем не пречи и на двамата да се включат в уникалния музикален квартет (плюс Николай Бинев и Рашко Младенов), който изнасяше онези незабравими първоаприлски концерти. А и не само първоаприлски...

С годините Тодор Колев вече не само пее, но и прави шоу. През 1975 г. с режисьора Димитър Аврамов заснемат за БНТ предаването „Що е шоу?“ То е изцяло по сценарии на актьора и съдържа скечове и песни.

Стефан Мавродиев рецетира сатирични стихове, Тодор свири на цигулката. Не е нещо особено революционно, но има злободневни майтапи, шеги и закачки, които не се харесват на властите.

Според сценария накрая естрадата, на която пеят артистите, се срутва. Явно някой особено бдителен редактор съзира в това срутване алюзия с със срутване на тогавашния строй. „Що е шоу?“ е спряно.

Бутафорната естрада рухва, но шоуто на Тодор Колев продължи. И как само продължи! Появи се онзи негов невероятен образ - уникален микс от „малкия човек“ на Чарли Чаплин и родния циганин, когото Тодор без свян и страх наричаше мангала или миндянина, защото тогава ни думата „ром“ за циганин имаше, ни Хелзинкски комитет.

С цигулката, мустачките и усмивката, събрала в себе си закачката на Чарли и загадъчността на Мона Лиза.

Този мангал натрупа много популярност, но тя се увеличи още повече, когато той стана фронтмен на групата „Иръпшъните“.

На Тодор Колев му хрумва идеята да събере оркестър от лаици и непрофесионали, които амбициозно се напъват да свирят и пеят световни хитове, далеч над възможностите им.

Свиква под знамената певеца Боян Иванов и актьорите Георги Мамалев и Емил Джамджиев. А името „Иръпшъните“ идва някак от само себе си.

Почетен гост на „Златният Орфей“ през 1979 г. е групата „Иръпшън“ със солистка

Прешъс Уилсън - екзотична и дългокрака певица от Ямайка. Прешъс беше завладяла световните класации, концертните подиуми и дискотеките с хита си „Уан уей тикет“.

Не вярвайте, ако някой ви каже, че съставът „Иръпшъните“ е родоначалник на чалгата у нас. Пълна глупост е това. Тодор Колев и колегите му правеха пародии на известни чужди и родни хитове. Включително и на песни на Емил Димитров, Лили Иванова, Йорданка Христова и др. А пародията е висш пилотаж и в актьорството, и в музиката, могат я само дарените със специална божия целувка за това.

„Иръпшъните“ откриваха концертите си, естествено, с „Уан уей тикет“ и после Тодор представяше останалите музиканти:

„На барабаните и ударните струменти свири Десерта (Георги Мамалев). На кларнета свири Васко Механата (Емил Джамджиев). На големата работа да представя брат ми Робърт, с когото сме израсли от деца заедно в махалата... (Боян Иванов).“

„Хората явно вече имаха нужда от такова шоу“, коментира Тодор Колев големия интерес към тях. На всичките им концерти из страната публиката ги посреща екзалтирано и с неистови викове и крясъци. Пее заедно с тях песните им. Иска да се качи на сцената. Младежи си късат ризите, девойки пищят.

След завръщането си от Канада, където направи неоспушен опит за дипломатическа кариера, Тодор Колев прави по БНТ предаването „Как ще ги стигнем...“

Сформираният на пожар екип репетира само две седмици и стартира на екрана - на живо, в понеделник от 20 до 21 часа, пред зрители в НДК.

Тодор Колев сам пише сценария,

сам измисля смешките и скечовете. Негова е и идеята на стената на студиото да виси портретът на Хачо Бояджиев, който тогава е генерален директор на БНТ.

Екипът гледа около 50 касети с подобни предавания, включително и на Джей Лено и Дейвид Летерман. Само че за разлика от тях Тодор не правви токшоу, а спектакъл.

Появява се обикновено като мангала и миндянина с цигулката, обяснява на публиката и зрителите актуални теми от седмицата, но пречупени през неговия поглед и хумор.

После се преоблича и посреща гостите си. При гостуването си Радой Ралин казва: „Най-после в България разрешиха някои неща да бъдат забранени!“[542]

[542] ***Източник: Хай клуб, статия 29.07.2023 г.***
https://www.hiclub.bg/article/6363542

FREELANCE OR AGENCY

Всеки от панелистите ще разкаже по какъв професионален път е минал и дали настоящата работа му осигурява оптимално удовлетворение. Ще потърсим положителните и отрицателните страни на всяка от възможностите и ще отговорим на въпроси за: работното време, заплащането, свободата да избираш проектите си, подводните камъни и т.н., и къде в крайна сметка се крие ключът към професионалното щастие.

учаници в дискусията ще бъдет:

- Кирил Златков / дизайнер, илюстратор и типограф;
- Надежда Комитска / арт директор, (Domaine Boyar International);
- Сергей Георгиев / творчески директор, (рекламна агенция DNA);
- Красен Кръстев / графичен и шрифтов дизайнер.

Модератор:

Тъй като вярваме, че всички гледни точки са от значение, активно включваме публиката в дискусията. Ела и ни сподели твоя опит или попитай за съвет хора, които са минали по този път. Дискусията е подходяща за професионалисти, студенти от сферата на графичния дизайн и всички изкушени от темата.

ДОСТЪПНОСТ

Дискусията ще бъде излъчена на живо онлайн на страницата на @Know-How Show-How във Facebook където ще можете да се включите в дискусията със своите въпроси и на нашия Youtube канал @know-how-show-how

Ние вярваме в потенциала на всеки, насърчаваме социалното включване и сме ангажирани да работим с уважение и подкрепа за създаването на достъпна среда. Затова всички събития от програмата на „Know-How Show-How общност“ включват жестов превод в реално време и адаптирано съдържание за хора с нарушено зрение.

Събитието е част от проекта „Know-How Show-How общност“, който се реализира с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“ по „Програма за възстановяване и развитие на частни културни организации“.[543]

[543] ***Източник: Know How Show How, статия 06.2023 г.***
https://www.knowhowshowhow.org/home/discussions/freelance-or-agency

Съвместен форум в София на Пловдивския университет и АБУЧ

Екипът на Българско училище „Райна Княгиня“ - Дъблин и Туламор, Ирландия, с удоволствие се включи в организирания от Национална научна програма „Българистика“ на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ и Асоциацията на българските училища в чужбина форум „Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина. Преподаване на български език и литература в чуждоезикова среда (5. - 12. клас)“.

Форумът в Националния студентски дом в София е съвместна инициатива и се организира за пръв път, като разчита на богатата педагогическа опитност на учителите в българските училища в чужбина, на натрупания от тях „арсенал“ от методи за оперативно справяне, но и на теоретичната компетентност и високата ерудираност на участващите изследователи.

Екипът ни взе активно участие в проведения практикум за работа върху езиковите компетентности, успешни практики и проблемни зони.

Благодарим на организаторите.[544]

[544] ***Източник: Abgschool.org, статия 27.07.2023 г.***
https://abgschool.org/index.php?route=extension%2Fnews%2Fnews&news_id=581

Започна XVI годишна конференция на Асоциацията на българските училища в чужбина

Днес, в Деня на Светите седмочисленици, в Националния студентски дом в София започна XVI годишна конференция на Асоциацията на българските училища в чужбина (АБУЧ).

Освен представители на българските неделни училища по света, форумът бе уважен и от министъра на образованието проф. Галин Цоков, председателя на парламентарната Комисия по образованието и науката и бивш министър на образованието Красимир Вълчев, началника на неговия кабинет и бивш директор на дирекция „Образование на българите зад граница и училищна мрежа“ в МОН Наталия Михалевска, зам.-министъра на външните работи Елена Шекерлетова, изпълнителния директор на Изпълнителната агенция за българите в чужбина Райна Манджукова, ректора на Пловдивския университет проф. Румен Младенов, представители на Софийския, Великотърновския и др. университети в страната, на Кирило-Методиевския научен център при БАН, народни представители от настоящия парламент и други официални лица.

Откриването на форума бе предшествано от водосвет, извършен в залата от свещеник Иван Иванов, доцент по богословие, който служи в Рим, Италия (вж. видео на Моли Георгиева).

След тържествения водосвет последва слово на председателя на АБУЧ д-р Ирина Ботева-Владикова, която направи преглед и анализ на досегашната дейност на Асоциацията, на постигнатите успехи и на ключови въпроси и предизвикателства, на нуждата от стратегическо мислене по отношение на образованието по роден език и култура на българските деца зад граница, на характера на учебниците и учебните помагала за българските училища в чужбина. Тя засегна и въпроси, свързани с реинтеграцията на български деца и младежи, завърнали се от чужбина, с оценяването на знания по български език в САЩ по Програмата Seal of Biliteracy и др.

Д-р Ботева-Владикова каза, че ако приемем, че зад граница има около два милиона сънародници и 10 процента от тях са деца, то значи има около 200 хиляди български деца зад граница, като едва 7-8 процента от тях, 35 хиляди, са обхванати от българските училища в различни страни. Макар че е изминат доста път и броят

на обхванатите български деца в тези училища и броят на самите училища се е увеличил значително през годините.

За поздравление към участниците във форума думата бе дадена на проф. Галин Цоков, който е свързан с каузата на българските училища зад граница доста преди да заеме сегашния си пост.

Проф. Цоков оповести, че Министерството на образованието и науката е учредило специална награда за български учители зад граница, която се нарича „Пробуда“.

И първият отличен учител с тази специална награда е г-жа Снежина Мечева, познатата на всички Снежина, която години наред ръководеше Българско училище „Иван Станчов“ в Лондон и е дала толкова много за каузата - образование на българските деца в чужбина.

Тази специална награда бе връчена от министъра на образованието на Снежина Мечева, на фона на аплодисментите и усмивките на присъстващите в залата учители и гости. Искрени поздравления на г-жа Мечева за отличието и от редакционния ни екип!

Приветствие към участниците във форума отправи председателят на Комисията по образованието и науката Красимир Вълчев, който каза, че самата г-жа Мечева е една институция. И, че няма друга държава в света, чиято образователна система да се простира на шест континента.

Последва приветствие от г-жа Райна Манджукова, която припомни важни моменти от първите опити за получаване на подкрепа от държавата за българските училища в чужбина.

Представители на Кирило-Методиевият център при БАН прочетоха имената и връчиха грамоти на отличените ученици в Международния ученически конкурс „Следи от Кирило-Методиевото дело по света“, организиран от КМНЦ и АБУЧ.

Последва презентация на дирекция „Образование на българите зад граница и училищна мрежа“ в Министерството на образованието и науката.

Форумът продължи с годишното Общо събрание на Асоциацията.

Вторият ден на Конференцията ще бъде в Карлово, родния град на Васил Левски. На 28 юли ще бъдат представени резултатите от видеоконкурс, проект на АБУЧ към националната инициатива за отбелязване на 150 години от гибелта на Левски и ще бъдат раздадени грамоти на участниците. Ще бъде представен и

превод на детската книжка „Левски в детските очи“ с автор Иван Стоянов и ще бъдат наградени участниците. Ще има още една презентация на дирекция „Образование на българите зад граница и училищна мрежа“ на МОН. Както и посещение на Националния музей „Васил Левски“ в Карлово, поднасяне на цветя на паметника на Левски в града и прожекция на филма „Когато Дякона срещна Апостола“.[545]

[545] ***Източник: abgschool.org, статия 25.07.2023 г.***
https://abgschool.org/index.php?route=extension%2Fnews%2Fnews&news_id=582

МОН УЧРЕДЯВА ОТЛИЧИЕ „ПРОБУДА“ ЗА БЪЛГАРСКИТЕ УЧИТЕЛИ ЗАД ГРАНИЦА

Министерството на образованието и науката учредява отличие „Пробуда“ за българските учители зад граница.

Първия почетен знак връчи днес министър Галин Цоков на Снежина Мечева. Тя е дългогодишен директор на Българското училище към Посолството на България в Лондон и преподавател по български език и литература, съосновател на Асоциацията на българските училища в чужбина. Церемонията се състоя по време годишната конференция на Асоциацията в София.

„Наименованието на отличието е „Пробуда“, защото Вие сте съвременни будители - далеч от дома съхранявате българския дух и го пренасяте през годините“, каза министър Цоков. По думите му то ще се присъжда ежегодно от МОН на учители зад граница като номинациите ще се съгласуват с Министерството на културата, Министерството на външните работи и българските общности зад граница. „Характерно за неделните училища е, че те са обединителен център на хора с кауза - да представят историята и културата ни на българските деца, родени далеч от дома. Благодаря ви за вашата дейност и се надявам с нашето отличие да Ви вдъхновим да бъдете все така отдадени на тази кауза“, посочи още проф. Цоков.

Той съобщи, че вече е провел срещи с организациите на българските училища зад граница и са обсъдили проблемите, които срещат. „Ще използваме Вашите знания и умения, за да ги решаваме. Предизвикателствата пред Вас не са толкова различни и от проблемите на българската образователна система. Затова и трябва да променим насложеното разбиране да търсим отделни решения, а да работим за цялата система като едно цяло“, каза още министърът. По думите му стъпка в тази посока е разписването на две нови национални програми към МОН, по които се финансират и дейности на неделните ни училища зад граница.

Отличието „Пробуда“ е статуетка във формата на петел, изработена от Вежди Рашидов.

Поздравление към участниците в конференцията отправи и председателят на парламентарната комисия по образование и наука Красимир Вълчев. [546]

[546] ***Източник: Mon.bg, статия 27.07.2023 г.***
https://mon.bg/bg/news/5453

Българско училище за роден език участва във форум за утвърждаване на българистиката в чужбина

Йоана Кръстева

Трима от преподавателите на Българско училище за роден език в Будапеща взеха участие в Национална научна програма за развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина. Това съобщиха в своята Фейсбук страница от образователното средище.

Форумът е организиран от Национална научна програма Българистика към Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ и Асоциацията на българските училища в чужбина. Той започна на 25 юли и продължава и днес. Домакин на събитието е Националният студентски дом в София.

В рамките на дни учители от български училища в чужбина и университетски преподаватели споделяха опит и работиха заедно по темата „Преподаване на български език и литература в чуждоезикова среда (5. - 12. клас)“.

От Българското училище за роден език изразяват сърдечни благодарности на организаторите.

По-рано през деня своето участие в събитието обявиха и от училище „Райна Княгиня“ в Ирландия.

„Екипът ни взе активно участие в проведения практикум за работа върху езиковите компетентности, успешни практики и проблемни зони. Благодарим на организаторите и продължаваме участието си и във втория ден на форума“, съобщиха още от учебното заведение.

Утре и в петък програмата продължава с годишната конференция на Асоциацията на българските училища в чужбина.[547]

[547] ***Източник: BTA.bg, статия 26.07.2023 г.*** ***https://www.bta.bg/bg/bg-world/from-bulgarians/496913-balgarsko-uchilishte-za-roden-ezik-uchastva-vav-forum-za-utvarzhdavane-na-balgar***

Застрашеният български език: Изучаването му в чужбина и предизвикателствата пред училищата

На 27 и 28 юли 2023 г. в София и в Карлово се провежда годишната конференция на Асоциацията на българските училища в чужбина (АБУЧ).

Конференцията беше открита от председателя на АБУЧ, д-р Ирина Ботева-Владикова, в Националния студентски дом в София, сутринта на 27 юли, където Асоциацията има свой офис. Предвидени са приветствия към участниците на поканените официални лица, сред които се очакват бивши и настоящи министри и парламентаристи.

Ще бъдат връчени наградите на отличените ученици в Международния ученически образователен конкурс „Следи от Кирило-Методиевото дело по света“, организиран от Кирило-Методиевият център за културно наследство и АБУЧ.

Дирекция „Образование на българите зад граница и училищна мрежа“ към Министерството на образованието и науката ще направи презентация.

Следобед същия ден в Студентския дом в София ще се проведе и годишното Общо събрание на Асоциацията.

Вторият ден от форума, 28 юли, ще се проведе в гр. Карлово.

Участниците ще бъдат поздравени от кмета на Карлово, Емил Кабаиманов, и директора на Националия музей „Васил Левски“ в Карлово, д-р Дора Чаушева. Ше има още една презентация от дирекция „ОБГУМ“ на МОН.

Ще бъдат представени резултатите от видеоконкурс, проект на АБУЧ към националната инициатива за отбелязване на 150 години от гибелта на Васил Левски, и ще бъдат раздадени грамоти на участници.

Ще бъде представен преводът на детската книжка „Левски в детските очи“ с автор Иван Стоянов и ще бъдат наградени участниците.

Предвидено е посещение на Националния музей „Васил Левски“, поднасяне на цветя пред паметника на Левски и прожекция на филма „Когато Дякона срещна Апостола“.

Какво е да си учител по България в чужбина?

Евелина Аврамова е основател, директор и учител в училище „Васил Левски“ в град Саарбрюкен, Германия. В интервюто си за предаването „Нашият ден“, тя разказва за страховете си след раждането на близнаците си в Германия и

необходимостта да определи на кой език да им говори. Евелина често предупреждава родителите, че ако не говорят на езика с детето си у дома, рискуват да загубят връзката с него и децата ще се откъснат от своите корени.

В предаването тя изразява съжаление, че голяма част от българите, живеещи в чужбина, не смятат за важно децата им да учат български език. По нейно мнение, българската държава трябва да направи повече, за да подкрепя българските училища зад граница и да информира за тяхното съществуване и локация.

В следващата част от разговора Ирина Владикова, председател на Българските училища в чужбина и дългогодишен директор на училище „Св. Св. Кирил и Методий“ във Виена, споделя радостта си, че през тази година са успели да обучат над 400 деца и се гордеят с участието и наградите, които получават от различни международни конкурси.

Ирина Владикова отбелязва, че австрийската образователна система включва изучаването на майчин език, а българският е сред предлаганите над 20 езика. Това предоставя възможност на българските деца във Виена да изучават български език безплатно и редовно посещават тези уроци.

Разговорът продължава с разказ за летните годишни конференции на училището „Св. Св. Кирил и Методий“ във Виена, които тази година са посветени на две важни стойности на българското духовно и светогледно съзнание. Една от темите е свързана с българския национален герой Васил Левски, който служи за пример на морал и сила за българския народ.

В завършек, в интервюто Евелина Аврамова поставя акцент върху проблема с разпределението на българските училища в чужбина, които често се намират на места, където няма други подобни учебни заведения, за които децата да се обучават на български език. Този проблем изисква специално внимание и насърчение от страна на държавните институции. Според нея е важно да се създадат нови учебни програми и да се осигури ново учебно съдържание, за да се подобри качеството на образованието в българските училища зад граница.

В предаването г-жа Манджукова от Изпълнителната агенция за българите в чужбина изрази убеждението си, че дефицитите не са в обучението на българските деца, а по-скоро в липсата на координация между политиките, насочени към българите в чужбина. Тя привлече вниманието към успешния модел на Асоциацията на българите в чужбина, която създава сътрудничество и обединение

с други организации, занимаващи се с български култура и образование. Този подход улеснява работата с българските институции и помага за постигането на общите цели.

Наталия Михалевска от Министерството на образованието и науката (МОН) отбеляза в предаването „Нашият ден“ значимостта на създадения български модел за подкрепа на общности зад граница, които са регистрирани в чужди държави. По нейните думи тази политика е довела до създаването на 389 български неделни училища в 43 държави, където българските деца имат възможност да учат на родния си език и да запазят българската култура и идентичност. Чуйте разговора в звуковия файл.

Разговор на Нина Цанева с Евелина Аврамова, Ирина Владикова, г-жа Манджукова и Наталия Михалевска в „Нашият ден“[548]

[548] ***Източник: BNR.bg, аудио запис 27.07.2023 г.***
https://bnr.bg/hristobotev/post/101856943/bg-uchilishta

Съвместен форум в София на Пловдивския университет и АБУЧ - Eurochicago.com

Екипът на Българско училище „Райна Княгиня“ - Дъблин и Туламор, Ирландия, с удоволствие се включи в организирания от Национална научна програма „Българистика“ на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ и Асоциацията на българските училища в чужбина форум „Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина. Преподаване на български език и литература в чуждоезикова среда (5. - 12. клас)“.

Форумът в Националния студентски дом в София е съвместна инициатива и се организира за пръв път, като разчита на богатата педагогическа опитност на учителите в българските училища в чужбина, на натрупания от тях „арсенал“ от методи за оперативно справяне, но и на теоретичната компетентност и високата ерудираност на участващите изследователи.

Екипът ни взе активно участие в проведения практикум за работа върху езиковите компетентности, успешни практики и проблемни зони.

Благодарим на организаторите.[549]

[549] ***Източник: eurochicago.com, статия*** ***https://www.eurochicago.com/2023/07/forum-v-sofia/***

Сборни групи 2023 Български народни танци „Гайтани“

1. Център - от 1 август до 15 септември

Национален студентски дом - Адрес: град София, пл. „Народно събрание“ 10, ет.3.

Напреднала: зала 304

Понеделник и сряда от 17:50 до 18:50 часа

Средно ниво: зала 304

Вторник и четвъртък от 17:50 до 18:50 часа

Начинаеща: зала 404

Вторник и четвъртък от 17:50 до 18:50 часа

2. Дружба 1 - от 14 август до 15 септември

108 СУ „Никола Беловеждов“

Начинаеща:

Понеделник и сряда от 19:00 до 20:00 часа

3. Дружба 2 - от 1 август до 15 септември

163 ОУ „Черноризец Храбър“ - Адрес: град София, ул.“Обиколна“ 36.

Напреднала:

Вторник и четвъртък от 19:20 до 20:20 часа

4. Младост - от 1 август до 15 септември

Танцов център Гайтани - Адрес: град София, ж.к. „Младост“ 3, до бл. 334 и на гърба на 59 ОДЗ „Елхица“. /залата се намира в частна постройка в между блоковото пространство/

ЗАЛА 1

Начинаеща:

Понеделник и сряда от 18:30 до 19:30 часа

Средно ниво 1:

Вторник и четвъртък от 18:30 до 19:30 часа

Начинаеща 1:

Вторник и четвъртък от 19:50 до 20:50 часа

5. Хиподрума - от 1 август до 15 септември

Дом на културата „Красно село“ - Адрес: град София, бул. „Цар Борис“ III 41.

Напреднала:

Понеделник и сряда от 19:10 до 20:10 часа

Начинаеща:

Понеделник и сряда от 20:15 до 21:15 часа

6. Гео Милев - от 1 август до 15 септември

Стадион „Академик“ - Адрес: град София, ул.“Манастирска“ 111. /до зала „Фестивална/

Напреднала:

Вторник и четвъртък от 19:30 до 20:30 часа

7. Мусагеница - от 1 август до 15 септември

Адрес: ул. „Проф. арх. Станчо Белковски“1. Училищен комплекс „Азбуки“.

Начинаеща:

Понеделник и сряда от 19:30 до 20:30 часа[550]

[550] ***Източник: Gaitani.com, статия 01.08.2023 г.***
https://www.gaitani.com/posts/328

Ирина Владикова: Нужна е единна стратегия за българските училища в чужбина

Интервю на Георги Марков с Ирина Владикова в предаването „12+3“

„Има нужда от създаване на единна стратегия за развитието на българските училища в чужбина. Те вече са над 400 в повече от 40 държави на шест континента. Говорим за голяма част от бъдещето на България - децата“.

Това каза пред БНР д-р Ирина Владикова, бивш председател на Асоциацията на българските училища в чужбина (АБУЧ).

И допълни колко важно е увеличаването на парите в бюджета за образование, включително и за училищата в чужбина.

В предаването „12+3“ тя посочи още:

„Има проблем с помещенията, където се провеждат обученията. Наемите скочиха драстично. Цените на учебниците са също много високи. Асоциацията ни съществува 16 години, а сме сменили 14 министри на образованието и всеки път започваме да обясняваме проблемите от А и Б. Промените на учебните съдържание и програми са специфични за нас. Чуждезиковата среда много бързо претопява малките, ще ги изпуснем, ако не ги обхванем“.

Интервюто на Георги Марков с Ирина Владикова в предаването „12+3“ можете да чуете в звуковия файл.[551]

[551] ***Източник: BNR.bg, аудио запис 02.08.2023 г.***
https://bnr.bg/post/101859833/irina-vladikova

Здравко Душков представи Разград на конференция за българските училища в чужбина - Вестник „Екип 7“

В София за пореден път се проведе редовната годишна конференция на Асоциацията на българските училища в чужбина. В Националния студентски дом присъстваха повече от 100 нейни членове от всички краища на света, в някои от които се обучават и деца от Разград. Сред представителите бе и учителят и спортен деятел Здравко Душков, който е част от редиците на Асоциацията от няколко години. Той бе упълномощен представител на разградското ОУ „Васил Левски“ и на българското училище „Христо Ботев-Академи“ във Вашингтон.

От 2017 година по идея на Здравко Душков в българското училище в Америка се провежда състезанието „Левски скок“ в чест на Васил Левски. Основател и директор на школото е Бойка Попова от Разград, а наследник на поста е нейната дъщеря Деница Попова. Също през 2017-та Душков организира състезанието с голям патриотичен заряд на „Балкан фест“ в Сан Диего. Спортни надпревари се организират още в „Родна стряха“ - Ларнака в Кипър, българското училище „АБВ“ в Кьолн, ФРГ „Хр.Ботев“ в Ню Йорк, както и в Северна Ирландия. Инициаторът редовно изпраща за състезанията медали с образа на Апостола и магнит с неговия образ и напомнянето „Дела трябват, а не думи“. Благодарение на нестихващата енергия на Душков българските ученици, които живеят извън Родината, са получили родолюбиви награди и за Деня на будителите.

Редом до разградчанина, гости на столичното събитие са били бивши и настоящи министри, председатели на Народното събрание, евродепутати. Темата на конференцията обхванала отчета за предходната година и Националната научна съвместна програма „Българистика“ на Пловдивския университет и АБУЧ с новоизбрания председател Петя Цанева от Мадрид.[552]

[552] ***Източник: Вестник Екип 7, статия 03.08.2023 г.*** ***https://ekip7.bg/2023/08/03/zdravko-dushkov-predstavi-razgrad-na-konferentsiya-za-balgarskite-uchilishta-v-chuzhbina/***

Христиан Даскалов: Националният студентски дом - място, отворено за култура и изкуство

Националният студентски дом през настоящата година чества 90-годишен юбилей от построяването на сградата в груб вид през 1933 г.

Най-стратегическа остава идеята за възстановяване на голямата ни зала, унищожена от пожар през 2001 г., но нито един български политик не се трогва.

Благодарение на програма „Културното наследство на Столична община“ наехме архитекти, те стъпиха на два идейни проекта на студенти и заедно - студентите, и професионалните архитекти, направиха прекрасен проект, който сега търси финансиране от над 5 млн. лв.

Това каза в интервю за БГНЕС директорът на Националния студентски дом Христиан Даскалов.

Той разказа, че каузата, всъщност, е на над 115 г., защото през академичната 1903 - 1904 г. двама видни български общественици - проф. д-р Иван Шишманов, като министър на образованието, и писателят Стилиян Чилингиров, наричан от мнозина последният български възрожденец, тогава като председател на Студентския клуб към Държавния университет, инициират построяването на Дома, създавайки държавен фонд с начален капитал 10 хил. лв., за да има място, където българските студенти да прекарват свободното си време, да разменят мисли, да творят, както и да имат топла храна. „Така се заражда идеята през началото на XX век, но в 1930-те години тя има своята кулминация - сградата е построена, довършена преди бомбардировките и, слава на Бога, оцелява след бомбардировките“, обясни директорът.

Даскалов заяви, че по време на социализма Студентският дом е водещ културен център. „Представяйте си го като младежкото НДК. Имаме множество самодейни формации, оркестри - симфоничен, естраден, академичен хор, фолклорен ансамбъл“, отбеляза той, като добави, че два от съставите са оцелели и до днес.

Фолклорният ансамбъл за народни танци и академичният хор, който носи името на неговия основател - Ангел Манолов, и до ден-днешен репетират ежедневно в Студентския дом. „Младите хора са добре дошли изцяло на отворен

принцип да посетят техни репетиции и да се присъединят към тях“, прикани директорът.

Даскалов подчерта, че още от 1950-те години на XX век към Студентския дом функционира и театър-студио „Студентина“. „Един от първите режисьори там е Любен Гройс, така че това също е друга организация, с която заедно планираме инициативи, с които да отбележим 90-годишнината ни“, допълни той.

Към днешна дата в Националния студентски дом има 10 национални студентски организации - всички най-големи в защита на интересите на младите хора. Често тук идват да подготвят свои постановки независими артисти. „В един период, след затварянето на Червената къща като център за независима култура и отварянето на Топлоцентралата, т.е. в този период от 4 - 5 г., бяхме сърцето на независимото изкуство на София и давахме подслон на независимите артисти, включително и във времената на COVID, в който период всички останали културни центрове затвориха, ние не го направихме“, подчерта Даскалов.

Директорът на Националния студентски дом обясни, че се опитват да бъдат актуални на променящата се среда и основната си мисия преоткриват във възможността да създават собствена продукция, т.е. не просто да дават сцена за изява на младите хора, но и да продуцират техни проекти. „С гражданска фондация „Лъчезар Цоцорков“ през настоящата година създадохме резидентска програма - много важен проект за нас. Млади хора от цялата страна кандидатстваха със свои проекти - театрални, музикални, съвременни, т.е. алтернативни, извън ограниченията на изкуството. Подготвиха ги в Студентския дом и ги представиха премиерно“, разказа той и уточни, че имат идея да възродят някои от хубавите събития на миналото, като Младежкия конкурс за забавна песен.

Най-стратегическа, обаче, остава идеята за възстановяване на голямата зала, в която два столични обичани театъра с години са се изявявали. През 1950-те години на миналия век тук е създаден Театъра на армията, който впоследствие се мести в сградата на бившето кино „Роял“, през 1990-те тук играе и Младежкият театър, но след голям пожар през 2001 г. сцената е унищожена. „Абсолютно нито един български политик не се трогва от това, че една емблематична за цяла София сцена е унищожена, т.е. тя просто е затворена, запечатана, с всичкия боклук и пепел. Последните години я почиствахме, постегнахме, дори и седалките ги измихме,

направихме няколко провокативни събития. Разбира се, тази зала не отговаря на никакви условия, затова и не я използваме за публика“, заяви Даскалов.

Благодарение на програма „Културно наследство на Столична община“, са наети архитекти, които стъпват на два идейни студентски проекта и заедно - и студентите, и професионалните архитекти създават проект, който търси финансиране на стойност над 5 млн. лв. за възстановяване на голямата зала. „Вече търсим тези средства и се възползвам не само да призова политиците да видят приоритета, особено, ето, 24 май ще е национален празник, пък една от най-големите културни сцени на София и на България тъне в разруха, на около 20 м от НС, което е срамота за тези хора в тази сграда, която е на нашите съседи от българския парламент. Не прося пари през ефира на БГНЕС, по-скоро призовавам за по-голямо внимание на институциите към тази кауза, защото дори едно Министерство на културата проявява нулев ангажимент към нас. Вече 2 г. нашият проект е готов, но те го държат из разни шкафчета и не го одобряват“, каза още директорът и посочи, че без одобрение на проекта няма как да пристъпят към реализация, дори и да се намери някой меценат, който да го подкрепи.

Даскалов апелира министърът на културата да си свърши работата и да одобри проекта за възстановяване на Студентския дом. Той обясни, че всички зали се нуждаят от основен ремонт, защото не разполагат със съвременни и адекватни условия. В камерната зала, която е с визия на берлински ъндърграунд клуб, независимите артисти откриват чар, така че тя се използва активно. „Над 100 са събитията през миналата година, като не малка част от тези културни събития са премиерни“, отбеляза той и допълни, че дори и в неугледни си вид тя е полезна и търсена.

„Ние сме на самоиздръжка, не получаваме държавна субсидия, въпреки че това е сграда, която е държавна собственост, паметник на културата, и освен ако не се промени тази философия, няма как да има някакви зашеметяващи резултати“, категоричен е директорът на Националния студентски дом, за когото най-важно е да бъде възстановено сърцето на тази институция, а именно голямата зала, за да може това прекрасно централно място да възвърне старата си слава.

„Ако управляващите са честни в заявените намерения да променят националния празник, за да акцентират върху българската култура, то най-силно оправдание на тези заявки ще бъде да възстановят паралелно с това една от най-

емблематичните за българската култура зали в България, която е на метри от тяхното работно място и близо 20 г. те не забелязват“, смята Даскалов.

Той се обърна към всички студенти с думите: „Добре дошли сте в Студентския дом. Той е ваш. Построен е от студентските организации от миналия век. Ползва се некомерсиално. Абсолютно безвъзмездно може да дойдете тук да организирате свое премиерно представяне на вашата книга, дипломна изложба, спектакъл, или просто да седнете да поработите с някой в една приятна атмосфера. Заповядайте на площад „Народно събрание“, отворени сме 365 дни в годината. Място, което е отворено за култура и изкуство.“ /БГНЕС[553]

[553] ***Източник: Bgnes.bg, статия 06.08.2023 г.*** ***https://bgnes.bg/news/khristian-daskalov-natsionalniiat-studentski-dom---miasto-otvoreno-za-kultura-i-izkustvo-/***

Отело - Гибелта на идеалиста

Военизирана група. Двама мъже, привидно различни, но еднакво непримирими, се изправят един срещу друг в психиделична психологическа битка, в която залогът е техният живот и животът на всички около тях. Хипотезата за войната е хипотеза за човешката природа и нейната противоречивост. В епохата на счупените идеали и постистината всичко се сменя, дори личността е лишена от център. Съвременният „Отело“, отвъд мита, е възможен като история за човека - парадокс, противоречащ си, двойствен, непознаваем, поставен в радикализиран, черно-бял свят. Той разполага с познанието, но не успява да го приложи така, че да се спаси. Героите в тази пиеса - непримирими, направлявани от амбицията, устремени към победата, в капана на екстремното живеене, допускат войната помежду си. Така се задействат процесите на унищожение между човеците и вътре в човека. В епохата на егото, на успеха като императив и на привидното щастие, в света, конструиран на принципа съюзник-враг, война-любов, те отказват да приемат поражението. Смелият воин става страхливец, приятелите стават врагове, умният оглупява, разумният полудява, любимият - убива. Тук разумът катастрофира, идеалът катастрофира, човекът губи себе си и изкрещява: „Не съм това, което съм!“ Тогава се превръща в своята сянка-двойник, в другия свой възможен Аз. „Отело - Гибелта на идеалиста“ е черна песен - предупреждение за черните времена, в които живеем. Разпадът на душата до тази загуба на човешкото е страшното, което спектакълът изследва.

Спектакълът е реализиран с финансовата подкрепа на Програма „Култура“ на Столична община и Програма „Дебюти“ на Национален фонд „Култура“ и се разпространява с подкрепата на НФК. С подкрепата на Underground Gallery/Studio и Национален студентски дом[554]

[554] ***Източник: Nexus Cultura, статия 2023 г.*** ***https://nexuscultura.com/performances/%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%BE-%D0%B3%D0%B8%D0%B1%D0%B5%D0%BB%D1%82%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0/***

Преподавател от Богословския факултет на СУ „Свети Климент Охридски“ откри XVI годишна конференция на Асоциацията на българските училища в чужбина (АБУЧ)

В деня на Светите Седмочисленици (27 юли 2023 г.) в Националния студентски дом в София беше открита XVI годишна конференция на Асоциацията на българските училища в чужбина (АБУЧ).

С благословението на Негово Високопреосвещенство Антоний, Западно и Средноевропейски митрополит беше отслужен водосвет с благодарствена молитва и произнесено поздравително слово от протойерей доц. д-р Иван Иванов, ръководител на Катедра „Практическо богословие“ при Богословския факултет на СУ „Свети Климент Охридски“, председател на БПЦО „Свети Седмочисленици“ в Рим и църковно-дипломатически представител на БПЦ-БП за отношенията със Светия Престол. Под надслов „Словото - 1160 г. слава, сила, светлина“ преминава годишната конференция на Асоциацията на българските училища в чужбина. Тази година тя се провежда в две части - на 27 и 28 юли, като официалното откриване беше в София, след което делегатите - ръководители на български неделни училища и преподаватели от цял свят, се отправиха към Карлово, където се проведе втората част от конференцията. Освен представители на българските неделни училища по света, форумът бе уважен и от министъра на образованието проф. Галин Цоков, председателя на парламентарната Комисия по образованието и науката и бивш министър на образованието Красимир Вълчев, началника на неговия кабинет и бивш директор на дирекция „Образование на българите зад граница и училищна мрежа“ в МОН Наталия Михалевска, зам.-министъра на външните работи Елена Шекерлетова, изпълнителния директор на Изпълнителната агенция за българите в чужбина Райна Манджукова, ректора на Пловдивския университет проф. Румен Младенов, представители на Софийския, Великотърновския и др. университети в страната, на Кирило-Методиевския научен център при БАН, народни представители от настоящия парламент и други официални лица. След тържествения водосвет последва слово на председателя на АБУЧ д-р Ирина Ботева-Владикова, която направи преглед и анализ на досегашната дейност на Асоциацията, на постигнатите успехи и на ключови въпроси и предизвикателства, на нуждата от стратегическо мислене по отношение

на образованието по роден език и култура на българските деца зад граница, на характера на учебниците и учебните помагала за българските училища в чужбина. Тя засегна и въпроси, свързани с реинтеграцията на български деца и младежи, завърнали се от чужбина, с оценяването на знания по български език в САЩ по Програмата Seal of Biliteracy и др. Ръководителите на българските училища пристигат за среща в България, за да отчетат своите успехи, да споделят извършеното през годината, да начертаят задачите и предстоящите предизвикателствата, които трябва да бъдат преодолени. За поздравление към участниците във форума думата бе дадена на проф. Галин Цоков, който е свързан с каузата на българските училища зад граница доста преди да заеме сегашния си пост. Проф. Цоков оповести, че Министерството на образованието и науката е учредило специална награда за български учители зад граница, която се нарича „Пробуда“. И първият отличен учител с тази специална награда е г-жа Снежина Мечева, познатата на всички Снежина, която години наред ръководеше Българско училище „Иван Станчов“ в Лондон и е дала толкова много за каузата -образование на българските деца в чужбина. Приветствие към участниците във форума отправи председателят на Комисията по образованието и науката г-н Красимир Вълчев. Последва приветствие от г-жа Райна Манджукова, която припомни важни моменти от първите опити за получаване на подкрепа от държавата за българските училища в чужбина. Проф. д-р Славия Бърлиева-Бекирова заедно с представители на Кирило-Методиевият център при БАН прочетоха имената и връчиха грамоти на отличените ученици в Международния ученически конкурс „Следи от Кирило-Методиевото дело по света“, организиран от КМНЦ и АБУЧ. На следващия ден в Карлово - родния град на националния герой Васил Левски, бяха представени резултатите от видеоконкурса по повод 150 г. от неговата смърт, както и превода на книжката „Левски в детските очи“. В София бе избран и новия Управителен съвет на АБУЧ с нов председател г-жа Петя Цанева (от българското училище в Мадрид).

Христо Бъчваров[555]

[555] ***Източник: Софийски Университет Св. Климент Охридски, статия 14.08.2023 г.*** *https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/universitet_t/fakulteti/bogoslovski_fakultet2/novini/prepodavatel_ot_bogoslovskiya_fakultet_na_su_sveti_kliment_ohridski_otkri_xvi_godishna_konferenciya_na_asociaciyata_na_b_lgarskite_uchilischa_v_chuzhbina_abuch*

Братята Якъбови и сестрите Апостолови - за единството пред Дверите на Любовта

Често не се замисляме как са се образували важни за нас думи. Например думата единение, получила се от сливането на числителното редно име един, глаголът е и местоимението ние. Надграждане в разбирането ни се получава и когато се вгледаме в думичката заедно, образувана от за ичислителното редно име едно. Винаги когато говорим за успехи и напредък, употребяваме думи единение и заедно, защото в основата на всеки е успех е единението.

Наричат музиката им „мост между души и светове“. „До дверите на Любовта“ се наричаше концертът им преди година в Студентския дом в София. В „Познати и непознати“ към дверите на Любовта погледнахме заедно със сестрите Боряна и Йоана Апостолови и братята Реджеб и Емрах Якъбови.

Какъв е пътят, който води до дверите на безусловната Любов и кога тези двери се отварят, а и какво се случва по-нататък - чуйте в звуковия файл.

Разговор на Цвета Николова с Реджеб и Емрах Якъбови и Боряна и Йоана Апостолови в „Познати и непознати“[556]

[556] ***Източник: BNR.bg, аудио запис*** ***https://bnr.bg/post/101859893***

Преподавател от Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ откри XVI-та годишна конференция на Асоциацията на българските училища в чужбина

В деня на Светите Седмочисленици (27 юли 2023 г.) в Националния студентски дом в София беше открита XVI годишна конференция на Асоциацията на българските училища в чужбина (АБУЧ).

С благословението на Негово Високопреосвещенство Западно- и Средноевропейския митрополит Антоний, беше отслужен водосвет с благодарствена молитва и бе произнесено поздравително слово от протойерей доц. д-р Иван Иванов, ръководител на Катедра „Практическо богословие“ при Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, председател на БПЦО „Свети Седмочисленици“ в Рим и църковно-дипломатически представител на БПЦ-БП за отношенията със Светия Престол.

Годишната конференция на Асоциацията на българските училища в чужбина преминава под надслов „Словото - 1160 г. слава, сила, светлина“ . Тази година тя се проведе в две части - на 27 и 28 юли, като официалното откриване беше в София, след което делегатите - ръководители на български неделни училища и преподаватели от цял свят, се отправиха към Карлово, където се проведе втората част от конференцията. Освен представители на българските неделни училища по света, форумът бе уважен и от министъра на образованието проф. Галин Цоков, председателя на парламентарната Комисия по образованието и науката и бивш министър на образованието Красимир Вълчев, началника на неговия кабинет и бивш директор на дирекция „Образование на българите зад граница и училищна мрежа“ в МОН Наталия Михалевска, зам.-министъра на външните работи Елена Шекерлетова, изпълнителния директор на Изпълнителната агенция за българите в чужбина Райна Манджукова, ректора на Пловдивския университет проф. Румен Младенов, представители на Софийския, Великотърновския и др. университети в страната, на Кирило-Методиевския научен център при БАН, народни представители от настоящия парламент и други официални лица. След тържествения водосвет последва слово на председателя на АБУЧ д-р Ирина Ботева-Владикова, която направи преглед и анализ на досегашната дейност на Асоциацията, на постигнатите успехи и на ключови

въпроси и предизвикателства, на нуждата от стратегическо мислене по отношение на образованието по роден език и култура на българските деца зад граница, на характера на учебниците и учебните помагала за българските училища в чужбина. Тя засегна и въпроси, свързани с реинтеграцията на български деца и младежи, завърнали се от чужбина, с оценяването на знания по български език в САЩ по Програмата Seal of Biliteracy и др. Ръководителите на българските училища пристигат за среща в България, за да отчетат своите успехи, да споделят извършеното през годината, да начертаят задачите и предстоящите предизвикателствата, които трябва да бъдат преодолени. За поздравление към участниците във форума думата бе дадена на проф. Галин Цоков, който е свързан с каузата на българските училища зад граница доста преди да заеме сегашния си пост. Проф. Цоков оповести, че Министерството на образованието и науката е учредило специална награда за български учители зад граница, която се нарича „Пробуда“. И първият отличен учител с тази специална награда е г-жа Снежина Мечева, познатата на всички Снежина, която години наред ръководеше Българско училище „Иван Станчов“ в Лондон и е дала толкова много за каузата - образование на българските деца в чужбина. Приветствие към участниците във форума отправи председателят на Комисията по образованието и науката г-н Красимир Вълчев. Последва приветствие от г-жа Райна Манджукова, която припомни важни моменти от първите опити за получаване на подкрепа от държавата за българските училища в чужбина. Проф. д-р Славия Бърлиева-Бекирова, заедно с представители на Кирило-Методиевия център при БАН прочетоха имената и връчиха грамоти на отличените ученици в Международния ученически конкурс „Следи от Кирило-Методиевото дело по света“, организиран от КМНЦ и АБУЧ. На следващия ден в Карлово - родния град на националния герой Васил Левски, бяха представени резултатите от видеоконкурса по повод 150 г. от неговата смърт, както и превода на книжката „Левски в детските очи“.

В София бе избран и новия Управителен съвет на АБУЧ с нов председател г-жа Петя Цанева (от българското училище в Мадрид).[557]

---

[557] ***Източник: Богословски факултет на СУ „Свети Климент Охридски“, Православие БГ, статия 15.08.2023 г.***
https://www.pravoslavie.bg/%d0%91%d1%8a%d0%bb%d0%b3%d0%b0%d1%80%d0%b8%d1%8f/%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%bf%d0%be%d0%b4%d0%b0%d0%b2%d0%b0%d1%82%d0%b5%d0%bb-%d0%be%d1%82-%d0%b1%d0%be%d0%b3%d0%be%d1%81%d0%bb%d0%be%d0%b2%d1%81%d0%ba%d0%b8%d1%8f-%d1%84%d0%b0%d0%ba%d1%83%d0%bb%d1%82/

В приказния свят на Ангел Каралийчев: 121 години от рождението на писателя

121 години от рождението на писателя Ангел Каралийчев. Авторът на „Тошко Африкански“ и десетки любими поредици е роден на днешната дата през 1902 г.

Всички помним историята за „Житената питка“ и анекдотите за „Хитър Петър“. Но как стигат те до всеки български дом? Именно чрез преработките и сборниците на Ангел Каралийчев.

Колекционерът Росен Петков притежава множество редки книги от българската литературна съкровищница. Част от изданията на Ангел Каралийчев, които виждате, показва за първи път пред нашата камера.

„В ранните му години, той работи с много известни художници. В много от тези ранни издания има илюстрации, които надхвърлят задачата на една детска книга“, разказа Петков.

Над 90 са произведенията, които Ангел Каралийчев написва за българските деца и техните родители. Преден е на над 50 езика. Той е уважаван автор и редактор на печатни издания, както по време на Третото българско царство, така и през периода на Социализма.

„Част от разказите и приказките са заредени с един оптимизъм и с едно великолепно познаване на родното ни творчество. В старите книги, в антикварните книги се крие една своеобразна простота. Един изказ, който е малко по-прям, може би и по-искрен“, добави Петков.

Ангел Каралийчев е родом от село Стражица, Великотърновско в семейство на земеделци. Със съпругата си Вела имат две деца, които умират на много ранна възраст. Може би това е причината, Каралийчев да разказва истории за най-малките, за да радва българските деца.

„Но, наистина, една част от книгите на Ангел Каралийчев, като че ли писани за деца, но са написани и за големи хора. В тях се усеща и философският му поглед за живота, усещат се и неговите настроения“, разказа колекционерът.

101 години след неговото рождение, историите на Каралийчев продължават да бъдат част от списъците за детска литература. Но дали децата, израснали с екрани в ръце, вместо с книги, усещат духа на неговото творчество?

„И в днешно време, много от приказките и изводите, които се правят в тях биха били полезни. Мисля, че всеки от нас е добре от време на време да разлиства книгите на Каралийчев. Например книгите, в които разказва за българите, за земята на българите“, каза Петков.

Ангел Каралийчев умира на 14 декември 1972 г. Посмъртно е награден с Почетна грамота на името на Андерсен, оценен от Международния съвет за детско-юношеска литература.

Станчо Станчев[558]

[558] ***Източник: BTVnovinite.bg, видео запис 21.08.2023 г.*** ***https://btvnovinite.bg/predavania/tazi-sutrin/v-prikaznija-svjat-na-angel-karalijchev-102-godini-ot-rozhdenieto-na-pisatelja.html***

Театърът - репетиция за реалността

„Астория“, Сдружение „Транзит“

Разговор с Валерия Минева за премиерата на „Астория“ по пиесата на Юра Зойфер. Софийската публика може да види представлението на 22 май в Студентския дом

Валерия Минева - Лира, е родена на втори март 1993 г. Открива магията на театъра още като дете. През 2015 г. завършва актьорско майсторство за драматичен театър в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ в класа на доц. Леонард Капон. В трупата на Театър Хенд в Пловдив придобива опит в драматични постановки и куклени представления за деца. Разказите ѝ печелят национални конкурси, а през 2018 г. дебютната ѝ пиеса „Транзит“ е отличена в конкурса на Театър „София“ за съвременна драматургия. Пиесата е поставена на сцената на Драматичния театър „Рачо Стоянов“ в Габрово с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“. Там поставя и детския спектакъл „Приказливко в Страната на думите“. От 2019 г. Валерия е свободен артист и осъществява различни проекти: „Сонетите“ - видео версия на сонетите на Шекспир, и „Изкуството да бъдеш човек“ - аудио сборник с авторски разкази. Завършва магистърска програма по режисура в НАТФИЗ в класа на проф. Пламен Марков. Представлението „Астория“ по пиесата на Юра Зойфер - известен виенски артист, кабаретист и писател, който загива през 1939 г. само на 26 години в концлагера Бухенвалд. Това е първият проект на новосформираното Сдружение „Транзит“, което Валерия основава заедно със свои колеги артисти.

Валерия Минева

Как се появи вашият псевдоним?

Когато бях на 14 години, се записах в младежкия театър „Приятели“ в Пазарджик. Валерия беше прекалено дълго име за останалите деца в школата. Затова започнахме да измисляме как да ми казват. Казваха ми Лира, Лира, Лира… и аз лека полека започнах да се представям така, защото много ми допадна.

Първата ви постановка като режисьорка - „Глупаци“ от Нийл Саймън, е една от най-играните пиеси в Европа. Втората - „Астория“ на Юра Зойфер, пък за първи път се поставя у нас.

Не бях се замисляла, че са в двете крайности. Наистина за разлика от Нийл Саймън Юра Зойфер не е познат. Може би защото умира в концлагера Бухенвалд едва на 26 години. Наскоро участвахме в творческа среща в Драматичния театър в Русе, посветена на неговото творчество. Там научих, че има режисьори от различни точки по света, от Америка, от Южна Африка, които се вълнуват от текстовете му. Оказа се, че филмът Don't look Up, нашумял по Нетфликс, също е по пиеса на Зойфер - „Краят на света". И двамата автори ме привлякоха с хумора си. Не съм мислила дали са познати на аудиторията. Просто ме провокира текстът, защото и в двете пиеси има сатира и осмиване на политическа ситуация. На този етап от развитието ми това все повече ме вълнува.

Как се срещнахте с „Астория"?

Търсех текст за втория семестър от обучението ми по режисура в НАТФИЗ. В библиотеката на академията има принцип, че когато четеш нещо и го оставиш в читалнята, но не искаш да го прибират по рафтовете, слагаш една бележка отгоре: „Чете се. Не пипай!". Така аз видях сборника на Юра Зойфер на едно бюро. Заглавието му е „От рая до края на света", което веднага ме привлече и ми стана любопитно кой е този автор. Освен това и бележката отгоре: „Не пипай!" ме провокира да пипна.

Всички участници в постановката са куклени актьори. Защо?

Защото имах намерение да използвам куклени похвати, клоунада. Идеята за сценография от плоски дълги ластици, опънати от тавана до пода, които актьорите обиграват свободно, създавайки етюди, различни картини и пространства, се роди в самото начало. Чрез тях исках да подчертая гротесковите персонажи и стилистика. Знаех, че ще ми е по-лесно да реализирам идеите си с куклени актьори. Аз имам и пристрастие към тях, защото съм възпитаничка на доц. Леонард Капон и знам, че специфичното въображение което търся, ще го открия при куклените актьори. Много от нещата в спектакъла се родиха от самите тях на принципа на импровизацията. Когато търсех първоначално екип за „Астория", гледах репетиции и дипломни спектакли на няколко класа в НАТФИЗ. В класа на проф. Румен Рачев намерих почти всички актьори с изключение на Игор Коробко, който е студент от класа на проф. Жени Пашова.

За пръв път постановката „Астория" беше видяна от театралната публика в София, Габрово и Русе. Бяха ли разбрани посланията?

Мисля, че да, защото самият сюжет ги извежда директно на преден план. Искам остротата на текста да провокира към критична мисъл. Хората казват, че хуморът, освен че е достъпен, удря и на точните места. Театърът като репетиция за реалността.

Какво предстои на „Астория“?

Втората премиера е на 22 май 2023 г. в залата на Студентския дом в София. От новия сезон „Астория“ ще бъде в програмата на Драматичен театър „Апостол Карамитев“ в Димитровград.

Какви са предизвикателствата пред артиста на свободна практика?

Шегуват се от време на време дали нямам някоя леля в Национален фонд „Култура“. Но всъщност нямам никакви лели нито там, нито в Министерството на културата. Просто когато виждам възможности за финансиране на независими проекти или млади артисти, гледам да се включа. Имам проекти, които бяха финансирани по време на пандемията, когато се подкрепяха основно онлайн инициативи.

Явно имате и мениджърски умения, щом можете да пишете проекти, което не е лесна работа.

Може би, защото имам усет към детайла. Важно е да четеш условията и да си адаптивен спрямо конкретната програма. Това, че пиша, също ми помага, защото трябва сериозно да се обосновеш за проекта и идеята му. Не е голяма философия, но изисква търпение, което не всеки притежава.

Трудно ли е да си свободен артист?

Истината е, че е трудно. Аз гледам винаги да съм по-оптимистична, но вече го усещам. Четири години, откакто съм независим артист, и усещам голяма несигурност. Разпокъсана съм между проекти, които изискват голяма доза внимание, търпение. Времето ти е много по-неструктурирано и отделяш не по осем часа на ден, а много повече, за да реализираш нещо, което после не е съвсем ясно каква финансова възвръщаемост ще има. Предизвикателствата пред независимия артист са обвързани с несигурност - какво предстои, къде, с кого?

Ваня Печикамъкова[559]

---

[559] ***Източник: Kultura.bg, статия 22.05.2023 г.***
https://kultura.bg/web/%D1%82%D0%B5%D0%B0%D1%82%D1%8A%D1%80%D1%8A%D1%82-%D1%80%D0%B5%D0%BF%D0%B5%D1%82%D0%B8%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%B7%D0%B0-%D1%80%D0%B5%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%82%D0%B0/

Гледаме „Астория“, или чудовищна дипломатическа лъжа на lastik

Лондонски дипломати измислят държавата Астория през 40-те на миналия век, а Юра Зойфер превръща историята в хитов спектакъл.

Българската премиера с режисьор Валерия Минева можем да гледаме на 22 май в столичния Студентски дом

Експериментът от 1936 г. се финансира от американски милионер и се превръща в най-горчивата антиутопия в историята на човечеството. Сценографът Михаела Трифонова използва плоски дълги ластици за пресъздаване на екстравагантния абсурд. Опънати от тавана до пода, те се обигравт свободно от актьорите, създавайки етюди, различни картини и пространства. Саундтракът на спектакъла се изпълнява на живо.

Героите в „Астория“ оживяват благодарение на таланта и харизмата на Калин Зафиров, Димитър Иванов, Вероника Тодорова, Илияз Иляз, Росен Караджов, Ванина Попова, Карина Борисова и Игор Коробко.

Юра Зойфер е роден през 1912 г. в Харков, Украйна в заможно еврейско семейство, което през 1923 г. се установява във Виена. Там започва и творческия му път.

Пише поезия, драма, кратка проза, и оставя един недовършен роман

Умира в концлагер Бухенвалд през 1939 г, едва на 26 години. Пиесата му „Астория“ е вдъхновена от истински случай. През 1936г. служители от различни лондонски посолства решили да си направят шега в своите кръгове и си измислили държава Астория, за която учредили посолство с всичките му салтанати. Удоволствието било финансирано от американски милионер. Година и половина е имало хора, които вярват в една държава, която всъщност не съществува.

Острият социален хумор на Зойфер е представен на сцената чрез средствата на игровия театър и клоунадата

Сюжетът осмива както абсурдните политически амбиции на елита, така и наивните граждани, които позволяват на една измама да просъществува прекалено дълго. „Астория“ звучи опасно актуално, а хуморът в текста на моменти истински нагарча, защото приликата с настоящето и световните политически проблеми е значителна.

Дали сега обществото ни има по-добро критично мислене, дали сега властта не покварява така лесно, или сюжетът на „Астория“ е възможен да се случи наистина? Отговорите на тези въпроси са оставени на зрителите.[560]

[560] ***Източник: АРТ ПОРТАЛ, статия 05.05.2023 г.***
https://artportal.news/pulsat-na-deng/astoria-premiere-theater/

Валерия Минева говори за „Астория“ в БЛИЦ С МИЦИ

Постановката „Астория“ от Юра Зойфер ще се представи като част от програмата на Малък сезон на 26 юни от 17:00ч. в голямата зала на Театрална работилница Сфумато. Събитието е с вход свободен.

Научете повече от интервюто на Мици с Валерия Минева:

Юра Зойфер е роден през 1912 година в Харков, Украйна в заможно еврейско семейство, което през 1923г. се установява във Виена. Там започва и творческия път на Зойфер, като той пише поезия, драма, кратка проза, и оставя един недовършен роман. Умира в концлагер Бухенвалд през 1939 година, едва на 26 години.

Истински случай

Пиесата „Астория“ на Юра Зойфер е вдъхновена от истински случай. На 17 май 1936 година в лондонски булеварден вестник Sunday Express, а четири дни по-късно и във Wiener Neues Tagblatt, излиза съобщение за мистериозното посолство на Астория. Служители от различни лондонски посолства решили да си направят шега в своите кръгове и си измислили държава Астория, за която учредили посолство с всичките му салтанати - униформа, държавен флаг, национален герб, посланик, дори приеми и награди. Удоволствието било финансирано от американски милионер.

Година и половина е имало хора, които да вярват в една държава, която всъщност не съществува. Тази дипломатическа лъжа, Юра Зойфер превръща в най-горчивата си антиутопия, придавайки ѝ социален и

философски характер, тематизирайки проблема за утопията в самата утопия. Чрез острия си социален хумор Юра Зойфер окарикатурява слабостите на обществото и политиката стъпвайки на реални събития и личности от 1936г. Сюжетът осмива, както абсурдните политически амбиции на елита, така и наивните граждани, които позволяват на една измама да просъществува прекалено дълго. „Астория“ обаче звучи опасно

актуална, а хуморът в текста на моменти истински нагарча.

Спектакълът е копродукция на Сдружение „Транзит“ и Общински драматичен театър „Апостол Карамитев“ гр.Димитровград и се осъществява с

финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“, програма „Дебюти“ и в партньорство с Национален студентски дом.

Режисура: Валерия Минева

Превод: Ана Димова

Сценография: Михаела Трифонова

Музика: Петя Габрова

Грим: Маша Милкович и Аня Ивкович

Плакат: Радослава Боор

Участват: Калин Зафиров, Димитър Иванов - Мич, Вероника Йорданова Тодорова, Илияз Иляз, Росен Караджов, Ванина Попова, Карина Борисова и Игор Коробко

Публикувано от Димитър Величков[561]

[561] ***Източник: diktofonmedia.com, аудио запис 06.2023 г.*** *https://diktofonmedia.com/2023/06/22/astroria/*

Хореографът Александра Драгова представя три танцови инициативи непосредствено след Свети Валентин

Режисьорът и хореограф Александра Драгова, която е възпитаник на Нов български университет, заедно със своите колеги танцьори: Денислав Иванов, Калина Кръстева и Бетина Димитрова, гостуват в камерната зала на Национален студентски дом - София на 16 февруари от 19:00 часа. Те ще представят танцовия спектакъл „Втора кожа“ в камерната зала на културното средище.

„Разпознавам те в страховете ти, аз съм най-големият ти страх. Аз съм болката, издълбала дом в сърцето ти. Аз съм миналото и настоящето ти. Аз съм променящата те същност, докато не осъзнаеш себе си. Аз съм втората кожа, която не може да побере душата“. Поривът за свобода и променяща се идентичност, съчетана с иновативна съвременна хореография, вплитат зрителя в магията на танца и силата на изкуството.

Музиката е на Дахабраха, Дея Дова, а костюмите са дело на SolantCostumes, снимки, видео и рекламен дизайн: Иван Иванов, Богомила Деянова, Боян Фераджиев.

Разпространението на спектакъла в Национален студентски дом е част от проект „Театрална совалка 2020-2021“ и се осъществява благодарение на финансовата подкрепа на Министерство на културата.

На 18 февруари от 17:00 часа Александра Драгова ще представи на живо танцов уъркшоп на сцената на Университетски театър НБУ.

Преди да завършим „ритуала“ на танцовия спектакъл „Втора кожа“, ще Ви потопим напълно в свят с кратък танцов клас, точно преди самото начало на представлението.

„Страхуваш се?

Студ изпълнил вените,

Превръща се в треска

Изгаря отвътре.

Къде е надеждата?

Убий болката.

Надеждата е тук. Ела и танцувай, освободи се.

Винаги можете да се прибереш у дома

Но ще си тук и сега, с нас , ние сме до теб, танцувай.

Очакваме те! Следвай ритъма на танца.“

Непосредствено след уъркшопа на 18 февруари ще може да гледате отново танцовия спектакъл „Втора кожа“, но този път на сцената на Университетски театър НБУ от 19:00 часа.

Ще се радваме да бъдете част от нашата публика и да станете част от инициативите на Александра Драгова.

Билети за гореописаните танцови преживявания може да закупите само чрез платформата URBO:

Танцов спектакъл „Втора кожа“ в Национален студентски дом на 16 февруари от 19:00 часа:

https://urboapp.com/bg/e8028-vtora-koja-nsd

Уъркшоп с Александра Драгова на 18 февруари от 17:00 часа в Университетски театър НБУ

https://urboapp.com/bg/e8043-aleksandra-dragova-workshop

Само сега ще имате възможността да гледате на 18 февруари от 17:00 часа уъркшопа директно от Вашия дом под формата на лайв стрийминг:

https://urboapp.com/bg/e8044-online-aleksandra-dragova

Танцов спектакъл „Втора кожа“ в Университетски театър НБУ на 18 февруари https://urboapp.com/bg/e8041-vtora-koja-ut , като също така ще имате шанса да станете част и онлайн от танцовото представление на на Александра Драгова:

https://urboapp.com/bg/e8042-vtora-koja-online

Публикувано от Денис Никифоров[562]

[562] ***Източник: diktofonmedia.com, статия 12.02.2021 г.***
https://diktofonmedia.com/2021/02/12/vtora-koja-online-aleksandra-dragova/

Музей на разбитите сърца - дебют на Денис Николов

Автор: Ангелина Грозева

Актьорът Денис Николов дебютира като режисьор с представлението „Музей на разбитите сърца“. Прожектор огрява душите на забравени скулптури! Предмети крещят из пространството своята собствена история! Цигулка запълва процепите на открехнатите завеси. И няколко ластика свързват публиката със спомен! Музей на живота. Музей на разбити сърца! Музиката е на Константин Кучев, разказва Денис Николов.

Денис работи с авторски текстове и реални случаи и събития в своята интерпретация.

Повече чуйте в звуковия файл от разговора с проф. Александър Илиев.[563]

[563] ***Източник: BNR.BG, аудио запис 14.08.2023 г.***
https://bnr.bg/post/101864121

Пиесата „Астория“ от Юра Зойфер се поставя за първи път в България

Програма на театрите

Пиесата

Заповядайте на премиерата на постановката „Астория“ от Юра Зойфер на 22 май от 19:00ч. в камерната зала на Национален студентски дом. Една необичайна комедия, в която приликата с настоящи лица и събития е напълно случайна....нали?! Да?! Всъщност...може би! Чрез острия си социален хумор Юра Зойфер превръща една реална дипломатическа лъжа в най-горчивата си антиутопия. Пиесата „Астория“ окарикатурява слабостите на обществото и политиката стъпвайки на реални събития и личности. Сюжетът осмива, както абсурдните политически амбиции на елита, така и наивните граждани, които позволяват на една измама да просъществува прекалено дълго. „Астория“ обаче звучи опасно актуална, а хуморът в текста на моменти истински нагарча.

Алкохолът и вятърничавите жени могат да доведат до фатални последствия.

Скитниците си мечтаят да презимуват в затвора.

Три невидими тайни сили винаги объркват нещата.

Определено географията не е доказателство, а само политически аргумент.

Разбира се, че всички сме грешници!

Истината струва повече от лъжата.

Ясно е, че удовлетворението е най-голямото зло на този век.

Спектакълът е копродукция на Сдружение „Транзит“ и Драматичен театър „Апостол Карамитев“ - Димитровград и се осъществява с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“, програма „Дебюти“ и в партньорство с Национален студентски дом.[564]

[564] ***Източник: Theatre.art.bg , статия 18.05.2023 г.***
https://theatre.art.bg/novina.php?news_id=8425&city=20

Нискобюджетно дигитализиране на любителски ретро филми - проектът MobiReel

Първият любителски / домашен филмов формат, 9.5 мм филм, е представен през 1922 г. от Pathé (Колекция на Росен Петков)

Преди десетки години не беше лесно да съхраниш образа на местни обичаи, празници, приятелски събирания, ученически или студентски събития, спортни събития, екскурзии, посещения на градове, села и планини, интересни сгради и други любопитни неща. В по-ранните години (от 1940-те до 1980-те) се снимаше с филмови камери, филмът е проявяваше и се прожектираше на някой апарат, т.е. трябваше да се закупи и прожекционен апарат. По-късно се появиха видеомагнетофоните и камерите с видеоксети, където директно се записваше на касета. Видеоксетите имаха различно качество както на записа, така и различна устойчивост на времето. С появата на камери с цифров запис се премина към дигиталната епоха на филмите. Натрупаните ленти се складираха някъде- често по тавани и мазета, в не особено подходящи условия. Други ленти просто се изхвърляха. Особено критично е положението с т.нар. любителски формати, към които архивите и библиотеките не проявяват особен интерес за колекциониране и съхранение.

Проектът по програма Erasmus+ „Мобилно нискобюджетно дигитализиране на ретро филми“ (Mobile low-cost digitizing of vintage films - Mobireel), https://mobireel.eu е съвместна инициатива, която има за цел да се справи със значителните предизвикателства, пред които са изправени библиотеки, архиви и други институции за културно наследство при дигитализирането, запазването и популяризирането на техните филмови колекции с фокус върху така наречените домашни (любителски) филмови и видео формати (8 мм, Super 8, 9.5 мм, VHS, SVHS и др.).

Любителските филми често съхраняват непосредствени кадри от събития, празници, обичаи, стари улици и сгради, спортни събития, облекла и други. Те са паметта на градове и села, запечатали любопитни и понякога важни моменти от миналото. Някои от тях, запечатали уникални обичаи и събития, могат да бъдат причислени и към културно-историческото ни наследство. Често, обаче, тези филмови или видео материали не са предмет на събиране от професионалните филмови архиви и фондове. На тях понякога не обръщат внимание и музеите.

Повечето хранилища съсредоточават своето внимание върху професионалните или полу-професионалните филмови формати (35 мм, 16 мм и др.) и професионалните лентови видео формати (1“ролки тип С и В, Betacam 1/2“ и др.). Не на последно място, лентите на любителските формати обикновено са с по-ниско качество и деградират по-бързо спрямо професионалните.

Технологиите за дигитализиране също търпят развитите и тяхната достъпност нараства. Затова е важно и да се познават възможностите за нискобюджетна дигитализация и малките и средни организации да имат капацитета (познанията) да изграждат нискобюджетни дигитализационни центрове и дори понякога просто дигитализационни помещения, оборудвани с достъпни като цена хардуер и софтуер.

Българският прожекционен апарат за учебни цели, за 16 мм филми, „Плевен 1“ (Колекция на Росен Петков)

Българският прожекционен апарат за учебни цели, за 16 мм филми, „Плевен 1“ (Колекция на Росен Петков)

Проектът Mobireel има следните цели:

подобряване на капацитета на архивисти, библиотекари, реставратори, колекционери и собственици на колекции на т.нар. „домашни/потребителски“ филмови архиви за това как да дигитализират с евтина технология техните филми с фокус върху потребителските филмови формати (8mm, Super 8mm, 16mm) и видеокасети на потребителско ниво (VHS, S-VHS, Betamax) чрез набор от материали за продължаващо ПОО (професионално образование и обучение). Материалите ще бъдат със свободен достъп, безплатни;

подобряване на възможностите за допълнително обучение в областта на дигитализацията на нискобюджетни филми/ленти чрез предлагане на съдържание структурирано като единици резултати от ученето с помощта на ECVET (European credit system for vocational education and training);

подобряване на капацитета на архивисти, библиотекари, реставратори, колекционери и собственици на колекции на домашни филмови архиви за относно поддържането на аналогови и цифрови материали;

подобряване на капацитета на архивисти, библиотекари, реставратори, колекционери и собственици на колекции на домашни/потребителски филми

архиви относно възстановяване на аналогови и цифрови материали (или поне да изпълните някои прости процедури за коригиране или запазване);

подобряване на знанията и уменията на целевата група за това как да се представят атрактивно дигитализираните артефакти пред по-широка публика;

Целеви групи обхващат:

архивисти, работещи в архиви и центрове с колекции;

библиотекари, работещи с филмови колекции;

реставратори, работещи във филмови архиви, библиотеки или музеи;

колекционери, които имат частни колекции от филми или семейни филмови архиви; експерти в компании или организации, работещи в областта на дигитализацията на филми;

Резултатите от проекта могат да бъдат обобщени в следните редове:

Методология за подбор и нискобюджетна дигитализация на домашни филмови формати;

Рамка на компетентност и разработване на единици от резултати от обучението, съдържание на обучението по важни въпроси, свързани с нискобюджетна дигитализация на филми, структурирана като единици/модули и предлагаща гъвкави подходи за обучение;

Система за управление на знанието с модули, структурирани съгласно единици резултати от ученето и допълнителни мултимедийни ресурси, свързани с нискобюджетно дигитализиране на филми с фокус върху така наречените домашни/потребителски филмови формати (8 мм, Super 8 мм, 16 мм) и видеокасети на потребителско ниво (VHS, S-VHS, Betamax);

Обучителни видеоклипове по фокусни теми, свързани с нискобюджетна дигитализация (филмови формати на потребителско ниво);

Обучение и мултиплициращи събития в сферата на нискобюджетната дигитализация на филми и видеоленти на потребителско ниво;

Процесът, естествено, започва с подбора на материалите за дигитализация, с преглед на тяхното състояние. След това се преценява дали да се ползват услуги на някое студио за дигитализация или да се изгради собствен нискобюджетен „ъгъл/център“ за дигитализация. Ако се приеме за подходящо изграждането на такъв нискобюджетен център за дигитализация, трябва да се направи проект и да се закупят необходимите устройства. Необходимо е и обучение на персонала,

например, с помощта на обучителните материали по проекта MobiReel. Като първа стъпка от дигитализацията, може да се наложи почистване или залепване на скъсани части на лентата. След това започва самото дигитализиране. По настоящем съществуват евтини и лесни за обслужване устройства за дигитализация на 8 мм и Супер 8 филми, както и за превръщане на аналоговия сигнал от VHS или SVHS видеомагнетофони в цифров. По-скъпи са дигитализаторите на 16 мм филми. Описанието и каталогизирането на дигитализирания материал изисква известни познания за стандартите при оформяне на каталози на библиотеки и архиви. Не на последно място е процесът на популяризиране на дигитализираните ресурси. Те трябва да бъдат представени по атрактивен начин пред съвременната публика.

Нискобюджетно дигитализиращо устройство Kodak в библиотеката на Студентско общество за компютърно изкуство (СОКИ) в Национален студентски дом

Нискобюджетно дигитализиращо устройство Kodak в библиотеката на Студентско общество за компютърно изкуство (СОКИ) в Национален студентски дом

Някои от иновативните аспекти на обучителните материали са свързани с дизайна на съдържанието като единици резултати от ученето и оценка на постиженията, използвайки ECVET (European credit system for vocational education and training). Това допринася за гъвкавост на ученето, отделните модули могат да се разучават по единично и през различно време, възможност за натрупване на резултатите и тяхната преносимост. Разработеният и приложен подход за алокиране на ECVET точки може да се използва и при дизайна на други материали от областта на ПОО.

Проектът е инициатива на Студентско общество за компютърно изкуство (СОКИ) в партньорство с Регионална библиотека П. Р. Славейков- Велико Търново, Stichting De Domijnen- Ситард, Kinoteka na Republika Severna Makedonija- Скопие и Zeutschel GmbH- Тюбинген.

Изследователи в рамките на проекта са експерти като д-р инж. Росен Петков, Боряна Савова, доц. д-р Калина Иванова, Калоян Здравков (България), Андреа де Поло Сайбанти, Кристиан Хохендофр (Германия), д-р Пер Босиле, Хан Адрианс, Нина Вогелс (Холандия), Владимир Ангелов, Миранда Алла, Александър Трайковски (Македония) и други.

Първа среща на партньорите по проекта MobiReel по програма Еразъм+ в София, Национален студентски дом

Проектът е подкрепен от програма Еразъм+ на Европейския съюз. Някои от резултатите вече са достъпни за свободно ползване на портала на проекта, https://mobireel.eu , като например обучителните филми по определени теми за нискобюджетна дигитализация, компетентностната рамка и други. Новини и събития могат да се видят на Facebook страницата на Mobile low-cost digitizing of vintage films - MobiReel. В скоро време предстои публикуването на още обучителни продукти, както и провеждане на обучителен курс, семинари и конференция по проблемите на дигитализацията на любителските формати на филми и видео.[565]

[565] ***Източник: 24chasa.bg, статия 31.08.2023 г.***
https://www.24chasa.bg/bulgaria/article/15339784

Нощ на литературата 2023 - София

Дойде време да отбележим заедно дванадесетото издание на Нощ на литературата.

Очаквайте отново много и интересни откъси от европейски книги, издадени в оригинал след 2000 г. Нощта на литературата се разгръща през 2023 г. в цели 15 български населени места, за да позволи на публиката да се наслади на красотата на европейската литература и да помогне на читателите за пореден път да открият своя нов любим писател.

Повече за събитието, книгите, местата за четене и четците по места ще откривате поетапно в уебсайта www.noshtnaliteraturata.com.

Датата е 27 септември 2023 г. от 18.00 до 21.30 часа. Обещаваме ви вълнуваща литературна разходка из съвременната европейска литература, представена по нетрадиционен начин от вълнуващи и интересни личности!

И тази година изборът е голям и слушателите трябва предварително добре да обмислят маршрута си, защото ще имат възможност да чуят австрийска, унгарска, белгийска, английска, португалска, испанска, датска, гръцка, финландска, немска, ирландска, италианска, българска, северно-македонска, полска, словенска, украинска или чешка поезия и проза.

Предварителни билети или резервации не са необходими.

Събитието е част от Календара на културните събития и се провежда с подкрепата на Столична община.

Ето и информация за книгите, четците и читателските гнезда в София - за местонахождението им може да се информирате от приложената карта:

1 ат А В С Т Р И Я

книга: „ДЪХЪТ НА ЕВРОПА, ЛИТЕРАТУРЕН ФЕСТИВАЛ РУСЕ“ / Сто черни шевни машини, Елиас Хиршл

преводач: Пенка Ангелова, издателство: „Елиас Канети“

гнездо: Национална художествена академия / ул. „Шипка“ 1

2 ве Б Е Л Г И Я

книга: „Война и терпентин“, Стефан Хертманс

преводач: Анета Данчева-Манолова

издателство: Персей

чете: Линда Русева

гнездо: Национален студентски дом, зала „Реплика“, етаж 2 / пл. „Народно събрание“ 10

3 BG Б Ъ Л Г А Р И Я

книга: „Още един ден в музея“, Зорница Христова, Тодор Петев

издателство: Точица

чете: Зорница Христова

гнездо: Къщата на Столична община на ул. „Париж“ 1

4 DE Г Е Р М А Н И Я

книга: „Тил“, Даниел Келман

преводач: Жанина Драгостинова

издателство: Колибри

чете: Данаил Обретенов

гнездо: Национален студентски дом, Зала „Камерна“, етаж 1 / пл.“Народно събрание“ 10

5 GR Г Ъ Р Ц И Я

книга: „Шега“, Янис Палавос

преводач: Стефан Касъров

издателство: Колибри

чете: Аделина Радева

гнездо: betahaus | sofia / ул. „Шипка“ 6, ет.3

6 DK Д А Н И Я

книга: „Същински ангели“, Мортен Пепе

преводач: Росица Цветанова

издателство: Персей

чете: Петър Русев

гнездо: (+)Tova / ул. „Марин Дринов“ 30

7 EU Е В Р О П Е Й С К А

К О М И С И Я

книга: „Раят“, Пия Лейно

преводач: Росица Цветанова

издателство: Мартин Димитров

чете: Мартин Димитров

гнездо: VIVACOM Art Hall Oborishte 5 / ул. „Оборище“ 5

8 IE И Р Л А Н Д И Я

книга: „Актриса“, Ан Енрайт

преводач: Стела Джелепова

издателство: Лист

чете: Лора Мутишева

гнездо: Mahala Bookstore / ул. „Георги Бенковски“ 27

9 ES И С П А Н И Я

книга: „Безкраят в стрък тръстика“, Ирене Вайехо

преводач: Десислава Антова и Захари Омайников

издателство: Колибри

чете: Асен Кукушев

гнездо: Klubovna / ул. „Кракра“ 15

10 IT И Т А Л И Я

книга: „Трудни любови“, Итало Калвино

преводач: Сава Славчев

издателство: „Колибри“

чете: Сава Славчев

гнездо: Национален студентски дом, Репетиционна зала 310, етаж 3 / пл.“Народно събрание“ 10

11 IE Д Е Т С К И

К Н И Г И

книга: „Всички погубени места“, Джон Бойн

преводач: Надежда Розова

издателство: „Лабиринт“

чете: Темз Арабаджиева

гнездо: Национален студентски дом, Зала „8-ми декември“, етаж 5 / пл.“Народно събрание“ 10

12 GB В Е Л И К О Б Р И Т А Н И Я

книга: „Парижанина“, Изабела Хамад

преводач: Стефан Аврамов

издателство: „Кръг“

четe: Радосвета Стаменкова

гнездо: Галерия „Академия“ / ул. „Шипка“ 1

13 PL П О Л Ш А

книга: „Миг“, Вислава Шимборска

преводач: Искра Ангелова

издателство: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“

четe: Анета Иванова

гнездо: КО-ОП / бул. „Янко Сакъзов“ 17

14 PT П О Р Т У Г А Л И Я

книга: „Урокът на лунатика“, Фредерико Педрейра

преводач: Илияна Чалъкова

издателство: „Колибри“

четe: Илияна Чалъкова

гнездо: Национален студентски дом, Зала „Галерия“, етаж 2 / пл.“Народно събрание“ 10

15 MK С Е В Е Р Н А

М А К Е Д О Н И Я

книга: „Вещица“, Венко Андоновски

преводач: Мариян Петров

издателство: „Персей“

четат: Игор Дамянов

гнездо: Национален студентски дом, Централно фоайе, етаж 1 / пл.“Народно събрание“ 10

16 SI С Л О В Е Н И Я

книга: „Бялото се пере на деветдесет“, Броня Жакел

преводач: Димана Митева

издателство: „Матком“

четe: Димитър Николов

гнездо: Национален студентски дом, Репетиционна зала 304, етаж 3 / пл.“Народно събрание“ 10

17 UA У К Р А Й Н А

книга: „Зад гърба“, Гаска Шиян

преводач: Пенка Кънева

издателство: „Колибри“

чете: Снежана Макавеева

гнездо: San Stefano Gallery / ул. „Сан Стефано“ 22

18 HU У Н Г А Р И Я

книга: „Симфония „Европа“, Габор Т. Санто

преводач: Юлия Крумова

издателство: „Ерго“

чете: Борислав Вълов

гнездо: Къща за птици / ул. „проф. Асен Златаров“ 22

19 FI Ф И Н Л А Н Д И Я

книга: „Невидимото дете“, Туве Янсон

преводач: Теодора Джебарова

издателство: „Дамян Яков“

чете: Моника Цветкова

гнездо: Национална художествена академия / ул. „Шипка“ 1

20 CZ Ч Е Х И Я

книга: „При чехите. Антология на съвременния чешки разказ.“, автор на откъса: Адела Кнапова

преводач: Росина Кокудева

издателство: „Жанет 45“

чете: Ива Дойчинова

гнездо: Чехословашки клуб „Т.Г. Масарик“ / ул. „Кракра“ 15

21 CH Ш В Е Й Ц А Р И Я

книга: „Микроскрипти“, Роберт Валзер

преводач: Мария Добревска

издателство: „КХ“

чете: Никол Оташлийска

гнездо: Национален студентски дом, Репетиционно студио „Любен Гройс“ / пл.“Народно събрание“ 10[566]

[566] ***Източник: evropaworld.eu, статия 27.09.2023 г.***
https://evropaworld.eu/nosht-na-literaturata-2023-sofiya/

Фотоклуб към Централен студентски дом на културата

Централен студентски дом на културата съществува като фотоклуб от октомври 1974 година. За активна творческа дейност през 1977 година ни бе присъден почетен знак и грамота на Центъра за художествена самодейност. Единадесет автори от клуба са лауреати с девет златни, осем сребърни и един бронзов медали в Пети републикански преглед на художествената самодейност. За целокупната си творческа дейност клубът стана носител на званието „ПРЕДСТАВИТЕЛЕН“.

В края на 1968 година този клуб започнах да посещавам и аз, още като студент по лесовъдство, но вече „заразен“ от фотографията и любителското кино. Скоро осъзнах, че с много дини под една мишница не се преуспява и се съсредоточих само във фотографията. Наистина познанията от киното останаха и днес успешно ги използвам при създаването на озвучени диапозитивни серии, но това е друга история… Като че ли аз бях първият член на киноклуба, който имаше сериозно предпочитание към фотографията. Дори вече се заговори за кино-фотоклуб. През 1974 година се обособи фотосекция към киноклуба, а през следващата година тя прерасна в самостоятелен творчески колектив.

СЪЩИНСКА ИСТОРИЯ

Със създаването на нашия фотоклуб бе запълнена една празнина в развитието на студентското художествено творчество. Вече съществуваше ежегоден конкурс „Студентски мигове“ /първоначално „Студентска младост“/, но негови организатори бяха различни ведомства, които не спазваха добросъвестно задължения си към него. С поемането на тази щафета от Студентския дом и новосъздадения фотоклуб, провеждането на конкурса се сложи на стабилна основа. Рязко се повиши идейно-художественото и техническото ниво на предлаганите и приеманите за изложбата работи. От чисто документална изложбата-конкурс прерасна в преглед на художествените постижения на студентите-фотолюбители. А бяха години, когато едва се събираха снимки за една малка изложба на посредствено ниво. През последните три години за пръв път в България се въведе открито журиране пред участниците. Своевременно се регламентира и участие с цветни диапозитиви. Фактически днес този конкурс е най-редовният и с най-дълга

история от всички фотоконкурси в България. Тази година той ще се проведе за дванадесети път.

Фотоклубът при Централен студентски дом на културата (б.р. днес Национален студентски дом) е не само един от организаторите на конкурса, но и най-сериозен участник в него. През последните четири години първата клубна награда неизменно е присъждана на нашия фотоклуб. Други общостудентски конкурси, в които клубът участва организационно, са „Международни студентски филмови празници“, провеждани всеки две години, и в последно време - „Фоайето на студентите-сатирици.“

През последните три години фотоклубът при Централен студентски дом на културата се занимава с една специфична дейност - прожектиране на цветни художествени диапозитиви и диапорами пред разнообразни аудитории - било по време на конкурси, било в рамките на други мероприятия, или пък като самостоятелни прожекции. Около 70 такива прожекции са направени в София /общ брой на зрителите 5200 души/ и в много други градове на страната. За по-малко от 5 години клубът е организирал 12 колективни и индивидуални фотоизложби. Членовете му са спечелили 83 лични и 13 колективни награди 8 общостуденстки, общи и международни конкурси. За активна творческа дейност през 1977 година ни бе присъден почетен знак и грамота на Центъра за художествена самодейност. Най-синтезирана изява на творческата ни дейност се получи на Петия републикански преглед на художествената самодейност, когато 11 наши автори станаха лауреати с 9 златни, 8 сребърни и 1 бронзов медал, а клубът получи златен медал. За целокупната си творческа дейност фотоклубът стана носител на званието „Представителен“.

ЧЛЕНОВЕТЕ НА ФОТОКЛУБА

Представям Ви по-изтъкнатите членове на фотоклуба от първото поколение. Те са студенти вече дипломанти в различни инженерни ВУЗ - нали в основата на фотографията все пак стои техниката…

БОРИС ШОПОВ

Член-основател на фотоклуба. Пръв и досега единствен председател на клуба - за съжаление вече го губим, тъй като се дипломира като електроинженер. Роден е в Асеновград и за разлика от други, които силно ги привлича София, той ще се върне в родния си град, за да бъде полезен с фотографските си знания и умения.

Любимия му обектив е 20-милиметровият „Флегтогон“, любимият му план - едрият любимата гледна точка - ниската /може би за това му помага и шахтовият Визьор на „Екзакта“/, любимите награди в конкурси - първите /досега 6 от общо 15/, любимата му жена вече му роди дъщеря. Носи очила, но това не му пречи да фокусира добре.

ЛЪЧЕЗАР КАРАДЖОВ

Лъчо вече е архитект. Скромен и трудолюбив, както се казва в официалните характеристики. В последно време взе много награди и това го принуди да забегне от тежкото бреме на славата в редовете на БНА. Но той използва това, за да популяризира художествената фотография и през м. юли т.г. откри самостоятелна изложба във Велико Търново. Любим обектив: 12,5 мм - „рибешко око“. Създал е галерия от старчески образи. Очакваме скоро да се върне от казармата при нас и със свежото си чувство за хумор да ни помага в трудни моменти.

АНТОН ТРОЯНОВ

Той завършва машинно инженерство, но съм убеден, че няма да го бъде като такъв - много фиксаж има в кръвта му, силна е репортьорската жилка в него. Лошото му е, че много спортува и няма време за всичко. Естествено спортът се отразява и в творчеството му. Винаги страшно бърза и не стои на сбирките ни, но това за щастие не се отразява на увеличаване броя на наградите му. Голям мераклия е всякога да снима със сменяема оптика, но досега няма нито един собствен обектив и винаги взема на заем.

ОГНЯН ГРИГОРОВ

Притежател на „Практика МТЛ-3“ Снима по-добре цветно отколкото черно-бяло, а черно-белите си снимки превръща в цветни. Изявени склонности към лабораторни техники - той е главният експериментатор в клуба. Познава по вкус всички химикали, нещо повече - дори бе изпратен на дегустация в заводите „ОРВО“. Има голям и внушителен светломер „Спектра-комби 2“, но добитите с него данни не се различават от окомерните на колегите му.

ЗОЯ КРЪСТАНОВА

Първа дама в клуба /по липса на втора/. Вечно ухажвана от всички фотоклубци, но уви - безуспешно. Нейно хоби е да посещава Полша, но би трябвало да снима повече там. Работи като фотолаборант, но това определено ѝ пречи да се развива като творческа личност. Добре че съществуват почивните дни, за да успее

да снима нещо. Рибарка е - член на БЛРС от 9-годишна възраст. Лечен рекорд - 15-килограмов шаран, заловен край с. Златия. Фотографски рекорд - кристална купа - Голямата награда в Третия национален конкурс за младежка фотография „Сливен 77“.

ГРОЗДАН ГРОЗЕВ

Любим фотоапарат „Олимпус ОМ-2“ с вариообектив „Вивитар серия I“, привърженик на девиза: „Опознай апарата си, за да правиш високохудожествени снимки“. Напоследък снима предимно на обратим цветен филм „ОРВОХРОМ УТ-18“ Копира най-добрите си кадри на фотохартия „ЦИБАХРОМ“, за да има копия за изложби и конкурси. Изработил в цялата електрическа инсталация на бъдещата клубна фотолаборатория, което показва, че притежава и технически дарби. Наскоро се сдоби с женско отроче.

КОНСТАНТИН БОШНАКОВ

Вечно неразбран, вечно „недоекспониран“. Твърде трудно съчетава семейния живот с фотографията и се чуди от кое да се откаже. Докато се чудеше му се роди традиционното за клуба женско чедо, след което в последно време той се активизира творчески. Няма приличен фотоапарат, но това не му пречи да експериментира в областта на оптиката, приспособявайки някои предмети за обективи, например шпионка за „рибешко око“.

АСЕН ИВАНОВ

Вече е строителен инженер. В следването много му помагаха неговите занимания с фотографията. Има собствена лаборатория в мазето си. Предпочита актовата фотография сред природата /класическа немска школа/ пред студийната, може би защото няма студио. Има „Практика“, която е готов да отстъпи срещу „Никон“.

ДИНАМИР ПРЕДОВ

Понастоящем вече член-кореспондент на фотоклуба в гр. Горна Оряховица. Той беше активен наш колега само една година и половина, но за това късо време се превърна от човек, занимаващ се с фотография, в творческа личност. Горна Оряховица и липсата на творческа среда му действат отрицателно, но сега са се сработили с няколко тамошни юнаци и може би ще създадат добър градски клуб. Има вече голяма дъщеря. През тези години имаше и други студенти-членове на клуба. Но те оставиха по-малка творческа диря след себе си. Все пак бих споменал

Илиан Илиев, Валентин Шаранков, Тома Н. Томов. За около две години при нас беше и Васко Банков.

ФОТОКЛУБЪТ И РЪКОВОДЕНЕТО МУ

В нашия клуб няма записване за членство. Мнозина идват с думите - „Искаме да се запишем във фотоклуба“. Неизменно им отговаряме да идват на сбирките и ако им допадне - моля… Разбира се, те трябва да докажат, че са достойни за този колектив, и то по най-ефективния начин чрез своите снимки.

При нас никой не изнася лекции. Фотографска литература се намира и при добро желание човек може да прочете доста работи. Освен това ние не сме кръжок, в който трябва да се изучават основите на фотографията и да се започва от „А“, „Б“. Целта ни е да създадем една творческа среда за студентите-фотолюбители от столицата.

Много важно нещо са фотографските списания. Там фотографиращият вижда редовно доста неща - и хубави и интересни, може да прецени доброто и лошото, да разбере нещо за фотографията в различни страни. Абонирането за тези списания трябва да бъде една от първите задачи на всеки уважаващ себе си фотоклуб.

Критичност и самокритичност при обсъждане на снимките - това е духът, който цари в клуба. Разбира се към начинаещите трябва да бъдем по-внимателни, но към вече утвърдените - строги и безкомпромисни!

Много модно е да се говори за „учебно-възпитателен процес“. При нас основна форма е свободният разговор по време на сбирките, в които непринудено се преплитат различни въпроси - технически, естетически. Разменят се мнения, идеи…

Бернард Шоу е казал: „Който може-прави, а който не може - учи другите да правят.“ Имайки предвид това, винаги се мъча да ползвам творчеството си за личен пример. Заедно участваме в конкурси. Добрият ръководител на фотоклуб трябва да се равнява по успехите на членовете си, за да могат и те да се равняват по него.

Живко Арабов творчески ръководител на фотоклуба към централен студентски дом на културата статията е публикувана в списание

„Българско фото“ бр.10/1979 г., стр. 18-24[567]

[567] ***Източник: antondaskalov.photography, статия Антон Даскалов - фотограф България*** ***https://antondaskalov.photography/photoclub-csdk-sofia***

Психологията и поезията са като брат и сестра: Димитър Драганов представи „Път над страха“

„Път над страха“ - така е озаглавена третата стихосбирка на младия поет Димитър Драганов. В понеделник на 18 септември авторските текстове ще бъдат официално представени в Националния студентски дом в София.

„Един писател се вдъхновява от всичко случващо се около нас. Заглавието „Път над страха“ има стара история. Това е стихотворение, което написах през март тази година. С тази метафора искам да кажа, че всички ние сме способни да се изправим срещу тази емоция страх, която би могла да ни попречи да живеем спокоен и радостен живот. В „Път над страха“ събирам над 80 мои стихотворения, в които пиша на философска, социална и любовна тематика“, разказа Драганов в студиото на „България сутрин“.

Създаването на стихосбирката не му е отнело много време, тъй като стихотворенията са били вече написани и за две седмици е успял да ги събере и подбере най-добрите.

„Психологията и поезията са като брат и сестра. Психологията дава възможност на автора да разглежда битието от един много по-широк спектър и да пише открито за всякакви теми. Психологията днес е изключително необходима на обществото. Забелязва се тотална нравствена, морална и емоционална ерозия в обществото. Психологията става все по-необходима хората да се изправят срещу своите страхове“, подчерта поетът пред Bulgaria ON AIR.

Димитър Драганов сподели още, че се вдъхновява от варненския поет Валери Станков: Докосва душата ми по много специфичен начин, доближава се много до моя мироглед. От много време чета негови стихотворения.

Ще има четвърта книга, тя ще бъде с биографична насоченост и се очаква да се излезе в следващите месеци, разкри още поетът.

Гледайте целия разговор във видеото.[568]

---

[568] ***Източник: Bgonair.bg, видео запис 13.09.2023 г.*** ***https://www.bgonair.bg/a/36-sutreshen-blok/318943-psihologiyata-i-poeziyata-sa-kato-brat-i-sestra-dimitar-draganov-predstavi-pat-nad-straha***

Християна Стоименова и днешните деца на времето

257 podcast представя епизода Християна Стоименова и днешните деца на времето

Християна Стоименова - актриса, непознаваща граници, с широка усмивка, любопитство, дълбочина, упоритост и знания сбъдващ света, даваща пример. Неслучайно беше сред 10-те най-изявени млади личности за 2021 и тича все така устремно напред. Тя днес е ководещ на Катя Василева от позицията на своите 30 за своите 5 културни прийома.

Какви са те?

Какво мотивира Хриси, освен да развива себе си, да дава обратно и на другите? Как помага чрез създадената от нея платформа за развитие на дебютанти - артисти или пък чрез работата с деца, които правят първите си опити в киното?

Как означава да завършиш Leistungsklasse (Успешен клас) в 91 Немска езикова гимназия? Как това ти помага и напред в развитието?

И още - в новия епизод на на 257 podcast.

Ако имате въпроси, свързани с личностното и кариерното развитие, не се колебайте и пишете на 257@bnr.bg да потърсим отговорите заедно. Ако пък имате интригуваща история за проявен кураж, предизвикателства и решения, които ви движат напред, заповядайте и бъдете следващият ководещ. Пишете и заповядайте! Слушайте![569]

[569] ***Източник: binar.bg, аудио запис 2023 г.*** ***https://binar.bg/hristiyana-stoimenova-i-dneshnite-detsa-na-vremeto/?q=%2Fhristiyana-stoimenova-i-dneshnite-detsa-na-vremeto***

Запазете 27 септември за дванадесетата Нощ на литературата

Милена Николова

Запазете датата 27 септември (сряда) за дванадесетото издание на Нощ на литературата, която и тази година се организира с медийната подкрепа на „Аз чета“. В магичната вечер, която започва в 18 ч. и ще продължи до 21 ч., очаквайте отново много и интересни откъси от европейски книги, издадени в оригинал след 2000 г.

През 2023 г. Нощта на литературата се разгръща в 15 български населени места, за да позволи на публиката да се наслади на красотата на европейската литература и да помогне на читателите за пореден път да открият своя нов любим писател. Организаторите са планирали вълнуваща литературна разходка из съвременната европейска литература, представена по нетрадиционен начин от вълнуващи и интересни личности! И тази година изборът е голям и слушателите трябва предварително добре да обмислят маршрута си, защото ще имат възможност да чуят австрийска, унгарска, белгийска, английска, португалска, испанска, датска, гръцка, финландска, немска, ирландска, италианска, българска, северно-македонска, полска, словенска, украинска или чешка поезия и проза.

Събитието е част от Календара на културните събития и се провежда с подкрепата на Столична община.

Поетапно бяха обявени книгите и читателските гнезда, които организаторите са подбрали тази година. Скоро ще бъдат разкрити и четците.

Следете подробности за събитието тук.

Ето и информация за книгите, четците и читателските гнезда в София:

1. Австрия

книга: „ДЪХЪТ НА ЕВРОПА, ЛИТЕРАТУРЕН ФЕСТИВАЛ РУСЕ“/Сто черни шевни машини от Елиас Хиршл

преводач: Пенка Ангелова, издателство: „Елиас Канети“

гнездо: Национална художествена академия / ул. „Шипка“ 1

2. Белгия

книга: „Война и терпентин“ от Стефан Хертманс

преводач: Анета Данчева-Манолова

издателство: „Персей“

чете: Линда Русева

гнездо: Национален студентски дом, зала „Реплика“, етаж 2 / пл. „Народно събрание“ 10

3. България

книга: „Още един ден в музея“ от Зорница Христова, Тодор Петев

издателство: „Точица“

чете: Зорница Христова

гнездо: Къщата на Столична община на ул. „Париж“ 1

4. Германия

книга: „Тил“ от Даниел Келман

преводач: Жанина Драгостинова

издателство: „Колибри“

чете: Данаил Обретенов

гнездо: Национален студентски дом, Зала „Камерна“, етаж 1 / пл.“Народно събрание“ 10

5. Гърция

книга: „Шега“ от Янис Палавос

преводач: Стефан Касъров

издателство: „Колибри“

чете: Аделина Радева

гнездо: betahaus | sofia / ул. „Шипка“ 6, ет.3

6. Дания

книга: „Същински ангели“ от Мортен Пепе

преводач: Росица Цветанова

издателство: Персей

чете: Петър Русев

гнездо: (+)Tova / ул. „Марин Дринов“ 30

7. Европейска комисия

книга: „Раят“ от Пия Лейно

преводач: Росица Цветанова

издателство: „Персей“

чете: Мартин Димитров

гнездо: VIVACOM Art Hall Oborishte 5 / ул. „Оборище“ 5

8. Ирландия

книга: „Актриса“ от Ан Енрайт

преводач: Стела Джелепова

издателство: „Лист“

чете: Лора Мутишева

гнездо: Mahala Bookstore / ул. „Георги Бенковски“ 27

9. Испания

книга: „Безкраят в стрък тръстика“ от Ирене Вайехо

преводач: Десислава Антова и Захари Омайников

издателство: Колибри

чете: Асен Кукушев

гнездо: Klubovna / ул. „Кракра“ 15

10. Италия

книга: „Трудни любови“ от Итало Калвино

преводач: Сава Славчев

издателство: „Колибри“

чете: Сава Славчев

гнездо: Национален студентски дом, Репетиционна зала 310, етаж 3 / пл.“Народно събрание“ 10

11. Детски книги

книга: „Всички погубени места“ от Джон Бойн

преводач: Надежда Розова

издателство: „Лабиринт“

чете: Темз Арабаджиева

гнездо: Национален студентски дом, Зала „8-ми декември“, етаж 5 / пл.“Народно събрание“ 10

12. Великобритания

книга: „Парижанина“ от Изабела Хамад

преводач: Стефан Аврамов

издателство: „Кръг“

чете: Радосвета Стаменкова

гнездо: Галерия „Академия“ / ул. „Шипка“ 1

13. Полша

книга: „Миг“ от Вислава Шимборска

преводач: Искра Ангелова

издателство: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“

чете: Анета Иванова

гнездо: КО-ОП / бул. „Янко Сакъзов“ 17

14. Португалия

книга: „Урокът на лунатика“ от Фредерико Педрейра

преводач: Илияна Чалъкова

издателство: „Колибри“

чете: Илияна Чалъкова

гнездо: Национален студентски дом, Зала „Галерия“, етаж 2 / пл.“Народно събрание“ 10

15. Северна Македония

книга: „Вещица“ от Венко Андоновски

преводач: Мариян Петров

издателство: „Персей“

четат: Игор Дамянов

гнездо: Национален студентски дом, Централно фоайе, етаж 1 / пл.“Народно събрание“ 10

16. Словения

книга: „Бялото се пере на деветдесет“ от Броня Жакел

преводач: Димана Митева

издателство: „Матком“

чете: Димитър Николов

гнездо: Национален студентски дом, Репетиционна зала 304, етаж 3 / пл.“Народно събрание“ 10

17. Украйна

книга: „Зад гърба“ от Гаска Шиян

преводач: Пенка Кънева

издателство: „Колибри“

чете: Снежана Макавеева

гнездо: San Stefano Gallery / ул. „Сан Стефано“ 22

18. Унгария

книга: „Симфония „Европа“ от Габор Т. Санто

преводач: Юлия Крумова

издателство: „Ерго“

чете: Борислав Вълов

гнездо: Къща за птици / ул. „проф. Асен Златаров“ 22

19. Финландия

книга: „Невидимото дете“ от Туве Янсон

преводач: Теодора Джебарова

издателство: „Дамян Яков“

чете: Моника Цветкова

гнездо: Национална художествена академия / ул. „Шипка“ 1

20. Чехия

книга: „При чехите. Антология на съвременния чешки разказ“, автор на откъса: Адела Кнапова

преводач: Росина Кокудева

издателство: „Жанет 45“

чете: Ива Дойчинова

гнездо: Чехословашки клуб „Т.Г. Масарик“ / ул. „Кракра“ 15

21. Швейцария

книга: „Микроскрипти“ от Роберт Валзер

преводач: Мария Добревска

издателство: „КХ“

чете: Никол Оташлийска

гнездо: Национален студентски дом, Репетиционно студио „Любен Гройс“ / пл.“Народно събрание“ 10[570]

---

[570] ***Източник: Аз чета, статия 14.09.2023 г.***
https://azcheta.com/zapazete-27-septemvri-za-dvanadesetata-nosht-na-literaturata/

СОФИЯ

До 17 ноември е срокът за участие в деветото издание на националния литературен конкурс за студентско творчество „Георги Черняков“. Това съобщават организаторите от Обществото на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ в София, Съюза на българските писатели и Националния студентски дом.

Право на участие имат действителни български студенти и докторанти до 40-годишна възраст, независимо дали учат у нас или в чужбина. Конкурсът е явен и е на свободна тема, като участниците могат да изпратят до три произведения във всеки жанр. Отличия не се връчват за съавторство.

Церемонията по награждаване ще се състои в началото на месец декември в Националния студентски дом в София. Призовете за поезия и белетристика включват диплом и парична премия от 500 и 300 лв. за първа и втора награда съответно. Отличие има и в категорията „Хумор и сатира“ - диплом и парична премия от 300 лв.

Предвиждат се и две специални награди - от името на Съюза на българските писатели и от името на Националния студентски дом. По решение на журито може да бъде връчена още една специална награда - издаване на първа книга на млад автор. [571]

[571] ***Източник: БТА, статия 15.09.2023 г.*** ***https://www.bta.bg/bg/news/lik/523357-do-17-noemvri-e-srokat-za-uchastie-v-natsionalniya-literaturen-konkurs-za-studen***

Представяне на стихосбирката „Път над страха“ от Димитър Драганов в София

18 септември 2023, 19:00 ч., Национален студентски дом

Представяне на стихосбирката „Път над страха“ от Димитър Драганов в София

◊ ПОКАНА

На 18 септември, от 19:00 ч., в Национален студентски дом, Димитър Драганов ще представи третата си стихосбирка „Път над страха“, издадена през месец април на 2023 г. от Издателска къща „Многоточие“.

След издаването на „Моят глас“ и „Портрет на живота“ авторът насочва погледа си към словесна интерпретация на емоцията страх и в моретата на тишината се опитва да прошепне, че издигането на пътя над страха зависи само и единствено от нас. Винаги!...

Ако и вие искате да сте част от издигането на пътя над страха, заповядайте на 18 септември, в 19:00 ч., в Национален студентски дом!

Вход свободен.[572]

[572] ***Източник: Културни новини, статия 15.09.2023 г.*** ***https://kulturni-novini.info/sections/4/news/37617-predstavyane-na-stihosbirkata-pat-nad-straha-ot-dimitar-draganov-v-sofiya***

До 17 ноември е срокът за участие в деветото издание на националния литературен конкурс за студентско творчество „Георги Черняков“. Това съобщават организаторите от Обществото на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ в София, Съюза на българските писатели и Националния студентски дом.

Право на участие имат действителни български студенти и докторанти до 40-годишна възраст, независимо дали учат у нас или в чужбина. Конкурсът е явен и е на свободна тема, като участниците могат да изпратят до три произведения във всеки жанр. Отличия не се връчват за съавторство.

Церемонията по награждаване ще се състои в началото на месец декември в Националния студентски дом в София. Призовете за поезия и белетристика включват диплом и парична премия от 500 и 300 лв. за първа и втора награда съответно. Отличие има и в категорията „Хумор и сатира“ - диплом и парична премия от 300 лв.

Предвиждат се и две специални награди - от името на Съюза на българските писатели и от името на Националния студентски дом. По решение на журито може да бъде връчена още една специална награда - издаване на първа книга на млад автор. [573]

[573] ***Източник:filternews.bg, статия 15.09.2023 г.*** ***https://filternews.bg/do-17-noemvri-e-srokat-za-uchastie-v-literaturniya-konkurs-za-studentsko-tvorchestvo/***

Поетът Димитър Драганов пише за изправянето на човека срещу страха

За изправянето на човека срещу страха пише поетът Димитър Драганов в третата си стихосбирка. Книгата е озаглавена „Път над страха“ (изд. „Многоточие“), а представянето в София ще е на 18 септември в Националния студентски дом, съобщава авторът.

Стихосбирката съдържа над 80 произведения на различна тематика - философска, социална, любовна и т.н.

Димитър Драганов е лауреат в международния поетичен конкурс „Защо пиша това писмо?“ от 2022 г. В първото издание на поетичната надпревара са участвали 197 стихотворения. Отличената негова творба прави препратка към стиховете на Валери Петров в „Добрите писма“. Поетът е автор на стихосбирките „Моят глас“ и „Портрет на живота“.

Димитър Абрашев[574]

[574] ***Източник: Про нюз, статия 18.09.2023 г.*** ***https://pronewsdobrich.bg/poetat-dimitar-draganov-pishe-za-izpravyaneto-na-choveka-sreshtu-straha-p371488***

Известен музикант показа уникални знания в „Стани богат“, взе 3 бона

Музикантът Васил Гюров изненадващо седна на стола на богатството в „Стани богат“.

Фронтменът на „Ревю“, който е един от най-обичани в България, каза пред водещия Михаил Билалов, че ще играе благотворително.

Гюров се впуска в играта с идеята да подпомогне ремонт на сградата на Студентския дом в София, който е в изключително лошо състояние в момента.

Васил спечели 3000 лв., преди сирената за край да удари.[575]

[575] ***Източник: БгДнес-Онлайн, статия 18.09.2023 г.***
https://www.bgdnes.bg/shou/article/15553208

Васил Гюров с рекордна сума в „Стани богат“

Певецът се представя изключително успешно в играта

Един от музикалните символи на България, с желязна гражданска позиция и винаги готов да защити различни каузи за опазване на околната среда, хора и идеи, ще се включи в любимата игра за знание по Би Ти Ви, отново с много специална кауза.

Той ще играе благотворително с идеята да подпомогне ремонт на сградата на Студентския дом в София, който е в изключително лошо състояние в момента. Музикантът и певец се надява да „събуди“ сградата и тя да се отвори за повече културни дейности.

Студентският дом в София е строен в продължение на цели 30 години и тази година се навършват 90 г. от откриването му. Секссимволът се е представил повече от добре в „Стани богат“, като е стигнал една от най-високите суми в играта.

До кой въпрос ще стигне той и с каква сума ще си тръгне от предаването - ще стане ясно в епизодите тази седмица в „Стани богат“ всеки делничен ден от 18,00 часа по Би Ти Ви.

Лили Първанова[576]

[576] ***Източник:24 chasa.bg, статия 18.09.2023 г.***
https://www.24chasa.bg/ozhivlenie/article/15553261

Участник с рекордна сума в „Стани богат“, дарява парите

Един от музикалните символи на България, с желязна гражданска позиция и винаги готов да защити различни каузи за опазване на околната среда, хора и идеи, ще се включи в любимата игра за знание по Би Ти Ви, отново с много специална кауза.

Той ще играе благотворително с идеята да подпомогне ремонт на сградата на Студентския дом в София, който е в изключително лошо състояние в момента. Музикантът и певец се надява да „събуди“ сградата и тя да се отвори за повече културни дейности.

Студентският дом в София е строен в продължение на цели 30 години и тази година се навършват 90 г. от откриването му. Секссимволът се е представил повече от добре в „Стани богат“, като е стигнал една от най-високите суми в играта.

До кой въпрос ще стигне той и с каква сума ще си тръгне от предаването - ще стане ясно в епизодите тази седмица в „Стани богат“./Източник: Lupa.bg[577]

[577] ***Източник: Мироглед, статия 19.09.2023 г.***
https://mirogled.com/news-view/ucastnik-s-rekordna-suma-v-stani-bogat-dariava-parite

Културна музикална звезда мери знания в „Стани богат“ Тази седмица на стола пред Михаил Билалов ще седне фронтменът на РЕВЮ, който е един от музикалните символи на България

Културна музикална звезда мери знания в „Стани богат“3

Тази седмица в „Стани богат“ ще блесне фронтменът на РЕВЮ - Васил Гюров. Един от музикалните символи на България, с желязна гражданска позиция, и винаги готов да защити различни каузи за опазване на околната среда, хора и идеи, ще се включи в любимата игра за знание по bTV, отново с много специална кауза.

Той ще играе благотворително с идеята да подпомогне ремонт на сградата на Студентския дом в София, който е в изключително лошо състояние в момента. Музикантът и певец се надява да „събуди“ сградата и тя да се отвори за повече културни дейности.

Студентският дом в София е строен в продължение на цели 30 години и тази година се навършват 90 г. от откриването му.

Запознати твърдят, че секс символът от не толкова близкото минало, се е представил повече от добре в „Стани богат“, като е достигнал и отворил въпрос за една от най-високите суми в играта.

До кой въпрос ще стигне той и с каква сума ще си тръгне от предаването - ще стане ясно в епизодите тази седмица, които се излъчват всеки делничен ден от 18:00 ч. по bTV.[578]

[578] ***Източник: Блиц.бг, статия 18.09.2023 г.***
https://blitz.bg/shoubiznes/kultova-muzikalna-zvezda-meri-znaniya-v-stani-bogat_news975964.html

Васил Гюров с голяма печалба от „Стани богат“.
Ето за какво ще дари всички пари

Българският музикант и активен общественик Васил Гюров спечели много голяма сума от „Стани богат“ и ще я дари цялата. Основателят на група „Ревю“ направи много силна игра и в крайна сметка получи чек за 20 000 лв., но можеше да спечели и 30 000 лв., ако не се беше отказал. Музикантът обяви, че ще дари цялата сума на Националния студентски дом в София.

Михаил Билалов слага край на „Стани богат“ На кой въпрос се отказа Васо Гюров. Въпросът, на който Гюров се отказа, гласи следното: „Към кой университет през 1664 г. е създадена академичната длъжност Лукасов професор по математика?“. Възможните отговори бяха: Оксфорд, Кеймбридж, Харвард и Принстън. Тъй като Васил Гюров вече нямаше жокери, а и се колебаеше между първите два отговора, той прецени, че е по-добре да се откаже и да не рискува 20 000 лв. Той обяви, че се отказва и по този начин осигури сумата за подпомагане на Националния студентски дом.

Извън играта Гюров все пак отговори на въпроса и то вярно.

Каузата на Гюров -

Ето какво разказа Васил Гюров за Студентския дом в началото на играта му в „Стани богат“: „За съжаление в момента е в плачевно състояние. Каузата, с която аз влизам, е да се обърне повече внимание, държавата да помисли малко повече. Ще дам един цитат на цар Борис III от времето, когато са го построили - да бъде едно средище за „умовете и сърцата на просветените българи“. Каузата е тази - да върнем желанието за просвещение на нашето общество.“[579]

[579] ***Източник: actualno.com, статия 20.09.2023 г.***
https://www.actualno.com/showbusiness/vasil-gurov-s-goljama-pechalba-ot-stani-bogat-eto-za-kakvo-shte-dari-vsichki-pari-news_2058846.html

ВАСИЛ ГЮРОВ СПЕЧЕЛИ 20 000 ЛВ. ЗА СТУДЕНТСКИЯ ДОМ В „СТАНИ БОГАТ“

Музикантът Васил Гюров успя да спечели 20 000 лв. за ремонта на Националния студентски дом с участието си в „Стани богат“ по bTV.

Гюров се отказа на въпроса за 30 000 лв. в шоуто, въпреки че впоследствие успя да познае верния му отговор.

Въпросът гласеше: „Към кой университет през 1664 г. е създадена академичната длъжност Лукасов професор по математика?“, а възможностите за избор бяха Оксфорд, Кеймбридж, Харвард и Принстън.

Гюров се колебаеше между първите две опции, но вече беше останал без жокери и предпочете да не рискува спечелената досега сума. Така си тръгна от „Стани богат“ с чек за 20 000 лева, които ще бъдат дарени за Студентския дом.

Оказа се, че късметът е бил на негова страна дори след спирането на играта - музикантът от „Ревю“ позна, че позицията е създадена в Кеймбриджкия университет.

Преди това Гюров отговори правилно на въпросите:

„Кой гръцки остров е известен с финия си мрамор, от който са изработени статуите на Венера Милоска и Нике от Самотраки?“ (опции: Лесбос, Парос, Крит, Миконос).

„Кой от самолетите не е бомбардировач - Юнкерс 87, Месершмит 262, Дъглас Донтлес или Чесна 172“?,

„Музиката на кой композитор използва Стенли Кубрик за началните и финални кадри във филма си „2001: Космическа одисея“?“ с опции: Рихард Вагнер, Рихард Щраус, Йохан Себастиан Бах или Чайковски.

За последния въпрос той потърси помощ от сина си Александър, който му подсказа верния отговор - Рихард Щраус.

Гюров разказа за историята на Студентския дом, построен 1933 г., за който той поиска да дари парите.

„За съжаление в момента е в плачевно състояние. Каузата, с която аз влизам, е да се обърне повече внимание. Държавата да помисли малко повече. Ще дам един цитат на цар Борис III от времето, когато са го построили - да бъде едно средище за „умовете и сърцата на просветените българи“. Каузата е тази - да върнем

желанието за просвещение на нашето общество“, каза той в началото на участието си.[580]

[580] ***Източник: Булевард България, статия 19.09.2023 г.***
https://boulevardbulgaria.bg/articles/vasil-gyurov-specheli-20-000-lv-za-studentskiya-dom-v-stani-bogat

Васил Гюров спечели рекордна сума в „Стани богат“, дарява я за ремонта на Студентския дом

Музикантът се отказа на въпроса за 30 000 лв. в шоуто, въпреки че впоследствие успя да познае верния му отговор

Музикантът Васил Гюров успя да спечели 20 000 лв. за ремонта на Националния студентски дом с участието си в „Стани богат“, съобщават от Булевард България.

Гюров се отказа на въпроса за 30 000 лв. в шоуто, въпреки че впоследствие успя да познае верния му отговор.

Въпросът гласеше: „Към кой университет през 1664 г. е създадена академичната длъжност Лукасов професор по математика?“, а възможностите за избор бяха Оксфорд, Кеймбридж, Харвард и Принстън.

Гюров се колебаеше между първите две опции, но вече беше останал без жокери и предпочете да не рискува спечелената досега сума. Така си тръгна от „Стани богат“ с чек за 20 000 лева, които ще бъдат дарени за Студентския дом.

Оказа се, че късметът е бил на негова страна дори след спирането на играта - музикантът от „Ревю“ позна, че позицията е създадена в Кеймбриджкия университет.

Преди това Гюров отговори правилно на въпросите:

„Кой гръцки остров е известен с финия си мрамор, от който са изработени статуите на Венера Милоска и Ника от Самотраки?“ (опции: Лесбос, Парос, Крит, Миконос).

„Кой от самолетите не е бомбардировач - Юнкерс 87, Месершмит 262, Дъглас Донтлес или Чесна 172“?,

„Музиката на кой композитор използва Стенли Кубрик за началните и финални кадри във филма си „2001: Космическа одисея“?“ с опции: Рихард Вагнер, Рихард Щраус, Йохан Себастиан Бах или Чайковски.

За последния въпрос той потърси помощ от сина си Александър, който му подсказа верния отговор - Рихард Щраус.

Гюров разказа за историята на Студентския дом, построен 1933 г., за който той поиска да дари парите.

„За съжаление, в момента е в плачевно състояние. Каузата, с която аз влизам, е да се обърне повече внимание. Държавата да помисли малко повече. Ще дам един цитат на цар Борис III от времето, когато са го построили - да бъде едно средище за „умовете и сърцата на просветените българи“. Каузата е тази - да върнем желанието за просвещение на нашето общество“, каза той в началото на участието си.[581]

[581] ***Източник: darik.bg, статия 20.09.2023 г.*** ***https://darik.bg/vasil-gurov-specheli-rekordna-suma-v-stani-bogat-darava-a-za-remonta-na-studentskia-dom***

Васил Гюров за 20 000 лв. от „Стани богат“: Не е важна сумата, а да се даде фокус на Студентския дом

По думите му обществото трябва да обърне внимание на духовните си центрове

„Основното не е сумата и за какво ще отиде, а да се даде фокус на Студентския дом“, заяви в предаването „Тази сутрин“ Васил Гюров, музикант и участник в „Стани богат“, който спечели 20 000 лева.

По думите му обществото трябва да обърне внимание на духовните си центрове.

„Това е едно място, което има традиции и дух“, подчерта Гюров.

„Най-важното е с дух и енергия да се подкрепят каузите. Материалното идва“, посочи той.

„Парите, които спечелих за са облагодаряване на Студентския дом. Те са предназначени за акустиката. Не е тайна, че в много от нашите зали, където се правят концерти, акустиката не е много добра“, каза Гюров.

Той даде за пример зала „Арена София“. „На мен ми се къса сърцето, като знам, че на втори декември с „Нова генерация“, „Ревю“, „Контрол“ и „Хиподил“ имаме концерт там. В тази зала няма спасение откъм звук. Никой не го е помислил“, посочи музикантът.

По думите му със сигурност може да има стратегия в играта и тя да помогне. Пример даде с жокерите и кога да се ползват те.

Имало значение и какви въпроси ще се паднат. „Най-много съжалявам, че не ми се падна въпрос в областите, в които се чувствам най-силен“, каза той.

„Изпитах гордост и радост, когато синът ми, Александър, ми помогна“, подчерта Гюров.

„Човек винаги би искал да се доверява на децата си. Аз имам четири. Не знам колко често им се доверявам, но със сигурност недостатъчно“, посочи музикантът.[582]

---

[582] ***Източник: BTVnovinite, Предавания Тази сутрин, видео запис 21.09.2023 г.*** ***https://btvnovinite.bg/predavania/tazi-sutrin/vasil-gjurov-za-20-000-lv-ot-stani-bogat-ne-e-vazhna-sumata-a-da-se-dade-fokus-na-studentskija-dom.html***

Голям рокаджия събра очите на всички в „Стани богат“. Рекордна сума

Васил Гюров показа енциклопедични знания

Голям рокаджия събра очите на всички в „Стани богат“. Рекордна сума | StandartNews.com

Големият рокаджията Васил Гюров показа на цяла България, че не само е добър музикант, но и е изключително начетен човек. Той успя да спечели 20 000 лева с участието си в „Стани Богат“, където показа енциклопедични знания в различни сфери и отличен нюх, с който отговори безпроблемно на 12 въпроса в шоуто.

Васил Гюров бе на крачка от това да спечели 30 000 лева, но се отказа на въпроса: „Към кой университет през 1664 г. е създадена академичната длъжност Лукасов професор по математика“. Извън играта китаристът на група „Ревю“ позна верния отговор: Кеймбридж. Останалите три възможности бяха Оксфорд, Харвард и Принстън.

Известен с желязната си гражданска позиция, Васил Гюров и този път не изневери на себе си и дари цялата сума за ремонт на сградата на Студентския дом в София, който е в изключително лошо състояние в момента. Сексимволът на 90-те се надява по този начин да „събуди“ сградата и тя да се отвори за повече културни дейности.[583]

[583] ***Източник: Агенция Стандарт, статия 21.09.2023 г.*** ***https://www.standartnews.com/lifestyle-lyubopitno/golyam-rokadzhiya-sbra-ochite-na-vsichki-v-stani-bogat-rekordna-suma-536625.html***

Нова изложба на Александър Лазарков за социализма и неговите влияния днес

Ангелина Грозева

Александър Лазарков представя новата си самостоятелна изложба „Follow the line, obbey the time“ в Националния студентски дом. Проектът му е визуална метафора-констатация за периода на социализма и неговите влияния. Работите на Александър Лазарков са изградени върху парадоксално съжителство, като с тях той казва:

„Живеем в странна хибридност на огромен потенциал, примесен с поведенчески недъзи, искаме да полетим, но сме приковани в отчаян опит да се оттласнем от нещо, проникнало в културното ДНК по-дълбоко от способността ни за моментално съзнаване.“

Обектите в изложбата са 3D принтирани, други са създадени чрез обединяване на най-различни материали. Предметите от соца са осъвместени с новосъздадени обекти и елементи, без никаква „наследствена“ или „родова“ връзка помежду им:

„За самите работи - инсталации съм използвал паркет, килими, полилеи, розетки, комбинирал съм с ги с различни медии, лед осветление, дори лазерни лъчи.“

Проектът има метафорично послание. Реализацията на проекта препраща и към работи на Сашо Стоицов и Правдолюб Иванов, които използват съответно паркета и характерността на килима при формирането на техните концептуални послания. Експозицията поставя въпроса и за пропастта между поколенията и неспособността между хората на различна възраст да чуват гласа на другия в различни ситуации:

„Част от метафоричното послание е препратка към периода, затова че всичко е трябвало да е съобразено с норми, от които никой е нямал право да се отклонява. Самият период е станал част от нашето минало. Подчинявайки се на времето, трябва да оценим неговите исторически стойности и да ги подобряваме в нас самите. Ние не успяваме да преживеем миналото си и това ни пречи да продължим напред. Това основно ме вдъхнови. Остава въпросът - какво ли има да каже това ново поколение по темите, за които никой не ги пита?“ - споделя още Александър.

До 29-и септември ще бъде представена изложбата на Александър Лазарков - „Follow the line, obbey the time“ в Национален студентски дом. Закриването ще бъде между 18.00 и 21.00 с отворена дискусия с твореца.

Повече чуйте в разговора с Александър Лазарков.[584]

[584] ***Източник: БНР, Христо Ботев, аудио запис 21.09.2023 г.*** ***https://bnr.bg/hristobotev/post/101880552/nova-izlojba-na-aleksandar-lazarkov-za-socializma-i-negovite-vliania-dnes***

Обществото трябва да обърне внимание на духовните си центрове, каза музикантът

Основното не е сумата и за какво ще отиде, а да се даде фокус на Студентския дом“, заяви пред bTV Васил Гюров, музикант и участник в „Стани богат“, който спечели 20 000 лева.

Васил Гюров спечели рекордна сума в „Стани богат“, дарява я за ремонта на Студентския дом

По думите му обществото трябва да обърне внимание на духовните си центрове.

„Това е едно място, което има традиции и дух“, подчерта Гюров.

„Най-важното е с дух и енергия да се подкрепят каузите. Материалното идва“, посочи той.

„Парите, които спечелих за са облагодаряване на Студентския дом, те са предназначени за акустиката. Не е тайна, че в много от нашите зали, където се правят концерти, акустиката не е много добра“, каза Гюров.

Той даде за пример зала „Арена София“. „На мен ми се къса сърцето, като знам, че на втори декември с „Нова генерация“, „Ревю“, „Контрол“ и „Хиподил“ имаме концерт там. В тази зала няма спасение откъм звук. Никой не го е помислил“, посочи музикантът.

По думите му със сигурност може да има стратегия в играта и тя да помогне. Пример даде с жокерите и кога да се ползват те.

Имало значение и какви въпроси ще се паднат. „Най-много съжалявам, че не ми се падна въпрос в областите, в които се чувствам най-силен“, каза той.

„Изпитах гордост и радост, когато синът ми, Александър, ми помогна“, подчерта Гюров.

„Човек винаги би искал да се доверява на децата си. Аз имам четири. Не знам колко често им се доверявам, но със сигурност недостатъчно“, посочи музикантът.[585]

---

[585] ***Източник: darik.bg, статия 21.09.2023 г.*** ***https://darik.bg/vasil-gurov-sled-golamata-pobedata-v-stani-bogat-ne-e-vazna-sumata-a-da-se-dade-fokus-na-studentskia-dom***

В театралния пърформанс „Cookies по Бекет“

Режисьор Стефан Зарев

Участват Катерина Стоянова и Веселин Петров

В театралния пърформанс „Cookies по Бекет“ са преплетени парчета от пиесата „Краят на играта“ и актьорски движенчески импресии, които са вдъхновени от връзката с тялото и неговото състояние в условията на безкрайното общуване чрез средствата на технологиите. В процеса на лабораторната работа е открит ключът към съвременния човек, силно свързан с технологичния свят и драматургията на Бекет, която по-безупречен начин представя обречеността на тази връзка.

„Cookies по Бекет“ е един безотговорен театрален експеримент, който представя нашето виждане за съвременния човек и неговото бъдеще, пречупено през призмата на елементи от Бекетовата драматургия. Условията, в които са поставени нашите герои са крайни, донякъде зловещи и едновременно с това носещи особен комфорт. Един мъж и една жена, или поне това което е останало от тях, правят последни опити да се свържат един с друг, но дали този контакт е възможен, когато си загубил връзка със самия себе си?

„Cookies по Бекет“ е хрупкав, провокативен, изненадващ и заедно с това до болка познат поглед към живота, който ни предлагат технологиите и техните безкрайни възможности.

Проектът е реализиран като част от резидентска програма „StART-Up“ на Национален студентски дом с финансовата подкрепа на Фондация „Лъчезар Цоцорков“.[586]

[586] ***Източник: artvibe.bg, статия 03.10.2023 г.***
https://artvibe.bg/productions/3566

Военни разкази - премиера

СТУДЕНТСКИ ДОМ

Проектът е реализиран с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“ по програма „ПРОГРАМА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ЧАСТНИ КУЛТУРНИ ОРГАНИЗАЦИИ“

Заповядайте на премиерата на театър „Цвете“, който продължава поредицата от образователни спектакли в помощ на учениците. Военните разкази на Йордан Йовков „Последна радост“ и „Вълкадин говори с Бога“ ще оживеят на сцената и за съжаление ще бъдат болезнено актуални и днес. Авторът от първо лице ни превежда през ужаса на войната и нейните последствия. Там, където красотата, любовта и нормалните човешки взаимоотношения отстъпват пред бруталността. Надеждата и отговорите на големите въпроси - ще търсим заедно…

Вход : 10 лв /на място/

Вход за ученици: 5 лв

Драматизация и режисура

Васил Спасов

Сценография и костюми

Бояна Бъчварова

Музика

Константин Кучев

Участват

Виолина Александрова, Денис Николов, Екатерина Казакова, Мариела Станчева, Мартин Ноев, Михаил Петров, Станимир Михайлов

Продължителност 60 минути[587]

[587] ***Източник: Театър Цвете, статия 30.09.2023 г.*** *https://theatretsvete.eu/voenni-razkazi-premiera/*

„Cookies по Бекет“ с премиера в Студентския дом

На 3 октомври от 19:30 часа в Националния студентски дом се разиграва премиерата на уникален театрален пърформанс със заглавие „Cookies по Бекет“. Този необичаен спектакъл обединява елементи от великата пиеса на Самюел Бекет „Краят на играта“ с актьорски движенчески импресии, вдъхновени от тялото и неговото състояние в епохата на безкрайното общуване чрез технологиите.

Режисьорът Стефан Зарев споделя своите мисли в интервю за предаването „Нашият ден“. Той разказва за важността на пърформанса и как Бекетовата драматургия влиза в диалог със съвременния свят:

„Целият пърформанс стъпва върху „Краят на играта“ пиесата, която самият Бекет смята за връх. Безвремевият свят на Бекет много строго кореспондира с настоящето ни, което, ако се вгледаме една идея по-крайно в него, ще видим, че ние сме също толкова лутащи се и със спомен за миналото, но без ясна представа за бъдещето, може би и без надежда за него, а по-скоро живеещи наизуст“.

Използването на технологии е неизменна част от живота на съвременния човек, но както подчертава Зарев:

„Съвременният човек е много по-търсещ, но не е много по-знаещ, когато говорим за технология, защото светът е в ръцете му. Въпросът е, че става строго зависим и когато навън е облачно и просто вдигнеш поглед, ще видиш, че ще завали“.

Този театрален проект се фокусира върху иронията на човешката зависимост от технологиите и изкривяването на собствената реалност, докато търсим връзка с размитите в сърфиране и социални мрежи. „Тъжно е, защото в момента няма познания, въпреки че има много знания на разположение, но не и познание,“ коментира режисьорът.

Театралният пърформанс „Cookies по Бекет“ предоставя уникална възможност за размисъл за съвременния човек и неговата зависимост от технологиите, като същевременно ни предоставя едно невероятно изкуство, което съчетава класическата драматургия със съвременни реалности.

Чуйте разговора в звуковия файл. [588]

[588] ***Източник: БНР, аудио запис 03.10.2023 г.***
https://bnr.bg/post/101886071/stefan-zarev

Премиера на танцово-визуалния пърформанс B:REACH

На 9 и 10 октомври от 19.30 ч. в Национален студентски дом са премиерните представления на танцово-визуалния пърформанс B:REACH на Сдружение „Гоя Проджектс“. Проектът с работно заглавие ClosEure е осъществен с подкрепата на Столична община - Столична програма „Култура“. Идеята за проекта се заражда в главите на младите артисти Изабел Миткова и Николай Райчев през 2022 г., когато получават възможност за резиденция в „Резидентска програма на Derida Dance Center“ и създават миниатюра, която представят на Сцена Дерида. През 2023 г. те успяват да продължат своето изследване, създавайки една антиутопична реалност в колаборация с визуалните артисти Владислав Илиев и Елина Иванова (Студио „Форматик“), композитора Александър Евтимов-Шаманчето и костюмографа Рая Карпачева (Urban Nomad). Мултижанровата колаборация ще пренесе публиката в едно постоянно променящо се пространство, деконструирано и реконструирано многократно чрез взаимодействие на звук, медия, костюми и танц. B:REACH е опит за изследване на изчезването на връзката с човешкото и пътя, който изминаваме един към друг и един от друг, белязани от отпечатъка на технологиите.

Къде е началото?

Какво се случва по средата?

А след края?

Ако тялото не е маса

ако не е затворено в себе си

и проникнато от себе си

то е битието вън от себе си

и именно за това става дума в думата душа

из CORPUS, Жан-Люк Нанси

Концепция и хореография: Николай Райчев и Изабел Миткова

Визуална среда: Владислав Илиев и Елина Иванова, Студио „Форматик“

Музика и звукова среда: Александър Евтимов-Шаманчето

Танц: Николай Райчев и Изабел Миткова

Костюми: Рая Карпачева (Urban Nomad)

Графичен дизайн: Весела Ненкова[589]

[589] ***Източник: АртСофия, статия 09.10.2023 г.***
https://artsofia.bg/bg/events/2023/10/09/premiera-na-tancovo-vizualnija-pyrformans-b-reach

Артуро Бандини от „Питай прахта“ на Джон Фанти оживява в спектакъл на Ана Батева

„Кученцето се засмя“ по романа на Джон Фанти (1909-1983) - „Питай прахта“ (1939), ще има премиера на 14 октомври, на сцената на Националния студентски дом. Главната роля тук режисьорът Ана Батева поверява на актьора Севар Иванов, съобщават продуцентите от Spam Studios.

Музикалното оформление е на Стефан Здравески, а дизайнът - на Христо Христов.

ИСТОРИЯТА - Главният персонаж - Артуро Бандини, герой, определян като тих в лудостта си, но и по детски наивен, има големи мечти, но и много страхове и съмнения.

„Представлението засяга темата за борбата на артиста в ситуация на екзистенциално оцеляване. Артуро Бандини е писател, който търси място под слънцето и живее в съмнителен хотел в Лос Анджелис. И докато се къпе в славата на факта, че един-единствен от разказите му е публикуван в малко местно списание, Бандини минава през равносметка на живота си. Струва ли си да продължава да пише? И ако не тук, то тогава къде? Къде ще получи признание за работата си и изобщо ще получи ли такава някога?“, разказва Ана Батева.

МОНОСПЕКТАКЪЛ - „Кученцето се засмя“ е едно изключително предизвикателство за мен. Моноспектакълът изисква особено майсторство, чар и техника, които да приковават зрителя и да държат вниманието му през цялото време. Много ще ми помогне основната тема, засегната в текста - пътят на артиста. Вечните колебания дали си достатъчно талантлив, дали твоята индивидуалност и творчество ще бъдат разбрани от публиката, едновременното желание да се изявиш и страхът от общественото мнение, мястото на славата и наградите в живота на артиста... Размишленията върху тези и други теми ще превърнат представлението в една (отчасти лична) изповед, на която публиката ще може да се наслади през новия театрален сезон“, смята Севар Иванов.

ИДЕЯТА - „Идеята за „Кученцето се засмя“ се роди непосредствено след като вече бях работила върху моноспектакъла „Всичко на масата“ по Чарлз Буковски. От Буковски открих и самия автор, който споменава в един от разказите си, че именно Джон Фанти го е вдъхновил да пише. Оттам ме вдъхнови и темата за творчеството,

или по-скоро за егото, което пречи на творчеството да разкрие своя пълен потенциал. Егото, което се храни с фалшиви надежди и не се съобразява с реалността“, казва Ана Батева.

„Героят Бандини е зациклил в мечтите и в представата за себе си, докато всъщност в реалния живот не може да си плати наема и е в ситуация да се изнесе от апартамента си. Именно тогава идва и неговата равносметка за живота и най-вече за същността му“, допълва Ана Батева.

ДЖОН ФАНТИ - Роден е на 8 април 1909 г. в Денвър, Колорадо, САЩ. Той е американски романист, автор на разкази и сценарист. Един от най-известните му романи е полуавтобиографичният „Питай прахта“ (1939). Разказва историята за живота на Артуро Бандини, писател в Лос Анджелис, по време на голямата депресия. Романът „Питай прахта“ е адаптиран във филм през 2006 г. с участието на Колин Фарел и Салма Хайек. Чарлс Буковски, който пише предговора към романа „Питай прахта“, споделя, че именно този автор го е вдъхновил да стане писател. „Фанти беше моят Бог“, пише Буковски и посвещава стихове на Фанти, дори казвал, че е обикаля улиците, крещейки: „Аз съм Артуро Бандини!“.

Публикуваните творби на Фанте, докато е жив, включват пет романа, една новела и сборник с разкази. Още негови произведения, включително два романа, две повести и два сборника с разкази, са публикувани посмъртно. Писателят е диагностициран с диабет през 1955 г., което му коства зрението и води до ампутацията на пръстите на краката и стъпалата през 1977 г., а по-късно - и на краката. Умира на 8 май 1983 г. Заедно със съпругата си Джойс отглеждат четири деца в Малибу, Калифорния, сред които и Дан Фанти - автор и драматург (1944-2015).[590]

[590] ***Източник: Про нюз, статия 07.10.2023 г.*** ***https://pronewsdobrich.bg/arturo-bandini-ot-%E2%80%9Epitay-prahta%E2%80%9C-na-dzhon-fanti-ozhivyava-v-spektakal-na-ana-bateva-p378884***

Пиеса, поставяна за първи път в България, на сцената на театъра в Димитровград

ОДТ „Апостол Карамитев“ Ви кани на първата си за сезона премиера на спектакъла -“Астория“ от Юра Зойфер, на 10 октомври от 19 часа.

Спектакълът е копродукция на Сдружение „Транзит“ и Драматичен театър „Апостол Карамитев“ - Димитровград. Осъществява се с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“, програма „Дебюти“ и в партньорство с Национален студентски дом.

Пиесата се поставя за първи път в България! Режисурата е на Валерия Минева, сценографията на Михаела Трифонова.

Участват: Калин Зафиров, Димитър Иванов-Мич, Вероника Йорданова Тодорова, Илияз Иляз, Росен Караджов, Ванина Попова, Карина Борисова и Игор Коробко.

Билети за премиерата на спектакъла вече са в продажба. Цената на билет е 12 лева.[591]

[591] ***Източник: Haskovo.Live, статия 03.10.2023 г.*** ***https://haskovo.live/%D0%BF%D0%B8%D0%B5%D1%81%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D1%8F%D0%BD%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF%D1%8A%D1%80%D0%B2%D0%B8-%D0%BF%D1%8A%D1%82-%D0%B2-%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8/***

За пръв път в България играят „Астория“ на Юра Зойфер в Дими...

Първата си за сезона премиера ще представи димитровградския театър „Апостол Карамитев“ . Спектакълът „Астория“ от Юра Зойфер ще се играе от 19.00 часа на 10 октомври. Постановката е копродукция на Сдружение „Транзит“ и театър „Апостол Карамитев“ , и се осъществява с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“, програма „Дебюти“ и в партньорство с Национален студентски дом.

Пиесата се поставя за първи път в България. Режисьор е Валерия Минева, а сценограф Михаела Трифонова. Участват: Калин Зафиров, Димитър Иванов-Мич, Вероника Йорданова Тодорова, Илияз Иляз, Росен Караджов, Ванина Попова, Карина Борисова и Игор Коробко.

Пиесата „Астория“ от е една необичайна комедия, в която приликата с настоящи лица и събития е напълно случайна....нали?! Да?! Всъщност...може би! Чрез острия си социален хумор Юра Зойфер превръща една реална дипломатическа лъжа в най-горчивата си антиутопия. Пиесата „Астория“ окарикатурява слабостите на обществото и политиката стъпвайки на реални събития и личности. Сюжетът осмива, както абсурдните политически амбиции на елита, така и наивните граждани, които позволяват на една измама да просъществува прекалено дълго. „Астория“ обаче звучи опасно актуална, а хуморът в текста на моменти истински нагарча.[592]

[592] ***Източник: Marica.bg, статия 06.10.2023 г.*** ***https://www.marica.bg/region/haskovo/za-prav-pat-v-balgariq-igraqt-astoriq-na-yura-zoyfer-v-dimitrovgrad***

Млади таланти представят пърформанса B:REACH в София

Марина Костова

Премиерните представления на танцово-визуалния пърформанс B:REACH на Сдружение „Гоя Проджектс“ ще се проведат на 9 и 10 октомври от 19:30 ч. в Националния студентски дом.

Проектът с работно заглавие ClosEure е осъществен с подкрепата на Столична община - Столична програма „Култура“.

Идеята за проекта се заражда в главите на младите артисти Изабел Миткова и Николай Райчев през 2022 г., когато получават възможност за резиденция в „Резидентска програма на Derida Dance Center“ и създават миниатюра, която представят на Сцена Дерида.

През 2023 г. те успяват да продължат своето изследване, създавайки една антиутопична реалност в колаборация с визуалните артисти Владислав Илиев и Елина Иванова (Студио „Форматик“), композитора Александър Евтимов-Шаманчето и костюмографа Рая Карпачева (Urban Nomad).

Мултижанровата колаборация ще пренесе публиката в едно постоянно променящо се пространство, деконструирано и реконструирано многократно чрез взаимодействие на звук, медия, костюми и танц.

B:REACH е опит за изследване на изчезването на връзката с човешкото и пътя, който изминаваме един към друг и един от друг, белязани от отпечатъка на технологиите.[593]

[593] ***Източник: Столица.bg, статия 07.10.2023 г.***
https://stolica.bg/kultura/mladi-talanti-predstavyat-parformansa-B-REACH-v-sofiya

Хекимян пред студенти: Ще настоявам МОН да извърши ремонт на Националния студентски дом

Хекимян пред студенти: Ще настоявам МОН да извърши ремонт на Националния студентски дом

За мен беше истинско удоволствие да разговарям със студентите на София и да ги запозная с приоритетите от програмата за управление. Всички искаме София да бъде по-сигурен, чист и модерен град, а аз имам визия как столицата ни да се превърне във визитната картичка на България.

Това сподели кандидатът на ГЕРБ, ГЕРБ е дясноцентристка популистка, консервативна и проевропейска политическа партия в - СДССъюзът на демократичните сили (СДС) е българска дясна политическа партия, наследник на за кмет на София Антон ХекимянАнтон Хекимян е български журналист от арменски произход, директор „Новини, актуални.

Поздравих Кристиян Маджуров, който е кандидат за кмет на район „Студентски“ и му пожелах да реализира всяка една цел, която си е поставил за развитието на жилищния комплекс, допълни той.

Ще настоявам Министерство на образованието и науките, чиято собственост е Националният студентски дом, да извърши ремонт и сградата да не се руши. Това е една от сградите-паметници на културата, за които Столична община изготви проект за реставрацията, отбеляза Хекимян.

Той отново подчерта, че сред основните му ангажименти е да започне разширението на метрото към район „Студентски“, както и облагородяване на парка в района. „Заедно с Националната спортна академия и Националната художествена академия ще подадем предложения за реновиране на техните бази и сгради по новите оперативни програми“, каза още кандидатът за кмет на столицата.

Хекимян разговаря с жители на „Захарна фабрика“: Работата в междублоковите пространства трябва да продължи

По време на срещата стана ясно, че студентите, които искат да упражнят правото си на вот, но нямат адресна регистрация тук, могат да подадат заявление за гласуване по настоящ адрес в съответната администрация до 14 октомври

(събота). Условие обаче е да имат настоящ адрес поне от шест месеца преди деня на вота, т.е. поне от 28 април, обясни Хекимян.[594]

[594] ***Източник: 5minuti.bg,статия 11.10.2023 г.*** ***https://www.5minuti.bg/politika/hekimyan-pred-studenti-shte-nastoyavam-mon-da-izvarshi-remont-na-natsionalniya-studentski-dom***

Хекимян пред студенти: Ще настоявам МОН да извърши ремонт на Националния студентски дом

За мен беше истинско удоволствие да разговарям със студентите на София и да ги запозная с приоритетите от програмата за управление. Всички искаме София да бъде по-сигурен, чист и модерен град, а аз имам визия как столицата ни да се превърне във визитната картичка на България.

Това сподели кандидатът на ГЕРБГЕРБГЕРБ е дясноцентристка популистка, консервативна и проевропейска политическа партия в - СДССДССъюзът на демократичните сили (СДС) е българска дясна политическа партия, наследник на за кмет на София Антон ХекимянАнтон ХекимянАнтон Хекимян е български журналист от арменски произход, директор „Новини, актуални.

Поздравих Кристиян Маджуров, който е кандидат за кмет на район „Студентски“ и му пожелах да реализира всяка една цел, която си е поставил за развитието на жилищния комплекс, допълни той.

Ще настоявам Министерство на образованието и науките, чиято собственост е Националният студентски дом, да извърши ремонт и сградата да не се руши. Това е една от сградите-паметници на културата, за които Столична община изготви проект за реставрацията, отбеляза Хекимян.

Той отново подчерта, че сред основните му ангажименти е да започне разширението на метрото към район „Студентски“, както и облагородяване на парка в района. „Заедно с Националната спортна академия и Националната художествена академия ще подадем предложения за реновиране на техните бази и сгради по новите оперативни програми“, каза още кандидатът за кмет на столицата.

По време на срещата стана ясно, че студентите, които искат да упражнят правото си на вот, но нямат адресна регистрация тук, могат да подадат заявление за гласуване по настоящ адрес в съответната администрация до 14 октомври (събота). Условие обаче е да имат настоящ адрес поне от шест месеца преди деня на вота, т.е. поне от 28 април, обясни Хекимян.[595]

---

[595] ***Източник: bylgariya, Novini.bg, статия 11.10. 2023 г.***
https://novini.bg/bylgariya/izbori/806787

Нощ на литературата 2023: 7 четения и половина по-късно

Нощ на литературата безспорно е любимото ми книжно събитие, което всяка година чакам с голямо нетърпение. Мастиленото ми сърце се вълнува за всяка нова среща с книга, но да мога да се срещна със 7 в една вечер (при избор от 21 тази година!) е нещо наистина вълшебно. За една нощ в годината, София, заедно с редица други градове в България и Европа, се превръща в поле за книжен лов на съкровища. Въоръжени с карта и вода (важно е да си носиш вода!) тръгваме по следите на книгите и започваме нашето приключение. Благодаря на Марина и Албена, че бяха мои книжни дружки!

Форматът на събитието е следният: На всеки половин час между 18 и 21 ч. известни личности, преводачи, писатели, актьори четат откъси от книги на европейски автори. Това се случва едновременно навсякъде в т.нар. читателски гнезда. Читателските гнезда могат да бъдат най-различни (и все интересни!) места - от барове и кафенета, през магазини и студиа, до културни центрове, театри, споделени работни пространства, тавани и мазета. Нощ на литературата е както чудесен начин да се запознаеш с различни автори и произведения, така и възможност да преоткриеш града, в който се провежда. Тогава да тръгваме?

Читателско гнездо №1 Гърция

книга: „Шега“, Янис Палавос

преводач: Иван Б. Генов

чете: Аделина Радева

гнездо: betahaus | sofia / ул. „Шипка“ 6, ет.3

След среща пред ректората на СУ се отправяме към betahaus за първото ни четене за вечерта. Журналистката Аделина Радева прочете откъс от „Шега“ - сборник с разкази на съвременния гръцки писател Янис Павлос. И макар че едва ли ще си купя книгата, откъсът ни пренесе в друго време и на друго място, благодарение на ентусиазма на четеца. Повече за книгата може да видиш ТУК.

Читателско гнездо №2 Испания

книга: „Безкраят в стрък тръстика“, Ирене Вайехо

преводач: Десислава Антова и Захари Омайников

чете: Асен Кукушев

гнездо: Klubovna / ул. „Кракра“ 15

Завихме зад ъгъла, за да стигнем до читателското гнездо на Испания, което май посещавам всяка година. Четецът винаги е Асен Кокушев и винаги се справя чудесно със задачата. Не разбрах дали „Безкраят в стък тръстика“ е изцяло нехудожествена литература, но определено е книга за (изобретяването на) книгите. Стилът беше хубав и ми допадна повече от предишната, но не съм сигурна дали бих я прочела предвид обема ѝ. Повече за книгата виж ТУК.

Читателско гнездо №3 Швейцария

книга: „Микроскрипти“, Роберт Валзер

преводач: Мария Добревска

чете: Никол Оташлийска

гнездо: Национален студентски дом, Репетиционно студио „Любен Гройс“ / пл.“Народно събрание“ 10

Поехме с бодра стъпка към Национален студентски дом, където всъщност се криеха цели 8 книги, за хората, които не искат да обикалят. Понеже аз не съм от тях и точно това място не ми е любимо (наоколо има много по-интересни сгради, а в студентски дом и преди е имало четения) щях да съм по-щастлива да не бяха толкова много, но така са преценили организаторите. Първата ни спирка беше Швейцария заради интересния избор на книга - „Микроскрипти“. Разказите (като до един момент не се е знаело, че са такива) са писани от Роберт Валзер върху късчета хартия - от подложки за бира през облепени с марки пощенски пликове до визитни картички в последните години от живота му. Книгата има интересно оформление с двойна корица и снимки на самите записки - чухме 3 разказа, а я купих заради последния, който се казва „Шнапс“. Повече за книгата ТУК.

Читателско гнездо №1/2 Северна Македония

книга: „Вещица“, Венко Андоновски

преводач: Мариян Петров

чете: Игор Дамянов

гнездо: Национален студентски дом, Централно фоайе, етаж 1 / пл.“Народно събрание“ 10

За съжаление по време на Нощ на литературата човек може да посети максимум 7 локации затова и не бяхме включили това гнездо в програмата си. Но тъй като предишното четене свърши бързо, след като излязохме успяхме да чуем голяма част от откъса от „Вещица“ като четенето беше съпроводено и с музикален

съпровод. Така „надхитрихме“ системата и успяхме да постигнем пълния максимум от вечерта. Книгата ми се стори по-скоро тежка, но повече за нея може да видите ТУК.

Читателско гнездо №4 Италия

книга: „Трудни любови“, Итало Калвино

преводач: Сава Славчев

чете: Сава Славчев

гнездо: Национален студентски дом, Репетиционна зала 310, етаж 3 / пл.“Народно събрание“ 10

Все още на същото място, но на друг етаж, влязохме да чуем откъс от „Трудни любови“. Тъй като четец беше преводачът на книгата, той разказа интересни неща за автора и около написването ѝ. Разказът не ме грабна - главният герой общо взето искаше, но нямаше желание и се усещаше известен сексизъм, но това не значи, че на други хора не им е харесала. Повече за книгата може да прочетете ТУК. Итало Калвино има общо 4 сборника, които явно все са на „трудна“ тематика, но може би понеже всеки е в различен стил, някой друг би ми допаднал повече. Или пък не - все пак всяка книга си има читатели, но не всяка книга е за всеки читател.

Читателско гнездо №5 Финландия

книга: „Невидимото дете“, Туве Янсон

преводач: Теодора Джебарова

чете: Моника Цветкова

гнездо: Национална художествена академия / ул. „Шипка“ 1

Не мога на да кажа със сигурност, че това беше любимото ми гнездо, но беше перфектната локация - Национална художествена академия (Туве Янсон е била художник и имаше изложба посветена на нея), а момичето, което четеше (учи скандинавистика) го направи с толкова любов и старание, че нямаше как да не ми стане абсолютен фаворит. Като добавим това, че обичам мумините (и особено Снусмумрик, който не е мумин, но е много интересен герой!) си тръгнах оттам с прекрасно усещане. Не съм чела всичко за чудатите същества и никога не съм разбирала защо се водят детска литература, но да кажем, че скандинавците имат по-различно виждане за това и точно то прави книгите им различни и прекрасни. Разказът, който чухме не ми беше познат, но страшно много ми хареса и определено ще си купя книгата. Повече за нея ТУК.

Читателско гнездо №6 Великобритания

книга: „Парижанина“, Изабела Хамад

преводач: Стефан Аврамов

чете: Радосвета Стаменкова

гнездо: Галерия „Академия“ / ул. „Шипка“ 1

По съвет на друг запален читател, който срещнахме (Милена от Читалище.то) прекосихме двора и се озовахме в галерия „Академия“, където се помещава ателието по скулптура. Разкошна локация, на която чухме откъс от „Парижанина“ - изненадата на вечерта за нас, тъй като не го бяхме включили в първоначалните си планове (и щяхме много да изпуснем!). Като стил и повествование, това беше най-силната книга за мен в това издание и въпреки обема ѝ на „тухла“ (както се изрази абсолютно очарователната жена, която четеше), бих я прочела. Историята на сина на палестински търговец, който отива в Париж, за да стане лекар (лекар е и Радосвета Стаменкова) и се влюбва звучеше прекрасно разказана (и френският език на места само я направи още по-звучна!). Повече за съдържанието ѝ вижте ТУК.

Читателско гнездо №7 Европейската комисия

книга: „Раят“, Пия Лейно

преводач: Росица Цветанова

чете: Мартин Димитров

гнездо: VIVACOM Art Hall Oborishte 5 / ул. „Оборище“ 5

Тръгнахме към последната локация - VIVACOM Art Hall за финалното четене за тазгодишната Нощ на литературата. „Раят“ не е много подходяща книга за край, тъй като е антиутопия за бъдеще, белязано от климатични промени, национализъм и зависимост от технологиите под формата на виртуалната реалност наречена Раят. Истината е, че чисто сюжетно сякаш няма нищо чак толкова оригинално, но звучеше интересно написана и стига човек да не е чел много подобни книги, би си заслужавала. Повече за книгата ТУК.

След 13 000 крачки за мен вечерта приключи. Една глава лук (или в нашия случай паста и ризото) и приказката за тази година свършва дотук. До догодина![596]

[596] ***Източник: Успелите.бг, статия 29.09.2023 г.***
https://uspelite.bg/nosht-na-literaturata-2023-7-cheteniya-i-polovina-po-kasno-1

Севар Иванов с първи моноспектакъл

Севар Иванов влиза в битка за екзистенциалното оцеляване на Артуро Бандини - изгубен в представата за себе си писател. „Кученцето се засмя“ е история за страховете, съмненията, погубващите мечти и желанието за принадлежност към света не просто на артиста, а на обикновения човек.

Моноспектакълът, чиято сценична адаптация е дело на Ана Батева, се базира на един от великите, но почти непознати американски романи на XX век - „Питай прахта“ на Джон Фанти. Писателят, от когото се вдъхновява самият Чарлз Буковски. Романът му е на границата на автобиографията - живот в съмнителен хотел в Лос Анджелис, изваян от капаните на егото и идеята, че артистът е роден за нещо по-велико от това да бъде просто човек с талант.

Именно в егото се оглежда Артуро Бандини и започва да размишлява над своето съществуване. Каква е причината да ни има на този свят и ако всъщност не се наслаждаваме на днешния ден, има ли смисъл да вървим към следващия? Защо тъкмо егото, което ни съветва да се заявим пред света, ни пречи да го направим? Защо талантът не може да разцъфне в среда, в която надеждата всъщност е фалш, а реалността - крива стая с огледала?

Джон Фанти борави с езика толкова умело, че превръща суровия свят в истинско място за живеене. Севар Иванов от своя страна вдъхва душа на персонажа си и го изгражда като пълнокръвен човек с характер, който тепърва ще диша с публиката си.

На 14 и 24 октомври от 19.30 часа в Националния студентски дом съмненията ще паднат и ще отстъпят място на предизвикателството да се разголиш пред зрителите така, че да създадеш всеобщо отражение.

След като се завърна от шестмесечния си престой в Ню Йорк, където беше на докторска специализация по програмата „Fulbright“, Севар Иванов отново проявява актьорското си майсторство на сцената. Сам, вгледан колкото в живота на Артуро Бандини, толкова и в своя собствен, чрез думите на Фанти той ще говори на публиката за същността на живота и въпросите му, които е по-добре да си зададем, отколкото да избутаме в ъгъла.

Комедия за зрителите, трагедия за персонажа и терапия за актьора - това е „Кученцето се засмя“, с което Spam Studios отбелязва 5-ия си рожден ден.

Повече за пътуването към себе си и към желаната промяна, която е неизбежна както за отделния човек, така и за света като цяло - Севар Иванов разказва в звуковия файл.

Разговор на Таня Димова със Севар Иванов в „Какво се случва“[597]

[597] ***Източник: BNR.BG, аудио запис 13.10.2023 г.***
https://bnr.bg/post/101890769

Доклад от Кръгла маса „Устойчивост на младежките центрове и развитие на младежката работа в България“

През август месец програмният оператор организира Кръгла маса на тема „Устойчивост на младежките центрове, финансирани по програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобрено включване на уязвими групи“ и развитие на младежката работа в България“.

По програмата се подкрепят четири съществуващи и четири новосъздадени младежки центрове в общините Стара Загора, Пловдив, Враца, Добрич, Бургас, Перник, Габрово и Монтана. Младежките центрове в Стара Загора и Пловдив са удостоени със Знак за качество на Съвета на Европа - за първи път в историята на международната организация този знак е присъден на два младежки центъра в една държава. През април 2024 г. проектите, финансирани по Програмата ще приключат своето изпълнение, което води след себе си следваща стъпка от цикъла им, а именно тяхната устойчивост. На срещата бяха поставени съвместни цели измежду заинтересованите страни, чрез които да бъдат положени заедно основите и общото разбиране за младежка работа, младежки центрове и пространства, младежки политики, както и ролята на младежките работници и образователните медиатори.

В резултат от проведената среща бе изготвен доклад на тема Кръгла Маса „Устойчивост на младежките центрове и развитие на младежката работа в България“, Предизвикателства и перспективи пред мрежата на младежките центрове.

Докладът с препоръките може да намерите на сайта.[598]

[598] ***Източник: Eeagrants.bg, статия 09.10.2023 г.*** ***https://www.eeagrants.bg/programi/mestno-razvitie/novini-1/doklad-ot-krgla-masa-%E2%80%9Custojchivost-na-mladezhkite-czentrove-i-razvitie-na-mladezhkata-rabota-v-blgariya%E2%80%9D?fbclid=IwAR2lvmqBXhpBOipTkkzQ6LuA1jZMUI8uRQnONxOTLIVjTcvLm4OxUdj7kkE***

Васил Гюров: Живеем в цензурата на парите

Васил Гюров е една от легендите в българската музика, певец, бас китарист, основател на групите „Кале“ и „Ревю“. В края на 1985 г. заедно с Димитър Воев и Кирил Манчев създават „Кале“. След като „Кале“ се разпада, Гюров основава „Ревю“. През 1990 г. „Ревю“ престава да съществува, а Васил Гюров заминава за Германия. Завръща се през 1992 г. и продължава да се занимава с музика, като през 2001 г. „Ревю“ е възстановена. През всичките тези години музикантът винаги е бил ангажиран и с различни обществени каузи, повечето от които свързани с опазване на околната среда. Миналата седмица той участва в предаването „Стани богат“, където стигна до въпрос за 30 000 лв., но се отказа и спечели 20 000 лв.

- Господин Гюров, направихте впечатляваща игра в „Стани богат“, достигайки до въпрос за 30 000 лв. Участвахте не за лична изгода, а с благотворителна цел. Каква е каузата ви?

- Играх за облагородяване на Студентския дом. Той функционира вече 90 години, но за съжаление, в последните 20 след един пожар в голямата зала спира основната му дейност. Тя е свързана с представяне на различни проекти в сферата на културата и изкуството. От 3 години съм в контакт с новия директор, който проявява голяма инициатива за подобряването на Студентския дом. Постигнахме доста неща заедно - камерната зала е реновирана въпреки малкото средства, с които институцията разполага. Тази зала е 270 кв. м и вече е пригодена за концерти и представления. По линия на Българска музикална асоциация, на която съм член, осигурихме апаратура, която да може да се използва от изпълнители и музиканти.

Студентският дом е под шапката на Министерството на образованието, но парите, които се отпускат, са много малко, за да може да се възстанови напълно сградата. Идеята ни е да се осигури сцена на най-младите изпълнители, които да могат да се изявяват с добра апаратура и осветление. Инсталирали сме вече и проектор, който може да се използва и за кинопрожекции. Опитваме се да я ремонтираме на такова ниво, че да може да представя продукцията на младите изпълнители.

- Тези 20 000 лв., които спечелихте от „Стани богат“, ще бъдат ли достатъчни?

- Те са предвидени за акустичното третиране на залата. За съжаление, в България се обръща много малко внимание на акустиката при изграждането на

залите. При старите зали, които са правени по-разумно, този въпрос е взиман под внимание. Но в една голяма част от залите и читалищата акустиката не е на необходимото ниво. Средствата от „Стани богат“ ще бъдат използвани точно с такава цел.

- Всъщност вие отворихте на въпроса за 30 000 лв., но се отказахте, а впоследствие успяхте да познаете верния отговор. Ядосахте ли се в онзи момент?

- Естествено! Зрителите не видяха, че преди да се откажа, бях назовал този отговор. Всеки ще изпита разочарование, когато е разбрал, че е уцелил верният отговор, но не го е казал. Но в онзи момент прецених, че е по-добре да действам така.

- Кои са най-трудните избори, които ви се е налагало да правите?

- Повечето са свързани с личния ми живот. Имал съм и такива, които се отнасят и до професията.

- А кой е най-трудният въпрос, който са ви задавали?

- Надявам се той да ми предстои. Не е един обаче този, на който не мога да намеря отговор. Например - кои сме ние, откъде идваме и защо сме тук. Когато по-често си задаваме трудни въпроси, е полезно за самите нас. Трудният път невинаги трябва да бъде избегнат. Понякога трудните решения водят до по-добри резултати.

- Вашият път е свързан с музиката, но още на първото участие на група „Кале“ през 1987 г. след третата песен сте свалени от сцената. Цензурата ли беше това?

- Въпросното участие е един от тези трудни избори, за които говорих. Беше ми поставен ултиматум тогава, че ако не изляза пред публика, ще загубя други неща. Избрах да изляза с „Кале“ и след това разбрах, че съм постъпил правилно.

- Кой ви постави ултиматум?

- Това предпочитам да си го запазя за себе си. Но цензурата не ни е притеснявала нито тогава, нито сега. Да, пречила е по някакъв начин, но ние сме така устроени, че трудностите ни мотивират да измисляме начини да се справяме с тях. И пред „Кале“, „Ревю“, „Нова генерация“ и други групи впоследствие винаги е имало препятствия и може би те родиха нашето творчество. Цензурата тогава беше на друго ниво - комисии в радиото, които не допускаха изяви на случайни автори, групи и изпълнители. Територията на БНР и телевизията беше запазена за шепа

хора. Сега забрана на определени текстове и жанрове няма, но има друг вид цензура. Ако в миналото беше на идеологическо ниво, днес е по-скоро на материално. Всеки може да прави всичко, но си ограничен откъм изява и възможности да стигнеш до широката публика. Много от младите изпълнители и автори са скрити за широката публика. За мен ролята на медиите и журналистиката е основно да открива таланти, да култивира вкус. За съжаление, в момента това не се случва. Огромен брой радиостанции на пръв поглед създават впечатлението за плурализъм на стилове, но се оказва, че въртят едно и също. Днес съществува цензурата на парите и тя е не по-малко желязна от идеологическата. Това се случва не само в България. Агресивната медийна политика на корпорациите не оставя възможност за малките и независимите творци и те не могат да стигнат до широкия пазар. И това важи както за музика, филми, изкуство, така и за основни продукти, от които човек има нужда. Има огромна инвазия на корпорациите на всички нива.

- Значи борбата за демокрация, започнала у нас преди повече от 30 години, продължава?

- Да, това е постоянен процес. Борбата за справедливост и демокрация се е водила през цялата история на човечеството и продължава.

- Заминавате за Германия през 90-те години. Това труден избор ли беше?

- Не. В онези години голяма част от младите хора тръгнаха да си търсят късмета по широкия свят, най-вече заради стагнацията и невъзможността да се пътува преди това. Така и аз опитах навън. На шега тръгнахме голяма група, не всички заедно накуп, от „Кравай“ и в един момент в Германия бяхме създали колония от хора от „Кравай“. Така че не ми беше трудно, даже бих го определил като малко лекомислено. Всъщност заминах за Германия, за да отида в Щатите, тъй като беше по-лесно, имах роднини в Германия. Но пък така се случи, че останах една година и след това се върнах в България. Видях, че тук е моето място. Така и не стигнах до Америка, закъдето бях тръгнал.

- Наложи ли ви се тогава да се занимавате с нещо друго освен с музика?

- Не, докато бях Германия, свирих изключително много. Случвало се е да го правя по 10-12 часа на ден. Там работих с няколко местни групи, които се оказа, че не се на толкова високо ниво, но пък през цялото време се занимавах само с музика.

- А имали ли сте въобще други професионални желания?

- Музиката беше мечта за мен и повечето ми съученици още от 14-15-годишни. Всяко второ дете в София мечтаеше да има група и да свири. Тренирал съм различни спортове, но никога не съм имал желание да стана спортист. Към музиката изпитвам специална любов.

- През 80-те и 90-те бяхте определян за секссимвол. Това ласкаеше ли ви?

- Това винаги ме е притеснявало, защото за мен като секссимвол може да се избира от нежната половина от света. По-скоро съм се срамувал, когато са ни представяли като такива. Имаше и турнета, които се организираха под такова заглавие.

- А славата как ви повлия?

- Славата повлия не само на мен и групата, но и на много други хора. Възприемахме това, което сме направили, за даденост. Смятахме, че каквото и да направи всеки един от нас, ще бъде успешно. След като мина доста време, си дадохме сметка, че за една група най-трудно е да се постигне успешната комбинация, защото много трудно се стига до тази химия, която ние възприемахме за даденост.

- Имахте ли професионални различия с колегите?

- Не, с „Ревю“ се разделихме много бързо - една година след като свирихме заедно. Случи се поради ред причини - ходихме в Пхенян, там имахме проблеми с комсомола, бяха ни вдигнали мерника и бяхме решили, че ще се разделим, но ще продължим да правим музика. Оказа се, че не е точно така. Когато едни 20-годишни хора постигнат такъв успех, те си мислят, че така ще е винаги, което не е вярно. Затова е важно да цениш момента. Известността, когато идва по-рано, може да изиграе лоша шега.

- През 2001 г. възстановихте „Ревю“ и активно свирите. Какво ново готвите?

- На 2 декември предстои голям концерт в „Арена София“ с „Контрол“, „Нова генерация“ и „Хиподил“ в оригиналния състав. Ще повторим наша изява отпреди 7 години, когато свирихме пред около 15 000 души. Преди това имаме поредица от изяви в цялата страна с „Ревю“ и „Контрол“ - в Русе, Велико Търново, Варна, Бургас, Пловдив.

- Винаги сте имали своя позиция, кандидатирахте се и на последните избори за парламент. Бихте ли пробвали отново да станете депутат?

- От осем години участвам в най-различни избори. Не съм бил член на нито една партия, но съм бил граждански кандидат на „Зелено движение“. Когато сме част от едно общество, обществените процеси не могат да са ти безразлични. Политиката за мен не е мръсна дума, защото я възприемам като ангажираност. Тя се проявява дори когато се наведеш да вдигнеш чуждия боклук от улицата. Всяко действие, свързано с подобряване на обществото и околната среда, е вид политика. Точно затова ще бъда кандидат за общински съветник в София на предстоящите избори. Този път вероятно ще се явя в независима гражданска листа.

- Разочарован ли сте от факта, че едва 30% от хората гласуват?

- По-скоро ми е тъжно, че обществото е толкова апатично. Това е една от причините да участвам в тия процеси, да покажа по някакъв начин, че има смисъл, да повлияя и на други хора. Колкото и малки и утопични да изглеждат на пръв поглед шансовете за промяна, не значи, че не трябва да се правят опити.

- Оптимист ли сте?

- Да, винаги съм бил оптимист. В най-трудните моменти съм най-голям оптимист, а в най-хубавите, радостни и еуфорични мигове съм най-нащрек и притеснен. Затова и гледам да запазвам баланса, който е основна величина за развитието.

- А за развитието на музиката, при която има материална цензура, оптимист ли сте?

- Да, защото виждам, че има много стойностни и смислени неща. Затова и съм мотивиран с тази кауза със Студентския дом. Виждам, че има потенциал и винаги е имало в България, независимо дали говорим за спорт, музика или нещо друго. И на този потенциал може да се помогне, като се подобрят условията.

- Синът ви Александър, който ви помогна в „Стани богат“, се занимава с програмиране, но показа завидни познания в музиката. Нямаше ли интерес да тръгне по вашия път?

- Той е на 28 и отскоро започна да свири на китара. Не е професионалист, но има интерес. По-малкият ми син от много малък се запали по барабаните. Вяра, която е на 13, се е насочила към актьорството, а най-малкият е на 5 и за момента го вълнуват други неща.[599]

---

[599] ***Източник: Филтър, статия 30.09.2023 г.***
https://filternews.bg/vasil-gyurov-zhiveem-v-czenzurata-na-parite/

Премиера на танцово-визуалния пърформанс B:REACH

На 9 и 10 октомври от 19.30 ч. в Национален студентски дом са премиерните представления на танцово-визуалния пърформанс B:REACH на Сдружение „Гоя Проджектс“. Проектът с работно заглавие ClosEure е осъществен с подкрепата на Столична община - Столична програма „Култура“. Идеята за проекта се заражда в главите на младите артисти Изабел Миткова и Николай Райчев през 2022 г., когато получават възможност за резиденция в „Резидентска програма на Derida Dance Center“ и създават миниатюра, която представят на Сцена Дерида. През 2023 г. те успяват да продължат своето изследване, създавайки една антиутопична реалност в колаборация с визуалните артисти Владислав Илиев и Елина Иванова (Студио „Форматик“), композитора Александър Евтимов-Шаманчето и костюмографа Рая Карпачева (Urban Nomad). Мултижанровата колаборация ще пренесе публиката в едно постоянно променящо се пространство, деконструирано и реконструирано многократно чрез взаимодействие на звук, медия, костюми и танц. B:REACH е опит за изследване на изчезването на връзката с човешкото и пътя, който изминаваме един към друг и един от друг, белязани от отпечатъка на технологиите.

Къде е началото?

Какво се случва по средата?

А след края?

Ако тялото не е маса

ако не е затворено в себе си

и проникнато от себе си

то е битието вън от себе си

и именно за това става дума в думата душа

из CORPUS, Жан-Люк Нанси

Концепция и хореография: Николай Райчев и Изабел Миткова

Визуална среда: Владислав Илиев и Елина Иванова, Студио „Форматик“

Музика и звукова среда: Александър Евтимов-Шаманчето

Танц: Николай Райчев и Изабел Миткова

Костюми: Рая Карпачева (Urban Nomad)Графичен дизайн: Весела Ненкова[600]

[600] ***Източник: Епицентър, статия 10.2023 г.***
https://epicenter.bg/article/Premiera-na-tantsovo-vizualniya-parformans-B-REACH/328404/6/0

Книгата „Вещица“ от Венко Андоновски на Дванадесетата Европейска Нощ на Литературата

На 27 септември 2023 (сряда) в София ще се състои Европейската нощ на литературата, в организация на посолствата и чуждестранните културни центрове в България, в сътрудничество с Европейската комисия и Столична Община.

На събитието, което ще се състои в централната част от София, ще бъдат представени наскоро преведените книги на автори от различни европейски страни, а всеки културен център или посолство ще представи своя книга от избран автор. По този случай КИЦ на РСМ в София, с помощта на актьора Игор Дамянов, ще представи книгата „Вещица“ от Венко Андоновски в Централното фоайе на Националния студентски дом в София (площад „Народно събрание“ 10).

Събитието има за цел да популяризира добрата европейска литература чрез литературни четения на различни и неотдалечени места, т. нар. „читателски гнезда“, в които известни личности четат един и същ откъс от книга на всеки 30 минути - от 18:00 до 21:30 часа. Публиката има възможност да променя местата, където се четат откъси от различна литература и да се запознае със съвременното творчество на различните автори.

Повече информация за Европейската нощ на литературата 2023 можете да намерите на сайта noshtnaliteraturata.com

***

За книгата „Вещица“ от Венко Андоновски, издадена от издателство Персей, в превод на Мариян Петров:

Млада жена от Македония попада в Хърватия в момент, в който започва гонение на вещици - на кладата са изгаряни жени, обвинени, че са сключили сексуален договор с дявола. В същото време падре Бенджамин, личен приятел на Джордано Бруно, пристига от Италия, за да вземе участие в процесите на Инквизицията. Вместо палач, ученият теолог се превръща в спасител. Между него и обвиняемата се разгаря пламенна любов - като огъня на кладата, в която хвърлят еретиците... Ще изгорят ли двамата?

Венко Андоновски е един от най-големите македонски автори. Роден е през 1964 г. в Куманово. Професор е по литература във Филологическия факултет на университета в Скопие. Издал е над 30 книги от различни жанрове. Носител е на

най-големите литературни награди в Македония („Роман на годината“, „Стале Попов“, „Рациново признание“), както и на международната „Балканика“.

Мариян Петров е преводач на повече от 100 книги и редактор на множество творби. Роден е през 1961 г. Завършва „Българска филология“ в СУ „Св. Климент Охридски“. Работил е като сценарист, редактор, сътрудник, писател и преводач на свободна практика. Превел е популярни съвременни руски автори, както и водещи македонски автори като Томислав Османли, Влада Урошевич, Ягода Михайловска-Георгиева и други.[601]

[601] ***Източник: КУЛТУРНО-ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЯ В СОФИЯ, статия 27.09.2023 г.***
https://www.kic.com.mk/bg/content/knigata-veshchica-ot-venko-andonovski-na-dvanadesetata-evropeyska-noshch-na-literaturata

Режисьорът Ана Батева за „Кученцето се засмя“ - комедия за хората, трагедия за персонажа

Даниел Димитров

„Кученцето се засмя“ е драматично-комично представление, което в някакви моменти ще е комедия за хората, но трагедия за персонажа. Думите на режисьора Ана Батева пред БТА са по повод премиерата на моноспектакъла, поверен на актьора Севар Иванов.

„Темата винаги ще е актуална от гледна точка на това, че докато работех върху моноспектакъла, най-основното за мен бяха съмненията на персонажа относно неговата работа, неговия талант и как всъщност тези съмнения стигат до степен, че даже деградират неговата личност. И се стига до някакво самоизяждане на самия персонаж. И как всъщност егото спира да работи в посока на здравословно развитие и здравословен разум“, казва Ана Батева.

„Поуката е да внимаваме като хора за тази болна амбиция и за това, че всъщност светът не ти дължи нищо. Ти трябва да се бориш за своите постижения, за своите успехи, за своето израстване. Животът е една борба“, допълва Севар Иванов.

„Кученцето се засмя“ е по полуавтобиографичния роман „Питай прахта“, който Джон Фанти (1909-1983) издава, когато е 30-годишен. Той е американски романист, автор на разкази и сценарист, роден в Денвър, Колорадо. Разказва историята за живота на Артуро Бандини, писател в Лос Анджелис, по време на Голямата депресия. Романът е адаптиран във филм през 2006 г. с участието на Колин Фарел и Салма Хайек. Чарлс Буковски, който пише предговора към „Питай прахта“, споделя, че именно този автор го е вдъхновил да стане писател. „Фанти беше моят Бог“, пише Буковски и посвещава стихове на Фанти, дори казвал, че е обикалял улиците, крещейки: „Аз съм Артуро Бандини!“.

Продуцент на „Кученцето се засмя“ е Spam Studios, а домакин на представленията - Националният студентски дом. Музикалното оформление е на Стефан Здравески, а дизайнът - на Христо Христов.

Режисьорът Ана Батева и актьорът Севар Иванов пред БТА, в разговор с Даниел Димитров:

Г-жо Батева, защо Джон Фанти и защо „Питай прахта“?

Ана Батева: Джон Фанти, и по-скоро „Питай прахта“, ги открих, след като вече бях започнала да работя върху Буковски. В един от разказите си той споменава Фанти като човека, който го е вдъхновил да пише. Поинтересувах се и намерих този автор, и се оказа, че само „Питай прахта“ и още един негов роман - „Мечти от Банкър хил“, ги има на български. Прочетох ги и „Питай прахта“ веднага ме хвана, защото има много подобен хумор като този на Буковски. Само че Буковски е една идея по-циничен от Фанти, който има доста по-голяма емпатия към обществото и към средата около себе си, но пък за сметка на това е много гаден към самия себе си.

Защо „Кученцето се засмя“?

Ана Батева: Защото исках да обединя линията на персонажа около разказа, който всъщност той е написал. Той е написал един единствен разказ и всичките му съмнения, и борба, и провали, и възхвали за себе си, се въртят около този разказ. Това обединява цялостната линия и провал на персонажа.

Защо се спряхте на точно този актьор, който не е репетирал близо години, или това е предимство?

Ана Батева: Спрях се на Севар Иванов, след като го гледах в „Портретът на Дориан Грей“. Тогава нямах идея, че ще правя моноспектакъл. Впоследствие ми хрумна, когато почнах да си представям кой би могъл да го изиграе.

Това, че не е репетирал две години може би е в полза на цялото нещо - той самият си прокара неговите съмнения по време на играта и по време на целия този моноспектакъл, който се оказва първи за него.

Севар Иванов: Мисля, че моноспектакълът е предизвикателство за всеки един актьор, защото е на много равнища. Първо си абсолютно сам на сцената, която като лупа уголемява всеки жест, всяко движение. Дори мислите ти са изписани на лицето и публиката ги вижда. Така че нямаш право на някакъв вид пестене, фалшификация на емоции или нещо подобно. Другото е, че нямаш партньор, който да те спаси, ако в някакъв момент видиш, че затъваш или нещо не се получава.

Смятам, че това е най-голямото предизвикателство за всеки, който се нагърби с тази задача - да направи моноспектакъл.

И четвърти път защо - защо темата е актуална?

Ана Батева: Винаги ще е актуална от гледна точка на това, че докато работех върху моноспектакъла, най-основното за мен бяха съмненията на персонажа относно неговата работа, неговия талант и как всъщност тези съмнения стигат до

степен, че даже деградират неговата личност. И се стига до някакво самоизяждане на самия персонаж. И как всъщност егото спира да работи в посока на здравословно развитие и здравословен разум...

Севар Иванов: Поуката е да внимаваме като хора за тази болна амбиция и за това, че всъщност светът не ти дължи нищо. Ти трябва да се бориш за своите постижения, за своите успехи, за своето израстване. Животът е една борба...

Промениха ли се Вашите възгледи за общественото мнение, славата и наградите след този спектакъл и покрай репетиционния процес?

Севар Иванов: Досега, в професионалният си опит, независимо от това какъв е, много или малко, винаги съм смятал, че славата и това да бъдеш разпознаваем или да имаш само главни роли никога не е било цел. Винаги съм гледал да си свърша работата по възможно най-добрия начин. Винаги съм се стремил към това. Много по-важно за мен е да работя добре, отколкото да мисля за самия резултат и дали това ще доведе до някаква известност.

Драматичен или комичен е този спектакъл?

Ана Батева: Драматично-комичен, бих казала. Или както си говорихме с актьора Севар Иванов, в някакви моменти ще е комедия за хората, но трагедия за персонажа.

Доколко темата за тихите луди Ви вълнува в този спектакъл?

Ана Батева: Темата за тихите луди е в основата на спектакъла от гледна точка на изграждане на образа. Точно тази тиха лудост произлиза от съмненията, за които споменах, и как тези съмнения го тласкат от едно в друго - ту е на дъното, ту в следващия момент възхвалява себе си и се любува на себе си. Как цялата тази борба го докарва до някаква лудост, да бъде толкова самовлюбен в себе си, че обществото и средата почват да го отблъскват.

Севар, Вие за първи път работите с Ана Батева. Бързо ли си паснахте като актьор и режисьор?

Севар Иванов: Работата с режисьора Ана Батева беше изключително лека, изключително спокойна. Помня, когато ми се обади да ме попита дали изобщо проявявам интерес, имах само един въпрос към нея - дали смята, че аз ще се справя с моноспектакъла. Имах някакъв вид такова вътрешно съмнение, което тя може да каже, че продължава и до ден днешен...

Репетиционният процес не се усещаше като работна атмосфера, като репетиции, затова си пожелавам занапред още такива репетиционни процеси.[602]

[602] ***Източник: BTA.BG, видео запис 14.10.2023 г.*** ***https://www.bta.bg/bg/news/lik/545868-rezhisyorat-ana-bateva-za-kuchentseto-se-zasmya-komediya-za-horata-tragediy***

„Кученцето се засмя“ с премиера на 14 и 24 октомври

Второто събитие от големия празник по случай 5 години Spam Studios е премиерата на моноспектакъла „Кученцето се засмя“ по романа на Джон Фанти „Питай прахта“ на 14 и 24 октомври от 19.30ч на сцената на Национален студентски дом.

Главната роля тук режисьорът Ана Батева поверява на харизматичния млад актьор Севар Иванов. За музикалното оформление е отговорен Стефан Здравески, а дизайнът е на Христо Христов. Продукция на Spam Studios.

Историята на главния персонаж - Артуро Бандини, герой, определян като тих в лудостта си, но и по детски наивен, който има големи мечти, но и много страхове и съмнения, ще бъде разказана в моноспектакъл, чиято сценична адаптация е дело на Ана Батева. „Питай прахта“ е един от великите, но почти непознати американски романи на XX век. Жанрът на „Кученцето се засмя“ е трагикомедия.

С моноспектакъла на Севар Иванов по книгата „Питай прахта“ Spam Studios отбелязва своя 5-ти рожден ден (Източник: Spam Studios)

Представлението засяга темата за борбата на артиста в ситуация на екзистенциално оцеляване.

Артуро Бандини е писател, който търси място под слънцето и живее в съмнителен хотел в Лос Анджелис. И докато се къпе в славата на факта, че един-единствен от разказите му е публикуван в малко местно списание, Бандини минава през равносметка на живота си. Струва ли си да продължава да пише? И ако не тук, то тогава къде? Къде ще получи признателност за работата си и изобщо ще получи ли такава някога? - споделя Ана Батева, режисьор на спектакъла.

С моноспектакъла на Севар Иванов по книгата „Питай прахта“ Spam Studios отбелязва своя 5-ти рожден ден (Източник: Spam Studios)

Ето какво още добави екипът на проекта:

Севар Иванов:

„Кученцето се засмя“ е едно изключително предизвикателство за мен. Моноспектакълът изисква особено майсторство, чар и техника, които да приковават зрителя и да държат вниманието му през цялото време. Много ще ми помогне основната тема, засегната в текста - пътят на артиста.

Вечните колебания дали си достатъчно талантлив; дали твоята индивидуалност и творчество ще бъдат разбрани от публиката; едновременното желание да се изявиш и страхът от общественото мнение; мястото на славата и наградите в живота на артиста...Размишленията върху тези и други теми ще превърнат представлението в една (отчасти лична) изповед, на която публиката ще може да се наслади през новия театрален сезон.

С моноспектакъла на Севар Иванов по книгата „Питай прахта“ Spam Studios отбелязва своя 5-ти рожден ден (Източник: Spam Studios)

Ана Батева:

Идеята за „Кученцето се засмя“ се роди непосредствено след като вече бях работила върху моноспектакъла „Всичко на масата“ по Чарлз Буковски.

От Буковски открих и самия автор, който споменава в един от разказите си, че именно Джон Фанти го е вдъхновил да пише. Оттам и ме вдъхнови и темата за творчеството, или по-скоро за Егото, което пречи на творчеството да разкрие своя пълен потенциал. Егото, което се храни с фалшиви надежди и не се съобразява с реалността.

Героят Бандини е зациклил в мечтите и в представата за себе си, докато всъщност в реалния живот не може да си плати наема и е в ситуация да се изнесе от апартамента си. Именно тогава идва и неговата равносметка за живота и най-вече за същността му.

С моноспектакъла на Севар Иванов по книгата „Питай прахта“ Spam Studios отбелязва своя 5-ти рожден ден (Източник: Spam Studios)

Очаквайте премиерата на 14 и 24 октомври в Национален студентски дом. „КУЧЕНЦЕТО СЕ ЗАСМЯ“ е по романа „Питай прахта“ от Джон Фанти

Моноспектакъл на СЕВАР ИВАНОВ

сценична версия и режисура: Ана Батева

музика: Стефан Здравески

дизайн: Христо Христов

Проектът се реализира с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“ по програма Едногодишен грант 2022.

ДЖОН ФАНТИ е американски романист, автор на разкази и сценарист. Един от най-известните му романи е полу-автобиографичният „Питай прахта“ (1939), който разказва историята за живота на Артуро Бандини, писател в Лос Анджелис

по време на голямата депресия. Романа „Питай прахта“ е адаптиран и във филм през 2006 с участието на Колин Фарел и Салма Хайек. А Чарлс Буковски, който пише предговора към романа „Питай прахта“, споделя, че именно този автор го е вдъхновил да стане писател.

*Севар Иванов завършва през 2016 НАТФИЗ в класа на проф. Стефан Данаилов. След това успешно и магистратура „Мениджмънт в сценичните изкуства“ пак там. Актьор е на свободна практика и изпълнителен продуцент в Камен Во Студио. В периода 2020-2022 е заместник-директор по административните въпроси в Драматичния театър в Благоевград. Между 2015-2018 е щатен актьор в Младежки театър „Николай Бинев“. От септември 2022 до март 2023 провежда Докторска специализация в САЩ по програма Fulbright (Visiting Researcher). Сред значимите му скорошни роли в театъра са: на Зал в „Шахнаме: Сказание за Зал“, реж. Елена Панайотова, на Агатон във „Федра“, реж. Бойка Велкова, на Дориан Грей в „Портретът на Дориан Грей“, реж. Стайко Мурджев и др. Сред последните му роли на екран е тази на Теофилакт във „Войната на буквите“, БНТ. През годините е печелил Награда „Андрей Баташов“ 2022 на Ордена на Рицарите Тамплиери в България, Награда ИКАР 2022 в категория „Поддържаща мъжка роля“ за ролята на Агатон във „Федра“, също така има Номинация ИКАР 2020 в категория „Водеща мъжка роля“ за ролята на Дориан Грей и др. Севар Иванов е член на Менса България.[603]

[603] ***Източник: Impressio.dir.bg, статия 09.10.2023 г.***
https://impressio.dir.bg/stsena/kuchentseto-se-zasmya-s-premiera-na-14-i-24-oktomvri

На репетиция с „красивия ум“ Севар Иванов

Той подготвя първия си моноспектакъл „Кученцето се засмя“

ТОЙ СТАНА ЧЛЕН НА МЕНСА, ЗАЩИТИ ДОКТОРАТ И ГОТВИ СВОЯ ПЪРВИ МОНОСПЕКТАКЪЛ. ОТБЛИЗО С АКТЬОРА СЕВАР ИВАНОВ

Как попадна в Ню Йорк и гледа мюзикъла „Чикаго“ на Бродуей? Какви ги върши на Хаваите? Защо ходи на курс за таксиметров шофьор и как отказа цигарите?

Вижте всичко във видеото![604]

[604] ***Източник: BTV.bg, видео запис 12.10. 2023 г.***
https://www.btv.bg/shows/predi-obed/videos/na-repeticija-s-krasivija-um-sevar-ivanov.html

Севар Иванов с първи моноспектакъл „Кученцето се засмя“[605]

---

[605] ***Източник: БНТ 2, Предаване Рецепта за култура, видео запис 14.10.2023 г.*** ***https://bnt.bg/news/sevar-ivanov-s-parvi-monospektakal-kuchenceto-se-zasmya-v352473-321934news.html***

Студенти ръкопляскаха на Деян Николов, защото няма да има гей парад в София, когато стане кмет

Кандидатът за кмет, издигнат от „Възраждане“ - Деян Николов, се срещна със студенти по покана на Национално представителство на студентските съвети в България.

На срещата бяха дискутирани поредица от проблеми, с които се сблъскват младите хора и бяха обсъдени техните решения.

Деян Николов се ангажира, че ако софиянци му дадат доверието си и стане кмет на София, ще продължи да си сътрудничи с младите хора, за да може столицата ни да им осигури възможно най-добрите условия за обучение и професионална реализация.

Сред поставените въпроси бяха инфраструктурата на Студентски град, как точно да се развива той, за да не е просто място за забавление. Засегната беше и темата с гей парада в София, по която Деян Николов беше категоричен, че няма да се провежда повече по улиците на София, когато той поеме управлението на града.

Това предизвика бурни овации в залата от страна на събралите се студенти.[606]

[606] ***Източник: 24chasa.bg, статия 17.10.2023 г.***
https://www.24chasa.bg/bulgaria/article/15878838

Президентът удостои с Почетен знак изявени дейци на културата, образованието и науката

Българското общество високо цени хората, посветили се на развитието ни като модерна държава с богата духовност и традиции и церемонията по удостояване с Почетния знак на президента е израз на тази признателност. Това заяви държавният глава Румен Радев по време на церемония в Гербовата зала на „Дондуков“ 2, на която с Почетния знак на президента бяха удостоени изявени дейци на културата, образованието и науката, съобщиха от пресцентъра на президентството.

Отличието бе връчено на Боряна Кадмонова, дългогодишен изпълнителен директор на Фондация „Еврика“, за нейния значим принос към българската наука, техника и предприемачество, на президента на Колежа по туризъм - Благоевград проф. Васил Жечев, за неговия значим принос за развитието на висшето образование, спорта и туризма, на изявения хореограф доц. Георги Хинов за неговия значим принос в областта на българското фолклорно танцово изкуство, на диригента на Академичен хор „Ангел Манолов“ към Национален студентски дом Маестра Дарена Попова, за нейния значим принос в развитието на българското хорово пеене, на странджанската народна певица Златка Ставрева, за нейния значим принос за развитието на българското фолклорно певческо изкуство и на проф. д.ик.н. Стоян Денчев, преподавател и учен, за неговия значим принос за развитието и модернизацията на висшето образование и по повод неговата 70-годишнина.

Държавният глава посочи, че уважаваните лауреати, предложени за отличие от многобройни и авторитетни инициативни комитети, допринасят за напредъка и прославата на страната ни далеч отвъд нейните предели. „Вярвам, че Вашето отговорно отношение към просперитета на обществото ни, към развитието на знаещи, можещи, здрави и духовно богати млади хора не само ви свързва и обединява, но е и цел и отправно начало на вашите многобройни последователи“, заяви още президентът Румен Радев.

От името на отличените народната певица Златка Ставрева откроi българското фолклорно изкуство като уникално в музикалния свят и един от символите на страната ни. „Ще продължим да работим всеотдайно за успехите на

образованието, културата, българските фолклорни традиции, които ни отвеждат до корените ни далеч във вековете“, посочи още Ставрева.[607]

[607] ***Източник: 24chasa.bg, статия 17.10.2023 г.***
https://www.24chasa.bg/bulgaria/article/15878344

Президентът удостои с Почетен знак изявени дейци на културата, образованието и науката

Радев: Културните ни дейци са духовно богати хора

„За мен е удоволствие да отлича видни наши дейци на културата, образованието, науката и спорта. И шестимата наши сънародници се радват на широко обществено признание и уважение“. Това заяви президентът Румен Радев, който удостои с Почетен знак изявени дейци на културата, образованието и науката.

Радев поясни, че днешните лауреати са се посветили своята гражданска енергия и амбиции в една обща посока, а именно развитието на България като модерна, европейска държава с висок интелектуален и творчески потенциал.

„Вярвам, че вашето отговорно отношение към просперитета на обществото ни, към развитието на знаещи и можещи, здрави и духовно богати хора, не само ви обединява, но е отправно начало на вашите многобройни последователи“, каза още президентът Румен Радев.

Български учен от Дрезден е носител на наградата „Джон Атанасов“

Златка Ставрева, представител на наградените, подчерта, че те ще продължат да работят за успеха на културата, образованието, на българските фолклорни традиции, които ни отвеждат далеч.

Отличие беше връчено на Боряна Кадмонова, дългогодишен изпълнителен директор на Фондация „Еврика“, за нейния значим принос към българската наука, техника и предприемачество.

За неговия значим принос за развитието на висшето образование, спорта и туризма с Почетния знак на президента беше удостоен и президентът на Колежа по туризъм - Благоевград проф. Васил Жечев.

Почетният знак на държавният глава беше връчен и на изявения хореограф доц. Георги Хинов за неговия значим принос в областта на българското фолклорно танцово изкуство.

Румен Радев: Сцените на брутална жестокост и насилие отприщиха вълна от гняв и възмущение по целия свят

Диригентът на Академичен хор „Ангел Манолов“ към Национален студентски дом Маестра Дарена Попова беше отличена за нейния значим принос в развитието на българското хорово пеене.

Странджанската народна певица Златка Ставрева беше удостоена с Почетния знак на президента за своя значим принос в развитието на българското фолклорно певческо изкуство.

Сред отличените е и проф. д.ик.н. Стоян Денчев, преподавател и учен, за неговия значим принос за развитието и модернизацията на висшето образование и по повод неговата 70-годишнина.[608]

[608] ***Източник: Nova.bg, статия 17.10. 2023 г.*** ***https://nova.bg/amp/news/view/2023/10/17/429533/%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8A%D1%82-%D1%83%D0%B4%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B8-%D1%81-%D0%BF%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%82%D0%B5%D0%BD-%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BA-%D0%B8%D0%B7%D1%8F%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%B8-%D0%B4%D0%B5%D0%B9%D1%86%D0%B8-%D0%BD%D0%B0-%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5%D1%82%D0%BE-%D0%B8-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0/***

Президентът: Българското общество високо цени хората, посветили се на развитието ни като модерна държава с богата духовност и традиции

Румен Радев връчи Почетния знак на президента на изявени дейци на културата, образованието и науката

Българското общество високо цени хората, посветили се на развитието ни като модерна държава с богата духовност и традиции и церемонията по удостояване с Почетния знак на президента е израз на тази признателност. Това заяви държавният глава Румен Радев по време на церемония в Гербовата зала на „Дондуков“ 2, на която с Почетния знак на президента бяха удостоени изявени дейци на културата, образованието и науката.

Отличието бе връчено на Боряна Кадмонова, дългогодишен изпълнителен директор на Фондация „Еврика“, за нейния значим принос към българската наука, техника и предприемачество, на президента на Колежа по туризъм - Благоевград проф. Васил Жечев, за неговия значим принос за развитието на висшето образование, спорта и туризма, на изявения хореограф доц. Георги Хинов за неговия значим принос в областта на българското фолклорно танцово изкуство, на диригента на Академичен хор „Ангел Манолов“ към Национален студентски дом Маестра Дарена Попова, за нейния значим принос в развитието на българското хорово пеене, на странджанската народна певица Златка Ставрева, за нейния значим принос за развитието на българското фолклорно певческо изкуство и на проф. д.ик.н. Стоян Денчев, преподавател и учен, за неговия значим принос за развитието и модернизацията на висшето образование и по повод неговата 70-годишнина.

Държавният глава посочи, че уважаваните лауреати, предложени за отличие от многобройни и авторитетни инициативни комитети, допринасят за напредъка и прославата на страната ни далеч отвъд нейните предели. „Вярвам, че Вашето отговорно отношение към просперитета на обществото ни, към развитието на знаещи, можещи, здрави и духовно богати млади хора не само ви свързва и обединява, но е и цел и отправно начало на вашите многобройни последователи“, заяви още президентът Румен Радев.

От името на отличените народната певица Златка Ставрева откроі българското фолклорно изкуство като уникално в музикалния свят и един от символите на страната ни. „Ще продължим да работим всеотдайно за успехите на образованието, културата, българските фолклорни традиции, които ни отвеждат до корените ни далеч във вековете“, посочи още Ставрева. [609]

[609] ***Източник: president.bg, Новини, статия 17.10.2023 г.***
https://www.president.bg/news7441/prezidentat-balgarskoto-obshtestvo-visoko-tseni-horata-posvetili-se-na-razvitieto-ni-kato-moderna-darzhava-s-bogata-duhovnost-i-traditsii.html?lang=bg&skipMobile=1

Изявени дейци на културата, образованието и науката ще получат днес Почетния знак на президента

Държавният глава Румен Радев ще удостои с Почетния знак на президента изявени дейци на културата, образованието и науката, съобщиха от прессекретариата му. Церемонията ще се състои днес в Гербовата зала на „Дондуков“ 2 от 14:00 часа.

Отличието ще бъде връчено на Боряна Кадмонова, дългогодишен изпълнителен директор на фондация „Еврика“, за нейния принос към българската наука, техника и предприемачество.

За неговия принос за развитието на висшето образование, спорта и туризма с Почетния знак на президента ще бъде удостоен и президентът на Колежа по туризъм в Благоевград проф. Васил Жечев.

Почетният знак ще бъде връчен и на изявения хореограф доц. Георги Хинов за неговия принос в областта на българското фолклорно танцово изкуство.

Диригентът на академичен хор „Ангел Манолов“ към Национален студентски дом маестра Дарена Попова ще бъде отличена за нейния принос в развитието на българското хорово пеене.

Странджанската народна певица Златка Ставрева ще бъде удостоена за приноса ѝ в развитието на българското фолклорно певческо изкуство.

Сред отличените ще бъде и проф. д.ик.н. Стоян Денчев, преподавател и учен, за неговия принос за развитието и модернизацията на висшето образование и по повод неговата 70-а годишнина.

През юни държавният глава Румен Радев удостои с Почетен знак на президента олимпийските и световни шампиони Таню Киряков, Румяна Нейкова, Йордан Йовчев и Станка Златева по случай навършването на кръгли годишнини.[610]

[610] ***Източник: OFFNews, статия 17.10. 2023 г.*** ***https://offnews.bg/kultura/iziaveni-dejtci-na-kulturata-obrazovanieto-i-naukata-shte-poluchat-dn-810605.html***

Радев отличи дейци от различни сфери с Почетния знак на президента

Президентът Румен Радев отличи с Почетния знак на президента изявени български дейци.

„За мен е удоволствие да отлича видни наши дейци на културата, образованието и спорта“, каза държавният глава по време на церемонията по връчване на Почетния знак на президента. Събитието се състоя в Гербовата зала на „Дондуков“ 2.

Президентът награди с държавни отличия изтъкнати български дейци

Церемонията бе открита с химна на Република България.

Отличени бяха шестима дейци от различни сфери - Боряна Кадмонова, проф. Васил Жечев, доц. Георги Хинов, Дарена Попова, Златка Ставрева и проф. д.ик.н. Стоян Денчев.

Президентът Радев подчерта, че и шестимата предложени за отличие се радват на високо обществено признание и уважение.

Макар и посветили своите научни и творчески усилия в различни обществени сфери, днешните лауреати са посветили своята гражданска енергия в една обща посока и цел, а именно развитието ни като модерна и европейска държава, с богата духовност и традиции, с висок интелектуален и творчески потенциал, открои в речта си президентът.

Днешната церемония е израз на признателността на обществото за вашата всеотдайна работа за издигане на още по-високо равнище на българската наука и образование, духовност и култура, добави той. И заяви, че дейността на отличените прославя страната отвъд нейните предели.

Вярвам, че вашето отговорно отношение към просперитета на обществото ни, към развитието на знаещи и можещи, здрави и духовно богати млади хора, не само ви свързва и обединява, но е и цел и отправно начало на вашите многобройни последователи, отбеляза държавният глава.

Радев пожела здраве и дълголетие на всички отличени.

В началото на церемонията бе представена кратка биография на отличените, в които бяха изтъкнати техните професионални успехи.

Отличие беше връчено на Боряна Кадмонова, дългогодишен изпълнителен директор на фондация „Еврика“. От прессекретариата на президентството посочват, че тя е отличена за нейния значим принос към българската наука, техника и предприемачество.

За неговия значим принос за развитието на висшето образование, спорта и туризма беше удостоен и президентът на Колежа по туризъм - Благоевград проф. д-р Васил Жечев.

Почетният знак на държавния глава беше връчен и на хореографа доц. Георги Хинов. Той бе отличен за неговия значим принос в областта на българското фолклорно танцово изкуство.

Диригентът на академичен хор „Ангел Манолов“ към Национален студентски дом маестра Дарена Попова бе удостоена за нейния значим принос в развитието на българското хорово пеене.

Странджанската народна певица Златка Ставрева бе удостоена с Почетния знак на президента за значимия ѝ принос в развитието на българското фолклорно певческо изкуство.

Проф. д.ик.н. Стоян Денчев, преподавател и учен, бе отличен за неговия значим принос за развитието и модернизацията на висшето образование и по повод неговата 70-а годишнина.[611]

[611] ***Източник: dariknews.bg/novini, статия 17.10.2023 г.*** ***https://dariknews.bg/novini/bylgariia/radev-otlichi-dejci-ot-razlichni-sferi-s-pochetniia-znak-na-prezidenta-2362984***

Президентът отличи видни дейци на културата, образованието, науката и спорта

Слушай новините

За мен е удоволствие да отлича видни наши дейци на културата, образованието и спорта. Това каза държавният глава Румен Радев по време на церемонията по връчване на Почетния знак на президента на изявени български дейци. Събитието се състоя в Гербовата зала на „Дондуков“ 2. Церемонията беше открита с химна на Република България.

Отличени бяха шестима дейци от различни сфери - Боряна Кадмонова, проф. Васил Жечев, доц. Георги Хинов, Дарена Попова, Златка Ставрева и проф. д.ик.н. Стоян Денчев.

Президентът Радев подчерта, че и шестимата предложени за отличие се радват на високо обществено признание и уважение.

Макар и посветили своите научни и творчески усилия в различни обществени сфери, днешните лауреати са посветили своята гражданска енергия в една обща посока и цел, а именно развитието ни като модерна и европейска държава, с богата духовност и традиции, с висок интелектуален и творчески потенциал, открои в речта си президентът.

Днешната церемония е израз на признателността на обществото за вашата всеотдайна работа за издигане на още по-високо равнище на българската наука и образование, духовност и култура, добави той. И заяви, че дейността на отличените прославя страната отвъд нейните предели.

Вярвам, че вашето отговорно отношение към просперитета на обществото ни, към развитието на знаещи и можещи, здрави и духовно богати млади хора, не само ви свързва и обединява, но е и цел и отправно начало на вашите многобройни последователи, отбеляза държавният глава.

Радев пожела здраве и дълголетие на всички отличени.

В началото на церемонията бе представена кратка биография на отличените, в които бяха изтъкнати техните професионални успехи.

Отличие беше връчено на Боряна Кадмонова, дългогодишен изпълнителен директор на фондация „Еврика“. От прессекретариата на президентството

посочват, че тя е отличена за нейния значим принос към българската наука, техника и предприемачество.

За неговия значим принос за развитието на висшето образование, спорта и туризма беше удостоен и президентът на Колежа по туризъм - Благоевград проф. д-р Васил Жечев.

Почетният знак на държавния глава беше връчен и на хореографа доц. Георги Хинов. Той бе отличен за неговия значим принос в областта на българското фолклорно танцово изкуство.

Диригентът на академичен хор „Ангел Манолов“ към Национален студентски дом маестра Дарена Попова бе удостоена за нейния значим принос в развитието на българското хорово пеене.

Странджанската народна певица Златка Ставрева бе удостоена с Почетния знак на президента за значимия ѝ принос в развитието на българското фолклорно певческо изкуство.

Проф. д.ик.н. Стоян Денчев, преподавател и учен, бе отличен за неговия значим принос за развитието и модернизацията на висшето образование и по повод неговата 70-а годишнина.

Церемонията в президентството завърши с обща снимка.[612]

[612] ***Източник: БНТ, аудио запис 17.10.2023 г.*** ***https://bntnews.bg/news/prezidentat-otlichi-vidni-deici-na-kulturata-obrazovanieto-naukata-i-sporta-snimki-1252044news.html***

ФСБ изнася концерт на стадион още през 1984 г.

В началото през 1975 г., те са трима

За първи български самостоятелен концерт на стадион се счита този на ФСБ през 1984 година на „Академик“. По данни, достигнали до днес, на събитието се стичат 15 000 души. Това е прецедент за времето си и е документирано от Българската телевизия.

Няколко години ФСБ са само студийна група към „Балкантон“, но с новите си концепции и промяната на качеството на звука, те вдигат високо летвата и променят изцяло възприемането на музиката им.

В началото през 1975 г., те са трима - Румен Бояджиев, Константин Цеков и Александър Бахаров - бас. През 1979 триото става квинтет - присъединяват се и Иван Лечев и Петър Славов. Плахо се навиват на първи самостоятелен концерт в Студентския дом. Билетите са изкупени, но те осъзнават, че за по-големи зали е нужен по-разнообразен репертоар.

През 1983 година Александър Бахаров емигрира и го замества Ивайло Крайчовски на бас китарата. В този си състав те изнасят концерта в стадион „Академик“.

Не един и двама изпълнители са концертирали на стадиони. Но винаги е имало празни места по трибуните. През септември 2006 Азис, със специален гост Цеца Величкович, изнася голям концерт с посещаемост 12 000 души.

Най-близо до напълването на стадиона от българин стои Слави Трифонов. Концертът с „Ку-ку бенд“ от 2015 има посещаемост 60 000 души, като на същото място Мадона събира 55 000.

Несъмненият рекорд обаче принадлежи на Лепа Брена през 1990 година - посреща я тълпа фенове от 100 000 души.[613]

[613] ***Източник: Клюки.бг, статия 09.10.2023 г.***
https://kliuki.bg/shou/fsb-iznasya-koncert-na-stadion-oshte-prez-1984-g/210390

Севар Иванов в моноспектакъл между големите мечти и земната реалност

Разговор със Севар Иванов

Харизматичният млад актьор Севар Иванов вече записа в професионалната си биография първия си моноспектакъл „Кученцето се засмя“ е по романа на Джон Фанти „Питай прахта“ и се играе на сцената на Националния студентски дом. Втория премиерен спектакъл е на 24 октомври.

Режисьор е Ана Батева, а за музикалното оформление е отговорен Стефан Здравески.

С представлението Spam Studios отбелязва 5-ия си рожден ден.

За актьорското предизвикателство, наречено моноспектакъл, както и за конкретното представление Севар Иванов разказа пред БНР-Радио София по телефона, защото тази вечер зрителите в Бургас ще го гледат в „Шахнаме: Сказание за Зал“ (реж. Елена Панайотова).

„Ако аз съм пилотът в моноспектакъла, Ана Батева и Spam Studios се тази, които са направили този самолет“, образно и скромно заяви Иванов.

Той допълни, че всъщност в пиесата (трагикомедия) няма никакво кученце, а по-скоро е интелигентен разказ, пълен с поезия, с колебания и вътрешни борби, които може би всеки преживява.

Чуйте разговора на Катя Василева.[614]

[614] ***Източник: БНР, аудио запис 18.10.2023 г.***
https://bnr.bg/post/101893599/sevar-ivanov-v-monospektakal-mejdu-golemite-mechti-i-zemnata-realnost

Севар Иванов с втора премиера на 24 октомври на моноспектакъла „Кученцето се засмя“

„Най-важното нещо беше да изградим като характер Артуро Бандини“

„При нас най-важното беше да изградим като характер Артуро Бандини. Да стане един плътен и реален човек с неговия си начин на действие, с неговите маниери и жестове и тази лудост. Естествено, извадени са някои неща, които сигурно са част от моя характер.“, казва актьорът Севар Иванов за превъплъщението си в ролята на многопластовия и егоцентричен Артуро Бандини.

Моноспектакълът „Кученцето се засмя“ е по романа на Джон Фанти (1909-1983) - „Питай прахта“ (1939) и ще има своята втора премиера на 24 октомври, на сцената на Националния студентски дом. Режисьор е Ана Батева, а продуценти са Spam Studios.

„Говорих с Христо Мутафчиев, който също репетира в момента моноспектакъл в Народния театър. Той ми каза, че най-сладкото нещо на моноспектакъла е, че всъщност тези хора, които са в салона, са дошли да гледат теб и това, което ти ще им покажеш. Нямат търпение да бъдат опитомени. Образно казано нямат търпение „да ги хванеш и да ги развлачиш, откъдето поискаш“, допълва още актьорът Севар Иванов.

Цялото интервю със Севар Иванов можете да чуете в звуковия файл.[615]

[615] ***Източник: БНР, Хоризонт, аудио запис 23.10.2023 г.*** ***https://bnr.bg/horizont/post/101895669/sevar-ivanov-s-vtora-premiera-na-24-oktomvri-na-monospektakala-kuchenceto-se-zasma***

Премиера на моноспектакъла „Кученцето се засмя „

Утре е втората премиера на моноспектакъла на Севар Иванов „Кученцето се засмя“.

Моноспектакълът, чиято сценична адаптация е дело на Ана Батева, се базира на един от великите, но почти непознати американски романи на XX век - „Питай прахта“ на Джон Фанти.[616]

[616] ***Източник: БНТ, Предаване Култура.БГ, видео запис 23.10.2023 г.***
https://bnt.bg/news/premiera-na-monospektakala-kuchenceto-se-zasmya-v353053-322196news.html

Календар на събитията

Международен форум за компютърни изкуства

„Компютърно пространство“

Национален студентски дом

От 26 до 28 октомври в Национален студентски дом се провежда Международен форум за компютърни изкуства „Компютърно пространство“.

„Компютърно пространство“ се провежда за 35-а година и показва синтеза наука-технологии-изкуство.

„Компютърно пространство“ - едно от най-старите и популярни събития в Югоизточна Европа в областта на компютърните изкуства - през годините е представяло огромна палитра от интересни проекти и талантливи автори, маркиращи съвременното състояние и тенденциите в областта на дигиталните изкуства.

„Компютърно пространство“ е традиционно поле за изява на млади автори, студенти и ученици.

Международният форум за дигитални изкуства има конкурсна и фестивална част

https://computerspace.org/computer-space-2023-festival-programme/.

Церемонията по награждаване на победителите ще се състои на 26 октомври от 13.00 ч. в Националния студентски дом. Интересни проекти в осем категории спорят за първите места - креативни идеи в областта на компютърната графика, компютърната анимация, електронната музика, уеб дизайн, интерактивни изкуства. Отличените на първо място във всяка категория ще получат и специалната статуетка на „Компютърно пространство 2023“.

Фестивалната част включва изложби, уоркшопове, семинари и представяния на проекти. Традиционно ще бъдат представени от авторите някои от спечелилите проекти в категориите - компютърни анимации и графики, интерактивни инсталации, уеб проекти и изпълнения на електронна музика.

Акценти във фестивалната програма:

„Дигитализация на културно-историческото наследство-нови тенденции“

Дигитализацията на миналото е един от аспектите на неговото съхранение и експониране. Важните книги, стари снимки, ленти, съдове и много други артефакти намират „нов“ живот в дигиталната ера. С помощта на дигиталната

реставрация, 3D технологиите и виртуалната реалност могат да се покажат невидимите страни на тези артефакти. Не на последно място - могат да представят атрактивно пред различни аудитории. Една от тенденциите, върху която Студентското общество за компютърно изкуство (СОКИ) работи от години, е нискобюджетната дигитализация на артефакти, т. е. как със сравнително евтини технологии малките и средни организации могат да се справят с предизвикателствата на дигитализацията, създаване на бюджетни дигитализационни звена, разработка на обучителни материали за нискобюджетна дигитализация. В рамките на форума ще бъдат показани и резултати от проекти по програма Еразъм+: MobiReel (нискобюджетна дигитализация на любителки филмови и видео формати - ленти 8mm, 9.5mm, 16mm и видео касети VHS, S-VHS, Betamax и др.), DigiResLab (дигитализация на фотографии) и DigiAmphorae (дигитализация на амфори); „Киберсигурност и технологии“ Ясно е, че колкото сме по-отворени към света чрез множеството различни комуникации, толкова по-уязвими сме за кражба на информация, некоректно използване, подвеждане и манипулиране. В тази инвазия на информация се включи и Изкуственият интелект, известни са редица примери за фалшиви видеа на известни личности, „говорейки“ по различни въпроси. Говори обаче изкуственият интелект. Образованието в тази област става все по-важно. Водещи експерти ще представят съвременните аспекти на киберсигурността.

Международен форум за компютърни изкуства „Компютърно пространство“ се реализира с финансовата подкрепа на Столична община и е част от Календара на културните събития на София. Организира се и със съдействието на Министерство на образованието и науката, Национален студентски дом, Национален фонд „Култура“, ADCOM, Bulgarian Design Group и други.[617]

[617] ***Източник: visitsofia.bg, статия 26.10.2023 г.*** ***https://visitsofia.bg/bg/component/jevents/icalrepeat.detail/2023/10/26/18272/-/%D0%BC%D0%B5%D0%B6%D0%B4%D1%83%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BD-%D1%84%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BC-%D0%B7%D0%B0-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D1%8E%D1%82%D1%8A%D1%80%D0%BD%D0%B8-%D0%B8%D0%B7%D0%BA%D1%83%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0-%E2%80%9E%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D1%8E%D1%82%D1%8A%D1%80%D0%BD%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%E2%80%9C?Itemid=330***

35-ТО ИЗДАНИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ФОРУМ ЗА КОМПЮТЪРНИ ИЗКУСТВА „КОМПЮТЪРНО ПРОСТРАНСТВО“ НАГРАЖДАВАНЕ НА СТУДЕНТИ, СЕМИНАР НА ПРЕПОДАВАТЕЛИ ОТ ПРОГРАМА ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН.

Национален студентски дом на площад „Народно събрание“

Компютърно пространство се организира от „Студентско общество за компютърно изкуство“. Събитието е част от Календара на културните събития на Столична община и се реализира с подкрепата на Столична община, Национален студентски дом към Министерство на образованието и науката, ADCOM, Нов български университет, Българска дизайн група и др.

Организатор:

департамент „Кино, реклама и шоубизнес“, Програма „Графичен дизайн“

Преподаватели с доклади и презентации:

гл. ас. д-р Румяна Стефанова

гл. ас. д-р Стоян Манчоров

Иван Гинев

Д-р Румяна Стефанова - по време на официалното награждаване на форума, връчване на наградите на двама отлично дипломирали се студенти през 2022-2023 г. - 26 октомври, 13 часа

Семинар на преподавателите - 27 октомври, 13.00 часа

Наградени студенти:

Ванеса Андреева

Георги Начевски

Международният форум за компютърни изкуства „Компютърно пространство“ се утвърди като едно от значимите традиционни събития в областта на дигиталните изкуства и съвременни медии в Югоизточна Европа. В неговата конкурсна и фестивална част, през годините, са участвали стотици български и чуждестранни автори. С 33 поредни издания зад гърба си форумът е с над 20 000 участника (фирми, студия или индивидуални участници) от различни страни от целия свят. Форумът се организира от Студентско общество за компютърни изкуства СОКИ, в партньорство с редица организации и институции,

като Столична община, Националния студентски дом към МОН, Гьоте институт - България, НБУ, Bulgarian Design Group, ADCOM, БНТ 1, БНР и други. Част е от Календара на Културните събития на Столична община. Председател на Организационния комитет и създател на форума е доц. д-р Росен Петков.

Д-р Румяна Стефанова е главен асистент по мултимедия и компютърен графичен дизайн в департамента. Дисертационният ѝ труд е свързан със семиотика в сферата на компютърния графичен дизайн, уеб дизайна, мултимедийната реклама и комуникация. 13 години е директор и програмен консултант на много и различни програми в департамента до 2016 г. Научните ѝ и изследователски интереси са в областта на компютърния графичен дизайн, семиотиката, актуални и нови подходи в обучението и преподаването, мултимедийната реклама. Автор е на редица статии в областта на семиотиката, информационните технологии, мултимедийното презентиране, графичния дизайн, образованието и управлението на проекти. През юни 2021 г. организира изложба със студентски проекти - лого на НБУ, посветена на 30 годишнината на университета.

Д-р Стоян Манчоров е главен асистент в департамента. Защитава докторската си дисертация на тема „Приложение на модерни техники в рисуването и софтуерните решения в киното и телевизията“. Основните му изследователски интереси са в областта на: Графичния дизайн, уеб дизайн, създаване на софтуери, класическо рисуване, карикатури, живопис, графика, скулптора. Допълнителните му изследователски интереси са в областта на създаване на дизайн на Мобилни приложения.

Иван Гинев е нов преподавател в програмата и НБУ. Той създава своето студио за дизайн „Ког Графикс“ през 2006, след като работи като дизайнер в няколко компании. В НБУ преподава курс, свързан с графичното оформление на страница.[618]

[618] ***Източник: НБУ, Събития, статия 26.10.2023 г.*** ***https://news.nbu.bg/bg/events/35-to-izdanie-na-mezhdunarodniq-forum-za-kompjutyrni-izkustva-kompjutyrno-prostranstvo!73918***

Авторските права върху произведенията, създадени с AI, принадлежат на поръчителя

Росен Петков, председател на Организационния комитет на форума „Компютърно пространство“, в „Бизнес старт“

Произведенията на изкуството, генерирани с помощта на софтуерни продукти, нямат авторски права. При изображенията правата са на този, който е поставил заданието. Спорен е и въпросът за текстовете, които се генерират с помощта на AI. Въпросът още не е законово уреден. Това каза Росен Петков, председател на Организационния комитет на форума „Компютърно пространство“, в предаването „Бизнес старт“ на Bloomberg TV Bulgaria с водещ Христо Николов. Повод за гостуването бе 35-то издание на международния форум за компютърни изкуства в София „Компютърно пространство“, което стартира днес.

По време на фестивалната част в Националния студентски дом днес ще бъдат отличени победителите в конкурсите на форума „Компютърно пространство“, а по време на семинарите ще могат да се видят новите тенденции, каза Росен Петков. „Винаги „Комютърно пространство“ е имало и семинари, насочени към ученици, студенти и млади специалисти, защто форумът е място и за среща на компаниите с младежите, които търсят възможност за развитите“.

Тази година акцент ще бъде поставен върху проекти, свързани с дигитализацията на културното наследство в България, киберсигурността и графичния дизайн.

За качеството на българското образование в тази област гостът сподели, че „през последните 5-10 години увивертитетите адаптираха програмите си много започнаха да наблягат на интердисциплинарността“.

А по отношение на казуса с авторските права върху произведенията, създадени с помощта на технологии и изкуствен интелект Петков посочи, че „когато има софтуерно геренирано изображение, то авторските права не принадлат на автора. Те не принадлежат на никой“.

„Въпросът още не е законово уреден. Това, което е създадено със софтуер, принадлежи на този, който го е платил, а което е създадено от автор, естествено, авторът е носител на авторските права. Въпросите са спорни и трябва да бъдат законово регулирани“.

Някои хора разбират под компютърно изкуство използването на компютърни инструменти, но ние гледаме на него като на вид изкуство, когато компютърните инструменти правят специфичен стила, въздейдствието и формата на произведението.

„Компютърните технологии предоставят различни и все повече инструменти за създаване на компютърна графика, анимация, музика, интерактивни изкуства и различни мобилни арт-проекти и интерактивни инсталации. Всичко това изисква определен софтуер и хардуеър, но винаги най-важна остава идеята на автора. Изкуственият интелект влияе и ще влияе, но не трябва да се плашим от това. Човекът е това, което прави една идея да е интересна, креативна, но изкуственият интелект ще промени много неща в близко бъдеще“.

Тези промени ще се усетят най-силно в „много рутинни професии, където някои неща ще бъдат автоматизирани чрез изкуствения интелект“, добави гостът. „В някои случаи насемата му ще помага, а в други ще вреди, когато се използва да замества недостига на идеи и посредствеността“.

„За момента се експериментира в посока фотография, компютърни графики и анимация, но в близко бъдеще може да се засили използването на изкуствения интелект при създаването на виртуални светове. И в момента има много подвеждащи видеа. Ще се създават виртуални светове, в които ще участват реални хора. Понякога те може да имат и недобър замисъл и трябва да сме внимателни, да изследваме тези опции и орагните, които се занимават с контрол върху фалшивото съдържание, да бъдат достатчъно образовани, за да се филтрира, доколкото е възможно това съдържание. Това не може да е на 100 процента, но някакъв контрол трябва да се осъществява. Трябва да се въвеждат регулации“.

Предстои ли появата на специфичен вид виртуално изкуство? Защо за момента не е добра идеята да се обособи специална категория в конкурсната програма на фестивала само за творби, създавани с помощта на изкуствен интелект? Какво е общото между компютърно-генерираните фрактални изображения и нашумелите в момента визуални творби, създадени с AI?[619]

[619] ***Източник: bloombergtv.bg, видео запис 26.10.2023 г.*** ***https://www.bloombergtv.bg/a/16-biznes-start/123246-avtorskite-prava-varhu-proizvedeniyata-sazdadeni-s-ai-prinadlezhat-na-porachitelya***

Международен фестивал за компютърни изкуства „Компютърно пространство“ в София

Международен форум за компютърни изкуства „Компютърно пространство“ започва в столицата утре, 26 октомври.

Събитието, което ще продължи до 28 октомври, се провежда за 35-а година и показва синтеза наука-технологии-изкуство. „Компютърно пространство“ е традиционно поле за изява на млади автори, студенти и ученици, както и едно от най-старите и популярни събития в Югоизточна Европа в областта на компютърните изкуства. comment0visibility1414 access_time24/11/2023ОЩЕ „Черният петък“ предизвика задръстване около големите търговски центрове Международният форум за дигитални изкуства има конкурсна и фестивална част. Церемонията по награждаване на победителите ще се състои на 26 октомври от 13.00 ч. в Националния студентски дом. Интересни проекти в осем категории спорят за първите места - креативни идеи в областта на компютърната графика, компютърната анимация, електронната музика, уеб дизайн, интерактивни изкуства. Отличените на първо място във всяка категория ще получат и специалната статуетка на „Компютърно пространство 2023“. Фестивалната част включва изложби, уоркшопове, семинари и представяния на проекти. Традиционно ще бъдат представени от авторите някои от спечелилите проекти в категориите - компютърни анимации и графики, интерактивни инсталации, уеб проекти и изпълнения на електронна музика. Сред акцентите тази година са изложбата и семинар „Светлопис“, в която ще бъдат демонстрирани култови марки прожекционни апарати; възможностите за дигитализация на миналото; съвременните аспекти на киберсигурността и образованието в областта на изкуствения интелект. „Компютърно пространство“ се реализира с финансовата подкрепа на Столична община и е част от Календара на културните събития на София. Организира се и със съдействието на Министерство на образованието и науката, Национален студентски дом, Национален фонд „Култура“[620]

[620] ***Източник: Столица.bg, статия 25.10.2023 г.*** ***https://stolica.bg/oshte/mezhdunaroden-festival-za-kompyutarni-izkustva-kompyutarno-prostranstvo-v-sofiya***

Международния фестивал „Компютърно пространство 2023“ раздаде наградите си

Проекти на ученици от Технологично училище „Електронни системи“ (ТУЕС) спечелиха първите две награди в категорията „Интерактивни проекти“ на международния фестивал „Компютърно пространство 2023“, чийто партньор е Министерството на образованието и науката, съобщиха от пресцентъра на образователното министерство. Първото място заслужи Емилия Ушева с изработена от нея инсталация на емблематичната игра Тетрис.

Нейният съученик от ТУЕС Тихомир Гърменлиев беше отличен с втора награда в същата категория за интерактивната си инсталация, която вдъхва нов живот на любимата игра „Не се сърди, човече“, като я дигитализира, но същевременно запазва човешкия контакт наживо.

В различните категории на фестивала се състезаваха над 100 проекта от 5 държави и 3 континента.

„Най-важният компонент на „Компютърно пространство“ е, че събира технологиите, образованието и изкуствата, миналото и бъдещето. Събира хора от цяла България и от чужбина - специалисти, студенти, ученици, преподаватели, хора на изкуството, хора на технологиите, както и хора като нас, които се възхищаваме на това, което правите вие“, обърна се заместник-министърът на образованието и науката Наталия Митева към участниците във форума.

По думите ѝ уменията на бъдещето са тези, в които се припокриват различни области от знанието. „Не е важно само колко си надълбоко в една област. Важно е да можеш да събираш знанията и с тях да създадеш нещо, коетоо ставя следа“, посочи тя.

„Сигурна съм, че сред нас тук днес има хора, чиито имена ще виждаме на световно ниво в бъдеще. И аз нямам търпение, когато някой от вас стане световноизвестен с изкуството, което прави, с научните разработки, с проектите си в индустрията след години, да споменете някъде в биографията си, че „Компютърно пространство“ ви е дало една капка вдъхновение“, казазам.-министър Митева.

Тя връчи наградата на победителя в категория „Компютърна графика“ Христиан Иванов за проекта му Black Sun - Colored. В категория „Компютърна и електронна музика“ първо място спечели Адам Стапович с произведението си

„Химн без думи“. В категорията „Компютърна анимация“ беше отличен Джанлука Фрателини за Land Of Legends - SerdtseParmy - 3d Wolf Animation.

Връчени бяха и награди за уебдизайн в четири различни категории. I-Creativ Studio бяха отличени в категория „Уебдизайн: изкуство, култура и хоби“ за платформата The Edge Artgroup. В категорията за уебдизайн за общество и институции първо място спечели порталът на „Топлофикация-София“, разработен от Стемо ЕООД. Списание „Й“ беше отличено в категорията „Уебдизайн: информация и медии“. В категорията за уебдизайн „Технологии и пазар“ на първо място беше класиран порталът за резервации наспортни игрища и съоръжения Click And Play на Георги Балджиев.

Фестивалът „Компютърно пространство 2023“ продължава до 28 октомври, събота, в Националния студентски дом и включва много изложби, срещи, семинари и презентации.[621]

[621] ***Източник: 24часа, статия 27.10.2023 г.***
https://www.24chasa.bg/biznes/article/15993591

УЧЕНИЦИ СПЕЧЕЛИХА НАГРАДИ С ПРОЕКТИ ЗА ТЕТРИС И „НЕ СЕ СЪРДИ ЧОВЕЧЕ“

Зам.-министър Наталия Митева разглежда инсталацията за Тетрис

Проекти на ученици от Технологично училище „Електронни системи“ (ТУЕС) спечелиха първите две награди в категорията „Интерактивни проекти“ на международния фестивал „Компютърно пространство“ 2023, чийто партньор е Министерството на образованието и науката. Първото място заслужи Емилия Ушева с изработена от нея инсталация на емблематичната игра Тетрис. Нейният съученик от ТУЕС Тихомир Гърменлиев беше отличен с втора награда в същата категория за интерактивната си инсталация, която вдъхва нов живот на любимата игра „Не се сърди човече“, като я дигитализира, но същевременно запазва човешкия контакт на живо.

В различните категории на фестивала се състезаваха над 100 проекта от 5 държави и 3 континента.

„Най-важният компонент на „Компютърно пространство“ е, че събира технологиите, образованието и изкуствата, миналото и бъдещето. Събира хора от цяла България и от чужбина - специалисти, студенти, ученици, преподаватели, хора на изкуството, хора на технологиите, както и хора като нас, които се възхищаваме на това, което правите вие“, обърна се заместник-министърът на образованието и науката Наталия Митева към участниците във форума. По думите ѝ уменията на бъдещето са тези, в които се припокриват различни области от знанието. „Не е важно само колко си надълбоко в една област. Важно е да можеш да събираш знанията и с тях да създадеш нещо, което оставя следа“, посочи тя.

„Сигурна съм, че сред нас тук днес има хора, чиито имена ще виждаме на световно ниво в бъдеще. И аз нямам търпение, когато някой от вас стане световно известен с изкуството, което прави, с научните разработки, с проектите си в индустрията след години, да споменете някъде в биографията си, че „Компютърно пространство“ Ви е дало една капка вдъхновение“, каза зам.-министър Митева.

Тя връчи наградата на победителя в категория „Компютърна графика“ Христиан Иванов за проекта му Black Sun - Colored. В категория „Компютърна и електронна музика“ първо място спечели Адам Стапович с произведението си „Химн без думи“. В категорията „Компютърна анимация“ беше отличен Джанлука Фрателини за Land Of Legends - Serdtse Parmy - 3d Wolf Animation.

Връчени бяха и награди за уеб дизайн в четири различни категории. I-Creativ Studio бяха отличени в категория „Уеб дизайн: изкуство, култура и хоби“ за платформата The Edge Artgroup. В категорията за уеб дизайн за общество и институции първо място спечели порталът на „Топлофикация-София“, разработен от Стемо ЕООД. Списание „Й“ беше отличено в категорията „Уеб дизайн: информация и медии“. В категорията за уеб дизайн „Технологии и пазар“ на първо място беше класиран порталът за резервации на спортни игрища и съоръжения Click And Play на Георги Балджиев.

Фестивалът „Компютърно пространство“ 2023 продължава до 28 октомври, събота в Националния студентски дом и включва много изложби, срещи, семинари и презентации.[622]

[622] ***Източник: МОН, статия 27.10.2023 г.***
https://web.mon.bg/bg/news/5597

Новият Мариус изгря в Студентския дом

В младия актьор се забелязва същата енергия, с която преди години Мариус печелеше фенове

Оказва се, че талантливият Мариус Куркински, който през ноември ще отбележи 30 години на сцената, вече има достоен наследник в театралната гилдия в лицето на младия актьор Севар Иванов. Той е познат на широката публика от сериала на БНТ „Войната на буквите“, а преди дни с моноспектакъла „Кученцето се засмя“ даде и сериозна заявка, че може да е конкуренция на именития си колега.

Когато Мариус е направил първото си представление в професионалния театър, колегата му Севар Иванов все още не е бил роден. Младият актьор навършва 30 години през декември, а месец по-рано звездата на българския моноспектакъл ще празнува три десетилетия на сцената с новото си представление „Нашенец“ по Чудомир. И все пак между двамата има много общо, което се забелязва на пръв поглед, ако гледате „Кученцето се засмя“ в Националния студентски дом в София.

Севар играе със същата енергия, страст и сраствane с образите си, скачайки от роля в роля, с която Мариус Куркински направи впечатление още преди 30 години. Младият актьор грабва зрителите още с първите си реплики и държи вниманието им до самия финал, превеждайки ги през всевъзможни емоционални състояния. Както всеки добър спектакъл, така и тук има солидни дози смях, ирония и драматизъм, както и теми за размисъл, които остават в главата ти след аплодисментите на финала.

Представлението разказва за млад писател, който се изправя на ръба на лудостта, воден от мечтата си да е велик романист. Той е самотник, живеещ заради големите си идеали, който е обречен да си отиде неразбран от този свят, изтъкан от комплекси за малоценност интелектуалец, който крои грандиозни планове, но никога не пристъпва към тяхното осъществяване, изплашен млад човек, който не знае дали и как да продължи борбата си за място под слънцето. Това е пътят на търсещия човек, на мечтателя и аутсайдера, който предпочита да бяга в собствения си свят, вместо да се изправи пред предизвикателствата на реалността.

Спектакълът е създаден по романа „Питай прахта“ на Джон Фанти, по който през 2006 г излезе филм със същото заглавие, със Салма Хайек и Джон Фарел в

главните роли. Режисьорът Ана Батева е направила много добра сценична адаптация, която намира великолепна реализация н работата на младия актьор на сцената. Музикалното оформление е на Стефан Здравески, а дизайнът - на Христо Христов.

Миналата година Севар Иванов взе награда Икар за поддържаща мъжка роля, а през 2020 г. го номинираха за водеща. С „Кученцето се засмя“, той дава сериозна заявка за нови големи успехи и това за него е само началото.[623]

[623] ***Източник: Клюки.бг, статия 30.10.2023 г.***
https://kliuki.bg/index.php/shou/noviyat-marius-izgrya-v-studentskiya-dom/211881

Втори концерт на група Тиферет за Мир в София

С благодарност за Музиката, която тече през нас и за възможността да я споделим заедно, музикантите от група Тиферет Ви приветстват на техния втори голям концерт в София! Концерт-Медитация, музика за Духа, Молитва и Песнопение за Мир. Поканени са всички, с обич и топлота, на един по-различен декемврийски концерт. Концерт-откровение е със специална насоченост и намерение за излъчване на МИР в и между всички същества. Да попеем всички заЕдно, да притихнем всички заЕдно в Мира. Да си припомним, за семейството което сме, и да се прегърнем под звуците на мелодията, която изгрява в нашите сърца. Tiferet е българска група творци, чиято музика прелита през космическите светове, в хармонично съчетание на Ангелски песнопения, класически акустични инструменти, народен фолклор, приказни елфически краски, мистицизъм и стремеж към Духа. Музиката-Молитва съгражда духовни стъпала към Духа и Сърцето. Това е Музиката на Новото време, която повдига всички ни в Откровение на душите, за да познаем Себе си и нашия небесен Баща. Нека имаме помежду си яснота и топлота, за да бъдат сърцата ни Негов дом. Защото смисълът на Творчеството е да се научиш да Обичаш! Събрани в името на Любовта, членовете на групата са: Ян Добрева е певица, композитор, текстописец и художник. За нея Изкуството е Посвещение и разговор с Бога. Художествено дело - Стенописи, Сакрално изкуство, изработка на Икони, илюстрации, картини, корици на книги. Вдъхновено изучава стъпките на великите Майстори на Ренесанса.

Константин Кучев е музикант и композитор, както и любител - палеонтолог. Създател на поредица творчески семинари „Открий своя глас!“ За него музиката е молитва и път към Същността: „Нека пеем така, че Земята и Небето да се усмихнат!“

Васил Спасов е български композитор, музикант и продуцент, известен още като Sariel Orenda.

Вход: ДарЕние Вратите се отварят в 18:40 ч

Начало: 19:00 ч, 29-ти Декември

Място: Камерна зала, Национален Студентски Дом[624]

[624] ***Източник: Портал12, събития, статия 11.2023 г.*** ***https://portal12.bg/Sybitiya.c35%D0%92%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D1%80%D1%82-%D0%BD%D0%B0-%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF%D0%B0-%D0%A2%D0%B8%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%82-%D0%B7%D0%B0-%D0%9C%D0%B8%D1%80-%D0%B2-%D0%A1%D0%BE%D1%84%D0%B8%D1%8F-1-8659***

37 фолклорни организации зад граница ще участват в творческа семинарна среща на Асоциацията на българските фолклорни състави в чужбина37 фолклорни организации зад граница ще участват в творческа семинарна среща на Асоциацията на българските фолклорни състави в чужбина

Асоциацията на българските фолклорни състави в чужбина (АБФСЧ) организира в София на 10, 11 и 12 ноември своята втора творческа среща семинар в Студентски дом, на адрес пл. „Народно събрание“ 10. На срещата ще бъдат представени 15 държави (включително САЩ), 37 фолклорни организации зад граница и 57 участници. Това съобщи за рубриката „БГ Свят“ на БТА член на Управителния съвет на АБФСЧ.

„Опитваме се да направим семинарната ни среща всяка година като традиция. Всички ние от Управителния съвет живеем в различни европейски държави, но сме обединени от обичта към българския фолклор“, посочиха от АБФСЧ.

На събитието са поканени да участват ръководителите на фолклорни състави от чужбина.

Първата среща на ръководителите на фолклорни състави в чужбина е през 2022 г.

Асоциацията на българските фолклорни състави в чужбина е създадена през 2016 г. Сред целите ѝ са - популяризиране на българските народни танци и традиции в чужбина; развитие на връзките с обществеността и популяризиране на българския фолклор, традиции и култура в България и чужбина; обединяване и подпомагане на българските фолклорни състави извън България; разширяване на културния и информационен обмен между българските фолклорни състави извън България; представителство и защита на правата и интересите на членовете на Асоциацията пред съответните държавни институции, посочват от АБФСЧ.

Други цели са и съдействие на членовете на Асоциацията в обмена на опит, методически и практически, за провеждане на репетициите, контакти, информация и всичко необходимо и полезно за развитие на тяхната дейност; осигуряване на информационна, материално-техническа, юридическа и консултантска помощ както на съществуващите фолклорни групи, така и за

създаване и развитие на нови български фолклорни групи извън границите на България, инициране, внасяне в съответните институции на предложения и лобиране за усъвършенстване на правната уредба, засягаща българските фолклорни групи в чужбина, добавят от АБФСЧ.

Членовете на Управителния съвет на Асоциацията са - Радослава Недялкова - Асоциация за българска култура „Нашенци“, Милано, Италия; Николай Стоянов - Фолклорна група „БГ фолк ритми“, Копенхаген, Дания и Малмьо, Швеция; Анита Екенова - „От извора“, Лион, Франция; Пламен Петков - Ансамбъл „Лазарка“, Мюнхен, Германия; Пламена Чемширова - Клуб „Чемшир“, Арма, Северна Ирландия и Марина Иванова - Фолклорен танцов клуб „Булгара“, Лондон, Англия, е посочено в сайта на АБФСЧ[625]

[625] ***Източник: БТА, статия 03.11.2023 г.*** ***https://www.bta.bg/bg/bg-world/562441-37-folklorni-organizatsii-zad-granitsa-shte-uchastvat-v-tvorcheska-seminarna-sre***

35-ото издание на „Компютърно пространство“

В следващите минути ще ви разкажем за „Компютърно пространство“ - иновативен форум, който се проведе на 26 октомври 2023 година.

Събитието се проведе в Националния студентски дом. Повече за това събитие, ще научим от председателя на Организационния комитет - Росен Петков.[626]

[626] ***Източник: БНТ, Предаване: 100% будни, видео запис 06.11.2023 г.***
https://bnt.bg/news/35-oto-izdanie-na-kompyutarno-prostranstvo-v354155-322543news.html

Ръководители на фолклорни състави - семинарна среща

София (11 ноември 2023) В Национален студентски дом се открива Втората семинарна среща на ръководителите на фолклорни състави в чужбина.

Снимки: Благой Кирилов/БТА [627]

[627] ***Източник: БТА, фотогалерия, статия 11.11.2023 г.***
https://www.bta.bg/bg/galleries/bulgaria/259126-1953518

С изпълнение на гайда и поднасяне на питка с мед и сол започна втората семинарна среща на ръководителите на фолклорни състави в чужбина

С изпълнение на гайда от Красимир Панчев и поднасяне на питка с мед и сол бе дадено началото на втората семинарна среща на ръководителите на фолклорни състави в чужбина, организирана от Асоциацията на българските фолклорни състави в чужбина (АБФСЧ). Двудневната среща се провежда в Студентски дом в София.

„Днес се срещаме тук, в България, тази България, която в делниците и празниците е далече от нас, но само на разстояние, нашата България, на танца, на песента, на шарките и шевиците, на цветовете на песента, част от която сме всички ние, ръководителите на българските фолклорни състави в чужбина, ни посреща днес тук, в София, с онази неповторима мелодия на българската гайда, която ни кара да настръхнем и да се почувстваме като у дома си“, с тези думи Анита Екенова от Управителния съвет на АБФСЧ представи последвалото музикално изпълнение от Красимир Панчев.

Срещата се организира за втора поредна година и бе открита официално днес от председателя на Асоциацията Радослава Недялкова.

В петък от АБФСЧ са имали среща с представители на няколко български министерства, както и на Изпълнителната агенция за българите в чужбина.

„Ние имаме тежка задача. Това, което направихме 2016 г. - да създадем тази асоциация, е феномен. Вчера слушах различните представители на министерствата и всеки от тях кършеше ръце и се опитваше да ни определи по някакъв начин. Трябва да знаете, че наистина това, което сме ние, е нещо ново, няма го, не го е имало и ние заедно с вас в момента поставяме основите му. Ние го градим, ние му даваме име, ние решаваме как да се казва и колко важно да бъде. Вчера помолих ръководителите да имат самочувствието, че това, което правим в чужбина, е важно. Знам, че всеки от вас в своята си група, асоциация, ансамбъл, както искате го наричайте, знае какво прави и знае колко е важно за тези 5-10-15-30-50 души, с които се среща всеки вторник, четвъртък, неделя. Дайте си сметка колко е важно в глобален мащаб за цяла Европа, колко много българи зависят от това, което правим всички ние. Защото, когато човек отиде в чужбина, успява да се интегрира

на работното си място, успява да намери контакти и да прави нещо, но това, което му липсва, е България. И ние реално му даваме някакъв контакт с нашата страна. Даваме му нещо, което да успокои сърчицето му, което се е свило така или иначе“, заяви Недялкова.

Тя добави, че другото важно нещо, което правят, е да представят България. Недялкова даде пример с нейната фолклорна група „Нашенци“ от Милано, с която правят около 11 събития на година.

„Ако българската държава трябваше да инвестира средства, за да прави 11 събития в Милано, 11-12-13 събития в Мюнхен или в Копенхаген, или в Атина, това щеше да е един невероятно тежък бюджет за Министерство на културата, на образованието и тн. А ние го правим с наши собствени средства, наше собствено време и популяризираме българския фолклор в чужбина. Призивът ми ще бъде „самочувствие“. В този ред на мисли това, което нашата Асоциация прави, е да обедини тази позитивна енергия и да я покаже на българската държава. Това е нашата мисия. Да покажем вашето дело и да се преборим за внимание, за признание и както казах - да му дадем име“.

Председателят на АБФСЧ разказа също, че Асоциацията се е заела с изготвянето на регистър, фокусиран изцяло върху фолклорните групи, който ще дава информация за творческия им живот в чужбина.

Заместник-председателят на Асоциацията Николай Стоянов сподели, че е приел присърце идеята за това регистърът да се случи в най-голям мащаб - да събере всички фолклорни групи. Работата по него е започната, като са изпратени имейли до всички български посолства по света.

„Говорейки за тази мащабност, ние вярваме истински, че чрез него ще видим колко сме много навън в чужбина и колко можем да сме силни, борейки се с българската държава да ни признае първо като организации, фолклорни сдружения, ансамбли, състави и т.н. И след това да видим как можем да си сътрудничим по най-добрия начин, разпространявайки българския фолклор не само в Европа, където в момента сме най-много, а и по целия свят. Тази година за първи път имаме представители от Америка… както и от Норвегия“, добави Стоянов.

Той обобщи, че сега в срещата са се включили представители от 15 държави, както и 37 сдружения, 57 участници. А чрез регистъра, който подготвят и който е

предвидено да бъде в сайта на АБФСЧ и под формата на интерактивна карта, фолклорните състави ще могат да видят „във всяка една точка по света какво има, колко сме, къде сме и да се обединим заедно в нашата Асоциация, за да можем да се борим занапред и да постигаме максимално за всички нас“, посочи Стоянов.

Анета Екенова и Пламена Чемширова, които са членове на Управителния съвет на Асоциацията, споделиха защо са част от нея.

„Колкото сме повече, толкова сме по-силни… Защо аз съм в тази Асоциация и защо съм ангажирана толкова силно и в организацията на тези срещи - защото за мен важното е да ви виждам пред себе си, да сме всички тук, да сме приятели и като се виждаме, тази прегръдка, тази усмивка, тази радост, която блика от сърцата на всички, за мен това е достатъчно удовлетворение“, обърна се към гостите в залата Анета Екенова.

Пламена Чемширова сподели, че като фолклорен изпълнител за нея изразяването е на сцената чрез танца. Тя посочи, че е сигурна, че много от присъстващите също се изразяват по този начин - на сцената. „За нас като група от Северна Ирландия - защо сме в Асоциацията - защото сме група, която, като всички останали в света, пуснали корени, но не в Ирландия, просто държим корена здраво и го показваме по най-добрия начин, както всеки един от нас в чужбина. Българският корен е много силен. Фолклорът ни е обединявал през хилядолетията на нашата страна. Смятам, че за в бъдеще ще бъде така и ние като една малка групичка там, сме едно пламъче, което тлеем, но пък и запалваме около себе си други българи. Същото, което смятаме, че и Асоциацията може да направи в много по-глобален мащаб. Защото, ако погледнем картата на света, ние сме навсякъде, българите сме навсякъде, за добро или за лошо, аз обаче казвам в такъв случай - България е огромна, тя е навсякъде, където сме ние. Нека да бъдем обединени и нека да бъдем заедно! Нека този камбанен звън, който разтрепва сърцата ни, както гайдата, когато засвири, както чановете, когато задрънчат, вечно да бъдат в душите и сърцата ни“, призова Чемширова.

В своето приветствие Пламен Петков, който също е член на Управителния съвет на АБФСЧ, както и ръководител на Фолклорен ансамбъл „Лазарка“ в Мюнхен, сподели за 30-годишния юбилей, който формацията отбеляза с концерт на 4 ноември.

„Търсейки символа на този юбилей, обърнахме се назад, дадохме си равносметка какво сме направили и как може с две думи да обобщим и стигнахме до надслова „Фолклорни мостове“. Това са думите, които обединяват, които показват нашата работа. Посредством фолклора ние свързваме хора, свързваме народи, свързваме нации, свързваме приятели, поколения. По този начин представихме на сцената това, но бихме искали тези фолклорни мостове да ги сложим и днес и да продължим да ги изграждаме и тук на тази среща, като създаваме още по-силни връзки между групите от чужбина, всички гости, които са тук, между нашите лектори и специалисти от България и институциите в България. И да не забравяме, че най-важният мост - това е мостът от България към държавите, в които ние живеем… Ние, като представители на българския фолклор, на българското изкуство, сме лицето на България пред света“, посочи Пламен Петков.

Ива Крумова от Изпълнителната агенция за българите в чужбина (ИАБЧ) също отправи приветствие и разказа за срещата между ИАБЧ и АБФСЧ, на която тя е представила анализ на състоянието на българските фолклорни състави в чужбина.

„Вчера представих анализ, който с моите колеги изготвих от началото на годината, събираме информация, която аз синтезирах, и я представихме пред съответните компетентни органи. Смятам, че все пак разбраха, че това, което правим, е важно. А този анализ ние конкретно изготвихме именно в помощ на развитието на вашата асоциация. И се надявам, че оттук нататък вече ще бъде много по-лесно, грубото и трудното мина, оттук нататък смятам, че ще можем да намерим много повече информация, много повече съмишленици, защото, както казах, смятам, че институциите, които са важни за вашето дело от страна на българската държава, разбраха, че това е важно, че има смисъл да се развива… Пожалвам всяка една година да се развивате с геометрична прогресия и все повече и повече членове да има, за да можем да покажем на българската държава колко сте много и колко е важно това, което правите“, посочи Крумова.

От своя страна председателят на Асоциацията благодари на ИАБЧ за сътрудничеството, съдействието и помощта.

По време на откриването бе прочетен и поздравителен адрес от Милена Налбантова, председател на Съюза на организациите за любителско изкуство -

СОЛИ. Приветствия отправиха също Анелия Овнарска-Милушева, лектор в миналогодишната семинарна среща, както и Антоанета Асенова-Данова, която е лектор тази година.

Срещата продължава днес и утре, като програмата предвижда лекции от Антоанета Асенова-Данова, която е преподавател по български народни танци и заместник-директор на Националното училище за танцово изкуство - София, от Димитър Христов, който е диригент на фолклорния оркестър към Българското национално радио, от Димана и Боян Боянови, които са диригенти на хорове, солисти на ансамбъл „Пирин“, от Мария Наследникова. Предвиден е и уъркшоп с Андрей Илиев от „Лидер Академи“, както и срещи с д-р Николай Дойнов, председател на Съюза на народните читалища в България, със занаятчията Христо Златев, с Емил Павлов, председател на Националната секция на CIOFF (бел.ред. - Международната фолклорна организация) за България.

Снимка: Благой Кирилов/БТА[628]

[628] ***Източник: БТА, статия 11.11.2023 г.*** ***https://www.bta.bg/bg/bg-world/567547-s-izpalnenie-na-gayda-i-podnasyane-na-pitka-s-med-i-sol-zapochna-vtorata-seminar***

Ръководители на 37 български фолклорни състави от чужбина се срещат в София

Втората творческа среща - семинар на ръководителите на фолклорни състави в чужбина.

60 представители на български фолклорни състави, от 15 държави, сред които Италия, Франция, Испания, Гърция, Норвегия, САЩ и от група „Мартеница“, която е съставена изцяло от унгарци, участват във Втората творческа среща - семинар на ръководителите на фолклорни състави в чужбина. Тридневната проява в София е организирана в от Агенцията за българите в чужбина и Асоциацията на българските фолклорни състави в чужбина. Радослава Недялкова, която живее в Милано, Италия, и е председателя на Асоциацията, заяви че не е лесно българската култура и традиции да бъде опазена в чужбина, но е важно. „Всеки от нас има страшно много трудности в организирането, защото става дума винаги за финансиране, за намиране на зали, за осигуряване на преподаватели, дори намирането на хореограф, който да може адекватно да води часовете по народни танци. Всъщност, ние не правим само това. Ние правим мартенички, сурвачки, затова и смело казваме, че сме едни читалища в чужбина, защото всеки от нас започва с организирането на фолклорна група, но след това реално нещата прерастват в нещо много по-богато“, подчерта Недялкова. „Наистина сме едни посланици на България из цяла Европа и вече и отвъд океана“, допълни Недялкова.[629]

[629] ***Източник: БНР, Радио България, статия 11.11.2023 г.***
https://bnr.bg/radiobulgaria/post/101906564

„Прекратете огъня!“ - фрий джаз в петък вечер в Студентския дом

Автор: Цветан Цветанов

Авангардното дуо MOFAYA! (Джон Дайкман (САЩ) - саксофони и Александър Шкорич (Сърбия) - барабани) идва довечера в София по покана на „Аларма Пънк Джаз“ (https://www.facebook.com/events/910436043997730), за да изнесе концерт в Камерната зала на Националния студентски дом. Специално за това турне обаче, в отговор на чудовищната реалност от последните седмици в Близкия Изток (а и не само), музикантите смениха името на формацията си с призива „Cease Fire!“ („Прекратете огъня!“).

Екстатична вулканична сплав между традиции (афроамериканския фрий джаз на Албърт Айлер, европейската импровизирана музика) и силни индивидуалности - това са MOFAYA! / Cease Fire! (https://aleksandarsk0ric.bandcamp.com/track/live-in-berlin). Най-често дуо, но през годините са записвали и в по-мащабни конфигурации с други знакови съвременни авангардисти и от двете страни на Атлантика - като Люк Стюърт, Фарида Амаду и отишлата си без време удивителна нюйоркска тромпетистка Джейми Бранч (1983-2022)...

Джон Дайкман (https://577records.bandcamp.com/album/volume-1-2) е американски фрий джаз саксофонист, постоянен член на Kuhn Fu (беше с тях и на Варненския джаз фестивал през 2021), Spinifex, Cactus Track и Universal Indians. През годините е свирил и записвал много с легенди като Уилям Паркър, Хамид Дрейк, Ингебригт Хакер Флатен, Джо Макфий, Клаус Кугел, Ернст Хлерум, Уейн Хорвиц, Рой Кембъл Джуниър, Жоел Леандр и много други.

Александър Шкорич (https://aleksandarsk0ric.bandcamp.com) е представител на младата новосадска импро-авангард сцена, възпитаник на Грьонингенската консерватория. В различни негови групи и записи можем да го чуем заедно със Зив Таубенфелд и Есат Екиджиолу от Kuhn Fu, с Марко Чурчич (Zemljani, Dragon's Fuel), със знакови имена от новосадската сцена за импровизирана музика като Марина Джуклев, а и със световни легенди като Чарлс Гейл и Шабака Хъчингс.

Концертът (https://epaygo.bg/3809588613)ще се проведе в Камерната зала на Националния студентски дом (пл. „Народно събрание“ 10) с начален час 21:30ч. Вратите отварят в 21:00ч.

Плакат: „Аларма Пънк Джаз“[630]

[630] ***Източник: БНР, статия 10.11.2023 г.***
https://bnr.bg/post/101906317/prekratete-ogana-frii-djaz-v-petak-vecher-studentskia-dom

Военните разкази на Йовков в спектакъл на театър „Цвете“

Надя Атанасова

Наскоро в Националния студентски дом в София беше втората премиерата на театър „Цвете“, която продължава поредицата от образователни спектакли в помощ на учениците. Военните разкази на Йордан Йовков „Последна радост“ и „Вълкадин говори с Бога“ ще оживяват на сцената и за съжаление те са болезнено актуални и днес. Авторът от първо лице ни превежда през ужаса на войната и нейните последствия. Там, където красотата, любовта и нормалните човешки взаимоотношения отстъпват пред бруталността. Надеждата и отговорите на големите въпроси - ще търсим заедно...

Режисьор и автор на драматургичният текст е Васил Спасов.

Костюмите са на Бояна Бъчварова, музиката на Константин Кучев.

Участват: Виолина Александрова, Денис Николов, Екатерина Казакова, Мариела Станчева, Мартин Ноев, Михаил Петров, Станимир Михайлов.

Режисьорът Васил Спасов разказа подробности за образователната поредица в „Артефир“.

Чуйте интервюто в звуковия файл.[631]

[631] ***Източник: БНР, Христо Ботев, аудио запис 13.11.2023 г.*** ***https://bnr.bg/hristobotev/post/101907206***

БНР с мобилно студио от Студентски дом

Здравейте, приятели на българския фолклор !

С трепет ви споделяме записа от предаването на Цвети Радева от БНР с участниците на втората ни годишна среща, която се проведе в София на 10, 11 и 12 ноември 2023.

Участие в тазгодишната среща взеха 55 ръководители, хореографи, диригенти и музикални педагози от 36 фолклорни състава от 14 държави от Европа и Америка![632]

[632] ***Източник: БНР, аудио запис 11.11.2023 г.***
https://www.folkloreassociation.eu/2023/11/16/mobilno_studio/

Санират административни сгради в 79 общини у нас

Източник: МРРБ

С над 221 млн. лв. санират и внедряват мерки за енергийна ефективност в административни сгради в страната.

Инвестицията е от Националния план за възстановяване и устойчивост и е насочена към обекти на държавните и общински администрации, Районни служби „Пожарна безопасност и защита на населението“, Районни управления към Министерството на вътрешните работи, Министерството на земеделието и храните, Министерството на здравеопазването и др.[633]

[633] ***Източник: news.bg, статия 02.12.2023 г.***
https://news.bg/regions/sanirat-administrativni-sgradi-v-79-obshtini-u-nas.html

Влагат 221 млн. лв. в саниране и енергийна ефективност на административни сгради Средствата се осигуряват от регионалното министерство по Националния план за възстановяване и устойчивост

Над 221 млн. лв. ще бъдат вложени за саниране и внедряване на мерки за енергийна ефективност в административни сгради в страната. Инвестицията е от Националния план за възстановяване и устойчивост и е насочена към обекти на държавните и общински администрации, Районни служби „Пожарна безопасност и защита на населението“, Районни управления към Министерството на вътрешните работи, Министерството на земеделието и храните, Министерството на здравеопазването и др. Средствата се осигуряват от Министерство на регионалното развитие и благоустройството, съобщиха от пресцентъра му.

След извършена проверка и оценка на проектите МРРБ публикува одобрените и отхвърлените предложения за изпълнение на инвестиции по процедурата BG-RRP-4.020 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“ в частта административни сгради.

Одобрени са проекти за саниране на административни сгради на 79 общини. Те са Пловдив, Русе, Бургас, Стара Загора, Благоевград, Варна, Град Добрич, Шумен, Габрово, Ямбол, Кърджали, Казанлък, Гоце Делчев, Разград, Горна Оряховица, Петрич, Сандански, Карнобат, Димитровград, Кюстендил, Харманли, Созопол, Кресна, Чипровци, Елена, Велики Преслав, Мадан, Батак, Бяла Слатина, Тервел, Баните, Якимово, Попово, Кнежа, Елин Пелин, Тополовград, Мизия, Вълчи Дол, Аксаково, Никола Козлево, Исперих, Антоново, Бобов дол, Аврен, Ракитово, Етрополе, Белица, Царево, Белене, Якоруда, Момчилград, Ардино, Костинброд, Оряхово, Джебел, Камено, Приморско, Сливница, Брусарци, Своге, Гулянци, Съединение, Септември, Котел, Пордим, Сопот, Каспичан, Крумовград, Джебел, Симитли, Струмяни, Болярово, Априлци, Опака, Твърдица, Малко Търново, Смядово, Козлодуй, Район Слатина - Столична община. Част от общинските администрации са защитили ремонта на повече от една сграда, включително и на кметства в селата. Одобрени са проектите и за енергийно обновяване на сградите на областните администрации в Пловдив и Ловеч.

Със средства от програмата ще бъдат ремонтирани и централите на Държавна агенция „Архиви“ в София, Министерството на транспорта и съобщенията, Национален статистически институт, Национална агенция по приходите, Столична регионална здравна инспекция, Дирекцията за национален строителен контрол, Национална служба за съвети в земеделието, Националната служба за охрана, Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“, Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на р. Дунав“, Национален студентски дом, Комисия за защита на потребителите, Академията на МВР, Институт по отбрана „Професор Цветан Лазаров“ и др.

Обновени сгради с по-добра енергийна ефективност ще имат и пожарните служби в Пловдив, Плевен, Разлог, Стара Загора, Ловеч, Габрово, Димитровград, Кърджали, Балчик, Никопол, Ардино, Подкова, Средец и др. Ще бъдат реновирани и службите на МВР в Русе, Бургас, Велико Търново, Добрич, Ловеч, Благоевград, Петрич, Разлог, Гоце Делчев, Тетевен, Кнежа, Правец, Провадия, Етрополе, Дряново и др.

Мярката цели след ремонтите сградите да постигнат клас на енергопотребление минимум клас „В“ и да спестяват минимум 30% от първична енергия. Сред допустимите дейности по проектите са текущ ремонт за въвеждане на мерки за енергийна ефективност, осигуряване на достъпна среда и изграждане на хибридна фотоволтаична система за производство на електроенергия за собствени нужди и др. МРРБ публикува и списък на предложените за финансиране и на отхвърлените предложения за изпълнение на инвестиции за административни сгради, който е достъпен тук. [634]

---

[634] ***Източник: Investor.bg, статия 02.12.2023 г.*** ***https://www.investor.bg/a/534-novini/385441-vlagat-221-mln-lv-v-sanirane-i-energiyna-efektivnost-na-administrativni-sgradi***

Над 221 млн. лв. от Плана за възстановяване и устойчивост ще бъдат вложени в саниране и мерки за енергийна ефективност на административни сгради в страната

Обновяват сградите на 79 общини, пожарни служби, полицейски управления, ремонтират и централите на МТС, НАП, НСО, ДНСК, КЗП

Над 221 млн. лв. ще бъдат вложени за саниране и внедряване на мерки за енергийна ефективност в административни сгради в страната. Инвестицията е от Националния план за възстановяване и устойчивост и е насочена към обекти на държавните и общински администрации, Районни служби „Пожарна безопасност и защита на населението“, Районни управления към Министерството на вътрешните работи, Министерството на земеделието и храните, Министерството на здравеопазването и др. Средствата се осигуряват от Министерство на регионалното развитие и благоустройството, което е Структура за наблюдение и докладване по инвестиция „Подкрепа за обновяване на сградния фонд“ от Националния план за възстановяване и устойчивост.

След извършена проверка и оценка на проектите МРРБ публикува одобрените и отхвърлените предложения за изпълнение на инвестиции по процедурата BG-RRP-4.020 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“ в частта административни сгради.

Одобрени са проекти за саниране на административни сгради на 79 общини. Те са Пловдив, Русе, Бургас, Стара Загора, Благоевград, Варна, Град Добрич, Шумен, Габрово, Ямбол, Кърджали, Казанлък, Гоце Делчев, Разград, Горна Оряховица, Петрич, Сандански, Карнобат, Димитровград, Кюстендил, Харманли, Созопол, Кресна, Чипровци, Елена, Велики Преслав, Мадан, Батак, Бяла Слатина, Тервел, Баните, Якимово, Попово, Кнежа, Елин Пелин, Тополовград, Мизия, Вълчи Дол, Аксаково, Никола Козлево, Исперих, Антоново, Бобов дол, Аврен, Ракитово, Етрополе, Белица, Царево, Белене, Якоруда, Момчилград, Ардино, Костинброд, Оряхово, Джебел, Камено, Приморско, Сливница, Брусарци, Своге, Гулянци, Съединение, Септември, Котел, Пордим, Сопот, Каспичан, Крумовград, Джебел, Симитли, Струмяни, Болярово, Априлци, Опака, Твърдица, Малко Търново, Смядово, Козлодуй, Район Слатина - Столична община. Част от общинските

администрации са защитили ремонта на повече от една сграда, включително и на кметства в селата.

Одобрени са проектите и за енергийно обновяване на сградите на областните администрации в Пловдив и Ловеч.

Със средства от програмата ще бъдат ремонтирани и централите на Държавна агенция „Архиви“ в София, Министерството на транспорта и съобщенията, Национален статистически институт, Национална агенция по приходите, Столична регионална здравна инспекция, Дирекцията за национален строителен контрол, Национална служба за съвети в земеделието, Националната служба за охрана, Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“, Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на р. Дунав“, Национален студентски дом, Комисия за защита на потребителите, Академията на МВР, Институт по отбрана „Професор Цветан Лазаров“ и др.

Обновени сгради с по-добра енергийна ефективност ще имат и пожарните служби в Пловдив, Плевен, Разлог, Стара Загора, Ловеч, Габрово, Димитровград, Кърджали, Балчик, Никопол, Ардино, Подкова, Средец и др. Ще бъдат реновирани и службите на МВР в Русе, Бургас, Велико Търново, Добрич, Ловеч, Благоевград, Петрич, Разлог, Гоце Делчев, Тетевен, Кнежа, Правец, Провадия, Етрополе, Дряново и др.

Мярката цели след ремонтите сградите да постигнат клас на енергопотребление минимум клас „В“ и да спестяват минимум 30% от първична енергия. Сред допустимите дейности по проектите са текущ ремонт за въвеждане на мерки за енергийна ефективност, осигуряване на достъпна среда и изграждане на хибридна фотоволтаична система за производство на електроенергия за собствени нужди и др. Списъкът на предложените за финансиране и на отхвърлените предложения за изпълнение на инвестиции за административни сгради, е наличен на електронен адрес: https://2020.eufunds.bg/bg/0/0/EvalSessionResult/Show?resultId=1uqG2U0wssqJnWqMh94NhQ%3D%3D&resultType=2vPCjUHWYklcGk8qCLK9dA%3D%3D.[635]

[635] ***Източник: МРРБ, статия 02.12.2023 г.*** ***https://www.mrrb.bg/bg/nad-221-mln-lv-ot-plana-za-vuzstanovyavane-i-ustojchivost-ste-budat-vlojeni-v-sanirane-i-merki-za-energijna-efektivnost-na-administrativni-sgradi-v-stranata/***

Със средства от Плана за възстановяване и устойчивост ще бъде ремонтиран Националният студентски дом в София

На 29 септември от Министерството на културата беше одобрен и проектът за реновация на Голямата зала

В средата на октомври директорът на Национален студентски дом д-р Христиан Даскалов коментира създаването на Национален фокусен център към Националния студентски дом като инструмент на държавната политика. Инициативата за създаване на методически център с обучителни функции е част от инвестицията „Младежки центрове“ в рамките на компонент „Образование и умения“ от Националния план за възстановяване и устойчивост. Благодарение нея Домът ще може да се възползва от средства за обновяването на Голямата зала на Студентския дом, която ще се ползва мултифункционално. Ще бъде оползотворен и етаж 5 на сградата, който директорът върна за нуждите на българската академична младеж след продължителна съдебна битка с предходни външни наематели - хотелиери, допуснати в сградата през 2017 г., но освободили я след активната намеса на Националното представителство на студентските съвети в България.

В контекста на новината за създаването на Национален фокусен център д-р Даскалов сподели за още една дългоочаквана новина - на 29 септември окончателно е одобрен от Министерството на културата проектът за реновация на Голямата зала на Студентския дом. Проектът, финансиран с привлечени от директора на НСД през 2020 г. публични средства по програма „Културно наследство на Столична община“, получи окончателно одобрение от МК след 9-месечен преглед и ще бъде в основата на предстоящия ремонт на емблематичната Голяма зала със средства по Националния план за възстановяване и устойчивост. По тази тема голяма заслуга има и Националното представителство на студентските съвети, което още през 2018 г. инициира разработването на идеен студентски проект за реновация на залата, като в допълнение към него през 2020 г. е изработен и дипломен студентски проект за реновация на цялата сграда.

„За емблематичната голяма зала на Студентския дом заварих през 2018-а година четири инвестиционни намерения, налични в архива на НСД - едно за бистро с кабаре, второ - за парти-център от 2009-а с проведена процедура и

сключен договор, трето - за банков клон от 2015-а и четвърто заявено намерение от началото на 2018-а за изграждане на „event център“ от съдържатели на нощен клуб. Тези инвестиционни намерения нямаха нищо общо с историческата роля и с функциите на Голямата зала на Студентския дом, поради което заедно със студентските съвети се постарахме да ги приключим за добро, въпреки трудностите, с които този процес бе свързан“, коментира за сайта на НСД директорът на Студентския дом д-р Христиан Даскалов.

„Днес оставям след себе си разработен и одобрен проект за реновация на залата, както и обезпечено финансиране за изпълнението на реновацията със средства по Националния план за възстановяване и устойчивост в духа на това, за което тя е била изградена по думите на Негово Величество Цар Борис III, а именно - „за да крепнат в нея и обединяват сърцата и умовете си здрави и добре просветени граждани на България, които утре, работейки за Родината, ще бъдат добри ратници в международното сътрудничество за мирния общочовешки напредък“. Осъзнавам, че това ще провокира нездрав интерес към Студентския дом от зложелатели, действащи в услуга на бизнесмени с незадоволени интереси, но оттук насетне е задължение на студентите и младите хора да отблъснат атаките, които биха се появили срещу Дома на студентите“, казва още д-р Даскалов.

Над 221 млн. лв. от Плана за възстановяване и устойчивост ще бъдат вложени в саниране и мерки за енергийна ефективност на административни сгради в страната. Ще бъдат обновени сградите на 79 общини, пожарни служби, полицейски управления, ремонтирани ще бъдат и централите на МТС, НАП, НСО, ДНСК, КЗП.[636]

[636] ***Източник: Citybuild.bg, статия 04.12.2023 г.*** ***https://citybuild.bg/news/sas-sredstva-ot-plana-za-vazstanovyavane-i-ustoychivost-shte-bade-remontiran-nacionalniyat-studentski-dom-v-sofiya***

Премиера на книгата „Еволюция на суверенитета в условията на Четвъртата индустриална революция“ от д-р Вероника Преждарова

На 6 декември от 18.30 часа, ще се състои представяне на книгата на д-р Вероника Преждарова „Еволюция на суверенитета в условията на Четвъртата индустриална революция“. Представянето ще се състои в Национален студентски дом в София.

В програмата на книгата са предвидени колажи на автора върху любопитни теми от труда и арт инсталация,която ще бъде изградена от тях. Гостите на събитието ще имат възможността да се потопят в атмосферата на творчество, история и наука, съчетани в едно.

Книгата на д-р Преждарова анализира еволюцията на суверенитета, фокусирайки се върху Четвъртата индустриална революция в контекста на България, Европейския съюз и Русия. Тя представя качествен измерител за цифровия суверенитет, прилагаем за страни, бивши членове на Съюза за икономическа взаимопомощ (СИВ). Авторът д-р Преждарова, извежда в труда си индикатори, които метафорично са наречени „цифров меч“ и „цифров щит“, с тяхна помощ се установяват политическите режими в изследваните държави.

За автора: Вероника Преждарова завършва Университет за национално и световно стопанство с бакалавърска степен по „Политическа икономия“ през 2014 г. Магистърската ѝ степен е „Политическа икономия на креативната икономика“, получена през 2015 г. в Университет за национално и световно стопанство. През 2023 г. защитава докторска дисертация по „Политически науки“ в катедра „Политически науки и национална сигурност“ на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“. Преждарова е автор на над двадесет научни статии по политология, философия и икономика. Научните ѝ интереси са в областта на съвременната политическа икономия, съвременното изкуство, съвременните технологии и квантовата социална наука, като фокусът ѝ е насочен върху изследване на интердисциплинарната методология „наука, изкуство и технология“. Участва в национални и международни фестивали в сферата на съвременното изкуство и по-конкретно: дигитално изкуство, пърформанс арт, хепънинг арт, акционизъм, арт инсталация и видео арт. Тя е член на Асоциация на младите учени и завежда ресор

„Киберсигурност и дигитален суверенитет“ към нея. За да се запознаете по-добре с дейността на Асоциация на младите учени, автора и нейния труд, заповядайте!

Следващите представяния ще бъдат на следните дати: 12 декември от 18:30 ч., с покана от Школа по професионално майсторство „ Стефан Продев“ в Съюза на българските журналисти (гр. София, ул. Граф Игнатиев 4, етаж 3); 15 декември от 18:30 ч., с покана от Клуб „Аркадий и Борис Стругацки“ - Фантастика, Евристика и Прогностика в зала „Никола Манев“ (гр. Пазарджик, пл. Константин Величков 1 (в сградата на Драматично-куклен театър „Константин Величков“). Предстои доуточняване за място и час в град Пловдив.

Надежда Максимова[637]

[637] ***Източник: Мнения, статия 04.12.2023 г.*** ***https://mnenia.info/%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D0%B5%D1%80%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B5%D0%B2%D0%BE%D0%BB%D1%8E%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D1%83%D0%B2%D0%B5%D1%80***

Награди за студенти - бъдещи писатели

Христиан Даскалов, Габриела Дамянова, Богдана Калъчева, Дебора Дикова, Боян Ангелов, Анжела Димчева, Радосвета Гюлева и Илиана Елдърова.

За девети път в навечерието на 8 декември бяха връчени наградите в Националния литературен конкурс за студенти „Георги Черняков“. Те се присъждат от Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ към Националния студентски дом в София. Организацията е наследник на някогашния Кабинета на младите писатели студенти „Димчо Дебелянов“, чийто художествен ръководител беше Георги Черняков - литературен критик, есеист и ментор на няколко поколения пишещи млади хора. В негова памет през 2015 г. беше учреден конкурсът.

Основната цел на днешното Общество е да поощрява млади таланти, които правят първите си стъпки на литературното поприще. Затова всяка есен се провежда конкурс в три жанра - поезия, проза и хумор. Досега за 8 издания са наградени 60 студенти, издаден е сборник „Гнездото. Вчера, днес и утре“ (изд. „Български писател“, 2019) с творби на лауреатите от първите 5 издания.

През тази година в конкурса участваха автори от 10 български университета. Председател на журито беше поетът Боян Ангелов - председател на Съюза на българските писатели, а членове - поетесата Анжела Димчева и белетристът Тодор Костадинов.

Награждаването се състоя в Националния студентски дом, чийто директор д-р Христиан Даскалов представи множество възможности за изява на младите хора в залите и клубовете на НСД. Той връчи две Специалните награди, присъдени от институцията: на Венцислав Колев (поезия) и Славея Семова (проза). Първа награда за поезия заслужи Дебора Дикова, а втора - Илиана Елдърова; две Специални награди за поезия от името на СБП отидоха при Богдана Калъчева и Радосвета Гюлева.

Талантливата белетристка Габриела Дамянова получи Първа награда за разказ. Поради липса на изявени хумористи не беше дадена награда за хумор. Церемонията се водеше от Анжела Димчева, която изказа специална благодарност на дарителите, а това са писателят Илко Минев, поетесата Катя Кремзер и Весела Райчинова-Сели - режисьор, сценарист и продуцент.

В обръщението си към младите дарования Боян Ангелов подчерта, че СБП работи в синхрон с НСД и винаги ще подкрепя първите стъпки в писателското поприще на новите поколения: „Работата с младите творци е много важна. Запазил съм прекрасни спомени от времето на Георги Черняков, когато аз като студент първи курс по философия пристъпих прага на КМПС „Димчо Дебелянов“, създадох приятелства, участвах в дебати и рецитали. Някога Съюзът на писателите ни се виждаше като някакъв недостижим Парнас. Днес вратите на СБП са отворени и за млади, и за възрастни автори. Всеки е добре дошъл, стига да отговаря на изискванията“.

Събитието завърши със споделени идеи за бъдещи проекти през 2024 г.[638]

[638] ***Източник: Труд news, статия 07.12.2023 г.*** ***https://trud.bg/%D0%BD%D0%B0%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8-%D0%B1%D1%8A%D0%B4%D0%B5%D1%89%D0%B8-%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B8***

Национален студентски дом на културата

БНТ 2, Предаване 10 000 крачки[639]

[639] ***Източник: БНТ2, видео запис 08.12.2023 г.***
https://bnt.bg/news/nacionalen-studentski-dom-na-kulturata-08122023-322812news.html

Славея Семова от Първомайци с награда за студентско творчество

Славея Семова от Първомайци получи специална награда за разказа си „Имало едно време коронавирус“ от Националния литературен конкурс за студенти „Георги Черняков“.

Славея Семова учи задочно „Българска филология“ във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, а в същото време е библиотекар в НЧ „Иван Вазов-1893“ в родното си Първомайци. За пореден път тя получава награда в литературен конкурс. Тя е член на Арт клуб „Гайтани“, село Първомайци и на Литературен клуб „Асен Разцветников“, град Горна Оряховица и вече има сборник с разкази „Заради една мечта“, издаден с помощта на Национален фонд „Култура“.

За девети път в навечерието на 8 декември бяха връчени наградите в Националния литературен конкурс за студенти „Георги Черняков“. Те се присъждат от Общество на литературния кабинет „Димчо Дебелянов“ към Националния студентски дом в София. Организацията е наследник на някогашния Кабинета на младите писатели студенти „Димчо Дебелянов“, чийто художествен ръководител беше Георги Черняков - литературен критик, есеист и ментор на няколко поколения пишещи млади хора. В негова памет през 2015 г. беше учреден конкурсът.

Основната цел на днешното Общество е да поощрява млади таланти, които правят първите си стъпки на литературното поприще. Затова всяка есен се провежда конкурс в три жанра - поезия, проза и хумор. Досега за 8 издания са наградени 60 студенти, издаден е сборник „Гнездото. Вчера, днес и утре“ (изд. „Български писател“, 2019) с творби на лауреатите от първите 5 издания.

През тази година в конкурса участваха автори от 10 български университета. Председател на журито беше поетът Боян Ангелов - председател на Съюза на българските писатели, а членове - поетесата Анжела Димчева и белетристът Тодор Костадинов.

Награждаването се състоя в Националния студентски дом, чийто директор д-р Христиан Даскалов представи множество възможности за изява на младите хора в залите и клубовете на НСД. Той връчи две Специалните награди, присъдени от институцията на Венцислав Колев (поезия) и Славея Семова (проза) - разказът „Имало едно време коронавирус“. Първа награда за поезия заслужи Дебора Дикова,

а втора - Илиана Елдърова; две Специални награди за поезия от името на СБП отидоха при Богдана Калъчева и Радосвета Гюлева.

Талантливата белетристка Габриела Дамянова получи Първа награда за разказ. Поради липса на изявени хумористи не беше дадена награда за хумор.[640]

[640] ***Източник: Regnews.net., статия 11.12.2023 г.*** ***https://www.regnews.net/news/17020237503257/slaveya-semova-ot-parvomaytsi-s-nagrada-za-studentsko-tvorchestvo***

Българската „ВИНА“ за Холокоста в Македония и Беломорието

На 24 ноември 2023 г. в Националния студентски дом се проведе организираната от сдружение „Куберовъ воинъ“ лекция „Българската „ВИНА“ за Холокоста в Македония и Беломорието“.

Събитието води членът на „Куберовъ воинъ“ на и на Българското сдружение родовете от Македония Димитър Панчев.

Историкът доц. д-р Спас Ташев и гражданката на Израел Силвия Авдала защитиха позицията, че България не носи нито вина, нито отговорност за депортирането на евреите от Македония и Беломорието.

Криминалистът Иван Савов доказа категорично, че споразумението „Белев-Данекер“ е фалшификат.

Юристът Любомир Талев изтъкна, че е на лице организирана кампания срещу Българската държава и призова за обединение в защита на историческата истина.

От Българското сдружение на родовете от Македония на събитието присъстваха и Елисавета Шапкарева, Михаил Развиговор, Христо Христов и Любомир Талев.

Лекцията ще се излъчи по България 24 - Национална телевизия, както и в Ютюб.[641]

[641] ***Източник: Българско сдружение на родовете от Македония, статия 25.11.2023 г.*** ***https://www.sberem.org/index.php?id=407&fbclid=IwAR2mYjxyWRNsI2y2M1dNB6J0l_BAYEWFf73jeNyTFdtMNk8_c2E7MCRUVpQ***